DENNA VERSION INNEHÅLLER KORRIGERINGAR
FRÅN KORRIGERINGSLISTAN UTFÖRDA TOM 3 OKTOBER KL 18:20

RIKSTING 2017

20-22 oktober i Uppsala

INNEHÅLL

Kallelse 3

Föredragningslista, dagordning och arbetsordning 4

Valberedningens förslag 10

Förslag till valberedning 24

Motioner 25

Vård- och omsorgsproposition 59θ

Stadgeändringar 64Ɲ

Verksamhetsberättelse 2015 ..... 6Ɲk

Årsredovisning 2015 689

Revisionsberättelse 2015 695

Verksamhetsberättelse 2016 697

Årsredovisning 2016 735

Revisionsberättelse 2016 741

#kdting

Till
Rikstingsombuden, ordinarie och ersättare
Partistyrelsen, ordinarie och ersättare
Partidistriktskanslierna för kännedom

KALLELSE

Ni kallas härmed till Kristdemokraternas riksting den 20-22 oktober 2017 i Uppsala Konsert & Kongress, Uppsala.

Samtliga ombud, ordinarie och ersättare erhåller samtliga rikstingshandlingar elektroniskt. De ombud som så önskar har, enligt stadgarna, rätt att begära handlingar via post. Önskemål om handlingar per post ska sändas snarast till Kristdemokraterna riksorganisationen, Box 2372 103 18 Stockholm.
De ärenden som ska behandlas framgår av föredragningslistan, vilken återfinns i detta häfte. Rikstinget pågår under tre dagar då även partifullmäktige genomförs. Under rikstinget behandlas motioner och en proposition från partistyrelsen. Dessutom sker val och årsredovisning på sedvanligt sätt.

Anmälan till rikstinget görs på http://forms.kd.nu/riksting/ senast den 5 oktober 2017.

Stockholm i september 2017
Varmt välkomna till 2017 års riksting!

Acko Ankarberg Johansson
Partisekreterare

Förslag till föredragningslista, dagordning och arbetsordning för Kristdemokraternas riksting i Uppsala 20-22 oktober 2017

Tid	*Ärende*	
Fredagen den 20 oktober 2017		
11.00		Öppningshögtid
11.15		Tal av partiordförande Ebba Busch Thor
12.00	1.	Rikstingsförhandlingarna öppnas. (OBS! Förhandlingarna inleds i omedelbar anslutning till att öppningshögtiden avslutats).
	2.	Val av funktionärer vid rikstinget
		a/ Ordförande, 1:e och 2:e vice ordföranden
		b/ Sekreterarteam
		c/ Röstlängdsansvariga
		d/ Protokolljusterare tillika rösträknare
		e/ Rösträknare vid sluten omröstning
	3.	Godkännande av kallelse
	4.	Fastställande av föredragningslista, dagordning och arbetsordning
	5.	Fastställande av röstlängd
12.30		Lunch
13.30	6.	Partistyrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse 2015 och 2016
	7.	Revisorernas berättelse
	8.	Fastställande av resultat- och balansräkning
	9.	Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen (omedelbar justering)
14.00	10.	Motionsbehandling, kapitel 1 Ideologi

14.10	11.	Motionsbehandling, kapitel 7 Arbete och företagande
15.05	12.	Motionsbehandling, kapitel 8 Ekonomi, skatter och pensioner
16.15	13.	Motionsbehandling kapitel 10 Miljö och energi
17.00		Middag
18.00	14.	Behandling av partistyrelsens proposition om vård och omsorg
20.00	15.	Motionsbehandling, kapitel 3 Familj
20.45		Slut för dagen – förhandlingarna ajourneras

Lördag den 21 oktober

08.30		Förhandlingarna återupptas
08.30	16.	Valberedningens förslag till partistyrelse presenteras
08.50	17.	Nomineringar och pläderingar till samtliga val av partistyrelse
09.30	18.	Val och av partiordförande, 1:e och 2:e vice ordföranden 2017-2019
	19.	Val av ledamöter i partistyrelsen för 2017-2019
10.10	20.	Motionsbehandling, kapitel 5 Hälso- och sjukvård
11.30	21.	Motionsbehandling, kapitel 6 Utbildning och kultur
12.30–13.30		Lunch
13.30	22.	Resultat av val av ledamöter till partistyrelsen 2017-2019
13.35	23.	Val av ersättare till partistyrelsen 2017-2019
13.40	24.	Motionsbehandling, kapitel 4 Socialt och migration
14.55	25.	Motionsbehandling, kap 11 Utrikes och försvar
15.30	26.	Resultat val av ersättare till partistyrelsen 2017-2019
15.35		Förhandlingarna ajourneras

15.45-17.15		Partifullmäktige
19.30		Rikstingsfest

Söndag den 22 oktober

08.30		Förhandlingarna återupptas
08.30	27.	Val av valberedning för nästa ordinarie riksting
08.40	28.	Motionsbehandling, kap 9 Regionalt, trafik och bostad
09.15	29.	Motionsbehandling, kap 2 Demokrati, författning och rättsväsende
11.15	30.	Motionsbehandling, kap 12 Stadgar
11.45	31.	Val av 3 revisorer varav 1 auktoriserad, jämte ersättare
11.50	32.	Höstkampanjen presenteras
12.00	33.	Avslutningsord partiordförande Ebba Busch Thor
12.10	34.	Rikstinget avslutas
12.10		Lunch

Vid händelse av att någon punkt slutar tidigare än den angivna tiden, tidigareläggs hela schemat enligt fastställd ordning.

- Nordiska gäster har bjudits in till rikstinget, de kan komma att skicka hälsningar ifrån talarstolen. Dessa tider är ännu inte fastställda när föredragningslistan går till tryck.

A Föredragningslista och dagordning

B Yttranderätt mm

mom 1 **Yttranderätt** vid rikstinget har varje medlem av Kristdemokraterna.

mom 2 Varje partidistrikt har utsett en **delegationsledare** som ansvarar för ombudens närvaro under ärendebehandlingen och som samordnar deltagande i debatten.

mom 3 **Respektive ämnesområde/ärende** behandlas, dvs debatteras och beslutas, under det **tidsblock** som anges i dagordningen.

mom 4 Företrädare för partistyrelsen, partidistrikt och associerade förbund ska anmälas till presidiet. En företrädare per respektive får utses, denne går inte att byta ut under pågående ärende.

C Debatt

mom 1 **Begära ordet.** Ordet begärs digitalt på rikstinget genom anvisat konferenssystem.

När förhandlingarna öppnats och föredragningslistan fastställts kan ordet begäras till de ärenden som föredragningslistan tar upp den aktuella dagen. En person kan för varje förhandlingsdag inte samtidigt begära ordet för mer än en talare per ärende på dagordningen.

mom 2 **Talarlista** upprättas i den ordning som anmälan görs. Förtur till talarlista har den som begär ordet första gången i den pågående debatten samt företrädare för partidistrikt och associerade förbund som ännu ej fått delta i debatten. I den händelse alla talare inte kan medges tid inom de fastställda tidsramarna bryts talarlistan av presidiet vid en tidpunkt som beräknas medge att beslut kan ske inom den angivna tidsramen. Innan beslutsprocessen inleds ska dock ordföranden lämna tillfälle att framlägga yrkanden.

mom 3 **Replik** kan erhållas av person som är direkt apostroferad. Replik och svar på replik beviljas av ordföranden i varje enskilt fall.

mom 4 **Tidsregler.** För varje ärende på föredragningslistan medges tre inlägg per talare. Första inlägget begränsas till 2 minuter, andra inlägget till 2 minuter och tredje och sista inlägget till 1 minut. Tiden för replik är 1 minut och svar på replik 1/2 minut. Ovanstående tidsregler gäller ej för partiets presidium. Hur lång tid den person/de personer som företräder partistyrelsen skall i viss mån bestämmas av tidsblockets storlek. Rikstingspresidiet, presenterar ett förslag vid inledningen av rikstinget.

mom 5 **Ordningsfråga.** Om ordningsfråga begärs avbryts debatten i sakfrågan och ordningsfrågan tas omedelbart upp till behandling och avgörande.

mom 6 **Streck i debatten.** Begäran om streck i debatten är ordningsfråga och tas omedelbart upp till behandling och beslut. Begäran om streck behöver ej ske skriftligt. Om rikstinget beslutar om streck lämnar ordföranden tillfälle för

deltagare som så önskar att framlägga yrkanden i sakfrågan. Därefter redovisas anmälda yrkanden varefter rikstingsdeltagare med yttranderätt bereds möjlighet att anmäla sig till talarlistan. Därmed kan inga nya yrkanden i sakfrågan framläggas och inga nya talare begära ordet. Replik kan beviljas även efter det att streck i debatten har satts.

mom 7 **Övrigt.** För sakupplysningar och svar på direkta frågor erbjuds tjänstemän i parti- och riksdagskansliet tillfälle att delta.

mom 8 **Inlägg** bör inledas med att yrkande läggs fram. Därefter sker argumenteringen.

D Beslut

mom 1 **Förslagsrätt** vid rikstinget har tjänstgörande ombud och ledamöterna av partistyrelsen. **Yrkanden** ska lämnas skriftligt via det digitala konferenssystemet. Endast skriftliga yrkanden tas upp till beslut.

mom 2 **Rösträtt** har tjänstgörande ombud och partistyrelsens ledamöter. Ledamot av partistyrelsen har inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet och vid val av revisorer.

mom 3 **Nya frågor.** Under debatten framställda nya förslag som ej beretts av partistyrelsen tillställs partistyrelsen. Rikstingspresidiet avgör vad som är att betrakta som nya frågor.

mom 4 **Röstning** i sakfrågor sker vanligtvis genom att röstberättigade ombud lyfter sina röstkort. Röstning kan även ske genom det digitala konferenssystemet. Vid samtliga beslut ska röstning ske fysiskt i möteslokalen. Rösträkning företas om röstberättigat ombud begär **omröstning**. Vid personval sker röstning genom acklamation. Vid begäran om omröstning/rösträkning vid personval sker sluten röstning. (Beträffande val av partistyrelse se punkt F)

mom 5 **Reservation** anmäls via det digitala konferenssystemet och i anslutning till aktuellt beslut.

E Behandling av motioner och propositioner

Under debatten är det väsentligt att talarna håller sig till de sakfrågor som behandlas. Det är således inte tillåtet att framlägga yrkanden som inte ligger inom den sakpolitiska ramen. Ändrings- och tilläggsyrkanden ska gälla partistyrelsens förslag till beslut. Vid motions- och propositionsbehandling gäller det den eller de så kallade ”att-satserna” och inte partistyrelsens motivering.

F Val av partipresidiet, partistyrelse, valberedning och revisorer

mom 1 Valberedningen presenterar sitt förslag till partiordförande, förste och andre vice ordförande, förslag till ledamöter i partistyrelsen jämte ersättare samt förslag till eventuella fyllnadsval.

mom 2 Rikstingsdeltagarna ges, i omedelbar anslutning till valberedningens redogörelse för sina förslag, tillfälle att nominera andra kandidater till de aktuella mandaten på särskild blankett. Nominering av kandidat förutsätter

medgivande från kandidaten.

Plädering för kandidater till partistyrelsen sker i samband med ärende 16 ”Nomineringar och pläderingar till samtliga val av partistyrelse”. Plädering för övriga val sker vid respektive ärende.

mom 3 Val av ordförande, förste och andre vice ordförande sker med acklamation eller genom sluten omröstning om någon så begär. Om fler kandidater än två finns nominerade till en post ska en omröstning ske så att det i en andra omröstningsomgång enbart finns två kandidater.

mom 4 Val av partistyrelseledamöter sker genom att samtliga röstberättigade ombud erhåller valsedel på vilken valberedningens förslag finns, liksom övriga kandidater som nominerats. Ombuden markerar med kryss på valsedeln de personer man önskar välja som ledamöter i partistyrelsen. Det ska vara lika många markeringar som antalet platser som är i fråga. Valet går till så att valsedlar avlämnas mot uppvisande av röstkort. Omedelbart efter valet sker rösträkning av de utsedda rösträknarna vid sluten omröstning.

mom 5 Efter det att valresultatet beträffande ordinarie ledamöter framräknats och justerats av rösträknarna, vidtar val av ersättare på tidpunkt som rikstinget beslutar om. Samtliga röstberättigade ombud erhåller ny valsedel med förslag till ersättare i partistyrelsen, innehållande valberedningens förslag, kandidater nominerade samt de personer som nominerats till val av ordinarie ledamöter men som ej valts. Valsedlar lämnas vid tid och plats som meddelas av rikstingspresidiet. Det ska vara lika många markeringar som antalet platser som är i fråga. Valet går till så att valsedlar avlämnas mot uppvisande av röstkort. Omedelbart efter valet sker rösträkning av de utsedda rösträknarna. Valda ersättare tjänstgör i partistyrelsen i den ordning de blivit valda. I det fall det finns fyllnadsval kommer den som har minst röstetal av de som skall väljas, väljs som fyllnadsval till partistyrelsen.

mom 6 Val av valberedning bereds av en grupp personer, som av partifullmäktige utsetts till att bereda val av valberedning vid riksting.

mom 7 Val av revisorer bereds av valberedningen och väljs av rikstinget.

mom 6 Om inga andra förslag än valberedningens föreligger, sker valen med acklamation.

Valberedningens förslag till rikstingsfunktionärer

Ordförande: Conny Brännberg
1:e vice: Marie Litholm
2:e vice: Anders Ivarsson

Sekreterarteam:
1. Diana Ayoub
2. Camilla Brodin
3. Jonathan Lindgren
4. Martin Premmert

Röstlängdsansvariga:
Britt-Marie Stenlund
Robert Lisborg

Justerare:
1. Michaela Hollis
2. Östen Eriksson
3. David Winerdal
4. Simon Olsson/ Maria Fälth (kommer på lördagen)

Ersättare:
1. Christina Blom Andersson
2. Carl Johan Schiller
3. Malin Gabrielsson
4. Eva von Wovern

Rösträknare:
1. Jan-Erik Björk
2. Maria Bohman-Kreij
3. Fredrik Wallén
4. Ewa-Marie Ås
5. Anders Ramstrand
6. Karsten Bjärbo
7. Caroline Caesar
8. Krister Svensson

Ersättare:
1. Arne Ekstrand
2. Elisabeth Wäneskog
3. Magdalena Fagerhov
4. Fredrik Siösteen

Rösträknare vid sluten omröstning:
1. Sofia Thako
2. Mikael Valier
3. Christina Blom Andersson
4. Jan – Eric Jansson
5. Felicia Sundmark
6. Lotta Jonsson

Ersättare:
1. Per-Olof Hermansson
2. Elise Arnell

Valberedningens förslag till partistyrelse

Kära partivänner!

Valberedningen har arbetat aktivt under det senaste året för att lägga fram förslag till partistyrelse och funktionärer till rikstinget 2017. Vårt mål har varit att söka hitta en sammansättning av ett lag som bland annat utifrån kompetens, kunskap och erfarenheter kan leda Kristdemokraterna framåt. Vår ledstjärna har varit partiets bästa! Vi är oerhört glada över att det är många fler, än de vi föreslagit, som kandiderat till olika poster men valberedningen har efter många överväganden beslutat att lägga fram följande förslag. Vi tackar också för det förtroendet vi fått av rikstinget att utgöra valberedning och härmed är vårt uppdrag slutfört.

Här följer våra förslag till partipresidium, ordinarie partistyrelseledamöter och ersättare samt funktionärer. Vi väljer att presentera ordinarie ledamöter i bokstavsordning och ersättarna i inträdesordning.

På följande sidor presenterar sig kandidaterna.

För valberedningen

Chatrine Pålsson Ahlgren
Ordförande

Valberedningen består av:
Ordförande:
Chatrine Pålsson Ahlgren

Ledamöter:
Birgitta Södertun, Torsten Larsson, Sara Degerman-Carlsson, Magnus Oscarsson, Ewa Samuelsson och Michael Stjernström

Ersättare:
Mia Frisk och Birgitta Nordvall, Bo Rudolfsson och Magnus Ramstrand

Valberedningens förslag till Kristdemokraternas Partistyrelse 2017-2019

Kristdemokraternas valberedning under ledning av ordföranden Chatrine Pålsson Ahlgren har avslutat sitt arbete och föreslår nedan 17 ordinarie ledamöter och sju ersättare till partistyrelse 2017-2019. Förslaget ska behandlas på partiets ordinarie riksting 20-22 oktober.

Presidium
Partiordförande: Ebba Busch-Thor
1:e vice ordf: Jakob Forssmed
2:e vice ordf: Emma Henriksson

Övriga ordinarie ledamöter:
Lars Adaktusson
Ella Bohlin
Andreas Carlson
Sofia Damm
Annika Eclund
Bengt Germundsson
David Lega
Aron Modig
Liza Maria Norlin
Mikael Oscarsson
Monica Selin
Anders Sellström
Sara Skyttedal
Caroline Szyber

Ersättare:
Lars Thunberg
Erik Slottner
Gudrun Brunegård
Behcet Barsom
Conny Brännberg
Per Landgren
Lili André

Namnen i kursiv stil är nya i funktion eller helt nya i PS

Revisorer
Wimar Sundeen, Skepplanda
Kerstin Rossipall, Bromma
Jan Palmqvist, auktoriserad revisor, Deloitte

Revisorsersättare
Per-Olof Hermansson, Mark
Peter Ekberg, auktoriserad revisor, Deloitte

Förslag till partiordförande

EBBA BUSCH THOR
Partiledare, 30 år, Uppsala

KRISTDEMOKRATERNA behövs som en fast punkt i en politiskt osäker tid. Vi står trygga i våra värderingar och agerar utifrån dem. De vägleder oss i den politiska vardagen när vi arbetar för ett återupprättat välfärdslöfte och de vägleder oss när vi vårt land prövas av kriser.

Som partiledare möter jag allt fler människor som oroar sig. De oroar sig över att vår välfärd inte tycks fungera. De oroar sig över vården. De frågar sig om man får operation i tid om man drabbas av en svår sjukdom? Eller om ambulansen kommer om jag eller mitt barn behöver den eller om den är på annat håll?

De oroar sig över omsorgen. Får mina föräldrar en plats på äldreboendet när det blir dags för det? Kommer det finnas en åt mig?

Många svenskar oroar sig med rätta över tryggheten. Har polisen tid ifall jag blir rånad eller om min dotter blir antastad utanför skolan? Är det ens polisen som bestämmer i förorterna till våra storstäder?

Vi svenskar betalar höga skatter i utbyte mot välfärd. Men välfärden fungerar inte idag. När grundläggande vårdfunktioner fallerar och när tryggheten inte finns där för ensamma kvinnor eller våra äldre efter mörkrets inbrott - då pågår ett svek. Ett välfärdssvek som drabbar de svagaste i samhället hårdast.

Vi bildades för att ge en röst till dem som inte har någon röst.

Därför är det Kristdemokraternas uppgift att stoppa de rödgrönas svek och återupprätta välfärdslöftet. Men det kräver att vi prioriterar. För att kunna säga ja till det viktigaste måste vi säga nej till annat.

Vi säger nej till kommunala skrytbyggen, byggsubventioner och arbetsmarknadsåtgärder som snarare stjälper än hjälper. Istället säger vi ja till kapade vårdköer, fler poliser och sänkt skatt för pensionärer och för barnfamiljer.

Kristdemokraterna lovar mindre. Men vi håller vad vi lovar.

Sverige närmar sig ett val. Det blir ett viktigare val än på länge. Under denna mandatperiod har Stefan Löfven fått administrera en högkonjunktur. Trots det har vården försämrats, otryggheten ökat och andelen svenskar som står långt bort ifrån arbetsmarknaden växer. Jag vill inte ta reda på hur illa det blir om den rödgröna regeringen ska styra Sverige under en lågkonjunktur.

Vi är en modig folkrörelse och det behövs i den tid som ligger framför oss. Jag är stolt över alla medlemmar, nya som gamla, som är engagerade i vår rörelse. Jag ser fram emot att vi tillsammans ska få visa väljarna att det går att förändra. Att det finns hopp om en annan framtid för nästa generation.

Det är med stor ödmjukhet och tacksamhet som jag ber om förtroendet att få fortsätta vara partiordförande för kristdemokraterna under den tid som nu kommer. Vi är Sveriges viktigaste parti. För vi är grundade i trygga värderingar.

Förslag till vice partiordförande

JAKOB FORSSMED
Förste vice partiordförande, riksdagsledamot och ekonomisk politisk talesperson, f.d. statssekreterare i statsrådsberedningen, f.d. KDU-ordförande. 42 år, Sollentuna.

Tillsammans med Ebba Bush Thor och Emma Henriksson har jag de senaste åren utvecklat politiken för att föräldrar ska ha mer tid för sina barn, för att bryta tudelningen på arbetsmarknaden – en förutsättning för att bryta segregation, för att den som begår brott ska löpa stor risk att åka fast och för att den äldre ska ha en trygg ekonomi och en värdig omsorg. Och inte minst den vårdpolitiska propositionen med åtgärder mot vårdköer och bristande kvalitetvisar visar att vårt parti ligger i framkant i bland annat välfärdsfrågor.

En välfärd att lita på bygger tillit i samhället. Men det räcker inte. Tillit och trygghet byggs i gemenskap med andra. I familjer, föreningar och församlingar föds framtidstro, gemenskap och solidaritet. I företag skapar vi arbetstillfällen och välstånd. Det krävs en regering med ett starkt kristdemokratiskt inflytande för att det perspektivet ska få genomslag.

Med utgångspunkt i den kristna etikens tidlösa värden ska vi möta dagens problem. När Bris rapporterar att barn inte tror att deras föräldrar har tid för dem, när äldre inte får ha inflytande över sin tillvaro eller när hårdheten sprider sig i samhället krävs ett starkt kristdemokratiskt parti. Det krävs idéer, men också kunnande för att omsätta idéerna i genomförbar politik för ett medmänskligt samhälle. I det vill jag fortsätta bidra med mina erfarenheter från såväl riksdags- som regeringsarbete så att vi kan återta regeringsmakten.

Förslag till andre vice partiordförande

EMMA HENRIKSSON
Riksdagsledamot och ordförande i Socialutskottet. 39 år, Nacka

För att bli relevanta för fler väljare måste det uppfattas att vi tar oss an samhällets viktigaste utmaningar. I familjepolitiken och på vård och omsorgsområdet har vi en sedan länge upparbetad trovärdighet bland våra potentiella väljare. Det ska vi ta tillvara och påminna om varför Kristdemokraterna behövs i en regering. Vi ska visa att vi är ett parti som kan bära regeringsmakten och att vi har svaren på hur vi tar vara på alla människors förmåga, ger förutsättningar för både människor och företag att växa och skapar resurser för att utveckla och upprätthålla välfärden. Vi ska driva en politik som verkar för att människor ska få vara olika och göra olika livsval.

När politiken ska utformas och genomföras och svåra avvägningar ska göras kan mina erfarenheter från 11 års arbete i riksdagen tillsammans med mina erfarenheter från kommun- och landstingspolitiken vara en tillgång. Nära kontakter med partirörelsen är en viktig tillgång i det arbetet liksom de kontakter jag upparbetat med människor i olika funktioner runt om i samhället där inte minst min roll som ordförande i Socialutskottet ger en plattform att också föra ut vår politik.

Förslag till ordinarie ledamöter

LARS ADAKTUSSON
Europaparlamentariker. 62 år, Stockholm

Drivkraften i mitt politiska engagemang är kristdemokratins värderingar. Konkret innebär det att jag i beslutsfattande och opinionsbildning vill lyfta fram betydelsen av personlig frihet i kombination med socialt ansvarstagande och värnet om familjen. Jag vill knyta beslutsfattandet till den egna ideologin, kopplingen mellan ideologi och sakfrågor ska vara tydlig. Det är partiets stora styrka, ideologin och människosynen.

Vi borde ägna oss åt de frågor som vi brinner för, stå för det som är vår identitet mer än att bara tänka strategi. Det är oerhört viktigt för att skapa äkthet och trovärdighet.

Vi måste även bli ännu tuffare i kommunikationen. Det finns en benägenhet hos kristdemokrater att vara försiktiga, att inte ställa till bråk. Men i den politiska debatten behövs konstruktiva konfliktytor.

ELLA BOHLIN
Barn- och äldrelandstingsråd, 38 år, Stockholm

Kristdemokraterna ska stå för ett samhälle som förenar frihet med trygghet. Ett samhälle byggt på en etik och på värderingar som håller över tid – ansvarsfullhet, förvaltarskap och medmänsklighet. Kristdemokraterna ska vara det självklara valet för borgerligt sinnade väljare som vill att politiken ska inriktas på större frihet för den enskilda människan, företagsamhet, flit, minskade skatter på arbete och sparande. Kristdemokraterna ska motverka detaljstyrning, pekpinnar och förbud.

I arbetet i partistyrelsen kan jag särskilt bidra inom sjukvårdsområdet, som landstingsråd i majoritet i Stockholms län med ansvar för barnsjukvård, förlossning, geriatrik, diabetesvården samt cancervården har jag fått unika kunskaper och god inblick i vårdens organisation. Jag är övertygad om att Kristdemokraterna måste arbeta för ett statligt ansvar för sjukhusvården. Jag vill arbeta för att alla ska få en personlig läkarkontakt och för återinförd kömiljard.

ANDREAS CARLSON
Gruppledare, riksdagsledamot. 30 år, Mullsjö

I en tid när otryggheten ökar och tilliten sviktar behövs Kristdemokraterna mer än någonsin. Jag är övertygad om att vårt partis bästa dagar ligger framför oss. Jag vill jobba för att vi med vår politik vänder den tilltagande oron till hopp och framtidstro. Framtidstron växer framför allt fram i trygga familjer och genom ett starkt civilsamhälle.

Vi måste uppfattas som ett rakt, varmt och tydligt parti med självförtroende, som svarar på frågor som människor faktiskt ställer. Vår prioritering av frågor som rör familj, äldre, vård och omsorg samt trygghet och jobb är angelägen. Jag vill vara med och vässa vårt fokus och vår kommunikation ytterligare kring dessa viktiga frågor.

SOFIA DAMM
Riksdagsledamot. 40 år, Ystad

Vi ska vara ett parti som ser verkligenheten och som levererar tydliga och genomförbara förslag för att skapa ett Sverige där människor är trygga.

Ett parti som ser till att det finns grundtrygghet och omsorg i den stora världen, men som betonar politikens gränser och ger människor frihet och ansvar att utvecklas i den lilla världen.

Partistyrelsen måste ta ett gemensamt ansvar för att bryta en negativ trend, undvika att fastna i gamla hjulspår och leda partiet till valframgång. Jag hoppas kunna bidra till detta genom att vara en konstruktiv lagspelare med inspel från så väl den skånska verkligheten som världen utanför. Jag vill vara med och leda ett parti som både klarar av att befinna sig i debattens centrum och driva den i egen riktning, men som också vågar lyfta blicken för att kunna leverera långsiktiga lösningar.

ANNIKA ECLUND
Lärare/Riksdagsledamot, 56 år, Tibro

Människan har behov av nära relationer och den lilla gemenskapen som familjen utgör är den hörnsten som ett gott samhälle vilar på. Värdig äldreomsorg och stöd till familjer ska vara partiets kärnfrågor. Vår grundprincip om att alla människor har samma värde men att vi är unika och olika betyder att alla inte kan behandlas lika. Vi måste därför ha en mångfald av lösningar samt valfrihet inom till exempel skola och omsorg för att kunna möta olika människors behov. Ofullkomlighetsprincipen betyder att alla människor förtjänar en andra chans vilket kan handla om kriminalpolitik men också chans till utbildning och jobb. Förvaltarskapstanken handlar om hur vi lever hållbart båda vad gäller den fysiska miljön men också om våra relationer. Beslut ska tas på lägsta ändamålsenliga nivå vilket t.ex. betyder att familjen själv bestämmer vem som ska vara föräldraledig men att miljöpolitik bäst hanteras på nationell och internationell nivå.

BENGT GERMUNDSSON
Tandläkare, kommunstyrelsens ordförande, 60 år, Strömsnäsbruk, Markaryds kommun

Vårt parti ska ha en ideologiskt tydlig kristdemokratisk profil och kommunicera vår politik på ett sätt som attraherar en större del av väljarkåren. Vi ska kunna ge relevanta svar på de samhällsfrågor människor upplever som angelägna. Kristdemokraterna ska vara det parti som ger en röst åt den som själv inte kan tala och som slår vakt om familjens betydelse, individens frihet förenat med ett socialt ansvar och ökad företagsamhet.

Jag vill bidra med mina erfarenheter från kommunpolitiken i detta arbete. I en tid där politiker allt oftare anser att staten är garanten som ska ta ansvar för alla områden vill jag stå upp för subsidiariteten. Min vision är att få politiken att ”hänga ihop” från den lokala nivån till den nationella, där våra olika erfarenheter och bakgrund kan skapa en kraft som leder till långt över 4 % i nästa val!

DAVID LEGA
Kommunalråd. 43 år, Göteborg

Kristdemokraterna ska utvecklas utifrån den kristdemokratiska ideologin och vara partiet som kombinerar frihet och socialt ansvarstagande. Vi måste fortsätta utveckla politiken för familjer, barn och äldre, men vi måste också stärka oss ytterligare på områden som företagande och civilsamhälle.

För mig har lagarbetet alltid varit hörnstenen, och jag är helt övertygad om att det är vägen till framgång även för Kristdemokraterna. I vår ideologi poängterar vi de små och nära gemenskapernas betydelse och ofullkomlighetstanken lär oss vikten av att vi kompletterar varandra. Därför har lagarbete en god förankring i kristdemokratin.

ARON MODIG
Riksdagsledamot, 32 år, Stockholm

Sedan jag valdes in i riksdagen 2014 arbetar jag med fyra områden, varav ett är ”att bidra till att stärka KD politiskt och organisatoriskt”. Med detta avser jag att arbeta aktivt med politikutveckling och opinionsbildning samt att vara närvarande i partiorganisationen också på lokal nivå.

Detaljerade redogörelser för hur jag arbetar med detta finns att läsa i de årsredovisningar jag publicerar årligen på www.aronmodig.se. Men bland annat har jag de senaste tre åren lett två av partiets arbetsgrupper och gjort 55 besök i distrikt och avdelningar över landet. Jag vill fortsätta att arbeta på detta sätt.

Före valet 2014 hade jag varit bl a ordförande för KDU, arbetat med ekonomi och affärsutveckling inom fintech-branschen och som börsreporter vid en nyhetsbyrå samt tagit två magisterexamina vid Göteborgs universitet.

LIZA-MARIA NORLIN
Gruppledare Kristdemokraterna Sundsvall, nybliven författare, 37 år, Sundsvall

Kristdemokraternas absolut största styrka är våra värderingar och grundläggande principer. När världen blir allt mer komplex och utvecklas allt snabbare då har vi en grund att stå på för att skapa både trygghet och hållbar utveckling. Vi behövs för att uppmuntra och stödja de små gemenskaperna och lyfta deras centrala roll för varje unik människa men också för samhället i stort. Vi ska finnas med i de stora globala frågorna för att främja internationella samarbeten — vara en aktiv röst för demokrati, mänskliga rättigheter och förvaltande av våra naturresurser. Jag vill i partistyrelsen jobba för ett politiskt ledarskap som möjliggör trygghet i det lilla och kreativitet för innovation i det stora.

MIKAEL OSCARSSON
Riksdagsledamot, 50 år, Almunge

Vårt parti ska vinna framgång i nästa val. Då krävs det att vi har en tydlig politik alla viktiga frågor - och en stark partiorganisation med många engagerade gräsrötter. Kristdemokraterna ska vara ett parti som kännetecknas av framåtanda och att vi har starka profiler som når ut med vår politik i den allmänna debatten.

Jag vill bidra till att KD uppfattas som det ledande partiet för trygghet - i familjen, för våra äldre, på gator och torg och mot yttre hot. Valfrihet, kristen etik och mänskovärde är adelsmärken för vårt parti, som vi stolt ska bygga vidare på. 4 av 5 nya jobb kommer i från små företag. KD ska ha den bästa politiken för en växande småföretagsamhet.
Ett starkt försvar - både militärt och civilt, exempelvis livsmedelsförsörjning - är viktigt för en växande andel svenska folket. Min förhoppning är att många ska se KD som det bästa alternativet.

MONICA SELIN
Regionråd västra Götaland , 57 år, Sjuntorp

För mig är vård och omsorgsfrågorna viktiga. Att partiets politik håller ihop på alla nivåer . Jag vill vara med och utveckla kristdemokratisk politik i våra kommuner och landsting samtidigt som jag vill tillföra det kommunala perspektivet när vi formar nationell politik . Det handlar om att forma en politik nära människor , som grundar sig i vår ideologi.

För mig är värderingsfrågorna viktiga som utgångspunkt i alla sakpolitiska frågor

ANDERS SELLSTRÖM
Koordinator Västerbottens kontor i Stockholm, civilekonom, partidistriktsordförande Västerbotten, kommunpolitiker Umeå, ledamot i partistyrelsen. 53 år, Umeå

Eftersom Sverige är ett land med långa avstånd och stora skillnader i levnadsvillkor vill jag bidra till att Kristdemokraterna blir det parti som driver på för en bättre fungerande infrastruktur i hela landet. När den enskilde medborgaren har möjligheten att någorlunda smidigt förflytta sig geografiskt öppnar det i sin tur upp för utvecklad produktion och förädling av varor och tjänster sprungna ur våra naturtillgångar. Ökad tillväxt i Sverige, till nytta för alla, skapas när gods- och persontransporter ges effektivare flöden från norr till söder och öst till väster. Även landsbygdsfrågorna generellt kommer att vara än viktigare i en framtida politisk kontext. Är det något parti som ska vara ledande inom detta område är det Kristdemokraterna. Det vill jag vara med och bidra till.

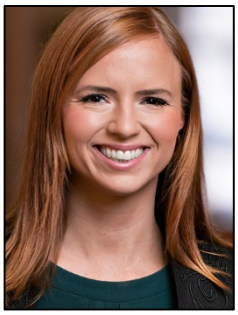

SARA SKYTTEDAL
Kommunalråd, 31 år, Linköping

Med mindre än ett år kvar till valet måste Kristdemokraterna vässa sitt budskap. Det är läge att våga formulera reformer som visar att kristdemokratiska idéer kan göra skillnad. Vi kan inte leverera förslag som påverkar på marginalen, utan måste kunna göra skillnad i människors vardag. Efter 15 år i partiet har jag hunnit få värdefulla erfarenheter av arbete från kommun till europeisk nivå. De flesta kanske kopplar mitt namn främst till mitt tidigare uppdrag som förbundsordförande för KDU. Min förhoppning är att bidra med att stärka partistyrelsens strategiska förmåga där även mina tidigare yrkeserfarenheter inom säljledning och marknadsföring kan vara värdefulla.

CAROLINE SZYBER
Riksdagsledamot och jurist. 35 år, Stockholm

Jag vill att vi är en tydlig röst i opposition som har fokus på att få ett bra valresultat och återta regeringsmakten i valet 2018. Partiet måste satsa på sina hjärtefrågor men också ha en tydlig politik för de stora samhällsutmaningarna. Vi ska vara proaktiva och svara på morgondagens problem. I detta arbete kan och vill jag bidra.

Förslag till ersättare i partistyrelsen

1. LARS THUNBERG
Kommunalråd, 56 år, Helsingborg

Kristdemokraterna behöver tydligare koppla partiets politik till en hållbar utveckling. Det finns så många klara beröringspunkter och vårt principprogram är en optimal ideologisk grund. I många delar är vi också på god väg. Våra fyra definierade politikområden - familj, jobb, äldre/omsorg och trygghet - har tydliga kopplingar till en långsiktig hållbarhet, socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Det som behöver utvecklas är att förtydliga sammanhangen och bättre kommunicera dem. Jag vill se ett utvecklingsarbete för att stärka förvaltarskapstankens uttryck i vår politik så att ekonomin blir ett verktyg för att nå social och miljömässig hållbarhet.

Jag tror jag kan bidra med mina många års praktisk kommunpolitisk erfarenhet av tvärsektoriellt arbete för att nå visionen om hållbar utveckling.

2. ERIK SLOTTNER
Gruppledare i Stockholms stadshus, 37 år, Stockholm

Kristdemokraterna ska uppfattas som ett borgerligt, frihetligt och värdebaserat parti med ett stort socialt engagemang. Vi ska ge relevanta svar på frågor som människor ställer och inte prata om politik som inte engagerar. Vi ska vara ett brett parti som är öppet för alla som delar vår politik. Vi behöver fortsätta jobba för att riva hinder och fördomar som finns gentemot partiet. Ingen ska behöva skämmas för att berätta att han eller hon är kristdemokrat.

Jag hoppas kunna bidra med ett storstadsperspektiv som kommer att behövas i valrörelsen. Jag tror mig kunna känna av vilka frågor som är vettiga att gå ut med utifrån ett kristdemokratiskt perspektiv. Jag vill bidra till att hålla en linje som kan attrahera fler väljare.

3. GUDRUN BRUNEGÅRD
Oppositionslandstingsråd, 59 år, Vimmerby

Jag vill att Kristdemokraterna ska vara partiet med varmt hjärta och sunt förnuft. Partiet som vill förbättra tillvaron så människors förmågor tas tillvara och utsatta får stöd.

Jag hoppas bidra med kunnande om hälso- och sjukvård och skola, efter många års arbete som sjuksköterska i äldrevård, som skolsköterska och fyra år i Tanzania. Jag har haft politiska uppdrag sedan 1998, på heltid från 2003 bl a i kommunledning och ordförande i bildningsnämnd. Från 2009 landstingsråd med huvudfokus på primärvård och folkhälsa. Jag vill bidra till att stärka vårt partis trovärdighet inom vård och omsorg, inte minst bemanningsfrågorna, som är avgörande för att kunna ge befolkningen den vård de behöver.

4. BEHCET BARSOM
Regionråd i Region Örebro län och kommunpolitiker. 51 år, Örebro

Jag vill att Kristdemokraterna ska vara det parti som först och tydligast av alla tar sig an de vardagsnära samhällsproblem som människor i vårt land dagligen brottas med. Kristdemokraterna ska vara det parti som bäst kommunicerar förlag på lösningar och förbättringar.

Jag vill genom mina erfarenheter, mitt engagemang i kommunpolitiken- och i regionen, min bakgrund och inte minst genom mina dagliga möten med människor fånga upp de vardagsnära frågor och problem som tas upp och göra politik av dem.

5. CONNY BRÄNNBERG
Kommunfullmäktiges ordförande Skövde, 61 år

Jag vill gärna tillföra partiet mina erfarenheter från många år som kommun- och regionpolitiker. Jag har en bakgrund som pastor och medielärare. Som politiker har jag haft stor nytta av mina grundutbildningar och sedan också samlat på mig praktisk erfarenhet. Ordförandeuppdrag har det blivit många för mig, bl a rikstinget och olika stämmor i partiet. Har skrivit en bok om ordförandeskap som snart kommer i tredje utgåvan. Jag har mestadels fokuserat på kulturpolitik men kan nog betraktas som en allroundpolitiker. Jag är denna mandatperiod bl a ordförande för kommunfullmäktige i Skövde och ordförande för Kulturnämnden i Västra Götalandsregionen. Stort fokus i livet just nu är att vara morfar/farfar.

6. PER LANDGREN
Fil. Dr Idéhistoriker, Tidigare riksdagsledamot 1998-2006, 59 år, Göteborg

I partistyrelsen vill jag verka för att besluten grundas i kristdemokratisk politisk filosofi samt att alla kristdemokrater får en god kompetens i den judisk-kristna människosynen/personalismen och etiken/naturrätten. Syftet är att förverkliga en värdeorienterad politik, som är både konsekvent och realistisk. En sådan insikt och förmåga är av avgörande betydelse för att inte den förda politiken ska bli opportunistisk.
Under mina år som ersättare i partistyrelsen har jag framför allt kommit med ideologiska bidrag. Det har gällt aktuella frågor men också handlat om att skriva politiskt filosofiska inledningar och bakgrunder samt ideologiska kappor inför EP-val och riksdagsval.

7. LILI ANDRÉ
Samverkansspecialist inom innovation vid Högskolan i Gävle, 47 år, Gävle

Jag har många års erfarenhet som ledare och politiker inom Kristdemokraterna. I partistyrelsen kan jag bidra med en bred kunskap och kompetens i samhälls- och organisationsfrågor utifrån den Kristdemokratiska värdegrunden. KD ska fortsätta utvecklas till ett parti som leder Sverige med våra kärnvärden som är grunden för vårt arbete.

I min profession arbetar jag vid Högskolan i Gävle i samarbete med Region Gävleborg och näringslivet för utveckling och tillväxt. Fokus ligger på att generera förnyelsebara produkter, sociala innovationer och fler jobb för ett hållbart samhälle, hållbar produktion och hållbar livsmiljö för människan.

Förslag till valberedning från beredningsgruppen

(Partidistriktsordföranden i Norrland)

Ordförande 2017–2019
Torsten Larsson, Vansbro

Ordinarie ledamöter 2017–2019
Sara Degerman Carlsson, Borås
Kalle Bäck, Göteborg,
Camilla Brodin, Täby
Erik Nilsson, Karlstad

Ordinarie ledamöter 2017–2021
Birgitta Södertun, Helsingborg
Michael Stjernström, Stockholm
Hans-Inge Smetana, Vännäs
Eva Esberg, Pajala

Motioner

1. IDEOLOGI 34

01:01 Principbeslut om att vara beredd att ingå även i en regering som inte omfattar samtliga Allianspartier 36

01:02 Ta regeringsmakten 37

01:03 Motion om namnbyte 39

01:04 Motion om en förnamnskampanj till partinamnet 39

2. DEMOKRATI, FÖRFATTNING OCH RÄTTSVÄSENDE 41

02:01 Öka antalet poliser samt dess befogenheter 44

02:02 Inför kommunal ordningspolis 46

02:03 Möjligheter att anställa kommunala poliser 46

02:04 Polisens närvaro i landet samt uppdatering av polisens IT-system till år 2017 49

02:05 Kommunal Polis 49

02:06 Inför en kommunal ordningspolis 50

02:07 Skapa respekt för vårt rättssamhälle 53

02:08 En rättspolitik med rättvisan i fokus 54

02:09 Slopad mängdrabatt vid återfall i brott 55

02:10 Straffmätning i brottmål bör inte påverkas av hurvida beslut om utvisning av den tilltalad tas 57

02:11 Restriktiv användning av straffrabatt och restriktiv villkorlig frigivning 58

02:12 Kvinnlig könsstympning 60

02:13 Motverka kvinnlig könsstympning 61

02:14 Strategi för att motverka hederskultur 62

02:15 Höj straffen för grov stöld 64

02:16 Brottsoffren måste få stöd vid indrivning av skadestånd 66

02:17 Sveriges ca 130 utanförskapsområden 67

02:18 Inför särskilda ungdomsdomstolar 70

02:19 Motion angående tillägg till Utlänningslag (2005:716) kapitel 8 a 72

02:20 Motion om gjenopptagelsekommissjon 74

02:21 Höj straffen för människosmuggling 75

02:22 Skärp straffen för vardagsbrott - avskaffa villkorlig dom för återfallsförbrytare 78

02:23 Striktare övervakning 80
02:24 Underlätta utvisning vid återfall eller risk för återfall i brottslighet 82
02:25 Utöka tullarnas befogenheter och resurser 84
02:26 Rättspolitik med brottsofferperspektiv 86
02:27 Aktiv och framåtriktad brottspolitik 88
02:28 Avskaffa preskriptionstiden för grova vålds- och sexualbrott 89
02:29 Skärp de straffrättsliga påföljderna för våld eller hot om våld mot blåljuspersonal 91
02:30 Statschef 94
02:31 Bättre samordning av statliga myndigheter! 95
02:32 Säkerställ demokrati- och mänskliga rättigheter i en orolig tid – inrätta en författningsdomstol 97
02:33 Återinförande av tvåkammarriksdag 98
02:34 Vigselrätt i Sverige 99
02:35 Höj ersättningen till borgerliga vigselförrättare 100
02:36 Banta ner onödiga myndigheter till förmån för direkt stöd till invånarna genom riktade insatser till kommuner och landsting inom välfärdssektorn 101
02:37 Låt kommunerna bestämma om bettleri 103
02:38 Tiggeriförbud eller tillståndskrav 104
02:39 Krav på medborgarskap 106
02:40 Återkalla medborgarskap som beviljats på felaktiga grunder 108
02:41 Underlätta för tjänstemän i offentlig sektor att få sekretessbelagda uppgifter 110
02:42 Krav på ansökan om tillstånd för att ingå äktenskap mellan kusiner 112
02:43 Förbud mot heltäckande slöja 115
02:44 Angående missbruk av demokratisk rättighet 117
02:45 Inför tillståndskrav för köp av pyrotekniska varor 119
02:46 Skärpt straff för vapenbrott 121
02:47 Förslag på åtgärder mot terrorism 123
02:48 Brottsprovokation 131
02:49 Tillåt brottsprovokation 132
02:50 Utökat samarbete inom Europol för utökad säkerhet 133

3. FAMILJ 138

03:01 Verklig valfrihet för familjen 140
03:02 Barnomsorgspeng 2.0 145
03:03 Inför ett barnavdrag som ett alternativ/komplement till barnbidraget 146

03:04 Skatteavdrag frivillig kommunal barnomsorg 147
03:05 Avskaffa flerbarnstillägget 149
03:06 Skyddad SGI utan krav på utfyllnad! 151
03:07 Höj taket i föräldrapenningen 152
03:08 Återupprätta föräldrars självförtroende 154
03:09 Avskaffa de fria timmarna på förskolan. 156
03:10 Mer tid att utveckla syskonkärleken! 158
03:11 Maxtid och maxtaxa inom förskolan 160
03:12 Maxtid och maxtaxa inom förskolan 161
03:13 Några adoptionsrelaterade förslag 163
03:14 Upprätta ett nationellt register med godkända adoptivföräldrar 166
03:15 Möjligheten att adoptera svenska barn 168
03:16 Sverige tar bort far (lagen om ensamståendes rätt till konstgjord befruktning) 170

4. SOCIALT OCH MIGRATION 174

04:01 Revidering av SOL 176
04:02 "Tak över Huvudet Garanti" 177
04:03 Vräk inte barnen till hemlöshet!! 178
04:04 Motion angående ny modell för placeringar av barn 181
04:05 Vad händer med de misshandlade fosterbarnen?? 183
04:06 Alltfler äldre riskerar undernäring 184
04:07 Finskspråkighet 187
04:08 Blinda och synskadade ska tillhöra personkrets 3 i LSS-lagen 191
04:09 Sänkt alkoholskatt 193
04:10 Inför differentierad-alkoholskatt 194
04:11 Tillåt gårdsförsäljning av alkohol 195
04:12 Gör Skåne till provregion för gårdsförsäljning 195
04:13 Sjukpenning – ett ord som förstås? 197
04:14 Från aktivitetsersättning – men till vad? 199
04:15 Förändring av lagstiftningen för sjukförsäkring m m. 203
04:16 En ny asyl- och migrationspolitik 205
04:17 En ny asyl- och migrationspolitik 212
04:18 Reformera asylpolitiken i grunden 214
04:19 Inför en mer human migrationspolitik 216

04:20 Se invandringen som en tillgång 219
04:21 Motion om flyktingmottagandet 220
04:22 Utred möjligheten att förflytta asylansökningsprocess till svenska ambassader i utlandet 223
04:23 Stoppa dödsresorna på Medelhavet – inför ett asylkvotsystem nu! 224
04:24 Förläng giltighetstiden/preskriptionstiden för asylbeslut 226
04:25 Ett rättvisare flyktingmottagande 241
04:26 Ta bort transportörsansvaret när människor flyr 242
04:27 Riv upp anvisningslagen 247
04:28 Gör det lättare för en asylsökande att få jobba. 249

5. HÄLSO- OCH SJUKVÅRD 253

05:01 Förebygga övervikt 256
05:02 Fetmaoperationer 258
05:03 Sätt på varningstext på godispåsar och läskedrycker 260
05:04 Sockerskatt 261
05:05 Utreda möjligheten att i) införa reglering av maxhalt av koffein i drycker (utöver de som är baserade på te eller kaffe) och ii) införa varningstext på energidrycker 264
05:06 Rökfritt Sverige 2025 266
05:07 Angående momsen på synhjälpmedel och mensskydd. 267
05:08 Bevakning av GMO (genmodifierade organismer) och GMH (Genetically Modified Humans, genmodifierade människor). 269
05:09 Erbjuda anlagsbäraretester 271
05:10 Homeopatisk medicin 273
05:11 Säkrare användning av läkemedel 275
05:12 Nationellt register för Multiresistenta bakterier 276
05:13 Munhälsa är kroppshälsa 279
05:14 Tillgången till god tandvård måste vara ekonomiskt möjlig för alla! 280
05:15 Tandvård – måste bli billigare 282
05:16 Lag om samvetsfrihet för anställda inom sjukvården gällande att utföra aborter 285
05:17 Samvetsfrihet för Sveriges barnmorskor 286
05:18 Kristdemokraternas nollvision kring aborter/ fosterfördrivningar (två skyddsvärda individer). 288
05:19 Modernisera abortlagstiftningen 289

05:20 Minska antalet aborter genom att låta det abortförebyggande arbetet i Tyskland stå som modell ... 291
05:21 Föräldrar ska ha rätt att ta ansvar för sina barn ... 294
05:22 Förebygg psykisk ohälsa och suicid bland unga ... 296
05:23 Skadestånd till transsexuella ... 299
05:24 Ökat statligt ansvar för kostsamma diabeteshjälpmedel. ... 301
05:25 Ge apoteken en ny roll i primärvården ... 303
05:26 En digitaliseringsmiljard för att klara språnget ... 305
05:27 Inför legevaktssystem i sjukvården ... 307
05:28 Säkra barnens sjukvård ... 311
05:29 Öka det statliga inflytandet i sjukvården för en mer jämlik sjukvård ... 313
05:30 Ett sammanhållet sjukvårdssystem ... 317
05:31 Huvudmannaskapet/ansvaret för svensk sjukvård bör återtas av Staten! ... 320
05:32 Stort behov av ökad kunskap om vård av äldre med psykisk ohälsa ... 324
05:33 Rätten till värdig vård i livets slutskede ... 327
05:34 Dags för en ny Ädelreform? ... 330

6. UTBILDNING OCH KULTUR ... 335

06:01 Förskolan ... 338
06:02 Allas rätt till utbildning och arbete ... 342
06:03 Kristendomsundervisning i skolan ... 344
06:04 Inför programmering inom ämnet matematik i gymnasieskolan. ... 345
06:05 Inför ordningsbetyg ... 347
06:06 Dags för en ny stavningsreform ... 349
06:07 Svenska språket – grunden för integration ... 350
06:08 Motion angående införande av svenska för invandrare (SFI) utan uppehållstillstånd ... 353
06:09 Inga inställda lektioner ... 354
06:10 Fler skoldagar men även kortare skoldagar ... 356
06:11 Lärlingsutbildning ... 357
06:12 Rättvisa förutsättningar vid YKB-utbildningar ... 360
06:13 En studie- och yrkesvägledning för arbete och personalförsörjning ... 360
06:14 Inför obligatorisk arbetsplatsförlagt lärande på flertalet högskole-/universitetsprogram ... 363
06:15 Högre utbildning för fler och oavsett var du bor i Sverige – med ett nytt Svenskt Universitet på Internet ... 364

06:16 Undersköterskeutbildning ska innehålla även kunskaper om sexualitet hos de äldre....366
06:17 Förslag till åtgärder för att locka personal till akuta bristyrken i Sverige 367
06:18 Bristen på tandläkare....369
06:19 Mer friskvård = minskade hälsorisker och lägre vårdkostnader 370
06:20 Kvalificerad lärarassistent....373
06:21 Motion om kulturpolitiskt program 374
06:22 Kulturpolitiskt program....376
06:23 Ett program för en levande kultur 377
06:24 Förslag om Kulturpolitiskt program 379
06:25 Utveckla Kultursamverkansmodellen 381
06:26 Motion om utveckling av Kultursamverkansmodellen....383
06:27 Motion om utveckling av Kultursamverkansmodellen....384
06:28 Sveriges professionella orkestrar 386
06:29 Reformera public service....387
06:30 Privatkopieringsavgiften 390
06:31 Minnesmärke på Gustav Adolfs torg (f d Norrmalmstorg) i Stockholm
över Dalaböndernas bondetåg till huvudstaden 1743 (den s k Stora daladansen)
och massakern där på 144 dalabönder. 391

7. ARBETE OCH FÖRETAGANDE....396

07:01 Avveckla LAS och inför FAS....398
07:02 Slopa turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd....399
07:03 Våga bryta fackföreningarnas makt....401
07:04 Utred möjligheterna för decentraliserad validering....405
07:05 Förbättrade möjligheter till anställning av funktionshindrade....406
07:06 Främja en mera invandrarvänlig politik....408
07:07 Nu är det dags att regeringen tar tag i frågan vad gäller problematiken
med rekrytering av deltidsbrandmän....410
07:08 Slopa betalningen för sjukersättning till personal som arbetar inom
LSS i privata sektorn 411
07:09 Inför etikhandledare som mentor för personal inom vård och omsorg 413
07:10 Uppmuntra småskalig mat- och serveringsverksamhet....420
07:11 Framtidssäkra arbetsmarknadspolitiken 416
07:12 Möjliggöra att en anställning som lärare/forskare vid universitet eller
högskola ska kunna kombineras med en anställning på gymnasieskola....418

07:13 Brist på arbetskraft i Sverige 420
07:14 Sänk arbetsgivaravgiften för ideella föreningar 422
07:15 Avveckla delar av arbetsmarknadsstödet 424
07:16 Lagstifta om tillsättande av offentliga tjänster och funktioner enligt "Förtjänst och skicklighet" 426
07:17 Självanställning – enklare yrkesintroduktion för ungdomar och invandrare 428
07:18 Inför juridiska möjligheter för Arbetsmiljöverket att sanktionera sjukskrivningar pga psykisk ohälsa 431
07:19 Hållbar etablering för nyanlända 433

8. EKONOMI, SKATTER OCH PENSIONER 437

08:01 Avskaffa värnskatten 440
08:02 Avskaffa värnskatten 441
08:03 Avskaffa den för Sverige skadliga värnskatten 442
08:04 Ökad jämlikhet via Sampension och Sambeskattning 444
08:05 Utred frågan om frivillig sambeskattning 445
08:06 Införande av frivillig sambeskattning för barnfamiljer 446
08:07 Ökad valfrihet för familjer – inför frivillig sambeskattning 448
08:08 Lagstifta om bankernas kontanthantering 449
08:09 Kontanter som betalningsmedel 450
08:10 Rädda kontanterna – tiden är snart ute 452
08:11 Sänkt skatt på pension! 455
08:12 Höj pensionsåldern till 69 år 456
08:13 Pensionärer "tappar mark" ekonomiskt - höj bostadstillägget rejält! 457
08:14 Pensioneringstidpunkt 459
08:15 Höj garantipensionen! 461
08:16 Kommission för välfärdens framtida finansiering 462
08:17 Minska ränteavdragen 464
08:18 Skatteväxla ränteavdrag mot sänkt inkomstskatt 466
08:19 Beskattning av bostad vid försäljning 469
08:20 Bank-id 471
08:21 Rättvis moms för välfärdstjänster 472
08:22 Ompröva inflationsmålet och Riksbankens självständighet 473
08:23 Låt allmänheten ta del av ett minskat statligt ägande 477
08:24 Utökad omfattning av RUT-avdraget 479

08:25 Ändra reglerna för beräkning av A-kassegrundande inkomst....480

9. REGIONALT, TRAFIK OCH BOSTAD....484

09:01 Landsbygden skall leva....486

09:02 Ursprungsmärkning av råvaran vid serveringar inom regioner/landsting och kommuner....489

09:03 Snart öppnas rätt fönster för att utveckla el-vägen....491

09:04 Höjt glesbygdsavdrag på fordonsskatt....492

09:05 Slopa körkortskravet på manuell växellåda....493

09:06 Gör det lättare för unga och nya svenskar att ta körkort....495

09:07 Förbättrad konkurrenskraft och att svensk lagstiftning inom transportbranschen skall efterlevas bättre....496

09:08 Ge kollektivtrafikens kontrollanter rimliga befogenheter....501

09:09 Spåren åter på Gotland....502

09:10 Viktigt bygga Norrbotniabanan i närtid....504

09:11 Underlätta för mer byggande i Sverige....507

09:12 Gör det lättare att bygga fler bostäder och stimulera tillväxt i hela Sverige....508

09:13 För ökad rörlighet på bostadsmarknaden för personer över 60 år....509

09:14 Öka rörligheten på bostadsmarknaden - sänk flyttskatten!....510

09:15 Skatteväxling för ökat tempo i flyttkedjan....511

09:16 En reformerad hyresmarknad på kristdemokratisk grund....513

10. MILJÖ OCH ENERGI....519

10:01 Kristdemokraterna i Sverige har haft en stolt och tydlig miljöprofil alltsedan vår start 1964....521

10:02 Inrätta en "grön ghostbuster" för att jaga hinder för långsiktig hållbarhet....525

10:03 Underlätta och förenkla återvinning....527

10:04 Miljömärkning av läkemedel....529

10:05 Miljöavgift på dubbdäck....532

10:06 Konsensusförfarande vid utvidgat strandskydd....534

10:07 Minska den svenska vildsvinsstammen....535

10:08 Skottpengar på vildsvin....537

10:09 Självförsörjning av livsmedel och krisberedskap....539

10:10 Förslag till åtgärder mot förekomst av resistenta bakterier i Livsmedel....541

10:11 Jämställ extrem torka med översvämning....544

10:12 Sverige behöver en säker, riklig och billig energiförsörjning 547
10:13 Demokratisera vindkraftverken 549
10:14 Incitament till energismarta s.k. "solcellshus" 551
10:15 Infrastruktur för vätgas 553
10:16 Vätgas-Framtidens drivmedel 554
10:17 Utredning biogasproduktion & fosilfritt drivmedel 556
10:18 Låt vårt kärnavfall bli en värdefull energiresurs! 557

11. UTRIKES OCH FÖRSVAR 560

11:01 Stöd våra soldater 563
11:02 Starkare försvar - Ökad trygghet åt alla 564
11:03 Återupprusta Sveriges civilförsvar ochekonomiska försvar! 566
11:04 Dags för nytänk i Sveriges samarbete med utvecklingsländer 567
11:05 Bistånd till och erkännandet av en palestinsk stat 569
11:06 Stopp för användande av biståndsmedel till att finansiera flyktingmottagning i Sverige 571
11:07 Värna kristna flyktingar från mellanösternområdet 572
11:08 Flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem 575
11:09 Stärka relationerna med Israel 576
11:10 Erkänn Somaliland 578
11:11 Hög tid för en FN-konvention om äldre personers rättigheter 580

12. STADGAR 584

13. ORGANISATION (BEHANDLAS PÅ PARTIFULLMÄKTIGE) 586

13:01 Gör det lättare att bli medlem 587
13:02 Det ska vara lätt att bli medlem i Kristdemokraterna 587
13:03 Medlemsavgiften –viktig att hanteras rätt 588
13:04 Se över partiets hantering av medlemsavgifter 589
13:05 Tillgänglighet på partiets intranät 591
13:06 Ett nationellt vitsippepris 592
13:07 Medlemskap i International Democrat Union (IDU) 593
13:08 Fler äldre behövs i politiken 594

Motioner – Kapitel 1
IDEOLOGI

1. IDEOLOGI

Partistyrelsens inledning

Kristdemokraterna är ett värdeorienterat idéparti som utgår från de allmänt giltiga värden som inspirerats och förvaltats av den kristna traditionen. Kristdemokratin bygger på en realistisk människosyn – personalism – som är ett alternativ till individualism och kollektivism. En människosyn som tar sin utgångspunkt i verkligheten, inte i grandiosa teoribyggen. Den enskilde är inte sig själv nog och oberoende av andra, men inte heller bara en anonym kugge i ett stort samhällsmaskineri. Varje människa är unik, men behöver gemenskap med andra för att utvecklas.

Varje person är född in i ett socialt sammanhang där det råder ömsesidiga beroenden, och har ett personligt ansvar för sina handlingar och sitt eget liv. Den kristdemokratiska värdegrunden förenar frihet med socialt ansvarstagande. Vi värnar omsorgen om alla människor som befinner sig i utsatta situationer. Den bästa förutsättningen för att skapa resurser för en värdig omsorg och välfärd är en väl fungerande och hållbar marknadsekonomi.

Följande punkter är centrala i det kristdemokratiska samhällsarbetet:

Insikten om ett unikt människovärde. Varje människa är ett mål i sig. Ingen annan människa får äga, kränka eller utnyttja henne.

Insikten om människans ofullkomlighet. Ingen är perfekt, alla kan göra fel. Men människan är till sin natur förnuftig och kan välja att göra gott, men också ställa till med ont. Människor är ansvariga för sina egna handlingar. Insikten om allas vår ofullkomlighet gör att vi eftersträvar maktdelning. Enskilda människor eller grupper bör inte få för mycket makt. Det ger oss också ödmjukhet inför den egna politiska insatsen, det går inte att bygga det perfekta lyckoriket. Vi inser att alla kan göra fel, men att alla förtjänar en andra chans.

Insikten om människans grundläggande behov av små nära gemenskaper. Människan har kroppsliga, själsliga och andliga behov. Det kristdemokratiska samhällsarbetet tar sin utgångspunkt i människans helhet och betonar människans behov av gemenskap. Den viktigaste gemenskapen är familjen. I denna lilla grupp får familjemedlemmarna möjlighet att möta kärlek, omtanke och förståelse, men också att ställas inför krav och ta ansvar.

Insikten om ansvaret för våra gemensamma tillgångar. Förvaltarskapet gäller både de egna personliga resurserna och de materiella värdena: miljö och naturresurser. Vi ska agera på ett sådant sätt att vi inte äventyrar kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det förutsätter att vi förvaltar och inte på ett ansvarslöst sätt förbrukar ändliga resurser och naturvärden. En socialt och miljömässigt hållbar marknadsekonomi byggt på ett fritt företagande ger de bästa förutsättningarna för ett gott förvaltarskap.

Insikten om vårt ansvar för våra medmänniskor. Vår syn på solidaritet utgår från den gyllene regeln – allt vad du vill att människor ska göra för dig ska du också göra för dem. Vi vill värna alla människors liv, frihet och värdighet. Vi vill solidarisera oss med de svaga och förtryckta, sträva efter social rättvisa och en rättvis fördelning av samhällets goda. Alla räknas och omfattas av samhällsgemenskapen.

Insikten om att beslut bör fattas där så kan ske mest ändamålsenligt. Beslut ska fattas på lägsta möjliga ändamålsenliga nivå. Det familjen kan bestämma på egen hand, ska inte kommunerna lägga sig i. Det kommunerna klarar på egen hand får inte bli en fråga för riksdag och regering. På samma sätt ska inte EU styra det Sverige på mest ändamålsenliga och bästa sätt kan sköta själv. Det kallas subsidiaritetsprincipen och oftast innebär subsidiariteten decentralisering, men ibland kan den medföra att beslut flyttas till en högre nivå. De stora miljöproblemen bekämpas exempelvis bäst på europeisk- och internationell nivå.

01:01 Principbeslut om att vara beredd att ingå även i en regering som inte omfattar samtliga Allianspartier

Kristdemokraterna beslutade på rikstinget 2015 att frånträda den så kallade Decemberöverenskommelsen och var också först av allianspartierna med att åter vilja lägga fram ett alliansgemensamt budgetförslag. I januari 2017 förklarade även Moderaterna att man nu ville lägga ett alliansgemensamt budgetförslag. Moderaterna förklarade sig även öppet för att om nödvändigt bilda en regering som förlitade sig på Sverigedemokraternas stöd för att få igenom sin politik, även om det skulle innebära att alla andra allianspartier kanske inte ingick i regeringen. Kristdemokraterna föreföll till att börja med att dela även den sistnämnda uppfattningen men förklarade någon dag senare att en regeringsmedverkan förutsatte att samtliga allianspartier deltog. Både Centerpartiet och Liberalerna hade då deklarerat att man inte skulle ingå i en regering som tog stöd av Sverigedemokraterna.

Den nuvarande rödgröna regeringen är skadlig för landet och genom att öppna för att regera med stöd av Sverigedemokraterna har Moderaterna tagit första steget mot att byta ut den. Att utgå från eller ens hoppas på att Alliansen efter valet skall få egen majoritet och slippa ta stöd aktivt eller passivt stöd av Sverigedemokraterna är inte rimligt. Det kan dessutom för diskussionens skull ifrågasättas om det föreligger någon egentlig skillnad mellan att ta aktivt eller passivt stöd av Sverigedemokraterna. Den principiella beslutsprocessen hos Sverigedemokraterna ser nämligen likadan ut oavsett om man där skall bestämma sig för att avstå från att rösta emot eller för att aktivt rösta för ett förslag från Alliansen. Argumentet att ett aktivt stöd skulle vara ”mer problematiskt” för Alliansen är därför ihåligt och kan uppfattas som en ursäkt för att undgå att ta regeringsansvar.

Genom att förklara sig villigt att lägga ett alliansgemensamt budgetförslag men villkora sin eventuella regeringsmedverkan med att samtliga allianspartier måste delta har Kristdemokraterna istället för vara pådrivande förgenomförandet av sin egen och Alliansens politik överlåtit till Centerpartiet och Liberalerna att avgöra huruvida Kristdemokraterna skall ingå i en regering och kunna fortsätta vara den starkaste rösten för en offensiv allianspolitik och för ett regeringsskifte.

Kristdemokraterna har i förhållande till väljarna därigenom låtit förstå att en röst på Kristdemokraterna inte nödvändigtvis innebär en röst för ett regeringsskifte, även om det på pappret skulle finnas en riksdagsmajoritet för ett sådant skifte. Kristdemokraterna har på detta sätt även spelat bort den strategiska fördel det för partiet inneburit att vara dels det parti som rev upp Decemberöverenskommelsen, dels det förstaalliansparti som drev frågan om ett alliansgemensamt budgetförslag. I nuläget har de borgerliga väljare som önskar ett regeringsskifte efter valet och som vill se allianspolitik omsatt i praktiken, oavsett vem som röstar på den, egentligen bara ett borgerligt parti att rösta på; nämligen Moderaterna.

Kristdemokraterna bör således med ändring av sin tidigare inställning förklara att partiet i vart fall är berett att ingå även i en hypotetisk ”Allians 2.0” med Moderaterna och eventuellt ytterligare något av Alliansspartierna och att det inte längre är en nödvändig förutsättning för Kristdemokraternas medverkan i en regering att samtliga allianspartier ingår i den. En förklaring från Kristdemokraternas sida i enlighet med föregående stycke skulle bidra till att skapa förutsättningar för ett för landet välbehövligt regeringsskifte och för att genom ett sådant skifte få till stånd en allianspolitik – alltså att kunna bedriva allianspolitik även om alla allianspartier inte skulle ingå i regeringen. Vidare skulle Kristdemokraterna genom en sådan förklaring avsevärt förbättrasina möjligheter att nå ett starkt resultat för partiet i 2018 års val, såväl på riksnivå som lokalt.

att Kristdemokraterna förklarar sig vara berett att ingå i en regering som inte innefattar samtliga allianspartier.

2017-02-14

Anders Midby

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Vi delar motionärens oro för att det parlamentariska läget riskerar vara ännu svårare efter valet 2018. Det föreligger en stor risk att en Alliansregering inte går att bilda. Att hålla dörren öppen mot olika regeringsalternativ kan i och för sig göra att s k stödröster går förlorade, å andra sidan kan det attrahera nya väljargrupper som uppfattar Kristdemokraterna alltför beroende av Moderaterna.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 01:02.

01:02 Ta regeringsmakten

För att få röster måste KD visa sig villigt att ta makten. SD kan bli ett ännu större riksdagsparti och deras politiska program ligger i vissa stycken nära de borgerliga partiernas. Sittande regering har f.ö. genomfört flera av SDs förslag, men det talas det tyst om. SD är idag det tredje största partiet och väljarstödet ökar enligt opinionsmätningarna. Borgerliga väljare har inget emot att SD röstar på borgerliga förslag framförda av en borgerlig regering. Att förneka samröre med SD har inte visat sig vara en framgångsrik väg då SD stadigt ökar sitt väljarstöd. Om Sverige ska kalla sig för en demokrati kan inte ca 15% (2014) av landets medborgare lämnas

utanför. Att det bildas en borgerlig regering om det finns möjligt stöd från en majoritet av riksdagen, det är demokrati. KD ska arbeta för att det bildas en borgerlig regering med SD som stödparti på samma sätt som regeringen S+MP stödjer sig på V. KD ska tydligt deklarera detta för att vinna väljare som vill ha en borgerlig regering. Vi yrkar:

att Rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för det bildas en borgerlig regering med stöd av en majoritet av riksdagen

att Rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för att man ska komma överens med SD om att agera stödparti utanför regeringen för en borgerlig regering

2016-11-30

Eva Melin, Sten Dybeck, Håkan Johansson, Roland Glasfors, Anders Hultgren, Joachim Gahm, Milles Lindgren, Simon Liliedahl

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet anser att vi redan idag arbetar starkt för att alliansen ska överta regeringsmakten vid nästa val och inte söka stöd hos något annat parti.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anse fösta attsatsen besvarad samt avslå andra attsatsen i motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 1:1 samt 1:2:
Vid de tre senaste valen har Kristdemokraterna eftersträvat en alliansregering. En alliansregering förutsätter medverkan av samtliga fyra partier: Kristdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna.

De åtta regeringsåren 2006-2014 var politiskt fruktbara och är något partistyrelsen vill se en vidareutveckling av. I det av partistyrelsen den 4 april 2016 antagna dokumentet ”Strategi 2018 - Målsättningar, målgrupper och strategiska vägval” slås följande fast: ”För att kunna uppnå detta mål ska Kristdemokraterna vinna så stort väljarstöd att vi kan vara en stark part i en alliansregering genom vilken vi kan realisera vår politik.”

Partistyrelsen instämmer med motionären i att Sverige behöver ett regeringsskifte och mer av allianspolitik. Däremot gör partistyrelsen bedömningen att mest allianspolitik får väljarna om hela alliansen bildar regering tillsammans. Det parlamentariska läget förändras snabbt och valutgången är svår att förutse. Partistyrelsens strävan är att det ska bildas en majoritetsregering efter nästa val bestående av Alliansens fyra partier.

De fyra allianspartierna har mer gemensamt än vad partierna har med något parti utanför alliansen. Såväl Kristdemokraternas som Liberalernas och Centerpartiets partiledningar har varit tydliga med att det inte ska ske någon förhandling eller något organiserat samarbete med Sverigedemokraterna. Detta är en hållning som partistyrelsen inte har för avsikt att ändra och en inställning som baserar sig dels på Sverigedemokraternas historiska rötter och ideologiska utgångspunkter, dels på hur Sverigedemokraterna agerar i riksdagen idag och dels på att de politiska programmen skiljer sig åt mellan å ena sidan alliansens partier, å andra

Sverigedemokraterna. Understrykas bör att samtliga partier och riksdagsledamöter som anser att alliansen eller Kristdemokraternas förslag är bra, är välkomna att rösta för dem.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 01:01 samt att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 01:02.

01:03 Motion om namnbyte

Kristdemokraterna är ett folkrörelseparti. Dagens namn är en anledning till att partiet inte har fler sympatisörer. Vanligt folk kan inte, trots att de flesta är döpta och kristnade inte dela samhörighet i ordet krist. Vi vet att upp emot 20 % av de röstberättigade skulle kunna rösta på vår politik men avstår då ordet/förstavelsen "krist" skrämmer.

Om vi vill bli ett med folket; de röstberättigade; så är ett namnbyte, förutom en bra politik och ett gynnsamt läge (1998), av vikt. Vårt Principprogram behöver inte ändras utan ligger fast. Likaså stadgarna.

att rikstinget beslutar att uppdra till partistyrelsen att byta namn på partiet till FOLKDEMOKRATERNA

2017-02-03

Daniel Jönsson, Leif Jönsson

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:
Årsmötet beslutade att avslå motionen, men sända den vidare till Rikstinget.

Partistyrelsens yttrande:
Vårt nuvarande partinamn är inte bara ett partinamn utan också namnet på den ideologi och den tradition som vi genom våra värderingar är besläktade med. Diskussioner om partiets namn har förekommit flera gånger tidigare. Nuvarande partinamn har vi haft sedan 1996. Partistyrelsen menar att vi bör behålla nuvarande partinamn. Det är en varudeklaration. Vårt problem är snarare att för få vet vad varudeklarationen innebär. Vi behöver lägga tid och kraft på att berätta om kristdemokratin, bryta fördomar men kanske framförallt att få människor att förknippa vårt parti med viktiga frågor och principer som de delar och som gör att de lägger sin röst på oss. Partistyrelsen anser att vi även i fortsättningen ska heta det vi är – kristdemokrater.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 01:03.

01:04 Motion om en förnamnskampanj till partinamnet

För att få en tydlighet i vad och för vem vi arbetar i politiken, så bör Kristdemokraterna få använda olika förnamn i valkampanjen 2018. Som exempel kan man ta ”FAMILJEPARTIET Kristdemokraterna” som föreslår mer tid för barnen, mer självbestämmande till familjerna o.s.v.

Ett annat exempel är ”ÄLDREPARTIET Kristdemokraterna” som föreslår samma skatt för arbete såväl som för pension, förbättrad vård i livets slutskede o.s.v. Tanken är att få ett mer personligt tilltal till väljaren som berörs av partiets politik. Väljaren har också en större möjlighet att känna igen ett parti med förnamn. Det är ju lättare att förstå vem man menar om man säger Göran Hägglund och Alf Svensson istället för Svensson och Hägglund.

För att undvika förvirring skall förnamnen aldrig användas utan koppling till ett budskap. Särskilt då valplakaten och valmaterialet ska läsas av varje väljare. ”Låt familjen bestämma själv, tycker FAMILJEPARTIET Kristdemokraterna” Jag föreslår rikstinget:

att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta fram en strategi för hur man kan använda förnamn till partinamnet under valrörelsen 2018

2017-04-20

Håkan Kero

Partidistriktet Norrbottens yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Förnamnskampanj till partinamnet

Partistyrelsens yttrande:
Motionären föreslår att vi ska använda ”förnamn” av typen FAMILJEPARTIET, ÄLDREPARTIET till partinamnet. Partistyrelsen har inget i sak att invända mot användningen av förstärkande ord för att profilera partiet. Partistyrelsen har också slagit fast att Kristdemokraterna ska fokusera på sådant som bland annat familje- och äldrepolitik.

Mot bakgrund av att partiet haft olika uttryckssätt och olika grafiska profiler har en ny logga och grafisk profil tagits fram. Partistyrelsen anser att rikstinget inte bör slå fast kommunikativa uttryck i kampanjer. Arbetet med att forma slogans och valbudskap som ska vara gällande i en valrörelse, bör ske via partiets verkställande utskott, partistyrelse och kommunikationsavdelning.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 01:04.

Partistyrelsens förslag till beslut:

01:01 samt 01:02 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 01:01 samt att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 01:02.

01:03 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 01:03.

01:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 01:04.

Motioner – Kapitel 2
DEMOKRATI, FÖRFATTNING OCH RÄTTSVÄSENDE

2. DEMOKRATI, FÖRFATTNING OCH RÄTTSVÄSENDE

Partistyrelsens inledning

Kristdemokrati bygger på insikten om alla människors lika och okränkbara värde. Den moderna demokratin är den bästa styrelseformen eftersom den på ett principiellt plan utgår från denna värdegrund.

Demokratin måste ständigt vitaliseras för att inte förtvina i sina egna strukturer med risk för elitism och maktmissbruk. Familjen och skolan spelar en stor roll för demokratin, liksom folkrörelser, föreningsliv, kyrkor och religiösa samfund. Delaktighet och inflytande kommer i dessa sammanhang till konkret uttryck och utgör en viktig grund för en levande demokrati som inte begränsar sig till en röst på valdagen. Ett vitalt civilt samhälle uppmuntrar och förstärker medborgarnas egna engagemang i samhällslivet. Staten och kommunerna bör stödja det engagemang som finns i olika föreningar och sammanslutningar.

Våra grundläggande författningar – regeringsformen, successionsordningen, tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen – som vanligen kallas grundlagen, utgör den skrivna och rättsligt bindande normen för vår demokrati. Grundlagen ska vara djupt förankrad i den svenska och västerländska kulturtraditionen och därmed också grundad på en samhällssyn som präglas av kristen etik och humanism. Grundlagarna ska vara den fasta grunden för alla offentliga normer och alla offentliga beslut och ska garantera och skydda varje människas naturliga rättigheter. Sådana rättigheter är framför allt rätten till liv, personlig frihet och personlig integritet, åsiktsfrihet, religionsfrihet, yttrandefrihet, tryckfrihet, mötesfrihet, föreningsfrihet, demonstrationsfrihet, rätten till egendom samt rätten att ingå äktenskap och bilda familj.

Ingen människa är fullkomlig, och eftersom samhällen och politiska system är skapade av människor så finns det inga perfekta partier eller styrelsesätt. En fungerande demokrati förutsätter en klar maktdelning mellan den lagstiftande, den verkställande och den dömande makten. Gränserna mellan dessa maktcentra ska tydliggöras i grundlagen. Domstolarna ska ha en stark och självständig position och det måste finnas en obunden och kompetent revision för att motverka korruption. Genom detta skapas balans, jämvikt och korrigerande möjligheter. Idag finns till exempel riksdagens konstitutionsutskotts kontroll av regeringen, Justitieombudsmannens kontroll av de offentliga myndigheterna och det finns revisionskontroller av olika slag. Kristdemokraterna driver att det därutöver också bör införas en författningsdomstol.

Subsidiaritetsprincipen betonar att beslut ska fattas på den mest ändamålsenliga nivån, och att högre nivåer enbart ska ta över de uppgifter som inte är möjliga att lösa på ett ändamålsenligt sätt på den lägre nivån. Subsidiaritetsprincipen bör skrivas in i svensk grundlag som riktlinje för maktdelningen mellan stat, landsting/region och kommun.

Den kristdemokratiska rättspolitiken bygger på insikten om människans ofullkomlighet. Brottslighet har alltid förekommit och kommer alltid att förekomma. Staten ska sträva efter att begränsa brottsligheten så långt det är möjligt. Denna inställning genomsyrar vår rättspolitik.

Ett fungerande rättssamhälle förutsätter att de som bryter mot lagen lagförs och straffas. Det är viktigt för att skydda laglydiga, ge brottsoffer upprättelse och för att upprätthålla ett signalsystem om vad som är rätt och fel, men också för att ge förbrytaren möjlighet att sona sitt brott.
Människan är en moralisk varelse som hela tiden har ansvar att förhålla sig till vad som är rätt och fel.

Straffet innebär en upprättelse för brottsoffret då omvärlden erkänner kränkningen, det offentliga tydliggör skuldfrågan och brottslingen får ta ansvar för sina handlingar. Den som har tagit sitt straff har sonat sitt brott och har med det återupprättats som moralisk person. Man har fått en chans att i andras ögon återinträda i samhället som en ansvarstagande person. Straff är därför ett nödvändigt inslag i rättsskipningen. För allas upprättelse, men också för att vidmakthålla den människosyn som ytterst är ett värn mot den kalla materialism som vänstern ger uttryck för. Påföljden tjänar flera ändamål: den ska ge upprättelse åt brottsoffret, den ska avhålla förövarna från nya brott och uppmuntra till ånger och de ska avhålla andra från liknande handlingar och skydda samhället. Det ska också så långt som möjligt tillförsäkras att förövaren gottgör brottsoffret ekonomiskt.

Unga lagöverträdare bör hellre dömas till ungdomstjänst eller sluten ungdomsvård än fängelse. Då dessa personer placeras på anstalter bland äldre återfallsförbrytare riskerar fängelset att fungera som en skola för en kriminell livsstil. Samhällets reaktioner när unga begår brott behöver bli tydligare. Därför bör en domstolsliknande nämnd – en barnbrottsnämnd – inrättas. Denna ska behandla ärenden där barn under 15 år begått ett allvarligare brott eller ett brott av strategisk karaktär, det vill säga sådana brott som ofta leder till fortsatt kriminalitet. Straffmyndighetsåldern ska inte ändras. Kristdemokraterna föreslår också att det inrättas ungdomsdomstolar, som skulle ta upp mål där den misstänkte är under 18 år.

Dagens normer och värderingar överförs till nästa generation och det kommer att prägla hur morgondagens samhälle kommer att te sig och vilka utmaningar som kommer att ställas på rättsväsendet. Vuxna har ett ansvar att förmedla grundläggande värden och normer kring rättssamhället för att förebygga brott och ge barn och ungdomar en trygghet i samhället.

Polisen ska vara effektiv och ges de verktyg som behövs för att på ett slagkraftigt och rättssäkert sätt komma åt vardagsbrottsligheten. Om inte det fungerar riskerar vi att allmänheten förlorar förtroendet för polisen och det övriga rättsväsendet. Andra viktiga prioriteringar för polisen är gränsöverskridande brottslighet, terrorism, ekonomisk brottslighet, organiserad brottslighet och gängkriminalitet, ungdomsbrottslighet, brott med rasistiska inslag, hatbrott, narkotikabrott,

barnpornografi samt våld mot kvinnor och barn.

Polisens uppgifter ska vara att förebygga brott, upprätthålla ordningen samt utreda och beivra brott. Det är av stor vikt att det finns tillräckligt med civilanställd personal så att polisens speciella kompetens kan tas tillvara ute på fältet. Arbetet ska vidare organiseras så att tillgången på poliser är störst vid tidpunkter och platser då erfarenhet och statistik visar att brottsligheten är som mest omfattande. Det är också viktigt att polis, domstol och socialtjänst reagerar skyndsamt på brott, inte minst då barn och ungdomar är inblandade.

Tiden då straff avtjänas ska användas på ett meningsfullt sätt genom insatser som möjliggör ett liv utan brottslighet. Behandling mot alkohol- och narkotikamissbruk, utbildning och arbetsträning bör erbjudas. Anstalterna ska hållas drogfria. Frigivningen måste förberedas i god tid. För att undvika återfall bör den frigivne få hjälp att skaffa bostad, arbete och en meningsfull sysselsättning. Det är även viktigt att det sociala kontaktnätet stärks. Satsningar på kriminalvården bör ses som ett sätt att minska brottsligheten i framtiden.

02:01 Öka antalet poliser samt dess befogenheter

Sverige ligger under snittet inom EU vad gäller antalet poliser per 1000 invånare. Det är viktigt att vi når upp till medelsnittet inom EU och för detta behövs 10 000 fler poliser. Det räcker dock inte med att endast anställa fler poliser, befogenheterna som polisen har till sitt förfogande måste bli fler. I ett samhälle där brottslingarna använder allt modernare metoder måste även polisen kunna ta till extraordinära metoder. I flera andra länder använder polisen sig av brottsprovokation för att sätta fast grova brottslingar med goda resultat. En utredning bör tillsättas för att utforska möjligheten att använda brottsprovokation som metod för att bekämpa t.ex. barnpornografibrott, människohandel, grovt narkotikabrott och organiserad brottslighet.

För att ytterligare förstärka polisorganisationen bör möjligheten till kommunala poliser införas. Kommunal polis kommer genom sin lokalkännedom och närhet till invånarna stärka förtroende för polisen samtidigt som man lättare får en bild av och kan arbeta med just sin kommuns problematik. Det ska inte vara så som det är idag att man blir förvånad då man möter en polis. En kommunal polis skulle ge bättre möjligheter att göra besök på till exempel skolor, fritidsgårdar, hos den lokala idrottsföreningen, och i affärer. Framförallt ska polisen ha möjlighet att komma när du kallar på hjälp, vilket idag ofta brister.
Det svenska samhället och polisen förtjänar något bättre än hur dagens situation är. Med en kombination av en generell ökning av antalet poliser, möjlighet till kommunal polis och ökade befogenheter kommer vi kunna säkerställa polisens möjlighet till att fullfölja sitt uppdrag. Polisen är en av statens absolut mest centrala ansvar och här behövs förstärkningar för att lag och ordning ska kunna upprätthållas.

att öka antalet poliser till 30 000 till år 2030

att införa möjligheten för kommuner att anställa egen polis.

att en oberoende instans införs för att granska polisens effektivitet

att verka för att under vissa omständigheter tillåta polisen att använda sig av brottsprovokation för att bekämpa vissa typer av brottslighet.

2017-03-14

Eric Dicksson, Christopher Dywik, Jimmy Loord

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionärerna tar upp en oerhörd angelägen fråga som handlar om trygghet både för enskilda personer och hela samhället. Detta har också varit grunden till att partiet centralt kraftigt prioriterat resurser till polisen i sin statsbudget. Det är mycket bra.

Motionärerna har i sin motion flera förslag hur de anser att polisverksamheten skulle kunna bli bättre. I första attsatsen vill man öka till 30.000 poliser fram till 2030. Partidistriktsstyrelsen anser att partiets nuvarande ambitioner om en ökning av 2.600 nya polisanställda varav 2.100 poliser är ett realistiskt första mål men menar att det finns anledning att gå ett steg till. I likhet med motionärernas ambitioner att om det inte räcker så måste större satsningar göras vad gäller fler utbildningsplatser, nyrekryteringar men också åtgärder för att behålla poliser i verksamheten. Arbetsmiljön och delaktigheten i arbetet är viktiga faktorer för att nå detta mål. Vi menar också att det är viktigt att utöka antalet civilanställda medarbetare i syfte att använda polisen till huvuduppgifter de är utbildade för och som ingen annan kan och/eller får utföra.

I andra attsatsen vill motionärerna ge möjlighet för kommuner att anställa polis. Anledningen till att polisen på 70 talet gick över från kommunalt till statligt huvudmannaskap var att den kommunala polisverksamheten inte fungerade. Man ville ha en mer jämlik verksamhet med hög kvalitet. Just nu jobbar polisen med att den nya enmyndighetsreformen ska fungera och det skulle skapa oro att på nytt föreslå organisationsförändringar. Partidistriktsstyrelsen anser inte att det framkommit tillräckliga skäl till att förändra huvudmannaskapet igen och antingen återinföra kommunalt huvudmannaskap eller ge möjligheter för enskilda kommuner att anställa poliser. Det skulle skapa oklarheter och riskera att det blir något av A och B poliser.

I tredje att satsen lyfts granskningsfrågan fram. Man vill införa en oberoende instans för att granska polisens verksamhet. Partidistriktsstyrelsen anser att oberoende granskning av polisverksamheten är synnerligen angelägen men anser inte att en ny instans i första hand ska inrättas utan att den uppgiften skulle kunna läggas på någon myndighet som redan finns.

I fjärde attsatsen hemställs om att verka för att brottsprovokation i vissa fall skulle kunna användas. Det är oerhört viktigt att polisen får använda de metoder som ger bästa möjlighet att komma åt den grova organiserade brottsligheten. PD ställer sig bakom motionens intensioner vad gäller brottsprovokation men utformningen måste noggrant utredas så att rättssäkerheten inte riskeras.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att öka antalet civilanställda inom polismyndigheten samt att anta första och fjärde attsatsen samt att avslå den andra attsatsen och besvara den tredje attsatsen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:06.

02:02 Inför kommunal ordningspolis

Vi har idag en situation där staten centraliseras vilket innebär att stora delar av landet upplever att ex polisen inte är lika synlig idag som den har varit under fornstora dagar. Samtidigt upplever många kommuner att man måste sätta in extra resurser för att få ordning inom ex skolan eller på en enskild stadsdel. Vilket innebär att man jobbar med larm, kameror och väktare samt ordningsvakter.

Problemet med detta är att väktare och ordningsvakter inte har några egentliga befogenheter utan deras jobb blir oftast att observera samt att ”skälla” lite på de ” ungdomar” som hittar på hyss.

I andra delar av Europa löser man denna problematik genom att kommunerna äger rätt att organisera kommunal ordningspolis vilket innebär att kommunen anställer utbildade poliser och kan sätta in dem i förebyggande arbete samt i de områden eller stadsdelar där man upplever att behovet är som störst.

att vi även i Sverige skall kunna bygga upp ett system med kommunala poliser

2017-02-13

Magnus Jacobsson

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Tyvärr tvingas vi konstatera att staten inte sköter sitt uppdrag och att det allt för sällan finns poliser på plats ute i landsbygden samt i de förorter som emellanåt drabbas av ungdomskravaller. Detta kan hanteras bättre än idag om kommunerna får ett större ansvar för den lokala ordningsmakten (ex ordnings- och trafikpolis). Årsmötet ställer sig därför bakom motionen.

PD beslutade att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:06.

02:03 Möjligheter att anställa kommunala poliser.

Dagligen ser vi uppgifter om brist på poliser. Många medborgare och samhällsorgan känner otrygghet då vetskapen om bristerna är stora samtidigt som svarta rubriker vittnar om inbrott och våld mellan människor. Många saknar också den trygghet som uppstår då polisen är en känd och synlig person med sin bas i lokalsamhället. Lokalsamhället, staden eller socknen, som är den historiska basen för polisverksamheten.

Enskilda personer, grannföreningar och kommuner försöker lösa detta dilemma genom att skapa frivilliga väktarorganisationer. Det kan vara via till exempel nattvandrare eller grannsamverkan. Kommuner ersätter frivillig organisationer för att under kvälls och nattetid bevaka offentliga byggnader. I vissa extrema fall måste väktarföretag köpas in. Åtgärder många känner sig tvungna till att vidta i samhället trots att statens viktigaste uppgift vid sidan av landets försvar är skyddet av den enskilde. Ett skydd utformat så att trygghet skapas för landet och landets medborgare samt för den enskildes liv och egendom. Efter besluten om centraliseringar av polisen via riksdagsbeslut från 1965 och senare har kontakten med lokalsamhället gradvis minskat för att slutligen upphöra i och med beslutet om centralstyrning via en polismyndighet utgående från Stockholm. Trots åtgärder inom den statliga organisationen med kommunala kontaktpoliser upplevs den dagliga otryggheten som stor.

Vi kan konstatera att fram till 1965 fanns jämte statspolisen en väl förankrad polisorganisation inom stad och land över hela Sverige. Vi önskar nu att Kristdemokraterna tar initiativ för att skapa lagliga möjligheter till en återgång till en lokalt förankrad poliskår. ”Kommunpolisen” ser vi som ett komplement till ” Statspolisen”. Arbetsuppgifter, utbildning och befogenheter kan skilja men myndighetsutövning skall kunna ske via denna kommunala funktion. En polisfunktion som anpassas efter de lokala behov som uppstått mellan den centraliserade polismyndigheten och den frivilla grannsamverkan.

att ta initiativ till en översyn av den lagstiftning som gäller för polisverksamheten.

att lagstiftningen ändras så att enskilda kommuner eller kommungrupper får möjlighet att anställa egna ”kommunpoliser”.

2017-02-26

Ingemar Kihlström, Staffan Setterberg

Partidistriktet VG Södras yttrande:
Partidistriktsårsmötet beslutar att föreslå rikstinget att anta motionens första och andra att-sats.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:06.

02:04 Polisens närvaro i landet samt uppdatering av polisens IT-system till år 2017

På polisens polisstationer på kommuner runt om i landet går att läsa öppet kl. 11-14 onsdagar. På många orter centraliseras polisen av begränsad styrka till större orter där utryckningar görs till mindre orter där man bara närvarar sporadiskt. Samma sak i de större städernas stadsdelar och förorter.

För 20 år sedan såg man poliser på gator i stadsdelar och kommuner. På de kommunala kontoren fanns personal som representerade lokalt hela veckan. Besök gjordes till elever i tidig skolålder där regler i trafiken gicks igenom och alla fick en

tidig kontakt och relation till polisen som man sedan såg representerad både i stadsdelar och lokalt i förorter och kommuner runt om i landet. Idag har polisen till stor del tappat kontrollen i städer, förorter och kommuner. Polisen har själva identifierat 53 områden i Sverige som enligt rapporten1 i olika grad är utsatta både för allvarlig brottslighet och socioekonomiska faktorer med 11 särskilt utsatta områden. Polisens frånvaro ger avtryck i samhället!

Med dagens teknik skulle individer med hjälp digital identifiering kunna anmäla brott digitalt via internet. Polisen skulle också kunna på plats prata in brotten i en vanlig diktafon som sedan en programvara förde över till digitalt och sekreterare på samma eller annan ort kunde registrera in i systemet. Dagens teknik skulle användas till maximal förmåga för att underlätta polisens arbete och minimera administrationen som idag tar massa tid för mer poliser ute i samhället istället för framför en dator med administrativa uppgifter med en kollega väntades vid sidan. Samt samköra nödvändiga system för att ge poliserna på fält den information de behöver och situationer kräver.

Med en misslyckad systemuppdatering i bakhuvudet borde proffs med många lyckade projekt i bagaget och inte amatörer anlitas till att uppdatera polisens digitala verktyg till 2017 års modell av digital teknik där fokus läggs på att minimera polisens administrativa arbete samt maximera samhällsmedborgarens nytta av systemet där alla brott skulle kunna anmälas via systemet och sedan kunna kompletteras med ytterligare uppgifter om polisen saknar information.

Poliser skall arbeta med det de är utbildade till. Att vara poliser. Administrationen bör kunna effektiviseras och förenklas maximalt genom en digitala uppdatering där både polisen och samhällsmedborgarna kan ha maximal nytta av både information och möjligheter med de IT-system och övriga verktyg polisen erbjuder.

https://polisen.se/Global/www%20och%20Intrapolis/%c3%96vriga%20rapporter/Utsatta-omraden-sociala- risker-kollektiv-formaga-o-oonskade-handelser.pdf

Förslag till beslut:

att ge polisen i uppdrag att uppdatera interna digitala verktyg samt externa tjänster till landets invånare med 2017 års tekniska möjligheter för maximal samhällsnytta och begränsad och förenklad administration för polisen enligt motionens anda.

att polisen skall tillföras de medel och resurser som krävs för att kunna återta kontrollen i de 53 utsatta områden samt dagligen kunna patrullera alla städer, stadsdelar & kommuner.

2017-01-15

Markus Lund

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Partidistriktsårsmötet ser att motionären har noterat en viktig brist, men detta är en operativ fråga för Polismyndigheten att hantera.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:06.

02:05 Kommunal Polis

Det bör inte ha undkommit någon att det råder kris inom svensk polis. Samt att nuvarande regeringen blundar för denna ohållbara situation. Kriminaliteten ökar, kriminaliteten bli mer komplex. Samtidigt får inte polisen runt om i riket de resurser eller befogenheter som behövs för att möta dagens utmaningar. Allt fler poliser idag lämnar eller överväger att lämna yrket. Det är en situation som vi inte kan acceptera.

Regeringen prioriterar prestige istället för att bemöta verkligheten. Prestige i att polisen har fått sparkrav på sig och att fullfölja en ineffektiv omorganisering med en inkompetent rikspolischef i spetsen. Detta är oansvarigt gentemot vår befolkning.

För att vi i tider som denna inte ska helt behöva förlita oss på regeringen att göra så goda beslut så möjligt för att upprätthålla lag och ordningen, bör vi utveckla ett komplement i form av kommunal polis till den statligt styrda polisen.

Det huvudsakliga argument till att kommunal polis bör prövas har visat sig de senaste åren genom att majoriteten av polisens resurser har flyttats till våra större städer som (Stockholm, Malmö, Göteborg). Problemet som uppstår är att andra områden och städer lämnas med för få resurser. Exempel på det är att från polisregion syd går majoriteten av resurserna till Malmö vilket resulterar i att Kronoberg och Växjö lämnas utsatt. Utsatt på sådant att polisen saknar manskap vilket resulterar att polisen behöver i princip prioritera utryckningar inte minst i mindre orter. Som ovannämnt har bland annat polisregion syd ett tufft sparkrav på 100 miljoner under 2017. I detta exempel får man också inte heller glömma att Växjö har området Araby. Där området ligger på plats nummer 6 och betraktas som särskilt utsatt område enligt polisens nationella operativa avdelning. Vi Kristdemokrater ska verka för att värna för tillit och trygghet.

att rikstinget beslutar ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att ge kommuner möjlighet att upprätta kommunal polis under extraordinära situationer som ett komplement till den statliga polisen.

2017-02-04

Ricardo Chavez

Partidistriktet Kronorbergs yttrande:
Den organisationsförändring som riksdagens samtliga partier ställt sig bakom innebär fullt utbyggd, en satsning på en större polisiär närvaro enligt motionärens intentioner. Kristdemokraterna har i sin budgetmotion föreslagit en kraftig satsning på polisen såväl finansiellt som personellt. Mer resurser behöver tillföras polisens utredningsverksamhet.

Partidistriktsstämman föreslår att rikstinget besvarar motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:06.

02:06 Inför en kommunal ordningspolis

Brottslighet som tidigare till största delen var ett storstadsfenomen har idag blivit en del av vardagen på flera håll. Sveriges kommuner behöver en ökad polisiär närvaro för att trygga allmän ordning och säkerhet. Främst handlar det om uniformerad ordningspolis som arbetar brottsförebyggande, med hög synlighet och god lokal- och personkännedom. En kommunal polis kan utgöra ett utmärkt komplement till den nuvarande Polismyndigheten som kan renodla sin verksamhet med fokus på den grova och organiserade brottsligheten, annan samhällsfarlig kriminalitet och en kvalificerad kriminalpolisverksamhet.

Den polisiära närvaron i lokalsamhället präglas mer av frånvaro trots en uttalad ambition om decentralisering och medborgarfokus. Från skilda håll i landet, inte minst i glesbygd och mindre orter, kommer signaler om att polisen inte klarar sitt uppdrag. Poliser i lokalpolisområdena kommenderas till annan verksamhet i andra delar av regionen eller landet, trafikpolisverksamheten är satt på undantag och den brottsuppklaringen sjunker. Detta påverkar tilltron till polisens förmåga att upprätthålla allmän ordning och säkerhet och att ge människor skydd och hjälp.

En centralisering som följer med en myndighets sammanslagning är kontradiktorisk med tanken på en hög lokal närvaro och starkt medborgarinflytande. Den insyn som tidigare fanns via polisnämnder och polisstyrelser har upphört och ersatts av insynsråd på regionnivå, vilket är en försvagning av kommunpolitikers möjligheter till påverkan.

Antalet utanförskapsområden ökat kraftigt i antal. Vittnesmålen är många om otrygghet och social oro. Risken för uppkomst av parallellsamhällen med egen rättsskipning, en svart ekonomi och territoriell kontroll är idag påtaglig liksom förekomsten av organiserad brottslighet och en ökande radikalisering.

Polisens arbetsuppgifter är omfattande och till en del mycket komplexa. Sverige har idag en organiserad brottslighet som tidigare var helt okänd. Teknikutvecklingen har medfört en accelererande ökning av it-relaterade brott. Världen omkring oss tränger sig på med en gränsöverskridande brottslighet som är omfattande och svårutredd. Det gängrelaterade våldet är numera ett vanligt inslag i brottsstatistiken. Beviskraven ökar samtidigt som folks vilja att medverka i utredningarna minskar.

Det finns behov av ett förändrat polisiärt arbetssätt för att klara det breda spektrum av brott och ordningsstörningar som polisen har att hantera. Dels krävs spjutspetskompetens, internationellt samarbete och nationell samordning för den grova och organiserade brottsligheten och annan samhällsfarlig kriminalitet, dels en polisiär närvaro för att möta medborgarnas berättigade behov av en trygg tillvaro i lokalsamhället. Detta är arbetsuppgifter som till sin karaktär skiljer sig åt även om det finns saker som förenar. De organisatoriska förändringar som genomförts under senare år har inte tagit hänsyn till verksamhetens behov i tillräcklig utsträckning.

Den lokala polisiära närvaron behöver vara verksamhetsstyrd och grundad i en god kännedom om lokalsamhällets bostadsområden, näringsliv och invånare. Kommunala institutioner som skola och socialtjänst bör ses som naturliga samarbetspartner. Polisen bör vara integrerad i kommunen. Det innebär dels att antalet poliser anpassas till de demografiska förhållandena i kommunen, dels att tjänstgöringen och närvaron kan garanteras över tid, så att erfarenhet och kännedom om personer och institutioner kan byggas upp och inte går förlorad genom kommenderingar, förflyttningar och upplösta projekt. En kontinuerlig närvaro och god lokalkännedom är mindre resurskrävande än händelsestyrda projektinsatser och ingripandeverksamhet med poliser som hämtas utifrån.

Erfarenheten talar för att en stor hierarkisk och byråkratisk myndighet inte kommer att nå framgång i det lokala arbetet. Den rörlighet som idag kännetecknar den lokala polisverksamheten kan begränsas i en kommunal organisation. Idag kan personal-omsättning och omorganisationer lokalt göra att de som bäst vet hur man ska arbeta i närområdet flyttar till nya arbetsuppgifter och viktig lokal kompetens går förlorad.

Sist men inte minst ger en kommunal polis ett ökat medborgarinflytande. Det är viktigt för förtroendet för polisen och polisväsendets legitimitet att allmänheten kan känna att de har ett reellt inflytande och möjlighet påverka verksamhetens inriktning till fromma för de medborgare man är satta att tjäna.

att lagstiftningen ändras och möjliggör för kommuner att anställa poliser

att kommunerna får skapa en kommunal polisorganisation med ansvar för ordningshållning och lokalt brottsförebyggande arbete.

att det i kommuner med egen polisverksamhet finns en polisnämnd

att en kommunal polis skall ses som ett komplement till Polismyndigheten

att det etableras en statlig ettårig polisutbildning för kommunpoliser

2017-02-28

Torsten Elofsson

Partidistriktet Skånes yttrande:
Den nationella polisen står inför många stora utmaningar och då riskerar vardagsbrotten att komma i andra eller tredje hand. Med en kommunal polis kan synligheten öka väsentligt, det förebyggande arbetet utökas samt vardagsbrott behandlas.

PDÅ beslöt att bifalla motionen i dess helhet.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 2:1, 2:2, 2:3, 2:4, 2:5 samt 2:6:
Ett flertal motionärer har lyft frågan om polisens tillgänglighet, resurser och antal. Partistyrelsen delar, i likhet med stora delar av svenska folket, motionärernas åsikt att Sverige här är på väg i fel riktning. Omorganiseringen av Polismyndigheten, som samtliga riksdagspartier ställde sig bakom, har hittills inte fungerat tillfredsställande, bland annat på grund av en regering som vägrat skjuta till rätt

resurser. Det har resulterat i att fler poliser än tidigare slutar, att polistätheten sjunker, att antalet synliga poliser minskar och att antalet uppklarade brott sjunker.

Motionärerna lyfter upp Sveriges många av polisen klassade utanförskapsområden. Detta antal växer och fler faller längre utanför lagens kontroll. Öppen narkotikaförsäljning skyddas av stenkastning mot poliser som försöker stävja densamma. Endast 12% av kommunerna anlitar idag inte väktare, enligt Riksdagens utredningstjänst. Poliserna behöver vara fler och få mer resurser för att klara av sitt arbete.

Mot bakgrund av denna utveckling har Kristdemokraterna sjösatt ett omfattande reformarbete på polisområdet. Inför partiets kommundagar i Karlstad lanserades ett förslag om 30 000 poliser till 2025, något som sedan konkretiserades i partiets vårmotion. Av dessa ska 5 000 genomgå samma utbildning på Polishögskolan på 2,5 år som dagens poliser gör. Parallellt med dessa 5 000 poliser som genomgår ordinarie utbildning ska en ny, ettårig statlig utbildning startas, vilken ytterligare 5 000 poliser ska genomgå. Deras anställning ska sedan kunna finansieras av kommunerna, men de ska vara anställda i samma polisorganisation som alla andra. Vi anser att samtliga polisanställda ska ha en huvudman: staten. De lokala polischeferna kommer få ett starkare mandat att styra över sin egen budget. Kommunerna ska också kunna finansiera fler poliser i stället för ordningsvakter, men utan att det tillskapas 290 nya kommunala polisorganisationer. Det gör att vi undviker oklar ansvarsfördelning och en uppdelning mellan A- och B-poliser, samt undviker ytterligare organisationsförändringar till de som redan sker i och med den pågående polisreformen.

Med 10 000 nya poliser och en tydligare kommunal koppling och möjlighet till kommunalt inflytande anser vi att Polisen får ett kraftigt resurstillskott för att stävja den negativa utveckling av otrygghet och organiserad brottslighet som växer i Sverige. Motionerna får därmed anses besvarade.

I motion 2:1, ”Öka antalet poliser samt dess befogenheter”, tas en effektivare granskning av polisen upp. Partistyrelsen delar uppfattningen att det är viktigt med en oberoende granskning av polisen, men ser också att detta redan görs av exempelvis Riksrevision och Brottsförebyggande rådet. Att införa ytterligare en granskningsinstans utöver de nu befintliga ser inte partistyrelsen som ändamålsenligt. Samma motionärer föreslår också att brottsprovokation ska tillåtas. Det har traditionellt i Sverige delats upp i bevisprovokation och brottsprovokation. Idag är bevisprovokation tillåten. Bevisprovokation syftar till att skaffa bevisning om ett redan begånget brott medan brottsprovokation har som syfte att framkalla ett brott. Bevisprovokation kan användas om det kan antas leda fram till väsentligt förbättrade utredningar. Ett exempel på bevisprovokation kan vara att en polis står passiv på en plats där man vet att narkotikaförsäljning pågår. När en person erbjuder polisen att köpa narkotika kan polisen fråga om pris och be att få se narkotikan. Polisen säkerställer då bevis som kan leda till en fällande dom i ett brott som ändå skulle ha begåtts, om än med någon annan köpare.

Brottsprovokation, å andra sidan, skulle kunna vara samma plats, men att polisen går fram till en person som är misstänkt för att sälja narkotika, och ber att få köpa.

Polisen förhåller sig inte längre passiv. I det här fallet skulle brottet inte begås utan polisens aktiva handlande.

Det finns goda skäl till att inte tillåta brottsprovokation. Polisens uppgift är inte att begå brott även om syftet är något annat än själva brottet. Det kan ställa poliser i mycket svåra och ibland också farliga situationer, det kan göra att människor kommer till skada som annars inte skulle ha gjort det och det kan också vara så att polisen provocerar fram brott som annars inte skulle ha begåtts. Frågan om brottsprovokation behandlades senast på rikstinget 2015 där rikstinget avslog förslaget. Partistyrelsen är inte av annan uppfattning idag.

I motion 2:4, ”Polisens närvaro i landet samt uppdatering av polisens IT-system till år 2017” lyfter motionären vikten av ett väl fungerande administrativt system för polisen. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att polisen måste avlastas rent administrativt för att kunna ägna sig åt sin kärnuppgift: att lösa och förebygga brott. I riksdagsmotion 2016/17:1535 presenterade Kristdemokraterna omfattande förslag för just detta. Där lyfts den misslyckade satsningen på datasystemet Pust Sibel, som ratades till en kostnad på hundratals miljoner till förmån för avrapporteringssystemet RAR från 1987 som är långt ifrån uppdaterat. Det pågår ett arbete inom Polismyndigheten där RAR ska ersättas av det mer moderna systemet Durtvå. Det tillsammans med att poliser i yttre tjänst nyligen fått tillgång till smarta mobiler med ändamålsenliga appar gör arbetet mer effektivt. Det är minst sagt välkommet då BRÅ har kommit fram till att en polis i genomsnitt sitter 1 timme och sex minuter och avrapporterar ett brott innan de är ute på gatan igen. Det är dock viktigt att fortsatt effektivisera avrapporteringen.

Tid måste frigöras för att poliser ska kunna ägna arbetsdagen till sådant som leder fram till en ökad personuppklaring. I en stor organisation, som Polisen, kan små effektiviseringar få stor effekt. Om tidsåtgången för avrapporteringen reduceras med tio minuter per polis motsvarar det enligt en grov uppskattning årsarbetstiden för 100 poliser. En viktig prioritering för Kristdemokraterna är att få ut poliser på gator och torg, i synnerhet i brottsutsatta områden. Den prioriteringen kan till del uppnås genom att effektivisera avrapporteringssystemet, vilket exemplet ovan visar. Polisens arbetsmetoder behöver utvecklas när brottsligheten förändras. Modern teknik bör bli en naturlig del av verksamheten i det vardagliga polisarbetet vilket anges ovan och när allt fler brott sker på internet. De civila utredarna med specialkompetens inom till exempel IT- och miljöbrottslighet ska kunna användas på ett mer effektivt sätt. Det ovan anförda är förslag Kristdemokraterna motionerat om och drivit i riksdagen varför motionen får anses besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:01 besvarad, att anse motion 02:02 besvarad, att anse motion 02:03 besvarad, att anse motion 02:04 besvarad, att anse motion 02:05 besvarad samt att anse motion 02:06 besvarad.

02:07 Skapa respekt för vårt rättssamhälle

Bland det grundläggande för varje civiliserat samhälle är att allmänheten har respekt för rättssamhället. Idag har vi ett rättssamhälle som inte stämmer med verkligheten enligt mitt synsätt. Har man begått såväl ett ekonomiskt brott som

miljöbrott så blir man inte dömd för båda utan får rabatt på brotten och blir enbart dömd för det ena. Dessutom vet vi ju att åklagare av olika skäl väljer att lägga ner många anmälda brott.

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för ökad respekt för vårt rättssamhälle genom att ta bort möjligheten att få rabatt vid flera olika brott.

2017-02-09

Lennart Davidsson

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionären lyfter fram en viktig aspekt i rättssamhället. I det exempel han lyfter fram blir orimligheten tydlig. Partidistriktsstyrelsen anser att partistyrelsen ser över frågan och återkommer med förslag.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:11.

02:08 En rättspolitik med rättvisan i fokus

När en gärningsman begår ett allvarligt brott mot en medmänniska, drabbas brottsoffret av en ideell skada och kränkning. En moralisk obalans uppstår och därigenom uppstår också kravet på rättvisa. För att rättvisa ska kunna skipas krävs att gärningsmannen tar konsekvensen av sina handlingar och sonar sin skuld genom straffet. På så vis ges brottsoffret upprättelse för den orätt han råkat ut för och brottslingen får möjlighet att återgå till att leva sitt liv som en hederlig medborgare. En förutsättning för att brottsoffret ska få sin upprättelse och känna att rättvisa är skipad är dock att straffen står i rimlig proportion till den kränkning som brottsoffret faktiskt utsatts för. Om rättsväsendet misslyckas med detta riskerar trovärdigheten och legitimiteten för detsamma att urholkas.

Vi kristdemokrater som betonar rätt och fel och betydelsen av etik och hederlighet i samhället har en uppgift att se till att rättvisan får stå i fokus för rättspolitiken. Kristdemokraterna anser redan idag att vålds- och sexualbrott måste bestraffas strängare än idag för att bättre stå i proportion till den kränkning som brottsoffret utsatts för. Vi arbetar för straffskärpningar för vålds- och sexualbrott i form av höjda lägstanivåer i straffskalorna. Så åstadkommer vi högre abstrakta straffvärden och därmed kommer strängare straff för vålds- och sexualbrott oftare att kunna utdömas av våra svenska domstolar i praktiken. Utöver detta finns också ett behov av att avskaffa flera av de förmildrande omständigheter vid straffmätning som omnämns i 29 kapitlet 5 § Brottsbalken. Det är exempelvis inte moraliskt riktigt att det vid straffmätningen är en förmildrande omständighet som kan leda till lägre straff att gärningsmannen riskerar att förlora jobbet på grund av brottet, att han skadat sig fysiskt till följd av detsamma eller att brottsoffret av någon anledning dröjt med att anmäla brottet. En pedofil som jobbar på förskola och förgripit sig på ett barn och därmed riskerar jobbet ska inte kunna få ett kortare straff. Inte heller anser vi att en rånare som skadar sig på det krossade skyltfönstret är mindre straffvärd eller att en våldtäktsman förtjänar mildare straff för att kvinnan som

blivit våldtagen dröjt med sin anmälan.

Det är hög tid för en rättspolitik med rättvisan i fokus! Mot bakgrund av detta föreslår vi Kristdemokraternas riksting:

att verka för att risken för att en gärningsman förlorar jobbet på grund av sin brottslighet inte ska betraktas som en förmildrande omständighet vid straffmätningen.

att verka för det faktum att en gärningsman skadar sig fysiskt i samband med en brottslig gärning inte ska betraktas som en förmildrande omständighet vid straffmätningen.

att verka för att det faktum att lång tid förflutit sedan brottet begicks inte ska betraktas som en förmildrande omständighet i samband med straffmätning.

2017-02-20

Christian Carlsson, Maurice Forslund, Carl-Johan Schiller, Eric Dicksson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet anser att Kristdemokraterna är de som ska stå upp för den svagare parten i alla lägen. När någon väljer att begå en brottslig handling är det samhällets skyldighet att ställa sig på den utsattes sida. Rättvisa skipas och först efter avtjänat straff kan den skyldige återgå till det civila livet.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:11.

02:09 Slopad mängdrabatt vid återfall i brott

Yrkeskriminella begår idag en stor del av de brott som belastar samhället och medborgarna. De ingår i kriminella ligor eller gäng och dominerar t ex de 55 så kallade no go-zoner där polisen inte kan upprätthålla lag och ordning. De står för i princip all narkotikahandel och handel med prostituerade samt för den absolut största delen av bostadsinbrotten. Kriminella gäng har dessutom kommit att bli en del av gatubilden i såväl de större städerna som på många orter på landsbygden där de begår olika typer av stöld- och våldsbrott och skapar en mycket stor osäkerhet bland medborgarna.

De yrkeskriminella upptar även stor tid i domstolarna där mål med ligor inblandade också kan bli numerärt mycket omfattande. Resursförbrukningen på grund av yrkesbrottslig verksamhet påverkar möjligheterna att beivra annan, mindre allvarlig, brottslighet (s k vardagsbrottslighet) och denna skrivs därför till stor del av utan att någon utredning skett. Det talas idag allmänt om resursbrist hos polisen och bland annat Kristdemokraterna har föreslagit påtagliga personella förstärkningar av polisorganisationen. Ett annat – och i ekonomiskt hänseende avsevärt effektivare – sätt att öka polisens förmåga vore att sätta de ytterst resursdränerande yrkeskriminella ur spel under längre tider än idag. En sådan förändring skulle tillsammans med de föreslagna personella resursförstärkningarna

kunna medföra en avsevärd förbättring av polisens möjligheter att beivra såväl allvarligare brottslighet som vardagsbrottslighet. Det skulle i sin tur ge möjlighet att skapa en god spiral med minskad brottslighet och ökad trygghet hos medborgarna.

Bestämmelser om mängdrabatt finns idag i brottsbalkens 26 kap 2 § och lyder: Fängelse får användas som gemensamt straff för flera brott, om fängelse kan följa på något av brotten.

Fängelse på viss tid får sättas över det svåraste av de högsta straff som kan följa på brotten men får inte överstiga vare sig de högsta straffen sammanlagda med varandra eller arton år. Det får inte heller överskrida det svåraste straffet med mer än:
1. ett år, om det svåraste straffet är kortare än fängelse i fyra år,
2. två år, om det svåraste straffet är fängelse i fyra år eller längre men inte uppgår till fängelse i åtta år,
3. fyra år, om det svåraste straffet är fängelse i åtta år eller längre.

Vid tillämpningen av andra stycket ska bötesstraff anses motsvara fängelse i fjorton dagar. Det svåraste av de lägsta straffen får inte underskridas.

Bestämmelserna om mängdrabatt är ändamålsenliga när de tillämpas på förstagångsförbrytare. I förhållande till yrkeskriminella utgör emellertid snarast en uppmuntran och skapar vad som rätteligen bör benämnas stordriftsfördelar; den som begår flera brott och därigenom ökar utbytet av brottsligheten ökar inte samtidigt risken för längre påföljd i motsvarande mån. Med hänsyn till vad som nämnts ovan om yrkeskriminella får man ställa sig frågan om detta förhållande kan anses ligga i vare sig samhällets eller medborgarnas intresse.

Gränsen för vad som skall räknas som återfall och alltså göra att bestämmelserna om mängdrabatt inte skall tillämpas föreslås gå vid när gärningsmannen tidigare dömts till skyddstillsyn eller fängelse.

Ett avskaffande av mängdrabatten vid återfall i brott skulle högst väsentligt öka längden på utdömda påföljder. Detta skulle komma att göra att fler yrkeskriminella sattes ur spel under längre tid och skulle på sätt anges ovan kunna frigöra avsevärda resurser för polisen och övriga rättsväsendet. Det skulle vidare sannolikt ha en preventiv effekt i förhållande till dem som står i begrepp att debutera i den kriminella världen.

I ett längre perspektiv ser förslagsställarna även att de ökade påföljder som ändringen skulle medföra även skulle kunna utgöra skäl för ett införande av så kallad plea bargaining – en förhandling i skuld- och påföljdsfrågorna mellan åklagare och försvarare – i den svenska straffrätten, innebärande att en misstänkt genom att erkänna en del av den misstänkta brottsligheten eller genom att erkänna densamma fast med en mindre allvarlig rubricering skulle kunna påverka straffmätningen i mildrande riktning. En rättegång skulle efter en lyckad förhandling mellan parterna endast syfta till att dels försäkra domstolen om att förutsättningar för att döma den tilltalade i enlighet med parternas överenskommelse förelåg och skulle innebära en högst avsevärd arbets- och

kostnadsbesparing för samhället, vilket i sin tur skulle frigöra ytterligare resurser för rättsvårdande myndigheter. Förslag till beslut:

att så kallad mängdrabatt för den som döms för flera brott avskaffas för de fall där den dömde tidigare dömts för brott och påföljden bestämts till skyddstillsyn eller fängelse.

2017-02-14

Markus Lund, Anders Midby

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Partidistriktsårsmötet delar motionärernas syn på att nuvarande ordning med mängdrabatt vid återfall i brott bör avskaffas.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:11.

02:10 Straffmätning i brottmål bör inte påverkas av hurvida beslut om utvisning av den tilltalad tas

Vid åtal som rör allvarlig eller upprepad brottslighet begången av någon som inte är svensk medborgare skall åklagaren alltid ta ställning till frågan om utvisning och i det de fall där sådan bör ske även föra talan därom. Frågan om utvisning prövas av domstol i samband med prövning av åtalet i övrigt.

Enligt 29 kap 5 § brottsbalken skall vid straffmätning idag utöver brottets straffvärde i skälig omfattning beaktas bland annat om den tilltalade förorsakas men till följd av att han eller hon på grund av brottet utvisas ur riket (BrB 29:5.6).

Syftet med att utvisa en utlänning som begått brott är att skydda det svenska samhället och dess medborgare, efter det att utlänningen avtjänat det straff han dömts till på grund av gärningen/gärningarna. En utlänning har till skillnad från en svensk medborgare ingen ovillkorlig rätt att uppehålla sig i riket. Ett beslut om utvisning utgör inte heller någon straffrättslig påföljd. På grund av den ovan nämnda bestämmelsen om att utvisning skall beaktas i mildrande riktning vid straffmätning har ett beslut om utvisning kommit att medföra att den tilltalade ådömts ett fängelsestraff som inte sällan varit märkbart mildare än han eller hon skulle ha fått. Frågan om utvisningen kommer att kunna verkställas eller inte saknar betydelse för själva utvisningsbeslutet och den påverkar inte heller straffmätningen. Det är i praktiken inte ovanligt att hinder för utvisning visar sig föreligga när den tilltalade/dömde avtjänat ett fängelsestraff, vilket straff alltså kunnat bli avsevärt kortare eftersom domstolen då det bestämdes vägde in inte bara för gärningen relevanta omständigheter utan även att den tilltalade skulle komma att utvisas.

Mot bakgrund av vad som nu angivits förefaller det rimligt att helt frikoppla frågan om utvisning från frågan om straffmätning.

Förslag till beslut

att bestämmelsen i 29 kap 5 § 6 p brottsbalken om att utvisning skall beaktas vid straffmätning avskaffas.

2017-02-14

Anders Midby

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Det är mycket bekymmersamt att hot om fängelsestraff inte verkar avskräckande och vi tror och hoppas att hot om utvisning ska verka avskräckande. Denna lagändring skulle även gynna den stora majoritet invandrare som är skötsamma och vill bidra till ett gott samhälle i Sverige där tilliten är stark.
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:11.

02:11 Restriktiv användning av straffrabatt och restriktiv villkorlig frigivning

Det finns de som vill hävda att det aldrig har varit tryggare i Sverige än vad det är idag. Det påståendet är gravt fel. Man har sett utifrån brottsförebyggande rådet att antalet brott har ökat i vårt samhälle, det innefattar allt mellan simpla och komplexa till ringa och grova.

Det finns många variabler som kan ge en förklaringen till denna utveckling. Men oavsett vilken nyans av grått är brott alltid svart och vitt. Vi Kristdemokrater står för de goda värderingar, därmed innebär det att vi inför den samhällsutveckling måste vi skarpt markera vad som är rätt och vad som är fel.

Vi kristdemokrater verkar för att vi ska ha fler poliser, att de ska ha mer befogenheter och att de ska ha bättre lön. Men det är bara en del av pusslet, de som begått brott ska ju också lagföras. Inom detta område vill jag hävda att vi måste se över delar av vårt rättssystem. Mer specifikt, implementeringen av våra straffskalor. Jag menar på att det fyller ingen funktion att brottslingar döms men det blir ingen tydligare markering från samhället att detta är ett beteende som inte tolereras.

att rikstinget beslutar ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en restriktiv användning av straffrabatt. Enligt 26 kap 2 § Brottsbalk (1962:700)

att rikstinget beslutar ge partistyrelsen i uppdrag att verka för ta bort en automatisk villkorlig frigivning efter två tredjedelar av ett tidsbestämt fängelsestraff. Enligt 26 kap 6 § Brottsbalk (1962:700).

2017-02-06

Ricardo Chavez

Partidistriktet Kronorbergs yttrande:

Partidistriktsstämman föreslår rikstinget att anta motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 2:7, 2:8, 2:9, 2:10 samt 2:11:
Flera olika motionärer har lyft frågan om avskaffandet av olika typer av straffrabatter i sina motioner. Frågan är angelägen av flera skäl. Dels för att många av straffrabatterna är svårmotiverade eller överanvända av domstolarna och dels för att de inte är anpassade för en tid där yrkeskriminaliteten breder ut sig.

Kristdemokraterna har i regeringsställning i Alliansen gjort flera reformer för att sätta fokus på brottsoffret och brottsoffrets upprättelse. Straffen för grova våldsbrott har skärpts och straffen för sexualbrotten är nu föremål för en parlamentarisk utredning. De som begår brott ska bli straffade och brottsoffer ska synliggöras så att de kan återvinna tryggheten. Straffen ska stå i proportion till brottet så att brottsoffret får upprättelse, och brottslingen ska kunna sona sitt brott och få möjlighet till en ny chans.

Kristdemokraterna har varit med och genomfört en rad straffskärpningar med fokus på grova våldsbrott. Avsikten var att väsentligt skärpa de straff som döms ut men reformen har inte fullt ut fått önskat genomslag. För att de allvarligaste brotten ska straffas hårdare har vi därför föreslagit att minimistraffen ska höjas för ett antal brott. Syftet med förändringarna har varit att få till en ökad spridning av utdömda påföljder, och därmed en mer proportionerlig tillämpning av straffskalan.
Det finns ibland en obalans i straffskalorna, där våldsbrott och sexualbrott ofta straffas mycket lindrigare än exempelvis ekonomisk brottslighet och narkotikabrott. Vi vill att straffen för vålds- och sexualbrott ska skärpas. Det är viktigt att det finns en proportionalitet mellan brottets allvar och straffet.

I brottsbalken kapitel 29 behandlas straffmätning och påföljdseftergift. Det är upp till rätten att beakta olika förhållanden som kan vara av betydelse. I detta kapitel § 2 listas också skäl som kan anföras som försvårande och som ska beaktas vid bedömning av straffvärden. Det kan handla om att den tilltalade har använt stor hänsynslöshet eller utnyttjat sin ställning för att ta några exempel. I samma kapitel § 3 listas skäl som ska beaktas som förmildrande omständigheter. Exempel på detta är om brottet har föranletts av någon annans kränkande behandling eller om den tilltalade till följd av en allvarlig psykisk störning haft nedsatt förmåga att inse gärningens innebörd.

Brottsbalkens 29 kapitel behandlar således såväl strafflindring som straffskärpning. Partistyrelsen anser det angeläget att det senare oftare används än det förra. Den som blivit utsatt för brott blir utsatt för en kränkning. Att det idag finns fler möjligheter för domstolarna att mildra straff än att skärpa dem är inte rimligt och sänder helt fel signaler till kriminella, brottsoffer och resten av samhället.

Vid rikstinget 2015 beslutades att se över omständigheterna när straffsatsen ska bestämmas och strafflängden lindras. Partistyrelsen föreslog då en förändring i Brottsbalken som fokuserar på vad motionärerna vill ändra. En ändring av 29:5 Brottsbalkens åtta punkter reduceras till fyra:
1. Att gärningspersonen drabbas särskilt hårt fysiskt, psykiskt eller socialt.
2. Negativa bieffekter av brottet eller straffet.
3. Ansvarsfullt agerande.

4. Andra omständigheter likvärdiga med punkt 1-3.
En sådan indelning betonar omständigheternas karaktär snarare än att specificera enskilda omständigheter. Vidare skulle kraven på förutsebarhet och likabehandling bättre tillgodoses. Nuvarande ordning leder dessutom till en allt för restriktiv tillämpning i strid med lagstiftarens ambitioner.

Vad gäller villkorlig frigivning efter i regel 2/3 av straffet så bör det påpekas att den villkorliga frigivningen är förknippad med övervakning och, för den straffade, tvingande insatser från frivården. Detta är en del av straffet och viktigt för att utslussning ska kunna ske på ett kontrollerat sätt. Skulle det inte finnas villkorlig frigivning skulle möjligheten att kontrollera den dömde avsevärt försämras.

Däremot har motionärerna en poäng i att villkorlig frigivning bör begränsas vid upprepad brottslighet. Av ovan nämnda skäl så bör dock viss tid för villkorlig frigivning finnas i dessa fall, men den bör begränsas och vara möjlig först efter ¾ av straffet.

I motionerna ovan nämns också den så kallade ”mängdrabatten” på brott som finns stipulerad i 26 kapitel 2 § i Brottsbalken.

Kristdemokraterna var drivande för att få igenom det tillkännagivande om systematiska stöder som riksdagen riktade mot regeringen 2016. Systematiska stöder som drabbar företagare och boende på landsbygden skapar oro och frustration och borde tas på större allvar. Därför drev vi fram att den så kallade straffrabatten ska ses över och att en ny brottsrubricering som tar sikte på systematiska stöder bör införas. Partistyrelsen menar att mängdrabatten bör ses över också i bred bemärkelse för alla kategorier av brott.

Att däremot helt slopa att kunna dömas till sammantaget lägre straff än summan av straffvärdet för vart och ett av brotten - den s k mängdrabatten- är olämpligt. Skulle det ske så kan situationer uppkomma där en stöldturné med många inbrott exempelvis ger ett längre fängelsestraff än mord.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:07 besvarad, att anse motion 02:08 besvarad, att anse motion 02:09 besvarad, att anta motion 02:10 samt att anse första attsatsen besvarad samt att anta andra attsatsen i motion 02:11.

02:12 Kvinnlig könsstympning

Sverige var ett av de första länderna att förbjuda kvinnlig könsstympning, men tyvärr vet vi som jobbar i kommuner med stor utomnordisk befolkning att denna problematik fortfarande finns kvar. Det är också uppenbart att kommuner är olika bra på att vidta åtgärder när denna typ av barnmisshandel uppdagas.

Kommunerna bör därför vara ålagda att ha en strategi mot kvinnlig könsstympning där förskola, skola, socialtjänst och polis samverkar för att kunna vidta snabba åtgärder och omhänderta de barn som riskerar att utsättas för detta synnerligen grova övergrepp.

För några år sedan hade en av oss förmånen att delta på en interreligiös resa till Leicester i Storbritannien. Ett av de intressanta inslagen under denna resa var att träffa en av de somaliska föreningarna i Lester och lyssna till hur de jobbade för att avskaffa denna tradition. Deras starka framgångsrecept låg i att Storbritannien hade en väldigt tydlig lagstiftning vilket innebar att om man genomför kvinnlig könsstympning på ett enda barn så går myndigheterna in och omhändertar alla familjens barn under en längre tid. Och då föräldrarna egentligen älskar sina barn men är ”slavar” under en mångtusenårig hederstradition, slits de mellan den egna uppfattningen, gruppens uppfattning och Storbritanniens lagstiftning. Eftersom lagen och dess konsekvenser är väldigt tydliga så får föräldrarna de stöd de behöver för att säga till släkten att om vi genomför detta ingrepp så tar man barnen ifrån oss och det vill ni väl inte. Den somaliska föreningen i Leicester var väldigt tacksam för den tydliga lagstiftningen då det enligt dem gjorde att de hade fått ner antalet könsstympningar.

att vi som kristdemokrater skall arbetar för att det införs en strategi mot kvinnlig könsstympning i alla Sveriges kommuner

att vi som kristdemokrater arbetar för att svensk lagstiftning på detta område skärps upp på ett liknande sätt som i Storbritannien

2017-02-13

Magnus Jacobsson, Gunilla Lindell

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Vi måste alltid stå upp för de som har det svårast i samhället och det är inte ok att unga kvinnor får sitt liv förstört. Vi anser därför att det måste ske skärpningar av lagen samt att kommunerna tar ett större ansvar än idag för att skydda unga flickor/kvinnor. Årsmötet ställer sig således bakom motionen.

PD beslutade att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:14.

02:13 Motverka kvinnlig könsstympning

Sverige var ett av de första länderna att förbjuda kvinnlig könsstympning, men tyvärr vet vi som jobbar i kommuner med stor utomnordisk befolkning att denna problematik fortfarande finns kvar. Det är också uppenbart att kommuner är olika bra på att vidta åtgärder när denna typ av barnmisshandel uppdagas.

Kommunerna bör därför vara ålagda att ha en strategi mot kvinnlig könsstympning där förskola, skola, socialtjänst och polis samverkar för att kunna vidta snabba åtgärder och omhänderta de barn som riskerar att utsättas för detta synnerligen grova övergrepp.

För några år sedan hade en av oss förmånen att delta på en interreligiös resa till Leicester i Storbritannien. Ett av de intressanta inslagen under denna resa var att träffa en av de somaliska föreningarna i Leicester och lyssna till hur de jobbade för

att avskaffa denna tradition. Deras starka framgångsrecept låg i att Storbritannien hade en väldigt tydlig lagstiftning vilket innebar att om man genomför kvinnlig könsstympning på ett enda barn så går myndigheterna in och omhändertar alla familjens barn under en längre tid. Och då föräldrarna egentligen älskar sina barn men är ”slavar” under en mångtusenårig hederstradition, slits de mellan den egna uppfattningen, gruppens uppfattning och Storbritanniens lagstiftning. Eftersom lagen och dess konsekvenser är väldigt tydliga så får föräldrarna de stöd de behöver för att säga till släkten att om vi genomför detta ingrepp så tar man barnen ifrån oss och det vill ni väl inte. Den somaliska föreningen i Leicester var väldigt tacksam för den tydliga lagstiftningen då det enligt dem gjorde att de hade fått ner antalet könsstympningar.

Vi anser därför att rikstinget skall besluta

att vi som kristdemokrater skall verka för att det införs en strategi mot kvinnlig könsstympning i alla Sveriges kommuner

att vi arbetar för att svensk lagstiftning på detta område skärps upp på ett liknande sätt som i Storbritannien

2017-02-02

Magnus Jacobsson, Gunilla Lindell

Partidistriktet VG Västras yttrande:
För att lösa problemet med kvinnlig könsstympning behöver samverkan mellan olika samhällsfunktioner bli bättre, precis som motionärerna förespråkar.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:14.

02:14 Strategi för att motverka hederskultur

Det har nu gått 15 år sedan Fadime Sahindal brutalt sköts till döds. Mordet skedde på grund av den hederskultur som tyvärr fortfarande existerar. 15 år efter mordet finns det fortfarande unga tjejer som inte får leva ett liv i frihet i vårt land. Ett sådant exempel är att kvinnor inte tillåts att bada i våra gemensamma badhus på gemensamma badtider.

Det som har hänt i vårt land är att vi har tagit emot många människor som har andra värderingar än våra svenska. De har en annan kultur och en annan syn på jämställdhet. Det finns män som styrs av patriarkala värderingar som säger att kvinnan inte får bada när det finns en man i lokalen. En del hänvisar till religion. Jag har läst en del om andra religioner men hittills inte hittat varken i bibeln eller koranen om att det står att män och kvinnor inte får bada tillsammans. Så hänvisningar till religion håller inte. Det här är en värderingsfråga och det handlar om jämställdhet.

Att det finns män som bedriver förtryck mot kvinnor i form av att upprätthålla

patriarkala värderingar är något som vi politiker inte får blunda för. Det finns många tjejer i vårt land som lever i en hederskultur med den här typen av värderingar. Dessa tjejer behöver vår hjälp. de behöver att vi står upp för ett fritt jämställt samhälle, där vi i det offentliga rummet inte har könssegregering. Det är i den här kontexten som det blir problematiskt med kvinnokvällar på badhus. Tillåter vi det så kommer vi ha kvinnor som får ännu svårare med sin frigörelse från dessa strukturer. Det vill jag inte bidra till. Jag tror på ett öppet samhälle där alla får delta.

Vi ska inte äventyra den jämställdhet som byggts upp i vårt land under många år genom att anpassa oss till unkna värderingar om att kvinnor ska styras av män. Vi ska stå upp för kvinnors frihet och rätt att delta på samma villkor.

Separata badtider är bara ett exempel på den ofrihet som många framförallt unga tjejer lever i. Kristdemokraterna behöver stå ännu tydligare upp för människors frihet att leva. Att få ingå äktenskap med den man vill och inte få en man utvald åt sig, att själv äga frågan huruvida man vill bära slöja eller inte, rätten att få utbilda sig osv.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att ta fram en strategi för att motverka hederskultur och hedersrelaterad brottslighet.

2017-02-15

Amanda Agestav

Partidistriktet Västmanlands yttrande:
Årsmötet beslutar att bifalla motionen samt sända den vidare till Rikstinget.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 2:12, 2:13 samt 2:14:
Motionärerna yrkar att en strategi mot könsstympning och hedersrelaterat våld tas fram och för att skärpa svensk lagstiftning i linje med vad som gäller i Storbritannien.

Hedersrelaterat våld och förtryck drabbar både flickor och pojkar, kvinnor och män. Ofta kan pojkar och män leva friare än flickor och kvinnor i hederskulturer men även de drabbas av exempelvis arrangerade äktenskap och tvångsäktenskap. Hedersrelaterat brott utgör grova kränkningar av mänskliga rättigheter och brott mot internationell lagstiftning (FN:s kvinnokonvention). Förekomsten av dessa brott hamnar ofta utanför brottsstatistiken och mörkertalet är utbrett. Alliansregeringen tog frågan på allvar och skärpte straff för tvångsgifte och barnäktenskap. 2007 tog Alliansen också fram en strategi som bland annat skulle bekämpa hedersrelaterat våld och könsstympning: Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (Skr. 2007/08:39)

Kristdemokraterna har också lanserat flera andra förslag för att komma åt det hedersrelaterade våldet, i vilket könsstympning ingår. Bland annat har vi föreslagit att det inrättas en särskild enhet inom Polismyndigheten vars uppgift är att hjälpa

flickor och pojkar som riskerar att giftas bort mot sin vilja. Sådana enheter finns i Storbritannien och i Norge och kallas Forced marriage units. Både den norska och den brittiska verksamheten beskrivs som mer verksamhets- och departementsöverskridande, vilket uppfattas som viktigt. Vidare har de ett mer aktivt arbete när det gäller utlandsärenden. Enligt uppgift har det norska teamet inte större möjlighet att agera utomlands än det svenska, men de har ett mer välutvecklat system för att hantera sådana ärenden, bland annat har särskilda rådgivare i frågor om tvångsäktenskap och könsstympning placerats vid ett antal norska utlandsmyndigheter.

I Storbritannien kan man utfärda ett dokument kallat ”Forced Marriage Protection Order” som gör rättsliga åtgärder möjliga mot en förälder som inte inom en viss tid (ofta 48 timmar) återför flickan/pojken, eller kan påvisa var han eller hon finns. Det kan innebära häktning och i förlängningen fängelse i upp till sju år, om barnet inte återförs. Det gör det svårt för en familj att dölja att deras son eller dotter är bortförd och skylla på att han eller hon är på semester. Men framförallt har detta en stark preventiv effekt. Sedan 2008 har nästan 900 sådana dokument utfärdats. För att uppnå en verksamhet som kan arbeta långsiktigt och med stöd av lagstiftning behöver det nationella kompetensteamet permanenteras med befogenheter liknande det brittiska Forced marriage unit.

För att betona allvaret i de brott som begås i hederns namn har Kristdemokraterna dessutom föreslagit införandet av lagstiftning som särreglerar hedersbrott i brottsbalken. Det ger högre skadeanståndsanspråk, verkar avskräckande och ger möjlighet att straffa fler personer än en. I dagens läge finns ett stort mörkertal då dessa brott ofta hamnar utanför brottsstatistiken. En särlagstiftning skulle ge en tydligare bild av problemets omfattning och ge bättre underlag för att kunna sätta in nödvändiga åtgärder.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:12 besvarad, att anse motion 02:13 besvarad samt att anse motion 02:14 besvarad.

02:15 Höj straffen för grov stöld

Grov stöld bestraffas enligt den svenska brottsbalken med fängelse i lägst sex månader och högst 6 år. En mångårig praxis innebär dock att domstolarna generellt med marginal dömer i underkant av den möjliga ramen för påföljd. Något som i praktiken bland annat innebär att gärningsmän som döms för bostadsinbrott sällan döms till mer än 8-10 månaders fängelse. Ofta blir det inte i praktiken frågan om fängelse alls, utan istället skyddstillsyn eller villkorlig dom.

Just bostadsinbrott, som rättsligt generellt betraktas som grov stöld, är ett ofta uppmärksamhet brott i perspektivet av svårigheter att utreda dem och det intrång i den personliga integriteten de innebär.

Att bostadsinbrottstjuvar som grips, på bar gärning eller efter ett ofta omfattande och kvalificerat utredningsarbete, inte nödvändigtvis behöver tillbringa ett enda dygn inlåsta, och i väntan på rättegång, inte sällan släpps och kan fortsätta begå brott (bostadsinbrott är generellt ett typiskt exempel på ”seriebrottslighet” där

gärningsmännen är mycket brottsaktiva).

De i praktiken låga påföljderna för grov stöld i Sverige har förstås en mycket begränsad avskräckande inverkan och är sannolikt en mycket bidragande orsak till att bostadsinbrotten ökat under ett antal år. Dels för att de låga straffen kan locka till sig kriminella utan hemvist i landet, dels för att kriminella generellt vet att risken för att långa fängelsevistelser om man döms för inbrott i Sverige är mycket liten, jämfört med exempelvis rån som generellt alltid innebär fängelsepåföljd för vuxna gärningsmän.

Ett sätt att både göra påföljderna mer avskräckande, bättre sätta påföljden för dömda gärningsmän i relation till upprättelse för målsäganden och de resurser som rättsväsendet de facto lägger på att utreda och lagföra bostadsinbrott och andra grova stölder bör vara att höja den lägsta påföljden för grov stöld till 1 års fängelse samt även höja den högsta möjliga påföljden till 8 år.

Mot bakgrund av detta föreslås Kristdemokraternas riksting besluta:

att Kristdemokraterna verkar för att lägsta påföljd för den som döms för grov stöld blir fängelse i upp till två år och att den som döms för grovt brott kan få fängelse i upp till 8 år.

2017-02-01

Fredrik Wallén

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Partidistriktsstämman delar motionärens syn i det de låga påföljderna för grov stöld i Sverige inte är särskilt avskräckande och sannolikt en bidragande orsak till att bostadsinbrotten på senare år har ökat kraftigt.

Om domstolen finner att en gärning som är gradindelad, faller inom den högre graden på straffskalan bör den följas av en strängare påföljd än vad som är fallet med dagens praxis.

Partidistriktsstämmanföreslår rikstinget besluta att:
bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar på att straffen för grov stöld höjs, eftersom den påföljd som idag utdöms är alldeles för låg sett till brottets karaktär. Partistyrelsens delar den uppfattningen och Kristdemokraterna har tidigare fört fram ett antal förslag för att skärpa straffen på grov stöld.

Egendomsskyddsutredningen föreslog i betänkande SOU 2013:85 att brottsbeteckningen snatteri skulle bytas ut mot ringa stöld. Rubriceringen snatteri leder tanken till busstreck, vilket inte täcker in hela brottsligheten som omfattas med tanke på det närvarande inslaget av organiserade stöldligor inriktade mot butiksstölder. Två miljoner stöldbrott begicks under 2015 i svenska butiker, enligt Svensk Handel. Värdet av stöldgodset beräknas uppgå till 4,6 miljarder kronor,

vilket inte inkluderar interna stölder av anställda. Vi anser att en förändring av brottsrubriceringen till ringa stöld är angelägen eftersom den markerar allvaret i brottsligheten.

Bostadsinbrott bedöms i regel som grov stöld. I många fall leder det till ett fängelsestraff på mellan 6 och 8 månader, vilket i praktiken ofta innebär villkorlig dom och böter. Eftersom inbrott i bostaden innebär en stor integritetskränkning för den som drabbas vill vi skärpa straffen för inbrott genom att införa en ny brottsrubricering, inbrottsstöld, med en högre straffskala än den som gäller för grov stöld. Det skulle medföra att fler tvingas avtjäna fängelsestraff för inbrott än vad som är fallet idag.

Ett inbrott i hemmet upplevs ofta som mycket kränkande, även om värdet av stöldgodset inte är så stort. Bostadsinbrott leder idag till för låga straff. För att straffen ska hamna på en rimlig nivå när det gäller bostadsinbrott bör en ny brottsrubricering införas. Det är inbrott och andra mängdbrott som påverkar människor i vardagen. Dessutom utgör de ofta en inkörsport till grövre brottslighet. Alliansen vill kraftigare bekämpa sådan brottslighet.

Riksdagen tillkännagav för regeringen under riksdagsåret 2014/15, efter initiativ av Alliansen, att arbetet mot bostadsinbrott ska prioriteras. Samma år tillkännagavs för regeringen att riksdagen var av meningen att regeringen skulle återkomma med en lagstiftning om ett nytt brott – inbrottsstöld – med minimistraffet fängelse i ett år.

2016 riktade riksdagen ett tillkännandegivande om att systematiska stölder ska införas som en ny brottskategori. Systematiska stölder som drabbar företagare och boende på landsbygden skapar oro och frustration och borde tas på större allvar. Därför vill utskottet att den så kallade straffrabatten ses över och att en ny brottsrubricering som tar sikte på systematiska stölder bör införas. En sådan lagstiftning skulle slå hårdare mot de ligor som är ansvarig för de stöldvågor som drabbar olika delar landet allt för ofta.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:15 besvarad.

02:16 Brottsoffren måste få stöd vid indrivning av skadestånd

Idag har vi en ordning där domstolar kan döma ut skadestånd men det är offret som skall driva in skulden. Om offret inte klarar av att driva in skulden kan man få stöd av brottsofferfonden men de fattar ofta beslut om en annan (lägre) ersättning än den som domstolen har beslutat om. Vilket är djupt kränkande.

Istället för att ett brottsoffer skall tvingas att driva in pengar ifrån en kriminell person eller ett kriminellt syndikat så bör skadeståndet automatiskt betalas ut av staten (ex brottsofferfonden) och därefter är det staten som kräver in pengarna från den som har fällts för ett brott och ålagts att betala ett skadestånd.

att ställa sig bakom denna princip och göra ett uttalande i detta ärende

2017-02-13

Magnus Jacobsson

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Det är av yttersta vikt att brottsoffer kan känna sig trygga och att man får de skadestånd som domstolen har utdömt, därför stödjer årsmötet motionen.

PD beslutade att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären lyfter upp flera av de problem som finns när det gäller skadestånd till brottsoffer. Att drabbas av brott innebär omvälvningar såväl socialt, psykiskt, fysiskt som ekonomiskt. Brottsoffer behöver därför mycket stöd. När man drabbas av brott för första gången vet man oftast väldigt lite om vad som kommer att hända. Själva brottet är för de flesta som utsätts en svår och chockerande händelse, men även tiden efter brottet kan upplevas som mycket traumatisk. Människor som drabbats av brott har rätt att få all den hjälp de behöver för att kunna återgå till ett normalt liv. En viktig aspekt är naturligtvis den ekonomiska. En brottsutsatt person kan få skadestånd. Den som begår ett brott är skyldig att ersätta den brottsutsatte för de skador som brottet har orsakat. Det är principiellt viktigt att förövaren gottgör brottsoffret ekonomiskt för det lidande och den förlust som åsamkats. Om gärningsmannen inte kan betala, eller om denne är okänd, finns två andra möjligheter att få ersättning. Antingen via ett försäkringsbolag eller genom att staten betalar brottsskadeersättningen, om man inte fått full kompensation på de andra sätten. Det kan vara svårt för ett brottsoffer att få ut den ersättning han eller hon har rätt till och ofta kräver det ett eget engagemang.

Det är inte rimligt att den brottsutsatte i olyckliga fall ska behöva ägna mängder av både tid och kraft åt att få sin rätt. Vi anser att systemet måste ändras. Det bästa vore om staten kunde förskottera skadeståndet till den utsatte, och att det sedan får göras upp om huruvida brottslingen, försäkringsbolaget eller staten ska stå för notan. Detta ska inte den som har blivit utsatt för brott överhuvudtaget behöva bekymra sig om.

Kristdemokraterna tog ställning för just detta redan 2001 och driver denna fråga aktivt på flera sätt. 2001 presenterades utredningen ”Lätt att göra rätt – om förmedling av brottskadestånd” (SOU 2010:1) med förslag som går i denna riktning. Kristdemokraterna fortsätter att arbeta för att reglerna ska ändras så att det enskilda brottsoffret ska få sin ersättning på ett enkelt och smidigt sätt.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:16 besvarad.

02:17 Sveriges ca 130 utanförskapsområden

Utvecklingen i flera svenska stadsdelar med betydande sociala problem - och som

därför kallas för utanförskapsområden - inger betydande oro för vårt lands framtid.

Ett av allianspartierna, Moderaterna, presenterade den 1 september 2016 en rapport som visar att Sverige har 130 områden där utanförskapet är särskilt stort.

Färre än hälften i arbetsför ålder arbetar i dessa områden och utvecklingen är allvarlig även när det gäller skola och trygghet.

Statistiska Centralbyrån (SCB) hade på uppdrag av allianspartiet M tagit fram statistik rörande befolkningen på stadsdelsnivå runtom i Sverige, där resultaten visade på en allvarlig utveckling.

I 130 områden, därav två här i Dalarna, arbetar färre än hälften i arbetsför ålder och bidragsberoendet är utbrett.

I vissa av områdena är det uppemot hälften av befolkningen som endast har en förgymnasial utbildning.

I utsatta och särskilt utsatta områden utgör kriminell påverkan på lokalsamhället, svårigheter för Polisen att fullfölja sitt uppdrag samt parallella samhällsstrukturer allvarliga problem.

Personal på ambulanser, brandbilar och poliser –s å kallad blåljuspersonal - utsätts regelmässigt för attacker när de skall hjälpa människor i nöd och som behöver akut hjälp. Vi som har levt och verkat i vårt land länge kunde i vår barndom aldrig föreställa oss en utveckling av Sverige i denna djupt allvarliga och våldsamma riktning.

Utvecklingen i landets utanförskapsområden måste vändas, vilket kräver ett långsiktigt och tålmodigt arbete – inte minst i ljuset av att inom några år riskerar närmare en miljon människor att befinna sig i utanförskap och bidragsberoende.

Ett medmänskligare. tryggare och starkare Sverige söker bakgrunden, historiken, till vad som skett för att det inte skall upprepas och fokuserar på att bryta bidragsberoende, att det alltid ska löna sig att arbeta, vägar in på arbetsmarknaden, nolltolerans mot dåliga skolor samt en trygghet att lita på för att vända utvecklingen.

Därför föreslår jag:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att presentera en bakgrundsbeskrivning med en analys av orsakerna till hur det kommit sig att utanförskapsområden ö h t kunnat utvecklats i ett tryggt välfärdsland som Sverige.

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att presentera generella förslag på åtgärder och finansiering av hur utvecklingen i Sveriges utanförskapsområden kan vändas,

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att presentera generella förslag på åtgärder och finansiering av vad som måste göras för att det inte skall bli fler än de

runt 130 utanförskapsområden som redan existerar i Sverige.

2017-02-11

Lennart Sacrédeus

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Sveriges ca 130 utanförskapsområden.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären lyfter den för Sveriges framtid angelägna frågan om utanförskapet runt om i landet. Det växande utanförskapet är ett av de största problem vi som politiker har att tackla de kommande åren, säkert också decennierna. Det handlar om arbetslöshet, sjunkande skolresultat, utbredd laglöshet och ett flertal andra faktorer. Motionären hänvisar till en rapport släpps av våra allianskollegor i Moderaterna, som pekar ut 130 områden i Sverige där mindre än hälften i arbetsför ålder har ett jobb att gå till. Detta är mycket allvarligt. Kristdemokraterna har också lanserat ett antal förslag för att motverka problemet.

Kristdemokraterna föreslår en helt ny anställningsform – introduktionsanställningar. Den arbetsgivare som vill lära upp en ny medarbetare skriver inte under ett anställningsavtal utan ett introduktionsanställningsavtal. Anställningsformen gäller inte jobb som kräver eftergymnasial utbildning eller där lägsta kollektivavtalsenliga lön är över 22 000 kr per månad.

Introduktionsanställningar är ingen arbetsmarknadsåtgärd. Ingen byråkrati, inga stöd eller nya subventioner – dock blir det möjligt att kombinera med nystartsjobb. En introduktionsanställning bygger på att 75 procent av arbetstiden är arbete och 25 procent är lära sig jobbet-tid. Det kan handla om mer traditionella utbildningsinslag såväl som att lära sig jobbet på jobbet. Därför kan lönen sättas ned till 75 procent av kollektivavtalsnivån eller högre. Den enskilde medarbeten ges en anställning som innebär att han eller hon får träning och utbildning för att efter hand (max 5 år) kunna få full lön. Eftersom personen ges samma anställningsskydd som övriga anställda finns det en tydlig drivkraft för arbetsgivaren att ge medarbetaren utbildning och träning. Introduktionsanställningens främsta målgrupp är nyanlända med låg utbildning och unga med bristande utbildningsbakgrund, men omfattar alla som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden, oavsett ålder eller etnicitet.

Inför partiets kommundagar i Karlstad 7-8 april 2017 lanserades förslag om 30 000 poliser till 2025, något som sedan konkretiserades i partiets vårmotion. Kristdemokraterna avser att avsätta cirka 350 miljoner 2018 och 1,7 miljarder 2021 för att successivt nå 25 000 poliser 2025 med reguljär 2,5-årig utbildning. Dessutom vill vi anställa 5000 poliser med en kortare, ett-årig utbildning. Dessa poliser ska få en stark lokal förankring genom en möjliggjord kommunal finansiering och ett starkare mandat för lokala polischefer. De lokala polischeferna ska ha sin egen budget och fatta anställningsbslut och därmed bättre kunna möta de behov som finns lokalt Helt avgörande för att Polisen ska kunna återta områden där kriminella gäng mer eller mindre tagit över, är att Polisen har de resurser som krävs

för att vara uthålliga. Ett återkommande bekymmer är att när Polisen lyckats kyla ned ett område, flyttas de polisiära resurserna till andra områden där problemen är större. Det skapar en yta för kriminella gäng att återvända och arbetet måste göras om. Med rätt resurser och ett betydligt starkare lokalt inflytande kan polisens uthållighet förstärkas och då kan även andra aktörer agera utan att utsättas för hot eller brott. För att vända utvecklingen är det avgörande att familjer, civilsamhällets organisationer, näringsliv och offentliga aktörer arbetar tillsammans.

Vi har också föreslagit införandet av en brittisk modell som kallas sociala utfallskontrakt. Tanken är att förebygga brott genom samarbete mellan offentliga, privata och ideella aktörer. Systemet går ut på att den offentliga sektorn formulerar klara och tydliga målsättningar inom ett visst område, till exempel att minska antalet brott som begås av unga. Därefter får företag och organisationer erbjuda sig att genomföra projektet och nå målen. Offentliga pengar betalas bara ut när målen nås, så den ekonomiska risken för skattebetalarna är obetydlig. Om målen nås är vinsten potentiellt enorm, eftersom kostnaderna som hänger ihop med kriminalitet och utslagning är just enorma. I socialt utsatta områden är risken att utsättas för hot och våld påtagligt högre och där är det fler som känner sig otrygga. Problemen är alltså lokala, och starkt kopplade till de socioekonomiska förutsättningar som gäller i närområdet. Därför torde lokalt anpassade lösningar, som sociala utfallskontrakt, vara rätt väg att gå.

Kristdemokraterna driver en mängd frågor som syftar till att minska utanförskapet i Sverige. Utöver dessa driver Kristdemokraterna ett stort antal ytterligare förslag som syftar till, eller bidrar till, att minska utanförskapet i Sverige och därmed förbättra situationen också i de allra mest utsatta områdena. Vi vill bygga ut yrkesvux för att fler av de personer som saknar yrkesbakgrund för att kunna konkurrera på svensk arbetsmarknad ska kunna läsa in sådan kunskap i vuxen ålder. Vi vill minska riskerna för arbetsgivare att anställa och öka flexibiliteten på arbetsmarknaden genom att införa större möjligheter att göra undantag från turordningsreglerna vid uppsägningar. Vi vill se en utökad satsning på förstelärare specifikt riktad mot skolor i utanförskapsområden så att fler av de bästa lärarna ska välja att jobba just där. Och vi vill se skärpta straff för de personer som kastar sten eller på annat sätt utövar våld mot blåljuspersonal.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 02:17.

02:18 Inför särskilda ungdomsdomstolar

Svenskt rättsväsende har idag en tudelad handläggning av ärenden avseende unga brottsmisstänkta. Unga under 15 år är inte straffmyndiga och kan därför inte åtalas för brott oavsett brottets svårighetsgrad. Vid misstanke om brott överlämnas ärendet till socialtjänsten för fortsatt handläggning. Den tvångsåtgärd som då kan komma ifråga är ytterst omhändertagande med stöd av Lagen med särskilda bestämmelser om vår av unga. Socialtjänsten tar i dessa fall beslut som sedan prövas av Förvaltningsrätten.

Unga brottsmisstänkta mellan 15 – 18 år kan bli föremål för förundersökning och åtal och deras sak prövas i tingsrätten i första instans. Handläggningen av dessa brottmål följer särskilda regler om skyndsamhet. Frihetsberövande i form av anhållande och häktning förekommer endast i ärenden som rör misstanke om mycket grova brott.

Under senare tid har det i ett antal ärende uppstått tveksamheter kring gärningspersonens ålder, vilket i sig vållar frågor kring den fortsatta handläggningen.

Den nuvarande uppdelningen mellan tingsrätt och förvaltningsrätt är olycklig av flera skäl. En bärande tanke vad gäller handläggningen av unga kriminella är att den ska ske skyndsamt och att det för den unge ska finnas en tydlig koppling mellan gärning och påföljd. Rättsväsendet lever idag inte upp till kraven i det avseendet. Likaså är uppdelningen mellan brottmålsdomstol och förvaltningsrätt problematisk.

att det inrättas särskilda ungdomsdomstolar som prövar brottmålet oavsett den unges ålder

att domstolen förfogar över såväl straffrättsliga som förvaltningsrättsliga beslut.

att ungdomsdomstolarna får jourtjänstgöring så att den unges fall kan prövas omedelbart i det fall brottet kan klaras upp utan ytterligare utredning.

2017-02-28

Torsten Elofsson

Partidistriktet Skånes yttrande:
Det är viktigt att unga brottslingar får en omedelbar reaktion från samhället och då är ungdomsdomstolar ett bra sätt.

PDÅ beslöt att bifalla motionen i dess helhet.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären lyfter den viktiga frågan om hur ungdomar ska tas om hand vid misstanke om brott. Precis som motionären ger uttryck för anser partistyrelsen att det av stor vikt att mål med misstänkta ungdomsbrottslingar handläggs skyndsamt. Det beror dels på att ungdomar naturligtvis måste behandlas efter andra måttstockar än vuxna, dels har det också praktiska skäl. Kriminella ungdomar har fler rättigheter än kriminella vuxna och kan därför vara ute på gator och torg snabbt igen om de inte lagförs snabbt.

Rättsstaten har misslyckats med att erbjuda snabba brottsutredningar där ungdomar är inblandade. När detta inte fungerar och tiden går brister rättskedjan. Varje del i rättskedjan men även samhället i övrigt måste fungera och vara så starkt att det både bekämpar, behandlar och kan förebygga brott. Myndigheternas arbete är viktigt och lagstiftningen ska ses över och förtydligas framöver men det är inte alltid det som är avgörande. Om vi inte lyckas engagera och dra in föräldrarna, förskolan, skolan och dem ideella organisationerna i arbetet med att motverka ungdomsbrottsligheten så räcker det inte långt. Föräldrarna är och förblir

samhällets viktigaste brottsförebyggande resurs. Det handlar om att se unga människor och ge dem stöd när de som mest behöver det.

Forskningen på området barns och ungas brottslighet inriktar sig främst på de över 15 år. Materialet om barn under 15 år är betydligt mindre omfattande eftersom dessa inte är straffmyndiga. Det vi vet är dock att barn börjar begå brottsliga handlingar i mycket unga år, ofta redan i tioårsåldern. I många fall har de som når straffmyndighetsålder redan utvecklat en vanebrottslighet.

Ett barn under 15 år som begår ett brott hanteras inte av rättsväsendet, utan när det konstateras att straffmyndighetsåldern ej uppnåtts överförs hanteringen till socialtjänsten. Det är troligen en klar överskattning att kalla det för hantering. Det finns naturligtvis undantag men i de allra flesta fall läggs den minderåriges brott till handlingarna. Samhället måste reagera på de riktigt unga ungdomarnas brottslighet tidigare än vad som sker i dag. Om en ung människa trots förebyggande insatser begår ett brott är det sämsta som kan hända att samhället inte reagerar på ett adekvat sätt.

Kristdemokraterna driver att det borde inrättas särskilda ungdomsdomstolar, ungdomsrotlar för unga brottslingar även inom åklagarväsendet, särskild utbildning till dem som handhar fall med ungdomar såväl hos polis, åklagare som domstol. Vi vill stärka stödet till föräldrarna med exempelvis barnahus, familjerådslag och bekymringssamtal och tycker att föräldrar skall vara med när barn och ungdomar förhörs av polis och vid domstolsförhandling.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:18 besvarad.

02:19 Motion angående tillägg till Utlänningslag (2005:716) kapitel 8 a.

Utlänningslag (2005:716) kapitel 8 a behandlar utvisning efter brott. Flera fall har uppmärksammats i media att detta kapitel i Utlänningslagen ofta visar sig vara svårtillämplig eftersom utvisning inte kan verkställas. Ett straff som inte kan verkställas kan inte ses som ett straff.

För att upprätthålla laglydigheten och ha ett verkställbart straff föreslås ett till till ovennämnda lag. Att bli dömd till utvisning under väl definierade förutsättningar: Utvisning får dock ske endast om utlänningen döms till svårare påföljd än böter och om
1. gärningen är av sådant slag och övriga omständigheter är sådana att det kan antas att han eller hon kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet, eller
2. brottet med hänsyn till den skada, fara eller kränkning som det har inneburit för enskilda eller allmänna intressen är så allvarligt att han eller hon inte bör få stanna kvar. Lag (2014:198).
Som framgår av kraven så är det allvarliga brott som har begåtts.

Ett alternativ som måste kunna användas är att förse den brottsdömde med fotboja efter avtjänat straff. En lämplig tidsperiod i det fall utvisning ej kan verkställas är således fotboja under minst lika lång tid efter avtjänat straff som brottslingen dömts till, utan straffrabatt.

Det är möjligt att borttagande av fotboja ska ske efter prövning i domstol.

att KD Skåne uttalar sig positivt om tillägg i Utlänningslag (2005:716) kapitel 8 a innebärande att icke verkställningsbara utvisningar automatiskt innebär att den dömde tvingas bära fotboja under minst lika lång tid som fängelsetiden utan straffrabatt

att KD Skåne verkar för tillskapande av ändring i Utlänningslag innebärande att utvisningsdom kan ersättas med straff om fotboja.

att KD Skåne antar motionen som sin egen och skickar den vidare till KD:s riksting 2017.

2017-01-15

Bo Engström

Partidistriktet Skånes yttrande:
Det finns idag en problematik med att personer som fått utvisningsbeslut ” försvinner”. Om man sista tredjedelen av utmätt straff får fotboja kommer sannolikt färre kunna ”försvinna” innan verkställigheten kan genomföras.
PDÅ beslöt att bifalla motionen i dess helhet.

Partistyrelsens yttrande:
När en person döms till fängelse i högst sex månader kan personen i stället ansöka om att få avtjäna sitt straff med fotboja, under vissa förutsättningar. Bland dessa ingår att den dömda har en heltidssysselsättning som arbete eller studier, ordnad bostad och ingår i eventuella behandlingsprogram. Den dömde ska också betala en avgift för att den istället för att sitta i fängelse får avtjäna sitt straff i relativ frihet. Denna frihet är dock högst begränsad. Den som är dömd till fotboja idag befinner sig i praktiken under husarrest och får endast lämna hemmet för att gå till arbetet. Endast den som bor ensam tillåts lämna hemmet för att handla mat, men det är också under strikt kontroll. Det är med andra ord inget fritt liv. Den med fotboja lever inte fritt, men övervakat, utan ofritt och övervakat. Fotboja är som sagt ett alternativ till fängelse.

Att dömas till utvisning är ett annat straff vars syfte är som namnet ger vid handen: Att den dömde ska lämna Sverige, antingen på livstid eller under en begränsad period. Kristdemokraterna har drivit på för att fler brott, bland annat sexualbrott, ska leda till utvisning. Men den person som dömts till utvisning i en svensk domstol har inga ytterligare begränsningar av sin frihet än att denne inte kan återvända till Sverige. Fotboja som straffrättslig påföljd är ett alternativ till fängelse och används också som en del av utslussningsarbetet mellan frihet och fängelse.

Kristdemokraternas förslag om fotboja för personer som fått ett avvisningsbeslut

och riskerar att avvika handlar om att skapa ett kostnadseffektivt och mer humant alternativ till att placera människor i förvar. Fotboja ska kunna användas som alternativ där det föreligger säkerhetsrisk. Vid 2016 års utgång fanns 357 försvarsplatser och över 10 000 avvikare. Det är uppenbart att det behövs alternativ till förvarsplatser. Personer med fotboja, som skulle kunna fungera som en slags kommunarrest, kan förbereda sin avresa, samtidigt som en avvikning skulle upptäckas omedelbart, antingen när fotbojan avlägsnad eller när personen som är utrustad med en sådan avviker från sitt tillåtna geografiska område.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:19.

02:20 Motion om gjenopptagelsekommissjon

I Sverige har vi ett system för resning i domstol där exempelvis när det gäller ett mål som avgjorts i tingsrätten kan man efter att domen vunnit laga kraft så småningom, under speciella omständigheter, ansöka om resning om det fallet i Hovrätt. På motsvarande sätt kan Högsta Domstolen bevilja resning för mål avgjort i Hovrätt, och Högsta Förvaltningsdomstolen för mål avgjorda i Kammarrätt. Om resning beviljas så skall målet åter tas upp i samma domstol som först avgjorde ärendet.

Ett sådant system innebär att tröskeln för att faktiskt få resning är extremt hög. Några uppmärksammade fall på senare tid är Sture Bergwall (Thomas Quick) som beviljades resning i samtliga de åtta mål där han blivit dömd till mord. I samtliga fall lades åtalen ner och Bergwall är numera en fri man. I ett par andra fall har pappor som blivit dömda till långa straff för påstådd barnmisshandel beviljats resning av Högsta Domstolen. Det är mindre än ett fall om året där resning beviljas, och egentligen säger det sig själv att bara det faktum att det är samma domstolar som normalt hanterar dessa mål som också ska hantera frågan om resning gör att möjligheten att en resning kommer till stånd minskar.

I Norge införde man år 2004 en ”Gjenopptakelseskommisjon”, som är en helt fristående och oberoende myndighet. Denna myndighet beslutar om ” gjenopptakelse” (resning) enligt objektiva kriterier. När en resning beviljas förvisas målet till en annan, sidoordnad domstol, än den där fallet först hanterades. Detta innebär en kvalitetssäkring inom domstolssystemet eftersom inte samma domstol hanterar samma mål som det finns stor risk att man dömd felaktigt i. Naturligtvis bör erfarenheterna från Norge och från andra håll tas tillvara så att man kan undvika de brister som finns i systemen där. Från advokathåll har den norska resningsmyndigheten kritiserats för att det beviljas resning i alltför få mål, trots att uppemot 300 mål beviljats resning sedan 2004. I Sverige är det bara drygt 10 brottsmål de senaste 20 åren där den tidigare fällde friats i en ny rättegång efter att ha beviljats resning.

Med bakgrund av hur det gick i Quick-målen, borde en lärdom vara att det svenska domstolsväsendet / rättssystemet inte är felfritt. För att öka rättssäkerheten borde Sverige på samma sätt som Norge inrätta en oberoende myndighet – eller använda en redan befintlig myndighet såsom JO eller JK för att besluta om resningar.

att Rikstinget beslutar uppdra till partistyrelsen att verka för att en utredning kommer till stånd om införande av en svensk motsvarighet till den norska ” gjenopptakelseskommisjonen”

2017-02-17

Jonas Segersam

Partidistriktet Uppsala läns yttrande:
Styrelsen delar motionärens synpunkter kring att resning bör kunna ske i fler fall än de tiotal som beviljats de senaste 20 åren. Det finns idag möjlighet till resning i Sverige men att utreda möjligheterna för att en oberoende myndighet likt gjenopptakelseskommisjonen som finns i Norge tycker vi är positivt. Det tror vi skulle bidra till en mer rättssäker prövning.

Partistyrelsens yttrande:
Den svenska så kallade orubblighetsprincipen innebär att det ska vara mycket svårt att på nytt få pröva en dom som vunnit ”laga kraft”, alltså en dom som inte längre får överklagas. Det är en näst intill oöverstiglig barriär för de oskyldigt dömda. Det krävs både mycket arbete och är mycket kostsamt för den enskilde att upprätta en resningsansökan. Det är i det närmaste omöjligt att genomföra för en person som är frihetsberövad. Resning har sökts flera gånger i de fall där personer som dömts för allvarliga brott blivit frikända efter omprövning – och upprättelsen har inte varit resultat av rättssamhällets självsanering. De sällsynta framgångarna beror på journalisters, juristers, prästers, polisers och vanliga medborgares ideella arbete under flera år.

Ett fristående resningsinstitut behövs även i Sverige. Det är orimligt att det i Sverige ska vara så svårt att få felaktiga domar prövade på nytt.

Vår rättstrygghet måste stärkas. Ingen skyldig ska gå fri, men ännu viktigare är att en oskyldig till ett brott inte fälls. När det sker måste det finnas möjlighet till upprättelse. För personens egen skull, men även för offrets. Om fel person döms går den verklige förövaren fri. Därför måste det bli möjligt att rätta till en felaktig dom.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 02:20.

02:21 Höj straffen för människosmuggling

Människosmuggling enligt svenska utlänningslagen, UtlL 20:8, är när någon uppsåtligen hjälper en utlänning att olovligen komma in i eller passera genom Sverige, medlemsstat i Europeiska unionen eller Island, Norge eller Schweiz. Påföljden för brottet är fängelse i högst två år. Betraktas brottet som grovt kan straffet bli sex års fängelse, men betraktas brottet som ringa stannar påföljden generellt vid böter.

Ska brottet betraktas som grovt ska det ha utförts mot ersättning eller utgjort ett led i en verksamhet som avsett ett stort antal personer, eller utförts under former som

innebär livsfara för utlänningen eller utförts under hänsynslösa former.

Människosmuggling kan generera väldigt stora kriminella inkomster. Samtidigt som brottet generellt är svårt att utreda (i samhällsdebatten blandas det dessutom fortfarande ofta samman med brottsbalksbrottet ”människohandel”), bland annat eftersom inte enbart smugglaren, utan även den som smugglats oftast inte alls är intresserade av att berätta vad som hänt under förhör. Det innebär att även i ärenden där själva smugglingen kan styrkas, sådömer domstolen till böter för ringa brott. ”Försvårande omständigheter” som kan motivera fängelse är så svåra att styrka.

Att normalstraffet för människosmuggling, som alltså både är resurskrävande och kräver särskild kunskap att utreda, vid en eventuell fällande dom stannar vid böter gör naturligtvis incitamenten för polis och åklagare att prioritera de utredningarna låg (inte minst eftersom med så låga straffvärden blir förutsättningarna att hålla misstänkta frihetsberövade väldigt begränsade).

Om påföljden för människosmuggling istället ändrades till att den som döms för människosmuggling döms till fängelse i högst två år och om brottet betraktas som grovt till fängelse i högst 10 år skulle i praktiken möjligheterna att utreda brotten öka. Man kan också förutsätta att högre straff kan avskräcka många människosmugglare. Brottet kräver en hel del planering, men kan alltså samtidigt generera mycket pengar för smugglaren. Samtidigt som möjligheten att åka dit ses som väldigt liten och om det ändå skulle ske är påföljden väldigt låg. Mot bakgrund av detta föreslås Kristdemokraternas riksting besluta:

att Kristdemokraterna verkar för att lägsta påföljd för den som döms för människosmuggling blir fängelse i upp till två år och att den som döms för grovt brott kan få fängelse i upp till 10 år.

2017-02-01

Fredrik Wallén

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Partidistriksstämman delar motionärens uppfattning att människosmuggling är ett allvarligt brott och att detta bör markeras av samhället med högre straffvärde. Människor luras att utsätta sig själva eller sina barn för ibland, bokstavligt talat, livsfarliga resor över exempelvis Medelhavet och mottagarländerna drabbas av kostnader för omhändertagandet av personer, som inte alltid har rätt att vistas där. Med högre straffvärde skulle möjligheterna att utreda brotten öka och incitamenten att smuggla människor sannolikt minska. Partidistriktsstämman föreslår därför partidistriktsårsmötet att bifalla motionen.

Partidistriktsstämman föreslår rikstinget besluta att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären vill att rikstinget beslutar att Kristdemokraterna verkar för att lägsta påföljd för den som döms för människosmuggling blir fängelse i upp till två år och att den som döms för grovt brott kan få fängelse i upp till 10 år.

Människosmuggling är när någon uppsåtligen hjälper en utlänning att olovligen komma in i eller passera genom Sverige, medlemsstat i EU eller Island, Norge eller Schweiz enligt 20 kap. 8 § utlänningslagen. Påföljden är fängelse i högst två år. Är brottet grovt döms till fängelse lägst sex månader och högst sex år. Brottet är grovt om brottet utförts mot ersättning eller utgjort ett led i en verksamhet som avsett ett stort antal personer, eller utförts under former som innebär livsfara för utlänningen eller utförts under hänsynslösa former.

2003 presenterades en proposition om människosmuggling och tidsbegränsat uppehållstillstånd för målsägande och vittnen m.m. (prop. 2003/04:35). Av den framgår att med hänsyn till den omfattning människosmuggling fått under senare år och de allvarliga konsekvenser som den medför för såväl enskilda som samhället måste brottslighet av detta slag betraktas som allvarlig. Ett sätt för samhället att understryka det klandervärda i ett brott är att belägga det med kännbara påföljder. Regeringen föreslog därför att maximistraffet vid grov människosmuggling respektive grovt organiserande av människosmuggling skulle höjas till fängelse i högst sex år. Detta blev också riksdagens beslut.

Människosmuggling är en cynisk och lukrativ verksamhet. Den utsätter många gånger människor i nöd för stor fara och risk för sina liv. Människor som dör i sin dröm att nå Europa räknas nu i tusental. Det stora antalet flyktingar och asylsökande som framförallt söker sig till EU:s södra medlemsländer har inneburit att gränsbyrån Frontex skapats. Dess huvudsakliga uppgift är att samordna medlemsstaternas personkontroll vid de yttre gränserna. För att motverka den storskaliga människosmugglingen över Medelhavet och utanför Afrikas kust har Frontex under de senaste åren även bedrivit operationer i dessa områden tillsammans med respektive medlemsstat. Arbetet med att öka rättssäkerheten och minska människosmugglingen är viktigt, men alla människors rätt att söka asyl i EU enligt Genèvekonventionen får inte försummas i det arbetet. Frontex måste därför i sina operationer på ett tydligt sätt värna alla människors rätt att söka asyl och att bli behandlade på ett rättssäkert och humant sätt.

Svårigheterna för flyktingar att komma in i EU ligger delvis i den restriktiva visumpolitiken. Idag går det inte att söka asyl från utlandet samtidigt som det krävs visum för att resa till ett EU-land. Detta har lett till att desperata människor på flykt i allt högre grad blivit hänvisade till skrupelfria människosmugglare för att ta sig till EU vilket fått förödande konsekvenser. Kristdemokraterna anser att gemensamma steg bör tas från EU:s länder att i samarbete med UNHCR öppna möjligheten att söka nödvisum före inresa till EU. Det måste öppnas fler legala vägar att ta sig till EU. Det finns idag alltför många EU-länder som inte tar sitt ansvar i flyktingpolitiken och som inte lever upp till de gemensamma besluten när det gäller bemötandet av asylsökande. I många länder tillgodoses inte asylsökandes rättigheter, detta trots att EU:s gemensamma politik ska garantera att alla asylsökande får en rättssäker och human behandling oavsett vilket EU-land de kommer till. I flera länder sköter exempelvis polisen asylärenden, vilket givetvis är oacceptabelt. Alla medlemsstater måste kunna erbjuda flyktingar en human och rättvis behandling och leva upp till kraven i EU:s gemensamt beslutade regler på asyl- och flyktingområdet. Om alla medlemsländer har en fungerande mottagning

kan Europa också hjälpa fler personer som behöver asyl. Kristdemokraterna välkomnar inrättandet av ett europeiskt stödkontor för asyl (EASO), som har till uppgift att underlätta det praktiska samarbetet mellan migrationsmyndigheter och bidra till en jämnare nivå på bedömningar av asylansökningar. Avgörande framöver kommer dock att vara att samtliga medlemsländer tillämpar de gemensamt beslutade reglerna på avsett sätt. Partistyrelsen vill betona att Kristdemokraterna vill öka de legala vägarna in i EU.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:21.

02:22 Skärp straffen för vardagsbrott - avskaffa villkorlig dom för återfallsförbrytare

Det svenska rättssystemet genomgår en allvarlig kris. Från polis till åklagare och domstolar vittnar allt fler om brister när det gäller såväl brottsutredningar som domstolars agerande. Resultatet är att färre brott klaras upp och att de brott som leder till fällande dom ofta omges av en rad förmildrande omständigheter. Påföljderna blir därmed mildare än vad lagstiftaren tänkt sig.

Ett tydligt exempel är inbrottsstölder. Trots att polisen lägger stora utredningsresurser på bostadsinbrott – drygt 8 av 10 anmälda inbrott utreds, oftast med platsbesök från såväl patrullerande poliser som tekniker – så är uppklarandeprocenten låg. Bara 811 av 22 800 anmälda bostadsinbrott kunde personuppklaras 2015, vilket resulterade i 4 procent lagförda som andel av samtliga utredda bostadsinbrott.

Enligt Brottsbalken är bostadsinbrott att betrakta som grov stöld, med en påföljd om minst sex månader och högst sex år i fängelse. Ändå dömdes under 2015 bara omkring hälften av de som begått grov stöld till fängelse. Rätten dömer istället ofta villkorlig dom, vilket innebär att tjuven snabbt kan gå tillbaka till sin brottsliga bana.

Detsamma gäller dessvärre många gånger även tjuvar som polisen tagit på bar gärning. Erkänns brottet på plats kan åklagare få svårt att driva igenom frihetsberövande i väntan på dom. Den som begår inbrott till frukost kan alltså i värsta fall vara ute redan efter lunch och begå nya inbrott till kvällen.

Det är förstås orimligt att domstolar och rättsvårdande myndigheter gör denna tolkning av en lagstiftning som så tydligt pekar ut att fängelse ska vara lägsta möjliga påföljd. Det strider inte bara mot lagens intentioner, utan mest sannolikt också mot det allmänna rättsmedvetandet.

Bostadsinbrott och andra vardagsbrott utgör ofta en allvarlig kränkning av den privata sfären. Även om den som drabbats inte var hemma vid själva brottstillfället, så bidrar dessa brott till en känsla av otrygghet. Brottsoffer vittnar ofta om hur de helt omvärderat synen på sitt hem efter brottet, något som förstärks när samhället inte förmår att klara upp brottet och återbörda det som stulits.

Det är dags att rättsväsendet markerar tydligare mot vardagsbrott. Lagstiftningen bör snarast ses över så att normalpåföljden blir fängelse i de fall där lagen säger så. En möjlig förändring är att det inte länge ska vara möjligt för domstolen att utdöma villkorlig dom till den som tidigare är dömd för andra brott. Vidare bör åklagare och domstolar ges lagstöd för att anhållande och häktning ska vara den dominerande regeln när misstänkta gärningsmän grips av polisen, inte minst när det sker på bar gärning.

att vardagsbrotten prioriteras och uppvärderas så att straffvärdet höjs

att vardagsbrott med fängelse som lägsta påföljd i normalfallet ska ge fängelsestraff – oavsett omständigheter i övrigt

att gärningsmän som tidigare dömts till fängelse eller villkorlig dom inte ska kunna dömas till villkorlig dom igen

att lagstödet för att anhålla och häkta gärningsmän som tagits på bar gärning skärps.

2017-02-14

Stefan Svanström

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Partidistriktsstämman delar motionärens bedömning att det finns stora brister i den svenska rättsprocessen. Att de få brott som klaras upp och leder till fällande dom oftast leder till en mildare påföljd är inte hållbart. Samt att det finns ett problem i att den ökande användningen av villkorlig dom leder till att brottslingen snabbt är ute på brottets bana igen.

Partidistriktsstämman instämmer med motionären att lagstiftningen måste ses över snarast så "att normalpåföljden blir fängelse i de fall lagen säger så" samt att göra en förändring där domstol inte kan utdöma villkorlig dom till någon som tidigare varit dömd för andra brott.

Partidistriksstyrelsen föreslår rikstinget besluta att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären vill i sin motion se skärpta straff för så kallade vardagsbrott. Han motiverar det med att rättsväsendet idag inte ser tillräckligt allvarligt på den här typen av brottslighet, med grunden i dess låga straffvärde. Partistyrelsen håller med motionären om detta. Ett tecken på hur lätt det tas på brottstypen motionären nämner är att de nu i dagligt tal går under beteckningen ”vardagsbrott”. För Kristdemokraterna kan brott aldrig vara en del av vardagen.

Kristdemokraterna delar motionärens ambition att prioritera upp vardagsbrotten. Ett sätt att göra det på är att anställa fler poliser. Därför har vi föreslagit 10 000 fler poliser till 2025. Ett av polisens stora problem idag är att gängkriminaliteten äter upp resurser från andra delar av utredningsverksamheten och det brottsförebyggande arbetet. Med 10 000 fler poliser tar vi ett viktigt steg på vägen

för att åtgärda det.

Vid rikstinget 2015 beslutades att se över omständigheterna när straffsatsen ska bestämmas och strafflängden lindras. Partistyrelsen föreslog då en förändring i Brottsbalken som fokuserar på vad motionärerna vill ändra. En ändring där 29:5 Brottsbalkens åtta punkter reduceras till fyra:
1. Att gärningspersonen drabbas särskilt hårt fysiskt, psykiskt eller socialt.
2. Negativa bieffekter av brottet eller straffet.
3. Ansvarsfullt agerande.
4. Andra omständigheter likvärdiga med punkt 1-3.
En sådan indelning betonar omständigheternas karaktär snarare än att specificera enskilda omständigheter. Vidare skulle kraven på förutsebarhet och likabehandling bättre tillgodoses. Nuvarande ordning leder dessutom till en allt för restriktiv tillämpning i strid med lagstiftarens ambitioner.

Motionären anser också att den som tidigare dömts till fängelse eller villkorlig dom inte ska kunna dömas till villkorlig dom igen, samt att lagstödet för att häkta gärningsmän som tas på bar gärning skärps. Partistyrelsen delar den åsikten. Påföljden för tidigare dömda brottslingar är idag allt för låg och det motverkar de rättsvårdande myndigheternas möjlighet att beivra brott. Mycket forskning pekar på att en stor del av brotten i Sverige begås av en liten klick kriminella återfallsförbrytare.

Att brottslingar inte anhålls och häktas i tillräckligt stor omfattning är ett problem som uppmärksammats allt mer på senare år, när gripna personer gripits, släppts och begått nya brott samma dag. Detta måste stoppas.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att gärningsman som tidigare dömts till fängelse eller villkorlig dom som regel inte bör kunna dömas till villkorlig dom igen och anser därmed tredje attsaten besvarad samt att anta fjärde attsatsen i motion 02:22.

02:23 Striktare övervakning

När en individ friges villkorligt efter att han/hon avtjänat två tredjedelar av sitt fängelsestraff beslutar Frivården om övervakning. En övervakare är en person son jobbar på Frivården, övervakarens uppgift är att stödja den frigivna att återanpassa sig till samhället. Frivården har även ansvar över övervakningen av klienter som döms till skyddstillsyn, samhällstjänst eller övervakas med hjälp av fotboja.

Situationen i Sverige är att ökad gängkriminalitet är ett faktum. Det är lätt att tycka att det är ett storstadsproblem, men att inte agera mot gängkriminalitet kommer innebär enorma problem. Gängen är ett hot mot samhället!

Att satsa på hårda lagar är inte alltid smartast däremot effektiva åtgärder med en förebyggande utgångspunkt är alltid att föredra. En striktare övervakning där den dömde som är under övervakning inte ska umgås med målskamrater eller med

individer med kopplingar till gäng. På så sätt kan man tvinga individen att bryta med den negativa miljön. En sådan åtgärd enligt min mening är både effektiv och förebyggande för både den dömde och samhället.

Skulle den dömda personen fortsätta vara i kontakt med t.ex. med kriminella gäng så ska det finnas utrymme att se det som ytterst grov misskötsamhet under övervakningstiden. Påföljden bör ledda till fängelse.

Med risk för att hamna bakom lås och bom gör det svårare för personer att hålla på med brott. Det är inte ovanligt att t.ex. ledande personer för ett kriminellt nätverk återförenas omgående med kriminella individer efter avtjänat straff och under sin pågående övervakning.

Problematiken med detta är att dessa personer fortsätter att umgås med kriminella personer och planera för nya brott är ett faktum. Kan vi göra det svårare för den dömda för hans eget bästa att umgås med brottsaktiva personer så underlättar vi hans återrehabilitering i samhället. Jag påstår också att detta kommer underlätta för poliser i deras jobb med att bekämpa kriminella gäng men även Frivården kommer kunna ha större inverkan på sina klienter i positivt riktning.

Den övervakning som vi har idag är tyvärr för svag. Övervakningssystemet är oftast begränsat till kontorstid. Detta innebär att Frivården i praktiken inte kan påverka miljön kring den övervakande individen. Striktare övervakning är nödvändigt för att öka chanser för återrehabilitering i samhället för den övervakande personen. Det finns gängmedlemmar som vill lämna gäng men vågar eller kan inte av olika skäl. Har vi ett regelverk som säger att man inte får associera med sina gängpolare under övervakningen kan det vara vägen ut för klienter på Frivården.

att man ser över möjligheten att skärpa reglerna kring övervakningen

att man ser över möjligheten att kunna fängsla den dömda om han/hon fortsätter umgås med gängmedlemmar/ målskamrater under sin pågående övervakning.

2017-02-28

Alexander Krasnov

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionären tar upp mycket angelägna frågor i vårt rättssystem. Anledning till övervakning är att personen ska få stöttning och hjälp att komma ifrån sitt destruktiva beteende i en destruktiv miljö. Det handlar både om förebyggande insatser för det dömde och samhället.

Enligt motionären fungerar övervakningen hyggligt på kontorstid men övrig tid är den på många håll bristfällig. En av de viktigaste faktorerna för en god rehabilitering efter ett fängelsestraff är den miljö man kommer ut i. Många har redan under fängelsetiden förlorat eller brutit kontakten med sina släktingar och vänner. De enda vännerna som finns kvar är det kriminella gängen. Då är risken stor att man hamnar i kriminalitet igen. Därför måste det finnas tillräckliga resurser för att övervakningen ska kunna fungerar dygnet runt.

Motionären föreslår att man ser över möjligheterna att kunna fängsla den dömda om hon eller han fortsätter att umgås med gängmedlemmar. Denna praxis återfinns i andra länder.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen i sin helhet.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären driver frågan om striktare regler för övervakning för att effektivare kunna förebygga återfall i brott för gängmedlemmar och på så vis bekämpa gängkriminaliteten. Partistyrelsen delar motionären intention med motionen: dömda kriminella ska få svårare att falla tillbaka i samma kriminella sociala krets de rörde sig i vid tiden för domen.

Kristdemokraterna har under många år drivit frågan om att kriminalisera medverkan i och stöd till rasistisk, terrorstämplad eller annan organiserad brottslighet. När 90-talets MC-krig rasade var frågan främst aktuell för att bekämpa Bandidos och Hell's Angels, idag diskuteras samröre oftast vad gäller anslutning till terrorgrupper som Daesh, men det finns även all anledning att ta upp organisationer som Nordiska motståndsrörelsen, vars medlemmar dömts för inblandning i bombdåd mot fackförbund och asylboenden i Göteborgsområdet.

Partistyrelsen anser att de förslag som finns om att kriminalisera samröre skulle räcka mycket långt för att bekämpa gängkriminalitet. Genom att kriminalisera samröre med kriminella gäng skulle en frigiven person som återfaller i ett kriminellt umgänge kunna gripas enkom av den anledningen, utan att personens rörelse- och umgängesfrihet begränsas, vilket vore fallet om de frigivne exempelvis förbjöds umgås med vissa personer eller förbjöds att vistas på vissa platser, som ett klubbhus för ett kriminellt gäng. Där träffar samröreslagstiftningen som Kristdemokraterna driver bredare och hårdare på samma gång.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:23.

02:24 Underlätta utvisning vid återfall eller risk för återfall i brottslighet

Enligt statistik från BRÅ anmäldes 789 fickstölder i Göteborgs kommun i juni 2016. Det är fler fickstölder än det varit under någon månad sedan 2008. I artiklar som publicerats i Göteborgs Posten rapporterades om att brottsligheten i köpcentrumet Nordstan ökat stadigt de senaste åren vad gäller snatterier, stölder, våld, hot och narkotikabrott.

För att öka tryggheten i samhället behövs fler poliser, skärpta straffskalor för vissa brott men även att det finns fler rättsliga möjligheter att beivra brott. Den stora utmaningen idag är inte bara att andelen allvarliga brott som mord ökar utan även att den mer vardagliga brottsligheten drabbar fler och att känslan av otrygghet i vissa delar av Sverige ökat markant.

Ett stort problem vad gäller tryggheten i samhället är ett antal individer som ibland i organiserade ligor är mycket brottsaktiva och kan under lång tid begå många brott i form av snatterier, fickstölder, inbrott och ringa narkotikabrott som ofta inte kan utredas och klaras upp eller oftast bara bestraffas med böter vilket gör att de kan fortsätta begå brott under längre tid utan kännbara och tydliga konsekvenser.

Om risken för individen att begå brott och återfalla i brottslighet ökar genom ex. utvisning skulle det även minska incitamentet att rekryteras av ligor för att begå brott. Det har rapporterats av polis och socialsekreterare att ligor aktivt rekryterar individer i svenska köpcentrum som Nordstan i Göteborg för att begå olika brott. Under 2016 uppdagades ett fall i Göteborg som avslöjade en organiserad rån- och stöldverksamhet. Mars 2016 slog polisen efter tips till mot en lägenhet. I lägenheten hittade polisen 1400 mobiltelefondelar, pass, körkort, datorer och smycken till ett värde av minst en miljon kronor.

Det finns också en risk för att en individ som rekryteras till en kriminell liga och försörjer sig med ”småbrott” med tiden pressas till att gå från att begå enklare brott till att begå grövre brott. Det finns också exempel på individer som vid ett flertal tillfällen fällts för ”småbrott” har gått över till att begå grövre brott med tidens gång och i vissa fall allvarliga terrorbrott. En av de utpekade huvudmännen bakom terrordåden i Paris och sprängningarna på Bryssels flygplats algeriern [http://www.aftonbladet.se/nyheter/article22471894.ab]Mohamed Belkaid kom till Sverige år 2010 och fick uppehållstillstånd 2011. Under åren i Sverige begick Belkaid flera småbrott, som stölder och snatteri. Han dömdes också för brott mot knivlagen efter att ha burit en fällkniv på Ikea Barkaby år 2013.

Fler konkreta insatser behövs för att motverka all form av organiserad brottslighet och andelen brott som drabbar människor i vardagen. Ett sätt är att underlätta för utvisning vid återfall även för ”enklare” brottslighet. Det ska inte krävas att en individ har begått allvarligare brott för att utvisning ska bli aktuellt. Jag yrkar därför:

att Kristdemokraterna ska verka för att frågan om utvisning ska aktualiseras när en utländsk medborgare återfallit vid tre tillfällen i brott med ett straffvärde på bötesnivå upp till sex månaders fängelse.

att Kristdemokraterna ska verka för att frågan om utvisning prövas när en utländsk medborgare begått ett brott med ett straffvärde på minst sex månaders fängelse och där det kan vara återfall. Undantag bör göras för individer som beviljats en flyktingförklaring och i de fall det föreligger absoluta verkställighetshinder

2017-02-21

Erika Sundelin

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Motionären vill att utvisning av utländska medborgare ska komma i fråga efter brott i högre utsträckning än i dag och pekar speciellt på återfall i det vi ofta kallar "vardagsbrottslighet". Mängdbrotten har låg uppklaring och bidrar i hög utsträckning till människors otrygghet.

Utvisning efter brott ökade från 1980-talet till början av 2000-talet men har åter sjunkit enligt BRÅ. Men rättspraxis är inte entydig och bestämmelser är svårtolkade. Reglerna är olika för medborgare i EES och andra och för att utvisa EES-medborgare ska domstolen exempelvis bedöma inte bara brottet i sig utan också om vederbörandes beteende "utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet" och då räcker inte att enbart fortsatt brottslighet kan befaras. Den fria rörligheten kommer därmed också att gälla förbrytare på ett sätt som borde diskuteras.

Vid fråga om utvisning ska domstolen också ta hänsyn till den enskildes förhållanden såsom tid i Sverige, anknytning till landet, hälsa med mera och om det gäller en flykting eller person med skyddsskäl ska dessa vägas in. Därtill kommer att många som döms till utvisning inte kan verkställas därför att deras hemland vägrar att ta emot dem. Extra stötande att dessa personer i praktiken blir kvar som fria människor i Sverige är då att de kan ha fått rabatt på straffet med hänvisning just till att de också skulle utvisas.

Vi delar motionärens inriktning att utvisning bör komma i fråga i flera fall och vid "enklare" brott för att öka tilltron till rättssamhället och människors upplevda trygghet. Dock kan vi inte ställa oss bakom ett mekaniskt räknande till tre tillfällen.

Partidistriktsårsmötet föreslår därför rikstinget besluta att Kristdemokraterna ska verka för de ändringar både i lag och rättspraxis som krävs för att utvisning ska komma i fråga i betydligt fler fall än i dag vid återkommande brottslighet och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären vill i sin motion komma åt den brottslighet som begås av utländska medborgare i Sverige och nämner specifika personer som ett skrämmande exempel på en framtida terrorist som kunde röra sig i Sverige och begå brott utan att utvisas. Det är känt att vissa personer tar sig till Sverige utan annat syfte än att begå brott och söker asyl först när de grips av polis. Mot dessa måste rättssamhället vara hårda och tydliga. Vissa återfallsförbrytare står dessutom för en stor del av brottsligheten. Återfallsförbrytelser är också ett av de skäl som anförs för straffskärpning, alltså brott som ska bedömas synnerligen hårt.

Partistyrelsen anser att det är av yttersta vikt att värna asylrätten, varför det inte går att utvisa människor som riskerar exempelvis tortyr i sitt hemland eller sådana som har asylskäl. Dessa måste få stanna i Sverige.

Partistyrelsen anser att det är önskvärt att det svenska samhället är tydligare mot lagöverträdare i allmänhet. Därför driver Kristdemokraterna för ett antal olika brott skärpta straff och utvisning för de som begår sexualbrott. Att göra det kravet mer generellt är önskvärt. När en utländsk medborgare begått brott med ett straffvärde på minst 1 år bör utvisning i större utsträckning än idag utdömas som påföljd. Det samma gäller återfallsbrottslingar. Detta innebär inte att vi ska utvisa personer med flyktingstatus eller personer som inte kan utvisas med hänsyn till säkerhetsläget i det aktuella landet. Men där sådana hinder inte föreligger bör utvisning i högre utsträckning vara en del av domen. Vi har också föreslagit fotboja på personer som fått avvisningsbeslut med förhöjd säkerhetsrisk. Men utvisning är en mycket skarp

påföljd med stora konsekvenser för den enskilde. Svensk lag ska gälla alla lika, och att som motionären föreslår utvisa personer som endast dömts till bötesstraff är ett mycket långtgående förslag. I praktiken skulle det kunna innebära att exempelvis fortkörare visas ut ur landet. Partistyrelsen yrkar därför avslag på motionen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen samt att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att frågan om utvisning prövas när en utländsk medborgare begått ett brott med ett straffvärde på minst 1 års fängelse och där det kan vara återfall. Undantag bör göras för individer som beviljats en flyktingförklaring och i de fall det föreligger verkställighetshinder och anser därmed andra attsaten besvarad i motion 02:24.

02:25 Utöka tullarnas befogenheter och resurser

Låt tullarna få befogenhet att kvar hålla misstänkta brottslingar. Utöka tullens befogenheter.

Under många år har Sverige haft ligor som försörjer sig på stölder och inbrott. Men i och med att vi gick med i EU togs en del tullens befogenheter bort och det gjordes neddragningar på personal. Tullen jobbar främst med att för hindra att varor smugglas in i landet typ vapen och droger. Tullen har nyligen fått möjlighet att även stoppa införseln av handgranater vilket är otroligt att inte det gått under vapenlagen. Mycket av problemen är den inre gränskontrollen av EU där tullen tappat mycket av sina befogenheter på gott och ont, (fria rörligheten av varor och tjänster).

När tullen hittar stöldgods som ska föras ut ur landet skall de få befogenheten att kunna kvar hålla personen/personerna. Som det är idag får de försöka att fördröja personen/personerna tills polisen kommer, om de kommer inom rimlig tid, annars måste de släppa den/de misstänkta. Detta skulle också minska belastningen på polisen. Tullen skall få befogenhet att kunna stoppa införseln av radioaktivt material, då detta kan ställa till stora problem för de som hanterar radioaktivt material utan att veta om det. Den finns i EU:s yttre gräns kontroll men inte införsel från annat EU land.

att tullpersonal ska få större befogenheter och resurser.

2017-02-24

Torgny Hedlund

Partidistriktet VG Östras yttrande:
Motionären tar upp frågan om att ge tullpersonal större befogenheter och resurser vid misstanke om att stöldgods förs ut ur landet.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar på att tullare ska få större befogenhet att hålla kvar misstänkta brottslingar, men nämner också i sin motion ett antal andra områden inom vilka

Tullverket bör få öka befogenheter och resurser. Partistyrelsen delar motionärens mening. Tullen kan idag tvingas släppa igenom försändelser som de misstänker innehåller exempelvis stöldgods om inte Polisen kommer och beslagtar godset tillräckligt snabbt.

Under terrordådet på Drottninggatan den 7 april aktualiserades också Tullverkets brist på befogenheter då verket inte fick beväpna sig vid den yttre gränskontrollen. Detta föranledde att Tullens skyddsombud på Arlanda och Skavsta beordrade skyddstopp och skickade hem sin personal. Det fanns med andra ord inga tullare på varken Arlanda eller Skavsta den kvällen.

Tullen är i uppenbart behov av ökade resurser och större befogenheter.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 02:25.

02:26 Rättspolitik med brottsofferperspektiv

Svensk rättspolitik utgår idag i alldeles för stor utsträckning utifrån gärningsmannens perspektiv. Utsätts ett barn för våldtäkt är det inte självklart att gärningsmannen döms för våldtäkt mot barn. Det är upp till domstolen att bedöma barnets fysiska utveckling för att avgöra om gärningsmannen kunnat uppfatta brottsoffret som minderårigt eller inte. Har uppsåtet varit att våldta ett barn eller inte? Hur till vida uppsåtet varit att utföra en våldtäkt mot ett barn eller inte känns inte relevant i frågan. Har ett barn våldtagits är det en våldtäkt mot ett barn som utförts. Domstolen måste alltså bedöma offrets fysiska utveckling för att bedöma hur till vida gärningsmannen kan uppfattat offrets ålder. I detta förfaringssätt finns inget brottsofferperspektiv. Brottsoffret kränks åter igen då rätten måste granska dennes fysiska utveckling. Oavsett vad rätten kommer fram till, om brottsoffret är fysiskt utvecklad som en vuxen, så är det ett barn som blivit utsatt för övergrepp. Barnet må vara fysiskt utvecklat som en vuxen men är ett barn, lever som ett barn och i övriga samhället tags för att vara barn. Det är en viktig markering att om ett barn blir utsatt för våldtäkt ska också gärningsmannen dömas för våldtäkt mot barn. Barn är i en mer utsatt position än vuxna. För brottsoffret kan det vara en viktig del i processen att bearbeta det personen varit utsatt för om domen fastställer att det just är ett barn som blivit utsatt.

Straffen för våldtäkt mot barn och våldtäkt är idag samma, som lägst 2 år och som högst 6 år. Då barn är i en mer utsatt position mot vuxna och ofta kan stå i beroendeställning till vuxna borde straffen också vara strängare vad gäller våldtäkt mot barn. Kristdemokraterna vill idag skärpa straffen för vålds- och sexualbrott, vilket är bra. Dock anser jag att vi också borde driva frågan om att våldtäkt mot barn skall straffas hårdare än våldtäkt. En bra inriktning kan vara att våldtäkt mot barn har samma straffskala som grov våldtäkt och grov våldtäkt mot barn än högre än det.

Det borde vara självklart att gärningsmannen ska dömas för våldtäkt mot barn. Domstolen ska inte utsätta brottsoffret för ytterligare en kränkning, vi ska alltid ställa oss på de utsattas sida och skydda dem. En lagändring måste göras för att

markera att våldtäkt mot barn är alltid våldtäkt mot barn, inga ursäkter!

att våldtäkt mot ett barn alltid skall tolkas som en våldtäkt mot barn. Ingen bedömning av barnets fysiska utveckling, för att bedöma om gärningsmannen kunde uppfattat brottsoffret som minderårigt eller inte, ska göras av rätten.

att våldtäkt mot barn ska straffas hårdare än våldtäkt.

att dömda pedofiler inte ska få bosätta sig i närheten av skolor eller liknande inrättningar för barn.

2017-02-12

Eric Dicksson

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Det finns anledning att skärpa lagen på detta område och hitta en konsekvent hantering av dessa brott. Att överlåta till enskilda domstolar att göra bedömningar kring fysisk utveckling kan uppfattas som rättsosäkert. Vi har anledning att även inom detta område stärka barnperspektivet.

Partiavdelningen i Kalmar beslutar anta motionen samt lägger till en tilläggsattsats.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att se över olika möjligheter för att följa upp och förebygga återfall efter avtjänat straff och därmed anta motionen samt att anta tilläggsattsatsen.

Partistyrelsens yttrande:
Barnperspektivet genomsyrar Kristdemokraternas ideologi och politik. Det gäller i synnerhet när barn utsätts för brott och som motionären tar upp är sexualbrott något av det allvarligaste och mest kränkande en människa kan utsättas för. Det är däremot förenat med vissa problem att från politiskt håll slå fast att vissa brott alltid ska straffas hårdare än andra och att ta ifrån domstolorna verktyg för straffbedömning. Även om intentionerna är bra kan det faktiska utfallet i domstolarna bli annat än det tänkta.

Det finns idag väldigt lite, gedigen forskning om hur ett fungerande preventivt arbete mot sexualförbrytare ska gå till. Statens beredning för medicinsk utvärdering redovisade 2011 rapporten Medicinska och psykologiska metoder för att förebygga sexuella övergrepp mot barn, där i princip samtliga undersökta metoder saknade forskningsstöd. Det innebär inte samma sak som att de är verkningslösa, utan att det inte gjorts tillräckligt vetenskapligt robusta studier på dessa behandlingsmetoder. Kristdemokraterna har därför föreslagit att vi ska lägga mer pengar på den här typen av forskning. Här spelar Karolinska institutet en nyckelroll. På Karolinska forskas också för närvarande om kemisk kastrering. Den forskningen bör följas upp noggrant för att användas preventivt och som straffrättslig påföljd.

I det preventiva arbetet spelar också Preventell – hjälplinjen vid oönskad sexualitet en viktig roll. Till den kan den som upplever sig befinna sig i riskzonen för ett skadligt sexuellt beteende ringa för att få hjälp innan personen begår övergrepp. Det är också via Preventells klienter som försökspersoner för kemisk kastrering hämtats

till det forskningsprojekt som pågår på Karolinska. Kristdemokraterna har förslagit att Preventell ska permanentas. Partistyrelsen anser att dessa preventiva åtgärder svarar mot det som motionären vill komma åt, nämligen skydd mot återfall av sexualförbrytare, utan att frångå principen om att ett avtjänat straff ska innebära att brott är sonade, vilket ett förbud mot bosättning vid vissa platser skulle ha.

Partistyrelsen delar uppfattningen att sexualbrott mot barn inte prioriteras i tillräcklig omfattning. Sexualbrott mot barn är inte alltid prioriterade inom polisen som en direkt följd av brist på resurser. 2014 uppmärksammades att en åklagare lämnade sitt yrke på grund av den resursbrist hon menade fanns och som aldrig varit värre. Det var helt enkelt inte lönt att fortsätta arbeta. Liknande larm har polisen i Göteborg slagit, de anser sig kunna gripa 20-30 personer för barnpornografibrott i veckan, men gör inte det eftersom området är underprioriterat och eftersom en alldeles för stor del av polisens resurser äts upp av gängkriminalitet i Göteborg. Därför har Kristdemokraterna föreslagit att barnpornografibrott ska prioriteras upp och 10 000 fler poliser så att myndigheten har de resurser som krävs. Att tillföra Polisen mer resurser är avgörande i kampen mot all brottslighet eftersom myndigheten lider stora resursunderskott.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:26.

02:27 Aktiv och framåtriktad brottspolitik

Sveriges har idag många unga brottslingar och brotten ökar. För att vända den negativa trenden behöver vi jobba med att integrera våra unga människor bättre i samhället. Det gör vi bäst genom att skapa nya jobb och att vi efterfrågar de unga och att vi ser gåvorna och kompetensen som de har.

Vi inom Kristdemokraterna behöver en ännu mera aktiv och framåtriktad brottspolitik. Vi behöver jobba för att främja och förbättra vår politik inom målgruppen unga brottslingar då det har visat sig att de dömda brottslingar som har haft bra kontakt och intresse ifrån samhället under fängelsetiden inte bli återfallsförbrytare. Därför yrkar vi:

att vi skall aktivt jobba med att underlätta för dömda brottslingar att få mera besök från vänner och frivillig organisationer och göra det allmänt lättare för våra medborgare att besöka landets fängelser.

att Kristdemokraterna skall driva frågan att införa kortare strafftider för förstagångsförbrytare

att Kristdemokraterna skall driva frågan att utbilda de dömda ännu mera när de sitter i fängelser eller vid samhällstjänst

2017-02-01

Roland Nordin, Göran Brorsson, Uno Sjöberg, Leif Johansson, Per Sundin, Maria Nordberg, Curt Eriksson, Lars Eidenvall, Carin Östman Grönlund

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla attsats 1 och 3 avslag attsats 2

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna lyfter frågan om hur unga brottslingar enklare ska kunna rehabiliteras. Det är en viktig fråga och partistyrelsen delar deras ambition att unga förstagångsförbrytare ska hindras från att återfalla i kriminalitet.

De förslag motionärerna lyfter är dock sådant som i mångt och mycket redan finns inom Kriminalvården. Besök från anhöriga och vänner är i allra högsta grad en del i vardagen för de intagna, så länge dessa sköter sig. Restriktioner tillhör undantagen. En intagen är exempelvis aldrig inlåst mer än 12 timmar om dygnet, så vida det inte rör sig om isolering på grund av våldsamt beteende eller hot från andra. Men Kriminalvården har möjlighet att säga nej till besök av ett antal skäl, och måste också ha den rätten. Till exempel kan de hindra den intagne från att umgås med andra dömda brottslingar.

Partistyrelsen anser inte att kortare strafftider för förstagångsförbrytare är rätt väg att gå i dagsläget, då kriminaliteten sjunker i åldrarna och blir allt grövre. Däremot bör man ytterligare utöka möjligheterna att förstagångsförbrytare kan avtjäna straff med fotboja och/eller via samhällstjänst.

Gällande utbildning finns det idag ett antal olika sätt att utbilda sig, arbeta eller på annat sätt ordna med sysselsättning. Där gör civilsamhället en stor insats, bland annat genom visionsrum. Ett visionsrum är ett rum eller en plats på häkte, anstalt eller frivård där intagna och klienter kan ta del av samhällsinformation från exempelvis myndigheter, organisationer och föreningar. Informationen kan ges genom broschyrer och foldrar, men också i form av samtal, möten, föreläsningar och studiecirklar. Idén med visionsrum är att ge den som sitter i fängelse eller står under övervakning en möjlighet att själv ta tag i sin situation och arbeta med sin framtid. Visionsrummet är ett samarbete mellan Kriminalvården och en rad frivilligorganisationer.

Idén om Visionsrummet kom ursprungligen från Kriminellas revansch i samhället, KRIS. De första visionsrummen etablerades inom ramen för projektet Bättre Frigivning, 2002-2006. Samordningen av Visionsrummet bedrivs sedan 2007 av RFS. Samarbetspartners kring Visionsrummet är förutom RFS, Hela människan, Kriminalvården, KRIS, NBV, Riksförbundet Attention, Sveriges Kristna Råd, Sveriges Muslimska Råd och X-CONS.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att avslå andra attsatsen samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 02:27.

02:28 Avskaffa preskriptionstiden för grova vålds- och sexualbrott.

2010 togs preskriptionstiden för de grövsta brotten som begåtts efter 1985 bort. Till de brotten räknas mord, dråp, grovt folkrättsbrott, folkmord, terroristbrott samt

försök till dessa. Ett stort steg i rätt riktning ur rättvise- och brottsofferperspektivet. Trots detta, och trots att påföljden för vissa brott har skärpts, så finns det fortfarande mycket som skulle kunna göras på området. Idag är preskriptionstiden för till exempel grov misshandel, grov våldtäkt och människohandel 15 år. Efter dessa 15 år kan inte längre gärningsmannen dömas för brottet, även om vederbörande skulle erkänna.

För en våldtäkt som inte räknas som grov är preskriptionstiden endast 10 år. Samma preskriptionstid gäller för grovt koppleri. Att den här typen av brott kan preskriberas är ytterst olyckligt och sänder ut signaler om att efter tio eller 15 år så har gärningsmannen ”sonat” sitt brott, trots att denne aldrig dömts för gärningen. När det en gång lagstiftades om preskriptionstid fanns inte samma möjligheter gällande säkerställandet av bevis som är möjligt med dagens teknik.

Utvecklingen som skett på området har ökat möjligheten att lösa brott, även om brotten skett för en längre tid sedan. Det finns fall där man har säkerställt DNA och i princip alla bevis som behövs för att fälla gärningsmannen för brott, men det som saknas är att få tag i själva gärningsmannen. I sådana fall kan det inte vara rimligt att en gärningsman som har utsatt sitt offer för ett väldigt lidande ska kunna vänta ut rättssystemet och sedan gå fri.

En grov misshandel eller ett sexualbrott är en oerhörd kränkning som inte bara kan ge permanenta fysiska men, utan även psykiska men som offret får leva med för resten av sitt liv. Att då dessutom preskribera brottet kan upplevas som ännu en kränkning mot brottsoffret. Den som begår ett brott mot en annan människa ska sona sitt straff, oavsett om det gått tre månader eller trettio år innan förövaren kan hittas och dömas.

att Kristdemokraterna verkar för att avskaffa preskriptionstiden för vålds- och sexualbrott som räknas som grova eller där straffet är lägst två års fängelse.

2017-02-12

Eric Dicksson

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionären tar upp en mycket viktig fråga för rättstryggheten. Alldeles för få brott klaras upp och många brott kan inte ens påbörjas förrän det gått lång tid efter gärningen. Som motionären påpekar har vi lyckligtvis numera bättre tekniska möjligheter att lösa brott exempelvis genom DNA analyser. Ingen brottsling ska någonsin kunna slappna av eller hålla sig undan när viss tid gått. Ett borttagande av preskriptionstiden skulle enligt vår mening verka avskräckande för att begå allvarliga brottsliga handlingar.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionären vill att Kristdemokraterna ska verka för att avskaffa preskriptionstiden för vålds- och sexualbrott som räknas som grova eller där straffet är lägst två års fängelse.

De nu gällande reglerna om straffrättslig preskription motiveras främst av rättspolitiska, humanitära och praktiska skäl. Skälen för preskription väger dock mindre tungt ju allvarligare brott det är fråga om. Det är också därför det föreskrivs olika preskriptionstider alltefter brottets svårighet, med tjugofem år som längsta tid för åtalspreskription. Dessutom gäller också en absolut preskriptionstid om trettio år.

Utgångspunkten bör alltjämt vara att det ska finnas en preskribtionstid för de flesta brott och att det endast är för vissa allvarliga brott som det kan finnas skäl att inte ha någon preskriptionstid. Principen om ett samband mellan brottens straffskala och preskriptionstidens längd bör som huvudregel alltjämt gälla.

Samtidigt har samhället utvecklats och därmed har bl.a. synen på viss typ av brottslighet förändrats under årens lopp. Det finns givetvis ett starkt allmänt intresse av att brott inte förblir ostraffade – i synnerhet gäller det för mycket allvarliga brott. Alliansen menade att det finns ett större behov än tidigare av att kunna markera en strängare syn på våldsbrott såsom mord. Därför avskaffade Alliansen preskriptionstiden för vissa allvarliga brott. De brott som berördes var mord, dråp, grovt folkrättsbrott, folkmord samt terroristbrott som begås genom mord eller dråp avskaffas beträffande vuxna lagöverträdare. Även försök till mord, dråp, folkmord samt terroristbrott som begås genom mord eller dråp undantas beträffande vuxna lagöverträdare från preskription enligt förslaget. Vidare drev Alliansen igenom att preskriptionstiden för könsstympning som begås mot barn förlängs på så sätt att preskriptionstiden börjar löpa först den dag barnet fyller eller skulle ha fyllt 18 år.

Även de praktiska skäl som åberopas till stöd för preskriptionsregleringen har försvagats i vissa hänseenden. Möjligheterna att utreda gamla brott har förbättrats genom användning av ny DNA-teknik. Det räcker med mycket små mängder av spår för att få fram en DNA-profil, som kan binda en person till ett biologiskt spår. Inte bara DNA-tekniken utan också annan kriminalteknik förbättras fortlöpande.

De senaste decennierna har också brottsofferperspektivet lyfts fram tydligare i olika straffrättsliga sammanhang. Det kan vara viktigt för brottsoffret att gärningsmannen ställs till svars för sitt handlande även om lång tid förflutit sedan brottet begicks. Att t.ex. ett mord klaras upp och att den skyldige döms kan också innebära att andra personer som varit misstänkta för brottet kan avföras från misstanke.

En fråga är vilka brott som bör omfattas av en avskaffad preskriptionstid. Att det rör sig om ytterst allvarliga brott som kan leda till särskilt stränga straff utgör inte ensamt ett tillräckligt skäl för att preskriptionstiden bör förlängas eller slopas. Att kriminaltekniken och polisens förbättrade arbetsmetoder medfört att möjligheten att klara upp vissa brott har ökat utgör inte heller ensamt ett berättigat skäl för att frångå de grundläggande principerna på området. För att den grundläggande systematiken ska frångås krävs det att det vid varje enskild brottstyp görs en analys av behovet av en särreglering.

Partistyrelsen menar att lagstiftningen vi nu har är bra. Vi har nyligen ändrat lagen så att fler brott omfattas av avskaffad preskription och det talar för att inte i nuläget ytterligare avskaffa preskriptionen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:28.

02:29 Skärp de straffrättsliga påföljderna för våld eller hot om våld mot blåljuspersonal

Tyvärr får vi ökade rapporter om hot och våld mot blåljuspersonal i tjänsten. Det är en eskalerande våldsverkan mot räddningstjänsten, ambulanssjukvården, polisen och dess medarbetare. Det är inte bara ett hot mot dem, det är ett hot mot hela vår demokrati och allas vår säkerhet. Denna ökning har skett under de senaste åren. Sveriges lagstiftare har inte hängt med i dessa samhällsviktiga frågor.

Räddningstjänstens personal berättar om att de har fått utstå alltifrån stenkastning till vattenavstängning under räddningsinsatser. Inom ambulanssjukvården har man blivit utsatta av hot och våld det har till och med förekommit raketattacker mot ambulanspersonal. På vissa platser i landet har det kommit till den punkten att det förekommer svårigheter att rekrytera personal. Detta pa° grund av de risker som personalen utsätts för under en insats. Polisen har utsatts för bakhåll och har problematik kring subtila hot vid ingripanden. Detta är bara några exempel hur det kan se ut.

Flera rättsfall den senaste tiden har signalerat att man i dag både kan urinera samt grovt misshandla ambulanspersonal utan att få ett kännbara straff. Detta är under all kritik.

Om inte samhället reagerar tydligt kommer detta fortsätta. Det behövs en kraftsignal mot allt hot och våld som blåljuspersonal utsätts för, det är helt oacceptabelt! Det krävs många olika åtgärder som en stärkt samverkan och samordning och det behövs nationell samsyn kring denna problematik. För att stärka samverkan behövs gemensamma övningar, en gemensam strategi och en gemensam taktik. Men framförallt behövs en väsentlig skärpning av lagstiftningen.

Det finns idag ett allvarligt ”glapp” mellan Sveriges lagstiftare och blåljusorganisationernas operativa verklighet. Detta har tyvärr blivit en arbetsmiljörisk i sig. Att säkerställa lag och ordning måste prioriteras – men inte minst att komma åt de som ägnar sig åt att förstöra, hota och våldföra sig mot våra samhällsviktiga blåljusverksamheter. Jag föreslår Rikstinget besluta:

att ge partistyrelsen i uppdrag att utreda väsentligt skärpta straffrättsliga påföljder för våld eller hot om våld mot blåljuspersonal i tjänsteutövning.

2017-02-04

Dan Hovskär

Partidistriktet VG Östras yttrande:
Motionären beskriver ett problem som kommit att bli mer och mer närvarande i allt fler delar av Sverige. Problemet är långt mycket större och betydligt mer allvarligt än att det kan reduceras till busstreck av oförstående personer. Att myndighetspersonal inte kan utföra sina arbetsuppgifter kan få allvarliga konsekvenser för den enskilda men är också ett angrepp på demokratin. Samhället måste agera kraftfullt och samfällt mot dessa handlingar. Arbetet behöver börja tidigt och förutsätter en rad samhällsaktörers engagemang och åtgärder. Ytterst handlar det om att lagföra enskilda personer och i de fallen måste det vara kännbara straff. Det handlar om att markera allvaret i handlingen.

Förslag till beslut: Kristdemokraterna i Falköping föreslår rikstinget att anta motionen.

Partidistriktsårsmötets yttrande: Vi har en oroväckande utveckling i Sverige där räddningstjänstens personal utsätts för hot och stenkastning när de ska utföra sitt viktiga och många gånger farliga uppdrag. Kristdemokraterna har redan agerat i frågan. Bland annat har Kristdemokraterna tillsammans med de övriga allianspartierna motionerat i riksdagen (motion 2016/17:3238) om skärpta straff för attacker mot blåljuspersonal.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären lyfter den allvarliga frågan om brott mot blåljuspersonal. Det är en ökande brottslighet som inte bara är skadlig i den mån den riskerar person- och egendomsskador, attackerna mot blåljuspersonal är en attack på hela samhället, på demokratin. Ett samhälle där de som arbetar med att rädda liv och stävja brott är under attack kan aldrig accepteras.

De senaste åren har vi sett många exempel på våld mot poliser, personal inom räddningstjänsten samt hälso- och sjukvården. Det är en oacceptabel utveckling som måste brytas. Det handlar både om att skydda personer som har samhällsviktiga uppgifter och om att värna respekten för rättsstaten. Polisen har i en rapport beskrivit 61 områden runt om i landet med stora sociala problem och allvarlig kriminalitet. I 23 av dessa områden är situationen särskilt allvarlig.

Social oro är något som i olika grad förekommer i alla särskilt utsatta områden. Upplopp uppstår många gånger som en konsekvens av ett myndighetsbeslut eller exempelvis ett polisiärt ingripande. Även i utsatta områden förekommer social oro. Främst rör det upploppsliknande situationer som bland annat kan leda till stenkastning, omfattande skadegörelse och bilbränder. De senaste året har det skett ett stort antal bilbränder, och det behövs ett kraftfullt arbete för att öka tryggheten. Bakom alla de här bränderna så finns det också brottsoffer.

Straffen för våld mot tjänsteman återspeglar inte allvaret i brottsligheten. Den som hindrar polis och annan blåljuspersonal från att fullfölja sina viktiga uppgifter skadar hela samhället och bör straffas därefter. I dag behandlas hot mot tjänsteman och våld mot tjänsteman i samma straffstadgande. Straffet för våld mot tjänsteman blir ofta cirka en månads fängelse. Många gånger ersätts fängelsestraffet av

samhällstjänst. Våld mot en polis i tjänst är ett allvarligare brott än ett muntligt hot. För att fånga upp allvaret i den här brottsligheten har Kristdemokraterna tillsammans med övriga Alliansen föreslagit att våld mot tjänsteman bör få en egen brottsrubricering där straffet ska vara minst sex månaders fängelse.

Reaktionerna på våld mot poliser, medarbetare inom räddningstjänsten och hälso- och sjukvården måste bli avsevärt tydligare. Personal i räddningstjänsten och hälso- och sjukvården omfattas i dag inte av samma skydd som till exempel poliser eftersom de inte utövar myndighetsutövning. Detta bör ändras så att våld eller hot mot personal inom räddningstjänsten och hälso- och sjukvården straffas lika hårt som våld eller hot mot poliser. Därför har Kristdemokraterna tillsammans med övriga Alliansen föreslagit att det bör införas ett nytt brott – våld mot alarmeringstjänstpersonal – där det inte uppställs något krav på att angreppet sker mot någon i dennes myndighetsutövning.

Ibland riktas skadegörelse direkt mot polisbilar och andra utryckningsfordon. Vi ser också fall då polisen lockas in i områden för att sedan angripas med stenkastning. När angreppen riktas mot sådana väsentliga samhällsfunktioner bör detta anses vara försvårande när straffet bestäms – oavsett om det rör sig om skadegörelse, våldsamt upplopp eller någon annan brottstyp. Därför har Kristdemokraterna tillsammans med övriga alliansen föreslagit att det införas en särskild straffskärpningsgrund som innebär att alla brott som innefattar ett angrepp mot viktiga samhällsfunktioner leder till skärpta straff.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:29 besvarad.

02:30 Statschef

Torekovkompromissen ingicks 1971 mellan fyra av de dåvarande riksdagspartierna. Den innebar att statschefen (kungen eller drottningen) fråntogs alla maktbefogenheter och fick bara representativa plikter utom att leda utrikesnämnden. I praktiken är den enda förändringen att det numera är talmannen som gör sonderingar vid regeringsbildning efter riksdagsval. Det har nu visat sig att den förändringen har försämrat det svenska statsskicket i minst två avseenden:

1. Kungen har alltid stått utanför partibildningar i riksdagen. Det innebär att vi har en statschef som bör åtnjuta allmänt förtroende oavsett vilken partifärg man har. Så har det också fungerat i stort sett i mer än hundra år. Statschefen är med andra ord bättre skickad att kalla personer att försöka bilda regeringar eftersom man kan kräva att detta görs utan att gynna någon speciell grupp i riksdagen. Det ger statschefen bättre förutsättningar än nuvarande politiskt valde talman.

2. Idag har det utbildats en kutym att låta det ledande regeringspartiet utse talman. Det innebär att under de senaste trettio åren har åtta olika politiker varit talmän (medan vi under samma tid bara haft en statschef). Det innebär att den valde talmannen ganska troligt inte alls har någon erfarenhet av detta, åtminstone inte av besvärliga regeringsbildningar, exv. 2014. Man kan tycka att uppgiften är enkel, att låta en politiker bilda regering som har möjlighet att få en budget godkänd. Detta klarade som bekant inte Stefan Löfven. Per Westerberg lät sig nöja med att Löfven

trodde att han skulle gå iland med uppgiften. Man kan i efterhand konstatera att Per Westerberg saknade den erfarenhet och det tålamod som krävs. Det fungerar bättre i de sju övriga europeiska monarkierna. (Albert II i Belgien hade tålamodet att vänta med regeringsbildningen i 18 månader för sju år sedan.) Ingen kan hävda att Sverige har blivit mer demokratiskt efter Torekovkompromissen. Jag föreslår rikstinget

att verka för att statschefen återfår uppdraget att föreslå en ny statsminister för riksdagen.

2017-02-22

Per Sundin

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:
Sverige har en lång historia som nation. Traditioner och seder förvaltas och förändras, sådant gäller även för former för representation och styresätt. Att ta utgångspunkt i det förflutna för att forma dagens och morgondagens samhälle är viktigt för sammanhållningen i ett land.

Det svenska statsskicket har förändrats genom tiderna. Sverige är en konstitutionell monarki och sedan förändringarna i 1974 års regeringsform har statschefen i stort sett endast representativa funktioner. Den konstitutionella monarkin har en stark folklig förankring i Sverige. Monarkin är också en identitetsskapande tradition som betyder mycket för svensk kultur och historia samt för Sverigebilden internationellt.

I och med att monarkin står ovanför partipolitiken så kan kungen och kungafamiljen representera hela svenska folket.

Den svenska monarkin förenar på ett bra sätt traditioner med ny tid och den fyller ett samhälleligt behov av kontinuitet. De förändringar som gjordes i 1974 års regeringsform äger en stor folklig legitimitet. Därför ska Sveriges statsskick även fortsättningsvis vara konstitutionell monarki.

Motionären föreslår att statschefen återfår uppdraget att föreslå ny statsminister för riksdagen. Partistyrelsen menar att det skulle minska legitimiteten för monarkin och förflytta kungahuset in på den politiska arenan. Det skulle långsiktigt riskera monarkin som sammanhållare och bärare av tradition och förankring.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:30.

02:31 Bättre samordning av statliga myndigheter!

Nyligen när jag följde en asylsökande familj till Migrationsverket i Borlänge gavs besked att familjens lilla son måste till t.ex. Gävle, Uppsala eller Västerås för att lämna fingeravtryck och bli fotograferad. Det gick nämligen inte att få det utfört vid Migrationsverket i Borlänge. Migrationsverket betalar reseersättning.

Även om jag tyckte insatserna borde kunnat ske t.ex. vid polisen – som har utrustning för fingeravtryck och fotografering eftersom de hanterar passärenden - följde jag anvisningarna, bokade tid vid Migrationsverket i Uppsala och åkte 25 mil med familjen till Uppsala. Där lämnades besked att fingeravtryck inte behövde lämnas, men fotografering gjordes – på fem minuter. Är detta verkligen vettigt och kostnadseffektivt? Svaret borde vara Nej!

I vårt land är staten är organiserad i olika myndigheter som har sina uppdrag från regeringen, men sker det samverkan? Av bl.a. det exempel jag lämnat verkar det finnas förbättringspotential på området. Risken finns att statens organiserande i olika myndigheter med en metafor kan liknas vid stuprör som saknar hängrännor. Länsstyrelsen i Dalarna gjorde i sin samordande uppgift för några år sedan ett försök att samla de statliga myndigheterna i länet, men det visade sig vara svårt då t. ex. Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Skatteverket geografiskt organiserat sig olika. Endast Länsstyrelsen har idag samma indelning som länen.

Av olika skäl har utredningar förespråkat färre län och regioner. Något som skulle kunna underlätta samverkan mellan statliga myndigheter, men inte automatiskt skulle göra det. Det räcker inte med att t.ex. bilda region Svealand och att statens myndigheter ges samma regionala indelning som det nya landstinget. Det behöver samordnas också! Nu har visserligen frågan om storregioner som ersättning för dagens landsting avförts från dagordningen – åtminstone för en tid – men det hindrar inte att staten kan organiseras i färre län och även om inte det sker borde statens myndigheter kunna samverka mer. Människorna måste sättas före systemen och inte tvärtom och skattemedel måste hanteras kostnadseffektivt.
Mot bakgrund av det ovan framförda föreslår jag att Rikstinget beslutar ge Partistyrelsen i uppdrag

att verka för att de statliga myndigheterna ges ett tydligt uppdrag att förbättra samordningen och ta tillvara andra myndigheternas kompetens.

2016-12-22

Torsten Larsson

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Det finns definitivt en utvecklingspotential vad gäller statlig samordning. Genom de förslag som i bred politisk enighet presenterats i Landsbygdskommitténs rapport finns dock förstärkt samordning av statliga organ med. Ändå är det befogat att de statliga myndigheterna ges ett tydligt uppdrag att förbättra samordningen och ta tillvara andra myndigheters kompetens. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motion Bättre samordning av statliga myndigheter.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att partistyrelsen ska verka för att de statliga myndigheterna ges ett tydligt uppdrag att förbättra samordningen och ta tillvara andra myndigheters kompetens. Det som beskrivs i brödtexten om den asylsökande familjens möte med svenska myndigheter ses av partistyrelsen som vare sig en välkomnande, serviceinriktad eller kostnadseffektiv modell.

Kristdemokraterna driver redan idag på i riksdagen för att de viktigaste statliga aktörerna och myndigheterna ska finnas i princip i alla kommuner. Samverkan mellan kommuner behöver utvecklas, så att man tar tillvara de möjligheter som finns för att erbjuda medborgarna en så god service som möjligt och hushålla med de ekonomiska resurserna.

För att hela Sverige ska leva krävs att grundläggande offentlig och kommersiell servicenivå finns tillgänglig också i gles- och landsbygdskommuner. Basal offentlig service ska vara lättillgänglig för alla i landet och vi vill därför underlätta för myndigheter och kommuner att samarbeta kring detta. Ett bra sätt är att upprätta så kallade servicecenter i anslutning till den lokala lanthandeln eller andra etablerade samlingspunkter i landsortssamhällena. För att värna tryggheten på landsbygden är det angeläget att polisen har de resurser som krävs för att vara närvarande i hela landet.

Kristdemokraterna driver också redan frågan i riksdagen om att se över regelverken för att öka samordningen mellan myndigheter och förbättra samverkan mellan offentliga och kommersiella aktörer för att åstadkomma en god offentlig, finansiell och kommersiell service i hela landet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:31 besvarad.

02:32 Säkerställ demokrati- och mänskliga rättigheter i en orolig tid – inrätta en författningsdomstol

Efter de båda världskrigen grymma kränkningar av människors värdighet och rätt till liv samlade sig världens länder för att skapa ett regelverk byggd på universella mänskliga rättigheter i enlighet med den judiskt kristna traditionen. FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna antogs 1948 av FN:s generalförsamling i Palais de Chaillot, Paris. Texten till deklarationen om de mänskliga rättigheterna skrevs av FN:s kommission för de mänskliga rättigheterna, med Eleanor Roosevelt som ordförande. Det okränkbara människovärdet är en konstruktion i enlighet med den judiskt kristna traditionen.

I dagsläget träder det fram politiker som saknar respekten för domstolar och vikten av att säkerställa varje människas individuella rättigheter. Vi ser även att maktdelningen mellan den politiska verkställande makten och den dömande rättsvårdande makten prövas. I ett sådant läge är det av största vikt at ett land har ett stabilt rättsväsende och Sverige behöver en författningsdomstol. En författningsdomstols främsta syfte är att garantera medborgarnas fri och rättigheter visavi den lagstiftande och exekutiva makten, det vill säga att säkerställa att det politiska systemet följer landets grundlag och de mänskliga rättigheterna enligt de traktat Sverige förbundit sig att följa. Bland de mer kända exemplen kan nämnas den tyska författningsdomstolen, som tillkom efter det tredje rikets fall och de bittra erfarenheterna av nazisternas övergrepp mot mänskliga rättigheter med mera.

Typiskt för en författningsdomstol är att den kan göra en abstrakt prövning av en

lag. Det innebär att det inte behöver finnas någon tvist i ett enskilt fall för att domstolen skall pröva lagen gentemot landets grundlag. Det räcker med att vilken medborgare som helst anmäler att han eller hon vill ha lagen prövad. Det är dags att säkerställa de mänskliga rättigheterna och Sveriges grundlag i vårt land. Av den anledningen föreslår jag:

att Kristdemokraterna ska verka för att införa en författningsdomstol för att säkerställa maktfördelningen.

2017-02-23

Lennart Nilsson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Det är viktigt att respekten för de mänskliga rättigheterna fålls vid liv och hela tiden behöver denna respekt återerövras. Att inrätta en författningsdomstol som ska ägna sig åt att hålla de mänskliga rättigheterna högt och att vara ett medel att maktfördelningen inte snedfördelas är viktigt.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att rikstinget ska besluta att Kristdemokraterna ska verka för att införa en författningsdomstol för att säkerställa maktfördelningen. En god demokratisk utveckling måste bygga på en klar maktdelning. Detta synsätt överensstämmer med den realistiska människosyn som säger att alla människor är ofullkomliga. Det måste alltså finnas klara spärrar mot maktmissbruk och maktkoncentration. Maktdelning innebär bland annat krav på en effektiv lagprövningsrätt.

Det finns idag en lagprövningsrätt inom den Europeiska Unionen. EG-domstolen har rätt att pröva om nationell lagstiftning strider mot gemenskapernas fördrag. I Sverige måste dock ett beslut vara uppenbart i strid med grundlagen för att lagprövningsrätten skall kunna användas. Detta har i praktiken förvandlat lagprövningsrätten till en papperstiger. Kristdemokraterna arbetar redan idag för att en särskild författningsdomstol ska ha denna kompetens.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:32 besvarad.

02:33 Återinförande av tvåkammarriksdag

Bakgrund: För tvåhundra år sedan bodde 90 % av Sveriges befolkning på landsbygden, idag bor 85 % i urbana miljöer. Sverige likt resten av världen har förändrats till det bättre på många sätt och denna utveckling fortsätter troligen under en överskådlig framtid. Vårt representativa valsystem gör att storstadsregionerna och den södra halvan av landet innehar majoriteten av mandaten i riksdagen eftersom majoriteten av befolkningen bor där, vilket i sig är legitimt. Olika frågor berör dock i olika grad olika regioner i vårt avlånga land medan vissa frågor berör alla medborgare i samma utsträckning. Principerna för

rikets administrativa gränser och dess utformning har problem och brister, vilket är anledningen till regionfrågan varit en återkommande debatt under lång tid. När regeringens proposition föll var det många som krävde ett alternativt förslag från oss som inte samtyckte.

Vi Kristdemokrater föreslår sedan tidigare ett förstatligande av specialiserad vård eftersom det finns en så tydlig skillnad mellan olika regioners förmåga att erbjuda vård av jämlik nivå. Samma problem ser vi i skolan där kommuner som missköter sin ekonomi låter skolornas budget bli lidande pga. problem på andra områden. För att vi ska kunna driva denna fråga med trovärdighet måste den kompletteras med administrativa förändringar. Om ytterligare centralisering och förstatligande genomförs utan förändringar kommer med största sannolikhet storstadsregionerna bli positivt särbehandlade, vilket gör att åtgärderna inte kommer att fylla sitt syfte. Förslag: Mitt förslag som alternativ till ny regionindelning är ett införande av en andra kammare i riksdagen i syfte att öka den geografiska folkrepresentationen i vår demokrati. Två representanter väljs i pluralitetsval från varje region/landsting, vilket bör resultera i representanter med olika åsikter.

En andra kammare är nödvändig för att förslag såsom förstatligande av skola och specialistsjukvård skall bli legitima i hela landet och få önskad effekt. Det primära argumentet är att rättvisa och jämlikhet måste råda sinsemellan landets regioner i termer av specialistvård och i skolan. Även beslut rörande infrastruktursatsningar och bruk av naturresurser skulle bli mer legitima och bättre avvägda med geografisk folkrepresentation. Mot bakgrund av detta föreslår jag att rikstinget beslutar:

att ge partistyrelsen i uppdrag att driva frågan om hur en geografisk folkrepresentation i form av en andra kammare i riksdagen kan införas

2017-01-23

Robin A Håkansson

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att vi ska driva frågan om hur en geografisk folkrepresentation i form av en andra kammare i riksdagen kan införas.

Intentionen motionären har är att genom en tvåkammarriksdag finna ett alternativ till en ny regionindelning och på så sätt öka den geografiska folkrepresentationen. Partistyrelsen menar att det är svårt att se hur en andra kammare skulle tjäna detta syfte och hur det skulle utgöra ett alternativ till ny regionindelning.

Genom Riksdagsordningen 1974 är Sveriges riksdag en enkammarriksdag. Riksdagens väljs genom proportionella val, vilket borgar för representation från hela Sverige. Sverige är alltjämt i behov av en genomgripande regionreform och i utformningen av en sådan bör frågan om ansvar och innehåll stå i centrum och inte de geografiska gränsdragningarna som hittills stått i vägen för en sådan reform.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:33.

02:34 Vigselrätt i Sverige

Sverige har idag en lagstiftning där många olika parter har vigselrätt. Riksdagen har tagit beslut om att tillåta samkönade äktenskap.

När det gäller Svenska kyrkan och trossamfunden och kristenheten i Sverige finns det många präster som utifrån texten i flera bibelverser inte vill medverka till samkönade äktenskap och som skulle känna sig tvingade att säga upp eller gå emot sitt samvete om de blev tvingade till att viga samkönade par på grund av deras övertygelse om vad som är Guds vilja när de läser och tolkar Bibeln.

I Sverige har vi religionsfrihet och staten skall därmed inte besluta om huruvida religioner skall utövas eller inom i detta fall hur präster inom Svenska kyrkan och andra samfund skall läsa och uppfatta Bibeln vilken är guiden och vägledningen när de utövar sin tjänst som präst i respektive församling eftersom det enligt tron är Guds ord.

För att inte inskränka på religionsfriheten och i detta fall friheten i prästämbetet samt för att tillåta präster inom Svenska kyrkan och trossamfund att få rättighet att själva läsa och tolka Bibeln och följa den övertygelsen i utövandet av yrket föreslås följande:

att vigselrätten som lagbindande dras in från alla kyrkor och trossamfund samt alla religiösa åskådningar av olika slag så enbart borgerlig vigsel blir lagbindande. Övriga vigselceremonier kan kvarstå men blir ej blir lagbindande utan komplement till den borgerliga vigseln.

2017-01-15

Markus Lund

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Kristdemokraterna förespråkar redan en civilrättslig registrering som är lika för hetero- och homosexuella par. Därmed skiljer man på den rättsliga ordning som staten ska reglera och kyrkornas ceremoni. Rent praktiskt innebär det att alla par som vill gifta sig går till en myndighet och registrerar det juridiska förbundet. Därefter inramar varje par giftermålet på det sätt som de själva önskar.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att besvara motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna vill se en civilrättslig giftermålsbalk som gäller lika för samkönade och olikkönade par. Detta ställningstagande togs 2009 och har varit partiets politik sedan dess. Det innebär att Kristdemokraterna vill skilja på vad staten gör, i form av myndighetsutövande, och vad samfunden gör, i ceremoniell bemärkelse. På detta sätt garanteras att alla par som vill gifta sig behandlas lika och är också en rimlig konsekvens av delningen mellan kyrka och stat.

Både par av olika och av samma kön får enligt denna reglering gifta sig genom en registrering. Rättsverkningarna är knutna till registreringen och är desamma i båda fallen. I myndighetsutövningen görs alltså ingen åtskillnad mellan sam- och olikkönade par. Myndighetsutövningen förbehålls det offentliga och utövas inte av religiösa samfund eller andra institutioner eller personer vid sidan härav.

Välsignelseakter i skilda former och andra ceremonier i sammanhanget blir en fråga för kyrkor, samfund och andra sammanslutningar och självklart för parterna själva. Staten bör inte ha något inflytande över hur människor väljer att manifestera sin kärlek och få den välsignad. Därmed är religionsfriheten respekterad. Partistyrelsen ser därför att motionärens intention redan är partiets politik.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:34 besvarad.

02:35 Höj ersättningen till borgerliga vigselförrättare

Uppdraget som borgerlig vigselförrättare är i grunden ett hedersuppdrag. Ersättningen har dock legat på samma nivå sedan 1960-talet och står numera inte i rimlig proportion till vigselförrättarens arbetsinsats. Ersättningen till borgerliga vigselförrättare är 110 kronor för en vigsel och 30 kronor för varje påföljande vigsel samma dag. För denna ersättning ska förrättaren, utöver vigselakten, också skriva vigselprotokoll till länsstyrelsen. Någon ersättning för direkta kostnader för exempelvis resor eller porto utbetalas inte.

En vigselförrättare får enligt reglerna inte ta emot någon ersättning från brudparet utöver resor och andra omkostnader. För att överhuvudtaget kunna erbjuda sina medborgare en borgerlig vigsel har vissa kommuner infört ett kommunalt vigselarvode, trots att detta är ett statligt åtagande och inte ett kommunalt. Vi yrkar därför:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att arvodet för borgerliga vigselförrättare ska höjas.

2017-02-04

Anne-Lie Sundling, Jan Utbult,

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Vi delar motionärernas uppfattning att det är hög tid att höja arvodet för borgerliga vigselförrättare.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären menar att villkoren för borgerliga vigselförrättare är för dåliga och att arvodena är för låga. I det instämmer partistyrelsen.

På rikstingen 2011 respektive 2013 och 2015 behandlades en liknande motion. Då liksom nu menar partistyrelsen att villkoren behöver förbättras.

Kristdemokraterna driver att det ska införas en civilrättslig lagstiftning där endast staten har vigselrätt i juridisk mening och att det sedan skulle vara upp till var och en att komplettera denna med någon form av ceremoni, exempelvis en religiös sådan. En sådan ordning skulle sannolikt innebära att statusen på de borgerliga vigselförrättarnas viktiga uppdrag ökade och den ansvariga myndigheten skulle då också ha ansvar för arvodena. Partistyrelsen har inte ändrat uppfattning i frågan.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:35 besvarad.

02:36 Banta ner onödiga myndigheter till förmån för direkt stöd till invånarna genom riktade insatser till kommuner och landsting inom välfärdssektorn

Många av Sveriges myndigheter finns till för att ge politikerna forskningsunderlag. Det är väl bra? Nog vill vi att politiken ska vara vetenskapligt förankrad. Men politik bygger oftast på ideologi.

Ta myndigheten för tillväxtanalys, Tillväxtverket och Vinnova. Det är tre myndigheter som arbetar med delvis liknande saker, att främja tillväxt och innovation. Tillsammans får de årliga anslag på runt tre miljarder kronor. Hur mycket bättre blir regeringens näringspolitik av den strida strömmen av rapporter från de tre myndigheterna?

Vi har myndigheten för vård och omsorgsanalys, som publicerar rapporter om olika brister på vårdplatser. Är inte det bättre att höja statusen inom vårdyrken så vi kan klara kompetensförsörjningen i framtiden?

Folkhälsomyndigheten kostar en halv miljard kronor per år och ytterligare en kvarts miljard om man räknar in anslaget för bidrag till kommuner för arbete till exempel mot spelberoende. Verksamheten som handlar om smittskydd är givetvis viktig, men en hel del av den opinionsbildande aktiviteten måste nog sägas vara mindre viktig.

Diskrimineringsombudsmannen kostar drygt 100 miljoner kronor per år. Inom kulturområdet finns det en nätt liten bukett av myndigheter. Myndigheten för kulturanalys analyserar kulturpolitikens effekter. Det kanske man kan låta medierna sköta? Där kan nog staten spara ytterligare 15 miljoner kronor per år. Nämnden för hemslöjd – ja, vad ska man säga? Är det en statlig uppgift att verka för utbredningen av hemslöjd?

Svenska kyrkan får 115 miljoner kronor om året genom att Skatteverket hjälper till att samla in medlemsavgifterna. Nämnden för statligt stöd till trossamfund betalar ut ungefär 70 miljoner kronor om året till andra religiösa samfund. Myndigheten för ungdomar och civilsamhälle kostar 45 miljoner om året och delar ut bidrag om en halv miljard kronor om året till allsköns föreningar. Ja, listan kan göras mycket längre medan vi tvingas till hårda prioriteringar för att klara välfärden. Här krävs det hårda nypor.

Mot sig har man ju hundratals, kanske tusentals tjänstemän som ser sin försörjning hotad och sitt karriärval ifrågasatt. Men belöningen är denna: mer pengar till oumbärlig verksamhet och sannolikt större medborgerligt förtroende för staten. Det är bara att sätta igång. Mot bakgrund av detta vill jag föreslå rikstinget besluta:

att ge partistyrelsen i uppdrag att banta ner onödiga myndigheter till förmån för direkt stöd till invånarna genom riktade insatser till kommuner och landsting inom välfärdssektorn.

2017-01-23

Katarina Gustavsson

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Det är bra att behovet av statliga myndigheter kontinuerligt ses över. Det är även bra att resurser satsas på kommunala och landstingskommunala kärnverksamheter. Partiet arbetar i den riktningen bl.a. i budgetmotioner.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen banta ner onödiga myndigheter besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar på att partistyrelsen ska ges i uppdrag att banta ner onödiga myndigheter till förmån för direkt stöd till invånarna genom riktade insatser till kommuner och landsting inom välfärdssektorn.

För Kristdemokraterna är det en självklarhet att arbeta med att reformera och effektivisera myndigheter och den statliga förvaltningen. Ett mycket tydligt exempel är att Kristdemokraterna i alliansregeringen mellan 2006 och 2014 arbetade med att effektivisera förvaltningen allt i syfte att använda skattebetalarnas pengar så effektivt som möjligt och ge största möjliga värde åt medborgarna. Det är partistyrelsens vilja att fortsätta arbeta i denna riktning.

Genom att effektivisera och reformera myndigheter och den statliga förvaltningen kan också mer resurser antingen stanna kvar hos skattebetalarna eller satsas inom prioriterade politiska områden, såsom välfärdsområdet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:36.

02:37 Låt kommunerna bestämma om bettleri

I Sverige har vi diskuterat frågor om bettleri som vi dagligen ser utanför våran lokala ICA-butik eller COOP-butik. Detta har i några år varit en het potatis om hur man ska lösa det här. Vi ser problematiken med detta, men viljan till att lösa det är lite svårare. Samtidigt så har frågan om ett nationellt förbud varit på tapeten några gånger. Men genom att vi i Kristdemokraterna är stora anhängare av subsidiaritetsprincipen så vore det på plats att vi låter varje enskild kommun att själva besluta hur man vill ha det i sin kommun. Just denna fråga är det många som har svårt att välja hur man ska förhålla sig i. Samtidigt som regeringen för samtal

med regeringarna i Rumänien och Bulgarien om att ta sitt ansvar för romerna som idag inte får alla sina rättigheter tillgodosedda i dagens Rumänien och Bulgarien. Samtidigt så har detta kommit och blivit ett problem i Sverige idag.

Företagare och butiksinnehavare ser detta som ett problem för deras verksamheter då detta har fått negativa effekter på verksamheten, samtidigt som dom upplever att viljan hos politikerna inte finns att vilja lösa detta problem. Eller att politiker inte vill se det problem som dessa verksamheter upplever finns. Därför ser jag det som ända rätta att låta kommunerna själva ta detta beslut. För att kunna återupprätta lag och ordning i sin kommun. Samtidigt som det kan vara svårt för staten att ta ett nationellt beslut i denna fråga, då problematiken ser olika ut beroende på kommun till kommun. Som EU-medborgare har man rätt att resa och vistas i ett annat EU-land, men man har inte rätt att bosätta sig där det inte är tillåtet att bo. Det gäller alla och som EU-medborgare är man skyldig att följa de lagar som gäller i varje land.

att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att presentera ett förslag på att låta kommunerna att bestämma om bettleri.

2017-02-15

Robert Barkeus

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:38.

02:38 Tiggeriförbud eller tillståndskrav

För få utsatta människor får det stöd eller ställs inför de krav som krävs för att de ska förmå att ta sig ur den ovärdiga situation som det innebär att tigga och förvänta sig att bli försörjd av andra. Många av de som tigger i Sverige är fattiga EU-migranter. Genom medlemskapet i EU och EES kan de idag uppehålla sig i vårt land utan uppehållstillstånd. Efter tre månader ska de registreras hos Skatteverket och kan personen inte försörja sig själv ska denne återvända till sitt hemland och det är viktigt att säkerställa att så också blir fallet. Den delen av den fria rörligheten som handlar om att få arbeta, studera eller i övrigt vistas i upp till tre månader i ett annat EU-land är i grunden något positivt, men den får inte bli ett sätt för vissa EUländer att lasta över sociala problem på andra. Varje land har ansvar för sina egna medborgare och deras välfärd. Det borde därför fastslås att varken tiggeri eller att leva på andra länders välfärdssystem ska vara att betrakta som inom ramen för EU:s fria rörlighet.

För att förbättra situationen i deras hemländer och för att minska det upplevda behovet av att resa utomlands för att tigga har vi rest krav på såväl stöd som sanktioner i förhållande till exempelvis Rumänien. Vi vill också underlätta för ideella organisationer som arbetar med dessa utsatta grupper genom att vi vill se ett utvidgat skatteavdrag för gåvor till ideella organisationer. I detta har också Europeiska socialfonden i dagsläget ett stort ansvar. Hjälp i hemländerna är viktigt,

men vi får samtidigt inte glömma vårt sociala ansvar att se till så att de som redan befinner sig i Sverige för att tigga bryter sin destruktiva livsstil och mönstret som gör att fattigdomen och utsattheten upprätthålls. Mot bakgrund av detta behöver Sveriges kommuner få befogenhet att i lokala ordningsstadgan fritt kunna reglera tiggeriets utbredning och därmed också införa lokala tiggeriförbud. I de fall kommuner trots allt skulle välja att tillåta tiggeri så behöver lokala tillståndskrav för insamling av pengar på offentlig plats införas. Detta dels för att säkerställa att alla som tigger för sin egen försörjning erbjuds vägar ut ur tiggeriet och dels för att stoppa organiserade ligor som tvingar människor att tigga. Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi Kristdemokraternas riksting:

att verka för att varken tiggeri eller att leva på andra länders välfärdssystem ska betraktas som inom ramen för EU:s fria rörlighet

att verka för att personer som stannar längre än tre månader i Sverige utan försörjning ska kunna avvisas

att verka för att Europeiska socialfondens arbete effektiviseras så att deras pengar bättre kommer utsatta människor till del i fattiga länder i Europa

att verka för att landets kommuner få befogenhet att i lokala ordningsstadgan fritt reglera tiggeriets utbredning, och därmed också att införa lokala tiggeriförbud

att verka för tillståndskrav för att få tigga eller samla in pengar på offentlig plats för att säkerställa att alla erbjuds vägar ut ur tiggeriet och för att stoppa organiserade ligor som tvingar människor att tigga.

2017-02-20

Carl-Johan Schiller, Christian Carlsson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet ställer sig positiva till att samverka inom EU och medverka till att effektivisera socialfondens arbete. I dagsläget arbetar kristdemokraterna i Europaparlamentet med tiggerifrågorna inom ramen för EU:s fria rörlighet och bör även fortsätta att aktivt arbeta med dessa frågor. Partidistriktsårsmötet anser inte att en kontroll av samtliga personer som reser in och vistas i Sverige står i proportion till de resurser och de kostnader som detta skulle innebära. Den fria rörligheten är grundläggande inom EU och ska värnas. Ett tiggeriförbud är inte det rätta sättet att möta dessa frågor.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta tredje attsatsen anse första attsatsen besvarad samt avslå andra, fjärde och femte attsatsen i motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 2:37 samt 2:38:
Motionärerna till bägge motionerna lyfter en problematik som partistyrelsen ser allvarligt på. Partistyrelsen tog i oktober 2015 fram ett dokument ”EU-medborgare i Sverige” som behandlar detta.

De EU-medborgare som tillfälligt vistas här, och som berörs i ovan nämnda rapport, lever oftast under svåra förhållanden. Eftersom fattigdom och utsatthet är bakgrunden till att de lämnat hemlandet blir också vistelsen här svår. Tältläger, en

enkel koja, nedgångna fastigheter eller kanske en bil blir ofta boendet under de veckor eller månader de vistas här. De sanitära förhållandena är då mycket dåliga vilket leder till att de områden där dessa tillfälliga bostäder finns uppställda också präglas av nedskräpning och blir vanskötta. Inte sällan är det en olovlig bosättning, dvs. man vistas där under en längre tid utan markägarens godkännande. Det är inte på detta sätt som den fria rörligheten inom EES var tänkt att fungera.

Kristdemokraterna slår vakt om den fria rörligheten inom EES. För att den ska fungera är det viktigt att det ramverk som finns efterföljs. Den tremånadersregeln som finns ska följas. Dock bör betonas att kontrollen av och efterlevnad av densamma åligger de rättsvårdande myndigheterna, inte kommuner eller andra.

Alla europeiska länder måste se till att deras medborgare ges de grundläggande fri- och rättigheter som är universella. Vidare ska varje land se till att dess medborgare får ett rimligt socialt skydd och tillgång till skola och hälsovård. Brister detta utsätts det europeiska samarbetet för stora påfrestningar – ytterst riskerar den fria rörligheten att inskränkas - och effekten för enskilda människor är mycket negativ.

När det gäller utbildning är det partistyrelsens hållning att nuvarande lagstiftning inte ska förändras, vilket innebär att de EU-medborgare som saknar uppehållsrätt och som vistas här enligt tremånadersregeln ska inte ha rätt till utbildning i Sverige. Vidare understryker partistyrelsen att EU-medborgares hemland ska ta ansvar för vårdkostnaderna för sina medborgare som saknar ett europeiskt sjuförsäkringskort. Regeringen bör snarast fortsätta överläggningarna med berörda länder så att bilaterala avtal säkerställer denna ordning.

Enligt kommittédirektivet (2015:9) till den nationella samordnaren kommer de mest utsatta EU-medborgarna som befinner sig i Sverige huvudsakligen från Rumänien och Bulgarien, många av dem är fattiga romer. Många kommer till Sverige för att finna möjligheter till försörjning.

Sverige bör göra mer genom EU, och i direkta kontakter med framförallt Rumänien och Bulgarien, för att stärka utsatta minoriteters ställning. Sanktioner bör användas på ett ändamålsenligt sätt för att öka trycket från de andra medlemsländerna inom EU. Vidare bör EU pröva möjligheten att utse ett sändebud med initiativrätt som säkerställer att EU-medel för romsk inkludering används på rätt sätt. EU bör slutligen möjliggöra att pengar ur socialfonden kan ges direkt till ideella organisationer i Rumänien och Bulgarien som arbetar för romsk inkludering. Sveriges regering bör gå vidare i arbetet med att sluta avtal med Rumänien och Bulgarien i syfte att tydliggöra hemlandets ansvar för sina medborgare.

Partistyrelsen anser att en kommun ska kunna besluta om lokala ordningsföreskrifter som t ex anger att särskilda krav kan ställas inom ett begränsat område. Ordningsföreskrifterna kan tydliggöra att all nedskräpning, skadegörelse och illegalt klotter på offentlig plats är förbjudet. Andra exempel på föreskrifter är hur lastning av varor skall ske, hur buller ska hanteras vid arbeten i offentliga miljöer, hur markiser och skyltar ska anordnas och att förtäring av alkoholhaltiga drycker inte får ske inom vissa områden.

Att införa ett tillståndskrav för att få tigga eller samla in pengar på offentlig plats riskerar i bästa fall att fara verkningslöst och i sämsta fall stärks risken att tiggeri och fattigdom legitimeras eller permanentas än mer.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:37 besvarad samt att anse första attsatsen besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att anse tredje attsatsen besvarad, att anse fjärde attsatsen besvarad samt att avslå femte attsatsen i motion 02:38.

02:39 Krav på medborgarskap

Sverige ska ha en generös och ansvarsfull immigrationspolitik kombinerad med ökat krav på ansvar samt en modern lagstiftning inom området. Svensk migrationspolitik ska omfatta flykting och invandringspolitik, stöd för återvändande och en koppling mellan migration och utveckling i omvärlden. Den inbegriper även samarbetet på internationell nivå kring dessa frågor. Migrationspolitiken omfattar också frågor om svenskt medborgarskap, vilket behandlas i denna motion med följande förslag:

1. Tillfälliga uppehållstillstånd och tillfälliga medborgarskap ska erbjudas nyanlända under en prövotid. Längden på denna prövotid ska bero på vilka grunder som angivits för invandringen till Sverige. Som exempel, anhöriginvandring (5 år), arbete (7år) och asyl (10år). Olika parametrar ska kunna gälla för olika grupper - t ex ålder, civilstånd, om man har barn - och ska därmed kunna avgöra längden på prövotiden. Personer ska efter prövotiden erbjudas permanent uppehållstillstånd/ arbetstillstånd och/eller medborgarskap (dock först efter avlagd medborgarskapsexamen, som beskrivs nedan). Prövotiden ska vara förenad med speciella villkor; om man begår ett brott under prövotiden och personen lagförs för ett brott som ger fängelse (oavsett tidslängd) ska erbjudandet förverkas och personen utvisas efter avtjänat straff. Man ska vara tvungen att avsäga sig samtliga övriga medborgarskap om man beviljas medborgarskap i Sverige efter att ha kommit till Sverige och ansökt om och erhållit permanent medborgarskap (undantag; giftermål med svensk medborgare (viss tid). Reglerna för skötsamhet ska skärpas vid ansökningar om medborgarskap. En dom och fängelsevistelse i Sverige ska förhindra medborgarskap(http://www.migrationsverket.se/ Privatpersoner/Blisvenskmedborgare/Medborgarskapforvuxna/Skotsamhet.html)

2. Förslag om obligatorisk medborgarskapsexamen. Medborgarskapstestet ska erbjudas alla personer i Sverige som är intresserade av att bli svenska medborgare. Liknande system finns i exempelvis Kanada och Australien. Genom ett kunskapstest ska man visa att man har förtjänat och kvalificerat sig för att få ett svenskt medborgarskap. Medborgarskapstestet ska behandla frågor om lag och rätt, historia, språk och hur det svenska samhället fungerar. Testet ska utformas i likhet med högskoleprovet och finansieras genom avgifter som betalas av den som skriver testet. Godkänt resultat i testet ska kvalificera till medborgarskap förutsatt att övriga villkor är uppfyllda. Testet ska kunna göras ett obegränsat antal gånger och endast regleras genom testavgiften. Införandet kan ske stegvis från och med visst år. Privata aktörer kan sköta handläggningen. Dispens från krav på medborgarskapsexamen ska ges för funktionshindrade, gamla och barn. Provet ska kunna göras från 15 års ålder. Kunskapskraven för testet ska inkluderas i skolans

läroplan för högstadieelever. Barn med minst en svensk medborgare som förälder får efter avlagd examen fullt svenskt medborgarskap.

3. Krav på att ingå ett "samhällskontrakt" ska införas när en person erbjuds medborgarskap i Sverige efter godkänt medborgarskapstest. Den ceremoniella delen ska utökas och synliggöras vid medborgarantagningen. Införandet av ett formellt samhällskontrakt mellan den nyanlända och svenska staten kommer tydliggöra betydelsen av ett svenskt medborgarskap från den svenska statens sida. Samhällskontraktet ska syfta till att tydliggöra och försäkra att personen känner till och står bakom svenska lagar och regler. Vidare ska kontraktet belysa värderingar samt etiska och moraliska aspekter som ligger till grund för svensk lagstiftning. Vi yrkar därför:

att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för att införa tillfälliga uppehållstillstånd och medborgarskap med prövotid.

att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för att införa obligatorisk medborgarskapsexamen.

att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för att införa en ceremoniell och avtalsmässig del vid erhållandet av medborgarskap, som tydliggör att man känner till och godkänner svenska lagar och regelverk.

2016-11-27

Michael Guldstrand, Roland Glasfors, Anders Hultgren, Eva Lannerö, Gunnar Liljegren, Eva Melin, Joachim Gahm, Erika Svanström, Milles Lindgren, Simon Liliedahl

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Innan en person kan bli svensk medborgare måste denne varit bosatt i Sverige med uppehållstillstånd eller uppehållsrätt under flera år, i normalfallet fem år. Om denne brutit mot lagen under den tiden och blivit dömd för detta eller har skulder hos kronofogden så förlängs den tiden vilket kan innebära att möjligheten att bli svensk medborgare kan förskjutas med mer än tio år. När en person väl fått medborgarskap ska det vara permanent. Den prövotid som finns innan tillgodoser det motionärerna efterfrågar. Att göra själva medborgarskapet till något att återkalla skulle strida mot de konventioner som reglerar varje människas rätt till medborgarskap då människor skulle riskera att bli statslösa. Partidistriktsårsmötet föreslår därför rikstinget att avslå första attsatsen. Frågan om medborgarskapsexamen är komplex men partidistriktsstyrelsen ställer sig bakom att frågan bör kunna utredas liksom förslaget i motionen om ceremoniell och avtalsmässig del i samband med medborgarskapet.

Partidistriktsårsmötet föreslår därmed att rikstinget avslår den första attsatsen och att anse andra och tredje attsatsen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:40.

02:40 Återkalla medborgarskap som beviljats på felaktiga

grunder

För många som anländer och söker asyl är identiteten oklar. I första hand ankommer det på den asylsökande att styrka sin identitet, men det är inte ovanligt att det råder osäkerhet om såväl namn som födelsetid och ursprung. Det är inte heller ovanligt att en asylsökande använder falska dokument och uppger en annan identitet än den korrekta och i det namnet beviljas permanent uppehållstillstånd och senare medborgarskap. I dagsläget går det inte att undanröja medborgarskapet även om det kan visas att vederbörande ljugit om sin identitet. Vi anser

att det sakförhållandet bör ändras i det fall det kan styrkas att personen de facto innehar medborgarskap i ett annat land under annan identitet.

att beslut om medborgarskap undanröjs

att personen utvisas till sitt hemland

2017-02-28

Torsten Elofsson

Partidistriktet Skånes yttrande:
Då ett svenskt medborgarskap erhållits på falska grunder ska det kunna återkallas. Dock viktigt att detta sker efter individuella bedömningar. Det är stor skillnad på om man ljugit pga rädsla/förföljelse eller om man gjort det för att undkomma tidigare brott i sitt ursprungsland. Samma resonemang torde gälla även för PUT. PDÅ beslöt att bifalla motionen i dess helhet.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 2:39 samt 2:40:
Motionäreren yrkar att tillfälliga uppehållstillstånd och tillfälliga medborgarskap ska införas samt att en prövotid ska införs för dessa. Medborgarskapet är i grunden en fråga om säkerhet, trygghet, rättigheter och skyldigheter, liksom om identitet. Om du som vuxen vill bli svensk medborgare ska du kunna styrka din identitet, ha fyllt 18 år, ha permanent uppehållstillstånd, uppehållsrätt- eller uppehållskort, ha bott i Sverige en viss tid. Tiden kan variera, i de flesta fall ska du ha varit bosatt i Sverige i fem år från den dagen du har fått uppehållstillstånd, men för den som är statslös eller flykting enligt Genevekonventionen gäller 4 år. Kortare tid gäller för nordiska medborgare eller om man är gift med en svensk medborgare.

För att få svenskt medborgarskap ska man också ha levt ett skötsamt liv i Sverige. Om man har begått ett brott kan man ändå bli svensk medborgare, men först efter en karenstid. Hur lång den är beror på vilket straff man fått. Döms man exempelvis att betala 30 dagsböter kan man få sitt medborgarskap tidigast ett år efter brottet. Handlar det om grövre brott, och man får fängelse i ett år så kan man få medborgarskap tidigast sju år efter brottet, fängelse i sex år ger en karantänstid på tio år efter avtjänat straff innan man kan komma ifråga för medborgarskap. Om man dessutom begått brott flera gånger kan karenstiden bli längre.

Eftersom man inte får ansöka om medborgarskap redan när man anländer till Sverige har vi i praktiken en prövotid innan medborgarskapet prövas, istället för efter, såsom motionärerna vill. Den person som under sina första år i Sverige visar

sig inte kunna följa landets lagar kommer få mycket svårt att bli medborgare. Partistyrelsen anser att det är en rimlig ordning att pröva medborgarskapet före det beviljas och därefter behandla alla medborgarskap lika.

Medborgarskap är inte vad som helst. Det innebär rättigheter och skyldigheter. Det är varje persons skyldighet att ta ansvar för samhället genom att bidra till att främja det gemensamma bästa. Att följa lagarna – så länge de inte bryter mot naturliga rättigheter – är en annan medborgerlig skyldighet. En av många rättigheter som följer av medborgarskapet är att ha inflytande över det politiska livet och de lagar man lyder under. Denna rättighet speglas i skyldigheten att ta ansvar för samhällets styrning genom att delta i demokratiska val.

Precis som motionärernas intention, anser partistyrelsen att det är dags att uppvärdera medborgarskapets betydelse. Det är önskvärt att de som vill och kommer att leva i Sverige under en lång tid också har ett svenskt medborgarskap.

Medborgarskapet ska ses som ett mål, inte ett medel. Kunskapen om det svenska samhället är en viktig nyckel för att på ett aktivt sätt kunna utöva sina medborgerliga rättigheter och skyldigheter.
Redan idag anser Kristdemokraterna att de som söker medborgarskap ska ha genomgått undervisning i samhällsorientering. För dem som inte deltagit i denna undervisning tidigare ska det erbjudas möjlighet att göra det i samband med ansökningen.

Medborgarskapets status behöver uppvärderas, inte undergrävas. Motionärerna föreslår en ceremoniell och avtalsmässig del vid erhållandet av medborgarskap, som tydliggör att man känner till och godkänner svenska lagar och regler. När det gäller det ceremoniella instämmer partistyrelsen i, inte minst för att tydliggöra medborgarskapets betydelse vill vi att alla kommuner bör arrangera offentliga medborgarskapsceremonier för att välkomna nya medborgare. Även diskussioner om medborgarbok, medborgarskapsexamen och språktest för medborgarskap har länge förekommit i den svenska politiska debatten.

Det är kristdemokraternas politik att verka för att återkalla medborgarskap som erhållits genom mutor eller bestickning. I det fallet ligger ansvarsbördan på myndigheten. Motionären till 02:43 riktar istället fokus på personen som söker medborgarskap. Genom att erhålla sitt medborgarskap på falska grunder begår en person en brottslig handling och ska straffas för densamma. Motionären för ett intressant resonemang, men för att partistyrelsens ska kunna ta ett sådant beslut krävs en mer noggrann genomlysning av medborgarskapets villkor och inte minst hur enskilda eventuellt skulle drabbas av en förlust av medborgarskapet.

Mot bakgrund av ovan anförda finns all anledning att i ett större sammanhang se över medborgarskapet, krav och ceremonier, den process som föregår och eventuella skäl att förlora sitt medborgarskap. Partistyrelsen föreslår därför att det genomförs en statlig utredning om medborgarskapet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att en statlig utredning genomförs med

fokus på att stärka och uppvärdera medborgarskapets fokus och anser därmed motion 02:39 besvarad samt och anser därmed motion 02:40 besvarad.

02:41 Underlätta för tjänstemän i offentlig sektor att få sekretessbelagda uppgifter

De senaste året har det uppmärksammats att fler och fler tjänstemän känner en stor otrygghet och att fler blir utsatta för hot och våld då de i sitt arbete fattar beslut som är viktiga för enskilda personer och för samhället. Det har funnits några uppmärksammade fall där socialsekreterare och deras familjer har blivit utsatta för allvarliga brott och tvingats flytta till andra kommuner för att skydda sig. En del personer försöker påverka tjänstemännen att fatta felaktiga beslut eller att avstå från att ingripa eller genomföra kontroller. Dessa påverkansförsök sker i form av trakasserier, hot, våld, skadegörelse eller otillbörliga erbjudanden. Utöver att hot och våld är ett stort arbetsmiljöproblem för de anställda och leder till otrygghet för den enskilda är det ett demokratiskt problem för samhället. För att värna demokratin och rättssäkerheten i Sverige som rättstat behövs det åtgärder för att motverka hot,trakasserier och våld mot tjänstemän.

BRÅ har tagit fram en rapport som belyser detta där de intervjuat tjänstemän från bla Arbetsförmedlingen, Sveriges Domstolar, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Justitiekanslern, Kriminalvården, Kronofogden, Kustbevakningen, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket, Tullverket, Åklagarmyndigheten. Av svaren från tjänstemännen framkommer att utsattheten på de olika myndigheterna varierar mellan 30 och 50 procent. På åklagarmyndigheten svarar 43 procent att de varit utsatta för påtryckningar. Detsamma gäller de anställda på Migrationsverket.

Ett sätt att förebygga att tjänstemän och de deras anhöriga utsätts för våld, hot och skadegörelse är att ge tjänstemän ökade möjligheter att få sekretessmarkerade person – och adressuppgifter hos Skatteverket vilket ger ett ökat skydd för integriteten och privatlivet. Det går idag att ansöka om sekretessmarkering hos Skatteverket där en prövning sker. Markeringen ska fungera som en varningssignal så att en noggrann prövning görs innan några uppgifter lämnas ut. En sekretessmarkering gör att sökbarheten på någons adressuppgifter inte blir lika enkel och tillgänglig. Enligt skatteverket är en allmänt uttalad motvilja mot att ha kontakt med en annan person inte tillräckligt skäl för en sekretessmarkering eller att ha ett yrke som normalt kan vara utsatt för vissa risker. Ofta beviljas sekretessmarkering i efterhand efter att en individ redan utsatts för hot eller våld eller då en polisanmälan om brott skett.

Det är inte betryggande åtgärder att tjänstemän i utsatta yrken utsätts för brott och att skyddsåtgärder vidtas i efterhand genom ex. sekretessmarkering. En mer generös tillämpning av regelverket bör generellt göras för tjänstemän i offentlig sektor som jobbar med myndighetsutövning som ex. socialsekreterare, kronofogdar och beslutsfattare på migrationsverket. Att få en sekretessmarkering i efterhand, efter att ha blivit utsatt för brott, är inte tillräckligt för att skydda individen eftersom skadan redan är skedd och kan resultera i att en person ibland måste avsluta sin anställning hos arbetsgivaren och flytta med hela sin familj till annan bostad och

andra skolor i en annan kommun. Detta är något som både individen och samhället förlorar på och kan även bidra till att individer avstår från att söka sig till vissa yrken som ex. socialsekreterare för att det uppfattas som för riskfyllt. Jag yrkar därmed

att Kristdemokraterna verkar för att offentligt anställda tjänstemän som arbetar med myndighetsutövning och lokalpolitiker får ökade möjlighet att få sekretessmarkerade adressuppgifter.

att frågan om hur våld, hot och trakasserier mot tjänstemän utreds i syfte att förebygga att individer utsätts för brott i sin yrkesutövning och att demokrati och rättsstat värnas.

2017-01-26

Erika Sundelin

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
”Motionären lyfter en oerhört viktig fråga. De senaste åren har det funnits några uppmärksammade fall där socialsekreterare och deras familjer har blivit utsatta för allvarliga brott och tvingats flytta till andra kommuner för att skydda sig. Det har blivit vanligare att allt fler och fler tjänstemän känner en stor otrygghet på sin arbetsplats då de blivit utsatta för hot när de ska fatta beslut som är viktiga för enskilda personer eller för samhället. Vi ser mycket allvarligt på det. Trygghet är en mycket viktig fråga för Kristdemokraterna och det är av stor betydelse att våra tjänstemän ska känna sig trygga i sitt arbete för att kunna göra ett bra jobb. Motionären föreslår att ge tjänstemän ökade möjligheter att få sekretessmarkerade person – och adressuppgifter hos Skatteverket vilket ger ett ökat skydd för integriteten och privatlivet. Markeringen ska fungera som en varningssignal så att en noggrann prövning görs innan några uppgifter lämnas ut. En sekretessmarkering gör att sökbarheten på någons adressuppgifter inte blir lika enkel och tillgänglig. Idag beviljas ofta sekretessmarkering i efterhand efter att en individ redan utsatts för hot eller våld eller då en polisanmälan om brott skett.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären redogör för ett för demokratin och rättsstaten allvarligt fenomen som inte nog kan belysas. I ett uppskruvat samhällsklimat kan hotet bli ännu allvarligare. Partistyrelsen instämmer i motionens beskrivning av verkligheten och delar motionärens strävan om att offentligt anställda tjänstemän som arbetar med myndighetsutövning och lokalpolitiker ska få ökade möjligheter att få sekretessmarkarade adressuppgifter.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 02:41.

02:42 Krav på ansökan om tillstånd för att ingå äktenskap mellan kusiner

Enligt svensk rätt var det fram 1845 förbjudet för kusiner att ingå äktenskap i

Sverige. Denna regellättnad infördes som en konsekvens av stor emigration till främst USA. Historiskt har äktenskap mellan kusiner motarbetats i Europa av stat och kyrka då det har ansetts leda till klanbildning och var något som främst tillämpades av Europeiska kungahus. Forskning har även visat att äktenskap mellan närstående släktingar då det har tillämpats i flera generationsled riskerar att ge en betydligt ökad risk för genetiska sjukdomar, olika funktionshinder och plötslig spädbarnsdöd.

I ett flertal länder i Europa är kusinäktenskap tillåtet men inte vanligt förekommande då det funnits ett historiskt motstånd mot kusinäktenskap. I Danmark är kusinäktenskap en känslig fråga som förknippas med arrangerade och påtvingade äktenskap och som har ventilerats i folketinget. Om en utomeuropeisk invandrare har gift sig med en dansk medborgare som är dennes kusin, nekas ofta uppehållstillstånd eftersom äktenskapet anses arrangerat eller påtvingat. Enligt Ungdomsstyrelsens rapport Gift mot sin vilja (2009) är det cirka 70 000 personer i åldern 16-25 år som upplever att de inte kan välja partner fritt i Sverige. Det motsvarar 6,6 procent av de unga kvinnorna och 3,8 procent av de unga männen. Idag har sannolikt antalet personer som upplever att de inte kan välja partner fritt ökat. Från den 1 juli 2014 gäller nya straffrättsliga bestämmelser som stärker skyddet mot tvångsäktenskap och barnäktenskap. Kriminaliseringen av tvångsäktenskap har kritiserats för att vara verkningslös med ett stort mörkertal och ett fåtal fall som utreds då många förundersökningar läggs ner pga bevissvårigheter. Fram till sommaren 2016 har enbart ett fall gått till åtal. Ett av de mest kända fallen av tvångsäktenskap och hedersrelaterat våld var Fadime Sahindal som hedersmördades då hon vägrade att ingå ett arrangerat äktenskap med en kusin från hemlandet.

I Sverige är det förbjudet att ingå äktenskap med ex. helsyskon, föräldrar och mor- och farföräldrar. Enligt äktenskapsbalken (ÄB) 15 kap. 1 § måste halvsyskon eller adoptivsyskon (som ses som helsyskon) ansöka om tillstånd till äktenskap av länsstyrelsen i det län där den sökande är folkbokförd enligt 2 kap. 3 §. Om det saknas en behörig länsstyrelse, prövas ansökan av Länsstyrelsen i Stockholms län. Om halvsyskon vill ingå äktenskap krävs även ett utlåtande av socialstyrelsen. Kristdemokraterna borde verka för att frågan utreds om kusiner även borde omfattas av bestämmelsen om ansökan om tillstånd i ÄB 15 kap. 1 §. I en sådan tillståndsprocess kan länsstyrelsen både ge information och fånga upp olika aspekter och utreda om tvång och hedersrelaterad problematik förekommer inför ett äktenskap mellan kusiner. Detta kan verka som ett sätt att i ett tidigt skede förebygga att tvångsäktenskap kommer till stånd med syfte att särskilt skydda unga vuxna från att tvingas in i ett civilrättsligt och/eller religiöst äktenskap mot dennes vilja.

Att även införa ändringar i Äktenskapsbalken blir en preventiv åtgärd och ett komplement till att ytterligare stärka skyddet mot tvångsäktenskap och ett sätt att förebygga hedersrelaterat våld. Huvudregeln bör vara att enbart tidigare etablerade äktenskap utomlands av två utlandsfödda personer som är myndiga och som tidigare saknat anknytning till Sverige bör ges dispens/tillstånd eller i de fall då det föreligger särskilda skäl. Jag yrkar därmed

att Kristdemokraterna verkar för att frågan utreds om att införa en regel om att

tillstånd måste sökas för att ingå ett kusinäktenskap.

att Kristdemokraterna verkar för att Äktenskapsbalken (ÄB) ändras och att krav på ansökan om tillstånd för äktenskap mellan kusiner införs.

2017-01-26

Erika Sundelin

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Motionären lyfter en oerhört viktig fråga och det är viktigt att Kristdemokraterna tydligt arbetar mot tvångsgifte. Under vår tid i regeringen tillsammans med alliansen var vi med och tog initiativ till en rad åtgärder för att förhindra äktenskapstvång, bland annat skärptes de dåvarande reglerna till att även innefatta situationer där den unges utsatthet utnyttjas utan att det nödvändigtvis förekommer tvång. Det innebär att även press från föräldrar eller släktingar nu omfattas av strafflagstiftningen. Det blev straffbart att lura någon att resa till ett annat land där personen ska giftas bort genom tvång eller utnyttjande. Alliansregeringen tog dessutom bort möjligheten att få dispens från den 18-årsgräns som gäller för att få gifta sig.

Motionären vill ytterligare förstärka skyddet mot tvångsgifte genom att det ska krävas ansökan om tillstånd även för kusiner att gifta sig. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att Kristdemokraterna ska verka för utreda om införandet av en regel om att tillstånd måste sökas för att ingå ett kusinäktenskap samt att verka för att Äktenskapsbalken ändras och att krav på ansökan om tillstånd för äktenskap mellan kusiner införs.

Dagens hindersprövning inför äktenskap görs via Skatteverket och de tre äktenskapshinder som säkerställs är att man inte är under 18 år, inte är nära släkt och redan gift eller partner i ett registrerat partnerskap. Dock är det som motionären yrkar något utöver denna hindersprövning. Motionären vill att även kusiner innefattas av det som anförs i äktenskapsbalken (ÄB 15 kap 1§) att halvsyskon eller adoptivsyskon måste ansöka om tillstånd till äktenskap av länsstyrelsen och gällande halvsyskon även socialstyrelsen.

Det kan konstateras att det sedan länge är känt att nära släktskap mellan föräldrar innebär en ökad risk för missbildningar. Det är därför viktigt att de som står i beredskap att bilda familj är medvetna om de olika risker som kan föreligga. Motionärens intention är dock inte primärt att hindra kusiner att ingå äktenskap på grund av medicinska orsaker utan handlar om att stärka skyddet mot tvångsäktenskap. Partistyrelsen gör bedömningen att en sådan ansökan motionären föreslår inte kommer att ha avsedd effekt.

Partistyrelsen ser med största allvar på hedersbrott och tvångsäktenskap. Kristdemokraterna vill därför att en lagstiftning införs som särreglerar hedersbrott i brottsbalken. Med en sådan skulle vi tydliggöra allvaret i brottet. Vi får också en

tydligare bild av problemets storlek och därefter kunna sätta in nödvändiga åtgärder.

I hedersbrotten är kränkningen av den personliga friheten allvarligare än vid andra brott och brottet har ofta pågått under väldigt lång tid. Friheten kringskärs inte vid enstaka tillfällen utan ständigt och jämt.

Denna form av hederskultur är inte förenlig med ett fritt och demokratiskt samhälle. Kvinnor och män som hålls tillbaka och kontrolleras i hederns namn kan inte leva sina liv och förverkliga sina drömmar och nå sin fulla potential. Förutom att de blir utsatta för hot och misshandel blir dessa personer också kontrollerade och kränkta på andra sätt, av gärningsmännen men även av andra personer i dess närhet.

Kristdemokraterna medverkade tillsammans med Alliansen till att en rad åtgärder genomfördes för att förhindra tvångsäktenskap. Exempelvis omfattas nu press från föräldrar eller släktingar av strafflagstiftningen och det är straffbart att lura någon att resa till annat land där personen ska giftas bort mot sin vilja. Trots ny lagstiftning har det visat sig finnas svagheter i regelverket, varför Kristdemokraterna varit pådrivande tillsammans med Alliansen för att ytterligare skärpa lagstiftningen. Barn under 18 år ska inte kunna räknas som gifta i Sverige och äktenskap som ingåtts under tvång ska aldrig erkännas. Alliansens initiativ ledde till att regeringen i februari 2017 aviserade att frågan ska snabbutredas. Förslag ska presenteras under 2017.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:42.

02:43 Förbud mot heltäckande slöja

En rad länder i Europa har infört eller kommer att införa ett förbud mot heltäckande slöja.(Förbuden brukar avse niqab och burka - de två slöjtyper som täcker hela eller nästan hela ansiktet). De främsta argumenten är av säkerhetsskäl eller att de inte hör hemma i ett jämställt och öppet, demokratiskt samhälle.

Det senaste landet att införa ett förbud är i Österrike där vårt kristdemokratiska systerparti Österrikiska Folkpartiet (ÖVP) tillsammans med sin koalitionspartner socialdemokraterna i regeringsställning har beslutat att heltäckande slöja skall vara förbjudet på vissa platser. Beslutet omfattar skolor, domstolar och andra ställen som faller under beteckningen "allmän plats".

"De som inte är beredda att acceptera Upplysningstidens värderingar måste lämna vårt land och vårt samhälle", "Vi tror på ett öppet samhälle som baseras på öppen kommunikation. Heltäckande slöjor på allmänna platser motverkar detta, och kommer därför att förbjudas", lyder formuleringar i dokumentet de skrivit. (31jan 2017, Dagen)

Även vårt systerparti i Tyskland verkar för ett lagförbud mot heltäckande slöja. Så här skrev man i DN 2016-12-07:

”När det var dags att avhandla den symboliskt laddade frågan om ansiktstäckande kläder i form av Burka eller Niqab gav Merkel ett glasklart besked.
-Hos oss gäller följande: visa ansiktet. Fullbeslöjat är inte acceptabelt. Det ska förbjudas överallt där det är juridiskt möjligt, sade hon och drog samtidigt ner stora applåder från partivännerna i CDU.”

Inom EPP, European Peoples Party, vårt europeiska parti – som är störst i Europa Parlamentet och EU:s Regionkommitté – skriver man i ett arbetsdokument som ska antas på partiets konferens på Malta i mars i år:
”A ban on full-face veils (i.e the burqa or niqab) in public places, both for reasons of security and beacuse seeing one another´s faces is an integral part of human interraction in Europé”.

Värt är också att notera att den svenska polisen uppgav i sitt remissvar på regeringens förslag om generellt maskeringsförbud vid sportevenemang att de motsätter sig undantag av religiös klädsel, som burka eller niqab. Detta togs inte hänsyn till i den svenska regeringen.

Fakta. Så ser det ut i Europa Länder med förbud mot heltäckande slöja:
• Frankrike: Sedan april 2011 är det olagligt att täcka ansiktet med en burka eller niqab på allmänna platser. Brott mot lagen kan leda till böter. En kvinna kan även tvingas gå en ”medborgarkurs”. Män som tvingar sin fru eller sina döttrar att bära plaggen kan förutom böter få upp till ett års fängelse.
• Belgien: Förbud mot heltäckande slöjor på offentliga platser infördes i juli 2011. I september 2012 avslog landets högsta domstol en överklagan mot förbudet och slog fast att förbudet inte kränkte de mänskliga rättigheterna.
• Nederländerna: Införde förbud förra året mot heltäckande slöjor i offentliga byggnader, skolor, kollektivtrafik och på sjukhus.
Länder med förbud mot heltäckande slöja i vissa regioner:
• Italien : Har ingen nationellt förbud, men regionen Lombardiet införde ett förbud på sjukhus och kommunala byggnader i december 2015.
• Schweiz: Ett par kantoner har infört lokala slöjförbud, och ett nationellt förbud diskuteras i parlamentet i Bern. Nationalkonservativa Schweiziska folkpartiet arbetar för att få till stånd en folkomröstning om ett nationellt förbud.
• Spanien: Har inget nationellt förbud, men en handfull städer har förbjudit heltäckande ansiktsslöja. I Barcelona förbjöds kvinnor 2010 att bära burka och niqab i kommunala byggnader som dagis, bibliotek och marknader.
Länder som diskuterar ett förbud:
• Tyskland: Ett förbud har diskuterats länge, och i förra veckan meddelade inrikesministern att han kommer att arbeta för att införa ett partiellt burka- och niqab förbud. Förbudet kommer att gälla på offentliga platser, såsom universitet, sjukhus och bil.
• Estland: Regeringen arbetar på ett lagförslag för att förbjuda burka och niqab på offentliga platser.
• Lettland: Regeringen arbetar på ett lagförslag för att förbjuda användningen av burka och niqab på offentliga platser.
”Frankrike har visat vägen, och förbud mot heltäckande ansiktsslöja är relativt lätt att argumentera för som princip: Man måste kunna kräva att människor ska identifiera sig på offentliga platser, och man måste kunna se ansiktet och

ansiktsuttryck. Det är domstolen för mänskliga rättigheter enig om, säger Njål Høstmælingen till Aftenposten”.
Källa: Aftenposten i DN publicerad 2016-08-28

att Kristdemokraterna i Sverige verkar för att svenska lagstiftning ska innehålla förbud mot heltäckande slöja.

2017-02-21

Birgitta Sacrédeus

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget anta motionen Förbud mot heltäckande slöja.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att kristdemokraterna ska verka för ett förbud mot heltäckande slöja i Sverige och exemplifierar med ett antal kristdemokratiska systerpartier i Europa som uttalat sig för ett förbud i sina länder. Frågan är inte okomplicerad. Men det gäller också att ge frågan rimliga proportioner. Problemet är på det hela taget litet. Dessutom måste ett totalförbud ställas mot centrala frihetliga principer.

Givetvis kan heltäckande slöja försvåra relationerna, exempelvis i en undervisningssituation, om inte elever eller lärare kan se varandras ansikten. Inom ramen för nuvarande lagstiftning finns möjligheter att lösa frågan lokalt på skolor och eventuellt andra arbetsplatser. Rektorer kan redan idag hindra lärare från att bära heltäckande slöja om det påverkar undervisningen negativt. Samtal och praktiska lösningar är vägen framåt, inte förbud. Partistyrelsen anser att det dessutom finns en stor risk att ett förbud blir kontraproduktivt och att det istället stigmatiserar och skrämmer niqab- och burqa-bärande kvinnor från det offentliga livet. Det är heller inte svårt att se att detta skulle ytterligare hämma integrationen av människor i utanförskap.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:43.

02:44 Angående missbruk av demokratisk rättighet

Enligt Plan- och bygglagen och Miljöbalken har varje svensk medborgare en lagstadgad rätt att uttrycka sina åsikter genom möjligheten att överklaga officiella handlingar och beslut av allehanda slag.

Intentionerna med lagen är lovvärd men genom åren har ett ”demokratiskt överutnyttjande” av lagarna blivit allt mer uppenbart. Lagarnas intentioner har mer eller mindre satts ur spel genom ett ohämmat överklagande av nästan allt, till och med rena struntsaker med långa byråkratiska handläggningstider som följd och enorma kostnader för såväl enskilda människor som företag och samhällsapparat.

Exempel på överklagande kan vara allt från en enskild medborgares garagefönster till att stoppa samhällsviktiga investeringar och inte sällan på grunder som är rent allmänt tyckande utan egentlig saklig grund.

I princip kan en långvarig överklagandeprocess dras igång genom att den klagande skriver ”Jag överklagar ---” vidimerar, lägger handlingen på en postlåda med ett inrikes frimärke som enda kostnad. Överklaganden leder allt som oftast till långdragna processer över flera år med mångmiljonkostnader som följd för motpart och samhälle. För oss som motionär är detta inte demokrati, utan ett i allt väsentligt odemokratiskt tillvägagångssätt.

Denna motion går inte ut på att frånta svenska medborgare sin demokratiska rättighet att kunna uttrycka sina åsikter och få dem prövade på demokratiska grunder. Motionens syfte är att finna en demokratisk balans i processen mellan den klagande och den kärande, vilket idag inte är fallet.

Idén med överklagande borde i en kommande tillämpning vara förenat med en avgift. Exempel: Om jag som medborgare vill få en förändrad markanvändning prövad av en länsstyrelse så är det numera förenat med en i förväg fastställd avgift. Oaktat länsstyrelsens beslut förverkas avgiften. En sådan avgiftstillämpning borde även kunna införas vid överklaganden.

att det genomförs en konsekvensutredning av nuvarande tillämpning av gällande lagar på området samt att dess konsekvenser för inblandade parters demokratiska jämställdhet och ekonomiska följdeffekter utvärderas.

att i en möjlig kommande lagändring ge utrymme för förslagsvis två alternativa klagandeformer: a) Enkel klagan - där medborgare äger rätt, utan ekonomisk insats, lämna synpunker för beaktande vid handläggning i samband med myndighetsbeslut. b) Regelrätt överklagande - där medborgare enligt nuvarande system äger rätt att få sin sak rättsligt prövad. Regelrätt överklagande förenas med avgift, Avgiften fås tillbaka med skälig ränta vid vinnande av klagan men är förlorad vid förlust av klagan.

2017-02-12

Arne Sjögren

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Möjligheten att kunna överklaga beslut är en demokratisk rättighet som är viktig för ett rättssäkert samhälle. Vi tolkar motionären som att den önskvärda översynen främst berör mark- och planbeslut som i många fall försenar byggnationsprocesser att komma igång. Att se överlagstiftningen vad gäller överklagandeprocesser på detta område är välkommet. Rätten att överklaga myndighetsbeslut på detta område är väl värt att försvara. Målet med en översyn av nuvarande tillämpningsregler skulle dock kunna vara att öka kvaliteten i de överklaganden som inkommer och på så sätt göra överklagandeprocessen effektivare. Partistyrelsen bör snarast utarbeta konkreta förslag på området.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande att anta den första att-satsen samt avslå den andra att-satsen.

Partistyrelsens yttrande:
Överklaganden är en nödvändighet i ett rättssamhälle men måste till sin omfattning

ha rimliga proportioner. De långa överklagandeprocesserna är en extremt kostnadsdrivande process idag. En process som såväl försvårar byggande och gör att byggtiden blir orimligt lång.

Partistyrelsen delar motionärens problembild och intention och konstaterar att Kristdemokraterna redan idag driver frågan om att instansordningen vid överklaganden av beslut enligt plan- och bygglagen effektiviseras genom att, med bibehållen rättssäkerhet, överväga sådant som en minskning av antalet instanser, begränsning av sakägarkretsen, införande av någon form av administrativ avgift vid överklaganden till högre instans.

Med en avgift i samband med överklagande vinns en återhållande effekt för rimliga proportioner. Internationella erfarenheter visar att det väsentligt skulle reducera antalet överklaganden och att byggandet gynnas när överklaganden avgiftsbeläggs. Idag har en part som överklagar någon av hållpunkterna i byggprocessen inte någon risk att drabbas av kostnader, oavsett om överklagandet var motiverat eller inte och oavsett hur stor skada överklagandet orsakar byggherren. Normalt i svensk allmän domstol är en överprövning alltid förenad med risken att behöva bekosta motpartens rättegångskostnader om överklagandet inte leder till bifall. Detta kostnadsansvar gäller inte vid överklagande av bygglov. Vi tycker därför man allvarligt bör överväga att införa en avgift för den som överklagar.

Hanteringen av överklaganden saknar idag en tidsgräns. Bristen på tidsgräns för hanteringen av överklagan gör det svårt för en byggherre att förutse hur lång tid processen kommer att ta. Det bör därför införas en tidsbegränsning för hanteringen av överklaganden där även en tidsfrist bör övervägas för överklagandeinstanserna om ett ärende inte hanterats inom förutbestämd tid.

Sakägarkretsen bör begränsas. Idag råder en orimlig ordning där till exempel förändrad vy på håll anses utgöra grund för sakägarskap. Istället bör sakägarkretsen i lagtext begränsas till dem som är direkt berörda. Ett typexempel på överdimensionerad sakägarkrets är turerna kring Slussen i Stockholm.

Sverige har ett trängande behov av bostäder. Med dagens förutsättningar kan vi inte möta de behov som föreligger. De förändringar vi redan idag driver, och som beskrivs ovan, skulle göra stor skillnad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:44 besvarad.

02:45 Inför tillståndskrav för köp av pyrotekniska varor

Nyårsfyrverkerier är oftast ett uppskattat inslag i nyårsfirandet. Under senare år har dock användningen av raketer och smällare urartat till den grad att det blivit allmänfarligt. Raketer riktas och avlossas direkt mot människor, bilar och fastigheter och har orsakat såväl allvarliga bränder och som personskador. Vissa platser är närmast att betrakta som allmänfarliga där nyårsfirande tvingas fly för sina liv. Många pjäser har dessutom en sådan sprängkraft att enbart detonationen kan orsaka skador på fastigheter. Därutöver utgör raketer och smällare en form av

djurplågeri som även det bör beaktas.

Användning av pyrotekniska varor är reglerad i ordningslagen (1993:1617). Där anges at pyrotekniska varor inte får användas utan tillstånd av Polismyndigheten, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

Generellt är det väldigt få användare som söker sådant tillstånd och det är än färre som lagförs för brott mot ordningslagen. Efter de senaste årens händelser är det uppenbart att det krävs en åtstramning. Förbud är inte önskvärt.

att det införs tillståndskrav för köp av pyrotekniska varor

att försäljning endast får ske till personer eller organisationer som innehar tillstånd

att det i ansökan och tillstånd skall anges tid och plats för användande samt att det i tillståndet även anges eventuella begränsningar och krav för användning.

att överträdelse av tillståndet medför böter och förverkande

att försäljning till personer som saknar tillstånd sanktioneras

2017-02-28

Torsten Elofsson

Partidistriktet Skånes yttrande:
Pyrotekniska varor kan i rätt sammanhang upplevas positivt men alltför ofta används och hanteras varorna på felaktigt sätt vilket leder till att människor och djur utsätts för fara och/eller plåga. Dessutom används vissa av varorna som vapen när de skickas in i folksamlingar. Genom att införa tillståndskrav kan de positiva sidorna bevaras och de dåliga minimeras.

PDÅ beslöt att bifalla motionen i dess helhet.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsen delar motionärens oro över hur användningen av fyrverkerier, raketer och smällare urartat inte minst i Malmö vid senaste nyåret. Och precis som motionären anser heller inte partistyrelsen att det är med ett generellt förbud som detta ska mötas i första hand, inte minst mot bakgrund av att ett förbud skulle riskera en ökning av hemmagjorda fyrverkerier.

I grund och botten är det som beskrivs ett ordningsproblem grundat på människors dåliga omdöme och bristande personliga ansvarstagande. Givetvis kan det finnas skäl att se över lokala ordningsföreskrifter och hur Polisen prioriterar denna typ av vårdslöshet och ordningsproblematik.

Även inom fyrverkeribranschen delar man den oro som motionären ger uttryck för och som efter händelserna vid senaste nyåret rannsakar sig för att även i fortsättningen kunna sälja fyrverkerier. För dessa handlare och tillverkare handlar det om deras rykte. Branschen har redan nu beslutat att försäljningen av

fyrverkerier ska begränsas i samband med nyår och dessutom verka för att en begränsning sker vad gäller tiden för att utan tillstånd använda fyrverkerier. Dessutom har branschen inlett en dialog med Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap om att förbjuda så kallade raketer med käpp. Utöver det har man beslutat att inleda en dialog med räddningstjänsten och polisen i de tre största städerna för att inhämta information om händelserna vid senaste nyårsfirandet.

Riskerna med de omfattande tillståndskrav som motionären yrkar ska införas är att antalet och handeln med hemmagjorda eller privatimporterade pjäser ökar. Det är en utveckling partistyrelsen inte önskar. Dessutom; mot bakgrund av att branschen agerat snabbt och resultatinriktat bör de samtal som förs och resultaten av dem utvärderas först innan vidare lagstiftning på området eventuellt bör diskuteras.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:45.

02:46 Skärpt straff för vapenbrott

Sverige har under 2000 talet drabbats av gangsterskjutningar som är brutala och hänsynslösa. Det är inte ovanligt att man kan läsa i tidningar eller se på TV inslag om där gärningsmän marscherar in på en krog med automatvapen och skjuter vilt. Granater kastas in i bostäder, skenavrättningar på offentliga platser är en välbekant och oroväckande bild som vi har i landet. I storstäder som t.ex. Malmö har den otrygga vardagen skapat en känsla av vilda västern samhälle. Kriminella personer har en sorts uppfattning av att de kan komma undan.

Skjutvapen är verktyg för gangsters för att kunna lösa sina konflikter och att få igenom sin kriminella agenda. Enligt BRÅ skottskadades 111 individer under 2014 i hela landet vilket är 36 fler än som skottskadades under 2006, en ökning på 50 procent. BRÅs-analys som beskrivs ovan upplyser enbart statistik över individer som har blivit skottskadade, själva skjutningar där skjutvapen har används är högre under samma år (2014).

Det man måste förstå är att vapen inte är en förbrukningsvara, dvs vapen som smugglas in i landet stannar här under längre tid. Den goda tillgången på vapen är anledningen till att kriminella allt oftare använder sig av vapen i stridens hetta. Dagens klimat bland gangsters är hård och de har blivit allt mer hänsynslösa och är beredda att skjuta. Kriminella personer bär allt oftare skjutvapen på sig och har som argument att det är för att skydda sig. Jag anser att detta inte är hela sanningen, det är nämligen så att de vapenlagar vi har idag helt enkelt inte håller måttet.

Enligt Svensk lag gäller följande: vapenbrott döms till fängelse upp till 2 år, grovt vapenbrott döms till fängelse som lägst 1 år högst 4 år och synnerligen grovt vapenbrott döms till fängelse som lägst 3 år och högst 6 år.

Kriminell livsstil innebär att man lever i en våldsam miljö där risktagande är en vardag. Den låga konsekvensen för vapenbrott är min uppfattning att allt flera väljer att skaffa, bära och i slut ändan använda sig av skjutvapen. Att strypa tillgången på

vapen helt kommer vi inte lyckas med genom lagar, dock att göra det mindre värt för kriminella individer att skaffa sig vapen genom ett strängare straff.

En lagändring gällande vapenbrott innebär inte bara att vi gör det svårare för kriminella att gå runt med vapen, men även skydd för samhället. Längre straff innebär att dömda personer är borta under längre tid. Skjutvapen är ett redskap som är farlig och skördar liv om den används av fel personer. Allt fler yngre personer påträffas med skjutvapen. Vi måste agera för att få stopp på detta. Det ska inte vara lönt eller värt risken att skaffa och eller förmedla ett skjutvapen. En hårdare påföljd för vapenbrott leder till mindre tillgång till vapen och dyrare kostnad för själva vapnet. Med dyrare kostnader blir det svårare för kriminella att köpa vapen.

Användandet av vapen skall främst hållas till syftet av jakt och polisarbete! Därför ska möjligheten ges att se över lagar kring vapenbrott.

att straffet för vapenbrott skärps

att straffet för grovt vapenbrott skärps

att straffet för synnerligen grovt vapenbrott skärps

2017-02-26

Alexander Krasnov

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Som motionären belyser är det allt fler vapen i omlopp i Sverige. Antalet brutala och hänsynslösa skjutningar ökar i Sverige. Kriminella personer bär ofta skjutvapen på sig och har som argument att skydda sig själva. Allt yngre bär vapen. Skjutvapen är ett redskap som är oerhört farligt och skördar liv om det används av fel personer.

För att om möjligt stoppa utvecklingen av att allt fler använder skjutvapen i kriminellt syfte är ett sätt att straffen skärps.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionären lyfter den viktiga frågan om att bestraffa kriminella som beväpnar sig med grova vapen. Poliser vittnar om att just denna beväpning ökat kraftigt på senare år. Fler kriminella bedöms idag gå omkring beväpnade än tidigare och den ökande vålds- och mordvågen säger med all säkerhet att de inte drar sig för att använda dem. Den grova kriminaliteten återfinns dessutom i allt lägre åldrar.

Höjda minimistraff för vapenbrott är ett bra sätt att komma åt kriminella som rör sig med vapen i syfte att skada andra. Men vapen innebär inte alltid de vapen som kriminella förser sig med för att uppsåtligen begå brott och skaffa sig ett kriminellt våldskapital. Vapenbrott kan också begås av den som gör fel för med vapen för vilken man har licens, ärver prydnadsvapen eller dylikt. Att därför höja straffen för alla vapenbrott är inte utan problem. Det är också på grund av lagstiftningens karaktär som handgranater, som motionären nämner, inte ingår i kategorin

vapenbrott utan i lagen om explosiva varor. Att skärpa straffen för vapenbrott skulle därför inte komma åt handgranater och dylikt.

Straffen har nyligen skärpts för vapenbrott och för brott mot lagen om explosiva varor. Det var tillkännagivanden från Alliansen som låg bakom skärpningen av straffen och där har Kristdemokraterna varit drivande. Det är viktigt att låta dessa höjningar genomföras och utvärdera om effekten av dem är tillräcklig innan vi driver på nya straffskärpningar. Däremot är partistyrelsen fortsatt öppen för nya förslag som minskar kriminellas möjlighet att beväpna sig eller på annat sätt begå brott.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:46 besvarad.

02:47 Förslag på åtgärder mot terrorism

Bakgrund: De senaste åren har Europa drabbats av terrorism i stor omfattning. Samtidigt beräknas för närvarande runt 5 000 (http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+REPORT+A8-2016-0228+0+DOC+PDF+V0//SV) européer ha rest till IS-kontrollerade territorier för att strida för extrema islamistiska och jihadistiska grupperingar. Att Sverige hittills i stort sett klarat sig undan terrordåd har sannolikt flera orsaker. Vissa terrorforskare anser att extremism för närvarande inte möter något motstånd i Sverige (von Platen, Margret, 2017. “Magnus Ranstorp om terrorhotet mot Sverige” i Fokus 2017-01-13.), vilket gör att vårt land kommit att betraktas som något av en fristad från vilken terrorgrupper kan slå till mot andra länder.

Detta är en allvarlig och direkt farlig situation som kräver att staten, kommunerna och civilsamhällets organisationer samarbetar för att nå långsiktigt hållbara och framgångsrika lösningar som samtidigt värnar mänskliga rättigheter och rättssäkerhet.

Den svenska strategin mot terrorism
Det förhöjda säkerhetsläget under hösten och vintern 2015 fick Alliansen och regeringen att skyndsamt inleda och slutföra förhandlingar som landade i ”Den svenska strategin mot terror”. I strategin presenteras ett antal förslag till lösningar på ovanstående problem. Strategin är i grunden bra. Den är i huvudsak förankrad i den senaste terrorforskningen, internationella resolutioner och erfarenheter, men behöver implementeras fullt ut för att få effekt.

Tyvärr har regeringen inte prioriterat detta arbete vilket i praktiken satt Sveriges och övriga Europas säkerhet på spel. Samtidigt är strategin en kompromiss och på flera punkter inte tillräckligt långtgående.

Förslag som har lagts av KD
Kristdemokraterna har sedan tidigare ett antal mycket goda förslag vad gäller åtgärder mot terrorism, bland dem kan nämnas ökade resurser till Säkerhetspolisen, en fördubbling av den nationella insatsstyrkans storlek och möjligheter att döma terrorresenärer för landsförräderi.

Även om dessa förslag är viktiga i sig slår de inte mot den moderna terrorismens vanligaste orsak, den islamiska extremismen. Vad gäller detta problem räcker det inte med arbetsmarknadsåtgärder och välvillig integration som motmedel. Istället behövs ett tydligt ställningstagande och genomtänkta åtgärder mot islamisk extremism och terrorism i sig.

Utmaningar som kvarstår och konkreta åtgärdsförslag

Som antytts ovan finns det ett idag antal luckor som behöver täppas till. Till största delen sprids hat och brottsuppvigling genom internet och personliga nätverk. Av den anledningen är det nödvändigt att samhället kan komma åt finansiering av och underliggande orsaker till radikalisering och jihadism.

För att försvåra och förhindra spridning av extremism och terrorism på nätet bör ansvariga myndigheter tilldelas mer långtgående befogenheter för inhemsk spaning mot konkreta mål, det vill säga mot misstänkta islamister och hatpredikanter som verkar i Sverige.

Vad gäller effekterna av radikalisering och extremism bör fokus ligga på medborgarnas säkerhet och trygghet (von Platen, Margret, 2017. “Magnus Ranstorp om terrorhotet mot Sverige” i Fokus 2017-01-13. 21/09/16). Idag finns ett femtiotal områden i landet där polisen inte längre har full kontroll, så kallade ”no-go-zoner”. I dessa områden behöver ambulanspersonal poliseskort för att kunna ta sig fram därför att våldsbenägna gäng och individer kopplade till organiserad brottslighet kontrollerar det som sker. Risken för radikalisering och extremism i dessa områden är överhängande.

Som åtgärd mot detta bör kommuner få möjlighet att lokalt anställa och stationera poliser i de områden som är i behov av trygghet för att dessa ska kunna knyta kontakter, skapa förtroende och säkerhet för de som bor där.

En annan allvarlig utmaning som framkommit på senare tid är att terrorism och internationellt organiserad brottslighet i allt högre grad sammanfaller.

Terrororganisationer och dess anhängare bedriver inte sällan människohandel, smuggling och tvångsprostitution för att finansiera hatbrott. Dessutom finns flera fall där samarbete pågår mellan terrororganisationer och internationella nätverk för brottslighet.

Mot bakgrund av detta bör en särskild insatsstyrka inrättas med fokus på att kartlägga och bekämpa kopplingarna mellan dessa grupper.

Fängelser har i ett antal europeiska länder visat sig utgöra riskmiljö för rekrytering av personer till grupper som står för våldsbejakande extremism och terrorism. Regeringen har nyligen kartlagt omfattningen av detta problem inom svensk kriminalvård, men de förslag som presenterats på området är otillräckliga. (http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2015/571342/EPRS_ATA%282015%29571342_EN.pdf).

Slutligen; vid terrorhot eller genomförda terrordåd i Sverige är det av största vikt att

regeringen i samverkan med relevanta myndigheter har förmågan att agera snabbt och kraftfullt. Regeringen bör därför, vid situationer av omfattande hot mot samhället, kunna utlysa undantagstillstånd, vilket innebär att polis och rättsliga instanser får utökade befogenheter för att upprätthålla lag och ordning.

Det kan exempelvis innebära att Polismyndigheten kan häkta misstänkta på lägre misstankegrad samt att vapen och korrespondens och kommunikation av olika slag kan beslagtas. Möjligheter bör även finnas för införande av tillfälliga utegångsförbud i riskzoner.

att implementera den svenska strategin mot terrorism fullt ut.

att finansiering av moskéer och islamiska föreningar från utländska regimer, NGO:s etcetera bör övervakas av lämplig svensk myndighet som även bör kunna förhindra finansiering när det finns anledning misstänka att sådan finansiering skulle kunna bidra till radikalisering, extremism, våld eller terrorism. Istället bör sådan finansiering från utländska intressen uppmuntras som omfattar universella mänskliga rättigheter samt den liberala demokratins grunder.

att skapa en tillsynsmyndighet för granskning av föreningar och stiftelser och införa uppföljning för föreningsstöd samt göra det lättare att stoppa och återkräva bidrag.

att ge relevant myndighet/annan aktör mandat att följa upp pengar som skickas utomlands. Det bör vara olagligt att skicka pengar till utländska organisationer som av SÄPO klassas som ej godkänd organisation. Vilket liknar Storbritanniens Charity Commission.

att föreningar som får statligt bidrag avkrävs att redovisningav all verksamhet ska läggas upp på internet. Dvs. årsredovisning, aktiviteter (listade), talare, när de varit etc. (att enligt dansk modell göra det öppet för alla).

att inrätta ett samordningsorgan för granskning av föreningar och stiftelser (banksekretess råder för stiftelser).

att förbjuda inrättandet av shariadomstolar i Sverige.

att förbjuda ansiktstäckande maskering på offentlig plats.

att kriminalisera innehav av magasin och e-magasin, vars syfte är att sprida hat och kunskap om hur man begår terrorbrott.

att kriminalisera samröre med terrororganisationer (enligt norsk modell, Förslaget innebär att en åklagare inte behöver bevisa ett explicit terrorbrott, istället räcker det att bevisa samröre för en fällande dom).

att utreda ansvariga myndigheters befogenheter att spana och kartlägga specifika mål i Sverige samt stänga ner sidor som sprider hatpropaganda eller kunskap om hur man begår terrordåd.

att motverka fängelseradikalisering genom utökade möjligheter att isolera fångar och indragning av privilegier.

att utöka den statliga imamutbildningen.

att ge kommunerna möjlighet att anställa egen polis som ett komplement till den statliga.

att utöka sociala medieföretags ansvar för att motverka spridandet av hatpropaganda, samt antagande och implementering av en kontranarrativstrategi.

att möjliggöra för regeringen att temporärt utfärda ett nationellt undantagstillstånd som ger militären laglig rätt till strategier och taktiker vid nationell oro, exempelvis vid extremt terrorhot eller efter ett terrorattentat.

att tillsätta en insatsgrupp vars uppgift är att kartlägga och motverka kopplingen mellan den grova brottsligheten, internationell organiserad brottslighet och terrorism.

att öka stödet till aktörer som motverkar klan- och hedersstrukturer.

2017-03-17

Lars Adaktusson

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Att motverka och bekämpa terrorism och terrorresor är en mycket viktig uppgift för hela samhället. Terrorism är ett stort hot mot det öppna samhället och framväxten av miljöer som främjar radikalisering måste förhindras. Då handlar det både om förebyggande åtgärder för att minska segregation och utanförskap och om skarpa åtgärder för att hindra fortsatt radikalisering och terrorbrott. Kristdemokraterna har drivit på för ökade resurser till polisen och säkerhetspolisen för att stärka terrorbekämpningen.

Flera av motionens förslag berör åtgärder som på ett eller annat sätt redan genomförs av olika myndigheter. Det handlar exempelvis om övervakning av finansiering från utländska regimer, granskning av föreningar och stiftelser samt om myndigheters befogenhet om kartläggning av mål och om att stänga ner vissa sidor. Shariadomstolar är redan idag förbjudna. En del av den omfattande statliga utredningen om ett eventuellt förbud mot ansiktstäckande maskering pågår fortfarande och eftersom frågan har koppling till grundlagsstadgade rättigheter är det mycket viktigt med en grundlig utredning. Partidistriktsstämman delar uppfattningen att den svenska strategin mot terrorism bör implementeras samt att samröre med terrororganisationer bör kriminaliseras.

Partidistriktsstämmanbedömer att förslagen om att öka den administrativa bördan på föreningslivet inte är rimligt samt att förbud av innehav av tidskrifter och liknande är för långtgående och i strid med grundlagen. Partidistriktsstämman ser det inte som prioriterat att bygga ut imamutbildningen. Att skapa en ytterligare nivå inom polisväsendet ökar administrationen och gör polisens arbete mindre effektivt.

Partidistriktsårsmötet föreslår riksmötet besluta att:
- Att bifalla att-sats 1.
- Att anse att-sats 2 besvarad.
- Att anse att-sats 3 besvarad.

- Att bifalla att-sats 4.
- Att avslå att-sats 5.
- Att anse att-sats 6 besvarad.
- Att anse att-sats 7 besvarad.
- Att anse att-sats 8 besvarad.
- Att avslå att-sats 9.
- Att bifalla att-sats 10.
- Att anse att-sats 11 besvarad.
- Att anse att-sats 12 besvarad.
- Att avslå att-sats 13.
- Att avslå att-sats 14.
- Att avslå att-sats 15.
- Att bifalla att-sats 16.
- Att anse att-sats 17 besvarad.
- Att bifalla att-sats 18.

Partidistriktsårsmötet röstade även bifall till ett tilläggsyrkande:
”-att Kristdemokraterna verkar för att förbjuda burka och niqab inom offentlig verksamhet såsom skola, vård och barnomsorg samt äldreomsorg."

Partistyrelsens yttrande:
Ett betydande problem som kan väntas växa framöver är att främmande makt försöker påverka Sverige. Det som mest diskuteras är olika typer av ryska desinformationskampanjer och psykologisk krigföring. Vi kan vänta oss en intensiv våg av sådana angrepp under valrörelsen och har även tidigare sett dylika attacker. Vad som däremot diskuteras mindre är utländsk finansiering av religiösa stiftelser och moskéer som kommer antingen direkt från utländska stater eller från olika aktörer med en nära koppling till sådana stater. Det kan handla om den turkiska myndigheten Diyanet som kontrollerar 9 moskéer i Sverige, där de anställer och utbildar imamer. Diyanet är en turkisk propagandamyndighet som president Erdogan kopplar ett allt starkare grepp om. Via de svenska moskéerna fördes också en intensiv propaganda inför folkomröstningen om Turkiets nya grundlag, vilket Dagens Nyheter kunde avslöja i ett ambitiöst reportage den 1 april 2017.

Moskén som finns på Hisingen i Göteborg kostade 67 miljoner kronor att bygga, pengar som kom direkt från Saudiarabien. Problemet har varit känt länge och ett flertal församlingar har tackat nej till saudiska pengar för att landet ska ha velat att ha allt för stor kontroll över verksamheten. Islamic centres grundare Bajzat Becirov sa till exempel att ”de [Saudiarabien] skulle sköta det helt och hållet. Jag skulle bara stå som en figur”. Därför tackade han nej till pengarna. I fallet med moskén på Hisingen ska enligt föreståndare inga sådana krav ha ställts, enligt uppgifter till SVT:s Uppdrag Granskning 2011. Icke desto mindre är det av yttersta vikt att säkerställa att inga församlingar, stiftelser eller dylikt står under extremistisk kontroll.

Det finns även andra typer av finansiering av extremism i Sverige som borde stävjas. Osama Krayem som misstänks för inblandning i terrorattentatet i Bryssel den 22 mars 2016 hade tidigare arbetat för en stiftelse i Örebro som bland annat driver en skola, enligt SVT. Stiftelsen har tagit emot bidrag från al-Haramain Islamic Foundation som står på FN:s terrorlista, vilket Sydsvenskan rapporterade om 2006.

Partistyrelsen delar motionärens mening att detta måste få ett slut.

Lika viktigt är det att inga pengar som skickas från Sverige till utlandet går till extremister. Därför har Kristdemokraterna medverkat till en terroröverenskommelse som förbjuder finansiering av terrorgrupper och som gett ett uppdrag till Polismyndigheten (Finanspolisen), Säkerhetspolisen, åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket att utveckla, strukturera och stärka samverkan på terrorismfinansieringsområdet. I samma överenskommelse skrevs att bidragsgivare ska säkerställa att offentliga medel inte ges till organisationer som sprider våldsbejakande budskap. För att få statsbidrag måste en organisation leva upp till grundläggande demokratiska värderingar. Skulle de förespråka våldsbejakande budskap ska de inte få något stöd. Det gäller i synnerhet budskap som förespråkar terrorism. Det är också möjligt att kräva tillbaka stöd som beviljats på felaktiga grunder.

I maj 2016 presenterade Kriminalvården rapporten Våldsbejakande extremism i Kriminalvården – Redovisning av regeringens uppdrag att kartlägga metoder och arbetssätt för att stärka arbetet mot våldsbejakande extremism i Kriminalvården. Rapporten låg till grund för det tillkännagivande riksdagen riktade till regeringen på Kristdemokraternas och övriga Alliansens initiativ. Där sägs att det inte räcker med att enbart identifiera personer som löper risk att radikaliseras. Vetenskapligt belagda motåtgärder bör också utarbetas, åtgärder som ska sättas in när man identifierat en individ som kan vara sårbar för radikaliseringsförsök eller som är inne i en radikaliseringsprocess och att forskning specifikt på förekomsten av radikalisering och våldsbejakande extremism i svensk kriminalvård bör komma till stånd.

Vad gäller motionärens förslag om att redovisningskrav för föreningar som uppbär statliga medel delar partistyrelsen vikten av transparens. Däremot ser vi en betydande risk för en ökad administrativ börda som skulle verka hämmande på det civila samhället.

I Sverige ska svensk lag gälla. Kristdemokraterna kan aldrig acceptera framväxten av parallella rättssystem som utmanar rättsstaten.

Att kriminalisera samröre med terrororganisation har Kristdemokraterna drivit under en lång tid. Senast frågan behandlades av riksdagen var i våras, då regeringen inte ansåg att samröre skulle kriminaliseras, vilket bland andra Kristdemokraterna föreslagit. Efter terrordådet på Drottninggatan har regeringen emellertid öppnat för en sådan lagstiftning och en snabbutredning har tillsatts.

Motionären vill öka stödet till aktörer som motverkar klan- och hederskulturer och partistyrelsen delar motionärens engagemang i frågan. I hederskulturer begränsas människors liv av fundamentalister och det är naturligtvis inte förenligt med ett fritt och demokratiskt samhälle. Människor som hålls tillbaka och kontrolleras i hederns namn kommer inte att kunna leva ut sin fulla potential. Hedersbrott hämmar därför en god samhällsgemenskap och samhällsutveckling. Kristdemokraterna arbetar redan nu för införandet av en särlagstiftning gällande hedersbrott, att införa ett nationellt kompetensteam, likt det engelska systemet med the Forced Marriage Unit

och på olika sätt stärka det civila samhället. Behovet av att på olika sätt arbeta mot klan- och hederskulturer ser dessvärre ut att öka och partistyrelsen delar motionärens uppfattning.

I april 2017 körde en terrorist en tung lastbil i mycket hög hastighet ned för Drottninggatan i Stockholm. Det är en av de mest gångtrafikerade gatorna i huvudstaden och förödelsen blev stor. Flera människor fick sätta livet till och flera skadades svårt. Under denna händelse var militären inkallad. Polis kan efter beslut hos rikspolisstyrelsen kalla in militär som då med polismans befogenhet får agera. Detta var också i någon mån vad som hände 7 april i Stockholm. Militärpolis befann sig på platsen för att hjälpa till och mer militär personal ska ha funnits i beredskap för att, under ledning av polis, sättas in om det hade visat sig att situationen varit större än vad den var.

Polis har också sedan tidigare tillgång till militära resurser för bland annat transport i nödlägen.

Partistyrelsen anser med detta att polis och militär idag har de samarbetsmöjligheter som krävs i fredstid . Detta kan utvecklas där så anses nödvändigt i stället för att likt Frankrike, öppna upp för att införa undantagstillstånd. Partistyrelsen ser inget behov av det och detta är heller inget som varken polis eller Försvarsmakt har efterlyst.

Idag finns en utbildning för imamer i Sverige. Den bedrivs i regi av Kista folkhögskola och finansieras inom ramen för folkbildningsanslaget, således är den statligt finansierad.

Utbildningen startade hösten 2016 och har funnits ungefär två terminer. Partistyrelsen ser i nuläget inte att det finns någon anledning att utöka en utbildning som ännu inte hunnit examinera dess första årskull. Ej heller har utbildningen som sådan hunnit utvärderas.

Med en stor muslimsk befolkning är det viktigt att det finns teologisk utbildning även för det muslimska samfundet. Men, det är också av stor vikt att hantera utbyggnaden av utbildningar ansvarsfullt. Detta sker när vi kan lära av pionjärprojektet i Kista, men innan lärdomar har hunnits dras av det projektet bör inte fler statligt finansierade utbildningar startas.

Kristdemokraternas politik kännetecknas av det civila samhällets viktiga roll och politikens gränser. Det finns områden där politiken ska spela en aktiv roll likväl som det finns områden där politiken inte ska agera.

Företag som tillhandahåller sociala medieplattformar har idag ett stort ansvar att se till att inte dessa plattformar används för kriminella handlingar. Lika lite som det ska finnas otillåtet material i plattformarna ska de kunna användas för att planera kriminella handlingar. Flera företag som idag tillhandahåller denna typ av plattformar jobbar redan idag aktivt med att stävja spridningen av felaktiga nyheter, lögner och desinformation. Dessa initiativ är bra och ska uppmuntras.

Man bör också ställa sig frågan vem som ansvarar för budskapet. I fallet med sociala medieplattformar är det trots allt avsändaren (användaren) som bör hållas ansvarig. Bolaget bakom plattformen ska hållas ansvarig att hjälpa till med brottsutredningar, men inte tvingas att själva bedriva brottsbekämpande verksamhet.

Det står idag myndigheter fritt att ta del av material som publiceras på internet. Detta är också något som till exempel Säkerhetspolisen redan gör i stor utsträckning.

Säkerhetspolisen redogör för sitt arbete med kontraterrorism där man kan läsa ” Förutsättningen för Säkerhetspolisens underrättelsearbete inom kontraterrorism är inhämtning av relevant information. Inhämtningen sker genom spaning, […], öppna källor, […] och samverkan både nationellt och internationellt.” Alltså är inhämtning av information från de sidor motionären anför också en källa för säkerhetspolisens arbete med kontraterrorismen. Redan idag kan alltså berörda myndigheter använda de av motionären nämnda sidorna för att spana på och kartlägga källorna i ett brottsbekämpande syfte.

En effekt av motionärens förslag att stänga ned nämnda sidor är att en problemförskjutning kommer ske. Genom nedläggningshot av sidor på internet kommer de individer eller grupper som har dessa sidor att söka sig till alternativa former av kommunikation. Allt som oftast kommunikation som är svår, eller omöjlig, för säkerhetstjänster runt om i världen att avlyssna och ta del av.

Motionärens förslag är också behäftat med ett problemkomplex som härrör till internets funktionssätt. En sida på internet ges inte ut som ett fysiskt magasin. En sida kan finnas på en, eller flera, servrar spridda geografiskt på jordens alla kontinenter, och således lyda under en eller många andra lagar. Alltså skjuter förslaget bredvid målet och misslyckas med att uppnå syftet, men införandet är på bekostnad av människors yttrandefrihet. Således anser partistyrelsen att rikstinget bör avslå förslaget.

Motionären anför att innehav av magasin och e-magasin vars syfte är att sprida hat och kunskap om hur man begår terrorbrott ska kriminaliseras. Detta förslag har dock djupare implikationer än den till synes enkla åtgärden att förbjuda magasin av den typ motionären anför.

Efter andra världskriget antogs tryckfrihetsförordningen i den form grundlagen har idag. Tryckfrihetsförordningen innehåller en rad principer så som censurförbud, friheten att ge ut böcker, tidningar och tidskrifter samt att ge ut vilken information man så vill, förutsatt att det som ges ut inte strider mot lagen, alltså är ett så kallat tryckfrihetsbrott.

För att kunna kriminalisera magasin med syftet att sprida hat kommer omfattande förändringar av grundlagen tvingas göras. Att börja inskränka den rätt svenskar tagit för given i olika former sedan tryckfrihetens tillkomst 1766 är inte att skydda samhället emot radikalisering, vilket är motionärens intention. Det är istället att ge efter för radikala element i samhället som ytterst vill störta demokratin och dess öppenhet som vi känner den idag.

Partistyrelsens yrkar bifall till att-sats 2 och 18, avslag på att-sats 14 med motivering i partistyrelsens svar till motionerna 2:1-2:6, avslag på att-sats 8 med hänvisning till partistyrelsens yttrande över motion 2:22.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad, att anta andra attsatsen, att avslå tredje attsatsen, att anse fjärde attsatsen besvarad, att avslå femte attsatsen, att avslå sjätte attsatsen, att anse sjunde attsatsen besvarad, att avslå åttonde attsatsen, att avslå nionde attsatsen, att anse tionde attsatsen besvarad, att avslå elfte attsatsen, att anse tolfte attsatsen besvarad, att anse trettonde attsatsen besvarad, att avslå fjortonde attsatsen, att avslå femtonde attsatsen, att avslå sextonde attsatsen, att avslå sjuttonde attsatsen samt att anta artonde attsatsen i motion 02:47.

02:48 Brottsprovokation

Med brottsprovokation avses ett agerande från polisens sida som syftar till att framkalla brott. Det kan användas i fall där det finns stora svårigheter att på annat sätt komma åt kriminaliteten. Det kan var organiserad brottslighet, sexualbrott, narkotikabrott och annan otillåten försäljning. Brott där det är svårt att komma åt och lagföra brottslingar med andra arbetsmetoder.

När det gäller till exempel narkotikabrott vet polisen ofta vilka som säljer på gatan men de har inga metoder som gör att de kommer åt dessa brottslingar. Vid försäljning av drogklassade preparat är det viktigt att bryta distributionskedjan. Brottsprovokation kan vid narkotikaförsäljning kan gå till så att en civilspanare ber att få köpa narkotika av en känd knarklangare. Brottsprovokation används i till exempel England, Tyskland och USA och är inte bara effektiv utan kan också verka avskräckande och förebygga brott. Den grova kriminaliteten växer i vårt land, vi ser att barn och unga blir drabbade i allt större grad inte minst av tillgången på narkotika, men även att gängbrottsligheten tidigt rekrytera ungdomar och barn till deras verksamhet.

Polisen ser brotten, känner till brottslingen – men kan inte lagföra denne. Så får det inte vara. Och ofta är det så att allmänheten ser brotten, känner till brottslingen – och undrar varför polisen inte gör något. Så får det inte vara. För att upprätthålla och förbättra polisväsendet krävs inte bara fler poliser, högre löner och modern utrustning, det krävs också moderna och effektiva arbetsmetoder. Vi måste ge polisen effektiva verktyg för att komma åt kända brottslingar och i vissa fall är brottsprovokation den enda kända vägen att gå. Jag föreslår därför rikstinget besluta att:

att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta för att rättsväsendet ska kunna använda brottsprovokation som arbetsmetod

att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta för att skyndsamt initiera en utredning om hur brottsprovokation kan införas som arbetsmetod och användas av svensk polis på ett rättssäkert sätt

2017-01-10

Tore Sowell

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade avslå attsats 1 och bifalla attsats 2

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 02:49.

02:49 Tillåt brottsprovokation

Sverige ska vara ett tryggt land men tryggheten fungerar dåligt. Allt färre brott klaras upp och så många som 8 av 10 poliser uppger att de överväger att lämna yrket. Vi behöver fler poliser som kan klara upp brott och bättre villkor för landets poliser. Det handlar om högre löner och fler kollegor, men också om bättre verktyg för att bekämpa brott.

Brottsprovokation är ett verktyg som polisen skulle kunna använda för att intensifiera kampen mot brottsligheten. Metoden handlar om att man tillåter att polisen skapar omständigheter som gör att en potentiell gärningsman eller misstänkt brottsling begår ett brott som de sedan kan gripas och straffas för. På så skulle polisen kunna lagföra personer som har för avsikt att begå brott och tryggheten skulle öka. Metoden används exempelvis i England, Tyskland och USA, företrädesvis i fall där det finns stora svårigheter att på annat sätt komma åt kriminaliteten. Brottsprovokation lämpar sig särskilt bra för att bekämpa människohandel, sexköp och sexuella övergrepp mot barn, men också för att stoppa återkommande stölder eller annan typ av seriebrottslighet.

Ett exempel på brottsprovokation skulle kunna vara en så enkel sak som att polisen, för att bekämpa en serie av motorcykelstölder, placerar ut en motorcykel på gatan och sätter span på den i hopp om att stöldligan ska slå till så att man kan gripa dem på bar gärning.

Ett annat exempel på brottsprovokation är om en polis exempelvis skulle utge sig för att vara en prostituerad som erbjuder sexuella tjänster för att kunna gripa personer som gör sig skyldiga till sexköp. Ytterligare ett exempel skulle vara att polisen utger sig för att vara en minderårig på internet för att avslöja pedofiler som stämmer träff med barn i syfte att begå sexuella övergrepp. Redan idag kan polisen använda så kallad bevisprovokation under vissa omständigheter. Ett exempel på bevisprovokation kan vara att en polis står passiv på en plats där man vet att narkotikaförsäljning pågår. Om en langare erbjuder polisen att köpa narkotika kan polisen fråga om pris och be att få se narkotikan och säkerställer då bevis som kan leda till en fällande dom. Om brottsprovokation skulle vara tillåtet i Sverige hade polisen å andra sidan, kunnat gå fram till den som är misstänkt för att sälja narkotika och be att få köpa, vilket skulle vara en mer effektiv metod för att uppnå samma resultat.

I en situation där allt färre brott klaras upp och polisen har svårt att klara sitt uppdrag, är det särskilt viktigt att vi lever upp till vår uppgift som lagstiftare och ger polisen så bra verktyg som möjligt i kampen mot brottsligheten. Mot bakgrund av detta föreslår vi Kristdemokraternas riksting:

att verka för att under vissa omständigheter tillåta polisen att använda sig av brottsprovokation för att bekämpa vissa typer av brottslighet.

2017-02-20

Christian Carlsson, Sara Skyttedal, Carl-Johan Schiller, Eric Dicksson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
KD Lidingö har gjort ett tilläggsyrkande till motionen som lyder så här: "Att rikstinget beslutar att uppdra åt partistyrelsen att utreda att tillåta brottsprovokation vid grov och/eller organiserad brottslighet".

Detta yrkande gör att som partidistriktsårsmötet kan ställa sig bakom motionen. Det är viktigt att utreda om brottsprovokation kan vara en framkomlig väg vid särskild grov kriminalitet.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 2:48 samt 2:49:
Motionärerna yrkar att rättsväsendet ska få tillgång till verktyget brottsprovokation som en effektiv arbetsmetod samt att arbeta för att skyndsamt initiera en utredning om hur brottsprovokation kan införas som arbetsmetod och användas av svensk polis på ett rättssäkert sätt.

I Sverige har vi traditionellt delat upp provokativa åtgärder i bevisprovokation och brottsprovokation. Idag är bevisprovokation tillåten. Bevisprovokation syfta till att skaffa bevisning om ett redan begånget brott medan brottsprovokation har som syfte att framkalla ett brott. Bevisprovokation kan användas om det kan antas leda fram till väsentligt förbättrade utredningar. Ett exempel på bevisprovokation kan vara att en polis står passiv på en plats där man vet att narkotikaförsäljning pågår. När en person erbjuder polisen att köpa narkotika kan polisen fråga om pris och be att få se narkotikan. Polisen säkerställer då bevis som kan leda till en fällande dom i ett brott som ändå skulle ha begåtts, om än med någon annan köpare.

Brottsprovokation, å andra sidan, skulle kunna vara samma plats, men att polisen går fram till en person som är misstänkt för att sälja narkotika, och ber att få köpa. Polisen förhåller sig inte längre passiv. I det här fallet skulle brottet inte begås utan polisens aktiva handlande.

Det finns goda skäl till att inte också tillåta brottsprovokation. Polisens uppgift är inte ett begå brott även om syftet är något annat än själva brottet. Det kan ställa poliser i mycket svåra och ibland också farliga situationer, det kan göra att människor kommer till skada som annars inte skulle ha gjort det och det kan också vara så att polisen provocerar fram brott som annars inte skulle ha begåtts. Frågan om brottsprovokation behandlades senast på rikstinget 2015 där rikstinget avslog förslaget. Partistyrelsen är inte av annan uppfattning idag.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 02:48 samt att avslå motion 02:49.

02:50 Utökat samarbete inom Europol för utökad säkerhet

Globalisering, internet, handel och ökad rörlighet har många positiva effekter i form av utökade relationer, handel och mer välfärd m.m. men det finns också negativa effekter av dessa friheter. Världen känner större oro då även kriminalitet och terrorister har möjligheter att utnyttja denna utveckling. På samma sätt som vi skall anamma fördelarna med globaliseringen måste vi även hantera de risker som globaliseringen för med sig.

Vi bör därför utöka samverka inom Europol för att bekämpa de mörka krafter som hotar vår gemensamma frihet. Vi bör se över våra lagar så att polis har goda förutsättningar att arbeta förbyggande och bekämpa brott samt övriga hot mot vårt land (ex FRA). Vi bör se över lagar så att nuvarande vapenlagar är relevanta (ex handgranater m.m.)

att Europol skall förstärkas

att en översyn av våra lagar görs, så att polisen får rätt verktyg, för att kunna möta internationell kriminalitet

2017-02-13

Magnus Jacobsson

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Kriminaliteten är ofta internationell och den rör sig ”fritt” över gränserna, därför måste vi utöka vår samverkan inom EU för att komma åt de ligor som jobbar med ex människosmuggling, droger m.m. Årsmötet ställer sig därför bakom motionen.

PD beslutade att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna lyfter en allvarlig problematik i den allt grövre internationella brottsligheten och att det följaktligen krävs ett internationellt samarbete för att motverka detta. Här spelar Europol en mycket viktig roll. Därför står det i Kristdemokraternas valmanifest inför Europaparlamentsvalet 2014 ”Rätt agenda i Bryssel” att ”för att mer effektivt kunna kartlägga och gripa misstänkta brottslingar, krävs ett mer effektivt informationsutbyte mellan medlemmarnas brottsbekämpande myndigheter. Kristdemokraterna vill därför verka för ett starkare samordningsmandat för Europol, Eurojust och Interpol. Detta är viktigt inte minst för att bekämpa den omfattande handeln med narkotika” och ”Vi ser ett behov av kraftfullare åtgärder, såsom underlättande av informationsutbyte mellan medlemsstaternas polis- och domstolsväsenden vid misstänkta terroristbrott, liksom mellan medlemsstaterna och centrala EU-aktörer såsom Europol och Eurojust, och mellan dessa och Interpol.

Motionärerna lyfter också frågan om att göra en översyn av rådande lagar och regler så att polisen får rätt verktyg för att möta internationell kriminalitet. Partistyrelsen delar motionärernas vilja att det görs en kontinuerlig översyn av polisens verktyg och Kristdemokraterna driver en sådan politik. Bland annat föreslår vi en ökad möjlighet för Polisen att använda sig av kameraövervakning och att alla poliser ska

utrustas med förstärkningsutrustning i form av vapen, hjälmar och tunga skyddsvästar. Vi har också drivit fram tillkännagivanden om att straffen ska skärpas för vapenbrott och för brott mot lagen om explosiva varor.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 02:50 besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:

02:01, 02:02, 02:03, 02:04, 02:05 samt 02:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:01 besvarad, att anse motion 02:02 besvarad, att anse motion 02:03 besvarad, att anse motion 02:04 besvarad, att anse motion 02:05 besvarad samt att anse motion 02:06 besvarad.

02:07, 02:08, 02:09, 02:10 samt 02:11 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:07 besvarad, att anse motion 02:08 besvarad, att anse motion 02:09 besvarad, att anta motion 02:10 samt att anse första attsatsen besvarad samt att anta andra attsatsen i motion 02:11.

02:12, 02:13 samt 02:14 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:12 besvarad, att anse motion 02:13 besvarad samt att anse motion 02:14 besvarad.

02:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:15 besvarad.

02:16 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:16 besvarad.

02:17 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 02:17.

02:18 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:18 besvarad.

02:19 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:19.

02:20 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 02:20.

02:21 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:21.

02:22 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att gärningsman som tidigare dömts till fängelse eller villkorlig dom som regel inte bör kunna dömas till villkorlig dom igen och anser därmed tredje attsaten besvarad samt att anta fjärde attsatsen i motion 02:22.

02:23 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:23.

02:24 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen samt att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att frågan om utvisning prövas när en utländsk medborgare begått ett brott med ett straffvärde på minst 1 års fängelse och där det kan vara återfall. Undantag bör göras för individer som beviljats en flyktingförklaring och i de fall det föreligger verkställighetshinder och anser därmed

andra attsaten besvarad i motion 02:24.

02:25 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 02:25.

02:26 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:26.

02:27 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att avslå andra attsatsen samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 02:27.

02:28 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:28.

02:29 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:29 besvarad.

02:30 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:30.

02:31 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:31 besvarad.

02:32 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:32 besvarad.

02:33 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:33.

02:34 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:34 besvarad.

02:35 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:35 besvarad.

02:36 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:36.

02:37 samt 02:38 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:37 besvarad samt att anse första attsatsen besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att anse tredje attsatsen besvarad, att anse fjärde attsatsen besvarad samt att avslå femte attsatsen i motion 02:38.

02:39 samt 02:40 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att en statlig utredning genomförs med fokus på att stärka och uppvärdera medborgarskapets fokus och anser därmed motion 02:39 besvarad samt och anser därmed motion 02:40 besvarad.

02:41 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 02:41.

02:42 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:42.

02:43 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:43.

02:44 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:44 besvarad.

02:45 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:45.

02:46 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:46 besvarad.

02:47 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad, att anta andra attsatsen, att avslå tredje attsatsen, att anse fjärde attsatsen besvarad, att avslå femte attsatsen, att avslå sjätte attsatsen, att anse sjunde attsatsen besvarad, att avslå åttonde attsatsen, att avslå nionde attsatsen, att anse tionde

attsatsen besvarad, att avslå elfte attsatsen, att anse tolfte attsatsen besvarad, att anse trettonde attsatsen besvarad, att avslå fjortonde attsatsen, att avslå femtonde attsatsen, att avslå sextonde attsatsen, att avslå sjuttonde attsatsen samt att anta artonde attsatsen i motion 02:47.

02:48 samt 02:49 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 02:48 samt att avslå motion 02:49.

02:50 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 02:50 besvarad.

Motioner – Kapitel 3
FAMILJ

3. FAMILJ

Partistyrelsens inledning

Familjen är den viktigaste gemenskapen. Den behövs för att människor ska kunna växa och må bra, och för att barnen ska få omsorg och fostran i en kärleksfull miljö. När familjen fungerar är det en tillitsfull gemenskap som skänker trygghet och stabilitet i en ständigt föränderlig omvärld. Fungerar inte familjen som en trygg bas fungerar inte heller samhället.

Målet för kristdemokratisk familjepolitik är att stödja familjerna. Det handlar om att underlätta och uppmuntra familjebildning, barnafödande och familjesammanhållning. Familjens integritet ska respekteras och föräldraansvaret tydliggöras och uppmuntras. Anknytning, omsorg, gemenskap och fostran kräver tid. Det ska vara möjligt att prioritera mer tid för barnen. Föräldrar behöver bättre förutsättningar för att kombinera arbete och familjeliv.

Familjer ser olika ut och har olika förutsättningar. Barn har olika behov och föräldrar har olika önskemål och gör olika prioriteringar. Det är föräldrarna som har det primära ansvaret att avgöra vad som är bäst för deras barn och deras familj, inte staten eller kommunen. Valfrihet, flexibilitet och rättvisa är ledord för vår familjepolitik, inte minst när det gäller föräldraförsäkringen och synen på olika barnomsorgsformer.

Grunden för en familjs ekonomiska trygghet är föräldrars arbete och sparande. Familjepolitiken ska vara stödjande, skapa ekonomiska förutsättningar för mer tid för barnen och bidra till ekonomisk rättvisa mellan olika barnomsorgsformer. Familjepolitiska stöd kan periodvis vara viktiga för olika familjer, men bör inte undergräva föräldrarnas möjligheter och ansvar att genom arbete sörja för familjens försörjning.

Det är barnens behov och rättigheter som är grunden för barnomsorgen. Målet för förskolan, familjedaghemmen och övrig pedagogisk omsorg bör vara att möta varje barns behov av trygg omsorg, stimulans, lek, gemenskap och utveckling. Den omsorg som finansieras offentligt ska hålla högsta kvalitet och föräldrarna ska kunna välja den omsorg som är bäst för deras barn.

Barn som växer upp i en trygg familjegemenskap får i allmänhet goda förutsättningar att klara livets utmaningar. Naturligtvis finns det inga garantier för att allt ska gå väl bara för att man vuxit upp i en väl fungerande familj men sannolikheten ökar betydligt. Vi har ett ansvar även för de barn som inte lever i fungerande familjer. Barn som utsätts för övergrepp i hemmet tillhör de mest sårbara i vårt samhälle. Barn som lever med föräldrar som lider av psykisk sjukdom eller missbruk far alltför ofta väldigt illa. Som medmänniskor har vi ett moraliskt ansvar att se de barn som inte får sina rättigheter och behov tillgodosedda för att föräldrarna sviktar i sitt föräldraansvar. Ibland behöver det offentliga ingripa och ge stöd i en familjs angelägenheter för att skydda familjemedlemmarna från övergrepp och kränkningar. Detta bör alltid ske med stor respekt för familjerelationernas

betydelse för barnens fortsatta utveckling.

Familjer ser olika ut. Den vanligaste formen av barnfamilj består av mamma, pappa och deras gemensamma barn. Det är en familjeform som väldigt många vuxna vill leva i och som också visat sig vara bra för barnen, och den har varit hållbar över tid. Det finns all anledning för samhället att bekräfta värdet av denna familjetyp genom att underlätta för alla som vill bilda och hålla ihop i det som brukar kallas en kärnfamilj.

Men det finns också andra familjeformer. Familjer bestående av ensamstående föräldrar med barn, särlevande föräldrar som delar på ansvaret för barnen, ombildade familjer och så kallade regnbågsfamiljer. För många är flera generationer det som alltid räknas in i familjebegreppet.

Far- och morföräldrar kan vara mycket delaktiga och viktiga i sina barnbarns uppväxt. Olika familjer fyller i allt väsentligt samma funktion, de delar i mycket samma vardagsproblem och det är inte familjeformen som avgör föräldrarnas ambition och förmåga att ge barnen en god uppväxt.

När det gäller lagar och regelverk på familjepolitikens område anser Kristdemokraterna att det är barnens behov och rätt till sina föräldrar som ska vara utgångspunkten. I en kärnfamilj bestående av mamma, pappa och gemensamma barn finns alla familjerelationer inom samma enhet. Det är detta som gör denna familjetyp unik. Gemensamt för övriga familjetyper är att minst ett av barnen har relationer till biologiska föräldrar utanför hushållet. Dessa relationer måste lagstiftningen ta hänsyn till så att man så långt som möjligt säkerställer barnets rätt till båda sina föräldrar och till sitt ursprung. Det är detta som är innebörden i Barnkonventionens artikel sju där det står att barnet, så långt det är möjligt, har rätt att få vetskap om sina föräldrar och bli omvårdat av dem.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

03:01 Verklig valfrihet för familjen

I höstas kom den familjepolitiska rapporten som innehåller flera bra idéer, men den kunde uttrycka mer radikala förslag. Förslag som skulle kunna leda till en verklig valfrihet för barnfamiljer.

Arbete i all ära, men det finns även andra värden i livet än att bara arbeta och betala skatt, till exempel att tillbringa tid med sina barn om man haft lyckan att välsignas med några! Om man har det genomsnittliga 2 barnen kommer man att betala skatt många år även om man skulle vara hemma med dem enda till skolstart. I synnerhet som vi i framtiden kommer behöva arbeta längre än till 65 års ålder.

Förskola är inte något tvång, men en tom plånbok gör det nästan till det. Sambeskattningen togs bort av en anledning, men dagens särbeskattning och höga skattetryck gör att det är svårt att klara sig på en lön. I den familjepolitiska rapporten föreslås en utvidgning av barnomsorgspengen till att även omfatta barn som tas omhand av sina egna föräldrar. Denna peng skulle uppgå till 90 % av kommunens kostnad för barn i pedagogisk omsorg (dagmamma), enl. uppgift ca 6000 kr och gälla för barn i åldern 1-3 år. Kostnaden för en förskoleplats är i storleksordningen 12000 kr/månad (varierande uppgifter förekommer). I och med maxtaxan innebär detta att kommunen betalar ca 10000 kr/barn. En barnomsorgspeng är en bra tanke, men då bör en mer likvärdig summa följa barnet för att gå till den omsorgstyp föräldrarna väljer, oavsett vad de väljer, och gälla samma åldersspann (fram till skolstart följaktligen). Annars är det fortfarande inte verklig valfrihet.

Det finns även ett förslag om 500 kr i skatteavdrag för föräldrar som arbetar och det är ett steg åt rätt håll, men ett mycket litet steg. Ett bättre upplägg vore en mer realistiskt beskattning av småbarnsföräldrar, eventuellt i form av frivillig sambeskattning eller skatt efter försörjningsbörda som man har i vissa länder. Det skulle göra att man skulle få så mycket kvar i plånboken att man har råd att vara hemma längre om man vill, ena föräldern eller båda omväxlande vilket som passar familjen bäst, eller betala en högre förskoleavgift om man hellre väljer den varianten.

En förskola av hög kvalité kan vara bra, men man ska inte tro att det är en nödvändighet för barnen. Den är nödvändig för föräldrar som måste eller vill förvärvsarbeta. De barn som går i förskola förtjänar en hög kvalité. Om föräldrar får betala mer av vad det faktiskt kostar och om möjligheten att välja mellan olika omsorgstyper finns kan förskolans ekonomiska möjligheter att höja kvalitén förbättras. Naturligtvis ska möjligheten att söka dispens alltid finnas – för föräldrar som måste förvärvsarbeta och ändå inte har råd. Men detta ska vara undantag, inte regel.

När det gäller gruppstorleken i förskolan bör man gå ett steg längre än förslaget i rapporten. Skolverkets nya rekommendation bör bli regel för alla kommuner och att inte följa det bör vara förenat med vite. De vuxna i förskolan skyddas också av arbetsmiljölagen. Det gör inte barnen.

Ett stort problem i Sverige idag är den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga. Hur detta kan diskuteras utan att notera den tydliga korrelationen med det ökande utnyttjandet av förskola och jämnårigorienteringens allt mer dominerande ställning (se Gordon Neufelds och Gabor Matés bok Hold on to your kids) är en gåta.

I takt med att allt fler barn går i förskola, att de går allt längre dagar och har börjat när de var allt yngre har inte bara den psykiska ohälsan ökat utan även skolresultaten försämrats och beteendestörningarna, stök i skolan, aggressivitet och dylikt ökat. En korrelation behöver inte innebära att det finns en regression, men att inte ens vilja diskutera eller undersöka detta närmare är skrämmande. Det tyder på att dessa problem inte är tillnärmelsevis lika viktiga som att bibehålla den rådande ”

normen”.

Vi uppmanar därför rikstinget att öka familjernas valfrihet och förhoppningsvis också ge förskolan bättre förutsättningar genom:

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för ett avskaffande av maxtaxan.

att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på hur stor del av den verkliga förskolekostnaden familjen bör stå för (t ex 50 % istället för dagens 10 %).

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att återuppliva lekis/deltidsförskola som en egen omsorgsform.

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en ekonomiskt mer likvärdig barnomsorgspeng omfattande vård av egna barn fram till skolstart.

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att vid föräldraledighet enbart låta äldre syskon vara 15 h på förskola om de är 3 år eller äldre, om inte särskilda skäl finns, och därigenom spara pengar åt förskolan.

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för ett lagstiftat tak för gruppstorleken i förskolan baserat på skolverkets rekommendationer.

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för införandet av en arbetsmiljölag för barnen i förskolan.

att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram ett långsiktigt förslag på en mer realistiskt beskattning av småbarnsföräldrar, till exempel i form av frivillig sambeskattning eller skatt efter försörjningsbörda.

2017-02-14

Johanna Nockert Olovsjö, Eva Bränström Arnesson

Partidistriktet Västmanlands yttrande:
Partidistriktsårsmötet för Västmanland beslutar att avslå motionen.

Partidistriktet Västerbottens yttrande:
Västerbottens partidistriktsårsmöte föreslår Rikstinget att bifalla att-sats 7 och i övrigt avslå motionen.

Motivering: Motionen spänner över ett flertal politiska områden som sammantaget skapar negativa fördelningspolitiska effekter. En del förslag kan redan idag genomföras av den enskilda kommunen medan andra förslag kräver lagstiftning. Vissa förslag tangerar en del av partiets nuvarande politik men som de uttrycks i att-satserna kan de knappast ändå besvaras.

Att avskaffa maxtaxan skulle direkt drabba de med låga inkomster kraftigast eftersom det finns begränsningar i uttaget av avgifter i dagens maxtaxesystem. Att höja taket kan dock vara en väg att gå eftersom de som har högre inkomster då får en något högre avgift utan att avgiften ökar för de med lägre inkomster. Att som motionärerna vill sedan föreslå ett system för hur stor andel familjerna ska betala i förskoleavgift, lika för alla, skulle få en stark styrande effekt på vilken inkomstgrupp

som skulle ha råd att använda sig av förskolan i praktiken. Tak i förskolan ska inte lagstiftas om. Det är bra att rekommendationer finns men varje förskola och varje kommun har unika förutsättningar och därför ska antal hanteras på den lokala kommunala nivån och inte via generella regler lika för alla. Sambeskattning av olika slag har alltid diskuterats på partiets Riksting och alltid avslagits. Sambeskattning är inte förenlig med den svenska skattekontexten. Vad gäller förslaget om arbetsmiljölag även för barnen i förskolan anser vi bör bifallas. Det kan inte vara så att en grupp ställs utanför arbetsmiljölagen när alla andra befinner sig inom den ramen. Här bör partiet verka för att detta genomförs.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna har nyligen tagit fram en familjepolitisk rapport med en rad reformer som har som övergripande mål att utöka barnfamiljers handlingsutrymme. Flera av reformerna är det endast Kristdemokraterna som driver. Reformerna syftar till att ge föräldrar möjlighet till mer tid med barnen, uppvärdera föräldraskapet, utökad möjlighet att kombinera familjeliv och arbetsliv, förbättrad ekonomisk situation för de mest utsatta barnfamiljerna, fler barnomsorgsalternativ och ökad kvalitet i barnomsorgen, stärkt pension för föräldrar som går ner i arbetstid för att vara hemma med sina barn.

Motionären vill att partiet ska ta ytterligare steg mot valfrihet för barnfamiljer genom en del nya reformer eller genom att utveckla de reformer som finns i den familjepolitiska rapporten.

För att skapa mer tid för barnen har Kristdemokraterna föreslagit i huvudsak fyra saker; ökad flexibilitet i föräldraförsäkringen, utökad rätt till föräldraledighet, en barnomsorgspeng för egna barn mellan 1-3 år samt ett jobbskatteavdrag för föräldrar med 500 kronor som även gäller vid andra inkomster när barnen är under 3 år. Dessa fyra förslag innebär sammantaget en radikal förändring jämfört med dagens system. Vi måste i detta sammanhang även tänka på att de allra flesta partierna går helt i motsatt riktning. Fokuset på barn mellan 1-3 år är för att det enligt forskning är då som barnet har störst behov av anknytning och trygghet. Men med de olika förslag som Kristdemokraterna har möjliggörs en stor flexibilitet även för barn upp till skolåldern. Partistyrelsen anser att den avvägning som har gjorts i den familjepolitiska rapporten är tillräcklig för att öka barnfamiljernas möjlighet att själva välja vem och under hur lång tid föräldrarna väljer att vara hemma med sina barn.

När det gäller förskolans kostnad kontra kvalitet har partiet tidigare krävt att maxtaxan höjs och indexeras. En höjning av maxtaxan med 5 procent finns således med i vårt budgetalternativ och det ska finansiera målet om minskade barngrupperna i förskolan. En indexering av maxtaxan har också införts tidigare vilket innebär att föräldrar betalar en större avgift. Att helt avskaffa maxtaxan eller att ytterligare höja den ser Partistyrelsen inte som realistiska förslag. Det skulle drabba väldigt många föräldrar som vill ha förskolan som barnomsorgsform.

Istället för att försvåra för föräldrar som vill välja förskola bör Kristdemokraterna verka för att öka möjligheten för föräldrar att välja andra barnomsorgsalternativ. Vi

har bland annat föreslagit en skärpning av skollagen så att familjedaghem ska erbjudas de föräldrar som önskar ha det för sina barn. Vi föreslår även att en kartläggning görs i syfte att förbättra möjligheterna för familjedaghem att startas och drivas. Barnomsorgspengen som finns möjliggör även att starta andra omsorgsformer såsom lekis eller deltidsförskola, som motionären föreslår.

Kristdemokraterna har länge arbetat för att minska barngrupperna i förskolan genom ett fullt ut finansierat förslag. Det är också tack vare detta som det idag finns ett statsbidrag till kommuner som minskar barngruppernas storlek. Motionären anser att förslagen i den familjepolitiska rapporten för att minska barngruppernas storlek inte är tillräckliga utan vill att partiet sätter ett maxtak. Förslagen i den familjepolitiska rapporten tar i beaktande dels det kommunala självstyret och dels att vad som är en barngrupp kan vara svårt att definiera. Samtidigt är det av största vikt att minska barngrupperna, särskilt för de allra minsta barnen. Därför föreslås i den familjepolitiska rapporten att kommunerna inför ett tak för barngruppernas storlek i förskolan, om högst tolv barn för åldrarna 1–3 år och högst 15 barn för åldrarna 4–5 år. Detta helt i enlighet med Skolverkets allmänna råd. Dessutom föreslås att det statsbidrag som utgår till kommuner för att minska barngrupperna förändras genom att målet om högst tolv barn i småbarnsgrupperna inkluderas och att de kommuner som uppnått, eller visar att de arbetar mot, detta mål får del av satsningen. Utformningen bör likna den så kallade kömiljarden som tidigare fanns i sjukvården, med en tydlig koppling till prestation. Vi har avsatt ytterligare 250 miljoner kronor i vårt budgetalternativ för att minska barngrupperna i förskolan.

Motionären föreslår att den möjlighet som idag finns för föräldralediga att ha ett syskon på förskola ska begränsas. Kommunerna har idag en lagstadgad skyldighet att tillhandahålla 15 timmar för äldre syskon för föräldralediga. Partistyrelsen anser att denna skyldighet bör kvarstå och att det är upp till föräldrarna att avgöra det som är bäst för familjen och om man vill nyttja denna möjlighet.

Motionären vill att barn i förskolan ska omfattas av arbetsmiljölagen. Ett liknande yrkande antogs vid rikstinget 2015. Kristdemokraterna driver således redan frågan om att förskolan omfattas av arbetsmiljölagen.

Skattepolitik handlar om många saker, det handlar bland annat om hur vi finansierar den gemensamma välfärden, hur vi ökar människors självbestämmande samt hur vi får en väl fungerande ekonomi och arbetsmarknad. Sambeskattning har i de allra flesta hänseenden en negativ inverkan på skattepolitikens mål. Liknande motioner har tidigare avslagits av Kristdemokratiska riksting. Partistyrelsen gör samma bedömning nu som då och motsätter sig ett införande av frivillig sambeskattning.

Ett av de största problemen på svensk arbetsmarknad är trots jobbskatteavdrag och andra förbättringar att vi har tröskeleffekter på över 100 procent för vissa personer i den lägsta inkomstdecilen, alltså för de som står längst bort ifrån arbetsmarknaden. Att i det läget införa en sambeskattning ökar tröskeleffekterna för de med låg inkomst. Detta eftersom sambeskattning innebär skattesänkning för höginkomsttagare men skattehöjning för låginkomsttagare. Därmed riskerar sambeskattningen att göra det olönsamt för vissa personer att arbeta.

Att två personer med samma jobb och samma lön ska ha olika marginalskatt, beroende på om de är gifta och vem de är gifta med, strider mot likhetsprincipen. Sambeskattning skulle dessutom, på ett oproportionerligt sätt, gynna familjer där en person har mycket hög inkomst och den andra mycket låg inkomst. Att öka föräldrars valfrihet och öppna upp möjligheter för mer tid tillsammans med barn och familj har ett värde som inte kan eller ska beräknas i kronor och ören i en skattesnurra. Kristdemokraterna har många förslag till hur denna valfrihet kan förbättras, men tror inte att sambeskattning är rätt väg att gå.

I motionen hänvisas det till att flera europeiska länder har någon form av sambeskattning. Ser man till statistik över exempelvis barnafödande i dessa länder finns det ingenting som tyder på att sambeskattning fungerar uppmuntrande till familjebildning. Länder med sambeskattning har dessutom en betydligt lägre sysselsättningsgrad bland kvinnor. Om meningen med sambeskattning är att underlätta för familjer slår den helt fel då det snarare leder till att främst kvinnor tvingas välja antingen familjeliv eller yrkeskarriär, utan möjlighet att kombinera de båda.

Skattepolitiskt är det i alla hänseenden bättre att fortsätta med ytterligare sänkningar av skatterna för breda inkomstgrupper och med sänkningar av de höga marginalskatterna än att införa någon typ av sambeskattning. Skillnaden mellan frivillig sambeskattning och obligatorisk sambeskattning är mycket liten då det knappast är så att någon tackar nej till en inkomstskattesänkning som är frivillig. Kristdemokraterna ser gärna att inkomstskatterna sänks, men vi vill ha skattesänkningar som ger positiva effekter för ekonomin, arbetsmarknaden och familjerna. Vi tror inte att sambeskattning är rätt väg att gå för att nå våra politiska mål.

Inte heller skatt efter försörjningsbörda är ändamålsenligt som metod. En sådan metod innebär att det offentliga fastställer vilka levnadsomkostnader som uppstår vid olika familjebildningar och tar ut skatt utefter det. Rimligen bör det offentliga inte ha en sådan uppgift.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad, att avslå fjärde attsatsen, att avslå femte attsatsen, att avslå sjätte attsatsen, att anse sjunde attsatsen besvarad samt att avslå åttonde attsatsen i motion 03:01.

03:02 Barnomsorgspeng 2.0

Vi kristdemokrater är familjernas bästa vän. Det finns ingen röst som är så stark som våran röst. Vi förstår att det är föräldrarna som bestämmer och vet om att det är endast dem som ska ta de beslut som passar deras familj bäst. När vi var en del av Alliansen som styrde Sverige mellan 2006 och 2014 år gjorde vi det på ett fantastiskt sätt. En reform som vi införde var vårdnadsbidraget. I grunden var det bra, men problemet var att kommunerna fick för stort inflytande över det på bekostnad av familjernas möjligheter till det. Och samtidigt så var ersättningen för låg. Men för en tid sedan presenterade vi ett förslag på barnomsorgspeng. Just det

här förslaget är bra. Men den kan göras bättre.

Att höja ersättningen från 6 000kr/månaden till 8 000kr/månaden gör att det blir mer ekonomiskt attraktivt för föräldrarna att ha mer tid för barnen. Men också att man ändrar kraven för hur länge man ska kunna ha denna ersättningen. I förslaget är det från att barnet är 1år tills barnet är 3år. Därför anser jag att man bör ändra så att man kan ta ut denna ersättning till det år som barnet fyller 5år. Då är jag säker på att man gör barnomsorgspengen mer attraktivt för samtliga familjer i Sverige.

att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att skyndsamt arbeta för att utveckla barnomsorgspengen till barnomsorgspeng 2.0.

2017-02-15

Robert Barkeus

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 03:04.

03:03 Inför ett barnavdrag som ett alternativ/komplement till barnbidraget

Barnbidraget i Sverige är en del av den generella välfärden och har funnits i Sverige sedan 1948. Detta barnbidrag ersatte en kombination av barnbidrag och barnavdrag som tidigare funnits. Alla får ett lika stort barnbidrag, oavsett inkomst om bosättningsprincipen är uppfylld.

Försäkringskassans anmälningar om bidragsbrott första halvåret 2016 ökade med 80 % och det har vid ett flertal tillfällen framkommit att bla barnbidrag har utbetalats på felaktig grund för barn som inte är bosatta i Sverige. 30-40 % av alla de fall av bidragsfusk som upptäcks är genom anonyma anmälningar. En av de mer uppmärksammade fallen av bidragsfusk som uppdagats är att en av deltagarna i serien Hollywoodfruar bla fått barnbidrag under många år utan att ha varit bosatt i Sverige. Ett annat fall under 2016 av felaktig utbetalning av barnbidrag som blev mycket uppmärksammat var då det framkom att ISIS sympatisören Michael Skrånmo fått barnbidrag trots att han sedan länge lämnat Sverige för att åka till Syrien för att strida för ISIS.

För att säkerställa att bidrag inte utbetalas på felaktig grund och för att öka incitamenten för att arbeta bör man ersätta eller införa ett komplement till barnbidraget och använda sig av en kombination av ett generellt bidrag och ett avdrag som ges till arbetande föräldrar som arbetar heltid eller halvtid. Ett sådant bidrag+avdrag kan även ges till individer som får inkomstbaserad försörjning genom sjukskrivning, föräldraförsäkring eller a-kassa då de temporärt står utanför arbetsmarknaden. Ett högre barnbidrag (som motsvarar summan av barnbidrag och ett barnavdrag) bör även ges till föräldrar som meriterar sig genom studier och / eller praktik på heltid.

Att även inrätta ett barnavdrag och ställa krav på arbete eller aktivitet i form av studier och praktik skulle både stärka integrationen och säkerställa att bosättningsprincipen för barnbidraget upprätthålls. Incitamentet att integrera sig i samhället genom att studera, praktisera och arbeta skulle stärkas om villkor för fullt barnbidrag och tydliga skattefördelar genom barnavdrag införs. Det skulle även ge viss merkompensation till sysselsatta föräldrar som har ökade kostnader för egenavgifter till barnomsorgen och transport till och från ex. förskola. Det skulle även kunna medföra minskade kostnader för felaktiga transaktioner av bidrag och minskade administrativa kostnader för kontroller hos försäkringskassan. Jag yrkar därmed:

att Kristdemokraterna verkar för att en utredning om förutsättningarna och villkor för ett förändrat barnbidrag och ett barnavdrag initieras.

2017-01-26

Erika Sundelin

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Barnbidraget är ett ekonomiskt stöd som automatiskt betalas ut till föräldrar som bor och har barn i Sverige. Det finns för att täcka merkostnader som följer av barn i hushållet. Partidistriktsstyrelsen menar att detta fortsatt ska vara det huvudsakliga syftet med barnbidraget och menar därför att denna förmån inte ska vara villkorad av exempelvis arbete, studier eller praktik.

Vid sidan om barnbidraget vill dock Kristdemokraterna se ett jobbskatteavdrag för föräldrar, en skattereduktion om 500 kronor per förälder och månad. Denna skattereduktion tillräknas alla föräldrar med minst ett barn i åldern 0-3 år, samt de föräldrar som arbetar och som har minst ett barn i åldern 3-17 år. Mer om detta kan läsas i partiets familjepolitiska rapport från oktober 2016.

Kristdemokraterna förespråkar med andra ord både att barnbidraget ska kvarstå i sin nuvarande form och att en skattereduktion införs med fokus på föräldrar som förvärvsarbetar.
Partidistriktsårsmötet föreslår därför rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 03:04.

03:04 Skatteavdrag frivillig kommunal barnomsorg

Till skillnad från hur det var för 30 år sen får barnen för varje år som går spendera mindre och mindre tid med sina föräldrar och mer och mer tid på förskola och fritids.

Vi Kristdemokrater tror att föräldrarna har det yttersta ansvaret för barnen och deras uppfostran till goda samhällsmedborgare med goda värderingar. Detta ansvar kan föräldrar inte ta om de inte spenderar tid med sina barn.

För att stimulera föräldrar till att spendera mer tid med barnen och verka för att minska tiden barn spenderar vid ej obligatorisk barnomsorg som förskola och fritids föreslås följande.

att erforderliga lagar och bestämmelser korrigeras till att ge kommuner möjlighet att utbetala återbäring på hushållens totalt inbetalade kommunalskatt utifrån nyttjandegraden av frivillig barnomsorg med maximalt den summa som verksamheten subventioneras av kommunen per barn.

2017-01-15

Markus Lund

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Motionären lägger fram ett intressant förslag som oss veterligen inte prövats tidigare. På många håll finns problem med alltför stora barngrupper och många barn skulle troligen må väl av kortare "arbetsdagar".

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 3:2, 3:3 samt 3:4:
Kristdemokraterna har sedan tidigare föreslagit en barnomsorgspeng för föräldrar för omsorg om det/de egna barnet/en i hemmet. Barnomsorgspengen ska uppgå till 6 000 kronor per barn och månad. Den ska betraktas som inkomst och vara skattepliktig.

Barnomsorgspengen för egna barn gäller barn 1 till 3 år. Avgränsningen är gjord då forskning pekar på att just barn i åldern upp till 3 år är i större behov av anknytning till ett fåtal personer än vad äldre barn är. Därför anser partistyrelsen att det också är den ålder som bör prioriteras vid tillskapande av möjligheten för föräldrar att vara hemma längre med sina barn. Därför anser partistyrelsen att barnomsorgspengen enligt det förslag partiet tidigare presenterat är ett väl avvägt förslag.

För att stimulera föräldrars möjlighet att vara hemma under barnens första levnadsår har Kristdemokraterna utöver barnomsorgspengen också föreslagit ett jobbskatteavdrag riktat mot föräldrar. Detta skulle ge föräldrar 500 kronor extra per förälder och månad. I ett hushåll där två föräldrar/vårdnadshavare arbetar blir skattesänkningen 1000 kr per månad. För föräldrar med barn 0-3 år gäller avdraget även för andra inkomster, så som föräldrapenning eller a-kassa. Med dessa förändringar rörande ersättningar till föräldrar anser partistyrelsen att barnbidraget bör kvarstå i sin nuvarande form.

Motionären till motionen Skatteavdrag frivillig kommunal barnomsorg vill istället för de av partiet presenterade förslagen se en form av ”skatteåterbäring” på ej utnyttjad barnomsorg. Dessvärre är inte skattesystemet så beskaffat att det vore en varken enkel eller effektiv metod att som motionären föreslår i motionen betala ut denna ”återbäring”. En administrativ börda skulle uppbringas i landets alla 290 kommuner. Dessutom skulle beräkningar tvingas att göras på individnivå för varje enskild förälder. Därför anser partistyrelsen att förslaget om både barnomsorgspeng

och jobbskatteavdraget för föräldrar är både väl avvägda och effektiva lösningar samtidigt som de är tämligen träffsäkra.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 03:02, att anse motion 03:03 besvarad samt att avslå motion 03:04.

03:05 Avskaffa flerbarnstillägget

Flerbarnstillägget är ett tillägg som ger familjer med fler än ett barn en extra ekonomisk kompensation. Förespråkarna menar att det kan vara välbehövligt då utgifterna i regel blir större desto fler barn man har. Tillägget utbetalas vid andra barnet och blir allt högre ju fler barn det finns i familjen . Utbetalningen är skattefri och sker i samband med utbetalning av barnbidraget som även det är såväl skattebefriat som befriat från inkomstprövning.

Vid två barn får man 150kr mer i månaden, alltså sammanlagt 1050kr X 2 = 2100 + 150. Har familjen tre barn blir det 604 kr utöver barnbidraget. Per barn blir det 302kr. Sedan accelererar bidraget snabbt. En fembarnsfamilj får 2864kr mer i månaden utöver de 5250 kronor som utgår i barnbidraget.

Vi har en befolkningsökning i världen som man försöker komma till rätta med. Även här i Sverige har vår befolkning överskridit 10 miljoner människor vilket är ett lågt antal vid jämförelse med övriga världen. Vår befolkning blir allt äldre och även sk äldreäldre behöver hjälp för att de sista åren skall bli värdiga.

Utbildning blir allt viktigare. Vården är kräver allt större resurser. Föräldraförsäkringen med 480 betalda föräldradagar är kanske det mest generösa bidraget till föräldrar i världen. Även bostadsbidraget ger barnfamiljer möjlighet att leva ett gott liv.

att riksmötet ger i uppdrag till partistyrelsen att verka för avskaffandet av flerbarnstillägget.

2017-03-17

Britt Westerlind

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Motionären tar upp frågan om barnbidragets utformning, mer specifikt flerbarnstillägget som ger ett extra tillskott till den som skaffar fler än ett barn.

Kristdemokraterna i Stockholms stad instämmer i att det kan finnas skäl i att se över flerbarnstilläggets utformning, då det exempelvis kan leda till att föräldrar med många barn och som redan står långt från arbetsmarknaden får små incitament att söka eller gå tillbaka till egenförsörjning genom arbete.

Flerbarnstillägget är dock en del i en helhet av olika stöd som tillsammans skapar ett viktigt skyddsnät för familjerna, ett skyddsnät som KD värnar och gärna ser förstärkt för ekonomiskt utsatta barnfamiljer. Det vore mot den bakgrunden allt för långtgående att på förhand låsa partistyrelsen vid att verka för att flerbarnstillägget

ska avskaffas.

Stämman beslutade att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären föreslår att flerbarnstillägget i barnbidraget avskaffas eftersom det finns flera andra förmåner och bidrag för att säkra det ekonomiska grundskyddet för barnfamiljer.

Precis som motionären tar upp så finns det flera olika transfereringssystem i socialförsäkringssystemet som ska stödja barnfamiljer ekonomiskt. De har lite olika syften.

Ett generellt kontant barnbidrag till alla barn infördes i Sverige 1948 och ersatte de barnavdrag som tidigare fanns i beskattningen. De viktigaste motiven till att införa barnbidraget var då att öka nativiteten, utjämna levnadsstandarden mellan barnlösa och barnrika familjer och minska antalet barn som levde i fattigdom.

Barnbidraget är en omfördelning av resurser mellan dem som inte har barn till dem som har barn samt över livscykeln. Risken att hamna i en ekonomisk utsatthet, eller att leva på mycket låg inkomst, är inte jämnt fördelad över människans livscykel. En av de utpräglade riskperioderna är som småbarnsförälder. Barnbidraget är således kopplat till den ökade försörjningsbördan som det innebär att ha barn, oberoende av inkomst.

Barnbidraget är ett generellt bidrag, som karaktäriseras av att det utgår med fasta belopp per barn oavsett föräldrarnas inkomst. Det betalas ut från och med månaden efter barnets födelse och till och med då barnet fyller 16 år. Enligt den statliga utredningen ”Ur fattigdomsfällan” (SOU 2011:24) är fördelen med barnbidraget ”att det är oberoende av inkomsten och därmed inte ger några marginaleffekter. Barnbidraget är enkelt och överblickbart. Det är därför lätt att förstå, lätt att administrera och svårt att missbruka. Vidare betalas mer ut i barnbidrag till ekonomiskt utsatta hushåll än till ekonomiskt starka hushåll. Detta beror på att hushåll med många barn oftare har en lägre ekonomisk standard." Enligt Rädda Barnens rapport ”Välfärd – Inte för alla. Den ekonomiska familjepolitikens betydelse för barnfattigdomen i Sverige.” har jämförande studier bland OECD-länder visat på en tydlig koppling mellan högre utgifter för kontanta barnbidrag och lägre barnfattigdom. En studie genomförd av Försäkringskassan och Stockholms universitet, jämför sambandet mellan olika typer av barnbidrag och barnfattigdom för 16 OECD-länder. Studiens resultat visar att generella kontakta barnbidrag är kopplade till lägre barnfattigdom medan skattebaserade bidrag uppvisar mer blandade resultat.

Andra argument som finns för ett generellt barnbidrag är att det inte är stigmatiserande och därmed inte avhåller dem som behöver bidraget från att söka det.

2005 infördes flerbarnstillägg i barnbidraget för det andra barnet. Alliansregeringen höjde flerbarnstillägget under 2010 med motiveringen att barnfamiljer med många barn utgör en förhållandevis stor andel av de hushåll som har en låg ekonomisk

standard. Höjningen ansågs därför ändamålsenlig.

Mot bakgrund av den relativt sett svaga utvecklingen av barnfamiljernas disponibla inkomst under de senaste 20 åren anser Kristdemokraterna att barnfamiljernas ekonomi behöver förstärkas, inte försvagas. Partistyrelsen vill därför fortsätta att prioritera de familjer som lever i ekonomisk utsatthet genom att behålla flerbarnstillägget som är generellt, höja det barnrelaterade bostadsbidraget som är inkomstrelaterat samt att återinföra fritidspengen för barn som lever i familjer med försörjningsstöd. Samtidigt bör incitamenten stärkas för arbete genom ett jobbskatteavdrag för föräldrar som är 500 kronor per förälder och månad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 03:05.

03:06 Skyddad SGI utan krav på utfyllnad!

Vårt parti har redan den bästa familjepolitiken, men inget är så bra att det inte kan bli ännu bättre! Skyddet av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) är ett sådant område. Idag gäller detta skydd dem som har barn under ett år, partiet vill förlänga detta till tre år. Varför inte ända till yngsta barnet är åtta år? Som alla vet är småbarnsåren en härlig men på många sätt påfrestande tid, inte minst ekonomiskt, eftersom barn med all rätt tar tid. Många väljer att arbeta deltid för att orka och hinna träffa sina barn. Rätt till deltid finns redan, men med dagens regelverk drabbas man hårt vid sjukskrivning eller arbetslöshet, om man inte ansökt om föräldrapenning för resterande tid upp till 100%. De så kallade lägstanivådagarna i föräldraförsäkringen på 180 kronor kan förslagsvis slopas med denna reform, eftersom de ger upphov till mycket administration för såväl samhället som den enskilde, till väldigt lite utkomst.

Vi yrkar därför rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att uppgradera familjepolitiken med följande åtgärder:

att SGI skyddas oavsett tjänstgöringsgrad för vårdnadshavare till barn under åtta år

att lägstanivådagarna i föräldraförsäkringen fasas ut

2017-02-16

Gunilla Lindell, Katrin Elfstrand Trigueros

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Vi delar motionärernas syn på att barnfamiljers ekonomiska trygghet bör kunna stärkas med denna relativt enkla reform som dessutom skulle minska familjernas och Försäkringskassans administration. Kristdemokraterna har verkat för att dagersättningen för lägstanivådagarna höjts, och ställer krav på ytterligare höjning, därför kan den andra att-satsen anses besvarad.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta den första att-satsen samt anse den andra att-satsen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:

Dagens regelverk medger en relativt flexibel användning av föräldraförsäkringen under barnets första levnadsår. Föräldrarnas inkomst är skyddad oavsett hur många föräldrapenningdagar som tas ut under det första året. Men efter barnets ettårsdag skyddas endast den ursprungliga inkomsten om föräldern tar ut lika många föräldrapenningdagar som lediga dagar från arbetet. Inkomstskyddet är framförallt viktigt om föräldern skulle bli sjuk längre än två veckor men också om föräldern skulle behöva ta ut tillfällig föräldrapenning. Därför är många föräldrar måna om att skydda sin inkomst.

De innebär således att de som vill vara föräldralediga längre måste se till att spara många föräldrapenningdagar under barnets första år. Alla har förstås inte den ekonomiska möjligheten. Regeln missgynnar dessutom pappor eftersom de ofta tar ut sin föräldraledighet när barnet är lite större. Kristdemokraterna har därför föreslagit att inkomsten för föräldralediga ska skyddas upp tills barnet är tre år, en förlängning med två år. På det sättet möjliggörs en större flexibilitet för varje förälder och en möjlighet att vara hemma längre, även efter barnets treårsdag eftersom det går att spara föräldrapenningdagar under en längre tid. Motionären föreslår att inkomstskyddet ska gälla upp tills barnet är åtta år istället.
Partistyrelsen anser att den avvägning som partiet har gjort när det gäller att helt skydda inkomsten för föräldrar med barn under tre år är rimlig. Det är under de första tre åren som behovet av föräldrarnas anknytning och trygghet är som störst. Samtidigt ges ökat utrymme att använda föräldrapenningdagar efter barnets treårsdag i och med att det går att spara dagar under barnets tre första år. Att helt slopa lägstanivådagarna som föreslås för att finansiera förslaget vore dessutom olyckligt av andra skäl. Dessa dagar kan i praktiken användas som kontaktdagar för större barn och används inte sällan av föräldrar för att få rätt till ledighet när förskolan eller skolan har studiedagar eller korta lovdagar.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 03:06.

03:07 Höj taket i föräldrapenningen

Istället för att som vänstersidan tycker att man skall kvotera och tvinga familjer till en jämnare fördelning av uttaget av föräldradagar så borde taket i föräldrapenningen höjas. Detta skulle göra att mannen (som oftast tjänar mer) för större möjligheter att ta ut mer föräldraledigt och vab. Ett bra argument för att styra debatten i en annan riktning, dvs att skapa bättre förutsättningar för en jämnare fördelning. Mot bakgrund av detta yrkar jag:

att Kristdemokraterna ska verka för att taket i föräldrapenningen höjs

2017-02-03

Peter Nilsson

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Hur familjer väljer att fördela ansvaret för hem och barn påverkar andra delar av livssituationen, som ställningen på arbetsmarknaden, möjligheter till karriär och framtida pension. Traditionellt sett har kvinnor tagit ett större ansvar i hemmet.

Effekten har blivit att kvinnorna varit borta mer från jobbet, halkat efter i löneutveckling och därmed också fått lägre pensioner.

Flera partier använder detta faktum som ett skäl att likrikta utformningen av föräldraförsäkringen och föräldraledigheten. Till exempel tillsatte regeringen i början av 2016 en ny utredning av föräldraförsäkringen där en del av syftet består just i att ”särskilt analysera förutsättningarna för och konsekvenserna av att reservera ytterligare månader för vilka en förälder inte kan avstå rätt till föräldrapenning till den andra föräldern”. Detta är dock fel väg att gå eftersom det inskränker familjers valfrihet och omyndigförklarar föräldrar.

Kristdemokraternas lösning är istället att undanröja hinder och skapa bättre förutsättningar för olika val, för såväl mammor som pappor. Valfrihet står inte i motsatsförhållande till ökad jämställdhet. Den som förespråkar kvotering stänger däremot dörren till valfriheten. Kristdemokraterna vill ge familjer fler valmöjligheter att välja den livsstil i allmänhet och barnomsorgsform i synnerhet som passar dem och deras barn bäst. Vi vill betona förutsättningarna snarare än att styra utfallet, vilket innebär en acceptans för att resultatet inte alltid blir detsamma för alla barnfamiljer. Olika utfall kan bero på att förutsättningarna är olika, men det kan också bero på att familjerna har gjort olika prioriteringar och val som får ekonomiska konsekvenser. Så måste det kunna få vara och det måste respekteras.

Av denna anledning förespråkar Kristdemokraterna största möjliga flexibilitet i föräldraförsäkringen. Vi vill återinföra rätten att helt fritt överlåta föräldrapenningdagar mellan föräldrarna, alltså ta bort all kvotering inom föräldraförsäkringen. Men vi vill också att inkomstskyddet i föräldraförsäkringen förstärks, att rätten till tjänstledighet förbättras så att mammor och pappor får ökade möjligheter att vara hemma under barnets tre första år, att kravet på att de första 180 föräldrapenningdagarna måste tas ut på föräldrapenninggrundande nivå tas bort, att alla föräldrapenningdagar ska kunna användas som dubbeldagar och att det införs en möjlighet att också överlåta föräldrapenningdagar till närstående.

För att mer specifikt förbättra förutsättningarna för föräldrar att göra jämställda val vill Kristdemokraterna också återinföra den så kallade jämställdhetsbonusen, stärka pensionsrätten för barnår och automatiskt dela premiepensionen för föräldrar. Mer om alla dessa förslag kan läsas i partiets familjepolitiska rapport från oktober 2016.

Att utöver detta höja taket i föräldrapenningen är ingenting som partidistriktsstyrelsen är starkt emot. Men det är inte det mest prioriterade just nu och måste i alla lägen vägas mot andra angelägna och kostnadsdrivande reformer. Partidistriktsårsmötet föreslår därför rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären föreslår att taket i föräldraförsäkringen höjs för att på så sätt få fler pappor att vara föräldralediga. Motioner med liknande yrkande har behandlats vid de två senaste rikstingen och avslagits.

Taket i föräldraförsäkringen är idag 10 prisbasbelopp vilket motsvarar 448 000 kronor eller 37 333 kronor per månad. Undersökningar visar att pappor som har

högre inkomster i större utsträckning tar ut föräldrapenning än pappor med lägre inkomster och svag anknytning till arbetsmarknaden. Samtidigt tenderar pappor med de allra högsta inkomsterna (över 10 prisbasbelopp) att ta kortare och färre sammanlagda ledigheter samt lite fler föräldrapenningdagar i veckan än de som har den näst högsta inkomsten. Det bör dock tilläggas att många med högre inkomster över taket i föräldraförsäkringen ofta kompenseras genom kollektivavtal och arbetsgivare med exempelvis en så kallad föräldralön. Det är därför troligen andra faktorer än de rent ekonomiska som styr pappors uttag. Partistyrelsen anser därför att det i dagsläget inte är motiverat att prioritera en reform som i första hand går till att kompensera för bortfall av höga inkomster.

När det gäller frågan om tillfällig föräldrapenning så är taket lägre än i föräldrapenningen men trots detta är fördelningen mycket jämnare mellan kvinnor och män. Det är troligen andra faktorer än de rent ekonomiska som styr fördelningen av uttaget. Partistyrelsen anser därför inte att det i dagsläget är prioriterat att föreslå en höjning av taket i tillfällig föräldrapenning.

Partistyrelsen vill i detta sammanhang betona vikten av att undanröja hinder för såväl pappor som mammor att kunna vara hemma mer med sina barn. För att möjliggöra för fler pappor att vara hemma mer med barnen har Kristdemokraterna istället föreslagit att rätten till tjänstledighet och skyddet av inkomsten vid föräldraledighet ska förlängas. Dagens regler missgynnar nämligen pappor som ofta är föräldralediga när barnet är lite äldre. Vi har också i vår budget satsat på att återinföra jämställdhetsbonusen som en morot för de föräldrar som väljer ett mer lika uttag av föräldrapenningen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 03:07.

03:08 Återupprätta föräldrars självförtroende

Det är skrämmande att se hur snabbt socialisterna har lyckats förstöra de svenska föräldrarnas självförtroende. Sedan Socialdemokraterna drev igenom sin reform om maxtaxa, allmän förskola för treåringar och förskola för föräldralediga, har barnens ålder för start i förskolan sjunkit avsevärt och deras arbetsvecka har förlängts med många timmar. Det är idag inte ovanligt att små barn är borta 50 timmar och mer per vecka, tyvärr redan från det att de är riktigt små.

Föräldrar tror sig inte längre om att räcka till för sina barn. Det har blivit så att många tror att det behövs en pedagog för att uppfostra barnen. Man vågar inte låta sina barn vara hemma när man själv är föräldraledig, för då får de större barnen inte tillräckligt med stimulans. Ett annat skäl är att det inte finns några andra barn som är hemma.

Vi behöver återupprätta föräldrars självförtroende och ge de mod att uppfostra sina barn. Det är dags att någon berättar för Sveriges föräldrar att barn mår bra av att vara med sin mamma och pappa, och till och med med ett yngre syskon. Det behövs ett parti som visar att socialismen inte är det som är bäst för vårt samhälle och att den socialistiska tanken om kollektiv uppfostran på förskola inte är det bästa för alla barn.

Föräldrar i vårt land måste ges möjlighet att själva ta hand om barnen de så viktiga första åren. Det är inte bra med så tidig inskolning i förskolan som nu har blivit det normala. Barn mår bra av att bli lite äldre än 1 eller 1½ år innan de lämnas bort till andra än sina föräldrar flera timmar om dagen. Kristdemokraterna ska vara det parti som ger familjer de bästa möjligheterna och som visar att föräldrar är bra och att de kan ge sina barn det de små behöver.

Vi måste ge föräldrar tro på sig själva. De måste få veta att de duger och att det inte behövs pedagogisk kompetens för att uppfostra barn. Familjernas roll i samhället behöver återupprättas och makten måste flyttas tillbaka till hemmen. Vi behöver utveckla vår politik för att stimulera föräldrar att vilja ta sitt ansvar och själva ge sina barn det de behöver. Ett tryggt hem och en plats där de får vara barn utan att ha för många personer att försöka anknyta till. Vår politik ska vara tydlig med att föräldrar är det viktigaste som finns för barnen, att det faktiskt är bra att låta barn få vara hemma när en förälder är hemma med ett mindre syskon. Vår politik ska vara tydlig med att det inte är statens eller kommunens roll att uppfostra våra barn. Vår politik ska vara tydlig med att förskolan inte är det viktigaste för ett barns utveckling, utan att det är i familjen man lär sig att bli en människa.

att Kristdemokraterna verkar för att avskaffa rätten till förskola för föräldralediga.

att Ge partistyrelsen i uppdrag att utveckla familjepolitiken för att stärka föräldrars självförtroende som föräldrar.

att Partistyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på hur barns start i förskolan kan senareläggas.

2017-03-31

Niklas Mattsson

Partidistriktet Hallands yttrande:
Motionären tar upp viktiga frågor i två motioner, som rör föräldrars och familjers roll och ansvar för sina barn. Det gäller både synen på föräldraansvaret och valfriheten för familjer. Starka familjer skapar bättre förutsättningar för tryggare barn. Samtidigt påtalar motionären den ideologiska grunden för synen på familj och föräldraskap, vilken har urholkats i Sverige genom en socialistisk syn på föräldraskapet.

Motionären lägger sammanlagt fram fyra yrkanden i motionerna.
-Stärka föräldrars självförtroende
-Förslag om senareläggning av förskolestart
-Avskaffa rätten till förskola för föräldralediga
-Avskaffa avgiftsfria timmar i förskolan

Huvudtemat i motionerna är att stärka föräldraskapets roll. Kristdemokraterna har alltid satt familjen och föräldrarna i främst, när det gäller familjepolitik. Att stärka föräldraskapet är en prioriterad fråga och bör vara så i alla frågor som rör familjepolitik. Förskolan får inte ses som en ersättning för föräldrarna.
Olika familjer och barn har olika förutsättningar. När det gäller tidpunkten för start

i förskolan måste det ytterst vara en sak som föräldrarna själva avgör. Detta hindrar inte att Kristdemokraterna verkar för att öka de reala möjligheterna för familjer att själva välja när och om man vill nyttja förskolan. Med dagens regeringspolitik har dessa möjligheter kraftigt begränsats.

Föräldrar har idag rätt att nyttja förskolan även vid föräldraledighet. Föräldralediga har oftast en föräldraförsäkring, som kompensation för ledigheten samtidigt som man har rätt till subventionerad barnomsorg under ett antal timmar per vecka. 15 timmar är kostnadsfria.

Nuvarande regler ger kommunerna ökade personalkostnader för att möta upp denna möjlighet i barnomsorgen. Det är dock tveksamt om man kan avskaffa rätten till förskola under denna tid. Barn har ibland en önskan om kontakt med andra barn på sin förskola även när föräldrarna är föräldralediga.

En alternativ lösning är att se över avgiftssystemet, vilket idag inte följt med kostnadsutvecklingen. Det viktigaste för politiken är att möjliggöra för föräldrar och barn att få mer tid tillsammans. Motionen ansågs besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 03:10.

03:09 Avskaffa de fria timmarna på förskolan.

Varför ska våra skattemedel gå till att bekosta gratis tid på förskolan? Vi har bara en begränsad mängd pengar som ska räcka till välfärden och dessa pengar ska användas där de behövs bäst och för att täcka de största behoven. Det är inte bästa sätt att låta pengarna bekosta gratis förskola. Det finns så många stora behov som är mycket viktigare att tillgodose än att ge några invånare denna kostnadsfria tid. Vi hör gång på gång från många håll om de stora behov som finns. Det saknas personal i äldreomsorgen och den personal som finns går på knäna.

Socialnämnderna rapporterar om allt fler familjer som mår dåligt och om barn som far illa, men det saknas personal för att kunna ta hand om detta i rimlig tid. Brist på lärare och andra vuxna i skolan, är något som ständigt upptar rektorer och skolledningars tid. Ja det finns många och stora hål som skulle behöva fyllas i våra kommuner.

Men istället för att fylla dessa behov läggs det miljarder på att vissa ska få gratis förskola. Det är hög tid att vi Kristdemokrater står upp för en mer rättvis fördelning av pengarna i välfärden. Det är dags att bryta denna trend att allt ska vara gratis.

Om det inte finns gratistid på förskolan skulle barnen inte vara där så länge. Det skulle vara bra på många sätt, men inte minst för barnen själva. Det är många barn som har orimligt långa dagar. En del av dessa skulle få mer tid med sina föräldrar, vilket skulle vara en stor förbättring. Det skulle också bli mer personal över till skolan och minskad lärarbrist. Ja det finns mycket som har betydligt högre prioritet än att bekosta fria timmar på förskolan.

att Kristdemokraterna verkar för att avskaffa fria timmar på förskolan.

2017-01-20

Niklas Mattsson

Partidistriktet Hallands yttrande:
Kristdemokraterna i Hallands årsstämma besvarade motionen.

Motionären tar upp viktiga frågor i två motioner, som rör föräldrars och familjers roll och ansvar för sina barn. Det gäller både synen på föräldraansvaret och valfriheten för familjer. Starka familjer skapar bättre förutsättningar för tryggare barn. Samtidigt påtalar motionären den ideologiska grunden för synen på familj och föräldraskap, vilken har urholkats i Sverige genom en socialistisk syn på föräldraskapet.

Motionären lägger sammanlagt fram fyra yrkanden i motionerna.
-Stärka föräldrars självförtroende
-Förslag om senareläggning av förskolestart
-Avskaffa rätten till förskola för föräldralediga
-Avskaffa avgiftsfria timmar i förskolan

Huvudtemat i motionerna är att stärka föräldraskapets roll. Kristdemokraterna har alltid satt familjen och föräldrarna i främst, när det gäller familjepolitik. Att stärka föräldraskapet är en prioriterad fråga och bör vara så i alla frågor som rör familjepolitik. Förskolan får inte ses som en ersättning för föräldrarna.

Olika familjer och barn har olika förutsättningar. När det gäller tidpunkten för start i förskolan måste det ytterst vara en sak som föräldrarna själva avgör. Detta hindrar inte att Kristdemokraterna verkar för att öka de reala möjligheterna för familjer att själva välja när och om man vill nyttja förskolan. Med dagens regeringspolitik har dessa möjligheter kraftigt begränsats.

Föräldrar har idag rätt att nyttja förskolan även vid föräldraledighet. Föräldralediga har oftast en föräldraförsäkring, som kompensation för ledigheten samtidigt som man har rätt till subventionerad barnomsorg under ett antal timmar per vecka. 15 timmar är kostnadsfria.
Nuvarande regler ger kommunerna ökade personalkostnader för att möta upp denna möjlighet i barnomsorgen.

Det är dock tveksamt om man kan avskaffa rätten till förskola under denna tid. Barn har ibland en önskan om kontakt med andra barn på sin förskola även när föräldrarna är föräldralediga.

En alternativ lösning är att se över avgiftssystemet, vilket idag inte följt med kostnadsutvecklingen. Det viktigaste för politiken är att möjliggöra för föräldrar och barn att få mer tid tillsammans. Motionerna anses besvarade.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 03:10.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

03:10 Mer tid att utveckla syskonkärleken!

Förskolor och dagbarnvårdare finns i första hand för att föräldrarna ska kunna förvärvsarbeta eller studera. 2002 infördes en mycket förmånlig maxtaxa vilken innebär att de flesta betalar högst ca 10% av förskoleplatsens faktiska kostnad. Störst rabatt erhåller sammanboende höginkomsttagare (vilket är en märklig fördelningspolitik i sig).

Sedan 2010 erbjuds alla barn från tre år "gratis" s k allmän förskola 15 timmar per vecka, oavsett om föräldrarna har sysselsättning eller ej. Det finns ett visst forskningsstöd för att (de flesta) barn från tre års ålder mår väl av att träffa jämnåriga i grupp. Ingen forskning stöder att barn yngre än tre år har detta behov, de behöver tvärtom ett fåtal nära kontakter med vuxna. Det blir alltmer vanligt att barn under tre år går på förskola trots att en förälder är hemma med ett syskon. Vi anser att det är orimligt att detta subventioneras med maxtaxa. Dessa barn har i de flesta fall en tryggare tillvaro hemma med sin förälder och sitt yngre syskon.

att maxtaxa inte ska tillämpas när barn under tre år går på förskola/hos dagbarnvårdare trots att en förälder är föräldraledig. Barnomsorg för dessa barn kan erbjudas i mån av plats, till kommunens faktiska kostnad.

att undantag ska göras för barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola. (Enligt Skollagen 8 kap 7 paragrafen)

2017-02-23

Gunilla Lindell, Maria Nilsson, Jens Abrahamsson, Roya Jorat, Katrin Elfstrand Trigueros, Torsten Larsson, Lili André

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Det är viktigt att man ser till barnens situation inom familjen och förskolan. Vi anser också att det är viktigt att vi lyfter fram vikten av anknytning samt behovet av starka samt sunda relationer inom familjen, därför biföll årsmötet denna motion.

PD beslutad att bifalla motionen

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Motionärerna tar upp frågan om det är motiverat att tillämpa maxtaxan när barn under tre år går på förskola eller är hos dagbarnvårdare trots att en förälder är föräldraledig. Som maxtaxan är uppbyggd idag får kommunerna bidrag för att använda maxtaxesystemet och förlorar bidraget om de går ifrån det. Distriktet delar motionärernas syn att syskonplats inte borde ges för barn under tre år med vissa undantag. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Mer tid att utveckla syskonkärlek.

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Styrelsen delar motionärernas syn att i de flesta fall bör ett- och tvååringar med hemmavarande småsyskon få vara hemma med syskonet och sin förälder. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 3:8, 3:9 samt 3:10:
Kristdemokraterna förvaltar inte bara ett arv av att driva frågan om valfrihet utan också arvet att påtala familjens betydelse, inte bara för individen utan också för samhället. Med en stabil familj och goda uppväxtvillkor fostras också goda medborgare.

En typ av barnomsorg kan omöjligt passa alla de familjekonstellationer vi ser idag. Detta till trots försöker dagens regering minimera antalet barnomsorgsformer och tvinga in alla familjer i en och samma lösning. Men, lika lite som vi tror på att tvinga in alla familjer i en och samma lösning, tror vi på att dra bort möjligheter för familjer att själva utforma sin egen vardag. Att avskaffa den lagstadgade rätten till förskola om 15 timmar per vecka, för barn vars föräldrar är föräldralediga, tror vi skulle ha negativa effekter. Likaså tror vi att ett avskaffande av de avgiftsfria årliga 525 timmar som idag måste erbjudas enligt lag skulle ha negativa effekter. Det finns barn, det finns familjer och det finns omständigheter som kan göra att barnen faktiskt mår bra av att få lite tid på förskolan även i yngre år. Det är heller inte helt ovanligt att dessa barn växer upp i ekonomiskt utsatta familjer.

För oss som parti bör fokus ligga på att möjliggöra för så många familjer som möjligt att utarbeta en situation som passar respektive familj så bra som möjligt, inte att dra bort rättigheter som faktiskt kan underlätta en familjs vardag.

Partiet har senaste tiden presenterat en rad förslag för att öppna upp möjligheten för föräldrar att vara hemma längre med sina barn. Vi har presenterat en barnomsorgspeng som ska gälla mellan barnets 1 årsdag till dess att barnet fyller 3. Vi har presenterat ett skatteavdrag för föräldrar för de år barnet är i samma åldersintervall som gäller för barnomsorgspengen. Dessa två tämligen omfattande förslag tjänar just det syftet, att stärka familjers möjlighet att vara hemma längre, att finnas där för sina barn under barnets första 3 år, vilka också är de år som ur anknytningssynpunkt är viktigast för barnet.

I grunden är dessa förslag också frihetsreformer. Det är förslag som tjänar till att skapa möjligheter för föräldrar att själva planera sin vardag utefter det som passar dem bäst. Så, även på denna punkt bör vi som parti vara varsamma med pekpinnar. Vi bör vara försiktiga med att säga till familjer att de ska senarelägga barnens start på förskolan. Vad vi däremot ska göra är att skapa möjligheten för föräldrar att själva välja. Vilket också ytterst tjänar till att stärka föräldrarnas självförtroende.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 03:08, att avslå motion 03:09 samt att avslå motion 03:10.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

03:11 Maxtid och maxtaxa inom förskolan

Enligt uppgifter vistas barn allt längre tid på förskolan. Det är inte ovanligt att barn vistas i förskolan 55 timmar i veckan. Någon arbetstidslag som reglerar maximal tid inom förskolan eller i fritidshemmen finns dock inte.

Barnombudsmannen har föreslagit att barn i förskolan och i fritidshemmen i likhet med skolbarn ska omfattas av arbetsmiljölagen. Lite märkligt kan det tyckas att barnen i grundskolan omfattas av arbetsmiljölagen, men inte barnen i förskolan och i fritidshemmen.

Skulle arbetsmiljölagen gälla för förskolan och fritidshemmen fanns helt andra möjligheter att komma tillrätta med långa arbetstider, men också med andra arbetsmiljöproblem.

Rikstinget 2015 beslutade bifalla Torsten Larssons motion (06:03) om att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att arbetsmiljölagen ska gälla även i förskolan och i fritidshemmen.

Mot bakgrund av rikstingets ställningstagande 2015 kan det vara logiskt att även begränsa den maximala tiden inom förskolan då maxtaxan tillämpas till 40 timmar per vecka. Därefter står det kommunen fritt att fastställa taxa upp till full kostnadstäckning. För att familjer med låg inkomst inte ska komma i kläm, exempelvis ensamstående föräldrar, bör familjer med sammanlagd inkomst understigande exempelvis 40000 kronor per månad undantas en eventuell högre debitering än maxtaxan.

att verka för att den maximala tiden inom förskolan då maxtaxan tillämpas som regel ska vara 40 timmar per vecka, men att undantag görs för familjer med lägre inkomst, exempelvis understigande 40000 kronor per månad.

2017-02-23

Torsten Larsson, Camilla Rinaldo Miller, Gunilla Lindell, Maria Nilsson, Britt-Mari Brynielsson, Anette Asplund, Per-Olof Hermansson, Eva Johnsson

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Motionen berör viktiga frågor som handlar om barnens utveckling. Vi anser dock att det är svårt att ställa oss bakom just denna attsats. Om motionärerna på rikstinget ändrar sin attsats så att den blir tydligare kan vi se att denna motion har en poäng, i att kommunen själv får mandat att höja barnomsorgsavgiften då tiden är mer än 40 h/vecka, men som den just nu är formulerad har årsmötet landat i att motionen ska besvaras.

PD beslutade att anse motionen besvarad

Partidistriktet VG Södras yttrande:
Partidistriktsårsmötet beslutar att föreslå rikstinget att anta motionens att-sats.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 03:12.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

03:12 Maxtid och maxtaxa inom förskolan

Enligt uppgifter vistas barn allt längre tid på förskolan. Det är inte ovanligt att barn vistas i förskolan 55 timmar i veckan. Någon arbetstidslag som reglerar maximal tid inom förskolan eller i fritidshemmen finns dock inte.

Barnombudsmannen har föreslagit att barn i förskolan och i fritidshemmen i likhet med skolbarn ska omfattas av arbetsmiljölagen. Lite märkligt kan det tyckas att barnen i grundskolan omfattas av arbetsmiljölagen, men inte barnen i förskolan och i fritidshemmen.

Skulle arbetsmiljölagen gälla för förskolan och fritidshemmen fanns helt andra möjligheter att komma tillrätta med långa arbetstider, men också med andra arbetsmiljöproblem.

Rikstinget 2015 beslutade bifalla Torsten Larssons motion (06:03) om att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att arbetsmiljölagen ska gälla även i förskolan och i fritidshemmen.

Mot bakgrund av rikstingets ställningstagande 2015 kan det vara logiskt att även begränsa den maximala tiden inom förskolan då maxtaxan tillämpas till 40 timmar per vecka. Därefter står det kommunen fritt att fastställa taxa upp till full kostnadstäckning. För att familjer med låg inkomst inte ska komma i kläm, exempelvis ensamstående föräldrar, bör familjer med sammanlagd inkomst understigande exempelvis 40000 kronor per månad undantas en eventuell högre debitering än maxtaxan.

att Rikstinget beslutar ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att den maximala tiden inom förskolan då maxtaxan tillämpas som regel ska vara 40 timmar per vecka, men att undantag görs för familjer med lägre inkomst, exempelvis understigande 40000 kronor per månad.

2017-02-23

Torsten Larsson, Camilla Rinaldo Miller, Gunilla Lindell, Maria Nilsson, Britt-Mari Brynielsson, Anette Asplund, Per-Olof Hermansson, Eva Johnsson, , Britt-Mari Brynelsson

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partidistriktet Dalarnas yttrande:

Ur ett barnperspektiv är inte långa vistelsetider inom förskolan bra och det rimmar illa med arbetsmiljölagen att barn ska vistas 10-11 timmar per dag i förskolan. Att införa ett förbud för långa dagar inom förskolan för alla skulle dock riskera att sätta vissa ensamstående föräldrar utan bra kontaktnät i en svår situation då de skulle få svårt att få ihop livspusslet. Av den anledningen har motionärerna föreslagit tillägget att undantag görs för familjer med lägre inkomst, vilket kan underlätta för ensamstående föräldrar. Samtidigt löses dock inte grundproblemet med långa dagar för barnen. Frågan är hur begränsning av vistelsetiden ska kunna göras utan att ensamstående föräldrar drabbas. En väg att gå är att arbeta med attitydförändringar i samhället där det ses som positivt att föräldrar tillbringar mer tid med barnen och en annan att ge skattelättnader för småbarnsföräldrar, allt detta har kristdemokraterna föreslagit. En tredje, som motionärerna föreslagit, att införa ett ekonomiskt styrmedel genom begränsning av maxtaxan kan vara ytterligare ett sätt. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motion Maxtid och maxtaxa inom förskolan.

Partidistriktet Kronorbergs yttrande:
Partidistriktsstämman föreslår att rikstinget antar motionen

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Syftet med motionen är att verka för att barnen tid på förskolan ska minska. Konsekvenserna av den utformning motionärerna föreslår riskerar dock att drabba småbarnsföräldrar som redan idag kämpar för att få ihop livspusslet. Även med det undantag som motionärerna föreslår riskerar, i synnerlighet den ensamstående föräldern som måste jobba heltid för att få ekonomi att gå ihop, att ”straffas” med en högre avgift.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen avslås.

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Vi delar motionärernas syn att många barn har för lång vistelsetid i förskolan, dock ser vi problem i de fall där det bara finns en förälder, som av ekonomiska skäl är tvungen att arbeta heltid.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen

Partidistriktet Norrbottens yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen maxtid och maxtaxa inom förskolan

Partistyrelsens yttrande för motionerna 3:11 samt 3:12:
Kristdemokraterna presenterade 2016 en familjepolitisk rapport innehållandes ett batteri med förslag för att förenkla för barnfamiljer och öka flexibiliteten i föräldraförsäkringen. I grunden är dessa förslag frihetsreformer. Det är förslag som tjänar till att skapa möjligheter för föräldrar att själva planera sin vardag utefter det som passar dem bäst. I detta ligger givetvis också en tro på att föräldrarna faktiskt vill lära känna sina barn och spendera så mycket tid som möjligt med dem under de första uppväxtåren.

En typ av barnomsorg kan omöjligt passa alla de familjekonstellationer. Detta till

trots försöker den rödgröna regeringen minimera antalet barnomsorgsformer. Men, lika lite som vi tror på att tvinga in alla familjer i en och samma lösning, tror vi på att dra bort möjligheter för familjer att själva utforma sin egen vardag. Å andra sidan ligger det givetvis också i barnens intresse att de dagar de spenderar på förskola inte är för långa.

Med detta i beaktande anser dock partistyrelsen att det vore problematiskt att lagstifta om en maxtid, vilket motionens förslag per definition skulle bli för många föräldrar. Häri ligger att det finns ensamstående föräldrar, vilka ofta också är mer ekonomiskt utsatta än par, som har lång pendlingsväg och inte kan få ihop 40 timmars arbetsvecka om ett tak sätts på tiden barnen kan vara på förskolan med maxtaxa. Även om de som drabbas av en sådan förändring är få till antalet är konsekvenserna tillräckligt allvarliga för att avslå motionen. I slutändan riskerar vi att försämra för barn då utsatta föräldrar som precis får ihop vardagen idag, inte skulle kunna få ihop vardagen efter en förändring enligt motionens intentioner. Därför yrkar partistyrelsen avslag till motionerna.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 03:11 samt att avslå motion 03:12.

03:13 Några adoptionsrelaterade förslag

Partiets principprogram fastslår:
”Adoption bör underlättas med olika statliga eller andra offentliga åtgärder.” (s.68)

Som adoptivförälder och kristdemokrat anser jag att det är viktigt att satsa på familjer och barn, för då bygger vi ett starkt Sverige. Familjer ser olika ut och det gäller naturligtvis även adoptivfamiljer. Ett starkt vikande antal utlandsadoptioner, sedan millenieskiftet, gör att denna grupp familjer utgör en allt svagare röst opinionsmässigt och att gruppens frågor därmed riskerar komma i skymundan. Jag hoppas därför få gehör för förslagen i denna motion.

Höj adoptionsbidraget till två prisbasbelopp
Vid förra rikstinget 2015 fick partistyrelsen i uppdrag, utifrån motion 03:02, att verka för att adoptionsbidraget skulle höjas från den dåvarande nivån på 40 000 kronor till förslagsvis 89 000 kronor (cirka två prisbasbelopp).
Den rödgröna regeringen hann före med en höjning. Från och med 2017-01-01 är adoptions-bidraget 75 000 kronor. Det är glädjande att höjningen äntligen blev av, den andra sedan bidraget infördes 1988. Den enskilda familjen får nu 35 000 kronor mer i bidrag. Dock lyckades den rödgröna regeringen ändå sända en tydlig signal: det är ok att spara in på adoptivfamiljerna. Fastän bidraget höjdes så sänktes anslaget i de rödgrönas budget; från en, sedan länge, schablonmässig nivå på 36 miljoner kronor till drygt 32 miljoner kronor. Den logiska höjningen (detta bidrag har tidigare enbart fördubblats), det vill säga 80 000 kronor, hade rymts inom budgetram, men Magdalena Andersson knep här möjligheten att spara några

miljoner.

Jag vill hävda att ökningen till 75 000 kronor är för liten. Den speglar inte alls ursprungstanken; att bidraget skall täcka ungefär hälften av adoptionskostnaderna. Den ligger inte heller i nivå med vårt rikstingsbeslut 2015. Vi kan inte som parti nöja oss med att ”matcha” regeringens höjning.
Vidare hävdar jag att höjningen måste indexregleras. I sitt motionssvar 2015 hävdade partistyrelsen ”att alla typer av stöd som inte indexregleras urholkas med tiden”; så sant. Ändå landade man i beslutet att bidraget ska höjas engångsvis.

Jag anser att signalen från regeringen, att spara några miljoner genom att inte höja så mycket, talar för att en indexreglering är nödvändig. Det faktum att Kristdemokraterna, trots rikstingsbeslut, glömde att ha med en höjning av adoptionsbidraget i sitt eget budgetförslag, är även det en fingervisning om att adoptionsbidraget bör indexregleras. Riksdagspartierna har visat att man inte hänger med och fattar beslut om höjning i rimlig tid. Jag går därför fram med samma förslag som vid rikstinget för två år sedan; att adoptionsbidraget bör höjas till två prisbasbelopp (och därmed indexregleras)

Ändra regelverket vid ”långa” utlandsadoptioner!
I några adoptionsländer (ofta afrikanska) är den obligatoriska vistelsetiden vid adoptionens genomförande längre än sex månader. Detta har inneburit avsevärda svårigheter och orättvisor för familjer som adopterar därifrån. Detta beror på dagens regelverk som ”kickar in” när man som folkbokförd i Sverige är bosatt mer än sex månader utomlands. Exempelvis förlorar man per automatik barnbidrag (för äldre syskon) och andra eventuella ersättningar. Det bör därför arbetas fram undantagsregler för dessa familjer/adoptanter, så att de inte påverkas av denna tidsbegränsning. Det är inte rimligt att dessa familjer ska straffas/diskrimineras på grund av en utdragen process som beror på det specifika adoptionslandets regler och krav. Den utdragna adoptionsprocessen är ansträngande nog; varför ska svenska myndigheter då behöva addera svårigheter genom att exempelvis dra in barnbidraget för äldre syskon?
Det handlar inte om många familjer, men det är en principfråga att dessa familjer bör utgöra ett självklart undantag vad gäller eventuella ”sexmånadersregler”.

Likställ föräldrautbildning inför adoption med föräldraträffar vid familjecentraler
I Jönköping kryllar det av familjecentraler. Det är jättebra. Som skolpolitiker gjorde jag nyligen ett verksamhetsbesök på en av dessa familjecentraler och fann då en folder med ett generöst erbjudande för blivande föräldrar: En helt kostnadsfri föräldrautbildning. Den var frivillig och båda föräldrarna hade rätt till betald ledighet för att delta i dessa träffar. Detta är naturligtvis också fantastiskt.
Jag förmodar att det finns liknande erbjudanden till blivande föräldrar runt om i landet (annars borde någon motionera om det på ett riksting).

För att godkännas som adoptant krävs att man genomgår en gedigen föräldrautbildning. Denna utbildning är viktig del av en utdragen process och innebär oftast en rejäl kostnad för den som vill bli utredd och eventuellt bli godkänd

som adoptant (inget garanterar ju ett godkännande bara för att man går den obligatoriska föräldrautbildningen). Ett fåtal kommuner tillhandahåller kostnadsfritt denna utbildning, men i de flesta fall tas en kostnad ut (t.ex. fann jag vid en snabb koll en adoptivföräldrautbildning i Göteborg till en kostnad av 3 650 kronor per person). Som presumtiv adoptant har man inte heller möjlighet till betald ledighet inom ramen för föräldraförsäkringen.

Detta anser jag vara djupt orättvist. Varför ska adoptivföräldrar betala dyrt för en kurs de måste gå samtidigt som blivande biologiska föräldrar utan att betala, om de vill, kan gå på en liknande utbildning? Hur kan det vara så att blivande biologiska föräldrar har rätt till betald ledighet för att kunna gå på föräldraträffar emedan adoptanter inte har den möjligheten?

Nu kan någon säkert hävda att det just är denna typen av kostnader adoptionsbidraget är tänkt att täcka, men så är det inte eftersom den obligatoriska adoptionsföräldrautbildningen tillkom först i början av 2000-talet, några årtionden efter bidraget infördes. Det är inte heller rimligt att utbildningen är gratis i vissa kommuner men redigt dyra i andra; inte så likvärdigt.

att uppdra åt partistyrelsen att verka för att adoptionsbidraget höjs till två prisbasbelopp och därmed indexregleras.

att ge partistyrelsen i uppdrag att se över det aktuella regelverket och arbeta för en justering av detta så att adoptanter/adoptivfamiljer inte drabbas negativt av ” sexmånadersregeln” vid utlandsvistelse, vars effekter beskrivits i texten ovan.

att partistyrelsen ska verka för att den obligatoriska föräldrautbildningen för presumtiva adoptanter ska vara kostnadsfri i hela landet samt

att möjlighet även ska ges för dessa kursdeltagare till betald ledighet inom ramen för föräldraförsäkringen.

2017-02-08

Carl Cunningham

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Motionären föreslår ett antal förslag för att underlätta för adoptionsföräldrar. Rikstinget 2015 beslutade att ställa sig bakom en engångshöjning av adoptionsbidraget. Så länge höjningen inte följer indexregleringen riskerar adoptionsbidraget att halka efter igen.

Kostnader för föräldrautbildning bör hanteras inom ramen för adoptionsbidraget. Det bör finnas ett undantag i sexmånadersregeln i föräldraförsäkringen för adoptivföräldrar som adopterar från länder med lång obligatorisk vistelsetid. och utbildning som krävs för att kunna få prövas som adoptivförälder bör rimligtvis omfattas av föräldraförsäkringen på samma sätt som föräldrautbildning för biologiska föräldrar.

Partidistriktsårsmötet föreslår att första, andra och fjärde att-satsen antas och att tredje att-satsen avslås

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraternas utgångspunkt är att vuxna inte har rätt till barn, däremot har barn rätt till föräldrar. I de fall då de biologiska föräldrarna av någon anledning inte kan ta hand om sitt barn är det viktigt att hitta en ny stabil familjemiljö där barnet kan få trygghet, omsorg och kärlek.

Kostnaderna kring en adoption har ökat kraftigt på grund av ökade vårdkostnader, ökad kontroll av adoptionsverksamheten och längre vistelsetider för att hämta barnet.

Vid rikstinget 2015 föreslog partistyrelsen att partiet ska verka för att adoptionsbidraget ska höjas engångsvis. Motionären menar att höjningen av adoptionsbidraget glömdes bort i vårt budgetalternativ. Det stämmer inte. Detta krav fanns med i höstmotionen 2015. Motivering var att adoptionsbidraget i större utsträckning ska täcka de faktiska kostnaderna kring adoption och för att förhindra att ekonomiskt svaga grupper helt utestängs från möjligheten att adoptera. Eftersom antalet adoptioner har minskat avsevärt och medel inte hade utnyttjats fullt ut rymdes också denna höjning inom den befintliga anslagsramen. Kristdemokraterna emotsatte sig även en överflyttning av medel från adoptionsanslaget till anslaget för att finanseria bidragsfastigheter. I höstbudgeten 2016 föreslog regeringen en höjning av adoptionsbidraget till 75 000 kronor, något som Kristdemokraterna givetvis välkomnade. Adoptionsbidraget har således höjts nyligen från 40 000 till 75 000 kronor men partistyrelsen anser det är rimligt att höja beloppet ytterligare.

Enligt motionären riskerar adoptivföräldrar som vistas utomlands mer än sex månader att mista barnbidrag för medföljande barn eftersom barnbidraget är en bosättningsbaserad förmån. Enligt Försäkringskassans vägledning får adoptivföräldrar som vistas utanför EES-område och Schweiz med medföljande barn dispens från denna regel när det gäller barnbidrag. Barnbidrag ska ändå betalas ut under hela utlandsvistelsen. Försäkringskassans dispensmöjlighet regleras i Socialförsäkringsbalken 5 kap 18 § och möjligheten framgår av förarbetena i propositionen 1998/99:119.

Partistyrelsen anser i likhet med motionären att kravet på att genomgå en föräldrautbildning innan en adoptionsutredning startas borde vara avgiftsfri. Detta eftersom det inte vid det tillfället finns någon garanti för att de presumtiva adoptivföräldrarna blir godkända. Av samma skäl bör dock inte föräldrapenning utgå under utbildningen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att partistyrelsen får i uppdrag att engångsvis höja adoptionsbidraget till 90.000 kr och anser därmed första attsaten besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att anta tredje attsatsen samt att avslå fjärde attsatsen i motion 03:13.

03:14 Upprätta ett nationellt register med godkända adoptivföräldrar

I Sverige adopteras årligen ungefär tjugo svenskfödda barn medan det finns ett

tusental föräldrar/par som önskar adoptera. Chansen att kunna adoptera inom Sverige är således väldigt liten och de som vill adoptera barn vet inte vart man ska vända sig.

De möjligheter som finns för den/de som önskar adoptera är att:
1) Vända sig till sin kommun och hoppas att ett barn i denna kommun eller en av närliggande kommun finns för adoption.
2) Fråga alla 290 kommunerna i Sverige och presentera sig som perfekt förälder och hoppas att man blir erbjuden att ta hand om ett adoptivbarn.
3) Vända sig till en av de av Myndigheten för Familjerätt och Föräldraskapsstöd (MFoF) godkända och auktoriserade svenska adoptionsorganisationer och ansöka om att få adoptera barn från annat land, ofta lite äldre och/eller med speciella behov. I Sverige adopteras 500 barn årligen från andra länder.

Processen att adoptera barn från annat land är väldigt krävande. Det tar oftast flera år innan barnet/barnen är hemma i Sverige. Antalet barn som finns tillgängliga för internationell adoption minskar för varje år och barnen är äldre än förr och har ofta fler/större speciella behov. År 2013 var genomsnittsåldern för utrikes födda adoptiv-barn drygt sex år.* Kulturchocken blir större, då barnen också måste byta språk.

Länder som tidigare lämnat barn för internationell adoption blir bättre på att hitta adoptiv-/fosterföräldrar inom egna landet. Kostnaderna för att adoptera barn har stigit mycket så inte alla som vill adoptera har råd (trots det höjda adoptions-bidraget).

Sammantaget har detta gjort att antalet internationellt adopterade barn har minskat mycket de senaste åren och tendensen är att detta fortsätter.

Jag tycker att ett nationellt register med godkända föräldrar skall upprättas som gör att kommuner som, ibland akut, måste omhänderta barn kan hitta lämpliga foster-/adoptivföräldrar.

Det skulle innebära att barnen får en tryggare uppväxt eftersom de snabbare kan placeras i en familj som verkligen önskar dem. Risken för anknytnings-/beteende-problem minskar därmed.

Om registret fungerar som det ska, kan det också fungera förebyggande så att abort ibland kan undvikas. Kvinnor som inte kan ta hand om sitt barn kan lämna barnet för nationell adoption direkt efter födseln. I längden kan det vara så att kvinnan som adopterar bort barnet mår bättre än om hon skulle ha aborterat det. Jag föreslår:

att Kristdemokraterna ska verka för att det upprättas ett nationellt register där person, som godkänts som adoptant av kommun, kan anmäla sig och kommuner därmed kan finna lämpliga kandidater för inhemsk adoption alternativit fosterhemsplacering

2017-02-07

Annelie Noort Leliveld

Partidistriktet Östergötlands yttrande:
”Motionen tar upp behovet av ett nationellt register för inhemska adoptioner alt. fosterhemsplaceringar. Förslaget skulle vara till stor hjälp och underlätta placeringar i situationer där familjer vill utöka sin familj genom inhemsk adoption alternativt fosterhemsplacering. Partidistriktsårsmötet delar motionärens uppfattning och föreslår därför rikstinget att bifalla motionen."

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 03:15.

03:15 Möjligheten att adoptera svenska barn

Senaste årtionden har snittåldern när vuxna blir föräldrar stigit upp i åldrarna. Faktorer som studier, resor och den egna karriären påverkar dagens par till att avvakta med att försöka få barn. När unga föräldrar blir ”oönskat” gravida erbjuder sjukvården idag abort som det enda alternativet.

Föräldrar som inte vill ha fler barn med en oönskad graviditet erbjuds också som enda alternativ från sjukvården att göra abort. Samtidigt finns det par/föräldrar som genomgår konstgjorda befruktningar utan att lyckas gravida. Dessa föräldrar längtar efter ett eget barn som de inte själva kan få. Dessa föräldrar skulle om de fick möjligheten förmodligen vara beredda att stödja unga blivande förälder som inte tror sig klara av att ta hand om det barn om det fanns en möjlighet att de fick adoptera det unga parets barn.

Idag hittar många par varandra via relationssajter. Där kan de skriva in information och egenskaper om sig själva och vad de har för tankar om livet och kärleken. En gemensam nämnare kan vara att de vill träffa en partner för livet.

Idag finns ingen samordnad adoptionsmyndighet. Vill du adoptera ett bar så får du undersöka varje kommun var och en för sig för att se om det finns några barn att adoptera. För att förenkla och erbjuda gravida möjligheten att adoptera bort sitt barn samt förenkla för den som vill adoptera ett barn i Sverige skulle en ny statlig adoptionsmyndighet startas som förmedlade alla adoptioner i Sverige. Myndigheten skulle för att förenkla handhavandet exempelvis kunna administrera en internettjänst där både blivande föräldrar med oönskade graviditeter och par som av myndigheten blivit godkända till att få adoptera barn skulle kunna anmäla sig. Myndigheten skulle i tur och ordning erbjuda alla par att kontrolleras om de enligt myndighetens krav är lämpliga som föräldrar och därefter få en inloggning till internettjänsten och där lägga upp kort och information om sig själva samt att ges möjlighet att via sajten kontakta de som vill adoptera bort sitt barn (vilka ges anonymitet).

Alla par/kvinnor med oönskade graviditeter skall erbjudas en inloggning till adoptionssajten för att kunna lägga upp sig anonymt vid kontakt med vårdcentral eller ungdomsmottagning eller annan statlig/kommunal myndighet.

att starta en central adoptionsmyndighet upprättas med ansvar för att förmedla & förenkla alla Sveriges adoptioner samt ansvara för handhavandet för att få ett godkännande att kunna adoptera ett barn.

att adoptionsmyndigheten ansvarar för att förmedla informationen om adoption som möjlighet via alla berörda myndigheter till alla par med oönskade graviditeter förslagsvis med hänvisning till internettjänsten enligt ovan.

2017-02-05

Markus Lund

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Vi delar motionärens uppfattning att det borde bli enklare med inhemska adoptioner. Dock ställer vi oss frågande till om en ny myndighet behöver inrättas för detta.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 3:14 samt 3:15:
Idag lever ett stort antal barn placerade i familjehem. Många av dessa utan vetskap om hur länge de får leva kvar hos den familj de är vid för tillfället men också med osäkerheten att de med kort varsel kan rivas upp med rötterna för att plötsligt bli omplacerade eller ”hemskickade” till sina biologiska föräldrar.

I november 2012 var ca 9000 barn familjehemsplacerade, av dessa var det lite fler än 900 som hade blivit familjehemsplacerade som mycket små. Fem av dessa barn, fick genom nationell adoption nya föräldrar . Föräldrar som alltså tar på sig ett ovillkorligt permanent föräldraskap.

Av de barn som idag lever i en fosterfamilj är det få som lever under stabila villkor. Allt för många kommer att flyttas och istället för att få bo kvar i lugn och ro, där man i bästa fall börjat rota sig, få flytta från ett hem till ett annat. Ibland också tidvis göra återbesök en längre tid hos sina biologiska föräldrar. Det går ofta dåligt för dessa barn senare i livet. De är överrepresenterade både i missbruksstatistiken som i brottsstatistiken.

Kanske borde frågan, mer ofta än idag, ställas om det faktiskt är en nationell adoption som vore det rätta, snarare än en tillfällig familjehemsplacering. I ett sådant fall vore ett nationellt register över redan godkända adoptivföräldrar något som både skulle snabba på processen likväl som underlätta matchningen mellan barn och möjliga föräldrar, förutsatt att familjehemsföräldrarna inte är de som bör adoptera.

För detta register föreslås Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd ansvara. Denna myndighet har redan idag ett uttalat ansvar för adoptioner. Det finns inget egenintresse i att grunda nya myndigheter utan istället är det att föredra att utöka den redan befintliga myndighetens ansvarsområde och låta den ansvara för detta föreslagna adoptantsregister.

Däremot ser partistyrelsen en vinst i att utöka informationen om möjligheten att adoptera barn inom Sverige i högre grad än idag som alternativ för det par eller den kvinna som har blivit oönskat gravid. Därför föreslår partistyrelsen att rikstinget

antar tilläggsatt-satsen:

Partistyrelsens förslag till beslut:
att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd ska ansvara för att förmedla information om adoption som möjlighet vid oönskade graviditeter till havande via berörda myndigheter och anser därmed motion 03:14 besvarad samt och anser därmed motion 03:15 besvarad.

03:16 Sverige tar bort far (lagen om ensamståendes rätt till konstgjord befruktning)

Mitt under andra världskrigets hot och fasor, år 1941, slog Sveriges riksdag fast att ” Den svenska linjen är den kristna linjen”.

Ledamöterna i vårt lands riksdag 75 år senare, år 2016, gjorde precis tvärtom – och landade så långt bort de någonsin kunde från den kristna linjen: beslutet om Lagen om att assisterad befruktning, d v s att medvetet och utstuderat planera bort fadern, pappan, för ett mycket möjligt stort antal framtida svenska barn.

Det var den dag julen dansades ut ifjol, år 2016, Tjugondedag Knut, alltså den 13 januari, som sex av de åtta partierna i Sveriges riksdag ställde sig bakom ett av vår folkvalda församlings absolut sämsta och mest olycksbringande beslut.

I det som skall vara världens mest jämställda land – kryddat av vad den röd-gröna regeringen kallar ”en feministisk utrikespolitik” - planerades då pappan, fadern, bort från familjebildningen i ett okänt antal framtida fall då det handlar om en ensam kvinna som längtar efter barn.

Det var med öppna ögon som sex av riksdagens åtta partier tryckte på ja-knappen- i syfte att göra till Svea rikes lag att det skulle vara rätt och riktigt att pappan tas från bort från många barns framtid, från allra första början, från födelseögonblicket, för gott.

För de kvinnor som så önskar – och hur många de blir i framtiden har ingen av oss någon aning om – görs föräldraskapet, för de som så önskar, till en ensam kvinnlig angelägenhet.

Som grädde på moset är det Sveriges generösa skattebetalare, även alla vi som tillhör landets kristenhet, som subventionerar dessa barns planerade, sanktionerade och i förväg bestämda faderslöshet. I det jämställda Sverige.

Endast Kristdemokraterna och SD tryckte på nej-knappen.

Kristdemokraterna har, inte svårt att argumentera för sin sak, baserat på den kristdemokratiska politiska filosofins grundtankar, vilket innebär att svensk lag även i framtiden har en skyldighet att i enlighet med FN:s människorättsstadga och barnkonvention ge barnet rätt till sitt fulla biologiska ursprung i en kvinna och i en man.

I kristen människosyn i allmänhet - och som den utvecklats i evangelisk och katolsk teologi samt sociallära - är det en självklarhet att, så långt det någonsin går, hålla samman barnets biologiska, juridiska och sociala ursprung och sammanhang, ja, själva skapelseordningens grundtanke.

En majoritet i Sveriges riksdag valde däremot den motsatta vägen, nämligen att sortera bort pappan som en av skapelsen given del i fortplantingen och släktets fortlevnad.

Från och med den 1 april 2016 är det alltså tillåtet för ensamstående kvinnor att insemineras inom vården i Sverige, något som tidigare bara varit möjligt för par.

För de flesta svenskar är det nog så att vi kan gå till oss själva och ställa flera, rentav existentiella, frågor: vad har inte våra pappor/fäder betytt i våra liv? Hur ovärderliga, och självklara, har de inte varit? Kan vi tänka oss bort halva vårt ursprung, vårt manliga ursprung, vår far/pappa?

Våra skattemedel går därmed till att göra framtida barns omsorg än skörare, detta genom att planera bort en förälder. Med en far och en mors finns vid ena föräldern bortgång i varje fall en förälder kvar att bära ansvaret, men med den nya lagen ingen.

Majoriteten i riksdagen viftade lättvindigt bort dessa djupt berättigade frågor och oro. I stället valde man för ensamstående kvinnor - som inte finner en man eller inte önskar finna en man - en av staten understött och subventionerad befruktningsform, betalad av oss alla, detta i full vetskap om att samma stat därmed dömt barnet till faderslöshet från första stund och utan att få knyta an till sin far.

Detta är samma stat som i alla andra sammanhang betonar och propagerar för faderns och moderns gemensamma och lika ansvar för barnens omsorg, uppväxt och uppfostran och successivt minskar föräldrarnas självbestämmande när det gäller fördelningen mellan makarna av föräldraförsäkringens barnledighet.

Visst kan vi ha full förståelse för att längtan att vilja bli förälder, men någon rättighet för alla att bli det existerar inte i kristen mening – däremot varje barns rätt till sitt ursprung enligt skapelseordningen och därmed till såväl en far och en mor.

I biblisk och kristen anda slår Förenta Nationernas barnkonvention också fast barns rättigheter – men inte ensamstående kvinnors rätt till barn utan en man, barnets far.

En sådan djupt felaktig lag som den ett år gamla svenska om assisterad befruktning borde rivas upp snarast - och göras till en valfråga 2018.

Därför föreslår jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

att partistyrelsen får i uppdrag, utifrån varje barns internationella rätt till en mor och en far, verkar för att riva upp den svenska lagen om ensamståendes rätt till offentlig finansiering av konstgjord befruktning.

att partistyrelsen får i uppdrag, utifrån varje barns internationella rätt till en mor och en far, verkar för att riva upp den svenska lagen om ensamståendes rätt till konstgjord befruktning.

2017-02-11

Lennart Sacrédeus

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Sverige tar bort far

Partistyrelsens yttrande:
Familjen svarar mot människans behov av nära gemenskap, trygghet och kärlek och är en förutsättning för ett gott samhälle. Familjen är den naturliga gemenskap vars unika ändamål bl.a. är omsorgen om barnen och den binds samman av ömsesidiga skyldigheter och rättigheter.

Barn har en obestridlig rätt till en trygg och god uppväxt. Föräldrar är de viktigaste personerna i varje barns liv och att vara förälder är den mest ansvarsfulla uppgift en människa kan ha. Föräldrarna kan ge sina barn både rötter och vingar när det fungerar väl. Stabila och fungerande familjer är bra för både barn och vuxna samt en förutsättning för ett gott samhälle.

Problematiken med vad motionären anför, att riva upp den nyligen antagna lagen, skulle dock varken bidra till stabilitet eller säkerhet i frågan. Kristdemokraterna var emot den proposition motionären åsyftar och har så fortsatt varit efter att lagen trädde ikraft. Men, att nu riva upp en antagen lag utan att samtidigt kunna presentera ett konkret motförslag skulle knappast förbättra för de barn det ytterst handlar om.

Istället behöver partiet fortsatt jobba för en förändring där politiken måste lämna det förhärskande vuxenperspektivet. Att leva upp till barnkonventionen har inte varit regeringens målsättning med att förändra lagstiftningen. Allt utgår från ett vuxenperspektiv. Som utgångspunkt för utredningens förslag anges att det knappast kan hävdas att motivet för ett införande av möjligheten till assisterad befruktning för ensamstående är hänsynen till barnets bästa. Grunden för införandet är i stället en önskan att hjälpa fler ofrivilligt barnlösa att få barn på detta sätt. Istället behöver partiet driva den linje som sedan tidigare drivs att det är barnens perspektiv som ska vara tyngdpunkten i den familjepolitik som bedrivs. När det gäller finansieringen är det varje landstings uppgift att utifrån vad som är lagstadgat säkerställa att verksamheten utförs i enlighet med hälso- och sjukvårdens krav om prioritering av de mest sjuka och att besluta avgifter som säkerställer att vårdens prioriteringsordning kan upprätthållas.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att partistyrelsen får i uppdrag att fortsatt verka för att barnkonventionen efterlevs och anser därmed motion 03:16 besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:

03:01 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad, att avslå fjärde attsatsen, att avslå femte attsatsen, att avslå sjätte attsatsen, att anse sjunde attsatsen besvarad samt att avslå åttonde attsatsen i motion 03:01.

03:02, 03:03 samt 03:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 03:02, att anse motion 03:03 besvarad samt att avslå motion 03:04.

03:05 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 03:05.

03:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 03:06.

03:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 03:07.

03:08, 03:09 samt 03:10 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 03:08, att avslå motion 03:09 samt att avslå motion 03:10.

03:11 samt 03:12 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 03:11 samt att avslå motion 03:12.

03:13 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att partistyrelsen får i uppdrag att engångsvis höja adoptionsbidraget till 90.000 kr och anser därmed första attsaten besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att anta tredje attsatsen samt att avslå fjärde attsatsen i motion 03:13.

03:14 samt 03:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd ska ansvara för att förmedla information om adoption som möjlighet vid oönskade graviditeter till havande via berörda myndigheter och anser därmed motion 03:14 besvarad samt och anser därmed motion 03:15 besvarad.

03:16 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att partistyrelsen får i uppdrag att fortsatt verka för att barnkonventionen efterlevs och anser därmed motion 03:16 besvarad.

Motioner - Kapitel 4
SOCIALT OCH MIGRATION

4. SOCIALT OCH MIGRATION

Partistyrelsens inledning

Den sociala omsorgen ska utgå från människans behov av små, naturliga gemenskaper, främst familjen. Socialpolitiken ska stödja när det brister och stimulera de positiva krafterna i dessa gemenskaper. Solidaritetsprincipen motiverar oss att ta gemensamt ansvar för alla människor, i synnerhet de mest utsatta, så att alla ska ha möjlighet att leva ett tryggt och värdigt liv. Offentlig, ideell och privat verksamhet ska komplettera varandra. Socialpolitiska insatser måste präglas av respekt för den personliga integriteten och ge förutsättningar för inflytande och delaktighet för den enskilde, för såväl vuxna som barn. För Kristdemokraterna är barns rätt till en trygg uppväxtmiljö särskilt viktig. Barn som inte är trygga hemma är de mest sårbara och utsatta i samhället och de behöver samhällets stöd och skydd.

Socialförsäkringarna har stor betydelse för människors trygghet, beteende och drivkrafter för att arbeta. Vi förespråkar ett trygghetssystem som för de flesta garanterar en större del av eventuella inkomstbortfall med obligatoriska och offentligt finansierade försäkringar, men som även ger utrymme för kompletterande lösningar och personligt ansvarstagande. Socialförsäkringssystemet ska vara solidariskt finansierat och ge ekonomisk trygghet under livets olika skeenden. Självrisker ska kombineras med högkostnadsskydd. Nivåerna på ersättningarna och systemen i övrigt ska utformas så att den enskilde stimuleras att delta i åtgärder som leder till så god hälsa som möjligt och återgång till arbetslivet.

Kristdemokraternas målsättning är att sjukförsäkringen ska vara trygg för den som saknar arbetsförmåga på grund av sjukdom. Den som har eller kan återfå en arbetsförmåga ska få hjälp och gott stöd för att komma åter i arbete. Insatserna för rehabilitering behöver stärkas ytterligare och det behövs en större individanpassning så att den som har möjlighet att komma tillbaka till arbete får det stöd som behövs.

Kristdemokraterna värnar en migrationspolitik som bygger på öppenhet, respekterar asylrätten och värnar de värden och principer som skyddsgrunderna bygger på. Det är viktigt att Sverige, idag och i framtiden, ger skydd till de som flyr undan förföljelse, krig och förtryck.

En human migrationspolitik måste kombineras med en effektiv och välfungerande integrationspolitik. Sverige behöver på ett bättre sätt ta sig an de problem och utmaningar som flyktingmottagandet för med sig.

Trots de stora problem och utmaningar vi nu ser, levererar regeringen få svar. Sverige behöver en politik för fler jobb, fler bostäder och bättre skola. Regeringens politik riskerar att få motsatt effekt. De som drabbas hårdast är de nyanlända som riskerar att fastna i ett långvarigt socialt och ekonomiskt utanförskap. En integrationspolitik som inte fungerar kan också över tid undergräva migrationspolitikens legitimitet. När politiken tappar legitimitet riskerar kraven på

åtstramningar att förverkligas.

Av dessa skäl krävs nu politiska förslag som gör det möjligt för fler nyanlända att få arbete, som förbättrar situationen på bostadsmarknaden, som gör mottagandet bättre och som långsiktigt gör integrationspolitiken effektivare.

04:01 Revidering av SOL

Beslutet att flytta till ett särskilt boende, trygghetsboende eller äldreboende ska vara helt den enskilde personens avgörande och rätt att bestämma över sitt liv.

De flesta personer önskar att bo hemma i sin ”vanliga” bostad så länge de någonsin förmår eller önskar. Men lusten och längtan efter något nytt finns även hos åldrande människor. Det finns även de som upplever sin vardag oerhört ensam och otrygg , det kan vara ett skäl att önska flytta till något alternativt boende. Flera är vi kommunföreträdare som arbetat och motionerat i våra kommuner om att ge rätt till särskilt boende utan biståndsbeslut eller hitta lösningar och kriterier för att även ålder eller otrygghet ska vara en parameter i biståndsbedömningen.

Socialtjänstlagen trädde ikraft för den enskildes RÄTT till hjälp. Nu kan tyckas att biståndsbedömningen enligt SOL blir ett ekonomiskt dragspel. Vi menar att socialnämnden som ansvarar för rättssäkerhet och myndighetsutövning hänvisar till lagtexten i Sol för att begränsa inflyttning, behovet av fler bostäder för äldre blir då ej så tydligt, så får det inte vara. Rätts säkerhet är när den enskilde själv får bestämma. Varje kommun har att ta ansvar för Socialtjänsten i sitt område och har det yttersta ansvaret att den enskilda äldre personen får sin rättighet.

Varje äldre person ska kunna känna tillit och trygghet i att vara garanterad hjälp och stöd när otrygghet eller annan ork tryter.

När kreativiteten ökar för fler bedömningsparametrar för att ge laglig rätt för den enskilde, är något fel. Behovet är då att se över och revidera Socialtjänstlagen så att den åter blir den äldre enskildes trygghet som det en gång var tänkt.

Därför föreslår vi

att Rikstinget ger partistyrelsen och vår riksdagsgrupp i uppdrag att arbeta för att Riksdagen ger Regeringen i uppdrag att tillsätta en utredning för att verka för en översyn och revidering av Socialtjänstlagen samt se över den lagstiftning som reglerar rätten till den kommunala vården och omsorgen, omsorgen kan ju då även innebära bostad utan stort omsorgsbehov eller hög ålder. Den enskilde äldres rätt till självbestämmande och till frihet att styra sitt eget liv borde vara det vägledande.

2017-01-31

Laila Norss, Margareta Andersson

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Socialtjänstlagen är idag utformat på ett sätt som på olika sätt inte tillgodoser den enskildes önskemål. De olika bedömningsparametrarna öppnar upp för en negativ kreativitet och brister i rättssäkerheten. Det som ska vara vägledande är den äldres

rätt till självbestämmande och till frihet att styra sitt eget liv.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen antas.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären vill att partiet ska verka för att en statlig utredning tillsätts för att se över socialtjänstlagen. En särskild utredare, som ska se över socialtjänstlagen och vissa av socialtjänstens uppgifter, är redan tillsatt (direktiv 2017:39). I utredarens uppdrag ingår bland annat att se över och lämna förslag till:

- socialtjänstlagens struktur och konstruktion,
- tillgången till en jämlik, jämställd och likvärdig socialtjänst,
- en hållbar socialtjänst som främjar långsiktigt strukturellt förebyggande arbete och bidrar till hållbarhet samt minskar behovet av individuella insatser,
- socialtjänstens uppdrag,
- socialtjänstlagens indelning i olika grupper,
- en kompetens- och kunskapsbaserad socialtjänst,
- möjligheten för kommuner att tillgängliggöra insatser samtidigt som en jämlik, likvärdig och rättssäker socialtjänst säkerställs,
- möjligheten att förenkla handläggningen utan att rättssäkerheten och kvaliteten i vården och omsorgen riskeras samt analysera konsekvenserna av en förenkling och redogöra för fördelar och nackdelar av en ändring.

Enligt utredningsdirektivet ska ”Den enskildes delaktighet, självbestämmande, integritet och rättssäkerhet ska även framöver vara grundpelare i socialtjänstlagen. Socialtjänstens arbete ska inriktas på att frigöra och utveckla den enskildes egna resurser.”

Utredningens uppdrag ska redovisas senast den 1 december 2018. Partistyrelsen anser att det som motionären efterfrågar ryms inom ramen för den utredning som är tillsatt och Partistyrelsen avser att följa översynen av socialtjänstlagen noga.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 04:01 besvarad.

04:02 ”Tak över Huvudet Garanti”

Kristdemokratiska värderingar innebär att ha tydlig värderingskompass som anger en riktning och möjlighet att navigera i en föränderlig värld. Vårt samhälle står inför andra samhällsutmaningar idag än vad vi gjorde för bara fem år sedan. De Kristdemokratiska värderingarna är relevanta, men detaljerna i konstruktionen för politiska lösningar måste förändras. Att klara det vägvalet, att stå rotade, men att inte stå stilla, kräver mod.

Vi vill exemplifiera detta synsätt med ett citat från vår partiledare Ebba Busch Thor i tidningen Politik, okt 2015. ”Vi Kristdemokrater måste klara vägval, och nya arbetssätt. Vi måste våga vara först”.

För ca fem år sedan dök det upp andra människor på våra gator, människor som vi

kan ha sett i andra länder, men inte här i Sverige. Fattiga människor med en mugg utanför affärer. Det uppstod många frågor och skrönor. Ja fortfarande är det så.

Civilsamhället har reagerat starkt och på många platser i Sverige arbetar man på olika sätt för att även dessa människor ska få värme, mat och husrum. Idag vet vi mera vilka de är och varför de kommer till vårt land. Vi vill att deras hemländer ska ta ansvar och ta hand om sina egna medborgare. Detta vill vi alla, men det kommer att ta tid. Under tiden kommer de till oss. Det är inte olagligt att vistas i ett annat land utifrån EU:s fria rörlighet.

Vi Kristdemokrater står upp för alla människors lika och unika värde. En helhetssyn på människan, där hon framför allt är en person, och vi värnar om liv, frihet och värdighet, och plats för alla. Ett större ”Vi”, som även inkluderar EU migranter (citat Alf Svensson).

Vår motion handlar om att Kristdemokraterna ska vara ett parti som kräver att människor behandlas med värdighet och att basala behov som att få sova inomhus om natten, dvs ”Tak över Huvudet Garanti”. Ett härbärge där det finns en säng och plats för alla som behöver. Oavsett vem man är eller varifrån man kommer.

Vi menar att varje kommun med värdighet kan bistå med detta i samverkan med civilsamhället. Civilsamhället är en stor aktör med många frivilliga krafter som vill vara med och dela med sig av sin tid och kraft. Utifrån dessa tankar yrkar vi på att:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att arbeta in ”Tak över Huvud Garanti” i partiets socialpolitiska program.

2017-02-07

Ulla Gunnevik Sandstedt, Kjell Olsson

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Kommunernas socialtjänster har ansvar för att ge stöd till den som saknar tak över huvudet. Stödet sker efter en individuell prövning av behovet och utifrån socialtjänstlagen. Socialstyrelsen har tagit fram riktlinjer för hur socialtjänsten ska hantera bostadsfrågor för EU-medborgare som tillfälligt vistas i Sverige. Kommunerna hanterar detta på de flesta platser med hjälp av civilsamhället. Med hänvisning till detta och subsidiaritetsprincipen, att beslut ska fattas på lägsta ändamålsenliga nivå, avslås motionen.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen avslås

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:03.

04:03 Vräk inte barnen till hemlöshet!!

Medan det i den politiska retoriken talas om barnens rätt och bostaden som grundläggande social rättighet och att barn ska slippa uppleva att bli vräkta från sitt hem talar verkligheten ett annat språk. Nu är det dags att skapa förbund mot vräkning av barn till hemlöshet.

Det här är ett allvarligt problem som vi måste göra något åt. Barn behöver en trygg boendemiljö och möjligheter till ett socialt liv med kamrater och fritidsaktiviteter. De behöver få gå i skolan utan ständiga uppbrott för att få förutsättningar till fullgoda betyg och en bra start i livet. Barn som tvingas flytta till följd av vräkning eller avhysning rycks ofta upp från hela sin tillvaro. Situationen skapar stress och barnen mår dåligt när föräldrarna hamnar i kris.

Vi måste gå till botten med problemet och jobba med förebyggande åtgärder så familjer inte hamnar i sådana situationer. Målet är att förhindra att barn vräks. Förebyggande insatser lönar sig alltid. Hyresskulder är den främsta orsaken till vräkning. Socialtjänsten har ofta kontakt med de familjer som riskerar att vräkas. Det är viktigt att socialtjänsten har en handlingsplan för hur de ska agera när ett barn riskerar att vräkas och ett tydligt barnperspektiv när man utreder en familjs behov av ekonomiskt bistånd. Men nu hanteras detta på olika sätt i alla kommuner. Med tanke på det som anförts vill jag föreslå rikstinget besluta:

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för förbud mot vräkning av barn till hemlöshet

2017-02-06

Katarina Gustavsson

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Motionären tar upp en fråga som, särskilt ur ett barnperspektiv, är mycket angelägen. Barn ska inte behöva utsättas för vräkning, men om detta ändå i extrema undantagsfall sker ska kommunen enligt socialtjänstlagen se till så att inget barn blir utan bostad. Dessutom understryker kristdemokraterna vikten av ett bra förebyggande arbete och ett gott samarbete mellan kommunernas socialtjänster och bostadsföretagen. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen Vräk inte barnen till hemlöshet besvarad.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 4:2 samt 4:3:
Motionärerna tar upp angelägna frågan om att på olika sätt motverka hemlöshet. I den ena motionen föreslås tak över huvudet-garanti och i den andra föreslås ett förbud mot vräkning av barnfamiljer.

Bland de ekonomiskt och socialt mest utsatta finns de hemlösa. Kristdemokraterna har i regeringsställning arbetat målmedvetet med att stärka kunskapen om och hjälpinsatserna till hemlösa och de som ligger i riskzonen för hemlöshet.

I regeringsställning tillsatte Kristdemokraterna en nationell hemlöshetssamordnare, Michael Arnefur, som under 2012 t.o.m. juli 2014 hade i uppdrag att stödja kommunerna i deras arbete med att skapa långsiktiga och hållbara strukturer och fungerande rutiner för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. En särskilt viktig fråga var att förebygga vräkningar, främst bland barnfamiljer. Hemlöshetssamordnaren lämnade slutrapporten ”Bostad sökes – Slutrapport från den nationella hemlöshetssamordnaren” som innehåller resultatet av den dialog som förts med kommunerna, exempel på hur arbetet för att

motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden kan bedrivas och sedan hur arbetet kan förbättras på lokal, regional och nationell nivå.

Länsstyrelserna har under 2012-2014 gett stöd till kommunerna i att utveckla verktyg för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden bland annat genom riktlinjer för bostadsförsörjningen, regional samverkan, ägardirektiv till allmännyttan och vräkningsförebyggande arbete.

Av Kronofogdemyndighetens statistik framgår att antalet barn som berörs av vräkningar minskade från 504 barn 2013 till 472 barn 2015. Antalet vräkningar totalt var 2 085 under 2015.

Länsstyrelsen fick för 2015 i uppdrag att under året ge fortsatt stöd till kommunerna för att underlätta inträde på bostadsmarknaden för resurssvaga kvinnor och män och för personer som i övrigt har svårt att varaktigt etablera sig på bostadsmarknaden, motverka hemlöshet och förebygga avhysningar med ett särskilt fokus på familjer med barn. Länsstyrelserna skulle särskilt föra fram behovet av att i ägardirektiv även betona de kommunala bostadsföretagens sociala och allmännyttiga roll. I januari 2016 fick länsstyrelserna ett uppdrag att under två år fortsätta sitt arbete med att stödja och informera kommuner och andra aktörer.

Den sekundära boendemarknaden inbegriper bostäder där målsättningen är att den boende ska bo kvar och sedan få ett vanligt hyresavtal eller att flytta vidare till en annan bostad, som ett led i en boendetrappa. Enligt Socialstyrelsen ökar den sekundära bostadsmarknaden och nio av tio kommuner har en sådan. Enligt Boverkets redovisning i augusti 2015 framgår att kommunernas kostnader för boendelösningar för hemlösa är 5,3 miljarder kronor årligen och för den del av boendelösningarna som görs genom s.k. sociala kontrakt 1,8 miljarder kronor.

Socialstyrelsen har fått i uppdrag att göra en nationell kartläggning av hemlöshetens omfattning och karaktär under 2017 som ska spridas och användas i det strategiska arbetet på olika nivåer inom socialtjänstens arbete mot hemlöshet. Därutöver har en särskild utredare tillsatts för att se över socialtjänstlagen i sin helhet, vilket även har betydelse för frågan om hemlöshet och personer som befinner sig i Sverige utan uppehållsrätt. Uppdraget ska redovisas i slutet av 2018.

Som framgår av ovanstående redogörelse har mycket gjorts för att på olika sätt motverka hemlöshet och vräkningar av barnfamiljer. Flera viktiga insatser pågår fortfarande i samma syfte. Varje kommun har ansvar för sina invånare och att de får det stöd och den hjälp som de behöver. Kristdemokraterna har i och med ett rikstingsbeslut valt att förespråka modellen ”Bostad först” men det är inget som hindrar kommuner att erbjuda ”tak över huvudet-garanti”. Partistyrelsen anser att val av modell för att motverka hemlöshet fortsatt ska vara upp till varje kommun att bestämma. Till sitt förfogande har kommunerna en hel del rapporter, kartläggningar och goda exempel.

I motion 4:3 föreslås att partiet ska verka för ett förbud när det gäller vräkning av barnfamiljer. Partistyrelsen anser att det är angeläget att även fortsatt verka för att så få barn som möjligt blir vräkta och detta har Kristdemokraterna motionerat om i

riksdagen. Samtidigt är det inte rimligt att verka för ett förbud mot vräkning eftersom det skulle kunna leda till att vuxna slutar att betala hyra eller fortsätter att missköta sig på något annat grovt sätt. Motionen ska med denna motivering anses besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 04:02 besvarad samt att anse motion 04:03 besvarad.

04:04 Motion angående ny modell för placeringar av barn

I Sverige och har antalet familjehemsplaceringar ökat drastiskt de senaste åren, och det är tydligt att systemet många gånger brister. Ibland blir barnen omhändertagna genom onödigt offensiva ingripanden från myndigheternas sida, vilket ofta leder till att dialogen med de biologiska föräldrarna blir dålig. Särskilt om föräldrarna uppfattar att socialtjänsten redan fattat sitt beslut och sedan med juridiska medel gör allt för att rättfärdiga det redan fattade beslutet, oberoende av vad föräldrarna själva anför. I och med att ett omhändertagande enligt LVU (lagen om vård av unga) kan överprövas av domstolar riskerar ett beslut som ofta behöver fattas med mycket kort varsel och ibland bristande beslutsunderlag ofta till långvariga och utdragna processer. Först överklagas beslutet till Förvaltningsrätten och sedan eventuellt till Kammarrätten och till och med längre. En process som ibland kan ta flera år, vilket gör att slutligen kan även frågan om vårdnadsöverflyttning komma upp. I sådana här situationer har socialnämnden dubbla roller, dels att vara part i en pågående tvist, och dels att se till barnets bästa som innefattar kontakt med och eventuell återanpassning till de biologiska föräldrarna.

Vid skilsmässa och vårdnadstvister i ”vanliga” fall agerar det offentliga, både lagstiftningen och myndigheter i form av domstolar och familjerätt, för att hitta ett samarbete mellan de två vårdnadshavarna/föräldrarna. Man skulle kunna jämföra ett LVU med en skilsmässa – eftersom det offentliga kan blir vårdnadshavare – tillfälligt eller i vissa fall permanent. Även här borde målet vara att skilja sig i sämja och tillsammans komma överens om hur barnen ska tas om hand.

Numera är det vanligt med delad vårdnad efter en skilsmässa, något som i princip inte förekommer i fall av LVU. Kristdemokraterna borde verka för att en ny placeringsmodell infördes som skulle kunna förebygga den motsättning som ibland uppstår mellan den biologiska familjen och det offentliga. Denna variant av LVU skulle kunna innebära en delad placering mellan det biologiska hemmet och familjehemmet där samverkan inte sker på frivillig väg utan leds av särskilt tilldelade familjeterapeuter eller socialsekreterare. Detta för att inte barnen ska förlora kontakten med de biologiska föräldrarna särskilt om de är delvis fungerande. Det kan exempelvis vara frågan om psykisk sjukdom eller missbruk där föräldrarna periodvis mår bättre och då har en föräldraförmåga. Som det är idag innebär i vissa fall att barnen helt förlorar kontakten med sina biologiska föräldrar vilket kan leda till vilsenhet och även problem i familjehemmen när barnen blir äldre.

Hillary Clinton har gett en av sina böcker titeln ”It takes a village to raise a child” (det behövs en hel by för att uppfostra ett barn). Detta illustrerar att vi ibland behöver samarbeta mer när det gäller barnens uppfostran, i stället för att riskera

uppslitande strider och konflikter.

Naturligtvis i de mer vanligt förekommande skilsmässo-/separations-processerna. Men även när det gäller myndigheters omhändertagande av barn. Därför kan det även vara viktigt att beakta möjligheten att involvera företag eller ideella organisationer i den här typen av samarbeten.

att Rikstinget beslutar uppdra till partistyrelsen att verka för att en utredning kommer till stånd för en reformering av LVU-lagstiftningen så att man kan hitta kompletterande modeller för omhändertagande, exempelvis en form av delad vårdnad mellan det offentliga (i form av exempelvi ett familjehem) och de biologiska föräldrarna.

2017-02-17

Jonas Segersam

Partidistriktet Uppsala läns yttrande:
Styrelsen har tagit del av motionen och ställer sig bakom den. Det är ett stort ingrepp att gå in i en familj och tvångsomhänderta barnen. I en del fall är det en helt nödvändig åtgärd då barnen far extremt illa av vanvård, misshandel eller övergrepp. Men i somliga fall vore det positivt om vårdnadshavarna i samråd med socialtjänsten kunde hitta andra former för LVU:t. Att utreda möjligheterna för föräldrarna att ha ”delad vårdnad” mellan sig och det offentliga vore ett alternativ värt att pröva. Då riskerar inte barnen att helt förlora kontakten med de biologiska föräldrarna samtidigt som socialtjänsten kan ha mycket tydlig kontroll över situationen.

Partistyrelsens yttrande:
I Sverige har barn inte bara en moralisk, utan också en juridisk, rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran (6 kapitlet 1§ i föräldrabalken). När barn av någon anledning berövas sina grundläggande omsorgsbehov, eller rentav utsätts för våld, ska det offentliga träda in som stöd. Vård ska beslutas om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet finnas en påtaglig risk för att barnets hälsa eller utveckling skadas (2§ i Lag 2003:406). I de fall då barn och unga familjehemsplaceras har det offentliga ett extra stort ansvar för att allt fungerar som det ska.

Utgångspunkten för Kristdemokraterna är att vuxna inte har rätt till barn, däremot har barn rätt till föräldrar. Barn har genom FN:s barnkonvention dessutom rätt att, så långt som möjligt, ha vetskap om sina föräldrar och att bli vårdade av dessa. Vi anser att kontakten mellan barnet och de biologiska föräldrarna och deras släktingar ska eftersträvas.

Under Kristdemokraternas senaste tid i regeringen tillsattes en utredning om barnkonventionen bör inkorporeras i svensk lagstiftning. Utredning presenterades i mars 2016 och innehåller bland annat nya bestämmelser i förvaltningsprocesslagen (1971:291) och förvaltningslagen (1986:223) enligt vilken barnets bästa ska utredas och särskilt beaktas i ärenden och mål som rör barn, samt att barn ska få relevant

information och ges möjlighet att framföra sina åsikter. Frågan som motionären tar upp, att dela vårdnaden mellan familjehemsföräldrar och biologiska, togs inte upp eftersom denna har behandlats tidigare.

I Finland är det i vissa fall möjligt för domstol att besluta att vårdnaden om ett barn skall tillkomma familjehemsföräldrar och biologiska föräldrar tillsammans. Domstolen kan vid behov ge föreskrifter om vårdnadshavarnas uppgifter, rättigheter och skyldigheter samt besluta om en uppgiftsfördelning mellan vårdnadshavarna. Frågan om gemensam vårdnad för familjehemsföräldrar och biologiska föräldrar behandlades i riksdagen under våren 1998 i betänkande 1997/98:LU12. I sitt, av riksdagen, godkända betänkande uttalade utskottet att det inte kunde se några fördelar med en sådan lösning.

Partistyrelsen menar att ett förespråkande av gemensam vårdnad mellan ytterligare parter såsom biologiska föräldrar och familjehemsföräldrar riskerar att göra barnets situation ännu svårare. Även om barnet inte utsätts för övergrepp, olovligen förs bort eller annars far illa finns det många grader av sviktande föräldraskap till följd av andra situationer, såsom krisreaktioner och otrygghet. Ett barn får aldrig åläggas att ha en föräldraterapeutisk uppgift utan frågan om vårdnad ska alltid avgöras genom att sätta barnets bästa i främsta rummet. Med ytterligare parter som ska dela vårdnaden ökar risken för att barn blir brickor i de vuxnas konflikter.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 04:04.

04:05 Vad händer med de misshandlade fosterbarnen??

Kristdemokraterna på Tjörn anser att det är en otrolig skamfläck att Sverige år 2017 fortfarande förvägrar dessa berörda personer deras skäliga ersättning.
Den stora orättvisan består i att mer än hälften (56%) nekats ersättning.
Måste vi leva med detta!!!

KD partiavdelning Tjörn yrkar

att partistyrelsen verkar för en omprövning av de ärenden där personerna nekats ersättning

2017-04-20

Partiavdelningen Tjörn, Magne Hallberg, Dan Gustafsson, Rolf Persson, Roland Flyckt

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Det är en svår process som vid varje omtag riskerar att skapa besvikelse och ytterligare fördjupa den känsla av orättvisa och svek som enskilda människor i många fall rättmätigt känner. Vår bedömning är att ersättningsnämnden haft en alldeles för hård bedömning av ärendena (54% avslag) men förutsättningen för att börja processen igen är att regeringen säkerställer att det verkligen blir ett kraftigt annorlunda utfall annars riskerar det att fördjupa redan djupa sår.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Inom alliansregeringen arbetade Kristdemokraterna aktivt för att hitta en lösning på frågan om en upprättelse för dem som vanvårdats när de som barn blivit placerade av kommun, landsting eller stat i olika former av boenden. Dåvarande regering tillsatte en utredning med uppgift att titta på hur en upprättelse skulle kunna ske. Regeringen skrev vidare tydligt i direktiven om att frågan om ceremoni, ekonomisk ersättning och åtgärder för att förhindra att samma sak ska hända igen i framtiden skulle prövas. Många drabbade har också betonat vikten av en offentlig ursäkt och talmannen bad officiellt om ursäkt till de som vanvårdats vid en särskild ceremoni, i närvaro av representanter för regeringen. Maria Larsson, som dåvarande ansvarig minister, fanns också med och höll tal vid ceremonin.

För Kristdemokraterna har det hela tiden också varit ett mål att även försöka finna en ekonomisk lösning som en del av upprättelsen. I förhandlingarna inom regeringen var Kristdemokraterna inledningsvis ensamma om att tycka att en ekonomisk ersättning skulle eftersträvas. Kristdemokratin har en naturrättslig utgångspunkt där etiken väger tyngst.

Både innan och i efterhand har det stått klar även för oss att det finns goda skäl både för och emot en sådan ekonomisk ersättning. Partistyrelsen har full förståelse för att många upplever att den ekonomiska ersättningen och uppdelningen av densamma som orättvis. Ett av de starkaste skälen som fanns emot att ge ekonomisk ersättning var just svårigheterna att göra en bedömning av vem som skulle ha rätt till ersättning och att i efterhand göra det så att det uppfattas som rättssäkert och rättvist. Beviskraven sattes medvetet på en lägre nivå än vad som gäller i en rättsprocess. Det kan tyckas vara en stor andel som inte beviljats ersättning men det går inte att i en process som denna avgöra graden av rättssäkerhet eller rättvisa utifrån graden av beviljande. För varje person som har en upplevelse av att ha utsatts för vanvård men nekas ersättning kan ett avslag upplevas som en ytterligare kränkning. Även om det finns skäl att uppfatta den bedömning som gjorts som alltför begränsande menar partistyrelsen att riskerna med att återuppta processen är alltför stora. För de som efter ytterligare en prövning ändå blir utan en ekonomisk ersättning skulle det innebära en uppslitande process och ett ännu större nederlag och kränkning.
Precis som partidistriktet menar partistyrelsen att det inte är lämpligt att påbörja processen igen, då det riskerar att förvärra situationen ytterligare utan att det med säkerhet leder till någon förbättring för de drabbade.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 04:05.

04:06 Alltfler äldre riskerar undernäring

Närmare 40 000 äldre som vårdas inom äldreomsorgen lider av undernäring och ännu fler ligger i riskzonen. Detta enligt aktuell statistik grundad på Socialstyrelsens statistikdatabas samt på nya studier vid Jönköpings universitet.

I genomsnitt 15,6 procent av de 253 000 äldre över 65 år som har hemtjänst, korttidsboende eller särskilt boende beräknas vara undernärda. I vissa kommuner handlar det om mer än var fjärde äldre. Statistiken gäller både kommunal och privat äldreomsorg.

Snarare än matlådornas innehåll är problemet, enligt expertisen, bristande aptit, dåligt stöd och att vissa läkemedel gör det svårt för de äldre att få i sig rätt näring. En långt ifrån ovanlig kommentar är: ”Jag har tappat matlusten och dricker bara kaffe.”

Livsmedelsverkets ledning har mot denna bakgrund också larmat om att personalen i hemtjänsten måste förbättra sin kompetens om mat och åldrande. Fyra av tio anställda inom äldreomsorgen saknar den 2-åriga utbildning som Socialstyrelsen kräver.

Dietister är en nyckelgrupp för att öka kunskapen och kvaliteten kring maten och måltiderna inom äldreomsorgen. Det måste finnas tid för att sitta med de äldre, tid för att hjälpa dem att få i sig maten. Att kommunerna anställer fler dietister är därför en viktig åtgärd.

Situationen kring äldres bristande mathållning leder för ett växande antal till ohälsa, depressioner och för tidig död. Omkring 50 000 äldre personer får idag sina måltider via hemtjänsten och antalet väntas öka kraftigt framöver. Till år 2050 har antalet svenskar över 85 år fördubblats, och många av dessa kommer att bo kvar hemma och dessutom vara multisjuka. Detta medför givetvis ytterligare ökade krav på att äldreomsorgen fungerar väl inte minst ifråga om omsorgsbehövande äldres måltider och näringsintag.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

att Kristdemokraterna verkar för att alla aktörer inom hemtjänsten och äldreomsorgen, offentliga såväl som privata, ambitiöst och noggrant ska iaktta de äldres behov av ett fullgott näringsintag,

att Kristdemokraterna verkar för att alla aktörer inom hemtjänsten och äldreomsorgen, offentliga såväl som privata, tillser att den berörda personalen har föreskriven kompetens ifråga om åldrande och äldres näringstillförsel,

att Kristdemokraterna verkar för att både kommunerna och de privata aktörerna inom hemtjänst och äldreboende anlitar professionella dietister för att säkerställa att brukarna får ett fullgott näringsintag.

2017-05-12

Leif Hallberg, Lars O. Molin, Maria Wilhelmson, Jan Erik Ågren, Åke Berglund, Christer Fjordevik, Elisabet Fridén, Karin Lindell, Sonia Lunnergård, Chatrine Pålsson Ahlgren, Ellen Skaare Håkansson, Kenneth Wirödal

Seniorförbundets yttrande:

Partistyrelsens yttrande:
Äldre kvinnor och män ska få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Var och en ska ses som en person med ett eget och unikt värde och kunna åldras i trygghet med bibehållet oberoende, bemötas med respekt och ha tillgång till god vård och omsorg. Äldreomsorgen och vården av äldre har länge varit en av kristdemokraternas prioriterade frågor.

Motionärerna tar upp äldres bristande mathållning som leder till ökad andel komplikationer och nedsatt välbefinnande. För lite eller fel mat kan vara lika förödande för äldre och sjuka som fel läkemedel. Mat är också viktigt för livsglädjen och del av den sociala gemenskapen.

En äldre person har, precis som yngre, individuella behov som inte kan tillgodoses i en mall. Mycket har gjorts de senaste åren för att utforma vården och omsorgen utifrån den enskilda människans behov. Men mer behöver göras för att utveckla den gemensamt finansierade äldreomsorgen. Utökat självbestämmande när det gäller såväl boende som hemsänd mat och färdtjänst är viktiga delar när det gäller att utveckla äldreomsorgen framöver.

Statistiken från Socialstyrelsen som Seniorförbundet hänvisar till är allvarlig och akut. I början av 2015 trädde nya föreskrifter från Socialstyrelsen i kraft för att förebygga, upptäcka och behandla undernäring inom äldreomsorgen. Dessa är uppenbarligen inte tillräckliga.

Kristdemokraterna har vid ett flertal tillfällen lagt förslag till förbättringar inom äldrevården och för att förbättra maten. I Kommittémotionen till riksdagen (2015/16:2568) utgiftsområde 9 anslår Kristdemokraterna 100 miljoner kronor för ett måltidslyft inom äldreomsorgen för vartdera året 2016–2019. Dessa pengar ska gå till att utöka valfriheten inom äldreomsorgen och omfatta hemsänd mat. Vi vill även se bättre möjligheter till hemlagad mat, både i särskilt boende och för de som bor kvar hemma med hemtjänst. Satsningen möjliggör för kommuner och fristående aktörer som driver äldreomsorg att söka stimulansbidrag för att utveckla och förbättra kvaliteten på måltiderna och för ökad delaktighet.

Äldre som vårdas hemma eller inom kommunal äldreomsorg får ofta en otillräcklig mängd näring i kosten. När äldre som vårdas hemma eller på kommunala vårdhem inte får tillräckligt näringsrik kost leder detta till negativa konsekvenser både för individen och samhället. I värsta fall måste äldre föras till sjukhus för akutvård på grund av undernäring. Eftersom äldrevården drivs i kommunal regi och sjukhusvården belastar landstingsbudgeten, måste landstingsvård och kommunal vård samarbeta på ett tidigt stadium för att lösa problemet med undernäring i äldrevården. Kristdemokraterna föreslår att dietister ska kopplas till äldrevården i ett tidigt skede. På så vis kan onödiga sjukhusvistelser undvikas, de äldres livskvalitet förbättras och de enkla insatserna leda till stora besparingar för samhället.

Regeringen har ivrigt upprepat att en ”miljardsatsning” görs på äldreomsorgen till mer personal. Men reformen finansieras genom att ta bort andra viktiga kvalitetsinsatser inom äldreomsorgen såsom måltiderna för äldre.

Kristdemokraterna avvisar regeringens förslag i budgetpropositionen till förmån för de satsningar som regeringen vill ta bort. Partistyrelsen anser att motion 04:06 är besvarad i sin helhet eftersom Kristdemokraterna arbetar för satsningar som skulle gagna såväl offentlig som privat regi när det gäller kost inom äldreomsorgen och hur denna ska anpassas efter individen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 04:06 besvarad.

04:07 Finskspråkighet

Svenska kommuner tillhörande förvaltningsområdet finska bör bli bättre på att ge sina äldre sverigefinnar med vård/omsorgsbehov rätten till finsk service helt eller delvis. Även samer och tornedalingar ska få rätt till sådan service på samiska respektive meänkieli i sina förvaltningskommuner.
Regeringen bör ge Socialstyrelsen direktiv att i sin årliga lägesrapport om äldre inom hälso- och sjukvård och socialtjänst även ta med språk som ett kvalitetskriterium

Jag kommer i min motion att huvudsakligen koncentrera mig på finsk service för äldre sverigefinnar men vill för den skull inte förringa de övriga nationella minoriteternas stora betydelse för Sveriges land.

Socialstyrelsen har sedan början av 2000-talet haft i uppdrag av Regeringen att varje år lämna lägesrapporter för olika områden inom vård och omsorg.

Inom området äldre så arbetar Socialstyrelsen för att förbättra äldreomsorgen och vården av de mest sjuka äldre. Lägesrapporten för 2016 betonar bland annat att:

1.Äldre och anhöriga ska kunna vara delaktiga och ha inflytande på äldreomsorg. Man utger därför årligen skrifterna: ”Så tycker de äldre om äldreomsorgen”, ” Äldreguiden” samt ”Vård och omsorg om äldre”

2.Äldres läkemedelsanvändning ska förbättras. Därför föreslår man åtgärder för att upptäcka och identifiera läkemedelsorsakade tillstånd inom vård och omsorg och sammanställer en lista över olämpliga läkemedel

3.Förbättra rättssäkerheten för äldre inom äldreomsorgen. Man publicerar därför vägledning för kommuner och enskilda verksamheter

4.Man betonar att äldre ska få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Därför stöttar man kommunerna att tillämpa den nationella värdegrunden

5.Man följer upp valfriheten i omsorgen samt äldres rätt att bo tillsammans

Tyvärr finns inte språk med som ett kvalitetskriterium i Socialstyrelsens agenda. Det är anmärkningsvärt, tycker jag, då vi i Sverige har ett ökande antal sverigefinnar i hög ålder som glömt sin svenska och bara kan kommunicera på sitt modersmål finska. Till detta kommer att de också kanske har mist sina vänner och /eller

anhöriga som gått bort eller bor i Finland. Därför kan ingen hjälpa dem på finska. Depression och ledsnad kan följa i dess spår. Detta är inte acceptabelt. Socialstyrelsen säger ju att äldre ska få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Detta måste också gälla våra äldre vårdbehövande sverigefinnar, samer och tornedalingar och alla människor.

Om den äldre sverigefinnen som glömt sin svenska får möjlighet att snacka finska med någon snäll medmänniska som kan finska så skulle han/hon få glädjen och harmonin tillbaka, tror jag. Någon förstår och kan dela finska upplevelser med en. En enkel men livsviktig sak.

Tyvärr är bristen på finsktalande vård- och omsorgspersonal stor i de flesta kommuner och här ger jag förslag på hur situationen kan förbättras så att fler vård/omsorgspersonal med finsk bakgrund kan tänka sig att arbeta med finsk service.

Kommuner tillhörande finskt förvaltningsområde (i dag 59 st) kan, tror jag, bli effektivare med sin annonsering. Man kan annonsera i press, TV och radio, sociala medier, offentliga institutioner såsom bibliotek, universitet och andra utbildningslokaler. Man kan säkert också bli bättre på att införa reklam på allmänna transportmedel såsom taxi, spårvagnar, bussar och tåg.

Ett annat sätt är att rekrytera välutbildade ”närvårdare” från Finland som Socialrådet Anne Eriksson på Finska ambassaden rekommenderar.

Sedan tycker jag att kommunerna för finskt förvaltningsområde kan ta initiativ till sammankomster och utbildning för sverigefinnar som har en vård/omsorgsutbildning i botten men som inte tror att deras finska räcker till för att arbeta med finsk service. Men genom att man träffas i grupp, får utbildning och talar finska sinsemellan samt har skojigt ihop så ingjuter man mod och hopp i varandra, tror jag. Detta kan leda till att man beslutar sig för att arbeta med finsk service. Det skulle vara värdefullt om man på detta sätt kan få personer som vill arbeta med den sverigefinska målgruppen äldre.

Slutligen så tycker jag att tvåspråkighet: finska-svenska, samiska-svenska och meänkieli-svenska ska generera ett lönetillägg. Då blir det attraktivt att arbeta med finsk, samisk och meänkielisk service, tror jag.

Kartläggning av behovet av finsk service

Om Socialstyrelsen får i uppdrag att även ha med språk som kvalitetskriterium i sin årliga lägesrapport om äldre inom hälso- och sjukvård och socialtjänst i Sverige så fås ett mått på behovet av finsk service liksom behovet av service på samiska och meänkieli.

Ett annat sätt att kartlägga behovet av finsk service är att göra som man gör i finska förvaltningskommunen Solna. Där tar man varje år kontakt med de kommuninvånare som fyller 80 år under året och informerar dem om äldreomsorgen. I samband med detta frågar man om deras intresse för service och omvårdnad på finska. Stadsdelsförvaltningarna i kommunerna gör vidare ett stort

arbete med att ta reda på vilka minoritetsgrupper som önskar service på sitt modersmål.

Kartläggning kan säkert ske i andra former än nu nämnda.

Lite statistik , historia, lagstiftning

I Sverige bor 450 00 – 600 000 sverigefinnar. I Göteborg cirka 30 000.

Sverigefinne är den som har finska rötter men bor i Sverige. Man får själv bekänna sig till gruppen. De flesta som gör det är själva födda i Finland eller har mor- eller farföräldrar eller en förälder som är född i Finland. Det som förenar sverigefinnar är framförallt språket och kulturen. Sverigefinnarna är en erkänd nationell minoritet, med egen flagga och egen högtidsdag. Sverigefinska barn har rätt till modersmålsundervisning och många kommuner erbjuder tvåspråkiga förskolor och ålderdomshem. Enligt lagen ska skolor, kommuner och alla andra myndigheter uppmuntra och synliggöra sverigefinsk kultur eftersom den är en del av den svenska kulturen. Och har varit det under nästan tusen år. Sverige och Finland hade en gemensam regent fram till 1809 då finsksvenska riket klövs. Innan dess var konungariket flernationellt och flerspråkigt. Från tidig medeltid fram till 1809 var finskan ett inhemskt språk i Sverige.

Historien handlar om krigsbarn, politiska flyktingar och unga arbetare. Arbetskraft som bidragit till Sveriges välfärd och är värda all respekt. Bland de industrier som behövde/behöver sverigefinsk arbetskraft var och är SKF och Volvo. Många sverigefinnar bosatte sig i skogarna i Norrland, Bergslagen och Värmland och kallades skogsfinnar. Vi får heller inte glömma alla sverigefinska hemmafruar som med kärlek vårdat och fostrat barnen till goda människor.

Tyvärr försämrades situationen för våra sverigefinnar efter 1809 då man inte tillät sverigefinnarna att prata sitt modersmål. En sorglig ”blind fläck” i vår historia. Desto roligare är tillkomsten av minoritetspolitiken som föddes slutet 1990 och fullföljdes av propositionen: ”Från erkännande till egenmakt – regeringens strategi för de nationella minoriteterna ”(prop. 2008/09: 158) där man erkänner vårt lands historiska nationella minoriteter judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar och deras språk men också erkänner vårt gemensamma kulturarv. Sedan kom Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724) som gäller hela Sverige och som ger de fem nationella minoriteterna (judar, romer, samer sverigefinnar, tornedalingar) rättigheter och ett grundskydd såsom rätten att behålla och utveckla sina kultur och få skydd för sitt minoritetsspråk. Barnens rätt till språk och kulturell identitet ska enligt lagen främjas särskilt. Man har som nationell minoritet också rätt till inflytande i egna frågor.

Utöver grundskyddet finns särskilda rättigheter som gäller i de så kallade förvaltningsområdena (i dag 59 st) där skyddet för samiska, meänkieli och finska språket är förstärkt. Kommuner som tillhör finskt förvaltningsområde förbinder sig att tillhandahålla hel eller delvis finsk förskoleverksamhet, hel eller delvis finsk äldreomsorg samt ger rätt till modersmålsundervisning i grund/gymnasieskola samt att ge sverigefinnarna inflytande i frågor som berör dem med mera. Samma

rättigheter gäller för samiskan och meänkieli i sina respektive förvaltningskommuner.Vi får heller inte glömma Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter samt FN:s deklaration om rättigheterna för personer som tillhör nationella eller etniska, religiösa och språkliga minoriteter med flera konventioner och stadgar.

Slutsats

Av historien så förstår vi att Finland och Sverige är förbundna med varandra sedan lång, lång tid. Därför är språken finskan, samiskan och meänkielin särskilt skyddade och förstärkta i sina respektive förvaltningsområde. Även utanför förvaltningsområdena gäller att dessa tre språk har särskilda rättigheter om det finns språkkunnig personal i kommunen. Därför är det så viktigt att Socialstyrelsen får språk som ett viktigt kvalitetsredskap när man gör sina årliga kvalitetsuppföljningar och lägesrapporter inom äldrevården i socialtjänst, omsorg och vård. Språket är en viktig kulturbärare och en viktig faktor för välbefinnandet. Förlust av modersmålsspråket kan upplevas som ett oöverstigligt hinder för en stark minoritets- och urfolksidentitet. Jag önskar att alla människor inklusive våra sverigefinnar, samer och tornedalingar med sina egna språk ska få en värdig och fin ålderdom med god kvalitet och glädje samt få möjlighet att tala sitt modersmål på äldre dar. Jag tycker det är hög tid för en kristdemokratisk politik som värnar alla människors lika värde och allas rätt till ett gott liv, oavsett ursprung. Särskild plats ska våra fem nationella minoriteter ha i våra hjärtan.

Jag yrkar därför att:

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppdrag att verka för att Regeringen ger Socialstyrelsen i uppgift att ta med språkaspekten i sin lägesagenda för bedömning av de äldres livskvalitet inom socialtjänst, vård och omsorg

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppdrag att verka för att Rekryteringen av personer/personal som kan finska förbättras så att behovet av finsk service tillgodoses för våra äldre sverigefinnar samt att tvåspråkighet bland personalen ska generera lönetillägg

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppdrag att verka för att Finska förvaltningskommunen Solna får tjäna som ett gott exempel på hur man framgångsrikt kartlägger behovet av finsk service bland äldre sverigefinnar

2017-01-22

Inga-Lill Adolfsson

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Motionären lyfter fram vikten av omvårdnad på sitt eget språk när man blir äldre, och att rekrytering av personal behöver förbättras. Partidistriktsstyrelsen delar motionärens intentioner och föreslår därför partidistriktsårsmötet att bifalla motionen.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna värnar om de äldre och att få åldras i trygghet är grundläggande i ett välfärdssamhälle. En viktig del i detta är att kunna förstå och göra sig förstådd. Då vi blir äldre och kanske drabbas av sjukdomar är det inte ovanligt att tappa det svenska språket och barndomsspråket tar över igen. Som motionären uttrycker det är språket en viktig faktor för välbefinnande och just detta bör tas i beaktande då personalrekryteringar görs till särskilda boenden för äldre.

Detta är något som Kristdemokraterna sedan länge arbetar för. Språkkompetens är viktig för att kunna ge en bra vård och omsorg vilket givetvis gäller alla språkgrupper. Tillkomsten av verksamheter med språkkompetens som särskild inriktning och möjligheten att få välja utövare har varit viktiga vägar för att bättre kunna tillgodose behoven. Det finns fortsatt stora behov av att detta vidareutvecklas för att fler ska kunna få sina behov tillgodosedda. Av dessa anledningar ställer sig partistyrelsen positiv till motionärens intentioner, men anser också att denna typ av bedömningar bör utgå från subsidiaritetsprincipen och det kommunala självstyret. Vi menar vidare att det inte går att, som motionären förslår, peka ut en viss språkgrupp. Vi delar dock bedömningen att kompetens ska återspeglas i lönesättningen och språkkompetens ska givetvis även fortsatt kunna vara en aspekt att väga in. Kommunerna är ansvariga för att ge sina invånare att en trygg och värdig äldrevård. Att ta till vara på goda exempel och erfarenheter från andra kommuner ska självklart även det vara en fortsatt strävan för oss kristdemokrater.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 04:07 besvarad.

04:08 Blinda och synskadade ska tillhöra personkrets 3 i LSS-lagen

Lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag som ska garantera att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett något sånär likvärdigt liv som de personer som inte drabbats av någon funktionsnedsättning gör.
Synskadade har genomsnittligt har en sämre hälsa än övriga befolkningen men kommunerna har blivit mer restriktiva när det gäller att bevilja ledsagning till synskadade. För många blinda och gravt synskadade är ledsagarservice en förutsättning för att kunna delta i samhället på jämlika villkor.

Men allt färre personer får del av LSS-insatsen ledsagning allt för ofta bedöms behovet felaktigt. Exempelvis är det i dag vanligt att förmågan att själv klä på sig eller sköta sin hygien är avgörande för rätten till ledsagning. Här borde i stället orienteringsförmågan och möjligheterna att på egen hand utföra ärenden vara de relevanta kriterierna.

LSS-lagen innehåller 3 olika personkretsar som beskriver vilka funktionsnedsättningar du ska ha för att kunna få rätt till stöd enligt denna lag. Under årens lopp har kommunerna alltmer frångått vad som var meningen med LSS- lagen och avslagit blinda och synskadades ansökningar om ledsagning enligt

LSS-lagen.

För många blinda och gravt synskadade är ledsagarservice en förutsättning för att kunna delta i samhället på jämlika villkor.

Ledsagarservice öppnar för att individen ska ha möjlighet att vara socialt delaktig, kunna motionera, kunna ta del av fritids- och kulturaktiviteter eller för att kunna utöva sina demokratiska rättigheter.

För att säkerställa att personer som lider av grav synnedsättning och blindhet får rätten till ledsagning och därigenom får hjälp att klara av sina vardagliga behov och uppnå goda levnadsvillkor enligt LSS, så bör även den här gruppen tillhöra personkrets 3.

Synskadades Riksförbund hävdar att blinda och synskadade är en självklar del av personkrets 3 i LSS- lagen. Blinda och synskadade har behov av assistans vid många olika sysslor, det handlar inte bara om att orientera sig utomhus utan även om att få hjälp med att läsa sin post, betala räkningar och mycket annat som seende människor kan göra utan minsta problem.

Blinda och synskadade kan söka ledsagning enligt Socialtjänstlagen (SOL-lagen) men då kostar det ofta stora belopp; det kan röra sig om upp till 300 kronor i timmen för att få hjälp med vardagssysslor. Det kan vara nog svårt att acceptera att man som enskild individ drabbats av synskada, men det är inte rätt att de ska behöva betala för det.

Det behövs ett förtydligande i lagen att såväl blinda och gravt synskadade som dövblinda tillhör den grupp (personkrets) som har rätt till insatsen ledsagning enligt LSS.

Rikstinget föreslås därför ge partistyrelsen i uppdrag

att verka för en översyn av LSS-lagen så att personer med grav synnedsättning och blindhet i framtiden ska tillhöra personkrets 3 enligt LSS och därmed få tillgång till ledsagarservice enligt samma lag.

2017-01-31

Lena Paajanen

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Gravt synskadade och blinda omfattas idag inte av personkrets 3 inom Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Detta upplever många gravt synskadade och blinda att det medför stora svårigheter att uppnå godtagbara levnadsvillkor. Lagstiftningen är för närvarande föremål för översyn och onekligen skulle motionärens förslag underlätta för denna grupp. Det som kan anföras mot att bifalla motionen och peka ut just en grupp som ska tillhöra personkrets 3 är att det kan också finnas andra grupper som skulle kunna tillhöra personkrets 3.
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande anse motion Blinda och synskadade ska tillhöra personkrets 3 i LSS-lagen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Som motionären skriver är ledsagarservice för många blinda och gravt synskadade personer en förutsättning för att kunna delta samhället på jämlika villkor. Trots detta får allt färre personer del av ledsagning inom lagen om stöd och service, LSS. Regeringen tillsatte i slutet av maj 2016 en utredning som ska se över assistansersättningen och delar av LSS. Utredningen ska bland annat se över om det behövs ett förtydligande i lagen så att blinda, gravt synskadade och dövblinda tillhör den grupp (personkrets) som har rätt till insatsen ledsagning enligt LSS. Detta ska kunna ge svar på om dessa grupper ska tillhöra personkrets 3 eller utgöra en egen fjärde personkrets. Den pågående statliga utredningen kommer att presenteras senast den 1 oktober 2018 och bidra till ökad kunskap om vilka åtgärder som är lämpliga på området.

Partistyrelsen bedömer att utredningens förslag bör inväntas för att öka förutsättningarna för få till stånd mer ändamålsenliga insatser i LSS samt främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 04:08 besvarad.

04:09 Sänkt alkoholskatt

Tycker partiet skall medverka för att omvärdera svensk alkoholpolitik. Problemet idag är att folk handlar mycket alkohol i framförallt Danmark och Tyskland. Problemet detta medför är att staten inte längre kan kontrollera hur mycket svenska folket dricker vilket är ett av huvudargumenten för systembolaget. En sänkt alkoholskatt som harmoniseras med Danmark och Tyskland skulle minska smugglingen. Eftersom smugglingen skulle bli mindre lönsam så skulle den därmed minska. En följdeffekt av detta skulle bli att folk handlar mer av sin alkohol på systembolaget och inte hamstrar hemma. Detta skulle göra att ungdomar skulle få svårare att få tag på alkohol än vad det är idag. Dessutom skulle detta vara bra för miljön iom att lika många lastbilar med svensk alkohol inte skulle behövas transporteras ner till Danmark och Tyskland för att sedan säljas till svenskar som transporterar hem den. Danmark harmoniserade sin alkoholskatt mot Tyskland med bra resultat tex. Mot bakgrund av detta yrkar jag:

att Kristdemokraterna ska verka för att sänka alkoholbeskattningen.

2017-02-03

Peter Nilsson

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Kristdemokraterna värnar en aktiv prispolitik som via punktskatter gör alkohol dyrare än andra drycker. Det är en solidarisk och restriktiv svensk alkoholpolitik som syftar till ett samhälle med måttfulla alkoholvanor. Alkoholens skadeverkningar är såväl medicinska som sociala. Över 300 000 barn lever i miljöer med missbruk eller där så kallat riskbruk, förekommer. Våld och brottslighet, ekonomisk misär och otrygghet drabbar ofta dessa familjer. Detta är huvudmotivet till att vi vill begränsa alkoholkonsumtionen.

Vi vill också förändra attityden till alkohol. Nolltolerans ska råda för ungdomar, för gravida, på arbetsplatsen och i trafiken. Bland annat anser vi att alla nya bilar ska vara utrustade med teknik som avslöjar förarens alkoholpåverkan. För att tekniken ska få ett tydligt genomslag driver vi även detta på EU-nivå. Vård och behandling ska finnas för den som behöver det. Inom primärvården ska alkoholfrågan vara en naturlig del i vårdens ansvar för folkhälsoarbetet.

Partidistriktsårsmötet föreslår därför rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:10.

04:10 Inför differentierad-alkoholskatt

Flera länder i EU har en lägre alkoholskatt för mindre oberoende producenter. Detta skulle gynna många små företag oftast på landsbygden och skapa fler arbetstillfällen. Detta är även ett krav från branschen:
http://www.sverigessmabryggerier.se/differentierad-alkoholskatt-skapar-jobb/
Mot bakgrund av detta yrkar jag:

att Kristdemokraterna ska verka för att en differentierad-alkoholskatt för mindre oberoende producenter införs i Sverige.

2017-02-03

Peter Nilsson

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Kristdemokraterna värnar om Systembolagets försäljningsmonopol samt om en aktiv prispolitik som via punktskatter gör alkohol dyrare än andra drycker. Det är en solidarisk och restriktiv svensk alkoholpolitik som syftar till ett samhälle med måttfulla alkoholvanor. Alkoholens skadeverkningar är såväl medicinska som sociala. Över 300 000 barn lever i miljöer med missbruk eller där så kallat riskbruk, förekommer. Våld och brottslighet, ekonomisk misär och otrygghet drabbar ofta dessa familjer. Detta är huvudmotivet till att vi vill begränsa alkoholkonsumtionen. Vi vill också förändra attityden till alkohol. Nolltolerans ska råda för ungdomar, för gravida, på arbetsplatsen och i trafiken.

Partidistriktsårsmötet föreslår därför rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 4:9 samt 4:10:
Precis som partidistriktet skriver värnar Kristdemokraterna om en solidarisk och restriktiv svensk alkoholpolitik. Det alkoholpolitiska arbetet ska syfta till att minimera alkoholskadorna genom att den totala alkoholkonsumtionen hålls låg. Genom generella och särskilda åtgärder såsom information, en aktiv prispolitik, en restriktiv lagstiftning, åldersgräns för inköp och ett statligt försäljningsmonopol för alkohol skapas förutsättningar för att minska skadeverkningarna. Under Kristdemokraternas tid i regeringen höjdes alkoholskatten vilket påverkar konsumtionen och är en del i arbetet för en förbättrad folkhälsa och minskade alkoholskador. Kristdemokraterna har även ställt sig bakom ytterligare

skattehöjning på alkohol. Det handlar om effekterna både för den enskilde, de anhöriga och samhället som helhet i form av problem, vårdbehov och kostnader.

”Alkoholkonsumtionen i Sverige 2016” som Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) presenterade i mars 2017 visar att reseinförsel av alkohol till Sverige har minskat de senaste åren. Även om motion 4:9 tar upp en viktig problematik menar partistyrelsen att sänkt skatt främst skulle leda till negativa konsekvenser för samhället. Dessutom prioriterar Kristdemokraterna successivt sänkt skatt på andra områden såsom arbete, pension och för barnfamiljer. För att möjliggöra det väljer vi således att beskatta det som vi betraktar som sämre för samhället i stort.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 04:09 samt att avslå motion 04:10.

04:11 Tillåt gårdsförsäljning av alkohol

Sverige är det enda landet i EU som inte har detta. Detta skulle kunna gynna små företag ofta ute på landsbygden. Skulle gynna landsbygden och turismen. Här skulle man kunna hämta inspiration från Finalnd som också har ett "systembolag" men som tillåter gårdsförsäljning. Iom att detta är småskalig tillverkning av (dyra) kvalitetsprodukter så är hotet mot folkhälsan obefintligt.
Mot bakgrund av detta yrkar jag:

att Kristdemokraterna ska verka för att gårdsförsäljning skall tillåtas i Sverige

2017-02-03

Peter Nilsson

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Vi säger nej till så kallad gårdsförsäljning därför att vi värnar detaljhandelsmonopolet som ett av de viktigaste inslagen i den svenska alkoholpolitiken. Gårdsförsäljning öppnar för omfattande direktförsäljning till vem som helst av både svenska och utländska alkoholtillverkare. Monopolet bör försvaras.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:12.

04:12 Gör Skåne till provregion för gårdsförsäljning

Kristdemokraterna tog ställning 2015 för att man, under förutsättning att Systembolagets monopol kan värnas, ställer sig positiv till gårdsförsäljning av lokalproducerat öl, vin och cider. Däremot hävdade rikstinget, med hänvisning till gamla utredningar, att det inte ansågs möjligt att driva ett aktivt arbete för att införa rätt till gårdsförsäljning i Sverige, varmed motionen besvarades. Det är nu dags att ta nästa steg och verka för att, via en testregion, pröva införandet under reglerade former och göra en utvärdering före nationellt ställningstagande.

Det finns faktiskt ett land inom EU, som kombinerar gårdsförsäljning och försäljningsmonopol på alkoholhaltiga drycker. Detta land är Finland, där gårdsförsäljning är tillåten för alkoholdrycker med högst 13 volymprocent. Ur svensk synvinkel är Finland ett intressant exempel, eftersom de båda rör sig inom liknande juridiska ramar. Generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling inom EU har granskat Finlands gårdsförsäljning, men valt att inte ingripa, eftersom försäljningen är så marginell. Den finska gårdsförsäljningen stöds därmed av kommissionen.

Finlands lagstiftning kan utgöra underlag för en svensk motsvarande lagstiftning, men det förutsätter ett noggrant förarbete, där en provregion inom Sverige skulle kunna testas och utvärderas före ett införande. Den största koncentrationen av vingårdar och vinproducenter finns i Skåne, som därmed skulle te sig utmärkt som testregion. Här finns även en hel del cider- och ölproducenter. Turismnäringen är redan stor och gårdsförsäljningens potential för landsbygdsutvecklingen långt ifrån uppnådd.

För att en mer levande landsbygd ska bli verklighet och för att fler företag med jobbtillväxt ska etablera sig, får vårt tidigare ställningstagande inte fastna i skrivbordslådan.

att Kristdemokraterna ska uttala sig positivt gällande gårdsförsäljning av lokalproducerat öl, vin och cider under förutsättning att Systembolagets monopol värnas.

2017-01-15

Alexander Harrison

Partidistriktet Skånes yttrande:
Motionen lyfter en fråga som kan ge möjligheter att ytterligare utveckla landsbygdsföretag. Det finns många som vid utlandsbesök uppskattat att kunna köpa med någon eller några flaskor av lokalproducerat vin, öl eller cider. Risken för ett ökat alkoholmissbruk genom gårdsförsäljning torde vara helt försumbar med tanke på tillgänglighet och prisnivåer. Dock har motionen ett viktigt tillägg, att gårdsförsäljningen inte på något sätt får hota det statliga monopolet.

PDÅ i Skåne beslöt att bifalla motionen i dess helhet

Partistyrelsens yttrande för motionerna 4:11 samt 4:12:
Kristdemokraterna står för en solidarisk och restriktiv alkoholpolitik som syftar till ett samhälle med måttfulla alkoholvanor. Vi värnar Systembolagets monopol samt om en aktiv prispolitik som via punktskatter gör alkohol dyrare än andra drycker. Alkoholmonopolet och de relativt höga skatterna på alkohol är de viktigaste inslagen i Sveriges restriktiva alkoholpolitik.

Frågan gällande gårdsförsäljning av lokalproducerad alkohol i små volymer är inte något som Kristdemokraterna rent principiellt motsätter sig utan ståndpunkten är istället att Systembolagets detaljhandelsmonopol måste kunna värnas. Om gårdsförsäljning skulle visa sig vara förenligt med Systembolagets monopol så skulle

vi vara positiva till ett sådant införande. Där är vi dock inte idag.

Denna fråga har utretts flera gånger, senast av den statliga utredningen SOU 2010:98 som konstaterade att om enbart svenska tillverkare får sälja sina produkter direkt till konsument på tillverkningsstället är det diskriminerande samt strider mot EU-rätten. Detta med anledning av att ett enskilt land inte får diskriminera utländska producenter eller produkter. Även den första utredaren Anita Werner (Alkohollagsutredningen, SOU 2009:22) och riksdagens utredningstjänst (RUT) har kommit till samma slutsats. För att inte bryta mot EU-rätten lämnade därför utredaren i SOU 2010:98 ett förslag om att ge alla tillverkare inom EU och övriga världen rätt att sälja sprit, vin och starköl direkt till konsument på samma villkor som svenska tillverkare. Det förslaget skulle i sin tur leda till en nedmontering av det svenska detaljhandelsmonopolet, något som Kristdemokraterna alltså motsätter sig.

När det gäller gårdsförsäljning i Finland och hur man har kunnat kombinera detta med ett alkoholmonopol har folkhälsoministern i en skriftlig fråga i slutet av 2015 uttryckt sig på följande sätt:

”Det är emellertid inte möjligt att rakt av jämföra det aktuella förslaget om gårdsförsäljning i Sverige med den form som Finland har. Den finska gårdsförsäljningen är mycket restriktiv och omfattar enbart bär/frukter som växer norr om den sextionde nordliga breddgraden. Den aktuella utredningen gjorde även bedömningen att Finlands begränsningar av gårdsförsäljning skulle kunna kritiseras i förhållande till EU:s principer om icke-diskriminering.”

Det är dock viktigt att titta vidare på vilka möjligheter som kan stå till buds för att lokalt producerade alkohol ska kunna säljas, med ett bevarat Systembolag. En möjlighet som har underlättat avyttringen av gårdarnas produkter är Systembolagets utvidgade service. Det går numera att beställa en gårds varor till närmaste Systembolaget-butik. Varorna levereras fritt för såväl kund som leverantör. Lokala produkter har numera särskild hyllmärkning i butiken och såväl sortiment som försäljningsvolymen har utökats på senaste år.

Partistyrelsen bedömer att de utredningar som redan gjorts gällande gårdsförsäljning och Systembolagets monopol är underlag som gör att det inte i nuvarande situation är möjligt med gårdsförsäljning eftersom det inte är förenligt med Systembolagets monopol.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 04:11 besvarad samt att anse motion 04:12 besvarad.

04:13 Sjukpenning – ett ord som förstås?

-Jag är ju sjuk, alltså har jag rätt till sjukpenning!

Vårt språk är vår viktigaste kommunikationsform och vi förmedlar våra normer genom språket. Jag har arbetat 8 år på Försäkringskassan med sjukpenning och sjukersättning och såg ständigt hur ordet sjukpenning sätter käppar i hjulet vid diskussion om återgång i arbete, rehabilitering och inte minst i kontakt med

läkarkåren vid intygsskrivning.

De allmänna villkor som måste vara uppfyllda för att en försäkrad ska ha rätt till sjukpenning regleras i 27 kap. 2–4 §§ Socialförsäkringsbalken (SFB).

I 27 kap. 2 § SFB framgår kravet på sjukdom och nedsatt arbetsförmåga: "En försäkrad har rätt till sjukpenning vid sjukdom som sätter ned hans eller hennes arbetsförmåga med minst en fjärdedel. Med sjukdom likställs ett tillstånd av nedsatt arbetsförmåga som orsakats av sjukdom för vilken det lämnats sjukpenning, om tillståndet fortfarande kvarstår efter det att sjukdomen upphört."

För att få sjukpenning krävs alltså dels en sjukdom, dels att arbetsförmågan är nedsatt till följd av sjukdomen. Men enligt andra stycket kan även resttillstånd som finns kvar efter att sjukdomen som sådan upphört ge rätt till sjukpenning. Enligt förarbetena tar det sikte på situationer då sjukdomen orsakat missbildningar eller förlust av en kroppsdel (SOU 1944:15 s. 162, prop. 1946:312).

Inte sällan beskriver läkaren ingående sin patients sjukdom, sjukdomshistoria och vilka rehabiliteringsåtgärder vården avser ta för att förbättra personens hälsotillstånd. Försäkringskassan vill veta från läkaren vilka aktivitets- och funktionsbegränsningar som sjukdomen innebär för den försäkrade personen i det dagliga livet för att kunna översätta detta till vilken arbetsförmåga som personen kan ha i sitt ordinarie eller annat arbete.

Även i samtal med arbetsgivare framkom ofta att det inte är aktuellt att göra några anpassningar på arbetsplatsen, eftersom den anställde var sjuk. Detta oavsett vad sjukdomen bestod av och vilka funktionsförmågor som faktiskt fortfarande kvarstod.

Ett mer rättvisande namn för ersättningen skulle kunna vara oförmågepenning. Då kan läkaren beskriva på vilket sätt patienten är oförmögen att arbeta. Att vara sjuk och att inte kunna arbeta är inte likställt. Sjukförsäkringen ska ge ersättning till dem som på grund av sjukdom inte har förmåga att försörja sig själv. Ett namnbyte kan även förstärka den enskildes förståelse för att ersättningen inte betalas ut på grund av sjukdomsdiagnos, utan på grund av sjukdomens konsekvenser på förmåga att arbeta i alla slags arbeten.

Jag yrkar därför på;

att Kristdemokraterna värnar om rätten att den som inte kan försörja sig själv på grund av sjukdom får rätt till samhällets stöd via socialförsäkringen

att Kristdemokraterna utreder ett namnbyte på den ersättningsform som idag heter sjukpenning till annat mer lämpligt ord, tex oförmågepenning eller arbetsoförmågepenning.

2017-03-08

Maria Maric

Partidistriktet VG Östras yttrande:
Vilka ord vi använder när vi beskriver olika saker har ett signalvärde. Motionären tar upp frågan om att ordet sjukpenning blir väldigt stigmatiserande. Vi kristdemokrater vill att alla människor skall få jobba hundra procent utifrån sin egen förmåga. Att bli omnämnd som en person med sjukersättning ger fel signaler om man samtidigt känner att man har viss arbetsförmåga. Motionärens första att-sats är redan kristdemokratisk politik.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anse den första att-satsen besvarad och att bifalla den andra att-satsen

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraternas mål är att sjukförsäkringen ska vara trygg för den som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. Den som har eller kan återfå en arbetsförmåga ska få hjälp och gott stöd för att komma åter i arbete. Något annat vore ett slöseri med både mänskliga och samhälleliga resurser.

Under 2015 fick totalt 610 000 personer sjukpenning någon gång under året, varav 64 procent var kvinnor och 36 procent var män. Detta motsvarar 10 procent av alla registrerade försäkrade i åldrarna mellan 16 och 64 år. Psykiska sjukdomar var den vanligaste diagnosgruppen.

Det finns tydliga risker med lång sjukfrånvaro. Det gäller dels en ökad risk för följdsjukdomar men även social isolering och psykisk ohälsa. Tidsgränserna i sjukförsäkringsreformen har bidragit till en sjukskrivningsprocess som präglas av mer aktivitet, tidigare insatser och tydligare regler. Försäkringskassan och andra aktörer bedöms idag i större utsträckning bidra till den ökade aktiviteten i sjukskrivningsprocessen.

Motionären anser att det är missvisande med begreppet sjukpenning eftersom det är den nedsatta arbetsförmågan på grund av sjukdom som bedöms. En person kan vara sjuk men ändå ha arbetsförmåga. Även om partistyrelsen instämmer i problemformuleringen så bedömer vi inte att en ändring av begreppet är lösningen på densamma. Begreppet sjukpenning är vedertaget och känt. Det som behövs är snarare tydligare information kring vad det är som bedöms för att få sjukpenning och vilka underlag som utgör grund för bedömning. Det är således detta som bör prioriteras.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 04:13.

04:14 Från aktivitetsersättning – men till vad?

Oavsett diagnos kan aktivitetsersättning beviljas unga vuxna 19–30 år om oförmåga till arbete på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning förväntas föreligga längre än ett år. Aktivitetsersättning ges från 19 – 30 år till funktionshindrade inom ett brett område allt ifrån grava fysiska funktionshinder, nedsatt begåvning och svåra till lättare sociala funktionshinder. Vid sjukdom kan ett tillfrisknande ske, medan en funktionsvariation föreligger hela livet. Under tiden med aktivitetsersättning erbjuds möjlighet att delta i rehabiliteringsåtgärder av

medicinsk, social eller arbetslivsinriktad karaktär.

När personen som uppbär aktivitetsersättning upphör möjligheten att ha den ersättningsformen, trots att funktionsnedsättningen kvarstår. De alternativ som idag finns att tillgå är sjukpenning eller sjukersättning, samt olika former av subventionerade anställningar. Man hamnar i samma system som långtidssjukskrivna personer utan funktionsnedsättningar. Ofta är det inte fastställt, trots att man funnits i Försäkringskassans system under flera år, vilken nivå av maximal arbetsförmåga som föreligger. Därför tvingas personer som tidigare uppburit aktivitetsersättning, från första dagen i den månad man fyller 30 år bli helt sjukskriven med sjukpenning. Inte allt för sällan uppstår det ett glapp mellan ersättningsformerna.

För en person med funktionsnedsättning kan det friska bestå i att kunna gå till en aktivitet eller till ett företag, de dagar man klarar av detta trots sin funktionsvariation.

I sjukersättningen och sjukpenningen medger ingen flexibilitet, utan man anses lika sjuk alla dagar i veckan. Om man ska vara kvar på sin sysselsättningsplats nu i form av subventionerat arbete så utgår sjukförsäkringen och Arbetsförmedlingens regelsystem att man ska klara att jobba lika mycket varje dag och passa tider. Man ska klara att meddela Arbetsförmedlingen och arbetsplatsen när man mår dåligt/är sjuk/inte orkar med alla intryck och krav som ställs på sig.

Har man då aktivitet i en verksamhet eller på ett företag måste man stanna hemma från detta och inte gå till ”jobbet” medan Försäkringskassan handlägger ärendet. Trots att man mår bäst av att gå till sin aktivitet under handläggningstiden är detta inte tillåtet. Under handläggningstiden betalas ingen ersättning ut och Försäkringskassan handläggningstider är ofta långa. Detta innebär att ingen ersättning kommer till personen i fråga den månaden vilket ger oro för att man inte kan betala sina räkningar eller att man inte har pengar till mat.

Jag yrkar på att Kristdemokraterna ska verka för;

att Förstärkt lagstiftning som syftar till att Försäkringskassan ska nödgas förbättra rutinerna och förbereda handläggningen så att inte glapp uppstår mellan olika försäkringsformer inom socialförsäkringen till skydd för de personer som redan är kända av myndigheten under längre tid.

att Utbilda handläggare så att de får bättre förståelse för funktionsnedsättningar, tex genom att låta dem få praktik i någon verksamhet inom funktionshinder, så de vet hur verkligheten ser ut.

att jobba mera aktivt med personerna som har aktivitetsersättning, så att inte förändringen blir så drastisk för dessa personer.

2017-03-08

Lillemor Johanson

Partidistriktet VG Östras yttrande:

Motionären tar upp frågan om ett glapp som kan uppstå mellan F-kassans olika ersättningssystem då en person med aktivitetsersättning fyller 30 år. F-kassan behöver därför få i uppdrag att se över sina rutiner då en person som tidigare uppburit aktivitetsersättning ska övergå till annan ersättning. Det är då mycket viktigt att se till att något glapp inte uppstår mellan de olika ersättningarna då personer med aktivitetsersättning oftast är personer som inte hunnit etablera sig på arbetsmarknaden och dessutom ofta befinner en dålig ekonomisk situation, varför den ekonomiska ersättningen är mycket viktig.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Aktivitetsersättning är en tidsbegränsad ersättning vid långvarigt nedsatt arbetsförmåga för personer mellan 19-30 år. Ett beslut om aktivitetsersättning får inte avse längre tid än tre år men en ny ansökan kan lämnas vid periodens slut. Många lämnar aktivitetsersättningen först när de fyller 30 år. När en person inte längre har rätt till aktivitetsersättning finns möjligheten att ansöka om sjukersättning.

Sedan 1 februari 2017 finns det också en begränsad möjlighet för personer mellan 19-30 år att få hel sjukersättning. Motivet till denna förändring är att unga vars funktionsnedsättningar är så pass omfattande att de sannolikt aldrig kommer att kunna utveckla en arbetsförmåga, ska kunna beviljas hel sjukersättning. Det kommer troligen att vara relativt få personer som kommer att omfattas av denna reform eftersom det ofta är svårt att redan i 20-årsåldern förutsäga hur stor arbetsförmåga en person kan förväntas ha när denna når 30-årsåldern.

I december 2016 var det nästan 39 000 unga personer som fick aktivitetsersättning. Antalet personer med aktivitetsersättning har under senare år ökat dramatiskt, även om ökningstakten har mattats av sedan 2015. De flesta har en psykiatrisk diagnos. Ungefär 2 500 personer lämnar aktivitetsersättningen vid 30 års ålder varje år.

Motionären anser att det uppstår ett glapp för personer med funktionsnedsättning som ska övergå från aktivitetsersättning till en annan ersättningsform såsom sjukersättning.

I detta sammanhang är det viktigt att påpeka att det är väsentliga skillnader mellan aktivitetsersättning och sjukersättning när man bedömer arbetsförmåga och rehabilitering. Vid aktivitetsersättning bedöms om personen har en nedsatt arbetsförmåga under minst ett år och vid sjukersättning bedöms om arbetsförmågan är stadigvarande nedsatt. Aktivitetsersättningen är en tidsbegränsad ersättningsform som kan beviljas som längst tre år i taget, medan sjukersättningen beviljas tills vidare. För att en person ska ha rätt till sjukersättning krävs också att medicinska och arbetslivsinriktade rehabiliteringsåtgärder inte bedöms kunna leda till att personen återfår någon arbetsförmåga. Motsvarande krav saknas för rätt till aktivitetsersättning. Det innebär således att den som har beviljats aktivitetsersättning inte per automatik har rätt till sjukersättning.

Inspektionen för Socialförsäkringen (ISF) har i en ny rapport 2017:5 ”Aktivitetsersättning till 30 års ålder – vad händer sen?” undersökt vad som händer

med personer som lämnar aktivitetsersättningen när de fyller 30 år.

Andelen som hade sjukersättning månaden direkt efter att de lämnade aktivitetsersättningen var 56 procent. Efter ett år ökade antalet som uppbar sjukersättning med cirka 10 procent. En tredjedel var registrerade på ett program hos Arbetsförmedlingen. Endast för 2 procent saknas det uppgifter om försörjning månaden efter att de lämnade aktivitetsersättningen. Resterande hade lön, sjukpenning eller annan inkomst. För de allra flesta fanns det således en inkomst efter aktivitetsersättningens slut och de som beviljades sjukersättning har fått det månaden efter att aktivitetsersättningen upphört. Det finns inget i rapporten som tyder på något glapp mellan de olika systemen. ISF har också granskat besluten om sjukersättning för de som kommer från aktivitetsersättningen och bedömer att besluten är av god kvalitet. Samtidigt rekommenderas Försäkringskassan att fortsatt följa kvaliteten i handläggningen av såväl aktivitetsersättningen som sjukersättningen.

Motionären föreslår att Försäkringskassans handläggare utbildas för att öka förståelsen för funktionsnedsättningar. Partistyrelsen utgår från att Försäkringskassan tillhandhåller relevant kompetensutveckling för sin personal. Motionären vill vidare att Försäkringskassan arbetar aktivt med personer som har aktivitetsersättningen så att förändringarna inte blir så drastiska. Även om information och samordning ingår i Försäkringskassans uppgift till försäkringstagare kan det i denna del behövas ytterligare insatser. Kristdemokraterna har föreslagit att personer i sjukförsäkringssystemet ska kunna ha en mentor som på olika sätt kan ge stöd och råd under sjukskrivningsprocessen. Detta är något som kanske skulle vara särskilt bra vid övergången från en ersättningsform till en annan.

Kristdemokraterna utökade inom ramen för alliansregeringen möjligheterna för personer med sjuk- och aktivitetsersättning att prova förvärvsarbete, studier eller ideellt arbete. Flexibiliteten i sjukersättningen är därför relativt god med tanke på att ersättningen utgår till den som har en permanent nedsatt arbetsförmåga. Samtidigt är det också rimligt med tydliga regler kring när och hur mycket personer med sjukersättning ska kunna arbeta eller studera för att inte legitimiteten i systemet ska undergrävas.

För att ytterligare öka flexibiliteten i sjukförsäkringssystemet har Kristdemokraterna föreslagit att de fasta stegen i sjukpenningen och sjukersättningen ersätts av ett mer steglöst system mellan 20-100 procent, för att på så sätt ta till vara på den enskildes individuella förutsättningar att få jobba 100 procent av sin förmåga. Idag kan en person som arbetar till 50 procent och får ersättning till 50 procent inte öka sin arbetsinsats med till exempel femton procent, även om detta skulle vara möjligt enligt vederbörandes läkare. Kristdemokraterna anser att detta är ett system som inte tillvaratar den enskilda människans fulla förmåga och vilja att bidra till samhället. Kristdemokraterna har motionerat om detta i riksdagen.

Varje timme som bidrar till den enskilda personens egen försörjning är också ett steg in i ett sammanhang utanför hemmet, där både arbetsinsats och gemenskap

med andra, kan vara avgörande för en persons sociala kontakter med omvärlden och som ger utveckling och egenmakt.

Det är viktigt att både Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samarbetar för att personer med funktionsnedsättningar kan få en kombination av olika ersättningar där så behövs för att arbetsförmågan ska tillvaratas. Ett viktigt verktyg som kunde användas mera, är arbetsintegrerande sociala företag, ASF, där själva syftet är att skapa företag med medarbetare som får arbeta 100 procent av sin förmåga. Många börjar där med beslut om arbetsträning eller förstärkt arbetsträning och går sedan vidare till en anställning med stöd genom Försäkringskassan. Kristdemokraterna arbetar för att fler ASF ska starta och drivas i Sverige, inte minst med hjälp av samordningsförbundet runt om i landet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 04:14.

04:15 Förändring av lagstiftningen för sjukförsäkring m m.

Sverige har sedan en tid en helt centraliserad organisation för den allmänna försäkringen vid sjukdom m m. Historiskt är detta förhållande i Sverige mycket kortvarigt sett i relation till den tid som denna typ av försäkringar sköttes av ett stort antal ideella sjukkassor. Beslut om centralisering till en försäkringskassa med bas i Stockholm togs i flera steg via länskassorna till denna nu enda kassa. Då införlivades även det statliga Riksförsäkringsverket i en organisation som sköter både produktion och kontroll inom sig själv. Det vill säga att nu finns inga konkurrerande kassor inom Sverige att göra jämförelser med. Det finns heller inte någon fristående kontrollerade myndighet. De lekmannaorganisationer som styrde kassorna fram till och med länskassornas förstatligande bidrog till både mångfald i tanke och förankring av kassans utbud i ett bredare folkdjup. Med centraliseringen försvann också den idévärld som uppbyggnaden av sjukförsäkringssystemet vilat på under mer än 100 år. Som jämförelse kan nämnas att nuvarande Tyskland där dagens system med sjuk och olycksfallsförsäkringar skapades under andra hälften av 1800 talet finns ett utbud om 91 skilda sjukkassor. Många verksamma över hela Tyskland. Vid sidan av dessa finns dessutom kontrollerande och övervakande organ.

Vi Kristdemokrater i Herrljunga vill mot bakgrund av ovan redogörelse att dagens lagstiftning som rör förutsättningarna för bland annat sjuk- och olycksfallsförsäkringar ändras enligt två huvudprinciper.

För det första att riksdagen beslutar om en lagstiftningsförändring som gör det möjligt för ideella organisationer som till exempel idrottsrörelsen, kyrkliga trossamfund, fackliga organisationer eller branschorganisationer att skapa egna kassor för sina medlemmar. Dagens kommersiella försäkringsbolag tillsammans med pensionsinstitutet bör också ha denna möjlighet via ett särskilt regelsystem. Vid sidan av detta skall det finnas minst en från staten fri allmän försäkringskassa för de som så önskar eller där behovet finns av annat skäl. Denna möjlighet för den enskilde att välja sin kassa skapar förutom valfriheten ett tydligt samband mellan inbetald premie och utbetald ersättning.

För det andra att riksdagen beslutar att staten bygger upp ett kontrollsystem för laglighetskontroll och tillämpning av försäkringen på ett sätt som skiljer produktion och kontroll åt. Via denna organisation skall också möjlighet skapas för den enskilde att gå till en från kassorna oberoende institution för att få sin sak prövad.

att verka för att lagstiftningen för den allmänna sjuk- och olycksfallsförsäkringen ändras på ett sätt som skapar möjlighet för utvecklingen av kompletterande huvudmannaskap och profilering av sjuk- och olycksfallsförsäkringar inom huvud ramen för den allmänna försäkringen.

2017-01-27

Ingemar Kihlström, Staffan Setterberg

Partidistriktet VG Södras yttrande:
Partidistriktsårsmötet beslutar att föreslå rikstinget att anta motionens att-sats.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären föreslår en genomgripande förändring av organisationen kring sjukförsäkringen. Det är svårt att av motionen utläsa exakt vad motionärerna är ute efter för förändring. Om man anser att samma regler och tillämpning bör gälla i hela landet för rätten till sjukpenning (eller t.ex. föräldrapenning) så är det ingen bra idé med att lägga ut administrationen av denna typ av ersättningar på flera olika juridiska subjekt. En enhetlig lagtillämpning skulle knappast kunna upprätthållas om ersättningarna administrerades av t.ex. idrottsrörelsen och olika fackliga organisationer. Det är också tveksamt om dessa, eller andra ideella organisationer, skulle kunna ha den juridiska kompetens som i många fall krävs för avgörandet av komplicerade ärenden. Systemets samlade administrativa kostnader skulle också öka. Redan av dessa två skäl vore en sådan idé tveksam.

Om man dessutom anser att sjukförsäkringen ska vara solidariskt finansierad så finns det inte heller några skäl att lägga ut administrationen av densamma på entreprenad. Det tydligare samband mellan inbetald premie och utbetald ersättning som nämns i motionen skulle inte komma till stånd så länge man har kvar ett för Sverige enhetligt regelsystem och en solidarisk finansiering. En av de viktiga poängerna med dagens allmänna och obligatoriska sjukförsäkring (gäller även andra system), administrerat av en myndighet, är just att det är effektivt eftersom de administrativa kostnaderna kan hållas nere (jämfört med andra alternativ) och att regeltillämpningen kan bli så enhetlig som möjligt. Om motionärerna i stället menar att de kassor som nämns skulle kunna sätta egna regler för sjukpenning och själva samla in premier från de som valt en viss kassa, så bör förslaget avvisas på denna grund. Sjukförsäkringen bör gälla lika i hela landet, och möjligheterna att få ut sjukpenning bör inte vara beroende av om det finns pengar kvar i den kassa man valt att tillhöra.

Det sistnämnda leder in på ett ytterligare problem med separata kassor på t.ex. sjukförsäkringens område: Risken för att fler blivande sjukskrivna ”hamnar” i vissa kassor och färre i andra är uppenbar. Det skulle kräva högre premier till kassor med många sjukskrivna. Viljan att betala mer än andra för just sjukförsäkringen torde vara begränsad hos de flesta. Ytterligare ett skäl för dagens ordning med en allmän

och obligatorisk sjukförsäkring är just den breda riskfördelning som uppnås när hela landet så att säga betalar premier till, och ersättningar ur, en kassa.

De mer korporativa lösningar som t.ex. växt fram i Tyskland, som motionären nämner, har sin egen historiska bakgrund, men har inte utgått från att de ska omfatta alla eller att reglerna ska vara lika i hela landet. Lösningarna blev därför också historiskt sett olika, i frånvaro av ett förbundsstatligt regelverk. I Sverige avgörs många viktiga frågor på korporativ nivå utan statliga regler, inom ramen för vad arbetsmarknadens parter gemensamt kommer överens om. Denna ordning är bra och bör värnas. Men därifrån vore steget i det svenska sammanhanget mycket långt till att lyfta ut hela sjukförsäkringens administration och tillämpning till ideell sektor, och därmed frångå principen om enhetliga regler och tillämpning för rätten till sjukpenning.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 04:15.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

04:16 En ny asyl- och migrationspolitik

Efter andra världskriget skedde en stor omvärdering av den tidigare flyktingpolitiken. Orsaken till att man tog tag i problemen runt flyktingfrågorna var att många judar hade försökt att lämna Tyskland före krigsutbrottet och att de omkringliggande länderna vägrade att ta emot dem. Resultatet är känt - miljontals judar, romer och andra grupper mördades under nazitysklands utrotningskampanj.

Insikten om att detta inte får ske igen gjorde att bl.a. kristna filosofer och politiker satte sig ner och arbetade fram det som idag är FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.

Men man nöjde sig inte med att arbeta fram en deklaration baserad på naturrättens principer utan man skapade också FN i syfte att skydda dessa principer. I ett politiskt försök att via handel och gemensamma värderingar, en gång för alla, hindra de stora länderna i Europa att gå i krig med varandra igen bildades Kol och stålgemenskapen som senare resulterade i EG/EU.

Vi kan alltid kritisera FN, EU och de mänskliga rättigheterna för att dessa institutioner och principer inte löser alla problem men det är trots allt ett ärligt och gediget försök att hindra nya krig och konflikter.

Tyvärr har inte dessa institutioner kunnat lösa alla konflikter vilket gör att människor även idag tvingas fly ifrån sina hemländer för att undkomma förföljelse och krigets fasor. På samma sätt som våra förfäder utmanades under mellankrigstiden så utmanas vi idag av att människor är på flykt. I likhet med att det då fanns folk som ansåg att problemet skall lösas av någon annan så finns det idag de som anser att vi redan har ”tagit vår del av ansvaret”. Men denna inställning håller inte. Ur ett kristdemokratiskt perspektiv kan vi aldrig slå oss till ro när en

människa lider eller tvingas på flykt.

Vi vill därför att vi som kristdemokrater skall arbeta fram en ny asyl- och migrationspolitik som utgår ifrån de principer som våra ideologiska förfäder etablerade efter andra världskriget. Ledstjärnan skall vara den judisk-kristna etikens stöd för dessa våra minsta samt naturrättens tydliga vägledning så som den lyfts fram i FN-stadgan, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Flyktingkonventionen, Europakonventionen och Barnkonventionen.

Samtidigt skall vi använda oss av de institutioner som våra förfäder etablerade för att vi tillsammans skall kunna bistå varandra och ge den enskilde det skydd som de förtjänar. Ett aktivt samarbete inom FN och EU är därför en viktig grundbult för en fungerande kristdemokratisk asyl- och migrationspolitik.

Inom FN bör vi arbeta för säkra zoner för minoriteter och utsatta grupper, vi bör arbeta för väl fungerande flyktingläger, vi bör arbeta för ett modernt och effektivt bistånd i syfte att undvika konflikter och vi bör jobba för internationella flyktingkvoter där alla länder är med och tar ansvar.

Inom EU bör vi arbeta utifrån samma principer som inom FN men utöver det arbete som sker på FN-nivån bör vi arbeta för trygga gränser, gemensamt polisiärt arbete i syfte att bekämpa trafficking, narkotikahandel, terrorism samt annan gränsöverskridande kriminalitet. Vi bör även arbeta för en gemensam asylpolitik där asylsökande får en likvärdig bedömning och har möjlighet att söka asyl redan på ett EU-lands ambassad. Vi bör arbeta för ett gemensamt mottagande vilket gör att länder runt Medelhavet inte ensamma får bära ansvaret för den situation som vi för tillfället bevittnar.

På den nationella nivån behöver vi vidta åtgärder för att asylprocessen skall genomföras skyndsamt. Därför bör vi:

- se över användningen av tillfälliga uppehållstillstånd då vi vet att dessa hindrar integrationen,
- arbeta för att familjers sammanhållning värnas inom asyl- och migrationspolitiken
- arbeta för att rätt ålder säkerställs så att ingen utsätts för godtycklig behandling
- underlätta för asylsökande som fått jobb att lämna in en ny ansökan om uppehållstillstånd baserat på jobb
- förbättra möjligheterna till validering och omskolning inom vuxenutbildningen
- arbeta för en öppen och flexibel arbetsmarknad
- arbeta för enklare regler på bostadsmarknaden

Många av de tankar vi lyfter fram i denna motion ligger väl i linje med vad vi redan arbetar efter, men det vi vill tydliggöra med våra exempel är att vi skall utarbeta en kristdemokratisk asyl- och migrationspolitik som hämtar inspiration i vår egen grundideologi och våra förfäders värderingar. Vi vill även vara tydliga med att en fungerande politik förutsätter att vi arbetar utifrån subsidiaritetsprincipen vilket innebär att vissa delar av asyl- och migrationspolitiken måste hanteras inom FN och EU medan andra delar måste hanteras nationellt. För att den nationella politiken ska fungera så bra som möjligt krävs det att såväl det kommunala som regionala

perspektivet finns med i arbetet.

Grundprincipen skall dock vara att vi arbetar utifrån den enskilda människans perspektiv. Vår asyl- och migrationspolitik skall alltid sträva efter att människor får ett respektfullt bemötande och goda förutsättningar att etablera sig i Sverige när man har fått sina asylskäl prövade. Det är också vårt ansvar att se till att asylprocesserna väsentligt påskyndas. Det är inhumant och förödande att det skall dröja flera år innan den asylsökande får besked om man får stanna eller ej. Vi bör också se över lagstiftningen och överväga att barn som föds i Sverige får möjlighet att bli svenska medborgare. Nuvarande lagstiftning har resulterat i konstiga situationer där barn som inte har något annat hemland avvisas trots att man redan är en del av den svenska samhällsgemenskapen.

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att arbeta fram en ny asyl- och migrationspolitik

0000-00-00

Magnus Jacobsson, Kent Sjöberg, Gunilla Lindell, David Lega, Lennart Bondeson, Behcet Barsom, Michael Anefur, Anders Ivarsson, Tomas Ander, Christina Borglund, Katrin Elfstrand, Jens Abrahamsson, Maria Nilsson, Anibal Rojas Jorquera, Clarence Holgersson, Sara Degerman Carlsson, Valéria Kant, Gunnar Wilsson, Morgan Forsberg, Gudrun Brunegård, Daniel Fredriksson, Simon Rundqvist, Per Högberg, Camilla Rinaldo Miller, Irene Oskarsson, Bengt Sjöberg, Peter Åkerström, Lili André, Lars Sidén, Lars-Olof Eliasson, Jesper Songer, Eric Söderberg, David Winks, Johan Sunbring, Maria Fälth, Caroline Agrell, Janne Stefansson, Simon Olsson, Karl Henriksson, David Winerdal, Joha Frondelius, Ulf Björklund, Bengt-Åke Svahn, Benny Strandberg, Sara Lidqvist, Dan Munther, Carl-Gunnar Madestam, Marianne Nygren, Monica Landén, Liselott Fager, Sven Brus, Liza-Maria Norlin, Karin Högberg, Sverker Ågren, Hanna Sydhage, Göran Brorsson, Leif Gramner, Eva Esberg, Hans-Inge Smetana, Roland Sjögren, Knut Isaksson, Anders Sellström, Elsebeth Lemche, Niels-Peter Lemche, Yael Lemche, Valdemar Lemche, Christian Eberstein, Bert Nygren, Mia Frisk, Anders Ramstrand, Jan Myléus, Bertil Eriksson, Amanda Agestav, Joakim Widell, Jan-Eric Jansson, Per Larsson, Eugen Karlsson, Roland Gustavsson, Kristina Nilsson, Anna-Karin Lundberg, Lena Brännström, Katrin Elfstrand Trigueros, Lennart Bondesson, Valèria Kant, Niels Peter Lemche, Jan Myleus

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionärerna tar upp en oerhört viktig och central fråga för oss kristdemokrater. Den fruktansvärda världssituation som vi tvingats bevittnat särskilt senaste decenniet har berört oss alla djupt. Känslan av empati och otillräcklighet att inte kunnat hjälpa har känts outhärdlig. Våra systrar och bröder som lidit obarmhärtigt under konflikter och krigets fasor är de som verkligen drabbats. Död, smärtor och ångest har för många människor tyvärr blivit en naturlig del av livet. Det är hemskt.

Kristdemokraterna har i likhet men andra politiska partier stått inför svåra politiska övervägande. Säkert har många politiker så här i efterhand konstaterat att alla beslut kanske inte blivit så bra som man trott.

När vi kristdemokrater både centralt, regionalt och lokalt fattat våra beslut är vi PD i Kalmar län övertygade om att ambitionen varit att göra rätt utifrån vår grundideologi. Men olika faktorer har gjort att effekten kanske inte blivit som det var tänkt.

Vi har ofta tvingats fatta beslut snabbt i olika frågor inom migrations och asylpolitiken och ofta har dessa bedömts utifrån just den delen och sällan utifrån helheten i vår politik.
Motionärerna hemställer i attsatsen att PS ska få i uppdrag att arbeta fram en ny asyl och migrationspolitik. PDS i Kalmar län anser det som i första hand behövs är en sammanställning av alla våra förslag för att få en helhetsbild och en tydligare beskrivning av partiets politik. Med detta som grund ska vi fortsätta utvecklingen av våra politiska förslag.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att sammanställa partiets politik inom detta område och därmed anse motionen besvarad.

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
Den svenska asyl- och migrationspolitiken har varit och är en av de viktigaste politiska frågorna under de senaste två åren. Inte minst har kriget i Syrien och den svåra säkerhetssituationen Afghanistan bidragit till att många människor har tvingats till flykt från sina hemländer.

Sverige, som har en lång tradition av att vara öppet för människor i nöd, har också tagit emot många flyktingar. Under hösten 2015 när många tusen flyktingar sökte sig till Sverige blev trycket på det svenska samhället så stort att regeringen och allianspartierna enandes om åtgärder att begränsa flyktingmottagandet. Den öppna liberala asyl- och migrationspolitiken som gällt i Sverige förändrades till att bli en av Europas mest restriktiva.

Som kristdemokrater ser vi idag de svåra konsekvenserna av den nuvarande politiken. Ensamkommande flyktingbarn tvingas tillbaka till mycket svåra och osäkra omständigheter. Familjer splittras och förhindras att tillsammans bygga en säker tillvaro. Mitt i allt elände är det dock positivt att se hur det civila samhället, inte minst kyrkorna, har mobiliserat många av sina medlemmar till att göra stora insatser för människor som sökt sig till Sverige.

Det finns också anledning att inte bara peka på de negativa sidorna av att många människor sökt sig till Sverige. Många kommer att ge värdefulla bidrag för Sverige i framtiden. Inom flera yrkesområden kommer de att vara värdefulla för att vi ska kunna behålla välfärden i vårt land.

Det krävs nu ett nytt samlat grepp på migrationspolitiken. En för framtiden hållbar linje behöver utarbetas så att Sverige kan ta ansvar för människor i nöd.

Kristdemokraterna i Örebro län ställer sig bakom motionens intentioner och bifaller motionens yrkande att arbeta fram en för partiet ny asyl- och migrationspolitik i överensstämmelse med internationella konventioner.

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Partiets asyl och migrationspolitik ska, precis som all partiets politik, svara upp mot Kristdemokraternas principprogram och partiets grundläggande värderingar.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen antas

Partidistriktet Östergötlands yttrande:
Motionärerna lyfter en angelägen sak, och visar genom sin motion behovet av en helhetsbild angående den politik partiet för i asyl- och integrationsfrågor. En ökad tydlighet i kommunikationen till både medlemmar och allmänhet behövs så att det inte är någon tvekan att Kristdemokraterna värnar ett ansvarstagande med gott mottagande, tydlighet i förväntningar och ansvar, och med konstruktiva förslag på hur vi inkluderar personer som kommer till vårt land. Därför föreslår vi rikstinget att besluta enligt följande:

att ge partistyrelsen i uppdrag att samla ihop politiken avseende migration och integration så att våra ställningstaganden blir tydliga och ger en helhetsbild, och därmed anse motionen besvarad

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:
Årsmötet beslutade att bifalla motionen.

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet anser att partiet inte ska ges i uppdrag att se över detta politikområde på
det sätt som anförs i motionen. Sverige har haft en stor grupp flyktingar som kommit de senaste åren. Kristdemokraterna har varit med och tagit ansvar för den uppkomna situationen både med hjärna och hjärta för att mottagandet av flyktingar skall vara både medmänskligt och värdigt.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partidistriktet Gotlands yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partidistriktet Hallands yttrande:
Kristdemokraterna i Hallands årsstämma Besvarade Motionen.

Motionärerna föreslår att Partistyrelsen ska ges i uppdrag att arbeta fram en ny asyl- och migrationspolitik. Inom asyl- och migrationspolitiken i Sverige har det gjorts stora förändringar under innevarande mandatperiod. Kristdemokraterna har tillsammans med övriga allianspartier och regeringspartierna deltagit i utformningen kring mycket av dessa. För Kristdemokraternas del är kommunikationen kring dessa frågor mycket viktig, då den enskilda människans okränkbara värde och rätt till liv grunden i kristdemokratin. Kristdemokraterna i Halland anser att partiet i sin kommunikation måste vara mycket tydlig med detta, och att det i vissa fall bör vara ännu tydligare med detta. Samtidigt måste den sammantagna bedömningen vara att den förda politiken är rimlig.
Kristdemokraterna i Halland förutsätter att partistyrelsen kontinuerligt arbetar med att uppdatera Kristdemokraternas politik på samtliga politiska områden inklusive

detta.

Partidistriktet Sörmlands yttrande:
En mycket aktuell motion som berör asyl och migrationspolitikens värde och historia.
Att ompröva och tydliggöra partiets ideologi och politik utifrån varje människas unika värde behöver synliggöras för hela landet. Vi lever just nu i en tid när påtryckningarna för hela Europa är enorma utifrån människors flykt och att det är någon annans ansvar att lösa en ny framtid för det utsatta folket. Vi Kristdemokrater tar ansvar och vill se mer av ett mänskligare Sverige. Partidistriktet tycket att förslaget är realistiskt och går att förändra genom politiska beslut.

Partidistriktstämman föreslår rikstinget att anta motion

Partidistriktet Västerbottens yttrande:
Västerbottens partidistriktsårsmöte föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Motivering:
Debattens vågor har gått höga under de senare åren kring frågor om vilka som ska få möjlighet att söka asyl i Sverige, villkoren för att få uppehållstillstånd samt hur vi tar hand om och integrerar de som får uppehållstillstånd på kort eller lång sikt.

Denna motion har som syfte att vi Kristdemokrater samlar ihop vår politik på detta område och hittar balansen i frågor om asylrätten, möjligheten till typ av uppehållstillstånd, tidsfönstret för att få besked och hur vi så snabbt som möjligt kan föra in de nya svenskarna i vårt samhälle.

Att ta ett samlat grepp kring dessa frågor byggt på Kristdemokratiska värden är viktigt för partiet. Kristdemokraterna, med vår ideologi och vår syn på människan i ryggen, borde vara det parti som kan utgöra ledstjärna i dessa frågor. Därför är det viktigt att Rikstinget ger partistyrelsen detta uppdrag.

Partidistriktet Skånes yttrande:
Det finns inget i motionen som pekar på betydande skillnader vad gäller partiets nuvarande syn på asyl- och migrationspolitik. Att riksdagen beslutat i annan riktning innebär inte att vi Kristdemokrater röstat för det som nu är riksdagens politik. När det gäller tillfälliga uppehållstillstånd syftar förslaget till en harmonisering mellan Sveriges praxis och övriga Europa för att ansvaret för mottagandet ska bli mer balanserat. Kopplat till förslaget finns också andra kompletterande förslag för att stärka incitamenten till integration. Vi ser inte att det finns tillräckliga skäl att kräva en total översyn av partiets asyl- och migrationspolitik. Det som efterfrågas i motionen ligger väl i linje med den politik partiet för. Vi ser även det formellt svårt att bifalla att-satsen med lydelsen: ”att arbeta fram en ny asyl- och migrationspolitik”

Vi menar också att det tidsmässigt är fel: Om motionen går igenom i höst ska partistyrelsen utarbeta direktiv, tillsätta en arbetsgrupp, arbeta fram nya förslag, behandla dessa i partistyrelsen för ett beslut – minst vid ett partifullmäktige – samtidigt som vi bedriver en valrörelse.

PDÅ i Skåne beslöt att avslå motionen

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:

Partidistriktet Västmanlands yttrande:
Årsmötet beslutar bifalla motionen samt att sända den vidare till Rikstinget

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Under de senaste åren har det skett snabba förändringar av partiets politik vilket gör att många inte är trygga med den politik som just nu förs samt att vi känner inte igen oss i den retorik som har präglat detta område under de senaste åren. Årsmötet anser därför att det måste tas ett omtag på detta viktiga område och ställer sig därför bakom motionen.

PD beslutade att bifalla motionen

Partidistriktet Uppsala läns yttrande:
Partidistriktsstämman avslår motionen

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Partidistriktsårsmötet beslutade att föreslå rikstinget att bifalla motionen.

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partidistriktet Värmlands yttrande:
I en motion med rekordmånga underskrifter yrkar motionärerna att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta fram en ny asyl- och migrationspolitik. I en ständigt pågående flyktingkatastrof som också ställer oss alla inför stora utmaningar är det angeläget med en relevant och human politik. Det sker också stora förändringar vilket fordrar en aktuell asyl- och migrationspolitik. Det är därför rimligt att kristdemokratisk politik förnyas. Vi vill betona att det precis som motionärerna påpekar tas ett gemensamt ansvar på EU-nivå. Under de senaste åren har också Kristdemokratisk politik, genom partistyrelsens fortlöpande arbete, på detta område förnyats och utvecklats. Detta arbete pågår även fortsättningsvis.

Kristdemokraterna i Värmland föreslår rikstinget
att besvara motionen
att partistyrelsen ska få uppdrag att ständigt hålla asyl och migrationspolitiken aktuell och levande.

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Vi delar motionärernas syn att partiets asyl- och migrationspolitik behöver ses över och tydligare visa den kristdemokratiska ideologin.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partidistriktet Norrbottens yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen En ny asyl- och migrationspolitik

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:24.

04:17 En ny asyl- och migrationspolitik

Efter andra världskriget skedde en stor omvärdering av den tidigare flyktingpolitiken. Orsaken till att man tog tag i problemen runt flyktingfrågorna var att många judar hade försökt att lämna Tyskland före krigsutbrottet och att de omkringliggande länderna vägrade att ta emot dem. Resultatet är känt - miljontals judar, romer och andra grupper mördades under nazitysklands utrotningskampanj.

Insikten om att detta inte får ske igen gjorde att bl.a. kristna filosofer och politiker satte sig ner och arbetade fram det som idag är FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. Men man nöjde sig inte med att arbeta fram en deklaration baserad på naturrättens principer utan man skapade också FN i syfte att skydda dessa principer. I ett politiskt försök att via handel och gemensamma värderingar, en gång för alla, hindra de stora länderna i Europa att gå i krig med varandra igen bildades Kol och stålgemenskapen som senare resulterade i EG/EU.

Vi kan alltid kritisera FN, EU och de mänskliga rättigheterna för att dessa institutioner och principer inte löser alla problem men det är trots allt ett ärligt och gediget försök att hindra nya krig och konflikter.

Tyvärr har inte dessa institutioner kunnat lösa alla konflikter vilket gör att människor även idag tvingas fly ifrån sina hemländer för att undkomma förföljelse och krigets fasor. På samma sätt som våra förfäder utmanades under mellankrigstiden så utmanas vi idag av att människor är på flykt. I likhet med att det då fanns folk som ansåg att problemet skall lösas av någon annan så finns det idag de som anser att vi redan har ”tagit vår del av ansvaret”. Men denna inställning håller inte. Ur ett kristdemokratiskt perspektiv kan vi aldrig slå oss till ro när en människa lider eller tvingas på flykt.

Vi vill därför att vi som kristdemokrater skall arbeta fram en ny asyl- och

migrationspolitik som utgår ifrån de principer som våra ideologiska förfäder etablerade efter andra världskriget. Ledstjärnan skall vara den judisk-kristna etikens stöd för dessa våra minsta samt naturrättens tydliga vägledning så som den lyfts fram i FN-stadgan, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Flyktingkonventionen, Europakonventionen och Barnkonventionen. Samtidigt skall vi använda oss av de institutioner som våra förfäder etablerade för att vi tillsammans skall kunna bistå varandra och ge den enskilde det skydd som de förtjänar. Ett aktivt samarbete inom FN och EU är därför en viktig grundbult för en fungerande kristdemokratisk asyl- och migrationspolitik.

Inom FN bör vi arbeta för säkra zoner för minoriteter och utsatta grupper, vi bör arbeta för väl fungerande flyktingläger, vi bör arbeta för ett modernt och effektivt bistånd i syfte att undvika konflikter och vi bör jobba för internationella flyktingkvoter där alla länder är med och tar ansvar.

Inom EU bör vi arbeta utifrån samma principer som inom FN men utöver det arbete som sker på FN-nivån bör vi arbeta för trygga gränser, gemensamt polisiärt arbete i syfte att bekämpa trafficking, narkotikahandel, terrorism samt annan gränsöverskridande kriminalitet. Vi bör även arbeta för en gemensam asylpolitik där asylsökande får en likvärdig bedömning och har möjlighet att söka asyl redan på ett EU-lands ambassad. Vi bör arbeta för ett gemensamt mottagande vilket gör att länder runt Medelhavet inte ensamma får bära ansvaret för den situation som vi för tillfället bevittnar.

På den nationella nivån behöver vi vidta åtgärder för att asylprocessen skall genomföras skyndsamt. Därför bör vi:
- se över användningen av tillfälliga uppehållstillstånd då vi vet att dessa hindrar integrationen,
- arbeta för att familjers sammanhållning värnas inom asyl- och migrationspolitiken
- arbeta för att rätt ålder säkerställs så att ingen utsätts för godtycklig behandling
- underlätta för asylsökande som fått jobb att lämna in en ny ansökan om uppehållstillstånd baserat på jobb
- förbättra möjligheterna till validering och omskolning inom vuxenutbildningen
- arbeta för en öppen och flexibel arbetsmarknad
- arbeta för enklare regler på bostadsmarknaden

Många av de tankar vi lyfter fram i denna motion ligger väl i linje med vad vi redan arbetar efter, men det vi vill tydliggöra med våra exempel är att vi skall utarbeta en kristdemokratisk asyl- och migrationspolitik som hämtar inspiration i vår egen grundideologi och våra förfäders värderingar. Vi vill även vara tydliga med att en fungerande politik förutsätter att vi arbetar utifrån subsidiaritetsprincipen vilket innebär att vissa delar av asyl- och migrationspolitiken måste hanteras inom FN och EU medan andra delar måste hanteras nationellt. För att den nationella politiken ska fungera så bra som möjligt krävs det att såväl det kommunala som regionala perspektivet finns med i arbetet.

Grundprincipen skall dock vara att vi arbetar utifrån den enskilda människans perspektiv. Vår asyl- och migrationspolitik skall alltid sträva efter att människor får ett respektfullt bemötande och goda förutsättningar att etablera sig i Sverige när man har fått sina asylskäl prövade. Det är också vårt ansvar att se till att

asylprocesserna väsentligt påskyndas. Det är inhumant och förödande att det skall dröja flera år innan den asylsökande får besked om man får stanna eller ej. Vi bör också se över lagstiftningen och överväga att barn som föds i Sverige får möjlighet att bli svenska medborgare. Nuvarande lagstiftning har resulterat i konstiga situationer där barn som inte har något annat hemland avvisas trots att man redan är en del av den svenska samhällsgemenskapen. Utifrån dessa tankar yrkar vi på:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att arbeta fram en ny asyl- och migrationspolitik

att Partistyrelsen får i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som utreder möjligheten att tillgängliggöra fler eftergymnasiala utbildningar för tänkt målgrupp samt att se över de ersättningssystem som kan vara begränsande för den enskilde. Samt att verka för att förändring sker i motionens anda.

2017-03-21

Partidistriktet Jämtlands yttrande:
Jämtland/Härjedalen Distriktsstämma biföll motionen och att den ska skickas till rikstinget.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:24.

04:18 Reformera asylpolitiken i grunden

Kristdemokraterna har alltid stått upp för en human migrationspolitik med en ambition att använda både hjärta och hjärna. Utifrån den utgångspunkten har vi under de senaste årens intensiva diskussioner tidigt levererat ett flertal reformförslag med syfte på att skapa ett långsiktigt hållbart migrationssystem där människovärdet aldrig får hamna ur fokus.

Invandringspolitiken rankas fortfarande högt hos väljarna och för att vinna förtroende inför kommande valrörelser krävs att vi har trovärdiga svar på hur vi ska hantera mottagandet på både kort och lång sikt. Även om flyktingkrisen som kulminerade hösten 2015 passerat så har vi bara skapat oss ett andrum, inte genomfört de lösningar som skapar ett långsiktigt hållbart system för mottagandet. Prognoserna är fortsatt att migrationen kommer att öka i framtiden. Den nuvarande hanterbara situationen är dessutom även kortsiktigt osäker då den snabbt kan förändras vid ett ändrat säkerhetsläge i omvärlden eller att exempelvis de länder som upprätthåller den yttre gränsen till EU får förändrade förutsättningar. Inte minst är situationen i Turkiet ett orosmoln som synliggör behovet av reformer för minskat beroende av andra för att upprätthålla ordningen i mottagandet.

I skrivande stund befinner sig över 60 miljoner människor på flykt i världen. Redan innan inbördeskriget i Syrien och den akuta flyktingkrisen i Sverige hösten 2015 fanns en tydlig obalans mellan mottagningskapaciteten i väst och viljan att migrera från övriga världen. 2010 publicerades en undersökning från Gallup som visade att mellan 500 till 700 miljoner av världens befolkning skulle flytta till ett annat land

om de kunde. Att enbart upprätta lagliga vägar till västvärlden utan att formulera ett system byggt på prioriteringar i mottagandet vore förödande.

Att påstå sig leverera en migrationspolitik med både hjärta och hjärna får inte resultera i att man motiverar hjärtlösa reformer med behjärtansvärd retorik. Flertalet andra EU-länder har nu tagit initiativ till att formulera om asylsystemet i grunden mot bakgrund av det hyckleri som nu råder inbyggt i asylrättens och migrationspolitiken konstruktion. Där bör Kristdemokraterna följa våra partikamrater i andra länder för att få till stånd en förändring med syfte på att erbjuda skydd till de med störst behov av vidarebosättning. Flyktingkonventionen är utdaterad sen flera decennier och är formulerad och antagen för att möta gamla migrationsmönster. Det är dags att formulera asylrättsystem och humanitärt stöd med syfte att hantera dagens och framtidens utmaningar.

Ambitionen att förändra asylrättssystemet är givetvis långsiktigt och något som Kristdemokraterna på egen hand inte kommer få till stånd. På kort sikt behöver vi fokusera på de rättssäkra och humana system som finns att tillgå redan idag och ersätta vårt mottagande med dessa. UNHCR:s kvotflyktingssystem är det som finns till hands att från Sveriges sida använda i betydligt högre utsträckning än idag. Genom att göra en mycket kraftig ökning av kvotflyktingarna parallellt med en satsning på vår egen gränskontroll med hänvisning till dublinförordningen kan vi sätta press på övriga länder för att få igång förhandlingar med syfte att formulera en ny flyktingkonvention. På detta sätt skulle vi samtidigt minska förutsättningarna för den organiserade brottsligheten som profiterar på människohandeln och, inte minst, döden på Medelhavet. När vi skapar de lagliga vägarna måste man stänga de illegala vägarna som kräver tusentals liv varje år.

Sveriges och EU:s humanitära insatser bör heller inte stanna vid att erbjuda en fristad för ett fåtal i vår del av världen. Självklart måste vi höja ambitionen att skapa förutsättningar för en utveckling i länderna och för att förbättra situationen för den tredjedel av världens flyktingar som bor i flyktingläger. Vårt ansvar stannar inte vid de människor som tagit sig över landsgränsen och det finns ett behov att lyfta blicken. Särskilt eftersom vi vittnar att stora delar av västvärlden minskar sina åtaganden både humanitärt och militärt i krisområdena.

Utöver behovet av ett långsiktigt hållbart asylsystem behöver vi självklart formulera svar på hur vårt mottagande ska utvecklas även efter att man anlänt till Sverige. Vi måste blicka mot lösningar som syftar till att hantera framtidens arbetsmarknad och skapa ett mottagande som ger människor en verklig chans. Det måste resultera i en reell chans att ta sig in i samhället och bli en del av samhällsgemenskapen inte hänvisas till ett livslångt bidragsberoende. Kristdemokraterna ska inte blicka tillbaka till gamla lösningar och migrationssystem utan ligga i framkant för att formulera morgondagens migrationsreformer.

att partistyrelsen får i uppdrag att formulera nya reformer inom asyl- och migrationspolitiken

2017-02-28

Sara Skyttedal, Eric Dicksson

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionärerna tar upp en oerhört viktig och central fråga för oss kristdemokrater. Den fruktansvärda världssituation som vi tvingats bevittnat särskilt senaste decenniet har berört oss alla djupt. Känslan av empati och otillräcklighet att inte kunnat hjälpa har känts outhärdlig. Våra systrar och bröder som lidit obarmhärtigt under konflikter och krigets fasor är de som verkligen drabbats. Död, smärtor och ångest har för många människor tyvärr blivit en naturlig del av livet. Det är hemskt. Kristdemokraterna har i likhet men andra politiska partier stått inför svåra politiska övervägande. Säkert har många politiker så här i efterhand konstaterat att alla beslut kanske inte blivit så bra som man trott.

När vi kristdemokrater både centralt, regionalt och lokalt fattat våra beslut är vi partidistriktsstyrelsen i Kalmar län övertygade om att ambitionen varit att göra rätt utifrån vår grundideologi. Men olika faktorer har gjort att effekten kanske inte blivit som det var tänkt.

Vi har ofta tvingats fatta beslut snabbt i olika frågor inom migrations och asylpolitiken och ofta har dessa bedömts utifrån just den delen och sällan utifrån helheten i vår politik. Motionärerna hemställer i attsatsen att partistyrelsen ska få i uppdrag att formulera nya reformer inom asyl-och migrationspolitiken. Partidistriktsstyrelsen i Kalmar län anser det som i första hand behövs är en sammanställning av alla våra förslag för att få en helhetsbild och en tydligare beskrivning av partiets politik. Med detta som grund ska vi fortsätta utvecklingen av våra politiska förslag.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att besluta att med ovanstående yttrande anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:24.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

04:19 Inför en mer human migrationspolitik

Under ett år- från andra halvåret 2015 till andra halvåret 2016- har Sverige gått från att ha Europas mest generösa migrationspolitik med permanenta uppehållstillstånd för asylsökande med flyktingstatus enligt Genèvekonventionen (personer som riskerar förföljelse på grund av nationalitet, religion, politisk uppfattning, kön, sexuell läggning eller tillhörande en viss grupp) och alternativt skyddsbehövande enligt EU:s skyddsgrundsdirektiv (personer som befinner sig i fara på grund av krig) till en av Europas minst generösa asyllagar. Det som gäller nu är att tillfälliga uppehållstillstånd blivit huvudregel och att familjeåterförening försvåras kraftigt. De föreslagna inskränkningarna försätter genom sin absoluta karaktär beslutsfattare i en situation där de inte har möjlighet att väga in barnets bästa. Det strider mot barnkonventionens anda och bokstav.

Kristdemokraterna har i stor utsträckning ställt sig bakom regeringens mindre generösa migrationspolitik, men har också på vissa områden - främst avseende

möjligheterna till familjeåterförening – i riksdagen verkat för en mer human flyktingpolitik. Mot bakgrund av att över 160 000 människor sökte asyl i Sverige under 2016 är det lätt att förstå behovet av att se över regelverket som styr migrationspolitiken. Den senaste tidens utveckling har dock åtminstone på fyra sätt gjort att det finns anledning överväga om migrationspolitiken ska justeras till att återgå i mer human riktning.

1. Antalet människor som söker asyl i Sverige har kraftigt minskat under 2016 och beräknas fortsatt ligga på en betydligt lägre nivå än under 2015.

2. Det senaste året har många negativa konsekvenser visat sig av den mindre generösa flyktingpolitiken. De tillfälliga uppehållstillstånden har resulterat i en mycket stor oro hos många för att inte få stanna i Sverige när det tillfälliga uppehållstillståndet går ut. Denna oro och otrygghet försvårar inlärning och integration. Kostnader för traumatiserade barn och ungdomar ökar och deras tillfrisknande försenas. Detta kommer att märkas speciellt i de många fall där en familjeåterförening med nuvarande lag blir omöjlig.

3. Migrationsverkets administration av asylansökningar utökas kraftigt i och med att tillfälliga uppehållstillstånd blivit regel. När de tillfälliga uppehållstillstånden gått ut och familjer och enskilda får möjligheter att ompröva beslut och söka förlängning startar nya, komplicerade och tidsödande processer.

4. Kravet på arbete för att få förlängt uppehållstillstånd kommer att utgöra ett olyckligt incitament för att söka jobb som ger snabba pengar snarare än att investera i fortbildning, praktik, validering – dvs. de bästa etableringsmetoderna sätts ur spel och svagare grupper på arbetsmarknaden åsidosätts. En läkare söker till exempel jobb som städare för att ha en chans att få hit sin familj. Förslag: Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår vi:

att Rikstinget beslutar ge Partistyrelsen i uppdrag att verka för en mer human flyktingpolitik där tillfälliga uppehållstillstånd ersätts av permanenta uppehållstillstånd dels för asylsökande med flyktingstatus enligt Genévekonventionen och dels för de med alternativt skyddsbehov enligt EU:s skyddsgrundsdirektiv.

2017-03-15

Bengt Sjöberg, Britt-Marie Laurell, Lennart Bondeson, Roy Uppgård, Lena Paajanen, Nils Holmberg, Daniel Fredriksson, Torsten Larsson, , Lennart Bondesson, Anders Ramstrand

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
Motionärerna konstaterar att eftersom ett rekordstort antal personer tidigare sökte asyl i Sverige är det lätt att förstå behovet av att i det läget se över regelverket som styr migrationspolitiken och anser samtidigt att reglerna behöver bli mer generösa igen.

Under 2013 var antalet asylsökande 54 259, 2014 var det 81 301 och 2015 sökte 162 877 personer asyl i Sverige medan siffran för 2016 stannade på 28 939, vilket är i

paritet med 2011 års nivå.

I slutet av 2014 presenterade vår dåvarande partiledare Göran Hägglund förslag till åtgärder som bl. a innehöll förenklad handläggning av asylsökande från sk. säkra länder samt förslag på införande av tillfälliga treåriga uppehållstillstånd i likhet med de flesta andra europeiska länder.

Motivet var att Sverige inte kan avvika hur mycket som helst från asyllagstiftningen i andra länder. I övriga EU-länder är det ovanligt med permanenta uppehållstillstånd. Om Sverige trots detta faktum skulle tillämpa permanent tillstånd skulle det innebära en stark sk "pull-faktor" att söka asyl i just Sverige.

Vi menar också att själva principen att den som har tidsbegränsat uppehållstillstånd kan få permanent uppehållstillstånd om vederbörande kommer i egen försörjning är viktig som incitament till etablering. Likaså att uppehållståndet förlängs om det finns ett fortsatt skyddsbehov.

I den tillfälliga lag som just nu gäller på asylområdet ges tidsbegränsade uppehållstillstånd på bara 13 månader till alternativt skyddsbehövande. Det är inte rimligt, Kristdemokraternas linje är att alla skyddskategorier ska omfattas av tre år långa uppehållstillstånd.

Därför har Kristdemokraterna i riksdagen arbetat för att alla skyddskategorier ska få tre år långa tidsbegränsade uppehållstillstånd. När det gäller frågan om familjeåterförening har kristdemokraterna målmedvetet arbetat för att förändra lagen och införa bättre möjligheter till familjeåterförening, även om vi som parti stått alltför ensamma i den kampen i riksdagen.

Kristdemokraterna i Örebro län anser det vara rimligt att Sverige i likhet med andra jämförbara länder i Europa har tidsbegränsade uppehållstillstånd men att tiden för de alternativs skyddsbehövande skall utökas från 13 månader till tre år och anser därmed motionen vara besvarad.

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Sveriges migrationspolitik har under några år varit föremål för en kraftig omläggning och har diskuterats flitigt. Kristdemokraterna har, jämfört med regeringen och flera andra partier i riksdagen, en human migrationspolitik med större utrymme för familjeåterförening och så kallade särskilt ömmande skäl. Motionen föreslår som förändring en återgång till permanenta uppehållstillstånd. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motion Inför en mer human migrationspolitik.

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Med hänvisning till bifallet av motion ”En ny asyl- och migrationspolitik” anses motionen besvarad. Frågan om tillfälliga eller permanenta uppehållstillstånd bör hanteras i utformningen av en ny asyl- och migrationspolitik i enlighet med intentionen i motionen om en ny asyl- och migrationspolitik.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen anses besvarad

Partidistriktet Värmlands yttrande:
I motionen vill motionärerna att rikstinget ska besluta att ge Partistyrelsen i uppdrag att verka för en mer human flyktingpolitik. Kristdemokraternas grundsyn är en human asylpolitik och att asylrätten ska värnas. Kristdemokraterna i Värmland anser att personer med flyktingstatus enligt Genèvekonventionen och skyddsbehov enligt EU:s skyddsgrundsdirektiv bör kunna få permanenta uppehållstillstånd.

Kristdemokraterna i Värmland föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:24.

04:20 Se invandringen som en tillgång

Mellan åren 1815 och 1832 styrdes Europa av konservativa kungar som gjorde allt för att undvika en återgång till franska revolutionen. Sällan hade det politiska Europa upplevt lika omfattande försök att återställa det som inte gick att återställa. Nu verkar Europa återigen försöka återställa/riva ner det som byggts upp.

Nationalismen, i dess mest negativa form med slutna gränser, mindre öppenhet och hinder för människors möjlighet att röra sig fritt, vinner allt större terräng. Flera nationalistiska partier har vuxit fram i Europa som alltid ser den ökande invandringen som det grundläggande problemet. Dessa partier framställer människor - som flyr från krig och från områden där man inte kan överleva pga andra svåra förhållande - som ett raserande av vår välfärd och därmed en belastning och inte en tillgång.

KD som parti måste i sin politik tydliggöra fördelarna med en ökad invandring vad gäller byggandet av välfärden och koncentrera sig på en politik som går ut på att riva de hinder som finns nationellt i vårt eget land för integrationen på arbetsmarknaden och boendet för att nämna några hinder.

De beslutade ID-/ gränskontrollerna i Öresund utgör ett hinder inte bara för tillväxten i Öresundsregionen utan också för möjligheten att söka asyl i Sverige för de människor som flyr från svåra förhållanden i avsikt att söka en bättre framtid.

att KD fastslår att invandringen ses som en tillgång och inte en belastning

att KD ställer sig bakom människors fria rörlighet i enlighet med EU:s inriktning

att KD:s politik lägger fokus på att riva de hinder för integration som finns nationellt i Sverige

att KD verkar för att avskaffa ID-/ gränskontroller i Öresundsregionen

att KD värnar människors möjligheter att få asyl prövad i Sverige

2017-01-13

Carl-Axel Johansson

Partidistriktet Skånes yttrande:
Sett till den totala invandringen så är den en tillgång både utvecklingsmässigt som ekonomiskt. När det gäller flyktingar så får dessa, efter prövning, rätt att stanna i Sverige med PUT eller TUT. Dessa människor har flytt från krig och förföljelse och får skydd i Sverige av främst humanitära skäl. Bland dessa, precis som bland svenskfödda, finns det enskilda som inte kommer att vara en tillgång ekonomiskt utan kommer att behöva samhällets stöd under mycket lång tid.

Rätten att söka asyl är otvetydig i flera olika internationella överenskommelser och Sverige som nation vare sig ska eller kan bryta dessa. Rätten att få sin asyl prövad är och ska vara definitiv. Genom identitetskontroller vid svenska gränser, främst Öresundsbron, stängs de som inte innehar identitetshandlingar ute från rätten att få sina asylskäl prövade. Detta är inte rimligt och måste snarast åtgärdas.

Utöver det rent mänskliga och humanitära så innebär gränskontrollerna stora merkostnader för både privatpersoner som företag. Alltså anser Kristdemokraterna i Skåne att Öresundsbron måste öppnas och kontrollerna tas bort.
PDÅ beslöt att avslå att-sats 1 samt att bifalla att-sats 2-5

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:24.

04:21 Motion om flyktingmottagandet

Sedan flyktingvågen hösten 2015 har svensk migrationspolitik ställts på ända. Socialdemokraterna och Miljöpartiet har som regering föreslagit restriktioner för invandringen som får de Sverigedemokratiska förslagen från innan valet att blekna. Det blev uppenbart för alla att Sverige inte kan föra en isolerad migrationspolitik utan i stället måste samverka med EU så länge vi ingår i Schengensamarbetet.

KD DRIVER PÅ MED HJÄRTA OCH HJÄRNA
Kristdemokraterna har varit pådrivande för att få en förändring till stånd. På samma sätt som Alf Svensson på sin tid, mot den rådande synen, ifrågasatte skevheterna i sjukförsäkringssystemet, så lämnade partiet under Göran Hägglund (december 2014) förslag på förändringar av migrationspolitiken, som numera även övriga partier anslutit sig till. Det gäller tillfälliga uppehållstillstånd, starkare försörjningskrav kopplat till lägre bidrag och klassning av säkra länder för att underlätta migrationsprocessen. Partiets roll som föregångare har fortsatt under Ebba Busch Thors partiledarskap.

Kristdemokraterna har omfamnat en politik med både hjärta och hjärna, som medelväg mellan två extremer. Å ena sidan en politik med bara hjärta där en del tror att Sverige har nästan obegränsade möjligheter att ta emot flyktingar, och å andra sidan en politik med bara hjärna, ibland kopplat till ett stenhjärta, som säger nej till alla människor som har behov av hjälp och en fristad.

Genom migrationsöverenskommelsen i oktober 2015 kommer förutom att de nyss nämnda KD-förslagen genomförs även en del uppenbara fel att rättas till. Ett

exempel är att föräldrar som kommer till Sverige med barn i 5-6-årsåldern har fått föräldrapenning lika lång tid som i Sverige nyfödda barn. Ett annat att personer som fått beslut om av- eller utvisning inte längre kan bo kvar i sitt anläggningsboende.

FÖRKORTA ASYLPROCESSEN

Den första punkten i överenskommelsen gäller att förkorta tiden för asylprocessen. Vi har i Sverige haft en ohållbar situation där vi velat värna en rättssäker möjlighet för asyl, men detta system har inneburit på tok för långa handläggningstider. Dessutom har man, vid händelse av negativt besked efter prövning i alla rättsliga instanser, bara kunnat gå under jorden. Efter att fyra år har gått sedan första ansökan har man kunnat påbörja hela processen från början igen. Det finns exempel på familjer som levt i Sverige över 10 år och fått uppleva avslag på avslag men ändå stannar kvar trots nästan obefintliga utsikter att beviljas uppehållstillstånd. Gratis skolgång och sjukvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet blir en sorglig illustration på det svenska migrationssystemets misslyckande. I princip är även de generösa reglerna tillämpliga för utvisade brottslingar som illegalt återvänt till Sverige.

En annan illustration på misslyckandet är när det snarare är en regel än ett undantag att asylsökande undanhåller de identitets- och resehandlingar man använt för att ta sig till Sverige, eller att man uppenbart missleder när det gäller sin ålder eller ursprung. Ännu allvarligare är det när personer med en kriminell bakgrund kortsluter det svenska mottagningssystemet. Det förekommer att vissa personer, många gånger med multipla identiteter, erhåller bidrag från olika håll. Det finns till och med en risk att det blir förövarna och inte offren som blir de som erhåller svenskt uppehållstillstånd. Prövningen måste rimligen ske utanför Sveriges gränser, och om så inte är möjligt i anslutning till gränsen. Vi måste intensifiera våra ansträngningar att bilda opinion i resten av Europa så att vi inom hela unionen kan hjälpa dem som flyr undan krig och nöd från exempelvis Mellanöstern. Skulle övriga EU-länder ta emot bara en bråkdel av Sveriges mottagande skulle vi kunna göra stora insatser för många människor.

VÄRNA VÄLFÄRDEN

Sverige är ett rikt land som på många sätt kommit långt i utvecklingen. Vårt välfärdssystem har varit framgångsrikt och bidragit till att vi är ett av världens mest välmående länder, och för det ska vi vara tacksamma. Men tider förändras och idag ser vi att debatten om migrationspolitik har hamnat i ett läge där flyktingmottagandet sätts mot just vår gemensamma välfärd. Är det på grund av en inbyggd ovilja att hjälpa människor som flyr krig och förtryck, eller finns svaret någon annanstans? Utgångspunkten i denna fråga måste vara att vilja hjälpa utsatta så gott man kan, men detta samtidigt som vi upprätthåller samhällskontraktet mellan det offentliga och skattebetalarna. När människor som betalat skatt i hela sina vuxna liv (i ett av världens högst beskattade länder) inte längre upplever att de får den välfärd som de förväntar utan möts av stängda vårdavdelningar, långa köer och undermålig skola, ja då kan solidariteten i samhället komma att försvinna.

FÖRSTÅELSE FÖR MÄNNISKORS NATURLIGA REAKTIONER

När människor upplever orättvisor i att en del särbehandlas och gynnas skapas

splittringar mellan ett ”vi och dem”. Människor som betalat skatt, arbetat, sparat och deltagit i samhällsbygget ser plötsligt att andra människor som inte gjort något av detta plötsligt får gratis bostäder med högre standard än de själva, får bidrag och stöd utan att behöva arbeta. Sådant försämrar skattemoralen och välviljan.

Detta väcker oundvikligen en hel rad så kallade rättvisefrågor att ta ställning till, där det i dagsläget endast finns två destruktiva sidor i svensk politik. Den ena sidan ställer ultimatum och menar att välfärden bara räcker åt en grupp i taget – att ta emot asylsökande över huvud taget blir ett hot mot de svenska pensionärerna. Den andra sidan menar att välfärden gott räcker åt alla och att det egentligen bara sitter i (o)viljan att hjälpa sin nästa. Kristdemokraterna måste vara ett parti med ett längre perspektiv, som inte faller för frestelsen att köra i något av de två diken som finns.

UTMANINGAR MOT SAMHÄLLSKONTRAKTET

I en färsk kartläggning signerad Dagens Nyheter (5/2-17) visas att bristen på intensivvårdsplatser för barn är akut i hela landet. Det innebär att svårt sjuka barn skickas utomlands då en fjärdedel av de få platser som finns hemma är stängda.

1 I norra delar av Sverige läggs BB ner och mammor tvingas i vissa fall att föda i bilen.

2 I Härnösand har patienter till Folktandvården väntat i upp till fem år för en vanlig undersökning. 2012 avsattes 70 timmar till asyltandvård, i januari 2017 var det 989 timmar vilket motsvarar fyra timmar om dagen.

Om man inte är personligen drabbad av nedskärningarna är det lätt att ha åsikter om att välfärden ska räcka till alla, och även ännu fler. Faktum kvarstår att den inte gör det. En annan rättvisefråga är den om bostäder - att det råder bostadsbrist i Sverige, och främst i städerna, är det ingen tvekan om. Varje år läser vi tidningarna om studenter som tvingas bo i tält eller på vandrarhem i väntan på att en möjlighet ska dyka upp. Många föräldrar uppmanar sina barn att ställa sig i kommunens bostadskö redan från 16 års ålder, men när de vill flytta hemifrån saknas det ändå flera år för att få ett kontrakt. Detta samtidigt som kommunala bostadsbolag tar stora andelar av hyresbeståndet i anspråk när de (enligt nya bosättningslagen) bistår med bostäder till nyanlända.

ATT ÖKA VÄLFÄRDENS KAPACITET ÄR ETT LÅNGSIKTIGT PROJEKT

Den som söker asyl och som så småningom får beviljat uppehållstillstånd blir under den första tiden beroende av det svenska välfärdssystemet. I snitt tar det sju år för en nyanländ att etablera sig på arbetsmarknaden. Detta sker samtidigt som den genomsnittliga handläggningstiden för asylprövning fördubblats. De som sökte asyl 2015 kommer i många fall vänta till i år. 2015 ansökte 162 877 personer om asyl i Sverige, och efter åtstramningarna vintern 2015/16 sjönk siffran drastiskt till 28 939 personer förra året. Antalet inskrivna i Migrationsverkets system var i februari 2017 115 360 personer, varav 60.000 bor i anläggningsboende (ABO) och drygt 30.000 bor i eget boende (EBO). Drygt 22.000 bor i övrigt boende. Att just denna process (handläggning, beslut, integrering) är så utdragen är en starkt bidragande faktor till att kostnader skenar och välfärden begränsas. Vi anser att Kristdemokraterna måste driva på för att få till en hållbar lösning för den svenska

migrations- och välfärdspolitiken.

att Kristdemokraterna verkar för en fungerande fördelning inom EU av hur många asylsökande som kan tas emot

att Kristdemokraterna på olika sätt verkar för att öka asylmottagandet i övrigt inom EU och på så sätt solidariskt avlasta det stora ansvar som Sverige hittills tagit

att Kristdemokraterna verkar för att möjliggöra snabb asylprövning i speciella stationer utomlands eller vid gränsen där besked ges och kan verkställas direkt, både vid avslag och beviljande

att Kristdemokraterna verkar för att ett avlägsnande från Sverige ska ske så snart som möjligt efter lagakraftvunnet avslag på en asylansökan

att Kristdemokraterna verkar för att rätt till skolgång, försörjningsstöd och bostadsbidrag ska upphöra vid lagakraftvunnet avslag på asylansökan, varefter endast i princip akutsjukvård ska erbjudas

att Kristdemokraterna verkar för att inga offentliga ekonomiska bidrag ska utbetalas till den som uppehåller sig illegalt i Sverige

att Kristdemokraterna verkar för att modellen med EBO reformeras för att beivra missbruk i form av exempelvis fiktiva mantalsskrivningar

att Kristdemokraterna verkar för att Sverige inför ett utökat kvotsystem för asylflyktingar där ansökan sker på plats i hemlandet eller i ett grannland och gärna i samverkan med UNHCR, istället för vid rikets gräns

att Kristdemokraterna verkar för att socialförsäkringsförmåner i första hand ska vara reserverade för personer som skattat i Sverige under två år, svenska medborgare samt EUmedborgare med rätt att vistas i landet

att Kristdemokraterna verkar för att personer som begår brott och döms till allvarligare påföljd (som fängelse) under asylprocessen ges avslag på sin asylansökan

att Kristdemokraterna verkar för att möjligheten till anhöriginvandring ska begränsas till de som ordnat egen försörjning, med undantag för nära familj i form av gifta makar och barn under 18 år

2017-02-17

Jonas Segersam, Mimmi Westerlund, Felicia Sundmark, Daniel Wall Andersson, Carl-Johan Schiller, Jonatan Hedin, Hugo Fievét, Stefan Svanström, Torsten Elofsson, Bo Engström, Alexander Krasnov, Eric Dicksson, Ardavan Khoshnood

Partidistriktet Uppsala läns yttrande:
Distriktet vill skicka med att ”sjukvård som inte kan anstå” är ett bättre uttryck än ” akutsjukvård”, och att man inte behöver ange något tidsintervall i attsats 12 utan att det istället bör utredas vad som är lämpligt.

Partidistriktsårsmötet beslutar att bifalla attsatserna 1-2, 4-12 samt att avslå attsats

3

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:24.

04:22 Utred möjligheten att förflytta asylansökningsprocess till svenska ambassader i utlandet

Systemet för asylansökan i Sverige är under stor press. Handläggningstiderna är upp emot två år, och systemen som därefter ska ta hand om flyktingar med beviljade uppehållstillstånd är i princip lika överbelastade som Migrationsverket. Många asylsökande väljer Sverige som förstahandsval för land att söka asyl i. 2015 Sökte ca 140 000 personer asyl här. Detta bevisar att Dublinförordningen och EUs ordning för mottagande av asylsökande satts ur spel. Det finns en del som tyder på att det blandat med asylsökande finns många ekonomiska migranter som saknar asylskäl. Samtidigt har många som har asylskäl ingen chans att söka asyl i Sverige. De som saknar asylskäl kan av olika skäl inte alltid avvisas vilket skapar stora kostnader och en orättvisa i systemet. En anledning är att man vägrar lämna Sverige, en annan att hemländerna vägrar ta emot avvisade från Sverige.

Ett alternativ som skulle kunna minska antalet låndragna dyra ärenden i Sverige, och samtidigt ge fler med verkliga asylskäl en möjlighet att söka asyl i Sverige är att sköta all hantering av asylärenden vid Svenska ambassader nära konflikthärdar (t. ex. ambassader i Mellanöstern och kanske i flyktingläger). Sverige skulle då samtidigt behöva stänga möjligheten att söka asyl på plats i Sverige. Mottagandet i Sverige kan styras bättre och bli mer effektivt. Med bakgrund av ovan föreslår jag Kristdemokraterna Södermalm:

att verka för att möjligheten att hantera asylansökningar vid svenska ambassader och stänga asylansökningsförfarande på svensk mark utreds

2016-02-23

Jonatan Hedin

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
De problem motionen berör är relevanta. Man ska dock vara medveten om att FN´s redan nu etablerade kvotflyktingsystem är konstruerat just så att personer med bedömda asylskäl som befinner sig i till exempel flyktingläger ges flyktingstatus och fördelas mellan mottagande länder. Att, som motionen föreslår, den som vill söka asyl i specifikt Sverige skulle kunna söka sig till en svensk ambassad nära konflikthärdar eller direkt i flyktingläger, bedöms dock varken vara principiellt eller praktiskt genomförbart. Att Sverige enskilt skulle erbjuda möjligheten att människor skulle kunna söka asyl här utomlands strider dels mot de grundläggande delarna i bland annat FNs flyktingkonvention och schengenöverenskommelsen (det är en rättighet att söka asyl, det är däremot ingen rättighet att fritt välja i vilket land man vill ha asyl. "Första landsprincipen" ska gälla!). Sedan kan man också tänka sig vilken enorm administration det skulle kräva att avgöra mängder av asylansökningar till Sverige vid svenska beskickningar utomlands. I synnerhet eftersom Sverige, enligt bland att flytkingkonventionen, skulle behöva bedöma de

asylsökande som ändå skulle välja att ta sig hela vägen till Sverige.

Partidistriktsstämman föreslår riksmötet besluta att:
avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:24.

04:23 Stoppa dödsresorna på Medelhavet – inför ett asylkvotsystem nu!

Sverige har haft en generös flyktingpolitik och tagit ett stort ansvar för asylsökande till Europa. Det har påstått att alla har varit välkomna och många har förnekat att det finns en gräns för hur många som vi på kort sikt kan ta emot och integrera. Under 2015 kom 163 000 asylsökande till Sverige. Det var rekordmånga, nästan dubbelt så många som 1992 under Balkankriget. Att hjälpa människor på flykt är vårt ansvar, men det betyder inte att vi tror på fri eller obegränsad invandring. När över 60 miljoner människor befinner sig på flykt så är det tvärtom uppenbart att invandringen behöver begränsas. Vi i Kristdemokratiska Ungdomsförbundet (KDU) föreslår därför en övergång till ett mer omfattande asylkvotsystem, anpassat efter vår möjlighet att integrera människor i samhället. Dagens asylsystem är djupt omoraliskt. Det ger sken av att alla är välkomna till Sverige, samtidigt gör också det allt för att människor inte ska kunna komma hit eftersom man satt upp en rad olika begränsningar och hinder. Kravet att man som regel måste befinna sig på svensk mark för att söka asyl premierar endast de som har råd att betala flyktingsmugglare dyrt och som är tillräckligt starka för att göra de livsfarliga resorna över Medelhavet. Det eftersom svenska ambassader inte får ge visum till personer som man misstänker kommer att begära asyl och det så kallade ”transportörsansvaret” innebär att om någon transporterar en asylsökande till Sverige utan visum så ska den som transporterat den asylsökande dömas och straffas för det. Den förda flyktingpolitiken och dess sätt att begränsa invandringen till Sverige har resulterat i att 25 000 flyende har drunknat på Medelhavet under de senaste tio åren. Den har också resulterat i att av de som sökte asyl i Sverige förra året var hela 70 procent män, de flesta under 40 år. Om man är fattig, gammal, sjuk eller kvinna, då har man nämligen inte amma chans. Istället blir de oftast kvar i flyktinglägren. Det är inte etiskt försvarbart. Det har till och med gått så långt att Sveriges riksdag nu splittrar barnfamiljer därför att man inser att invandringen måste begränsas. Vi i KDU menar dock att det finns betydligt bättre sätt än nu rådande regelverk för att begränsa invandringen. Med en övergång till omfattande asylkvoter som sättet att erbjuda människor skydd i Sverige samtidigt som de illegala vägarna till Sverige stängs, så skulle vi kunna få en realistisk invandringspolitik anpassad efter vår egen mottagningsförmåga, men också erbjuda hjälp till de med störst skyddsbehov. Det skulle vi kunna göra utan att premiera livsfarliga resor på Medelhavet eller att splittra barnfamiljer. Det vore mer rättvist och betydligt ärligare. Sverige ska kunna ta sitt ansvar för medmänniskor på flykt med ett asylsystem som är anpassat efter vår förmåga, som stoppar dödsresorna över medelhavet. Därför föreslår vi Kristdemokraternas riksting:

att verka för en övergång till att ett svenskt asylkvotsystem blir den huvudsakliga metoden för människor att söka asyl på i Sverige

att verka för att det svenska asylkvotsystemet ska vara anpassat både efter samhällets mottagningskapacitet och strävan att erbjuda hjälp till människor med störst skyddsbehov

2017-02-20

Carl-Johan Schiller, Christian Carlsson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet anser att det flyktingkvotssystem som råder idag är ett tillfredsställande sätt att ta emot flyktingar. Sverige kommer under kommande år att ta emot fler flyktingar genom UNHCR:s system. Asylprövningen är och skall vara individuell- det är en mänsklig rättighet att få sina asylskäl prövade.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 04:24.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

04:24 Förläng giltighetstiden/preskriptionstiden för asylbeslut

Ett asylbeslut som vunnit laga kraft preskriberas efter fyra år. Efter att ett beslut preskriberats och slutat vara giltigt kan personen ansöka om asyl på nytt.
För att förstärka rättssäkerheten och tydligheten i asylprocessen är det viktigt att ett gällande asylbeslut får en längre preskriptions-/giltighetstid och därför bör den vara minst tio år. Att preskriptionstiden är mycket kort för asylbeslut medför att den asylsökandes situation kan förvärras genom att beslutet kan misstolkas till att vara mer av en tillfällig karaktär vilket riskerar att skapa förvirring och falska förhoppningar som leder till ett inhumant lidande. Det leder också till förlängda handläggningstider hos Migrationsverket och Migrationsdomstolarna då ”gamla” asylärenden ständigt måste hanteras.

Den korta preskriptionstiden på asylbeslut leder till många negativa effekter både för individen och samhället. Det kan medföra att en person som fått avslag på sitt asylbeslut reser runt i olika europeiska länder och förgäves söker asyl i olika länder i väntan på att preskriptionstiden i Sverige går ut, för att sedan återvända och få ett nytt avslagsbeslut eftersom asylgrunderna redan prövats rättsligt eller att hen väljer att gå under jorden, verkar i en otrygg skuggtillvaro och håller sig undan utvisning för att senare återigen söka asyl och återigen får avslag. Eftersom en grundlig rättslig prövning av asylskälen görs vid ett första beslut så finns det sällan skäl att ändra ett sådant beslut vid ett senare tillfälle. Den korta preskriptionstiden/giltighetstiden av asylbeslut riskerar att skapa ett inhumant lidande med falska förhoppningar som kan undvikas genom att eftersträva en större tydlighet som en längre och mer tydlig preskriptions-/giltighetstid skulle medföra.

Om det under preskriptions-/giltighetstiden skulle uppstå nya omständigheter som

medför att en asylsökande inte kan återvända till sitt hemland finns det en säkerhetsventil genom möjligheten att ansöka om verkställighetshinder, vilket är en annan rättslig prövning i asylprocessen.

att Kristdemokraterna ska verka för att preskriptionstiden på ett asylbeslut bör vara minst 10 år.

2017-02-20

Erika Sundelin, Gunilla Lindell

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Motionärerna argumenterar för att den fyra år långa preskriptionstiden för beslut i asylärenden ska förlängas med hänvisning till att denna relativt korta preskriptionstid kan misstolkas som att ett erhållet asylbeslut är av tillfällig karaktär, att det kan skapa falska förhoppningar om ett annat utfall vid nästa asylansökan och att personer som fått avslag på sin asylansökan därför väljer att gå under jorden i Sverige istället för att återvända till sitt hemland.

Detta bidrar i sin tur till framväxten av ”parallella samhällen” med människor som lever i mycket stor utsatthet och som inte sällan livnär sig på svartarbete eller i värsta fall brottslighet.
Migrationsverket bedömer i sina regelbundna prognoser hur många av de människor som fått avslag på sin asylansökan som kommer att avvika. Enligt den senaste prognosen handlar det om 48 700 personer för den kommande femårsperioden, vilka ska läggas till de cirka 13 000 namn som polisen idag har på sin lista över personer som gått under jorden.

För att förhindra att människor som fått ett lagakraftvunnet avslagsbeslut på sin asylansökan avviker vill Kristdemokraterna bland annat se mer resurser till polisen, så att denna i större utsträckning kan prioritera återvändandearbetet, och att fler förvarsplatser skapas inom Migrationsverkets regi. Partidistriktsstyrelsen menar dock att en förlängd preskriptionstid vore en god komplettering till dessa och partiets övriga förslag.

Med anledning av ovanstående föreslår partidistriktsårsmötet rikstinget att besluta att kristdemokraterna ska verka för att preskriptionstiden på ett asylbeslut bör vara tio år och att motionen i övrigt anses besvarad.

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Vi delar motionärernas syn att asylbeslut med kort preskriptionstid kan uppfattas som tillfälliga och inge falska förhoppningar, och tillstyrker därför motionen.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 4:16, 4:17, 4:18, 4:19, 4:20, 4:21, 4:22, 4:23 samt 4:24:
Det pågår en humanitär kris i världen. Krig, förtryck, islamistiska terrorgrupper och förföljelse av etniska och religiösa grupper gör att miljontals människor är på flykt. Samtidigt söker sig många andra, av fullt förståeliga skäl, bort från fattigdom och

misär mot vad man hoppas ska bli en nystart.

Mottagandet av närmare 163 000 asylsökande under 2015, varav ca 35 000 minderåriga utan vårdnadshavare, har ställt mycket stora krav på hela samhället. Varken Sverige eller andra länder i Europa var rustade för att på så kort tid ta emot så många asylsökande. Vår förmåga till ett värdigt och fungerande flyktingmottagande sattes på svåra prov. Resurserna hos myndigheter räckte inte till. Bristen på migrationshandläggare, tolkar, socialsekreterare, lärare och bostäder gjorde att vi inte klarade av att upprätthålla rättssäkerheten. Vi kunde inte erbjuda den trygga och säkra migrationsprocess som våra ambitioner och våra lagar har som mål. Bristerna i mottagandet har skapat osäkerhet, gjort väntan lång och oviss, bidragit till ohälsa och inneburit att vi inte levt upp till barnkonventionen. Det hade varit helt omöjligt att klara av utan alla de medmänniskor som öppnat sina hem och de medarbetare ute i kommuner och på myndigheter som arbetat ännu hårdare än vanligt för att klara den svåra uppgiften. Till följd av det stora mottagandet av asylsökande blev annan offentlig verksamhet satt under press eftersom det inte fanns tillräckligt med utbildad personal för att klara såväl mottagande av asylsökande som den reguljära verksamheten i kommuner, landsting och inom statens olika myndigheter. Brister uppstod och många fall av påtagliga missförhållanden rapporterades till ansvariga myndigheter.

Det stora antalet asylsökande krävde även svåra politiska överväganden. Detta ledde till stora förändringar av den svenska asyl- och migrationspolitiken under innevarande mandatperiod.

De gemensamma principerna för den reglerade migrationen inom EU har sedan sommaren 2015 i princip satts ur spel, och de förutsättningar som det svenska asylmottagningssystemet bygger på fungerar dåligt idag. Det gör att det inte är möjligt för Sverige att ha asylregler som kraftigt avviker från andra EU-länders. Därför är det angeläget att Sverige även i fortsättningen kräver en harmonisering av migrationspolitiken inom EU och att medlemsländerna följer ingångna avtal så att asylrätten kan vidmakthållas. Varken Sverige eller andra länder i Europa var rustade för att på så kort tid ta emot så många asylsökande. Med facit i hand finns det mycket att lära kring hur vi både nationellt och internationellt skulle ha kunnat agera annorlunda.

Reformarbetet inom migrations- och integrationspolitiken påbörjades av Kristdemokraterna vid årsskiftet 2014. Då presenterades ett flertal förslag om bland annat snabbare handläggning av ansökningar från så kallade säkra länder, treåriga tillfälliga uppehållstillstånd, revidering av EBO-lagstiftningen och möjlighet till bygglov för modulhus. Under hösten 2015 slöt Kristdemokraterna tillsammans med övriga allianspartier en migrationsöverenskommelse med regeringen. I den överenskommelsen fanns det 21 punkter med bland annat tillfälliga uppehållstillstånd för vissa grupper, ökat antal kvotflyktingar, snabbare handläggning av ärenden från säkra länder, utredning om fler lagliga vägar in i EU samt fördelning av mottagandet på alla kommuner.

Under november 2015 presenterade Kristdemokraterna flera egna förslag såsom asylansökningsområden, krissocialjour för ensamkommande, tillfällig inre

gränskontroll, korrekta beslutsunderlag vid asylutredningar, en kriskommission för att få till en bättre integration och förslag för att få fungerande avvisningar för dem som fått avslag.

Under 2016 tog Kristdemokraterna även ställning till ett antal förslag från regeringen som gick utöver det som förhandlats fram vid den migrationspolitiska överenskommelsen. Vi ställde oss bland annat positiva till förslaget om tillfälliga (temporära) uppehållstillstånd. Däremot motsatte vi oss att möjligheten till familjeåterförening inskränktes. Vi motsatte oss även det utvidgade försörjningskravet, att begreppet synnerligen och särskilt ömmande skäl togs bort, och att alternativt skyddsbehövande skulle ha korta tillfälliga uppehållstillstånd. Vi hade totalt elva yrkanden och åtta reservationsyrkanden vid beslutet i riksdagen den 21 juni.

Även om antalet nya ansökningar om asyl hittills i år och förra året varit betydligt färre än åren dessförinnan kvarstår mycket hårt arbete. Vid sidan om behovet av att förbättra och effektivisera det direkta mottagandet av asylsökande behöver arbetet framöver fokusera på att få de personer som får uppehållstillstånd att så snabbt som möjligt etablera sig på den svenska arbetsmarknaden och i det svenska samhället samt att få till stånd ett fungerande återvändande för de personer som, efter en rättssäker process, inte bedöms ha tillräckliga skyddsskäl för att få uppehållstillstånd i Sverige.

Kristdemokraternas migrationspolitiska utgångspunkt är att värna asylrätten och att Sverige har ett moraliskt ansvar att hjälpa medmänniskor i nöd. Partiet ska vara en garant för en ordnad, human och långsiktigt ansvarsfull migrations- och integrationspolitik som erbjuder en fristad för människor på flykt. Utgångspunkten är att försvara öppenheten och den fria rörligheten inom EU. Vi vill se fler lagliga vägar in i unionen. Samtidigt ska vi kunna känna oss trygga i att asylprövningen är rättssäker, eftersom den som saknar skyddsskäl och får nej på sin asylansökan också ska lämna landet.

DUBLINFÖRORDNINGEN

Dublinförordningen tillkom i syfte att värna asylrätten och fördela ansvaret för asylsökanden mellan EU-länderna. I denna förordning fastslås att asyl ska sökas i ” första asylland”, det vill säga det land i unionen som flyktingen eller migranten först anlände till. Denna ordning har sina fördelar och sina nackdelar. Den medför exempelvis en tydlighet i frågan var en person ska söka asyl och den gör att ingen riskerar att hamna utanför systemet i ett läge när ingen medlemsstat vill ta hand om en persons asylansökan. Samtidigt tar den bort möjligheten att söka asyl i flera länder samtidigt och man kan inte heller välja i vilket land man vill söka asyl.

Dublinförordningens syfte är alltså i grunden bra, men har visat sig ha uppenbara brister i ett läge när ett mycket stort antal flyktingar och migranter sökte sig till Europa på kort tid. Viljan att ta emot asylsökande och att pröva deras ansökningar har uppenbart minskat. Framförallt gäller det länderna i södra Europa vid EU:s yttre gräns, dit många flyktingar och migranter av naturliga skäl först anländer, men även flera länder i Centraleuropa.

Under 2015 anlände ca 1,3 miljoner migranter till Europa via Medelhavet varav drygt 900 000 till Grekland. Eftersom möjligheterna har begränsats att via andra mer säkra vägar ta sig direkt till det land som är den avsedda slutdestinationen får Grekland med Dublinförordningen ta ett väldigt stort ansvar. Under hösten 2015 släpptes i praktiken ett stort antal flyktingar och migranter igenom dessa länder utan att vare sig asylansökningar registrerades eller personuppgifterna dokumenterades. Många flyktingar och migranter tog då möjligheten att röra sig vidare genom Europa mot exempelvis Tyskland och Sverige.

Alla länder i EU ska enligt internationella konventioner ta ansvar för de flyktingar och migranter som kommer till Europa. Ändå är det i huvudsak Tyskland, Sverige och Österrike som de senaste åren tagit emot asylsökande. Det står helt klart att Dublinförordningen behöver ses över i sin helhet och det pågår i nuläget en reformering vilket är välkommet. Kristdemokraterna ser det som mest rimligt att personer som vill söka asyl i EU gör det vid gemensamma EU-beskickningar innan inresa eller vid unionens yttre gräns och att de asylsökande därefter fördelas mellan EU:s medlemsstater baserat på en specifik fördelningsnyckel. Det gör att man inte kan välja asylland men man försäkras få sina asylskäl prövade. Hänsyn bör i denna fördelning mellan länderna framför allt tas till befolkningsstorlek, ekonomisk styrka och tidigare ansvarstagande på asylområdet. Den asylsökande bör vara knuten till det tilldelade landet och därmed, i normalfallet, inte ha möjlighet att själv bestämma asylland. I särskilda fall bör dock hänsyn kunna tas till exempelvis personlig anknytning till en viss medlemsstat eller om den asylsökande besitter specifika språkkunskaper. Sverige bör gentemot EU och övriga medlemsstater driva linjen om en reformerad Dublinförordning i enlighet med dessa principer.

KVOTFLYKTING OCH NÖDVISUM

Kvotflyktingsystemet är idag en av få lagliga vägar in till Europa. Sverige ska i år ta emot 3 400 kvotflyktingar, men i och med migrationsöverenskommelsen från 2015 kommer Sverige att successivt öka antalet kvotflyktingar upp till 5 000 personer årligen. Kristdemokraternas målsättning är att Sverige ska verka för ett ökat ansvarstagande också från EU i denna fråga. Alla medlemsstater ska ta emot kvotflyktingar och fler kvotflyktingar totalt sett ska tas emot i EU. Därför behövs en uppgörelse om ett kvotfördelningssystem i Europa.

I dag går det inte att söka asyl i EU på distans från utlandet. Man kan inte heller få visum till ett EU-land för att åka dit med syftet att söka asyl. Många människor på flykt ser sig därför hänvisade till illegala och hänsynslösa flyktingsmugglare. Kristdemokraterna anser att gemensamma steg bör tas från EU:s länder att i samarbete med UNHCR öppna möjligheten att söka nödvisum före inresa till EU. Detta är också en fråga som finns med i migrationsöverenskommelsen. En utredning (2016:8) är tillsatt som ska se över frågan om fler lagliga vägar in i EU. Utredningen ska redovisas senast den 31 december 2017.

SÖKA ASYL UTANFÖR SVERIGE

Aldrig förr har så många människor varit på flykt som nu. Enligt UNHCR är 65,3 miljoner människor på flykt i världen varav merparten, 40,8 miljoner, är internflyktingar. Förutom 3,2 miljoner som är asylsökande i något land så är resterande flyktingar fast i flyktingläger eller lever utan tillstånd i ett annat land.

Det största antalet befinner sig i de länder som finns i konfliktens närhet. Länder som många gånger själva skakas av interna motsättningar, har brist på naturresurser, hög arbetslöshet och där det är stora svårigheter för flyktingarna att någonsin kunna bli en del av samhället. Eftersom majoriteten av världens flyktingar befinner sig i dessa situationer är det av allra största vikt att vi med bistånd gör kraftfulla insatser för att hjälpa på plats. Inte minst då många flyktingar varken kan eller vill lämna sitt närområde. Men att hjälpa på plats är enligt FNs organ och de flykting- och biståndsorganisationer som arbetar världen över inte tillräckligt. Länder med trygghet, säkerhet och välstånd måste också i mycket större omfattning bistå med att erbjuda en fristad för fler av de som flyr.

Att kraftigt öka antalet kvotflyktingar är ett led i detta som kan skapa en väg till trygghet för personer som varken klarar livet i flyktingläger eller att själva ta sig till ett säkrare land. Men inte alla de som har ett stort skyddsbehov har möjligheten att bli utvald till kvotflykting genom UNHCR. Det gäller till exempel många av dem som hotas på grund av sin politiska åsikt, sitt kön, sin sexuella läggning eller sin tro. Principen om att var och en som söker om asyl ska få sin sak prövad måste därför upprätthållas även efter att vi och andra tar emot fler kvotflyktingar.

Det är också en hållning som återfinns i partiets principprogram. Där anges följande: ”Sverige kan bäst verka för en generös och human flyktingpolitik genom samarbete med andra stater. Därför bör EU:s medlemsländer ha en gemensam och generös flyktingpolitik, som tar hänsyn till människors skyddsbehov och där humanitära skäl väger tungt. Migrationspolitiken får inte leda till att familjemedlemmar skiljs från varandra. Utvisnings- och avvisningsbeslut som leder till familjesplittring ska inte fattas eller verkställas, såvida synnerliga skäl inte finns. Barnperspektivet ska alltid finnas med i migrationspolitiken. För den som söker asyl i Sverige måste hela processen vara utformad så att rättssäkerhet garanteras den enskilde.”

Utöver de principiella skälen för den individuella asylrätten skulle en avsaknad av asylrätt ställa andra principiella frågor på prov. Vi skulle behöva reglera och hantera hur vi i dessa fall skulle agera mot de personer som vi skulle avvisa. Att avvisa personer som riskerar att dödas skulle strida mot både humanitet och våra rättsprinciper. Vi skulle också behöva reglera hur vi ska göra med personer som vägras inträde i något annat land, en situation som kan omfatta ett stort antal personer som inte erkänns som medborgare någonstans eller vars ursprungsland nekar återresa till den som flytt.

Det finns även mycket som talar för att försök att hindra människor från att söka asyl eller försvåra för människor att ta sig till Europa kan ge än svårare konsekvenser. Efter att vägen till Europa via Turkiet till Grekland stoppades valde fler att istället söka sig den längre och farligare vägen via Libyen. Trots att långt många fler tog sig till Europa via Medelhavet under 2015 än året efter så var det fler personer som inte överlevde resan 2016, över 5000 personer. Hur många som dessutom omkommer på den farliga vägen fram till Medelhavet rapporteras sällan om och det är svårt att få fram sådana uppgifter. Det finns även mycket som talar för att även personer som skulle nekas asyl till Europa ändå skulle försöka ta sig hit. Många av de som nu tar sig via Libyen och riskerar sitt liv i en gummibåt vet redan

innan att de sannolikt inte kommer att få uppehållstillstånd inom EU. Ändå är de beredda att försöka. Så länge alternativet är ett liv utan framtid kommer människor att försöka ta sig hit. Hoppet att leva är starkare än rädslan för att dö.

Partistyrelsen vill därför inte, såsom flera motionärer föreslår, inskränka rätten att söka asyl vid Sveriges gräns eller föreslå att asylansökan prövas och avgörs i utlandet. Det skulle inte vara förenligt med internationella konventioner och de åtaganden som Sverige har skrivit under. FN:s flyktingkonvention från 1951 säger att alla har rätt att söka asyl i det land där de befinner sig. Skulle Sverige frångå detta skulle det innebära att vi i ännu högre grad överskjuter ansvaret på de länder i världen som redan idag bär det absolut största ansvaret för flyktingmottagande. Kristdemokraterna har dock medverkat till att en utredning är tillsatt för att se över frågan om exempelvis nödvisum och i direktiven ingår även att analysera om en preliminär bedömning av skyddsbehovet ska genomföras utomlands och i så fall vem som ska vara ansvarig för att genomföra denna prövning. Detta för att komplettera asylrätten och för att människor inte ska tvingas till de farliga vägar som idag är de ända alternativen.

GRÄNSKONTROLLER OCH ID-HANDLINGAR

I november 2016 föreslog Kristdemokraterna att det införs tillfälliga gränskontroller. Syftet var att kunna kontrollera vilka som kommer in i landet och säkerställa att de har rätt att vistas här. När de infördes var det även för att säkerställa att människor utan uppehållsrätt inte kom in i landet utan att söka asyl. Innan införandet av gränskontroller passerade människor igenom Sverige till främst Finland och Norge med syfte att söka asyl där. Partistyrelsen anser fortfarande att en förstärkt gränskontroll behövs och utesluter inte att det framöver är nödvändigt att fingeravtryck och ansiktsbilder kontrolleras vid resor över Schengens yttre gräns till och från Sverige. Ett annat viktigt led i arbetet med förstärkt gränskontroll är att kunna beslagta pass för personer som misstänks ansluta sig till terrororganisationer utomlands. Samtidigt ska det göras svårare och dyrare att få ut flera pass för att motverka handel med pass.

När regeringen införde ID-kontroller var det ett illa förberett beslut som till stora delar saknade konsekvensanalys i ett brett perspektiv. ID-kontrollerna medverkade till att antalet människor som sökte sig till Sverige minskade. Det minskade antalet ankommande i ett läge där mottagningssystemet var ansträngt till sitt yttersta gav möjlighet till ett bättre mottagande av dem som söker asyl. Å andra sidan innebar det mycket stora konsekvenser för framförallt den södra delen av landet och innebar en stor negativ påverkan på rörligheten inom arbetsmarknadsregionen som sträcker sig över Öresund. Kristdemokraterna delar bedömningen att det vid fara för den allmänna ordningen eller för den inre säkerheten i landet ska det finnas möjlighet för en regering att meddela föreskrifter för en kortare period om identitetskontroller vid transporter som utförs med buss, tåg eller passagerarfartyg till Sverige från en annan stat. Identitetskontroller är ett verktyg som kan komma att krävas om inte gränskontrollerna är tillräckliga för att upprätthålla den allmänna ordningen och den inre säkerheten i landet. Vi menar dock att när dessa används ska det göras en förnyad bedömning en gång per månad av läget och av konsekvenserna av identitetskontrollerna och att ett nytt regeringsbeslut ska krävas om identitetskontrollerna ska fortsätta. ID-kontrollerna har inneburit att personer som

saknat ID-handling inte kunnat resa in i landet. De som haft ID har dock kunnat komma in för att söka asyl.

Regeringen har nu tagit bort ID-kontrollerna och i likhet med ovan anförda menar vi att ett sådant läge åter kan komma att uppstå.

ASYLANSÖKNINGSOMRÅDEN OCH BESLUTSUNDERLAG

Kristdemokraterna föreslår att alla personer som avser att söka asyl i Sverige hänvisas till asylansökningsområden nära våra stora gränsövergångar. Där registreras asylansökan och det görs en första ”sortering” av ärendena. Syftet är att få till stånd en snabbare registrering och en beslutsprocess som är både rättssäker och effektiv. Genom ett samlat mottagande och beslutsprocess ökar möjligheten att förhindra att människor avviker och hamnar i en utsatt situation.

I asylansökningsområdena ordnas boende för de asylsökande under den första fasen i asylutredningen. Personer som uppenbart inte medverkar till att styrka sin identitet, som kommer från så kallade säkra länder eller som i enlighet med reglerna i Dublinförordningen bör få sin asylansökan prövad i annat land ska få ett snabbt avvisningsbeslut. Detsamma gäller personer som bedöms vara en säkerhetsrisk.

Asylansökningsområdena ska bemannas med sjukvårdskompetens för att möta vårdbehov och behov av psykosocialt stöd. Många av dem som kommer till Sverige som asylsökande lider exempelvis av posttraumatiskt stressyndrom. Genom att dessa kompetenser finns tillgängliga direkt vid mottagandet kan ett hälsofrämjande arbete påbörjas tidigare.

Felaktig information, osäkerhet och bristande tilltro till myndigheter kan göra att asylsökande uppmuntras att göra sig av med identitetshandlingar och uppge falska uppgifter då de tror att detta påverkar deras möjligheter i asylprocessen positivt. Detta kan göra att den asylsökandes rättssäkerhet äventyras och att mottagningssystemet förlorar i legitimitet hos allmänheten.
En hög legitimitet för asylsystemet är väldigt viktigt för såväl den asylsökande som för allmänhetens syn på invandring, och för integrationen. Om det råder en utbredd uppfattning om att det fuskas för att få uppehållstillstånd kommer många tro att människor befinner sig i Sverige på felaktiga grunder. Det skapar i sin tur negativa attityder och kan försvåra integrationen. Det är viktigt att beslutsunderlaget blir så komplett som möjligt. Vid asylansökan ska information lämnas om att man ska uppge samtliga anhöriga men detta är inte ett krav för att familjeåterförening ska vara möjligt.

Vår utgångspunkt är alltså att familjer ska återförenas, varför ensamkommande ska återförenas så snart som möjligt med sina föräldrar. Om det är så att den ensamkommande kan återförenas med sin familj i hemlandet ska det ske skyndsamt. Därför ska vi skapa drivkrafter för att berätta om anhöriga redan vid ankomsten.

ÅLDERSBEDÖMNING

Sedan maj 2017 ska en åldersbedömning göras tidigare i asylprocessen och

Rättsmedicinalverket har nya metoder för medicinsk åldersbedömning igång från april 2017. De bygger på undersökning av knän och visdomständer med magnetkamera där undersökningarna kompletterar varandra samt ska göras av två av varandra oberoende personer. För att fördjupa kunskapen om magnetkameraundersökning som metod har Socialstyrelsen fått ett uppdrag som ska redovisas i slutet av november 2017. Dessa åtgärder är viktiga för att i så stor utsträckning som möjligt undvika att vuxna asylsökande placeras tillsammans med ensamkommande barn men också för att tillförsäkra att de resurser som ska gå till barn inte används till vuxna.

Kristdemokraterna anser att ensamkommande som redan fått ett avslagsbeslut på sin asylansökan och där åldern varit av avgörande betydelse ska erbjudas möjlighet att genomgå en medicinsk åldersbedömning, enligt Riksmedicinalverkets nya metoder, före det att en avvisning eller utvisning verkställs.

GOD MAN

När ensamkommande barn och unga anländer till Sverige saknar de per definition familj, men också i de allra flesta fall vänner och annat kontaktnät som kan ge den värme och det stöd som är så viktigt att man får när man kommer ensam till ett nytt land. Därför arbetar Kristdemokraterna för att dessa barn ska få in trygga rutiner i sina liv, främst genom ett säkert boende och gode män.

En god man ska ha nära kontakt med den minderåriga, informera om barnets rättigheter och säkerställa att barnet vet vilka fördelar som finns med en rättssäker process jämfört med de risker som följer med en avvikelse. Även om det finns exempel där barnen inte fått det stöd de borde från sin gode man så är det många barn och unga som vittnar om den positiva inverkan gode mannen hade när de kom ensamma till Sverige. Många ensamkommande säger att det inte gått så bra för dem som det gjort om det inte hade varit för den gode mannen.

I dag tar det alltför lång tid från det att den minderåriga anländer till att en god man förordnas och det förekommer även att gode män har ansvar för fler minderåriga än de klarar av. Orsaken till detta är huvudsakligen bristen på gode män. Kristdemokraterna vill att alla ensamkommande barn ska få en god man inom 24 timmar efter ankomst. Därför föreslår Kristdemokraterna att rekryteringen av gode män intensifieras, bland annat genom en nationell kampanj och införandet av ett nationellt register.

KRIS-SOCIALJOUR

Den humanitära kris som råder i världen har inneburit och innebär att mottagandet av asylsökande i Sverige har varit under mycket hård press. Många kommuner har gjort bedömningen att de inte har förmått att leva upp till vad som krävs för att garantera rättigheterna för de som anländer. Särskilt allvarlig är situationen för de barn som har kommit.

Socialtjänster runt om i landet har fått en ökad arbetsbörda. Fler socialsekreterare behöver rekryteras, fler familjehem och gode män behövs akut. Listan kan göras lång. Att resurser tillförs såväl kommuner som civilsamhälle är viktigt men inte tillräckligt för att hantera situationen. Ytterligare åtgärder krävs för att resurserna

ska användas optimalt.

Allt eftersom pressen ökat på asylmottagningssystemet har avkall gjorts på de kvalitetskrav som tidigare funnits. Ett alltför stort tryck på vissa platser, som tränger undan ordinarie samhällsfunktioner, riskerar också att leda till missnöje och motsättningar. Det behövs därför ett större och mer direkt statligt ansvarstagande.

Ensamkommande barn och unga som enligt avtal placerats i en kommun bor inte sällan i ett boende eller i ett familjehem i en annan kommun, ibland i närområdet men det kan också vara på en ort i en helt annan del av landet. Utredningar och uppföljning görs också utifrån metoder som utarbetats för barn med helt andra behov. Förutom att det läggs resurser på fel saker innebär det att de faktiska behov, som just dessa barn har, riskerar att missas. Den nya boendeformen med stödboende är ett viktigt steg för att möta behoven och minska mottagningskostnaderna men det är inte tillräckligt, framförallt inte för de yngre ensamkommande barnen.

I den uppkomna situationen krävs en annan ansvarsfördelning och nya arbetsformer. En nationell kris-socialjour med särskilt ansvar för ensamkommande barn och unga bör inrättas under Statens institutionsstyrelse. Kris-socialjouren ska finnas som en resurs för de kommuner som behöver avlastning i arbetet med ensamkommande. Den nationella kris-socialjouren bör ha befogenhet och resurser att upprätta mottagningsboenden, rekrytera familjehem, gode män och särskilt förordnade vårdnadshavare samt kunna ansvara för familjehemsplacering och verka som stöd för de kommuner som upprätthåller funktionerna i egen regi eller i samverkan med andra kommuner.

En nationell funktion kan samla kunskapen om dessa barns och ungdomars behov och se till att den kunskapen kommer dem alla till del oavsett var i landet de hamnar. Det bör tas fram nya riktlinjer för vilka krav som bör ställas på familjehem och gode män för dessa barn och ungdomar samt riktlinjer för stödgruppsverksamhet för samma målgrupp. Med en nationell organisation kan resurserna optimeras samtidigt som på ett bättre sätt säkrarbarns trygghet och rättssäkerhet. Genom inrättandet av en nationell kris-socialjour ges också en välkommen avlastning till kommunerna. Kristdemokraterna har avsatt medel i sitt budgetalternativ hösten 2016 för att inrätta en kris-socialjour. De medel som regeringen tillför Socialstyrelsen för att inrätta ett kompetenscentrum för ensamkommande överför vi till kris-socialjouren som ska ha en samlad kompetens på området.

TIDSBEGRÄNSADE UPPEHÅLLSTILLSTÅND OCH ANHÖRIGINVANDRING

Kristdemokraterna presenterade i december 2014 en ny migrationspolitik som bygger på att det införs tidsbegränsade uppehållstillstånd som regel istället för permanenta uppehållstillstånd. Skälet är att vi menar att Sverige inte kan avvika från andra EU-länders regelverk. Partistyrelsen är väl medveten om att tillfälliga uppehållstillstånd skulle kunna ha en negativ inverkan på integrationen. Att få ett permanent uppehållstillstånd gör det initialt lättare för den enskilde att etablera sig och börja bygga en ny framtid. Samtidigt vet vi att många som redan fått ett permanent uppehållstillstånd ändå inte etablerats och integrerats i samhället vilket

visar att uppehållstillståndets status i sig inte är det enda som påverkar. Partiet har trots de invändningar som kan riktas kommit till slutsatsen att vi i den situation som råder i världen och Europa behöver tillämpa tillfälliga uppehållstillstånd. Dessa ska dock vara utformade på ett sådant sätt att de främjar integration och ger skydd så länge det behövs.

Att Sverige fram till nyligen, till skillnad från andra EU-länder, som huvudregel har beviljat permanenta uppehållstillstånd har sannolikt bidragit till att fler sökt asyl här i stället för i andra EU-länder. När Sverige ensamt haft permanenta uppehållstillstånd har det också försvårat möjligheterna att inom EU komma överens om regler som skulle innebära att länderna gemensamt skulle kunna ta emot fler.

Den som beviljas asyl i Sverige bör enligt Kristdemokraternas förslag som huvudregel tilldelas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som gäller i tre år. Om skyddsbehovet kvarstår efter tre år permanentas uppehållstillståndet. Även den som under de första tre åren har kommit i egen försörjning via arbete eller eget företagande bör ges ett permanent uppehållstillstånd även om skyddsbehovet inte skulle kvarstå. Kristdemokraterna menar att dessa bestämmelser ska permanentas inom ramen för Utlänningslagen och inte vara en del av den tidsbegränsade lag som regeringen har infört på området.

Kristdemokraternas förslag stärker incitamenten till etablering eftersom eget arbete säkrar rätten att stanna i Sverige. Förslaget kan också påverka hur många som söker asyl just i vårt land. Att Sverige fram till nyligen, till skillnad från andra EU-länder, som huvudregel har sannolikt bidragit till att fler sökt asyl här i stället för i andra EU-länder. En jämnare fördelning minskar Sveriges kostnader och underlättar etableringen för dem som kommer hit. Samtidigt ska rätten till familjeåterförening gälla för de som får ett tillfälligt uppehållstillstånd. Kristdemokraterna har i sitt budgetalternativ under hösten 2016 anslagit 1,3 miljarder kronor för att rätten till familjeåterförening ska gälla dem som har tillfälliga uppehållstillstånd. Partistyrelsen anser i likhet med rikstinget 2015 att förslaget om tillfälliga uppehållstillstånd fortsatt ska vara en del av partiets politik.

Motion 4:21 vill att möjligheten till anhöriginvandring begränsas till de som ordnat egen försörjning förutom nära familj såsom makar och barn under 18 år. Kristdemokraterna anser att familjens betydelse för upplevelsen av gemenskap, trygghet och stabilitet i en ständigt föränderlig omvärld är mycket viktig. Därför ska familjeåterförening för alla som har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd gälla. I enlighet med migrationsöverenskommelsen från oktober 2015 står Kristdemokraterna bakom förslaget om att nyetablerade relationer ska omfattas av försörjningskrav. Vi är även positiva till ett återinförande av sista-länken bestämmelsen dock med ett försörjningskrav. Möjligheten till anhöriginvandring utöver den närmaste familjen eller vid nyetablerade relationer är med dagens regelverk mycket liten. Därför finns det inte skäl att införa några ytterligare begränsningar.

ASYLPROGRAM, ARBETE

Asylsökande försätts idag i en lång väntan på handläggning av sin asylansökan med

en lika lång tid av ovisshet och passivitet som följd. Människors inneboende drivkraft och hopp om att bygga en bättre framtid riskerar att avta ju längre tiden går.

Kristdemokraterna vill möta denna situation genom att tidigarelägga den utbildning (SFI och samhällsorientering) som nyanlända erbjuds till asyltiden. Därför vill vi införa krav på att asylsökande erhåller och ska delta i 15 timmar språkutbildning och nio timmar samhällsorientering per vecka.

En kraftigt kortad etableringstid är något som är bra för både den enskilda människan och samhället i stort. Kristdemokraterna har anslagit medel i sitt budgetalternativ för detta ändamål. På sikt överväger vinsterna i snabbare integration de extra kostnader som detta medför. Utöver utbildningstiden ska asylsökande ha ett arbetskrav på sig om 16 timmar per vecka vid det egna asylboendet. Det innebär att den asylsökande förväntas bidra med till exempel lokalvård, matservering, trädgårdsarbete och vaktmästartjänster, alltså uppgifter som idag åligger asylboendenas personal att sköta. Den som inte deltar i utbildningen eller uppfyller arbetskravet ska kunna få sin dagersättning nedsatt.

Det ska också vara lättare att börja arbeta direkt som asylsökande. För att få arbeta under asyltiden och få ett s.k. AT-UND (undantag från arbetstillstånd) måste asylsökande lämna in godtagbara identitetshandlingar eller på annat sätt medverka till att klarlägga sin identitet. Kristdemokraterna vill ta bort detta villkor så att fler får möjlighet att arbeta.

Vi vill också undanröja de praktiska hinder som finns för asylsökande som vill börja arbeta. Det har handlat om problem med att få det samordningsnummer som behövs för att bland annat kunna begära A-skattsedel och att få öppna ett bankkonto.

Kristdemokraterna föreslår också att asylsökande som får ett reguljärt arbete ges ett fribelopp om 3 000 kronor som den enskilde kan tjäna per månad utan att dagersättningen minskas. Detta utgör ett viktigt positivt incitament för arbete som kan bidra till att stärka integrationen i det nya hemlandet.

EBO

Liksom motion 4:21 anser Partistyrelsen att EBO-lagstiftningen är problematisk på många sätt. Trots namnet har EBO blivit inneboende, inte eget boende. Konsekvensen är trångboddhet, frekventa flyttar och socialt utanförskap. Det finns fall där tio till tolv personer trängs i en tvårumslägenhet. Oseriösa aktörer utnyttjar situationen och handel med adresser förekommer. EBO leder även till att nyanlända koncentreras till vissa områden.

Lokalpolitiker i kommuner som Malmö och Södertälje har därför länge försökt uppmärksamma de svåra och allvarliga konsekvenserna som EBO medför. Vi behöver en jämnare fördelning mellan landets kommuner av såväl nyanlända som asylsökande, både för de asylsökandes skull och för att underlätta arbetet med att ta emot och slussa in dem i samhället.

För att fler ska välja anläggningsboende och för att bryta den destruktiva trångboddheten behöver EBO-lagen ses över och ekonomiska styrmedel användas på lämpligt sätt. Frågan om att stävja det missbruk som motionären beskriver bör också uppmärksammas. För närvarande har vi en akut situation i asylmottagandet som kräver insatser av mer tillfällig karaktär. Men den långsiktiga frågan – att bryta den destruktiva trångboddheten – måste återkomma längre fram i syfte att hitta en hållbar boendesituation för asylsökande och nyanlända.

VALIDERING OCH UTBILDNING

Många av de människor som av olika anledningar flyttar till Sverige har värdefulla kunskaper som har förvärvats genom lång yrkeserfarenhet eller genom utbildning i ett annat land. Dessa kunskaper måste tas tillvara och till fullo kunna bedömas vid en rekrytering. Det görs inte idag. Både samordningen av och kvaliteten på valideringen av akademiska kunskaper och arbetslivserfarenheter ska förbättras och handläggningstiderna kortas. Partistyrelsen menar också att kompletterande utbildning och validering ska kunna ske parallellt med praktik.

Valideringsdelegationen arbetar sedan 2015 med att driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet. Delegationen slutrapporterar sitt uppdrag senast den 30 december 2019. Både samordningen av och kvaliteten på valideringen av akademiska kunskaper och arbetslivserfarenheter behöver förbättras. Kristdemokraterna har länge efterlyst att validering formaliseras i ett rikstäckande system så att arbetet med att höja kvaliteten kan systematiseras. Partistyrelsen menar att det är viktigt att etablera en samsyn mellan berörda myndigheter mot ett nationellt sammanhängande valideringssystem inom utbildningsväsende och arbetsliv. Detta är nu en central del av Valideringsdelegationens uppdrag. Idag förekommer rapporter om regionala variationer.

Motion 4:16 m fl menar att fler eftergymnasiala utbildningar för tänkt målgrupp borde tillgängliggöras. Det är för Partistyrelsen inte helt tydligt vilken målgrupp som avses, om det är på fler språk eller någon speciell inriktning på dessa tilltänkta utbildningar. Partistyrelsen menar att det är viktigt att snabbt och effektivt validera utländska utbildningar samt att det finns goda möjligheter att kunna komplettera utländska utbildningar. En annan central reform är Kristdemokraternas satsning på att skapa fler platser på yrkesvux som är utbildningar på gymnasienivå för en yrkesutbildning. Kristdemokraterna bedömer att personer som går yrkesvuxenutbildningar eller utbildningar inom yrkeshögskolan har långt större möjlighet att få ett arbete efter utbildningen än efter en arbetsmarknadsutbildning upphandlad av Arbetsförmedlingen. 2015 lämnade den av alliansregeringen tillsatta Yrkesprogramsutredningen sitt betänkande ”Välja yrke” (SOU 2015:97). I utredningen identifierades en rad branscher där det råder rekryteringssvårigheter till yrken som inte kräver eftergymnasial utbildning. Det är till exempel kockar, lastbilsmekaniker, medicinska sekreterare och installationselektriker. Inom mer smala branscher råder det brist på glasmästare, fastighetstekniker, bagare/konditor och många fler. En utbyggnad av antalet platser inom yrkesvux borde dessutom inte bara leda till att fler som idag är arbetslösa får jobb utan att hela samhället fungerar bättre när viktiga bristyrken kan besättas med kunnig personal.

AVVISNINGAR

Det är viktigt att återvändandet fungerar och att det är en tydlig skillnad mellan ett ”ja” och ett ”nej” i asylprocessen är centralt för att legitimiteten i – och förtroendet för – asylrätten och för vår reglerade migrationspolitik ska upprätthållas. Det är också centralt för att Sverige som land ska kunna vara generöst i att ge skydd till människor som är i behov av det.

Under 2016 avvek nästan 6 000 personer som fått nej på sina asylansökningar. Enligt TT:s rapportering hade gränspolisen i december nästan 13 000 ärenden gällande just personer som avvikit. Den kommande femårsperioden väntas ytterligare 50 000 personer avvika, enligt Migrationsverkets senaste prognos.

Att avvika eller att ”gå under jorden” innebär dels stora risker för den enskilda, dels att parallellsamhällen riskerar att etableras. Det är en utveckling som vi måste motverka.

För att möjliggöra fler avvisningar och utvisningar av personer som saknar rätt att vistas i Sverige är det viktigt att Sverige ingår fler bilaterala överenskommelser (så kallade återtagandeavtal) med de viktigaste mottagarländerna för att dessa ska ta emot sina medborgare. Det behövs även mer resurser till polisen för att den ska kunna verkställa avvisningar och utvisningar och även i större utsträckning genomföra inre utlänningskontroller.

Det behövs också starkare incitament för exempelvis asylsökande att styrka sin identitet. Men en av de viktigaste åtgärderna för att förhindra att personer avviker är att det finns möjlighet att vid behov göra placering i förvar. Eftersom det förekommer uppgifter om att det råder brist på förvarsplatser har Kristdemokraterna därför i sitt budgetalternativ från hösten 2016 anslagit ytterligare medel för att tillskapa fler förvarsplatser.

I motion 4:24 m fl föreslås att preskriptionstiden för att kunna lämna in en ny asylansökan förlängs till tio år. År 1989 ändrades den svenska utlänningslagstiftningen och preskriptionstiden förlängdes från två till fyra år. Preskriptionstiden för Dublinärenden är 18 månader.

Den som saknar skyddsbehov eller andra skäl att stanna i Sverige ska skyndsamt lämna landet. Andelen som frivilligt väljer att lämna Sverige efter ett utvisnings- eller överlämningsbeslut har dock minskat de senaste åren. En del utvisades med tvång, men de allra flesta avvek och gick ”under jorden”.

Det fanns i början av året över 21 000 ärenden liggande hos polisen gällande personer som fått avslag på sin asylansökan och ska lämna landet. Hur många av dessa som faktiskt är kvar är svårt att veta då personer kan ha lämnat landet utan att meddela detta. Detta är inte acceptabelt. De som fått avslag på sin ansökan ska avvisas. Vi kan även konstatera att återvändandet har ökat under 2016. Mellan januari och september var det totalt 15 500 personer som återvände.

Partistyrelsen delar inte motionärernas farhågor om att preskriptionstidens längd per automatik skulle leda till falska förhoppningar. Sedan 2009 finns det en

vägledande dom i Migrationsdomstolen som klargör att den asylsökande måste samarbeta med svenska myndigheter och inte får gömma sig undan Migrationsverket eller polisen vid exempelvis ett utvisningsbeslut. Detta ses därför numera som en försvårande omständighet i asylansökan. Partistyrelsen anser att dessa förslag är tillräckliga.

BIDRAG OCH SKOLGÅNG FÖR GÖMDA

Motionären vill att rätten till skolgång, försörjningsstöd, bostadsbidrag samt andra offentliga ekonomiska bidrag inte ska utbetalas till personer som har fått ett avvisnings- eller utvisningsbeslut. Kristdemokraterna har genom Migrationsöverenskommelsen i oktober 2015 medverkat till att de som får ett utvisnings- eller avvisningsbeslut inte längre ska ha rätt till dagersättning eller anläggningsboende. Detta är en viktig del i att frigöra boende för asylsökande samtidigt som det är tydligt att den som saknar skyddsskäl eller andra skäl att stanna i Sverige så snabbt som möjligt ska återvända till sitt hemland. De som undantas från denna regel är barnfamiljer eftersom barn inte kan påverka sin situation och skulle drabbas hårt av förslaget. Därför vill heller inte Partistyrelsen föreslå att rätten till skolgång eller sjukvård för dessa barn inskränks.

Rätten till vård tillhör de mest grundläggande rättigheterna. Under regeringstiden verkade Kristdemokraterna för att så kallade papperslösa eller gömda i Sverige ska ha rätt till vård. Vi lyckades ändra lagen så att vuxna som saknar rätt att stanna i Sverige ändå ska kunna få vård som inte kan anstå och att de landsting som vill ska kunna ge alla full vård. Flera landsting har valt att tillhandahålla mer vård än lagen anger. Innan förändringen var Sverige ett av mycket få länder som inte gav vård till dessa grupper. Den begränsning som finns i lagen till vård som inte kan anstå har sedan det infördes varit starkt kritiserat. Dels på grund av att det för vårdpersonal är mycket svårt att dra gränsen för vilken vård som avgränsningen gäller men också för att det kan innebära att sjukdomar förvärras innan vård ges och att det dessutom innebär högre kostnader för skattebetalarna. Men det finns få, om några, tecken på att den befintliga lagen har inneburit några större kostnader och givet att vård ges på liknande villkor även i de flesta andra europeiska länderna är det troligen inte heller något som påverkar flyktingars val av destinationsland. Partistyrelsen föreslår därför inte någon förändring av denna regel.

Frågan, som tas upp i en av motionerna om kommunen har en skyldighet att ge försörjningsstöd till en person som håller sig undan för att undvika avvisning kommer att avgöras genom ett mål i Högsta förvaltningsdomstolen. Enligt Partistyrelsens uppfattning bör det dock inte vara en skyldighet för kommunen att ge försörjningsstöd till den som saknar tillstånd att vistas i Sverige, med undantag för enstaka insatser i form av nödhjälp i en akut krissituation. Skälet är att det annars skulle bli en alltför otydlig gräns mellan att få ett ja eller ett nej på asylansökan. Det vore heller inte rimligt att människor ingår i delar av det socialt skyddsnät utan att ha möjlighet att försörja sig själva och omvänt att de som betalar skatt försörjer de som inte har rätt att vistas i Sverige.

SOCIALFÖRSÄKRINGSSYSTEM

Motion 4:21 föreslår att socialförsäkringsförmåner i första hand ska reserveras för personer som skattat i Sverige under två år, svenska medborgare samt EU-

medborgare som har rätt att vistas i landet. Det svenska socialförsäkringssystemet är uppbyggt utifrån två huvudsakliga kriterier, bosättningsbaserade förmåner och arbetsbaserade förmåner. Därutöver finns det kvalificeringskrav för de olika förmånerna.

De arbetsbaserade förmånerna är avsedda att täcka inkomstbortfall exempelvis vid sjukdom eller vid ålderspensionering. Sådana förmåner är inkomstrelaterade. De inkomster som påverkar en förmåns storlek kommer direkt eller indirekt från inkomster av anställning eller annat förvärvsarbete. De bosättningsbaserade förmånerna däremot är inte kopplade till tidigare inkomster utan de syftar till att ge ett grundskydd. Det handlar ofta om ersättningar på garantinivå t.ex. garantipension och barnbidrag.

Det är således inte medborgarskapet som avgör rätten till förmån, vilket också är rimligt. Alternativet vore annars att den som vistas här tillfälligt med svenskt medborgarskap eller som EU-medborgare men utan att vare sig arbeta eller att vara folkbokförd skulle få tillgång till flera av socialförsäkringsförmånerna. Förslaget om att kvalificeringstiden ska vara två års arbete innebär i sin tur att de som betalar skatt inte skulle vara skyddade vid inkomstbortfall på grund av sjukdom eller skada. Samtidigt är inget socialförsäkringssystem eller trygghetssystem optimalt. Förändringar i omvärlden och olika utmaningar gör att det kan finnas anledning att se över socialförsäkrings- och trygghetssystemen ur olika synvinklar. Den förändring som motionären föreslår är dock alltför generell och skulle därför få orimliga och oförutsebara konsekvenser.

BROTT

I motion 4:21 föreslås att personer som begår brott under asylprocessen ska få avslag på sin asylansökan. Redan idag är lagstiftningen sådan att brottsliga gärningar kan innebära utvisning. För personer med uppehållstillstånd bör utvisning bli en betydligt vanligare rättsverkan än de är idag. Detta bör exempelvis gälla vålds- eller sexualbrott. Det är dock brottets grad av allvarlighet och inte dess art som ska styra påföljden inklusive om det ska föranleda utvisning. Om utvisning inte går att verkställa, exempelvis för att det inte finns något mottagande land, eller att ett verkställande skulle innebära ett konventionsbrott så ska utvisningsbeslutet kunna genomföras när verkställighetshindren inte längre finns.

EN SAMMANSTÄLLNING AV MIGRATIONSPOLITIKEN

Flera motionärer anser att det som i första hand behövs är en sammanställning av alla Kristdemokraternas migrationspolitiska förslag för att få en helhetsbild och en tydligare beskrivning av partiets politik. Ovanstående sammanställning syftar till att utgöra det tydliggörande av partiets politik som efterfrågas.

Partistyrelsens förslag till beslut:

att anse motion 04:16 besvarad, att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 04:17, att anse motion 04:18 besvarad, att avslå motion 04:19, att anse första attsatsen besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att anse tredje attsatsen besvarad, att avslå fjärde attsatsen samt att anse femte attsatsen besvarad i motion 04:20, att anse första attsatsen besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att avslå tredje attsatsen, att anse fjärde attsatsen besvarad, att anse femte

attsatsen besvarad, att anse sjätte attsatsen besvarad, att anse sjunde attsatsen besvarad, att anse åttonde attsatsen besvarad, att avslå nionde attsatsen, att anse tionde attsatsen besvarad samt att avslå elfte attsatsen i motion 04:21, att avslå motion 04:22, att avslå motion 04:23 samt att avslå motion 04:24.

04:25 Ett rättvisare flyktingmottagande

Bakgrund Sverige har sedan en tid tillbaka tagit emot ett stort antal invandrare som åberopat ett behov av asyl i Sverige då det ansett sig vara och därför inte ansett sig kunna bo kvar i sitt hemland. Bland de legitima flyktingarna döljer sig även andra invandrare med annan bevekelsegrund. I vissa fall är det till och med så att de som uppgivit sig vara flyktingar från en viss regim är utsända av den aktuella regimen för att i Sverige verka för att bevaka regimens intressen.

Detta innebär att personer som fått asyl i Sverige för att undkomma förföljelse får uppleva att förföljelsen fortsätter i Sverige då regimens agenter fritt kan bedriva sin verksamhet i Sverige syftande till att förhindra att demokratisk opposition bildas eller att flyktingar i Sverige organiserar sig på annat sätt.

Dagens situation kan liknas vid att vi under andra världskriget skulle ha tagit emot såväl förföljda judar och nazister som flyktingar från Nazi-Tyskland. Sedan skulle de nazistiska flyktingarna ha startat lokala nazistföreningar i Sverige och bedrivit förföljelse av judar och demokratiska lagda tyskar i Sverige. Svenska myndigheter skulle då ha resonerat att det inte går att skilja på olika sorts tyskar och att vore inhumant att skicka nazister till Nazi-Tyskland. Exempel Ett tydligt exempel på detta finns i den eritreanska gruppen i Sverige. Vissa eritreaner som fått asyl i Sverige arbetar helt öppet för att kontrollera och beskatta eritreaner i Sverige. Arbetet bedrivs öppet och organiserat i regimkontrollerade kulturföreningar och i den regimtrogna eritreansk-ortodoxa kyrkan. Verksamheten är så framgångsrik att pengar som pressas av eritreaner utanför Eritrea har blivit en mycket viktig del av den eritreanska regimens inkomster.

Regimens agenter arbetar främst med hot mot anhöriga i hemlandet. Detta är mycket effektivt då regimen i hemlandet har alla möjligheter att straffa och trakassera sina medborgare. I vissa fall har regimens agenter startat sin förföljelse av eritreaner som inte vill underordna sig regimens kontroll redan innan de fått uppehållstillstånd i Sverige. Förslag Förslaget är att Kristdemokraterna verkar för

att Flyktingar beviljas TUT snarare än PUT så att personer som beviljats uppehållstillstånd kan utvisas i de fall de i Sverige organiserar sig i organisationer som stödjer den regim, eller organisation de säger sig ha flytt från, eller om de deltar i brottslig verksamhet för att stödja en sådan regim eller organisation

att flyktingar som i Sverige verkar för regimer som tvingar människor att fly till Sverige utvisas till de land de arbetar för.

att svenska myndigheter inte betalar ut bidrag eller samarbetar med svenska föreningar eller andra organisationer som stödjer eller kontrolleras av regimer som tvingat människor att fly till Sverige. Detta bör göras genom att en lista över dessa regimer och organisationer upprättas. Exempel på sådana skulle kunna vara

regimen i Eritrea, den Islamiska staten IS och andra organisationer som är klassificerade som terrororganisationer.

2017-02-22

Stefan Hill

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionären tar upp en mycket allvarlig fråga om att det bland de som söker asyl kan finnas personer som egentligen, på uppdrag av en regim eller organisation, avser att förfölja andra asylsökande som just har flytt från denna typ av förföljelse i sitt hemland.

Partistyrelsen menar att denna typ av brottslighet måste prioriteras. Sverige ska skydda de som söker asyl från förföljelse, inte låta den fortgå här. Migrationsverket bör därför i sina asylprövningar bedöma noga om en person på detta sätt försöker ta sig in i landet för att fortsätta den förföljelse som många flyr från. Detta är förstås en mycket svår uppgift men också något som Migrationsverket redan idag arbetar med. Om det under Migrationsverkets utredning framkommer att personen i fråga är krigsförbrytare, har begått brott mot mänskligheten eller något annat grovt brott, eller om personen i fråga utgör ett hot mot rikets säkerhet så kan han eller hon inte få asyl. Däremot kan personen i fråga få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om ett återvändande skulle innebära en risk att dödas eller förföljas där.

Motionären vill att flyktingar beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd istället för permanenta uppehållstillstånd för att det ska vara enklare att utvisa de som senare visar sig begå en viss typ av brott. Kristdemokraterna driver redan frågan om att alla flyktingar, förutom kvotflyktingar, ska få tidsbegränsade uppehållstillstånd under tre år. Däremot är det av andra skäl än de motionären anger. Vid beslut om utvisning i samband med brott är det inte helt klarlagt om typen av uppehållstillstånd gör någon skillnad. Domstolen tar nämligen i första hand hänsyn till den dömdes anknytning till Sverige, en folkbokförd person har i allmänhet en starkare anknytning än en person på tillfälligt besök. Det är således snarare hur lång tid man har vistats i landet som avgör anknytningen än uppehållstillståndet i sig. Ju större anknytning en person har till Sverige, desto allvarligare ska brottsligheten vara för att personen ska utvisas. Till anknytning räknas även andra faktorer såsom familjesituation, hur bostads- och arbetssituationen ser ut samt om personen har barn i Sverige m.m. Kristdemokraterna anser att för personer med uppehållstillstånd bör utvisning bli en betydligt vanligare rättsverkan. Om utvisning inte går att verkställa, exempelvis för att det inte finns något mottagande land, ska utvisningsbeslutet kunna genomföras när verkställighetshindren inte längre finns.

Det är liksom motionären påpekar viktigt att ha kännedom om de regimer och organisationer som kan ge uppdrag till personer för att på olika sätt förfölja asylsökande. Kristdemokraterna har också sedan länge föreslagit att samröre med terrororganisationer ska kriminaliseras. Organisationer som syftar till att begå brott bör inte heller kunna åberopa föreningsfriheten. En sådan begränsning är inte mer

uppseendeväckande än att vi har lagen om hets mot folkgrupp som inskränker yttrandefriheten och en lag mot olovlig kårverksamhet. Regeringen verkar nu öppna upp för detta.

En del av det som motionären anger skulle också kunna falla under spioneri och är därmed skäl för återtagande av uppehållstillstånd och utvisning. Detta kräver dock ett stärkt samarbete mellan Säpo och Migrationsverket, där Säpo får direktåtkomst till Migrationsverkets register. Det är något som Kristdemokraterna driver.

Alldeles oavsett om handlingen som sådan skulle falla inom ramen för det som Kristdemokraterna föreslår måste trakasserier och förföljelse givetvis tas på stort allvar och lagföras. Vid allvarlig brottslighet kan personen utvisas och Kristdemokraterna har föreslagit att utvisning blir en betydligt vanligare rättsverkan. Utvisningen ska, liksom idag, ske till personens hemland eller annat land som personen i fråga har rätt att bo.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 04:25.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

04:26 Ta bort transportörsansvaret när människor flyr

Kristdemokraterna har länge stått upp för en öppen, generös flyktingpolitik med både hjärta och hjärna. Den förda politiken har gjort att ett stort antal människor som varit tvungna att lämna sina hem på grund av krig eller andra orsaker har kunnat börja ett nytt liv i Sverige. Principen att varje människas liv är unikt och värt att värna är en god ledstjärna och ett existensberättigande för Kristdemokraterna som parti.

Tyvärr möts vi alltför ofta av rapporter om enorma strapatser för världens flyktingar. Systemet för flyktingmottagande är komplext och strikt reglerat. Det finns i dag nästan inga vägar att ta sig in i Europa som flykting. En del av regelverket är det så kallade transportörsansvaret. Det innebär att flygbolag, färjebolag med flera är skyldiga att ersätta staten för kostnader för återresan om en person saknar tillstånd att befinna sig i Sverige, till exempel för att han eller hon får avslag på sin asylansökan.

Transportörsansvaret gör att transportörerna vägrar transportera alla personer som saknar de handlingar som krävs för att resa in i Sverige.

Därför går det i dag inte att ta ett flygplan eller en färja till Europa om du flyr för ditt liv. Systemet gör i stället att du hänvisas till riskabla resor över Medelhavet arrangerade av människosmugglare till kraftigt överpris.

Under 2016 dog enligt FN-organet UNHCR över 5 000 personer på Medelhavet. Det var fler än 2015 och det dödligaste året hittills. I genomsnitt dog 14 personer varje dag. Alla är överens om att det är en humanitär katastrof. Debatten har ofta varit

intensiv om orsakerna till tragedin och hur den ska stoppas. Oavsett vilken långsiktig flyktingpolitik Sverige och EU har framöver står det dock klart att det finns en direkt koppling mellan lagen om transportörsansvaret och de livsfarliga smuggelresorna. För att få ett stopp på att människor drunknar i en omfattning som varje år motsvarar en mindre svensk tätort bör transportörsansvaret tas bort. Att ändra reglerna på det här sättet innebär inte fri invandring. Den som kommer till Sverige är fortfarande ålagd att söka asyl och ska enbart stanna om han eller hon har skäl för att få asyl.

Sverige ska fortfarande ha en gränskontroll. Tillsammans med Kristdemokraternas övriga migrationspolitik finns goda förutsättningar för att upprätthålla en rättssäker flyktinginvandring. En regeländring behöver heller inte innebära att kontrollen av vilka som stiger ombord på flygplan eller andra transportmedel avskaffas. Sverige måste ha en flyktingpolitik med både hjärta och hjärna. Vi kan varken intellektuellt eller av empatiskäl acceptera dagens situation på Dödens hav. Kristdemokraternas principprogram beskriver tydligt hur partiet ska arbeta med en öppen och generös flyktingpolitik såväl i Sverige som på EU-nivå. Utifrån människors skyddsbehov och humanitära skäl bör Kristdemokraterna på respektive politiska nivåer arbeta för att göra det möjligt att fly på legala vägar. Vi yrkar därför:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdragverka för att transportörsansvaret avskaffas.

2017-02-23

Simon Olsson, Gunilla Lindell

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Transportörsansvaret som innebär att om en person vägras inresa är bolaget skyldigt att bekosta återresan samt att betala dryga böter infördes av den dåvarande socialdemokratiska regeringen 2001. Kristdemokraterna motsatte sig redan då en sådan utformning. Att bötfälla transportörer leder till att privata flyg- och båtbolag och deras anställda tvingas ta ansvar för en bedömning av vem som är flykting eller inte. Vi kan nu också se effekterna av att transportörsansvar har införts inom hela Schengenområdet är att de människor som på sin flykt från krig och förföljelse tvingas söka sig farliga vägar.
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Styrelsen delar motionärernas oro över döden på Medelhavet, men ser en stor risk att om vi som enda land i Europa slopar transportörsansvaret riskerar vi att väldigt många människor hamnar på Arlanda.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Transportörsansvaret som motionärerna tar upp innebär att transportörer, till exempel flyg-, tåg-, färje- och bussbolag, är skyldiga att betala återresan och eventuellt uppehälle för en person som saknar pass eller tillstånd, och som kommit

till destinationslandet med transportörens färdmedel. Personalen vid exempelvis flygbolag ska kontrollera att samtliga inresehandlingar finns och att de inte är falska. Personalen skall även kontrollera att personen ifråga har medel för hemresa. Om transportören tar med sig en person som saknar inresehandlingar (eller om de är uppenbart falska) ska bolaget erläggas böter. Om personen söker och senare beviljas asyl föreligger inget böteskrav.

För att få resa in och vistas i Sverige krävs antingen uppehållstillstånd eller visum. Visum söks hos utlandsmyndigheten i det land man kommer ifrån och det kan beviljas för tillfälliga besök i landet. I dagsläget går det inte heller att få visum till Sverige för att söka asyl. Samtidigt är det inte tillåtet att resa till Sverige från många länder utan visum. Det enda sättet att, som asylsökande, ta sig till Sverige är således genom att kringgå bestämmelserna. Många människor på flykt ser sig hänvisade till illegala metoder som skrupelfria människosmugglare.

Sverige, som en del av EU, med gemensam migrationspolitik måste således utforma denna politik i samarbete med de andra medlemsländerna. Migrationspolitiken, som alla medlemsstater har slutit upp kring, bygger på Europakonventionen och Genèvekonventionen. Länderna ska verka för att asylrätten värnas samt respekten för mänskliga rättigheter. Vidare ska medlemsstaterna också finna effektiva åtgärder mot dem som organiserar illegal invandring eller påtvingad migration.

Invandringen från tredje land till EU ska vara reglerad och man ska upprätthålla fri rörlighet mellan medlemsländerna. Här syftar transportörsansvaret till att förmå transportörer att kontrollera resandes handlingar i enighet med Schengenkonventionen (artikel 26).

Även innan lagen om transportörsansvar verkställdes fanns en skyldighet för transportörer att kontrollera passagerare att de har pass och tillstånd för transit och inresa när de går ombord ett flygplan, detta genom Chicagokonventionen. Om möjligt ska staterna och transportörerna samarbeta för att fastställa giltigheten och äktheten av pass och visering. Konventionen innehåller även en bestämmelse om att flygbolagen inte ska bötfällas om de kan visa att de vidtagit tillräckliga åtgärder för att kontrollera att passagerarna haft nödvändiga resehandlingar.

Dessa regler om transportöransvar har alltid haft som syfte att motverka de situationer då det ansetts att transportören på något sätt kunnat bidra till att undvika problem med att personer försöker resa in till Sverige utan erforderliga handlingar. Både formella som praktiska skäl gör att ett lands myndigheter inte kan genomföra någon fullständigt kontroll av handlingar på ett annat lands territorium. Här har dock transportörerna en möjlighet att utföra någon typ av kontroll.

Kristdemokraterna har varit kritiska alltsedan det utökade transportörsansvaret infördes eftersom vi menar att dessa sanktioner strider mot Genèvekonventionen. I Genèvekonventionen återfinns den absoluta rätten för människor att söka asyl. Att bötfälla transportörer leder i förlängningen till att privata flygbolag och deras anställda tvingas ta ansvar för en bedömning av vem som är flykting eller inte. Därför har vi föreslagit att Sverige borde ha tagit i strid i frågan inom EU. Detta är fortsatt partiets hållning. Men precis som att vi inte ser det som möjligt att Sverige

ensidigt tillämpar permanenta uppehållstillstånd, ensamt gör det möjligt att söka nödvisum innan inresa till landet och ensamt pröva asylansökan på utländska beskickningar, så kan vi inte ensamt frångå transportörsansvaret. Det gör att frågan inte är aktuell under den tid vi kan överblicka nu.

Kristdemokraterna vill åstadkomma fler lagliga vägar in i Europa och det måste göras genom att vi tar steg tillsammans.

Eftersom det inte går att söka asyl från utlandet vill Kristdemokraterna att gemensamma steg tas från EU:s länder att i samarbete med UNHCR öppna möjligheten att söka nödvisum före inresa till EU. Detta är också en fråga som finns med i migrationsöverenskommelsen. En utredning är tillsatt som ska se över frågan om fler lagliga vägar in i EU. Kristdemokraternas målsättning är att alla medlemsstater ska ta emot kvotflyktingar och att fler kvotflyktingar totalt sett ska tas emot i EU. Samt att det behövs en uppgörelse om ett kvotfördelningssystem i Europa som länderna också följer.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 04:26 besvarad.

04:27 Riv upp anvisningslagen

Som ett led i att hantera den akuta flyktingsituationen som uppstod under hösten 2015 lade den S-ledda regeringen fram ett förslag till riksdagen med innebörden att kommuner ska tvingas ta emot de flyktingar som staten anvisar dem. Denna lag – anvisningslagen (Lag 2016:38)- bifölls av riksdagen, bland annat med stöd av Kristdemokraterna.

Sedan lagen trädde i kraft den 1 mars 2016 har en rad kommuner vittnat om det omöjliga uppdrag som lagen innebär. Det gäller särskilt i kommuner där det redan i utgångsläget råder brist på bostäder. Men långt fler kommuner än så har misslyckats med att följa lagens intentioner. Vid senaste årsskiftet var det 195 av 290 kommuner som inte lyckats uppfylla lagens krav. Lagen kan på flera punkter anses stå i strid mot de grundlagsfästa principerna om kommunalt självstyre. För det första överprövar lagen det kommunala ansvaret för bostadsförsörjningen, genom att den på kort tid tvingar fram bostadsplanering och –lösningar som kommuner inte själva valt att ta fram i en ordnad process. Det handlar om modulbostäder eller temporär användning av befintliga lokaler som kommuner av bostadssociala eller rent praktiska ändamål valt bort, bland annat för att det saknas byggbar mark eller för att konsekvensen för annan kommunal verksamhet blir oacceptabel.

För det andra kan regering och riksdag enligt regeringsformen inte påtvinga en kommun ansvar för enskilda individer. Staten kan bara ålägga kommuner att solidariskt finansiera gemensamma åtgärder, men bara om det krävs för att utjämna ekonomiska skillnader mellan kommunerna.

För det tredje ska lagstiftning vara proportionerlig och ändamålsenlig. Eftersom i princip alla Sveriges kommuner hade avtal med Migrationsverket om mottagande innan lagen trädde i kraft är ett tvång ett allt för långtgående ingrepp i det

kommunala självstyret för att vara motiverat.

Lagrådet godkände med tvekan lagen, främst för att den ansågs vara akut nödvändig. Men det nödläget som uppstått föranleddes i sin tur av att beslutsfattare på EU-nivå, därefter på nationell nivå, för sent fattade de nödvändiga besluten för att hantera den stora flyktingströmmen som uppkom under 2015 på ett ordnat sätt.

Kristdemokraterna är ett parti som värnar om subsidiaritetsprincipen. Beslut ska fattas på den lägsta nivå som är mest ändamålsenlig, och så nära de berörda som möjligt. Att en överordnad politisk nivå fattar beslut som överprövar den lägre nivåns beslut måste alltid vara väl motiverat, och inte falla på att övre nivåer misskött sina uppgifter. Det borde på denna grund vara tydligt att anvisningslagen strider mot subsidiaritetsprincipen, och aldrig borde ha röstats igenom.
Jag yrkar att Kristdemokraterna verkar för

att Anvisningslagen rivs upp

att Migrationsverket åter får ansvaret att sluta avtal med kommunerna om mottagande av nyanlända för bosättning

2017-02-14

Stefan Svanström

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Motionären föreslår att anvisningslagen ska slopas för att istället återgå till det tidigare systemet då Migrationsverket slöt bilaterala avtal med kommunerna. Kristdemokraterna valde att stödja anvisningslagen bland annat efter att partiets SKL-grupp diskuterat frågan. Distriktsstämma har förståelse för motionärens resonemang men landar ändå i slutsatsen att ett slopande av lagen vore olyckligt. Distriktsstämman anser att det är fullt rimligt att Sveriges kommuner tar ett gemensamt ansvar för flyktingmottagandet. Det är provocerande att vissa kommuner har kunnat välja att stå vid sidan om och inte bidra med en enda bostad för nyanlända samtidigt som andra kommuner är hårt belastade med ett högt mottagande. Ett slopande av anvisningslagen skulle med stor sannolikhet leda till att antalet nyanlända som väljer eget boende, sk EBO, skulle öka. En sån utveckling vore mycket illavarslande då EBO är föranlett med en rad problem. Utifrån ett subsidiaritetstänkande finns naturligtvis argument för att kommunerna själva ska råda över frågan, men med tanke på den nationella angelägenhet som flyktingpolitiken utgör är anvisningslagen fullt rimlig att fortsatt stödja.

Partidistriktsstämman föreslår rikstinget att besluta:
att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna har varit tydliga med att det behövs en jämnare fördelning mellan landets kommuner av såväl nyanlända som asylsökande, för att kommunerna ska ha möjlighet till ett bra mottagande. Vi har dock inte velat tvinga kommunerna att ta emot flyktingar. Utgångspunkten har varit att det är bättre att arbeta med kommuner än emot kommuner.

Under hösten 2015 uppstod det dock en akut flyktingsituation med dagliga rapporter om den ansträngda situationen i kommuner runt om i Sverige. Både kommuner och frivilliga gjorde heroiska insatser men vi var på gränsen till vår kapacitet. I denna akuta situation behövde alla kommuner vara med och ta emot nyanlända. Därför var ett sådant förslag med i den migrationsöverenskommelse som Kristdemokraterna, tillsammans med övriga allianspartier, slöt med regeringen. Samtidigt sköt vi även till resurser till kommunerna. Detta var också helt i överensstämmelse med ett rikstingsbeslut från 2015 där partiet skulle ”verka för att temporärt införa ett krav på alla kommuner att ta emot flyktingar”. Lagen har endast varit i kraft sedan mars 2016. Partistyrelsen har samma uppfattning som tidigare att lagen om mottagande av nyanlända inte ska vara tvingande. Den nya lagen har dock varit i kraft alltför kort tid och det är fortfarande angeläget med reformer som på ett effektivt sätt gör fördelningen av nyanlända jämnare. Partistyrelsen anser därför att anvisningslagen i dagsläget inte bör rivas upp.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 04:27.

04:28 Gör det lättare för en asylsökande att få jobba.

Det är omöjligt för asylsökande att jobba, få lön och betala skatt i Sverige. I genomsnitt tar det 457 dagar från att ansökan registreras till beslut om asyl. Men det behövs flera stora förändringar för att det ska vara praktiskt möjligt för asylsökande att bidra till sin försörjning.

För att kunna arbeta i Sverige som asylsökande krävs undantag från skyldigheten att, för det första, ha arbetstillstånd. För att anställa en asylsökande krävs en anmälan från arbetsgivaren till Migrationsverket. Den asylsökande måste också ansöka om preliminär A-skatt via Skatteverket, som i sin tur begär ett samordningsnummer från skattekontoret. Men informationen är delvis motsägelsefull och finns bara på svenska och engelska.

För det andra behövs det ett samordningsnummer, en enhetlig identitetsbeteckning för personer som inte är eller har varit folkbokförda i Sverige. Skattekontoret tilldelar samordningsnummer på begäran av en myndighet.

För att få samordningsnummer via ansökan om preliminär A-skatt krävs kopia på LMA-kort som visar att man är asylsökande, kopia på pass eller id-kort, samt kopia på ett undertecknat anställningsavtal. Eftersom den asylsökande lämnar pass/id-kort vid asylansökan har man inte tillgång till dessa dokument för kopior.

Vid direkt kontakt uppger dock Skatteverket det nu ”bör räcka” med en kopia på LMA-kortet, vilket inte framgår på verkets hemsida. Till yttermera visso behöver egenanställningsföretag i regel ett samordningsnummer för att kunna upprätta ett anställningsavtal, vilket skapar ett Moment 22.

Ett tredje problem är att inkomstprövningen av dagsersättning och hyra ger orimliga marginaleffekter.

På asylboenden med fri mat har vuxna asylsökande en dagsersättning på ca 720

kronor per månad. Men när en asylsökande får inkomster från arbete ska de redovisas till mottagningsenheten. Därefter görs motsvarande reduktion av dagsersättningen. Det betyder att marginaleffekten är 100 procent!

Ett fjärde problem är att asylsökande inte kan få tillgång till inkomster för utfört arbete via de kontantkort som Migrationsverket delar ut, och som dagersättningen sätts in på. Dessa kort är inte knutna till ett bankkonto. Därför kan en uppdragsgivare inte göra ersättningen tillgänglig via kortet. Asylsökande kan inte öppna konto i bank eftersom de saknar personnummer.

I praktiken är det helt omöjligt för asylsökande att jobba, få lön och betala skatt i Sverige. Prognosen nu är att det tar i genomsnitt 457 dagar från att ansökan registreras till beslut om asyl. Enligt Svenskt Näringsliv.

En av Sveriges största utmaningar är just att hjälpa asylsökande och nyanlända att gå från att vara bidragstagare till bli skattebetalare. De kan klara det. Men inte om vi gör deras väg onödigt svår.

Därför föreslår vi

att förenkla reglerna för asylsökande att få arbetstillstånd

att vi förenklar reglerna för att få samordningsnummer.

att vi ändrar reglerna för möjlighet att öppna bank-konton

2017-02-01

Roland Nordin, Göran Brorsson, Carin Östman Grönlund, Uno Sjöberg, Leif Johansson, Per Sundin, Curt Eriksson, Lars Eidenvall

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Med ett kraftigt ökat antal asylansökningar och avsevärt längre handläggningstider är det mycket viktigt att asyltiden kan användas på ett meningsfullt sätt. Arbete och språk är i flera avseenden att betrakta som nycklar in i samhället. För att få arbeta under asyltiden och få ett s.k. AT-UND (undantag från arbetstillstånd) måste asylsökande lämna in godtagbara identitetshandlingar eller på annat sätt medverka till att klarlägga sin identitet. I enlighet med ett rikstingsbeslut under 2015 har Kristdemokraterna motionerat om att detta villkor ska tas bort så att fler får möjlighet att arbeta.

För asylsökande som vill börja arbeta har det uppstått en del praktiska hinder som, enligt Kristdemokraternas mening, måste undanröjas. Det har handlat om problem med att få det samordningsnummer som behövs för att bland annat kunna begära A-skattsedel. Skatteverket har föreslagit en lösning på detta problem, och vi anser att detta måste åtgärdas skyndsamt.

Dessutom har asylsökande som har fått AT-UND vittnat om svårigheten att få

öppna ett bankkonto i svenska banker. Många banker godtar inte LMA-kort som ID-handling då de riskerar att bryta mot regler som ska förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. I januari inledde Finansdepartementet ett arbete för underlättaför asylsökande att kunna öppna bankkonton. Detta arbete sker tillsammans med representanter för Svenska Bankföreningen, Finansinspektionen, Migrationsverket och ett antal banker.

Kristdemokraterna föreslår att asylsökande som får ett reguljärt arbete ges ett fribelopp om 3 000 kronor som den enskilde kan tjäna per månad utan att dagersättningen minskas. Detta utgör ett viktigt positivt incitament för arbete som kan bidra till att stärka integrationen i det nya hemlandet.

Partistyrelsen och motionärerna delar här synen på problematiken och de lösningar som behöver komma till stånd.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 04:28 besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:

04:01 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 04:01 besvarad.

04:02 samt 04:03 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 04:02 besvarad samt att anse motion 04:03 besvarad.

04:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 04:04.

04:05 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 04:05.

04:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 04:06 besvarad.

04:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 04:07 besvarad.

04:08 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 04:08 besvarad.

04:09 samt 04:10 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 04:09 samt att avslå motion 04:10.

04:11 samt 04:12 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 04:11 besvarad samt att anse motion 04:12 besvarad.

04:13 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 04:13.

04:14 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 04:14.

04:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 04:15.

04:16, 04:17, 04:18, 04:19, 04:20, 04:21, 04:22, 04:23 samt 04:24
Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 04:16 besvarad, att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 04:17, att anse

motion 04:18 besvarad, att avslå motion 04:19, att anse första attsatsen besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att anse tredje attsatsen besvarad, att avslå fjärde attsatsen samt att anse femte attsatsen besvarad i motion 04:20, att anse första attsatsen besvarad, att anse andra attsatsen besvarad, att avslå tredje attsatsen, att anse fjärde attsatsen besvarad, att anse femte attsatsen besvarad, att anse sjätte attsatsen besvarad, att anse sjunde attsatsen besvarad, att anse åttonde attsatsen besvarad, att avslå nionde attsatsen, att anse tionde attsatsen besvarad samt att avslå elfte attsatsen i motion 04:21, att avslå motion 04:22, att avslå motion 04:23 samt att avslå motion 04:24.

04:25 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 04:25.

04:26 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 04:26 besvarad.

04:27 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 04:27.

04:28 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 04:28 besvarad.

Motioner – Kapitel 5
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

5. HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Partistyrelsens inledning

Hälso- och sjukvården är en angelägenhet för alla. Vår vision för hälso- och sjukvården vilar på centrala kristdemokratiska värden och principer och vår politik utgår från det okränkbara människovärdet. De som har de största behoven ska ges företräde till vården. De grupper som har svårt att göra sina röster hörda eller nyttja sina rättigheter garanteras särskilt stöd. Vården ska vara gemensamt finansierad.

Varje människa föds med relationer till andra. Människan är en gemenskapsvarelse. Hon mår dessutom bäst av att utvecklas i naturliga gemenskaper, som präglas av omtanke, ansvarstagande och solidaritet. Men när sjukdom drabbar oss blir ofta behoven större än vad den enskilda människan och familjen mäktar med. Överordnade gemenskaper har då en skyldighet att gå in, hjälpa och stödja med en kunskapsbaserad och gemensamt finansierad hälso- och sjukvård, samtidigt som medborgaren, som blivit patient, ska tillförsäkras delaktighet under vårdtiden.

En av de viktigaste principerna för svensk hälso- och sjukvård är att befolkningen ska få vård på lika villkor. Trots detta finns det oacceptabla skillnader i medicinska resultat och kvalitet inom den svenska hälso- och sjukvården. Dessa skillnader har funnits i årtionden och är ett problem som vi delar med alla jämförbara länder i världen. Våra kunskaper om dessa skillnader har blivit allt bättre genom bland annat satsningen på Öppna Jämförelser av vårdens resultat.

Öppna jämförelser av cancersjukvården 2014 från Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting visar att variationerna mellan landstingen är anmärkningsvärt stora inom flera områden. Exempelvis får 75 procent av patienterna med cancer i urinblåsan som behöver läkemedelsbehandling inuti urinblåsan denna behandling i vissa län. I andra län är det endast 25 procent av patienterna som får behandlingen. Ett annat exempel gäller njursparande kirurgi vid behandling av njurcancer. I det län som använder denna behandling mest är det 83 procent av patienterna som får den, i länet med lägst användning är det 10 procent som får behandlingen.

Det är oacceptabelt att medicinsk kvalitet och medicinska resultat inom bl.a. de stora folksjukdomarna kan skilja så mycket mellan landstingen som det gör idag.

Det finns exempel som visar att hälso- och sjukvården riskerar att förstärka ojämlikheter som beror på bland annat kön eller socioekonomisk bakgrund snarare än att jämna ut den. Sannolikheten för högutbildade att behandlas med nya, dyrare läkemedel vid hjärtsviktsbehandling är till exempel större än för lågutbildade och personer som är födda utanför EU.

Den svenska hälso- och sjukvården presterar i många sammanhang väl, särskilt i internationella jämförelser. Genom nationella strategier, överenskommelser, prestationsrelaterade ersättningar och ny lagstiftning har staten tagit initiativ till viktiga förändringar, som exempelvis fritt vårdval och kortare väntetider. Dessa

initiativ verkar i riktning mot en bättre och mer jämlik vård. Även huvudmännen bedriver ett aktivt utvecklingsarbete och nationellt samarbete, bland annat när det gäller IT. Trots detta går utvecklingen, sett ur patientens perspektiv, alltför långsamt.

Data från öppna jämförelser visar alltjämt på stora och oförsvarliga skillnader mellan olika landsting när det gäller medicinska resultat, tillgänglighet, följsamhet till nationella riktlinjer, läkemedelsanvändning, bemötande med mera. Detta leder till att vården i Sverige inte kan sägas vara jämlik, utan skiljer sig åt beroende på var i landet man bor. Samtidigt finns även stora skillnader inom landstingen, skillnader som i sig är ett tecken på ineffektivitet. För att komma till rätta med detta krävs insatser på såväl kort som lång sikt. Mycket kan göras redan nu utan att ändra styrningen. Exempelvis att varje enskild vårdenhet eller klinik i högre grad använder sig av egenuppföljning och gemensam diskussion kring resultat och attityder.

Vårdgivare bör åläggas att granska sina behandlingsinsatser utifrån ett jämlikhetsperspektiv. Detta kan ske i de vårdavtal som sluts med huvudmännen. Frågor om jämlik vård, diskriminering och hur man som vårdpersonal kan arbeta för ett bättre resultat bör också behandlas i grundutbildningarna till yrken inom hälso- och sjukvården. På kort sikt bör också vårdgivarna säkerställa att de nationella riktlinjerna följs.

Genom att stärka patientens ställning stärks incitamenten för en jämlik vård. Vi anser exempelvis att man som patient ska ha en lagstadgad rätt till en personlig behandlings- och rehabiliteringsplan när man har behov av återkommande och täta kontakter med vården. En sådan plan kan ge patienten överblick och inflytande över sin vårdprocess och skall utformastillsammans med vårdgivaren. Planen ska ta hänsyn till individuella behov och baseras på relevanta riktlinjer och vårdprogram. Den ska innefatta en plan över var och när behandlingar och rehabilitering ska äga rum. Planen ska kunna sparas på det personliga hälsokontot HälsaFörMig.

Det finns också mycket som behöver förbättras när det gäller ekonomisk styrning och uppföljning av sjukvården. Vårdens IT-system är inte heller tillräckligt bra och upplevs ofta som en administrativ belastning istället för ett stöd.

Vi vill verka för att sjukvården moderniserar vårdens ersättningssystem. Det handlar bland annat om att hitta ersättningsmodeller som premierar helhetskvalitet när det gäller både medicinskt resultat och patientupplevelse. Ett bra exempel är så kallad vårdepisodersättning som provas i vissa landsting.

Ersättningssystemen bör exempelvis också utformas så att ersättningen, när det är lämpligt, kan utgå även för kontakter via telefon och mail och inte bara fysiska besök. Vid upphandlingar bör uppdragstagarna inte bara konkurrera med pris utan också med kvalitet. Den som kan erbjuda högst kvalitet för det föreslagna priset får jobbet. Det är också viktigt att ha styrsystem som skapar utrymme för att vården utvecklas.

Viktigt är också att de mänskliga vinsterna av en behandling är kopplade till att

behandlingen finansieras. Detta innebär att kopplingen mellan de statliga ersättningssystemen och sjukvården måste bli tydligare.

Flera insatser kan och bör göras redan nu för att stärka förutsättningarna för en jämlik sjukvård. Men det krävs också en förändrad styrning genom ett statligt ansvar för sjukhusvården. Det är en förändring på lite längre sikt men arbetet måste börja nu.

I närtid behöver en parlamentarisk utredning komma till stånd som överväger och föreslår olika vägar för att uppnå en effektivare, mer rättvis och jämlik vård, genom en mer ändamålsenlig uppgiftsfördelning mellan stat och huvudmän. Den demokratiska styrningen och den solidariska finansieringen av hälso- och sjukvården ska kvarstå.

Sjukhusvården behöver förstatligas för att uppnå bästa kvalitet och en jämlik vård på lika villkor för hela befolkningen. Ett statligt ansvarstagande för sjukhusvården kommer att ge ett bättre resursutnyttjande och innebär förstås att kostnaderna flyttas från landstingen till staten. Den parlamentariska utredningen som vi föreslår måste därför också se över hur detta kan finansieras av staten på bästa sätt. Landstingen å andra sidan får lägre kostnader och kommer inte att behöva lika höga skatteintäkter som idag.

I dag är sjukvården en högteknologisk bransch som är beroende både av avancerad utrustning och av specialistutbildad personal. Det kan på sikt bli oerhört svårt för 21 olika landsting med olika ekonomiska och demografiska förutsättningar att leverera jämlik vård till hela befolkningen. Risken är dessutom stor att landstingen kommer att skapa ytterligare ekonomisk och medicinsk ineffektivitet.

I dag opereras även mycket sällsynta cancerformer på tjugotalet sjukhus. Det leder till att de som utför en viss typ av behandlingar inte får göra det tillräckligt ofta och därmed inte får tillräckligt med fortbildning. Bristen på fortbildning är påtaglig inom flera av sjukvårdens verksamheter och det påverkar kvaliteten.

Erfarenheterna från den norska omorganisationen med statligt huvudmannaskap är mycket goda. Våra länders många likheter talar för att den svenska vården bör lära av Norges erfarenheter. Vår slutsats är att det i våra respektive länder är staten som ska ha huvudansvaret för att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård även i framtiden.

05:01 Förebygga övervikt

Övervikt/fetma är ett växande hälsoproblem som måste tas på största allvar och som kostar medborgare och samhälle både lidande och stora vårdkostnader.
Exempel:
I USA har övervikt/fetma fått sådana proportioner att sjukvårdskostnaderna för övervikt/fetma överstiger landets samlade försvarskostnader.

Vi äter allt mer s.k. snabbmat där de friterade produkterna med pommes frites i spetsen är det alltigenom dominerande produktsortimentet. Fritering som tillagningsmetod är förknippat med en rad allvarliga följdeffekter. De framställda produkterna har stor negativ inverkan på folkhälsan, dålig arbetsmiljö för kökspersonal, brandrisker med fritöser och inte minst avskogning av regnskogar för att ge plats åt plantager med oljepalmer. Avskogningen leder i sin tur till att livsbetingelserna för många utrotningshotade djurarter i snabb takt försvinner.

Sedan något år tillbaka finns på marknaden teknik som medger fritering utan att använda frityroljor. Tekniken innebär att i stort sett alla ovan uppräknade negativa effekter försvinner. Tekniken bygger på fritering med varmluft. För närvarande finns det tre företag här i Europa och däribland ett svenskt företag som går i bräschen för teknikspränget.

Ett paradigmskifte för en bättre folkhälsa är möjligt om den politiska viljan finns att skapa incitament att styra bort olämplig, skadliga friteringsmetoder/produkter från marknaden. Det skulle vara trevligt om Kristdemokratiska partiet ville medverka och gör ett paradigmskifte möjligt för såväl sundare mathälsa och som bättre miljöbetingelser.

I delar av USA och Holland förs ingående diskussioner om hur man skall få till en förändring till gagn för folkhälsan där förbud att använda konventionella friteringsoljor är ett scenario.

att Kristdemokraterna här i Sverige går i bräschen och aktivt verkar för införandet av nya ”friteringsmetoder” och en utfasning av friteringsoljor inom restaurangverksamheten.

2017-02-12

Arne Sjögren

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionens intention är att förebygga övervikt, förbättra folkhälsan och minska de kostnaderna som övervikt orsakar. Motionens intentioner är goda. Precis som motionären skriver är övervikt ett stort problem som kostar både pengar och lidande. Folkhälsa är ett viktigt ämne som påverkas av en lång rad politiska åtgärder inom exempelvis arbetsmarknad, miljö, ekonomi och den enskildes möjligheter att påverka sin egen vardag. Ett stort ansvar för hälsan ligger på den enskilde, men vården, liksom skolan och andra myndigheter, måste i större utsträckning stötta enskilda till bättre levnadsvanor som att sluta röka, minska sitt alkoholintag, äta nyttigare och röra sig mer.

Motionären lyfter i sin motion att tre olika företag arbetat fram nya friteringsmetoder, detta är bra. Att företag och enskilda arbetar fram nya, mer hälsosamma, metoder att t.ex. fritera mat på är bra. I en fri marknad kommer flera olika alternativ att finnas, vissa hälsosamma och andra ohälsosamma. Det som människor efterfrågar kommer att finnas tillgängligt och det andra att försvinna. Politiken måste ha sina gränser, att styra vilken friteringsmetod en restaurang väljer är ett exempel på detta. Utbudet styrs av efterfrågan, där igenom har vi

konsumenter makt att påverka vad som erbjuds. Det är där denna fråga bäst avgörs.

Partidistriktsårsmötet beslutar att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Fetma är ett folkhälsoproblem och andelen personer med fetma eller kraftig övervikt har ökat markant i Sverige liksom i övriga världen under de senaste tio åren. Enligt Folkhälsomyndigheten är nästan hälften av alla svenskar överviktiga. Ökningen av fetma och övervikt märks främst bland personer mellan 45 och 64 år. Fetma och kraftig övervikt, kan medföra stor risk för allvarliga följdsjukdomar så som till exempel typ-2 diabetes och hjärta-kärlsjukdomar. Samhällsekonomiskt utgör fetma och övervikt en stor utgiftspost, fram för allt med avseende på vårdkostnader samt minskad produktion pga sjukfrånvaro och förtidspensioner.

Kunskapen om betydelsen av kost, motion och en sund livsstil finns idag hos många. Många människor är också mer engagerade i sin hälsa än någonsin tidigare. Samtidigt är hälsan ojämlikt fördelad; hos vissa grupper ökar stress, psykisk påfrestning, rökning, alkoholriskbruk, övervikt och andra hälsoproblem. Ett av Kristdemokraternas viktigaste förslag för att möta detta är att vi vill se mer idrott och hälsa i skolan. På sikt vill vi att eleverna i svensk skola ska ha fysisk aktivitet på schemat varje dag.

Motionären beskriver att det ökade intaget av snabbmat och då framför allt friterade livsmedel är en bidragande orsak till den ökande övervikten. Motionären beskriver vidare att fritering i sig som tillagningsmetod är förknippat med en rad allvarliga följdeffekter så som dålig arbetsmiljö för kökspersonal, brandrisker med fritöser och samt avskogning av regnskogar för att ge plats åt plantager med oljepalmer. Med anledning av att det finns ny teknik som möjliggör fritering utan att använda frityroljor yrkar motionären att Kristdemokraterna här i Sverige går i bräschen och aktivt verkar för införandet av nya ”friteringsmetoder” och en utfasning av friteringsoljor inom restaurangverksamheten.

Partistyrelsen stödjer intentionerna i motionen ”Förebygga övervikt” med att förbättra folkhälsan med avseende på övervikt och att främja en mer miljövänlig produktutveckling av tillagningsmetoder. En viktig grund i den kristdemokratiska ideologin är dock att främja individens fria val och att genom subsidiaritetsprincipen tillse att beslut fattas så nära den som berörs av beslutat som möjligt. Partistyrelsen anser det därför inte rimligt att politiken i detalj ska bestämma över vilka tillagningsmetoder som används i restaurangkök.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:01.

05:02 Fetmaoperationer

I Sverige räknar man med att drygt åttahundra tusen personer lider av fetma. Och antalet verkar hela tiden öka. I takt med detta lanseras en mängd olika självhjälpsstrategier, alltifrån den trendiga LCHF-dieten till mera fantasifulla kostråd. Denna hets påverkar folk mentalt och ger upphov till rubbad självkänsla,

med frågor som ”Ser jag bra ut?”, Är jag fet?”, ”Duger jag?”, etc.

Statistiken över operationer mot fetma talar ett tydligt språk; så gjordes t.ex. under år 2002 c:a 800 viktreducerande kirurgiska ingrepp. År 2015 var motsvarande siffra 6 200. Väntetiden på en fetmaoperation, från första besöket på vårdcentralen till själva operationen, är i dag i genomsnitt endast 2-4 månader. För att komma ifråga för kirurgi ska patienten i stort sett vara frisk, ha sunda alkoholvanor, inte bruka nikotin, och ha ett BMI på 40+. Hen måste dessutom målmedvetet ha prövat tillgängliga bantningsmetoder.

Operation mot fetma är självfallet inte helt utan risker men bör ändå betraktas som ett viktigt inslag i modern sjukvård och ges en rimligt prioriterad plats bland samhällets hälsobefrämjande åtgärder. Det finns dock skäl att betona att före ett beslut om sådan kirurgi bör samhället kunna kräva att patienten, under c:a ett år, är listad på och strikt följer ordinationerna på en s.k. ’levnadsvanemottagning’

Utifrån ovanstående resonemang yrkar jag på att:

att Kristdemokraterna verkar för att en person som önskar bli föremål för viktreducerande kirurgi skall vara tvungen att, under 12 månader, noggrannt efterleva ordinationerna på en ’levnadsvanemottagning’, innan remiss skickas till kirurg.

att Kristdemokraterna i riksdagen motionerar om att en person som varit föremål för viktreducerande kirurgi får rätt till plastikoperation till följd av överskottshud.

2017-03-29

Christopher Engman

Partidistriktet Gotlands yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Fetma är ett folkhälsoproblem och andelen personer med fetma eller kraftig övervikt har ökat markant i Sverige liksom i övriga världen under de senaste tio åren. Enligt Folkhälsomyndigheten är nästan hälften av alla svenskar överviktiga. Ökningen av fetma och övervikt märks främst bland personer mellan 45 och 64 år. Fetma och kraftig övervikt, kan medföra stor risk för allvarliga följdsjukdomar så som till exempel typ-2 diabetes och hjärta-kärlsjukdomar. Samhällsekonomiskt utgör fetma och övervikt en stor utgiftspost, framförallt med avseende på vårdkostnader samt minskad produktion pga sjukfrånvaro och förtidspensioner.

Grunden för att bli av med kraftig övervikt eller fetma är sunda matvanor och regelbunden fysisk aktivitet. En operation för att minska magsäcken görs bara hos den som har mycket svår fetma (BMI över 40, eller över 35 om personen samtidigt lider av allvarliga följdsjukdomar). Vilka exakta regler som gäller skiljer sig mellan olika landsting, men den nedre åldersgränsen för att opereras är oftast 18 år och för att opereras måste personen också ha försökt att gå ner i vikt flera gånger med hjälp av till exempel dietist, viktgrupp eller läkemedelsbehandling utan bestående resultat, samt vara beredd på att förändra sin livsstil, framför allt angående rökning

och matvanorna.

De flesta som genomgår en viktreducerande operation får en bestående viktnedgång. En svensk studie har jämfört effekterna av magsäckoperation jämfört med traditionell behandling av fetma (till exempel råd om kost och motion eller läkemedel). De som genomgått magsäcksoperation visade överlag bättre resultat på ökad livskvalitet och minskning av psykiska problem. Sjukskrivningar och förtidspensioneringar minskade också. Positiva effekter sågs även genom en minskning av följdsjukdomar kopplade till fetma och övervikt.

Motionären yrkar på att alla som ska genomgå en viktreducerande operation ska vara tvungen att under tolv månader noga efterleva ordinationerna på en ” levnadsvanemottagning”. Partistyrelsen är positiv till intentionen att stimulera till sunda vanor inför stundande operation. Erfarenhet inom vården visar till exempel att rökstopp inför en operation har flera positiva effekter inklusive minskad risk för komplikationer och en snabbare återhämtning. Men i enlighet med subsidiaritetsprincipen som är en av grundpelarna i den Kristdemokratiska ideologin, anser partistyrelsen att det inte är politikens roll att avgöra vilka krav som ska ställas på varje enskild patient och under hur lång tid dessa krav ska efterlevas för att få genomgå en viktreduceringsoperation. På samma sätt är det inte lämpligt att vi tar politisk ställning kring enskilda medicinska eller rehabiliterande åtgärder. Politikens roll är att upprätta de principer som ska vara vägledande för prioriteringar i vården och säkerställa att tillräckliga resurser finns för detta. Vårdprofessionen är den som har kompetens att avgöra vad som passar bäst i varje enskilt fall och är därför den som bör fatta beslut om hela vårdprocessen. Det bör eftersträvas att de rekommendationer som finns är vetenskapligt underbyggda och tillämpas likvärdigt i hela landet.

Efter en kraftig viktnedgång, som till exempel efter en viktreduceringsmotion, bildas hudveck av överskottshud. Om det är mycket överskottshud kan det medföra problem med hygienen och ge upphov till skav, eksem eller sår. Motionären yrkar för att samtliga person som varit föremål för viktreducerande kirurgi ska får rätt till plastikoperation till följd av överskottshud. Även på detta område bör det eftersträvas ett gemensamt förhållningssätt i hela landet. Skälet för att genomföra plastikoperationer inom ramen för den offentligfinansierade vården är i första hand inte kosmetiskt utan då det måste finns medicinsk grund för ingreppet. Hygien och hudbesvär men också psykologiska effekter kan utgöra grund för dessa bedömningar. Detta bör fortsatt vara grunden för riktlinjerna och det är önskvärt att en konsensus kring kriterierna eftersträvas.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 05:02.

05:03 Sätt på varningstext på godispåsar och läskedrycker

Forskning visar ett allt tydligare samband mellan raffinerat socker och aromämnen och många av vår tids välfärdssjukdomar såsom diabetes och cancer.

År 2014 var konsumtionen av choklad- och konfektyrvaror 15 kg per person, vilket motsvarar en ökning med 52 % sedan 1980. Konsumtionen av läskedrycker, cider

m.m. har tredubblats till 92 liter från år 1980 till år 2014. I detta ingår också konsumtion av mineralvatten och kolsyrat vatten med tillsats av socker eller aromämnen. (Statistiska Centralbyråns information, SCB.se)

Sedan en tid tillbaka finns varningstext med information på tobaksvaror för att avskräcka människor.

att rikstinget uppdrar åt partistyrelsen att föreslå lämplig information på godispåsar och läskedrycker för att om möjligt minska konsumtion av sötsaker och aromämnen.

2017-03-17

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Motionären visar på hälsoriskerna i samband med förtäring av socker- och aromämnen, samt problematiken i och med den ökade konsumtionen av dessa ämnen. Till syfte att minska konsumtionen, yrkar motionären på tydligare varningstexter på varor med detta innehåll.

Partidistriktsstämman delar uppfattningen om vikten av god hälsa. Vilka tillsatser och ingredienser enskild produkt innehåller, redogörs i nuläget i produktens innehållsförteckning.

Vi kristdemokrater betonar det personliga ansvaret - också då det kommer till hälsa och välbefinnande. Det politiska ansvaret handlar om att stöttar människor att välja rätt och uppmuntra till en bra livsstil. Föräldrar har ett viktigt ansvar för sina barns hälsa. Partidistriktsstämman anser inte att det faller inom ramen för det offentliga att utöver den märkning som finns kräva varningstexter på sockerhaltiga livsmedel.

Partidistriktsstyrelsen föreslår rikstinget besluta att:
avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 05:04.

05:04 Sockerskatt

När det gäller skattepålagor så är vi som motionsställare mycket restriktiva vad gäller införandet av nya skattepålagor med undantag för skatter för hälsofrämjande åtgärder, t.ex. sockerskatt.
Socker är ett växande hälsoproblem som måste tas på största allvar och som kostar medborgare och samhälle både lidande och enorma kostnader.

Socker finns som betydande tillsats i snart sagt alla industriellt tillverkade matvaror. Läsk har härvid blivit en symbol för extremt stort sockerinnehåll. För matindustrin har socker blivit ett billigt och bekvämt sätt att smaksätta, samtidigt som socker skapar ett tydligt sockerberoende bland oss människor.

Det förefaller inte helt acceptabelt att utnyttja sockrets beroendeframkallande

egenskaper för ekonomisk vinning samtidigt som människors hälsa sätts på spel.

Det finns rader av forskningsrapporter som entydigt pekar på sockrets skadliga inverkan på folkhälsan. Som politiskt parti har vi en skyldighet att värna folkhälsan.

Flera länder har insett problemet med socker och därför infört olika former av avgifter och då i första hand som en ren skatt på råvaran socker för att den vägen minska sockertillsatser i livsmedel.

att Kristdemokraterna aktivt verkar för införandet av en sockerskatt med syftet är att värna folkhälsan.

att intäkterna från införandet av sockerskatt i första hand skall återinvesteras i olika informativa åtgärder för en minskad sockerkonsumtionen i vår land.

2017-02-12

Arne Sjögren

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
En av de stora hälsoriskerna idag är den ökande fetmaepidemin och därmed följande metabola syndrom, med ökande risk för diabetes och hjärt-kärlsjukdomar som högt blodtryck, hjärtinfarkt och stroke. Sockerkonsumtionen har ökat kraftigt under de senaste decennierna. Parallellt har vikt och midjeomfång ökat. Stora mängder socker finns inte bara i läsk och godis utan även dolt i många livsmedel. Socker är mycket starkt beroendeframkallande och ger snabba svängningar i blodsockernivåerna. Många känner ett starkt sockersug och lockas till småätande, vilket i sin tur påverkar tandstatusen. Socker är en stor bov bakom fetmaepidemin och bör begränsas. När det gäller andra farliga och beroendeframkallande substanser, som tobak och alkohol, finns särskilda skattenivåer, så kallade punktskatter, med uttalat syfte att påverka konsumtionen ”i en för samhället önskvärd riktning”, som det uttrycks på Skatteverkets hemsida.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget besluta att uppdra åt partistyrelsen att verka för att tydligt deklarera sockerinnehåll i livsmedel och därmed anta motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 5:3 samt 5:4:
Motionerna ”Sätt på varningstexter på godispåsar och läskedrycker” och ” Sockerskatt” tar upp den angelägna frågan att en minskad sockerkonsumtion skulle bidra till en förbättrad folkhälsa. Motionären förslår införandet av varningstexter, respektive en sockerskatt och främjandet av informativa åtgärder för att minska sockerkonsumtionen.

Motionärerna beskriver ett angeläget problem för även om matvanorna bland vuxna i Sverige har förbättrats sedan slutet på 1900-talet är intaget av grönsaker, frukt, fullkorn och vegetabiliska oljor samt fisk och skaldjur fortfarande för lågt. Samtidigt är intaget av söta drycker, bakverk, feta mejerivaror och salt för högt.

Ohälsosamma matvanor tillsammans med otillräcklig fysisk aktivitet är två av de största riskfaktorerna för ohälsa och för tidig död i Sverige och de relaterade folksjukdomarna är vanligare i grupper med lägre utbildning och inkomst. Ett av

Kristdemokraternas viktigaste förslag för att möta detta är att vi vill se mer idrott och hälsa i skolan. På sikt vill vi att eleverna i svensk skola ska ha fysisk aktivitet på schemat varje dag. Ohälsan orsakar även kostnader både för samhället och för individen, och enbart fetma uppskattas kosta samhället ca 70 miljarder kronor per år. Det behövs insatser för att främja hälsa och livskvalitet och för att minska samhällets hälso- och sjukvårdskostnader.

I maj 2017 rapporterade Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket ett regeringsuppdrag de haft under 2016 för att ta fram underlag till insatser för att främja hälsa som är relaterad till matvanor och fysisk aktivitet (”Förslag till åtgärder för ett stärkt, långsiktigt arbete för att främja hälsa relaterad till matvanor och fysisk aktivitet”). Bakgrunden till uppdraget var det övergripande nationella folkhälsomålet ”att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”.

I motionen ”Sockerskatt” föreslås att partiet ska verka för att införa en sockerskatt. Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket betonar dock i sin rapport angiven ovan att den nuvarande kunskapssammanställningen inte ger några tydliga indikationer om införandet av offentliga styrmedel som t.ex. en sockerskatt eller subventioner av hälsosam mat har några långvariga positiva effekter på folkhälsan. Erfarenheten visar även att en sådan beskattning leder till svårigheter i tillämpningen och besvärliga gränsdragningsproblem. Myndigheterna föreslår därför en utredning av hur offentliga styrmedel kan användas effektivt, och framhåller två angelägna områden: ekonomiska styrmedel på livsmedelsområdet samt begränsning av marknadsföring till barn när det gäller ohälsosam mat. Båda är exempel på strukturella åtgärder som syftar till att göra de hälsosamma valen naturliga och enkla för alla i samhället.

Det finns flera tänkbara åtgärder som kan bidra till en minska konsumtionen av sockerrika livsmedel. Dessa inkluderar till exempel förändrad butiksexponering, produktutbud, prissättning, marknadsföring, portionsstorlekar, samt märkning med varningstexter i enlighet med förslaget i motionen ”Sätt på varningstexter på godispåsar och läskedrycker”. Målinriktade informationsinsatser är också en tänkbar åtgärd. Men återigen påpekar Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket i sin rapport på att det inte finns tillräckligt med kunskapsunderlag för att påvisa vilka insatser som har en långvarig positiv effekt på konsumtionsbeteendet.

Myndigheterna anser vidare att det behövs en nationell målstyrning för att minska ohälsan i alla grupper och minska skillnaderna i hälsa, som är relaterade till matvanor och fysisk aktivitet. En målstyrning behöver beaktas inom alla politikområden för att den ska vara effektiv. Nationella mål på detta angelägna område skulle ge förutsättningar för ett strategiskt långsiktigt arbete, där olika aktörer kan samverka och verka för att olika insatser kan förstärka och komplettera varandra. En gemensam målbild på nationell nivå skulle också ge incitament för mobilisering och samordning även på regional och lokal nivå.

Partistyrelsen anser att det är angeläget att minska sockerkonsumtionen som en del i att främja folkhälsan, men baserat på ovanstående yttrande ser vi inte att det för närvarande finns tillräckligt underlag som visar att en sockerskatt eller

varningstexter på sockerrika produkter skulle ha den efterfrågade långvariga effekten på folkhälsan.

Intentionen i motionerna ”Sätt på varningstexter på godispåsar och läskedrycker” och ”Sockerskatt”, dvs att sänka sockerkonsumtionen är en angelägen fråga för partistyrelsen. Baserat på Folkhälsomyndighetens och Livsmedelsverkets rekommendationer har partistyrelsen därför för avsikt att verka för en utredning av hur offentliga styrmedel (som till exempel lagar, regelverk, riktade statsbidrag, skatter, subventioner och avdragsmöjligheter), varningstexter och informationsinsatser samt nationell målstyrning kan användas effektivt för att främja förutsättningarna för hälsosamma matvanor och fysisk aktivitet och i förlängningen en förbättrad folkhälsa.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:03 samt att avslå motion 05:04.

05:05 Utreda möjligheten att i) införa reglering av maxhalt av koffein i drycker (utöver de som är baserade på te eller kaffe) och ii) införa varningstext på energidrycker

Energidrycken, dvs sötad läskedryck som innehåller höga halter av koffein, lanserades för första gången i Sverige 1996. Marknadsföringen mot unga är aggressiv och försäljningen har ökat explosionsartat under framför allt de senast sju till åtta åren. Enligt statistik från Svenska Bryggerier (Figur 1) har den totala försäljningen av energidrycker ökat från 2 till drygt 40 miljoner liter under perioden 2001 till 2015, parallellt med att intaget har ökat från 0,26 till drygt 4 liter per person.

En burk (250 ml) av de vanligaste energidryckerna i Sverige, motsvarar i koffeinmängd (320 mg/l) ungefär en kopp kaffe, men det finns även energidrycker på marknaden som motsvarar koffein-mängden i 3-4 koppar kaffe.

EFSAs (den europeiska livsmedelssäkerhetsmyndighetens) utvärderingar visar att energidrycker inte är farliga vid en måttlig konsumtion. Däremot kan överkonsumtion eller extremkonsumtion ge symtom på lindrig eller medelsvår koffeinförgiftning, med hjärtklappning, illamående, yrsel, ångest och oro som följd.

Det är främst unga som dricker energidrycker och eftersom deras kroppar och hjärnor är känsligare för koffein än vuxnas, drabbas de också lättare av koffeinförgiftning. Det är inte fastställt vilka koffeinmängder som kan ge symptom på koffeinförgiftning hos unga, men det är inte ovanligt att unga dricker den mängd energidryck som riskerar ge lindrig koffeinförgiftning hos vuxna (20 mg/kg), då de t.ex. vill hålla sig vakna under ett långvarigt LAN (där man träffas för att koppla samman datorer och spela datorspel).

Det är oroväckande att energidrycker ofta blandas med alkohol. Koffeinets uppiggande effekt motverkar då den dämpande effekt som man normalt får av alkoholen. Om man kombinerar energidrycker och alkohol blir personen därmed

mindre medveten om sin grad av berusning och riskerar att dricka mer alkohol och utsätta sig för alla de hälso- och olycksrisker som det innebär.

Enligt gällande EU-regler ska drycker som innehåller mer än 150 mg koffein/l (utom de som är baserade på te eller kaffe) bland annat märkas med texten "högt koffeininnehåll", men det finns inga regler som anger en tillåten maximal koffeinhalt i dessa drycker.

Det finns heller inga krav på varningstexter som skulle uppmärksamma konsumenter på att energidryckerna skiljer sig från "vanliga" läskedrycker och att de t.ex. är olämpliga att kombinera med alkohol. Detta är anmärkningsvärt, då Livsmedelsverket ger följande råd:

• Använd inte energidrycker för att släcka törsten eller som vätskeersättning när du tränar eller anstränger dig fysiskt på annat sätt.

• Kombinera inte energidryck med alkohol, eftersom det kan göra att man blir mindre medveten om hur berusad man är.

• Tänk på att drycker med mycket hög koffeinhalt innebär risk för överdosering av koffein, vilket kan ge lätt eller medelsvår koffeinförgiftning.

• Barn och ungdomar väger oftast mindre än vuxna och inte är vana vid att få i sig koffein. Det gör att unga lättare får negativa effekter av koffein än vuxna.

• Gravida bör inte få i sig mer än högst 300 milligram koffein per dag, cirka tre koppar svenskt bryggkaffe eller maximalt sex koppar svart te. En kopp är ungefär 2 dl. Mot bakgrund av ovanstående föreslås:

att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att utreda möjligheten att införa reglering av maxhalt av koffein i drycker (utöver de som är baserade på te eller kaffe), samt

att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för införande av lämplig varningstext på energidrycker i syfte att minska de negativa hälsoeffekterna av den kraftigt ökande konsumtionen av energidrycker

2017-02-18

Pia Steensland

Partidistriktet Sörmlands yttrande:
En alltid lika aktuell fråga om varningens betydelse när nya nyttjandemönster av energidrycker ökar radikalt. Motionären har god kunskap i ämnet och belyser ett samhällsproblem som ökar. Kunskapen som finns behöver delas av alla och speciellt dom som nyttjar energidrycker.
Partidistriktet tycket att förslaget är realistiskt och går att förändra genom politiska beslut.

Partidistriktstämman föreslår rikstinget att anta motion

Partistyrelsens yttrande:
Det saknas idag inte kunskap och information om betydelsen av kost, näringsintag och motion för en sund livsstil och ett liv i hälsa. Informationsfloden är enorm och många är idag mer engagerade i sin hälsa än någonsin tidigare. Ändå tycks det finns ett glapp mellan att tillgodogöra sig information och praktiskt handling i form av hälsosamma val.

Energidrycker används för att snabbt höja energinivån i kroppen vid till exempel trötthet eller träning. Det finns många olika alternativ på marknaden. Motionären vill att Kristdemokraterna ska verkar för möjligheten att införa reglering av maxhalt av koffein i drycker (utöver de som är baserade på te eller kaffe) och införa varningstext på energidrycker i syfte att motverka negativa hälsoeffekter kopplade till koffeinförgiftning.

En kristdemokratisk folkhälsopolitik måste syfta till att stödja människor att göra hälsosamma val och inte till att införa fler pekpinnar och förbud. Det finns alltid ett personligt ansvar för den egna hälsan och välmåendet. Politikens roll och uppgift måste i första hand handla om att människor ska kunna göra upplysta val som främjar hälsa. Därför står Kristdemokraterna fortsatt för en restriktiv alkoholpolitik för att nämna ett exempel. Motionären skriver att det helt saknas regler som anger en tillåten maximal koffeinhalt i energidrycker och det finns heller inga krav på varningstexter.

Försäljning och marknadsföring av energidrycker sker dock inte helt okontrollerat. Livsmedelsverket publicerar adekvata råd och riktlinjer kring energidrycker vilket finns tillgänglig för alla att ta del av. Många butiker har också satt upp egna åldersgränser som 15 eller 18 år, bland annat Pressbyrån och Seven Eleven, även de flesta stora matvarukedjor i Sverige tillämpar åldersgräns på eget initiativ.

Vidare har EFSA (den europeiska livsmedelssäkerhetsmyndighetens) ett ansvar på europeisk nivå för att livsmedel som saluförs är säkra och inte skadar människors hälsa.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:05.

05:06 Rökfritt Sverige 2025

Idag kräver 139 organisationer ett rökfritt Sverige till 2025. Det innebär att alla våra medlemmar även är medlem i en eller flera av dessa organisationer. På politisk nivå finns en lång rad landsting samt SKL, och antagligen har ingen av de kristdemokrater som representerar oss i landsting och SKL reserverat sig. Men hur ska Sverige kunna bli rökfritt på åtta år? Samhället försöker på allt sätt att begränsa rökningen, och rökningen minskar successivt. Detta arbete måste fortsätta men om man redan nu sätter en gräns för rökningen så blir det en kraftig signal till tobaksbranschen och kvarvarande rökare. Jag föreslår

att rikstinget verkar för att förbjuda tobaksförsäljning 2025.

2017-02-15

Per Sundin

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:
Det är en angelägen uppgift att förbättra folkhälsan genom att förebygga att personer börjar röka och att få fler att sluta. Det ska vara svårt att börja och lätt att sluta röka.

En hel del åtgärder har vidtagits under de senaste åren såsom en skärpning av tobakslagen avseende kontroll av åldersgräns och tillsyn av försäljning av tobaksvaror. Tobaksskatten har också höjts och Kristdemokraterna föreslår att skatten på tobak höjs ytterligare.

”Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025” är ett opinionsbildningsprojekt som drivs av ett antal organisationer som arbetar tobaksförebyggande. Syftet med projektet är att enas kring ett måldatum då rökningen ska vara starkt reducerad och inte längre utgöra ett dominerande folkhälsoproblem. Kristdemokraterna ställer sig bakom ambitionen i Tobacco Endgame. Detta arbete bygger framförallt på ökad kunskap, opinionsbildning och att skydda särskilt utsatta grupper och partistyrelsen menar att detta tillvägagångsätt är bättre än försäljningsförbud. Ökad information, riktade insatser i särskilda miljöer eller mot särskilt utsatta grupper är verktyg som kan utnyttjas ytterligare för att minska användningen av tobak. Särskilt bör i sådana insatser lyftas fram vikten av att vi visar hänsyn till våra medmänniskor.

I enlighet med vår Kristdemokratiska ideologi måste vi lämna utrymma för den enskilda människans valfrihet. Att genom lag förbjuda något bör därför användas med stor försiktighet och enbart då motsvarande resultat inte går att nå på annat sätt.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:06.

05:07 Angående momsen på synhjälpmedel och mensskydd.

Tittar man på de svenska momssatserna så upptäcker man ett antal saker som är svåra att förklara. Två tydliga exempel på detta är momsen på synhjälpmedel (såsom glasögon och kontaktlinser) samt på mensskydd (såsom bindor och tamponger). Dessa har belagts med den högsta momssatsen i Sverige, 25 %, trots att de för kvinnor respektive människor med synnedsättningar får anses som absolut nödvändiga. Godis däremot har lika hög moms som på mat, 12 %.
Restaurangmomsen är efter alliansregeringens sänkning också satt till 12 %. Skall du gå på konsert behöver du bara betala 6 % i moms. Även taxiresor har en reducerad momsnivå.

Vi finner det absolut orimligt att saker såsom glasögon och tamponger skall beskattas hårdare än oxfilé. Det är produkter som för vissa grupper är helt nödvändiga. För de som behöver produkterna så blir det också en ganska hög kostnad i längden, och en sänkning av priset på produkterna får anses välkommet, särskilt för individer med lägre inkomster. Det går också att jämföra med receptbelagda läkemedel som idag är momsbefriade i Sverige.

Särskilt skatten på tamponger och bindor har visat sig vara en fråga som engagerar människor internationellt. Såväl Canada som Storbritannien har redan avskaffat eller fattat beslut om att avskaffa momsen på bindor och tamponger efter intensiva kampanjer. Redan innan dess beskattades de på en reducerad momsnivå på 5 % i dessa länder. Momsen har även avskaffats i ett antal amerikanska delstater. Irland har inte haft någon moms på mensskydd på länge, medan Frankrike har sänkt momsen på produkterna till en reducerad nivå. En av oss har som lärare också stött på frågan om priset på mensskydd hos många elever, där man upplever det som dyrt och orättvist. EU har också, efter påtryckningar från Storbritannien gått med på att göra det lagligt för medlemsländer att momsbefria mensskydd. Redan innan dess hade en sänkning till en reducerad momsnivå varit möjlig. Möjligtvis kan en sänkning av momsen på synhjälpmedel stöta på problem i EU, det har motionerats om frågan i Riksdagen och det har då varit svaret, men det är något man får titta närmare på och där vi tror Kristdemokraterna kan driva på för att se över möjligheterna. Samt om problemen finns, driva på för att Sverige skall ta upp kampen i EU för att möjliggöra en sänkning.

Som ett första steg bör vi ta ställning för att momssatsen på mensskydd och synhjälpmedel bör ligga på någon av de reducerade momsnivåerna, 12 % eller 6 %. Vilket som är att föredra ur olika perspektiv, inklusive statsfinansiella sådana, är något som behöver utredas närmare.

att Kristdemokraterna tar ställning för en sänkning av momsen på mensskydd.

att Kristdemokraterna tar ställning för en sänkning av momsen på synhjälpmedel

2017-02-12

Fredrik Sjömar, Christopher Dywik

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionärerna anför att momssatsen varierar kraftigt mellan olika varor och tjänster på ett sätt som är svårt att motivera för gemene man. Både synhjälpmedel och mensskydd momsbeläggs med 25 procent. Båda är produkter som är absolut nödvändiga för de berörda grupperna och borde närmast vara att jämföra med receptbelagda läkemedel, som är helt momsbefriade idag. EU har godkänt att mensskydd befrias från moms, vilket borde kunna utgöra grund för motsvarande även gällande synhjälpmedel. Motionärerna uttrycker förståelse för att de statsfinansiella effekterna för en total momsbefrielse behöver utredas, men anför att stegvis reducering till 12 procent respektive 6 procent borde vara rimliga första steg.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna vill att Kristdemokraterna tar ställning för en sänkning av mervärdesskatten, eller momsen, på mensskydd respektive synhjälpmedel med anledning av att dessa varor är absolut nödvändiga för kvinnor respektive personer med synnedsättning. Partistyrelsen håller i och för sig med om dessa varor är absolut nödvändiga för många människor, men föreslår ändå att motionen avslås.

Den normala momssatsen i Sverige är 25 procent men samtidigt finns det reducerade momssatser på 12 respektive 6 procent. Momsen på 12 procent tillämpas för bland annat livsmedel, restaurang- och cateringtjänster samt hotell och camping medan den sexprocentiga momsen används för böcker och tidningar, persontransporter inom Sverige samt entréavgifter till konserter, idrottsevenemang och museer. Kristdemokraternas grundhållning är att nivån på mervärdesskatten bör vara generell. Samtidigt inser vi att en hög generell nivå på momssatsen medför att undantag kan behöva göras i vissa fall. Att en vara eller tjänst är att betrakta som absolut nödvändig för vissa personer är dock inte i sig självt grund för detta, då det finns många kategorier av varor som skulle kunna passa in på en sådan beskrivning.

Kristdemokraterna har sedan hösten 2016 föreslagit en höjning av samtliga momssatser - alltså till 26, 13 respektive 7 procent - bland annat för att finansiera borttagandet av skillnaden i beskattning mellan pensionärer och löntagare. Vid sidan om denna stora skattesänkning för pensionärer prioriterar partiet sänkningar av skatten för barnfamiljer, för äldre som jobbar och för personer som tar sig från utanförskap till arbete. Partiet driver också på för stora satsningar på bland annat polisen, vården och äldreomsorgen. Att hitta finansiering till dessa mycket angelägna förslag är tufft och att föreslå ytterligare skattesänkningar av det slag som motionärerna föreslår bedömer partistyrelsen inte vara realistiskt i nuläget.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:07.

05:08 Bevakning av GMO (genmodifierade organismer) och GMH (Genetically Modified Humans, genmodifierade människor).

För att nationell och internationell lagstiftning skall ligga i framkant - och inte komma till i efterhand när det som skall hanteras redan passerat en avgörande gräns - är det av stor betydelse med en kontinuerlig politisk och lagstiftningsmässig bevakning av den vetenskapliga utvecklingen i riktning mot att bevaka inte enbart GMO (gen-modifierade organismer) utan även GMH (s k gen-modifierade människor,

Flera vetenskapsartiklar har uppmärksammat den snabba utvecklingen inom GMH , bland annat den 12 november 2015 i brittiska tidningen The Telegraph med rubriken ”First geneticall modified humans could exist within two years” (”Första genetiskt modifierade människorna kan existera inom två år”) med beskedet att genmodiferade människor (GMH, Genetically Modified Humans), kan vara en verklighet under 2017.

Som huvudsyfte anges att söka finna framgångsrika behandlingar för flera tusen ärftliga sjukdomar som orsakas genetiskt, såsom Huntingtons sjukdom och cystisk fibros.

Vissa brittiska experter intog en mer försiktig hållning genom att peka på att forskningsrönen tyder på att två år bort från 2015 verkade för tidigt för en sådan enorm framflyttning av forskningspositionerna.

Redan idag har kinesiska forskare skapat vad de kallar "designade hundar" med hjälp av Crispr-DNA-redigering.

Även vad som beskrivs som ”genetisk redigering” till att skapa "designade immunceller" för barn har behandlats på domstolsnivå i Storbritannien, där ingreppet skulle kunna innebära permaneta förändringar och föras vidare genom könsceller.

Därför föreslår jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

att kontinuerligt bevaka utvecklingen av GMO (genmodifierade organismer) och GMH (Genetically Modified Humans, genmodifierade människor),

2017-02-11

Lennart Sacrédeus

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Bevakning av GMO (genmodifierade organismer) och GMH (Genetically Modified Humans, genmodifierade människor).

Partistyrelsens yttrande:
Vid genmodifiering förändras arvsmassan för att uppnå vissa egenskaper. GMO som teknik skapar både nya möjligheter men också utmaningar och etiska överväganden. Teknikutvecklingen inom GMO går mycket snabbt och partistyrelsen delar motionärens åsikt att det är viktigt att följa utvecklingen nogsamt.

GMO kan exempelvis bidra till förädling av grödor för att de ska få bättre förutsättningar för att tåla ett förändrat klimat eller stå emot skadedjursangrepp. Miljoner människor svälter i världen, rätt använt kan GMO därför vara ett sätt att bekämpa världshunger och svält.

Användandet av GMO-grödor regleras i EU med en gemensam lagstiftning som alla medlemsländer måste följa. Samtliga medlemsländer kan dock välja att förbjuda enskilda GMO-grödor vilket nästan alla tillämpar. Reglerna ska främja rörligheten på EU:s inre marknad samtidigt som de ska säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för miljön. Det är EFSA (Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet) som godkänner och riskbedömer genetiskt modifierad organismer som ska användas till livsmedel eller djurfoder.

Men GMO-tekniken sträcker sig inte längre bara till grödor. Med den nya

målsökande gentekniska kniven som kallas CRISPR/Cas9, har forskare visat att det är möjligt att förändra direkt i det mänskliga genomet, och därmed skapa en "GMO-människa". I USA pågår en debatt där vissa forskare kräver ett stopp för forskning där något i mänskliga ägg- och sädesceller eller embryon förändras. Förändringar som går i arv till nästkommande generationer.

Svensk lagstiftning förbjuder idag forskare att skapa en så kallad GMO-människa. Utifrån försiktighetsprincipen förespråkar Kristdemokraterna en restriktiv hållning till GMO och anser att forskning kring de långsiktiga riskerna måste fortsätta. Resultaten från denna forskning måste vara vägledande för beslut om eventuell tillståndsgivning. Samma inställning bör råda kring GMH (Genetically Modified Humans, genmodifierade ma¨nniskor).

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 05:08 besvarad.

05:09 Erbjuda anlagsbäraretester

I Sverige föds varje år över 300 barn med allvarliga ärftliga sjukdomar, förmodligen är det ännu fler graviditeter som avslutas med missfall eller dödfödsel av samma orsak. De flesta av dessa sjukdomar är ärftliga på så sätt att om båda föräldrarna är anlagsbärare är risken att drabbas 25 % vid varje födsel. För en mindre del är kvinnor anlagsbärare men endast män drabbas av sjukdomen.

Eftersom det handlar om ärftlighet skulle någon kunna tycka att man borde ha kännedom om ifall denna finns "i släkten" men även för de vanligaste sjukdomarna handlar det oftast om att på sin höjd vart hundrade barn som föds av en anlagsbärare drabbas, man måste således känna till mer än hundra barn i sin släkt, för flera av sjukdomarna har diagnos dessutom bara kunnat ställas de senaste decennierna. Lägg därtill att det inte finns någon släkt där alla är anlagsbärare eftersom det bara är 50 % risk att ärva anlagsbärareskapet.

Eftersom sjukdomen finns i generna går den inte att ”bota”. Tills nyligen har de sjuka på sin höjd kommit upp i tonåren innan de avlidit av sin sjukdom. Genom medicinering och behandling är det numera möjligt att leva längre, men med dyrbar behandling och påtagligt försämrad livskvalitet.

Man kan inte "vaccinera" sig mot denna typ av sjukdomar, men mitt förslag är att erbjuda gratis anlagsbäraretester. Således ingen påtvingad screening. Det står var och en fritt att ta emot erbjudandet, visar testet på anlagsbärande står det fortfarande var och en fritt att välja hur man vill hantera beskedet.

Med tanke på att dessa tester rimligen leder till att färre drabbas av dessa sjukdomar blir det än viktigare att de som ändå drabbas verkligen får en högklassig vård, detsamma gäller de som redan lever med dessa sjukdomar. Det får inte framstå som att förslaget enbart är ett sätt att spara pengar. Räknar man på det är det ändå i bästa fall en investering som rent ekonomiskt går jämnt ut senast inom några decennier.

att Rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för införande av erbjudanden om gratis anlagsbäraretester avseende så många recessivt ärftliga sjukdomar som möjligt

att Rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att förbättra vården för kroniskt sjuka med recessivt ärftliga sjukdomar

2017-02-06

Göran Kannerby

Partidistriktet Kronorbergs yttrande:
Partidistriktsstämman föreslår att rikstinget avslår motionens första att-sats. Med hänvisning till partiets principprogram föreslår partidistriktsstämman att den andra att-satsen ska anses besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Den medicinska teknologin och forskningen har med förfinade metoder och tekniska landvinningar trängt allt djupare in i livets biologi och kemi. Detta påverkar hela människans livscykel. I takt med att kartläggningen av den mänskliga arvsmassan fortskrider ökar också möjligheterna för genetisk diagnostik. Gendiagnostik behöver inte gälla sjukdomsanlag, utan man kan också fastställa kön och i allt snabbare takt och även andra egenskaper. Det är mycket angeläget att prioritera och stödja forskning som kan förhindra, lindra och möjligen även bota svåra folksjukdomar och häva bristen på organ för transplantationsändamål. Men att screena befolkningsgrupper för att upptäcka framtida sjukdomar innebär både möjligheter och risker.

Partistyrelsen instämmer i utlåtandet från Statens medicinsk-etiska råd med anledning av screening för anlagsbärare:
”Bedömningen av screeningens för- och nackdelar kan utfalla olika inom skilda områden. I många fall får personer som riskerar att bli sjuka tidig behandling, slipper lidande och överlever sjukdomen. Men ett antal personer får falska sjukdomsbesked och drabbas ofta av oro och ångest. Andra genomgår omfattande, riskabla behandlingar helt i onödan. Ett antal personer vaggas in i falsk trygghet men drabbas ändå av den sjukdom de screenats för. Därtill tar screeningen resurser från annan vård. Det finns därför en stigande skepsis mot screeningundersökningar och de resultat de ger upphov till. På senare år har antalet screeningmetoder för olika sjukdomar ökat.”

Motionären yrkar för en kostnadsfri anlagsbärartestning men baserat på den ovanstående beskrivningen av de etiska riskerna med testning av breda befolkningsgrupper anser partistyrelsen inte att det är etiskt försvarbart att förorda detta.

Motionären betonar även vikten av att förbättra vården för kroniskt sjuka med recessivt ärftliga sjukdomar vilket är ett angeläget område för Partistyrelsen. Kristdemokraterna har i regeringsställning prioriterat insatser för de mest utsatta patienterna med stora satsningar på psykiatrin, cancervården och vården av kroniskt sjuka. Genom vårdgarantin och kömiljarden har vi bidragit till kortare

vårdköer. Sedan 2006 har tillgången till vård förbättrats. Vi har sett en kraftig ökning av antalet vårdcentraler och generösare öppettider. Kvaliteten i sjukvården har också stärkts över tid och patienterna uppger att de är mer nöjda med vården. Alliansregeringen satsade mer resurser än vad som någonsin tidigare satsats på vården. Det finns fler aktiva läkare och sjuksköterskor än någonsin, och Sverige utbildar dessutom fler än någonsin tidigare. Vi har satsat dubbelt så mycket på tandvården som 2006. Antalet apotek har ökat med 40 procent och öppettiderna har blivit bättre. Receptfria läkemedel går numera att köpa i vanliga affärer. Vi har tagit viktiga steg mot en bättre, mer tillgänglig och jämlik vård. Sverige är idag enligt flera mått ett av världens bästa länder på sjukvård. Men vi är långtifrån nöjda med detta. Framtidens sjukvård står inför stora utmaningar, vården är inte jämlik och det finns fortsatta brister med överbeläggningar, brister i patientsäkerhet och vårdköer. Mot den bakgrunden finns det all anledning att se över sjukvårdens organisering för att säkerställa att kan får ut bästa möjliga kvalitet inom hälso- och sjukvården, inte minst för de patienterna med kroniska sjukdomar. Som ett led i detta föreslår Kristdemokraternas motion till riksdagen 2016/17:3305 ” Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg” att en parlamentarisk utredning tillsätts för att överväga olika vägar för att uppnå en effektivare, mer rättvis och jämlik vård, genom en mer ändamålsenlig uppgiftsfördelning mellan stat och huvudmän.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 05:09.

05:10 Homeopatisk medicin

Homeopatiska läkemedel är så kallade läkemedel som helt saknar medicinskt värde.

Dessa läkemedel tillverkas genom att en aktiv substans spädes ut upp till en del på hundra miljoner. Den aktiva substansen som är kvar är alltså för liten för att ha någon inverkan.I Sverige får dessa säljas, utan att någon egentligen behöver stå till svars för att den är verkningslös.

FTC har i USA beslutat för att påtvinga leverantörer att märka dessa som verkanslösa, för att skydda människor från att bli drabbade av detta ocker.

Förslag till beslut:

att Kristdemokraterna ska verka för att homeopatisk medicin måste märkas med en varningstext - att metoden härstammar från 1800-talet och helt saknar stöd av modern medicinsk vetenskap

att Kristdemokraterna ska verka för att homeopatisk medicin måste märkas som verkningslös

2017-01-16

Jakob Normark

Partidistriktet VG Västras yttrande:

Precis som motionären beskriver är homeopati en omstridd praktik, dock är det så att många människor upplever att de fått lindring efter att ha vänt sig till en homeopat, vid åkommor där den offentliga sjukvården inte kunnat erbjuda lindring. Det må vara placeboeffekter och är i så fall mer att klassas som ett trossystem än läkekonst. Att gå så långt som att politiskt tvinga fram så hårt formulerade varningstexter anser vi bryter mot subsidiaritetsprincipen och är ett omyndigförklarande av vuxna människor.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
En grundprincip för sjukvården är att bara använda metoder vars effekter har bevisats vetenskapligt och som bygger på beprövad erfarenhet. Partistyrelsen har precis som motionären därför en starkt skeptisk inställning till homeopatiska preparat.

Till skillnad från traditionella läkemedel där det finns högt ställda krav på vetenskapligt bevisad verkningsgrad, är kravet för registrering för försäljning av homeopatiska preparat endast att de ska vara oskadliga. Faktum är att den homeopatiska läran bygger på det högst ovetenskapliga antagandet att preparaten får en ökad effekt ju mer de späds ut. I praktiken innebär det att många homeopatiska preparat endast består av vatten.

De positiva effekter som vissa personer upplever efter behandling med ett homeopatiskt preparat kan kopplas till placeboeffekten. Placeboeffekten har att göra med hjärnans förväntningar och ska inte föraktas när den tillsammans med behandling av en vetenskapligt utvärderad medicin förhöjer den efterfrågade terapeutiska effekten. Men när det gäller placeboeffekten som uppkommer när man tar homeopatiska preparat kan den tvärt om vara skadlig. Den kan maskera att sjukdomen fortsätter och i värsta fall förvärras. Vid allvarliga sjukdomar som t.ex. cancer där det kan vara livsavgörande att snabbt påbörja behandling kan placeboeffekter kopplade till homeopatiska preparat dessutom fördröja att patienter får adekvat diagnos och vetenskapligt förankrad behandling.

Även Läkemedelsverket är mycket restriktiv i sina rekommendationer angående användning av homeopatiska preparat. De avråder gravida och barn under 8 år från att använda preparaten och ger en generell avrådan från att utan uppehåll inta homeopatiska preparat under längre perioder.

Även om partistyrelsen ställer sig bakom motionens intention instämmer vi i partidistriktets yttrande att det vore orimligt att tvinga fram så hårt formulerade varningstexter som motionären yrkar för. Det är otvetydigt så att homeopatiska preparat inte har genomgått vetenskaplig testning för att bevisa en terapeutisk effekt. Men för att kunna märka ett preparat som verkningslöst måste de genomgå vetenskaplig prövning för att påvisa att de saknar terapeutisk effekt. Att lagföra den föreslagna varningsmärkningen utan vetenskapligt underlag vore därför ett högst ovetenskapligt förfarande. Eftersom en vetenskaplig prövning av homeopatiska preparat skulle innebära en stor börda för Läkemedelsverket är detta förfarande inte något som partistyrelsen vill förorda.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:10.

05:11 Säkrare användning av läkemedel

När man använder läkemedel är det viktigt att ta rätt dos, på rätt sätt och vid rätt tidpunkt för att medicinen ska fungera som den ska. En del läkemedel ska bara tas vid behov medan andra ska tas regelbundet. Hur mycket, hur ofta och hur länge ett läkemedel ska tas framgår för receptfria läkemedel av förpackningen och bipacksedeln men för receptbelagda mediciner av den etikett som apotekspersonalen klistrar på förpackningen.

Det är viktigt att följa anvisningarna för att läkemedlet ska fungera som tänkt och det är viktigt att följa anvisningarna eftersom felaktig användning kan vara skadlig. Idag så fäster apotekspersonal allt oftare etiketter på receptbelagda läkemedel med namn/personnummer och doseringsanvisning på ytterförpackningen (kartongen) istället på innehållet – behållare (burk/flaska/tub). Det kan anses som en bagatell och som ett mindre problem med samtidigt så kan det vara livsavgörande. Det är inte kvalitetssäkert eftersom ytterförpackningen allt ofta slängs i hanteringen och då försvinner även den angivna doseringsanvisningen och vem läkemedlet är utskrivet till.

Det skapar problem för den enskilde personen/närstående och personal inom vård och omsorg eftersom de då inte kan läsa vem läkemedlet är utskrivet till eller se förskriven dosering av läkare – om ytterförpackningen slängs. Det leder till en försämrad säkerhet när det gäller läkemedelshantering för den enskilde personen. Rikstinget föreslås därför ge partistyrelsen i uppdrag:

att verka för en översyn av hur man fäster etiketter med namn och personnummer samt doseringsanvisningar på läkemedelsförpackningen (receptbelagda läkemedel som är föreskrivna av läkare)

2017-01-10

Lena Paajanen

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Distriktet delar motionärens uppfattning att allt ska göras för undvikande av misstag i form av felaktig dosering. De som säljer läkemedel måste följa läkemedelslagen (2015:315). Om inte detta görs får man vända sig till tillsynsmyndigheten som är IVO (inspektionen för vård och omsorg), som har att övervaka att så görs. Enligt Läkemedelslagen 10 kap 1§ 1:a stycket ska "Den som yrkesmässigt tillverkar, importerar, säljer, transporterar, förvarar eller på annat sätt yrkesmässigt hanterar läkemedel ska vidta de åtgärder och i övrigt iaktta sådan försiktighet som behövs för att hindra att läkemedlen skadar människor, egendom eller miljön samt se till att läkemedlens kvalitet inte försämras".
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen Säkra användning av läkemedel besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att hög säkerhet vid läkemedelshantering är en angelägen fråga.

Läkemedelsverkets författningssamling (LVFS 2005:11) anger följande generella krav på märkning av humanläkemedel:

”7 § Märkningen på den yttre förpackningen och läkemedelsbehållaren ska vara skriven på svenska. Märkningen kan dock skrivas på flera språk under förutsättning att den information som lämnas är densamma på samtliga språk som används. Märkningen av den yttre förpackningen och läkemedelsbehållaren ska vara lätt läsbar, lättförståelig och beständig. Viss del av märkningen ska utformas särskilt tydligt och ges en framträdande plats. Det gäller sådana upplysningar som läkemedlets namn enligt 2 § 1, förvarings- och bruksanvisningar samt varningar, vilka är viktiga för att användaren ska kunna använda läkemedlet på rätt sätt. Det är väsentligt att märkningen utformas på sådant sätt att läkemedlet kan hanteras inom hälso- och sjukvården och utlämnas från apoteket utan risk för förväxlingar.”

Av lydelse följer att apoteksetiketten som bland annat innehåller namn och personnummer samt doseringsanvisning, precis som motionären yrkar för, ska placeras på läkemedelsbehållaren och inte på ytterförpackningen för att säkerställa en säker läkemedelshantering. Det kan finnas rimliga undantag då apoteksetiketten istället kan placeras på ytterförpackning som till exempel när en ytterförpackning innehåller två eller fler läkemedelsbehållare. Men enligt farmaceuternas anvisningar måste de först få ett godkännande av kunden för att få placera etiketten på ytterförpackningen.

Partistyrelsen delar partidistriktets yttrande om att tillsynsmyndigheten IVO (inspektionen för vård och omsorg) har ansvar att övervaka att Läkemedelsverkets författningssamling följs och att de ska uppmärksammas om reglerna vid läkemedelsutlämning inte följs på något apotek.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 05:11 besvarad.

05:12 Nationellt register för Multiresistenta bakterier

Multiresistenta bakterier är ett stort problem i samhället men framför allt inom sjukvården. Att veta vilka patienter som odlats för eller som bär på multiresistenta bakterier är viktigt för sjukvården. Beblandas patienter smittade med multiresistenta bakterier med icke smittade patienter är risken för bakteriespridning stor. Så långt det är möjligt måste smittade och icke smittade patienter hållas avskilda med t.ex. egna toaletter.

Multiresistenta bakterier är bakterier som har ökad motståndskraft mot flera antibiotika och som därför oftast är svårare att behandla. Antibiotikaanvändning är kopplat till såväl uppkomst som spridning av resistens. Därför är det viktigt att

antibiotika används rationellt. Genom att minska smittspridning och infektioner minskar man även behovet av antibiotika.

Sjukvårdens direkta resistenskostnader för patientvård och smittspårning landar på minst fem miljarder kronor fram till år 2024. Skulle alla patienter som bär på multiresistenta bakterier eller som blivit odlade för multiresistenta bakterier registreras i ett nationellt register skulle sjukvården ha bättre koll på utbredningen av multiresistenta bakterier, se vilka patienter som blivit odlade för multiresistenta bakterier eller inte.

att Kristdemokraterna verkar för ett, för samtliga landsting/regioner lättillgängligt, nationellt patientregister där patienter odlade för eller med multiresistenta bakterier registreras.

2017-02-28

Hanna Karlsson

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Som motionären anför är multiresistenta bakterier en av våra största utmaningar för framtiden. När flera antibiotikaformer utvecklades för flera decenniers sedan var det en revolution. Patienter som exempelvis drabbats av lunginflammation kunde snabbt blir friska och de farliga halsinfektionerna kunde behandlas så att man undvek följdsjukdomar. Antibiotikan räddade många liv!
Upptäckten var så revolutionerande att det användes flitigt och kanske inte då insåg konsekvenserna att multiresistenta stammar kunde utvecklas. Nu inser dock de flesta att vi måste göra allt för att förhindra dessa stammar att sprida sig och utvecklas.

För att öka patientsäkerheten har nationella register upprättats. Det är lätt att följa och vidta åtgärder om det går åt fel håll. Samtidigt vet vi att många är skeptiska till att hamna i nationella register. Därför måste patientinformationen vara tydlig och klar så patienten blir medveten om syftet med registret. Partidistriktsstyrelsen anser att ett nationellt register som motionären föreslaget är ett bra sätt att förhindra utvecklingen av multiresistenta stammar men får aldrig riskera att användas mot patienten.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Med multiresistenta bakterier (MRB) avses bakterier som är motståndskraftiga mot ett flertal antibiotika, så att etablerade antibiotikaalternativ inte längre kan användas för behandling eller profylax. Precis om motionären beskriver är MRB ett växande problem framför allt inom sjukvården där smittspridningen är stor. Antibiotikaresistens och spridning av MRB medför stora kostnader för sjukvården och samhället, bland annat i form av förlängda vårdtider, dyrare läkemedel och förlängda sjukskrivningar.

Antibiotikaresistens är ett växande globalt hälsoproblem där Sverige hittills har varit relativt förskonade, delvis tack vare en ansvarsfull antibiotika-användning som

innefattar en minskad förskrivning av icke-nödvändig antibiotika. Men även i Sverige har det under de senaste åren skett en ökning i antalet infektionsfall med mycket svårbehandlade MRB. Idag är behandlingsalternativen vid MRB-infektion få och utvecklingen av nya antibiotika med unika verkningsmekanismer sker långsamt. Det är avgörande att prioritera forskning på detta område för att minska antibiotikaresistens och smittspridning av MRB.

Internationell samordning är basen i den svenska strategin för arbetet mot antibiotikaresistens. Arbetet ska vara långsiktigt och hållbart samt bygga vidare på det goda internationella anseende Sverige har i frågan.

Världshälsoorganisationens (WHO) medlemsländer antog under 2015 en global handlingsplan mot antimikrobiell resistens och under 2016 utsågs ett samarbetscenter för WHO vid Folkhälsomyndigheten för att möjliggöra genomförandet av handlingsplanen. Förenta Nationernas generalförsamling antog i september 2015 resolutionen Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development A/RES/70/1. Den så kallade Agenda 2030 är en femtonårig agenda för långsiktigt hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling kopplat till fattigdomsbekämpning.

Arbetet mot antibiotikaresistens innefattas av Sveriges globala åtagande inom ramen för Agenda 2030, tillsammans med samverkan inom EU och det amerikanska initiativet Global Health Security Agenda (GHSA) som lanserades i februari 2014. Som ett led i samordningen av det avgörande nationella och internationella samarbetet mot antibiotikaresistens och för minskning av smittspridning av MRB stödjer Krisdemokraterna även Regeringens ”Strategi för arbetet mot antibiotikaresistens” (S2016/02971/FS) som lanserades i april 2016 och gäller fram till 2020. Strategin ska utöver samordningen av det nationella och internationella arbetet synliggöra områden och insatser för ett effektivt arbete mot antibiotikaresistens.

Precis som motionären beskriver kan MRB spridas inom och mellan vårdmiljöer av både hälso- och sjukvårdspersonal och patienter. I huvudsak ske detta via direkt och indirekt kontaktsmitta. WHO har gjort en litteratursammanställning som visar att god handhygien är den viktigaste faktorn för att minskar spridningen av MRB. Under 2017 fokuserar WHO särskilt på att informera om att god handhygien i vården har en stor roll för att förebygga antibiotikaresistens.

Bärarskap av MRB är enligt Smittskyddslagen klassificerat som anmälningspliktig och smittspårningspliktig sjukdom. Patienten ges dock inga förhållningsregler enligt smittskyddslagen och har ingen informationsplikt gentemot anhöriga, arbete eller skola/barnomsorg, men informeras noggrant om vikten av att meddela nya vårdgivare (hälso- och sjukvård, kommunal vård och tandvård) om sitt MRB-bärarskap när antibiotikabehandling eller kirurgisk åtgärd är aktuell.

Partistyrelsen delar motionärens intention att det är av yttersta vikt att begränsa spridningen av MRB, men anser det kan vara problematiskt att registrera alla patienter som har odlats för, eller bär på MRB, i ett nationellt register.

Som beskrivits ovan har MRB-patienter enligt smittskyddslagen inte någon informationsplikt gentemot anhöriga, arbete eller skola/barnomsorg. Dessutom är det inte ovanligt att personerna tillfrisknar från bärandeskapet an MRB. Att då registrera personer som t.o.m. endast har odlats för MRB anser partistyrelsen är ett för stort intrång i den personliga integriteten. Det är också viktigt att värna MRB-patienternas utsatta situation inom vården. En avhandling från Uppsala Universitet (Lindberg, 2012) visar att personerna med MRB kände sig oskyldigt drabbade av något diffust som de måste förhålla sig till och att vården inte gav tillräcklig vägledning. Känslorna inverkade på relationen till partner, släktingar och vänner och uttrycktes som oro, osäkerhet, rädsla, skuld och skam. En registrering i ett nationellt register skulle ytterligare kunna stärka MRB-patienters känsla av utanförskap och bidra till stigmatisering.

Partistyrelsen vill understryka att vi precis som motionären anser att arbetet mot antibiotikaresistens och smittspridning av MRB är en mycket angelägen fråga. Nationell och internationell samverkan i forum beskrivna ovan tillsammans med fortsatt arbete för att minska användningen av icke-nödvändig antibiotika inom sjukvården, men även inom jordbruks- och livsmedelsområdet, samt utveckling av nya effektiva antibiotika vid MRB är nödvändig för att minska smittspridning av MRB. För att säkerställa en god progress inom området följer partistyrelsen noga regeringens arbete inom strategin för arbetet mot antibiotikaresistens.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:12.

05:13 Munhälsa är kroppshälsa

Att munnen och tänderna inte omfattas av högkostnadsskyddet är ingenting annat än en skandal med all den nya kunskap som finns om dess betydelse för helhetshälsan.

Problem med tänder, infektioner och inflammationer i tandköttet påverka vår hälsa i alla högsta grad. Senare forskning har påvisat samband som man varken kan eller bör negligera. Att då på den politiska arenan vidhålla att tänder inte ska räknas som en del av kroppen är en åsikt som inte bara omodern utan också kontraproduktiv ur ett folkhälsoperspektiv.

Tandläkare har också fått ett ökat ansvar för att medverka i diagnostisering av exempelvis cancersjukdomar, infektionssjukdomar m.m. Det är helt på sin plats att hälso- sjukvården kontra tandvården ska behandlas lika utifrån försäkrings- och högkostnadsskydd. I munnen processas alla födelseämnen och blandas med bl.a enzymer för att preparera och omvandla maten till brukbar konsistens och bli till bränsle för kroppen. Genom att ge individen bättre förutsättningar till att vårda munnens tänder och tandkött så kommer vi att förebygga allvarligare sjukdomar och minska kostnader samt avlasta en redan hårt belastad sjukvård

att Tand- och munhälsan ska ingå i högkostnadsskyddet som gäller för hälso- och sjukvården

2017-02-07

Thomas Gahnstedt

Partidistriktet Uppsala läns yttrande:
Motionären lyfter fram hur viktig tandhälsan är för vårt totala välbefinnande och att tandvården och munhälsa är en del av hälso- och sjukvården. Kristdemokraternas principprogram slår fast att alla ska ha tillgång till god tandvård och partiet har under många år arbetat för att tandvård och munhälsa omfattas av ett rimligt högkostnadsskydd.

Under Göran Hägglunds tid som socialminister utökades också försäkringskassans högkostnadsskydd för tandvård så att försäkringskassan betalar halva kostnaden över 3000 kr. Ett möjligt alternativ till motionärens förslag är att stegvis utöka försäkringskassans högkostnadsskydd.

Forskning visar att munhälsan stegvis försämras och att tandläkarbesöken blir glesare för personer över 70 års ålder. Det beror delvis på allmänt försämrad hälsa men också på en rädsla för vad besöket kommer att kosta. Många känner inte heller till hur högkostnadsskyddet för tandvård fungerar.

Efter 85 års ålder har personer rätt till nödvändig tandvård på landstingens bekostnad. Tyvärr har tandhälsan då redan försämrats med mycket lidande för den enskilde och onödigt höga kostnader som följd. Därför vore det rimligt prioritera personer över mellan 70-85 år i nästa tandvårdsreform. Detta skulle gynna äldres hälsa och på sikt spara pengar för samhället. Det står också i kontrast med nuvarande regerings prioriteringar. De har istället valt att ge unga mellan 19-23 gratis tandvård trots att detta är en grupp med redan god tandhälsa.

Vi anser däremot inte det inte är rimligt att i första steget kräva att all tandvård ska ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd. Därför föreslår distriktsstyrelsen att motionen ska anses besvarad med följande:

Att Kristdemokraterna verkar för att högkostnadsskyddet för tandvård ytterligare utökas och reformens prioriterar äldres tandvårdsbehov.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 05:15.

05:14 Tillgången till god tandvård måste vara ekonomiskt möjlig för alla!

Att kunna tugga, äta och slippa tandsmärta är en mänsklig rättighet som alla människor bör få åtnjuta. Friska tänder hela livet är en av förutsättningarna för att behålla en god allmänhälsa och förebygga sjukdomar. Detta bör därför vara ett av sjukvårdens främsta syften. Men då behöver samhället verka för en mer jämlik tandhälsa, ekonomiskt tillgänglig för alla.

Idag finns flera stöd och bidrag för egen tandvård. Men för den som bara har en inkomst på tio à tolv tkr/månad före skatt är utrymmet självklart mycket litet för att ha råd att söka hjälp för tandvård. Varenda krona gör skillnad i en tunn plånbok, en verklighet för många ensamstående, åtskilliga förtidspensionärer, men framförallt för de ekonomiskt sämst ställda äldre där kvinnor utgör en stor andel.

Att då prioritera tandvården, en ofta mycket stor utgiftspost, blir för dessa medborgargrupper ingen självklarhet, vilket har påverkat och fortsätter påverka hela deras hälsotillstånd. En dålig tandhälsa kan leda till en betydande riskökning för andra sjukdomar. På lång sikt påverkar detta inte bara livet för den enskilda människan utan också för hela samhällsekonomin genom ökade sjukvårdskostnader.

Forskning har visat att dålig skötsel av de äldres tänder kan leda till lunginflammation och hjärtsjukdomar. Annan forskning har gett vid handen att förlorad tuggkapacitet ofta leder till allvarliga hälsoproblem. Utöver det minskade näringsintaget finns stora risker för att utveckla ett första steg till demens: tuggandet är ett primärt behov för att kunna behålla en god hjärnfunktion.

Behovet av god tandhälsa gäller givetvis i alla åldrar, ju tidigare i livet desto bättre.

Som socialminister (2006 - 2014) tog Göran Hägglund initiativ till en viktig ekonomisk tandvårdsreform. Tre former av statligt tandvårdsbidrag infördes: ett allmänt tandvårdsbidrag (ATB), ett högkostnadsskydd och det särskilda tandvårdsbidraget (STB). Sedan tidigare fanns landstingens tandvårdsstöd, som infördes 1999 och som sedan dess kontinuerligt uppdaterats.

Alliansregeringens stora tandvårdsreform var ett utmärkt första steg i rätt riktning, men tyvärr - på grund av både okunskap och dålig information - har reformen inte fullt ut fungerat så väl som tänkt. Det är framförallt viktigt påpeka, att reformen inte tillräckligt har hjälpt grupper med små inkomster och stora behov av basal tandvård.

Ett annat uppenbart behov är att genom politisk styrning motverka onödigt höga kostnader vid administrerandet av högkostnadsskyddet. En bättre funktionell samverkan mellan Skatteverket och Försäkringskassan måste uppnås för att undvika onödig byråkrati och hålla kostnaderna nere.

Med hänvisning till ovanstående yrkas,

att Kristdemokraterna ska verka för införandet av ett högkostnadsskydd för den basala tandvården (nödvändiga ingrepp för att kunna tugga, äta och slippa tandsmärta) för vuxna med en månadsinkomst under EU:s fattigdomsgräns,

att Kristdemokraterna ska verka för en förändring av ATB (det allmänna statliga tandvårdsbidraget), så att minst en undersökning per år ska ingå i det allmänna högkostnadsskyddet för sjukvården,

att Kristdemokraterna ska göra tandvården till en valfråga i valet 2018 med fortsatt reformering av de ekonomiska bestämmelserna och då med särskilt fokus på att

förbättra tillgången till tandvård för samhällets ekonomiskt sämst ställda medborgare, många av dem äldre personer.

2017-05-12

Leif Hallberg, Lars O. Molin, Maria Wilhelmson, Jan Erik Ågren, Åke Berglund, Christer Fjordevik, Elisabet Fridén, Karin Lindell, Sonia Lunnergård, Antonella Pirrone, Chatrine Pålsson Ahlgren, Ellen Skaare Håkansson, Kenneth Wirödal

Seniorförbundets yttrande:

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 05:15.

05:15 Tandvård – måste bli billigare

Mycket är bra i svensk sjukvård. Men vi tvingas ändå konstatera att det finns ett sorgligt kapitel i hälso- och sjukvårdens historia. Under 1990-talet monterades tandvårdsförsäkringen ner från 4,32 miljarder första året för att tio år senare vare nere på 1,4 mdr. Snacka om nedrustning. Och detta var under socialdemokratisk flagg.

Den politik vi fick del av under de socialdemokratiska regeringsåren var vackert tal om tandvårdsreformer, men helt utan bett, ja nästan tandlöst.

Alliansen gick 2006 till val på en förstärkt tandvårdsreform. Det vi såg under de socialdemokratiska regeringsåren dög inte. Vi hade högre mål och var också beredda att börja tillskjuta nya medel för att skapa ökad jämlikhet och rättvisa. Under Alliansregeringen med Göran Hägglund som socialminister har de statliga resurserna till tandvården haft en ökning från 3 till 6 miljarder. Något liknande var vi aldrig i närheten av under de tidigare tolv socialdemokratiska regeringsåren.

Sett i ljuset av 1990-talets nedmontering av tandvårdsförsäkringen var 2008 års tandvårdsreform av Alliansregeringen en kraftig förbättring.Ett allmänt tandvårdsbidrag infördes tillsammans med ett högkostnadsskydd. Och nya resurser. 2013 infördes ett tredje steg i tandvårdsreformen. Ett extra stöd till personer som på grund av sjukdom eller läkemedelsbehandling har behov av extra stora insatser.

Trots framgångar och förbättringar är det för oss otillfredsställande, ja, oacceptabelt att så många i vårt land fortfarande tvingas avstå från tandvård på grund av kostnaderna.

Vi ser det som helt nödvändigt att Kristdemokraterna politiskt driver på för att uppnå billigare tandvård. I valmanifestet inför valet 2014 markerade vi som parti att ”beloppsgränser och regelverk bör ses över”. Det är bra. Men det var ändå för otydligt. Det som behövs är ett tydligt och klart uttalat fjärde steg i tandvårdsreformen. Vårt förslag, som vi också tidigare haft uppe internt inom partiet, är att tydliggöra och arbeta för en ändring som innebär att högkostnadsskyddets första steg ska sänkas från dagens 3000 kronor till 1500 kronor. För vissa delar av tandvården skulle detta förslag bli en halverad kostnad.

Patienten själv betalar upp till 1 500 kronor, därefter subventionerar staten 50 procent av kostnaden upp till 15 000 kronor. Vid kostnader som överstiger 15 000 kronor subventionerar staten som tidigare med 85 procent av kostnaden.

att tydliggöra partiets ambitioner när det gäller billigare tandvård genom att högkostnadsskyddets första steg sänks från dagens 3000 kr till 1500 kr, samt

att detta fjärde steg i tandvårdsreformen är en del i vår målsättning att inkludera tandvården i högkostnadsskyddet för övrig hälso- och sjukvård.

2017-03-02

Anders Andersson, Gudrun Brunegård, Chatrine Pålsson Ahlgren

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Kristdemokraterna har i många år drivit frågan om att göra tandvården billigare för den enskilde patienten. Munnen är en del av kroppen. Ändå är det fortfarande helt olika ekonomiska villkor som gäller, om man har problem med tänderna eller om problemet sitter i någon annan del av kroppen. Trots att Kristdemokraterna under sin tid i regering fördubblade tandvårdsstödet, efter socialdemokraternas nedskärningar, så är det fortfarande i många avseenden plånboken som avgör om sjukdomar i munhålan får nödvändig behandling eller ej. Detta är oacceptabelt. Flera folksjukdomar exempelvis diabetes, cancer och hjärtsjukdomar kan förvärras om personen har dålig munhälsa. Många äldre har problem att äta och det medför undernäring vilken i sin tur kan leda till att nödvändiga mediciner inte fungerar som de ska. Dålig munhälsa kan vara en vanlig orsak till undernäring. Vi behöver nu ta nya, ordentliga steg mot en billigare tandvård, för att göra det ekonomiskt möjligt för fler att gå till tandläkaren.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 5:13, 5:14 samt 5:15:
I enlighet med intentionen i motionerna ”Tandvård – måste bli billigare”, ” Munhälsa är kroppshälsa” och ” Tillgången till god tandvård måste vara ekonomiskt möjlig för alla!” har Kristdemokraterna länge arbetat för att förbättra tandvården. Tänderna är en del av kroppen och det ska inte vara plånboken som avgör om du har god tandhälsa eller inte. År 2008 genomförde Kristdemokraterna tillsammans med de övriga allianspartierna en stor tandvårdsreform. För alla som är under 20 år är tandvården helt gratis. För alla över 20 år infördes det ett allmänt tandvårdsbidrag tillsammans med ett högkostnadsskydd. Avsikten var att uppmuntra till att kontinuerligt undersöka tänderna och underlätta de ekonomiska konsekvenserna vid större ingrepp. År 2013 infördes ett tredje steg i tandvårdsreformen: ett extra stöd till personer som på grund av sjukdom eller läkemedelsbehandling har behov av extra stora insatser. Grunderna i reformen har varit bra. Däremot har reformen inte gett önskade effekter i form av ökad besöksfrekvens. Alltför många vuxna anger fortfarande att de avstår från tandvård på grund av kostnaderna.

Enligt Socialstyrelsen har tandhälsan i befolkningen som helhet förbättrats men det kvarstår betydande socioekonomiska skillnader. För de grupper som har sämst tandhälsa – arbetslösa, personer med sjukpenning och utlandsfödda – är

tandhälsan oförändrad eller försämrad jämfört med 2004. Kristdemokraterna anser därför att det behövs en omfattande informationssatsning kring tandvårdsförsäkringen.

De tre motionerna yrkar att tandvården framöver bör ingå i högkostnadsskyddet för hälso- och sjukvård. Frågan har diskuterats i partiet under många år. Utgångspunkten att tänderna är en del av kroppen har varit central i kristdemokraternas ambitioner på detta område. I motionen ”Tandvård – måste bli billigare” efterfrågas ett tydliggörande av partiets ambitioner när det gäller billigare tandvård genom att högkostnadsskyddets första steg sänks från dagens 3000 kr till 1500 kr. I Kristdemokraternas Hälso- och sjukvårdspolitiska rapport som antogs av partistyrelsen 2014 föreslås precis den sänkning av högkostnadsskyddet som motionären yrkar för. Denna fråga driver således Kristdemokraterna redan.

Kristdemokraternas utgångspunkt vid reformeringen av högkostnadsskyddet under alliansregeringen var att minska kostnaderna för patienten genom att staten står för en ökande procentdel av den totala kostnaden vid mer omfattande behandlingar. Partistyrelsen instämmer med intentionen i motionen ”Tillgången till god tandvård måste vara ekonomiskt möjlig för alla!” att det även är viktigt med förebyggande tandvård. Som ett led i detta anser vi att personer med frisktandvårdsavtal borde få del av det statliga tandvårdsbidraget eftersom detta bidrag också är tänkt som en stimulans till regelbundna kontroller. Partistyrelsen driver att denna fråga bör ses över.

Regeringen har, istället för att prioritera en reform av högkostnadsskyddet, valt att successivt förlänga avgiftsfriheten för tandvård för barn och unga från 20 upp till 24 år. Kristdemokraterna är kritiska till detta beslut då uppföljning visar att när kostnadsfriheten tidigare har ökats till fler årskullar har de önskade effekterna uteblivit trots den avsevärda kostnad det innebär för skattebetalarna. Trots att tandvården för barn och unga under 20 är avgiftsfri idag och att stödet till tandvård har ökat sedan 2008, är besöksfrekvensen i princip oförändrad sedan dess. Inriktningen på arbetet med att säkerställa en god tandhälsa för ungdomar måste istället ligga mycket tidigare, redan när de är barn och genom att arbeta med deras föräldrar. Hur ofta någon besöker tandvården kan nästan sägas gå i arv från förälder till barn. Kristdemokraterna anser därför att det är fortsatt viktigare att prioritera ett förbättrat högkostnadsskydd för vuxna och yrkade därför avslag till regeringens förslag att förlänga avgiftsfriheten för tandvården för barn och unga.

Angående yrkandet att Kristdemokraterna ska verka för införandet av ett högkostnadsskydd för den basala tandvården (nödvändiga ingrepp för att kunna tugga, äta och slippa tandsmärta) för vuxna med en månadsinkomst under EU:s fattigdomsgräns (i motion ”Tillgången till god tandvård måste vara ekonomiskt möjlig för alla!”), så finns denna möjlighet för de ekonomiskt mest utsatta idag genom ramen för Socialstyrelsens riktlinjer för ekonomiskt bistånd (tidigare kallat socialbidrag):
”Ekonomiskt bistånd består av två delar: försörjningsstöd och bistånd för livsföringen i övrigt. Försörjningsstödet prövas månadsvis och täcker de vanliga och regelbundet återkommande kostnaderna för till exempel mat, kläder, förbrukningsvaror, boende och hushållsel. Ekonomiskt bistånd för livsföringen i

övrigt gäller kostnader som är tillfälliga och inte täcks av försörjningsstödet. Vanliga behov är till exempel kostnader för läkarvård, medicin, tandvård, glasögon, möbler eller annat till hemmet och flyttning.”

Sammantaget har Kristdemokraterna ambitionen att sänka individens kostnader för tandvård, men eftersom en tandvårdsreform innebär en stor kostnadsökning för staten valde partiet att prioritera andra angelägna reformer till valmanifestet 2014. Inför valet 2018, har partistyrelsen valt att prioritera och bygga upp en valstrategi runt följande fyra angelägna områden: Vård och omsorg, familj, jobb och äldres ekonomi samt trygghet. Fyra övergripande områden som sammantaget syftar till att återupprätta förtroendet för vår gemensamma välfärd. Tandvården är en viktig del av vård och hälsa. Utformningen av valmanifest ska göras utifrån den valstrategi som antagits. Vilka frågor som bör tas med bland de specifika valfrågorna bör dock behandlas i ett sammanhang.

I enlighet med intentionen i de tre aktuella motionerna yrkade Kristdemokraterna i motion till riksdagen 2016/17:3305 ”Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg” att på längre sikt, när ekonomin tillåter, bör individens kostnad för tandvården sänkas och den organisatoriska utformningen av högkostnadsskyddet bör ses över och reformeras.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 05:13 besvarad, att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 05:14 samt att anse motion 05:15 besvarad.

05:16 Lag om samvetsfrihet för anställda inom sjukvården gällande att utföra aborter

Att som sjuksköterska utföra en abort i Sverige idag ingår i arbetsuppgiften enligt Socialstyrelsen. När det var allmän värnplikt i Sverige gavs de personer som inte ville hålla i vapen möjlighet att välja vapenfri tjänst och på så sätt hjälpa till om krigssituation skulle uppstå i Sverige utan att själv döda någon annan människa. Att med samma rättigheter som att kunna välja vapenfri tjänst inom det militära få välja att arbeta som sjuksköterska i Sverige utan att därmed tvingas utföra aborter anser jag har samma dignitet utifrån individens definition och övertygelse om när det startar för en människa.

I skolan får alla lära sig att ”nya” människors levnadsbana startar redan när spermien har befruktat ägget. Att sedan svensk lagstiftningen ger gravida kvinnor alternativet att välja att avsluta denna levnadsbana från befruktning fram till en specifik vecka förändrar inte faktumet att det är en levnadsbana som avslutas och om aborten inte utförts skulle en ny individ födas så småningom.

Detta beslut gäller sköterskor som inte vill utföra aborter men som gärna vill medverka till att vårda och rädda liv och vid förlossningar mm vilket är majoriteten av alla uppgifter en sköterska utför där aborter bara är ytterst liten del av arbetsuppgifterna jobbet innebär. Att för den delen diskriminera den utbildade sköterska som inte vill utföra aborter till att inte få arbeta som sköterska är fel!

Förslag till beslut

att Berörd lagstiftning skall justeras så berörda anställda inom sjukvården vid anställning skall tillfrågas och själva få avgöra om de vill utföra aborter eller ej samt detta skall påföras anställningskontraktet & arbetsbeskrivningen så att arbetsledningen kan planera fördelningen av aborter på de anställda som är villiga att utföra dem

2017-01-15

Markus Lund

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Styrelsen är väl medveten om de svåra etiska dilemman som vårdpersonal kan möta i sitt arbete. Om vårdpersonal av samvetsskäl inte förmår medverka vid något ingrepp i vården så är det en situation som ska lösas på arbetsplatsen. Abort skulle kunna vara en sådan men det kan också finnas andra situationer eftersom vården inte sällan möter svåra frågor kring liv och död.

Kristdemokraterna vill dock inte införa någon lagstiftning. Vi menar att det bäst löses lokalt på arbetsplatsen, genom exempelvis personalpolicyn, där arbetsgivare i regioner och landsting medverkar till att skapa förutsättningar för att anställda med svåra samvetsbetänkligheter inte tvingas att delta. Detta förekommer redan i vården utan att kollegor eller patienter blir lidande.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 05:17.

05:17 Samvetsfrihet för Sveriges barnmorskor

Svenska barnmorskor som av samvetsskäl inte vill utföra aborter måste f.n. flytta till Norge för att utöva sitt yrke. Av de 25 länder i EU där abort är tillåtet har 21 länder samvetsfrihet inskrivet i sin lagstiftning.
Därför föreslår vi rikstinget

att Kristdemokraterna verkar för att samvetsfrihet för Sveriges barnmorskor blir inskrivet i svensk lagstiftning.

2017-02-16

Uno Sjöberg, Maria Nordberg, Göran Brorsson, Roland Nordin, Maria Borgehammar, Lars Eidenvall, Curt Eriksson

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 5:16 samt 5:17:
Motionerna ”Samvetsfrihet för Sveriges barnmorskor” och ”Lag om samvetsfrihet för anställda inom sjukvården gällande att utföra aborter” vill att

Kristdemokraterna verkar för att samvetsfrihet för Sveriges barnmorskor blir inskrivet i svensk lagstiftning.

Av Europakonventionens artikel 9 framgår:
"Envar skall äga rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Denna rätt innefattar frihet att byta religion eller tro och frihet att ensam eller i gemenskap med andra, offentligt eller enskilt, utöva sin religion eller tro genom gudstjänst, undervisning, andaktsövningar och iakttagande av religiösa sedvänjor.

Envars frihet att utöva sin religion eller tro må endast underkastas sådana inskränkningar, som är angivna i lag och som är nödvändiga i ett demokratiskt samhälle med hänsyn till den allmänna säkerheten, upprätthållandet av allmän ordning, skyddandet av hälsa eller moral eller av andra personers fri- och rättigheter."

Enligt kristdemokratisk tradition är frågan om samvetsfrihet viktig. Samvetet är en central del av personligheten. Det handlar om vår förmåga att uppfatta moraliskt gott och ont, vad som är rätt och vad som är orätt. Samvetet reagerar genom att skapa en känsla av skuld vid orätt handlande och ger bekräftelse vid rätt handlande. Men samvetet kan också medvetet negligeras vilket på sikt kan få till följd att personen blir samvetslös.

Kristdemokratin bygger på kristen människosyn och värdegrund. Med kristna värden avses allmänt giltiga värden, såsom exempelvis liv, hälsa, god miljö, sanning, kunskap, rättvisa, frihet, kärlek, försoning, tolerans, naturliga gemenskaper och relationer. I kristdemokratisk tradition är samvetet kopplat till dessa allmänt giltiga värden.

Det Kristdemokraternas medicinsk-etiska program från 2009 har lagt fast partiets syn på en rad svåra etiska frågor, från livets början till dess slut. I det Medicinsk-etiska programmet står: "Sjukvårdspersonalen kan möta etiska dilemman när de i sin yrkesutövning ska utföra uppgifter som strider mot deras egna etiska principer. Vi anser att situationer som dessa bäst löses genom att huvudmannen och den anställde redan vid anställningstillfället är överens om hur arbetet ska lösas, utan att den anställde som hyser samvetsbetänkligheter kring vissa svåra etiska frågor ska tvingas att delta i viss verksamhet. Dessutom löses de flesta konkreta situationer om det finns en respektfull attityd mellan dem som är verksamma inom vården."

Partistyrelsen är väl medveten om de svåra etiska dilemman som vårdpersonal kan möta i sitt arbete. Om vårdpersonal av samvetsskäl inte förmår medverka vid något ingrepp i vården så är det en situation som ska lösas på arbetsplatsen. Abort skulle kunna vara en sådan men det kan också finnas andra situationer eftersom vården inte sällan möter svåra frågor kring liv och död. Partistyrelsen vill dock inte införa någon lagstiftning angående samvetsfrihet och det är en uppfattning som stödjs av rikstingsbeslut från 2015. Även då behandlades ett antal motioner som rörde hur vi ska uppnå att samvetsfrihet i vården ska kunna upprätthållas. I enlighet med de beslut som då togs har partiet fortsatt verka för samvetsfrihet i enlighet med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och Europakonventionen. Bland annat har detta gjorts genom motioner till riksdagen.

Arbetet som exempelvis barnmorska innefattar många olika arbetsuppgifter. En stor arbetsgivare kan därför organisera arbetet så att man kan tillgodose medarbetarnas önskan att inte medverka vid vissa typer av ingrepp och denne kan i stället ta ett större ansvar i andra svåra delar av arbetet. Detta kan regleras genom exempelvis personalpolicyn, där arbetsgivare i regioner och landsting medverkar till att skapa förutsättningar för att anställda med svåra samvetsbetänkligheter inte tvingas att delta. Detta förekommer redan i vården utan att kollegor eller patienter blir lidande. Inte heller har det lett till att sjukvårdens uppgifter enligt Hälso- och sjukvårdslagen åsidosatts.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:16 samt att avslå motion 05:17.

05:18 Kristdemokraternas nollvision kring aborter/ fosterfördrivningar (två skyddsvärda individer).

Kristdemokraternas genuina förankring i den kristna människosyn innebär att denna internationella politiska rörelse, inklusive det svenska partiet, dess filosofiska och politiska idétradition, samt därmed medlemmarna, bär den etiska grundläggande synen att såväl det ofödda barnet som kvinnan är skyddsvärda personer var för sig, d v s två skyddsvärda individer.

Dessutom kan Kristdemokraterna luta sig mot tidigare statliga utredningar (Statens offentliga utredningar, SOU) i anslutning till förändringen av abortlagstiftningen 1974 samt uppföljningen av den några år senare i en annan SOU, där det slås fast att fostret/det ofödda barnet/en människa i vardande och den gravida kvinnan, var för sig, är skyddsvärda individer med alltså rätt till lagligt skydd för sitt respektive liv.

Under flera decennier har antalet aborter/fosterfördrivningar i Sverige legat årligen kring 35.000-40.000. Sedan den nuvarande lagen infördes för 43 år sedan har livet på mer än en miljon foster/ofödda barn släckts i den svenska hälso- och sjukvården med lagens stöd och finansierat av landets skattebetalare.

Till skillnad från detta bär Kristdemokraterna en nollvision när det gäller aborter/ forsterfördrivningar samt beskriver i sitt medicinsk-etiska program att ”abort är att släcka liv”.

Arbetet via opinionsbildning och politiska initiativ för att inleda riktningen mot en nollvision kan vi som parti intensifiera – detta oavsett opinionsläget - då det handlar om det lika, unika, absoluta och okränkbara människovärdet samt FN-stadgans mest grundläggande paragraf, den andra, om varje människas rätt till liv.

Detta i verklig bemärkelse livsviktiga arbete skulle kunna förstärkas i form av en handlingsplan och utvärdering av hur vi som kristdemokratisk rörelse närmar oss detta mål om en nollvision när det gäller att släcka livet på foster/ofödda barn.

Därför föreslår jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

att utvärdera hur vägen mot den kristdemokratiska nollvisionen avseende aborter/

fosterfördrivningar i Sverige hittills har utvecklats sedan nuvarande lags ikraftträdande 1974

2017-02-11

Lennart Sacrédeus

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Kristdemokraternas nollvision kring aborter/fosterfördrivningar (två skyddsvärda individer).

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 05:20.

05:19 Modernisera abortlagstiftningen

Ett civiliserat samhälle vilar på viktiga principer och två av dessa är människovärdesprincipen och rätten till liv (artikel 3, FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna). Som Kristdemokrater är vi i vårt principprogram tydliga med att abort är ett etiskt dilemma som staten och lagstiftaren inte kan ställa sig neutrala till och att målet ska vara ett samhälle där aborter inte efterfrågas. Ändå utförs i Sverige varje år mellan 35 000 och 38 000 aborter. En abort måste alltid ses som en sista nödlösning och det är oroande om abort istället alltmer ses som ett alternativ till preventivmedel i Sverige.

På senare år har det skett framsteg inom medicinsk teknik och i vårt land kan vi nu rädda barn som föds för tidigt i vecka 22. Samtidigt godkänner Socialstyrelsen sena aborter i vecka 22. Hur kan det vara rätt? Har inte alla ofödda barn samma människovärde? Bör de inte alla ges rätten till liv? Vi menar att vår lagstiftning strider mot FN:s deklaration om mänskliga rättigheter. Som värderingsburna Kristdemokrater måste vi fråga oss om vår nuvarande politik räcker för att nå visionen om ett samhälle där aborter inte efterfrågas.

För ett antal år sedan var medvetenheten om de etiska och moraliska aspekterna i samband med abort mycket tydligare i Sverige. Enligt utredningen om det ofödda barnet (SOU 1989:51) framhålls kvinnan och fostret som två individer som är skyddsvärda. Fostret ska inte ses enbart som en del av kvinnans kropp. Enligt utredningen måste man ibland låta ena partens intressen gå före – fostrets intressen bör väga tyngre allt eftersom fosterutvecklingen fortskrider. I dag tenderar dock synen på abort att bli av alltmer teknisk natur. Frågor om livets uppkomst och fostret som skyddsvärd individ tillmäts föga betydelse. I dagens abortlagstiftning kan kvinnan göra abort oavsett anledning upp till vecka 18. Därmed finns det ingen avvägning mellan fostrets och kvinnans intresse före detta tidsintervall, utan beslutet ligger hos kvinnan alternativt båda föräldrarna.

Sverige är det enda land i Europa som tillämpar fri abort upp till vecka 18. De flesta länder i Europa tillåter fri abort upp till vecka 12, därefter måste det finnas ett särskilt tillstånd för abort (SOU 2005:90). Aborttalen i Sverige är mycket höga vid jämförelse med andra europeiska länder. I Sverige sker knappt 21 aborter per 1 000 kvinnor i åldern 15–44 år. I Tyskland är motsvarande siffra 7 aborter per 1 000 kvinnor, i Finland 10/1000, i Nederländerna 10/1000 och i Danmark är siffran

12/1000. Sverige bör anpassa abortlagstiftningen för att bryta de höga aborttalen och vi anser att vecka 12 är en rimlig gräns för fri abort som borde gälla även i Sverige.

Genom en sänkning av abortgränsen skulle det finnas ett större rättsligt skydd för fostret, då en prövning sker med övervägning mellan kvinnans och fostrets intressen.

Med anledning av vad som beskrivits i motionen yrkar vi:

att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för tidsgränsen för fri abort ändras från vecka 18 till vecka 12, varefter abort endast ska tillåtas om synnerliga skäl föreligger.

att en utredning görs för att se hur svensk lagstiftning och medicinsk praxis kan förbättras och anpassas till motsvarande lagstiftning och medicinsk praxis som råder i jämförbara länder med väsentligt lägre aborttal, t ex Tyskland.

2016-11-28

Roland Glasfors, Sten Dybeck, Anders Hultgren

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Motionärerna vill ha en ny reglering i abortlagstiftningen med anledning av att det per tusen kvinnor genomförs fler aborter i Sverige än i andra länder i vår närhet.

Kristdemokraterna har alltid tagit frågan om aborter på största allvar. Frågan om abort är en etiskt svår fråga. Det handlar i grunden inte om när aborten sker utan att den sker.

Kristdemokraterna arbetar sedan länge med fokus på det förebyggande för att oönskade graviditeter ska kunna undvikas och att den som oplanerat har blivit gravid ska få tillräckligt stöd för att göra att fler kan välja att fullfölja graviditeten. Inte genom lagstiftning som gör aborter olagliga eller att minska tidsgränsen.

Den nuvarande lagstiftningen, där kvinnan fattar det slutliga avgörandet före den 18:e graviditetsveckan och Socialstyrelsen från vecka 19 prövar rätten till abort och där ingen abort kan beviljas om fostret är livsdugligt. Den formuleringen gör att det i takt med att förmågan att rädda liv allt tidigare så sänks även gränsen för när abort kan beviljas.

Framförallt i den yngsta åldersgruppen har det förebyggande arbetet förefallit bidragit till att utvecklingen går åt rätt håll. I den senaste rapporten från Socialstyrelsen konstateras att det i åldersgruppen 15-19 år har antalet aborter per tusen kvinnor sjunkit från 25,4 till 14,4 under tioårsperioden 2005-2016.

Motionären lyfter fram veckogränsen som orsak till att vi har så många aborter i Sverige. Mot detta talar att allt fler av aborterna görs tidigt i graviditeten, redan före vecka 7. Det är 5,5 procent av dem som görs under vecka 12-18 och 1,1 procent som görs efter vecka 18 då Socialstyrelsen beviljat tillstånd. Av de senare är fosterskada

skälet för tillståndet för 65 procent. Även om syftet från motionärernas sida är att minska antalet genom sänkt veckogräns så skulle en sådan ändring även kunna innebära det motsatta. Om beslutet stressas fram finns en risk att några som idag väljer att fullfölja en oplanerad graviditet istället gör abort.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 05:20.

05:20 Minska antalet aborter genom att låta det abortförebyggande arbetet i Tyskland stå som modell

I principprogrammet står det att läsa: ”Målet ska emellertid vara ett samhälle där aborter inte efterfrågas, Samhällets uppgift måste vara att genom förebyggande arbete minska oönskade graviditeter samt att erbjuda bästa möjliga stöd för att inte praktiska, ekonomiska eller sociala svårigheter ska utgöra hinder för att fullfölja graviditeten. I detta sammanhang är det också centralt att arbeta för ett barnvänligare samhälle där föräldraskap på olika sätt underlättas och uppmuntras.”

Tyvärr har det visat sig att samhället inte har lyckats få ner antalet oönskade graviditeter. Aborttalen ligger i Sverige mellan 35 000-38 000 årligen. Det förebyggande arbetet sker i första hand genom preventivmedelsrådgivning, vilken kanske är den enda abortförebyggande metod som praktiseras, och ingenting tyder på antalet aborter är på väg ner. Ett annat viktigt stöd som erbjuds är stödsamtal med en kurator eller psykolog innan aborten och detta erbjudande gäller också fadern. Stödsamtalen är frivilliga.

Sverige har de högsta aborttalen i Norden och i ett europeiskt perspektiv är det inte många länder som har fler aborter per 1000 kvinnor i fertil ålder än Sverige.

Ett land som sticker ut i Europa på ett positivt sätt är Tyskland som bara har en fjärdedel så många aborter per 1000 kvinnor i förhållande till Sverige. Abortalen i Tyskland är minskande.

I Tyskland har man obligatorisk rådgivning och tre dagars väntetid innan kvinnan fattar beslut om abort eller låter graviditeten fortsätta. Samtalet ska ske i god före 12 veckan som är den tillåtna abortgränsen i Tyskland.

Jag tror att tyskarnas framgång med minskning av antalet aborter ligger just i samtalets möjlighet. En metod som inte kan överskattas och som i andra sammanhang inom såväl sjukvården, socialtjänsten som psykoterapin är en framgångsfaktor.

Jag menar att vi kan lära av Tyskland när det gäller det abortförebyggande arbetet i Sverige? Jag vill gärna se att deras tankesätt kan utgöra grund för opinionsbildning här och vara en fråga som vi kristdemokrater driver.

att verka för att det abortförebyggande arbetet i Tyskland får stå som modell och utgöra grund för kristdemokraternas opinionsbildning med syfte att minska antalet

aborter i Sverige

2017-02-25

Christer Unosson

Partidistriktet Skånes yttrande:
Kristdemokraterna står bakom att antalet aborter ska minimeras. Ett sätt är att öka information om hur man skyddar sig mot oönskade graviditeter, vilka risker en abort kan innebära. Olika slag av stöd ska erbjudas den som söker abort, det är inte rimligt att man känner sig tvungen att genomgå en abort av t ex ekonomiska eller sociala skäl. Här måste samhället bli bättre och utveckla det förebyggande arbetet och erbjuda alternativ. Dock står kristdemokraterna bakom nuvarande lagstiftning och avser inte att förändra den. Att göra stödsamtal obligatoriska och införa lagstadgad betänketid vore att förändra lagen på ett omfattande sätt.
PDÅ beslöt att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 5:18, 5:19 samt 5:20:
Kristdemokraternas etiska grundsyn och mål är ett samhälle där abort inte efterfrågas och där den betraktas som en nödfallsåtgärd. Med denna inställning som grund föreslås därför att fokus i det abortförebyggande arbetet bör ligga på åtgärder som enligt vår uppfattning kan medverka till en påtaglig minskning av antalet aborter.

Svaga inkomster ska inte behöva tvinga fram en abort. Det bör vara möjligt att ta emot ett barn redan innan du har en fast inkomst. För tonåringar blir beslutet att fullfölja en graviditet ofta beroende av om de stöds och kan försörjas ekonomiskt av sina föräldrar, men ett så viktigt beslut ska inte vara styrt av om ens föräldrar stöder det eller inte.

Samhällets uppgift måste vara att genom förebyggande arbete såsom informationsinsatser minska oönskade graviditeter, samt att erbjuda bästa möjliga stöd för att inte praktiska, ekonomiska eller sociala svårigheter ska utgöra hinder för att fullfölja graviditeten. I detta sammanhang är det också centralt att arbeta för ett barnvänligare samhälle där föräldraskap på olika sätt underlättas och uppmuntras.

Det är varje värdeförankrad demokratis ansvar att värna livet allt ifrån dess tillblivelse. En abortsituation är därför en konflikt mellan rätten till liv och de blivande föräldrarnas situation i de fall de inte tycker sig ha möjlighet att fullfölja graviditeten.

Mot bakgrund av människovärdesprincipen är det omöjligt för staten och lagstiftaren att ställa sig neutrala till det etiska dilemma som en abort innebär. En abort innebär att ett liv släcks. Lösningen på detta dilemma är emellertid inte förbud. Erfarenheten visar att där aborter inte är tillåtna utförs de ändå, och då med metoder som hotar kvinnors liv och hälsa. Vi försvarar aborträtten och nuvarande lagstiftning. Det är inte rimligt att någon annan än kvinnan under graviditetens första fas fattar det avgörande beslutet om en eventuell abort. Kristdemokraterna står bakom dagens abortlagstiftning. Det offentligas ansvar är att stödja kvinnan oavsett beslut. Förutom det stöd som kan behövas i själva beslutsprocessen så har vi ett ansvar att se till att det finns sociala, praktiska och

ekonomiska förutsättningar att välkomna ett barn. Föräldraförsäkringens utformning, bostadsmarknadens funktionssätt, tillgången till barnomsorg och möjligheten att fullfölja studierna för den som inte hunnit klart med sin utbildning är alla viktiga komponenter för att fler som blivit oplanerat gravida ska kunna våga ta beslutet att fullfölja graviditeten.

Det etiska dilemma en abort innebär är inte helt knuten till i vilken vecka aborten görs men fostrets ålder har likafullt betydelse. Dagens lagstiftning för hur sent en abort kan beviljas är inte reglerat utifrån en fast veckogräns utan styrs av huruvida fostret kan vara livsdugligt utanför livmodern. Ett foster som kan förväntas överleva får enligt lagstiftningen inte aborteras. I takt med medicinska framgångar som gör att vi kan rädda livet på allt yngre barn så närmar sig gränsen för när abort beviljas och den gräns när barn som föds förtidigt kan räddas. De flesta aborter utförs tidigt i graviditeten. Under 2015 utfördes 93 procent av aborterna före vecka 12 och 83 procent före vecka 9 enligt Socialstyrelsen.

Det är av yttersta vikt att de som har att tolka lagen och beviljar sena aborter är ytterst noggranna i sina bedömningar och inte beviljar aborter på foster som har möjlighet att överleva. Det är också av största vikt att alla sjukhus där barn föds förtidigt oavsett om det är som effekt av en initierad abort eller en av kroppen utlöst förtidig födsel så ska det finnas tydliga rutiner för omhändertagandet. Inget barn får lämnas att dö. Om den nyfödda inte har förutsättningar att överleva ska palliativa insatser vidtas för ett värdigt och i möjligaste mån smärtfritt avslut.

I den befintliga statistiken från Socialstyrelsen som sträcker sig från 1985 till 2015 kan konstateras att antalet aborter per 1000 kvinnor har varierat i de olika åldersgrupperna under perioden. Glädjande nog kan vi se en kraftig minskning i den yngsta åldersgruppen, 15-19 år, vilket också är den grupp mot vilken flest aktiva abortförebyggande insatser har riktats. Samma utveckling kan dock inte ses i alla åldersgrupper. I den äldsta åldersgruppen, kvinnor över 35 år har nivån varit stadig, men det är också den åldersgrupp där minst antal aborter görs. Mest oroväckande är utvecklingen i åldersgruppen 20-25 år och 25-29 år. I dessa åldersgrupper kunde vi se en minskning under slutet av 90-talet men sedan ökade det igen. I åldersgruppen 20-25 år har antalet aborter per tusen kvinnor sjunkit igen från de högsta nivåerna runt 2007 men senaste året finns återigen tendenser till en ökning. På grund av att statistiken upphörde under några år och nyligen har återupptagits ska dock de allra senaste förändringarna tolkas med försiktighet eftersom det även gjorts en förändring av mätmetod.

Det abortförebyggande arbetet måste ske på bred front och måste utgå ifrån de förutsättningar som finns i vårt land. Den situation som råder i Tyskland skiljer sig ifrån den svenska både vad gäller vår kultur, våra välfärdsystem och hur vår lagstiftning är uppbyggd. Svaga inkomster ska inte behöva tvinga fram en abort. Det bör vara möjligt att ta emot ett barn redan innan man har en fast inkomst. För tonåringar blir beslutet att fullfölja en graviditet ofta beroende av om de stöds och kan försörjas ekonomiskt av sina föräldrar, men ett så viktigt beslut ska inte vara styrt av om ens föräldrar stöder det eller inte. Att Kristdemokraterna arbetat för och fortsätter att arbeta för att även den som ännu inte etablerat sig på arbetsmarknaden ska få en rimlig nivå i föräldraförsäkringen är därför viktigt för att

ingen ska tvingas att välja att avsluta en graviditet av ekonomiska skäl.

Ungdomar och unga vuxna behöver få kunskap om preventivmedel och säkrare sex, men också styrka att stå för rätten till sin egen kropp och att våga säga nej. Det är viktigt att skapa medvetenhet kring de risker för sexuellt överförbara sjukdomar som oskyddat sex och många partners är förknippade med. Därför måste familje- och preventivmedelsrådgivningen vara väl utbyggd och lättillgänglig i varje kommun.

I ungdomsmottagningarnas verksamhet ska det också framgå att samhället inte ställer sig neutralt till det spirande livet. Det är viktigt att ungdomsmottagningarna får riktlinjer för det preventiva arbetet och att arbetet kvalitetssäkras genom öppna jämförelser av data för sexuellt överförbara infektioner samt tonårsaborter.

Kristdemokraterna har under regeringstiden genomfört flera åtgärder för att förbättra och utöka tillgången till information om sex och samlevnad, inte minst den nationella webbaserade ungdomsmottagningen Umo.se. Vi gav också Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en vägledning för riktade preventiva insatser gentemot ungdomar och unga vuxna inom området hiv och sexuellt överförbara infektioner, STI, inkluderat sex- och samlevnadsinformation.

Regeringen föreslår att preventivmedel ska bli gratis för ungdomar upp till 20 år. Kristdemokraterna tycker inte att detta förslag är tillräckligt träffsäkert när det gäller det abortförebyggande arbetet. Enligt Socialstyrelsen har antalet aborter bland kvinnor under 20 år minskat men istället ökat bland kvinnor över 20 år. Vanligast är aborter i åldersgruppen 20–24 år. Därför vill vi istället subventionera preventivmedel för personer upp till 24 år.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 05:18 besvarad, att avslå motion 05:19 samt att avslå motion 05:20.

05:21 Föräldrar ska ha rätt att ta ansvar för sina barn

I FN:s Barnkonvention slås det fast att man är barn till det att man är 18 år. Det är en viktig princip för ett samhälle att hålla fast vid. Det är därför viktigt att föräldrar inte hindras genom annan lagstiftning att ta ansvar för sina barn. Det är också viktigt att barn inte utsätts för onödiga risker och att de inte försätter sig i situationer ssom de är för unga att ta ansvar för.

Inom sjukvården finns det idag regler som fråntar föräldrar möjligheten att fullt ut ta ansvar för sina barn. Vi tillåter i Sverige att barn har rätt att neka sina föräldrar att veta vilka läkemedel barnen använder. Ett barn kan från och med att det är 13 år dälja sin läkemedelslista så att föräldrar hindras att ha kunskap om barnets hälsa.

Det kan inte vara rimligt att barn som är bara 13 år ska avgöra om deras föräldrar ska ha rätt att veta vilka läkemedel de använder. Vi lägger allt för svåra avgöranden på barnen med dessa bestämmelser. Vi är ett parti som håller barnens bästa som en viktig princip och att barn ska ha goda uppväxtvillkor. Det tycker jag att vi ska hålla fast vid och visa att föräldrarna är viktiga för att det ska vara möjligt. Det är viktigt

att barn inte tvingas fatta svåra betydelsefulla beslut som kan vara avgörande för deras hälsa, utan att de har stöd från sina föräldrar i dessa beslut.

att partistyrelsen verkar för att åldern då barn ska kunna dölja sin läkemedelslista för sina föräldrar höjs.

2017-02-06

Niklas Mattsson

Partidistriktet Hallands yttrande:
Kristdemokraterna i Hallands årsstämma Besvarade motionen.
Motionen handlar om regler inom sjukvården, som ger barn som fyllt 13 år rätt att inte fullt ut låta föräldrar ta del av vilka läkemedel, som barnet använder.
Motionären hänvisar bland annat till FN:s Barnkonvention, där man ska anses som barn till man fyllt 18 år.

Olika regler inom hälso- och sjukvården har utformats utifrån vissa specifika situationer, som kan uppkomma. Det finns vidare i samhället olika åldersgränser beroende på vilka områden som avses. Dessa gränssättningar görs utifrån en sammantagen bedömning. Det ter sig därför svårt att sätta upp en generell åldersgräns, där inte hänsyn tas till individen och individens situation. Frågan tangerar också integritetsaspekten.

Samhället måste givetvis löpande se över tidsgränser på olika områden och göra förändringar där så behövs.

Motionen anses besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
I motionen ”Föräldrarna ska ha rätt att ta ansvar för sina barn” framhåller motionären vikten av att föräldrar tillåts att ta ansvar för sina barns välmående till dess att de fyller 18 år. Partistyrelsen delar uppfattningen att föräldrarna/vårdnadshavarna är de viktigaste personerna i ett barns liv och att det är angeläget att skapa goda förutsättningar för tillit och trygghet inom familjen.

I en familj med relationer som präglas av tillit och respekt är det oftast en självklarhet att vårdnadshavarna har full tillgång och insyn i barnens hälso- och vårdsituation inklusive läkemedelslistan. Inom familjen tar vårdnadshavaren/na ensamma eller tillsammans med sina äldre barn ansvar för att göra de val som är bäst för barnens hälsa.

I den så kallade läkemedelsförteckningen som eHälsomyndigheten ansvarar för finns alla expedierade recept (såväl e-recept som papper) lagrade. Vårdnadshavare till barn som inte fyllt 12 år har tillgång till barnets uppgifter i förteckningen. Sedan barnet fyllt 12 år krävs samtycke från barnet för att vårdnadshavaren ska få tillgång till uppgifterna. Utdrag ur Läkemedelsförteckningen kan lämnas på ett apotek och genom eHälsomyndigheten.

”Mina sparade recept” är en förteckning över e-recept (ej pappersrecept) som ännu

inte är expedierade. Vårdnadshavare till barn som inte fyllt 18 år har tillgång till barnets uppgifter i denna förteckning. Sedan barnet fyllt 18 har krävs samtycke från barnet för att vårdnadshavaren ska få tillgång till uppgifterna. Uppgifterna i Mina sparade recept kommer från eHälsomyndigheten och kan lämnas ut på apotek och genom eHälsomyndigheten.

Det kan tyckas kontroversiellt att vårdnadshavare inte har fri tillgång till sitt barns läkemedelsförteckning när de har fyllt 12 år, men ett syfte med lagskrivning är att skydda de barn som inte har den tillit och trygghet inom familjen som alla barn har rätt till enligt FN:s barnkonvention. För att ge ett konkret exempel kan det vara så att en tonårstjej lever i en familj där hon utsätts för hedersrelaterade brott och kränkningar. En situation där hennes familj förbjuder henne att ha en relation med den person som hon själv har valt och älskar. För en tonårstjej i denna utsatta situation är det en stor trygghet att veta att hon till exempel kan få preventivmedel utskrivet på ett pappersrecept utan att hennes vårdnadshavare har möjlighet att ifrågasätta eller kontrollera det genom tillgång till hennes läkemedelsförteckning. Det är också viktigt att betona att det finns en stor variation i varje barns individuella utveckling och mognad, framför allt under tonårsperioden. Det är därför inte självklart att barnets förmåga till att ta eget ansvar för sin hälsa är kopplat direkt till ålder utan förmågan beror till stor del på barnets mognad.

För Kristdemokraterna är det en angelägen fråga att skapa förutsättningar för att alla vårdnadshavare och barn ska ha en relation som präglas av ömsesidig respekt, tillit och trygghet. Barnkonventionen lyfter fram både barns rätt till privatliv och barnets rätt att utifrån sin ålder och mognad få uttrycka sina åsikter och få dem beaktade. Detta görs gällande även i annan lagstiftning som gäller barns relation till sina föräldrar. Exempelvis i samband med vårdnadstvister beaktas barnets önskan om var den ska bo särskilt från 12 års ålder. Partistyrelsen ser därför inte att det finns skäl att höja åldern för när barn ska kunna dölja sin läkemedelsförteckning för sina föräldrar/vårdnadshavare.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:21.

05:22 Förebygg psykisk ohälsa och suicid bland unga

Den självrapporterade psykiska ohälsan bland unga ökar oroväckande både i Sverige och i Europa.´Andelen 15- åriga flickor och pojkar som uppgett att de känner sig ”nere” mer än en gång i veckan har ökat mellan 1985- 2014 från 15 % till ca 38% bland flickor och från 5% till ca 15% bland pojkar enligt Folkhälsomyndigheten. Andelen unga som konsumerar psykiatriskvård har ökat stort i Stockholms län, åldern 18-24 år står för den största ökningen men man ser också tendenser att de som söker den öppna barn- och ungdomspsykiatrin även ökar i de lägre åldrarna (13-17 år).

Depression och ångest är det som ökar mest och som kan leda till suicid- och suicidförsök. 2014 tog 24 ungdomar i åldern 15-24 år sitt liv i Stockholms län, 427

kända fall av suicidförsök är registrerade samma år. Det finns förmodligen ett stort mörkertal i dessa siffror. Det är oerhört tragiskt när en ung människa försöker begå självmord eller lyckas i sitt försök. Det skapar ett stort lidande både för den enskilde, hela familjen och i skolan. Vi behöver hitta metoder för att förebygga psykisk ohälsa hos unga och att bli duktigare på att se tidiga tecken hos den unge.

I Stockholm genomförs YAM (Youth aware of mental health), ett hälsofrämjande preventivt skolprogram under 2016,2017 och 2018 bland 10 000 elever på 163 skolor, i syfte att förebygga psykisk ohälsa hos unga. Metoden baseras på studier i 12 europeiska länder och i studien har Sverige haft ansvar för koordinationen av forskningsprojektet. Resultatet visar hittills att där YAM har används har det lett till en 50 % minskning av suicid och suicidförsök och en minskning av medelsvårt och svår depression med ca 30%. Programmet vänder sig till elever i årskurserna 7 och 8 i grundskolan och baseras på kognitiv och emotionell inlärning. Ungdomarna lär sig varandra och av ansvariga experter.

Man har sex teman i utbildningen; kunskap om psykisk hälsa och riskbeteenden, hjälp till självhjälp, stress och kriser, depression och självmordstankar, att ha en vän med problem, vem kan jag kontakta. Det omfattar 5 timmar under 3 veckor.

I Storbritannien har de även infört ett arbetssätt som innebär att när en ung begått suicid tillsätts en ”haverikommission”. Socialtjänst, skola, polis, sjukvård och civilsamhället gör tillsammans en utredning om vad som hänt och vad som har brustit.

Ett sådant arbetssätt borde vara önskvärt att prövas även i Sverige och utredas vilken lagstiftning som behöver ses över för att göra det möjligt. Varje ung människa som tar sitt liv är ett stort misslyckande och en stor sorg. Vi måste arbeta för en 0-vision av suicid och suicidförsök bland våra unga och minska den psykiska ohälsan.

Vi föreslår:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att YAM införs i alla landsting/regioner i Sverige

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att en nationell utredning tillsätts för att införa lokala ”haverikommissioner” när unga människor tar sitt liv.

2017-04-23

Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Ann Hedberg Balkå, Caroline Szyber, Kristdemokratiska Kvinnoförbundet, KDK

Kvinnoförbundets yttrande:
KDK årskonferens beslutade enhälligt att skicka motionen till kristdemokraternas riksting som en förbundsmotion.

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna yrkar att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att interventionsprogramet YAM (Youth Aware of Mental Health) införs i alla landsting/regioner i Sverige samt att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att

verka för att en nationell utredning tillsätts för att införa lokala ”haverikommissioner” när unga människor tar sitt liv.

Ökad psykisk ohälsa hos barn och unga är ett av vår tids stora samhällsproblem. Enligt Socialstyrelsen uppger allt fler ungdomar psykiska besvär som oro eller ängslan. Det är framförallt depressioner, ångestsjukdomar och missbruk som ökar. Det har också skett en ökning bland ungdomar som behöver sjukhusvård på grund av psykisk sjukdom.

Barn och unga som har, eller riskerar att utveckla, psykisk ohälsa är ett högt prioriterat område för Kristdemokraterna. I regeringsställning vidtog vi därför flera viktiga åtgärder. Vi tog bland annat fram en plan för riktade insatser inom psykisk ohälsa (Prio) under perioden 2012–2016. Handlingsplanen syftade till att lyfta fram ett antal prioriterade områden och insatser som ska ligga till grund för fortsatt arbete på området. En av de målgrupper som särskilt prioriteras är barn och unga.

Arbetet mot psykisk ohälsa är högt prioriterat för Kristdemokraterna. I motion till riksdagen har Kristdemokraterna betonat att arbetet mot självskadebeteende, självmordsförsök och självmord hos barn och unga måste intensifieras. Det är viktigt att kunskap och metoder utvecklas för att identifiera riskgrupper och på det sättet kunna rikta särskilda förebyggande insatser till dessa barn och ungdomar.

Kristdemokraterna vill också att det genomförs en bred utredning för att kartlägga och undersöka orsakerna till den ökande psykiska ohälsan samt komma med förslag till åtgärder. Några säkra svar på vad som är orsak till den mörka utvecklingen finns inte idag. Vi vill ta fram en handlingsplan med bland annat förebyggande åtgärder. Denna handlingsplan kan även omfatta arbetet med första linjens sjukvård i kommuner och landsting. Kristdemokraterna verkar för att en kartläggning av orsakerna till den ökade psykiska ohälsan ska genomföras.

Motionärerna skriver om interventionsprogramet YAM och föreslår att Kristdemokraterna ska verka för att detta används i hela landet. Programmet är ett medvetandegörande interventionsprogram som har tagits fram av Nationellt centrum för suicidforskning och prevention av psykisk ohälsa (NASP) tillsammans med Columbia University, USA. En utvärdering av programmet visar att YAM haft en signifikant effekt på antalet självmordsförsök, som minskat till hälften bland elever som deltagit i programmet jämfört med en kontrollgrupp. Partistyrelsen menar att det inte är politikens uppgift att ta ställning för specifika interventionsprogram men vill framhålla vikten av att arbetet med självmordsprevention bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet och att de program som används utgår ifrån dessa principer. Av detta skäl bör motionens första att-sats inte bifallas även om vi delar motionärens intentioner.

Genom ett strategiskt arbete har vi lyckats minska antalet självmord i alla åldersgrupper utom bland unga. Vi kan i olika mätningar också se att den psykiska ohälsan bland barn och ungdomar ökar. För att ytterligare öka kunskapen om hur vi ska kunna minska antalet självmord och självmordsförsök hos unga behövs ytterligare åtgärder. Frågan om haverikommission vid självmord där unga tagit sina liv är ett förslag som Partistyrelsen därför anser bör antas.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen samt att anta andra attsatsen i motion 05:22.

05:23 Skadestånd till transsexuella

Sverige var det första landet i världen, som genom lag gav transsexuella rätt till ändring av könstillhörighet och en könskorrigerande operaton. Innan en person fick ändra könstillhörighet fans det bland annat ett krav på på att personen skulle vara steriliserat. Socialstyrelsen Rättsliga Råd, var den myndighet som skulle ta beslut efter ansökan från enskild person. Myndigheten ställde, förutom kravet på sterilisering även krav på att ifall den sökande hade sparat könsceller skulle dessa förstöres.

Svensk lagstiftning stred mot mänskliga rättigheter, eftersom det krävdes ett kirurgisk ingrep samt förstörelse av sparade könsceller, om en person ansökte om ändrat könstillhörighet. Det var en av många orsaker till att steriliseringskravet togs bort.

Det finns många som under åren ändrat könstillhörighet, som bär på ett psykiskt lidande eftersom de blivit berövat på möjligheten att bli biologisk förälder. En del av dem får ofta höra: ”Det är ingen mänsklig rättighet att skaffa barn.” Visserligen är de sant, men samtidigt är det en mänsklig rättighet, att ha kvar möjligheten att kunna skaffa biologiska barn. Staten har berövat dessa personer denne möjlighet.

Det har från bland annat RFSL framförts krav på såväl skadestånd som en offentlig ursäkt till de transsexuella som på grund av tidigare lagstiftning blivit tvungna att låta sig steriliseras. Kravet är berättigat.

Därför föreslår jag

att Rikstinget ställer sig bakom kravet på skadestånd till Transsexuella som drabbades av steriliseringskravet.

2017-03-08

Maria Hansson Nielsen

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:
Bifaller motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Transsexuella personer lever ofta i en mycket utsatt situation. Den psykiska ohälsan är hög i gruppen och självmordsfrekvensen ligger högt över genomsnittet. De utsätts ofta för samhällets fördomar och de lever under stor risk att utsättas för kränkningar och våld. För många leder det till isolering och ensamhet.

Transsexualism utmanar föreställningar om manligt och kvinnligt och därför möts många transsexuella personer med hat, rädsla och avståndstagande. Detta är

oacceptabelt och strider mot principen om alla människors lika och okränkbara värde, vilken är en ledstjärna för kristen idétradition och därmed kristdemokraterna.

Enligt medicinsk och psykiatrisk expertis bör de transsexuella som vill och har de medicinska och psykologiska förutsättningarna att genomgå behandling, få så kallad könskorrigerande behandling, alltså byta kön. Behandlingen kommer för flertalet i patientgruppen sannolikt även fortsatt innebära att personen genomgår sterilisering på grund av de medicinska skäl som finns för detta. Men det bör i likhet med annan vård vara ett beslut som tas i samråd mellan läkare och patient, inte som tidigare ett lagenligt kvar för att få genomgå en könskorrigerande behandling. Några medicinska skäl har heller inte funnits för den tidigare lagens konsekvens som även inneburit att personen utöver att genomgå sterilisering förvägrades möjligheten att spara könsceller. Sedan den 1 juli 2013 är kravet på sterilisering borttaget för den som genomgår könskorrigerande behandling och ändrar juridiskt kön.

Att genom sterilisering beröva en människa möjligheten att få barn, och därigenom hindra livet, är ett mycket genomgripande och allvarligt ingrepp. En tolkning av naturrätt som sedan lång tid gjorts i kristen tradition är att överheten – det offentliga – därför saknar eller har oerhört begränsad rätt att påtvinga sterilisering av en person.

De krav som tidigare ställdes på avsaknad av fortplantningsförmåga för att en person skulle få möjlighet att fullfölja en könskorrigering var påtvingade och har orsakat lidande. Vi finner därför att det finns skäl för staten att utbetala ersättning för de som genom lagen har tvingats till sterilisering. I likhet med andra situationer som tidigare bedömts ha inneburit en sådan kränkning att en ersättning från staten bör utgå även då staten inte kan anses vara skadeståndsskyldig så bör ersättning av så kallad ex gratia-karaktär ges för att ge de drabbade upprättelse.

Tidigare har ersättning ex gratia utgivits av staten i ett fåtal situationer. Senaste beslutet gäller de barn och vuxna som drabbades av Narkolepsi i samband med pandemivaccination. Andra som fått ersättning ex-gratia är de som drabbats av vanvård då de varit i samhällets vård, barn som drabbades av medfödda skador av neurosedyn, personer som smittats av HIV i sjukvården och personer som tvingats till sterilisering för att få behandling inom psykiatrin. Varje beslut om ersättning av ex gratia-karaktär rör en situation som är exceptionell och inte inryms inom andra principer för ersättning så som skadestånd. Även om varje situation är speciell så bör likhet inför lagen eftersträvas.

Nivån på den ersättning som ska utgå bör därför vara på nivå som står i paritet med ersättning som tidigare givits i relation till den kränkning och skada som är skälet till ersättningen.

Regeringen har i en departementspromemoria föreslagit att en ersättning ska utgå till den som fråntagits möjligheten till fortplantningsförmåga. Det bedöms röra 600-700 personer. Nivån på ersättningen föreslås vara ett enhetligt schablonbelopp om 225 000 kr per person. Det är en nivå som i dagens penningvärde motsvarar steriliseringsersättningen som tidigare har utgivits. De synpunkter som kan komma

på utformningen av lagstiftningens kriterier och ersättningsbeloppets storlek bör beaktas innan Kristdemokraterna tar ställning i dessa delar. Partistyrelsen menar dock att det står klart att vi bör ställa oss bakom kravet på att ersättning ska ges till transsexuella som tvingats till steriliserings för att ge dem upprättelse.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 05:23.

05:24 Ökat statligt ansvar för kostsamma diabeteshjälpmedel.

Diabetes är ett samlingsnamn för några sjukdomar som ger förhöjt blodsocker. Vid typ 1-diabetes har kroppen slutat tillverka insulin vilket innebär att man får för mycket socker i blodet.

De senaste 30 åren har diabetesforskningen rönt stora framgångar. Nya behandlingsmetoder och läkemedel har tagits fram som varit till direkt hjälp och nytta för den stora gruppen med diabetessjukdomen. Ny forskning visar också att blodsockervärdet bör ligga så jämnt och så nära normalt som möjligt under hela dygnet. Men forskarna står inför stora utmaningar eftersom antalet personer med diabetes växer lavinartat över hela världen samtidigt som sjukdomen går ned i åldrarna. I Sverige har man på senare år även sett en ökning av typ 1-diabetes bland mycket små barn.

Intensiv forskning pågår och forskargrupper går ned på cellnivå för att söka efter utlösande orsaker till diabetes med förhoppning om att kunna lösa gåtan. Diabetes typ 1 är en kronisk sjukdom som ställer stora krav på individen att hela tiden ha kontroll på sin sjukdom. Behandlingen består av att tillföra insulin i rätt mängd i rätt tid utifrån aktivitet, matintag och eventuell infektion.

Kortsiktigt är målet med behandlingen att undvika akuta symtom som uppstår vid för höga eller låga blodsockervärden, komplikationer som till och med kan leda till döden. Det långsiktiga målet är att förebygga komplikationer som nervskador, synnedsättning, njursvikt, fotsår och hjärt- och kärlsjukdom.

Komplikationer är relaterade till blodsockernivåerna. Egenkontroller är en del av förklaringen till att typ1-diabetiiker i dag har ett medelvärde på sitt blodsocker långt mycket bättre än för 30 år sedan. För en typ 1 diabetiker är det önskvärt att man kontrollerar sitt blodsocker flera gånger per dag och ger då enbart en ögonblicksbild av nivån och blir i längden smärtsamt med alla stick i fingret.

En otroligt snabb utveckling sker på marknaden med många fantastiska hjälpmedel för en kontinuerlig blodsockermätning. Dessa kan också kopplas till smarta pumpar som stänger av vid snabbt blodsockerfall och startar vid normalisering av blodsockret. Andra hjälpmedel som Flash Glucose Monitoring/FGM, sitter som en knapp, sensor, på överarmen som du enkelt skannar med mobiltelefonen och får direkt svar på ditt blodsockervärde med 8-timmars glukosminne och med tre

månaders datalagring.

Socialstyrelsen och barnläkarföreningen ger råd för hur dessa hjälpmedel borde användas, men vi ser att råden följs väldigt olika över landstingen. Var jag bor, vilket sjukhus jag hänvisas till och vilken läkare som jag går hos ska inte påverka vilka hjälpmedel jag får tillgång till för att kunna sköta min kroniska sjukdom på bästa sätt för att undvika komplikationer nu och i framtiden.

att Ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta för en nationell strategi för hur denna patientgrupp ska få en likvärdig vård och tillgång till likvärdiga hjälpmedel över hela landet.

2017-02-26

Birgitta Nordvall, Veronica Kerr

Partidistriktet Västerbottens yttrande:
Västerbottens partidistriktsårsmöte föreslår Rikstinget bifalla motionen

Motivering:
Diabetes typ1 är en kronisk sjukdom som ställer stora krav på individen. Sjukdomen innebär att patienten dagligen måste ha kontroll på sina blodsockervärden för att inte påverkas negativt både kortsiktigt och långsiktigt. Behandlingen består av att tillföra insulin i rätt dos i rätt mängd utifrån aktivitet, matintag och eventuell infektion.

Komplikationer är relaterade till blodsockernivån. Därför är patientens möjlighet och förutsättningar till egenkontroller avgörande för att minska risken för komplikationer. Utvecklingen av hjälpmedel är en viktig delförklaring till att dessa diabetiker har bättre värden idag än för 30 år sedan. Men tillgång till moderna hjälpmedel är mycket ojämlikt över landet.

Landsting och regioner har olika regler över vilka personer som får tillgång till hjälpmedel. Det gör vården ojämlik och innebär att vissa får bättre hjälpmedel än diabetiker i andra län och regioner. Vi håller med motionärerna om att det inte ska ha någon betydelse var patienten bor eller till vilket sjukhus han eller hon blir hänvisad, för att sköta sin diabetes så bra som möjligt. Därför borde alla diabetespatienter få samma tillgång till goda hjälpmedel.

Partistyrelsens yttrande:
Det är angeläget ur såväl behandlingsmässiga som patientsäkerhetsmässiga skäl att tillgången till både hjälpmedel och läkemedel vid exempelvis diabetes får karaktär av gemensamma funktioner i hälso- och sjukvården. Ett av skälen till att det inte är så idag, är att varje landsting behöver fatta beslut om tillgången i respektive landsting och då uppstår olikheter och brist på jämlik vård.

Som framgår av motionen är det synnerligen viktigt att diabetesvården tillförs tillräckliga resurser, dvs. prioriteras med hänsyn till risken för följdsjukdomar etc. De insatser som görs med s.k. hjälpmedel inom diabetesvården är i praktiken behandling och bör i lagar och föreskrifter betraktas just som behandling och inte

som hjälpmedel. Jämför t.ex. med insatser för andningsstöd genom respirator etc.

Socialstyrelsens nationella riktlinjer liksom beslut från TLV (Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket) mm behöver aktualiseras tätare för att tillgodose diabetesvården effektiva insatser med den inriktning som motionen föreslår. Det räcker alltså inte med en nationell strategi. Partistyrelsen anser att det handlingsutrymme som dessa myndigheter redan har är tillräckliga för att nå motionens syfte. Det är en uppgift för partiets arbete i och genom SKL (Sveriges kommuner och landsting) att åstadkomma en nödvändig reformering.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 05:24 besvarad.

05:25 Ge apoteken en ny roll i primärvården

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar. En ökande befolkning, allt fler äldre, fler kroniker med stora vårdbehov, stora pensionsavgångar, stora behov av investeringar i hälso- och sjukvården. Till detta finns en renoveringsskuld. Många fastigheter som används för vård och omsorg är i dåligt skick och inte anpassade till moderna arbetssätt. Samtidigt har vi en stark urbaniseringstrend vilket gör att det saknas lokaler för förskolor, skolor, vårdinrättningar och äldreomsorg i storstadsregionerna.

Primärvården är hårt pressad och ska göra allt fler uppgifter. Med den demografiska utvecklingen och allt fler äldre kommer fler ha kroniska sjukdomar vilket leder till att vårdens ”storkonsumenter” väntas bli allt fler. Alla dessa förväntas i första hand tas om hand i primärvården.

I storstadsregionerna föds allt fler barn och här ökar födelseöverskottet. Under första halvåret 2016 föddes 60 400 barn i Sverige vilket var 2 500 fler nyfödda än under första halvåret 2015. Under perioden avled även 46 100 personer vilket var knappt 1 300 färre än året innan. Födelseöverskottet, födda minus döda, blev därmed 3 700 personer högre än under motsvarande period året innan. (källa SCB). I den nationella läkemedelsstrategin anges att mellan 6 till 16 procent av alla som läggs in på sjukhus gör det på grund av läkemedelsrelaterade problem och att 3000 personer varje år avlider på grund av läkemedelsrelaterade problem. Idag är det en lagstadgad rätt för patienter för 75 år eller äldre och med fem eller fler läkemedel att få en så kallad läkemedelsgenomgång. Men detta genomförs inte på ett tillfredsställande sätt – och det finns stora skillnader över landet.

Den totala läkemedelskostnaden (inklusive slutenvård, receptfritt och de som används inom vården) uppgår till ca 48 miljarder kronor per år. I nationella läkemedelsstrategin uppskattas felaktig läkemedelsanvändning kosta 10 till 20 miljarder/år.

2015 antog Danmark en ny apotekslag där apotekens roll förtydligas som en del av hälso- och sjukvården. Ett konkret steg i denna riktning är att det i lagtexten även framgår att apoteken ska erbjuda läkemedelssamtal till nydiagnostiserade kroniker

för att öka följsamheten.
I studien ”Evidens for Apotekets rådgivning” i Danmark följdes 500 danska apotek med 500 astmapatienter.

Målet var att identifiera och lösa problemen i patienternas behandling som, om de inte åtgärdades, med stor sannolikhet skulle resultera i felbehandling. Under ett år minskade antalet läkarbesök med 16 procent. Andra studier har visat att akutinläggningar kan undvikas och stora summor sparas när det möjliggörs för apoteken att avlasta hälso- och sjukvården.

Många länder i Europa har en fungerande struktur som gör att apoteken har en mycket tydligare roll i vårdkedjan. Till exempel rådgivning, stöd och information, läkemedelsgenomgångar, hälsosamtal mm.

Apoteken finns över hela landet med generösa öppettider, högt utbildad personal och ett högt förtroende hos medborgarna. Apoteken har drygt 300 000 besökare om dagen. Redan idag utgör apoteken en viktig del inom hälso- och sjukvården i Sverige. På apoteken kontrolleras patienternas recept, mängden läkemedel, hållbarheten, att patienten har rätt kombination. Farmaceuten har även en genomgång med patienten om dennes kunskap om användandet av läkemedlet, samt besvarar alla frågor.

Apoteken skulle kunna bidra ännu mer till en mer tillgänglig och säker hälso- och sjukvård för patienten och en effektivare och billigare sjukvård för staten och landstingen. Apoteken kan potentiellt avlasta primärvården från vissa uppdrag.
Jag yrkar på:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att apotekens roll som en viktig länk i hälso- och sjukvården förtydligasi lagen om handel med läkemedel och i hälso- och sjukvårdslagen.

2017-02-14

Ella Bohlin

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Vi ställer oss bakom motionärens förslag. Att nyttja den kunskap och också utöka ansvarsområden, för den ofta välutbildade apotekspersonalen, ligger rätt i tiden. Det gynnar allmänhetens behov och tilliten stärks. Dessutom blir säkerheten vid läkemedelsanvändning för den enskilde medborgaren trygg. Kostnadsmässigt finns också goda förutsättningar till positiva effekter för både medborgaren och samhället, beroende på en mer träffsäker läkemedelsanvändning av den enskilde. Förutsättningar för denna positiva utveckling är en lagändring, men det bör inte vara en stridsfråga!

Partidistriktsstämman föreslår rikstinget besluta att:
bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären belyser vikten av att förstärka apotekens roll i vårdkedjan med syftet att

skapa en mer tillgänglig och säker hälso- och sjukvård för patienten samt en effektivare och billigare sjukvård för staten och landstingen.

De svenska apoteken sägs ibland utgöra både den första och den sista länken i vårdkedjan. Innan du behöver uppsöka primärvården kan du få professionell hjälp med egenvård på apoteken och ofta räcker det för att behandla lindriga åkommor. Om du fått ett läkemedel förskrivet kommer du också till apoteken för att hämta ut och få mer information och råd om hur du ska använda ditt läkemedel. Apoteken möter årligen långt fler personer än primärvården.

Mot denna bakgrund är det angeläget att apoteken fortsätter att utvecklas. Apoteken har en viktig roll att spela för både folkhälsa och bättre läkemedelsanvändning. Med den höga kompetens som finns på apoteken, finns också en potential att genom nya tjänster avlasta primärvården. En sådan utveckling pågår i andra länder och bör aktivt främjas även i Sverige. Partistyrelsen ställer sig därför bakom motionärens yrkande att i enlighet med intentionen i motionen ”Ge apoteken en ny roll i primärvården” verka för att apotekens roll som en viktig länk i hälso- och sjukvården förtydligas i lagen om handel med läkemedel och i hälso- och sjukvårdslagen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 05:25.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

05:26 En digitaliseringsmiljard för att klara språnget

Om inga förändringar görs i arbetssätt och bemanning behövs 225 000 nya medarbetare i vården och omsorgen fram till 2023. Dessutom kommer det krävas 13 kronor mer i skatt för att finansiera välfärden år 2035. Detta enligt uppgifter från Inera.

Den enskilt starkaste förändringsfaktorn i samhället kommande åren anses vara digitalisering. Ett alternativ till skattehöjning och brist på personal är ett rejält digitalt språng (+2000 %). Det handlar om att använda information på nya banbrytande sätt, men också om att bättre involvera och ge mer makt och ansvar till medborgarna.

Digitaliseringen kommer spela roll för hela samhällsutvecklingen. Det är en bransch för nya jobb. Den spelar roll för en bättre och mer värdig äldreomsorg, för hur fler barn ska klara skolan, för arbetsmiljö, för en mer jämlik sjukvård och för miljön.

Hur ska Kristdemokraterna uppfattas på det digitala området? Nej, ja eller kanske? Under alliansregeringen beslutades att Sverige ska vara ledande i världen på digitalisering, vilket Sverige nästan är och har varit, men andra länder utvecklas nu snabbare än Sverige.

Att införa nya banbrytande digitala flöden kostar på och uppfattas många gånger som en belastning på redan hårt pressad personal. Mycket finns att spara och göra på området samverkan och standardisering då kommuner och landsting är ofta bundna till helt egna IT-lösningar. Men det är dyrt att byta. Vem ska byta och vem står för kostnaden?

Ytterligare problematik är brist på nyckeltal och fakta som visar på effekten av investeringarna. Därmed halkar gärna investeringarna ner på prioritetsordningen.

Regeringen har kommit överens med SKL om en handlingsplan för e-hälsa där samverkan och standardisering är stora delar, men faktum kvarstår – vem ska stå för kostnaderna för transformeringen i en tid då det saknas personal, platser till förskolor och äldreboenden och då patienter ligger i korridorer.

Det kommer krävas statliga satsningar om vi vill skynda på utvecklingen. En sådan satsning kunde med fördel ha en liknande konstruktion som Maria Larssons äldresatsning, där samverkan mellan kommun och landsting premierades och Göran Hägglunds kömiljard, där de som lyckades bäst fick mest. Båda dessa statsbidrag har spelat stor roll för höjd produktivitet och för samarbete över gränser där den lilla människans behov varit i fokus.

Vi vill att Kristdemokraterna vågar stå för en politik med ett rejält digitalt kliv. En politik där digitaliseringen kopplas samman och stärks med våra värderingar om de mänskliga behoven, om god hushållning av våra resurser och framtidstro på en ny bransch. En politik som leder till att vår generation tagit nödvändiga kliv för att klara välfärden utan kraftiga skattehöjningar.

Vi föreslår

att partistyrelsen får i uppdrag att utarbeta och föreslå en digitaliseringsmiljard.

2017-04-20

Elisabeth Kihlström, Malin Gabrielsson, Mia Frisk, David Winerdal, Sofia Modigh, David Winderdal

Partidistriktet Värmlands yttrande:
Digitaliseringen spelar stor roll för hela samhällsutvecklingen och anses vara den enskilt starkaste förändringsfaktorn de kommande åren. Vi behöver ta tillvara och använda information på nya sätt. Kristdemokraterna i Värmland delar motionärernas uppfattning att det kommer krävas statliga satsningar om vi vill skynda på utvecklingen. Vi vill ha en jämlik vård och jämlika villkor i hela landet och då måste vi ge förutsättningar för hela landet att klara välfärden utan kraftiga skattehöjningar. En digitaliseringsmiljard skulle kunna bidra till att få fart på denna utveckling.

Kristdemokraterna i Värmland föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen avslås

Partidistriktet Västmanlands yttrande:
Årsmötet beslutar att bifalla motionen samt sända den vidare till Rikstinget

Partistyrelsens yttrande:
Digitaliseringen har stor förändringspåverkan i samhället. Digitaliseringen sker både i offentlig regi och i samverkan med privata näringslivet. Exempel på appar och nya sätt att möta sin läkare effektiviserar och sänker kostnaderna. Likt motionärerna skriver har det offentliga ett viktigt uppdrag i att anamma ny teknik och att använda dess kraft för att effektivera och förbättra sin service. Vi håller det inte lika troligt som motionärerna att digitaliseringen i sig kommer lösa finansieringsutmaningen i kommuner och landsting. Men det är däremot en viktig kraft som långsiktigt kommer att sänka finansieringsbehoven. Långsiktigt kan digitaliseringen innebära betydligt mindre personal och att robotteknik övertar delar av sjukvårdens uppgifter. Men det måste också få ske när den utvecklingen så tillåter.

Vi inser att utvecklingen av e-hälsa och inkorporeringen av ny teknik skulle kunna gå snabbare och bli mer utbredd. Kommuner och landsting har utmaningar på det området. Men att öronmärka pengar till breda digitaliseringsinvesteringar finner vi onödigt och delvis riskabelt. Kommuner och landsting borde inom ramen för deras ansvarsområde kunna prioritera digitalisering, eftersom det ger just effektiviseringsvinster. Och att beräkna detta är alldagliga beräkningar. Ute i kommun och landsting handlar det mest om prioriteringar inom ramen för den egna budgeten.

Motionärerna nämner kömiljarden som ett framgångsrikt exempel. Men likheterna är få med en digitaliseringsmiljard. Kömiljarden hade en tydlig och snäv problembild, som gällde för en majoritet av landstingen i landet. Miljarden skulle lösa ett problem som under lång tid hade förvärrats. Förbättringar kunde enkelt mätas likvärdigt och därmed var kömiljarden både träffsäker och enkel att hålla likvärdig. Digitaliseringsmiljard som motionärerna föreslår har en betydligt bredare definition och har, till skillnad från kömiljarden, ingen problembild. De effektiviseringar som motionärerna eftersöker sker ju som följd av den digitalisering som just nu sker. Att bland angelägna vård och omsorgssatsningar särskilt prioritera pengar till ett område som redan utvecklas i rätt riktning och som effektiviserar anser partistyrelsen är felprioriterade resurser.

Risken är också att pengarna är svåra att följa upp och utvärdera, eftersom de kan betyda olika för olika landsting. En digitaliseringsmiljard blir därför mer som en subvention, som sänker investeringskostnaden för inköp, men inte stärker incitamentet att göra rätt prioriteringar eller lösa en tydlig problembild.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen i motion 05:26.

05:27 Inför legevaktssystem i sjukvården

”Man med bruten hand fick vänta 15 timmar på akuten”. ”Sjukt barn väntade åtta timmar på att få träffa en läkare”. Ja, så kan tidnings¬rubrikerna se ut.
Väntetiderna på våra akutmottagningar runt om i landet har tyvärr blivit längre de senaste åren. Socialstyrelsen har sedan 2010 granskat väntetider på 70 sjukhusbundna akutmottagningar. Den senaste kartläggningen som gjordes 2014 visade att den genomsnittliga totala vistelsetiden för samtliga akutmottagningar var 2 timmar och 50 minuter. Detta är en något längre tid än vid motsvarande mätning 2013. Sedan den första mätningen 2010 har vistelsetiden ökat med 28 minuter.

Samarbetet mellan vård¬cent¬raler och akutmottagningar är en av de största utmaningarna för svensk sjukvård. I många fall söker sig patienter till akuten med mindre akuta åkommor vilket resulterar i långa väntetider. Patienter vänder sig inte i första hand till vårdcentralen som egentligen vore rätt instans.
Det kan i sin tur bero på ett antal olika orsaker. Patienterna kanske inte känner till vårdcentralen och den vård som erbjuds där. Råden via sjukvårdsupplysningen slutar oftast i rekommendationen att åka in akut. Ibland kan det också vara svårt att få tid när det passar. Ibland åker patienten direkt till akuten för att patienten själv gör bedömningen att rekommendationen ändå kommer vara att söka sig till akuten.
Oavsett skälen är alla överens om att förmågan att vårda rätt patient på rätt vårdnivå kommer vara helt avgörande för att skapa en bättre vård i framtiden och möta vårdbehoven. Enbart bättre information eller riktade reklam¬kampanjer kommer inte att räcka för att ändra patienters sök¬mönster. Här kan den norska modellen med ”legevakt” vara en intressant väg framåt.

Legevakten är, enkelt uttryckt, en lokal vårdkontakt med möjlighet till direktinläggning av patienter på sjukhus. Legevakten blir en ”gatekeeper” genom att den ger remiss till akuten.
Såväl Norge som Danmark använder sig av detta system.
För livs¬hotande skador gäller som vanligt larmnummer, ambulans och akutmottagningar. För enklare besvär dagtid är hus¬läkaren på vårdcentralen rätt nivå. Men om problemen uppstår på kvällar och helger är det i stället lege¬vakten som patienten vänder sig till. En legevakt har betydligt större mandat än vårdcentralen och kan vid behov direkt skriva in patienter på sjukhus. Grunden i det norska systemet bygger på att patienten alltså har en fast läkarkontakt på sin vårdcentral. De är privatpraktiserande läkare som har avtal med staten, och alla invånare ska vara listade hos en sådan läkare. Läkarna är småföretagare, och patienterna är listade hos läkarna, inte hos ett större bolag. Läkarna planerar själva vården.

Före reformen var 67 procent av alla norrmän listade hos en allmänläkare. I dag är täckningen nästan hundra procent. En genomsnittlig fastläkare 2014 hade en lista med 1 124 namn, jämfört med cirka 1950 i Sverige. I Norge har antalet ” fastelaegare” ökat med 23 procent, jämfört med situationen innan de genomförde sin reform). Med kontinuitet undviker hälso- och sjukvården också det vanliga ¬fenomenet att patienter tvingas upprepa sin sjukdomshistoria vid ett flertal tillfällen innan de får vård.

Jag yrkar på:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verkar för att införaett legevaktsystem

enligt den norska modellen i svensk sjukvård.

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verkar för att patienter ska ha en fast läkarkontakt i primärvården

2017-02-14

Ella Bohlin

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Partidistriktsstämman delar motionärens bedömning "...att förmågan att att vårda rätt patient på rätt vårdgivare kommer att vara helt avgörande för att skapa en bättre vård i framtiden och möta vårdbehoven". I Norge och Danmark tillämpas systemet med legevaktssystem och en fast läkarkontakt för att åstadkomma detta. Även Sverige bör införa detta system för en effektivare sjukvård.

Partidistriktsstämman föreslår rikstinget att:
bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären beskriver att det är avgörande att vårda rätt patient på rätt vårdnivå för att möta vårdbehoven och att skapa en bättre vård i framtiden. Partistyrelsen instämmer till fullo med intentionen i motionen ”Inför legevaktssystem i sjukvården” och att stärka patientens ställning inom vården är en angelägen och prioriterad fråga inom partiet.

Kristdemokraternas hälso- och sjukvårdspolitik utgår från att varje människa är unik och att alla personer har samma absoluta och okränkbara värde. Den solidariskt finansierade hälso- och sjukvård är välfärdens kärna och den som har störst behov ska ges företräde i vården. Hälso- och sjukvården ska kännetecknas av värdighet, kvalitet, tillgänglighet och jämlikhet. De grupper som har svårt att göra sina röster hörda eller utnyttja sina rättigheter ska garanteras särskilt stöd. Motionären beskriver värdet av det så kallade ”legevakt-systemet” som tillämpas i Norge och Danmark för att tillse att varje enskild patient blir hänvisad till rätt vårdinstans.

Där legevakt-systemet tillämpas är det fortfarande det vanliga larmnumret, ambulans och akutmottagningar som gäller vid livshotande skador eller tillstånd. Och vid enklare besvär dagtid är det husläkaren på vårdcentralen som man vänder sig till. Men om problemen uppstår på kvällar och helger är det i stället legevakten som patienten vänder sig till. En legevakt har betydligt större mandat än vårdcentralen och kan vid behov direkt skriva in patienter på sjukhus. Grunden i det norska systemet bygger på att patienten alltså har en fast läkarkontakt på sin vårdcentral.

Partistyrelsen instämmer med motionären att det är viktigt med en fast läkarkontakt inom primärvården. Genom Kristdemokraternas motion till riksdagen 2016/17:3305 ”Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg” har partistyrelsen bland annat tagit ställning för att stärka patientens personliga vårdkontakt genom att förespråka ett återinförande av konceptet med

patientansvarig läkare (PAL).

Patientansvarig läkare infördes i hälso- och sjukvårdslagen år 1991. Syftet var att främja kontinuitet och patientens anknytning till en viss läkare. 2010 infördes dock en ny bestämmelse i hälso- och sjukvårdslagen som innebär att verksamhetschefen ska se till att vården tillgodoser patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet genom att verksamhetschefen ska utse en ”fast vårdkontakt” för patienten om det är nödvändigt, eller om en patient själv begär det. Det ersätter det tidigare kravet på att utse en PAL. Den fasta vårdkontakten behöver heller inte nödvändigtvis tillhöra sjukvårdspersonalen.

Enligt tidigare lagstiftning var vårdgivarna ansvariga för att tillgodose patienternas behov av samordning och kontinuitet i vården genom möjligheten att välja en fast läkarkontakt i primärvården och hälso- och sjukvården genom en patientansvarig läkare. Tyvärr har resultatet blivit att det inte sällan saknas en läkare med ett övergripande medicinskt ansvar för patienter med svåra sjukdomstillstånd. Detta i sin tur skapar ett läge där patienter ”slussas runt” mellan olika vårdkontaktakter utan att någon har ett medicinskt helhetsansvar för patienternas hälsotillstånd. Dagens utformning av lagkravet har inte inneburit en ökad trygghet för patienten. Även personer med mycket allvarliga diagnoser som kan komma att leda till en nära förestående för tidig död, vittnar om hur de slussas runt mellan olika läkare utan att veta vem de ska möta härnäst eller varför. Känslan av att vara ”ett fall” och inte en person med vårdbehov förstärks när helhetsansvaret saknas.

För att undvika situationer där patienter utsätts för otydligt ansvarstagande och för att skapa mer av trygghet och en patientsäker vård bör det tidigare systemet med patientansvarig läkare PAL återinföras i lagstiftningen. I samband med vård ska patienten ha rätt till en namngiven PAL som sin fasta vårdkontakt. Bara om patienten aktivt avstår från detta kan det räcka med en samordnad vårdplanering i den utformning som idag finns i lagstiftningen.

Det ska komma an på den patientansvarige läkaren att samordna de övriga specialiteter som patienten kan ha behov av oavsett om det är flera kompletterande fasta vårdkontakter eller vårdkontakter av mer tillfällig natur. Även om syftet med lagändringen 2010 var att öppna för ett mer flexibelt arbetssätt där den person i teamet som är bäst lämpad i det individuella fallet skulle utses till fast vårdkontakt så har detta för många patienter blivit helt otillräckligt. Därför föreslår vi att patientansvarig läkare återinförs och avsätter 300 miljoner kronor för vartdera året 2017–2020.

Vi har även föreslagit ytterligare prioritering av primärvården. En bättre tillgänglighet också på kvällar och helger i primärvården och en närmare koppling mellan primärvården och vårdguiden 1177 skulle göra det möjligt för patienter med akuta behov som inte kräver specialistsjukhusets resurser att få vård i tid på rätt vårdnivå. Det är också syftet med det legevaktssystem som finns i våra grannländer. Vi menar dock att det remisskrav som finns i den norska och den danska modellen inte är nödvändig för att uppnå samma mål. I övrigt finns dock mycket goda erfarenheter att hämta från deras erfarenheter och det bör fortsatt utgöra en inspiration för utvecklingen av vården i Sverige.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 05:27 besvarad.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

05:28 Säkra barnens sjukvård

En stor skillnad mellan barn och vuxna är att barn inte kan vänta. Går det för lång tid är barnen inte längre barn.

I takt med att vi räddar allt fler barn vid tidig födsel och från svåra sjukdomar ökar behovet av vård av sjuka barn och därmed behovet av kompetent och erfaren personal på området.

En gemensam problematik för bemanningen på sjukhusen i landet är att det är svårt att hitta specialistutbildade barnsjuksköterskor. Efter avslutad utbildning väljer de ofta att arbeta inom den förebyggande vården, dvs barnhälsovården eller skolhälsovården.

Som specialistutbildningen ser ut idag har utbildningens fokus riktats mot just den förebyggande vården och barnets utveckling snarare än vården av sjuka barn. Kunskapen om vård av sjuka barn, som rör ett mycket brett spann av sjukdomar och behandlingsmetoder, fås främst genom många års erfarenhet av arbete på sjukhus.

Personer med så lång erfarenhet av sjuka barn blir allt mer sällsynt och svårrekryterad. Då dagens anställda är mer rörliga behöver det därför finnas utbildningsvägar för att snabbare nå rätt kompetens för rätt arbetsuppgifter.

Karriärvägarna för specialistsjuksköterskor utreds och prövas i hela landet och i vissa landsting utbildas nu avancerade specialistsjuksköterskor, en påbyggnadsutbildning inom exempelvis onkologi, för specialistsjuksköterskor.

En påbyggnadsutbildning till avancerad specialistsjuksköterska med inriktning ” vård av sjuka barn” skulle kunna vara en möjlig karriärväg för att intressera fler barnsjuksköterskor att stanna i sjukvården och samtidigt höja kompetensen på en barnklinik.

En annan möjlig väg är att ändra innehållet, eller att göra vissa kurser valbara inom nuvarande specialistutbildning, för att de som vill ska kunna välja kurser riktade mot sjukvård. Samtidigt kunde vissa arbetsuppgifter i sjukvården definieras att endast få utföras av den som har en specifik kompetens. På liknande sätt som finns inom operation och anestesi.

Utan barnsjuksköterskor på sjukhusen haltar vården av sjuka barn. Tiden har sprungit ifrån dagens utbildning och karriärvägar. Dags att tänka nytt.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi

att partistyrelsen får i uppdragutreda och föreslå hur barnsjuksköterskans yrkesroll och utbildning kan ändras för att bättre matcha dagens och framtidens behov av sjuksköterskekompetens inom barnsjukvården.

2017-03-25

Malin Gabrielsson, Anna-Karin Klomp, Ingemar Kalén, Birgitta Sacrédeus, Elisabeth Kihlström, Ewa Sundkvist, Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Birgitta Sacredéus, Ewa Sundqvist

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
Barn är inte små vuxna och kräver därför vård och omsorg som är anpassad efter dem. Likaså är sjukdomar och behandlingar annorlunda när det gäller svårt sjuka barn, oavsett om sjukdomen drabbar både vuxna och barn.
Idag räddas allt fler människor till livet, det gäller såväl barn som vuxna och äldre. Det finns specialistsjuksköterskor för sjuka vuxna och äldre men det saknas tillräckligt med kompetenser när det gäller vård för svårt sjuka barn.

Distriktsstyrelsen i Örebro län anser därför att det är viktigt att det finns sjuksköterskor med kompetens inom avancerad barnsjukvård och därför är det viktigt att det finns möjlighet till påbyggnadsutbildning eller utvecklad specialistutbildning. Med hänvisning till ovanstående föreslås att motionen bifalls.

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Distriktet menar att barnsjukvården är ett angeläget område och att det finns behov av utvecklingsinsatser i enlighet med vad som framförs i motionen.
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Säkra barnens sjukvård.

Partidistriktet Sörmlands yttrande:
Motionärerna belyser en brist inom svensk sjukvård gällande specialistsjuksköterskor. Behovet klargörs i motionen om framtidens behov av kompletterande utbildning inom barnsjukvården. Partidistriktet tycket att förslaget är realistiskt och går att förändra genom politiska beslut.

Partidistriktstämman föreslår rikstinget att anta motion

Partidistriktet Västmanlands yttrande:
Årsmötet beslutar enhälligt att bifalla motionen samt sända den vidare till Rikstinget

Partidistriktet Värmlands yttrande:
Motionärerna har identifierat ett viktigt område inom sjukvården där vi genom att förändra och förbättra utbildningen till barnsjuksköterska kan bidra till att säkra barnens sjukvård. Den medicinska utvecklingen går fort och vi kan med rätt kompetens rädda många svårt sjuka barn. Det är brist på specialistutbildade barnsjuksköterskor idag. För att säkerställa dagens och framtidens behov av kompetens inom barnsjukvården är det viktigt att vi ser över hur utbildningen och yrkesrollen kan förändras för att bättre tillgodose behovet av sjuksköterskekompetens inom barnsjukvården.

Kristdemokraterna i Värmland föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionen ”Säkra barnens sjukvård” belyser behovet av att stärka kompetensen inom vården vilket är en angelägen fråga för partistyrelsen då barn och unga är en prioriterad patientgrupp för Kristdemokraterna.

Tryggheten och patientsäkerheten ska stå i fokus för all vård. För att säkerställa att alla barn får en grundläggande hälso- och sjukvård samt specialiserad barnsjukvård av högsta kvalitet handlar det till stor del om tillgången till personal och vårdplatser, men också om ökade resurser. Precis som motionärerna belyser krävs en långsiktig satsning på personalens kompetensförsörjning. Men vi behöver också utbilda fler. Det är ett faktum att det råder brist på utbildade sjuksköterskor. Här måste regeringen och sjukvårdsministern prioritera fler utbildningsplatser.

För att åtgärda kompetensbristen inom vården har antalet utbildningsplatser till olika vårdutbildningar byggts ut under flera år. Vi bedömer dock att behoven är ännu större än vad som kan ges med det utrymme som anges i regeringens budget. I Kristdemokraternas motion till riksdagen 2016/17:3305 ”Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg” avsatte vi därför ytterligare 50 miljoner kronor 2017, 100 miljoner kronor 2018, 150 miljoner kronor 2019 samt 200 miljoner kronor 2020 för att bygga ut antalet platser inom framförallt specialistutbildning för vårdpersonal. Partistyrelsen har tidigare identifierat behovet av fler utbildningsplatser inom psykiatrin, men delar motionärernas syn på betydelsen av att stärka kompetensen även inom barnsjukvården.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta första attsatsen i motion 05:28.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

05:29 Öka det statliga inflytandet i sjukvården för en mer jämlik vård

Svensk hälso- och sjukvård håller hög internationell standard. Ändå måste vi konstatera att den inte är jämlik. Det ska inte bero på vilken adress man bor på, hur stor chans man ska ha att överleva en svår sjukdom!

”Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.” Detta slås fast i Hälso- och sjukvårdens portalparagraf. Vidare heter det att ”Hälso- och sjukvården ska bedrivas så att den uppfyller kraven på en god vård. Detta innebär att den ska särskilt

1. vara av god kvalitet med en god hygienisk standard och tillgodose patientens behov
av trygghet i vården och behandlingen,
2. vara lätt tillgänglig,
3. bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet,
4. främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen,
5. tillgodose patientens behov av kontinuitet och säkerhet i vården.”

Allas lika rätt till en god, trygg och säker vård, med kontinuitet och patientens självbestämmande och integritet är alltså grundläggande och skärptes under åren med Göran Hägglund (KD) som socialminister. Under samma period utvecklades Öppna Jämförelser för att stimulera landsting och regionerna till eget utvecklingsarbete. Till stöd för detta arbetar Socialstyrelsen fram Nationella Riktlinjer för en rad sjukdomsgrupper.

Som resultat kan man över tid se att kvalitet och resultat utvecklas överlag, men att stora skillnader består mellan resultaten vid olika diagnoser eller andra parametrar, vid jämförelse mellan de tjugoen landstingen/regionerna. Idag varierar exempelvis femårsöverlevnaden vid äggstockscancer kraftigt; från 37,2 procent i landstinget med sämst resultat till 63,3 procent i det landsting som lyckas bäst.

Vid kommun- och landstingsdagarna 2014 lanserade vår dåvarande partiledare Göran Hägglund förslaget om förstatligande av sjukvården, för att komma tillrätta med den ojämlika vården. Det blev en stor fråga i valrörelsen och det finns bedömare som säger att just den frågan var huvudorsaken till att Kristdemokraterna gjorde bättre resultat i landstingsvalen än i riksdagsvalet.

I en artikel i Svenska Dagbladet den 9 januari 2017 följer den nuvarande partiledningen, med Ebba Busch Thor, Jakob Forssmed och Emma Henriksson, upp Göran Hägglunds initiativ. De föreslår att ansvaret för den avancerade sjukhusvården ska flyttas över till en samlad statlig styrning och att strategiska utvecklingsfrågor snarast bör föras över till staten. Det bör innehålla kunskapsstyrning och kompetensförsörjning som kräver gemensamma lösningar. De pekar också på det nödvändiga samspelet med övrig sjukhusvård och primärvård och inte minst behovet av en rejäl förstärkning av primärvården, för att den samlade sjukvården ska nyttjas mer effektivt.

Kristdemokraterna byggde i regeringsställning upp stor trovärdighet i hälso- och sjukvårdsfrågor. Det finns goda skäl att hålla i positionen som det bästa sjukvårdspartiet. Därför föreslår vi Rikstinget

att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram program/strategi för hur man genom ökat statligt inflytande ska uppnå en jämlik hälso- och sjukvård oavsett bostadsort för Sveriges invånare och oavsett vårdnivå.

2017-03-25

Gudrun Brunegård, Mona Hammarstedt, Anna-Karin Klomp, Lars-Erik Olofsson, Birgitta Nordvall, Birgitta Södertun, Anette Asplund, Ella Bohlin, Ewa Sundkvist,

Ingemar Kalén, Marie-Louise Forslund Mustaniemi

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
En av de viktigaste principerna för svensk hälso- och sjukvård är att befolkningen ska få vård på lika villkor. Trots detta ser vi i dag oacceptabla regionala skillnader i medicinska resultat och kvalitet inom den svenska hälso- och sjukvården. Dessa skillnader har funnits i årtionden, och med ökad kunskap, forskningsgenombrott och en mer avancerad sjukvård kommer detta bli ett allt större problem.

Den högteknologi som behövs och den specialisering som är nödvändig för avancerad sjukvård kan omöjligt finnas i alla regioner/landsting, och skapar en ojämlik vård.

Det är viktigt att partistyrelsen utarbetar en strategi även med tanke på Socialstyrelsens utredning om vilken sjukvård som ska utgöra rikssjukvård samt vid vilka regioner/landsting den ska bedrivas. Rikssjukvården innebär en centralisering av viss högspecialiserad vård, vilket ska ge en högre vårdkvalitet.

Med hänvisning till ovanstående föreslås motionen bifallas.

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Svensk sjukvård kan inte idag erbjuda en jämlik vård. En rimlig utgångspunkt är att det inte ska bero på var du bor för att vara säker på att du får en god vård i rimlig tid. Kristdemokraterna har tidigare lyft frågan om att öka det statliga inflytandet över svensk sjukvård. Det är nu viktigt att följa upp det förslaget med ett framtagande av ett program/strategi för hur detta ska kunna genomföras.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partidistriktet Sörmlands yttrande:
Svensk sjukvård håller hög standard men det saknas en jämlik specialistsjukvård. Problemet inom sjukvården blir extra tydligt i jämförelse inom vissa komplexa sjukdomar såsom äggstockscancer. Överlevnadsfrekvensen har kraftiga skillnader inom landstingen. Den ojämlika vården måste bli mer jämlik och då med en huvudman - staten som ansvarar för specialistsjukvården i hela landet. Låt hela Sverige leva.
Partidistriktet tycket att förslaget är realistiskt och går att förändra genom politiska beslut

Partidistriktstämman föreslår rikstinget att anta motion

Partidistriktet Västerbottens yttrande:
Västerbottens partidistriktsårsmöte föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Målet för hälso och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Allas lika rätt till en god, trygg och säker vård men även jämlik vård är en grundläggande rättighet för befolkningen.
Befolkningsunderlaget utgör en stor del av grunden till den specialiserade vården. Med sviktande befolkningsunderlag inom vissa regioner ökar risken för en ojämlik vård för landets befolkning.

Ansvaret för den avancerade sjukvården, kunskapsstyrning och kompetensförsörjning bör därför flyttas över till en samlad statlig styrning.

Partidistriktet Skånes yttrande:
Motionen lyfter vikten av att alla medborgare oavsett bostadsort ska ha rätt till bra och adekvat vård. Vissa specialistkompetenser ska i ökad omfattning samlas i olika centra för att kunna upprätthålla och erbjuda absolut toppnivå. För den enskilde är det alltid viktigare att få bästa vård jämfört med restid.
PDÅ i Skåne beslöt att bifalla motionen

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:
Motionen bifalles.

Partidistriktet Norrbottens yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Öka det statliga inflytandet i sjukvården för en mer jämlik vård

Partistyrelsens yttrande:
Intentionen i motionen ”Öka det statliga inflytandet i sjukvården för en mer jämlik Sjukvård” är en mycket angelägen fråga för partistyrelsen. En av de viktigaste principerna för svensk hälso- och sjukvård är att befolkningen ska få vård på lika villkor. Trots detta finns det oacceptabla skillnader i medicinska resultat och kvalitet. Skillnader har funnits i årtionden och är ett problem som vi delar med alla jämförbara länder i världen men det är inte skäl att acceptera skillnader i framtiden. Våra kunskaper om både hur skillnaderna ter sig och orsakerna till dem har ökat genom bland annat satsningen på öppna jämförelser av vårdens resultat.

Medicinsk kvalitet och medicinska resultat skiljer sig åt såväl för de stora folksjukdomarna som för de mer sällan förekommande diagnoserna och behandlingarna. Det är inte rimligt. Det finns dessutom exempel som visar att hälso- och sjukvården riskerar att förstärka, snarare än att jämna ut, ojämlikheter som beror på bland annat kön eller socioekonomisk bakgrund. Sannolikheten för att högutbildade personer behandlas med nya, dyrare läkemedel vid hjärtsviktsbehandling är till exempel större än för lågutbildade och personer som är födda utanför EU.

För 155 år sedan tog landstingen över ansvaret för vården i vårt land. Då var medicinerna få och inte särskilt verksamma, då var tekniken väldigt primitiv jämfört med i dag. Om vi skulle börja från början med att bygga upp Sverige politiskt och administrativt, skulle knappast någon föreslå att sjukvården bröts ut från allt annat och underordnades tjugoen åtskilda landsting. För att hela befolkningen ska få likvärdig tillgång till vård och för att de resurser vi lägger på vården ska användas så effektivt som möjligt är det inte rimligt att fortsätta i en sedan länge föråldrad ansvarsmodell.

I dag opereras även mycket sällsynta cancerformer på tjugotalet sjukhus. Det leder till att de som utför en viss typ av behandlingar inte får göra det tillräckligt ofta och därmed inte får tillräckligt med fortbildning. Bristen på fortbildning är påtaglig inom flera av sjukvårdens verksamheter och det påverkar kvaliteten. Den nyligen avlämnade utredningen SOU 2015:98 ”Träning ger färdighet – Koncentrera vården för patientens bästa”, pekar tydligt på vinster, både för den enskilda patienten och för samhället, med en mycket mer koncentrerad vård. Ett ökat statligt ansvar för vården behövs om vi alla ska få del av de stora framsteg som hela tiden görs. Ett förstatligande av sjukhusvården är ett viktigt led i detta.

Erfarenheterna från den norska omorganisationen med statligt huvudmannaskap är mycket goda. Våra länders många likheter talar för att den svenska vården bör lära av Norges erfarenheter. Vår slutsats är att det i våra respektive länder är staten som ska ha huvudansvaret för att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård även i framtiden.

För att utreda förutsättningarna runt ett förstatligande av sjukvården föreslår Kristdemokraternas motion till riksdagen 2016/17:3305 ”Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg” i enlighet med intentionen i motion ”Öka det statliga inflytandet i sjukvården för en mer jämlik Sjukvård” att en parlamentarisk utredning tillsätts för att överväga olika vägar för att uppnå en effektivare, mer rättvis och jämlik vård, genom en mer ändamålsenlig uppgiftsfördelning mellan stat och huvudmän.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad i motion 05:29.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

05:30 Ett sammanhållet sjukvårdssystem

Det är ett problem att vi har en ojämlik vård i landet och faktiskt inom landsting. Men frågan är då om ökad statlig styrning/förstatligande av sjukhusvården/ avancerad sjukvård/högspecialiserad vård är rätt väg? Vi tror inte det. Dessutom verkar det finnas en hel del oklarheter i vad partiet anser borde vara underställt staten.

Vad som är sjukhusvård råder det inget tvivel om, men vad är avancerad sjukvård eller högspecialiserad sjukvård? Idag bedrivs mycket avancerad sjukvård i hemmen. Och det som är avancerad sjukvård idag, görs på de flesta större sjukhusen imorgon.

Statlig styrning sker idag genom bl a nationella riktlinjer, lagar och överenskommelser mellan Socialdepartementet och SKL.

De senaste åren har utvecklingen inom cancervården med nivåstrukturering tagit fart. Detta tack vare Göran Hägglunds cancerstrategi med Regionala cancercentrum och att man tydligt kan följa vårdresultat och väntetider. Även inom

läkemedelsområdet har landstingen samlat sig för ett ordnat införande av nya dyra läkemedel för att bidra till jämlik vård.

Skandionkliniken har byggts upp genom ett samarbete mellan landstingen, likaså byggs nu en struktur för ambulansflyg. Landstingen var de som tog initiativ till den nationella strokekampanjen som blivit mycket uppmärksammad och gett resultat.

Rikssjukvårdsnämnden finns för fördelning av mycket högspecialiserad vård. Den skulle med fördel kunna fungera mer optimalt och inte styras av revirtänkande och konkurrens. En del vård kanske enbart ska utföras på ett ställe i Norden?

Då det är viktigt att ha en sammanhållen vårdkedja vore det olyckligt om man införde ännu nivå för samverkan. Det finns redan idag problem med samverkan mellan landsting och kommuner som drabbar patienten. Troligt är att det även skulle bromsa utvecklingen där mer vård går från sluten vård till öppenvård och från sjukhus till primärvård och i hemmet.

På vilket sätt kan ökad statlig styrning/förstatligande av sjukvård påverka vårdresultaten på de olika sjukhusen? Hur underlättar det rekrytering av specialistkompetens till Norrland?

Den ojämlika vården blir tydlig genom exempelvis Öppna Jämförelser och det måste varje landsting arbeta med. Ingen vill hamna i botten på en sådan lista. Det är ett ständigt förbättrings- och utvecklingsarbete som måste ske i landstingen.

Vi yrkar

att ett nytt hälso- och sjukvårdspolitiskt program arbetas fram utifrån en sammanhållen regional sjukvård.

2017-02-08

Mia Frisk, Per Larsson, Birgitta Sacrédeus,

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen att antas

Partidistriktet Östergötlands yttrande:
Motionärerna ställer relevanta frågor kring hur vi bäst skapar ett sammanhållet sjukvårdssystem för att bäst möta den enskilde patientens individuella behov, i hela landet. Som motionärerna pekar på, sker alltmer avancerad sjukvård i patientens hem, och vård som tidigare endast tillhandahölls på ett fåtal sjukhus, finns idag på alltfler sjukhus, bland annat tack vare den medicinsktekniska utvecklingen som skett. Det har också, som motionärerna tar upp, skett ett utökat nationellt utbyte och samarbete mellan landsting/regioner och sjukvårdsregioner. Regionala cancercentrum, kommunalförbundet avancerad strålbehandling, ambulansflyg, rikssjukvårdsnämnden och nationella kampanjer är några exempel. Att ytterligare stärka samarbetet och den regionala samordningen är nödvändigt för att få en mer jämlik vård över landet. Därför föreslår vi rikstinget att bifalla motionen.

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Distriktet delar motionärernas uppfattning att det behöver klarläggas hur sjukvården ska organiseras i vårt land. Kristdemokraterna har verkat för större och färre regioner, men frågan är nu, åtminstone för en tid, avförd från dagordningen. Kristdemokraterna har också, genom rikstingsbeslut, tagit ställning för ett förstatligande av sjukhusvården. Det finns mot bakgrund av detta skäl att i ett program närmare belysa hur den regionala hälso- och sjukvården ska organiseras. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Ett sammanhållet sjukvårdssystem.

Partistyrelsens yttrande:
En av de viktigaste principerna för svensk hälso- och sjukvård är att befolkningen ska få vård på lika villkor. Trots detta finns det precis som motionärerna beskriver oacceptabla skillnader i medicinska resultat och kvalitet inom den svenska hälso- och sjukvården. Dessa skillnader har funnits i årtionden och är ett problem som vi delar med alla jämförbara länder i världen. Våra kunskaper om dessa skillnader har blivit allt bättre genom bland annat satsningen på öppna jämförelser av vårdens resultat.

Partistyrelsen anser att ett statligt ansvarstagande för sjukhusvården kommer att ge ett bättre resursutnyttjande och innebär förstås att kostnaderna flyttas från landstingen till staten. I närtid behöver en parlamentarisk utredning komma till stånd som överväger och föreslår olika vägar för att uppnå en effektivare, mer rättvis och jämlik vård, genom en mer ändamålsenlig uppgiftsfördelning mellan stat och huvudmän. Den demokratiska styrningen och den solidariska finansieringen av hälso- och sjukvården ska kvarstå. Landstingen å andra sidan får lägre kostnader och kommer inte att behöva lika höga skatteintäkter som idag. För att se över hur detta kan finansieras av staten på bästa sätt verkar partistyrelsen för att tillsätta en parlamentariska utredning på området.

I dag är sjukvården högteknologisk och beroende både av avancerad utrustning och av specialistutbildad personal. Det är oerhört svårt för tjugoen olika landsting med olika ekonomiska och demografiska förutsättningar att leverera jämlik vård till hela befolkningen. Risken är dessutom stor att landstingen kommer skapa ytterligare ekonomisk och medicinsk ineffektivitet. I dag opereras även mycket sällsynta cancerformer på tjugotalet sjukhus. Det leder till att de som utför en viss typ av behandlingar inte får göra det tillräckligt ofta och därmed inte får tillräckligt med fortbildning. Bristen på fortbildning är påtaglig inom flera av sjukvårdens verksamheter och det påverkar kvaliteten.

Motionärerna belyser en rad viktiga aspekter som bör beaktas inför en reformering av hälso- och sjukvårdens organisation. Hur säkerställer vi att hela Sveriges befolkning får tillgång till kvalificerad vård oavsett i vilken del av landet man bor? Hur definieras avancerad sjukvård/högspecialiserad sjukvård? På vilket sätt kan ökad statlig styrning/förstatligande av sjukvård påverka vårdresultaten på de olika sjukhusen? Partistyrelsen instämmer med motionärerna att dessa frågor är högst relevanta och för att utreda förutsättningarna runt ett förstatligande av sjukvården

föreslår Kristdemokraternas motion till riksdagen 2016/17:3305 ”Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg” att en parlamentarisk utredning tillsätts för att överväga olika vägar för att uppnå en effektivare, mer rättvis och jämlik vård, genom en mer ändamålsenlig uppgiftsfördelning mellan stat och huvudmän.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:30.

05:31 Huvudmannaskapet/ansvaret för svensk sjukvård bör återtas av Staten!

Kristdemokraterna lanserar numera att Staten skall ta ansvar för den högspecialiserade vården. Detta är en mycket god tanke, som vi håller med om till 100 %. Kristdemokraterna i Kramfors/Höga Kusten anser dock att vi bör gå ännu längre; att staten bör ta det yttersta ansvaret för ALL sjukvård.
Bakgrunden är den att hela Sveriges sjukvård sedan länge står i en allvarlig kris, som accentueras för varje år som går. När resurserna inte räcker tillgrips strukturförändringar, neddragningar och t.o.m. nedläggningar av hela sjukhus – allt för att få budget i balans.

Beslut från landstingspolitiker åstadkommer frustration pga påtvingade försämrade arbetsvillkor (t.ex betr schema-läggningar), utbrändhet och otrygghet för den enskilde. Negativa effekter som splittring och osämja mellan kommuner/kommuninnevånare och dess politiker/tjänstemän. T.o.m. mellan landstingspolitikerna själva inom samma parti om de representerar olika kommuner. Vissa blir uteslutna från sina egna partier pga röstande efter egna samveten.

Trots att vi betalar världens högsta skatter tvingas nu landstingspolitikerna att höja skatten – SAMTIDIGT som samhällsservicen försämras, vilket pågått under en lång följd av år.

Uppretade människor som pekar på uppenbara orättvisor förtjänar att tas på allvar och respekteras, inte nonchaleras. När medborgare upplever att politikerna manipulerar med sanningen riskeras förtroendet för demokratin. Ockupationen i Sollefteå sjukhus är ett tydligt exempel på detta.

Svensk landsbygd/glesbygd är idag utsatt för stora hot – hot om utarmning till följd av avfolkning. Om urbaniseringstakten får fortsätta ohejdat, har vi snart ingen levande utan en döende landsbygd.

Detta trots att de största naturtillgångarna i Sverige återfinns i Norrlands inland. Varför inte ta en seriös titt på Norge, som låter en viss procent av naturtillgångarna återgå till landsorten i form av regionalt utvecklingsstöd. Denna tanke, liksom att staten borde vara ytterst ansvarig för sjukvården, pläderade Göran Hägglund för på sin tid. Vi beundrar hans framsynthet och beklagar att han inte fick med sig dåvarande alliansregeringen.

För att Sverige skall få en levande landsbygd måste samhället mer rättvist fördela samtliga tillgängliga resurser; Arbete, Utbildning, Service och Kompetens – förutom ekonomi- och naturresurserna.

Solidarisk styrning i rättvis riktning överblickas och sköts bäst med Staten som huvudman, ett huvudansvar som borde träda in när subsidiaritetsprincipen inte räcker till. Subsidiaritetsprincipen i all ära men krisen för svensk sjukvård av idag är ett tydligt bevis för att Landstinget är en för låg beslutsnivå för att på ett korrekt sätt kunna överblicka och tillhandahålla en rättvis och trygg vård för hela landet.

Det stora feltänket skedde när den socialdemokratiska regeringen på Göran Perssons tid överlät huvudmannaskapet för vården till landstingen. Då abdikerade han och svenska staten från sitt huvudansvar för att hela Sverige skall få vård och omsorg på jämlika villkor.

Istället resulterade systemet i att varje ”liten” landstingspolitiker tvingas ha SIN lilla budget i balans, vilket fått till följd att helt välfungerande sjukhus (pga årliga budgetunderskott i storleksordningen t.ex 15—165 mkr, som i sammanhanget får betraktas som frimärkspengar vid en budgetomslutning på närmare 10 miljarder) successivt nedmonteras tills inte mycket mer än en vårdcentral finns kvar i stora, nyrenoverade sjukhusbyggnader. Särskilt drabbade blir de s.k. fattiga inlandslandskommunerna, främst i norra Sverige, där avstånden är stora och vägarna dåligt underhållna. Som exempel kan nämnas det under februari månad hårt mediebevakade Sollefteå sjukhus, som i skrivande stund (mars 2017) fortfarande ockuperas av arga och besvikna Ångermanlänningar. V.g. Se bilagan på sid. 3.

De jämförelsevis små underskott som främst de mindre inlandssjukhusen drabbas av, skulle med lätthet kunna förvandlas till överskott om det vore möjligt att stävja de ofta skamlöst höga ersättningar som vissa vårdföretag som tillhandahåller stafettläkare och annan specialistkompetent personal kräver. Detta växande problem inskränker sig inte endast till avfolkningsbygder utan tenderar att bli ohanterligt även vid storstadsregionernas sjukhus. (specificera exempel!)

Om vi skulle kunna komma tillrätta med detta problem och erbjuda all personal trygga och anständiga anställningsförhållanden skulle problematiken med hyrpersonalens ohemula löneanspråk vara ett minne blott. Inlandssjukhusens framtid vore tryggad, liksom glesbygds-människornas berättigade krav på jämlik vård och omsorg. Som bonus skulle glesbygdssjukhusens kommuner ha möjlighet att behålla sin övriga samhällsservice, vilket vore en trygghet för alla, t o m för semestrande storstadsgäster som råkar ut för akut sjukdom.

Med Staten som paraplyorganisation för all sjukvård skulle de kortsiktigt ekonomiskt välgrundade beslut om sjukhusnedläggningar kunna undvikas. I den bästa av världar skulle de mindre sjukhusen med väl-renommerad vård kunna attrahera storstadsbor och nyinflyttade att stanna kvar i dessa undersköna landskap med tusentals möjligheter till hälsa och livskvalité.

Med anledning av ovanstående yrkar jag därför

att Kristdemokraternas företrädare kämpar för (strävar mot) att staten återtar huvudansvaret för ALL sjukvård i Sverige och

att Kristdemokraternas företrädare utreder/utarbetar förslag till en mall för alternativa vård- former, typ Norrtäljemodellen, som komplement och nyttig konkurrens till statligt huvud- mannaskap.

att Kristdemokraterna initierar en verktygslåda för att stävja de korruptionsliknande affärsmetoder som vissa vårdföretag tillämpar när de hyr ut personal till ffa glesbygdssjukhus

2017-03-04

Elisabeth Öhman

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade avslå attsats 1 och 3 bifalla attsats 2

Partistyrelsens yttrande:
En av de viktigaste principerna för svensk hälso- och sjukvård är att befolkningen ska få vård på lika villkor. Trots detta finns det precis som motionärerna beskriver oacceptabla skillnader i medicinska resultat och kvalitet inom den svenska hälso- och sjukvården. Dessa skillnader har funnits i årtionden och är ett problem som vi delar med alla jämförbara länder i världen. Våra kunskaper om dessa skillnader har blivit allt bättre genom bland annat satsningen på öppna jämförelser av vårdens resultat.

För 151 år sedan tog landstingen över ansvaret för vården i vårt land. Då var medicinerna få och inte särskilt verksamma, då var tekniken väldigt primitiv jämfört med i dag. Motionären belyser också utmaningarna med den politiska och ekonomiska styrningen samt samordningen mellan de olika landstingen. Det kan på sikt bli oerhört svårt för skilda landsting/regioner med olika ekonomiska och demografiska förutsättningar att leverera en jämlik vård till hela befolkningen. Om vi skulle börja från början med att bygga upp Sverige politiskt och administrativt, skulle knappast någon föreslå att sjukvården bröts ut från allt annat och underordnades 21 åtskilda landsting. För att hela befolkningen ska få likvärdig tillgång till vård och för att de resurser vi lägger på vården ska användas så effektivt som möjligt är det inte rimligt att fortsätta i en sedan länge föråldrad ansvarsmodell. Partistyrelsens slutsats är att det är staten som ska ha huvudansvaret för att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård även i framtiden.

För att komma till rätta med den ojämlika vården krävs insatser på såväl kort som lång sikt. Mycket kan göras redan nu utan att ändra styrningen. Exempelvis att varje enskild vårdenhet eller klinik i högre grad använder sig av egenuppföljning och gemensam diskussion kring resultat och attityder. Vårdgivare bör åläggas att granska sina behandlingsinsatser utifrån ett jämlikhetsperspektiv. Detta kan ske i de vårdavtal som sluts med huvudmännen. Frågor om jämlik vård, diskriminering och hur du som vårdpersonal kan arbeta för ett bättre resultat bör också behandlas i grundutbildningarna till yrken inom hälso- och sjukvården. På kort sikt bör också

vårdgivarna säkerställa att de nationella riktlinjerna följs.

Erfarenheterna från den norska omorganisationen med statligt huvudmannaskap är mycket goda. Våra länders många likheter talar för att den svenska vården bör lära av Norges erfarenheter. Vår slutsats är att det i våra respektive länder är staten som ska ha huvudansvaret för att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård även i framtiden.

För att utreda förutsättningarna runt ett förstatligande av sjukvården föreslår Kristdemokraternas motion till riksdagen 2016/17:3305 ”Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg” i enlighet med intentionen i motion ”Öka det statliga inflytandet i sjukvården för en mer jämlik Sjukvård” att en parlamentarisk utredning tillsätts för att överväga olika vägar för att uppnå en effektivare, mer rättvis och jämlik vård, genom en mer ändamålsenlig uppgiftsfördelning mellan stat och huvudmän. Den demokratiska styrningen och den solidariska finansieringen av hälso- och sjukvården ska kvarstå.

Norrtäljemodellen som motionären nämner är ett koncept där kommunen och Stockholms läns landsting tillsammans driver all form av vård och omsorg i ett gemensamt bolag.
Lagstiftning om det fria vårdvalet i primärvården infördes 2010. Reformen innebär valfrihet för patienten samtidigt som offentliga monopol avskaffas till förmån för en mångfald av vårdgivare - allt inom den solidariska finansieringens ram. Att låta privata entreprenörer och idéburna aktörer verka inom sjukvården på samma villkor som offentliga utförare är en viktig del av valfrihetsreformerna. På så sätt får patienterna en verklig valfrihet och samtidigt vitaliseras vården. När medborgare jämför, diskuterar och sätter sig in i olika utförares inriktningar och erbjudanden skapas ett engagemang. Mångfalden skapar positiva effekter. Det ger möjligheter för människor att välja bort och välja till. När människor har flera goda utförare att välja bland stimuleras vården och omsorgen till att öka kvaliteten. Samverkan mellan olika offentliga parter, såsom kommun och landsting som i Norrtäljemodellen skulle kunna vara ytterligare ett koncept som stimulerar vården till en ökad kvalitet. Partistyrelsen ställer sig positiv till att utvärdera och förutsättningarna för dessa former i den parlamentariska utredningen angående organisationen av framtidens sjukvård nämnd ovan.

Bristen på vårdpersonal är en utmaning som delas av vårdgivare i hela landet, såväl i storstad som i glesbygd. Att fortsätta de satsningar som gjordes under tidigare alliansstyrda regeringar med att utbilda fler är viktigt för att långsiktigt klara personalförsörjningen. Att vid arbetstoppar eller tillfälliga situationer med personalbrist är det bra att det finns bemanningslösningar. Det finns dock precis som motionären beskriver flera negativa konsekvenser när inhyrd personal står för en alltför stor del av personalstyrkan. Dels minskar kontinuiteten med ökade risker för patientskador som följd, dels ökar belastningen på ordinarie personal vilket riskerar att ännu fler väljer att sluta och dels så är det en kostsam lösning. Vi ser positivt på att det nu finns en beslutsamhet från vårdhuvudmännen inom SKL och att man gemensamt arbetar med en strategi för att bryta den spiral av mer och mer inhyrd personal. Samtidigt måste mer göras för att behålla den personal som är utbildad och för att använda deras kompetens på rätt sätt. Att värna om olika

driftsformer för vård och omsorg är viktigt för att vården ska fortsätta utvecklas bland annat för att det bidrar till att utveckla personalpolitiken och göra vårdyrken mer attraktiva. Kristdemokraterna har även lagt olika förslag på hur vården ska utvecklas med avseende på att rätt personal ska göra rätt saker. Exempelvis föreslår vi införandet av vårdserviceteam som innebär att personal med en lång vårdutbildning avlastas arbetsuppgifter som inte specifikt kräver deras kompetens.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 05:31.

05:32 Stort behov av ökad kunskap om vård av äldre med psykisk ohälsa

Äldre personer med psykisk ohälsa är idag så pass många att detta av flera experter bedöms som ett folkhälsoproblem. Men denna fråga uppmärksammas sällan lika mycket som andra hälsoproblem bland äldre, och praktisk kunskap saknas både om målgruppen och om hur vården och omsorgen bör se ut. Dessutom: trots att drygt 350.000 äldre bedöms må dåligt psykiskt, finns mycket få äldreboenden med psykisk ohälsa som inriktning.

Kristdemokraterna har sedan flera år gått i täten för att förbättra vården för barn och unga med psykiska problem och drev i regeringsställning på för att förstärka vårdgarantin inom den specialiserade barn- och ungdomspsykiatrin. I sin vårmotion 2017 gick KD vidare i denna lovvärda ambition, bland annat genom att föreslå kortade väntetider i barn- och ungdomspsykiatrin (BUP).

Den omfattande psykiska ohälsan bland de äldre i befolkningen måste på ett motsvarande sätt uppmärksammas och åtgärdas med samma intresse och kraft. En svår depression, exempelvis, är lika möjlig i det sena livet som i tidigare åldrar. Och, att inte få hjälp med en depression så att den drabbade kan återhämta sig betyder att den fördjupas alltmer. Regeringens utredare Susanne Rolfner Suvento har formulerat det helt oförblommerat: ”En depression är inte något lindrigt tillstånd utan ett helvete, ett rent helvete. Det är ingenting en människa ska behöva lida av eller drabbas utav!”

Men de äldre i vårt samhälle har inte tillgång till psykiatrin på samma sätt som de yngre, den specialiserade psykiatrin har inte specialiserat sig eller intresserat sig för de äldre enligt en tidigare utredning hos Socialstyrelsen. Slutsatsen var att det finns en åldersdiskriminering.

Ett rimligt första steg för att bygga en bättre och specialiserad äldrepsykiatri skulle vara att inrätta ett nationellt kompetenscentrum för äldrepsykiatrin med uttalat uppdrag att samla och sprida kunskap för forskning, utbildning och pedagogiskt stöd till de närmaste i verksamheten, i första hand undersköterskor men även fysioterapeuter och biståndsbedömare.

Äldres psykiska hälsa och ohälsa har under lång tid varit ett eftersatt område.

Socialstyrelsens rapporter, olika statliga utredningar och inte minst föreningar och organisationer har på olika sätt vidimerat detta. I en befolkning som Sveriges, där snart 1,7 miljoner invånare är 65 år eller äldre och där depressions- och ångestsjukdomar får anses tillhöra gruppen folksjukdomar, skulle det vara helt orimligt att bortse från den psykiska ohälsan hos äldre. Ökad kunskap om psykisk ohälsa och ändrad attityd till de äldre skulle kunna ge helt andra livskvaliteter och möjligheter. Det är hög tid sätta ett sådant mål högt upp på den politiska dagordningen.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

att Kristdemokraterna verkar för att tillmötesgå behovet av ett nationellt kompetenscentrum för äldrepsykiatrin.

2017-05-12

Leif Hallberg, Lars O. Molin, Maria Wilhelmson, Jan Erik Ågren, Åke Berglund, Christer Fjordevik, Elisabet Fridén, Karin Lindell, Sonia Lunnergård, Chatrine Pålsson Ahlgren, Ellen Skaare Håkansson, Kenneth Wirödal

Seniorförbundets yttrande:

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna beskriver vikten av att öka kunskapen om vård av äldre med psykisk ohälsa, vilket är en angelägen och prioriterad fråga för partiet. Kristdemokraterna vill bygga ett samhälle där vi kan åldras i trygghet och värdighet. Ett välfärdssamhälle kan i hög grad bedömas utifrån kriterier som respekt, tillvaratagande och omsorg om den äldre generationen. Precis som motionärerna beskriver är den utbredda psykiska ohälsan hos äldre en viktig aspekt som måste beaktas för att alla ska kunna åldras i trygghet och värdighet. Som redogörs nedan har partiet tagit flera steg för att stärka kvaliteten, kompetensen och tillgänglighet på vården inom detta område samt för att förebygga psykisk ohälsa hos äldre genom vår motioner till riksdagen 2016/17:3305 ”Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg” och 2016/17:3320 "Trygghet och Tillit".

Precis som motionärerna beskriver är psykisk ohälsa i allmänhet och depression i synnerhet ett stort bekymmer hos den äldre befolkningen. Vi vet att 15 % av personer över 65 år drabbas av depression och det finns ett allt tydligare samband mellan affektiv sjukdom och ålder. Det mest tragisk utfallet kopplat till psykisk ohälsa är självmord. Ungefär en tredjedel av de 1500 personer som begår självmord i Sverige varje år är över 75 år. Den största riskgruppen är äldre män. Man kan också misstänka att mörkertalet är stort. Exempelvis är det vanligt att ett dödsfall som sker efter matvägran kategoriseras som en följd av naturliga orsaker, när matvägran i själv verket skulle kunna vara symptom på en depression och dödsfallet ett tragiskt resultat av ett självmordsförsök.

För att öka kunskapen och förbättra vården runt psykisk ohälsa hos äldre arbetar Kristdemokraterna för att ta fram en nationell demensplan. En välfungerande demensvård är en av grundförutsättningarna för en fungerande äldreomsorg, men

även en viktig förutsättning för diagnostik och behandling av psykisk ohälsa hos äldre. Vid en begynnande demensbild ska alltid en möjlig depression övervägas och psykiatriska symptom som ångest och oro kan också förekomma vid demens. Alla med eller misstänkt demenssjukdom ska ha rätt till kvalificerad utredning, diagnos och behandling. Detta kräver i sin tur kompetent, välutbildad och välmotiverad personal. Alla medarbetarna inom vård och omsorg måste ges både tid och resurser samt specifik kunskap om demenssjukdomar och psykisk ohälsa hos äldre för att de ska kunna skapa en så bra demensvård som möjligt. En nationell demensplan ska även bidra till en effektivare användning av befintliga resurser t.ex. genom forskningssamarbeten, framtagande och spridning av bättre verktyg för arbetet vid exempelvis utredning och diagnostik, i vård och omsorg eller för stöd till anhöriga. Vi avsätter 100 miljoner kronor för att en nationell demensplan ska tas fram.

Socialstyrelsen har bedömt att efterfrågan överstiger tillgången på läkare, framför allt erfarna läkare och specialistläkare, och i synnerhet specialister i allmänmedicin och psykiatri. Det betyder att patientgrupper som till stor del består av äldre saknar tillgång till kompetenta läkare. Läkare som är utbildade i andra länder kommer enligt Socialstyrelsen även framöver utgöra ett viktigt tillskott till den svenska hälso- och sjukvården. På grund av den läkarbrist som råder bör alla tänkbara insatser genomföras för att snabbt få in utbildade läkare på arbetsmarknaden. Därför är det viktigt att snabba på valideringsprocessen för läkare med utländsk examen.

Vidare har Socialstyrelsen pekat på stora kompetens- och rekryteringsbrister inom geriatriken. Geriatrik är inte uteslutande en fråga för specialistutbildade läkare och Kristdemokraterna föreslår därför ett statligt stöd till upprättandet av geriatriska centrum som utöver den traditionella geriatriken även fokuserar på psykisk ohälsa hos äldre, i tre regioner i Sverige. Uppgiften för dessa centra bör vara att ge förutsättningar för klinisk forskning, utbildning, vård och rehabilitering och samarbete mellan kommun, primärvård och slutenvård. Vi avsätter 180 miljoner kronor för vartdera året 2017–2020 för detta ändamål.

Kristdemokraterna ser med oro på att allt för många av våra äldre i dag lever i ensamhet emot sin vilja eftersom kommunen ofta anser att de är för friska för att få bo på ett äldreboende. Det är inte ovanligt att denna sociala isolering leder till psykisk ohälsa som ångest, oro och depression. Därför vill vi införa en äldreboendegaranti som garanterar varje person över 85 år en lagstadgad rätt att få en plats på ett anpassat boende när och om de så vill. Detta är mycket viktigare än regeringens satsning på avgiftsfri öppenvård för dem som är över 85 år, dels ur ett fördelningspolitiskt perspektiv och dels för att ett tryggt boende är oerhört viktigt, inte minst för att förebygga depression och psykisk ohälsa hos äldre.

Trots att äldreomsorgen håller en hög kvalitet överlag upplever många äldre en brist på meningsfullhet, livet tappar sin mening och livsglädjen försvinner. Ett sätt att stärka äldres välbefinnande är att förbättra det sociala innehållet i äldreomsorgen genom att personen exempelvis får känna sig behövd, uppleva att önskemålen uppfylls, en god dialog med anhöriga, delaktighet i vardagen och omvärlden, en upplevelse av meningsfullhet, en guldkant på tillvaron, vänligt bemötande och samvaro. För att stärka det sociala innehållet i äldreomsorgen avsätter vi 150

miljoner kronor 2017. Resurserna ska användas för att ta fram program i varje kommun som på ett strukturerat sätt visar hur ett bättre socialt innehåll i äldreomsorgen ska genomföras. Arbetet ska komma alla verksamheter till del oavsett i vilken driftsform insatsen sedan kommer att utföras. Samverkan med det civila samhället uppmuntras. Varje kommun erhåller 500 000 kronor årligen 2017 och 2018 samt 5 miljoner kronor årligen till SKL för stöd och samordning. För åren därefter ökar beloppen vilket gör att det 2020 är det dubbla. Ersättningen ges lika oavsett kommunens storlek.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 05:32 besvarad.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

05:33 Rätten till värdig vård i livets slutskede

För oss kristdemokrater är frågan om alla människors lika och unika värde grundläggande. Därav följer också ett engagemang i vård- och omsorgsfrågor. Vi lägger ned stor energi på att rädda för tidigt födda barn och förbättra livskvaliteten för personer med funktionsvariationer. Med Göran Hägglund som socialminister inleddes en nationell satsning för att förbättra cancervården och det skapades en strategi för kroniskt sjuka.

Men trots alla satsningar på att rädda liv, bota sjukdom och återge hälsa finns också insikten att inte alla sjukdomar går att bota. Då ska vården i livets slutskede, den palliativa vården, omgärdas med lika stort engagemang, tillika omsorg och värdighet.

Vård i livets slutskede ställer särskilda krav på vård- och omsorgspersonalen. Det handlar om en helhetssyn, där personens fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov behöver tillgodoses. Personalen behöver både ha kunskap och vara lyhörd. Ingen patient ska behöva plågas av smärta – eller av ångest över att inte få smärtlindring. Ångest kan också bottna i oro över praktiska eller ekonomiska frågor som måste lösas. Då är det viktigt att personen får sådant stöd, att praktiskt förbereda sig och familjen för det oundvikliga slutet. Vid behov kan det även behövas hjälp att bearbeta och reda ut tidigare olösta konflikter, innan det är för sent.

Därför är det av stor betydelse att det finns en tydlig struktur för samverkan mellan den kommunala hemsjukvården, som ofta står för den dagliga omvårdnaden, primärvården och slutenvårdsspecialisterna. En döende person ska exempelvis inte behövs utsättas för att skickas in till sjukhuset i slutskedet. Den vård och omsorg som då behövs, ges oftast bäst i stillhet i hemmet, på en kommunal korttidsplats eller hospice i de anhörigas närhet, med väl känd kommunal omsorgspersonal, supportade av ett palliativt rådgivningsteam, istället för på en hektiskt akutvårdsavdelning.

I en del landsting/regioner finns sedan länge fungerande modeller för sådan

samverkan. På andra håll händer det fortfarande att otrygg omsorgspersonal ringer efter ambulans när slutet närmar sig för personen i livets slutskede. Det finns exempel på hur människor i väl känt palliativt skede blivit utsatta för tämligen obarmhärtig hjärt-lungräddning på grund av bristande rutiner.

att verka för att det i alla kommuner, landsting och regioner finns tydliga överenskommelser om hur den palliativa vården ska utformas, med klar ansvars- och uppdragsfördelning, samt

att berörd personal får den utbildning som behövs för att kunna ge värdig vård i livets slutskede.

2017-03-02

Gudrun Brunegård, Birgitta Södertun, Arne Sjöberg, Anders Brunegård

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Det är en god kristdemokratisk princip att värna om livet i alla dess skeden, särskilt de mest utsatta personerna, som inte kan föra sin egen talan. Enligt Prioriteringsutredningen hör personer med nedsatt autonomi (förmåga till självbestämmande) till de allra högst prioriterade grupperna. Ändå skiftar vården i livets slutskede kraftigt, mellan olika delar av landet, men även inom ett och samma landsting/region. Som motionären (motionärerna) påtalar finns behov av tydliga överenskommelser mellan olika vårdgivare i vårdkedjan, för att forma en god och trygg, sammanhållen vård och omsorg kring dem som befinner sig i livets slutskede.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partidistriktet Skånes yttrande:
Sveriges befolkning blir allt äldre, många uppnår en aktningsvärd ålder utan större krämpor. Men samtidigt kan vi se att antalet äldre med demenssjukdomar och/eller somatiska krämpor ökar. Det är av allra största vikt att även de sköraste äldre får den sjukvård och omsorg som de behöver. Verkligheten är dock sådan att det saknas många geriatriker och att de äldres behov inte tas till vara tillräckligt mycket. Sedan kan vi se att kvalitet och tillgänglighet skiljer mycket beroende på var i landet man bor, därför är det viktigt att motionen bifalls och inte minst genomförs.
PDÅ beslöt att bifalla motionen i dess helhet.

Partistyrelsens yttrande:
Motionen ”Rätten till värdig vård i livets slutskede” tar upp en angelägen fråga som är prioriterad av partistyrelsen. Den existentiella ångest som kan vara förknippad med döden kan självfallet inte sjukvården lösa. Men sjukvården kan skapa en förvissning om att det finns goda möjligheter till ett värdigt avslut, att det kommer att finnas tillgång till smärtstillande och i övrigt välanpassade mediciner, att den mänskliga omvårdnad som behövs också ges, att den enskildes önskemål kan tillgodoses, att respekt visas för närstående och deras önskemål och att både patient och närstående kan få psykologiskt och andligt stöd.

Vi har i dag bättre kunskap om hur svårt sjuka personer kan behandlas och vi har

stor tillgång till smärtstillande och ångestdämpande mediciner. Men att det finns bra forskningsrapporter och studier om goda smärtstillande metoder är ingen garanti för att den enskilde får en god vård. Det som är avgörande är att kunskapen och kompetensen omsätts i praktiken. För oss kristdemokrater är det en självklarhet att vården så snart som möjligt använder den nya kunskapen på området så att det kommer den enskilde till del.

Som ett led i att förbättra vården i livets slutskede yrkar Kristdemokraterna i motion till riksdagen 2016/17:3305 ”Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg” att palliativ vård införs som en egen medicinsk specialitet. Ett av den palliativa vårdens huvudsakliga mål är att lindra smärta och andra symtom. Men den palliativa vården ska inte bara lindra den fysiska smärtan utan även erbjuda psykologiskt och socialt stöd likaväl som stöd i andliga och existentiella frågor för patient och närstående.

Fördelen med att göra palliativ vård till en egen specialitet är att ämnesområdet skulle tydliggöras inom den akademiska världen, vilket underlättar forskningen. En annan fördel är att palliativ vård skulle ingå som en obligatorisk del i grundutbildningen. Idag finns bara möjlighet att läsa enstaka korta kurser i palliativ medicin på vissa fakulteter och det är ett ämne som ska konkurrera med andra ämnen som ofta betraktas ha högre status. Precis som anförs i motionen ”Rätten till värdig vård i livets slutskede” har flera rapporter om den palliativa vården i Sverige påvisat stora regionala skillnader och att tillgången till kompetens är otillräcklig. En egen medicinsk specialitet skulle innebära att den kunskap vi har i Sverige kan samlas och sedan spridas i landet för att motverka de regionala skillnaderna.

I motion 2016/17:3305 angiven ovan, yrkar Kristdemokraterna även för att hospicevården måste vidareutvecklas och etableras i hela landet. Hospice är en hemlik form av vård i livets slutskede där fokus sätts på helhetsvård där inte bara de fysiska behoven beaktas utan även de psykiska, sociala och andliga dimensionerna. Denna verksamhet har under många år funnits i andra länder och har setts som en viktig resurs, ett komplement till den etablerade medicinska vården. Vi kristdemokrater anser att hospiceverksamheten är mycket angelägen eftersom den har den helhetssyn på människan som vi betonar – människan som ande, själ och kropp. Vi anser att hospicevården måste vidareutvecklas och etableras i hela landet och att vi ska eftersträva fler vårdformer inom vården i livets slutskede för alla åldrar.

Som ett ytterligare steg i att stärka vården i livets slutskede ställer sig Partistyrelsen bakom motionens första att-sats att verka för att det i alla kommuner, landsting och regioner ska finns tydliga överenskommelser om hur den palliativa vården ska utformas, med klar ansvars- och uppdragsfördelning. Baserat på yttrandet ovan och Kristdemokraternas motion till riksdagen 2016/17:3305 som yrkar på att palliativ vård införs som en egen medicinsk specialitet kan den andra att-satsen anses besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 05:33.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

05:34 Dags för en ny Ädelreform

1992 fick kommunerna ett samlat ansvar för långvarig service, vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning, vilket innebär att kommunerna tog över en del av det ansvar som tidigare låg på landstingen.
Efter Ädelreformen har de flesta landsting skatteväxlat med kommunerna om ansvar för hemsjukvården. Det skiljer sig dock en hel del mellan landstingen vad som omfattas av hemsjukvård. Det skiljer sig också i hur man jobbar med trygg hemtagning efter sjukhusvistelse och även samordning mellan hemtjänst och hemsjukvård.

Vi vet att 2030 beräknas antalet personer över 85 år ökat med 100 procent. Vi vet också att allt mer avancerad vård utförs i hemmet. Är det då optimalt för den äldre att det är två huvudmän? Det händer ju inte allt för sällan att äldre personer med vårdbehov hamnar mellan huvudmännens stolar.

Vi måste ständigt utgå från vad som är bäst för den enskilda vård- och omsorgstagaren; låt oss kalla henne Esther. Vad är viktigt för henne? Vilka behov har hon? Hur skapar vi den bästa vårdprocessen för henne? Hur kan vi komma bort ifrån Svarte Petter-spelet, där huvudmännen till varje pris vill sänka sina kostnader istället för att se hur vi tillsammans kan göra det bästa för Esther?

Vi tror inte längre att det går att lösa med samarbete och samverkan. I Finland gör man en landskapsreform som innebär att landskapen får ansvar för helheten, från den mest avancerade vården till den dagliga tillsynen och hjälpen i hemmen. I British Columbia, Canada, tilldelar delstaten en icke vinstdrivande organisation helhetsansvaret för hela vårdkedjan, ända från vård och omsorg i det egna hemmet eller äldreboende till högspecialiserad vård.

Dessa båda exempel visar på olika sätt att skapa en helhet, som borgar för en sammanhållen vårdprocess för den äldre, utan olika avtal och projekt mellan huvudmän, då det är en och samma huvudman för hela vårdkedjan. Ett liknande helhetsgrepp i Sverige borde även innebära en ökad trygghet i äldreomsorgen då man på enkelt sätt kan konsultera läkare/sjuksköterska. Sannolikt skulle antalet olika personer som besöker Esther varje dag minska, då flera uppgifter kan samordnas. Troligt är även att kompetenskraven inom äldrevården skulle stärkas och att det skulle bli lättare att rekrytera då uppgifterna blir mer avancerade. Det skulle på ett tydligt sätt stärka arbetet med vård på rätt nivå och av rätt kompetens till gagn för Esther.

att partistyrelsen ges i uppdrag att arbeta för en samlad vård och omsorg för de äldre.

2017-02-12

Mia Frisk, Per Larsson, Malin Gabrielsson, Gudrun Brunegård, Birgitta Sacrédeus, Elisabeth Kihlström

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Sedan 1992 när kommunerna fick ett samlat ansvar för äldreomsorgen mm har det gjort många försök att samverka med landstingen. På flera håll har det lyckats bättre på andra håll sämre men totalt sett har det inte fungerat tillfredställande och många äldre har kommit i kläm. Det är därför lovvärt att motionärerna lyfter denna fråga och partidistriktsårsmötet i Kalmar län delar motionärernas synpunkter och argumentation.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
I vården och omsorgen om den äldre samverkar kommun och region/landsting idag. Tyvärr händer det att människor hamnar i kläm mellan de två aktörerna. Istället för att all vård och omsorg samlas hos en av aktörerna måste samverkan utvecklas med den äldres bästa i fokus.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen avslås

Partidistriktet Östergötlands yttrande:
Motionärerna lyfter fram en viktigt och alltmer aktuell fråga, om hur vi på bästa sätt möter våra äldre medborgare behov av vård och omsorg. Under åren har goda ambitioner funnits att göra vården och omsorgen för våra äldsta medborgare mer sömlös, och samtidigt göra organisatoriska samordningsvinster. Vi delar dock motionärernas bild av att gränser fortfarande finns, som försvårar ett gott omhändertagande. Därför tror vi att det är nödvändigt att en reform enligt motionärernas intentioner blir verklighet, och föreslår därför rikstinget att bifalla motionen.

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Distriktet delar motionärernas uppfattning att det medför problem med delat ansvar för vård och omsorg av de äldre varför en förändring till ett samlat huvudmannaskap bör övervägas. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Dags för en ny Ädelreform?

Partidistriktet Västmanlands yttrande:
Årsmötet beslutar enhälligt att bifalla motionen samt sända den vidare till Rikstinget

Partidistriktet Värmlands yttrande:
Antalet personer över 85 år ökar. Allt mer avancerad vård utförs i hemmet. Kristdemokraterna i Värmland delar uppfattningen av Maria Larssons äldresatsning, där samverkan mellan kommun och landsting premierades var ett bra steg i rätt riktning. Det är rimligt att den vi arbetar för att skapa en helhet, en sammanhållen vårdprocess för den äldre. Ett helhetsgrepp på vård och omsorg för våra äldre skulle innebära en ökad trygghet och förenkla för den enskilde att få kontakt med sjuksköterska eller läkare. Våra huvudmannagränser blir hinder för att på att optimalt sätt kunna hjälpa den enskilde. En samlad vård och omsorg för de äldre skulle kunna bidra till att vi också använder våra resurser på bästa sätt.

Partidistriktsårsmötet i Värmland föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Förslagen och lagstiftningen bakom den s.k. Ädelreformen har varit vägledande för äldrevården i ett par decennier. Vårdbehoven hos de personer som är berörda av reformen har ändrats radikalt. Med stigande ålder i befolkningen har vårdbehoven ändrad karaktär. I en del landsting har man mött detta med ökad geriatrisk vård, men långt i från i tillräckligt utsträckning.

Att antalet äldre med stora vårdbehov kommer att öka är ett faktum och måste mötas med en reformerad äldrevård.

Samverkan mellan vårdhuvudmännen kommuner och landsting måste etableras i en större och växande utsträckning under de närmaste åren. Ett väl fungerande sätt att möta detta har etablerats i den för Norrtälje kommun och Stockholms läns landsting gemensamma nämnden och det vårdbolag som genom kommunalförbund varit i funktion i omkring tio år.
En reformerad äldresjukvård och äldreomsorg behöver genomsyra hälso- och sjukvårdens framtida organisation och det behöver ligga som grund i utbildningen av läkare, sjuksköterskor och undersköterskor.

De reformer som partiet anser nödvändiga både för att möta dagens och morgondagens omsorgsbehov av äldre framgår av den vårdproposition som föreläggs rikstinget.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad i motion 05:34.

Partistyrelsens förslag till beslut:

05:01 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:01.

05:02 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 05:02.

05:03 samt 05:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:03 samt att avslå motion 05:04.

05:05 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:05.

05:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:06.

05:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:07.

05:08 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 05:08 besvarad.

05:09 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 05:09.

05:10 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:10.

05:11 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 05:11 besvarad.

05:12 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:12.

05:13, 05:14 samt 05:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 05:13 besvarad, att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 05:14 samt att anse motion 05:15 besvarad.

05:16 samt 05:17 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:16 samt att avslå motion 05:17.

05:18, 05:19 samt 05:20 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 05:18 besvarad, att avslå motion 05:19 samt att avslå motion 05:20.

05:21 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:21.

05:22 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen samt att anta andra attsatsen i motion 05:22.

05:23 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 05:23.

05:24 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 05:24 besvarad.

05:25 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 05:25.

05:26 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:26.

05:27 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 05:27 besvarad.

05:28 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 05:28.

05:29 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 05:29 besvarad.

05:30 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:30.

05:31 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 05:31.

05:32 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 05:32 besvarad.

05:33 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 05:33.

1 **05:34** Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 05:34 besvarad.

Motioner - Kapitel 6
UTBILDNING OCH KULTUR

6. UTBILDNING OCH KULTUR

Partistyrelsens inledning

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap, att stimulera elevernas intellektuella utveckling och att förbereda barn och unga för vuxenlivet. Skolan har också ett bildningsuppdrag. Skolan ska bygga på, och förmedla vidare, de värden och dygder som är centrala för ett gott liv och ett gott samhälle. Inte bara utbilda personer som ska kunna få ett jobb, utan också medborgare som kan vara med och ta ansvar för samhällets gemensamma angelägenheter och förvalta centrala värden och kulturarv. Om skolan inte lyckas i sitt uppdrag skapar vi stora framtida problem både för barn och unga och för Sverige som nation.

Även om många nödvändiga och lyckade reformer genomförts, visar flera nationella och internationella undersökningar att den svenska skolan alltjämt står inför stora utmaningar. Elevernas resultat sjunker på de områden som mäts. Den senaste PISA-rapporten visar att elevernas resultat viker uppåt. En glädjande utveckling som påverkats av Alliansens reformer på skolområdet. Men skolans resultat måste kraftigt förbättras varför senaste PISA-rapporten måste följas av ett ändamålsenligt reformarbete där professionens kunskaper bättre tas tillvara. Vi behöver återupprätta en utbildningstradition som bygger på tillit och förtroende mellan elever, lärare och föräldrar där skolan förmedlar kunskap och stimulerar elevernas intellektuella utveckling.

Det är angeläget att de förändringar som föreslås för skolan är långsiktigt riktiga – att eftersträva stabilitet, kontinuitet och arbetsro för skolan. Det är inte ändamålsenligt om skolans grundläggande förutsättningar kastas om varje gång den politiska majoriteten skiftar: Stabilitet och kontinuitet har lyfts fram som viktiga förklaringar till den finska skolans framgång.

En skola i toppklass är en förutsättning för att Sverige ska stå sig väl även i framtiden och för att varje barn ska få möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sin potential. Få uppgifter är viktigare än att återupprätta den svenska skolan.

Gymnasieskolan ska ge alla elever möjlighet att växa utifrån sina förutsättningar och intressen. Denna utgångspunkt präglar den nya gymnasieskolan med sina olika nationella program. I den nya gymnasieskolan uppvärderas yrkeskunnandet och den alltför ensidiga betoningen på teoretiska ämnen är bruten.

Kristdemokraterna anser att fristående skolor är en självklar och viktig del av det svenska skolväsendet. De fristående skolorna medverkar till att stärka den pedagogiska förnyelsen och utvecklingen inom svenskt skolväsende. Fristående skolor ökar möjligheten för varje elev att hitta en skola som passar just honom eller henne. Europakonventionen ger föräldrar och elever rätt att välja den skola och utbildning som passar dem bäst och som till sitt innehåll är i enlighet med deras övertygelse. Föräldrar och elever ska därmed ha rätt att välja den skola och utbildning som passar dem bäst. Barn är olika och föräldrar är de som känner sina

barn bäst. Vi tror därför inte på en linje där man förbjuder en viss sorts friskolor. Istället ska man ha en noggrann uppföljning av alla skolor, särskilt om det finns misstankar att en skola inte följer skollagen. Vi har idag förbud mot konfessionell undervisning, det ska följas av alla skolor, inte bara nystartade. Däremot anser vi att konfessionella friskolor fortsatt ska kunna ha konfessionella inslag i form av exempelvis morgonsamlingar, vilka ska vara frivilliga för eleverna. Alla skolor ska kunna ha enstaka konfessionella inslag under skolåret, såsom skolavslutning i kyrkan.

Kristdemokraterna tar tydligt ställning för kvalitet och excellens i högskola och forskning. Universiteten ska ha ett brett utbildningsutbud och bedriva statsfinansierad forskning där man är nationellt eller t.o.m. internationellt ledande. Högskolorna ska ha ett smalare och vassare utbud av grundutbildning och ha en bra forskningsanknytning i samarbete med universiteten. Den högre utbildningens viktigaste uppgift är att förmedla kunskap. För att möjliggöra detta krävs kompetenta högskolelärare och forskare, en stimulerande arbetsmiljö samt studiesocial trygghet.

Kristdemokraterna värnar det livslånga lärandet. Folkbildning är en viktig del i det svenska kulturlivet och en unik väg att stödja den allmänna medborgerliga bildningen och demokratin.

Syftet med folkbildningen är att göra det möjligt för alla människor att påverka sin livssituation och skapa ett engagemang för att delta i samhällsutvecklingen. Folkhögskolorna är i detta sammanhang viktiga för att fånga upp möjligheten till utveckling för människor med olika bakgrund, behov och intressen.

Alla människor har behov som inte kan fyllas av materiella tillgångar. Kulturen utgör en avgörande del i människors tillvaro. Genom kulturen kan människor utvecklas och finna mening i tillvaron. Forskning har visat att kulturella upplevelser även gör människor fysiskt friskare. Vår utgångspunkt är att kulturpolitiken ska stödja kulturen, däremot inte styra den. Politikens uppgift är att ge kulturen möjlighet att växa fritt på både amatörnivå och professionell nivå. Det handlar om att ge verksamheterna rimliga ekonomiska villkor och frihet att använda resurserna på bästa sätt.

Kristdemokraterna anser att vi alla har en skyldighet att värna vårt kulturarv och därmed banden mellan dåtid, nutid och framtid. Kulturen hjälper oss att växa som människor och förbinder oss med tidigare generationers erfarenheter. Men den har också en uppgift i att utmana invanda föreställningar. Med andra ord bidrar den till såväl ett samhälles sammanhållning som dess självreflektion. För Kristdemokraterna är inte minst barnens möjligheter att få ta del i – och av kulturella verksamheter en prioriterad fråga.

I civilsamhället stärks de mellanmänskliga kontakterna, och därmed läggs grunden för demokrati, medmänsklighet och ett välfungerande samhälle i stort. Därför vill vi stärka de ideella krafter som idag tyvärr är styvmoderligt behandlade i svensk politik. Idag tycks allt för många se på civilsamhället som bara en sorts fritidsaktivitet eller ett sidospår till det som sker i den individuella eller offentliga

sfären. Vi menar tvärtom att Sverige behöver stärka civilsamhället. Därför syftar vår politik till att värna civilsamhällets oberoende, förenkla dess regelverk och förbättra dess förutsättningar.

06:01 Förskolan

Organisera om förskolan så att personalen får goda arbetsvillkor och ges möjlighet att tillfredsställa alla barns behov av omsorg, tillsyn och pedagogik och inte minst de minsta barnens behov av anknytning och god omvårdnad. Trygghet lägger grunden för ett gott lärande
Den senaste tidens oro bland personalen inom förskolan i Sverige med protester såsom ”förskoleupproret” visar med stor tydlighet att den svenska förskolan fungerar dåligt i nuvarande form och lider av ett systemfel.

Personalen vill kunna kunna tillfredsställa alla förskolebarns behov av anknytning, trygghet, utforskande och lek men förmår inte alltid det då de yttre förutsättningarna saknas. Detta skapar stor frustration och oro bland personalen. Som en desperat åtgärd väljer man att gå ut på gator och torg och offentligt demonstrera. Förskoleupproret är i gång!

Och budskapet till politikerna och tjänstemännen är: minska barngruppernas storlek, anställ fler personal, organisera om och låt personalen få bra arbetsvillkor så att de kan hjälpa barnen på bästa sätt.

Det är ytterst allvarligt när en så stor grupp arbetstagare så tydligt manifesterar sin oro. Denna viktiga personalkategori som förskolepersonalen är måste få de bästa förutsättningar på jobbet så att de klarar uppdraget att ge alla förskolebarn en fin, trygg och lärorik tid på förskolan.

Vår nuvarande Regering lyssnar dåligt på förskolepersonalens oro. Istället väljer man att ytterligare försämra förhållandena på förskolorna. I Stockholms stad har Regeringen just beslutat att syskon till nyfödda ska få vistas heltid inom förskolan. Detta utan att tillföra nämnvärt extra personal.

Följden av denna politik blir dels att barngrupperna blir större vilket är förödande för de små barnen, dels att sjukskrivningarna bland förskolepersonalen ökar; man orkar helt enkelt inte. Detta drabbar ytterst de minsta barnen som ej kan få sina anknytningsbehov tillfredsställda med ökad stress som följd och eventuella senare skador.

Vi kan inte utsätta våra barn för detta! Barnkonventionen måste följas! Barnen ska få må bra!

Förskolans nuvarande organisation och hur jag tycker den bör förändras utifrån ett småbarnsperspektiv

Man har under lång tid utgått ifrån förskolan som en enhet och anpassat dess organisation och pedagogik efter tre- till femåringarnas behov.

Men det är en enorm skillnad mellan ett- till tvååringars och tre- till femåringars behov. Därför är det extra viktigt att tydliggöra den organisatoriska skillnaden mellan åldersgrupperna och anpassa arbetssättet därefter.

Vi vet inte hur förskolan i dess nuvarande utformning påverkar små barn, det är ett stort experiment. Politiska beslut är baserade på forskningsresultat från 1980-talet då organisation, pedagogik, gruppstorlek och personaltäthet var en helt annan än i dag. Och kunskap om små barns behov har heller inte varit känt så länge.

De senaste årens förskolereformer har, tycker jag, saknat ett barnperspektiv. Reformerna har handlat om rätten att få plats inom fyra månader, införandet av maxtaxa med mera. De pedagogiska reformerna som införts berör i första hand barn över tre år, såsom lärande och en bättre övergång till skolan med mera. Någon motsvarande satsning på god omvårdnad, såsom att tillfredsställa de minsta barnens behov av en trygg anknytning, har ej skett; tvärtom har kraven på ökad tillgänglighet inneburit kraftigt ökande barngrupper och lägre personaltäthet vilket försämrat förutsättningarna för de minsta barnen att få en god omvårdnad och en trygg anknytning.

De minsta barnens sätt att utforska och lära är annorlunda än de äldre barnens. Det tillgodoses inte genom olika stationer där pedagoger med specialintressen ska stimulera lärande. I stället är det en varm anknytning till en vuxen och den trygga pedagogens famn som är det viktigaste för dem.

Psykologen och professorn Anders Broberg vid Göteborgs universitet anser att nyckeln till pedagogisk framgång för de yngsta barnen i förskolan finns i den trygga och varma relationen till en pedagog.

Barn som utvecklat en trygg anknytning till minst en vuxen på förskolan litar på att de blir tröstade när behov uppstår – då kan de slappna av och ägna sig åt lek och utforskande.

”Om barnet inte hunnit utveckla en relation till en pedagog på förskolan, som kan gå in och fungera som ersättare för föräldern och förmår hjälpa barnet att sätta anknytningssystemet i viloläge, är det längtan efter trygghet hos föräldern och / eller känslan av oro, som barnen är upptagna av i stället för att ägna sig åt lek och lärande”, säger Malin Broberg psykolog och professor i psykologi vid Göteborgs universitet.

Förskolans uppdrag är dels pedagogisk, dels omsorgsmässig (omvårdnad och tillsyn). Balansen dem emellan har genom åren skiftat.

I den reviderade Läroplanen för förskolan (1998/2010) betonas lärandet tydligare. Omvårdnad däremot, som generellt sett i hela samhället har lägre status, kommer på undantag. Arbetet med små barn, med stort anknytnings/omvårdnadsbehov, har lägre status än ett pedagogiskt arbete med större barn.

Jag tycker att det är hög tid för en kristdemokratisk politik som värnar alla barns

rätt till trygghet, utveckling och en fin tid på förskolan och som särskilt värnar om de minsta barnens rätt till en trygg anknytning och god omvårdnad i densamma.

Jag yrkar därför:

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppgift att verka för att förskolan bör organiseras också efter de minsta barnens behov av trygg anknytning och god omvårdnad

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppgift att verka för att det på varje förskola ska finnas tydliga anknytningspersoner samt en huvudansvarig pedagog som ska se till att anknytningen hos de minsta barnen fungerar väl

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppgift att verka för att ha mindre barngrupper och fler personal i förskolan så att särskilt små barns primära behov av trygghet, tillgänglighet och tröst tillgodoses

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppgift att verka för att man inom förskolans värld är väl förtrogen med forskningen inom barn- och utvecklingspsykologin och annan forskning som rör barn i förskoleåldern

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppgift att verka för att forskning utförs som visar hur dagens förskola fungerar praktiskt med ibland stora barngrupper. Forskning på utfallet för de minsta barnen på förskolan (hur barnen mår) bör göras

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppgift att verka för att omvårdnadsbegreppet ska få högre status i Läroplanen för förskolan

att Rikstinget beslutar att ge Partistyrelsen i uppgift att verka för att arbetsmiljön för förskolepersonalen förbättras så att de får goda arbetsvillkor som gör att de kan fullfölja sitt uppdrag att ge varje barn det som det behöver

2016-12-17

Inga-Lill Adolfsson

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
För oss kristdemokrater är förskolans två ben lika viktiga: omsorg och pedagogisk verksamhet. Läroplanen bör betona vikten att arbeta med de minsta barnens anknytningsprocess. För barn är en trygg tillvaro med vuxna som prioriterar omsorgen mycket viktig. Andelen barn som går i förskolan ökar och grupperna blir större. Många grupper är så stora att skolverket bedömer att det inte går att bedriva ändamålsenlig verksamhet. Kristdemokraterna kämpar för mindre barngrupper och föreslår att kommunerna ska sätta ett tak för hur stora barngrupperna får vara.

Partidistriktsårsmötet föreslår därför rikstinget att besluta att med ovanstående motivering anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären lyfter frågan om de minsta barnens behov av trygg anknytning och god omvårdnad i förskolan, om forskningens betydelse inom barn- och

utvecklingspsykologin, om omvårdnadsbegreppets status i Läroplanen för förskolan, samt förbättrade arbetsvillkor för förskolepersonalen.

Förskolan har byggts ut i mycket snabb takt. En stor andel barn i Sverige tillbringar nu den största delen av sin vakna tid en vanlig vardag i förskolan. År 2015 var 83 procent av alla 1-5-åringar inskrivna i förskolan, vilket motsvarar drygt 490 000 barn. Det är därför mycket angeläget att förskolan håller högsta klass. Barnomsorgspolitiken har dock under de senaste årtiondena i stor utsträckning fokuserat på tillgången till förskolan snarare än kvaliteten på verksamheten. Resultatet har bland annat blivit allt större barngrupper.

För att alla föräldrar ska hitta alternativ som passar just dem och deras barn måste det finnas en väl utbyggd barnomsorg med olika alternativ. Vi vill att det ska finnas en mångfald av barnomsorgsformer med olika inriktning och huvudmän; familjedaghem, förskolor, öppna förskolor och fritidshem. Det ställer krav på att kommunerna kan erbjuda likvärdiga villkor för alla godkända barnomsorgs- och förskoleverksamheter.

Kristdemokraterna vill förbättra kvaliteten i barnomsorgen, där barnens behov och rättigheter utgör grunden. Målet för förskolan och annan barnomsorg bör vara att möta varje barns behov av trygg omsorg, stimulans, lek, gemenskap och utveckling. Målet för oss är att föräldrarna ska kunna välja den omsorg som är bäst för deras barn, att det finns olika barnomsorgsformer samt att all barnomsorg håller hög kvalitet. Minskade barngrupper och bättre förutsättningar för familjedaghem är prioriterade delar i detta arbete. Valfriheten i sig och konkurrensen mellan olika barnomsorgsformer gynnar kvaliteten.

I motion till riksdagen har Kristdemokraterna fört fram vikten av små barngrupper, särskilt för de små barnen och föreslagit att kommunerna inför ett tak för barngruppernas storlek i förskolan, om högst tolv barn för åldrarna 1-3 år och högst 15 barn för åldrarna 4-5 år.

Partistyrelsen menar att partiet redan idag i och med ovan skrivna verkar för att förskolan organiseras efter de minsta barnens behov av trygg anknytning och god omvårdnad. Däremot menar partistyrelsen att förskolor måste kunna organisera sitt arbete utifrån de olika förutsättningar de har, varför man inte generellt bör specificera att varje förskola ska ha anknytningspersoner såsom motionären föreslår.

Det ligger på förskolors ansvar och i deras intresse att hålla sig à jour med forskningen. Partistyrelsen verkar för att man inom förskolorna ska vara väl förtrogen med forskningen inom barn och utvecklingspsykologin genom lagstiftning om läroplan och andra riktlinjer. Det direkta arbetet utförs dock av ansvarig rektor som leder det dagliga arbetet.

Som motionären själv hänvisar till finns redan forskning på hur dagens förskolor fungerar med stora barngrupper.

I Läroplanen för förskolan anges att varje förskolechef ansvarar för att personalen

får den kompetensutveckling som krävs för att den ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt.

Av läroplanen för förskolan framgår att förskolan ska erbjuda barnen en i förhållande till deras ålder och vistelsetid väl avvägd dagsrytm och miljö. Såväl omvårdnad och omsorg som vila och andra aktiviteter ska vägas samman på ett balanserat sätt. Omsorgsbegreppet finns alltså tydligt i läroplanen.

Förskolans läroplan ska nu revideras. Skolverket skriver att omsorg är en central del av förskolans uppdrag och i den reviderade läroplanen behöver det bli tydligare vad det begreppet betyder. Också begreppen undervisning och utbildning behöver bli tydligare: vad de innebär och vem som kan bedriva undervisning. Men leken kommer alltid vara central i förskolan. Under arbetet med revideringen kommer skolverket ta in kunskap och synpunkter från barn, personal, förskolechefer och berörda myndigheter och organisationer.

Med kristdemokratisk politik kommer barngrupperna i förskolan få ett tak, detta kommer också att förbättra arbetsvillkoren för förskolepersonalen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad, att avslå fjärde attsatsen, att anse femte attsatsen besvarad, att anse sjätte attsatsen besvarad samt att anse sjunde attsatsen besvarad i motion 06:01.

06:02 Allas rätt till utbildning och arbete

Artikel 28 FN: s Barnkonvention
1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till utbildning och i syfte att gradvis förverkliga denna rätt och på grundval av lika möjligheter skall de särskilt,
(a) göra grundutbildning obligatorisk och kostnadsfritt tillgängliga för alla
(b) uppmuntra utvecklingen av olika former av undervisning som följer efter grundutbildningen, innefattande såväl allmän utbildning som yrkesutbildning, göra dessa tillgängliga och åtkomliga för varje barn samt vidta lämpliga åtgärder såsom införande av kostnadsfri utbildning och ekonomiskt stöd vid behov
(c) göra högre utbildning tillgänglig för alla på grundval av förmåga genom varje lämpligt medel

Idag finns begränsat utbud av eftergymnasiala utbildningar för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Det finns strukturella hinder i det rådande ersättningssystemet, men detta får inte begränsa den enskilda individens lagstadgade rätt och möjligheter. Rätt till utbildning och möjligheter att nå individuella förberedelser för arbete eller vidare studier är en självklar rättighet.

Alla barn har rätt att nå och utveckla sin fulla potential. Alla barn har rätt till en dröm om framtiden.

Politiken har att ta ansvar för och skapa möjligheter- inte begränsa. Vi kristdemokrater har att ta ansvar för våra medmänniskor och se de hinder som begränsar.

Barn och unga med olika intellektuella funktionsnedsättningar ska ha rätt att utvecklas och skapa sin framtid utan hinder i strukturella ersättningssystem. Särskola – Lärvux – Dagligverksamhet – det får inte sluta där, utan det måste vara så att varje enskild unik person som önskar utbilda sig vidare för att få plats på ordinarie arbetsmarknad, måste få den möjligheten utan krångel. Vi måste se och vägleda barn och unga och ge det stöd som behövs för att nå sin fulla potential. Både vad gäller möjligheten till vidareutbildning och arbete.

Jag föreslår därför Rikstinget att besluta

att Partistyrelsen får i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som utreder möjligheten att tillgängliggöra fler eftergymnasiala utbildningar för tänkt målgrupp samt att se över de ersättningssystem som kan vara begränsande för den enskilde. Samt att verka för att förändring sker i motionens anda.

2017-01-31

Laila Norss

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Motionären lyfter fram det begränsade utbudet av eftergymnasiala utbildningar för personer med intellektuella funktionsnedsättningar. I praktiken innebär det att alla barn inte ges möjligheten till utbildning och arbete. Här finns en brist i utbildningsväsendet som bör åtgärdas.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen antas

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att Partistyrelsen ska få i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som utreder möjligheten att tillgängliggöra fler eftergymnasiala utbildningar för tänkt målgrupp samt att se över de ersättningssystem som kan vara begränsande för den enskilde, samt att verka för att förändring sker i motionens anda.

Hos varje människa finns ett behov av att få känna gemenskap med andra, ta eget ansvar och utvecklas som person. Att ha ett arbete eller annan meningsfull sysselsättning att gå till är därför av största vikt för varje enskild person. Arbetsmarknadspolitik handlar därmed om mycket mer än samhällsekonomisk effektivitet och de offentliga finanserna. Det handlar om förvaltarskap och om att se till att alla får en chans att utveckla sina förmågor. Vi vill ha ett samhälle som tar vara på människors möjligheter och inneboende förmåga. Människans värde sitter inte i hur mycket hon arbetar eller hur produktiv hon är, men arbetets betydelse för enskildas utveckling är mycket stort. Om detta skriver Kristdemokraterna i motion till riksdagen.

Kontinuerligt utvecklas politiken genom arbete i riksdagsgruppen och genom partiets kommun- och landstingspolitiska råd. Partistyrelsen menar att en arbetsgrupp som motionären efterfrågar inte bör tillsättas. Även om de frågor som motionären tar upp är viktiga för Kristdemokraterna finns begränsade möjligheter att göra större utredningar internt i partiet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:02.

06:03 Kristendomsundervisning i skolan

Vi Kristdemokrater vet att alla samhällen behöver en gemensam värdegrund. Det svenska samhället har under mer än tusen år utvecklats utifrån den kultursyn som har sin grund i Europa och som präglas av humanism och etik baserad på det kristna budskapet om frihet, allamänniskors lika värde, och ett personligt ansvarstagande. Det kristna kärleksbudet – ”allt vad ni vill att människorna skall göra er, det skall ni också göra för dem” – har haft en mycket stor betydelse för den positiva normbildningen och gemenskapen i vårt samhälle samt för människors trygghet och säkerhet i Sverige.

År 2017 står det svenska samhället inför stora utmaningar. Utanförskap, våld, splittrade familjer, främlingsfientlighet och rasism. Efter flera decenniers politiskt driven normupplösning finns en utbredd känsla av att själva värdegrunden i samhället - vår grundläggande etik och moral – har luckrats upp. Sverige behöver en renässans av etik och moral.

Trots ett ökande materiellt välstånd för stora delar av befolkningen är stress- och psykosocialt relaterad ohälsa kanske ett värre folkhälsoproblem än någonsin. Som en motkraft mot detta ser vi vissa tecken på att intresset för andlighet ökar i landet, ofta genom orientaliska, exotiska former som Yoga och Mindfulness. För många av oss kristdemokrater är det en självklarhet att människan har inte bara kroppsliga behov, utan även själsliga och andliga behov. Även om inte alla människor i Sverige kan förväntas ha en personlig religiös tro, bör alla ha rätten och möjligheten att få ta del av de kunskaper som behövs för att ett ställningstagande ska vara möjligt.

Kyrkor och samfund liksom många föräldrar arbetar även idag med att förmedla det kristna budskapet till barn och ungdomar. Emellertid får många barn ingen kontakt med de centrala idéer om ansvarstagande för sitt eget och sin nästas liv som vårt västerländska samhälle bygger på. Skolans religionsundervisning har tappat fokus och vågar inte ta ställning. Kristendomen jämställs med andra religioner, trots att dess budskap så radikalt skiljer sig åt från de andras och dess betydelse för vårt samhälles utveckling har varit så avgörande. Även barn som i något sammanhang bibringats det kristna budskapet och den kristna etiken upplever förvirring och osäkerhet i skolan, när de ser att samhället inte ställer upp på dessa begrepp. Nya generationer måste dessutom ges rätten att göra ingående bekantskap med Bibeln, som är den enskilt viktigaste skrift för att dels förstå de värderingar som ligger till grund för vår civilisation i Europa, dels för att kunna förstå och berikas av stora delar av vårt rika europeiska kulturarv inom litteratur, konst och musik.

Med anledning av vad som beskrivits i motionen yrkar vi:

att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för kristendomsundervisningen återinförs och ges en självständig plats i den svenska skolan. Som ett alternativ ska ämnet etik och moral kunna väljas för att undvika kränkning av minoriteter med annan trosuppfattning.

2016-12-07

Roland Glasfors, Anders Hultgren, Joachim Gahm, Eva Melin

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet anser att i dagens religionskunskap ingår ämnet kristendom i undervisningen samt att ämnet livskunskap som tar upp etik och moralfrågor är tillgodosett inom tre olika ämnen religionskunskap, biologi och samhällskunskap och där alla dessa ämnen finns i läroplanen.

I läroplanen får eleverna kunskap i följande; att Kristendomen, de övriga världsreligionerna och olika livsåskådningar, deras kännetecken och hur de tar sig uttryck för individer och grupper i samtiden, i Sverige och i omvärlden. Olika människosyn och gudsuppfattningar inom och mellan religioner. Religion i relation till kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och sexualitet. Individers och gruppers identiteter och hur de kan formas i förhållande till religion och livsåskådning utifrån till exempel skriftliga källor, traditioner och historiska och nutida händelser. Olika uppfattningar om relationen mellan religion och vetenskap i den aktuella samhällsdebatten. Tolkning och analys av olika teorier och modeller inom normativ etik samt hur dessa kan tillämpas. Etiska och andra moraliska föreställningar om vad ett gott liv och ett gott samhälle kan vara. Analys av argument i etiska frågor med utgångspunkt i kristendomen, övriga världsreligioner, livsåskådningar och elevernas egna ställningstaganden. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna yrkar att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för kristendomsundervisningen återinförs och ges en självständig plats i den svenska skolan. Som ett alternativ ska ämnet etik och moral kunna väljas för att undvika kränkning av minoriteter med annan trosuppfattning.

Kristdemokraterna står bakom den ordning där skolundervisning inte får vara konfessionell. Undervisning ska vila på vetenskap och beprövad erfarenhet. Vad gäller religionsämnet ska undervisningen ta upp alla världsreligionerna jämsides med varandra, där kristendomen har en särskild tyngd mot bakgrund av vår kultur och historia.

Skolan har ett värdegrundsarbete som grund för allt arbete och som ligger fast i skollagen. I detta ligger att arbeta för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Dessutom ska kristen etik redan idag prägla svensk skola då läroplanen säger: ”I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande.”

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:03.

06:04 Inför programmering inom ämnet matematik i

gymnasieskolan.

Digitaliseringen ökar exponentiellt i vår värld. Kunskaper i programmering som en del av matematiken på gymnasiet ökar förståelsen för digitaliseringen och gör oss till bättre användare av ny teknik. Robotar kom in i industrin för länge sen. Barneviks uttryck BC och AC (before computer och after computer) är stenålder. Datorer är nu en självklarhet men digitaliseringens omfattning är ny. Bilindustrin siktar mot självkörande bilar och förarlösa bussar.

Bankerna har flyttat ut oss på gatan för att hämta pengar, nu är de på väg att bli enbart transaktionsplattformar och fysiska pengar behövs inte, utan vi sköter själva alla våra transaktioner med datorer, mobiler, appar, paddor och kreditkort. Handeln har fått en tvilling i e-handel, vi kombinerar de två varukanalerna i våra inköp och gör smartare inköp. Snart kan vi skriva ut och tillverka våra egna tennisskor med 3D teknik.

Sökmotorn Google och sociala medier motorn Facebook utvecklas rekordsnabbt. Google genom sina svepande spindlar som hämtar information och Facebook genom att nu ge sig in i nyhetsförmedling. Båda påverkar allt informationsflöde. Hur ska vi förstå och lära oss att använda digitaliseringen? Programmeringskunskap! Med anledning av vad som beskrivits i motionen yrkar jag:

att Rikstinget ger partiledningen i uppgift att verka för programmering blir en del av matematikämnet i gymnasieskolan

2016-11-29

Robert Hertzman, Anders Hultgren, Erika Svanström

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Läroplanerna anger idag övergripande mål för olika skolformer. Partidistriktsårsmötet i Stockholms län anser att skolans uppdrag, bland annat, är att stärka elevernas digitala kompetens och att förbereda dem för ett föränderligt samhälle och att det ska tydliggöras. Eleverna ska lära sig att använda digital teknik och förstå hur tekniken påverkar dem och hur de kan påverka den. I det ingår också att kunna agera på ett kritiskt och ansvarsfullt sätt i digitala sammanhang. Att detta behövs lyftas in i ämnet matematik är angeläget om vi ska kunna matcha morgondagens samhälle.

Partidistriktsårsmötet i Stockholms län håller därför med motionärerna att programmering blir en del av matematikämnet i gymnasieskolan och att detta förs in i läroplanen.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna yrkar att rikstinget ska ge partiledningen i uppgift att verka för att programmering ska bli en del av matematikämnet i gymnasieskolan.

I Kristdemokraternas utbildningsmotion till riksdagen har vikten av

programmering lyfts upp. Där lyfter motionärerna upp att det är önskvärt att utöka möjligheterna för elever i grundskolan att läsa programmering. Framöver kommer kunskaper i programmering bli allt viktigare, på såväl arbetsmarknaden som för vår ekonomi och samhället i stort. Ett större fokus på programmering i grundskolan skulle leda till ett ökat intresse bland unga för teknik och få fler att söka sig till ingenjörsutbildningar i framtiden. Vi föreslår därför att man ska införa programmering i grundskolan på samma villkor som för sy- och träslöjd.

Enligt Skolverket finns programmering i gymnasieskolan redan idag. Ämnet syftar till att eleverna utvecklar kunskaper om principerna bakom datorprogram samt färdigheter i programmering i ett eller flera programmeringsspråk. Eleverna ska ges möjligheter att utveckla kunskaper om programmeringens grunder, färdigheter i att genomföra programmeringsprocessens olika delar samt förmåga att analysera, designa, implementera, testa, resultatbedöma och vidareutveckla program.

Som ett led i att stärka den digitala kompetensen i skolan har Skolverket lagt fram ett förslag på hur alla gymnasieelever som går ett nationellt program ska kunna läsa programmering. Dessutom revideras befintliga kurser för att bättre spegla den tekniska utvecklingen och arbetsmarknadens behov.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 06:04 besvarad.

06:05 Inför ordningsbetyg

För att unga människor ska få möjlighet att skaffa sig ett bra liv och kunna påverka sin framtid i en positiv riktning, krävs att skolan både erbjuder kunskap för ett liv på arbetsmarknaden och kunskap som utvecklar vår intellektuella förmåga och tankar om dygder och etik – om rätt och fel. Vi vill se en skola med ordning och reda i klassrummet och kunskap i fokus och för det krävs framförallt en politik för bättre lärare, mer tid till undervisning och ett upprättat föräldraansvar. Det gäller att som lärare både klara av att inspirera eleverna till kunskap och att hålla ordning och reda i klassrummet, men skolinspektionen har tidigare visat att inte ens hälften av eleverna i årskurs 8 upplever att de har tillräcklig lugn och ro i skolan och det är fullständigt oacceptabelt.

Mer utbildning i ledarskap och konflikthantering på lärarutbildningen och i yrkeslivet är därför en viktig åtgärd för landets lärare. Föräldraansvar är också avgörande för att skapa förutsättningar för såväl bättre skolresultat som ökad trygghet i skolan. Föräldrarna måste ta sitt ansvar genom att se till att eleverna gör sina läxor och inte minst genom att förmedla att skolan är någonting viktigt, att skolans ordningsregler är till för att följas och att klasskompisar ska mötas med respekt. Vi kristdemokrater har därför länge arbetat för att det ska upprättas ansvarskontrakt mellan elev, föräldrar och skolan där det framgår vem som ansvarar för vad.

Det kvarstår dock stora problem i den svenska skolan. I vissa internationella undersökningar har det visat sig att inget annat land har lika mycket skadegörelse och så mycket ovårdat språk i sina skolor som Sverige. Svenska elever kommer ofta

för sent, de stör varandra på lektionerna, undervisas i stökiga klassrum och skolk är dessutom vanligare i Sverige än i något annat undersökt land. Det här är nedslående faktum som bedöms påverka de svenska skolresultaten negativt.

Det behövs fler verktyg för att främja ordning och reda samt trygghet och arbetsro, det är det dags att inför ordningsbetyg i svenska skolor. Ett sådant betyg skulle kunna påverkas av huruvida eleven kommer i tid, beteendet i klassrummet och av huruvida lärare och klasskamrater behandlas med respekt. I och med införande av ordningsbetyg ges lärare och skolledning större befogenhet att ta tag i ordningsproblemen, fler elever kommer att fästa större vikt vid sitt beteende och skolans uppgift att utveckla elevens kunskap om dygder och etik, förmåga att skilja på rätt och fel samt att bemöta sina medmänniskor med respekt får dessutom en tydligare avspegling i hur elevernas prestationer och förmågor mäts.

Mot bakgrund av detta föreslår vi Kristdemokraternas riksting besluta:

att verka för att inför ordningsbetyg i svenska skolor

att verka för att ordningsbetyg meddelas från och med den termin övriga betyg börjar sättas

2017-02-20

Christian Carlsson, Carl-Johan Schiller, Kalle Bäck, Sara Skyttedal

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet anser att ordningsbetyg i skolan bör införas men inte för tidiga åldrar utan först i högre åldrar. Vi måste göra mer för att skapa lugn och ro i våra klassrum. Då behövs det både fler lärare, fler speciallärare och mindre klasser. Men också mer befogenheter till lärarna, till exempel att kunna ge ordningsomdömen i betygen. 2014 gick alliansen gemensamt till val på detta och då gällde det för högstadiet och gymnasiet. Det är något som partidistriktet i Stockholms län håller med om och därför avslås andra attsatsen då förslaget är att detta ska införas i tidigare skolålder.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att bifalla första attsatsen samt avslå andra attsatsen i motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna yrkar att rikstinget ska verka för att införa ordningsbetyg samt att dessa ska meddelas från och med den termin övriga betyg börjar sättas.

Riksdagen uppmanade regeringen att vidta åtgärder så att det blir möjligt för högstadie- och gymnasieskolor att ge eleverna skriftliga ordningsomdömen. Riksdagens tillkännagivanden om ordningsomdömen kom i samband med att riksdagen behandlade motioner om skolväsendet från allmänna motionstiden 2014.

Det är angeläget att skolan är en trygg miljö för eleverna. En trygg skolmiljö och studiero har en stor betydelse för elevernas möjligheter till en god kunskapsinhämtning. Under valrörelsen 2014 gjorde Alliansen en överenskommelse om att införa ordningsomdömen i skolan. Detta baserades på

uppgifter från PISA-undersökningen 2012 där Sverige var det land där sen ankomst var vanligast, och enligt Talis 2013 hade högst andel ogiltig frånvaro. I undersökningen Attityder till skolan 2012 (Rapport 390, 2013) som Skolverket har genomfört uppger mer än var tionde elev i grundskolans årskurs 7–9 och i gymnasieskolan att han eller hon har arbetsro vid endast några få eller nästan inga lektioner. Nästan var tredje elev uppger att de känner sig störda i sitt arbete av andra elever på de flesta eller alla lektioner. Med anledning av detta tillsatte alliansregeringen en utredning för att analysera vad som behöver göras ytterligare för att skapa mer ordning och reda i klassrummen.

Riksdagen har tillkännagivit för regeringen att vidta åtgärder för att skolor ska kunna ge elever på gymnasiet och högstadiet ett skriftligt ordningsomdöme. Ordningsomdömet ska inte ingå i slutbetyget.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 06:05 besvarad.

06:06 Dags för en ny stavningsreform

”Hvässa knifven, så att den blir hvass. Slipa äfven lien, så att du dermed kan afskära vassen på stranden. Är lien då ännu tillräckligt vass, så gå ut på åkern och skär hvete. Men akta dig för ormarna, som hväsa emellan de hvita sötblomsterna och hvenen på åkern bland hvetet.” (Ur Carl Jonas Love Almqvists Rättstafnings-Lära från 1829.)

1906 genomfördes den senaste stavningsreformen i svenskan. Då blev det tillåtet att skriva rött och ont i stället för rödt och ondt, samtidigt som stavningarna hv, fv och f ersattes med ett enkelt v. Svenska Akademin protesterade högt mot förslaget och 40 000 namnunderskrifter samlades in mot nyordningen. Idag är det förmodligen få som vill gå tillbaka till den äldre stavningen.

Redan då fanns det även förslag på att förenkla stavningen av j- (g, dj, gj, hj, lj) och sje-ljudet (stj, skj, sk, sch, sh, ch, g m.m.) men dessa förenklingar genomfördes aldrig.

Vårt svenska språk utvecklas och moderniseras hela tiden. Vissa saker, som t.ex. stavningen av j-ljudet, sje-ljudet och tje-ljudet kräver dock att det tas ett större grepp, nu är det dags igen.

Uppmuntra kreativitet istället för att rätta stavfel. Ge nyanlända och barn som inte har lätt för sig i skolan en rimlig chans att lära sig stava alla konstiga svenska ord. Förenkla språket på samma sätt som man redan gjort i bl.a. Norge.

Jag yrkar

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att en stavningsreform genomförs med syfte att förenkla stavningen av j-, sje- och tje-ljuden.

2017-02-04

Jan Utbult

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Som motionären påpekar utvecklas språket hela tiden. Vi håller dock inte med om den stavningsreform som föreslås i motionen.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att en stavningsreform genomförs med syfta att förenkla stavningen av j-, sje- och tje-ljuden.

När en liknande motion behandlades i riksdagen 2000 skrev utskottet att olika undersökningar visat att endast en liten del av de stavfel som eleverna gör i skolorna kan hänföras till kategorin ljudenlighet, dvs. felstavning av exempelvis sj- eller tj-ljudet. Vidare uttalade utskottet att det inte kunde förnekas att inlärningen av våra stavningsregler kan vara krävande för personer från vissa av de länder varifrån invandringen nu kommer. Samtidigt konstaterade utskottet att praktiskt taget varje reform i ljudenlig riktning kommer att öka olikheterna mellan det svenska skriftspråket och de främmande skriftspråk, främst engelskan, som eleverna möter redan i grundskolan. Utskottet framhöll även att en radikal stavningsreform otvivelaktigt skulle innebära en fara för att de kulturvärden som svenska litteraturen representerar skulle bli svåra att föra vidare till kommande generationer.

Under ärendets beredning erfor utskottet att Svenska språknämnden inte hade någon annan inställning i frågan än utskottet.

Det har visserligen gått 15 år sedan detta skrevs men Partistyrelsen menar att det fortfarande är giltigt.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:06.

06:07 Svenska språket – grunden för integration

Integration handlar om delaktighet. Integrationspolitikens mål är att alla i Sverige ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Samhället ska ge förutsättningar för integration utan att ta över ansvaret. Det talas allt för ofta om att ”vi ska integrera” - men processen bygger på en interaktiv process som innefattar anpassning1till en ny kultur. I Sverige är kunskaper i svenska grundläggande för att en individ ska kunna ta till sig en ny kultur och få förståelse för gemensamma rättigheter och skyldigheter.

Kommuner i Sverige har skyldighet att erbjuda Svenska för invandrare (SFI) för nyanlända över 16 år. Deltagande i SFI bedöms som grund för försörjningsstöd eller annan ersättning från Försäkringskassan, om det ingår i någon av

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Deltagande i SFI - undervisningen är frivillig, men ambitionen bör vara att alla elever uppnår målen i samtliga kurser. I studien ”Immigration and Membership Politics in Western Europé” framkommer att alla länder utom Sverige ställer krav på språkkunskaper för medborgarskap.

Samtidigt är skillnaden i sysselsättningsgrad bland inrikes- och utrikesfödda i Sverige bland de högsta i Europa. Närmare en miljon människor bedöms idag leva i utanförskap baserat på att de får sin försörjning från något offentligt bidragssystem eller att de saknar registrerade inkomster, saknar arbete/utbildning och inte är inskrivna på Arbetsförmedlingen. Bristande kunskaper i svenska bidrar till ett ökat utanförskap och bidragsberoende.

Språket är grunden för integration. Att lära sig svenska är grundläggande för att människor ska kunna få en gemensam förståelse för de grundläggande värden som vi vill ska prägla vårt samhälle. Det är därför viktigt att ställa krav på personer som fått uppehållstillstånd i Sverige att lära sig svenska språket. För att förkorta integrationstiden bör också SFI bli tillgängligt för asylsökande.

Med anledning av ovanstående föreslås Rikstinget besluta:

Noter

1 ”Integration kallas den process som en människa genomgår när hon anpassar sig till en ny kultur” (NE Nationalencyklopedin AB 2017)

2 Omfattar personer 20 – 64 år, utifrån hur SCB definierar ”personer i arbetsför ålder”

att Kristdemokraterna bör verka för att alla nyanlända med uppehållstillstånd i arbetsför ålder Sverige genomför språktest för att validera sina språkkunskaper i Svenska

att Kristdemokraterna bör verka för att SFI ska vara obligatoriskt för de nyanlända som inte uppfyller språkkraven i språktestet för att berättiga till försörjningsstöd eller annan ersättning.

att Kristdemokraterna bör verka för att SFI ska erbjudas de som söker asyl i Sverige.

2017-02-23

Isabelle Waldenvik

Partidistriktet VG Östras yttrande:
Att erövra det svenska språket är helt grundläggande för en lyckad integration. Att tvinga vuxna till utbildning är principiellt svårt. Det stora problemet är inte att viljan saknas utan att nyanlända inte får möjligheten. Att SFI ska erbjudas de som söker asyl i Sverige är redan en del i kristdemokraternas migrationspolitik.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå de första två att-satserna och att anse den tredje att-satsen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att Kristdemokraterna bör verka för att alla nyanlända med uppehållstillstånd i arbetsför ålder i Sverige genomför språktest för att validera sina språkkunskaper i Svenska, att Kristdemokraterna bör verka för att SFI ska vara obligatoriskt för de nyanlända som inte uppfyller språkkraven i språktestet för att berättiga till försörjningsstöd eller annan ersättning samt att Kristdemokraterna bör verka för att SFI ska erbjudas dem som söker asyl i Sverige.

I motion till riksdagen har Kristdemokraterna skrivit om just det som motionären tar upp. De som söker asyl i Sverige hamnar i dag oftast i en lång period av väntan och passivitet. För en bättre integration krävs en snabbare väg in i samhället. Därför har vi motionerat om att införa svenskundervisning från dag ett, samhällsinformation om lagar och värderingar och krav om att stå till arbetsmarknadens förfogande.

Språket är vägen in i det svenska samhället. Genom språket får alla kunskap om gemensamma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. En god svenskundervisning är därför avgörande för den enskilde och gynnar samhället i stort.

Det offentliga ska sträva efter goda levnadsvillkor för invånarna samt skapa lika möjligheter för utveckling och förverkligande av livsprojekt. Integrationspolitiken ska präglas av ett medborgarperspektiv. Människor ska ges frihet att i möjligaste mån bygga sin framtid efter eget behov. Detta syftar till att stärka identiteten och gynna integrationsprocessen.

Att alla nyanlända skulle genomföra språktest för att validera deras svenskkunskaper anser Partistyrelsen är onödigt. Det är en mycket liten del av de som söker asyl i Sverige som har några kunskaper i svenska över huvud taget. Att testa alla nyanlända skulle därför vara en process som tog onödiga resurser i anspråk. Dessa resurser bör hellre läggas på svenskundervisningen.

För den person som är ny i Sverige görs en etableringsplan. En sådan innehåller aktiviteter som ska stödja personen att så snabbt som möjlig lära sig svenska, få ett arbete och klara sin egen försörjning. När man har fått en etableringsplan så har man rätt till etableringsersättning. Varje månad ska man visa att man deltagit i de aktiviteter som etableringsplanen innehåller. Om man inte redovisar sitt deltagande betalas pengarna inte ut.

Partistyrelsen menar att det är viktigt att så snabbt som möjligt lära sig svenska för att kunna komma in i samhället och bli en del av det, få ett jobb, kunna tillgodogöras sig studier osv. Därför vill partistyrelsen skärpa kraven och incitamenten för nyanlända att lära sig språket och koppla studier i SFI till försörjningsstöd och andra ersättningar.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att avklarade eller pågående SFI-studier ska vara ett krav för att nyanlända ska vara berättigade

försörjningsstöd eller annan ersättning, undantag ska ges för personer som inte bedöms kunna delta i undervisningen och anser därmed andra attsaten besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 06:07.

06:08 Motion angående införande av svenska för invandrare (SFI) utan uppehållstillstånd

Bakgrund: En person som har har uppehållstillstånd i Sverige och är folkbokförd i en kommun har enligt skollagen rätt till SFI och kommunen är då skyldig att erbjuda SFI. Det är av största vikt att de nyanlända får börja studera SFI så fort som möjligt när de kommit till Sverige. Det är allmänt känt att om man inte kan språket blir man ofta isolerad och det försvårar integrationen. Många asylsökande som studerar svenska som ges av frivilligorganisationer lär sig inte svenska på ett tillfredsställande sätt och är missnöjda med denna utbildning. Av eleverna som studerade SFI år 2013 har sex av tio avslutat någon kurs med minst godkänt resultat två år senare. Behöriga SFI-lärare garanterar att utbildningen är av god kvalitet, vilket ofta inte är fallet när frivilligorganisationer ger utbildning i svenska i de flesta fall med obehöriga lärare.

Förslag: Mitt förslag är att låta asylsökande personer utan uppehållstillstånd studera SFI eftersom språkundervisningen på SFI för det mesta är av bättre kvalitet än utbildningar i svenska som ges av frivilligorganisationer som Röda korset, kyrkor med flera. Det ska erbjudas SFI så fort som möjligt när de kommit till Sverige.

Mot bakgrund av detta föreslår jag att rikstinget beslutar

att ge partistyrelsen uppdraget att driva frågan om införande av SFI för nyanlända utan uppehållstillstånd.

2017-02-17

Anders Eriksson

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade anse den besvarad

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att partistyrelsen får uppdraget att driva frågan om införande av SFI för nyanlända utan uppehållstillstånd.

I motion Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning till riksdagen hösten 2016 skrev Kristdemokraterna detta:

Asylsökande försätts i dag i en lång väntan på handläggning av sin asylansökan och en lång tid av ovisshet och passivitet som följd. Vi ser därför behovet av att redan direkt på asylboenden förlägga SFI och undervisning i samhällsorientering för nyanlända över 18 år. En kraftigt kortad etableringstid är något som är bra för både den enskilda människan och samhället i stort. Vi vill därför införa ett krav på att en asylsökande som är över 18 år ska delta i 15 timmars SFI och 9 timmars samhällsorientering i veckan.

Detta ligger i samma riktning som motionären vill.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 06:08 besvarad.

06:09 Inga inställda lektioner

På senaste tiden har det varit extremt många inställda lektioner, på Ystad Gymnasium. Några av de som är hårdast drabbade är teknikerna. Utifrån att det är ett av dem svåraste programmen på skolan så tycker vi att det är väldigt dåligt, då vi läser svåra kurser med många poäng.

Under förra terminen (Ht 2016), var det väldigt många inställda lektioner inte minst för teknikerna utan även för andra program. Missnöjet bland eleverna bara växer och växer. Administrationen på skolan är mycket väl medvetna, men inga åtgärder vidtas. Enligt eleverna på skolan så är det flera lärare som samtidigt som de undervisar även studerar deltid. Detta påverkar elevernas studerande väldigt negativt. Det märks även av att det fuskas med uppgifter kring inställda lektioner, exempelvis att lärarna inte markerar lektionen som inställd då den egentligen är det, detta för att undvika dåliga siffror hos skolverket. En till källa som stödjer detta argument är, http://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering/nyhetsarkiv/2015/nyheter-2015-1.229449/osakert-om-gymnasieelever-far-den-tid-de-har-ratt-till-1.237330. Detta anser vi och andra på skolan som ett stort problem. Siffrorna för antalet inställda lektioner är höga, för de nya 1:orna har nio lektioner varit inställda. Att lektionerna varit inställda beror ofta på att som vi tidigare nämnde att vissa lärare delvis studerar samtidigt som de undervisar.

Vi vill att KD ska verka för mer tydlig dokumentation för inställda lektioner, samt att man skall redovisa samtliga inställda lektioner och även de lektioner som är lärarlösa till gymnasienämnden i Ystad kommun varje månad.
Vi vill att KD verkar för ett framtida schema utan inställda lektioner
Vi vill att KD verkar för en uteslutning av fusk i scheman (i schemat Vklass skall det tydligt framgå om lektionen är inställd, eller lärarlös)
Vi vill att KD verkar för en nolltolerans kring anställning av lärare med hög studerande procent

att man från samtliga gymnasieprogram skall redovisa samtliga inställda lektioner och även de lektioner som är lärarlösa till respektive huvudman varje månad

att man inför varje lärares fortbildning måste rekrytera en behörig lärare som vikarie under studerande lärares frånvaro. Allt för att inte utbildningarna skall förlora i kvalitét.

2017-02-28

Benjamin Annerfeldt

Partidistriktet Skånes yttrande:
Redan idag finns det digitala system som håller reda på både elevers och lärares

frånvaro. Dock har motionären en viktig poäng i att dessa system måste användas, vidareutvecklas och ligga som underlag för både chefers och politikers beslut. Därför bifall till att-sats 1.
Att-sats 2 avslås för att det inte vare sig skulle vara önskvärt eller genomförbart att inte kunna få fortbildning utan behörig vikarie. Fortbildning kan vara allt från enstaka dagar till hela läsår. Självklart är det viktigt att vid längre tjänstledigheter lägga resurser på att finna behöriga vikarier.

PDÅ i Skåne beslöt att bifalla att-sats 1 samt att avslå att-sats 2

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att man från samtliga gymnasieprogram ska redovisa samtliga inställda lektioner och även de lektioner som är lärarlösa till respektive huvudman varje månad. Motionären yrkar också att man inför varje lärares fortbildning måste rekrytera en behörig lärare som vikarie under studerande lärares frånvaro. Allt för att inte utbildningarna skall förlora i kvalitet.

Motionären tar upp något mycket angeläget. Vi kan se att det här finns stora problem i vissa skolor. Det finns ingen reglerad timplan i gymnasiet och den garanterade undervisningstiden är egentligen enbart en planerad undervisningstid som inte följs upp.

Skolverket skriver i Rapport 422 2015 Undervisningstid och heltidsstudier i gymnasieskolan att det varierar på vilken detaljnivå som huvudmän följer upp hur skolorna erbjuder elever den garanterade undervisningstiden. Rektorer har dessutom olika erfarenheter av de administrativa systemens förmåga att löpande följa upp omfattningen av den genomförda undervisningen. Flertalet rektorer anser sig ändå ha möjligheten att redovisa hur mycket undervisningstid som varje elev har fått, även om ett sådant redovisningsarbete uppges kunna vara mycket tidskrävande och innebära en administrativ belastning.

Skolverket kan konstatera att det finns huvudmän och skolor som i sin uppföljning använder den garanterade undervisningstiden mer som ett riktmärke än en lagstadgad rätt för eleverna. En sådan prioritering är inte förenlig med skollagens bestämmelser.

Den garanterade undervisningstiden anges i skollagen i det antal undervisningstimmar om 60 minuter som eleverna har rätt till på nationella program. För yrkesprogrammen är det 2 430 timmar och för de högskoleförberedande programmen 2 180 timmar. Någon omfattning anges inte för studier på introduktionsprogram, mer än att den ska motsvara heltidsstudier.

Enligt gymnasieförordningen ska huvudmannen redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid. Huvudmannen är alltså ytterst ansvarig, och ska skapa förutsättningar för rektor att tillgodose elevernas rätt. Rektorer har redan idag skyldighet att vid Skolinspektionens tillsyn redovisa hur skolan efterlever och säkerställer den garanterade undervisningstiden.

Partistyrelsen menar att detta är en tillräcklig ordning och att man bör vara försiktig med att i alltför hög grad detaljstyra skolhuvudmännens arbete. Dock krävs att

skolor lever upp till kraven och att tillsyn görs för att försäkra sig om detta.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:09.

06:10 Fler skoldagar men även kortare skoldagar

Varför går Pisa-undersökningarna extremt dåligt? Varför glömmer eleverna en hel del under sommarlovet? Varför är majoritet av eleverna stressade? Varför är majoritet av lärarna stressade? Varför går det inte bra i skolan? Varför går det bra för Finland i skolan? Vad gör Finland annorlunda?

Det är inte så konstigt att alla dessa problem uppstår. När både elever och lärare har schemalagd tid mellan 8-16. Eleverna har ungefär 170 lediga dagar per år. Eleverna har ungefär lika många lediga skoldagar som de har vanliga skoldagar. Om man tar mig själv som exempel så slutar jag 4 på tisdag. Jag ska hinna med att träna, jag ska även hinna med att utföra ett tränings pass. Jag blir stressad och arbetsresultatet blir sämre.

Om man inför kortare skoldagar kommer eleverna inte vara lika stressade. Eleverna kommer inte få uppleva stressen. Forskning visar att elever presterar mycket bättre när de inte är utsatta för press. Inlärningsförmågan blir även bättre Lärarna kommer även ha mer tid för planering. Lärarna kommer ha lättare att hinna med sin vardag.

Det tio veckors långa sommarlovet är inte så givande. Eleverna kommer glömma väldigt mycket under den långa perioden. Energi ,fokus och tid kommer läggas på repetion. Denna energin, tiden och fokusen kan användas till djupare kunskaper.

Utbildningen i Finland utförs på ett fenomenalt sett. På grund av att en lärare har mycket högre status. Lärarens löneutveckling i Finland ligger på 22.7% i Sverige ligger löneutvecklingen på 16.4%. Medellönen för en utbildare i Finland är 2032 kr högre än en utbildare i Sverige.

Dagens elever ser inte upp till lärare utan en lärare behandlas som en kamrat. Elever kan utföra handlingar som inte är acceptabla. Om en lärare väljer att ingripa kan stora åtgärder ske som exempelvis ett förlorat lärare jobb.

att Kristdemokraterna verkar för en reform som innebär kortare skoldagar på gymnasiet.

att Kristdemokraterna verkar för fler skoldagar (samma antal timmar per läsår)

att Kristdemokraterna verkar för att ta lärdom av Finland.

att Kristdemokraterna verkar för bättra statusen på läraryrket som helhet.

2017-02-28

Mohammad Omran

Partidistriktet Skånes yttrande:
Motionen syftar i sin förlängning till ett tre-terminssystem. Viktigare än kortare och fler skoldagar är att skoldagarna verkligen fylls med bra innehåll.

PDÅ i Skåne beslöt att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att Kristdemokraterna ska verka för en reform som innebär kortare skoldagar på gymnasiet, att Kristdemokraterna verkar för fler skoldagar (samma antal timmar per läsår), att Kristdemokraterna verkar för att ta lärdom av Finland samt att Kristdemokraterna verkar för att bättra statusen på läraryrket som helhet.

Kristdemokraterna är mån om att vända den utveckling som sedan 1990-talet gjort att Sveriges resultat i bland annat Pisa-undersökningen gått stadigt nedåt, sånär som på den senaste undersökningen. Under tiden i alliansregeringen reformerades skolan med en ny skollag, ny läroplan, nya kursplaner, ny lärarutbildning och ny gymnasieskola. Dessa förändringar tar tid att arbeta in. Därför är det först nu och de kommande åren som vi börjar kunna skönja resultatet av det stora reformarbete som Alliansen gjorde i regeringsställning. Glädjande nog har Pisa-resultaten nu förbättrats, men vi kan ingalunda slå oss till ro. Den svenska skolan har lång väg kvar att gå för att nå upp till jämförbara länders resultat.

Partistyrelsen är i det här läget inte beredd att arbeta för att korta dagarna i skolan på gymnasiet och samtidigt förlänga skolåret. I den mån skolan upplevs som stressig att hinna med och tillgodogöra sig bör istället hjälp finnas att tillgå. Därför ställer vi krav på att alla huvudmän, både kommunala och fristående skolor, ska bli skyldiga att erbjuda elever läxhjälp. Däremot bör det övervägas om skolåret ska förlängas av skäl att det kan vara angeläget att öka undervisningstiden i ämnen som matematik och svenska. Det är dock en fråga om resurser och bör vägas mot andra reformer på skolområdet.

Vad gäller frågan om att ta lärdom av Finland så menar Partistyrelsen att kristdemokratisk skolpolitik ska absolut titta på framgångsrika länders sätt att arbeta. Kristdemokraterna ska bygga utbildningspolitiken på kunskaper som vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet. Att verka för att höja lärarnas status ligger också i linje med Kristdemokraternas politik.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad samt att anse fjärde attsatsen besvarad i motion 06:10.

06:11 Lärlingsutbildning

Sammanfattning: En lärlingsutbildning enligt tysk modell bör snarast införas i Sverige. Den nya lärlingsutbildningen skall vara en så kallad dual utbildning, d v s en kombination av yrkesutbildning som sker i ett företags regi inom ramen för ett anställningsförhållande, samt av teoretiska studier inom vissa kärnämnen. Ansvaret för lärlingsutbildningen ska således delas mellan företagen (praktisk del) och

kommunerna (teoretisk utbildning). Anställningsvillkoren ska bestämmas i kontrakt mellan arbetsgivare och lärling.

Bakgrund: Ungdomsarbetslösheten är jämförelsevis hög i Sverige och har legat omkring 20-25 procent under många år. Situationen riskerar att förvärras ytterligare när stora grupper nyanlända inom kort kommer att tas upp i statistiken som arbetssökande. Höga ingångslöner gör det svårt för unga utan erfarenhet att få sitt första jobb samtidigt som turordningsreglerna gör att unga som precis har börjat på sitt jobb får gå först när det blir sämre tider. Att många går ut gymnasieskolan utan fullständiga betyg bidrar också till problematiken. Om Sverige ska klara av det ökande problemet med ungdomsarbetslöshet och utanförskap behövs reformer inom gymnasieutbildningen. En viktig sådan reform är en ny lärlingsutbildning enligt tysk modell.

Enligt den tyska lärlingsmodellen sker utbildningen vanligtvis under en period av 2 - 3,5 år och innehåller både teoretiska och praktiska delar. Normalt äger den teoretiska utbildningen rum mellan 1 - 2 dagar i veckan, alternativt i sammansatta block om flera veckor, vid en yrkesskola (Berufschule). Den teoretiska delen innehåller nödvändiga kunskaper inom kärnämnen för att bli duktig inom det framtida yrket. Resten av tiden, d v s 3 - 4 dagar i veckan, alternativt motsvarande längre perioder i block, sker utbildningen hos ett företag. Där sker den praktiska utbildningen genom arbetspraktik och förbereder lärlingen för anställning hos företaget efter avslutad lärlingsutbildning. Större företag har egna lärlingsverkstäder medan mindre företag kan behöva komplettera vissa allmänna yrkespraktiska delar av utbildningen med hjälp av kurser i branschorganisationers regi. Lärlingsutbildningarna regleras genom federal lag vilket innebär viss standardisering och garanterar att nivån på utbildningen hos olika företag är ungefär densamma.

Cirka två tredjedelar av alla tyska elever som går ut skolan väljer en lärlingsutbildning och anledningen är att det oftast leder till anställning efter genomförd utbildning (källa: Federal Ministry of Labour and Social Affairs, Germany).

Med anledning av vad som beskrivits i motionen yrkar jag:

att Rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för en lärlingsutbildning enligt tysk modell snarast införs i Sverige.

2016-11-28

Roland Glasfors, Eva Lannerö, Anders Hultgren, Håkan Johansson, Erika Svanström, Eva Melin, Joachim Gahm, Milles Lindgren, Simon Liliedahl

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet anser att det tyska lärlingssystemet är en modell att utgå ifrån för att implementeras i Sverige då vi Kristdemokrater varit drivande för införandet av lärlingsutbildning som en alternativ utbildningsväg inom gymnasieskolan, samt infört en anställningsform för elever i gymnasial lärlingsutbildning. Vi vill fortsätta att utveckla lärlingsutbildningen. Vi välkomnar

därmed att vi kristdemokrater tar ytterligare ett steg och aktivt verkar för att detta ska ske i Sverige.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna yrkar att rikstinget ska ge partistyrelsen i uppgift att verka för en lärlingsutbildning enligt tysk modell snarast införs i Sverige.

Kristdemokraterna har varit drivande för införandet av lärlingsutbildning som en alternativ utbildningsväg inom gymnasieskolan, samt infört en anställningsform för elever i gymnasial lärlingsutbildning. Kristdemokraterna vill även fortsättningsvis utveckla lärlingsutbildningen.

Lärlingsplatser är av stor vikt för många branscher, inte minst inom hantverksyrken. Att få lära sig ett yrke i grunden genom att lära sig av någon annan som varit verksam under lång tid, ger mycket för både lärling och lärare på företaget. Dessutom finns behov av olika typer av inlärningssituationer för gymnasiestuderande, där lärling kan vara ett bra alternativ.

I jämförelser mellan länders arbetslöshet framträder den höga sysselsättning som länder med utbyggda lärlingssystem kan uppvisa. En plats som lärling är en möjlighet att få det första jobbet och börja etablera sig inom ett yrke, något som Kristdemokraterna länge framfört. Gemensamt för länder i EU med låg ungdomsarbetslöshet är väl utbyggda lärlingssystem. Vi vill se ett väl utbyggt lärlingssystem också i Sverige.

Under alliansregeringens försorg infördes sommaren 2014 en ny lag om gymnasial lärlingsanställning. Under den nya anställningsformen kan eleven under delar av eller hela sin utbildning ha ett arbetsplatsförlagt lärande. Vid införandet av det gymnasiala lärlingssystemet fanns det initialt ett motstånd från de branscher som redan etablerat lärlingssystem där man fruktade att den gymnasiala lärlingsutbildningen skulle påverka det avtalsreglerade systemet. Det gymnasiala lärlingssystemet har dock kunnat etablera sig och intresset för att vidareutveckla utbildningen har varit stort. Intresset för att utveckla en lärlingsmodell av centraleuropeiskt snitt där lärlingen rekryteras och anställs av arbetsgivaren för att få hela sin utbildning på arbetsplatsen har dock inte kunnat märkas i samband med att Yrkesprogramutredningen (U 2014:01) sonderade. Lärlingsanställningen kan utvecklas där arbetsgivarens ansvar för och inflytande över anställningen utökas i ett system för branschlärlingar, det var också Yrkesprogramsutredningens uppdrag att utreda vilket presenterades under slutet av 2015. Utredningen fann en efterfrågan på möjligheten att ta större ansvar för vissa yrkesutbildningar med stor betydelse för arbetsmarknaden som i dag riskerar att nedprioriteras inom utbildningssystemet. Utredningen föreslog inrättandet av branschskolor för små yrkesområden inom branscher som har svårt att klara sin kompetensförsörjning. För att garantera kvaliteten i utbildningen ska en branschskola rekommenderas av en branschorganisation eller ha ett brett samarbete om utbildning med flera arbetsgivare inom branschen. För att kunna verka som utbildningsanordnande branschskola ska verksamheten vara godkänd av Skolverket. Verksamheten med branschskolor föreslås inledas med en försöksverksamhet. Kristdemokraternas

mening är att branschskolorna har potential att främja övergången från skola till yrke på ett bra sätt för branscher som annars lider av rekryteringsproblem.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 06:11 besvarad.

06:12 Rättvisa förutsättningar vid YKB-utbildningar

Yrkeskompetensbevis (YKB) är en utbildning som krävs av alla yrkeschaufförer för att kunna arbeta i Sverige. Grundutbildningen är på 140 timmar och fortbildningen är på 35 timmar. Fortbildningen ska genomföras vart femte år. Tyvärr upplevs dagens upplägg av YKB-utbildningen som orättvist i och med att utbildningen, på de flesta utbildningsorter i landet, sker enbart på svenska. Eftersom det inom några år kommer att vara brist på yrkeschaufförer för såväl buss- som lastbilstrafik anser vi det vara en självklarhet att det finns förutsättningar för att alla, oberoende av språklig bakgrund, att kunna genomföra utbildningen på så lika villkor som möjligt.

Förutom att detta är en rättvisefråga ser vi detta som en viktig integrationssatsning med tanke på det stora antalet utlandsfödda som idag söker sig in på svensk arbetsmarknad.
Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi på:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att Yrkeskompetensutbildningen blir översatt till flera språk.

0000-00-00

Magdalena Fagerhov, Patric Jonsson

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna yrkar att rikstinget i uppdrag att verka för att Yrkeskompetensutbildningen blir översatt till flera språk.

Partistyrelsen håller med om vikten av att utbildningar möter de behov som finns exempelvis vad gäller språk så att de som skulle kunna gå utbildningar inte hindras av att de inte kan språket.

När det gäller vissa typer av yrken finns det skäl att vara mer flexibel än idag. Detta är ett exempel, och då YKB är lagkrav för att få arbeta som yrkeschaufför så är det inte bara en fråga för branschen. Att tillhandahålla utbildningen på fler språk skulle ge en möjlighet att snabbare komma i arbete och få en egenförsörjning utan de språkkunskaper som idag krävs. Svenskkunskaperna kan tillskansas parallellt med arbetet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att se över möjligheterna inom vissa

yrken att kunna genomföra utbildningen på ett annat språk och lära sig svenska parallellt med arbete och anser därmed motion 06:12 besvarad.

06:13 En studie- och yrkesvägledning för arbete och personalförsörjning

Arbetsmarknaden står inför stora utmaningar, inte minst inom offentlig sektor, när stora grupper går i pension under de närmaste åren. Hur ska kommuner och landsting klara personalförsörjning till skola, vård och omsorg, socialtjänst? Detsamma gäller inom exempelvis byggsektorn, där det råder stor brist på kunniga elektriker, snickare, VVS-tekniker och plåtslagare. Samtidigt finns inom vissa områden en överetablering, som leder till arbetslöshet.

I en artikel i Vimmerby Tidning den 2016-08-16 uttrycker en sektionschef för Arbetsförmedlingen att den stora utmaningen är att matcha de sökandes kompetens med arbetsgivarnas behov av arbetskraft. ”Det är sällan kompetens och behov stämmer. Vi har en tradition att unga väljer utbildning helt fritt, så något tillspetsat kan man säga att vi har 100 stylister, som egentligen borde vara vårdpersonal eller lärare.”

Skolans studie- och yrkesvägledning har alltså en utomordentligt viktig uppgift, för att stödja den enskilde eleven till ett yrkesval som kombinerar elevens intresse, talang och förutsättningar med att bidra till samhällsutvecklingen och ger möjlighet till självförsörjning.

I Skolverkets Allmänna råd om vägledningssamtal, som utgår från bestämmelser i Skollagen, förordningen om vuxenutbildning och läroplanerna, finns många skrivningar, som trycker på att studie- och yrkesvägledaren och lärare ”bör ge eleverna möjlighet att utveckla sin förmåga att kritiskt granska information om studier och yrken samt skapa medvetenhet om vilket ansvar de själva har för sina studie- och yrkesval. (...) Det är viktigt att eleven får information om prognoser och bedömningar av hur arbetsmarknadens behov av arbetskraft ser ut och kommer att utvecklas. Eleven själv har att väga samman arbetsmarknadsinformationen med övriga faktorer i ett välgrundat och genomtänkt beslut. (...) Det är viktigt att informationen som ges knyter an till elevens egna mål. Arbetsmarknadsinformationen kan ha ett lokalt, regionalt och nationellt perspektiv såväl som ett internationellt.”

Frågan är, mot denna bakgrund, vilka förutsättningar studie- och yrkesvägledarna, lärarna och övrig skolpersonal har att leva upp till föreskrifterna. Finns tillräckligt med tid för återkommande samtal tillsammans med en osäker – eller kanske orealistisk men tvärsäker – ungdom att hitta sin väg i livet? Borde kanske förordningen kompletteras med skrivningar om att i större omfattning uppmuntra eleverna att söka yrken inom viktiga samhällsfunktioner?

att verka för en studie- och yrkesvägledning som i högre grad leder till arbete för den enskilde eleven och som på ett bättre sätt långsiktigt tillgodoser arbetsmarknadens personalförsörjningsbehov.

2017-02-17

Gudrun Brunegård, Madeleine Rosenqvist

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionärerna tar upp den angelägna frågan om matchningen på arbetsmarknaden, där skolornas studie- och yrkesvägledning har en viktig funktion för framtidens kompetensförsörjning. En allmän, möjligen något generaliserad bild, är att många unga kan ha en orealistisk syn på sina möjligheter och söker sig till utbildningar som inte leder till något jobb eller försörjning, medan andra sektorer ropar efter arbetskraft, utan att få tillräckligt många sökande till utbildningarna. Allt ansvar för denna missmatch kan naturligtvis inte läggas på studie- och yrkesvägledarna. Offentlig sektor och många hantverksyrken behöver förbättra arbetsmiljö, löneutveckling och fortbildningsmöjligheter för att bli mer attraktiva arbetsplatser. Som motionärerna är inne på kan det dock behövas mer tid för den enskilde ungdomen för att kunna hjälpa till att analysera dennes förutsättningar och inom vilka sektorer den individuella begåvningsprofilen kan passa bäst. För att lyckas med det behövs både tillräckligt med tid för upprepade vägledningssamtal och stor fingertoppskänsla hos vägledaren för att hjälpa ungdomen att kunna se på sina förutsättningar på ett realistiskt sätt, utan att brutalt beröva den unge sina drömmar. Detta mynnar ut i ett behov av kompetenta vägledare, som har tillräckligt med tid för enskild vägledning. Partidistriktet kan även instämma i behovet av viss styrning mot bristyrkesområden, för att tillgodose arbetsmarknadens behov.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna yrkar att verka för en studie- och yrkesvägledning som i högre grad leder till arbete för den enskilde eleven och som på ett bättre sätt långsiktigt tillgodoser arbetsmarknadens personalförsörjningsbehov.

Partistyrelsen håller med motionären om vikten av en välfungerande studie- och yrkesvägledning. Väl underbyggda val minskar risken för avhopp och felval och bidrar till att fler unga kan gå vidare till högre studier och arbete. Studievägledningen är också viktigt för att få till stånd bättre balans mellan utbud och efterfrågan av kompetenser på arbetsmarknaden, precis som motionären tar upp. För att barn och unga ska kunna göra väl underbyggda val behöver de ofta stöd. Det är därför vitalt att studie- och yrkesvägledningen i skolan genomförs på ett professionellt sätt, vilar på vetenskaplig grund och ger eleverna alla nödvändiga förutsättningar för att göra väl övervägda val.

Genom ett tillkännagivande i riksdagen har Kristdemokraterna tillsammans med Alliansens övriga partier drivit igenom att regeringen ska låta ta fram och uppdatera en digital studie- och yrkesvägledningsplattform och att studie- och yrkesvägledarnas roll i skolan måste stärkas och i högre grad integreras i skolans verksamhet.
Kristdemokraterna har dessutom nyligen medverkat i den gymnasieutredning som föreslår stärkt SYV.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 06:13 besvarad.

06:14 Inför obligatorisk arbetsplatsförlagt lärande på flertalet högskole-/universitetsprogram

Bakgrund
Det många arbetsgivare efterfrågar vid en arbetsansökan är arbetslivserfarenhet. Det innebär att arbetsgivaren önskar att man på något sätt fått en inblick i arbetslivet och vet hur man hanterar olika typer av situationer som kan förekomma på en arbetsplats samt att man på något sätt har visat att man kunnat omsätta teoretisk kunskap till praktisk.

Kristdemokraterna är för lärlingsprogram som ett av gymnasieprogrammen. Lärlingsprogram under gymnasiet innebär att teoretisk utbildningen sker ihop med praktisk utbildning via ett samarbete mellan företag under hela studietiden. Detta för att underlätta för studenten att få både nödvändiga teoretiska och praktiska kunskaper redan under gymnasietiden och på så sätt underlätta att få ett arbete direkt efter examen. Detta är något som med liknande former även borde kunna införas på fler högskole-/universitetsprogram.

Arbetsplatsförlagt lärande (APL), oavsett om den sker på gymnasiellnivå eller högskole-/universitetsnivå är något som gynnar studenten. Det finns ett flertal högskole-/universitetsutbildningar där APL är obligatoriskt, främst inom vårdyrken. Detta är ett utmärkt sätt för studenten att omvandla teoretisk kunskap till praktisk. Det blir även en merit till CV:t att ange vart man har praktiserat och vilka kunskaper man erhållit. Det möjliggör även för studenten att se hur en framtida arbetsplats fungerar, hur man hanterar stress eller andra situationer som kan uppstå samt hur arbetslivet generellt sett fungerar. APL under studietiden kan även underlätta för arbetsgivaren att fortare och lättare hitta en ny medarbetare. En ung student får även större möjligheter att få ett arbete direkt efter examen.

Det finns dock ett flertal utbildningar där enbart teoretiska och/eller studielaboratoriska kunskaper fås. Det är många studenter som aldrig får en inblick i arbetslivet förrän de har sin examen och ska söka arbete. Många ungdomar väljer att studera vidare direkt efter gymnasiet och får därmed till stor del enbart erfarenhet från skolmiljön. Det arbetsgivare i stor utsträckning efterfrågar är arbetslivserfarenhet och inte enbart betyg och en examen. Att införa obligatorisk APL på fler högskole-/universitetsprogram skulle därmed underlätta för studenten att få arbetslivserfarenhet och nödvändig kunskap för att lättare få ett arbete direkt efter examen.

att obligatorisk arbetsplatsförlagt lärande ska införas på flertalet högskole-/universitetsprogram i Sverige.

att utreda vilka företag/arbetsplatser som lämpar sig för arbetsplatsförlagt lärande för högskole-/universitetsprogram samt hur ett nära samarbete mellan högskola/universitet och dessa arbetsplatser kan ske.

att utreda om obligatorisk arbetsplatsförlagt lärande kan ske i samband med

examensarbetet för de program där obligatorisk arbetsplatsförlagt lärande inte redan existerar i utbildningen.

2017-02-13

Lisa Berglund

Partidistriktet VG Södras yttrande:
Partidistriktsårsmötet beslutar att föreslå rikstinget att anta motions första att-sats och avslå den andra och tredje att-satsen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att obligatorisk arbetsplatsförlagt lärande ska införas på flertalet högskole-/universitetsprogram i Sverige, att utreda vilka företag/arbetsplatser som lämpar sig för arbetsplatsförlagt lärande för högskole-/universitetsprogram samt hur ett nära samarbete mellan högskola/universitet och dessa arbetsplatser kan ske. Motionären yrkar också på att utreda om obligatorisk arbetsplatsförlagt lärande kan ske i samband med examensarbetet för de program där obligatorisk arbetsplatsförlagt lärande inte redan existerar.

Det är lätt att förstå önskan om att göra arbetsplatsförlagt lärande obligatoriskt på de flesta högskole- och universitetsprogrammen. Att komma ut i arbetslivet under tiden som studerande ger både en bra erfarenhet och kan bidra till ökad motivation att fortsätta sina studier samtidigt som det är meriterande när dagen kommit för att gå ut på arbetsmarknaden.

Det är riksdag och regering som bestämmer vilka lagar, regler, mål och riktlinjer som ska gälla inom högskoleområdet. Ett tiotal myndigheter planerar, reglerar, granskar och kontrollerar verksamheten med förordningar och föreskrifter på makronivå. Myndigheten Universitetskanslersämbetet granskar kvaliteten i högre utbildning. Det är viktigt för studenter, arbetsgivare och samhälle att all högskoleutbildning i Sverige håller hög kvalitet.

Universitet och högskolor är självständiga myndigheter som bestämmer vilka utbildningar de vill ge och hur de ska läggas upp. Samma utbildning kan därför se olika ut vid olika universitet och högskolor. Detta är en ordning som Partistyrelsen menar bör ligga fast. Därför är det upp till respektive universitet och högskola att avgöra frågor om arbetsplatsförlagt lärande.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:14.

06:15 Högre utbildning för fler och oavsett var du bor i Sverige – med ett nytt Svenskt Universitet på Internet.

Oavsett var du bor i Sverige eller var i livet du befinner dig så är utbildning, kunskap och kompetens allt viktigare för att vara anställningsbar eller för att kunna starta egen verksamhet.

Den digitala utvecklingen innebär att kunskap och utbildning kan nås från var än du befinner dig i Sverige eller utanför landet. Och befinner du dig mitt i livet och vill byta yrke eller vidareutbilda dig så öppnas nya möjligheter med att studera där du är utan att behöva flytta eller lämna familjen för en annan ort.

För att göra detta lätt tillgängligt så är tiden är nu mogen är att samla kurser och högre utbildning under ett paraply i form av ett svenskt universitet på internet vid sidan av nuvarande universitet. Förenklat kan detta beskrivas som ett Spotify för utbildning där kurskatalogen är ett samlat urval från alla svenska universitet. Genom detta är alla kurserna redan utformade och från ”ackrediterade” universitet. Med ett specifikt universitet på internet kan en plattform byggas med den bästa pedagogiken och tekniken samt skapa program av kurser som kan läsas i förutbestämd eller egen takt.

Universitet skulle kunna förläggas på lämplig plats i landet utifrån lämpliga kriterier.

I allt fler länder erbjuds nätbaserade kurser s.k. MOOC- kurser. Ledande amerikanska universitet som t ex Stanford university genomför kurser för mer än 100.000 kursdeltagare.

Universitetskanslerämbetet UKÄ presenterar ett förslag på hur och i vilken omfattning öppna nätbaserade kurser kan inkluderas i svensk högskola.

Se:
http://www.uka.se/arkiv/rapporter/2016-01-26-oppna-natbaserade-kurser-moocs-i-svensk-hogskola.html

Det som saknas är ett politiskt initiativ att specifikt samla detta under ett samlat paraply: ett svenskt universitet på internet, vilket man skulle kunna t ex kalla för ” The Swedish eUniversity” samt formerna för finansiering av detta.

Denna motion yrkar därför

att Kristdemokraterna ska undersöka formerna för ett svenskt universitet på internet, och verka för att ett sådant skapas om en lämplig finansiering kan utformas och möjliggöras.

2017-02-27

Anders Riedenfalk

Partidistriktet Östergötlands yttrande:
Våra svenska universitet och högskolor erbjuder idag ett stort utbud av distansutbildningar. Vi ser därför inte nyttan av att formalisera ytterligare med skattemedel då behovet av högre distansutbildning redan idag tillgodoses. Partidistriktsårsmötet föreslår därför rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären yrkar att Kristdemokraterna ska undersöka formerna för ett svenskt universitet på internet och verka för att ett sådant skapas om en lämplig finansiering kan utformas och möjliggöras.

Precis som motionären lyfter fram är det viktigt att tillgängliggöra möjligheten till utbildning för så många som möjligt. Det är bra att man kan studera vid universitet och högskolor oavsett var i landet man bor.

Partistyrelsen menar att behovet för kurser där man kan studera på distans redan finns tillgodosett genom de möjligheter som dagens universitet och högskolor ger. En tredjedel studerade på distans (2012). Vi menar att det är mer lämpligt att den möjligheten ges vid befintliga universitet och högskolor än att utforma ett särskilt sådant. De krav som ställs på högre utbildning tillgodoses bättre genom möjlighet till distansutbildning vid befintliga lärosäten. Dessutom är universitet och högskolor autonoma och lägger själva upp struktur och utbildning vid universiteten.

Partistyrelsen är därför inte beredd att verka för ett nytt universitet på internet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:15.

06:16 Undersköterskeutbildning ska innehålla även kunskaper om sexualitet hos de äldre

”Kärleken dör aldrig” sa en 82 års kvinna till mig, på äldreboende. Två mötte varandra och livet förändrades markant. Hon är hela mitt liv sade mannen medan han kysste henne varsamt i handen. Hon hade plötsligt någon vän, de hade varandra. Ganska snart så slutade hon med en viss medicin och aptiten kom tillbaka. De promenerade, dansade och hade lätt till skratt. En fantastisk händelse som inte allt för sällan uppstår inom äldreomsorgen. Men när paret bestämde sig för att sova hos varandra uppdagades de kunskapsluckorna som personalen saknade vid sådana situationer. Många frågor och funderingar. En del av personalen upplevde tom ett visst obehag. Enligt WHO:s deklaration om sexuella rättigheter fastslås att, för att uppnå och behålla sexuell hälsa ska alla människors sexuella rättigheter respekteras, skyddas och uppfyllas. Men är vården redo för detta?? Hur ska man utveckla och främja en miljö för både personal och boende där det är bekvämt att tala om sexuella känslor och behov av ömhet och samvaro som kan uppstå även om man är gamma? Sex handlar även om närhet och känsla av att vara utvald och behövd, vilket är friskhetsfaktorer. Sex är folkhälsa, sex är välfärd och därför är det i högsta grad politik.

Därför anser jag att kunskapsundervisning kring sexualiteten hos de äldre ska ingå som en naturlig del av utbildningen för vårdpersonal.

Sexualiteten är central genom hela människans liv från barndom till ålderdom och den förändras genom livet. Tyvärr är det fortfarande tabubelagt att tala om äldres sexualitet. Det finns föreställning om att vi lär oss allt vi behöver veta om sex i unga år och sedan är behovet av upplysning avklarat. Det finns också en rådande föreställning om att äldre inte har eller är intresserade av sex men så är inte fallet.

Med ökade kunskaper kan vårdpersonalen göra skillnad.

Med tanke på det som anförts vill jag föreslå rikstinget besluta

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att utbildningen för vårdpersonal ska innehålla även upplysning kring de äldres sexualitet och närhet.

2017-02-04

Katarina Gustavsson

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Motionären tar upp en angelägen fråga om äldre och sexualitet på äldreboenden, men distriktet menar dock att det som motionären tar upp är tillgodosett genom vidareutbildning av sjuksköterskor inom ramen för "vård av äldre" där det finns en särskild kurs socialgerontologi där genus, psykisk hälsa och etnicitet ingår och där även sexualitet och människors grundläggande behov tas upp.
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen Undersköterskeutbildning ska innehålla även kunskaper om sexualitet hos de äldre besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att ge Partistyrelsen i uppdrag att verka för att utbildningen för vårdpersonal ska innehålla även upplysning kring de äldres sexualitet och närhet.

Partistyrelsen håller med motionären om att även kunskaper om äldres sexualitet och närhet är viktiga frågor för de som arbetar med äldre. Dock menar Partistyrelsen att det ligger i arbetsgivarens uppdrag att ansvara för att personalen har den kunskap som arbetet kräver. I det ansvaret ligger även det som motionären efterfrågar. Politiska partier fastställer inte innehållet i kursplaner för utbildningar.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:16.

06:17 Förslag till åtgärder för att locka personal till akuta bristyrken i Sverige

På flera områden inom offentligheten i Sverige är bristen av utbildad personal ett samhällsproblem. På sjukhus idag är situationen närmast ohållbar där vårdplatser stängs ned pga avsaknaden av sjuksköterskor samtidigt som patienter har lång väntetid med exempel på upp till 2 dagar på akuten på Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg. Den personalen som är kvar arbetar på bristningsgränsen för att uppehålla patientsäkerhet. Ledningsansvarig läkare på Akuten på Sahlgrenska vittnar om i ett inlägg 15/1-2017 att gränsen är nådd nu och alla ansvariga måste ta på sig att förändra situationen som nu är ohållbar på Sveriges sjukhus. Inom socialtjänsten är bristen enorm på utbildade socionomer och inom polisen skriks det efter poliser och efterfrågade poliser av politiker finns inte att anställa.

För att locka svenskar att utbilda sig inom bristyrken i Sverige idag samt att få

behålla personalen kan riksdagen bemyndigas att vid majoritetsbeslut sätta samt ta bort statusen ”bristutbildning” på utbildningar som leder till ett yrke där personalbristen uppfattas som ett samhällsproblem med behov av akuta åtgärder eller att framtida personalförsörjning ser ut att vara hotad.

Individer som går eller gått en utbildning som leder till ett ”av riksdagen beslutat bristyrke” friskrivs från sina studieskulder när de har arbetat 10 år inom ”bristyrket” inom Sveriges gränser från datumet då statusen ”bristutbildning” satts alternativt påbörjat utbildningen medan ”statusen bristutbildning” var utfärdad samt därefter fullföljd utbildning arbetat 10 år inom ”bristyrket”.

FÖRSLAG TILL BESLUT

att Riksdagen bemyndigas till att sätta & ta bort ”status bristyrke” på utbildningar samt studielån avskrivs enligt förslag ovan för att locka personal till att utbilda sig och arbeta inom bristyrken i Sverige.

2017-01-15

Markus Lund

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Eftersom det kan svänga snabbt inom bristyrken, kan det bli svårt att definiera nya bristyrken och avsluta befintliga. Det kan vara brist när man påbörjar studierna och mättat när man är klar. Historiskt har man aldrig lyckats och det blir inte lättare med den snabba omstruktureringen på arbetsmarknaden.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att Riksdagen ska bemyndigas att sätta och ta bort ”status bristyrke” på utbildningar samt att studielån ska avskrivas enligt förslag ovan för att locka personal till att utbilda sig och arbeta inom bristyrken i Sverige.

Det är viktigt att det finns en någorlunda matchning mellan de utbildningar som ges och de jobb som finns. Ämnesområden där landvinningar inte direkt kan omsättas i materiell tillväxt måste dock tillförsäkras goda villkor. Utbildning och forskning inom dessa områden, till exempel humaniora, är ofta kulturbärare och bidrar till ökad bildning och att upprätthålla goda värden. Kristdemokraterna har i motion till riksdagen betonat vikten av yrkesprogram inom vuxenskolan. En utbyggnad av antalet platser inom Yrkesvux borde inte bara leda till att fler som idag är arbetslösa får jobb utan att hela samhället fungerar bättre när viktiga bristyrken kan besättas med kunnig personal. Kristdemokraterna har också talat om vikten av att fler poliser utbildas och tillfört medel för en sådan satsning i budgeten.

Det finns vissa politiska möjligheter att styra intag och antalet platser på olika utbildningar. Riksdag och regering kan styra intaget till vissa dyrare universitetsutbildningar genom att finansiera det i statsbudgeten, t.ex. resurser till fler platser på läkarutbildningen osv. Arbetsmarknadsåtgärder styrs ofta av kommunerna, till exempel kan utbildning till undersköterska, som det är brist på,

ses som en arbetsmarknadsåtgärd.

Arbetsförmedlingen tar fram rapporter om vad som är bristyrken. Riksdagen ska inte ha den uppgiften. Däremot kan riksdagen utifrån ett kunskapsunderlag, fatta beslut om åtgärder för att få fler att söka till bristyrkena.

Redan idag finns ju kommuner och arbetsgivare i framförallt små orter där det är svårt att få tag på personal, som avskriver studielånen om man väljer att flytta dit och jobba ett visst antal år.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:17.

06:18 Bristen på tandläkare

Genom många års arbete med bland annat fri tandvård för barn och ungdomar och ett aktivt förebyggande arbete har Sveriges befolkning idag en mycket god allmän tandhälsa. Denna hotas nu av bristen på tandvårdspersonal, en brist som blivit allt mer akut, särskilt vad gäller tandläkare.

Bristen på personal gör det allt svårare att bedriva en effektiv verksamhet och försämrar möjligheterna att lösa personalbehovet i samband med exempelvis sjukfrånvaro, inte minst för små kliniker på mindre orter.

Detta gör att tandvårdskliniker allt oftare tvingas prioritera vilka patienter man tar in och att det blivit allt besvärligare att få tandvårdstider. I en förlängning kommer befolkningens munhälsa försämras med ökat lidande och större kostnader som följd.

Sverige har även en åldrande befolkning. En försämrad munhälsa hos äldre kan ge smärta, värk och tandförluster som i förlängningen kan leda till undernäring och försämrad livskvalitet. Idag måste de som ska jobba i äldreteam i allmäntandvården en extrautbildning i tandvård och munhälsa för äldre. Som ett led i att förbättra tandvården för äldre bör de kunskaper som finns om detta ingå i den ordinarie tandläkarutbildningen.

Med bakgrund av ovanstående, för att lösa bristen på tandläkare och det växande behovet av äldretandvård, föreslår jag:

att Kristdemokraterna verkar för att man på nationellt plan ser över behovet av antalet utbildningsplatser för tandläkare vid landets tandläkarhögskolor.

att Kristdemokraterna verkar för att utbildning i tandvård och munhälsa för äldre integreras i tandläkarutbildningen

2017-03-03

Mona Hammarstedt

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:

Kristdemokraterna bör också verka för att tilläggsutbildningen för asylsökande förenklas och blir i likhet med den utbildning som är för tex polska tandläkare som kommer till Sverige
beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att Kristdemokraterna verkar för att man på nationellt plan ser över behovet av antalet utbildningsplatser för tandläkare vid landets tandläkarhögskolor samt att Kristdemokraterna ska verka för att utbildning i tandvård och munhälsa för äldre integreras i tandläkarutbildningen.

I Arbetsförmedlingens rapport ”Var finns jobben 2017? Bedömning för 2017” Konstateras att det är mycket liten konkurrens om jobben för tandläkare. Efterfrågan är särskilt stor på specialisttandläkare. Det är också stor brist på tandsköterskor, medan bedömningen för tandhygienister är ”viss brist”. Värst är bristen på tandläkare i glesbygden.

För att komma tillrätta med bristen på tandläkare anser Partistyrelsen att det vore bra att se över antalet utbildningsplatser, precis som motionen föreslår.

Huvudämnet i tandläkarutbildningen, odontologi, omfattar kunskaper för att kunna diagnostisera och behandla barn och vuxna patienter med olika vårdbehov, inklusive handikappade, kroniskt sjuka och äldre patienter som kräver särskilt omhändertagande samt genom förebyggande tandvård med saklighet, förståelse och respekt verka för att förbättra patienternas allmänna tandhälsa. Äldre finns alltså redan som en grupp som tandläkarutbildningen fokuserar på.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 06:18.

06:19 Mer friskvård = minskade hälsorisker och lägre vårdkostnader

Alltfler sitter alltmer stilla i dagens svenska samhälle. Vår moderna livsstil med ett starkt tilltagande stilla-sittande medför väl dokumenterade hälsorisker i alla åldrar. Alltmedan sjukskrivningarna växer i antal och omfattning!

Stillasittandet gäller barn och unga i förskola och skola, där dagliga fysiska aktiviteter allt oftare knuffas ut från schemat. Det gäller i de yrkesverksamma åldrarna där många pendlar mellan jobbet framför datorn och några kvällstimmar i TV-soffan. Det gäller tyvärr också - och i farligt stor utsträckning - i det sena livet, oavsett om detta framlevs på ett äldreboende eller i den egna privata bostaden. Alltfler rör på sig alltför lite och alltför sällan med minskat välbefinnande och påtagligt ökade hälsorisker som följd.

Den allt större hälsoklyftan mellan olika befolkningsgrupper är en av vår tids stora samhällsutmaningar. Samtidigt som många människor mår bra, ser vi att fler mår sämre och att samhället får ökade kostnader för sjukförsäkring och sjukvård. Ur ett folkhälsoperspektiv skulle det alltså varav av stort allmänintresse, både för

individen och för samhällsekonomin, att sätta ökat fokus på att stimulera befolkningen, i hög grad också de äldre, till att regelbundet ta sig tid för perioder med fysisk aktivitet. Redan en kort men rask promenad kan verka förebyggande för många hälsorisker. Men också sådana aktiviteter som sittdans på äldreboendet, seniorsim och anpassad styrketräning bör uppmuntras som förebyggande hälsovård men även daglig hjärngympa med exempelvis ett korsord.

Idrottsrörelsen, där en majoritet av föreningarna varje dag erbjuder bredd- och motionsidrott, bidrar därigenom till att skaror av barn, unga, vuxna och äldre mår fysiskt och psykiskt bättre. Forskning visar samtidigt att det bästa och mest kostnadseffektiva sättet att få fler att må bättre är att fler motionerar och ökar sin fysiska aktivitet.

Det är väl belagt att detta är en grundförutsättning för ett gott liv redan från de tidiga levnadsåren och att det även leder till bättre skolresultat. Fler utbildade lärare inom idrott och folkhälsa är ett upprepat krav för att skolan bättre ska kunna hjälpa eleverna till framgångsrik skolgång.

God rörelseförståelse och insikt om vikten av fysisk motion har emellertid också stor relevans för hälsotillståndet bland landets äldre. En aktuell studie vid Örebro universitet om sambandet mellan fysisk aktivitet och stillasittande visar, att äldre kvinnor har goda chanser att minska risken för hjärt- och kärlsjukdomar om de rör mer på sig. Äldre män är på inget sätt undantagna från dessa slutsatser. Studiens resultat överensstämmer med tidigare gjord forskning med andra befolkningsunderlag och stora grupper av individer.

Precis som skolgårdar, skollokaler och andra utemiljöer bör utformas, utrustas och upprustas så att de stimulerar till barn och unga till ökad rörelse och idrott bör också äldreboenden och inne- och utemiljöerna kring dessa utformas och utrustas så att de stimulerar till ökad motion och fysisk aktivitet i det sena livet.

Veteranidrott är redan en etablerad verksamhet på idrottsrörelsens mångfacetterade program och tjänar inte till bara hälsosamma fysiska aktiviteter utan också till ett stimulerande socialt umgänge. Det talar för att samhället – stat, landsting, kommuner m fl – bör stödja en utbyggnad av idrottsrörelsens utbud med veteran- och motionsidrott för seniorer.

I ett samhällsekonomiskt perspektiv men framförallt för att ge många fler äldre fler friska år måste detta vara en väl vald politik. En reformerad friskvårdspeng för seniorer skulle också kunna få fler äldre att börja motionera, var och en på det sätt man själv föredrar, och därigenom på sikt även minska samhällets redan mycket stora vårdkostnader. Definitionen av friskvårdsbidraget, ett skattefritt sätt för arbetsgivaren att subventionera medarbetarnas friskvårdsaktiviteter, behöver ses över för att göra det möjligt för fler vuxna att komma i rörelse.

Folkhälsan har under flera år utvecklats positivt, men betydligt mer kan och bör göras. En fortsatt utbyggnad av kommunernas och landstingens hälsofrämjande och -förebyggande arbete skulle vara en framsynt politik. En del av detta kan vara att underlätta och öka samverkan mellan kommuner och landsting och andra aktörer,

däribland också samverkan med entreprenörer inom hemtjänst och äldreboende liksom även med idrottsrörelsen. Med hänvisning till ovanstående yrkas

att Kristdemokraterna verkar för att samhället på ett målinriktat sätt ska stödja de olika offentliga och privata aktörer som genom ett brett utbud av stimulerande motionsaktiviteter - för såväl unga som äldre - kan medverka till ökad folkhälsa, till gagn för både individerna och samhället i stort,

att Kristdemokraterna verkar för att idrottsrörelsen ges möjlighet genom ett förstärkt offentligt stöd att utveckla och öka sitt utbud av motions-, veteran- och föreningsidrott för seniorer,

att Kristdemokraterna verkar för en översyn av villkoren för det s k friskvårdsbidraget så att fler idrotter kan inkluderas och fler medborgargrupper, däribland äldre, kan aktiveras.

2017-05-12

Leif Hallberg, Lars O. Molin, Maria Wilhelmson, Jan Erik Ågren, Åke Berglund, Christer Fjordevik, Elisabet Fridén, Karin Lindell, Sonia Lunnergård, Chatrine Pålsson Ahlgren, Ellen Skaare Håkansson, Kenneth Wirödal

Seniorförbundets yttrande:

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna vill se ett samhälleligt stöd för motionsaktiviteter, stöd för ökat utbud av motions-, veteran- och föreningsidrott för seniorer samt en översyn av villkoren för friskvårdsbidraget.

Partistyrelsen vill betona vikten av motion och rörelse för alla efter förmåga. Motionens positiva sidor är många och det bör därför vara en naturlig del av livet även i äldre åldrar. Fysisk träning har stor betydelse för att förebygga och behandla vissa sjukdomar och den kan förbättra det psykiska måendet.

Kunskapen om betydelsen av kost, motion och en sund livsstil finns idag hos de allra flesta. Människor är mer engagerade i sin hälsa än någonsin tidigare. Samtidigt är hälsan ojämlikt fördelad; hos vissa grupper ökar stress, psykisk påfrestning, rökning, alkoholriskbruk, övervikt och andra hälsoproblem. En kristdemokratisk folkhälsopolitik syftar till att stödja den enskilde att göra hälsosamma val.

Idrottsrörelsen i Sverige spelar en mycket stor roll för både enskilda individer liksom för samhället i stort. Idrottsrörelsen erbjuder en gemenskap och en plattform för människor att utvecklas. Utöver att erbjuda goda möjligheter för utveckling spelar också idrottsrörelsen en mycket stor roll i att förbättra folkhälsan. Därför finns det många goda aspekter med en välfungerande idrottsrörelse. Kristdemokraterna önskar fortsätta uppmuntra idrottsrörelsens viktiga roll i samhället och har i budgetsammanhang satsat på stärkt stöd till detta.

På Skatteverkets hemsida står att nuvarande regler om skattefri motion och annan friskvård har anpassats till att formerna för motion har utvecklats och att sättet för

att utöva motionen har förändrats. Arbetsgivaren kan skatte- och avgiftsfritt ge sina anställda möjligheten till enklare slag av motion och friskvård på arbetsplatsen liksom på särskilda platser som på gym, hos friskvårdsföretag, vid sportanläggning och liknande. Även vissa mobilappar, till exempel med enklare registreringsprogram för motion, är skatte- och avgiftsfria trots att de också kan användas på fritiden, skriver man.

Arbetsgivaren kan erbjuda sin personal skatte- och avgiftsfri personalvårdsförmån i form av motion och annan friskvård av enklare slag och mindre värde. Vad som är av mindre värde finns inte fastställt som belopp men som exempel ryms ett vanligt årskort på gym inom definitionen. Partistyrelsen tycker att detta är ett väl fungerande regelverk. För den som lämnat arbetslivet saknas möjlighet att få friskvårdsbidrag genom arbetsgivaren och partistyrelsen bedömer inte att ett nytt bidrag ska inrättas för detta.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att partistyrelsen får i uppdrag att verka för en bred översyn av det offentligas stöd till och främjande av hälsorelaterad aktivitet och friskvård. En sådan översyn bör särskilt uppmärksamma äldres och barns möjligheter till rörelse och motion. En fråga som särskilt bör belysas är subventionerade friskvårdsförmåner och andra avdrag, då dagens subventionerade friskvårdsförmåner exempelvis exkluderar vissa aktivitetsformer, och inte sådan motion och friskvård som sker i samband med pendling och anser därmed motion 06:19 besvarad.

06:20 Kvalificerad lärarassistent

Brist på lärare i Sverige
Lärarbristen har tagit ett fast grepp om Skolsverige och påverkar hela samhället. Att komma tillrätta med lärarbristen är mycket viktigt.

Lärarförbundet och SCB varnade våren 2015 för att lärarbristen förvärrats och att 65 000 lärare kommer att saknas 2025. Sedan dess har 70 000 barn och ungdomar på flykt kommit till Sverige (två tredjedelar av en årskull). Nya bedömningar från utbildningsdepartementet visar på denna lärarbrist redan 2019.
Både lärarnas hälsa och elevernas resultat riskeras när lärare saknas. Dessutom påverkar lärarbristen hela samhället: För vem ska utbilda framtidens sjuksköterskor, ingenjörer och elektriker om det inte finns lärare?

Skolverket
Skolverket presenterar bland annat nationella skolutvecklingsprogram. Dessa ska vara stöd till huvudmän, skolor och förskolor för att de ska kunna förbättra undervisningen och den pedagogiska verksamheten. Det ska bidra till goda förutsättningar för barns utveckling och lärande samt förbättrade kunskapsresultat för eleverna.

Områdena nedan presenteras för att förbättra undervisningen, men det behövs också ytterligare stöd i form av mer personella resurser.

Kristdemokratisk skolpolitik

Kristdemokraterna menar att skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap, stimulera elevernas intellektuella utveckling och att förbereda för vuxenlivet.

Skolan ska erbjuda den kunskap som behövs för att klara av arbetslivet, men också kunskap för att klara livet som ansvarsfull samhällsmedborgare.

Kristdemokraterna vill bland annat öka antalet lärarledda undervisnings-timmar, att skickliga lärare ska ha en god löneutveckling under yrkes-karriären, rensa bland lärarnas arbetsuppgifter och administrativa börda.

Yrkeshögskolekurser
Det finns många eftertraktade och mycket bra utbildningar inom Yrkes-högskolan vilka normalt är tre till fyra terminer långa och berättigar till studie-stöd. Tillstånd att starta ges av Myndigheten för yrkeshögskolan bara om det finns behov av utbildningen och studenterna kan få arbete efter utbildningen.

Utbildningarna innehåller Lärande I Arbete-kurser som är väl integrerade i utbildningarna och lämp¬liga utifrån kurs- och utbildningsmål. De examinerades sysselsättning följs årligen upp via SCB. 91 % hade arbete 2016 (av examinerade 2015) och 67 % av dessa hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med genomgången utbildning.

Kvalificerad lärarassistent
En kvalificerad lärarassistent skulle efter sin utbildning, genom Yrkeshög-skolan, kunna avlasta läraren i undervisningen genom att vara en extra resurs i det pedagogiska arbetet och då stödja läraren i klassrummet.

Utbildningen skulle t ex kunna innehålla kurser inom barns kommunikation och språkutveckling, grundläggande läs-, skriv- och matematikinlärning, didaktik samt beteendevetenskap. Dessutom lärande i arbetet-kurser.

Läraren ska ha det pedagogiska ansvaret men ta hjälp av en kvalificerad lärarassistent. Före och efter skoldagen kan assistenten utföra annat arbete t ex vara rastvakt, hämta och lämna elever mm. Lämpligen kan dessa lärar-assistenter arbeta med semesteranställning vilket gör att de finns på skolan mer tid än de 178 skoldagarna.

Ibland arbetar två utbildade lärare i klassrummet där den ene i framtiden skulle kunna vara en kvalificerad lärarassistent. Naturligtvis ska det vara en löneskillnad mellan lärare med ansvar för det pedagogiska arbetet och kvalificerade lärarassistenter, detta medför då ett ekonomiskt utrymme för höjda lärarlöner.

att Kristdemokraterna ska arbeta för att begreppet kvalificerade lärarassistent införs i Sverige

att Kristdemokraterna tar initiativ till att utbildningar för kvalificerade lärarassistenter kommer till stånd

2017-02-22

Mats Antonsson

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
För en bra skola behövs det duktiga lärare. Det pedagogiska arbetet ska ske av behöriga lärare för att kunna säkerställa hög kvalitet. Vi behöver fler lärare och genom högre lön och högre status kan fler lockas till yrket.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen avslås

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att Kristdemokraterna ska arbeta för att begreppet kvalificerad lärarassistent införs i Sverige samt att initiativ tas till att utbildningar för kvalificerad lärarassistent kommer till stånd.

Internationella undersökningar visar att svenska lärare använder en mindre andel av sin arbetstid till undervisning jämfört med lärare i andra länder. Skolverket har kommit fram till att svenska lärare lägger över två timmar per dag på administration och uppgifter relaterade till ordning och omsorg. Det handlar exempelvis om att ställa i ordning lokaler, behandla ledighetsansökningar, agera rastvakt och övervaka omklädningsrum. Detta är tid som skulle kunna användas till lärande, till att förbereda lektioner och till att ge stöd åt dem som behöver det mest.

Lärare måste få tid att vara lärare. För att ge lärare mer tid för att exempelvis förbereda lektioner samt fokusera på undervisningen vill vi införa en ny yrkeskategori i skolan: lärarassistenter. Lärarassistenterna ska kunna ta över administrativa och praktiska uppgifter för att frigöra tid åt lärarna så att de kan ägna sig åt sina kärnuppgifter i skolan. Skolverket ska följa och utvärdera reformens genomförande.

Detta är något som Kristdemokraterna tillsammans med övriga allianspartier har arbetat för i riksdagen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 06:20 besvarad.

06:21 Motion om kulturpolitiskt program

Konst och kultur bidrar till att utveckla samhällsgemenskapen. Utan färger, former, design, musik, litteratur, filmer, dans, foton och många andra uttryck skulle vårt samhälle vara fattigt. Välfärd handlar inte bara om materiella tillgångar till fungerade kollektivtrafik och bostäder utan i allra högsta grad sådant som berikar livet för individen och stärker den stora gemenskapen.

Kristdemokraterna har i sin budgetmotion 2017 formulerat:
”Kultur uppstår i mötet mellan människor och skapas av oss alla gemensamt. Kulturen är ingenting statiskt utan något levande som ständigt är i förändring. Vi är alla medskapare av kulturen men vi är också formade av den. Vårt sätt att tala, vårt sätt att tänka, ja själva språket är präglat av vår kultur. Kulturen ger oss mening i nuet, men kulturen bär också våra historiska rötter och föder visioner för

framtiden.”
Kulturen blir det som gör att samhället håller samman genom att vi har gemensamma referenspunkter, delar värderingar men också att vi blir inspirerade och uppmuntrande av det konstnärliga utbudet.

Vi, som undertecknar denna motion, har engagerat oss för att bygga ett kultur- och fritidspolitiskt nätverk inom partiet. Vi har mött många lokalt engagerade kristdemokrater som är intresserade av frågorna eller representerar partiet i en nämnd, stiftelse, bolag eller annan verksamhet som rör kultur- och fritidsfrågor. En fråga som vi mött är ”vilka frågor driver Kristdemokraterna inom området”?

Kulturfrågorna genomsyrar andra politikområden. Att det finns bibliotek innebär också att de måste vara tillgängliga och samspelet med kollektivtrafiken och fastighetsägarna är många. Att människor behöver komplettera sina kunskaper eller avsluta sina studier innebär att studieförbund och folkhögskolor kan bidra till att förstärka skolpolitiken framstår som alltmer tydligt. Givetvis kan många andra exempel ges av vikten att vi krokar arm med varandra och ser att kulturfrågorna ingår i många andra sammanhang.

Därför känner vi behov av att partistyrelsen arbetar vidare med kulturfrågorna. Vi tror att dessa frågor blir viktiga under kommande valrörelse och partiet behöver därför ha ett mer omfattande program inom området. Inför tidigare val har särskilda arbetsgrupper tillsatts inom olika områden och så har även skett tillsammans med de andra allianspartierna.

Vi föreslår

att partistyrelsen får i uppdrag att arbeta fram ett kulturpolitiskt program för Kristdemokraterna som ska vara färdigt inför valrörelsen 2018.

2017-02-01

Conny Brännberg, Gunn Öjebrandt, Roland Utbult

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
Motionärerna lyfter fram kulturpolitiken som ett angeläget område som ofta krokar arm med andra områden och föreslår att partiet arbetar fram ett nytt kulturpolitiskt program inför valet 2018.

Vårt sätt att tala, vårt sätt att tänka, ja själva språket är präglat av vår kultur. Det innebär också att missbruk av språket kan öka rädsla, fördomar och främlingskap. Ett exempel är när svordomar kommer in i offentliga samtal, media och från förtroendevalda, t.o.m. ministrar. Den som själv inte brukar svordomar kan känna sig obekväm och utanför i sammanhang där svordomar används. Det är viktigt att offentliga företrädare och media, särskilt Public service, vårdar språket och undviker svordomar. Detta bör finnas med i ett kulturpolitiskt program för alla i vårt land.

Förutom att kulturfrågorna finns i partiets principprogram har olika manifest och rapporter fortlöpande arbetats fram förutom partiets mer omfattande

kulturpolitiska motioner i riksdagen.

Som en portalparagraf i ett kulturpolitiskt manifest från 2000 konstateras ”Vi behöver kulturen – den ger oss rötter till vår historia, mening i nuet, visioner för framtiden och möjlighet att ingå i ett sammanhang”. Till valet 2010 gjordes en kulturpolitisk rapport och 2014 skrevs en liknande handling i form av ett 12-sidigt s k kulturpolitiskt inlägg.

Kristdemokraterna har många medlemmar och förtroendevalda med betydande kunskap och intresse för politikutveckling på detta område inför morgondagens alltmer digitaliserade informationssamhälle.

Kristdemokraterna i Örebro län anser att partistyrelsen bör initiera att ett arbete kommer igång för att utarbeta ett kulturpolitiskt program och att motionen därmed skall bifallas.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 06:24.

06:22 Kulturpolitiskt program

Konst och kultur bidrar till att utveckla samhällsgemenskapen. Utan färger, former, design, musik, litteratur, filmer, dans, foton och många andra uttryck skulle vårt samhälle vara fattigt. Välfärd handlar inte bara om materiella tillgångar till fungerade kollektivtrafik och bostäder utan i allra högsta grad sådant som berikar livet för individen och stärker den stora gemenskapen.

Kristdemokraterna har i sin budgetmotion 2017 formulerat:

”Kultur uppstår i mötet mellan människor och skapas av oss alla gemensamt. Kulturen är ingenting statiskt utan något levande som ständigt är i förändring. Vi är alla medskapare av kulturen men vi är också formade av den. Vårt sätt att tala, vårt sätt att tänka, ja själva språket är präglat av vår kultur. Kulturen ger oss mening i nuet, men kulturen bär också våra historiska rötter och föder visioner för framtiden.”

Kulturen blir det som gör att samhället håller samman genom att vi har gemensamma referenspunkter, delar värderingar men också att vi blir inspirerade och uppmuntrande av det konstnärliga utbudet.

Vi, som undertecknar denna motion, har engagerat oss för att bygga ett kultur- och fritidspolitiskt nätverk inom partiet. Vi har mött många lokalt engagerade kristdemokrater som är intresserade av frågorna eller representerar partiet i en nämnd, stiftelse, bolag eller annan verksamhet som rör kultur- och fritidsfrågor. En fråga som vi mött är ”vilka frågor driver Kristdemokraterna inom området”?

Kulturfrågorna genomsyrar andra politikområden. Att det finns bibliotek innebär också att de måste vara tillgängliga och samspelet med kollektivtrafiken och fastighetsägarna är många. Att människor behöver komplettera sina kunskaper eller avsluta sina studier innebär att studieförbund och folkhögskolor kan bidra till att

förstärka skolpolitiken framstår som alltmer tydligt. Givetvis kan många andra exempel ges av vikten att vi krokar arm med varandra och ser att kulturfrågorna ingår i många andra sammanhang.

Därför känner vi behov av att partistyrelsen arbetar vidare med kulturfrågorna. Vi tror att dessa frågor blir viktiga under kommande valrörelse och partiet behöver därför ha ett mer omfattande program inom området. Inför tidigare val har särskilda arbetsgrupper tillsatts inom olika områden och så har även skett tillsammans med de andra allianspartierna.

att arbeta fram ett kulturpolitiskt program för Kristdemokraterna som ska vara färdigt inför valrörelsen 2018.

2017-02-13

Conny Brännberg, Gunn Öjebrandt, Roland Utbult

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Människan är en kulturell varelse och om vi ska må bra behöver vi inte bara få våra basala behov tillgodosedda utan vi behöver även vårda våra andliga och själsliga behov. Ett nytt kulturpolitiskt program är därför ett sätt att visa på vårt engagemang i dessa frågor. Årsmötet ställer sig därför bakom motionen.

PD beslutade att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 06:24.

06:23 Ett program för en levande kultur

Kulturen utgör en avgörande del i människors tillvaro. Genom kulturen kan människor utvecklas och finna mening i tillvaron. Alla människor har behov som inte kan fyllas av materiella tillgångar. För att leva ett gott liv krävs relationer, gemenskap med andra och en andlig dimension. Kristdemokraterna har en politik som är unik för Sverige.

Vår politik värnar om människans inre liv samtidigt som det är självklart för oss att garantera människans matriella behov. Vi kristdemokrater ger förutsättningar för människan, inte styrning. Kulturen ska inte styras av beslut uppifrån utan frodas bäst bland de människor som utgör dess kärna. Vi anser att vi alla har en skyldighet att efter bästa förmåga förvalta det som lämnats till oss från tidigare generationer. Det handlar om att värna jordens materiella tillgångar men också om att bevara arvet av tankar, värderingar och idéer. Det handlar både om de kulturvärden som lämnats till oss från tidigare generationer och om dem som tillkommer i vår egen tid. Vår politik ger föräldrar mer tid med sina barn och därigenom större möjligheter att tillsammans dela kulturella upplevelser.

Ett viktigt arbete för Sverige är Kultursamverkansmodellen, den regionala kultursamverkan som ska ge befolkningen i landet möjlighet att ta del av ett varierat kulturutbud präglat av förnyelse och kvalitet. Hur kan vi kristdemokrater verka för att öka utrymmet för regionala prioriteringa och variationer? Hur vill vi att den

kulturella infrastrukturen och regionala mångfalden ska främjas och kulturskapare i hela landet ska kunna utveckla sitt konstnärskap?

För att ta plats på den politiska arenan med en kristdemokratisk politik kring kultur är det nödvändigt att vi som parti tar ett helhetsgrepp för en levande kultur och arbetar fram ett kulturprogram som visar våra styrkor i vårt politiska arbete och inför och under valrörelsen 2018. Mot bakgrund till detta föreslår Kristdemokraterna i Gävle:

att ge uppdrag till partistyrelsen att upprätta ett program för en levande kultur inför valet 2018.

2017-03-08

Lili André, Martina Kyngäs, Jan Myléus, Jan-Erik Andersson, Viktoria Andersson, Rosmari Holmgren

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:
Årsmötet beslutade att bifalla motionen, samt sända den vidare till Rikstinget.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 06:24.

06:24 Förslag om Kulturpolitiskt program

Konst och kultur bidrar till att utveckla samhällsgemenskapen. Utan färger, former, design, musik, litteratur, filmer, dans, foton och många andra uttryck skulle vårt samhälle vara fattigt. Välfärd handlar inte bara om materiella tillgångar till fungerade kollektivtrafik och bostäder utan i allra högsta grad sådant som berikar livet för individen och stärker den stora gemenskapen. Kristdemokraterna har i sin budgetmotion 2017 formulerat:

”Kultur uppstår i mötet mellan människor och skapas av oss alla gemensamt. Kulturen är ingenting statiskt utan något levande som ständigt är i förändring. Vi är alla medskapare av kulturen men vi är också formade av den. Vårt sätt att tala, vårt sätt att tänka, ja själva språket är präglat av vår kultur. Kulturen ger oss mening i nuet, men kulturen bär också våra historiska rötter och föder visioner för framtiden.”

Kulturen blir det som gör att samhället håller samman genom att vi har gemensamma referenspunkter, delar värderingar men också att vi blir inspirerade och uppmuntrande av det konstnärliga utbudet.

Vi, som undertecknar denna motion, har engagerat oss för att bygga ett kultur- och fritidspolitiskt nätverk inom partiet. Vi har mött många lokalt engagerade kristdemokrater som är intresserade av frågorna eller representerar partiet i en nämnd, stiftelse, bolag eller annan verksamhet som rör kultur- och fritidsfrågor. En fråga som vi mött är ”vilka frågor driver Kristdemokraterna inom området”?

Kulturfrågorna genomsyrar andra politikområden. Att det finns bibliotek innebär också att de måste vara tillgängliga och samspelet med kollektivtrafiken och

fastighetsägarna är många. Att människor behöver komplettera sina kunskaper eller avsluta sina studier innebär att studieförbund och folkhögskolor kan bidra till att förstärka skolpolitiken framstår som alltmer tydligt. Givetvis kan många andra exempel ges av vikten att vi krokar arm med varandra och ser att kulturfrågorna ingår i många andra sammanhang.

Därför känner vi behov av att partistyrelsen arbetar vidare med kulturfrågorna. Vi tror att dessa frågor blir viktiga under kommande valrörelse och partiet behöver därför ha ett mer omfattande program inom området. Inför tidigare val har särskilda arbetsgrupper tillsatts inom olika områden och så har även skett tillsammans med de andra allianspartierna.Vi föreslår:

att partistyrelsen får i uppdrag att arbeta fram ett kulturpolitiskt program för Kristdemokraterna som ska vara färdigt inför valrörelsen 2018.

2017-04-18

Conny Brännberg, Gunn Öjebrandt, Roland Utbult

Partidistriktet VG Östras yttrande:
Motionärerna påpekar att kultur en viktig del för att samhället skall hålla samman. Detta är ett perspektiv som känns mer angeläget än någonsin.
Att kunna ta del av kultur ger oss gemensamma referensramar och vidgade perspektiv. Ibland har det varit svårt att ringa in vilka frågor som Kristdemokraterna driver gällande kulturpolitik.
Partiet har inför kommande val valt att fokusera på fyra områden; familj, trygghet, äldre/omsorg samt jobb. Kulturfrågor kan man få in under alla dessa rubriker.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 6:21, 6:22, 6:23 samt 6:24:
Motionerna yrkar på att ett kulturpolitiskt program för Kristdemokraterna ska tas fram inför valrörelsen 2018.

Kristdemokraterna har i motion till riksdagen förklarat partiets syn på kulturen. Där står att kultur uppstår i mötet mellan människor och skapas av oss alla gemensamt. Kulturen är ingenting statiskt utan något levande som ständigt är i förändring. Vi är alla medskapare av kulturen men vi är också formade av den. Vårt sätt att tala, vårt sätt att tänka, ja själva språket är präglat av vår kultur. Kulturen ger oss mening i nuet, men kulturen bär också våra historiska rötter och föder visioner för framtiden.

Kulturen i dess vidaste betydelse är ogripbar, den varken kan eller ska styras av politiska beslut. Men kulturen kan också vara konkret och tydlig. Den kan manifesteras genom konkreta föremål och upplevelser. En konsert, en bok, en möbel, ett tv-program eller en musiklektion är alla exempel på kulturens uttrycksformer i vardagen.

Kulturen bidrar till att vidga den egna verkligheten och fantasin. Den kan hjälpa oss att växa som empatiska och inkännande människor. Den är med andra ord en livsviktig del av ett sammanhållet samhälle. Kulturen, precis som moralen, håller

ihop gemenskaper. Den är med och skapar förutsättningar för ett gott samhälle.

Precis som motionärerna skriver bygger kulturen broar till andra politikområden. Partistyrelsen menar att motionärerna har rätt i att kulturpolitiken har en viktig roll att spela. Därför har en skrift med kulturpolitiska ställningstaganden tagits fram.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 06:21 besvarad, att anse motion 06:22 besvarad, att anse motion 06:23 besvarad samt att anse motion 06:24 besvarad.

06:25 Utveckla Kultursamverkansmodellen

Sedan 2011 finns Kultursamverkansmodellen (KSM) som är en av alliansregeringens största kulturpolitiska reformer och baseras på samverkan och dialog mellan staten och landstingen. Inom modellen ska hänsyn tas till både nationella kulturpolitiska mål och regionala prioriteringar. KSM innebär i korthet att staten, via Kulturrådet, fördelar bidrag till landstingen/regionerna. De mottagande kulturansvariga (ofta kulturnämnder eller motsvarande) fördelar i sin tur de statliga medlen till regionalt förankrade institutioner.

KSM sjösattes för att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Tidigare har staten avgjort vilka regionala kulturinstitutioner som är berättigade till statligt stöd. Landsting/regioner som ingår i modellen beslutar, i samverkan med länets kommuner och kulturlivet, hur det statliga bidraget fördelas till regional kulturverksamhet. Samtliga län, utom Stockholm, är sedan 2013 med i kultursamverkansmodellen.

Statens Kulturråd har de senaste åren fått en uppräkning av anslaget med någon eller några procent årligen. För mottagande institutioner ligger ofta pris- och kostnadsutvecklingen på över fem procent. Detta innebär i praktiken att staten inte tar sitt ansvar för kostnadsutvecklingen utan att kommuner eller regioner/landsting får kompensera för att behålla kvalitén i verksamheten. Vid årliga möten med kulturministern (såväl under tidigare som nuvarande regering) har samtliga regioner framhållit det ohållbara i att staten inte längre tar sitt ansvar för kostnadsutvecklingen. De flesta samverkansprojekten hade från början en överenskommen samfinansiering, men denna urholkas för varje år.

Kultursamverkansmodellen som sådan är mycket uppskattad bland regionala kulturpolitiker eftersom den ger ”makten” åt de regionala aktörerna. Statens har som krav för modellen att regioner/landsting ska anta en kulturplan, vilket också skett. Regionerna har fått mer att säga till om inom kulturpolitiken, men staten har fortsatt en central roll.

Men det finns också statliga anslag som inte ingår i denna kultursamverkansmodell. Staten har bestämt att anslag till folkbildning (studieförbund och folkhögskolor) hanteras av Folkbildningsrådet. Frågor som rör film hanteras i huvudsak av stiftelsen Svenska Filminstitutet men också Konstnärsnämnden fördelar statliga bidrag. Stöd finns också via Riksantikvarieämbetet då det rör kultur- och miljövård. Särskilda medel finns också via Statens konstråd. Även flera andra statliga myndigheter och verk ger stöd som tilldelas kommuner och regioner.

Detta innebär i praktiken att mottagande kulturansvariga har ett stort antal relationer med staten. Idén med kultursamverkansmodellen är att förenkla och utveckla samfinansiering med staten, men eftersom Kulturrådet inte fått ansvar för samtliga statliga bidrag, saknas en central samordning.
KSM har utvärderats av flera olika instanser och vi anser att frågan behöver ses över utifrån ett helhetsgrepp kring hur staten och regioner/landsting kan kroka arm för att skapa kulturell jämlikhet och utveckling av Sveriges rika konst- och kulturliv. En ståndpunkt som lyfts i regionerna är att staten bör ha rollen som garant för ett rikt kulturutbud över hela landet.

att ge partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ för att utveckla Kultursamverkansmodellen.

2017-02-13

Conny Brännberg, Gunn Öjebrandt, Roland Utbult

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Människan är en kulturell varelse och om vi skall må bra behöver vi inte bara få våra basala behov tillgodosedda utan vi behöver även vårda våra andliga och själsliga behov. Samtidigt är det viktigt att den kulturella utvecklingen sker i nära samverkan mellan de olika parterna som har ansvar för detta politikområde, Årsmötet ställer sig därför bakom motionen.

PD beslutade att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 06:27.

06:26 Motion om utveckling av Kultursamverkansmodellen

Sedan 2011 finns Kultursamverkansmodellen (KSM) som är en av alliansregeringens största kulturpolitiska reformer och baseras på samverkan och dialog mellan staten och landstingen. Inom modellen ska hänsyn tas till både nationella kulturpolitiska mål och regionala prioriteringar. KSM innebär i korthet att staten, via Kulturrådet, fördelar bidrag till landstingen/regionerna. De mottagande kulturansvariga (ofta kulturnämnder eller motsvarande) fördelar i sin tur de statliga medlen till regionalt förankrade institutioner.

KSM sjösattes för att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Tidigare har staten avgjort vilka regionala kulturinstitutioner som är berättigade till statligt stöd. Landsting/regioner som ingår i modellen beslutar, i samverkan med länets kommuner och kulturlivet, hur det statliga bidraget fördelas till regional kulturverksamhet. Samtliga län, utom Stockholm, är sedan 2013 med i kultursamverkansmodellen.

Statens Kulturråd har de senaste åren fått en uppräkning av anslaget med någon eller några procent årligen. För mottagande institutioner ligger ofta pris- och kostnadsutvecklingen på över fem procent. Detta innebär i praktiken att staten inte tar sitt ansvar för kostnadsutvecklingen utan att kommuner eller regioner/landsting

får kompensera för att behålla kvalitén i verksamheten. Vid årliga möten med kulturministern (såväl under tidigare som nuvarande regering) har samtliga regioner framhållit det ohållbara i att staten inte längre tar sitt ansvar för kostnadsutvecklingen. De flesta samverkansprojekten hade från början en överenskommen samfinansiering, men denna urholkas för varje år.

Kultursamverkansmodellen som sådan är mycket uppskattad bland regionala kulturpolitiker eftersom den ger ”makten” åt de regionala aktörerna. Statens har som krav för modellen att regioner/landsting ska anta en kulturplan, vilket också skett. Regionerna har fått mer att säga till om inom kulturpolitiken, men staten har fortsatt en central roll.

Men det finns också statliga anslag som inte ingår i denna kultursamverkansmodell. Staten har bestämt att anslag till folkbildning (studieförbund och folkhögskolor) hanteras av Folkbildningsrådet. Frågor som rör film hanteras i huvudsak av stiftelsen Svenska Filminstitutet men också Konstnärsnämnden fördelar statliga bidrag. Stöd finns också via Riksantikvarieämbetet då det rör kultur- och miljövård. Särskilda medel finns också via Statens konstråd. Även flera andra statliga myndigheter och verk ger stöd som tilldelas kommuner och regioner.

Detta innebär i praktiken att mottagande kulturansvariga har ett stort antal relationer med staten. Idén med kultursamverkansmodellen är att förenkla och utveckla samfinansiering med staten, men eftersom Kulturrådet inte fått ansvar för samtliga statliga bidrag, saknas en central samordning.

KSM har utvärderats av flera olika instanser och vi anser att frågan behöver ses över utifrån ett helhetsgrepp kring hur staten och regioner/landsting kan kroka arm för att skapa kulturell jämlikhet och utveckling av Sveriges rika konst- och kulturliv. En ståndpunkt som lyfts i regionerna är att staten bör ha rollen som garant för ett rikt kulturutbud över hela landet.

Vi vill därför föreslå rikstinget

att ge partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ för att utveckla Kultursamverkansmodellen.

2017-02-14

Conny Brännberg, Gunn Öjebrandt, Roland Utbult

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
Kultursamverkansmodellen bygger i grund och botten på Subsidiaritetsprincipen som säger att beslut ska ske på lägsta möjliga ändamålsenliga nivå och att nivåer över skall ha en understödjande roll.

Tidigare fördelade staten de kulturpolitiska anslagen i detalj, till regionala organ. Även om man i regionen var totalt eniga om hur resurserna skulle fördelas var staten den som visste bäst. Nu får regionen själv ta ansvar för att ett kulturpolitiskt program tas fram samt göra regionala ekonomiska prioriteringar av de statsbidrag som fördelas inom modellen.

Mot bakgrund av att Kultursamverkansmodellen har utvecklats olika över landet, att Stockholms län ännu inte är med samt att det finns betydande statliga anslag som ligger vid sidan om detta fördelningssystem, finner Kristdemokraterna i Örebro län det motiverat att partistyrelsen tar initiativ till att utveckla Kultursamverkansmodellen och att motionen därmed skall bifallas.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 06:27.

06:27 Motion om utveckling av Kultursamverkansmodellen

Sedan 2011 finns Kultursamverkansmodellen (KSM) som är en av alliansregeringens största kulturpolitiska reformer och baseras på samverkan och dialog mellan staten och landstingen. Inom modellen ska hänsyn tas till både nationella kulturpolitiska mål och regionala prioriteringar. KSM innebär i korthet att staten, via Kulturrådet, fördelar bidrag till landstingen/regionerna. De mottagande kulturansvariga (ofta kulturnämnder eller motsvarande) fördelar i sin tur de statliga medlen till regionalt förankrade institutioner.

KSM sjösattes för att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Tidigare har staten avgjort vilka regionala kulturinstitutioner som är berättigade till statligt stöd. Landsting/regioner som ingår i modellen beslutar, i samverkan med länets kommuner och kulturlivet, hur det statliga bidraget fördelas till regional kulturverksamhet. Samtliga län, utom Stockholm, är sedan 2013 med i kultursamverkansmodellen.

Statens Kulturråd har de senaste åren fått en uppräkning av anslaget med någon eller några procent årligen. För mottagande institutioner ligger ofta pris- och kostnadsutvecklingen på över fem procent. Detta innebär i praktiken att staten inte tar sitt ansvar för kostnadsutvecklingen utan att kommuner eller regioner/landsting får kompensera för att behålla kvalitén i verksamheten. Vid årliga möten med kulturministern (såväl under tidigare som nuvarande regering) har samtliga regioner framhållit det ohållbara i att staten inte längre tar sitt ansvar för kostnadsutvecklingen. De flesta samverkansprojekten hade från början en överenskommen samfinansiering, men denna urholkas för varje år.

Kultursamverkansmodellen som sådan är mycket uppskattad bland regionala kulturpolitiker eftersom den ger ”makten” åt de regionala aktörerna. Statens har som krav för modellen att regioner/landsting ska anta en kulturplan, vilket också skett. Regionerna har fått mer att säga till om inom kulturpolitiken, men staten har fortsatt en central roll.

Men det finns också statliga anslag som inte ingår i denna kultursamverkansmodell. Staten har bestämt att anslag till folkbildning (studieförbund och folkhögskolor) hanteras av Folkbildningsrådet. Frågor som rör film hanteras i huvudsak av stiftelsen Svenska Filminstitutet men också Konstnärsnämnden fördelar statliga bidrag. Stöd finns också via Riksantikvarieämbetet då det rör kultur- och miljövård. Särskilda medel finns också via Statens konstråd. Även flera andra statliga myndigheter och verk ger stöd som tilldelas kommuner och regioner.

Detta innebär i praktiken att mottagande kulturansvariga har ett stort antal relationer med staten. Idén med kultursamverkansmodellen är att förenkla och utveckla samfinansiering med staten, men eftersom Kulturrådet inte fått ansvar för samtliga statliga bidrag, saknas en central samordning.

KSM har utvärderats av flera olika instanser och vi anser att frågan behöver ses över utifrån ett helhetsgrepp kring hur staten och regioner/landsting kan kroka arm för att skapa kulturell jämlikhet och utveckling av Sveriges rika konst- och kulturliv. En ståndpunkt som lyfts i regionerna är att staten bör ha rollen som garant för ett rikt kulturutbud över hela landet.

Vi vill därför föreslå rikstinget:

att ge partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ för att utveckla Kultursamverkansmodellen.

2017-02-23

Conny Brännberg, Gunn Öjebrandt, Roland Utbult

Partidistriktet VG Östras yttrande:
Motionärerna beskriver hur viktig kultursamverkansmodellen är för att möjliggöra kulturupplevelser i hela landet utifrån regionala förutsättningar och behov. Motionärerna beskriver också att nuvarande kulturanslag fördelas av många olika aktörer och att det är svårt att få en överblick över samtliga statliga kulturbidrag.

Partiårsmötet föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 6:25, 6:26 samt 6:27:
Motionerna yrkar att ge partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ för att utveckla Kultursamverkansmodellen.

Partistyrelsen håller med motionären om betydelsen av Kultursamverkansmodellen. I Kultursamverkansmodellen, som alliansregeringen införde, flyttas tyngdpunkten för beslutsfattandet från staten ut till landets regioner. Det är i enlighet med subsidiaritetsprincipen, som är en viktig grundbult i kristdemokratiskt tänkande.

Tidigare har staten avgjort vilka regionala kulturinstitutioner som blivit berättigade till statligt stöd. Förändringen av den regionala kulturpolitiken förutsätter ett närmare samarbete mellan de olika myndigheter och organisationer som har ekonomi och/eller starka intressen i kultursamverkansmodellen. Landsting/regioner som ingår i modellen beslutar nu, i samverkan med länets kommuner, det civila samhället och kulturlivet, hur det statliga bidraget fördelas till regional kulturverksamhet. Detta har visat god potential men som alla nya initiativ behöver modellen utvecklas. Om detta har Kristdemokraterna motionerat i riksdagen.

I en alliansgemensam motion till riksdagen välkomnar Alliansen att regeringen valt att behålla Kultursamverkansmodellen men menar att det nu är dags att utreda nästa steg i processen för ökad decentralisering och menar att statens kulturråd

borde få i uppdrag att kartlägga en möjlig väg framåt.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 06:25 besvarad, att anse motion 06:26 besvarad samt att anse motion 06:27 besvarad.

06:28 Sveriges professionella orkestrar

Kulturen utgör en avgörande del i människors tillvaro. Genom kulturen kan människor utvecklas och finna mening i tillvaron. Alla människor har behov som inte kan fyllas av materiella tillgångar. För att leva ett gott liv krävs relationer, gemenskap med andra och en andlig dimension. Kristdemokraterna har en politik som är unik för Sverige.

Vår politik värnar om människans inre liv samtidigt som det är självklart för oss att garantera människans matriella behov. Vi kristdemokrater ger förutsättningar för människan, inte styrning. Kulturen ska inte styras av beslut uppifrån utan frodas bäst bland de människor som utgör dess kärna. Vi anser att vi alla har en skyldighet att efter bästa förmåga förvalta det som lämnats till oss från tidigare generationer. Det handlar om att värna jordens materiella tillgångar men också om att bevara arvet av tankar, värderingar och idéer. Det handlar både om de kulturvärden som lämnats till oss från tidigare generationer och om dem som tillkommer i vår egen tid. Vår politik ger föräldrar mer tid med sina barn och därigenom större möjligheter att tillsammans dela kulturella upplevelser.

Ett viktigt arbete för Sverige är Kultursamverkansmodellen, den regionala kultursamverkan som ska ge befolkningen i landet möjlighet att ta del av ett varierat kulturutbud präglat av förnyelse och kvalitet. Hur kan vi kristdemokrater verka för att öka utrymmet för regionala prioriteringa och variationer? Hur vill vi att den kulturella infrastrukturen och regionala mångfalden ska främjas och kulturskapare i hela landet ska kunna utveckla sitt konstnärskap?

För att ta plats på den politiska arenan med en kristdemokratisk politik kring kultur är det nödvändigt att vi som parti tar ett helhetsgrepp för en levande kultur och arbetar fram ett kulturprogram som visar våra styrkor i vårt politiska arbete och inför och under valrörelsen 2018.

att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram ett program för en långsiktig hållbarhet och utveckling för Sveriges professionella orkestrar med statligt, regionalt och kommunalt stöd.

2017-03-08

Lili André

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:
Årsmötet beslutade att bifalla motionen, samt sända den vidare till Rikstinget.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram ett program för en långsiktig hållbarhet och utveckling för Sveriges professionella orkestrar med

statligt, regionalt och kommunalt stöd.

I Kultursamverkansmodellen, som alliansregeringen införde, flyttas tyngdpunkten för beslutsfattandet från staten ut till landets regioner. Det är i enlighet med subsidiaritetsprincipen, som är en viktig grundbult i kristdemokratiskt tänkande.

Tidigare har staten avgjort vilka regionala kulturinstitutioner som blivit berättigade till statligt stöd. Förändringen av den regionala kulturpolitiken förutsätter ett närmare samarbete mellan de olika myndigheter och organisationer som har ekonomi och/eller starka intressen i kultursamverkansmodellen. Landsting/regioner som ingår i modellen beslutar nu, i samverkan med länets kommuner, det civila samhället och kulturlivet, hur det statliga bidraget fördelas till regional kulturverksamhet. Detta har visat god potential men som alla nya initiativ behöver modellen utvecklas. Om detta har Kristdemokraterna motionerat i riksdagen.

I en alliansgemensam motion till riksdagen välkomnar Alliansen att regeringen valt att behålla Kultursamverkansmodellen men menar att det nu är dags att utreda nästa steg i processen för ökad decentralisering och menar att statens kulturråd borde få i uppdrag att kartlägga en möjlig väg framåt.

Denna inriktning går i linje med det som motionären efterfrågar angående professionella orkestrar. Därför menar partistyrelsen att något program inte är nödvändigt att ta fram.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:28.

06:29 Reformera public service

Sedan en tid tillbaka genomgår medialandskapet en omvälvande förändring. Framväxten av internetbaserade nyhetskällor och sociala medier har drastiskt ändrat mediekonsumtionen för stora grupper, där framförallt färre unga har en prenumererad dagstidning eller följer tablå-TV. Fler och fler förlitar sig också på alternativa nyhetskällor för sina informationsbehov.

Man talar ofta om en kris bland etablerade medier, där flera välrenommerade tidningshus redan tvingats dra ned kraftigt på sitt redaktionella innehåll och sina publicistiska ambitioner. Även kommersiella Tv-kanaler känner av vikande intäkter och hårdare konkurrens, vilket tvingat fram olika typer av tjänster som istället riktar sig direkt mot användare av sociala medier. I huvudsak har detta varit gott, det har ökat tillgängligheten till nyheter och program för det stora flertalet.

Parallellt med denna utveckling satsar public service i stor utsträckning på att göra program som skulle kunna ha kommersiell bäring, eller där det på goda grunder kan ifrågasättas vilket allmänintresse som tillgodoses. Det gäller allt ifrån idrottsevenemang och –galor, till underhållning och reality-serier av varierande kvalitet som ”gifta vid första ögonkastet” eller dejting-program för präster. Kort sagt sysslar SVT och SR med mycket av det som kommersiella kanaler gör lika bra – eller bättre. Det borde således finnas bättre sätt att använda de omkring 7 miljarder

kronor som svensken betalar i licensavgifter varje år, alternativt skulle det finnas utrymme för en betydande sänkning av avgiften.

Samtidigt förs en debatt om hur opartiskt innehållet i de befintliga public service-bolagen egentligen är. Medieforskaren Kent Asp har upprepat uppmärksammat att det finns en stor dominans för rödgröna sympatier på Sveriges Radio och SVT, inte minst på samhällsredaktionerna. Ofta görs nyhetsvinklar där journalisterna inte ens reflekterar över att det framförs åsikter snarare än objektiva fakta som nyhetsvinklar. Det ideella Twitter-kontot ”Granska public service” hittade exempelvis över 1 400 inslag med huvudsakligen vänstervinklade inslag mellan mars 2016 och februari 2017.

Detta underminerar självklart förtroendet för public service. Det väcker också frågor kring hur motiverat det är att licensfinansiera en verksamhet som inte klarar av att hålla en saklig och neutral bevakning.

Kristdemokraterna bör snarast föreslå en omdaning till ett smalare men vassare public service-utbud som huvudsakligen tillgodoser allmänna ändamål. I detta inbegrips att det ska finnas en bred och allsidig nyhetsbevakning i Sverige, både lokalt och nationellt. Public service-uppdraget bör också inkludera att producera och utsända sådana program som inte bär sig på en kommersiell marknad, men som likväl kan ha ett allmänintresse. Det kan röra sig om kulturinslag eller förstås samhällsbevakning och politik. Sådana program måste dock inte nödvändigtvis produceras eller sändas av en public service-kanal. Med moderna distributionsmetoder minskar betydelsen av tablå-TV, till förmån för streamat innehåll direkt från internet.

Genom att på detta sätt smalna av och begränsa public service-uppdragets omfång, kan licensavgiften sänkas. De kanaler och det innehåll som kan bära sig på reklamintäkter kan därtill överlåtas på privata ägare.

Public service-bolagen kan också i större utsträckning omvandlas till en beställarorganisation som ger uppdraget att producera innehåll till olika programbolag, som antingen kan sända dem direkt själva eller använda den eller de kanaler som bedöms behöva finnas kvar i public service-utbudet. Exempelvis skulle licensmedel kunna finansiera granskande samhällsprogram som Kalla Fakta i TV4, Efterlyst i TV3 eller en framtida produktion av

Melodifestivalen i Kanal 5, På Spåret i TV12 eller Bron på CMore. På detta sätt skulle public service bli smalare, men också vassare och därmed mer trovärdigt i sitt huvudsakliga uppdrag.

Slutligen bör beställaruppdraget samlas hos Riksdagen, där ett parlamentariskt sammansatt utskott i enighet får avgöra uppdragets inriktning och omfång samt granska utfallet. Därmed kommer den minsta gemensamma nämnaren i riksdagsmajoriteten avgöra vad public service ägnar sig åt, vilket garanterar att ett brett allmänintresse kan tillgodoses. Risken för att riksdagen i enighet skulle besluta att politisera public service får bedömas som extremt liten. Jag yrkar att Kristdemokraterna ska verka för

att Public Service-uppdraget smalnas av så att det huvudsakligen innefattar lokal och nationell nyhetsbevakning samt produktion av kultur och samhällsprogram som inte bär sig kommersiellt

att Public Service-program ska kunna produceras även av kommersiella aktörer i såväl befintliga som nya kanaler

att Public Service-kanaler som idag huvudsakligen sänder kommersiellt gångbara program omvandlas till reklamfinansierade kanaler, och att dessa kanaler inklusive programutbud på sikt avyttras till externa ägare

att Riksdagen genom ett sammansatt parlamentariskt utskott i enighet får avgöra Public Service-uppdragets inriktning och omfång

att licensavgiften sänks drastiskt samt betalas via skattsedeln som en Public Service-avgift

2017-02-14

Stefan Svanström

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Vikten av en oberoende media är centralt i ett öppet och demokratiskt samhälle, därför är det viktigt att det finns presstöd och oberoende radio och TV. Grunden för public service är radio och TV som ska vara till allmänhetens nytta. Därför är det viktigt och bra att det finns radio och TV som har ett fokus på allmänheten snarare än på att göra vinst.

Partidistriktsstämman ser det inte som lämpligt att riksdagens skall tillsätta ett utskott där en majoritet ska avgöra vad public service ska ägna sig åt under en viss angiven tidsrymd. Det är inte lämpligt då public service även ska granska de politiskt valda församlingarna.

Som motionären skriver är det av stor vikt att kostnaden för public service står i relation till dess uppdrag, utbud och administration. Därför har Kristdemokraterna sedan länge drivit frågan om att Om tv-avgiften ska tas in på skattsedeln istället för en separat hantering. Genom denna förändring skulle skattebetalarna slippa kostnader på över 160 miljoner kronor för att endast dra in tv-avgiften. Detta skulle istället kunna användas till att sänka tv-avgiften.

I november 2016 presenterade Medieutredningen sitt slutbetänkande som regeringen nu bearbetar för att senare lägga fram ett förslag till riksdagen. Utredningen lyfte behovet av att ett helhetsgrepp tas kring flera större frågor för att medborgarna ska kunna garanteras tillgång till regelbunden allsidig nyhetsbevakning och kritisk granskning. Det handlar bland annat om möjliggörande infrastruktur och utbildning till frågor som berör användarnas integritet och medborgarnas förtroende för såväl samhällsbärande institutioner som medier.

Motionären lyfter fram vikten av att Public service-uppdraget smalnas av och i

huvudsak innefattar lokala och nationell nyhetsbevakning samt produktion av kultur och samhällsprogram som inte bär sig kommersiellt. I detta instämmer partidistriktsstämman.

Partidistriktsstämman föreslår rikstinget att besluta:
att-sats 1 -bifall
att-sats 2 -avslag
att-sats 3 -avslag
att-sats 4 -avslag
att-sats 5 -anse besavard

Partistyrelsens yttrande:
Motionären tar upp flera Public service-relaterade frågor.

Betydelsen av oberoende och reklamfria radio- och Tv-kanaler utan vinstintressen är stor. Rikstinget 2015 antog ett nytt principprogram. Där står att public service ska tillhandahålla oberoende och saklig nyhetsförmedling liksom ett brett och högkvalitativt kulturutbud. En viktig del av uppdraget är att göra utbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning och möta minoriteters behov och önskemål.

Redan vid 2009 års riksting fick partistyrelsen i uppdrag att verka för att TV-avgiften avskaffas och att Public service istället blir skattefinansierat. Detta har Kristdemokraterna sedan dess verkat för genom motioner i riksdagen.

Kommersiella bolag producerar redan idag public serviceprogram som public service sedan köper upp. Partistyrelsen föreslår att rikstinget ska stå fast vid det som rikstinget 2015 beslutade att public service ska ha ett brett kulturutbud tvärt emot vad motionen förespråkar om att omvandla kommersiellt gångbara kanaler till reklamfinansierade och på så sätt smalna ner Public service. Vidare är public service uppdrag och omfång redan nu en fråga för riksdag och regering. Det är riksdagen som beslutar om uppdraget och regeringen som sätter ramarna. Därför behövs inget extra uppdrag för att avgöra Public service-uppdragets inriktning och omfång.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad, att avslå tredje attsatsen, att avslå fjärde attsatsen samt att anse femte attsatsen besvarad i motion 06:29.

06:30 Privatkopieringsavgiften

Privatkopieringsersättningen är en lagstadgad kompensation för det inkomstbortfall kopiering för privat bruk av musik, film och tv från en laglig förlaga medför.

Avgiften omfattar idag exempelvis surfplattor, spelkonsoler, lösa hårddiskar och mobiltelefoner.

De pengar som tas in via privatkopieringsersättningen betalas sedan ut till Copyswede - under 2014 118 miljoner.

Copyswede betalar sedan ut pengar till exempelvis Teaterförbundet eller Stim. Copyswede i sig är en ekonomisk förening och ägs av fjorton medlemsorganisationer. Organisationer som företräder upphovsmän eller utövande konstnärer kan bli medlemmar.

Det förefaller märkligt att en lagstadgad avgift betalas ut till en ekonomisk förening, som i sin tur betalar ut pengar till sina medlemmar. På detta sätt kan upphovsrättsmän känna att de har nackdel av att inte vara medlemmar i exempelvis Teaterförbundet eller Stim. Staten bör givetvis inte premiera ekonomiska föreningar, och styra upphovsrättsmän på detta vis.

Förslag till beslut:

att Kristdemokraterna ska verka för att privatkopieringsersättningen avskaffas

2017-01-16

Jakob Normark

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Partidistriktsårsmötet delar motionärens syn på problematiken kring privatkopieringsavgift.
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att Kristdemokraterna ska verka för att privatkopieringsersättningen avskaffas.

Upphovsrättsinnehavare ska få ersättning för sitt arbete, det är en viktig princip. Dock är det så att externa hårddiskar och USB-minnen i första hand används för lagring av material som inte är upphovsrättsskyddat, t ex för privata ändamål som att spara semesterbilderna. Enligt reglerna i den så kallade kassettersättningen, lagen om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, ska avgift endast tas ut på produkter som är särskilt ägnade åt privatkopiering, och det är inte externa hårddiskar och USB-minnen och därför finns det inte heller någon anledning att ta ut en avgift.

Det här är en linje som Kristdemokraterna drivit under många år i privatkopieringsfrågan.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 06:30 besvarad.

06:31 Minnesmärke på Gustav Adolfs torg (f d Norrmalmstorg) i Stockholm över Dalaböndernas bondetåg till huvudstaden 1743 (den s k Stora daladansen) och massakern där på 144 dalabönder.

Kristdemokraterna har framgångsrikt verkat för att historieämnet tillsammans med religionskunskap och samhällskunskap sedan 20-talet år tillbaka är obligatoriska ämnen i den svenska gymnasieskolan.

Detta bidrar till de nödvändiga kunskaper och insikter om Sveriges historia som i grunden utgör en nödvändig del av varje medborgares förankring i och för vårt land. Så skapas förståelse för det svenska folkets och Sveriges rötter och identitet.

En av de många dramatiska historiska perioder eller epoker som format dagens Sverige är Frihetstiden 1719-1772 då det kungliga enväldet avskaffas i en lag 1719, detta efter Stormaktstiden(1611-1720) och innan den Gustavianska tiden (och enväldet) (1772-1809).

Under Frihetstiden lagstiftas bland annat om Tryckfrihetsförordningen 1766, Sveriges idag äldsta grundlag med rötterna tillbaka 251 år. Förspelet till detta har skildrats av baptistpastorn och författaren Claes-Göran Bergstrand från Stockholm, med rötter i Rättvik och anfäder med i dalaböndernas bondetåg till Stockholm 1743, i sitt verk ”Massakern på Norrmalmstorg – Bonders kamp för frihet och inflytande 1741-1743 (Förlags AB Björn, Borlänge2016).

Där framgår hur det stora bondetåget från Dalarna, med flera tusen deltagare, strävade efter att få just den ökade öppenhet och transparens i regeringens och riksdagens arbete som Tryckfrihetsförordningen 1766 slutligen medförde.

Bakgrunden till dalaböndernas agerande var det synnerligen illa skötta kriget mot Ryssland om Finland, med många stupade soldater från också Dalarna, högre skatter och pålagor samt upplevelsen av en sluten, illa skött statsledning som inte var beredd att ta sitt politiska och militära ansvar.

Bondetåget från Dalarna slogs ned efter det att 144 bönder massakrerats den 22 juni 1743 på nuvarande Gustav Adolfs torg (f d Norrmalmstorg) i Stockholm och kom av överheten nedsättande att efteråt kallas för Stora daldansen då dalabönderna försökte hoppa undan militären bajonetter riktade mot deras ben och kroppar.

Någon minnesskylt på Gustav Adolfs Torg, där UD ligger, över denna dramatiska och blodiga händelse i vårt lands historia finns dock inte, något ytterst riksdag och regering har ansvar för då bondetågets krav rörde grundläggande rättigheter för alla svenskar.

Därför föreslår jag att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag

att verka för att riksdag och regering tar ansvar för ett nationellt minnesmärke/markering/skyltning sker på Gustav Adolfs Torg i Stockholm (f d Norrmalmstorg), den plats där massakern på de 144 dalabönderna den 22 juni 1743 ägde rum och som krossade Dalaböndernas bondetåg för ökade rättigheter för landets bondebefolkning (den s k Stora daldansen).

2017-02-11

Lennart Sacrédeus

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Minnesmärke på Gustav Adolfs torg (f d Norrmalmstorg) i Stockholm över Dalaböndernas bondetåg till huvudstaden 1743 (den s k Stora daldansen) och massakern där på 144 dalabönder.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar på att verka för att riksdag och regering tar ansvar för ett nationellt minnesmärke/markering/skyltning sker på Gustav Adolfs Torg i Stockholm (f d Norrmalmstorg), den plats där massakern på de 144 dalabönderna den 22 juni 1743 ägde rum och som krossade Dalaböndernas bondetåg för ökade rättigheter för landets bondebefolkning (den s k Stora daldansen).

Författaren Claes-Göran Bergstrand har beskrivit Dalaböndernas bondetåg som ett av de allvarligaste myndighetsangrepp mot civila i vår historia. Det orsakades av en upphetsad situation som gick alldeles fel.

”Bondeupproret 1743 skadade riket i dess grundvalar. Militären dödade 144 människor i bondetåget, fängslade tusentals bönder och avrättade sex av upprorsledarna på order av riksrådet med adeln i spetsen.”

Det vanliga är att frågor som rör statyer och minnesmärken hanteras på kommunal nivå. Partistyrelsen menar att så också bör göras i detta fall.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 06:31.

Partistyrelsens förslag till beslut:

06:01 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad, att avslå fjärde attsatsen, att anse femte attsatsen besvarad, att anse sjätte attsatsen besvarad samt att anse sjunde attsatsen besvarad i motion 06:01.

06:02 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:02.

06:03 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:03.

06:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 06:04 besvarad.

06:05 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 06:05 besvarad.

06:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:06.

06:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att avklarade eller pågående SFI-studier ska vara ett krav för att nyanlända ska vara berättigade försörjningsstöd eller annan ersättning, undantag ska ges för personer som inte bedöms kunna delta i undervisningen och anser därmed andra attsaten besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 06:07.

06:08 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 06:08 besvarad.

06:09 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:09.

06:10 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad samt att anse fjärde attsatsen besvarad i motion 06:10.

06:11 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 06:11 besvarad.

06:12 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att se över möjligheterna inom vissa yrken att kunna genomföra utbildningen på ett annat språk och lära sig svenska parallellt med arbete och anser därmed motion 06:12 besvarad.

06:13 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 06:13 besvarad.

06:14 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:14.

06:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:15.

06:16 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:16.

06:17 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:17.

06:18 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 06:18.

06:19 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att partistyrelsen får i uppdrag att verka för en bred översyn av det offentligas stöd till och främjande av hälsorelaterad aktivitet och friskvård. En sådan översyn bör särskilt uppmärksamma äldres och barns möjligheter till rörelse och motion. En fråga som särskilt bör belysas är subventionerade friskvårdsförmåner och andra avdrag, då dagens subventionerade friskvårdsförmåner exempelvis exkluderar vissa aktivitetsformer, och inte sådan motion och friskvård som sker i samband med pendling och anser därmed motion 06:19 besvarad.

06:20 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 06:20 besvarad.

06:21, 06:22, 06:23 samt 06:24 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 06:21 besvarad, att anse motion 06:22 besvarad, att anse motion 06:23 besvarad samt att anse motion 06:24 besvarad.

06:25, 06:26 samt 06:27 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 06:25 besvarad, att anse motion 06:26 besvarad samt att anse motion 06:27 besvarad.

06:28 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:28.

06:29 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad, att avslå tredje attsatsen, att avslå fjärde attsatsen samt att anse femte attsatsen besvarad i motion 06:29.

1 **06:30** Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 06:30 besvarad.

2 **06:31** Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 06:31.

Motioner - Kapitel 7
ARBETE OCH FÖRETAGANDE

7. ARBETE OCH FÖRETAGANDE

Partistyrelsens inledning

Arbetslöshet är ett slöseri med mänskliga resurser. Att ha ett arbete handlar om en trygg privatekonomi, men för Kristdemokraterna också om gemenskap, om vänner, om att vara behövd och om tillfredställelsen i att göra ett bra jobb. Utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv är arbetslöshet också ett slöseri i form av utebliven produktion av varor och tjänster, samtidigt som arbetslöshetsersättning betalas ut. Därför måste arbetslösheten bekämpas. Inte minst viktigt är det att förbättra integrationen av invandrare på arbetsmarknaden. Framför allt är det långtidsarbetslöshet som är farlig ur ett individ- och samhällsperspektiv.

Sysselsättningsgraden är generellt sett hög och arbetslösheten relativt låg – inte minst tack vare konjunkturen, men samtidigt så tilltar tudelningen på svensk arbetsmarknad och en allt större grupp arbetslösa befinner sig i en utsatt ställning på arbetsmarknaden och får allt svårare att få jobb. Denna utveckling måste brytas med kraftfulla reformer för att inte permanentas och ge upphov till problem som följer i spåren av långvarigt utanförskap. Detta gäller främst utrikes födda med låg utbildningsnivå, men även unga med bristande utbildning, vissa äldre på arbetsmarknaden och personer med funktionsnedsättning.

Kristdemokraterna tar dessa frågor på största allvar och har presenterat flera förslag för att öka sysselsättningen. Arbetsförmedlingen måste reformeras och konkurrensutsättas. Kristdemokraterna driver sedan en tid möjligheten till introduktionsanställningar. En ny anställningsform som sänker tröskeln till arbetsmarknaden för lågproduktiva grupper på arbetsmarknaden. Denna anställningsform ger möjlighet att anställa till en något lägre ingångslön där en del av arbetstiden är tid för att lära sig jobbet på jobbet. Antalet lärlingar i Sverige är försumbart och måste öka så att företagen kan hitta rätt kompetens och att fler unga får möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden. Den arbetsplatsförlagda utbildningen måste öka både i omfång och i kvalitet. Det måste finnas många vägar in på arbetsmarknaden och arbetsmarknads-, närings- och skattepolitiken måste alla synkroniseras för att få fler i arbete.

Att nya arbetsplatser uppstår och att gamla försvinner är en naturlig del av ett samhälle och en ekonomis utveckling. Kortare arbetslöshetsperioder är därför ofrånkomliga och därför behövs det också en arbetslöshetsförsäkring som ger människor ett inkomstskydd när arbetslösheten drabbar dem. För att garantera alla som blir arbetslösa en grundläggande ekonomisk trygghet tycker Kristdemokraterna att en allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring bör skapas.

Jobben kan inte kommenderas fram av politiker. De skapas främst när människor finner det mödan värt att starta eller utveckla ett företag, förverkliga en idé och riskera sitt sparkapital. Kristdemokraterna slår vakt om ett livskraftigt näringsliv som kan skapa fler arbetstillfällen och ökad tillväxt. Eget företagande ökar människors ekonomiska frihet samtidigt som fler bereds möjligheten att skapa en trygghet genom egen försörjning.

Förvaltarskapsprincipen är utgångspunkten för vår syn på näringsverksamhet. God förvaltning förutsätter närhet till beslut och därmed eget ansvar för verksamheten. Vi menar att grunden för en god ekonomisk utveckling är en hög grad av personligt ägande och en marknadsekonomi baserad på sociala och etiska principer.

För att möta välfärdsutmaningarna med en alltför hög arbetslöshet och en åldrande befolkning spelar företagen en avgörande roll. Näringslivet och enskilda människors innovationer och entreprenörskap är, och kommer alltid att vara, grunden för vår gemensamma välfärd.

Många nyanlända och unga får sitt första jobb inom någon del av tjänstesektorn. RUT-avdragen som Alliansregeringen införde har öppnat nya marknader och skapat förutsättningar för nya företag och jobb. Samtidigt har dessa avdrag gjort att såväl barnfamiljer som enskilda haft råd och möjlighet att få avlastning med vardagssysslorna. Att regeringen valt att nedmontera detta avdrag är ett slag mot alla dessa människor. För att inte tala om alla de småföretagare som vågat ta steget och starta ett företag inom hushållssektorn. Kristdemokraterna vill dessutom bredda möjligheterna att använda RUT-avdraget till fler tjänster.

Nio av tio nya jobb skapas i småföretagen. Vi anser därför att det är de små och medelstora företagen, som ofta är familjeföretag, som ska stå i centrum för näringspolitiken. Takten i regelförenklingsarbetet måste öka och inriktas på att förenkla administration och regler som påverkar företagarnas vardag.

07:01 Avveckla LAS och inför FAS

Den klassiskt svenska modellen bygger på att arbetsgivare och arbetstagare sluter avtal med varandra via deras gemensamma intresseorganisationer. Denna modell har skapt en ordnad arbetsmarknad med förhållandevis få konflikter samtidigt som den värde ökning som sker på en arbetsplats fördelas mellan parterna.

Förutom att den svenska modellen har skapat en förhållandevis väl fungerande arbetsmarknad så är detta också ett sätt att skapa en god ordning inom samhällsgemenskapen. All välfärd bygger ytterst på de arbete som vi alla utför och om vi kan fördela de värde som jobbet ger över tid och mellan olika behövande så skapar vi ett stabilt samhälle.

Samverkan mellan stat, arbetstagare och arbetsgivare har således gynna alla. Men under 70-talet sker en förskjutning av denna samverkan där delar av det som tidigare hanterades av arbetsmarknadens parter flyttades över till staten genom lagstiftning. Denna maktförskjutning uppfattas av en del som en framgång men samtidigt som man utökar lagstiftningens ansvar på arbetsmarknaden så minskar också behovet för framför allt de anställda att organisera sig.

Det uppstår således en paradox där ex LAS får som konsekvens att behovet av facket minskar. Och för de borgerliga partier som inte bygger på en personalistisk, solidariskt samt subsidialistisk människosyn så kan detta säkert uppfattas som en framgång men för oss som kristdemokrater så bör detta uppfattas som en

varningskloka.

Vi bör i så många fall som möjligt eftersträva att medborgarna och civilsamhället själva ansvarar för det som medborgarna och civilsamhället kan ansvara för. Med andra ord vi bör vara försiktiga med att flytta sådant som ex parterna själva kan förhandla fram över till lagstiftning.

Jag anser därför att vi bör avveckla större delen av LAS och uppmuntra arbetsmarknadens parter till att införa FAS (Förhandlat Anställnings Skydd). Om parterna får ett större ansvar för anställningsskyddet så kommer det bli mer intressant att organisera sig på arbetsmarknaden.

Samtidigt är det så att dagens arbetsmarknad även är reglerad så tillvida att man enbart har ett fackförbund per avtalsområde. Detta är en väldigt konstig ide som är en kvarleva av den gamla fackliga-politiska unionen mellan S och LO. I en tid där allt fler människor jobbar inom de kreativa näringarna och inom tjänstemannasektorn så blir denna ordning allt mer otidsenlig.

Vi som kristdemokrater bör därför arbeta för en reform inom arbetsmarknaden där LAS avskaffas och där det blir fri konkurrens mellan facken inom alla avtalsområden.

att LAS avskaffas

att det skall bli fri facklig konkurrens inom avtalsområdena

2017-02-13

Magnus Jacobsson

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Det är förhållandevis få företag som upplever problem med LAS och LAS skapar en trygghet på arbetsmarknaden därför anser vi att LAS bör vara kvar och istället utvecklas så att fler, som skyddas av LAS, även får det tänkta skyddet i verkligheten. Arbetsgivarna och fackets möjlighet att göra undantag ifrån LAS reglerna bör därför ses över.

PD beslutade avslag på motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 07:03.

07:02 Slopa turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd

Näringslivet är grunden för all välfärd. Där skapas jobb och där genereras värde som i förlängningen finansierar den vård, skola och omsorg som vi alla tar del av. Där satsas också pengar på forskning och utveckling, som bidrar till att stärka hela landets konkurrenskraft.

En grundbult för näringslivets tillväxt utgörs av småföretagarna. Enligt

Företagarförbundet skapades den absolut största delen av de nya jobben (sex av tio) på den svenska arbetsmarknaden under den senaste tioårsperioden av just småföretag. Att förbättra företagsklimatet och underlätta för dessa små företag att växa borde därför vara prioriterat för varje parti, inte minst för ett borgerligt som ska vara en tydlig försvarare av det fria näringslivet.

Kristdemokraterna och alliansregeringarna gjorde 2006-2014 en hel del för att förbättra närings- och företagarklimatet. Vid regeringsskiftet fanns dock fortfarande mycket kvar att göra och den rödgröna regeringen har sedan dess inte direkt fört utvecklingen i rätt riktning. Det finns onekligen mycket att göra för att Sverige ska få ett småföretagarklimat i världsklass.

En reform som inte skulle ge några spår på statsbudgetens utgiftssida, men ändå ge flera positiva effekter, är att ta bort de så kallade turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd (LAS). Det finns två stora problem med dessa turordningsregler.

För det första hindrar de företag från att växa. De tar inte hänsyn till de anställdas utbildning och kompetens och då företagare inte själva har full möjlighet att påverka sin egen arbetsstyrka, blir det mer tveksamt om det på marginalen verkligen är värt att anställa ytterligare en person. Risken finns ju att den nya personen inte fungerar i sin roll och att det då blir alltför svårt, eller till och med omöjligt, att säga upp anställningsavtalet.

För det andra är turordningsreglerna också direkt fientliga mot de grupper i samhället – inte minst nyanlända och i viss mån unga – som står allra längst ifrån arbetsmarknaden. "Sist in, först ut"-principen hindrar nämligen rörligheten på arbetsmarknaden. Äldre, inrikes födda personer med många anställningsår i ryggen drar sig ifrån att byta arbetsgivare till följd av risken för att då hamna sist i den så kallade "LAS-kön" vid en eventuell neddragning av personalstyrkan. Andra får till följd av detta svårare att ta steget in och etablera sig på arbetsmarknaden.

Det senare riskerar att sätta stora avtryck i såväl det svenska samhället som i ekonomin. Att sakna jobb sätter sin prägel på hela livet. Självförtroendet minskar, friheten och självständigheten inskränks. Möjligheten till eget och bra boende, att bilda familj och förverkliga sina drömmar begränsas. Utanförskapet ökar.

Den nuvarande höga arbetslösheten i vissa grupper skadar därför både svensk ekonomi och de enskilda människor som befinner sig i utanförskap, vilket kanske utgör vårt största nutida samhällsproblem. Att försvara ett regelverk som bidrar till att upprätthålla denna situation är inte värdigt.

Kristdemokraterna arbetar aktivt för att förbättra barns och ungas uppväxtvillkor. Eftersom vi förespråkar en generös migrationspolitik måste vi också ha en trovärdig och tillräcklig politik för integration av de nyanlända som kommit och kommer till Sverige. En viktig del i detta arbete ligger i att vara det fria näringslivets försvarare, så att jobben kan växa till, och att ge alla människor en rimlig chans på arbetsmarknaden.

Vid rikstinget i Västerås 2015 beslutades att Kristdemokraterna ska verka för att

antalet undantag från turordningsreglerna utökas till fyra personer oavsett det antal anställda som ett företag har, det vill säga ett dubblat undantag jämfört med idag. Givet situationen på dagens svenska arbetsmarknad är dock detta långtifrån tillräckligt.

att Kristdemokraterna verkar för att turordningsreglerna inom lagen om anställningsskydd slopas.

2017-02-12

Aron Modig, Christian Carlsson, Eric Dicksson

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionen inleds med att näringslivet är grunden för all välfärd. Och det är helt riktigt. Utan företag och företagare som vill och vågar satsa finns ingen finansiering av allt vi gemensamt vill ha i ett tryggt välfärdssamhälle. Därför gäller det att våga ha en företagsvänlig politik. Det beslut som togs på rikstinget 2015 var helt rätt och markerade vår inriktning. Samtidigt vill vi markera att företagsvänlig politik också innebär att man har fasta och tydliga spelregler på arbetsmarknaden som gör att löntagare kan känna trygghet. Ett helt slopande av turordningsreglerna innebär inte automatiskt att företagare och företag får bättre förutsättningar att driva sin verksamhet och utveckla produkter och tjänster. Vi tror inte att helt slopade turordningsregler är den reform som i första hand behövs för att stärka svenskt näringsliv och svenska företag. Därför vill vi istället se ett arbete där vi kristdemokrater driver på och verkar för att samtliga allianspartier inför valet 2018 kan ge besked om att utöka antalet undantag från turordningsreglerna enligt det beslut som rikstinget tog 2015.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 07:03.

07:03 Våga bryta fackföreningarnas makt

I Sverige hålls alltför många tillbaka av en stelbent arbetsmarknad som stänger människor ute. Arbetslösheten och bidragsberoendet drabbar oss hårt, därför att när man inte klarar att försörja sig själv och sin familj så raseras tryggheten.

Det som behövs är en våg av borgerlig jobbpolitik som kan skölja över svensk arbetsmarknad. Vi behöver bättre förutsättningar för jobb och för små företag att växa sig starka. KDU har därför tagit fram en ny arbetsmarknadspolitik med en reformagenda som behöver utgöra grunden när Kristdemokraterna vässar sin jobbpolitik inför valet 2018. För att bryta utanförskapet krävs inte bara en ny alliansregering – utan en banbrytande borgerlighet och kristdemokrati som vågar bryta fackföreningarnas makt.

För oss kristdemokrater är målet att varje människa ska ha frihet och möjlighet att i gemenskap med andra utvecklas, forma sitt liv samt förverkliga sin potential och sina drömmar. Ett jobb och en egen försörjning är för de allra flesta en förutsättning för detta, och det är skäl nog för att vårt parti borde vara beredda att gå mycket

längre för att reformera arbetsmarknaden.

Ett annat skäl är att människor ska kunna känna trygghet. För att vi ska klara det offentliga åtagandet när det kommer till polis, rättsväsende och sjukvård krävs nämligen att människor jobbar och bidrar till vårt gemensamma bästa. Färre måste leva på bidrag och bidragskostnaderna måste hållas nere. Trots en stark utveckling på arbetsmarknaden pekar dock Arbetsförmedlingens senaste prognos på att det kommer bli allt svårare för lågutbildade att ta sig in på arbetsmarknaden. Idag går det elva sökande på varje enkelt jobb i Sverige, samtidigt som andelen lågutbildade uppgår till så många som 11 procent av arbetskraften.

Sveriges stora utmaning är att få lågutbildade, äldre arbetslösa och utomeuropeiska invandrare i arbete och den utmaningen har vuxit lavinartat sedan den omfattande flyktingströmmen under hösten 2015, då Sverige tog emot över 160 000 asylsökande. Mot bakgrund av detta fortsätter tudelningen på arbetsmarknaden att växa. Arbetslösheten bland infödda svenskar är ca 4 procent, men hela 31 procent för gruppen invandrare födda utanför EU. Utrikes födda utgör 17 procent av befolkningen men utgör mer än hälften av de arbetslösa, och mottar 60 procent av de utbetalda socialbidragen. Inget talar dessvärre heller för en snabb integrering. Efter 15 år är det fortfarande endast 60 procent av flyktingarna och deras anhöriga som förvärvsarbetar. Det innebär att barn kan gå hela grundskolan utan att se sina föräldrar gå till jobbet en enda gång, och vi kommer dessvärre att få se mer av den här typen av problem eftersom hälften av de nyanlända idag har högst en förgymnasial utbildning.

Arbetsmarknaden är inte alls utformad för att möta vår tids stora utmaningar. Den behöver strukturella reformer. Risken och kostnaden för att anställa behöver minska kraftigt samtidigt som små företag behöver ges bättre förutsättningar att växa sig starka. Om inte fler snabbt får chansen till ett jobb och egen försörjning riskerar vi en farlig utveckling på grund av snabbt växande utanförskap, ökade motsättningar och splittring. Socialdemokraterna är en stor del av problemet på arbetsmarknaden, men Alliansen och även Kristdemokraterna, gör för lite för att lösa det. KDU har därför tagit fram ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program med följande reformagenda:

1. Lägre löner – introduktionsanställningar. Vi förespråkar en helt ny anställningsform för att få till lägre ingångslöner i form av introduktionsanställningar. Vårt förslag skulle göra det möjligt att under en begränsad tid jobba till 50 procent av den kollektivavtalade minimilönen och halva arbetstiden skulle betraktas som tid att lära sig jobbet. Detta ska ske helt utan något regelkrångel eller statlig byråkrati för företagen. Samtidigt vill vi avskaffa dagens ineffektiva och subventionerade arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Kristdemokraterna förespråkar redan idag ett liknande förslag, men ingångslönerna är så höga i förhållande till den låga utbildningsnivå som många i vårt land numera besitter, att förslaget behöver skärpas och tillåta ännu lägre löner. Den lägre lönen ska kompenseras med sänkt skatt i form av höjt grundavdrag.

2. Reformera LAS – inför flexicurity. Det är ett vanligt budskap från den unga borgerligheten att turordningsreglerna i LAS behöver slopas, men KDU går längre

och menar att också kravet på saklig grund för uppsägning och företrädesrätten till återanställning måste bort om man menar allvar med att skapa bättre förutsättningar för att fler ska få chansen till ett jobb. Risken att anställa måste minska avsevärt. Vi föreslår att dessa frihetliga reformer kompenseras med trygghetsskapande åtgärder i form av en något längre uppsägningstid och en stark arbetslöshetsförsäkring. Det hela påminner om Danmarks flexicurity. I en sådan modell anser vi att ersättningsnivån ska vara 90 procent av inkomsten under den första månaden, upp till en månadsinkomst på 30 000 kr. Därefter bör en snabb avtrappning av ersättningsnivån ske för att öka drivkrafterna att snabbt komma i arbete. Arbetslöshetsförsäkringen måste dessutom göras tidsbegränsad för att inte bli en långsiktig inkomstkälla som passiviserar människor.

3. Minska fackens makt. En av anledningarna till den svenska arbetsmarknadens skevhet, exempelvis när det kommer till de höga ingångslönerna, beror på fackförbundens oproportionerliga makt. Möjligheten till sympatiåtgärder måste därför slopas och en proportionalitetsprincip för strejk och andra fackliga stridsåtgärder behöver införas. Detta för att begränsa de ekonomiska skadeverkningarna av sådana stridsåtgärder. Dessutom borde fackföreningar endast kunna utlysa stridsåtgärder om en majoritet av de fackanslutna på arbetsplatsen stödjer förslaget.

Kristdemokraterna har visat borgerligt ledarskap och banat väg för Alliansen i flera viktiga frågor under mandatperioden. Vi gjorde det i migrationsfrågan när vi som första parti i Alliansen krävde en mer restriktiv migrationspolitik. Vi gjorde det när KDU bidrog till att KD fällde decemberöverenskommelsen och vi gjorde det när Ebba Busch Thor som enda partiledare krävde att riksdagen skulle få ta ställning till en gemensam borgerlig budget, trots att Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna vägrade. Nu gäller det att också visa ledarskap på arbetsmarknadspolitikens område. Värdig vård och fler poliser kräver också en vass jobbpolitik.

Mot bakgrund av detta föreslår vi Kristdemokraternas riksting besluta:

att verka för introduktionsanställningar som gör det möjligt att under en begränsad tid jobba till 50 procent av den kollektivavtalade minimilönen.

att verka för en skattesänkning i form av höjt grundavdrag

att verka för att slopa turordningsreglerna i LAS

att verka för att avskaffa kravet på saklig grund för uppsägning i LAS

att verka för att avskaffa företrädesrätten till återanställning i LAS

2017-05-02

Kristdemokratiska Ungdomsförbundet (KDU)

Kristdemokratiska Ungdomsförbundets yttrande:

Partistyrelsens yttrande för motionerna 7:1, 7:2 samt 7:3:

Likalydande motioner om turordningsreglerna i LAS har behandlats under rikstingen 2013 och 2015. Vår grundläggande hållning är fortsatt enligt följande:

”Kristdemokraterna anser att arbetsmarknadslagstiftningen och den svenska modellen, där löner och regler på arbetsmarknaden i stor utsträckning är en fråga för arbetsmarknadens parter, i allt väsentligt fungerar detta bra och bör bestå. Samtidigt är det nödvändigt att överväga olika förändringar som kan underlätta inträdet på arbetsmarknaden och öka rörligheten i syfte att uppnå en högre sysselsättning. Förändringar i arbetsmarknadslagstiftningen kan därtill bidra till minskad regelbörda och ett förbättrat företagsklimat. ”

I dag kan ett företag med högst tio anställda undanta två personer från turordningsreglerna vid uppsägning. Kristdemokraterna driver sedan rikstinget 2015 linjen att undantaget från turordningsreglerna i LAS ska utökas så att fyra personer kan undantas oavsett företagets storlek. Detta är en väl avvägd reform av arbetsmarknadslagstiftningen som ökar både rörligheten på arbetsmarknaden och möter företagens behov av flexiblare lagstiftning, utan att för den skull äventyra arbetstagarens trygghet i sin anställning.

Kristdemokraterna vill samtidigt betona att det i första hand är arbetsmarknadens parter som bör komma överens om väl fungerande förhållanden på arbetsmarknaden. Vi välkomnar därför de öppningar som parterna på var sitt håll gjort till avtal där en lägre ingångslön kan möjliggöras.

Kristdemokraternas förslag om introduktionsanställning innebär att varken Arbetsförmedling eller fackliga parter behöver vara inblandande för att kunna användas. Den låsning som finns idag genom att facklig part ska godkänna många av åtgärderna innan de används i ett företag/verksamhet gör att många jobb inte kommer till. Vi menar att såväl administration som krav på fackligt godkännande bör tas bort när det inte är ändamålsenligt.

Motionen 7:03 av KDU föreslår att en arbetstagare under en begränsad tid ska kunna arbeta till 50 procent av den kollektivavtalade minimilönen. Det skulle kunna uttryckas som en förlängning av Kristdemokraternas förslag om introduktionsanställningar, där ingångslönen får vara 75 procent av lägsta lön eller ingångslön efter kollektivavtal. Partiet anser att 75 procent är en rimlig nivå inkomstmässigt. Inkomsttagaren måste kunna leva på sin lön utan att fastna i behovet att ha flera heltidsjobb för att klara sitt uppehälle. Det måste också vara mer lönsamt att arbeta än att ha A-kassa eller sociala transfereringar. Det halverade löneläge KDU förespråkar riskerar medföra att det är lönsammare att stanna i bidrag än gå ut i arbetslivet.

KDU yrkar också på en skattesänkning i form av grundavdrag, något som bör ställas mot Kristdemokraternas förslag till jobbskatteavdrag. Jobbskatteavdraget är ett beprövat instrument som gör det lönsamt att arbeta och minskar marginaleffekterna av att gå från bidrag och ersättningar till arbete.

Partistyrelsens förslag till beslut:

att avslå motion 07:01, att avslå motion 07:02 samt att avslå motion 07:03.

07:04 Utred möjligheterna för decentraliserad validering

En av våra stora utmaningar är hur vi skall värdera olika utbildningar som invånare som kommer ifrån olika länder har. I vår modell så sker validering centralt och efter det att man har fått sitt universitetsbetyg m.m. godkänt så kan den enskilde börja söka jobb.

För något år sedan hade jag förmånen att lyssna på radio avseende hur man i Tyskland jobbade med validering inom vården. Deras metodik var omvänd gentemot den svenska så till vida att ett tyskt sjukhus kan anställa en flykting som har ”rätt” utbildning. Arbetsgivaren har sedan ansvar att följa upp och granska om den anställde har rätt utbildning i relation till de dokument som den anställde hänvisar till. Den ny anställde fick därför lägre lön i början samt att sjukhuset hade avsatt en ”arbets-och utbildningsledare” som följde upp den anställdes kunskaper. Om man hittar kunskapsluckor i den utbildning som man har fått i sitt hemland så är det den tyska vårdgivaren som hade ansvar för att ge den vidarutbildning som behövs för att validera upp kunskapen och när valideringen är klar så anmäls detta till en offentlig myndighet. Denna metod gjorde att man på ett långt mycket tidigare skede kunde börja arbeta med personal ifrån främmande länder utan risk för patienternas säkerhet och med det tydligt arbetsgivaransvar.

Som kommunpolitiker kan jag inte utvärdera olika länders valideringsmetodik men jag kan konstatera att den svenska modellen inte fungerar på ett effektivt sätt och finns det andra modeller som används i andra länder så bör vi dra lärdom av detta. Vi har stora pensionsavgångar som kommer att ske över tid samtidigt har vi nya invånare som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Utbildning, omskolning, validering är därför oerhört viktiga instrument för att motverka utanförskap och gynna allas vår gemensamma välfärd.

att möjligheten att skapa lokal arbetsplatsförlagd validering utreds.

2017-02-13

Magnus Jacobsson

Partidistriktet VG Norras yttrande:
Vi måste hitta nya och snabbare sätt att validera kunskap. Därför ställer sig årsmötet bakom motionen.

PD beslutade att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Idag bär Myndigheten för yrkeshögskolan uppdraget att utveckla standarder för branschvalidering av yrkeskompetens i samverkan med olika branschnätverk för validering. Myndigheten främjar också validering för utbildningar, så att tillträde till utbildningar ska kunna ske och att personer ska kunna tillgodoräkna sig kunskaper de tidigare erhållit. Att förlägga validering till arbetsplatser har fördelen att det främjar trovärdigheten för valideringen, arbetsgivaren får själv konstatera kandidatens kunnande.

Motionären exemplifierar med validering inom vården, ett tacksamt exempel. Om ett landsting ser möjligheten att i kraft av sin storlek också kunna genomföra validering av yrkeskompetens bör det förstås vara möjligt. För mindre företag är det mer nära till hands att man förlitar sig på den validering som genomförs av deras branschorganisation. Att ändå pröva möjligheten att öppna upp för möjligheten till arbetsplatsförlagd validering där det så är praktiskt, bör enligt partistyrelsen kunna prövas.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 07:04.

07:05 Förbättrade möjligheter till anställning av funktionshindrade.

Sverige har en framgångsrik industri- och tjänstesektor samt en stor offentlig sektor. Både den privata och offentliga sektorn skapar många arbetstillfällen. Arbetstillfällen som är betydelsefulla för sin organisation och därmed meningsfulla för den anställde.

Det finns trots detta stora grupper som idag har svårt att med dagens krav komma in i den ordinarie arbetsmarknaden. En av dessa grupper är de, som av olika skäl har något funktionshinder. Samhället har idag försökt lösa behov av anställning och delaktighet i yrkeslivet för funktionshindrade via olika organisationer som många gånger är separerade från den normala arbetsmarknaden. Det har varit via särskilda statliga organ samt gruppintegreringar i vissa företag och organisationer. Det har inneburit en ojämn fördelning av arbetsplatserna över landet och branscherna. De funktionshindrade får därmed inte heller möjlighet att söka sig till en arbetsplats som de själva önskar eller där deras arbetsförmåga bäst skulle passa in.

En annan faktor som spelar stor roll för möjligheterna till anställning inom dagens arbetsmarknad är bortrationaliseringen av enklare arbete. Detta sker ofta då effektiviteten i organisationerna skall öka men kan ur samhällssynvinkel vara kontraproduktivt både mänskligt och samhällsekonomiskt. För att kompensera denna utveckling och för att öka de funktionshindrades arbetsmarknad föreslår vi Kristdemokrater i Herrljunga följande principer för en ny lagstiftning.

Varje arbetsgivare, privat eller offentlig, med mer än 15 heltidsanställda årsarbetare skall anställa minst 5 procent funktionshindrade i sin organisation. Anställningen skall ske via ett personligt anställningsavtal mellan arbetsgivaren och den anställde i en normal anställningsrutin. De arbetsgivare som inte kan eller klarar detta på grund av arbetsutbudets art eller av andra skäl skall till en särskild fond erlägga en summa om exempelvis cirka 3 000 kronor per månad och tänkt arbetsplats. Dessa medel skall användas för att skapa arbeten för de funktionshindrade som av särskilda skäl ej är anställningsbara inom ordinarie arbetsliv.

Vi inser att denna nya modell kan innebära extra kostnader för den enskilde arbetsgivaren. Vi föreslår därför att den extra ekonomiska ansträngningen kompenseras via förändring av arbetsgivaravgifterna.

att verka för att de lagstiftningar och övriga regelverk som styr möjligheterna att anställa funktionshindrade ändras på ett sätt som motionen ovan föreslår

att verka för att arbetsgivaravgifterna anpassas för att ekonomiskt stimulera enskilda arbetsgivare att anställa så att fler individer med funktionshandikapp får tillgång till den ordinarie arbetsmarknaden.

2017-02-09

Ingemar Kihlström, Staffan Setterberg

Partidistriktet VG Södras yttrande:
Partidistriktsårsmötet beslutar att föreslå rikstinget att avslå den första att-satsen men anta den andra att-satsen.

Partistyrelsens yttrande:
SCB rapporterar i sin årliga rapport att runt 15 procent av befolkningen i åldern 16-64 år uppger att de har någon funktionsnedsättning. Det motsvarar omkring 900000 personer. Gruppen är jämt könsfördelad och inkluderar funktionsnedsättningar som nedsatt syn eller hörsel, tal- eller röstproblem, rörelsenedsättning, allergi eller någon form av psykisk funktionsnedsättning. Det kan också handla om att ha diabetes, hjärt-/lungproblem, mag-/tarmsjukdom, psoriasis, epilepsi, dyslexi eller något liknande.

Den vanligaste typen av funktionsnedsättning är nedsatt rörelseförmåga vilket omkring 5 procent av befolkningen i åldern 16–64 år har. De näst vanligaste funktionsnedsättningarna är astma, allergi eller annan överkänslighet samt psykisk funktionsnedsättning. Cirka 3 procent i befolkningen har någon av dessa respektive funktionsnedsättningar.

Bland personer med funktionsnedsättning bedömer 68 procent att funktionsnedsättningen medför nedsatt arbetsförmåga. Det innebär att 10 procent i befolkningen 16-64 år har nedsatt arbetsförmåga vilket motsvarar drygt 600000 personer. Kvinnor bedömer i högre utsträckning än män att deras funktionsnedsättning medför nedsatt arbetsförmåga.

Det är en mindre andel bland personer med funktionsnedsättning som tillhör arbetskraften än i befolkningen som helhet. I befolkningen 16–64 år tillhör 85 procent arbetskraften. Bland personer med funktionsnedsättning är motsvarande andel 70 procent. I gruppen med nedsatt arbetsförmåga tillhör 65 procent arbetskraften.

Omkring 81 procent av de sysselsatta med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga har behov av anpassningar eller stöd för att kunna utföra sitt arbete och cirka 65 procent har behov av mer än en typ av stöd eller anpassning (SCB).

Ett flertal arbetsmarknadspolitiska stödåtgärder ryms under beteckningen åtgärder för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. De största formerna är lönebidrag och trygghetsanställning. Med lönestödet kan en arbetsgivare anställa en person med nedsatt funktionsförmåga och för det mottaga

en ersättning som finansierar delar av lönekostnaden. Gemensamt syfte för de olika lönestöden är att kompensera arbetstagarens grad av nedsatt arbetsförmåga. Till exempel erhåller någon med 70 procents nedsatt arbetsförmåga 70 procent ersättning.

Uppföljningar av lönestöd visar att många personer har en anställning med detta lönestöd under lång tid trots att tanken är att bidraget ska löpa i endast 4 år. Taket för denna ersättning är för närvarande 16700 kronor per månad. Beloppet har inte räknats upp på många år. Avsikten med en lönestödsanställning är inte att ersättningsbeloppet ska utgöra taket för personens löneutveckling. Så har det dock i praktiken blivit. När Funka-utredningen (SOU 2012:3) tillfrågade företagare vilket som var det viktigaste hindret för att anställa någon med en funktionsnedsättning, framträdde taket för den bidragsgrundande lönekostnaden. Ett högre ekonomiskt stöd skulle sannolikt ge fler möjlighet till anställning.

Kristdemokraterna har under denna mandatperiod konsekvent satsat på att höja ersättningsbeloppet i lönestöden. När även regeringen för hösten 2016 aviserade en höjning, överträffade ändå Kristdemokraternas förslag regeringens med 100 miljoner kr.

Kristdemokraterna har också prioriterat möjligheterna för Samhall att utveckla sin verksamhet och ökar anslaget till aktören med 24 miljoner kronor 2017 och med 118 miljoner kronor per år 2018-2020.

Arbetsintegrerande sociala företag verkar för att ge en långsiktig plats för personer som oftast inte haft ett arbete under mycket lång tid. Kristdemokraterna identifierar behovet att kunna anställa handledare som kan hantera situationer som uppstår för de individer som verkar på dessa arbetsplatser. Vi avsatte därför betydande medel i budgeten för 2017 för detta ändamål.

I motionen föreslås ett krav på landets arbetsgivare att anställa ett visst antal personer med funktionsnedsättning på sina arbetsplatser, alternativt betala för att inte göra det. Sedan ska arbetsgivarna kompenseras via arbetsgivaravgifterna. Motionären ställer krav på företagare att ta ett ofrivilligt arbetsgivaransvar alternativt beläggas med en oproportionerlig avgift.

Partistyrelsen instämmer med motionären om vikten av att fler tar ansvar. Det finns ett stort värde i att se bredare på kompetens. Däremot invänder vi mot motionärernas vilja att kräva anställningar hos arbetsgivare. En anställning bör motiveras utifrån det mervärde som den anställde tillför organisationen, inte utifrån ett statligt krav. Partistyrelsen yrkar därför avslag för motionen i sin helhet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 07:05.

07:06 Främja en mera invandrarvänlig politik.

Sveriges har idag över 10 miljoner invånare. Vi är det tack vare att vi har fått många invandrare de senaste 20 åren. Dessa grupper av nya svenskar föder fler barn och

pga. detta så ökar vi våra invånare och vårt land växer. Vi behöver flera barn och fler unga människor i vårt land om vi skall ha råd att betala välfärd för vår stora grupp av äldre personer i Sverige. 40 och 50-talisterna är stora grupper som nyligen har blivit pensionärer.

Vi som land är beroende av tillväxt och därför behöver vi jobba för att integrera våra nysvenskar snabbare i vårt samhälle.

Vi behöver jobba med att entreprenörer och idérika personer i dessa grupper får mera utrymme i vårt framtida samhälle och vi behöver aktivt planera för att de skall vara kvar i landet och bli produktiva framtida arbetande samhällsmedborgare.

Därför hoppas jag att Kristdemokraterna skall jobba för att främja och förbättra sin migrations och integrationspolitik. Genom

att Kristdemokraterna skall jobba för att göra det lättare för nya svenskar att få starta eget bidrag och mikrolån och anpassad hjälp så att de kan starta nya företag.

att Kristdemokraterna skall jobba för att förbättra svenskutbildningen av nysvenskar och att kravställningen att genomföra utbildningen tydliggörs för nya svenskar.

2017-02-01

Roland Nordin, Göran Brorsson, Carin Östman Grönlund, Per Sundin

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
Beslutade bifalla attsats 1 och 2 och anse attsats 3 besvarad

Partistyrelsens yttrande:
Det offentliga ska sträva efter goda levnadsvillkor för invånarna samt skapa lika möjligheter för utveckling och förverkligande av livsprojekt. Integrationspolitiken ska präglas av ett medborgarperspektiv. Människor ska ges frihet att i möjligaste mån bygga sin framtid efter eget behov. Detta syftar till att stärka identiteten och gynna integrationsprocessen.

I rapporten Nödvändighetsföretagarna visar nationalekonomen Nima Sanandaji hur företagande är kraftigt överrepresenterad bland hushållen med lägst inkomster. Företagande kan i synnerhet för nyanlända vara ett sätt att överbrygga bristande nätverk, efterfrågad kompetens och arbetskraftskostnad för att kunna praktisera en yrkesfärdighet man haft i sitt hemland. Personer blir nödvändighetsföretagare då företagandet är alternativet till arbetslöshet. Nödvändighetsföretagande är många gånger betydligt mer utsatt än tillvaron som anställd arbetstagare. Långa arbetsdagar, höga risker, bristande lönsamhet, obefintliga semestrar och sämre försäkringslösningar. Sanandaji förordar som alternativ till nödvändighetsföretagande lägre kostnader för att anställa. Den administrativa bördan från regelkrav framhålls också som en försvårande omständighet för speciellt nyanlända företagare.

Kristdemokraterna driver sedan en tid möjligheten till introduktionsanställningar. En ny anställningsform som sänker tröskeln till arbetsmarknaden för lågproduktiva

grupper på arbetsmarknaden. Partiet verkar också i en övergripande ambition för alla politikområden där tillväxten av administrativt merarbete för företagare motverkas.

Alla affärsidéer med tillhörande affärsplaner måste bygga på en hållbarhet och bärighet för att kvalificera för starta eget-bidrag. Samma analys måste ligga till grund för ett mikrolån. Partistyrelsen anser inte att det finns någon anledning att rubba denna princip för att den presumtive företagaren råkar vara utlandsfödd. Partistyrelsen konstaterar också att aktörer som Almi via IFS Rådgivning riktar sig till entreprenörer med utländsk bakgrund med råd och stöd för hur affärsidéer kan realiseras.

Språket är väldigt viktigt för att komma in ordentligt i det svenska samhället. Det är för att man ska kunna kommunicera med övriga svenskar och delta fullt ut i arbete, vardag och fritidsaktiviteter samt följa samhällsdebatten. Att undervisningen i Svenska för invandrare fungerar väl är därför avgörande för både den enskilde och för samhället i stort. Kristdemokraterna driver redan idag att svenskundervisning genom SFI ska ges redan under asyltiden. Detta är en bärande del i partiets förslag om asylprogram, som lanserades sommaren 2016 och är finansierat inom ramen för partiets skuggbudget. En annan beståndsdel av detta program är att asylsökande som inte deltar aktivt i asylprogrammets aktiviteter ska få ett avdrag på dagersättningen.

Med ovanstående yttrande vill partistyrelsen avslå första att-satsen och anse den andra att-satsen besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 07:06.

07:07 Nu är det dags att regeringen tar tag i frågan vad gäller problematiken med rekrytering av deltidsbrandmän

I slutet av november tecknades ett nytt kollektivavtal för deltidsbrandmännen, ett avtal som ska börja gälla i maj. Avtalet innebär flera försämrade villkor jämfört med tidigare. Bland annat tas OB-tillägg och bilersättning bort, och tillägget för beredskap under semestern sänks. Enligt brandmännen förväntas ersättningen sammanlagt bli 25 procent lägre än tidigare.
Detta har skapat ett stort missnöje och uppsägningarna av deltidsbrandmännen har spridit sig i hela landet. Detta innebär att kommunerna inte kan bedriva en bra räddningstjänst som försäkrar sina invånare om en trygg och säker kommun.

Deltidsbrandmännens uppgift är mycket viktig. Att rekrytera personal på deltid till den kommunala räddningstjänsten är förenat med särskilda svårigheter. Dels inkräktar uppgiften på fritiden som idag värderas allt högre, dels skall den sökande uppfylla krav beträffande hälsa och fysisk arbetsförmåga och dessutom skall bostad och arbetsplats ligga inom rimligt avstånd från brandstationen. Dessutom är det en fördel om den sökande har ett körkort som ger behörighet att framföra tunga fordon. Detta pekar på att svårigheterna för rekrytering kräver stora insatser. Därför

är det av största vikt att regeringen ger kommunerna förutsättningar för att säkra en god personalrekrytering för den kommunala räddningstjänsten i hela Sverige. Vid annat fall kan säkerheten i landets kommuner komma att äventyras och att det blir dyrare att anställa heltidare.

Med tanke på det som anförts vill jag föreslå ringstinget besluta att ge partistyrelsen i uppdrag

att verka för att kommunerna får bättre förutsättningar för att säkra en god personalrekrytering av deltidsbrandmän består av både män och kvinnor för den kommunala räddningstjänsten i hela Sverige.

2017-02-03

Katarina Gustavsson

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Deltidsbrandmän utgör, särskilt i glesbygd, en mycket viktig samhällsfunktion och kristdemokraternas önskan är att deltidsbrandmännen ska ha goda löne- och anställningsvillkor. Dock är dessa frågor en sak för arbetsmarknadens parter att hantera. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen Nu är det dags att regeringen tar tag i frågan vad gäller problematiken med rekrytering av deltidsbrandmän.

Partistyrelsens yttrande:
I likhet med partidistriktet vill partistyrelsen betona det partsansvar som har skapat den uppkomna situationen som motionären vittnar om. Partistyrelsen ser mycket allvarligt på de konstaterade brister som hindrar en likvärdig räddningstjänst över hela landet. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har flera kommuner tidvis inte kunnat upprätthålla sin planerade beredskap för räddningstjänst. Regeringen tillsatte i början av året en utredning under direktiv 2017:5 En effektivare kommunal räddningstjänst. Utredningen ska redovisas den 30 juni 2018 och särskilt lämna förslag på hur kommunernas räddningstjänster ska få bättre förutsättningar att rekrytera och behålla deltidsanställda brandmän. Partistyrelsen kommer följa det uppdraget och de förslag som den genererar mycket noga.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 07:07 besvarad.

07:08 Slopa betalningen för sjukersättning till personal som arbetar inom LSS i privata sektorn

I dag står kommunen för de första sjukdagarna för personal som arbetar inom LSS i den privatdrivna verksamheten. Det har säkert funnit motiverade anledningar till nuvarande lagstiftning. Detta handlar om miljoner kronor per år som belastar den kommunala ekonomin. Jag anser att det inger längre finns anledning till att fortsätta finansiera personalens sjukfrånvaro.

Företagen som har fått uppdrag av kommunen att bedriva LSS verksamhet ska stå

för sina egna kostnader vid sjukdom.
Detta belastar kommunernas och är en ren vinst för de privata företagarna. Därför föreslår jag att denna lagstiftning upphör och att privata aktörer som bedriver LSS verksamhet ska stå för sjukersättning för sin egen personal, redan från första dag.

Med tanke på det som anförts vill jag föreslå rikstinget besluta

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att sjukersättningen för privata företag som bedriver LSS-verksamhet i kommunerna ska stå för sjukpenning från första dag. Inga kostnader ska vältras över den offentliga sektorn.

2017-02-06

Katarina Gustavsson

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, har kommunerna ett kostnadsansvar som även innehåller att täcka extra kostnader vid sjukskrivningar. Detta mot bakgrund att den schabloniserade kostnadsersättningen inte täcker sjuklönekostnader. Det kan finnas argument för att avlasta kommunerna denna kostnad, men samtidigt skulle det innebära betydande kostnadsökningar för privata utförare. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motion Slopa betalning för sjukersättning till personal som arbetar inom LSS i privata sektorn.

Partistyrelsens yttrande:
Precis som partidistriktet uttrycker så anger 9 § 2 LSS kommunens skyldighet att bistå med vikarie eller ge ekonomiskt stöd vid ordinarie personlig assistents sjukfrånvaro som inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt lagen (1993:389) om assistansersättning.

Avsikten med detta var att lösa frågan för de brukare som hade personliga assistenter i egen regi. De var själva arbetsledare och saknade involvering i företag. I de fall företag tagit över arbetsgivaransvaret blir kommunens ansvar för sjukersättningen en ojämn konkurrensfördel för företagen. Rent arbetsmiljömässigt är det inte ett gynnsamt incitament för företagen att arbeta för att få ner sjukfrånvaro när någon annan betalar. Det normala för övrigt svenskt företagande är att sjuklönen är ett ansvar för arbetsgivaren.

Den lösning som SKL förespråkat är att kostnaden för sjukersättning bakas in i schablonbeloppet som assistansbolagen får och som staten betalar. Av de med assistansersättning är det endast 3,3 procent som var sina egna arbetsgivare för sina assistenter. 65,9 procent anlitade ett assistansföretag och 7,3 ett assistanskooperativ (försäkringskassan). Mot bakgrund av den kraftiga tillväxten av privata assistansbolag sen lagen om assistansersättning kom till, finns det goda skäl att ompröva de skyldigheter som åligger kommunen idag.

Partistyrelsen anser att sjukersättning och kostnader för vikarie ska bäras av de privata företag som bedriver LSS-verksamhet. Kostnaden för sjukersättning bör därmed vara en del av schablonbeloppet assistansbolagen erhåller av staten. Schablonbeloppet behöver därför justeras med anledning av förändringen.

Partistyrelsen vill med ovanstående yrkande bifalla motionen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 07:08.

07:09 Inför etikhandledare som mentor för personal inom vård och omsorg

Ohälsan för personal inom vård och omsorg ökar i hela landet och kostnader för kommun och landstingets sjukskrivningar är höga. Kvinnor är generellt överrepresenterade i statistik och sjukskrivningar.

Att vårdyrket är tungt inom äldreomsorgen är ingen förklaring till att sjukskrivningarna ökar. Det har visat sig att psykisk ohälsa hos personalen är den diagnos som dominerar flertalet långtidssjukskrivningar. Vilket beror till stor del av stress och utbrändhet.

Enligt arbetsmiljölagen har arbetsgivaren ett långsgående ansvar att säkerställa en god arbetsmiljö. Syftet är att förhindra ohälsa som leder till sjukskrivningar som beror på arbetsmiljön. Det är angeläget att tecken på psykisk ohälsa upptäcks i ett tidigt skede och det är viktigt att anställdas psykosociala ohälsa tas på allvar. Vår psykiska och sociala arbetsmiljö är lika viktig som den fysiska. Från och med den 31 mars 2016 började nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) att gälla.

Personal inom vård och omsorg efterfrågar idag mer tid till reflektion om etiska svårigheter som de möter i vardagen. Allt fler enhetschefer inom vård och omsorg lyfter det ökade behovet att erbjuda sin personal stöd i arbetet genom handledning men handledning ges inte idag i förebyggande syfte. Varför vänta tills det sker en krissituation innan vårdpersonal får handledning, det bör ges kontinuerligt i förebyggande syfte.

Det behövs etik handledare i vården och omsorgen som i samband med värdegrundsarbetet kan ge mer förebyggande stöd och den återkoppling som personalen länge har saknat. Handledning är ett sätt att ge personal den bekräftelse de saknar och det innebär en trygghet och att få hjälp och stöd och få diskutera etiska frågor om situationer man aldrig har varit med om tidigare.

Genom handledning får personalen reflektera över upplevelser och händelser på arbetet. Handledning ger möjligheter till att få uttrycka känslor, få stöd och vägledning samt till ett lärande över erfarenheter. Handledning kan vara en del av verksamhetsutvecklingen genom att medarbetarna tillsammans får möjlighet att utveckla sina yrkeskompetenser genom fördjupad reflektion. Handledning i grupp ger också de handledda möjligheter att lära av varandra och att utveckla kommunikationen sinsemellan vilket stärker teamarbetet och arbetsmiljön.

Det är viktigt att ge personal inom vård och omsorgen en möjlighet till reflektion

och diskussioner om det etiska arbetet – det handlar om värdighet, medmänsklighet och människovärde. Det behövs mer tid till gemensamma samtal om liv och död, bemötande och andra svåra etiska frågeställningar. Frågor som är vanligt förekommande för personal som arbetar nära svårt sjuka vårdtagare med stora omsorgsbehov.

Det handlar om att personal inom vården och omsorgen ska få möjligheten att vända ut och in på sina egna tankar och värderingar, vilket är ett sätt att utveckla sitt etiska medvetande. Det finns behov att inom vård och omsorgen att tillhandahålla etik handledare som mentor. Det behövs fler möjligheter till reflektion om etiska svårigheter som personal möter i vardagen.

Rikstinget föreslås därför ge partistyrelsen i uppdrag att verka för:

att införa etikhandledare som samtalsstödjare till personal inom vård och omsorgen.

2017-01-10

Lena Paajanen

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Det är arbetsgivaren som ansvarar för arbetsmiljön för de anställda. Om inte personalen har de rätta verktygen så är det arbetsgivarens ansvar att använda de medel som finns till buds. Ofta kan det vara företagshälsovården. När det gäller etiska frågor är det inte ovanligt att man vänder sig till frivilligorganisationer likt trossamfunden eller den akademiska världen. De brister i vården som motionären anför belyser också vikten av att förstärka etiska riktlinjer i vården enligt motionens anda, framförallt att överordnad personal tar tid att samtala kring etik och vårdtagarnas människovärde. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen Inför etikhandledare som mentor för personal inom vård och omsorg.

Partistyrelsens yttrande:
Precis som motionären anger så ställer arbetsmiljöföreskriften (AFS 2015:4) höga krav på arbetsgivaren för att tillgodose en bra arbetsmiljö. Personal inom vård och omsorgs-sektorn konfronteras regelbundet med svåra etiska frågor och avvägningar. Kristdemokratin är återkommande en röst som uppmärksammar och understryker vikten av etiska frågor.

Partistyrelsen vill dock understryka arbetsmiljöföreskriftens betoning på arbetsgivarens ansvar. Om landsting eller företag inom vård- och omsorgsbranschen finner att en etikhandledare på ett väsentligt sätt förhöjer arbetsmiljöförutsättningarna på arbetsplatsen, bör det vara upp till dessa att ta beslut om att införa en sådan tjänst. Partistyrelsen vill också understryka den närvaro och betydelse som sjukhuskyrkan under många år haft för dessa arbetsplatser.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 07:09.

07:10 Uppmuntra småskalig mat- och serveringsverksamhet

I många EU-länder finns nationell lagstiftning som medger småskalig servering utan krav på att hela regelverket för restaurang och storkök ska uppfyllas. Detta möjliggör verksamhet för serveringar med begränsade öppettider under året och plats för ett färre antal gäster. Även matmarknader och gårdsförsäljning med lokala och hemtillverkade specialiteter är mer vanligt förekommande.

Den livsmedelslag som finns i Sverige (EU-lagstiftning plus nationella regler) är grundad på försiktighetsprincipen och skriven för storköksverksamhet med krav på t ex fettavskiljare, ventilation och separata gäst- och personaltoaletter. Detta hämmar, eller t o m omöjliggör, småskalig verksamhet på fritids- eller deltidsbasis.

Genom att modifiera lagstiftningen och beakta riskerna, så de inte kommer på kollisionskurs med försiktighetsprincipen, så bör det gå att underlätta för småskalig mat- och serveringsverksamhet, vilket skulle kunna göra att många möjligheter till utkomst och spännande smakupplevelser öppnas. Det kan t ex vara några tonåringar på landsbygden eller i storstaden som väljer att driva café som sitt sommarjobb, småländska lantbrukare nära trafikleden som säljer mejeriprodukter och serverar ostkaka, några av förortens invandrarkvinnor som lagar sitt ursprungslands specialiteter eller bohuslänska fritidsfiskare som säljer makrill och serverar skaldjurssoppa vissa dagar under sommarmånaderna. Detta vore ett steg i riktning mot ett ökat antal arbetstillfällen bl a på landsbygden och ett rikare utbud av lokala smakupplevelser. I en tid då mat-, trädgårds- och odlingsintresset är stort i vårt land bör vi stimulera ta vara på detta. Därför föreslås rikstinget besluta

att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta fram förslag på hur lagstiftningen kan justeras för att underlätta för småskalig serverings- och mat-/marknadsverksamhet för att gynna näringens utveckling.

2017-02-05

Eva Wallin

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Styrelsen håller med motionären i dess intention om att det är positivt att uppmuntra småskalighet men är tveksam till om problemet verkligen är lagstiftningen eller om det handlar om en för nitisk tillämpning av den.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att besvara motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären lyfter ett högst aktuellt ämne, servering av mat och dryck i mindre skala. Detta är också något som Kristdemokraterna tidigare lyft när Livsmedelsverket och Sveriges kommuner och landsting utkom med en ny tolkning av EU-direktivet om livsmedelshantering.

Kristdemokraterna ser småskalig och lokal servering av livsmedel som både något viktigt att både värna och uppmuntra. Men, samtidigt är det av högsta vikt att värna konsumentens vetskap om att vi som konsumerar maten vet vad vi får i oss och det vi får i oss lever upp till goda hygienstandarder. För att väga dessa två intressen

baseras mycket riktigt som motionären gör gällande, reglerna för livsmedelsförsäljning på försiktighetsprincipen.

I befintlig reglering finns redan idag undantag där man öppnar upp för småskalig och enkel livsmedelsförsäljning. Tillämpningen skiljer sig marginellt från kommun till kommun, men ytterst är det kommunen som har tillsynsansvaret och därför kan tillämpningen skilja sig något åt.

Om vi exemplifierar med Stockholm stad så tillåter kommunen t.ex. korvförsäljning (eller motsvarande) och kaffeservering utan att det ska registreras. Kommunen har också tydliggjort vilka typer av livsmedel man kan servera frikostigt utan tillstånd, vilka livsmedel man måste ha ett fullskaligt storkök för att få tillstånd att servera, samt allt däremellan.

I befintliga regler gör man också mycket stor skillnad på var maten tillreds, är den s. k. ”pannfärdig och färdigskuren” och att ”endast tillagning och/eller montering ska ske på plats.” ställs betydligt lägre krav än om maten tillagas helt och hållet från grunden där den serveras.

Med detta i beaktande anser partistyrelsen att balansen mellan producent- och konsumentintresset är tillgodosett och att motionen därmed är besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 07:10 besvarad.

07:11 Framtidssäkra arbetsmarknadspolitiken

Den pågående tekniska och digitala utvecklingen medför att samhället på många plan genomgår stora förändringar. Detta påverkar i stor utsträckning även den nuvarande och framtida arbetsmarknaden. De digitala tjänsterna ökar i omfattning och robotteknikens frammarsch skapar helt nya möjligheter och förutsättningar för automatisering av många typer av arbetsuppgifter och tjänster. Vi kan vänta oss att datorer blir allt smartare programmerade och att de i allt högre grad kommer kunna samla erfarenhet och kunskap om t ex mänskliga beteenden, s k maskininlärning. Genom denna inlärning kommer datorer kunna ta över allt fler arbetsuppgifter vilket gör att robotar kan ersätta många yrkesgrupper. Det kan vara allt från telefon-, transport- och larmtjänster till vissa vårdtjänster och en ökad användning inom tjänste-, industri- och processverksamhet. Detta kan upplevas både spännande och lite skrämmande.

Några Oxfordforskare antog härom året att ca hälften av dagens yrkeskategorier kommer att vara digitalt ersatta inom 20 år. De yrken som dagens tioåringar kommer att ha i framtiden vet vi till stor del ännu inte namnet på. Ska vi vara med och påverka, och på ett genomtänkt sätt uppmuntra och ge rätt förutsättningar för denna utveckling, behöver vi vara medvetna om att det är en kraftfull förändring av arbetsmarknaden som vi bara sett början av. Sverige har sedan tidigare en stark och ledande roll inom nutida och historisk teknikutveckling så här finns ett arv att förvalta och utveckla.

För att kunna komma med framsynta politiska förslag gällande denna utveckling så

behöver vi samla kunskap och utveckla idéer för att kunna hålla oss i framkant, påverka och dra nytta av denna utveckling i mänsklighetens tjänst. Detta ämne föreslås även ingå i en framtida revidering av principprogrammets avsnitt om arbetsmarknad.
Därför föreslås rikstinget besluta

att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att arbetsmarknadspolitiken utformas mer utifrån framtidens teknik.

2017-02-05

Eva Wallin

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Styrelsen håller med motionären om att tekniska och digitala framsteg måste beaktas vid utformningen av partiets arbetsmarknadspolitik.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Förändringar på arbetsmarknaden har ofta i samband med tekniska landvinningar. Precis som motionären antyder, förändras yrkesidentiteter och yrkesgrupper försvinner till förmån för andra.

Kristdemokraterna kan inte och ska inte ge sig på att försöka förutse framtidens teknik, vilka innovationer som kommer att presenteras. Däremot bör vi som parti driva en politik som förbereder och rustar människor att hitta sin roll för framtidens arbetsmarknad.

Kristdemokraternas arbetsmarknadspolitik bejakar behovet av kontinuerlig kompetensutveckling och lärande genom hela arbetslivet. Den utbildning som människor tar med sig som grund när de äntrar arbetslivet räcker sällan för ett helt arbetsliv. Det behövs därför ett livslångt lärande. I partiets utgiftsområdesmotion för utgiftsområde 14, arbetsmarknad och arbetsliv understryks det livslånga lärandet och förordas möjligheten för företag att erbjuda kompetenskonton som en extra förmån utöver uppsägningslön och andra förmåner som redan stipuleras av lagar och avtal. Kompetenskontot disponeras fritt av den anställde för fortbildning, antingen vid tjänstledighet från pågående anställning eller vid en uppsägning. Avsättningen motiveras för arbetsgivaren genom att denne och arbetstagarorganisationerna kommer överens i kollektivavtal eller annat avtal med samtliga anställda på arbetsplatsen ska kunna hitta konstruktiva lösningar när personal behöver sägas upp.

De tankar som florerar hos regeringen, att begränsa möjligheterna för vinst inom vissa sektorer av traditionellt välfärdsföretagande, är en mycket framtidsfientligt hållning. Ett uttryck för en konserverande hållning som inte bejakar framväxten av nya företag och tjänster.

Kristdemokraterna främjade målmedvetet framväxten av en tjänstemarknad under flera år i regeringsställning. Med sänkta skatter för vissa branscher har flera typer

av arbeten kunnat växa fram. Konkurrensutsättning av tidigare offentliga monopolmarknader främjar innovation och nytänkande. Kristdemokraternas förslag om introduktionsanställningar reducerar kostnaden för ett utfört arbete och gynnar möjligheterna för arbetstillfällen inom tjänstemarknaden att uppstå. Genom jobbskatteavdraget har skatten på arbete reducerats och det har blivit lönsammare att arbeta.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 07:11 besvarad.

07:12 Möjliggöra att en anställning som lärare/forskare vid universitet eller högskola ska kunna kombineras med en anställning på gymnasieskola

Det råder akut brist på behöriga ämneslärare i gymnasieskolan, framför allt inom matematik och naturvetenskap men även inom andra ämnesområden. Samtidigt är intresset för lärarutbildningen rekordlågt. Vi behöver därför hitta nya vägar för att fylla det överhängande behovet av att rekrytera kvalificerade lärare.

Inom våra lärosäten (universitet och högskolor) finns det lärare/forskare med ämnes-expertis, som efter komplettering av grundläggande pedagogisk utbildning, skulle kunna avhjälpa den akuta bristen på behöriga ämneslärare på gymnasiet och dessutom stärka kopplingen mellan gymnasieutbildning, högre utbildning och forskning.

I dagsläget finns det möjlighet i enlighet med Högskolelagen (3 kap. 8 §) och Högskoleförordningen (4 kap. 2 §) att förena en anställning som lärare vid högskolan med en anställning som specialistutbildad läkare eller annan anställning inom hälso- och sjukvården. En sådan anställning benämns som förenad anställning eller kombinationsanställning. Det statliga pensionsavtalet PA 03 4 kap. 13 § p. 4 medger emellertid endast förenade anställningar om tjänsten vid landstinget är ”fast förenad med kliniska arbetsuppgifter”.

Om kombinationsanställningar även skulle kunna innefatta gymnasieskolan och tjänster som inte är ”fast förenad med kliniska arbetsuppgifter”, skulle vi möjliggöra att lärare vid högskolan skulle kunna förena sin anställning med verksamheter utanför hälso- och sjukvården och därmed bidra till att effektivt täcka det stora behovet av behöriga gymnasielärare.

Intresset för att kombinera en anställning som lärare/forskare vid ett lärosäte, med en anställning vid en gymnasieskola torde vara stort. Inom den akademiska världen är anställningstryggheten låg. Det är sällsynt att disputerade lärare/forskare har en tillsvidareanställning där lärosätet finansierar lönen. Om klinisk bakgrund som möjliggör en förenad anställning inom hälso- och sjukvården saknas, måste den enskilda läraren/forskaren själv finansiera hela sin egen lön genom forskningsanslag. Dessa anslag sökes i allt tuffare konkurrens och det är inte ovanligt att de beviljas för endast en kortare period i taget. Detta medför att forskaren behöver lägga en oproportionerligt stor del av sin tid på att söka forskningsanslag istället för att faktiskt bedriva forskning och publicera resultaten

där av. Om anslagen uteblir under en period är det inte ovanligt att läraren/ forskaren blir uppsagd från sin tillsvidareanställning med motiveringen ” arbetsbrist”.

Möjligheten att inneha en kombinationsanställning mellan lärosäte och gymnasieskola skulle framför allt avhjälpa den akuta lärarbristen och höja ämneskompetensen inom gymnasieskolan, men skulle även medföra en rad andra positiva effekter såsom till exempel: ökad anställningstrygghet för lärare/forskare vid våra lärosäten; forskningsanslag skulle kunna nyttjas effektivare genom att täcka kostnader direkt kopplade till forskningen istället för forskarens egen lön; fler disputerade skulle kunna stanna kvar inom akademin och bedriva strategisk viktigt forskning då de inte riskerar att bli uppsagda från lärosätet pga ”arbetsbrist” under en period med färre beviljade forskningsanslag.

att Rikstinget tar ställning för att en anställning som lärare/forskare vid universitet eller högskola ska kunna kombineras med en anställning på gymnasieskola samt att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att nödvändiga justeringar av lagen genomförs.

2017-02-11

Pia Steensland

Partidistriktet Sörmlands yttrande:
Motionären pekar på brister i det svenska utbildningsväsendet gällande möjligheterna till kombinationstjänst för forskare och lärare på högskolan. Att kombinera forskare med lärartjänst inom bristyrken på gymnasieskolan är en mycket bra idé. Vi kan inte ta ställning om detta är möjligt idag, men utifrån motionärens egen erfarenhet och kompetens så tycker vi att denna motion är helt i linje med hur vi kan utveckla nya vägar för bristyrken inom en del av utbildningsväsendet med en annan brist för forskare.
Partidistriktet tycket att förslaget är realistiskt och går att förändra genom politiska beslut

Partidistriktstämman föreslår rikstinget att anta motion

Partistyrelsens yttrande:
Motionären yrkar att rikstinget tar ställning för att en anställning som lärare/ forskare vid universitet eller högskola ska kunna kombineras med en anställning på gymnasieskola samt att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att nödvändiga justeringar av lagen genomförs.

Motionären lyfter fram en problematik med flera sidor, där brist på behöriga gymnasielärare är en sida av problemet och forskare/lärare med ämnesexpertis som saknar trygg anställning vid universitet och högskolor är en annan sida av problemet. Motionären ger samtidigt förslag till lösning genom en anställningsform som används för läkare som kombinerar sin anställning mellan högskola och hälso- och sjukvården. På liknande sätt skulle en kombinationsanställning mellan universitet/högskola och gymnasieskola kunna vara en lösning.

Den akuta bristen på behöriga lärare skulle kunna avhjälpas, samtidigt som kopplingen mellan gymnasiestudier och högre utbildning skulle stärkas, skriver motionären. Partistyrelsen är beredd att hålla med. Arbetsmarknadens regler ska inte sätta käppar i hjulen för grupper att få till trygga anställningar, tvärt om. Sådana hinder måste därför lyftas fram och åtgärder utredas för att kunna underlätta för att arbetstillfällen skapas och kompetenser utnyttjas på ett samhällseffektivt sätt.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 07:12.

07:13 Brist på arbetskraft i Sverige

SVT Nyheter har i några reportage berättat om den tilltagande arbetskraftsbristen i högkonjunkturens spår. Det råder stor brist på kockar inom restaurangbranschen. Många verkstadsindustrier söker med ljus och lykta efter folk. Flera tusen buss- och tågförare kommer att behövas de närmaste åren. Listan skulle kunna göras lång.

– Arbetskraftsbristen kommer att hålla ner tillväxten i Sverige. Det börjar svagt redan nästa år och tilltar de kommande åren, säger Mikael Sjöberg. Det kommer att finnas ganska många arbetsgivare, både privata och offentliga, som skulle kunna anställa människor men som inte kommer att hitta rätt kompetens.

Sverige behöver ett årligt invandringstillskott med 64 000 människor i arbetsför ålder under lång tid, enligt Arbetsförmedlingens generaldirektör Mikael Sjöberg. – Det föds helt enkelt för få för att vi ska klara oss utan invandring.

Statistik från Statistiska Centralbyrån:
Under period fram till 2030 ökar befolkningen i arbetsför ålder (16-64 år) från 6,1 till 6,9 miljoner. Den andel av befolkningen som kan arbeta och betala skatt minskar successivt. Det beror på att vi lever allt längre och att det inte föds tillräckligt många barn. Utan en nettoinvandring (invandring minus utvandring) skulle andelen minska ännu mer.

Nettoinvandringen i arbetsför ålder (16-64 år) väntas i år bli knappt 70 000 människor. Antalet kommer att öka de närmaste åren när många asylsökande beviljas uppehållstillstånd (då räknas de som invandrade) och når ca 97 000 år 2018. Därefter minskar nettoinvandringen och uppgår till ca 29 000 år 2030. Från och med år 2021 hamnar nettoinvandringen i arbetsför ålder under den nivå som Arbetsförmedlingen bedömer behövs långsiktigt.

Det bör tilläggas att migrationsprognoser är osäkra och kan förändras snabbt beroende på utvecklingen i världen.
(Källa: Statistiska Centralbyrån, Sveriges framtida befolkning 2016-2060)

Önskan att få arbeta kvar efter 65-årsdagen:
Många 65–åringar är idag pigga och önskar fortsätta arbeta ytterligare några år. Andra känner att jobbet är roligt och arbetskamraterna är trevliga men det börjar kännas tungt i kroppen att jobba heltid. En tredje kategori vill ha mer tid till sina

fritidsaktiviteter eller att finnas till för barn, barnbarn eller nära vänner.

Idag finns inte någon lagstadgad rättighet att minska sin arbetstid efter 65-årsdagen utan detta är upp till varje arbetsgivare att bevilja. Av egen erfarenhet vet jag att det förekommit i statlig tjänst att den som haft deltidsanställning varit tvungen att välja på pension eller gå upp till heltid från och med sin 65-årsdag.

Kristdemokratisk familjepolitik:
Kristdemokraterna menar att familjen är den viktigaste enheten i samhället. Familjer ser olika ut men är alltid viktiga. Vår familjepolitik syftar till att stödja familjerna utifrån deras olika behov, möjliggöra mer tid för barnen och öka familjernas frihet.

Om det införs en lagstadgad rättighet att minska sin arbetstid till 75% av heltid så tror jag att samhället kan behålla en del av kompetensen och därmed bidra till hejda arbetskraftsbristen.

att Kristdemokraterna ställer sig bakom förslaget att personer som är kvar i arbetslivet efter 65-årsdagen har rätt till lagstadgad ledighet i form av förkortning av normal arbetstid med upp till en fjärdedel

att Kristdemokraterna tar initiativ till ändrad lagstiftning för personer som är kvar i arbetslivet efter 65-årsdagen i form av rätt till förkortning av normal arbetstid med upp till en fjärdedel

2017-02-22

Mats Antonsson

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Redan idag finns möjligheten få gå ner i arbetstid mellan 65-67 års ålder. Det ligger i allas intresse att behålla kompetens och möjliggöra för personer över 65-års ålder som vill fortsatta att jobba att göra det.
Detta är en fråga som bäst hanteras av arbetsmarknades parter, inte genom lagstiftning.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen avslås

Partistyrelsens yttrande:
Motionären berör bristen på arbetskraft och de branscher som just nu efterlyser arbetskraft som bedöms behövas. Motionärens resonemang mynnar sedan ut i förslag för personer som står i slutet av sin tid på arbetsmarknaden.

Äldre personer som arbetat länge besitter stor kompetens och de som har möjlighet att fortsätta arbeta, tillför stora värden på arbetsmarknaden. Det gör att ekonomin förbättras, både för den enskilde och för samhället i stort. Pensionerna förstärks också både för den enskilde och för pensionärskollektivet i stort då inbetalningarna till pensionssystemet blir större. Men inte minst lika viktigt är känslan av samhörighet och tillhörighet som ett arbete ger många människor.

När Alliansen tog över regeringsmakten 2006 var en av våra första

skatteförändringar att ta bort den särskilda löneskatten för äldre. Det minskade kostnaden för att anställa personer över 65 år med en åttondel. Samtidigt infördes också ett förhöjt jobbskatteavdrag för personer över 65 år. Tillsammans gjorde förslagen att det både blev billigare att behålla och nyanställa äldre personer och mer lönsamt för den äldre själv att arbeta något eller några år ytterligare.

Därför ser Kristdemokraterna med allvar på att regeringen nu åter infört särskild löneskatt om 6,5 procent, en arbetsgivaravgift, på ersättningar för arbete och inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som fyllt 65 år. Istället för att uppmuntra arbetsgivare att behålla eller anställa äldre för att stanna kvar på arbetsmarknaden och bidra med sin erfarenhet, skapar regeringens politik motsatta incitament. Kristdemokraterna har därför valt att avskaffa löneskatten för äldre till den nivå som gällde före regeringens skattehöjning. På så sätt blir det billigare för arbetsgivare att anställa äldre och möjligheterna för personer äldre än 65 år att stanna kvar i arbetslivet ökar.

Kristdemokraterna vill också ytterligare stärka incitamenten och möjligheterna för äldre att stanna kvar längre på arbetsmarknaden genom att sänka åldersgränsen för dubbelt jobbskatteavdrag. Idag får den som fyllt 65 år men fortfarande arbetar ett fördubblat jobbskatteavdrag, vilket följaktligen gör att vederbörande får behålla mer av sin lön efter skatt jämfört med en person som inte uppnått denna ålder. Kristdemokraterna vill sänka denna åldersgräns till 64 år. Tanken är att fler ska hinna upptäcka det ekonomiskt lönsamma i att stanna kvar lite längre i arbetslivet innan de fattar beslutet om den egna pensionsavgången.

Med motionärens förslag att ställa rättighet till reducerad arbetstid genom lagstiftning för personer mellan 65-67 år gör man äldre arbetstagare en björntjänst. Idag kan arbetstagare fortsätta efter 67 år om arbetsgivare och arbetstagare är överens om det, men under två år vill motionären ge äldre arbetstagare en rättighet att gå ner i arbetstid. Det skulle sannolikt verka negativt för den äldres attraktivitet på arbetsmarknaden att vara belagd med, ur arbetsgivarens ögon ”en risk för reducerad arbetstid” att planera för. Dessutom vill partistyrelsen likt partidistriktet betona parternas roll i diskussionen. Med detta svar föreslår partistyrelsen rikstinget att avslå motionens båda att-satser.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 07:13.

07:14 Sänk arbetsgivaravgiften för ideella föreningar

Som Kristdemokrater ser vi civilsamhället som en grundbult i samhället. Ideella föreningar där människor sluter upp och engagerar sig för att ge andra människor en meningsfull fritid, ett sammanhang och en gemenskap. Många föreningar finansieras till stor del av medlemmars egna gåvor och möjliggörs av ett enormt frivilligarbete där ledare av olika slag investerar åtskilliga timmar för sina medmänniskor. Tränaren i fotbollsföreningen, eldsjälen i samhällsföreningen och tonårsledaren i församlingen. Men ibland finns behovet utav att anställa någon när arbetet blir lite för stort.

Med bakgrund av de enorma insatser som de ideella föreningarna gör för samhället, finns det områden där politiken kan göra mer för att underlätta för de ideella föreningarna. Arbetsgivaravgift är ett område som bör ses över, där föreningen idag beskattas på samma sätt som ett företag.

I frågan om arbetsgivaravgifter finns idag möjlighet för ideella föreningar med idrottslig verksamhet att göra avdrag genom ”halva prisbasbeloppsregeln” som befriar idrottsföreningarna från arbetsgivaravgifter för anställda som får en ersättning upp till ett halvt prisbasbelopp per år. Vid en ersättning som överstiger det halva prisbasbeloppet måste dock arbetsgivaravgift betalas på hela ersättningen. Dock gäller detta avdrag inte ideella föreningar med fokus på annan verksamhet.

Det är därför önskvärt med ett system som skapar bättre förutsättningar för de ideella föreningarna och som inte diskriminerar de med annat fokus än idrottslig verksamhet.

Mitt förslag är att Kristdemokraterna ska verka för ett införande av ett grundavdrag på två prisbasbelopp, för ideella föreningar, varpå arbetsgivaravgifter inte behöver betalas. Det skulle innebära att en förening kan ha en sammanlagd lönesumma upp till 89.600 kronor (2017) under ett år, utan att betala arbetsgivaravgift. Vid en lönesumma överstigande två prisbasbelopp betalas arbetsgivaravgift på den överskjutande summan. Det vill säga, på en total lönesumma av 189.600 exempelvis, så betalas arbetsgivaravgift på de överskjutande 100.000.

Ett avdrag i denna stil skulle innebära att en ideell förening årligen kan spara drygt 28.000 kronor. Ett avdrag som i första hand gynnar de små föreningarna. Det ger utrymme att anställa någon på deltid för administrativt arbete, eller erbjuda ungdomsledaren några fler procent i deltidstjänsten. Det är pengar som kan gå till fotbollar, pingisbord eller lägerkostnader. Det är pengar som kommer göra gott för människor.

Det handlar om att stärka civilsamhället. Föreningarnas värdefulla arbete. Där människor får finnas i en gemenskap. Ges en meningsfull fritid. Och där människor får bli sedda. Både i livets medgång och motgång. Där goda värden får spridas i en tid där goda värden utmanas.

Jag föreslår därför rikstinget besluta

att ge partistyrelsen i uppdrag att utreda möjligheten att införa ett grundavdrag på två prisbasbelopp varpå ideella föreningar inte behöver betala arbetsgivaravgift enligt motionens intentioner.

2017-01-31

Anton Axelsson

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Ett grundavdrag på arbetsgivaravgiften för ideella föreningar skulle stötta de mindre föreningarna och stärka civilsamhället. För oss kristdemokrater är civilsamhället en av samhällets grundbultar och ska stöttas.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen antas

Partistyrelsens yttrande:
Motionären motiverar mycket väl de goda anledningar som finns att stärka ideella föreningars ekonomiska möjligheter att bedriva sin verksamhet. Idag har idrottsrörelsen förmånliga skatteregler för sina föreningar som innebär att föreningen inte behöver betala arbetsgivaravgifter för idrottsutövare, tränare eller tävlingsfunktionärer om ersättningen understiger ett halvt prisbasbelopp. Med detta undantag har idrottsrörelsen en förmån som betyder mycket gott för verksamheten. Kristdemokraterna menar att övriga ideella organisationer borde inkluderas i samma regelverk för att stödja deras viktiga arbete som gagnar inte minst ungdomar.
Partistyrelsen ser gärna att reformen utvidgas och omfattar ett större belopp.

Att införa ett grundavdrag (den lägsta inkomst varifrån man inte betalar skatt på inkomst) på två basbelopp för ideella föreningar är dock något som rubbar skattesystemets balans. Ett grundavdrag gynnar alla anställda i en organisation, vilket är en skillnad gentemot de arvorden som utbetalas för de små insatserna som kommer till från i övrigt frivilliga personer. Ett grundavdrag skulle således bli en insats för den heltidsanställda personalen på organisationers huvudkontor. Som motionären beskriver, blir det mycket förmånligt att ha anställda i en ideell förening. Så pass förmånligt att det blir mer lönsamt att ha anställda i en separat ideell förening än att ha dem anställda i ett bolag.

Beloppet om ett halvt prisbasbelopp innan krav på arbetsgivaravgifter bör kunna vara större. Partistyrelsen avser därför återkomma med politiska förslag som utvidgar beloppet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 07:14 besvarad.

07:15 Avveckla delar av arbetsmarknadsstödet

Arbetsförmedlingen betalar årligen ut runt 21 miljarder i olika former av arbetsmarknadsstöd med målsättningen att ge sysselsättning till personer som står långt från arbetsmarknaden. Syftet må vara vällovligt, men under senare år har oseriösa arbetsgivare systematiskt utnyttjat stödet för att anställa billig arbetskraft. När det tidsbegränsade stödet upphör, upphör även anställningen. Stödet används även för att dumpa priser i samband med offentlig upphandling av tjänster, något som bland annat förekommer i anbudsgivning av och upphandling av färdtjänst.

Arbetsmarknadsstödet snedvrider konkurrensen och skapar en osund arbetsmarknad där seriösa arbetsgivare drar det kortaste strået.

2015 fanns följande former av subventionerade anställningar:
1. Förstärkt särskilt anställningsstöd
2. Instegsjobb
3. Lönebidrag

4. Nystartsjobb
5. Offentligt skyddat arbete
6. Särskilt anställningsstöd
7. Trygghetssanställning
8. Utvecklingsanställning

Totalt omfattades 219 944 personer av dessa anställningar 2015.

Arbetsförmedlingen har en budget på cirka 80 miljarder kronor, varav en stor del använd till lönesubventioner. Erfarenhetsmässigt kan konstateras att arbetsförmedlingens insatser resulterar i få ”riktiga” jobb. Istället underhåller arbetsförmedlingen en typ av icke önskvärd artificiell arbetsmarknad.

att subventionerade anställningar upphör eller i vart fall kraftigt reduceras

att anslagen till Arbetsförmedlingen minskar i motsvarande mån

att subventionerade anställningar inte tillåts som medel att dumpa priser i offentlig upphandling

2017-02-28

Torsten Elofsson

Partidistriktet Skånes yttrande:
Motionen tar upp ett angeläget ämne som KD arbetat med under lång tid. KD:s förslag om regelförenklingar och införande av introduktionsanställningar tillgodoser motionens intention och bör därför besvaras.
PDÅ beslöt att motionen ska anses besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären tar upp behovet av att rensa bland Arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska program, något Kristdemokraterna sedan flera år driver. För närvarande är det svårt att överblicka den djungel av arbetsmarknadsstöd som företagare, arbetssökande och arbetsförmedlare har att lära sig och förhålla sig till. Olika stöd och anställningsformer med olika villkor, utformning och tidsgränser har lagts till de gamla stöden och blivit allt mer svårgenomträngligt.

En driftig företagare som lever för sin affärsidé har inte möjlighet att sätta sig in i alla stödformer och har inte tid att ta reda på hur han eller hon ska bete sig för att företaget ska kunna ta del av ett stöd enligt en viss stödform eller vilka krav den anställde i så fall måste uppfylla. Däremot förekommer att företag specialiserar sig på att använda stöden och maximera sin lönsamhet med hjälp av statliga arbetsmarknadsåtgärder. Det snedvrider konkurrensen och tränger undan osubventionerade jobb. Syftet med stöden är gott. Men resultaten är i många fall undermåliga. En konsekvens har snarare blivit att Arbetsförmedlingens 12 600 anställda administrerar arbetslöshet snarare än att förmedla jobb. Varje arbetsförmedlare förmedlar i genomsnitt 10 jobb på ett år – mindre än ett jobb i månaden. Detta har dragit ned förtroendet för myndigheten.

Kostnaden för programmen och de subventionerade anställningarna är också hög,

och är i kombination med resultaten särskilt nedslående för vissa program och stöd. Den totala kostnaden för arbetsmarknadspolitiska program, samt för ersättningar till personer som deltar i programmen, uppgår till drygt 78 miljarder konor. Tillkommer gör Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag på 7,8 miljarder kronor.

Arbetsmarknadspolitiken behöver en grundlig renovering. Partiet har därför i vårt budgetförslag föreslagit att avskaffa arbetsförmedlingens egen arbetsmarknadsutbildning, skapa fler platser inom yrkesvuxenutbildningen, avskaffa instegsjobben, avskaffa särskilt och förstärkt särskilt anställningsstöd, samordna arbetspraktikprogrammen, minska anslaget till Arbetsförmedlingen med 10 procent motsvarande 780 miljoner kronor 2017 när många uppgifter försvinner.

Kvar blir nystartsjobben, som idag kan uppvisa helt andra resultat än övriga stödformer. Nystartsjobben skiljer sig också från övriga arbetsmarknadspolitiska program då det de inte är en beviljad insats utan en rättighet för alla som uppfyller kvalificeringsvillkoren när de anställs av en arbetsgivare. Kristdemokraterna vill också stärka de lönestöd som finns tillgängliga för personer med funktionsnedsättning lägga mer resurser på matchning mellan förmåga och jobb för gruppen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 07:15 besvarad.

07:16 Lagstifta om tillsättande av offentliga tjänster och funktioner enligt "Förtjänst och skicklighet".

Enligt den §4 i Lagen om offentlig anställning ska ”Vid anställning avseende fästas bara vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet”.

För rena nyanställningar i offentlig tjänst tillämpas dessa regler oftast, och den som anser sig ha blivit utkonkurrerad av en mindre meriterad sökande kan överklaga tillsättningen. Specifikt för ambassadörer, landshövdingar och andra myndighetschefer är dock undantagen från en öppen tillsättning på ”förtjänst och skicklighet” fortfarande vanliga. Att ”förtjänst och skicklighet” som praxis även ska tillämpas vid intern befordran, eller annan inplacering i olika funktioner av olika anställda i offentlig verksamhet tillämpas dock i ännu mer skiftande utsträckning inom offentlig förvaltning.

Bristen på en tydlig laglig reglering av hur offentliga tjänster och funktioner för redan anställda tillsätts innebär risker både för att inte de sökande med mest kompetens får aktuellt arbete (ibland kan de alltså inte ens få möjligheten att söka) samt korruption i olika avseenden (det vill säga att tjänster och funktioner tillsätts på grund av till exempel vänskapsförhållanden, släktband, tjänster och gentjänster eller mot betalning). För att öka chansen för att det alltid är de mest komptenta som tillsätts i offentlig verksamhet och minska risken för korruption är det rimligt att regelverket för hur tjänster och funktioner inom offentlig verksamhet tillsätts stramas upp.

Mot bakgrund av detta föreslås Kristdemokraternas riksting besluta:

att Kristdemokraterna verkar för att lagen om offentlig anställning ska stadga att alla offentliga tjänster, på alla nivåer, samt tjänstemannafunktioner inom offentlig verksamhet, skall tillsättas på förtjänst och skicklighet.

2017-02-14

Fredrik Wallén

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Motionären lyfter en problematik som kan uppkomma för redan anställda inom stat och kommun då offentliga tjänster och funktioner utlyses och ska tillsättas.~

Svensk arbetsrätt är relativt omfattande och inkluderar bland annat lagen om medbestämmande, lagen om anställningsskydd och föräldraledighetslagen mfl.~ Diskrimineringslagen innehåller förbud för arbetsgivaren mot att diskriminera på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vid tillsättning av statliga uppdrag kan en sökande som inte erhåller anställning överklaga tillsättningsbeslutet till Statens överklagandenämnd till skillnad från privata tjänster. Om nämnden finner att klaganden är bäst lämpad utifrån kraven på förtjänst och skicklighet får klaganden tjänsten istället för den som arbetsgivaren tillsatt.

Det som gäller vid tillsättning av statliga tjänster regleras i lagen om offentlig anställning (LOA) från 1994, den uppdaterades senast 2016. Den säger att ”vid anställning skall avseende fästas bara vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Skickligheten skall sättas främst, om det inte finns särskilda skäl för något annat”.

Lagen säger dock inget explicit om sökanden internt. Partidistriktsstämman är enig med motionären att det är rimligt att regelverket för hur tjänster inom offentlig verksamhet tillsätts stramas upp. Detta för att öka chansen för att det alltid är de mest kompetenta som tillsätts i offentlig verksamhet och minska risken för korruption.

Mot bakgrund av detta föreslås Kristdemokraternas riksting besluta att bifalla motionen.

Partidistriktsstyrelsen föreslår rikstinget besluta att:
bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Medborgarnas tillit till samhället undergrävs när viktiga tjänster och uppgifter kan misstänkas tillfalla de som besitter rätt vänner och partibok.

Kristdemokraterna förändrade tillsammans med övriga allianspartier utnämningspolitiken. Vi gjorde så att befattningar som myndighetschefer utannonseras öppet utifrån en i förväg utarbetad kravprofil. Att döma av

konstitutionsutskottets årliga granskningar har förfarandet gett resultat i form av jämnare könsfördelning men också att färre med partibok intog de höga tjänsterna.

Det är mycket angeläget att eftersträva en förvaltningskultur som premierar förtjänst och skicklighet. Samtidigt måste det också finnas en ventil för att garantera rådighet till beslut vid en rekrytering då formalia blir otillräcklig eller saknar applikation. Politisk erfarenhet kan vara en mycket värdefull bakgrund för flera befattningar (befattningen som landshövding) men tillmäts inte alltid den formella betydelse det innebär.

Att på lagstiftningsväg styra för ”alla offentliga tjänster, på alla nivåer,” riskerar skapa en för stelbent myndighetspraxis där personalhantering blir väldigt tungrodd.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 07:16.

07:17 Självanställning – enklare yrkesintroduktion för ungdomar och invandrare

Det Goda samhället kräver att staten kontinuerligt sköter sin roll att balansera individuella rättigheter mot det allmänna eller gemensamma intresset.

På svensk arbetsmarknad har tillvaratagandet av arbetstagares intressen via fackliga organisationer, kollektivavtal och minimilöner kommit att försvåra ungdomars och invandrares inträde på den reguljära arbetsmarknaden.

Oerfaren arbetskraft, såväl ungdomar som invandrare, med begränsad anställningsbarhet och utbildning, kan i dagsläget inte fullt ut kan leva upp till produktivitetskraven som motsvarar ingångslönerna.

Existerande lättnader med speciella anställningsformer för dessa grupper är ofta behäftade med komplicerade regler och extra administration vilket kraftigt har begränsat genomslaget. Resultatet har för de berörda grupperna blivit långa perioder av passivitet med ofta svåra konsekvenser för individen i form av bristande motivation, psykisk ohälsa och sämre livskvalitet. Situationen är redan oacceptabel och riskerar att bli värre, främst för den enskilde men också för folkhushållet.

Förslaget om Självanställning syftar inte till att ändra den nuvarande ordningen på svensk arbetsmarknad, med självständiga parter som förhandlar om arbetsvillkor och kollektivavtal för flertalet på svensk arbetsmarknad. Däremot är det ett stort problem idag att administrativa regler och procedurer försvårar människors möjligheter att själva förbättra sin egen situation.

I tillägg till den gemensamma arbetsrätten anser Kristdemokrater därför att grundläggande naturliga och individuella rättigheter innebär en ”Rätt att arbeta”, för varje individ i Sverige. Det innebär en rättighet för alla människor som befinner sig i Sverige, såväl ungdomar som asylsökande och migranter, att kunna ta ett aktivt ansvar för sin egen situation, utveckling och integration genom att arbeta mot ersättning.

Denna rätt kan tillförsäkras alla människor i Sverige genom införandet av en ny verksamhetsform – Självanställning – parallellt med de existerande verksamhetsformerna anställning och egen verksamhet.

Grunderna för Kristdemokraternas förslag om Självanställning är:

-- De fackliga rättigheterna att organisera anställda och verka för goda arbetsvillkor och löner är centralt i varje demokrati.

-- Kristdemokraternas uppfattning är att det ligger i det gemensamma samhällsintresset med starka självständiga parter på arbetsmarknaden. Intention är att arbetsmarknadens parter också fortsatt skall spela en central roll för utvecklingen på svensk arbetsmarknad och för lönebildningen.

-- Kristdemokraterna accepterar däremot inte att förhållandena på arbetsmarknaden leder till att människor förhindras att ta sig in på arbetsmarknaden och arbeta för sin försörjning på villkor som individen själv råder över. Ett sådant förhållande strider mot naturliga och grundläggande individuella rättigheter.

Kristdemokraterna menar att det är viktigt att alla människor i Sverige känner samhällets stöd i att utvecklas som människor, integreras och bli aktiva medborgare i Sverige och värnar därför Rätten att Arbeta. Självanställning innebär konkret följande:

-- Samtliga människor i Sverige har ett personnummer, eller tilldelas ett administrationsnummer för asylsökande och invandrare från dag 1 i Sverige.

-- Alla människor i Sverige har en rättighet att arbeta genom att utföra uppdrag åt varje annan människa eller företag i Sverige under följande enkla villkor:

- Uppdragsgivaren betalar en fast procentsats i skatt, förslagsvis 30 % av ersättningen, varav en del utgör nödvändiga försäkringar. Den självanställde får ett kvitto på inbetalningen.

- Ersättningen deklareras årligen av den enskilde. För inkomster över 200 000 kr utgår förslagsvis 49 % i skatt.

- Verksamhetsformen skall för inkomster över 200 000 kr i huvudsak vara neutral jämfört med vanlig anställning. På så sätt skapas ökade möjligheter för de som vill ha flexibilitet inför framtida val av inriktning mot anställning eller eget företagande.

-- För invandrare minskas ersättningarna i olika stödformer med 50% av den bruttoersättning som individen erhållit i självanställning.

Självanställning skiljer sig från vanlig anställning genom att parterna har full frihet

att själva bestämma anställningsvillkoren. Självanställning skiljer sig från eget företagande genom att F-skattsedel, momsregistrering och speciell redovisning eller deklaration inte krävs.

Syftet med förslaget är att göra det till den enklaste sak i världen att komma igång och arbeta mot ersättning utan varje spår av onödig administration. En framgångsrik entré på arbetsmarknadenför ungdomar och invandrare beror inte enbart på samhällets insatser i form av utbildning och vägledning utan i första hand på individens egna initiativ.

Kristdemokraterna kan inte stå bakom att särintressen på arbetsmarknaden bidrar till onödiga hinder som leder till passivitet och mänskligt lidande för såväl unga svenskar som asylsökanden och invandrare. Av det enkla skälet är kravet på ett snabbt införande av Självanställningbrådskande för att undvika onödigt mänskligt lidande för såväl svenska ungdomar som flyktingar och invandrare.

Mot bakgrund ovan föreslår jag därför:

att Rikstinget ger Partistyrelsen i uppdrag att närmare utreda förutsättningarna för ett system med Självanställning, samt

att utarbeta ett förslag till Självanställning baserat på de grundläggande principer som redovisats i motionen.

2017-02-01

Dag Sundström

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Motionären tar upp vikten av en god integration för nyanlända och unga på svensk arbetsmarknad, då detta är en förutsättning att bli självförsörjande. Partidistriktsstämman ser dock ett problem i att till skillnad från en vanlig anställning så får parterna full frihet att själva bestämma anställningsvillkoren.

Detta kan komma att bli ett icke jämbördigt avtal då nyanlända som kanske inte kan det svenska språket har dåliga kunskaper om sina rättigheter på den svenska arbetsmarknaden och löper därför en stor risk för att råka illa ut.

Kristdemokraterna i Riksdagen är engagerade i frågan om s.k. egenanställning som idag redan börjat etablera sig på den svenska arbetsmarknaden, där egenanställningsföretaget har fullt arbetsgivaransvar för arbetstagaren (står för försäkring, betalar ut sjuklön etc.).

Vid egenanställning får individen möjlighet att skapa sig ett eget jobb, som tidigare inte fanns, där det inte krävs något administrativt arbete eller krav på företagsekonomiskt kunnande för den egenanställde. Skatteverket har även tydliga riktlinjer för vad som krävs för att bli egenanställd. Denna typ av egenanställning som alltså redan finns idag skapar en trygghet för arbetstagaren, vilket måste stå i fokus.

Partidistriktsstämman föreslår rikstinget besluta att:
avslå på motionen i sin helhet.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären föreslår införandet av en ny verksamhetsform i form av självanställning. I förslaget ligger en god intention att möjliggöra en verksamhetsform där myndighetskrångel och trösklar inte kväver ambitionerna till entreprenörskap och egenföretagande. Precis som partidistriktet framhåller har dock möjligheten till egenanställning kommit att fylla den här rollen på svensk arbetsmarknad. Med egenanställningar sänks tröskeln för att starta verksamheten, det är också praktiskt för den som endast har några få uppdrag om året. Utöver att skicka in kvitton till faktureringsföretaget minimeras också mängden administration. I maj månad rapporterade branschorganisationen Egenanställningsföretagen att 34 000 personer under 2016 var anställda som egenanställda. Det är en ökning med 35 procent från föregående år. Den totala faktureringsvolymen under 2016 uppgick till över en miljard kronor.

Den dynamiskt växande roll som egenanställningsföretagen kommit att spela på svensk arbetsmarknad föranleder partistyrelsen att avslå motionen då funktionen motionären efterlyser till stor del uppfylls av egenanställningsföretagen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 07:17.

07:18 Inför juridiska möjligheter för Arbetsmiljöverket att sanktionera sjukskrivningar pga psykisk ohälsa

De senaste åren har sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa i form av stress och utbrändhet ökat mycket kraftigt i samhället. En av de mest utsatta grupperna är kvinnor som jobbar i offentlig sektor. Sjukskrivningarna leder till stora samhällskostnader, stora kostnader för individen och riskerar att leda till ett utanförskap från arbetsmarknaden som kan vara svår att bryta.
Två förhållanden i arbetsmiljön som kan leda till arbetsrelaterad stress är hög arbetsbelastning och organisatoriska problem. Som arbetsgivare har man ett ansvar att skapa en god arbetsmiljö och förebygga ohälsa. Arbetsmiljöverket framhåller att det är viktigt att förebygga eller åtgärda förhållanden som ger upphov till arbetsrelaterad stress och att få till en fungerande balans mellan krav och resurser. Men om kraven överstiger de resurser som finns för att uppfylla dem och en sådan obalans blir långvarig kan det ge skadliga effekter för individen. Även organisationen kan drabbas av negativa effekter av en obalans mellan krav och resurser och det kan leda till utbrändhet, mobbning och hög personalomsättning. Idag ska ställs krav på arbetsgivaren att jobba med att förebygga stress i arbetsmiljön men det är inte tillräckligt för att för att komma tillrätta med ökade sjukskrivningar. Arbetsmiljöverket har traditionellt sätt varit aktiv i att sanktionera och ha tillsyn över brister som förekommit i mer fysisk tung produktion. Idag lever vi ett mer modernt tjänstesamhälle där kraven på arbetsplatserna ser annorlunda och Kristdemokraterna bör verka för att arbetsmiljöverket tar fram konkreta metoder och ges sanktionsmöjligheter mot arbetsgivare som har systematiska och långvariga problem med sjukskrivningar relaterade till stress och

psykosocialarbetsmiljö. Idag läggs mycket av arbetsmiljöansvaret hos enskilda arbetsgivare som inte alltid förmår att vända negativa sjukskrivningstrender. För att förebygga sjukskrivningar kanske det behövs att Arbetsmiljöverket har mer av konkreta verktyg som tex föreläggande, viten och förbud för att sanktionera att enskilda arbetsgivare tar ett mer långsiktigt ansvar för att sjukskrivningsproblem ska kunna åtgärdas hos arbetsgivare.
Jag yrkar därmed

att Kristdemokraterna verkar för att Arbetsmiljöverket ges tydliga sanktionsmöjligheter och tar fram konkreta metoder för att beivra att ohälsa och sjukskrivningar på arbetsplatser som har problem med hög långvarig sjukskrivning pga olika former av psykisk ohälsa.

2017-01-26

Erika Sundelin

Partidistriktet Göteborgs yttrande:
Motionären pekar på en viktig problematik i arbetslivet där många människor upplever stress och psykisk ohälsa. Kristdemokraterna vill att arbetslivet utvecklas på ett hållbart sätt. Vi behöver anpassa lokaler, maskiner och utrustning, arbetsuppgifter, arbetstempo och arbetstider till de anställdas behov och förutsättningar. De anställda ska ha goda möjligheter till inflytande över sin arbetsmiljö. Staten ska bland annat genom rådgivning, stöd och kontroll aktivt verka för en förbättrad arbetsmiljö.

Det är också viktigt att se till hela människans livssituation. Många familjer är stressade och livspusslet blir svårt att få ihop, vilket inte endast handlar om förvärvsarbetet. Därför vill Kristdemokraterna införa en flexibel föräldraförsäkring så att fler kan kombinera familjeliv och jobb som passar just dem. Vi vill göra det möjligt för föräldrar att fritt överlämna föräldrapenningdagar mellan sig eller till en närstående som en mor- eller farförälder exempelvis. Mycket kan göras för att förebygga stress och psykisk ohälsa.

”Motionären föreslår att arbetsmiljöverket ges tydliga sanktionsmöjligheter och tar fram konkreta metoder för att beivra att ohälsa och sjukskrivningar på arbetsplatser som har problem med hög långvarig sjukskrivning p.g.a. olika former av psykisk ohälsa.” Partidistriktsstyrelsen menar att detta inte är den väg som arbetet mot ett hållbart arbetsliv bör gå via. Det finns en risk för att arbetsmiljöverkets uppgifter blir alltför omfattande och därmed byråkratiskt och kostnadsdrivande.

Istället bör arbetsgivare ges incitament att jobba förebyggande mot psykisk ohälsa, vilket ytterst är upp till arbetsmarknadens parter att säkerställa. Samhället bör också i större utsträckning utformas så att livspusslet underlättas för familjer och enskilda personer i enlighet med det ovan beskrivna.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Sjukskrivning på grund av psykisk ohälsa har under flera år varit den vanligaste

orsaken till sjukskrivning i Sverige. Psykisk ohälsa har också ökat de senaste åren med stressrelaterad ohälsa som den vanligaste ohälsobeteckningen (Försäkringskassan). Precis som motionären skriver är kvinnor i offentlig sektor den grupp som är mest utsatt. Kvinnors ohälsa kulminerar under de två år som följer efter första barnets födelse. Ohälsa som varar längre än 14 dagar påverkas kraftigt av sociodemografiska och socioekonomiska faktorer. Yrken med ökad risk för sjukskrivning framträder inom skola, vård och omsorg, områden inom vilka kvinnor är dominerande. Alltför höga krav och begränsade resurser i arbetet generellt sett hänger samman med lägre arbetstrivsel, en ökad vilja att säga upp sin anställning samt sämre psykisk och fysisk hälsa. Kvinnors sjukpenningtal är 87 procent högre än männens. Kvinnors ohälsotal är 52 procent högre än männens.

Den förordning för organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) som Arbetsmiljöverket fick utfärdad av regeringen ställer höga krav på arbetsgivaren att organisera arbetsmiljön så att den förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning. Arbetsgivaren ska (9§) ”se till att de arbetsuppgifter och befogenheter som tilldelas arbetstagarna inte ger upphov till ohälsosam arbetsbelastning.” Ett ska-krav som om de inte följs ger rätten för skyddsombud att med stöd av Arbetsmiljöverket stoppa arbetet. Förordningen ställer krav på ett systematiskt arbetsmiljöarbete som förhoppningsvis kan leda till en förbättrad arbetsmiljö. Det ligger i arbetsgivares intresse att arbetsplatsen är sund och hållbar för dess anställda. Samtidigt vill Kristdemokraterna betona att arbetslivet inte enbart är ett ansvar för arbetsgivare. Det är till exempel angeläget att socialförsäkringssystem ger utrymme för de särskilda livsvillkor som följer med föräldraskap.

Partidistriktstyrelsen skriver mycket riktigt att motionärens krav riskerar leda till ett alltför långtgående mandat för Arbetsmiljöverket. Förutom att detta försvårar arbetsgivarrollen leder det förmodligen också i en riktning som reducerar det redan hårt pressade Arbetsmiljöverket ytterligare. Regeringen har med utökade anslag i kombination med utökade krav kraftigt bromsat myndighetens utförda arbete. Antalet förrättningar per inspektör ökade under 2009-2011 på grund av effektivare inspektionsmetoder och mindre administrativt arbete. Andelen har enligt regeringens budget, under 2015 minskat på grund av organisationsförändringar. 2013 gjordes 31 500, 2014 26 300 och 2015 21 000 förrättningar.

Partistyrelsen vill utifrån de alltför långtgående mandat motionärens förslag innebär avslå motionen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 07:18.

07:19 Hållbar etablering för nyanlända

För tio år sen lämnades invandringspolitiken i Sverige då riksdagen antog mål och riktlinjer för integrationspolitiken, grundad på propositionen ”Sverige, framtiden och mångfalden” (1997/98:16). Mycket har hänt sedan dess och idag är integrationen en av vår tids största utmaningar.

Under 2016 beviljades 150 535 uppehållstillstånd i Sverige vilket domineras av personer som fått asyl eller är anhöriginvandrare. De direkta kostnaderna för migration för 2016 beräknas till 43 miljarder kronor (Proposition 2016/17:1). De långsiktiga kostnaderna och effekterna av migration är svårare att förutse och helt avhängd på huruvida integrationen lyckas i Sverige.

Integration handlar om delaktighet. Integrationspolitikens mål är att alla i Sverige ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Det ställer krav på att samhället har en effektiv etablering och kan erbjuda möjligheter till bostad, arbete och utbildning.

Av de som får uppehållstillstånd i Sverige går en stor andel till etableringen. Arbetsförmedlingen övertog etableringsuppdraget från kommunerna år 2010 med uppdraget att under 24 månader introducera nyanlända till den svenska arbetsmarknaden och göra dem redo att gå ut i arbete och egen försörjning.

Tyvärr har arbetsförmedlingen misslyckats med sitt uppdrag. Endast 5 procent av de som deltog i etableringen 2014 kom i arbete. Omkring 88 procent gick till olika arbetsmarknadspolitiska lösningar varav en stor andel blev beroende av kommunens försörjningsstöd (Arbetsförmedlingen.se). Idag är skillnaden i sysselsättningsgrad bland inrikes- och utrikesfödda i Sverige bland de högsta i Europa. Sysselsättningsgraden för infödda svenskar är drygt 83 procent medan motsvarande andel för utrikesfödda är 68 procent. Efter drygt sex år i Sverige saknar fortfarande omkring 70 procent av personer med lägre utbildningsnivå sysselsättning (SCB, 2016). Samtidigt saknas arbetskraft med rätt kompetens och om 15 år bedöms vården sakna omkring 160 000 tjänster.

Utifrån detta är jag positiv till Alliansens gemensamma inställning om att Arbetsförmedlingen i sin nuvarande form bör läggas ner. Oavsett detta ser jag det som nödvändigt att kommunerna återtar etableringsansvaret för nyanlända eftersom de har större möjligheter att arbeta med helheten. Redan idag är det många kommuner som går in och tar över delar av Arbetsförmedlingens uppdrag, eftersom kommunerna inser att de i slutändan kommer att få bära kostnaderna som en misslyckad etablering innebär.

Ett exempel på en aspekt som tappades bort, i samband med att etableringsuppdraget gick från kommun till arbetsförmedling, är behovet av socialt stöd - en roll som lotsarna kom att fylla. När lotsarnas uppdrag avslutades i januari 2016 fick SFI - lärarna kliva in och ge stöd och guidning, vilket fått en negativ inverkan på undervisningstiden.

Drygt 70 000 deltar idag i etableringsprogrammet, och en stor grupp människor kommer skrivas in under året. Vi behöver agera för att alla dessa människor ska bli en tillgång för arbetsmarknaden och inte hamna i utanförskap och bli beroende av försörjningsstöd.

Med anledning av ovanstående föreslås Rikstinget besluta;

att Kristdemokraterna ska verka för att etableringsansvaret för nyanlända överförs till kommunerna

2017-02-23

Isabelle Waldenvik

Partidistriktet VG Östras yttrande:
Arbetsförmedlingen har inte lyckats med sitt etableringsuppdrag. Kristdemokraterna vill, tillsammans med övriga allianspartier, att Arbetsförmedlingen ska läggas ner. Om nyanlända skall integreras snabbare behövs kontakten med det närliggande samhället. Att uppdraget flyttas från Arbetsförmedlingen tillbaka kommunen är en viktig del i detta.

Partidistriktsårsmötet föreslår därför rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Istället för att bli en del av lösningen med den bristande integrationen i Sverige, har Arbetsförmedlingen blivit en del av problemet. Regeringens arbetsmarknadsminister återkommer med förmaningar gentemot en myndighet med ett mycket svårt uppdrag. Förmaningarna räcker inte långt när regeringen med alla till buds stående medel försöker blockera nödvändiga reformer av systemet.

Många kommuner, stora som små, har idag välutbyggda program och verksamheter för att främja arbetsmarknadsetablering för nyanlända. Många av dem kan uppvisa betydligt bättre resultat än Arbetsförmedlingen. Ett vanligt scenario är att insatserna verkar parallellt utan samverkan. Kommuner vill inte ”stå och se på” hur ineffektiva insatser hos Arbetsförmedlingen fördjupar utanförskapet och har då initierat egna insatser. Flertalet kommuner har använt medel ur de 10 miljarder som regeringen anslog kommuner och landsting i budgeten för 2016. Det är inte rimligt att medel först anslås till Arbetsförmedlingen och att sen ytterligare offentliga medel satsas från kommunerna för samma ändamål.

En flytt av huvudmannaskap eller stor organisationsförändring innebär dock alltid en stor påfrestning för en verksamhet. Det har vi sett i detta fall och i flera andra fall. Att i nuvarande läge helt reversera huvudmannaskapet är därför tveksamt. Det saknas inte kommunala misslyckanden bland de försök som gjorts och alla kommuner är inte rustade för uppdraget. Ändå besitter många kommuner goda, lokala kontaktnät och handlingsmöjligheter. I de fallen står de i kontrast till Arbetsförmedlingens svårigheter att genomföra nationella upphandlingar för att ens kunna börja sitt arbete. Partistyrelsen vill därför förorda att kommuner som visat sig kapabla kan ta över etableringsansvaret från Arbetsförmedlingen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att etableringsansvaret för nyanlända kan överföras till kommuner som på ett bra sätt kan genomföra det och anser därmed motion 07:19 besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:

07:01, 07:02 samt 07:03 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 07:01, att avslå motion 07:02 samt att avslå motion 07:03.

07:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 07:04.

07:05 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 07:05.

07:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 07:06.

07:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 07:07 besvarad.

07:08 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 07:08.

07:09 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 07:09.

07:10 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 07:10 besvarad.

07:11 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 07:11 besvarad.

07:12 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 07:12.

07:13 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 07:13.

07:14 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 07:14 besvarad.

07:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 07:15 besvarad.

07:16 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 07:16.

07:17 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 07:17.

07:18 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 07:18.

07:19 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att etableringsansvaret för nyanlända kan överföras till kommuner som på ett bra sätt kan genomföra det och anser därmed motion 07:19 besvarad.

Motioner - Kapitel 8 EKONOMI, SKATTER OCH PENSIONER

8. EKONOMI, SKATTER OCH PENSIONER

Partistyrelsens inledning

Kristdemokraternas ekonomiska politik grundar sig på social marknadsekonomi. Vi vet att det är i en fri marknadsekonomi som resurser fördelas mest effektivt och som ekonomin växer. Men som kristdemokrater strävar vi inte bara efter det effektiva samhället, utan också det mest mänskliga samhället. Därför behöver marknadsekonomin kompletteras med en social dimension där förvaltarskap, solidaritet och etik får en tydligare plats i den ekonomiska politiken.

En central del av den kristdemokratiska ideologin är förvaltarskapsprincipen som pekar på människans personliga ansvar för sig själv, sina medmänniskor, efterkommande generationer samt den fysiska livsmiljön. Att förvalta de ekonomiska tillgångar som finns tillgängliga på ett långsiktigt och klokt sätt är grunden för god samhällsekonomi och god privatekonomi. Att förvalta innebär inte något passivt bevarande, utan handlar om att på ett ansvarsfullt sätt ta hand om och förädla de tillgångar vi har. All form av kortsiktigt överutnyttjande av miljön och andra resurser försämrar möjligheterna för långsiktig tillväxt och en hållbar ekonomisk utveckling.

Kristdemokraterna vill ha en ekonomisk politik som skapar förutsättningar för människor att bygga goda relationer, känna trygghet och som underlättar för människor att gå från utanförskap till arbete. Vi vill skapa förutsättningar för en god tillväxt och ett företagsklimat som står sig väl i den globala konkurrensen. Den ekonomiska politiken kan användas för att stärka familjernas självbestämmande och det civila samhällets ställning vilket skapar en grund för fungerande mellanmänskliga relationer. Genom en välfungerande ekonomisk politik kan vi också satsa resurser på välfärd vilket ökar tryggheten. Och med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap.

Inriktningen i den ekonomiska politiken bör därför vara att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden, skapa större frihet för familjerna och förbättra förutsättningarna för det civila samhället. Det är också av stor vikt att den ekonomiska politiken utformas på ett sådant sätt att resurserna används effektivt för att skapa trygghet för dem som befinner sig i utsatta situationer. Välfärden måste utvecklas genom fortsatt valfrihet, tydligt kvalitetsarbete och effektivt användande av resurser.

En förutsättning för att den ekonomiska politiken ska fungera bra på lång sikt är att det råder ordning och reda på statens och det offentligas ekonomi. Det går inte att bedriva en politik med ständiga underskott och växande statsskuld. Därför är det viktigt med regler för finanspolitiken som står fast över tid och över regeringsskiften. För att skapa utrymme för viktiga reformer och att långsiktigt kunna finansiera en god välfärd är det mycket viktigt med en hållbar tillväxt i ekonomin över tid. Det är bara genom att fler arbetar och att nya jobb skapas som ekonomin och därmed resurserna till välfärden kan växa.

Sveriges ekonomi står fortsatt inför stora utmaningar. Utanförskapet är stort och mycket behöver göras för att minska det. För att klara av det måste vi hitta nya insatser som på ett tydligare sätt riktar sig mot dem som står långt från arbetsmarknaden.

Arbetslinjen är en bärande del i Alliansens politik och är fortsatt också en viktig del i Kristdemokraternas ekonomiska politik. Att ha ett arbete att gå till skapar både tillhörighet, gemenskap och trygghet. Den sociala dimensionen av arbetet glöms alltför ofta bort och arbetslöshet reduceras till ett problem enbart av privat- och samhällsekonomisk karaktär.

Kristdemokraterna ser varje människas behov av att höra till och få bidra efter sin förmåga, därför behöver den ekonomiska politiken bli än mer inriktad på att hitta lösningar som ger det stöd som människor i utsatta situationer har behov av. En politik som ger bättre förutsättningar och drivkrafter för alla att förändra sin situation, få sysselsättning och egen försörjning. Vi kan inte vara nöjda så länge Sverige är ett land där utanförskap permanentas och går i arv.

Kristdemokraterna vill helt ta bort skillnaden i beskattning mellan pension och lön. Detta kan läggas till de förslag i form av ekonomiska reformer för pensionärer om 5,7 miljarder som vi kristdemokrater föreslog i vårt budgetalternativ hösten 2016 – borttagen särskild löneskatt, fördubblat jobbskatteavdrag från 64 år, höjt bostadstillägg (BTP) och skattesänkning. Bostadstilläggshöjningen omfattar alla med BTP: 500 per månad för ensamstående och 300 kr per månad för sammanboende, en ekonomisk förbättring som särskilt träffar de med lägst inkomster.

Den helt avgörande faktorn till en gynnsam utveckling av pensionerna är en fortsatt gynnsam sysselsättningsutveckling. En tillväxtfientlig politik slår hårt mot pensioner. Vi vill förhindra att så sker. Fler jobb ger också mer resurser till välfärden och därmed även till äldreomsorgen.

Kristdemokraterna värnar den valfrihet som premiepensionssystemet utgör. Genomsnittlig årsavkastning för premiepensionen har sedan starten överstigit fem procent. Vi behöver dock samtidigt förbättra informationen om premiepensionssystemet till pensionsspararna, hitta rimliga sätt att få ner förvaltningskostnaderna i systemet och garantera ett konkurrenskraftigt alternativ även för de sparare som inte gör ett aktivt val.

I pensionssystemet finns också möjlighet att årligen överföra den s.k. premiepensionen mellan makar, efter en aktiv begäran. Syftet är att de på detta sätt ska kunna utjämna pensionerna mellan sig, genom att den med högre intjänad pension kan överföra intjänad premiepension till den med lägre intjänad pension. Alltför få känner emellertid till eller utnyttjar denna möjlighet. Vi anser att jämställdhetsskäl talar för att grundregeln för makar med gemensamma barn bör vara den omvända, dvs. att makarnas totala årligen intjänade premiepension automatiskt delas lika mellan dem så länge de har barn som inte fyllt tolv år. De som önskar frångå denna regel bör aktivt begära detta.

I svensk politik talas det oftast om välfärd som enbart det som staten och det offentliga levererar. Men vi kristdemokrater menar att eget sparande också är välfärd. Otrygghet skapas främst när man känner att de egna pengarna inte räcker till. Därför vill vi driva en ekonomisk politik där människor får behålla en så stor andel av sin lön eller pension som möjligt, utan att vi tummar på kvaliteten i den offentligt finansierade välfärden. Det måste vara möjligt för alla att efter eget huvud också spara pengar inför framtiden.

Kristdemokraterna förespråkar generösa och gemensamt finansierade välfärdstjänster, och vi kommer alltid värna kvaliteten i skola, vård och äldreomsorg. Men Kristdemokraterna anser inte att höjda skatter automatiskt innebär bättre välfärd. Snarare är det med väl avvägda skattesänkningar på arbete, sparande och företagande som positiva välfärdseffekter uppnås. Detta genom att det skapas nya jobb och företag samt att människor får behålla en större del av sin inkomst. Den högre tillväxt som följer av detta gör att satsningar samtidigt kan göras för att förbättra den offentligt finansierade välfärden. Det är också nödvändigt att hushålla med statliga och kommunala medel på ett ansvarsfullt sätt, för det är pengar som tillhör skattebetalarna.

I en social marknadsekonomi krävs det fördelningspolitiska åtgärder som riktas till dem som har störst behov av stöd och hjälp. Skatte- och bidragssystem ska utformas på sådant sätt att människors egen kraft och engagemang uppmuntras och att bidragsberoende motverkas.

08:01 Avskaffa värnskatten

Värnskatt är den extra statliga inkomstskatten på 5 procent som drabbar de med årsinkomst över 615 700 kronor. Namnet kommer från den tid då skatten infördes, då den ansågs vara en temporär lösning på 90-talets ekonomiska kräftgång. Nu, nästan 30 år senare, har dock värnskatten spelat ut sin roll som statlig budgetregulator. Huvudmålet med skatten har alltid varit att få extra skatteinkomster på bekostnad av de med en månadsinkomst på över 51 300 kronor. Modern forskning visar att en slopad värnskatt inte ger lägre skatteintäkter, eftersom lägre skatt stimulerar till arbete. När skatten på inkomster når en viss hög nivå påverkar den direkt vår vilja att anstränga oss att jobba, vilket minskar antalet arbetade timmar och tillväxten i ekonomin.

Långtidsutredningen visar också på att värnskatten skulle kunna vara en ren förlustaffär för staten. Den står för en väldigt liten andel av statens intäkter – 0,3 procent – men gör stor skada i utvecklingshänseende. Med andra ord är värnskatten en kontraproduktiv, kostsam och en symbolpolitisk skatt som särskilt skadar företagens behov av personal med hög kompetens. Därför borde värnskatten avskaffas. Socialistisk missunsamhet, avundsjuka och jantementalitet ska inte styra utformningen av svensk skattepolitik.

att Kristdemokraterna aktivt ska verka för värnskattens avskaffande

2017-02-28

Eric Dicksson

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Under Alliansregeringens åtta år var frågan om den s k värnskatten uppe till diskussion flera gånger. Men varje gång har ett avskaffande fått styrka på foten till förmån för skattesänkningar som riktar sig till låg- och medelinkomsttagare. Detta har sannolikt varit en riktig bedömning. Det gäller som alltid att göra rätt åtgärd vid rätt tidpunkt. Hitintills har inte avskaffandet av värnskatten blivit en prioriterad fråga för oss som parti eller gemensamt för Alliansen. Men långsiktigt och inom en tidsperiod av 5 -10 år bör beslut fattas som undanröjer de bekymmer som värnskatten utgör för ett modernt samhälle. Precis som motionären framhåller så måste det löna sig för den som utbildar sig och den som väljer att jobba lite extra.

Arbetslinjen grunden för utveckling och tillväxt samt finansiering av vår gemensamma välfärd. Erfarenheten från Allianstiden är att skattesänkningar för den enskilde faktiskt kan ge effekten av ökade skatteintäkter till välfärdssektorn eftersom fler arbetar mer. Sanningen är att en krympande ekonomi inte ger förutsättningar för trygghet och välfärd. Det gäller att ”kakan växer” för då kan man få ut mer som enskild men också till den gemensamt finansierade skolan, äldrevården och hälso- och sjukvården i kommuner och landsting.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 08:03.

08:02 Avskaffa värnskatten

Den statliga skiktgränsen i den statliga inkomstskatten, den s k värnskatten, bidrar endast mycket marginellt till skatteintäkterna. Dessutom kan den vara en ren förlustaffär för staten. Utan den skulle skatteintäkterna kunna öka genom att fler utbildar sig eller jobbar mer, när marginaleffekterna blir mindre. Att Sverige har bland Europas högsta marginalskatt kan inte vara optimalt.

För inkomståret 2017 finns det två skiktgränser. Den nedre skiktgränsen är 438 900 kronor. På inkomster över denna gräns tas statlig inkomstskatt ut med 20 procent. Den övre skiktgränsen är 638 500 kronor. På inkomster över denna gräns tas statlig inkomstskatt ut med ytterligare 5 procentenheter (den så kallade värnskatten), det vill säga sammanlagt 25 procent. Utöver statlig inkomstskatt betalar man förstås också även kommunalskatt, i snitt ca 31,5 procent.

Marginalskatten är skatten på den sista intjänade hundralappen. Om summan av skatter på den sist intjänade hundralappen är 55 kronor, så är marginalskatten 55 procent. Som mest uppgår marginalskatten till 60 procent, vilket internationellt sett är en mycket hög nivå. Marginalskatten visar hur mycket skatt man betalar på en löneökning. Den påverkar på så vis drivkrafterna till att jobba lite mer eller anstränga sig hårdare för att därmed öka sin inkomst. Marginalskatten stiger gradvis med inkomsten. Först ökar den upp mot kommunalskattesatsen. När årsinkomsten sedan når 452 200 kronor, den nedre brytpunkten år 2017, börjar man betala statlig inkomstskatt. Då stiger marginalskatten till 52 procent. Vid en årsinkomst strax över 605 000 kronor stiger marginalskatten på arbetsinkomster

med 3 procentenheter på grund av att jobbskatteavdraget då börjar reduceras. Denna förändring genomfördes år 2016.

Vid en årsinkomst på 651 800 kronor, den övre brytpunkten, ökar den statliga inkomstskatten med fem procentenheter. Ökningen efter den övre brytpunkten är det som ofta kallas för värnskatt. Då stiger marginalskatten till 60 procent.

Räknar man även in arbetsgivaravgiften uppgår den högsta marginalskatten till 70 procent. Det betyder att om arbetskraftskostnaden, det vill säga lön plus arbetsgivaravgift, höjs med 100 kronor går 70 kronor till skatt och 30 kronor blir kvar till den anställde. Ligger högt internationellt

Med undantag av Aruba i Västindien, låg den svenska marginalskattesatsen om 57 procent, högst i världen år 2015. Det visar en jämförelse av över 100 länder genomförd av KPMG. 2016 ökade den högsta svenska marginalskatten till 60 procent, vilket är mer än också Arubas nivå 2015.

Men det som gör att Sverige sticker ut är inte bara att själva skattesatsen är hög utan att den sätter in vid relativt sett låga inkomstnivåer. Framför allt ligger den nedre brytpunkten, det vill säga då marginalskatten ökar till 52 procent, lågt internationellt sett.

Dessa höga skatter är en direkt skatt på högre utbildning. Värnskatten infördes av sregeringen 1995 och skulle vara temporär och avskaffas när ekonomin vände och arbetslösheten föll. Värnskatten har nu varit temporär i 22 år och det är nu dags att den avskaffas.

Med anledning av ovan anförda yrkar undertecknad att Kristdemokraternas riksting beslutar

att Kristdemokraterna verkar för att avskaffa den övre skiktgränsen i den statliga inkomstskatten

2017-03-18

Björn-Owe Björk

Partidistriktet Uppsala läns yttrande:
Partidistriktsstämmans beslutar
att behandla motionen trots att den inkommit för sent
att skicka vidare till rikstinget utan eget yttrande

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 08:03.

08:03 Avskaffa den för Sverige skadliga värnskatten

Värnskatten infördes under 1990-talskrisen i syfte att tillfälligt stärka stadsbudgeten och sanera den svenska ekonomin. Dessvärre avskaffades den aldrig och innebär att alla som under 2017 tjänar mer än ca 53 000 kronor per månad betalar ca 55% skatt på lönen över 53 000 kr, samt alla löneökningar. Av en ny tusenlapp i ökad lön

behåller staten mer än hälften. Värnskatten är inget annat än en straffskatt på högre utbildning, på flit, entreprenörskap, och företagande. Incitamenten för att ta de risker som är förknippade med att driva företag minskar, liksom incitamenten för att utbilda sig. Det är dags att avskaffa den skadliga värnskatten för gott. Jag föreslår rikstinget att besluta:

att Kristdemokraterna aktivt skall verka för värnskattens avskaffande.

2017-02-23

Samuel Klippfalk

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Värnskatten var en temporär skatt som nu blivit permanent och därför bör man avskaffa den. Värnskatten ger även ett för litet bidrag till statskassan för att vara motiverat att bibehålla. Beräkningar utförda av bl.a.. nationalekonomen Jacob Lundberg menar på att ett avskaffande skulle vara självfinansierande då skatteintäkterna skulle öka till följd av fler arbetade timmar. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 8:1, 8:2 samt 8:3:
Kristdemokraterna har som mål att ingen ska betala mer än 50 procent i högsta marginalskatt. Värnskatten infördes en gång i tiden som en tillfällig skatt för att hjälpa till att sanera statsfinanserna. Partistyrelsen delar uppfattningen om att det är en skatt på utbildning och entreprenörskap. Det är en skatt som hämmar tillväxten och som enligt vissa bedömare på sikt inte skulle påverka statskassan vid ett eventuellt borttagande.

En viktig princip i budgetarbetet är dock att samtliga reformer ska vara fullt ut finansierade antingen genom besparingar eller inom ett givet reformutrymme. Dynamiska effekter kan alltså inte räknas med i reformutrymmet, eftersom alla skattesänkningar ska vara finansierade inom budgeten. Därför blir frågan om en sänkning av värnskatten en fråga om prioritering bland andra viktiga reformer. I dagens ekonomiska läge finns dessutom inget utrymme för ofinansierade reformer. Ett avskaffande av värnskatten måste alltså finansieras genom andra skattehöjningar eller besparingar.

Det finns dessutom relativt få exempel på skatter som inte har några skadliga effekter på samhällsekonomin. Det är eftersträvansvärt att motverka höga marginaleffekter – inte minst dem över 50 procent. Men de som drabbas av de högsta marginaleffekterna med dagens skatte- och ersättningssystem är inte höginkomsttagare som betalar värnskatt. De största marginaleffekterna finns för dem i de lägre inkomstskikten som går från att helt eller delvis uppbära bidrag och ersättningar till arbete. Med en ökad inkomst minskar bidrag, vissa avgifter kan öka och kringkostnader för arbetet (resor, arbetskläder, fackföreningsavgifter mm) läggs till. När samtliga dessa effekter räknats in är marginaleffekten för dessa personer långt högre än 57 procent. Det är också anledningen till att Kristdemokraterna presenterat förslag om dubbelt jobbskatteavdrag vars syfte är att minska denna marginaleffekt för låginkomsttagare som går från utanförskap till arbete.

Partistyrelsen menar att också människor som arbetar som lokalvårdare, butiksbiträde, undersköterska, sjuksköterska, polis eller transportarbetare står för flit, hårt arbete och strävsamhet och i högre utsträckning är betjänta av ytterligare skattelättnader före ett avskaffande av värnskatten kan komma ifråga. Det är också viktigt att komma ihåg att även de som betalar värnskatt under allianstiden fick sänkt skatt till följd av jobbskatteavdragen.

Den dag det finns utrymme i budgeten för att avskaffa värnskatten, utan att andra mer prioriterade reformer måste ställas åt sidan, ska det genomföras. När det finns utrymme i budgeten för att avskaffa värnskatten, utan att andra mer prioriterade reformer måste ställas åt sidan, ska det genomföras. Kommande år anser partistyrelsen att det bland annat är prioriterat att få fler poliser, satsningar på primärvård och omsorg och inte minst äldres ekonomi. I skattepolitiken prioriterar partistyrelsen skattesänkningar för bredare inkomstgrupper, såsom föräldrar som arbetar och helt slopad skillnad i beskattning mellan löntagare och pensionärer, men också sänkt – och för en del borttagen - statlig inkomstskatt genom höjd nedre skiktgräns och att sänka marginalskatten för höginkomsttagare genom att återställa avtrappningen av jobbskatteavdraget, framför avskaffad värnskatt.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 08:01 besvarad, att anse motion 08:02 besvarad samt att anse motion 08:03 besvarad.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

08:04 Ökad jämlikhet via Sampension och Sambeskattning

Dagens pensions- och skattesystem utgår hela tiden från individens arbetsinsats. Detta anses av många vara logiskt men det får en del problematiska konsekvenser för framför allt kvinnors ekonomi. Att vi skall ha lika lön för samma arbetsinsats är vi alla överens om, att vi skall skapa ett samhälle där alla får möjlighet att nå sin fulla potential är vi också överens om - men leder dagens pensions- och skattesystem i den riktningen eller är det så att dagens individinriktade lösningar får oönskade konsekvenser?

Tittar man på lön- och pensionsutveckling över tid är det uppenbart att dagens system har en negativ effekt för kvinnor. Detta försöker ”röda” partier hantera via ytterligare individuella regleringar i syfte att få människor att uppnå någon form av 50/50 jämställdhet. Denna metod är dock inte särskilt framgångsrik då den dels kränker vuxna människors förmåga att själva organisera sitt liv och den dels kräver statliga regleringar för att få människor att agera så som dessa partier vill att de skall agera. En annan väg till bättre ekonomi och pension för kvinnor är att man erkänner det faktum att kvinnor föder något fler barn än män och det påverkar kvinnors arbetsliv på ett annat sätt än det gör för män. Detta ser givetvis olika ut beroende på vilket yrke man har, och hur familjesituationen ser ut, men på det stora hela är det inte konstigt om kvinnor tar ut fler föräldradagar än män, generellt sett. Dessa skillnader känner alla till och är kopplat till våra biologiska kön vilket gör att ingen politiker oavsett hur goda intentioner de än har kan förändra dessa fakta.

Vi kan dock skapa ett pensions- och skattesystem som tar hänsyn till denna verklighet. Genom att införa möjligheten för frivillig pensions- och sambeskattning mellan personer som är gifta eller sambo så kan vi skapa ett system där lönen och pensionen läggs i en gemensam pott och därefter fördelas den lika mellan de som har valt att ingå detta avtal med varandra. Denna metod skulle ge familjer en bättre ekonomi i form av lägre beskattning samtidigt som kvinnor får en bättre pension senare i livet. Denna modell är också oberoende av hur enskilda personer lever sina liv. Om ett förhållande avslutas och ett nytt tar vid så är det bara att ta ställning till denna fråga igen. Möjligheten ska givetvis finnas att även i befintligt förhållande kunna gå in och ur detta system när man så önskar. Det existerar således inget tvång i detta system men det skulle ge en möjlighet för föräldrar att ta ett delat ekonomiskt ansvar på kort och på lång sikt oavsett vem som är mest yrkesverksam eller har högst inkomst. Vi yrkar därför på

att rikstinget beslutar att kristdemokraterna skall arbeta för frivillig sampension och sambeskattning.

2017-02-22

Liza-Maria Norlin, Magnus Jacobsson, Gunilla Lindell

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Motionärerna visar på angelägna frågeställningar där familjer och enskilda är bättre lämpade än staten att fatta beslut utifrån individuella förhållanden. Bl.a. i den familjepolitiska rapport som antogs i september 2016 lyfts ett antal förslag som även har till syfte att adressera en del av dessa problem. Utifrån den politik partiet redan driver föreslår vi att motionen besvaras.
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att besvara motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 08:07.

08:05 Utred frågan om frivillig sambeskattning

Den kristdemokratiska ideologin vill bygga samhället underifrån, i de nära, naturliga och små gemenskaperna. För flertalet är familjen den primära gemenskapen och kan ses som en enhet, samhällets minsta byggsten. Samhället skall stödja de små gemenskaperna och besluten skall fattas så nära dem som själva påverkas av besluten som det är möjligt. Väl fungerande familjer är en viktig del av ett väl fungerande samhälle. Därmed bör goda förutsättningar för familjen utgöra viktiga pusselbitar för att nå ett gott samhälle. Där kan sambeskattningen vara ett utav flera verktyg för att skapa förutsättningar för familjer att organisera sina egna liv.

Låt mig exemplifiera med ett räkneexempel med paret Anna och Anders som har två barn. Anders är hemma med parets två barn som snart når upp till förskoleåldern. Anders arbetar extra som väktare ungefär varannan helg och bidrar på detta med

ungefär 5 000 kronor i månaden till hushållet. Anna arbetar heltid med ett relativt välbetalt och utvecklande kontorsjobb inne i stan och tjänar 45 000 kronor i månaden. Den sammanlagda årsinkomsten i hushållet uppgår därmed till 600 000 kronor, men marginalskatten på Annas inkomst gör att en stor del av lönen försvinner i beskattningen. Med en frivillig sambeskattning skulle hushållets totala inkomster vid beräkningen av skatten fördelats på både Anna och Anders, och skatten beräknats på en inkomst om 300 000 kronor vardera. Resultatet skulle ha varit mer pengar över till familjen, och bättre möjligheter för familjen att bestämma över sitt eget liv.

En utredning i frågan om sambeskattning innebär inte ett ställningstagande i sakfrågan. Att utreda frågan innebär att förse kristdemokraterna och dess väljare med välgrundade underlag för att kunna besluta om nästa steg, när man har fakta på bordet om konsekvenser gällande kostnaden för en sådan reform. Tyskland är ett av länderna som har sambeskattning, kanske har Sverige något att lära? Jag föreslår rikstinget att besluta:

att partistyrelsen får i uppdrag att utreda konsekvenserna av införande av frivillig sambeskattning inklusive pension.

2017-02-23

Samuel Klippfalk

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet anser att detta förslag om att utreda konsekvenserna av ett införande om frivillig sambeskattning inklusive pensionerna ligger i linje med den valfrihet för familjer som vi kristdemokrater idag driver. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 08:07.

08:06 Införande av frivillig sambeskattning för barnfamiljer

För oss kristdemokrater utgör Familjen den viktigaste gemenskapen. Att värna om Familjen innebär att värna om samhällets framtid. Det innebär om att sätta uppväxtvillkoren för barn och ungdom i första rummet och att prioritera föräldrars och barns möjligheter att tillsammans bygga en ljus framtid. Det finns inget som är viktigare.

Familjen är under attack i Sverige. Andra särintressen prioriteras av våra politiska motståndare; exempelvis anses det vara av större vikt att arbetsmarknadsstatistik har ett utseende som överensstämmer med rådande politiska mode än att barnfamiljer ska få förvalta föräldrapenningen på det sätt som bäst svarar mot familjens behov.

Denna socialismens attack mot idén om familjen må ha intensifierats de senaste åren, men den är inte ny. Dess mål är att bryta upp vårt samhälles allra mest värdefulla gemenskap och ersätta den med individualismens ensamhet.

Som tur är så står vi kristdemokrater i vägen!

Vi anser, att vi kristdemokrater även bör rikta vår uppmärksamhet mot de hinder som skapas för barnfamiljer av en grundsten i nuvarande system för inkomstskattens beräknande; 1971 års beslut om särbeskattning.

Vi kristdemokrater ser Familjen som en enhet, en gemenskap som inte någon yttre kraft godtyckligt ska kunna bryta upp. Men det är just vad särbeskattningen gör. Särbeskattningen tar till exempel bort möjligheten för ena parten i ett samkönat äktenskap att under några år vara hemma med barnen medan den andra pappan kan försörja sin familj på en lön. Särbeskattningen försvårar för en familj att själv bestämma vem som ska ta huvudansvaret för den ekonomiska försörjningen. Särbeskattningen gör oss alla slavar i ett jämställdhetens diktatur, där jämlik inkomst och arbetstid är de enda variabler som enligt samhällsingenjörerna korrelerar med det goda samhället. Särbeskattningen skapar ett omvårdnandens klassamhälle där bara de allra rikaste har råd att prioritera barnen. Detta görs med vackra ord om självförverkligande och allas lika möjligheter. Men syftet är att krossa idén om familjen.

Vi anser därför att 1971 års beslut om särbeskattning utgör ett stort hinder för barnfamiljers självbestämmande och möjlighet att skapa sin framtid och kunna prioritera barnen framför arbetet utan att riskera det ekonomiska manöverutrymmet.

Vi anser att påtvingad särbeskattning därmed strider mot subsidiaritetsprincipen och kristdemokratisk värdegrund - i sann subsidiaritetsanda anser vi att det är upp till familjen att välja om man vill beskattas separat eller tillsammans.

Vi anser vidare, att för att inte sambeskattningen ska riskera att den ena parten ska missgynnas ur pensionshänseende så ska pensionsintäkterna för dem som väljer sambeskattning fördelas jämnt på respektive part i förhållandet. För sambeskattningen ska inte vara en kvinnofälla!

Vi inser att frivillig sambeskattning i vissa fall kan inverka negativt på kvinnors karriärmöjligheter, men vi anser att familjens ekonomiska frihet och självbestämmande är viktigare.

En invändning mot sambeskattning är att den strider mot likhetsprincipen, alltså att skatteuttaget kan skilja sig stort mellan två personer med exakt samma lön där den ene är ensamboende och den andre är sammanboende.

Vi anser därför, att ensamstående som har vårdnaden om barn ska få höjda brytpunktsbelopp (brytpunkt 1 och 2) för statlig inkomstskatt.
Utifrån detta yrkar vi på:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att i subsidiaritetsprincipens anda verka för att införa frivillig sambeskattning för barnfamiljer där pensionsintäkterna fördelas jämnt mellan respektive part i förhållandet.

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att i likhetsprincipens anda verka för att

hitta en lösning för ensamstående föräldrar som ger dem en likvärdig skatterabatt som den som erhålls av sammanboende föräldrar

2017-02-16

Jens Abrahamsson, Roya Jorat, Katrin Elfstrand Trigueros

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Det är mycket viktigt att familjer ska kunna prioritera barnen framför yrkesarbetet utan att behöva riskera det ekonomiska manöverutrymmet.
Som kristdemokrater anser vi att familjen, i enlighet med subsidiaritetsprincipen, är bättre lämpad än staten att fatta beslut om hur yrkesarbetet och omvårdnaden om barnen ska organiseras.
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 08:07.

08:07 Ökad valfrihet för familjer – inför frivillig sambeskattning

Ett flertal Europiska länder erbjuder någon form av sambeskattning mellan gifta par. Ett sådant system kan utformas på flera sätt, men syftar samtliga till att underlätta den ekonomiska situationen för familjer.

Par som ingått äktenskap betraktas från samhällets sida som en ekonomisk enhet, i de flesta andra fall. Exempelvis har man försörjningsplikt gentemot sin partner och när bidrag ska betalas ut från det offentliga tas bådas inkomster i beräkning för att se vilket behov av stöd personen har. Detsamma gäller om man blir återbetalningsskyldig till staten, då en skuldfri person i praktiken kan bli skyldig att betala sin partners skulder. Samma situation gäller däremot inte när det är dags för staten att samla in skattemedel. Då är den enda ekonomiska enheten den enskilde.

Frivillig sambeskattning, där gifta par som så önskar, får sina inkomster gemensamt beskattade skulle ge större valmöjligheter för familjer att planera sitt liv och vardag. Skälen för att arbeta mindre eller lämna arbetsmarknaden under en period kan givetvis variera, men valet om hur man vill beskattas bör vara upp till familjen, inte staten.

att Kristdemokraterna verkar för att införa frivillig sambeskattning för gifta par.

2017-03-18

Björn-Owe Björk

Partidistriktet Uppsala läns yttrande:
Partidistriktsstämman bifaller motionen

Partistyrelsens yttrande för motionerna 8:4, 8:5, 8:6 samt 8:7:
Skattepolitik handlar om många saker. Bland annat om hur vi finansierar den gemensamma välfärden, hur vi ökar människors självbestämmande samt hur vi får

en väl fungerande ekonomi och arbetsmarknad. Sambeskattning har i de allra flesta hänseenden en negativ inverkan på skattepolitikens mål. Liknande motioner har tidigare avslagits av Kristdemokratiska riksting. Partistyrelsen gör samma bedömning nu som då och motsätter sig ett införande av frivillig sambeskattning.

Ett av de största problemen på svensk arbetsmarknad är trots jobbskatteavdrag och andra förbättringar att vi har tröskeleffekter på över 100 procent för vissa personer i den lägsta inkomstdecilen; alltså för dem som står längst bort ifrån arbetsmarknaden. Att i det läget införa en sambeskattning ökar tröskeleffekterna för dem med låg inkomst. Detta eftersom sambeskattning innebär skattesänkning för höginkomsttagare men skattehöjning för låginkomsttagare. Därmed riskerar sambeskattningen att göra det olönsamt för vissa personer att arbeta.

Att två personer med samma jobb och samma lön ska ha olika marginalskatt, beroende på om de är gifta och vem de är gifta med, strider mot likhetsprincipen. Sambeskattning skulle dessutom, på ett oproportionerligt sätt, gynna familjer där en person har mycket hög inkomst och den andra mycket låg inkomst. Att öka föräldrars valfrihet och öppna upp möjligheter för mer tid tillsammans med barn och familj har ett värde som inte kan eller ska beräknas i kronor och ören i en skattesnurra. Kristdemokraterna har många förslag till hur denna valfrihet kan förbättras, men tror inte att sambeskattning är rätt väg att gå.

Ser man till statistik över exempelvis barnafödande i dessa länder finns det ingenting som tyder på att sambeskattning fungerar uppmuntrande till familjebildning. Länder med sambeskattning har dessutom en betydligt lägre sysselsättningsgrad bland kvinnor. Om meningen med sambeskattning är att underlätta för familjer slår den helt fel då det snarare leder till att främst kvinnor tvingas välja antingen familjeliv eller yrkeskarriär, utan möjlighet att kombinera de båda.

Skattepolitiskt är det i alla hänseenden bättre att fortsätta med ytterligare sänkningar av skatterna för breda inkomstgrupper och med sänkningar av de höga marginalskatterna än att införa någon typ av sambeskattning. Skillnaden mellan frivillig sambeskattning och obligatorisk sambeskattning är mycket liten då det knappast är så att någon tackar nej till en inkomstskattesänkning som är frivillig. Kristdemokraterna ser gärna att inkomstskatterna sänks, men vi vill ha skattesänkningar som ger positiva effekter för ekonomin, arbetsmarknaden och familjerna. Vi tror inte att sambeskattning är rätt väg att gå för att nå våra politiska mål.

I motion 8:06 lyfter motionärerna fram den negativa särbehandling sambeskattning skulle få för ensamstående och föreslår att ensamstående med vårdnaden om barn därför ska kompenseras genom ett höjt brytpunktsbelopp. Partistyrelsen instämmer i problembeskrivningen men menar att motionärernas förslag till lösning skulle skapa ytterligare problem. Det skulle ge incitament för par att gå isär för att på så sätt komma i åtnjutande av den lägre beskattningen. Det strider mot partiets grundläggande hållning att politiken bör stödja familjegemenskap snarare än verka för familjesplittring.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 08:04, att avslå motion 08:05, att avslå motion 08:06 samt att avslå motion 08:07.

08:08 Lagstifta om bankernas kontanthantering

Bankerna i Sverige har de senaste åren dragit ner på sin kontanthantering och hanterar kontanter på allt färre kontor. Istället hänvisas kunderna till att använda andra betaltjänster som kort och Swish och för att ta ut och sätta in kontanter till uttags- respektive insättningsautomater.

Detta ställer till problem för både privatpersoner men framförallt föreningsliv som idag blir nekade att lämna in kontanter och i bästa fall få göra det till en väldigt hög avgift.

Som Kristdemokrater vet vi vilken potential som finns i föreningslivet och vilken kraft det bidrar med till samhället. Det borde vara vår uppgift att ställa oss på bl.a. föreningslivets sida och utreda en framkomlig väg att kunna lagstifta bankernas skyldighet att hantera kontanter.

att Utreda ett framkomligt förslag till lagstiftning för bankernas skyldighet att hantera kontanter.

2017-02-28

Jimmy Loord

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionären lyfter en fråga som är väl motiverad då flera banker ställer sig negativa till att ta emot kontanter. Detta märks extra tydligt och blir mer och mer kännbart för både föreningsliv och privatpersoner. Kristdemokraterna vill underlätta för föreningsliv och civilsamhälle och anser att det är viktigt att det finns smidiga sätt att hantera kontanter.

Partidistriktsårsmötet förslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 08:10.

08:09 Kontanter som betalningsmedel

Möjligheten att betala med kort är för många det självklara valet i vardagen eftersom det är smidigt och enkelt. Men samtidigt är det många, framförallt äldre personer, som vill kunna göra sina dagliga inköp i affärerna med kontanter på fickan. Vid de ofta mycket populära torg och marknaderna runt om i landet är det dessutom av tradition nästan uteslutande kontantbetalning som gäller.

För den ambulerande torg och marknadshandeln, liksom för många enskilda små butiker och för det ideella föreningslivet, är det ofta problematiskt att kunna lämna ifrån sig mynt och sedlar som kommit in vid försäljning, lotterier, kaffeservering etc. Bankernas avgifter för insättning äter upp en inte helt obetydlig del av kakan.

År 2004 beslutades att de fem storbankerna själva skulle sköta kontanthanteringen. Med facit i hand var detta inte enbart av godo. Kostnaderna har fått bankerna att aktivt driva avskaffandet av kontanter – något som skapar stora problem för handel, butiker och föreningar av alla de slag, som i många fall inte kan sätta in sina intjänade pengar.

Många föreningsaktiva och pensionärer vittnar om hur bekymmersamt det kan vara att allt färre banker och butiker hanterar kontanter. Pensionärer som inte har möjlighet att hantera sina räkningar digitalt möter dyra avgifter på bankkontoren – om bankerna hanterar kontanter överhuvudtaget. Det borde finnas ett bankkontor som hanterar kontanter i varje kommun. Visserligen innebär detta ökade kostnader för bankerna men samtidigt bidrar det till ökad service med bemannade kontor och förstärkt beredskap i hela landet.

Av beredskapsskäl uppmanas vi i vårt land att bunkra upp mat, skaffa spritkök samt ha tillräckligt mycket kontanter för att klara ett hushåll under 72 timmar utan ström. Ett strömlöst samhälle ter sig som ett allt mer realistiskt hot vid eventuellt cyberkrigsföring. Fortsätter bankernas utfasning av kontanter riskerar Sverige hamna i en mycket sårbar och olycklig situation.

Vid en öppen hearing i Riksdagen om konsekvenserna för samhället med minskad kontanthantering framkom att Riksbanken anser att det behövs en lag som tvingar bankerna att hantera kontanter. I den översyn av Riksbankens verksamhet som nu ska göras i form av en utredning kommer ansvaret för kontanthanteringen även att ingå.

Vi ser det folkliga engagemanget i det kontantuppror som nu startat som något sunt och positivt. Självklart ska människor kunna välja om de vill betala kontant eller med betalkort.

Vi föreslår att rikstinget beslutar

att Kristdemokraternas ställer sig bakom rätten att vid betalning kunna använda kontanta medel, samt

att Kristdemokraterna arbetar för att det i varje kommun skall finnas minst ett bankkontor med full kontanthantering.

2017-03-25

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
Motionärerna lyfter fram hanteringen, eller rättare sagt den icke-hantering av kontanter som det mer och mer kontantlösa samhället rör sig mot som ett problem. Ett problem som kan ta sig än större uttryck vid ett beredskapsläge eller vid långvariga strömavbrott. Även dagens situation för många föreningsaktiva och pensionärer som har svårt att få fram kontanter men speciellt att kunna sätta in kontanter på sitt eget eller föreningens bankkonto.

Denna situation har eskalerat under senare år, då bankerna av besparings- och arbetsmiljöskäl övergett hanteringen av kontanter. Sverige är ett av de länder i världen som använder bank- och kreditkort mest, även för mindre inköp. Det finns olika vägar för att få bättre kontanthantering där ett av sätten kan vara att ett av villkoren för en s.k. bankoktroj är att hantera kontakter så att minst ett bankkontor i varje kommun har full kontanthantering.

Situationen har kommit in i sådant läge att även många mindre affärer i lands- och glesbygd börjar undvika kontanter för att kostnaderna och möjligheterna att deponera kontanter hos bank minskar eller nästan är omöjligt utan längre resor och väntan på att medlen är tillgängliga på deras konto. Vilket i sin tur påverkar framförallt många pensionärers möjligheter att handla, då de inte vill eller klarar av hantering av bank- och kreditkort.

Kristdemokraterna i Örebro län föreslår att motionen bifalls

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 08:10.

08:10 Rädda kontanterna – tiden är snart ute

Redan om några år kan vi i Sverige, enligt flera forskare och bedömare, ha ett kontantlöst samhälle. Avvecklingen av kontanter går snabbare än vad många räknat med, och det är i hög grad de äldre medborgarna som drabbas.
Denna utveckling kommer - om den inte hejdas - att ytterligare försvåra det dagliga livet för människor i glesbygd, där infrastrukturen för betalningar redan kraftigt tunnats ut. Den skapar även stora problem för föreningar, idrottsklubbar och småföretag, vilka behöver kunna göra insättningar av sina dagskassor. Även för det stora antalet asylsökande, med ytterst begränsade möjligheter att i Sverige öppna och använda ett eget bankkonto, skulle tillvaron ytterligare kompliceras.

Dessutom - och inte minst - stora grupper av äldre medborgare utan kunskap om annat än kontantbetalning ställs inför hart när oöverstigliga problem med följande stress och oro, när de bara anvisas elektroniska verktyg för att betala för bostadshyra, mat- och läkemedelsinköp, vårdbesök och resor mm.

Den nya parlamentariska kommitté, Översyn av det penningpolitiska ramverket och riksbankslagen, som tillsatts av regeringen för att se över kontanternas framtid kommer i förhållande till den pågående utveck-lingen alltför sent. Ett annat problem är bristen på tydlighet i kommitténs uppdrag när det gäller kontanthanteringen.

Ett väl fungerande samhälle måste kunna erbjuda sina medborgare flera olika betalningsmöjligheter. Den informationstekniska utvecklingen mot nya, smarta, digitala betalningssätt ska i och för sig välkomnas. Men det kan aldrig accepteras, att det då sker till priset av att en stor grupp medborgare ställs utanför på grund av att de inte har möjlighet eller kunskap att använda sig av den nya tekniken.

Det krävs nu många kraftfulla insatser för att hejda eller avsevärt uppskjuta den snabbgående utvecklingen mot ett kontantlöst samhälle, så att inte betydande

grupper av människor, framförallt våra äldre, hamnar utanför.

Den parlamentariska kommitténs uppdrag måste bli tydligare. Det måste framförallt framgå hur betalningssystemet ska säkerställa, att kontanter även fortsatt ska kunna användas som betalningsmedel i alla delar av landet och av grupper som av olika skäl inte kan använda sig av elektroniska betalningslösningar.

Det är samtidigt synnerligen viktigt att utbilda fler i att bli trygga användare av den nya tekniken. Ökat ekonomiskt stöd bör därför riktas till organisationer och studieförbund som är beredda att öka sina utbildningsinsatser för äldre och även funktionsnedsatta personer för att på så sätt bidra till att sluta den digitala klyftan. Genom rika utbildningstillfällen runtom i landet och lämpligt utformade it-pedagogiska nybörjarprogram kan fler medborgare stimuleras att lära sig använda den nya tekniken.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

att Kristdemokraterna verkar för att väsentligt hejda avvecklingen av kontanthantering i samhället

att Kristdemokraterna ska kräva att den parlamentariska kommittén ges ett tydligt tilläggsuppdrag att föreslå hur kontanter fortsatt ska kunna användas som betalningsmedel av alla dem som inte kan använda elektroniska betalningsmetoder.

att Kristdemokraterna verkar för ökat stöd till utbyggda folkbildningsinsatser som syftar till att introducera också samhällets äldre i användningen av elektroniska betalnings- och informationsmedel.

2017-05-12

Leif Hallberg, Lars O. Molin, Maria Wilhelmson, Jan Erik Ågren, Åke Berglund, Christer Fjordevik, Elisabet Fridén, Karin Lindell, Sonia Lunnergård, Chatrine Pålsson Ahlgren, Ellen Skaare Håkansson, Kenneth Wirödal

Seniorförbundets yttrande:

Partistyrelsens yttrande för motionerna 8:8, 8:9 samt 8:10:
Användningen av kontanter har minskat kraftigt de senaste årtiondena. Digitaliseringen, mobila betallösningar och ny teknik har fått många av konsumenterna att välja kort och mobillösningar framför kontanter. Den utvecklingen har också fått bankerna att minska kontanthanteringen, samtidigt som också delar av näringslivet övergått allt mer till att enbart ta emot kortbetalningar.

Sverige är ett av de länder där utvecklingen mot mindre användning av kontanter går snabbast. Bara sedan 2007 har värdet av sedlar i cirkulation minskat med över 40 % enligt Riksbanken. I den snabba utvecklingen har också en del branscher och människor fått det svårare. För vissa näringsidkare är det för dyrt med kortlösningar och bland många medborgare, inte sällan äldre, vill fortsätta använda kontanter.

Partistyrelsen delar motionärernas farhågor. Det är inte rimligt att ideella föreningar och mindre företag inte får en godtagbar kontanthantering av bankerna. En del har och riskerar fortsätta hamna i kläm när den här utvecklingen fortsätter. Det har därför blivit en mer angelägen debatt kring kontantförsörjningen i landet och huruvida bankernas minskade service av kontanter går för snabbt. Riksbanken har bland annat uppmanat bankbranschen att se över takten i nedmonteringen av kontanthantering så att den inte lämnar för många kunder efter sig.

Av dessa anledningar har det också tillsats en parlamentarisk utredning (dir. 2016:114), som bland annat kommer utreda kontantförsörjningen och Riksbankens eventuella ansvar för denna. Vi delar motionärernas problembild men anser att det rimliga är att invänta utredningens förslag som ska presenteras för Riksdagen. Vi deltar aktivt i utredningen och driver på för en lösning för de som kommer i kläm. Det handlar både om föreningar, mindre företag och enskilda.

I motionen Kontanter som betalningsmedel vill motionären lagstifta om rätten att använda kontanta medel samt att Kristdemokraterna skall verka för att det ska finnas minst ett bankkontor i varje kommun.

Utöver ovan fört resonemang, anser vi att det inte kan vara en rättighet att få använda kontanta medel, eftersom det bara är ett av alla framtida tänkbara sätt som vi kan uppnå syftet med kontanter; att möjliggöra en transaktion mellan köpare och säljare. En rättighet följs av att motparten, bank och Riksbank har skyldigheten att tillgodose det behovet oavsett hur liten efterfrågan är. Att Kristdemokraterna därtill ska lagstifta om hur många bankkontor som finns i Sverige är utanför politikens roll att avgöra, då det i praktiken skulle innebära att vi lagstiftade bort en del av privata företags ägande- och beslutsrätt över den egna verksamheten. Däremot är vi öppna för att ställa krav om att bankerna ska ha lösningar för kontanthantering, som når hela landet.

I motionen Rädda kontanterna- tiden är snart ute vill motionärerna, utöver vad som besvarats med ovan, att den parlamentariska kommittén ska få ett tilläggsuppdrag att utreda hur kontanter fortsatt ska kunna användas av alla de som inte kan använda elektroniska betalmetoder. Utöver detta anförs att stödet till folkbildningsinsatser ska öka.

Partistyrelsen anser att uppdraget till kommittén är tillräckligt tydlig avseende kontanthantering för att kunna vägleda och ge underlag till hur framtidens kontanthantering ska se ut och organiseras i samhället. Helt naturligt kommer en sådan utredning att ta hänsyn till bland annat de målgrupper som nämns av motionärerna. Kristdemokraterna kommer även verka för ett delbetänkande i utredningen för att skynda på frågan. Sedan är det upp till partiet att lägga förslag i linje med partiets position i frågan. Det är värt att poängtera att kommitténs uppdrag är mycket omfattande och att det inte vore önskvärt att lägga fördjupningsuppdrag för vissa specifika grupper av medborgare.

Partistyrelsen menar också att folkbildningsinsatser för detta kan vara önskvärt. Partistyrelsen anser dock att det redan idag borde kunna hanteras inom de ordinarie anslagen för folkbildningsinsatser, som för 2017 ligger på 3,9 miljarder

kronor. Folkbildande förbund bör därför kunna organisera detta i den mån det efterfrågas med dessa anslag.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 08:08 besvarad, att avslå första attsatsen samt att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att krav ställs på bankerna till att tillhandahålla lösningar för kontanthantering som når hela landet och anser därmed andra attsaten besvarad i motion 08:09 samt att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 08:10.

08:11 Sänkt skatt på pension!

Att Kristdemokraterna nu fullt ut vill ta bort skillnaden i beskattning mellan löntagare och pensionärer och därmed slopa den så kallade pensionärsskatten är mycket positivt. Pensionärerna fick stå tillbaka när jobbskatteavdraget infördes, skatteskillnaden bidrar till att dra isär samhället.

Med vårt nuvarande förslag får en pensionär med en pension på 18 000 kronor 463 kronor mer i plånboken varje månad och en pensionär med en pension på 22 000 får 726 kronor mer. Det är absolut en positiv förbättring för pensionärer men vill vi göra skillnad på riktigt måste vi också sänka skatten på riktigt. Pension borde inte beskattas som inkomst utan ha en mycket lägre beskattning. Pensionärerna har under hela sitt arbetsföra liv bidragit till att bygga upp det Sverige vi idag har förmånen att få leva i. Det tack vi sänder pensionärerna är att beskatta bort en mycket stor del av deras lilla inkomst. I Sverige idag finns många fattigpensionärer, främst kvinnor. För att hjälpa dessa pensionärer till en bättre pension räcker det inte med några extra hundralappar i månaden. De förtjänar sänkt skatt på riktigt! Kristdemokraterna bör verka för 15% i beskattning på pension med målsättningen om ytterligare sänkt skatt på pension i framtiden.

att Kristdemokraterna aktivt verkar för att pension beskattas med 15%.

2017-03-14

Eric Dicksson, Chatrine Pålsson Ahlgren

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionärerna lyfter en mycket angelägen fråga som är aktuell vad gäller pensionärernas ekonomi och hur dessa beskattas. Under Alliansregeringens tid har KD varit med om att sänka skatten vid upprepade tillfällen och framförallt för de pensionärer med de lägsta inkomsterna. I dag anser kristdemokraterna att skatten ska vara densamma för löntagare och pensionärer. I motionen vill man gå ännu längre och att pensionärer ska beskattas med 15 %. Partidistriktsstyrelsen föreslår partidistriktsårsmötet
att partistyrelsen får i uppdrag att utreda frågan om på vilket sätt man kan minska på beskattningen för pensionärer. Detta med en differentiering som innebär att de med lägst pensioner blir skattebefriade och så småningom en sänkning till högst 15 %.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att uppdra åt partistyrelsen att utreda frågan om på vilket sätt man kan minska på beskattningen för pensionärer. Detta

med differentiering som innebär att de med lägst pensioner blir skattebefriade och såsmåningom en sänkning till högst 15 % och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna har varit drivande för att sänka skatten för pensionärerna. I ett sjätte steg av riktade skattesänkningar till pensionärer, har vi nu lagt förslag som stänger skattegapet mellan pension och arbete. Samtidigt har Kristdemokraterna föreslagit ett dubbelt jobbskatteavdrag till personer över 64 år. Sammantaget har våra satsningar gjort beskattningen helt rättvis mellan lön och pension, alla pensionärer har fått mer pengar i plånboken och det har ökat på drivkrafterna för pensionärer att jobba längre. Det senare är särskilt viktigt med tanke på de demografiska utmaningarna som gör att pensionssystemet ska försörja allt fler. För att göra systemet långsiktigt hållbart krävs att vi genomför fler reformer som underlättar för personer över 65 år att jobba vidare.

Motionärernas förslag att i princip halvera beskattningen av pension till högst 15 procent, går tvärtemot detta. Att vi nu lagt förslag om att sluta skattegapet mellan jobb och pension har som bärande princip att pension och lön borde beskattas lika eftersom pension måste ses som uppskjuten lön. Det är rimligt att båda dessa inkomster beskattas med samma skattesats. Att halvera skatten på pension skulle också skapa skevheter i människors val mellan jobb och pension. Genom att ha en betydligt lägre skatt på pension skulle det ge starka incitament för människor i pensionsåldern att pensionera sig så snart som möjligt. Något som skulle belasta pensionssystemet kraftigt och påverka välfärdens finansiering.

Vi sänker gärna skatten på både inkomst och pension, men då krävs att det är hållbart och rättvist.

Med ovanstående yttrande avser partistyrelsen föreslå rikstinget att avslå motion 8:11.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 08:11.

08:12 Höj pensionsåldern till 69 år

Svenskarna blir allt äldre vilket gör att vi behöver jobba längre upp i åldrarna. Spekulationerna om framtidens pensionsålder har förekommit flitigt.

I dag har vi rätt att vara kvar på arbetsplatsen till 67 års ålder.

Men allt fler känner att en höjning till 69 år kan vara rimlig för de som önskar och vill. Därför vore det rimligt att höja pensionsåldern till 69 år. Detta ska ske med den fria viljan eftersom förutsättningarna att fortsätta arbeta kan vara mycket varierande från person till person beroende på vilket arbeta man hade tidigare. För övrigt kan det vara mycket positivt för de som vill fortsätta arbeta. Därför yrkar jag på att pensionsåldern höjs från nuvarande ålder till 69 år.

Med tanke på det som anförts vill jag föreslå rikstinget besluta

att ge partistyrelsen i uppdrag att påskynda processen vad gäller höjningen av

pensionsåldern till 69 år. Detta ska vara på frivillig basis.

2017-02-02

Katarina Gustavsson

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Förre partiordföranden Göran Hägglund har tillsammans med förre metallordföranden Göran Johnsson utrett möjligheten att det ska bli en lagstadgad rätt för arbetstagare att arbeta kvar efter 67 års ålder. Bakgrunden är pensionsutredningen från 2013 som kom fram till att höja det tidigaste uttaget av allmän pension från 61 till 63 års ålder och det senaste uttaget från 67 till 69 års ålder. Utredningen kan mycket väl leda till en förändrad lagstiftning i riktning mot motionens önskan. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen höj pensionsåldern till 69 år besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Vi lever glädjande nog i genomsnitt allt längre, men med nuvarande system blir den andel av befolkningen som är i arbetsför ålder mindre i förhållande till övriga åldersgrupper: försörjningsbördan för de som arbetar ökar. För att möta denna utmaning krävs det att fler jobbar längre och att antalet arbetade timmar ökar. Annars riskerar vi att långsiktigt urholka finansieringen av pensionssystem och välfärd. Vi behöver förlänga den genomsnittliga aktiva tiden på arbetsmarknaden, vilket är naturligt med ökande medellivslängd.

Därför har Kristdemokraterna också sedan flera år tillbaka verkat för att höja den åldersgräns då man har rätt att få fortsätta arbeta. Och det kommer vi att fortsätta med även framöver. Men i väntan på en höjning har Kristdemokraterna sökt lösningar som bidrar till att fler pensionärer ska kunna och vilja jobba kvar längre.

Kristdemokraterna har bland annat föreslagit ett borttagande av löneskatten på äldre, som införts av regeringen Löfven. Det är en skatt som missgynnar de äldre på arbetsmarknaden, genom att göra det mer kostsamt att anställa just äldre. Dessutom vill vi ge dubbelt jobbskatteavdrag till alla över 64 år, i syfte att öka den ekonomiska vinningen att fortsätta jobba. På så vis skapar vi en politik som, oavsett pensionsålder, gör att fler vill jobba längre.

Med ovanstående yttrande avser partistyrelsen föreslå rikstinget att besvara motion 8:12.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 08:12 besvarad.

08:13 Pensionärer "tappar mark" ekonomiskt - höj bostadstillägget rejält!

Pensionärerna, en växande andel av Sveriges befolkning, halkar betänkligt efter löneutvecklingen i samhället. Med hela 17 procent sedan 2007!

Ny tillgänglig statistik visar, att det ekonomiska glappet för att klara baskostnader

som livsmedel och hyror ökat kraftigt. En undersökning gjord av SPF Seniorerna tidigare i år bekräftar att den ekonomiska uppförsbacken för många pensionärer blir allt brantare. SPF-rapporten förutser att det dessvärre inte kommer att bli bättre i framtiden, dvs om inte kraftfulla politiska reformer genomförs.

Utvecklingen kan bland annat illustreras av att livsmedelspriserna stigit med sex procentenheter snabbare efter skatt de senaste tio åren. Vidare, under samma tidsperiod - mellan 2007 och 2017 - har hyrorna ökat med tre procentenheter mer än snittpensionen. Dessutom har maxbeloppet för bostadstillägget sedan 2007 tappat nästan tolv procentenheter i förhållande till hyrorna.

Det är väl känt att de s k garantipensionärerna, dvs de ålderspensionärer som endast har ett grundskydd som pension (en majoritet av dem ensamstående kvinnor) möter stora svårigheter att på livets höst ha råd med vardagens allra nödvändigaste. En stor andel, och alltfler, av dem i vårt land som ekonomiskt hamnar under EU:s fattigdomsgräns återfinns bland dessa garantipensionärer. Detta förhållande måste benämnas för vad det är: en monumental orättvisa! I synnerhet i ett samhälle som gärna vill gälla som ett välfärdssamhälle med jämlikhet och trygghet för alla.

Inget riksdagsparti har så förtjänstfullt som Kristdemokraterna verkat för att höja ambitionsnivån för att förbättra för de ekonomiskt mest utsatta pensionärerna. Det självklara och enda godtagbara politiska målet ska vara att helt sluta glappet mellan skatten på pension respektive arbetsinkomst.

Ambitionen måste också vara, att så snart det göras kan höja grundskyddet för de pensionärer (garantipensionärerna) som inte uppbär annan form av pension. På vägen dit behövs även andra reformer för att stärka garantipensionärernas ekonomiska situation. Ett sådan näraliggande politisk åtgärd är en rejäl höjning av bostadstillägget.

Detta har också pensionärsorganisationerna, bland dem SPF Seniorerna, argumenterat för som ett medel för att förbättra bostadssituationen för äldre. Utan ett bostadstillägg som följer bostadsprisernas ökningstakt - i särklass bland de konsumentrelaterade kostnaderna - är det svårt att få boende till trygghetsbostäder, som trots investeringsstödet blir mycket dyra. Det finns idag runtom i landet sådana bostäder som står tomma!

Till skillnad från den rödgröna regeringen, som tydligt håller igen stödet till pensionärer med låg inkomst, bör nu Kristdemokraterna fullfölja sin goda politik för landets pensionärer med en höjning av bostads-utgiftstaket i bostadstillägget från 5.000 till 7.300 kronor i månaden. Detta föreslog också Ewa Samuelsson i sin utredning ”Bostäder att bo kvar i” (SOU 2015:85), och detta är den politiska reform som skulle göra det möjligt för pensionärer med låg inkomst att efterfråga en tillgänglig bostad – oavsett om det gäller att kunna bo kvar efter en renovering eller att flytta till en nybyggd bostad.

Med hänvisning till ovanstående yrkas,

att Kristdemokraterna verkar för en rejäl höjning av bostadsutgiftstaket i

bostadstillägget, nämligen från 5 000 till 7 300 kronor i månaden.

2017-05-12

Leif Hallberg, Lars O. Molin, Maria Wilhelmson, Jan Erik Ågren, Åke Berglund, Christer Fjordevik, Elisabet Fridén, Karin Lindell, Sonia Lunnergård, Chatrine Pålsson Ahlgren, Ellen Skaare Håkansson, Kenneth Wirödal

Seniorförbundets yttrande:

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna har återkommande lagt förslag för att stärka pensionärernas ekonomiska situation. Vi har sänkt skatten på pensionen återkommande och föreslagit dubbla jobbskatteavdrag från 64 års ålder, samt borttagen särskild löneskatt för äldre. För att nå de mer ekonomiskt utsatta pensionärerna har vi också föreslagit ett höjt bostadstillägg (BTP) för pensionärer.

Bostadstillägget för pensionärer uppgår idag till ett maxbelopp om 5 090 kronor per månad, där det genomsnittliga beloppet är cirka 2 400 kronor per månad (Pensionsmyndigheten, 2017).

Partistyrelsen anser att dessa nivåer borde höjas. Kristdemokraterna lade därför förslag om att höja BTP så sent som i höstbudgeten 2016/17. En höjning som kommer alla med BTP till del. Det utökade bostadstillägget ger 500 kr mer per månad till ensamstående och 300 kr per månad till sammanboende. Det ger alltså en årlig ökning på mellan 3 600 kr och 6 000 kr.

Det är en mycket kraftfull och betydelsefull höjning som skulle göra stor skillnad i många äldres vardag. Höjningen är så utformad att den kommer alla med BTP till del oavsett hyresnivå. Partistyrelsen inser dock behovet av ökat bostadsstöd och är därmed beredda på att höja taket till motionärens föreslagna 7 300 kr, i takt med att ekonomin så tillåter.

Med ovanstående yttrande avser partistyrelsen föreslå rikstinget att bifalla motion 8:13.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en höjning av bostadsutgiftstaket i bostadstillägget, från 5000 till 7300 kronor i månaden. Höjningen bör ske i den takt ekonomin tillåter och anser därmed motion 08:13 besvarad.

08:14 Pensioneringstidpunkt

När man följer pensionsålderdebatten kan man få en känsla av att vi alla vill samma sak och att vi alla har samma behov. Oavsett om man intar samhällsperspektivet och menar att vi måste arbeta och försörja oss själva längre eftersom medellivslängden ständigt ökar, eller om man intar individperspektivet och försvarar den enskildes rätt till en välförtjänt pension efter ett långt och slitsamt arbetsliv, tycks det som om alla svenskar vill slippa arbeta liksom att alla svenskar sliter ut sina kroppar i arbetet. Det verkar inte finnas några svenskar som trivs med

att arbeta, som stimuleras av de utmaningar som arbetet ger liksom en tillfredsställande känsla av att ”jag behövs” och som gärna fortsätter arbeta efter 61 eller 65 eller till och med 67. Man kan få intrycket av att ingen har tänkt tanken att vi kanske är olika och möjligen har olika preferenser och behov? En undersköterska som börjat arbeta inom äldrevården som 16-åring är förstås i behov av att gå i pension vid 61 års ålder efter 45 år med tunga lyft, det kan ingen ha något emot. Men en akademiker som börjat arbeta först som 30-åring efter många års universitetsstudier (som dessutom bekostats med skattemedel) borde förväntas kunna arbeta till 75 och kanske också vill göra det.

Kroppen är inte utsliten och intellektet utvecklas fortfarande. Många tvångspensionerade akademiker blir deprimerade när deras kompetens inte efterfrågas längre. Det borde vara så vi skall tänka om pensionsålder, att det inte har med biologisk ålder att göra utan hur många år vi var och en av oss förväntas bidra till vårt gemensamma.

Då skulle vi kunna ha en flexibel pensionsålder mellan till exempel 60 och 75, där var och en individuellt bestämmer sin pensioneringstidpunkt. Både samhället i stort och den enskilda individen skulle vara ”vinnare” på ett mer flexibelt pensioneringsupplägg. Färre undersköterskor skulle behöva sjukpensioneras och färre akademiker tvångspensioneras. Samhället tjänar på att dess medborgare mår bättre.

Därför föreslår jag att Rikstinget mot bakgrund av ovanstående förslag arbetar för:

att införa en individuell och flexibel pensioneringsålder som inte beslutas utifrån biologisk ålder utan utifrån antal arbetade år i kombination med arbetsförmåga och därmed förmåga att bidra till vårt gemensamma bästa. Pensioneringsåldern föreslås vara valfri för individen, till exempel under perioden 60 - 75 års ålder.

2017-03-17

Ingrid Ljunggren

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Partidistriktsstyrelsen delar motionärens inställning att pensionsåldern måste kunna anpassas efter varje individs vilja och förmåga att arbeta. Beslutet kan dock inte ligga helt på individen, utan bör tas i samförstånd mellan anställd och arbetsgivare. Om inte samsyn kan nås måste det dock finnas ett lagstöd för den ålder där arbetsgivaren inte längre är skyldig att behålla en anställd och betala dennes lön och andra förmåner. Kristdemokraterna har länge drivit att den lagstadgade pensionsåldern ska höjas från dagens 67 år till 69 år. Lagen är förstås endast ett riktmärke – kommer anställd och arbetsgivare överens finns i praktiken ingen övre gräns. Men att flytta beslutet helt till den anställde för samtliga upp till 75 års ålder anser partidistriktsstyrelsen är att gå för långt. Mot bakgrund av att partiet redan delar motionärens intentioner föreslås emellertid att motionen anses besvarad.

Partidistriktsstyrelsen föreslår rikstinget besluta att:
anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna anser att det är viktigt med en flexibel pensioneringsålder och att den så långt det är möjligt går att anpassa till individens arbetsförmåga. Samtidigt har vi ett gemensamt finansierat pensionssystem som framöver utsätts för demografiska förändringar. Därför har Kristdemokraterna sedan tidigare drivit på för att höja rätten att få jobba till 69 år. Lagen tillåter dock överenskommelser mellan arbetsgivare och arbetstagare, vilket gör att andra pensioneringsåldrar kan bestämmas redan idag. Därmed är arbetsförmåga ofta en del av beslutsunderlaget för individen och arbetsgivaren. Att skapa ett lagstadgat spann i pensionsåldern skulle dock innebära en risk att många pensioneras trots god arbetsförmåga. Att inte utgå från biologisk ålder skulle vara lagmässigt svårt och riskera att skapa en rättsosäkerhet och påtagliga kontroller för att säkerställa likvärdighet i bedömningen mellan individer.

Många vill och kan jobba så länge som till 69 år, men även längre. Att höja pensionsåldern är dock det enkla. Sedan krävs förändringar av viss arbetsmarknadslagstiftning och även att skapa incitament för äldre att stanna kvar längre på arbetsmarknaden. Därför har vi föreslagit dubbla jobbskatteavdrag för 64-åringar och äldre.

Med ovanstående yttrande avser partistyrelsen föreslå rikstinget att avslå motion 8:14

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 08:14.

08:15 Höj garantipensionen!

I vårt land finns det över 200.000 pensionärer som inte klarar att leva ett fullgott liv på sin pension och kan benämnas fattigpensionärer. Dessa blir allt fler, de har kanske inte råd till mat, läkarbesök eller mediciner med en sämre hälsa som följd. Alla människor är unika, de kan ha drabbats av sjukdom eller arbetsskada men de flesta har varit hemma och tagit hand om sina barns uppväxt och bidragit till att bygga upp vårt samhälle. De vill inte be om bidrag utan vill helst klara sig på egen hand.

Vi kristdemokrater vill inte att pension skall beskattas hårdare än inkomst av tjänst. Det handlar om rättvisa och lika behandling som ger ett bättre och tryggare liv för dessa pensionärer. Men vi Kristdemokrater får inte blunda för dem som har det sämst. Ett höjt bostadstillägg hjälper inte alla. Det är ett stort värde i att kunna leva på sin pension istället för på bidrag, det ger bättre självkänsla, trygghet och framtidstro. Några hundralappar i månaden kan betyda så mycket.

I en valrörelse är det viktigt att få med alla och vi blir mer samlade och enade om vi även kan erbjuda pensionärer med enbart garantipension bättre ekonomiska förutsättningar för en trygg och givande ålderdom.

att Vi Kristdemokrater verkar för att höja garantipensionen

2017-02-08

Kaj-Mikael Petersson

Partidistriktet Kronorbergs yttrande:
Partidistriktsstämman föreslår att rikstinget antar motionen.

Partistyrelsens yttrande:
När Alliansregeringen tillträdde 2006 var utanförskapet betydande. Stora grupper stod, trots högkonjunktur, mer eller mindre permanent utanför arbetsmarknaden. Alliansen genomförde stora jobbreformer där jobbskatteavdraget - som gjorde det väsentligt mer lönsamt att arbeta - var bärande. För att reformen skulle bli tillräckligt substantiellt för att bryta utanförskapet, lade vi fokus på drivkrafter för människor att gå från utanförskap till ett arbete eller ökad arbetstid.

Pensionärer fick därför inte del av den stora skattelättnaden. Reformerna var också angelägna för att säkra framtidens pensioner som över tid avgörs av sysselsättningen. För oss kristdemokrater var det dock viktigt att när jobbreformer etablerats steg för steg, sluta skattegapet mellan pension och arbetsinkomst. Alliansregeringen sänkte också, på vårt initiativ, skatten för pensionärer fem gånger med över 16 miljarder – med tonvikt på de lägsta pensionerna och de garantipensionärer motionären särskilt efterlyser höjningar för.

Kristdemokraterna vill alltså helt ta bort skillnaden i beskattning mellan pension och lön. Detta kan läggas till de förslag i form av ekonomiska reformer för pensionärer om 5,7 miljarder som vi kristdemokrater föreslog i vårt budgetalternativ hösten 2016; borttagen särskild löneskatt, fördubblat jobbskatteavdrag från 64 år och höjt bostadstillägg (BTP). Höjningen av bostadstillägget omfattar alla med BTP och uppgår till 500 kr per månad för ensamstående och 300 kr per månad för sammanboende. Det är en ekonomisk förbättring som särskilt träffar de med lägst inkomster. Nämnas bör också att pensionsgruppen - där Kristdemokraterna ingår - just nu gör en översyn av grundskyddet, som bland annat omfattar garantipensionen, i syfte att stärka det. Partistyrelsen är positivt inställd till detta men menar samtidigt att en förstärkning måste ske på ett sätt som garanterar att varje timmes arbete fortfarande lönar sig i pensionskuvertet. Sammantaget menar partistyrelsen att detta är reformer och pågående arbete som alla syftar till att förbättra pensionernas ekonomiska situation, med tyngdpunkt på de pensionärer som har det sämst ställt, och därmed svarar upp mot motionärens önskemål.

Med ovanstående yttrande avser partistyrelsen föreslå rikstinget att besvara motion 8:15.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 08:15 besvarad.

08:16 Kommission för välfärdens framtida finansiering

Sverige står, liksom de flesta andra utvecklade länder, inför ett stort demografiskt samhällsproblem. Vi lever glädjande nog allt längre, men en parallell utveckling är att vår så kallade befolkningspyramid kraftigt har ändrat utseende under det senaste seklet. Idag liknar den närmast ett befolkningstorn.

I början av 1900-talet var en fjärdedel av svenskarna tio år eller yngre samtidigt som mindre än var tionde var 65 år eller äldre. 2013 hade andelen av befolkningen som var yngre än tio år halverats, medan den äldre befolkningsgruppen istället hade dubblerats.

Den så kallade försörjningskvoten visar idag att varje person i yrkesaktiv ålder, utöver sig själv, behöver försörja 0,74 personer som är i åldrarna 0-19 år och 65 år eller äldre. Redan om tio år beräknas denna kvot ha ökat till 0,81. En allt större andel av befolkningen ska försörjas av en allt mindre andel i arbetsför ålder.

Att Sverige under flera år haft en i internationell jämförelse mycket stor asyl- och anhöriginvandring av personer i relativt sett ung ålder pressar i viss mån dessa nyckeltal i motsatt riktning. Det finns dock en betydande risk att detta i praktiken inte har någon reell betydelse – utan att det istället förstärker det demografiska samhällsproblemet – eftersom utomeuropeiskt födda personers etableringsgrad på svensk arbetsmarknad är väldigt låg.

Dessa faktum innebär väldigt stora framtida svårigheter för vårt välfärdssystem och våra pensioner. Hur ska dessa kunna hålla den nivå befolkningen räknar med och samtidigt finansieras på ett trovärdigt sätt och utan chockhöjda skatter – om 10, 20 och 50 år? Trots dessa frågors helt kritiska karaktär för vår samhällsmodell diskuteras de alltför sällan, faktabaserat, i samhällsdebatten.

Kristdemokraterna – som ett ansvarstagande parti – borde kunna ta täten i dessa för framtiden så viktiga frågor. Men för det krävs en ordentlig genomgång av både läget och vilka tänkbara lösningar som finns.

att Kristdemokraterna verkar för att det tillsätts en kommission för välfärdens framtida finansiering. Denna kommission skulle få som uppgift att utreda hur vår välfärd kan finansieras i framtiden, med utgångspunkt i nuvarande och framtida befolkningsläge, pensions- och socialförsäkringssystemens utformning, pensionsåldern, hur incitament kan skapas för att äldre ska stanna kvar längre på arbetsmarknaden, hur yngre kan komma in tidigare på densamma, hur familjepolitiken kan utformas för att hjälpa till att möta det demografiska samhällsproblemet, migrationen, kommunsektorns ekonomi och andra lämpliga faktorer.

att Kristdemokraterna verkar för att det tillsätts en kommission för välfärdens framtida finansiering i enlighet med motionens intentioner.

2017-02-02

Aron Modig, Christian Carlsson, Felix Arnstedt, Eric Dicksson

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Motionen är väl underbyggd och den problematik som ligger i den demografiska utvecklingen, tillsammans med utvecklingen inom t ex hälso- och sjukvårdsområdet med allt större möjligheter att göra allt fler insatser, motiverar kraftfulla åtgärder med syfte att lösa finansieringen av välfärden i fortsättningen. Man behöver bara

"skumma" innehållet i den senaste s k Långtidsutredningen för att förstå motionens intentioner. Frågan är av den digniteten att tillsättandet av en särskild kommission definitivt är motiverad.

Partidistriktsårsmötet anser att en kommission som ska ta sig an uppgiften men inte behöver detaljstyras.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget besluta att avslå attsats ett och anta attsats två.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna driver en politik för att stärka finansieringen av framtida välfärd. En politik där fler arbetar och kan göra det längre, är helt avgörande både för enskildas ekonomi och välbefinnande, men också för samhällsekonomin och välfärdens utveckling i stort. Kristdemokraterna har en politik för fler jobb och vi ska fortsätta att utveckla den för att ta fram fler förslag som både stöttar dem som behöver komma in på arbetsmarknaden, ger företag möjlighet att anställa fler och som förbättrar möjligheterna att förlänga arbetslivet. Vi söker löpande nya politiska lösningar för att ha svar på många av de utmaningar som motionärerna nämner i motionen. Sådana lösningar och förslag lämnar vi exempelvis i våra budgetmotioner i riksdagen.

Partistyrelsen håller alltså med motionärerna om vikten av denna fråga, men anser inte att frågorna lyfts bäst via en kommission i Riksdagen. Dels finns det gott om underlag från olika utredningar, exempelvis från SKL och Pensionsåldersutredningen, som kan användas för att ta fram politiska förslag. Dels riskerar också en så omfattande kommission i Riksdagen att leda till att regeringspartier hänvisar politikutveckling och reformbehov till den dag kommissionen släpper sina förslag. Det riskerar alltså att bli en bromskloss i utvecklingsarbetet. Därför anser vi inte att varken ett detaljerat förslag till kommissionsinnehåll eller kommission som företeelse är rätt väg för att lösa dessa utmaningar.

Frågeställningen är en av de största framtidsutmaningarna för politiken och partistyrelsen kommer självklart att prioritera den högt. Vi gör det genom att arbeta fram betydande reformförslag inom angelägna områden. Men att partiet nu ska verka för en parlamentarisk kommission kring detta anser vi inte vara rätt lösning.

Med ovanstående yttrande avser partistyrelsen föreslå rikstinget att avslå motion 8:16.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 08:16.

08:17 Minska ränteavdragen

En reform som gör att ränteavdraget används till amortering samtidigt som avdragsrätten successivt minskas är bra för både hushållens ekonomi och det finansiella systemets stabilitet. Sveriges glödheta bostadsmarknad orsakas av ett utbudsunderskott på bostäder, historiskt sett mycket låga räntor och ett generöst

ränteavdrag. Den snabba prisutvecklingen gynnar dem som är i slutet av sin boenderesa och de som kan kliva av och realisera vinsten. Dessutom är dagens situation mycket gynnsam för ägarna av Sveriges banker.

Låt oss slå fast att den som är satt i skuld inte är fri och att skulder därför bör betalas. Och om de inte kan betalas av i sin helhet så åtminstone amorteras till en betydligt lägre risknivå. Hushållens höga belåning utgör ett hot mot samhällets finansiella stabilitet. Med lärdom från den svenska bankkrisen på 1990-talet och nuvarande kriser i Europa vet vi att samhället är alltför beroende av ett fungerande finansiellt system för att tillåta det att haverera.

Riskbilden för de enskilda bankerna är därför på en betydligt lägre nivå än för samhälle och individ. Notan vid en eventuell krasch kommer ofrånkomligen att landa i knät på Sveriges skattebetalare.

Allt fler förespråkar ett avskaffande av ränteavdraget. Detta då den statliga subve ntionen av räntekostnaden av naturliga skäl bidrar till ett högre prisläge. Du säljer till ett högre pris men får samtidigt betala ett högre pris vid ditt nya bostadsköp. Vinnaren är varken säljaren eller köparen utan främst långivaren.

Problemet vid ett plötsligt avskaffande av avdragsrätten är att det drabbar hushållens ekonomi. För vissa mycket hårt. Det blir en form av ekonomisk omfördelning av ganska stora proportioner.

Det är dock svårt att kompensera dessa hushåll. Statsfinansiella verktyg är till sin utformning trubbiga och har svårt att träffa rätt på individuell basis. Ytterligare en effekt är att förmågan att amortera försämras. Den höga belåningen består därmed och hushållen har ett sämre ekonomisk utgångsläge vid ett eventuellt prisfall eller högre ränteläge. Sverige behöver därför en politik med åtgärder som mildrar både prisuppgång och belåning. För att på sikt inte riskera hushållens finansiella stabilitet är det nödvändigt att ränteavdraget avvecklas för att kunna kyla av prisutvecklingen.

Vi vill ha ett system där ränteavdraget används till amortering samtidigt som avdragsrätten successivt minskas under en femtonårsperiod. Effekten för hushållen blir ett minskat konsumtionsutrymme vilket för vissa kan vara svårt, men samtidigt minskar riskbilden för hushållen på längre sikt liksom påfrestningarna på det finansiella systemet. Nedfasningen av avdragsrätten behöver ske under en längre tid så att påverkan på marknaden och hushållens ekonomi blir så begränsad som möjligt.

Den föreslagna modellen ger stabilare planeringsförutsättningar för både långivare och låntagare. Förutsägbarhet ger trygghet och stabilitet. Målet är att de privata lånen ska minska och att hushållen därigenom ska ges möjligheten att själva klara av eventuell framtida ekonomisk turbulens.

Samtidigt som detta görs bör man också genomföra regelförändringar för hyresmarknaden och förändra regelverket för nybyggnation. Sverige har till skillnad från andra länder ett gynnsamt läge – vår prisökning beror inte enbart på billiga

krediter utan även på ett lågt utbud. Det ger oss handlingsmöjligheter som vissa av våra europeiska vänner inte har haft. Det är under dessa tider med låga räntor som möjligheten finns att göra nödvändiga justeringar av systemet.

Med anledning av ovan anförda yrkar undertecknad på att Kristdemokraternas riksting beslutar

att kristdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning där möjligheten att successivt trappa ner ränteavdragen beaktas enligt intentionen i motionen.

2017-03-18

Björn-Owe Björk

Partidistriktet Uppsala läns yttrande:
Partidistriktsstämman beslutar
att behandla motionen trots att den inkommit för sent
att skicka vidare till rikstinget utan eget yttrande

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 08:18.

08:18 Skatteväxla ränteavdrag mot sänkt inkomstskatt

Ränteavdragen har av OECD, EU och en rad ekonomer pekats ut som en viktig förklaring till de skenande svenska bostadspriserna, men också till de växande obalanserna som finns på svensk bostadsmarknad. Genom ränteavdragen får hushållen rätt att dra av upp till 30% av räntekostnaden, vilket ger enskilda möjlighet att låna mer än de annars skulle haft råd med.

Hög skuldsättning skapar obalanser och ökar sårbarheten för hela samhällsekonomin när räntorna stiger. Enskilda hamnar dessutom lättare på obestånd om något oväntat händer. Ett sjukdomsfall eller arbetslöshet är allt som kan krävas för att ett hushåll ska få svårt att fullgöra sina betalningar, och därmed måste sälja den underliggande tillgången – som allt som oftast också är familjens hem. Sker det i en vikande marknad räcker tillgången ibland inte betala skulden, vilket i värsta fall leder till skuldsättning för livet. Åtskilliga hushåll fick uppleva en sådan situation under den stora finanskrisen i Sverige i början på 1990-talet.

Kristdemokraterna är ett parti som anser att dygder och goda värderingar lägger grunden till ett gott samhälle. Till centrala dygder hör flit och tålamod, men även måttfullhet och uthållighet. Frågan är hur pass väl det svenska systemet med inkomstskatter och avdrag idag bidrar till en god dygdetik?

Ser man till de svenska inkomstskatterna så premierar de knappast flit och uthållighet. Enligt en rapport från Timbro har de svenska marginalskatterna återigen seglat iväg till att bli världens högsta. Bland 31 avancerade ekonomier i studien är den genomsnittliga högsta marginalskatten 58%, att jämföra med Sveriges 75%. Sverige står även ut bland våra nordiska grannländer, t ex får en höginkomsttagare i Norge eller Danmark behålla upp till 40% mer av en löneökning än sin svenska motsvarighet.

Svenska skattebetalare har istället förhållandevis generösa avdrag för räntekostnader. Med nuvarande regler kan en privatperson göra ett avdrag på 30% på räntekostnader upp till 100 000 kronor per år, därefter medges avdrag på 21%. Med nuvarande räntenivåer kan en privatperson alltså låna bortemot 8 miljoner kronor med fullt ränteavdrag, något som normalt kräver en mycket hög inkomst.

Kristdemokraterna har tidigare uttalat sig positivt till att avskaffa värnskatten, och även till att sänka den statliga inkomstskatten. Någon finansiering har dock inte presenterats, utan det hänvisas svepande till ”när utrymme uppstår”. Det är tyvärr en orimlig hållning om man anser att dagens marginalskatter är skadliga för samhällsutvecklingen, och att ett avskaffande skulle betala sig över tiden genom att fler människor utbildar sig, tar ansvar och arbetar mer.

Genom successivt sänkta tak för ränteavdraget skulle ett finansiellt utrymme kunna frigöras som kan användas till att sänka den statliga inkomstskatten. Enligt de beräkningar som finns så är det huvudsakligen hushåll med hög ekonomisk standard som utnyttjar ränteavdragen. Nettoeffekten av en sådan skatteväxling skulle för det stora flertalet alltså kunna bli noll, men med skillnaden att arbete kommer att löna sig lite mer och lån kommer att löna sig lite mindre. Sammantaget skulle det ha en positiv effekt för den som är strävsam och arbetar framför den som tar stora lån.

Jag yrkar på att Kristdemokraterna ska verka för

att den statliga inkomstskatten ska sänkas för att premiera fler att utbilda sig, arbeta och ta större ansvar i arbetslivet.

att en sänkt inkomstskatt finansieras genom att ränteavdragen stegvis görs mindre gynnsamma för höginkomsttagare.

2017-02-14

Stefan Svanström

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Motionären föreslår en skatteväxling i form av sänkt inkomstskatt som finansieras med sänkta ränteavdrag för hushåll med bostadslån. Partidistriktsstämman anser det vara riktigt och viktigt att sänka inkomstskatterna, dels för låg- och medelinkomsttagare dels de skadliga marginalskatterna som nu höjs rejält i och med frysningen av brytpunkten i den statliga inkomstbeskattningen. Detta är dock lika viktigt oavsett vad som händer med ränteavdraget. Det är möjligt att det är rätt att trappa av ränteavdraget men vi vill inte redan nu låsa oss fast vid denna modell. Det vore dessutom ett misstag att villkora sänkta inkomstskatter med lägre ränteavdrag. Det finns i sig ingen logisk koppling mellan dessa skatter som det skulle göra ifall exempelvis reavinstskatten vid bostadsförsäljning skulle finansieras med hjälp av sänkta ränteavdrag. Det är ovanligt att finansiering för olika skattesänkningar på det sättet öronmärks i en budget. Det ska också tilläggas att stora förändringar i ränteavdragen drastiskt skulle kunna påverka många familjers och hushålls ekonomier på ett negativt sätt vilket skulle kunna få negativa följder för bland annat samhällsekonomin.

Partidistriktsstämman anser därför att första att-satsen besvaras med hänvisning till att partiet redan idag bedriver den politiken samt att andra att-satsen avslås.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 8:17 samt 8:18:
De kraftigt stigande bostadspriserna är en potentiell risk för den finansiella stabiliteten i Sverige. Prisutvecklingen har fått bolånestocken och skuldsättningen som följer att växa kraftigt, vilket gör att statens åtaganden för ränteavdraget riskerar stiga när räntorna stiger. Det innebär att statens kostnad för att vidhålla ränteavdraget kan undergräva reformutrymmet på andra områden. Vi delar således motionärernas problembild över bostadsmarknaden och de baksidor som finns med dagens konstruktion av ränteavdraget. Samtidigt har det också möjliggjort för människor med lite kapital att få en bättre chans in på bostadsmarknaden. Därför är det en delikat balansgång mellan för- och nackdelar.

Motionärerna vill avskaffa ränteavdraget, utifrån två olika modeller. I motion 8:17 framgår att motionären vill se en avtrappning under en 15-årsperiod och att ränteavdraget istället används till amortering. I motion 8:18 är intentionen att ränteavdraget skatteväxlas mot lägre inkomstskatt. Båda idéerna bär intressanta resonemang på en förändring av ränteavdraget.

Det är viktigt att poängtera att ett förändrat ränteavdraget får konsekvenser på hushållens inkomster och på skattesystemets utformning. Ränteavdraget är en del av skattesystemet för både inkomst av kapital och tjänst. Det är därför viktigt med en grundlig analys av ränteavdraget och beskattningen av kapital och tjänst, innan detaljerna i en sådan förändring kan bestämmas.

Vi menar dock att inriktningen i ett sådant förslag går att bestämma. Tidpunkten för att minska ränteavdraget är bättre idag. Det finns färre argument än tidigare som stödjer idén om ett ränteavdrag på 30 procent. Nya lägre beskattningsformer för kapital minskar symmetrin i skattesystemet, som varit en bärande pelare tidigare. Förväntat lägre jämviktsränta än historiskt minskar också räntebördan för de som har brist på kapital.

Ena motionens förslag om att utöka amorteringarna bedömer vi inte som rätt lösning, eftersom hushållen nyligen fått ett amorteringskrav att hantera. Ett system med sänkt inkomstskatt ger delvis träffsäkerhet i kompensationen till hushållen. Sänkt ränteavdrag slår på alla med lån, men olika grupper drabbas olika hårt. Exempelvis är barnfamiljer en grupp med ofta stort boende och höga utgifter. Därför är det viktigt att denna grupp också kompenseras vid minskat ränteavdrag.

Sammantaget bedömer vi därför att ränteavdraget långsiktigt bör sänkas till förmån för en inkomstskattesänkning, tillsammans med ett utökat ekonomiskt stöd till barnfamiljer, där inkomstskattesänkningen och det utökade stödet till barnfamiljer motsvarar det nedtrappade ränteavdraget. På så vis går det att kompensera de grupper som påverkas mest av ett sänkt ränteavdrag, samtidigt som vi låter människor behålla mer av sin lön och stärker drivkrafterna till arbete. För att nå de barnfamiljer, som ofta bor i större bostäder, bör vi utöka det ekonomiska stödet till barnfamiljer i den takt det anses behövas. Eftersom inkomst av tjänst, och inte bara kapital, ligger till grund för ränteavdraget, är det möjligt att kompensera via skatt på

arbete. Utöver det är det rimligt att sänka taket för fullt ränteavdrag från dagens 100 000 kr. En nedtrappning bör således ske genom både en nedtrappning av procentsatsen i ränteavdraget och av taket. Det är dock viktigt att de inkomstökningar som en nedtrappning av ränteavdragen medför inte används som något allmänt reformutrymme. Nedtrappningen bör ske långsamt och förutsägbart för att värna trygghet i boendet. En blocköverskridande överenskommelse om detta är önskvärd.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att uppdra till partistyrelsen att verka för att ränteavdraget sänks samtidigt som en inkomstskattesänkning görs och det ekonomiska stödet till barnfamiljer utökas för att kompensera de hushåll som påverkas, och därmed anse motion 8:17 och 8:18 besvarade.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att ränteavdraget sänks samtidigt som en inkomstskattesänkning och det ekonomiska stödet till barnfamiljer utökas för att kompensera de hushåll som påverkas och anser därmed motion 08:17 besvarad samt och anser därmed motion 08:18 besvarad.

08:19 Beskattning av bostad vid försäljning

Säljer du din bostad ska du deklarera försäljningen året efter det år du skriver under köpekontraktet och eventuell vinst måste beskattas även om man har skaffat sig dyrare bostad. Om man till exempel har sålt en bostadsrätt för en miljon kronor och gjort en vinst på 200 000 kronor så ska detta beskattas även om man köpt en ny bostad som överstiger försäljningssumman på den gamla bostaden man hade. Detta gör att många kan överväga att inte flytta på grund av fördyrning av månadskostnaderna till följd av lån på den nya bostaden man har flyttat till. Av denna anledning kan flyttkarusellen på bostadsmarknaden hämmas och fler familjer tvingas att bo trångt eller att äldre bor i för stora hus. Det finns säkert många andra skäl till varför man inte bör beskattas vid en försäljning av hus när man köper dyrare bostad.

Med anledning av detta vill jag föreslå rikstinget att ge partistyrelsen i uppdrag

att verka för att beskattning av eventuell vinst vid försäljning upphör om man har köpt dyrare bostad än den summa man fick vid försäljning av sin gamla bostad.

2017-01-24

Katarina Gustavsson

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen beskattning av bostad vid försäljning.

Partistyrelsens yttrande:
Det är uppenbart att bostadsmarknaden är dysfunktionell. Det har under lång tid byggts för lite bostäder och bristande rörlighet på bostadsmarknaden har förvärrat utbudsproblemet. Bristande rörlighet är ett betydande problem och en del av orsakerna står att finna i skatternas utformning.

Vi håller därmed med motionären i att beskattning av vinster på bostäder kan försvåra och hämma försäljning av bostäder. I detta fall är de så kallade flyttskatterna ett problem.

Motionären vill dock lösa detta genom att skjuta upp all beskattning så länge nästa bostadsköp är dyrare än tidigare bostad. Det är en koppling som är problematisk av ett par anledningar. Förslaget innebär ett kraftigt incitament att alltid köpa en dyrare bostad, eftersom person A som köpt för x kronor alltid kan undvika skatten genom att senare betala x+1 kronor. Förslaget innebär alltså i praktiken att det oftast kommer bli billigare att betala mer för bostaden än att aktivera reavinstskatten, vilket sannolikt skulle leda till allt högre bostadspriser.

Förslaget skulle också slå hårdast mot de som behöver krympa sina kostnader, av skäl som exempelvis att anpassa sig till en ny livssituation. De som köper en mindre (oftast billigare) bostad kommer vara de som tvingas till beskattning. Utöver detta finns makroekonomiska risker, eftersom generella boprisfall skulle kunna utlösa betalning av reavinstskatt för en stor del av bostadsägarna som vill sälja, vilket sannolikt skulle förvärra ett negativt makroekonomiskt event, som en ekonomisk recession.

Kristdemokraterna menar istället att vi behöver ändra reglerna kring flyttskatterna på ett statsfinansiellt ansvarsfullt sätt, som inte skapar otrygghet i boendet. Vår bild är att det inte är storleken på skatterna som är huvudproblemet, utan tidpunkten när de tas ut. Uppskovsbegränsningen gör att man kanske behöver skatta av ett stort belopp när man flyttar och köper ett nytt boende, vilket också kan höja månadskostnaden.

Det upplevs som problematiskt att behöva betala skatten där och då och inte kunna skjuta in hela beloppet i den nya bostaden. Därtill blir räntan på uppskovet en kostnad som man inte har om man bor kvar i stället för att flytta. Allt detta bidrar till att personer inte flyttar från boenden som egentligen inte passar.

För att komma till rätta med detta problem menar vi att det bör genomföras en, ur staten sett, kostnadsneutral reform som bygger på följande:

Taket för uppskov gällande reavinstskatten tas bort om man köper ny bostad. Även betalningen av räntan på uppskovet ska kunna skjutas på framtiden vid köp av ny bostad. På så sätt tvingas inte vinsten vid försäljningen fram till beskattning, vilket innebär att en stor del av den bristande rörligheten som orsakas av skatter vid flytt kan elimineras.

I stället betalas såväl reavinstskatt som uppskovsränta när personen inte längre gör något uppskov. Det sker exempelvis när personen flyttar till hyresrätt, till särskilt boende eller om personen avlider.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 8:19.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 08:19.

08:20 Bank-id

Man kan använda sitt bank-ID för att sköta bankärenden, deklarera mm , men inte om man vill ansöka om hjälp när man har funktionella hinder.

Att söka parkeringstillstånd, färdtjänst, ledsagning mm kräver att du har dator, skrivare förmåga att fylla i blanketter, har kuvert, porto och kan ta dig till en brevlåda och posta detta.
Det är som mest krångligt för de i samhället som borde ha mest nytta av att saker är så enkla som möjligt , och där vårt digitaliserade samhälle skulle kunna vara en tillgång, på olika sätt beroende på den enskildes förutsättningar.

att verka för att det utreds om fler tjänster kan göras med hjälp av bank-ID framförallt för att förenkla för funkitonshindrade enligt ovanstående text , tex färdtjänst, ledsagning mm

2017-03-03

Britt-Mari Brynielsson

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Det privat drivna Bank-id är ett samarbete mellan en handfull svenska storbanker och är idag ett mycket populärt verktyg för att identifiera sig digitalt via mobil eller dator. Över 6 miljoner svenskar använde mobilt Bank-id under inledningen av 2017 och 2,5 miljon använder traditionellt Bank-id på kort. Antalet användare ökar kraftigt och allt fler tjänster använder sig därför av bank-id. Med den utvecklingen är det sannolikt att allt fler tjänster som kräver identifiering kommer anpassa och ansluta sig till Bank-id:s tjänster.

Vi ställer oss positiva till att tjänster, som Bank-id, används i de fall där det kan underlätta för medborgarna i deras kontakt med offentliga myndigheter, utan att tumma på exempelvis rättssäkerheten. Men i den typ av service som motionären nämner är det mer ändamålsenligt att motionärens krav om utredning riktas mot den ansvariga förvaltningen. Det är i detta fall kommunens förvaltning som ansvarar för att anpassa processerna utifrån medborgarnas vilja. Det är således mer ändamålsenligt att myndigheter och kommun och landsting utreder denna fråga än att Kristdemokraterna utreder vilka tjänster som ska göras via Bank-id. Däremot har partistyrelsen i grunden en positiv inställning till att det ska gå att e-legitimera sig för fler välfärdstjänster och avser därför att verka för att fler sådana ska kunna inkluderas.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att Kristdemokraterna bör verka för att välfärdstjänster i större utsträckning ska kunna nås via e-tjänster med hjälp av Bank-ID och därmed anse motionen besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att välfärdstjänster i större utsträckning ska kunna nås via e-tjänster med hjälp av Bank-ID. och anser därmed motion 08:20 besvarad.

08:21 Rättvis moms för välfärdstjänster

Tyvärr är dagens system för mervärdesskatt på många sätt djupt orättvist. Samma förskole- eller äldreomsorgsverksamhet får helt olika skatteregler beroende på om den som äger byggnaden eller driver verksamheten är ett företag, en förening, en kommun eller en annan offentlig myndighet. Med hjälp av s.k. ”Ludvika-moms” kan kommunerna, till skillnad från många andra aktörer, dra av moms. I pengasystem och liknande ska den kommun eller det landsting som köper tjänsten kompensera för momseffekterna utifrån en schablon, vilket gör att den som utför tjänsten kan bli över- eller underkompenserad utifrån omständigheterna. Det här är inte rimligt. När kommuner väljer vem som ska utföra en tjänst ska det inte vara momsspecialiserade skattejuristers utlåtanden som ska vara avgörande utan frågor om kvalitet och pris. Kristdemokraterna är ett parti som alltid stått upp för valfrihet. Men vill vi göra välfärdssektorn till en rättvis och likvärdig miljö där det är de bästa idéerna och verksamheterna som får utvecklas behöver vi förändra momsreglerna så att alla aktörer får likvärdiga villkor. Jag yrkar:

att partistyrelsen verkar för statlig utredning tillsätts med syfte att skapa likvärdiga momsvillkor för alla aktörer i välfärdssektorn, oavsett om de drivs i form av ett företag, en förening, en kommun eller en annan offentlig myndighet.

2017-01-23

Karl Henriksson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet instämmer i motionens intention om att driftsformen inte ska medföra skattenackdelar för vissa juridiska former. Olika aktörer bör behandlas likvärdigt och bedömas utifrån de tjänster som ska utföras utan att vissa driftsformer missgynnas.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Systemet med kommunskattekonto, s.k. Ludvikamoms, handlar i korthet om att kommuner och landsting har rätt att söka ersättning från staten för ingående moms, vilket i praktiken innebär att staten betalar tillbaka delar av momsinbetalningarna. När en kommun köper tjänster av ett privat företag ska kommunen betala tillbaka moms till företaget.

Huruvida kompensationen fungerar likvärdigt från kommun och landsting till privata företag är inte utrett. Det är upp till varje kommun att inom ramen för det kommunala självstyret hantera frågan om återbetalning till de aktörer som omfattas av momsreglerna. Vissa kommuner bakar in momsen i elevpengen som går till den privata aktören. Andra kommuner lägger ut den som andel av hur stor den privata respektive offentliga delen är av skola, vård och omsorg.

Grundproblemet med Ludvikamomsen och tillhörande momsregler är dock att kommuner och landsting är momsbefriade sedan skattereformen 1991 och att det inte finns någon generell avdragsrätt sedan Sveriges inträde i EU. Det innebär att offentliga aktörer är undantagna moms, medan privata företag inte omfattas av samma undantag. Det snedvrider konkurrensen och ger de offentliga aktörerna en ekonomisk särställning på marknaden. SKL har i rapporten "Kommunernas moms- ett häfte om kommunkontosystemet" påpekat baksidorna med nuvarande system; ” Det finns alltså ett incitament för kommunen att minimera den ingående momsen genom att producera i egen regi. Momsreglerna ger således upphov till en konkurrenssnedvridning.”

Kristdemokraterna har länge varit drivande i att öppna upp offentliga välfärdssektorer för fristående aktörer. Valfrihetsreformen är en sådan. Det gör att allt mer momsbetalningar flödar mellan offentliga och privata aktörer, vilket ökar behovet av likvärdiga villkor och rättvisa momsbetalningar.

Momsbefrielsen av offentliga aktörer är i dagens situation strukturellt problematisk och det borde vara rimligt att utreda systemets funktionalitet utifrån dagens förutsättningar.

Därför anser partistyrelsen att systemet med momsbefrielse för offentliga aktörer bör utredas så att lika villkor gäller för alla aktörer. Det innebär att utredningen bör ta sikte på att utreda hur offentliga aktörer ska omfattas av samma lagstiftning som de privata för att uppnå likvärdighet. Skulle momsbefrielsen försvinna- försvinner också behovet av Ludvikamomsen.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att bifalla motionen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 08:21.

08:22 Ompröva inflationsmålet och Riksbankens självständighet

Som inledning till finanskrisen 2008 hade fastighetspriser och bankernas kreditgivning under en följd av år närmast exploderat i USA. Samma mönster kan ses i stora delar av den ekonomiskt utvecklade världen och Sverige är inget undantag. För att komma till rätta med finanskrisen och stimulera ekonomin har världens centralbanker under åtta år tillämpat extremt låga räntor och därigenom också stimulerat kredittillväxten ännu mer.

Man har med andra ord långsiktigt underblåst skuldsättningen för att kortsiktigt lindra krisens verkningar. Detta trots att det är själva skuldberget som var en av finanskrisens tydligaste kännetecken. Det är ungefär som att försöka släcka en brasa genom att hälla bensin på den. Jag har länge varit orolig för den effekt Riksbankens minusränta får för den finansiella stabiliteten i Sverige. Det som gav mig inspiration och slutligen fick mig att fatta pennan var en genomläsning av SvD journalisten

Andreas Cervenkas bok ”Vad gör en bank?”. Sveriges Riksbank har ett inflationsmål på 2%. När målet formulerades var Sverige en höginflationsekonomi och 2% målet var en en spärr för att hålla inflationen nere. Inflationsbekämpning var det överordnade målet i den ekonomiska politiken. Ingen hade då kunnat ana att Riksbanken 20 år senare skulle ha det omvända problemet, nämligen att trots en extremt expansiv penningpolitik med historiskt låga räntor lyckas man inte pressa upp inflationen till målet.

De extremt låga räntor Sverige har idag brukar förknippas med djup recession och inte med den högkonjunktur Sverige haft de senaste åren. Det är förmodligen ekonomiskt vansinne att med extrem lågräntepolitik pressa upp inflationen till 2% när ekonomin ändå utvecklas väl. Det leder bara till en enorm kredittillväxt och skenande fastighetspriser och därtill följande finanskris. Skillnaden mot den förra finanskrisen är att nästa finanskris förmodligen kommer att bli värre då de underliggande problemen med skuldberget inte åtgärdats utan snarare medvetet förvärrats genom lågräntepolitiken. Dessutom kommer lågräntepolitiken om den består att på sikt erodera våra framtida pensionsutbetalningar då pensionsförvaltarna har en stor del av kapitalet satsat i numera lågavkastande räntepapper.

Med stor sannolikhet behöver Sverige en bättre balanserad penningpolitik och Riksbankens mål måste breddas genom att ekonomisk stabilitet, långsiktig ekonomisk tillväxt och sysselsättning måste ges lika hög prioritet som målet om 2% inflation. När vi efter nästa finanskris beskådar dess verkningar på det omgivande samhället i form av den populism som vi redan ser dra fram genom stora delar av västvärlden som en farsot är det förmodligen få som är beredda att stämma upp i ett fyrfaldigt leve för att vi åtminstone nådde målet om 2% inflation. Det är både tydligt och önskvärt att det brådskar att lägga om politiken på detta område. Även om tvåprocentsmålet och Riksbankens självständighet historiskt har tjänat oss väl är det vanskligt att utkämpa morgondagens krig med gårdagens metoder. Nästa finanskris rycker närmare för var dag som går.

Jag yrkar därför:

att rikstinget uttalar att inflationsmålet på 2% ska göras mer flexibelt och att mål om varaktigt hög och jämn sysselsättning och tillväxt ska ges samma tyngd som inflationsmålet.

att rikstinget uttalar att det överordnade målet för penningpolitiken ska vara finansiell stabilitet.

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att utreda om det finns skäl att minska riksbankens oberoende och ställa den under en högre grad av parlamentarisk kontroll.

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att utveckla en ekonomisk politik där den överhängande risken för en ny finanskris till följd av lågräntepolitiken bemöts med relevanta förslag.

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att arbeta fram bostadspolitiska förslag i syfte att få till stånd en fungerande bostadsmarknad.

att rikstinget i ovanstående uppdrag särskilt ber partistyrelsen att beakta ränteavdragens och hyresregleringens roll för en väl fungerande bostadsmarknad.

att rikstinget ifall ovanstående att satser avslås ger partistyrelsen i uppdrag utarbeta en plan för hur pensionssystemet ska klara de långsiktiga påfrestningarna till följs av lågräntepolitiken.

2017-01-29

Mattias Eriksson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
En parlamentarisk kommitté har tillsatts i december 2016 som fram till mitten av 2019 ska göra en översyn av det penningpolitiska ramverket och riksbankslagen. Inom kommitténs arbete kommer många av de frågor som motionären lyfter att behandlas, bl a Riksbankens ansvar för finansiell stabilitet, Riksbankens institutionella oberoende, samt den demokratiska granskningen av Riksbanken och penningpolitiken. Även frågan om intervall på inflationsmålet kommer vara högst aktuell givet den utveckling som motionären hänvisar till. Det finns goda skäl för, och mycket forskning som betonar vikten av, en fristående Riksbank. Utan en fristående Riksbank kan frestelsen bli stor för politiker att finansiera reformer "via sedelpressarna", något som snabbt driver upp inflationen. Forskning pekar också på att även centralbanker som endast har ett uttalat inflationsmål de facto även tar hänsyn till andra aspekter, såsom sysselsättning. Man ska komma ihåg att Sverige är ett litet land som i hög grad påverkas av vad som sker internationellt. Det är alltså svårt att föra en penningpolitik som helt bortser från den lågräntepolitik som förts i stora delar av västvärlden sen finanskrisen. Sverige är i sammanhanget inte en isolerad ö. Som politiker är det viktigt att försöka se helheten - där inte bara penningpolitiken utgör en del, utan också finanspolitiken och politik som löser de strukturella problem vi ser bl a på bostads- och arbetsmarknaden. Med det ovan anförda föreslår partidistriktsårsmötet att motionen ska anses besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Riksbankens verksamhet och måluppfyllnad har debatterats flitigt sedan finanskrisen 2008. Efter den ekonomiska krisen har Riksbanken och centralbanker i de flesta utvecklade länder haft svårigheter att uppnå sina inflationsmål och därmed haft ett behov av att sänka styrräntan (reporäntan) till rekordlåga nivåer. I syfte att stimulera tillväxt har även köp av statsobligationer genomförts, vilket sänker räntan på längre löptider.

I ljuset av detta har också flertalet ekonomer börjat diskutera verkanskraften i låga och negativa styrräntor, samt om ett inflationsmål på 2 procent per år är rätt utifrån dagens makroekonomiska miljö. Delvis på grund av detta har en parlamentarisk kommitté tillsatts under 2016 som fram till mitten av 2019 ska granska det penningpolitiska ramverket och Riksbankslagen. Kommittén kommer behandla bland annat Riksbankens ansvar för finansiell stabilitet, Riksbankens institutionella oberoende, inflationsmålet och andra penningpolitiska spörsmål.

I kritiken mot Riksbanken är det dock viktigt att komma ihåg att den, oavsett inflationsmål, påverkas starkt av andra centralbankers räntepolicy. I det här fallet

innebär det främst att den europeiska centralbanken (ECB) styr räntemiljön som Riksbanken verkar inom. Dessutom är inflationen i en ekonomi med världshandel beroende av inflationen i de länder Sverige handlar med. Det är därmed inte givet att Riksbanken, oavsett medel, kan uppnå sitt inflationsmål när omvärlden har samma problem. I alla fall inte på kort-och medellång sikt.

Riksbanken för redan idag ett flexibelt inflationsmål och tar hänsyn till sysselsättning och tillväxt, trots att inflationsmålet är överordnat. I Riksbankslagen står det att Riksbanken ska verka för prisstabilitet, vilket konkretiserats som 2 procents prisökningar per år. I förarbetena till Riksbankslagen står också att Riksbanken ska stödja den ekonomiska politiken i syfte att uppnå hållbar tillväxt och hög sysselsättning. För att uppnå detta har Riksbanken uttalat att de för en flexibel inflationsmålspolitik, där inflationen kan pendla kring målet över tid. Att däremot, som motionären vill, jämställa målen om sysselsättning och tillväxt med inflationsmålet (som är ankaret i penningpolitik) anser vi är en väl långtgående förändring, eftersom Riksbanken redan idag tar hänsyn till detta.

Finansiell stabilitet är också redan idag en del av Riksbankens uppdrag. Avdelningen för finansiell stabilitet (AFS) hos Riksbanken jobbar med just dessa frågor, i syfte att övervaka och analysera stabiliteten i betalningsväsendet.

Oberoende är också en central del i centralbankernas arbete. Påverkas Riksbanken av politiska intressen i sitt löpande arbete, riskerar inflationsmål och andra mål att bli underordnade, eftersom penningpolitiken kan vara mycket kraftfull för att uppnå ekonomisk påverkan i samhällsekonomin. Kristdemokraterna anser därför att Riksbanken ska fortsätta vara oberoende.

Kristdemokraterna för idag en hållbar och ansvarstagande ekonomisk politik. Konsekvenserna av lågräntepolitiken är svåra att ringa in, men eftersom belåning blir relativt billig, anförs det att skulduppbyggnaden till del beror på den låga räntan. I de obalanser som riskerar uppstå på exempelvis bostadsmarknaden har Kristdemokraterna presenterat och medverkat till förslag som stärker amorteringarna och ökar kraven på bankerna i syfte att minska belåningen. Vi vet inte exakt hur nästa kris ser ut och det är därför svårt att bara ha en politik i syfte att undvika den förra krisen. Istället gäller det att politiskt minimera risken genom att undvika förslag som spär på risktagande, asymmetrier i system och s.k. moraliska risker (moral hazards).

Kristdemokraterna för också idag en bostadspolitik som syftar till en bättre bostadsmarknad. Genom kortare byggprocesser, förändrade flyttskatter, minskade detaljregleringar och förändrat strandskydd.

Motionären vill slutligen ge partistyrelsen i uppdrag att utarbeta en plan för hur pensionssystemet ska klara påfrestningarna av lågräntepolitiken. Staten ställer upp vilka riktlinjer som ska gälla för placeringarna i pensionssystemet, utifrån de makroekonomiska förutsättningarna. De förvaltande fondernas styrelser beslutar sedan om hur dessa riktlinjer ska materialiseras och kan revidera dessa utifrån förutsättningarna. I detta fall genom att exempelvis öka på andelen aktier i portföljen. PPM-fonden Ap7 såfa har också anpassat sig genom att förändra

placeringsreglerna; dels genom ökad andel småbolag och tillväxtmarknader, dels minska riskerna för volatila aktiemarknader genom att sänka den belåning som fonden historiskt haft. Kristdemokraterna tar dock löpande del av de statliga bedömningarna av pensionssystemet och är inte främmande om förändringar behöver göras som en konsekvens av lågräntepolitiken.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första, tredje och sjunde att-satsen, samt att besvara andra och fjärde till sjätte att-satsen i motion 8:22.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad, att avslå tredje attsatsen, att anse fjärde attsatsen besvarad, att anse femte attsatsen besvarad, att anse sjätte attsatsen besvarad samt att avslå sjunde attsatsen i motion 08:22.

08:23 Låt allmänheten ta del av ett minskat statligt ägande

Svenska staten är fortfarande en betydande ägare av företag. Enligt den senaste årsredovisningen hade staten 49 hel- eller delägda bolag under sin förvaltning, med sammanlagt 163 000 anställda. Det sammanlagda värdet beräknas vara omkring 450 miljarder kronor.

Statliga ägande utgör ett allvarligt ingrepp i den fria marknaden. Genom att staten både agerar ägare och sätter regelverket för viktiga produkt- och tjänstemarknader uppstår intressekonflikter som riskerar att drabba andra på marknaden verksamma företag med privata ägare. Genom sin dubbla roll kan staten hamna i lägen där den både agerar spelare på planen och domare i matchen.

Kristdemokraterna verkar sedan tidigare för att det statliga ägandet ska minska. Under regeringsperioden 2006-
2010 ansvarade den dåvarande kommun- och finansmarknadsministern, tillika andre vice partiordförande, Mats Odell för att förvalta och avyttra sex statligt ägda bolag, vilket inbringade omkring 120 miljarder kronor till statskassan strax innan finanskrisen bröt ut 2008.

Nästa gång Kristdemokraterna kommer i regeringsställning bör partiet verka för att samtliga kvarvarande statliga bolag med kommersiella uppdrag som verkar på konkurrensutsatta marknader görs aktuella för försäljning.

En idé som då bör prövas är att låta allmänheten få möjlighet att förvärva de tillgångar de idag indirekt är delägare av. En utredning under förre Nordea-chefen Hans Dahlborg har tidigare föreslagit att det statliga ägandet samlas i ett förvaltningsbolag som görs fristående från regeringskansliet. Därmed kan förvaltningen av bolagen ges en större självständighet, och kommersiella beslut fattas utan större politiska överväganden.

Detta bolag skulle kunna skapas genom att staten sätter upp ett fondbolag, dit de statliga ägda företagen förs över. Staten avyttrar därefter andelar i fonden till allmänheten och andra utomstående, i den takt som anses lämpligt givet marknadsförutsättningarna.

Genom att låta allmänheten och andra utomstående förvärva andelar av det statliga ägandet kan staten successivt minska sin ägarandel, samtidigt som de enskilda tillgångarna görs redo för försäljning till långsiktiga ägare. Fonden får därmed större frihet att avgöra när det är rätt tillfälle att avyttra tillgångar, i vilken omfattning tillgångar ska avyttras, samt om det ska finnas delägande som kvarstår i fondens ägo. På det sättet skulle den agera som många andra fonder på marknaden i syfte att maximera avkastningen för andelsägarna.

Detta vore en bra lösning för skattebetalarna, samtidigt som det skapar investeringsmöjligheter för enskilda som tror att den statliga bolagsportföljen kan få ett större värde i privat ägo.

Jag yrkar att kristdemokraterna ska verka för

att det kvarvarande statliga ägandet av kommersiella företag på konkurrensutsatta marknader avyttras så snart det är praktiskt möjligt

att som ett första steg i avyttringen samla det statliga ägandet i ett ägarbolag som övertar regeringskansliets roll som förvaltare av de statligt ägda företagen

att allmänheten tillåts förvärva andelar i det statliga ägarbolaget

att ägarbolaget ges full frihet att utveckla och avyttra de ägda bolagen på det sätt som ger största möjliga nytta för statskassan och andelsägarna

att staten successivt avvecklar sitt ägande i ägarbolaget

2017-02-13

Stefan Svanström

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Partidistriktsstämman delar motionärens inställning att statligt ägande utgör ett ingrepp i den fria marknaden. Det faktum att staten idag äger ett femtiotal bolag för miljardvärden har också kritiserats av Riksrevisionen (i en rapport från januari 2017) som anser att staten äger för många bolag. Av granskningen framkommer att det saknas motiv för staten att äga och driva flera bolag. Enligt riksdagen ska staten bara äga bolag om det är motiverat av andra skäl än att skapa ekonomiskt värde. Under Alliansens tid i regeringsställning och med Mats Odell i spetsen som dåvarande kommun- och finansmarknadsministern avyttrades sex statligt ägda bolag, vilket inbringade omkring 120 miljarder kronor till statskassan strax innan finanskrisen bröt ut 2008.

Staten ska ägna sig åt kärnverksamhet och tydligt kunna motivera om och varför vissa bolag behöver vara statligt ägda. Det kan handla om att värna folkhälsan genom att äga Systembolaget men om det inte finns ett samhällsintresse bör inte staten äga bolag.

Partidistriktsstämman anser att Kristdemokraterna nästa gång partiet är i regeringsställning och avyttra kvarvarande statliga ägandet av kommersiella företag på konkurrensutsatta marknader så snart det är praktiskt möjligt.

Partidistriktsstämman föreslår rikstinget besluta:
att bifalla den första att-satsen och att avslå att-sats 2 till 5

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna anser att statens ägande ska begränsas eftersom statens främsta roll är att sätta spelregler och vara domare på en i övrigt fri marknad. Ett viktigt instrument för att värna rätten till ägande är således att minska statens ägande av företag och slå vakt om möjligheten för enskilda personer att driva företag på områden där det offentliga traditionellt haft ensamrätt på produktionen.

Endast på marknader som inte lämpar sig för fri konkurrens eller där det finns särskilda sociala hänsyn att ta och som inte låter sig regleras, bör företag ägas och drivas av staten. Därför har Kristdemokraterna också medverkat till att avyttra statligt ägda bolag och även under denna mandatperiod sagt ja till avyttringar. Men så länge staten äger bolag, måste politiker i regeringen vara ansvariga för ägandet och ägarstyrningen. Skulle bolagen samlas under ett ägarbolag som övertar dess roll, skulle också ansvariga politiker bara kunna hänskjuta ansvaret på ägarbolaget. Det anser partistyrelsen vore olyckligt.

Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att besvara första att-satsen samt avslå andra till femte att-satsen i motion 8:23.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen, att avslå tredje attsatsen, att avslå fjärde attsatsen samt att avslå femte attsatsen i motion 08:23.

08:24 Utökad omfattning av RUT-avdraget

Att rengöra och underhålla gravstenar/gravvårdar är kostsamt. Det sura nerfallet i kombination med allt varmare vintrar gör att tillväxt av mossor ökar kraftigt. Mossorna fortsätter att växa ner till 0 grader Celsius. Rengöring av gravstenar, speciellt för liggande stenar krävs för att få en estetiskt tilltalande kyrkogård och vilorum för när och kära. Stående stenar har också allt mer en tendens av att falla och utgör därmed en fara för de som arbetar och besöker kyrkogårdarna runt om i vårt land. Det är de anhörigas ansvar att underhålla gravvårdarna och svara för kostnaderna som underhållet för med sig.

För att alla, inklusive vi äldre, skall kunna orka med detta så behövs ett RUT-avdrag för gravvård därför förslår jag

att Kristdemokraterna i riksdagen verkar för ett RUT-avdrag för vård och underhåll av gravvårdar.

2017-02-18

Curt Arnaryd

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:
Motionen bifalles.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären anför att ett RUT-avdrag bör införas för att underlätta gravskötsel.

Kristdemokraterna har idag ett förslag om ett breddat RUT-avdrag. I det förslag partiet lagt finns två ledande principer; att det ska finnas en mångfald av utövare inom den bransch avdraget gäller samt att utförandet ska ske i eller med koppling till hemmet.

Gravskötsel sker på mark som ägs och eller förvaltas av Svenska kyrkan. För detta erbjuder kyrkan olika tjänster för skötsel, med allt från grundläggande underhåll till mer avancerade tjänster som plantering av säsongens växter och löpande underhållsavtal för att hålla den sista viloplatsen fin och i värdigt skick. Detta är alltså något som sker i en aktörs regi och tjänsterna är inte konkurrensutsatta då de sker på privatägd mark. Därför blir ett RUT-avdrag problematiskt då det skulle bli ett direkt gynnande av en enskild aktör.

Vidare så har partiets förslag till breddning av RUT-avdraget grundat sig i att tjänsterna ska ske i direkt eller indirekt koppling till hemmet. Våra förslag som flyttjänster, matlagning i hemmet, IT-tjänster sker i hemmet. Vårt förslag om tvätteritjänster sker visserligen utanför hemmet, men, det är en tjänst för tvätt av textilier tillhörande hemmet.

Således skulle ett RUT-avdrag gå emot båda de principer som hittills väglett framtagandet för vilka branscher RUT-avdraget ska gälla, därför yrkar partistyrelsen avslag till motionen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 08:24.

08:25 Ändra reglerna för beräkning av A-kassegrundande inkomst

Det finns alldeles för många personer som inte har arbete. En del av dem har ersättning från A-kassa eftersom de tidigare haft anställningsinkomst som kvalificerade dem för A-kasseersättning.

Det förekommer att arbetslösa som har A-kasseersättning, erbjuds arbete, men med sämre lönevillkor än den anställning de hade tidigare. De kan oroas över vad som händer med deras A-kasseersättning om de antar ny anställning med sämre lönevillkor än de hade tidigare. Om den nya anställningen skulle sluta med en ny arbetslöshetsperiod så medför den nya anställningen nytt beräkningsunderlag för A-kasseersättningen och därmed minskad ersättning.

Det borde finnas ett bättre skyddsnät så att ovanstående konsekvens elimineras eller begränsas. Ett sätt skulle kunna vara att införa alternativ beräkningsgrund som t.ex. innebar att beräkningsgrunden räknades på de tre senaste årens inkomster och att ”ny” A-kasseersättning skulle vara det för individen förmånligaste alternativet. Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag:

att Kristdemokraterna i Riksdagen aktivt verkar för att införa alternativa beräkningsgrunder i Akasseersättningen så att de som redan uppbär ersättning vågar ta en ny anställning och därigenom ökar sina möjligheter att få en visstidsanställning.

2017-02-01

Bo Claesson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet instämmer i motionärens förslag om alternativ beräkningsgrund för A-kassa ersättning. Detta förslag kan främja att arbetslösa kan ta arbeten med även sämre lönevillkor utan att riskera försämrad ersättning ifall man blir arbetslös igen. Med nuvarande system avstår personer att ta arbeten med sämre villkor och för att inte riskera sämre A-kassa och hamnar istället i längre utanförskap.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
För den som är arbetslös och har ersättning från a-kassan gäller följande vid en ny anställning.

Om den nya heltidsanställningen pågår kortare tid än 1 år och den ersättningssökande återkommer som arbetslös inom 365 dagar får personen fortsätta på samma villkor som gällde innan anställningen. Om personen arbetar längre än ett år räknas den dagpenninggrundande inkomsten om med utgångspunkt från det senaste årets arbete och inkomster. Det krävs alltså ett helt års heltidsarbete för att ersättning från a-kassan ska sänkas om man haft lägre lön i sitt senaste arbete.

För den som blivit utförsäkrad och uppfyllt villkoren för en ny 300-dagarsperiod fungerar det så att personen antingen behåller sin tidigare dagpenninggrundande inkomst och får 65 procent av den, eller mottar 80 procent av det senaste arbetets inkomster.

Den som är arbetslös förväntas anstränga sig för att bryta sin arbetslöshet och ta alla erbjudna lämpliga arbeten. Ett arbete anses inte vara lämpligt om lönen understiger den a-kassa man får med 10 procent.

Skulle det vara så att man får flera anställningar som är kortare än ett år och är arbetslös med a-kassa däremellan behåller man sina villkor så länge man har dagar kvar på sin ersättningsperiod (300/450 dagar). Motionärens förslag på en treårig beräkningsperiod skulle fungera ungefär på samma sätt. Risken är dock att den blir krångligare att administrera med många intyg. Motionärens lösning lämnar också obesvarade frågor, tex om den arbetslöshetsersättning som betalats ut under treårsperioden ska räknas med eller räknas bort. I ljuset av ersättningsperioden framstår inte treårsberäkningen som främjande för vare sig flexibilitet eller för den enskildes inkomst.

Med ovanstående yttrande vill partistyrelse föreslå rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 08:25.

Partistyrelsens förslag till beslut:

08:01, 08:02 samt 08:03 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 08:01 besvarad, att anse motion 08:02 besvarad samt att anse motion 08:03 besvarad.

08:04, 08:05, 08:06 samt 08:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 08:04, att avslå motion 08:05, att avslå motion 08:06 samt att avslå motion 08:07.

08:08, 08:09 samt 08:10 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 08:08 besvarad, att avslå första attsatsen samt att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att krav ställs på bankerna till att tillhandahålla lösningar för kontanthantering som når hela landet och anser därmed andra attsaten besvarad i motion 08:09 samt att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 08:10.

08:11 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 08:11.

08:12 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 08:12 besvarad.

08:13 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en höjning av bostadsutgiftstaket i bostadstillägget, från 5000 till 7300 kronor i månaden. Höjningen bör ske i den takt ekonomin tillåter och anser därmed motion 08:13 besvarad.

08:14 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 08:14.

08:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 08:15 besvarad.

08:16 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 08:16.

08:17 samt 08:18 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att ränteavdraget sänks samtidigt som en inkomstskattesänkning och det ekonomiska stödet till barnfamiljer utökas för att kompensera de hushåll som påverkas och anser därmed motion 08:17 besvarad samt och anser därmed motion 08:18 besvarad.

08:19 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 08:19.

08:20 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att välfärdstjänster i större utsträckning ska kunna nås via e-tjänster med hjälp av Bank-ID. och anser därmed motion 08:20 besvarad.

08:21 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 08:21.

08:22 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att anse

andra attsatsen besvarad, att avslå tredje attsatsen, att anse fjärde attsatsen besvarad, att anse femte attsatsen besvarad, att anse sjätte attsatsen besvarad samt att avslå sjunde attsatsen i motion 08:22.

08:23 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen, att avslå tredje attsatsen, att avslå fjärde attsatsen samt att avslå femte attsatsen i motion 08:23.

08:24 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 08:24.

08:25 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 08:25.

Motioner - Kapitel 9
REGIONALT, TRAFIK OCH BOSTAD

9. REGIONALT, TRAFIK OCH BOSTAD

Partistyrelsens inledning

Alla människor ska oavsett bostadsort kunna få del av samhällets grundläggande sociala rättigheter, offentlig service och ges rimliga förutsättningar att försörja sig. Regionalpolitikens främsta uppgift är att bidra till utvecklingen av livskraftiga regioner i hela landet. Arbetet med att åstadkomma regional utjämning och utveckling i Sverige är angeläget för att hela Sverige ska leva. En stor del av landets befolkning bor i områden med brist på bostäder, brist på arbetskraft, höga boendekostnader och överbelastade transportsystem. Samtidigt bor många människor i inlands- och glesbygdskommuner som har motsatta problem.

Arbetslöshet, tomma bostadsområden och minskade skatteintäkter skapar obalans och försämrad livskvalitet. För att vända trenden för den svenska glesbygden krävs tillväxtfrämjande åtgärder. Att offentlig och kommersiell service upprätthålls och att satsningar görs på infrastruktur också på landsbygden är nödvändigt för att trygga förutsättningarna för boende och företagande.

Kristdemokraternas syn på kommunikationer och inriktning av transportpolitiken har två utgångspunkter – utvecklat välstånd och miljöhänsyn. Bra kommunikationer är en förutsättning för att vårt land ska kunna utveckla välståndet, öka sysselsättningen och tillväxten. För ett land som Sverige har transporterna särskilt stor betydelse. Sverige är ett glest befolkat land med långa avstånd. Transporterna belastar dock miljön och därför måste insatser hela tiden göras för att minska de skadliga utsläppen. Den långsiktiga hållbarheten förutsätter att de mest miljövänliga alternativen utvecklas. Järnvägens och sjöfartens ställning behöver stärkas samtidigt som fossila bränslen successivt fasas ut.

Kristdemokraterna anser att infrastrukturinvesteringar är av den allra största betydelse för Sveriges utveckling. I vår tid ställs ökade krav på rörlighet på arbetsmarknaden. För att bibehålla tillväxt och sysselsättning är det nödvändigt att öka den radie inom vilken det är möjligt att arbeta. Orterna måste knytas samman på ett bättre sätt än idag. Underhållet av vägnätet måste fortsatt förbättras. Detta gäller även enskilda vägar. Snabba järnvägsförbindelser krymper avstånden mellan olika regioner och möjliggör pendling för arbete och studier, samt gör det möjligt för den boende ute i landet att resa till de större städerna över dagen. En fortsatt satsning behövs för att upprätthålla en acceptabel standard på banhållning/fordonspark, vilket är nödvändigt bl.a. för att förhindra förseningar och upprätthålla kapaciteten för tyngre transporter.

Sjöfarten spelar en viktig roll i det svenska transportsystemet, inte minst för vår utrikeshandel. Antalet svenskflaggade fartyg har minskat och Kristdemokraterna arbetar för att konkurrenskraften för den svenska sjöfartsnäringen ska stärkas.

En kristdemokratisk bostadspolitik vilar på sex hörnstenar. Den första är det sociala hänsynstagandet som går som en röd tråd genom hela den kristdemokratiska politiken. Till människans grundläggande behov hör att ha någonstans att kalla sitt

hem. Vi måste trygga bostadsförsörjningen åt alla. Den andra är en strävan åt att ge alla människor och familjer ökad frihet att själva få bestämma över större delar av sin vardag. Den tredje är en strävan att skapa en marknad med sunda spelregler och med långsiktigt förutsägbara villkor för bostadsbyggandet. Den fjärde hörnstenen är det personliga ägandet. Den som äger sitt hem känner generellt sett ett större ansvar för sitt boende och upplever också större delaktighet Den femte hörnstenen är förvaltarskapstanken. Det vi bygger i dag och imorgon kommer att stå i 50-100 år framöver. I detta ryms såväl miljöaspekter som vikten av en arkitektur och stadsplanering som skapar bestående värden, trygghet och är hållbar. Den sjätte hörnstenen är förbättrade tillväxtförutsättningar. Brist på bostäder ger brist på arbetskraft och hämmar tillväxten. Till bilden hör också att boendet är en viktig del av samhällsekonomin, men också av största betydelse för enskildas ekonomi. Därför är bostadspolitikens utformning också central för den ekonomiska politiken.

På längre sikt gynnas all bostadsproduktion av goda marknadsförutsättningar och långsiktigt förutsägbara villkor. Nya byggsubventioner riskerar att snedvrida konkurrens och fördyra byggandet. En framgångsrik bostadspolitik måste vidta åtgärder som förbättrar rörligheten på bostadsmarknaden, kortar tiden som det tar från idé till färdigt hus och leder till ett smartare och effektivare utnyttjande av de bostäder vi redan har.

Sverige behöver avsevärt höja sin bostadsproduktion, av såväl hyresrätter, bostadsrätter, ägarlägenheter som småhus. Det finns grundläggande strukturproblem på den svenska bostadsmarknaden som gör att byggandet släpar efter efterfrågan. Det kan endast åtgärdas genom att målmedvetet angripa hindren på bostadsbyggandets hinderbana i form av till exempel krångliga och tidskrävande planprocesser, långa överklagandetider, svårtydbara bullerregler, byggregler m.m.

Utbyggnad av modern elektronisk kommunikation öppnar möjligheter för decentralisering och flexibilitet. Hela Sverige ska garanteras en fullgod tele- och postservice. Staten har ansvar för att utbyggnaden sker med regionalpolitisk hänsyn, även om merparten av denna bör ske undermarknadsmässiga former. Det krävs en långsiktig och konsekvent IT-politik för att inte företag ska avstå från investeringar.

09:01 Landsbygden skall leva

Det talas i rikspolitiska sammanhang allt som oftast om vikten av att ha en levande landsbygd. Nu rådande landsbygdspolitik visar på något helt annat. USA har ett s.k. Rostbälte med staden Detroit som sinnebild. Sveriges Rostbälte kan jämställas med vår försummade landsbygd.

Exempel: Öland med sin långsmala form har av många liknats vid ett Sverige i miniatyr där Norra Öland är ”Ölands Norrland” och en bofast befolkning som sakta men säkert tvingas bort som följd av avsaknad av handfast landsbygdspolitik. Orsak blir utarmad bygd med låg åretruntsysselsättning. Undantag inpendling av arbetskraft under ett per tre turistiska sommarmånader.

För sådär 50-60 år sedan fanns det i trakten av Byxelkrok ungefär 100 bosatta helårsanställda. Den största industrin hade med än 50 anställda. Idag finns färre än 10 helårsanställda inom samma område. Situationen är inte unik om man ser sig omkring på Sveriges landsbygd. Landsbygden skall leva, ett uttryck myntat av det rikspolitiska skrået, vad står det för? Många landsbygdsbor ställer sig frågan vad som menas men utan att få adekvata svar. Sneglar man lite på vårt grannland Norge så ser boendet och sysselsättningen på landsbygden helt annorlunda ut än på landsbygden i Sverige. Varför lyckas Norge men inte Sverige? Är det månne något med den rikspolitiska viljan som saknas i Sverige?

Jag besökte 2015-2016 en av de 4-5 högskolor som utbildar planerare och planarkitekter här i Sverige. Kunde då konstatera att i högskolans glättiga program i A4-format för hugade studenter talade man om STADENS BEHOV vid pass 14 tillfällen, men inte en enda gång om LANDSBYGDENS BEHOV. Vid konfrontation, varför landsbygden inte gavs plats för något behov blev svaret, att det hade man inte tänkt på. Som medborgare och motionsställare finns snart sagt inget annat ord rörande landsbygdens tillstånd än ordet FÖRFÄRANDE.

Det är hög tid att ta lärdom från vårt broderland Norge! Kan Norge kan Sverige bara vilja får komma till tals.

att Kristdemokratiska partiet som en av sina hjärtefrågor, utöver partiets goda familjepolitik (som de flesta tar för givet) att också driver frågan för landsbygdsutveckling genom att aktivt verka för införandet av en liknande landsbygdspolitik som i Norge. Anm. Det kan antas att Kristdemokratin, påp goda grunder har sin flest trogna tillskyndare på landsbygden. I en tid av långa opinionssiffror bör partiet vara lyhörd för landsbygden väljarstöd.

2017-02-12

Arne Sjögren

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Vi tror att en levande landsbygd är en önskan som står högt på listan för de flesta invånare i vårt land. När det däremot kommer till konkreta åtgärder för landsbygdens bevarande, går åsikterna isär. Eller kanske det mer är en fråga om brist på handlingskraft från politiskt håll, något som motionsställarna lyfter fram. Vi menar att det trots allt i många stycken saknas en medvetenhet om att landsbygden behöver staden och vice versa. Det är dessutom av största vikt att en stat hålls samman, så att levnadsvillkoren och möjligheten att utvecklas är något så när likvärdiga. Det senare är inte minst viktigt ur en demokratisk synpunkt. Många rapporter från bland andra OECD har påtalat de här förhållandena som allvarliga problem för Sverige.

Partiet har en tydlig landsbygdspolitik och partidistriktsårsmötet delar motionsställarnas synpunkt att Kristdemokraterna bör intensifiera arbetet med landsbygdspolitiken och då gärna ta lärdomar från inte minst grannlandet Norge.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna inser värdet av en levande landsbygd och har konkreta förslag för att uppnå detta.

Utmaningarna för Sveriges landsbygder är stora och situationen ser väldigt olika ut beroende på vem som tillfrågas. Den skånska landsbygdsbon möter inte helt oväntat andra utmaningar än den som bor i Norrlands inland. Några landsbygdskommuner lyckas med att bryta vikande befolkningskurvor, andra kommuner åker fortfarande nedåt på den demografiska rutschkanan. Det politiken kan göra är att ge de bästa förutsättningarna, att stödja idéerna, främja ett starkt civilsamhälle, bidra till att forma ett gott förvaltarskap, förbättra kommunikationerna, underlätta företagandet och ta bort regelverk som missgynnar landsbygderna. Men i grund och botten måste förändringarna främst komma från dem som lever sin vardag på landsbygderna.

Det finns många komponenter som är viktiga för att göra en bygd levande. Två av de viktigaste är skolan och affären. Vi har ett gemensamt ansvar för att dessa bägge institutioner kan leva kvar. Kommunen har ansvaret att finansiera och kvalitetssäkra skolan, men inte per automatik att driva den. För affärens fortlevnad krävs något annat – precis som vilket annat företag som helst drivs lanthandeln på sina egna förutsättningar. Vårt ansvar som konsumenter blir att handla lokalt, om vi vill att butiken ska leva vidare. Men det finns uppgifter som en lanthandel kan sköta på uppdrag av det offentliga – den möjligheten borde fler få upp ögonen för. På detta sätt kan knutpunkten i bygdens gemensamma liv bli ännu starkare. I arbetet med detta har landsbygdernas och näringarnas intresseorganisationer viktiga roller att spela men inte minst måste kommuner och även regioner se dessa möjligheter och ta vara på dem.

Jordbruket är inte vilken näring som helst, dess uppdrag går långt utöver livsmedelsproduktion. Det ger ett mervärde till hela vårt land i form av aktivt miljöarbete - och kulturbevarande. Landets jordbruksföretagare bidrar konkret till det långsiktiga förvaltarskapet som är en central del av Kristdemokraternas ideologi. De miljö- och landskapsvårdande insatser som sker genom jordbruket är kollektiva nyttigheter som ger förutsättningar för en levande landsbygd även utanför jordbrukssektorn.

Ingen vet idag hur behoven kommer att se ut i framtiden, men ett är säkert; vi och våra barn kommer att gynnas av att vi vårdar våra åkrar, ängar och skogar. På ett eller annat sätt har de varit efterfrågade förr, är det idag och kommer vara det i framtiden. I en tid då många känner pressen att få livspusslet att gå ihop, behövs platser som ger oss möjligheter till avkoppling, tillfälle att ägna oss åt vår hälsa och våra prioriteringar. Det finns en rik potential för svensk landsbygd att vara en viktig del i arbetet med hälsa och friskvård. Det är angeläget att företag som vill satsa på grön rehabilitering och friskvård ges förutsättningar för detta i hela landet.

Företagandet är grunden för landsbygdens utveckling. Kristdemokraterna driver i riksdagen flera förslag för att förbättra företagsvillkoren. Partiet har föreslagit en översyn av de finansieringsmöjligheter som i dag finns beträffande privatpersoners, företags och andra aktörers möjligheter att investera i lokal företagsutveckling. Andra konkreta förslag är att minska regelbördan för företagande generellt och i

synnerhet inom jordbruket och fisket, samt att se över skattesituationen för besöksnäringen.

Jordbruket och de andra gröna näringarna är grunden för företagandet på landsbygden. Kristdemokraterna arbetar på flera fronter för att stärka det svenska jordbrukets konkurrenskraft. Att EU-ersättningarna betalas ut i rätt tid och att regelverken förenklas är viktiga delar i detta. Kristdemokraterna driver också värnandet av äganderätten. Kristdemokraterna motsätter sig oproportionerliga ingrepp i skogsägares rådighet över sin mark och protesterar även mot myndigheters övernitiska arbete vad gäller att förhindra utnyttjandet av den mot småskalig vattenkraft och andra äldre småskaliga dammanläggningar.

Även på landsbygderna ska medborgarna kunna förvänta sig skydd av polisen. Därför vill Kristdemokraterna ge kommuner möjlighet att finansiera poliser. Vi har också föreslagit att regeringen ska låta utreda ett system för nedskrivning av studieskulder för den som bor i eller flyttar till stödområde A.

Tillgången till bredband är en oerhört viktig fråga för både boende och näringsverksamhet på landsbygderna. Kristdemokraterna kämpar hårt i riksdagen för att alla ska ha rätt till en hög prestanda. Vi motsätter oss Telias pågående nedmontering av kopparnätet innan det finns fungerande alternativ för de drabbade abonnenterna. Partiets företrädare har också i den parlamentariska landsbygdskommittén drivit på detta.

Kristdemokraterna engagerar sig också för att landsbygderna ska ha tillgång till god offentlig och kommersiell service. Vi föreslår att myndigheter samlas i servicecentra och att regelverken ses över för att förbättra samverkan mellan offentliga och kommersiella aktörer för att åstadkomma en god service i hela landet.

Kristdemokraterna har också varit pådrivande i de förslag som den parlamentariska landsbygdskommittén lämnade våren 2017. I detta arbete har också gjorts jämförelser med Norge och lärdomar har dragits, samtidigt som vi kan konstatera att det finns stora skillnader i grundförutsättningarna för politiken, bland annat EU-medlemskapet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 09:01 besvarad.

09:02 Ursprungsmärkning av råvaran vid serveringar inom regioner/landsting och kommuner

Den ökande antibiotikaresistens i världen är oroväckande och klassas av FN som ett av de stora hoten mot folkhälsan idag.

Antibiotikabehandling av djur i tillväxtbefrämjande syfte är en av orsakerna till den explosiva resistensutvecklingen. Sverige är ett föregångsland i denna sak och förbjöd redan 1986 antibiotika till djur i tillväxtbefrämjande syfte och införde även

ett kontrollsystem för att tillse att lagen efterlevs. Först 2006 förbjöds detsamma i EU men kontrollsystem saknas i de flesta länder för att garantera att lagen efterlevs.

Det är viktigt att gynna de köttproducenter som efterlever de lagar vi har kring antibiotika och djur, men även hantering och de miljöaspekter som hör till denna verksamhet.

Världsnaturfonden har i en utmärk utgåva 2016 rekommendationer från vilka länder det är lämpligt att upphandla kött från. Guiden finns på både webb och applikation. Det är viktigt för konsumenten att veta varifrån köttet kommer för att kunna göra ett aktivt val.
Jag yrkar på:

att kristdemokraterna aktivt driver frågan om att köttprodukter som upphandlats av kommun och landsting/regioner och serveras vid dess olika verksamheter skall på menyerna uppge köttråvarans ursprungsland.

2017-03-25

Lars-Erik Olofsson

Partidistriktet Jämtlands yttrande:
Partidistriktet bifaller motionen samt beslutar att den skickas till rikstinget

Partistyrelsens yttrande:
Konsumenters efterfrågan och köpvilja är i stor grad styrande för de livsmedel vi idag konsumerar och vilka som säljer bäst. Kristdemokraterna anser att politiken inte ska tvinga konsumenten till särskilda val men däremot säkerställa att information finns tillgängligt för dem som är engagerade och underlätta möjligheten att själv välja mat som är bra för hälsa och miljö. Detta kan exempelvis ske genom tydlig och lättillgänglig information i form av miljömärkningar som nyckelhålet och ursprungsmärkningar, konsumentupplysningstjänster, produktinformation i butiker samt webbaserad information. Detta möjliggör för konsumenter och andra aktörer att göra ansvarsfulla val av produkter och tjänster och att ställa om till mer hållbara livsstilar.

Den offentliga sektorn har en stor möjlighet att påverka villkoren för företag på landsbygderna via upphandlingen av livsmedel. I Sverige har vi höga djurskyddsnormer och regler som garanterar livsmedlens kvalitet. Det är vi stolta över och så ska det fortsätta att vara. Men i konkurrensen på EU:s inre marknad med länder som i flera fall knappt uppfyller de absoluta minimikraven för god djurhållning är det viktigt att den offentliga sektorn tar sitt ansvar och inte endast låter lägsta pris få råda. Med en offentlig upphandling som tydligt värderar god livsmedelskvalitet, god djurhållning och liten miljöpåverkan kan skolelever, äldre och vårdtagare få en bra kost, och svenska livsmedelsföretag får bättre möjligheter till lönsamhet. Den finska regeringen beslöt nyligen att samma krav som ställs på landets bönder ska ställas vid upphandling. Kristdemokraterna har i riksdagen föreslagit att Sverige bör inspireras av det finska exemplet.

Även konsumenter som serveras mat inom de offentliga verksamheterna – såsom

skola, vård och omsorg – bör ha information om matens ursprung. Partistyrelsen anser att motionen är en bra konkretisering av partiets intentioner.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 09:02.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

09:03 Snart öppnas rätt fönster för att utveckla el-vägen

En sista sträcka av E18 mellan Västerås och Köping ska inom kort byggas om till 4-filig motorväg. Trafikplanarbete pågår.

Enligt Trafikverket:
"Vägen är en av få delar som inte är utbyggd till motorvägsstandard på sträckan mellan Örebro och Stockholm. Det innebär lägre framkomlighet än resten av E18."

”De föreslagna åtgärderna bedöms ge en väg som medför bättre förutsättningar för den regionala utvecklingen.”

Samtidigt tecknades nyligen ett avtal mellan Sverige och Tyskland för att utveckla el-vägar. Ansvaret i Sverige för samarbetet ligger hos Trafikverket.Västmanland är starkt förknippat med export och världsledande kompetens inom energi, automation och fordonsindustri. Ett exempel är utvecklingen av biogas.

Just nu är hamnarna i Västerås och Köping under stark utveckling vilket innebär att transporter till och från hamnområdena kan förväntas öka. Grannlänet Örebro å sin sida profilerar sig inom logistik. E18 är en viktig länk mellan dessa två tillväxtområden inom automation, energi och logistik.

Just nu öppnar sig ett fönster för att utveckla el-vägar och ett hållbart transportsystem i samband med ett redan planerat motorvägsbygge - i ett strategiskt riktigt område. Genom att göra förberedande arbete då motorvägen vid Köping ändå byggs kan tillfället tas till vara för att samtidigt utveckla vägens funktionalitet och skapa ett hållbart transportsystem för framtiden. På så vis kan regional utveckling gå hand i hand med hållbar utveckling för Sverige och världen. Mot bakgrund av detta föreslår vi

att partistyrelsen verkar för att E18 mellan Västerås och Örebro ingår i kommande nationellt arbete av utvecklingen av el-vägar.

2017-03-25

Malin Gabrielsson, Lars-Axel Nordell, Mats Westerlund, Larry Söder

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
Motionärerna lyfter fram möjligheterna att låta den ombyggnad till motorvägsstandard av E18 mellan Västerås och Örebro som planeras även inkludera ombyggnad till el-väg.

El-vägar är en relativt ny vägform i Sverige, med den 22 juni 2016 invigs teststräckan av elvägen på E16 i Sandviken. Därmed är Sverige ett av de första länderna i världen som genomför tester med elkraft för tunga transporter på allmän väg.

Utvecklingen av alternativa drivmedel gå mycket snabbt, att inkludera E18 mellan Örebro och Västerås in el-vägs nätet är en framtidsinriktad satsning som bidrar till ett hållbarare transportinfrastruktur i Mellansverige.

Kristdemokraterna i Örebro län föreslår att motionen bifalls

Partidistriktet Västmanlands yttrande:
Årsmötet beslutar enhälligt att bifalla motionen samt sända den vidare till Rikstinget

Partistyrelsens yttrande:
På en el-väg kan tung trafik koppla upp sig mot en el-ledning och därigenom få energi som driver fordonet. Detta skapar möjlighet för el-drift av tunga vägtransporter.

I juni 2016 invigdes en teststräcka av el-väg på E16 vid Sandviken i regi av Region Gävleborg. På denna teststräcka får eldrivna lastbilar sin kraft genom att en strömavtagare på lastbilshyttens tak matar ner strömmen till en elhybridmotor i lastbilen. En andra teststräcka finns utanför Arlanda i regi av konsortiebolaget eRoadArlanda. På denna sträcka laddas fordonet under resan genom en elskena i vägbanan. Detta försök pågår sedan 2016 på en avlyst sträcka och planen är att tekniken ska demonstreras i verklig trafik under år 2017. Försöken beräknas vara avslutade 2018.

Kristdemokraterna anser att transportsystemet snarast behöver ställas om från fossilberoende till fossiloberoende. Eldrift spelar redan idag en växande roll i omställningen till ett fossiloberoende transportsystem.

Partistyrelsen anser att Sverige bör ligga i framkant och att det är naturligt att el-vägar etableras för att knyta samman vårt land. Försöken med el-vägar bör utvärderas och Trafikverket bör planera för hur el-vägar ska byggas vidare. Den sträcka motionen tar upp är intressant, men Partistyrelsen anser inte att rikstinget på förhand bör peka ut vilka vägsträckor som ska elektrifieras först.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad i motion 09:03.

09:04 Höjt glesbygdsavdrag på fordonsskatt

De som idag bor på landsbygden får ett avdrag på 32 kr/månad på fordonsskatten. Avdraget bör höjas till 100 kr/månad. Bidraget måste höjas för att ge befolkningen möjlighet att bo och verka på landsbygden.

Bilen är en nödvändighet för landsbygdens överlevnad. Ett höjt avdrag går direkt till de som fortfarande bor kvar på landsbygden och borde gynna en framtida inflyttning.

att Kristdemokraterna aktivt driver frågan om ettökat bilskatteavdrag för de som bor på landsbygden så att det blir minst 100 kr/månad.

2017-03-25

Stefan Nilsson

Partidistriktet Jämtlands yttrande:
Partidistriktet Jämtland/ Härjedalen bifaller motionen, samt att den skickas till rikstinget

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna verkar på olika sätt för att skapa jämlika villkor för boende i glesbygd och i städer. Redan idag är, som motionären påpekar, fordonsskatten nedsatt med 32 kr/månad.

Kristdemokraterna vill underlätta livet på landsbygden. Vi är väl medvetna om att livet utanför tätorterna oftast kräver tillgång till bil för att fungera. Kristdemokraterna vill underlätta och förbättra möjligheterna till arbetspendling genom att höja milersättningen för arbetsresor med ytterligare 3,50 kronor till 22 kronor per mil. Detta finansieras genom en höjd beloppsgräns för reseavdrag till 12 000 kronor. Samtidigt vill vi göra en översyn av reseavdragen så att dessa blir mera träffsäkra för att verkligen ge den effekt de var avsedda att göra.

Partistyrelsen anser att fordonsskatten har en betydelse dels som inkomstkälla för staten, dels som ett miljöpolitiskt styrmedel. En sådan höjning av avdraget som motionen föreslår skulle innebära ett betydande intäktsbortfall för staten. I nuläget anser Partistyrelsen att andra reformer är mer prioriterade än en fordonsskattesänkning. Däribland våra förslag om grön skatteväxling, sänkt skatt på pensioner, ökade anslag till polisen och en barnomsorgspeng för vård av egna barn.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 09:04.

09:05 Slopa körkortskravet på manuell växellåda

Sverige har, till skillnad från t.ex. USA, som krav att uppkörningen för B-körkort skall göras i en bil med manuell växellåda. Med tanke på den utveckling som skett under de senaste åren är det nu dags att avskaffa denna regel.

En stor del av tiden för den som börjar övningsköra går åt till att lära sig växla. Utan krav på manuell låda kommer det därför bli både enklare och billigare att ta körkort eftersom en del moment såsom växling, grundgas, dragläge och start i backe inte behövs. Uppmärksamheten kan helt fokuseras på trafiken istället.

Framtidens fordonspark kommer mer och mer att bestå av el- och elhybridbilar. Många familjer med barn som övningskör väljer idag att köpa eller behålla en

manuellt växlad bil enbart för övningskörning. Genom att slopa kravet på att köra upp men manuell växellåda ges många familjer ytterligare ett incitament till att köpa en el- eller elhybridbil.

Tidigare drog automatväxlade bilar betydlig mer bränsle och det har därför varit rimligt att samhället genom körkortsreglerna uppmuntrat användandet av manuellt växlade bilar. För moderna bilar är skillnaden i bränsleförbrukning mellan en automatlåda och en manuellt växlad låda försumbar. Att styra medborgarna mot manuella växellådor är därför inte nödvändigt längre. Utvecklingen går även mot att allt större andel av fordonsflottan består av automatväxlade bilar. År 2016 såldes i Sverige för första gången fler automatväxlade bilar än manuellt växlade.

Bilar med manuella växellådor kommer att finnas på vägarna under ytterligare några decennier men andelen kommer att minska snabbare och snabbare. Behovet att framföra en manuellt växlad bil kommer därför att minska i samma takt.

Men, säger vän av ordning, man kan ju redan idag välja att ta körkort som gäller enbart för automatväxlad bil, varför ändra reglerna?

Var och en är ansvarig för att bedöma sin egen förmåga att framföra den bil man kör. Det kan vara t.ex. en lätt lastbil med släpvagn eller extrem sportbil. Det är därför högst rimligt att den egna bedömningen räcker även när det gäller växlingen. Jag yrkar därför

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att kravet på manuell växellåda vid uppkörning tas bort för körkort med behörigheterna B, BE samt B utökad.

2017-02-04

Jan Utbult

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Styrelsen delar inte motionärens bild av rådande problematik med att köra upp i en manuellt växlad bil. Styrelsen anser att det är bra för förarutbildningen att det finns med som läromoment.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionen tar upp en utveckling som pågår inom den svenska fordonsparken. Det är troligt att vi i framtiden kommer att ha olika typer av personfordon på vägarna och att dessa kommer att ha olika typer av växelsystem. Partistyrelsen anser att kraven på körkortsutbildningen ska följa utvecklingen. I dagsläget är manuellt växlande bilar den vanligaste typen. I synnerhet gäller detta nyblivna körkortsinnehavare, som sällan har de nyaste bilarna. Det finns redan idag en möjlighet att ta körkort som enbart gäller automatväxlade bilar. För framförandet av en manuellt växlad bil är hanteringen av de olika växellägena en viktig del i de förarkunskaper som behövs för att bilen ska framföras på ett säkert sätt. I nuläget bedömer inte Partistyrelsen att det finns anledning att ändra kravet på att den som framför en manuellt växlad

personbil ska klara av ett körprov med en sådan bil.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 09:05.

09:06 Gör det lättare för unga och nya svenskar att ta körkort.

Vi behöver flera barn och fler unga människor i vårt land om vi skall ha råd att betala välfärd för vår stora grupp av äldre personer i Sverige. 40 och 50-talisterna är stora grupper som nyligen har blivit eller kommer att bli pensionärer de närmaste 5 åren.

Vi som land är beroende av tillväxt och därför behöver vi jobba för att integrera våra unga och våra nysvenskar snabbare i vårt samhälle. Vi behöver jobba med att entreprenörer och idérika personer i dessa grupper får mera utrymme i vårt framtida samhälle och vi behöver planera för att de skall bli kvar i landet och bli produktiva framtida samhällsmedborgare. För att kunna etablera sig och få jobb så krävs bra svenska språkkunskaper men också körkort. Därför föreslår jag:

att Kristdemokraterna skall jobba för att göra det enklare för utbildnings förbund, sociala företag och folkhögskolor att jobba med kurser för förberedande teoretisk & praktisk körkortsundervisning.

att Kristdemokraterna jobbar för att förenkla för arbetslösa och nya svenskar att ta körkort.

2017-02-01

Roland Nordin, Göran Brorsson, Carin Östman Grönlund, Uno Sjöberg, Leif Johansson, Per Sundin, Curt Eriksson, Lars Eidenvall

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
I en undersökning från 2013 konstaterade Handelns Utredningsinstitut, HUI, att risken för arbetslöshet är dubbelt så stor för ungdomar utan körkort som för ungdomar med. Vi vet sedan länge att körkort i många fall är ett krav från arbetsgivarens håll för att anställa en person. När Svenskt Näringsliv 2012 ringde upp 300 arbetsgivare från olika sektorer, angav hälften av dem att körkort var ett av de två viktigaste anställningskraven. Partistyrelsens bedömning är därför att det måste ligga i samhällets intresse att underlätta för den som vill ta körkort.

Kostnaden för att ta körkort är betydande. Den genomsnittliga kostnaden för att ta ett körkort låg 2012 på 15 000 kronor, enligt Handelns utredningsinstitut. Sedan 1980 har kostnaden ökat fem gånger, att jämföra med Konsumentprisindex som har stigit tre gånger under samma tid.

Vid rikstinget 2015 beslutades att Kristdemokraterna ska verka för att möjliggöra CSN-lån för körkortsutbildning. Med möjligheten att ta CSN-lån för körkort,

minskar risken att ungdomar från ekonomiskt utsatta förhållanden ska avstå på grund av svag ekonomi. Regeringen har i budgetpropositionen för 2017 föreslagit att möjligheterna till ett körkortslån ska utredas. Det är viktigt och bör inskärpas när förslaget blir verklighet att tydlig information om möjligheten att få CSN-finansiering för körkort ges av arbetsförmedlingen till arbetslösa och personer i etableringsfasen.

Kristdemokraternas förslag om att förlänga giltighetstiden för ett godkänt kunskapsprov samt körprov för körkortsbehörighet B till sex månader skulle också underlätta för unga att ta körkort. Båda proven måste vara godkända inom giltighetstiden, som idag är
två månader, annars måste nya avgifter betalas och båda proven göras om.

Partistyrelsen anser att det civila samhället redan med dagens regler kan spela en viktig roll. Förberedande kurser kan ordnas av studieförbund. Det är samtidigt viktigt att kvaliteten i undervisningen och handledningen upprätthålls. Svarta ” körskolor” är ett problem. De illegala körskolorna snedvrider marknaden och lurar elever som lägger tusentals kronor på en utbildning de tror är godkänd men som i själva verket är illegal. Partistyrelsen anser att det är viktigt att trafiksäkerheten upprätthålls och att vi därför inte tummar på körkortskraven.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 09:06.

09:07 Förbättrad konkurrenskraft och att svensk lagstiftning inom transportbranschen skall efterlevas bättre

Yrkestrafik kontra cabotagetrafik.
Yrkestrafik omfattar de svenska yrkestrafiken men bedrivs i mångt om mycket av utländska åkerier som etablerar sig i Sverige med utlandsregistrerade fordon och utländska förare. Dessa förare kan inte språket och blir därför svåra att förstå och mycket fel uppstår. De har i många fall dåliga fordon som inte uppfyller kraven på svensk standard och därför en fara för trafiken. Onyktra förare är också en fara, då vi ser på nykterhetskontrollerna vid färjelägena och på vägen. Polisens och tullens resurser är så begränsade på grund av för få poliser på vägen. Dom har inte möjlighet att stoppa detta trafikfarliga problem.

Trafikpolisens antal är idag lite över 400 och det är helt orimligt i ett så långt land som Sverige. När det gäller straff som utmäts på dessa fordon är det nästan omöjligt att inkassera. Polisen har möjlighet att klampa olagliga bilar som transporterar olagligt gods och för att ha möjlighet att driva in pengarna får dom stå kvar tills betalningen är erlagd. Så görs i andra länder för svenska fordon. Vägskatten i Sverige betalas i förskott men inga eller få utländska bilar betalar trots att dom sliter på svenska vägar.

Klimatfrågan.
Vi har bland dem renaste bilarna i världen när det gäller utsläpp, låt oss fortsätta

med det. Fordonen som kommer hit och kör inrikestrafik finns det ingen koll på. Flera av dessa kör på diesel som inte uppfyller de svenska renhetskraven.

Cabotagetrafik
För inrikestrafik fodras giltigt tillstånd. Hur många utländska åkerier har tillstånd att bedriva inrikestransporter i Sverige? Då fodras ett cabotage tillstånd men det är utformat för att minska tomkörning, alltså får man frakta ett lass från den plats som utrikeslasset lossas och till närheten där man ska lasta nästa utlandslass ex hem till respektive land. Så är det inte idag för man fraktar gods kors och tvärs i Sverige. Det går inte i något annat land, dom värnar om sina åkerier. I Sverige är det fritt fram för dessa oseriösa åkerier. Dom bedriver yrkesmässig trafik med våra myndigheters goda minne. Om någon av dessa bilar blir haffade av polisen som gör ett mycket bra jobb men dom har inte åklagarna med sig. Chaufförerna och bilarna släpps iväg även om det finns stöldgods och utrustning för dieselstöld. Vi har bara ett par åklagare som vågar ta i problemet och utdömer straff. En stor eloge till dem! Fraktpriserna hålls mycket låga. Speditörerna tjänar pengar men det blir inga pengar till skatt eller vägskatt. Svenska åkerier och andra firmor får betala för stölderna. Det finns inga möjligheter att bedriva seriösa transporter med de priser dom tillämpat då chaufförerna sitta emellan med lönerna. Då kommer stölderna in i bilden för dem måste ju leva. Drabbade blir husägare då gräsklippare, fyrhjulingar, motorsågar och annat stöldbegärligt gods. Dom tar ut hutlösa medlemsavgifter och kvitterar ut höga löner. Medlemmarnas jobb och intresse är bara en dröm.

Vi anställer billiga förare från andra länder. Lika lön för lika arbete när ska de bli verklighet? Fackföreningen visar framfötterna. Låt bilarna som kommer hit stämpla in och ut då kan man få en uppfattning hur länge varje bil har varit i Sverige. Med datorsystem är det inte svårt eller dyrt. För att få ordning på problemet inom yrkestrafiken måste vi ta tag i det nu innan svensk åkerinäring är totalt utslagen. Vi ska givetvis jobba globalt men det globala ska inte vara på ett håll. Låt oss få åklagare som vågar ta tag i problemen och en fackförening som gör sitt jobb. Det pratas så mycket om människors lika värde men varför ska vi betrakta utländska förare som tredje sortens arbetare så länge. Dom anställda av svenska åkerier ska dom ha samma lön och arbetsvillkor som en svensk. Dom ska inte behöva köra med 2-3 olika körkort med olika namn för att få ihop så många timmar som möjligt. Det resulterar i trötta förare och fler olyckor.

Svensk Yrkestrafik.
Svensk yrkestrafik har idag konkurrens av både nationella åkerier och internationella åkerier. Det är bra med konkurrens om den sker på lika villkor. Det vi ser idag är tyvärr en osund utländsk konkurrens som påverkar inte bara nationella åkerier utan även med trafikanter, företagare, privatpersoner, arbetstillfällen, skatteintäkter, anställningstryggheter, arbetsmiljö, mm. Problematiken kan delas upp i olika områden.

1 Cabotagetransporter.
Syftet med cabotage är utformat för att minska tomkörning, alltså får man frakta ett lass från den plats som utrikeslasset lossas, till närheten där man ska lasta nästa utlandslass som ska hem till respektive land. Detta missbrukas idag genom att fordonet stannar kvar i landet och gör olovligt ett större antal cabotage transporter

innan fordonet åter lämnar landet för att upprepa samma förfarande. Detta ger de företag som är oseriösa billiga transporter men det missgynnar våra egna åkerier och därmed mindre skatteintäkter och färre arbetstillfällen.

2 Trafiksäkerhet.
Fordon som färdas i Sverige skall vara besiktade, ha godkänd utrustning, surrning, godkända däck och betald vägskatt. Detta är en återkommande brist vilket polismyndigheten återkommande påvisat, gällande utlandsregistrerade fordon. I realiteten är varje fordon som har brister en risk, inte bara chauffören, utan även de medtrafikanter som färdas i trafiken. Slitna däck, rattfylleri, olovlig hastighet, bristande surrning är några av de brister som rapporterats. Följderna av detta kan vem som helst förstå är ödestigna!

3 Arbetsförhållanden.
Löneskillnader i Europa är ingen nyhet. I Sverige är det mer regel än undantag att lönerna är högre. Detta leder till att en hårt pressad bransch jagar kostnader, vilket gör att svenska åkerier anställer mycket utländsk arbetskraft. Resultatet är sämre arbetsförhållanden, lägre löner, sämre arbetstider, färre svenska arbetstillfällen som följd. För ett utländskt åkeri som olovligen uppehåller sig i Sverige är arbetsförhållandena mycket oroväckande då det gäller löner, vila, arbetsmiljö, mm. Transporten blir inte någon skillnad för beställaren men mellanskillnaden stannar hos den oseriösa speditören och de usla arbetsförhållandena får chauffören.

4 Organiserad brottslighet.
En följd av det nu etablerade läge inom speditionen i Sverige är att utländska åkerier etablerar sig här och är registrerade i sina hemländer. Det finns också skattesmitare som inte betalat Europavinjett, tjuvar som stjäl diesel, dubbla körkort, icke besiktade fordon, dåliga däck, nedskräpning på trafikplatserna, mm. Det är så att mycket av de stölder som görs i Sverige transporteras utomlands med lastbilar. Rattonykterhet är också ett återkommande problem. Mycket av problematiken är att staten inte har tillräckliga resurser för att hålla den övervakning som behövs på vägar och landsgränser, samt den övervakning av arbetsmiljö och skattefusk som behövs.

5 Rättsväsenet.
I en tid då rättsväsendet inte har tillräckliga resurser ser vi att det är väldigt få ärenden som går till dom. De signaler som sänds ut är, sett från svenska näringen rena vilda västern! För oseriösa aktörer är det eldorado. Så länge det inte prioriteras är det en fara för människor och en kostnad för våra försäkringsbolag.

6 Lösningar.
Med rätt verktyg vet vi att lösningar finns. Vi tror på den svenska speditionsnäringen och en sund konkurrens i Europa på lika villkor. Det är för att uppnå en god arbetsmiljö, skatteintäkter, arbetstillfällen, säkerhet på vägarna och ett miljöeffektivt speditionssystem.

att mer resurser tas fram så att man kan se till att både regelverk och lagstiftning efterlevs. Vi har idag mindre än hälften så många trafikpoliser som för 5 år sedan, vilket är en oroande trend som motverkar efterlevnad av gällande regler och lagstiftning

att införa lastbilståg på våra europavägar med tillåtelse till upp till 3 europatrailers efter varandra men med kravet på svenskt körkort och europeisk yrkeskompetensbevis samt svensktregistrerat dragfordon med miljömotor.

att alla eventuella böter på icke svenskregistrerade lastbilar skall betalas på plats. Om inte skall fordonet klampas till boten är betald, även om den inte betalas inom 24 timmar. Tyvärr missbrukas denna 24 timmars regel och bör därför förlängas utan en bortre tidsgräns. Detta är upp till varje medlemsland i EU och bestämma i denna frågan.

att hårdare straff och högre böter införs för de oseriösa åkerierna oavsett nationalitet.

2017-02-11

Ove Johansson

Partidistriktet Skånes yttrande:
Behovet av fler trafikpoliser är uppenbart eftersom de minskat radikalt i antal under senare år, dessutom är medelåldern på de kvarvarande hög. Samtidigt har inte trafiken minskat utan ökat. 24-timmarsregeln skapar möjlighet för åkare att helt enkelt vänta ut tiden och sedan fortsätta, detta är inget rättvist eller rättssäkert system.

Däremot är det inte möjligt att ensidigt kräva svenska körkort för alla som kör lastbil i Sverige.

Vad gäller att-sats 4 är inte hårdare straff och högre böter det avgörande utan att nu gällande lagstiftning följs upp och efterlevs.

PDÅ beslöt att bifalla att-sats 1 och tre. Att avslå att-sats 2 samt anse att-sats 4 besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Svensk åkerinäring består av cirka 10 000 åkeriföretag som tillsammans omsätter över 100 miljarder kronor. Det motsvarar fyra procent av Sveriges BNP. Även om det är angeläget att fler godstransporter av miljö- och klimatskäl förs över till järnväg är åkerinäringen nödvändig för samhällets varuproduktion och bidrar aktivt till utvecklingen av vårt land. Genom att varor och gods kan fraktas kollektivt minskar koldioxidutsläppen väsentligt mycket mer än om enskilda företag skulle ansvara för frakten själva.

Svensk åkerinäring är i dag utsatt för en hård osund internationell konkurrens. Samtidigt som svenska lastbilschaufförer får betala tusentals svenska kronor vid överträdelse av kör- och vilotiderna, kör många utländska åkare längre än vad som är tillåtet enligt EU-regler.

Fusket inom åkerinäringen är utbrett och måste tas på stort allvar. Oseriösa aktörer betalar inte avtalsenliga löner och struntar i miljö- och cabotagereglerna. Detta riskerar att slå ut seriösa aktörer på marknaden. Det är viktigt att se över villkoren

inom åkerinäringen i syfte att bidra till regelefterlevnad och att främja konkurrens på lika villkor.

Partistyrelsen anser att en fungerande trafikpolis är en förutsättning för att gällande lagar för vägtrafiken ska efterlevas. För att polisen ska få resurser till detta är det nödvändigt med den förstärkning av polisen som Kristdemokraterna föreslagit.

Kristdemokraterna är positiva till utökad användning av ny teknik som effektiviserar transporterna, exempelvis genom grupper av lastbilar som rör sig tillsammans. Försök med lastbilståg genomförs bl a av Scania i samarbete med KTH på sträckan Södertälje-Helsingborg. Partistyrelsen bedömer emellertid att det inte vore vare sig lämpligt eller förenligt med EU-samarbetet att ställa specifika krav på svenska körkort och svensk registrering.

Kristdemokraterna har medverkat till tuffare tag vid cabotagebrott för att skapa rättvisa konkurrensvillkor där fusk inte är ett medel i konkurrensen. I samband med en gränsöverskridande internationell lastbilstransport tillåts tre stycken inrikestransporter i värdlandet för transporten under en period av sju dagar. Dessa regler har skapats för att bland annat effektivisera transportmarknaden och minska antalet tomtransporter. Som ett resultat av ett arbete Alliansen inledde kan en polisman nu kräva betalning på plats av sanktionsavgiften. I händelse av att man inte betalar sanktionsavgiften, som uppgår till 40 000 kronor, har polisen möjlighet att låsa fast fordonet, s.k. klampning. Möjligheten till klampning gäller endast när sanktionsavgifter döms ut för överträdelser av kör- och vilotiderna och cabotagereglerna, inte vid trafikböter exempelvis fortkörning.

I dagsläget får ett fordon endast klampas i 24 timmar. Kristdemokraterna har föreslagit att fordon ska kunna klampas under längre tid än 24 timmar, tills böterna har betalts. I ett riksdagsbeslut har också Kristdemokraternas förslag om detta röstats igenom och regeringen väntas återkomma med förslag som gör detta möjligt. Partistyrelsen förutsätter att regeringen skyndsamt framkommer med ett förslag enligt riksdagens uppmaning.

Kristdemokraterna har också varit pådrivande för att polisens kontroller av transporter ska bli effektivare, till exempel genom att göra det tydligt vilka dokument som chauffören ska kunna visa upp. Partistyrelsen vill betona vikten av polisens och tullens möjligheter att säkerställa efterlevnaden av de lagar och regler som gäller för såväl de svenska som utländska åkerierna i Sverige. Utvecklingen med allt färre trafikpoliser behöver vändas. Erfarenheter från exempelvis Danmarks arbete med att motverka illegala cabotagetransporter visar att det dels krävs lagändringar men också att polisen har tillräckliga resurser för att lyckas stävja fusket.

En riksdagsmajoritet har i april 2017, på kristdemokratiskt initiativ, uppmanat regeringen att skyndsamt tillsätta en utredning för att stärka den svenska åkerinäringens konkurrenskraft. Partistyrelsen förutsätter att en sådan utredning snarast tillsätts.

Det ska inte löna sig att fuska på de svenska vägarna. Det ska löna sig att jobba och

att vara schysst. Därför har Kristdemokraterna verkat för kraftfulla sanktionsavgifter för den som bryter mot cabotagereglerna. Alliansen gjorde det mer lönsamt att arbeta i Sverige samtidigt som straffet för den som fuskar och sätter konkurrensen ur spel skärptes.

Partistyrelsen konstaterar att många åtgärder har vidtagits för att komma åt en snedvriden konkurrenssituation. Den kommande utredningen kan leda till ytterligare åtgärder.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad samt att anse fjärde attsatsen besvarad i motion 09:07.

09:08 Ge kollektivtrafikens kontrollanter rimliga befogenheter

Om svenska kommuner och landsting ska kunna utveckla kollektivtrafiken för att möta behovet av ett hållbart och välfungerande transportsystem krävs en fungerande intäktssäkring: det ska vara lätt att göra rätt och straffen och risken att bli upptäckt ska vara så stor att det inte upplevs som ett attraktivt alternativ att fuska. Idag är fuskåkning ett stort problem. I våra större städer finns det organisationer som aktiv arbetar för ökad fuskåkning och ger stöd, hjälp och råd till den som vill fuskåka och även ekonomiskt stöd till dem som åker fast. Man kan utan tvekan säga att det här är ett tecken på en värderingskris i samhället.

Kollektivtrafikbolagen bygger i vissa fall spärrar för inpassering i kollektivtrafiken och generellt satsar man på att anställa kontrollanter som ska stävja fuskåkandet. Men tyvärr är lagstiftningen idag på flera sätt utformad till fuskarnas fördel. Därför skulle en rad förändringar behöva göras.

Idag finns en begränsning av hur hög kontrollavgiften när någon åker fast får vara. Det finns en rimlighet i att kontrollavgiften inte ska vara hur hög som helst när någon råkat göra ett misstag. Men när någon åker fast för andra, tredje eller tionde gången – är det fortfarande rimligt att straffet har samma begränsning? Nej, här borde kollektivtrafikbolagen vara friare att ta ut en högre avgift.

Kontrollanter får idag inte gripa, omhänderta eller hålla kvar fuskåkare. Resenärer är inte heller tvungna enligt lag att visa färdbevis vid biljettkontroll utan kan istället välja att lämna fordonet. Detta sätter fuskåkarna i system och skapar ofta väldigt obehagliga situationer i trafikmiljön. Det här behöver korrigeras. Resenärer bör vara skyldiga att uppvisa färdbevis vid biljettkontroll och biljettkontrollanter som auktoriserats av den regionala kollektivtrafikmyndigheten bör ha rätt att hålla kvar den som åkt fast i en biljettkontroll i eller i direkt anslutning till kollektivtrafiken tills polis anländer om fuskåkaren väljaren att inte uppvisa giltig legitimation. Med dessa enkla åtgärder skulle ett system som idag är utformat till fuskarnas fördel bli mer rättvis och främja lag och ordning. Jag yrkar på att:

att partistyrelsen får i uppdrag att verka för kristdemokraternas riskting ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att reglerna för kontrollavgifterna förändras så att det blir möjligt att ge väsentligt högre kontrollavgifter vid upprepade förseelser.

att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att de regionala kollektivtrafikmyndigheterna får rätt att inom sitt geografiska ansvarsområde bemyndiga kontrollanter med adekvat utbildning och prövning att hålla kvar resenärer som vid biljettkontroll varken uppvisat giltig biljett eller giltig identifikationshandling till dess att polis anlänt.

2017-01-29

Karl Henriksson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Att göra rätt för sig är självklart för de flesta. Att smita från notan eller att inte betala när man tankar går emot det allmänna rättsmedvetandet. Det gäller självklart även att ”planka” i kollektivtrafiken. Kristdemokraterna i Stockholms läns partidistriktsårsmöte bifaller motionen och ser behovet av att förändra lagstiftningen. En behörig kontrollant skall ha rätt att kvarhålla en person samt att ha rätt att kräva uppvisande av färdbevis.

Partidistriktsårsmötet stöder även förslaget att upprepad ”fuskåkning” skall ge högre kontrollavgift. Beredningen bör ske i ett sammanhang där begrepp som envars ingripande, gripande och väktares befogenheter utökas med ett kontrollant begrepp. Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraternas transportpolitik syftar till att skapa incitament för människor att
välja mer miljövänliga alternativ, däribland kollektivtrafik. För att kollektivtrafiken ska fungera och finansieras, är det angeläget att kollektivtrafikens huvudmän inte blir bestulna på de biljettintäkter som de är berättigade till.

Enbart inom kollektivtrafiken i Stockholms län beräknas fuskåkandet kosta omkring 250 miljoner kronor per år. Detta är pengar som i stället måste debiteras de betalande passagerarna, vilket innebär högre priser för biljetter och månadskort.

Partistyrelsen ser allvarligt på grupper som försöker uppvigla kollektivtrafikresenärerna till att inte betala för sitt resande.

Motionens förslag om höjda straffavgifter samt möjligheten att hålla kvar fuskåkare tills polis anländer får anses vara väl avvägda. Enligt motionens förslag ska de kontrollanter som får hålla kvar fuskåkare ha rätt utbildning, vilket också Partistyrelsen anser bör vara ett krav.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 09:08.

09:09 Spåren åter på Gotland

På flera av världens storflygplatser har man idag tagit konsekvenserna av de tekniska framsteg som kännetecknar spårbunden trafik i sin mest raffinerade form.

Som flygpassagerare förflyttas man automatiskt mellan storflygplatsens olika gates, incheckningsresp. bagage/ankomsthallar, tullkontroller etc. Flygplatsens lokaltåg/ rälsbuss - över eller under jord - rör sig förarlöst mellan sina stationer.

Ett likartat transportsystem vore en dröm för vår största ö Gotland, som just har storlek, form och landskapsbild jämförlig med jätteflygplatserna. Och det vore tekniskt genomförbart med rätt angreppspunkt och politiska vilja.

Tekniskt sett är det allt annat än oöverkomligt att rekonstruera ett järnvägsnät på Gotland. Ön har en natur som är idealisk för väg- och järnvägsbyggen i allmänhet. Den tidigare järnvägsbanken har i och för sig förändrats och blivit skog, bebyggelse eller åker, men kvar finns en för järnväg brukbar grovstruktur i landskapet. Vägnätet för övrigt på ön är dessutom finmaskigt och av god kvalitet, som gjort för matartrafik till en längs öns axel placerad järnväg.

Inte minst genom den senaste tidens framgångsrika forskning på eldrivna fordon vore Gotland en spännande försöksregion för strävan efter en konsekvent och logisk övergång till fossilfria transportsystem. Gotland är en solens och vindarnas ö - egna energiresurser finns alltså att ta till om de yppersta teknikerna tas i bruk.

Allt detta handlar i grunden om politiska initiativ och vilja. En plan för vår största ös kommunikations- och energihantering. Gotland borde vara som gjort för ett nationellt pilotprojekt. Och där vore en rekonstruerad järnväg - med samma tekniska raffinemang som storflygplatsernas - en självklar målsättning. Utifrån detta yrkar jag på att:

att Kristdemokraterna verkar för att göra Gotland till ett pilotområde för smart och miljövänlig kommunikation genom spårtrafik.

2017-03-29

Erik-Olof Backlund

Partidistriktet Gotlands yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna anser att transportsystemet snarast behöver ställas om från fossilberoende till fossiloberoende. Eldrift spelar redan idag en växande roll i omställningen till ett fossiloberoende transportsystem. En övergång till spårbunden trafik där så är lämpligt är en önskad utveckling.

Partistyrelsen anser att alla investeringar i infrastruktur bör ske utifrån avvägningar om dess samhällsekonomiska nytta. I vår tid ställs också ökade krav på rörlighet på arbetsmarknaden. För att bibehålla tillväxt och sysselsättning är det därför nödvändigt att öka den radie inom vilket det är möjligt att pendla och arbeta.

Partistyrelsen anser att Sverige bör ligga i framkant i omställningen till ett fossilfritt transportsystem och att det är naturligt att eldrivna och andra fossilfria transportsystem etableras på olika håll i vårt land. Det finns behov av snabba och

smidiga persontransporter på Gotland liksom i andra delar av landet. Motionens förslag är intressant, men Partistyrelsen anser inte att rikstinget på förhand bör peka ut vilka nya spårbanor som ska byggas.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 09:09.

09:10 Viktigt bygga Norrbotniabanan i närtid

Norrbotniabanan är en planerad järnväg mellan Umeå och Luleå som ansluter till Malmbanan, Stam-banan och Haparandabanan, cirka 270 km lång kustnära sträckning. Norrbotniabanan behövs för att ersätta nuvarande järnvägstrafik belastad med förseningar och på annat sätt långsamma och ej så miljö- och kostnadseffektiva samt snabba transporter. Sett i ett globalt perspektiv blir det allt viktigare med snabba, miljövänliga, säkra och kostnadseffektiva transporter inom EU.

EU har redan 2011 utlovat bidra med upp till 20 % av projektets kostnad. Även kommunerna är villiga att bidra med pengar och lån. EU-kommissionen har betonat att Bottniska korridoren ska vara fullt utbyggd senast år 2030. Viktigt att observera är att EU har sällan bidragit med mer än 5 % till järnvägsprojekt i Sverige.

Varför behövs Norrbotniabanan? Norrbotniabanan har den fördelen att den kan fås samhällsekonomiskt lönsam redan med dagens tran-sportbehov, eftersom den minskar kostnaden för den omfattande godstrafiken från och till Norrland och sänker transporttiderna kraftigt, vidare bidrar spårbunden trafik till en ökad säkerhet och att nå ställda miljömål. Norrbotniabanan blir även en viktig länk till den tågtestbana om 7,5 mil lång för snabbtåg och som ger möjlighet till test av tåg i vinterförhållanden och som planeras mellan Jörn och Arvidsjaur.

Nuvarande och framtida miljökrav är viktiga incitament att ta hänsyn till vid transporter. Att Norrbotniabanan byggs är en viktig tidsenlig infrastruktursatsning för Sverige, ja för hela Europa, för att kunna säkra råvaruförsörjningen och förädlade råvaror till Europa via järnväg.

Genom Norrbotniabanan byggs järnvägsnätet samman med den s.k. “Bottnialinken”, alltså järnväg till Helsingfors och nordvästra Ryssland och ut mot Asien, ett viktigt steg mot ökad globalisering. Idag planeras en transportled per järnväg från Kina via Ryssland och vidare till Narvik i Norge via Haparanda.

När inlandsbanan byggdes för enkelspårig järnvägstrafik under senare hälften av 1800-taltet var det landets största infrastruktursatsning och nu är det dags att ta nästa större steg i en infrastruktursatsning i Sverige genom att bygga Norrbotniabanan fullt ut.

Spårbunden trafik ger följande fördelar för;

Godstrafiken
Ökad godskapacitet efterfrågas av industrin. Dagens maximala tågvikter är 1.000 –

1.100 ton. På Norrbotniabanan kan de ökas till 1.600 ton. Det effektiviserar frakterna med 30 procent och ger samma standard som övriga Sverige. Avstånden minskar med 7-11 mil i många viktiga godsrelationer.

Persontrafiken
Halverade restider mellan städerna ger större och flexiblare arbetsmarknader och ökad tillgång till kultur, utbildning, specialkompetens och samhällsservice.

Miljön
Spårbunden trafik skapar möjligheter för eldrivna fordon som eldrivna tåg, vilket ger flera miljö-fördelar och mindre beroende av petroleumprodukter och belastning av vägnätet.

Internationellt
Ansluter till Botniabanan, Malmbanan, Stambanan, Haparandabanan och det finska järnvägsnätet. Norrbotniabanan blir en länk mellan Europa och Barentsregionens rika tillgångar; malmer, mineraler, skogsprodukter, (trävara och träbaserade produkter) samt olja och gas.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Kristdemokraterna i Skellefteå att Rikstinget beslutar;

att Kristdemokraterna aktivt påskyndar planering och projektering av Norrbotniabanan så att beslut kan tas så snart som möjligt av riksdag och regering för att skapa resurser för att projektera och bygga Norrbotniabanan.

2017-02-25

Per-Olof Marklund

Partidistriktet Västerbottens yttrande:
Västerbottens partidistrikt yrkar att motionen bifalls.

Motivering:
Motionären lyfter en mycket angelägen transportpolitisk fråga. Norrbotniabanan är ett oerhört viktigt projekt som genom ökad kapacitet i transportsystemet skulle skapa ökad tillgänglighet och vinster för hela Sverige.

Bland annat skulle Norrbotniabanan innebära tid- och kostnadseffektivisering som skulle möjliggöra nya handelsmönster. Det skulle öka näringslivets förädlingsgrad och konkurrenskraft genom genom nya lösningar av transporter av råvaror och förädlade produkter.

Norrbotniabanan skulle också bidra till en mer attraktiv arbetsmarknadsregion och trots långa avstånd skulle kompetensförsörjning kunna säkras då arbetsmarknaden blir större.

Det är av stor vikt för näringslivets konkurrenskraft och utvecklingsmöjligheter att tydliga signaler om Norrbotniabanans tillkomst kommer från riksdag och regering så snart som möjligt.

Partistyrelsens yttrande:
Kontinuerliga infrastrukturinvesteringar och underhållsinsatser är av mycket stor betydelse för Sveriges utveckling. Alla investeringar i infrastruktur bör ske utifrån avvägningar om dess samhällsekonomiska nytta. Näringslivets behov av välfungerande transporter är särskilt påtagliga i ett vidsträckt land som Sverige, inte minst i det område som Norrbotniabanan trafikerar. I vår tid ställs också ökade krav på rörlighet på arbetsmarknaden. För att bibehålla tillväxt och sysselsättning är det därför nödvändigt att öka den radie inom vilket det är möjligt att pendla och arbeta. Snabba järnvägsförbindelser krymper avstånden mellan olika städer och regioner. Ett väl utbyggt järnvägsnät möjliggör för boende ute i landet att resa till de större städerna över dagen.

Det finns behov av bättre godstransporter till och från norra Sverige, liksom av snabba och smidiga persontransporter längs norrlandskusten. Norrbotniabanan skulle vara av stor betydelse för dessa syften, inte minst för att vidga arbetsmarknadsregionerna. I samband med att vi under valrörelsen 2014 tillsammans med övriga allianspartier presenterade Sverigebygget ingick även ett klartecken för byggande av Norrbotniabanan, under förutsättning att näringsliv, kommuner och regioner bidrar med betydande medfinansiering.

Norrbotniabanan är fortsatt ett av flera angelägna infrastrukturprojekt, men Partistyrelsen anser inte att rikstinget på förhand bör peka ut vilka nya spårbanor som ska byggas.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 09:10 besvarad.

09:11 Underlätta för mer byggande i Sverige

En hållbar utveckling och tillväxt med fler jobb, växande företag och resultat för miljön förutsätter att det finns en bra politik för fler bostäder och en fungerande bostadsmarknad i hela Sverige.

Den globala urbaniseringstrenden påverkar oss i hög grad. Detta märks tydligt i det större städerna där är bostadsbrist, medan i övriga landet finns ett överskott på lägenheter och låg marknadsvärdering av fastigheter. Bristen på bostäder är påtaglig även i mindre kommuner och på svaga bostadsmarknader, där man inte sällan möter svårigheter med finansiering vid ny- och ombyggnation.

Jag vill att det byggs fler bostäder i hela landet och att fler ska få möjlighet att äga sin bostad. Det kräver flexiblare byggregler, förändrade skatter för flytt och ägande, och ökad rörlighet på hyresmarknaden.

Korta ner handläggningstider
I delar av landet finns stora områden som inte är detaljplanelagda. Här finns förutsättningar att införa andra regler som gör det enklare och snabbare att bygga. Generella insatser för att korta ner länsstyrelsens handläggningstider behövs. Det är inte acceptabelt med processer som sträcker sig över flera år innan man kan sätta

spaden i jorden.

Strandskydd
Strandskyddsreglerna är i många delar av landet ett hinder för byggandet. Därför vill jag se ett strandskydd som ger kommunen större inflytande att bestämma över vilka strandområden som ska bevaras och vilka som kan bebyggas. Behov av bostäder, utveckling, jobb och verksamheter måste ges en större roll i bedömningar av begränsningar i strandskyddet. Det ska vara möjligt att bygga och bedriva verksamhet även strandnära. Därför föreslår vi:

att utreda möjligheterna att genomföra nationella regelförenklingar och genomföra en försöksverksamhet där kommuner tillåts pröva möjligheter att förkorta, förändra och förenkla plan-och bygglovsprocesserna, samt införa enklare regler för byggande utanför detaljplanelagt område

att utreda möjligheterna att underlätta för byggande i strandnära lägen och ge kommunerna större inflytande att bestämma över vilka strandområden som ska bevaras och vilka som kan bebyggas.

2017-01-31

Roland Nordin, Uno Sjöberg, Curt Eriksson, Carin Östman Grönlund, Lars Eidenvall

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslöt att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna lyfter behovet av en utökad bostadsproduktion i landet och föreslår lättnader i strandskydd, förenklat regelverk på nationell nivå samt att kommuner ska få större frihet att frångå Plan- och bygglagen. Sverige har gått från en allvarlig bostadsbrist till en akut bostadskris. Boverket efterlyser 88 000 bostäder till 2020, en ökningstakt som vi trots rekordhögt byggande inte uppnår. Problemet är som motionsförfattarna antyder, inte heller begränsat till de stora städerna. I Boverkets Bostadsmarknadsenkät för 2016 bedömde 240 av landets 290 kommuner att det råder underskott på bostäder. Man noterade också i samma enkät att skillnaderna mellan centralorten och övriga kommunen minskar.

Regelförenklingar är ett viktigt instrument för att underlätta byggnation.

Under tiden Kristdemokraterna ansvarade för bostadsfrågorna i regeringen arbetades det fram en stor mängd reformförslag (112 stycken) varav flera hann implementeras innan regeringsskiftet. I den repertoar av reformförslag som den nuvarande regeringen besitter, är de flesta sådana som tagits fram av oss.

Kristdemokraterna arbetar idag med ytterligare regelförenklingar. Partiet anser att det ska bli enklare, snabbare och billigare att gå från idé till nyckel i färdigt hus. I riksdagen har Kristdemokraterna fört fram flertalet reformförslag som syftar till att regelförenkla samt förkorta, förändra och förenkla plan- och bygglovsprocesserna. Däremot ser Partistyrelsen inte en försöksverksamhet där enskilda kommuner kan frångå lagstiftningen som en bra väg framåt. Det skulle riskera att skapa förvirring

och orättvisa mellan kommunerna. Då är det bättre att genomföra generella regelförenklingar som gäller i alla kommuner.

Kristdemokraterna föreslår också lättnader i strandskyddet. Partistyrelsen anser att det finns två viktiga skäl för strandskyddet: tillgängligheten till stranden och värnandet av skyddsvärd natur. Behovet av att reglera strandnära byggande utifrån dessa skäl varierar stort mellan olika delar av landet. Huvudprincipen, som slogs fast på partiets riksting 2013, är att vända på dagens regelverk. I stället för att allt som inte är uttryckligt tillåtet är förbjudet ska utgångspunkten vara att byggnation bör vara tillåten om inte det är uttryckligt förbjudet. Dagens 300-metersregel bör ersättas med en 50-metersregel. Regelverket bör bygga på att områden som ska ha ett särskilt skydd pekas ut, liksom områden där en restriktiv hållning bör intas. För glest befolkade områden bör istället bebyggelse vara tillåten, förutom i områden som genom beslut pekas ut som skyddsvärda.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 09:11 besvarad.

09:12 Gör det lättare att bygga fler bostäder och stimulera tillväxt i hela Sverige

En hållbar utveckling och tillväxt med fler jobb, växande företag och resultat för miljön förutsätter att det finns en bra politik för fler bostäder och en fungerande bostadsmarknad i hela Sverige.

Den globala urbaniseringstrenden påverkar oss i hög grad. Detta märks tydligt i det större städerna där är bostadsbrist, medan i övriga landet finns ett överskott på lägenheter och låg marknadsvärdering av fastigheter. Bristen på bostäder är påtaglig även i mindre kommuner och på svaga bostadsmarknader, där man inte sällan möter svårigheter med finansiering vid ny- och ombyggnation.

Till de största problemen på bostadsmarknaden hör hushållens skuldsättning, bostadsmarknadens stelhet och de stora hindren som sätter stopp för byggandet. Tillgången till eget kapital gör det svårt för den enskilde att komma in på bostadsmarknaden. Det behövs en översyn av beskattningen kopplat till boende för att underlätta för fler att komma in på marknaden och för att göra det billigare och enklare att kunna byta bostad. Incitament som stimulerar investeringar i byggprojekt, utökar möjligheten att kunna efterfråga olika typer av bostäder, och att göra det enklare och snabbare vid hanteringen av bygglov bör eftersträvas. Efterfrågan som finns på bostadsmarknaden är olika vid olika tidpunkter i livet. Det kan handla om studenten som behöver ett boende under studietiden, eller flytt till annan ort på grund av jobb. Det kan även handla om behovet av en större bostad när familjen utökas eller efterfrågan av en mindre tillgänglighetsanpassad bostad för den äldre. Det finns även ett akut behov av bostäder för de personer som flyr undan krig och söker asyl i Sverige, där snabba lösningar bör kunna hittas.

Jag vill att det byggs fler bostäder i hela landet och att fler ska få möjlighet att äga sin bostad.Det kräver flexiblare byggregler, förändrade skatter för flytt och ägande,

och ökad rörlighet på hyresmarknaden. Därför föreslår vi rikstinget

att utreda möjligheterna att göra en översyn vad gäller beskattningen för att köpa, äga och sälja sin bostad.

att utreda möjligheterna att underlätta för fler att ska kunna äga sin bostad genom att erbjuda möjlighet att reducera kravet på kontantinsats, förutsatt att man i motsvarande mån ökar amorteringsgraden på sitt bolån.

att utreda möjligheterna att underlätta för kommuner att göra förändringar i en detaljplan sedan genomförandetiden gått ut, i syfte att öka tillgänglighet till bostäder.

2017-01-31

Roland Nordin, Per Sundin, Uno Sjöberg, Carin Östman Grönlund, Curt Eriksson, Lars Eidenvall, Leif Johansson

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
Beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 09:15.

09:13 För ökad rörlighet på bostadsmarknaden för personer över 60 år

Många äldre väljer att behålla sin villa p g a den stora reavinstskatt på 22% som tas ut vid försäljning.

För närvarande baseras denna reavinstskatt på skillnaden mellan försäljningspris och inköpspris alternativt på produktionskostnad. Du måste då kunna uppvisa kvitto på kostnaden för villan som du kanske byggde eller köpte för 35 år sedan! Detta kan vara både arbetskrävande och svårt. För de som bott i sin villa i många år blir denna reavinstskatt väldigt stor vilket gör att det inte blir så mycket över om du vill flytta till annat boende som bostadsrätt eller hyreslägenhet. Av ovanstående skäl väljer därför många att bo kvar i sin villa och att inte ”släppa in” yngre familjer på villamarknaden.

Övergripande mål
Det behövs en ”morot” för att öka rörligheten för personer över 60 år som varit mantalsskrivna och betalat kommunal fastighetsavgift under minst 10 år på samma adress och som vill sälja sin villa.

Förslaget är att reavinstskatten tas ut på mellanskillnaden mellan försäljningspris och taxeringsvärde så att en rimlig skatt betalas och att man slipper allt krångel med att visa för skattemyndigheten vad man en gång betalat för sin villa.

Wikipedia: Taxeringsvärde är det värde på en fastighet som ligger till grund för kommunal fastighetsavgift. Taxeringsvärdet fastställs vid fastighetstaxering och ska motsvara 75% av fastighetens marknadsvärde. Jag yrkar:

att rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för en förenklad beräkning och minskad reavinstskatt vid försäljning av villa för personer över 60 år och som varit mantalsskrivna på samma adress och betalat kommunal fastighetsavgift under minst 10 år.

2017-02-20

Marianne Carlsson

Partidistriktet Värmlands yttrande:
Avskaffandet av fastighetsskatten var en rättvis och bra åtgärd. Motionärer lyfter en fråga som belyser problematiken för många äldre som bott i sin villa under lång tid. Med nuvarande regelverk och beskattning av reavinst blir det ofta stora ekonomiska effekter för den enskilde med påföljd att många äldre bor kvar i för stora hus. En översyn och förenkling av regelverket skulle kunna bidra till att rörligheten på bostadsmarknaden ökar.

Kristdemokraterna i Värmland föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 09:15.

09:14 Öka rörligheten på bostadsmarknaden - sänk flyttskatten!

Idag har vi en relativt hög skatt på vinst av försäljning av bostäder, något som skapar onödig trögrörlighet på bostadsmarknaden. Många som skulle vilja flytta till ett mindre boende, bor kvar eftersom en flytt skulle bli alltför kostsam.
För att underlätta flytt skulle exempelvis "flyttskatten" kunna sänkas med 10% för ålderspensionärer som ägt sin bostad i 20 år.

Med kapitalet som blir över vid försäljning kan man tacka ja till en ny lägenhet/ trygghetsboende och unna sig ett bekvämt boende de sista åren. Därför yrkar vi

att partistyrelsen uppdras att ta fram en finansieringsmodell för sänkt vinstskatt vid försäljning av bostad för personer som ägt sin bostad i flertalet år.

2017-02-16

Maria Nilsson, Gunilla Lindell

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Vi delar motionärernas syn att nuvarande lagstiftning skapar onödig trögrörlighet på bostadsmarknaden och att förslaget kan hjälpa till att lösa bostadsbristen.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 09:15.

09:15 Skatteväxling för ökat tempo i flyttkedjan

Med den mycket låga låneränta som varit en realitet under senare år har prisutvecklingen på bostäder rusat i höjden på ett onaturligt sätt. Ett förhållande som egentligen skulle innebära att många hushåll med allt äldre ägare borde sälja sina alltför stora villor och istället flytta till modernt bekvämt boende. Något som skulle gagna den åldrande gruppen av människor likaväl som det skulle förenkla den hemservice som många av dessa hushåll successivt kommer att behöva.

Men här finns ofta en hake, nämligen att reavinstskatten känns som ett hinder för att genomföra den förändring av boendet, som annars såväl skulle behövas för att öka tempot i flyttkedjan.

Den nuvarande reavinstskatten beräknas till 22% av reavinsten och i dagens läge motsvarar varje %-enhets sänkning av skattesatsen c:a 1 miljard kronor i minskade skatteintäkter för staten.

Samtidigt utgör dagens ränteavdrag, 30% på erlagd låneränta, en subvention till hushållen motsvarande totalt c:a 24 miljarder för inkomståret 2015.

Med dagens låga räntenivåer kan man anta att för varje miljon kronor i lån och vid 2% låneränta så utgör skattesubventionen i sig 500:- per månad till hushållen. Med en lite utdragen avvecklingsperiod, förslagsvis 10 år, kommer hushållen att få en hanterbar ekonomisk påverkan av en sådan skatteväxling.

En annan faktor som inte ska underskattas är att såväl staten som bankerna får pressen på sig att vara försiktiga med att höja bolåneräntorna för att inte äventyra hushållens boendeekonomi. Därför föreslår jag:

att Kristdemokraterna aktivt ska verka för en skatteväxling under en 10- årsperiod vad gäller nedtrappningen av räntebidragen samtidigt som reavinstskatten sänks i ett enda steg till förslagsvis 10 %. Alternativt att helt slopa reavinstskatten. Effekten på tempot i flyttkedjan uppstår nämligen då omedelbart samtidigt som hushållen får tid på sig att planera sin boendeekonomi.

2017-04-16

Nils-Erik Emme

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Hushållens ökande skuldsättning är bekymmersam. Detta har medfört en diskussion om en minskning, avtrappning eller avveckling av ränteavdragen kan vara ett sätt att minska skuldsättning och samtidigt hålla tillbaka bopriserna. Mot detta står att en avveckling av ränteavdragen är en betydande förändring i många hushålls vardagsekonomi. Diskussioner har därför förts om hur en avveckling av ränteavdragen kan kompenseras av sänkta skatter, undantagsregler med mera. På det sätt som avvecklingen av ränteavdragen beskrivs i motionen ges hushållen inga möjligheter att ekonomiskt kompensera sig för de effekter som ett avvecklat ränteavdrag skulle medföra. Detta skulle försätta många människor i en mycket svår ekonomisk situation.

Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen avslås.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 9:12, 9:13, 9:14 samt 9:15:
Partistyrelsen delar uppfattningen att den bristande rörligheten utgör en bromskloss på bostadsmarknaden. Genom ökad rörlighet kan ett stort antal bostäder tillgängliggöras på kort sikt och även stimulera fram mer nyproduktion. Allt för många uppger att de bor kvar i för stora hus på grund av skatternas utformning.

Kristdemokraternas nuvarande politik innebär att taket för uppskov på reavinstskatten tas bort om man köper ny bostad. Även betalningen av räntan på uppskovet ska kunna skjutas på framtiden vid köp av ny bostad. På så sätt tvingas inte vinsten vid försäljning fram till beskattning om man köper en ny bostad, utan både reavinstskatt och uppskovsränta betalas när personen inte längre gör något uppskov. Det sker exempelvis när personen flyttar till hyresrätt, till särskilt boende eller om personen avlider. En sådan reform skulle minska de så kallade flyttskatterna avsevärt och underlätta en ökad rörlighet.

Partistyrelsen anser inte att en särskild ålder ska påverka skattereglerna vid bostadsaffärer. Partistyrelsen föreslår därför rikstinget besluta att avslå motion 9:13.
Partistyrelsen anser inte att sänkt reavinstskatt är rätt väg. Vår bild är att det inte främst är storleken på skatterna som är huvudproblemet, utan tidpunkten när de tas ut. Kristdemokraterna menar istället att vi behöver ändra reglerna kring flyttskatterna på ett statsfinansiellt ansvarsfullt sätt, som inte skapar otrygghet i boendet, likt modellen ovan. Vår modell löser problemet med att en person som säljer en bostad och köper en ny kan få högre boendekostnader även om man köper en mindre och billigare bostad.

Att istället söka uppnå samma sak genom att sänka reavinstskatten genom sänkt skattesats skulle innebära att stora belopp skulle behöva prioriteras till detta område istället för till mer angelägna skattelättnader såsom sänkt skatt på arbete. Det skulle också ge mycket stora skattesänkningar till de som ägt sitt boende längst, fått stora subventioner genom betydligt kraftigare ränteavdrag än idag, fått värdestegringar när fastighetsskatten avskaffades eller bosatt sig i dyra eller attraktiva områden och därmed gjort störst vinst. Det innebär att en sådan reform skulle fördelas mycket ojämnt i samhället. Därför anser partistyrelsen att sänkt reavinstskatt inte är en lämplig politik, utan att den nuvarande modellen som redogjorts för ovan är en bättre och mer ansvarsfull reform. Partistyrelsen föreslår därför att avslå motion 9:14 och 9:15.

När det gäller kraven på kontantinsats anser partistyrelsen att det i första hand är en fråga för marknaden och de expertorgan som granskar denna, främst Finansinspektionen. Partistyrelsen anser att en balans behöver upprätthållas mellan möjligheterna att äga sitt boende och riskerna med en alltför uppblåst prisbubbla på bostäder. I ett internationellt perspektiv är svenska hushåll i dagsläget mycket högt belånade, vilket oroar Partistyrelsen. Någon utredning i syfte att från politiskt håll minska kraven på kontantinsats är Partistyrelsen därför inte beredd att förorda, däremot vill vi prioritera en rad andra insatser för att minska den höga

belåningsgraden – amorteringskrav på hela bankens bolånestock, ändrade riskvikter för att motverka mängdrabatter och att se över ränteskillnadsersättningen för att göra bundna bolån mer attraktiva och på så sätt minska hushållens räntekänslighet. Därtill föreslår partistyrelsen en långsam avtrappning av ränteavdragen på bolån växlat mot disponibelinkomstförstärkningar för hushåll. . Sådana åtgärder gör det möjligt för myndigheterna att lätta på krav på kontantinsats. Därtill konstaterar Partistyrelsen att Kristdemokraternas förslag om att subventionera bosparande för unga skulle underlätta för yngre att få ihop till en kontantinsats. Partistyrelsen föreslår därför att andra att-satsen i motion 9:12 bör avslås.

En detaljplan gäller tills den antingen upphävs, ändras eller ersätts av en ny detaljplan. Efter att genomförandetiden gått ut kan kommunen ersätta, ändra eller upphäva detaljplanen. Kommuner kan alltså redan idag utföra det som efterlyses i tredje att-satsen i motion 9:12. Därmed anser partistyrelsen att den bör besvaras.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 09:12, att avslå motion 09:13, att avslå motion 09:14 samt att avslå motion 09:15.

09:16 En reformerad hyresmarknad på kristdemokratisk grund

Svensk bostadsmarknad befinner sig i kris. Trots att byggandet tagit bättre fart är bostadsbristen utbredd runt om i landet. Enligt Boverkets sammanställning av läget på bostadsmarknaden från 2016 råder brist på hyresbostäder i 240 av landets 290 kommuner, företrädesvis i landets större städer och lärosäten.

Bristen på lägenheter får många samhällsskadliga konsekvenser:
• Unga får svårare att flytta till städer där det finns jobb- och utbildningsmöjligheter
• Tillväxtföretag får svårare att rekrytera rätt kompetenser och förse dem med bostäder
• Par får svårare att hyra en större lägenhet för att kunna bilda familj
• Äldre får svårt att hitta en mindre lägenhet när barnen flyttat ut
• Nyanlända får svårare att etablera sig i områden där det finns enkla jobb som underlättar integrationen

Ekonomer och bostadsforskare hänför det låga byggandet till två faktorer - krångliga byggregler och en hyresreglering som inte fungerar. Under Stefan Attefalls tid som bostadsminister gjordes stora framsteg i att förenkla byggreglerna samt öka möjligheten till marknadsanpassade hyror i nyproduktion genom s.k. presumtionshyror. Det har fått byggandet att öka något på senare tid.

Hyresregleringen och den begränsade möjligheten att ta ut marknadsmässiga hyror i det befintliga beståndet fortsätter dock att skapa obalanser på bostadsmarknaden, primärt i stora städer. Den leder dels till omfattande ombildningar av befintliga hyresrätter till bostadsrätter, dels att byggherrar i högre grad planerar och bygger bostadsrätter vid nyproduktion. Därmed utestängs många hushåll med små

resurser från bostadsmarknaden, däribland många hemifrånflyttande unga, nybildade barnfamiljer och nyanlända invandrare. Som undersökningar från bl a Fastighetsägarna visat så bidrar hyresregleringen också till att den sociala snedfördelningen i hyresbeståndet är större än i det ägda beståndet, vilket bidrar till segregation. I praktiken kan den som får ett kontrakt på en attraktiv adress i Stockholms innerstad betala lägre hyra än vad motsvarande lägenhet kostar i stadens ytterområden – trots att personen har en god inkomst.Problemet med hyresregleringen har varit känt under lång tid, ja, faktiskt ända sedan den infördes. Svensk nationalekonomis nestor Assar Lindbeck har ägnat hela sin karriär åt att kritisera systemet för att utestänga grupper från boende och skapa ett A- och B-lag på bostadsmarknaden. Idag är Sverige närmast ensamt i Europa om att ha kvar en hyresreglering som härstammar från krigsåren, trots att Sverige aldrig krigshärjades på det sätt som de flesta länder på kontinenten.

Förändringar som påverkar bostadsmarknaden måste dock ske varsamt. Hänsyn måste tas till de som har en bostad, alldeles oavsett om det är ett hem man äger eller ett hem man hyr. På hyresmarknaden måste lagstiftningen också utformas efter sociala hänsyn och garantera hyresgästen långsiktiga och förutsägbara villkor.

Men bostadspolitiken kan inte bara ta hänsyn till de som redan har en bostad. För att öka byggandet och bättre tillgodose det samlade behovet av bostäder måste hyresregleringen ses över så att hyrorna bättre följer den efterfrågan som finns. Därmed uppkommer över tid bättre förutsättningar för att – utan subventioner eller andra ingrepp i byggmarknaden – få fram det utbud av hyresbostäder som matchar det behov som finns på olika håll i landet.

En reform som över tid skulle ge en friare marknad utan att sätta befintliga hyresgäster i sämre sits är om det blev möjligt att förhandla om hyran när ett kontrakt omsätts. Istället för att varje lägenhet har en förutbestämt hyra enligt bruksvärdesmodellen ges hyresgäst och värd rätt att avtala om en förhandlingshyra bilateralt. Givetvis bör rena ockerhyror kunna prövas av hyresnämnd för att undvika att värdar ställer orimliga hyreskrav som avviker för mycket från marknaden i övrigt.

I en sådan modell ska hyresgästen också tillförsäkras ett starkt besittningsskydd under en längre avtalsperiod – förslagsvis minst tio år framåt – under vilken hyran endast får räknas upp enligt ett lokalt hyresindex. För att behålla parternas inflytande över den övergripande hyresutvecklingen görs resultatet av de lokala hyresförhandlingarna till index för förhandlingshyrorna.

För att värna om socialt utsatta grupper och familjer med låga inkomster bör en viss del av beståndet även fortsättningsvis upplåtas för bostadssociala ändamål. Varje kommun bör kunna ålägga fastighetsägare att upplåta en andel av varje fastighet enligt dagens bruksvärdesmodell. Dessa lägenheter ska sedan erbjudas hushåll som tjänar under medianinkomsten. Skulle ett hushålls inkomst öka, så behåller de bruksvärdeshyran under avtalsperioden.

Genom att varje fastighet kommer att ha en blandning av bruksvärdeshyror och förhandlingshyror undviks avarterna med ”social housing” som förekommer på

många andra håll i omvärlden. Kommunerna kan genom att fortlöpande justera minimiandelen som ska upplåtas till bruksvärdeshyra även fortsättningsvis ta sitt bostadsförsörjningsansvar för mindre bemedlade grupper.
En modell för hyressättning enligt detta påminner om den som finns på många håll i Tyskland, där

Kristdemokraterna länge varit en samhällsbärande kraft. Den tyska hyresmodellen har varken skapat stor social segregation eller hållit tillbaka byggandet av hyresrätter. Ett införande av en svensk version av denna modell enligt ovan skulle värna hyresrättens sociala roll samtidigt som hyrorna i bredare bestånd bättre följer efterfrågan. Såväl nyinflyttade som befintliga hyresgäster skulle därtill få långsiktiga, förutsägbara villkor och samtidigt fortsätta åtnjuta ett starkt besittningsskydd.

En modell enligt ovan skulle också skapa bättre förutsättningar för byggandet av fler hyresrätter, dels genom att hyrorna bättre anpassas till efterfrågan på marknaden, dels genom att befintliga fastighetsägare i områden med bostadsbrist får bättre betalt för de kontrakt som omsätts, vilket minskar trycket på omvandlingar. Därmed skulle det finnas förutsättningar att få fram fler hyresrätter i attraktiva områden, vilket gynnar ensamstående unga, familjebildande par, äldre som behöver ett mindre boende och nyanlända som vill etablera sig på orter där det finns jobb.
Jag yrkar att Kristdemokraterna ska verka för:

att hyresregleringen ses över till förmån för ett system med förhandlingshyror där hyresgäst och hyresvärd får avtala hyran på nytecknade kontrakt utan hänsyn till bruksvärdet

att förhandlingshyrorna kombineras med skydd mot ockerhyror, krav på långa kontraktstider, stärkt besittningsskydd samt indexering enligt en partsstyrd förhandling under kontraktstiden

att kommunerna får besluta om att en viss andel av varje fastighet ska upplåtas enligt bruksvärdessystemet för bostadssociala ändamål

2017-02-14

Stefan Svanström

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Motionären beskriver Boverkets analys av bristen på hyreslägenheter i 240 av Sveriges 290 kommuner. En brist som får samhällsekonomiska konsekvenser. Bristen på hyreslägenheter gör det t ex svårare för unga och nyanlända att komma in på bostadsmarknaden. Tillväxtföretag blir också lidande då bostadsbristen komplicerar rekryteringen av kompetent personal från andra orter.

Motionären påpekar att förändringar i systemet för hyressättning behövs men att de måste införas varsamt och med ett socialt ansvarstagande. Partidistriktsstämman håller med motionären om att Sverige behöver reformera hyresmarknaden och samtidigt ha ett system för hyressättningen som tar ett socialt ansvar.

Partidistriktsstämman föreslår riksmötet besluta att bifalla motionen i sin helhet.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären ger en korrekt beskrivning av läget på bostadsmarknaden och hur hyresregleringen reducerar möjligheterna för breda grupper i samhället att få en bostad. Hyresrättsmarknaden måste förändras och få en rimlig chans att växa. Idag byggs det för få hyresrätter och många hyresrätter omvandlas till bostadsrätter därför att fastighetsägare finner dem olönsamma. I nyproduktion när valet står mellan olika upplåtelseformer föredrar byggherrarna de lönsammare bostadsrätterna. Bristen på hyresrätter gör svarthandeln av hyreskontrakt är omfattande. Den bostadsbrist som råder i landet och bristen på hyresrätter gör att människor tvingas tacka nej till studieplatser och arbeten. Bostadsbristen hämmar också företags möjlighet att växa. Företag med rekryteringsbehov tvingas bli bostadsförmedlare genom egna inköp av bostäder. Företag som Tata, Spotify och Klarna rekryterar kompetens över hela världen och tvingas sitta med flera hundra lägenheter i sin interna bostadsförmedling för att parera en dysfunktionell bostadsmarknad. De här företagen vill hellre syssla med sina kärnkompetenser än att agera med bostadsförmedling.

Hyresrätten är det perfekta boendet för den medellånga tidshorisonten och som det första boendet vid till exempel flytt till en anställning. En friare hyressättning vid nyproduktion kan motverka dagens brister, främja uppförandet av fler hyresrätter och stärka boendeformens roll som första boende.

Reformering av hyresregleringen måste ske varsamt och det är viktigt att det finns ett starkt konsumentskydd på bostadsmarknaden. Bostadsmarknaden är inte vilken marknad som helst, därför är det viktigt att hyressättningssystemet tar hänsyn till människors olika livssituationer och tillgång till kapital.

Systemet med presumtionshyror som inrättades 2006 skulle ge en bättre anpassad marknadshyra och främja tillkomsten av fler hyresrätter. Enligt Bokriskommittén har presumtionshyror endast kommit att bli aktuellt i en tredjedel av det som nyproducerats mellan 2008-2014.

Partistyrelsen förordar fri hyressättning vid nyproduktion. En friare hyressättning vid nyproduktion kan motverka dagens brister, främja uppförandet av fler hyresrätter och stärka boendeformens roll som första boende. Denna uppfattning har Kristdemokraterna också framfört i de bostadspolitiska samtal som regeringen fört med oppositionen under 2016.

Ett starkt besittningsskydd och en förutsägbar indexering är en förutsättning för ett tryggt boende. Med hjälp av offentlig hyresstatistik, något som idag saknas, får också parterna kunskap om vad som är en rimlig hyresnivå vilket förebygger risken för ockerhyror. Kristdemokraterna föreslår därför att nyproduktion ges fri hyressättning i avtal mellan hyresgäst och fastighetsägare under förutsättning att besittningsskyddet är starkt och indexeringen av hyran är förutsägbar över tid. Till det krävs också en offentlig hyresstatistik som ger parterna kunskap till vad som är rimlig hyresnivå.

Sverige har en växande grupp människor med en sämre ekonomi, betalningsanmärkningar eller som är nyanländ och med mycket små medel behöver

etablera sig på bostadsmarknaden. Behovet av en social bostadspolitik är därför mycket stort. Boverket visade i rapporten Etableringshinder på bostadsmarknaden (2014:33) hur 77 procent av fastighetsbolagen har krav på inkomstens storlek i förhållande till hyresnivån, ofta tre gånger årshyran i bruttoinkomst. 1,3 miljoner svenskar klarar inte detta krav. Runt 86 procent av fastighetsvärdarna godkänner inte aktuella hyresskulder, 72 procent kräver goda referenser och 27 procent av företagen säger helt nej till hyressökande med betalningsanmärkningar. Slutligen kräver 14 procent av företagen fast anställning.

Runt om i Europa finns modeller för social housing där områden och fastigheter till sin helhet avdelas som kategoriboende för människor med små medel. Erfarenheterna av stigmatisering och segregation är i sådana fall övervägande.

Partistyrelsen vill därför framhålla lösningar likt motionären där en viss andel av bostäderna i en nyproduktion avsätts för sociala ändamål. Stefan Attefall föreslog till exempel i sin rapport för Fastighetsägarna (En ny social bostadspolitik) att fastighetsägare och kommuner tecknar överenskommelser om att avsätta 10 procent av hyreslägenheterna i nyproduktion. Attefall tecknade också ett förslag om en statligt stödd förtursboendeförmedling med en bonus till de fastighetsägare som ingår i systemet. Partistyrelsen anser att det finns anledning att undersöka hur en viss andel av nyproduktionen kan upplåtas för bostadssociala ändamål och anser att detta bör utredas vidare.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att hyresregleringen ses över till förmån för ett system med fri hyressättning i nyproduktion.

att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att fri hyressättning i nyproduktion kombineras med skydd mot ockerhyror, offentlig hyresstatistik och stärkt besittningsskydd.

att partistyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att en viss andel av varje fastighet upplåts enligt bruksvärdessystemet för bostadssociala ändamål och anser därmed motion 09:16 besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:

09:01 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 09:01 besvarad.

09:02 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 09:02.

09:03 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 09:03 besvarad.

09:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 09:04.

09:05 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 09:05.

09:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 09:06.

09:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad samt att anse fjärde attsatsen besvarad i motion 09:07.

09:08 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 09:08.

09:09 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 09:09.

09:10 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 09:10 besvarad.

09:11 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 09:11 besvarad.

09:12, 09:13, 09:14 samt 09:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad, att avslå andra attsatsen samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 09:12, att avslå motion 09:13, att avslå motion 09:14 samt att avslå motion 09:15.

09:16 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att hyresregleringen ses över till förmån för ett system med fri hyressättning i nyproduktion.

att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att fri hyressättning i nyproduktion kombineras med skydd mot ockerhyror, offentlig hyresstatistik och stärkt besittningsskydd.

att partistyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att en viss andel av varje fastighet upplåts enligt bruksvärdessystemet för bostadssociala ändamål och anser därmed motion 09:16 besvarad.

Motioner - Kapitel 10
MILJÖ OCH ENERGI

10. MILJÖ OCH ENERGI

Partistyrelsens inledning

En bärande del av det kristdemokratiska idéarvet är förvaltarskapstanken och i vår politik för en hållbar miljö ställs den på sin spets. Klimatförändringen är en av vår tids största miljöutmaningar.

Kristdemokraterna har därför satt ambitiösa mål när det gäller att minska utsläppen, såväl på nationell- som på EU-nivå. Utöver själva miljöfrågan som utsläppen av växthusgaser utgör, följer det etiska problemet att det främst är världens fattigaste människor som betalar det högsta priset när jordens medeltemperatur ökar.

Ett av de snabbast växande miljöhoten i naturen och våra vattendrag är plastavfall. Plast är perfekt för produkter som behöver tåla mycket och hålla länge, men för att minska skadlig miljöpåverkan från onödiga plaster i engångsprodukter, till exempel plastpåsar, har Kristdemokraterna föreslagit ekonomiska styrmedel för minskad spridning av plaster i miljön. Det finns idag också bättre och mer miljövänliga alternativ. Vi vill också verka för att förhindra spridningen av giftiga kemikalier i vår miljö. Detta är en viktig aspekt av det förebyggande hälsoarbetet. Inte minst gäller det barns vardagsmiljöer. Vi vill till exempel ha giftfria förskolor, och jobbar för att man ska ställa större krav när det gäller till exempel barnens leksaker, nappflaskor samt mat och dryck.

EU har en nyckelroll i arbetet för att öka kemikaliesäkerheten, bland annat för att utveckla arbetet med gemensamma åtgärder mot spridning av gifter och läkemedelsrester till våra hav och vattendrag. Ett av Sveriges miljömål är den biologiska mångfalden, uttryckt som ”ett rikt växt- och djurliv”.

Hoten mot den biologiska mångfalden är tillsammans med övergödningen vår mest omfattande utmaning ur ett globalt perspektiv. I Sverige bidrar våra skogar och vår landsbygd, exempelvis våra hagmarker, till denna mångfald. Just hagmarkerna nämns ibland som de, näst regnskogarna, artrikaste biotoperna på vår planet. Jordbruket skulle i högre utsträckning kunna bli en nyckelaktör för att värna den biologiska mångfalden om man fick rätt incitament för att göra det. Reformer av EU:s jordbrukspolitik i denna riktning är viktiga.

En stabil och säker elförsörjning är centralt för vårt moderna samhälle. Kristdemokraternas energipolitik grundar sig på förvaltarskapstanken. Vi ska förvalta, inte förbruka, de ändliga resurserna. Energipolitiken ska därför möjliggöra för kommande generationer att leva och verka på vår jord. De tre grundpelarna för energipolitiken bör vara ekologisk hållbarhet, försörjningstrygghet och konkurrenskraft.

Kristdemokraterna vill se en mångfald av förnybar energi inom transportsektorn, industrin, uppvärmningen och elproduktionen. Det behövs ett hållbart och stabilt energisystem som innehåller såväl storskaliga som småskaliga element anpassade

till lokala och industriella behov. För att kunna uppnå miljömålen om minskade koldioxidutsläpp och energieffektivisering vill vi se ökade investeringar av såväl offentligt som privat kapital i långsiktigt hållbara energislag som vindkraft, vattenkraft, bioenergi, vågkraft, solenergi, geotermisk energi och tidvattenkraft. För att möjliggöra investeringar på energiområdet är långsiktighet i energipolitiken eftersträvansvärt.

Kristdemokraterna har varit drivande för att befintliga reaktorer ska få ersättas med nya säkrare och mer effektiva kärnkraftsverk. Kärnkraften uppfyller ett av de viktigaste kraven som i dag ställs på energiproduktion, nämligen låga utsläpp av växthusgaser. Kärnkraften ska omgärdas av strikta säkerhetskrav som även omfattar slutförvaring av utbränt bränsle. Morgondagens kärnkraft har potential att vara både säkrare och långt mer effektivare än dagens.

Kristdemokraterna verkar för en fri och öppen energimarknad med ökad konkurrens för kunderna. Vi vill satsa mer på energieffektiviseringar och smarta elnät samt bygga ut Sveriges överföringskapacitet till andra länder för ökad svensk export av klimateffektiv el.

10:01 Kristdemokraterna i Sverige har haft en stolt och tydlig miljöprofil alltsedan vår start 1964.

Kristdemokraterna i Sverige har haft en stolt och tydlig miljöprofil alltsedan vår start 1964. På 60-talet kallades vi för ”Vatten och Luftpartiet. Därefter ville vi ha ” Rent mjöl i påsen” genom Lars Gottfridsson, under 70-talet. I slutet av 70-talet och under början av 80-talet var vi engagerade i kampen mot kärnkraften. Vi intog ledande positioner i Linje 3 inför folkomröstningen om kärnkraft, där vi ville avveckla kärnkraften snarast möjligt och satsa på miljövänlig energi som sol, vind och vatten. I början av 80-talet var vi det första parti som genom Björn Gillberg, krävde katalytisk avgasrening på våra bilar. Det blev sedan lag 1988. Därefter har det så kallade ”klimathotet” med betoning på drivhuseffekten pga koldioxiden blivit påtaglig med förhöjd medeltemperatur och kommer att höjas drastiskt. Klimathotet har kommit på miljöagendans förstaplats. Men har kärnkraften blivit säker bara för att andra miljöhot tagit rubrikerna? Japan och Tyskland, de mest industrialiserade länderna, har dragit slutsatsen att avbryta denna livsfientliga energiform. Vi kristdemokrater i Kinda anser att kärnkraften är den energikälla med störst potential till katastrof för oerhört många människor och för oerhört lång, ja oöverblickbar tidshorisont.

Nu är det dags att komma fram ur skuggorna! Det är dags att lämna försiktighetens tassande inom miljöområdet! Det är dags att lyfta fram Livet och satsa på energi som är förnybar och som inte förstör förutsättningar för kommande generationer.

Vi kristdemokrater i Kinda uppmanar Kristdemokraternas Riksting 2017

att Säga ett tydligt NEJ! till fortsatt kärnkraft i Sverige

att Säga ett tydligt NEJ! till forskning inom kärnområdet

att Säga ett tydligt JA! till solenergin

att Säga ett tydligt JA! till vindenergin

att Fortsätta satsningen på vattenkraften men skona orörda älvar och bygga effektiva och miljövänliga fisktrappor för reproduktion

att Kräva en bättre och effektivare avfallshantering i våra hushåll

att Stimulera övergången till miljövänliga bränslen av våra motorfordon

att Stimulera introduktionen av luft- och bergvärmepumpar i våra boendemiljöer

2017-02-20

Kalle Sandell

Partidistriktet Östergötlands yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att besluta avslag på att-sats 1 och 2 och anser 3-8 besvarade med hänvisningen till den nyligen framtagna miljörapporten (Lars Thunberg m.fl).

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraternas miljöpolitik grundar sig på förvaltarskapsprincipen. Människan har ett ansvar att förvalta de ändliga resurserna och naturvärdena. Vi som lever nu ska överlämna en jord som nästa generation kan ha som hem. Politiken ska därför, grundad på försiktighetsprincipen, utformas så att både det offentliga, våra företag, civilsamhället och enskilda ges förutsättningar att göra rätt, dvs. styra mot ett gott förvaltarskap och en hållbar utveckling.

Miljöpolitiken är inte enbart en nationell angelägenhet då miljöproblemen inte stannar vid nationsgränserna. Det är därför ett måste att miljöfrågorna hanteras internationellt. Många problem kan lösas på EU-nivå medan andra frågor kräver globala beslut.

Kring de internationella klimatfrågorna råder i nuläget en stor blocköverskridande enighet i Sverige. Efter klimatmötet i Paris i slutet av 2016 har världens länder enats om att försöka hejda den globala uppvärmningen till max 2 grader, helst max 1,5 grader. För att nå detta krävs ytterligare åtgärder.

Jordbrukspolitiken har stor inverkan på miljön, inte minst globalt men även här i Sverige. Nuvarande landsbygdsprogram beslutades av Alliansregeringen och sträcker sig till och med 2020. Detta program har, utifrån de möjligheter EU:s ramverk ger, ett fokus på hållbarhet, förgröningsåtgärder, biologisk mångfald, minskat näringsläckage, mm, vilket ger resurser för att få ett mer hållbart nyttjande av markresurser och möjliggör för jordbruksföretag att vårda och hävda åker- och ängsmark på ett hållbart sätt.

Den offentliga sektorn har en viktig roll som föregångare och pådrivare inom miljöarbetet. I många kommuner och regioner/landsting pågår ett offensivt utvecklingsarbete, dock ofta med en otålighet över hinder i vägen för att kunna göra ännu mer. Utfasning av fossila bränslen och kemikalier, hållbar stadsplanering, utbyggd kollektivtrafik och naturvård är några nyckelområden där mycket har

gjorts. Samtidigt kan mycket mer göras. Inom exempelvis offentlig upphandling finns stor potential för att gå före och påverka genom tuffare miljökrav.

Kärnkraften är en koldioxidneutral energikälla vars årsproduktion varierar mellan 40 och 45 procent av Sveriges totala energiproduktion. Det är en betydande del av totalen och har dessutom i kraft av att vara baskraft också en nödvändigt stödjande funktion för intermittent kraftproduktion som vind- och solkraft. Ur ett tekniskt perspektiv finns förhoppningen att kärnkraften med en framtida potential kan ta betydligt mindre resurser i anspråk för sin energiproduktion. Den fjärde generationens kärnkraft (Gen IV) används som beteckning på olika typer av kärnreaktorer som är under utveckling. Till skillnad från dagens svenska reaktorer där endast fem procent av uranbränslet används, kan Gen IV-reaktorer använda även isotopen uran-238 som utgör den allra största delen av bränslet. De radioaktiva restprodukter som bildas i Gen IV-reaktorer kräver förvaring i några hundratals år, medan dagens reaktorer lämnar avfall som kräver slutförvaring i 100 000 år. Avfallsvolymen som Gen IV-reaktorer ger upphov till är också mycket mindre än från dagens reaktorer. Oavsett i vilken mån Gen IV- tekniker finns tillgängliga vid en svensk nykonstruktion så kan dagens anläggningar ersättas av betydligt effektivare anläggningar om marknaden kan finansiera en nyproduktion. Partistyrelsen föreslår därför att motionens första och andra att-sats avslås.

Solenergi är en viktig klimatsmart del i vårt energisystem. Svensk solenergiforskning är mycket framstående och solenergin har en stor utvecklingspotential i Sverige. Solcellsmarknaden fortsätter att växa och den totala installerade solcellseffekten i Sverige ökade med 60 procent under 2015, enligt Svensk Solenergi.

Den största ökningen skedde på villa- och småhustak. Tillväxten har varit störst inom solcellssystem för villor, med 13,9 nyinstallerade megawatt (MW) under 2015, vilket kan jämföras med 9,6 MW året innan. En av anledningarna till ökningen kan vara den skattereduktion som infördes under 2015. Skattereduktionen innebär att mikroproducenter som matar ut ett visst överskott av el får 60 öre extra per kilowattimme utöver den ersättning de får från sitt elbolag när de säljer sin solel.

Partistyrelsen anser att forskningssatsningen på solceller, termisk solel och solbränslen måste fortsätta. Kristdemokraterna har också i riksdagen agerat för att direkt avskaffa den straffskatt på solenergi som regeringen införde 1 juli 2016 och som regeringen själv uppges vilja avskaffa igen 1 juli 2017. Partistyrelsen föreslår därför att 3:e att-satsen ska anses besvarad.

Privatpersoner som egenproducerar förnybar el med hjälp av till exempel ett vindkraftverk eller solceller på taket har i dag möjlighet att sälja den el som blir över efter förbrukning. Överskottselen kan då säljas till elhandelsföretag eller elnätsföretag och privatpersonen får ersättning för detta. Kristdemokraterna anser att detta är ett bra incitament i syfte att öka den förnybara elproduktionen.

Kristdemokraterna har tillsammans med övriga allianspartier infört den skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el som gäller sedan den 1 januari 2015. Den ersättning som betalas ut för mikroproduktionen av förnybar el är

momspliktig, vilket innebär att den som säljer överskottselen måste vara momsregistrerad. Detta gör att det inte är lönsamt att bygga ut sitt solcellssystem mer än vad som täcker den egna förbrukningen. Kristdemokraterna har föreslagit att momsplikten slopas för dem som bedriver mikroproduktion av förnybar el och säljer sitt elöverskott och att en omsättningsgräns sätts på 50 000 kr. Partistyrelsen föreslår därför att fjärde att-satsen anses besvarad.

Vattenkraften är en förnybar energikälla och spelar en avgörande roll för stabiliteten i elsystemet. Vatten har till skillnad från el förmågan att lagras när det strömmar genom turbinerna i ett kraftverk och på så vis skapar elenergi. Vattnet rinner i huvudsak under vår och försommar då snön smälter men efterfrågan på el är däremot som störst under vintern. Då kan det lagrade vattnet utnyttjas för elproduktion. Det behövs en övergripande modernisering av svenska vattenkraftsanläggningar, eftersom de nya intermittenta energikällornas bidrag i dag ställer helt nya krav på en teknik som installerades för upp till 50 år sedan. En sänkning av fastighetsskatten på dessa anläggningar genom Energiöverenskommelsen kan möjliggöra nödvändiga renoveringar. Det är viktigt att föra fram de innovationer som kommit fram i Sverige kring vattenkraften och att detta stimuleras på olika sätt även på hemmaplan, inte att det endast går på export.

Trots att vattenkraften räknas som ett av de bästa och mest stabila kraftslagen finns det ganska lite forskning på vattenkraftens utvecklingspotential i Sverige. Svenskt Vattenkraftcentrum, som ligger under Energiforsk AB, forskar och utbildar inom områdena vattenkraft och dammar tillsammans med fyra svenska universitet. Kristdemokraterna har föreslagit att en utredning tillsätts om befintlig vattenkrafts potential och möjligheten till utveckling genom ny miljövänlig teknik. Partistyrelsen föreslår därför att femte att-satsen anses besvarad.

Var och en av oss ger upphov till stora mängder avfall som kan vara både en resurs och ett miljöproblem. Genom god avfallshantering kan allt fler produkter återanvändas och återvinnas. Den enskildes insats i sopsorteringen spelar en avgörande roll för hur väl vi lyckas nå målen för återvinning. En förutsättning är att nödvändig infrastruktur fungerar så att den är lättillgänglig för såväl producenter som konsumenter. Det måste även på detta område vara lätt att göra rätt.

Sedan 1990-talet har ansvaret för att förpackningar återvinns i Sverige vilat på producenterna, enligt principen om att ”förorenaren betalar”. Partistyrelsen anser att insamlingssystemet behöver utvecklas ytterligare. Exempelvis är det nästan var tredje kommun som ännu inte samlar in hushållens organiska avfall. Kristdemokraterna har i riksdagen föreslagit en skärpning av de ekonomiska styrmedlen för att förbättra återvinningen. Kristdemokraterna föreslår bl a råvaruskatt på textilier, skatt på plastpåsar och skatt på förbränning av osorterade sopor. Kristdemokraterna har också föreslagit att kretsloppsparker bör inrättas i alla kommuner för att möjliggöra ökat återbruk och en ökad återvinning. Partistyrelsen föreslår därför att sjätte att-satsen anses besvarad.

Kristdemokraterna och övriga allianspartier genomförde under sin tid i regeringsställning en lång rad insatser för ett fossilfritt Sverige. I dag kan vi se resultaten av dessa. Vägtransporternas utsläpp minskar, nya bilars utsläpp har

minskat rejält och andelen förnybara drivmedel har ökat kraftigt, inte minst HVO-drivmedel. Sverige är i dag det land i EU som har högst andel förnybar energi. Kristdemokraterna vill fortsätta arbetet med att stärka svensk miljö- och klimatpolitik. Kristdemokraterna har också drivit frågan om att införa ett så kallat bonus–malussystem där miljöanpassade fordon med relativt låga utsläpp av koldioxid får en bonus vid inköpstillfället medan fordon med höga utsläpp av koldioxid får högre skatt. Kristdemokraterna vill införa ett bonus–malus-system från och med 1 januari 2017. För att nå målet om fossiloberoende fordonsflotta år 2030 och ett klimatneutralt Sverige 2045 behövs fler politiska insatser för att påskynda omställningen till en mer fossilfri transportsektor och ett miljövänligare klimat. Kristdemokraterna föreslår därför stöd till utbyggnad av laddinfrastruktur för el- och hybridbilar. Partiet verkar också för fortsatt skattebefrielse för biodrivmedel. Partistyrelsen ser även satsningar på vätgas som viktigt. Partistyrelsen föreslår därför att sjunde att-satsen anses besvarad.

Kristdemokraterna vill se en mångfald av förnybar energi inom transportsektorn, industrin, uppvärmningen och elproduktionen. Det behövs ett hållbart och stabilt energisystem som innehåller såväl storskaliga som småskaliga element anpassade till lokala och industriella behov. För att kunna uppnå miljömålen om minskade koldioxidutsläpp och energieffektivisering vill vi se ökade investeringar av såväl offentligt som privat kapital i långsiktigt hållbara energislag som vindkraft, vattenkraft, bioenergi, vågkraft, solenergi, geotermisk energi och tidvattenkraft. För att möjliggöra investeringar på energiområdet är långsiktighet i energipolitiken eftersträvansvärt. Kristdemokraterna har medverkat till mer gynnsamma regler för att konvertera från direktverkande el till bergvärme eller värmepump. Partistyrelsen föreslår därför att åttonde att-satsen anses besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad, att anse fjärde attsatsen besvarad, att anse femte attsatsen besvarad, att anse sjätte attsatsen besvarad, att anse sjunde attsatsen besvarad samt att anse åttonde attsatsen besvarad i motion 10:01.

[DENNA MOTION HAR INKOMMIT FRÅN FLERA PARTIDISTRIKT]

10:02 Inrätta en "grön ghostbuster" för att jaga hinder för långsiktig hållbarhet

Intresset för förnybarhet, återvinning och återanvändning ökar och secondhand marknaden i vårt land fortsätter att växa. Idag pågår hos enskilda och i företag en snabb utveckling som i högre grad än tidigare bygger på delningsekonomi och cirkulär ekonomi. Exempel finns inom allt från musik till bilar, verktyg, boenden och trädgårdar och det är viktigt att politiken och lagstiftningen inte traskar patrull. Nu behövs en bättre samordning mellan olika politikområden, samtidigt som administrativa och skattemässiga hinder som riskerar att hämma utvecklingen snabbt kan röjas undan. Kristdemokraterna har sedan länge en ambition att undanröja onödiga och krångliga regler.

En viktig och nödvändig funktion är en form av ”grön ghostbuster” som får till

uppgift att identifiera lagar, regler och bestämmelser som motverkar ambitionen att ställa om till långsiktig hållbarhet. Det handlar bl a om att underlätta cirkulära produkt- och materialflöden och att undanröja hinder som finns för enskilda hushåll att fatta hållbara beslut i vardagen utifrån ambitionen att det ska vara lätt att göra rätt.

Det kan exempelvis handla om att identifiera skatter och avgifter som är utformade så att de ger ett negativt incitament för att vidta miljöförbättrande åtgärder och bidra till en hållbar utveckling. Ett annat viktigt område är att se över de specifikt svenska tolkningarna av olika EU-regler. Ofta övertolkas EU-direktiven på ett sätt som inte var avsett och som skapar hinder i stället för att underlätta en hållbar utveckling.

Ytterligare en uppgift för den gröna ghost bustern skulle kunna vara att se över vilka hinder som idag finns för den framväxande delningsekonomin. När vi i större utsträckning delar saker med varandra, i stället för ”slit och släng”, medför det ofta betydande fördelar ur miljö- och resurssynpunkt, förutom rent privatekonomiskt.

Uppdraget att fungera som ”grön ghost buster” skulle exempelvis kunna ges till Naturvårdsverket, som därmed får ett ansvar att se över olika hinder inom relevanta områden med ambitionen att minska skadlig miljöpåverkan. Med hjälp av resultaten kan medvetenheten öka om problematiska regler och ge förslag till lösningar.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi Kristdemokraternas riksting besluta

att partiet skall verka för inrättande av en ”grön ghost buster” med uppgift att identifiera lagar, regler och bestämmelser som motverkar ambitionen att ställa om till ett långsiktigt hållbart samhälle.

2017-03-25

Lars-Axel Nordell, Lars Thunberg, Liza-Maria Norlin, Lennart Bondeson

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
Motionärerna föreslår att det på nationell nivå borde inrättas en funktion med uppgift att identifiera lagar, regler och bestämmelser som motverkar ambitionen att ställa om till ett långsiktigt hållbart samhälle.
Det konstateras i motionen att intresse för förnybarhet, återvinning och återanvändning ökar och att secondhand marknaden i vårt land fortsätter att växa. Motionärerna anser att det skulle behövas en funktion för att underlätta cirkulära produkt- och materialflöden och att undanröja hinder som finns för enskilda hushåll att fatta hållbara beslut i vardagen utifrån ambitionen att det ska vara lätt att göra rätt.
Ofta skyller vi på olika EU-regler när det visar sig bero på den svenska byråkratin och olika övertolkningar av EU:s regelverk. Men det finns också exempel där EU sätter käppar i hjulet för utvecklingen. En aktuell fråga är att EU anser att vi i Sverige ska ta ut samma skatt på bio-drivmedel som på fossila drivmedel. Men vårt lands oerhört stora tillgångar till skogsråvara har vi goda möjligheter att kunna gå

över till en bio-baserad ekonomi, men då krävs det att vi kan använda skatten som styrmedel. Kristdemokraterna i Örebro län föreslår utifrån ovanstående att motionen bifalls

Partidistriktet Skånes yttrande:
Motionen visar på flera sätt ytterligare möjlighet att förbättra långsiktig hållbarhet. Dock är det viktigt att undvika en onödig byråkratisk överbyggnad.
PDÅ i Skåne beslöt att bifalla motionen

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Vårt samhälle behöver ställas om från linjära till cirkulära produktflöden, det som kallas för den cirkulära ekonomin. Det krävs nya lösningar och idéer på många områden i samhället och politiken varken kan eller bör stå för dem alla. Det behövs en ny produktdesign som tar större miljöhänsyn, nya företags- och marknadsmodeller, nya finansieringsmetoder och sätt att omvandla avfall till resurser. På individnivå behöver konsumtionsbeteenden förändras och köpkraften i högre grad inriktas på tjänster snarare än fysiska produkter. Denna samhällsutveckling har redan påbörjats. Nu behövs en bättre samordning mellan olika politikområden, samt att administrativa och skattemässiga hinder som riskerar att hämma utvecklingen snabbt röjs undan. Idag pågår hos enskilda och i företag en snabb utveckling, som i högre grad än tidigare bygger på delningsekonomi. Exempel finns inom allt från musik till bilar, verktyg, boenden och trädgårdar och det är viktigt att politiken och lagstiftningen hänger med.

Partistyrelsen anser att regler behöver förenklas för att underlätta den gröna omställningen. Partistyrelsen anser däremot inte att den föreslagna lösningen med en separat "ghostbuster" är en ändamålsenlig lösning. Förslaget riskerar att leda till ökad byråkrati och otydlig ansvarsfördelning. Partistyrelsen menar i stället att ansvaret för förenklingsarbetet bör ligga på varje aktör som utformar respektive regelverk.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 10:02.

10:03 Underlätta och förenkla återvinning

Vi Kristdemokrater bör ha en aktiv roll i skapandet av framtidens miljöpolitik, förvaltarskapstanken passar väl in med omtanke om kommande generationer, hushållande av våra resurser och återvinning av vårt avfall.

Idag har vi producentansvar där tillverkare av exempelvis förpackningar ansvarar för insamlande av använda förpackningar. Olika insamlingssystem bredvid varandra blir aldrig så effektivt som ett gemensamt. Privatpersoner skall inte behöva tänka på om plasten som man skall återvinna är en förpackning eller inte,

det skall helt enkelt vara lätt att göra rätt. För att få en mer effektiv insamling krävs att samhället tar ett helhetsansvar och samordnar de olika insamlingarna. Kommunerna kan med ersättning från exempelvis förpackningsinsamlingen ansvara för att insamlande sker på ett gemensamt sätt som förenklar för alla hushåll, ger en hög andel återvunnet material till en effektiv kostnad. Det finns Fastighetsnära insamling (FNI) i en del kommuner som innebär att man sorterar sitt avfall redan hemma i sitt sopkärl och behöver inte lagra och åka iväg med material. Ett samlat kommunalt övertagande av insamlingssystemet skulle skapa förutsättningar för lokala och regionala samarbeten där kommuner samverkar för att uppnå största nytta. Sveriges kommuner och landsting har ställt sig positiva till ett övertagande.

Ett av de material som förbrukar mest resurser vid tillverkning är textilier. För att tillverka 1 kg bomull används mellan 7000-29000 liter vatten! Till det kommer förbrukning av olja, miljöbelastning av konstgödsel och bekämpningsmedel. Bästa återvinningen med bra kläder är att dessa samlas in till exempelvis välgörenhetsorganisationer för utdelning eller försäljning och kan användas igen. Trasiga kläder och andra textilier bör återvinnas och kan användas till nya textilier med stora miljövinster som följd.

Man kan förenkla återvinningen av glas genom att samla in ofärgat och färgat glas tillsammans för återvinning. Detta förenklar återvinningen och sparar kostnader i insamling och transporter. På smältverket sorterar man redan idag ut olika färger på det färgade glaset, såsom brunt eller grönt. Tekniken finns för att sortera även vitt glas. Samhällsnyttan av ökad återvinning, förenklingar vid insamlandet och besparingar hos kommuner och förpackningsinsamling är stor.

att vi Kristdemokrater på nationell nivå: - Stödjer ett kommunalt övertagande av insamlingssystemet

att vi Kristdemokrater på nationell nivå:- Arbetar för att skapa en nationell insamling av textilier.

att vi Kristdemokrater på nationell nivå:- Föreslår en sammanslagen insamling av färgat/ofärgat glas.

2017-02-09

Kaj-Mikael Petersson

Partidistriktet Kronorbergs yttrande:
Med hänvisning till pågående utredning i frågan om producentansvar föreslår. Partidistriktsstämman att rikstinget anser motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Var och en av oss ger upphov till stora mängder avfall som kan vara både en resurs och ett miljöproblem. Genom god avfallshantering kan allt fler produkter återanvändas och återvinnas. Den enskildes insats i avfallssorteringen spelar en avgörande roll för hur väl vi lyckas nå målen för återvinning. En förutsättning är att nödvändig infrastruktur fungerar så att den är lättillgänglig för såväl producenter som konsumenter. Det måste vara lätt att göra rätt.

Sedan 1990-talet har ansvaret för att förpackningar återvinns i Sverige vilat på producenterna, enligt principen om att ”förorenaren betalar”. Producentansvaret har utretts och granskats många gånger. Under 2015 aviserade regeringen sin avsikt att flytta ansvaret för förpackningsåtervinning från producenterna till kommunerna. Emellertid beslutade riksdagen i mars 2016 att tillkännage för regeringen som sin mening att ansvaret för insamling och återvinning av förpackningar och tidningar även fortsatt ska ligga kvar på producenterna. Kristdemokraterna ingick i den riksdagsmajoritet som vill ha kvar ansvaret för insamlingen av förpackningar på producenterna. Hur formen för detta ska utvecklas framöver bör dock inte nu fastställas.

Partistyrelsen konstaterar att de problem som motionen tar upp kvarstår i olika utsträckning beroende på vilken kommun man befinner sig i. Partistyrelsen anser att väl fungerande insamlingssystem, där det är lätt för den enskilde att göra rätt, bidrar till hållbara kretslopp. Enligt Partistyrelsens synsätt bör därför inte huvudmannaskapet stå i centrum, utan just ambitionsnivån på den service och funktionalitet som medborgaren upplever vid insamlingen av avfallet. Partistyrelsen anser att detta mål bäst uppnås i en nära diskussion med berörda intressenter.

Kristdemokraterna har i riksdagen föreslagit en råvaruskatt på textilier, i syfte att gynna återvinning. Kristdemokraterna har också föreslagit att riksdagen ska uppmana regeringen att gå vidare med arbetet att underlätta återvinningen av textilier. Naturvårdsverket redovisade i september 2016 förslag på hur återvinningen av textilier kan öka. Förslagen handlar bland annat om dialog med textilbranschen, stöd till utvecklingen av hållbara affärsmodeller, utredning av juridiska hinder för återanvändning, information till konsumenter, samt lagkrav på att sortera ut textilavfall från annat avfall.

När det gäller detaljerna i insamlingen av glas anser Partistyrelsen att detta är en teknisk fråga som ska avgöras av den som ansvarar för insamlingen.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 10:03.

10:04 Miljömärkning av läkemedel

Under flera år har forskare och journalister larmat om de konsekvenser produktionen av läkemedel får i länder såsom Indien och Kina. Samtidigt som Sverige och andra länder eftersträvar allt billigare läkemedel får det fruktansvärda konsekvenser för människor och miljö i andra delar av världen. Produktionen vid bristande anläggningar för med sig förgiftade vattendrag och storskalig produktion av multiresistenta bakterier.

Forskaren Joakim Larsson, professor vid miljöfarmakologi vid Göteborgs universitet, konstaterade för nästan 10 år sedan att vattnet i brunnar och vattendrag i Indiska staden Patancheru har högre halter av antibiotika och antihistamin än i blodomloppet på en patient som behandlas aktivt med substanserna. Halterna är en

miljon gånger högre än vad man kan se i svenskt avloppsvatten. Joakim Larsson beskriver det som en närmast perfekt fabrik för att producera antibiotikaresistenta bakterier, (Högt pris för billiga läkemedel, SvD Näringsliv, 25:e januari 2015).

Givetvis vill vi ha god tillgång till läkemedel, men det går att åstadkomma på ett hållbart sätt. Läkemedelsverket menar att en större transparens i läkemedelskedjan är viktig för att kunna ge tillverkare incitament för miljövänligare produktion. Ett annat verktyg är givetvis konsumenterna, men det är fortfarande mycket begränsade möjligheter för konsumenter att ta hänsyn till miljöeffekter vid valet av läkemedel.

I Svenska Dagbladet Näringsliv, 6:e december 2016, går att läsa att Apoteket hjärtat tagit eget initiativ till att införa miljömärkning av receptfria läkemedel utifrån miljöpåverkan vid framställningen. Detta är givetvis positivt att konsumenten nu kan styra över den tiondelen av läkemedel som är receptfria. I artikeln framgår att TLV (Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket) inte ställer några miljökrav och landstingen ställer lite krav.

Trots att kunskapen funnits i flera år gällande de fruktansvärda konsekvenserna av läkemedelsproduktion i flera länder ser vi ändå inga större åtaganden från länder som Sverige att ta sitt ansvar. Det är dags att vi visar läkemedelsföretagen att vi vill se hållbar produktion av läkemedel och att vi möjliggör för konsumenter att kunna göra ett bra miljöval när man köper sina mediciner. Lika självklart som det är idag att få möjligheten att välja det billigaste läkemedlet lika självklart bör det vara att få frågan om man önskar miljömärkt läkemedel. Yrkar därför på

att rikstinget beslutar att Kristdemokraterna ska arbeta för miljömärkning av läkemedel.

2017-02-22

Liza-Maria Norlin

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Motionen tar upp de skadliga effekter på miljön som läkemedel innebär och föreslår en miljömärkning för att komma tillrätta med detta.

Läkemedel riskerar att förorsaka skadliga effekter på miljön i alla led, från forskning och tillverkning till försäljning, konsumtion och avfalls-/avloppshantering. Det är därför av stor vikt att försöka minska de skadliga effekterna i hela kedjan. Läkemedel är inte vilken konsumtionsprodukt som helst då de är specifikt utformade för att möta ett behov hos konsumenten som har viktiga hälsoeffekter både för den enskilde och för samhället. Det är svårt för patienten att ställa läkemedlets förmåga att förebygga, lindra eller bota sjukdomar i relation till produktens miljöeffekt.

Ett läkemedel kan utgöra såväl en hög miljörisk som en hög miljöfara. Med

miljöfarlighet menas vilka egenskaper, så som giftighet, produkten har samt dess förmåga att motstå nedbrytning i naturen och exempelvis lagras i fett hos fiskar. Miljörisken beror av hur mycket av läkemedlet som når naturen, d v s hur stor risk det är att skaderisken faktiskt uppstår i naturen. Exempelvis har ett cellgift stor miljörisk om det skulle komma ut i naturen men det används i så liten utsträckning och på sådant sätt att exponeringen blir mycket begränsad. Ett antibiotikum som i sig har lägre miljörisk men som används av betydligt fler patienter och i högre utsträckning når vidare ut i naturen och utgör därför en större miljöfara.

Läkemedelslagstiftningen kräver att läkemedelsföretagen dokumenterar potentiella miljöeffekter från läkemedelsprodukter i samband med godkännandet av nya läkemedel. Detta har gällt inom EU sedan 1995. För alla nya läkemedel som introducerats på den europeiska marknaden den senaste 10-årsperioden finns därför miljödata tillgängliga.

2004 togs i samarbete mellan Läkemedelsindustriföreningen (LIF), Apoteket AB, Läkemedelsverket, Stockholms läns landsting och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ett klassificeringssystem för läkemedelsubstanser fram som finns tillgängligt på Fass.se. Miljöinformationen vänder sig till såväl en intresserad allmänhet som till professionella aktörer inom vården och akademin. Hösten 2010 hade alla läkemedelsgrupper gåtts igenom. Dokumenten uppdateras nu vart tredje år och dokument för nya substanser och substanser som tidigare saknat miljödokument tillkommer.

Läkemedelsrester kan ha skadliga effekter på djur- och växtliv när de kommer ut i naturen. Antibiotika kan exempelvis påverka organismer längst ner i näringskedjan. Det kan i förlängningen utgöra en risk även för människans hälsa. Även cytostatika, hormonstörande ämnen och andra läkemedelsrester kan ha effekter som vi än så länge har väldigt begränsad kunskap om vilka de är på lång sikt.

De största effekterna av läkemedel sker vid användning då rester utsöndras med urin och avföring. Att våra reningsverk förmår rena avloppsvatten från dessa rester är därför mycket centralt för att minska de skadliga miljöeffekterna.

Som motionären lyfter fram finns särskilda risker för negativa miljöeffekter vid tillverkning om denna sker på platser där krav och kontroller inte är tillräckligt reglerade. För att komma till rätta med detta bedömer partistyrelsen dock att det är åtgärder som ställer krav på produktionen som behöver stärkas upp ytterligare. Eftersom det finns ett väl utvecklat samarbete inom Europa för godkännande av läkemedel bör det även vara på denna nivå dessa krav ställs.

Ytterligare en åtgärd, som behöver göras för att minska miljörisker av läkemedel, är att undvika onödig kassering av läkemedel. Ett sätt att uppnå detta är att undvika överförskrivning av alla läkemedel och att använda mindre förpackningar när ett läkemedel ska provas ut. En god information till konsumenterna om hur överblivna läkemedel ska hanteras är också viktigt för att de inte ska hamna i hushållssoporna. Idag bedöms att ca 75 procent av samtliga överblivna läkemedel återlämnas till apoteken för destruktion. I en internationell jämförelse är detta en hög andel men den behöver bli betydligt högre. När det gäller burkar och PET-flaskor når vi upp till

90 procent i retur. Den ambitionsnivån bör kunna nås även för läkemedel inom en femårsperiod.

Även om partistyrelsen delar motionärens oro över problemet menar vi att den lösning som motionären föreslår överlämnar ett alltför stort ansvar på konsumenten som svårligen kan göra avvägningen mellan miljörisk och hälsoeffekt. Partistyrelsen föreslår därför att motionen avslås.

Partistyrelsen anser sammanfattningsvis att den bästa strategin för att komma till rätta med problemet är att öka insamlingen av överblivna läkemedel, att motarbeta överförskrivning av läkemedel samt att inom ramen för samarbetet inom EU arbeta för att miljökrav ställs vid produktion av läkemedel oavsett var dessa produceras.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 10:04.

10:05 Miljöavgift på dubbdäck

Slentrianmässigt kör stora delar av privatbilismen på dubbade vinterdäck trots att större delen av vinterväglaget är både is- och snöfritt. Slitaget på vägarna blir oproportionerligt högt utan att motsvarande trafiksäkerhet uppnås.
Refererar till SVT-intervju:
Mätningar i Stockholm nu under vintern visar att Sveriges huvudstad har sämre luft än Kinas. Under vissa mätdygn uppmättes partikelhalter på 105 mikrogram. Det kan jämföras med gränsvärdet på 50 mikrogram per dygn som inte får överskridas mer än 35 dygn per år.

”Gränsvärdet är satt för att skydda människor för ohälsa, det finns risker när man kommer över den, framför allt för de med exempelvis nedsatt lungfunktion och hjärt- och kärlsjukdomar”, säger Malin Täppefur på SLB-analys som mäter luften i Stockholm.

Anledningarna till den tillfälligt urusla luften är flera. Under tider av ihållande syd-sydostliga vindar driver emellanåt smutsig luft från Europa in över Sverige, berättar Malin Täppfur. Den stora boven i dramat är vädret: torrt väglag i kombination med dubbdäck skapar farligt vägdamm som vid vissa platser – exempelvis Hornsgatan i Stockholm – skapar sämre luft än i ökända Peking. Slut citat.

Det är dags att införa skärpta miljökrav på användning av dubbdäck såväl med hänsyn till deras hälsoskadliga effekter som det stora slitaget på vägnätet.

att Partiet driver frågan om en förändrad användning av dubbdäck

att Partiet driver frågan om att införa en miljöavgift på dubbdäck

att Driver frågan att en miljöavgift i första hand öronmärks till utveckling av effektiva miljövänliga dammbindande medel att användas i toppbeläggningar på belagda vägar

2017-02-12

Arne Sjögren

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Med dubbfria vinterdäck bidrar du till en ren och frisk luft, som alla mår bra av. Dubbdäck river upp små, hälsofarliga partiklar från asfalten. Partiklarna följer med luften när vi andas in. Barn är särskilt utsatta och vuxna som redan har någon luftvägssjukdom blir sämre av partiklarna. Alla kan råka ut för irritationer i luftvägarna.

I Stockholm har andelen dubbdäck sjunkit under senaste år. På Hornsgatan är det t. ex. förbjudet att köra med dubbdäck. Sedan den 1 januari 2016 är det också förbjudet att köra med dubbdäck även på Fleminggatan och del av Kungsgatan. Den minskade dubbdäcksanvändningen har medfört att utsläppen av partikelhalterna PM10 har halverats där.

För att få en friskare luft och för att klara EU:s gränsvärden måste fler välja dubbfria vinterdäck. Att införa generella miljöavgifter tror vi dock inte är rätt väg framåt. Eftersom Sveriges klimat och vägförhållanden varierar från norr till söder så varierar också behoven av dubbdäck. För att inte på ett ojuste sätt straffa folk på landsbygden så bedömer vi att lokala begränsningar av användande av dubbdäck är den bästa vägen framåt.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget besluta att anta den första att-satsen samt att avslå att-sats två och tre.

Partistyrelsens yttrande:
Frågan om dubbdäck i relation till den urbana luftkvaliteten var senast aktuell i samband med rikstinget 2015, då ett förslag om dubbdäcksförbud avslogs.

Dubbdäck river upp partiklar från asfalten. Sådana partiklar kan, tillsammans med andra partiklar i stadsmiljön, orsaka sjukdomar hos människor. IVL Svenska miljöinstitutet presenterade 2015 en rapport som visade att 5 000 människor i Sverige dör i förtid på grund av luftföroreningar. Den stora merparten av dessa orsakas, enligt rapporten, av partiklar från andra länder, förbränningspartiklar från fjärrvärmeverk och partiklar från bilavgaser. Ju mindre partiklarna är, desto större är i allmänhet risken att de skadar människors hälsa. De partiklar som rivs upp av bildäckens friktion mot vägbanan är i allmänhet större än 2,5 mikrometer i diameter och faller därmed inte inom kategorin PM 2,5. Det gör däremot partiklarna från avgaserna, som tack vare sin litenhet kan tränga in i blodomloppet.

Det är givetvis angeläget att minska antalet farliga partiklar och förbättra luften i stadsmiljö. Den viktigaste åtgärden är dock att minska mängden mindre partiklar av typen PM 2,5. Partistyrelsen bedömer därför att det inte är motiverat utifrån hälsosynpunkt att förändra användningen av dubbdäck eller införa miljöavgifter på dubbdäck. Mot bakgrund av de skiftande väderförhållandena i Sverige anser Partistyrelsen att det är fel att införa den typen av sanktioner mot dubbdäck.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 10:05.

10:06 Konsensusförfarande vid utvidgat strandskydd

I prop. 2008/09:119 s.124 samt i miljöbalkens 7 kap 14 § tas möjligheten till utvidgning av strandskyddsområde upp. Strandskyddet är indelat i två delar, ett lagstadgat strandskydd in till 100 meter från strandlinjen samt möjlighet till ett utvidgat strandskydd upp till 300 meter om det behövs för att säkerställa syftet med strandskyddet. Strandskydd gäller vid havet och vid insjöar och vattendrag.

Syftena återfinns alltså i 7 kap 13 § miljöbalken och uttrycks som:

• säkra allmänhetens tillgång till stränder
• trygga framtiden för djur- och växtlivet

Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning för länsstyrelsernas arbete att se över det utvidgade strandskyddet. Detta arbete ska leda till välgrundade och motiverade beslut.

Verkligheten ser dock annorlunda ut. Varje länsstyrelse gör sina egna och i många stycken högst ”personliga” bedömningar om vad som är att säkra allmänhetens tillgång till stränderna och att trygga framtiden för djur- och växtliv.

På Öland, som exempel, har länsstyrelsen till skillnad mot länsstyrelsen på Gotland, smetat ut ett utvidgade strandskydd att gälla runt hela ön, oaktat att det finns bebyggelse inom många områden på närmre avstånd från strandlinjen än 300 meter.

Alltså inkorporeras landområden bakom befintlig bebyggelse, stora områden som i sig inte har någon egentlig direkt koppling till strandregionen. Tillvägagångssättet blir fel och kan verkligen ifrågasättas.

Den grundlagsskyddade äganderätten inskränks samtidigt som syftet med strandskydd förfelas.

Det kan inte vara rimligt i ett land med demokratiskt statsskick att en handfull människor på en myndighet egenmäktigt skall ha dessa långtgående befogenheter som nu tillämpas vid införandet av ett utvidgat strandskydd. Det lagstadgade strandskyddet på 100 meter är i de allra flesta fall alldeles tillräckligt för att uppnå syftet med strandskydd. Att införa ett utvidgat strandskydd utan att ha en egentlig samverkan med berörda kommuner och markägare måste ses som en form av myndighetsöversitteri.

att Kristdemokratiska partiet aktivt driver frågan om hur lagstiftningen med reglerna i miljöbalken skall kunna justeras avseende tillämpningen av strandskydds-bestämmelserna.

att länsstyrelsernas som myndighet, åläggs att vid införande eller justering av ett utvidgat strandskydd, alltid skall samråda med berörd kommun och markägare och därvid, så lång möjligt, uppnå konsensus rörande ett utvidgat strandskydd.

2017-02-12

Arne Sjögren

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Att de senaste regeländringarna beträffande strandskydd blev i det närmaste helt missriktade, med bl.a olikartade bedömningar i olika delar av riket, är numer en allmänt spridd uppfattning. Förändringarna gjordes i syfte att underlätta byggande i strandnära lägen och hade en klart regionalpolitisk linje. Nu blev det inte som det var tänkt och det är hög tid att åtgärder vidtas för att åstadkomma förändringar. Partidistriktsårsmötet delar fullt ut motionärernas uppfattning.

Partidistriktsårsmötet förslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna är pådrivande i riksdagen för att det ska bli enklare att bygga bostäder i strandnära lägen. Regelverket måste reformeras i grunden. Dagens regelverk, även med hänsyn tagen till delegationens arbete och översynen, vilar på principen "allt som inte uttryckligen är tillåtet är förbjudet". I stället för dagens system bör bebyggelse generellt sett vara tillåten, förutom i områden som genom beslut pekas ut som skyddsvärda.

Kristdemokraterna föreslår att där strandskyddsregler tillämpas bör strandskyddet i allmänhet sträcka sig 50 meter från stranden, snarare än de 100-300 meter som gäller idag, om det inte finns särskilda skäl att ha en längre gräns.

Redan idag är länsstyrelserna skyldiga att samråda med kommunerna vid utökat strandskydd. Markägarna har möjlighet att yttra sig som sakägare. Ett konsensusförfarande så som motionen föreslår anser dock Partistyrelsen vore att gå för långt och fördröja beslutsprocessen ytterligare.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 10:06.

10:07 Minska den svenska vildsvinsstammen

Vildsvinsstammen har de senaste åren ökat närmast explosionsartat i vårt land. Orsakerna går framförallt att finna i en ohämmad utfordring som äger rum på sina håll samt att det gynnsamma vädret lett till att bok och ek producerat extra mycket ollon, vilket leder till att betydligt fler kultingar föds. Självklart skall avledning från vägar och grödor kunna användas liksom åtling i samband med jakten, men den storskaliga utfordringen måste stoppas.

Ingen vet med säkerhet hur många vildsvin som finns, men uppskattningsvis ligger siffran nånstans mellan 250 000 till 350 000 djur. De orsakar skador i miljonbelopp varje år, vilket är förödande för lantbrukare och andra näringsidkare på landsbygden.

Bönderna får betala det högsta priset. De får ständigt se sina ägor demolerade av bökande grisflockar. Ett stort problem är att vildsvinen plöjer upp vallodlingar med stora skador som följd. I kampen mot vildsvinen är den enskilde bonden närmast

rättslös. Bonden får inget stöd för förlorad skörd, inga pengar för stängsel eller ersättning för tid som måste läggas på avskjutning. De som arrenderar sin mark och saknar jakträtt har särskilda svårigheter då de inte själva kan jaga utan enbart är hänvisade till stängsling.

Vildsvinen står också för ett stort antal viltolyckor, omkring 3 000 per år, eller ett 60-tal i veckan. Med sin låga tyngdpunkt och hårda hud orsakar vildsvin större skador på bilarna än många andra djur. Därutöver är det vanligt att de inte håller tillbörligt avstånd från civilisationen, vilket många villaägare fått bevittna på sina uppbökade gräsmattor.

Vi måste snarast få till stånd en kraftig avskjutning av vildsvinsstammen. Orsaken till varför avskjutningen hittills inte varit tillräckligt stor beror framförallt på att det inte finns en fungerande marknad i vårt land. Det kan behöva göras en översyn av vilka hinder som idag finns för att vildsvinsköttet lättare ska nå till restaurangerna och till butikernas köttdiskar, samtidigt som de obligatoriska förhållandevis billiga trikintesterna ska bibehållas. Men för att på kort tid åstadkomma en kraftig reducering av vildsvinsstamman bör denna översyn kompletteras med införande av skottpeng på vildsvin under en period.

Det behövs också ett bättre stöd till näringsidkare som blivit lidande av vildsvinsskador. Den drabbade bonden kan idag inte få ersättning för förlorad skörd eller pengar för stängsel, eftersom vildsvin inte räknas som ett fredat vilt. Möjlighet till ersättning för skador orsakade av vildsvin och annat klövvilt bör snarast införas.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi rikstinget besluta

att Kristdemokraterna uttalar som sin ambition om en kraftig minskning av den svenska vildsvinsstammen genom att skottpengar kortsiktigt införs

att åtgärder sätts in för att avskaffa hinder för en fungerande marknad

att möjligheter till ersättning införs för näringsidkare som blivit lidande av vildsvinsskador

2017-02-14

Lars-Axel Nordell, Lennart Palm

Partidistriktet Örebro läns yttrande:
Motionärerna lyfter fram nödvändigheten att den svenska vildsvinsstammen kraftigt minskas. Denna inriktning stöds troligen av en stor del av befolkningen på landsbygden och speciellt de personer som fått sin trädgård, sädesfält, etc. totalt förstörda av matsökande vildsvin. Denna typ av skador kostar mycket att återställa och innebär också stora ekonomiska förluster för bl.a. jordbrukare.

Ett annat område där mängden vildsvin får en negativ påverkan är antalet viltolyckor inom trafiken. Det inträffar över 5 viltolyckor per timme i Sverige. Detta innebär att mer än 48 000 fordon är årligen inblandade i en viltolycka, där rådjur och vildsvin är en de absolut vanligaste orsakerna till dessa olyckor.
Under de två första månaderna 2017 inträffade nästan 1000 viltolyckor enligt

Svenska Viltolycksrådet där vildsvin var inblandade. Endast rådjur är iblandade i fler viltolyckor på de svenska vägarna.

Enligt Svenska Jägarförbundet är det sammantaget rimligt att på nationell nivå förvänta sig en ökning av stammarna, genom geografisk expansion snarare än ökad täthet i områden som redan har gott om vildsvin. Detta innebär att det är fler och större områden i Sverige som kommer att påverkas av vildsvinsstammens tillväxt. Idag finns sannolikt drygt 200 000 vildsvin i Sverige, om några år kan vi ha 500 000 vildsvin i Sverige om inte åtgärder genomförs.

Kristdemokraterna i Örebro län föreslår utifrån ovanstående att motionen bifalls.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 10:08.

10:08 Skottpengar på vildsvin

Vildsvinsstammen är kraftigt ökande i södra Sverige och är ett stort problem för lantbruket. För vissa lantbrukare är det en fråga om man kan fortsätta med sin rörelse, eftersom vildsvinsskadorna orsakar stora ekonomiska förluster och merarbete.

Det gäller särskilt bönder som bor i skogs- och mellanbygd. Problemet är att grisarna bökar upp grödorna och påverkar både odling av vall och spannmål, och även de långliggande betesmarkerna far illa. Vildsvinens framfart påverkar även djurhälsan negativt, då jord och föroreningar följer med fodret och gör djuren sjuka.

Vildsvinen orsakar varje år ett stort antal allvarliga trafikolyckor. För 2016 har 4739 olyckor med vildsvin registrerats och är en ökning med 12 % sedan 2015.

att verka för att vildsvinsstammen kraftigt decimeras genom att all utfodring förbjuds

att utreda förutsättningar för att införa ett system med skottpengar.

2017-02-25

Gunnar Edvardsson, Christer Unosson

Partidistriktet Skånes yttrande:
Antalet vildsvin har ökat lavinartat under senare år och orsakar stor skada inom jordbruket. Lantbrukaren tvingas i många fall till dyrbara investeringar i stängsling. Utöver detta är vildsvinens andel av viltolyckor på väg kraftigt uppåt. Motionens förslag skulle decimera antalet vildsvin vilket är önskvärt.
PDÅ beslöt att bifalla motionen i dess helhet.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 10:7 samt 10:8:
Den växande vildsvinsstammen i Sverige orsakar mångmiljonbelopp i skador varje år, vilket är förödande för lantbrukare och andra näringsidkare på landsbygderna. Bönderna får betala det högsta priset då vildsvinen bökar upp åkrar och vallodlingar med stora skador till följd. Vildsvinen står också för ett stort antal viltolyckor i trafiken, omkring 3 000 per år. Därutöver har många villaägare fått sina gräsmattor

uppbökade.

Ohämmad stödutfodring, ibland med tonvis av sockerbetor på samma plats, betraktas som en av de bidragande faktorerna till vildsvinsstammens ökning. Partistyrelsen anser att det är värt att studera LRF:s förslag till reglering av klövviltutfodring. En viktig del i förslaget är att reglering av utfodring ska gälla specifikt för klövvilt, däribland vildsvin, som ju orsakar de största skadorna. Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, ska kunna sätta upp villkor för utfodring av klövvilt. Länsstyrelserna ska utöva tillsyn över att regler för utfodring följs. Enligt förslaget ska Naturvårdsverket meddela föreskrifter om fodermedel, utfodringsmetoder och tillåten mängd foder som får användas. Detta skapar möjligheter att stoppa de avarter som finns idag med bl a stora berg av sockerbetor som tippas i skogen.

Partistyrelsen anser också att vildsvinspopulationen måste begränsas genom ökad jakt. Den effektivaste jaktmetoden för vildsvin är med åtel nattetid. Kameraövervakning av åteln underlättar jakten, men är idag tillståndspliktig. Tillstånd bör ges i fler fall och förfarandet måste förenklas men tillståndsgivning måste vägas mot integritetsaspekten. Det behövs även andra regeländringar för att underlätta jakt nattetid; det kan handla om att förenkla regler om rörlig belysning och ljusförstärkande nattsikten.

Partistyrelsen anser att jägarna lättare ska kunna sälja vildsvinsköttet. Det finns idag möjligheter för jägare att sälja kött från annat klövvilt direkt till konsumenter eller en lokal butik eller restaurang. Vildsvinskött måste emellertid först passera en vilthanteringsanläggning. Det finns endast omkring tio vilthanteringsanläggningar i Sverige. Kristdemokraterna har därför föreslagit att kravet på vilthanteringsanläggningar ses över. Däremot ska det naturligtvis fortfarande vara krav på att köttet ska genomgå trikintest och att det skall vara tydligt spårbart varifrån viltet kommer. Den modell som finns i Tyskland skulle kunna tjäna som inspiration.

Ett stort problem är att vildsvinen plöjer upp vallodlingar med stora skador som följd. I kampen mot vildsvinen är den enskilde bonden rättslös. Bonden får inget stöd för förlorad skörd, inga pengar för stängsel eller ersättning för tid som måste läggas på avskjutning. Det behövs därför generösare regler för ersättning för de skador som vildsvinen åsamkar.

På senare år har skador orsakade av vildsvin ökat kraftigt. Tidigare fanns möjlighet att få statlig ersättning för dessa skador enligt viltskadeförordningen som upphörde 1995. Kristdemokraterna har därför i riksdagen föreslagit att markägare ska kunna få ersättning för skador orsakade av klövvilt.

Skottpengar är ett förslag som ibland framförs. En nackdel som har nämnts är att skottpengar skulle skapa felaktiga incitament, då det skulle kunna bli lönsamt att föda upp vildsvin i syfte att få pengar för dem. En annan nackdel är att förslaget skulle bli relativt dyrt för statskassan. Årligen skjuts cirka 100 000 vildsvin. En skottpeng skulle för att få effekt behöva ligga kring ett antal hundra kronor, vilket innebär en extra kostnad på flera tiotals miljoner kronor. Partistyrelsen är mot

bakgrund av detta inte beredd att i nuläget förorda införande av skottpeng på vildsvin.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 10:07 samt att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 10:08.

10:09 Självförsörjning av livsmedel och krisberedskap

"Kristdemokraterna vill skapa goda konkurrensförhållanden inom jordbruket där storskaliga och småskaliga produktionsformer kan leva sida vid sida. Vi vill även reformera EU:s jordbrukspolitik så att lika villkor ska råda mellan lantbrukare i de olika medlemsländerna." ur "Vår politik A-Ö"

I väntan på att EU ska reformera sin jordbrukspolitik slås Sveriges livsmedelsproduktion ut i snabb takt. Den svenska livsmedelsproduktionen minskar under starkt konkurrenstryck från importerad mat. Det är inte hållbart att en hel industrisektor lever med helt andra förutsättningar än konkurrenterna och därmed riskera att slås ut. Att det handlar om något så grundläggande för ett land som livsmedelsproduktion gör det hela så mycket allvarligare. Livsmedelsproducenterna i alla led måste ha rimliga regler, krav, lagar och skatter jämfört med omvärlden. Det krävs att vi skyndsamt inför åtgärder för att behålla det vi har idag samt vända trenden för att få en växande självförsörjningsgrad av livsmedel. Det är viktigt i lugna tider men det är livsviktigt vid en kris som stänger våra handelsvägar. Det behövs en konkret livsmedelsstrategi som ser till att produktionen av mat ökar. Vi bör också ha i minnet att det i lugna tider också innebär det vi så idylliskt beskriver som öppna landskap och fridfullt betande kor. Men också arbetstillfällen, för individen en utkomst och livskraftiga företag och en del i att människor ska kunna bo och leva i hela Sverige.

Basen för självförsörjning är en levande och tillräckligt stor jordbrukssektor. Men för att ha en god krisberedskap handlar det inte bara om att ha tillräcklig livsmedelsproduktion utan också att ha medel för att bedriva denna och för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner för dricksvattenförsörjning och värmeförsörjning.

Krisberedskap är komplex och spänner över flera områden. Det krävs en myndighet med samlat ansvar som kan ta ett helhetsgrepp om dessa.

att arbeta för att Sveriges livsmedelsproducenter gentemot utländska producenter skyndsamt ska ges konkurrensutjämnande villkor men med målsättningen att inte försämra svenska regler för djurskydd, livsmedelsproduktion och miljöhänsyn och detta utan att invänta en förändring av EU:s jordbrukspolitik

att arbeta för att ge en myndighet ett mer övergripande ansvar för Sveriges krisberedskap

2017-01-10

Tore Sowell

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade avslå bägge attsatserna

Partistyrelsens yttrande:
Motionen tar upp det mycket angelägna ämnet om Sveriges självförsörjning av livsmedel i händelse av en kris.

Den svenska självförsörjningsgraden av livsmedel har minskat kraftigt de senaste decennierna och anges idag till under 50 procent. Om hänsyn tas till att maten ska kunna produceras även när importen av sådant som drivmedel, gödningsmedel, foder och andra insatsvaror skärs av, bedömer expertis på Livsmedelsverket att Sveriges försörjningsgrad ”är lika med noll”. I Sverige saknar vi med andra ord möjligheter att försörja vår befolkning med livsmedel för den händelse att handeln med omvärlden skulle skäras av.

I krig eller kris kan vi räkna med att importen väsentligt försvåras. Även i fredstid kan vårt lands integritet hotas av att någon kan kontrollera tillförselvägarna till Sverige. Detta kan begränsa våra möjligheter att föra en självständig politik. Gränsöverskridande utbrott av smittsamma sjukdomar kan också begränsa rörligheten för människor och varor. Uteblivna oljeleveranser kan slå undan möjligheten att producera drivmedel. I Finland är försörjningsgraden runt 85 procent, detta för att de vet hur viktigt det är att i kristider ha livsmedel till landets invånare. Något som vi i Sverige tycks ha glömt bort.

Kristdemokraterna är i riksdagen det parti som tydligast drivit på för att föra upp försörjningstryggheten på dagordningen. Kristdemokraterna har förslag om att bevara och öka den svenska jordbruksproduktionen och kapaciteten för jordbruksproduktion. Vi behöver också bevara kompetensen som finns inom jordbruksbranschen och en forskning som svarar mot morgondagens behov. För detta krävs en livskraftig svensk jordbrukssektor. Vi behöver också en inhemsk produktion av jordbrukets insatsvaror såsom bränsle, gödningsmedel och reservdelar.

För att produktionskapaciteten ska upprätthållas krävs att verksamheten är lönsam även när vi lever med en stabil omvärld. Då krävs ett mycket nära samarbete mellan staten och producentorganisationerna i samband med politikens utformning. Det gäller exempelvis Sveriges position i förhandlingarna kring EU:s gemensamma jordbrukspolitik och utformningen av olika miljökrav och avgifter.

Under Alliansens regeringstid bedrevs ett omfattande arbete med att förenkla reglerna för jordbruksföretagare, vars kostnader därigenom minskade med tre miljarder kronor per år. Kristdemokraterna har föreslagit att detta regelförenklingsarbete måste fortsätta. I synnerhet behöver regelverket kring småskalig lokal produktion förenklas.

Kristdemokraterna har vidare föreslagit att jordbruksverket bör ta fram indikatorer för självförsörjningsgrad. Även våra nordiska grannländer bör studeras med avseende på målformuleringar om självförsörjning.

I Sverige gäller den s k ansvarsprincipen i händelse av krig eller kris. Denna princip innebär att den som ansvarar för att en verksamhet fungerar i fredstid också ansvarar för att denna verksamhet fungerar i krig eller kris. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har till uppgift att utveckla samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser. Arbetet sker tillsammans med kommuner, landsting, myndigheter och organisationer. När en allvarlig olycka eller kris inträffar ger MSB stöd till dem som är ansvariga. Partistyrelsen bedömer att ansvarsprincipen är ändamålsenlig utifrån de kriser som vi kan vänta oss.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 10:09.

10:10 Förslag till åtgärder mot förekomst av resistenta bakterier i Livsmedel

Idag används stora mängder antibiotika av djuruppfödare i världen i förebyggande syfte vid djuruppfödning. Detta ökar de resistenta bakteriernas utbredning ytterligare. I Sverige använder djuruppfödare förhållandevis lite antibiotika som sig bör används för att behandla sjuka djur.Trots att vi i Sverige inte använder antibiotika så kan inte kunderna inte vara säkra på att köttet de köper i affären är fritt från resistenta bakterier för att det står svenskt kött.

” Går man bara två generationer bakåt på den svenska slaktkycklingen som säljs i affärerna idag så visar det sig att den inte alls är svensk. Avelsdjuren importeras i flera omgångar om året och med sig har en del av dem tarmbakterien med enzymet ESBL som de fått på de utländska kläckerierna. Vid svenska livsmedelsbranchens prover visade sig vid prover 2015 att 19 % av de importerade avelsdjuren bär på den antibiotikaresistenta bakterien. Detta har svenska kycklingbranchen vetat om sedan 2010. Trots detta sätts de resistenta avelsdjuren med den antibiotikaresistenta bakterien in i den svenska produktionen där 11 st så kallade ”elitdjur” kan ge 48 miljoner slaktkycklingar. ”
(Artikel SVT Nyheter1)

I dokument utifrån som sändes i SVT kunde man se att tupparna sprider bakterierna vidare till hönorna som sedan sprider bakterien vidare till kycklingarna då de pickar sig igenom ägget. Så mycket som var tredje ”svensk” kyckling i affärerna uppskattades bära resistenta bakterier.

I rapport 6-2016 från livsmedelsverket2 görs en rad slutsatser gällande cefalosporinresistens, ESBL:

- Blodförgiftning och svåra urinvägsinfektioner som orsakas av ESBLbildande tarmbakterier är ofta svårbehandlade och leder till förlängda vårdtider och ökade vårdkostnader. Förekomsten hos människor i Sverige av dessa resistenta bakterier är ett snabbt växande folkhälsoproblem.

- ESBL-bildande tarmbakterier sprids den fekalaorala vägen, det vill säga livsmedel kan utgöra en av spridningsvägarna.

- Förekomsten av ESBL-bildande E. coli är hög på kycklingkött av både svenskt och utländskt ursprung och förekommer i lägre omfattning på infört/importerat nöt- och griskött.

- Haltdata för livsmedel saknas överlag. På norskt kycklingkött (jämförbart med svenskt kycklingkött) är halten ESBL-bildande E. coli generellt låg.

- Internationellt har ESBL-bildande salmonella också påvisats på kött av kyckling, nöt och gris.
Dock är förekomsten av salmonellabakterier på kött lägre jämfört med förekomsten av E. coli.

- Kyckling och annat kött upphettas innan förtäring, vilket minskar exponeringen. Köttkonsumtionen är hög i Sverige överlag. Det gör att vi sannolikt kan exponeras för tarmbakterier med ESBL via konsumtion av kött, framför allt kycklingkött. Korskontamination av andra livsmedel är också en möjlig exponeringsväg.

- De E. coli med ESBL (möjlig direkt fara) som hittats i livsmedel på den svenska marknaden är som regel inte av samma slag - samma E. coli-typ med samma ESBL-gen på samma plasmidtyp - som de vilka orsakar infektioner hos människa.

- E. coli av olika typ men med samma ESBL-gener och plasmidtyper (indirekt fara) förekommer i låg omfattning i livsmedel respektive hos människor i Sverige, vilket talar för att resistenstypen kan spridas mellan bakterier från livsmedel och människor.

- I till exempel Nederländerna, där överlappet är större mellan de ESBLbildande E. coli som hittats på kycklingkött respektive hos människor, konstateras att ESBL-problematiken inom sjukvården delvis beror på förekomsten hos livsmedelsproducerande djur samt att spridningen främst orsakats av plasmidöverföring.

- Internationellt har identiska ESBL-bildande salmonella (direkt fara) påvisats på kycklingkött och hos personer som insjuknat i salmonellos.

- Utanför Sverige har E. coli och klebsiella med ESBL-gener påvisats i låg omfattning i färska kryddor och andra vegetabilier. Eftersom dessa produkter förtärs i hög grad utan upphettning, kan överföring (indirekt fara) till andra, sjukdomsframkallande bakterier via livsmedel inte uteslutas.
För att sätta större press på utländska uppfödare och tillverkare av livsmedel som vill sälja sina produkter till svenska företag krävs att djuren och livsmedel som bär resistenta bakterier ”upptäcks” samt att kännbara konsekvenser påförs leverantören av djur och livsmedel med resistenta bakterier. Stickprovskontroller bör även göras där konsekvenser utfärdas gentemot uppfödare i Sverige samt tillverkare och försäljare av livsmedel i Sverige för att kontrollera förekomsten av resistenta bakterier för att ”rensa ut” bakterierna från ”svenska livsmedelskedjan”. Temporära försäljningsförbud skulle kunna utfärdas till dess att leverantören vid tester kan påvisa att de är fria från resistenta bakterier.

Tullkontrollen bör även utökas till att göra stickprov på djurtransporter där utöver dagens rutiner även provtagning görs för förekomst av resistenta bakterier. Vid förekomst av resistenta bakterier bör förbud utfärdas till den utländska exportören att sälja till Sverige till dess att de till svenska myndigheter kan bevisa att deras produktion är fri från resistenta bakterier.

1 http://www.svt.se/nyheter/inrikes/resistenta-bakterier-i-var-tredje-svensk-kyckling

2 https://www.livsmedelsverket.se/globalassets/rapporter/2016/riskprofil-livsmedel-som- spridningsvag-for-antibiotikaresistens.pdf

FÖRSLAG TILL BESLUT

att lagstifta så att svenska och utländska livsmedel med förekomst av resistenta bakterier inte får säljas i Sverige med straff för den svenska eller utländska leverantören.

att lagstifta så att berörda myndigheter åläggs att regelbundet samt via stickprov kontrollera förekomsten av resistenta bakterier i hela livsmedelskedjan från tillverkning till försäljning samt vid landgränsernas tullstationer.

2017-01-15

Markus Lund

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Årsmötet delar motionärens oro över resistenta bakterier, men har svårt att ställa oss bakom att-satserna då de är praktiskt svåra att genomföra.
Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Allt fler bakterier utvecklar motståndskraft (resistens) mot allt fler typer av antibiotika. Konsekvensen blir att vi i framtiden åter kommer få uppleva att tiotals miljoner människor dör i infektionssjukdomar som idag lätt kan botas med antibiotika. Även många kirurgiska ingrepp blir i praktiken omöjliga på grund av infektionsrisken. De resistenta bakterierna flåsar nu läkemedelsutvecklarna i nacken. Redan idag beräknas minst 700 000 människor dödas varje år av resistenta bakterier.

Ju mer antibiotika som används totalt – på människor eller djur – desto vanligare blir de resistenta bakterierna. Två tredjedelar av all antibiotika ges till djur globalt sett. I Sverige står djurhållningen för ungefär en sjundedel av alla antibiotikaanvändning. Det är alltså främst inom djurhållningen som potentialen för att minska antibiotikaanvändningen finns.

Kristdemokraterna engagerar sig för att minska den totala användningen av antibiotika, främst inom djurhållningen. Detta i syfte att hejda framväxten av resistenta bakteriestammar.

Partistyrelsen anser att det är angeläget att hindra spridningen av

sjukdomsalstrande bakterier, i synnerhet om dessa bakterier är resistenta. Även införseln av resistenta bakterier som i sig själva inte är sjukdomsalstrande utgör ett problem, då deras gener för antibiotikaresistens riskerar att överföras till sjukdomsalstrande bakterier.

Varken levande djur eller kött och andra livsmedel är i normalfallet sterila. De bär på bakterier av olika slag. Livsmedel kan förorenas med bakterier – inklusive resistenta sådana – i alla led av livsmedelskedjan. För att undvika smittspridning från djur till människa är det viktigt med en god livsmedelshygien. Exempelvis ska rått kött inte komma i kontakt med andra livsmedel och kött som skulle kunna vara bärare av sjukdomsalstrande bakterier ska upphettas före konsumtion.

Partistyrelsen anser att det, förutom den viktiga livsmedelshygienen, behövs ett väl fungerande system för kontroll av djurens hälsa och eventuell smitta både vid slakt och vid införsel till Sverige från något annat land.

Partistyrelsen bedömer att frågan om spridning av resistenta bakterier från djur med ursprung utanför Sverige till människor i Sverige är angelägen och att ytterligare kunskaper behövs inom området. Partistyrelsen föreslår därför rikstinget besluta att uppdra till partistyrelsen att verka för att minimera införseln till Sverige av djur som bär på antibiotikaresistenta bakterier och att i övrigt anse motionen besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att minimera införseln till Sverige av djur som bär på antibiotikaresistenta bakterier och anser därmed motion 10:10 besvarad.

10:11 Jämställ extrem torka med översvämning

Förra året blev problemen med vattenbristen på Öland en stor återkommande fråga på dagordningen för de bägge Ölandskommunerna. Lokalbefolkningens (ca 25000) dagliga behov av vatten, som även är avgörande för folkhälsan, försvann helt eller delvis p.g.a. låga grundvattennivåer över hela ön. Tillgång till rent vatten är vi vana vid i Sverige, medan brist på vatten kan utsätta befolkningen för hälsorisker. En hälsorisk som ölänningarna plötsligt stod inför.

Även näringslivets förutsättningar påverkades på Öland, då tillgången till vatten på olika sätt är ett grundfundament. Ett stort antal mjölk- och köttbönder drabbades hårt av torkan. Öland, som är det kotätaste området i landet med ca 63000 stycken nötkreatur (enl. Jordbruksverket, sommaren 2015), stod inför en kraftig utmaning. Mjölk- och köttbönderna behövde akut vatten till alla sina djur samt även andra som t.ex. svin- och kycklingaktörer. Värt att notera är att en ko dricker ca 100 liter vatten/dygn.

Även flertalet industrier, bl.a. en livsmedelsindustri drabbades också hårt av vattenbristen. Till detta kommer också att Öland är ett av våra mest uppskattade och mest besökta turistmål för såväl svenska som internationella turister som ett

stort antal företagare livnär sig på.

Öland togs på sängen när grundvattennivåerna sjönk drastiskt, främst i området kring öns största tätort Färjestaden. Orsaken var bland annat låg nederbörd mellan sen höst och tidig vår då grundvattendepåerna inte fylldes på i vanlig takt. Vattenkrisen blev snabbt ett faktum över hela Öland. Väst drabbad blev Färjestaden där grundvattnet sjönk mellan 4-6 meter under normalnivån. Snabbt blev vattenkrisen ett faktum.

Bägge Ölandskommunerna införde tidigt bevattningsförbud och en samverkan mellan kommunerna runt Kalmarsund startades för att akut försörja området kring Färjestaden med färskt vatten. Tankbilar körde dygnet runt från fastlandet till ett vattenverk utanför Färjestaden. Denna dagliga insats kostade 45000 kr/dygn. Det är mycket pengar för en liten kommun att plötsligt få en extrakostnad på 1 390 000 kr/månad under ca ett halvår.

I inledningsskedet väntade sig Ölandskommunerna hjälp från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Men i takt med att kommunernas tekniska förvaltningar började gå på knäna p.g.a. extrem hög arbetsbelastning så fick Ölandskommunerna beskedet att MSB inte klassade Ölands extrema torka som en naturolycka och att akut hjälp inte är att vänta. Den hjälpen Öland fick av myndigheten kom i ett senare skede. MSB beslutade att ekonomiskt stödja Öland med en inventering av grundvattnet på ön genom att låta Sveriges geologiska undersökning (SGU) planera projekterarflyggeofysiska undersökningar för hitta nya grundvattentillgångar.

En vattenledning från fastlandet anlades under sommaren i Kalmarsund som avhjälpte en mindre del av vattenbehovet. Vattentransporterna över Ölandsbron fortsatte dock hela över hela turistsäsongen. Långsiktiga planer och beslut att bygga avsaltningsverk på flera platser på Öland gjordes i bägge Ölandskommunerna för att kunna försörja befolkningen med färskvatten i framtiden. Akut fick en kommun hjälpa mjölk- och köttbönder, som fick slut på det egna vattnet, genom att köra ut plastankar som tankbilar från fastlandet regelbundet fyllde på med vatten för att avvärja nödslakt av nötkreatur.

Även satsningar på information till året runt-boende, fritidshusägare, företag och turister gjordes med goda resultat. Värt att notera är att ölänningarna under denna tid själva har sett till att spara vattenförbrukningen med hela 20%.

Enl. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap klassas en naturolycka i Sverige av skred, ras och översvämning. Det är således bara regn som har naturklimatpåverkan på vårt samhälle enl. myndigheten som idag endast har en samhällsberedskap för översvämning till följd av extrem nederbörd och snabb avrinning. Den nuvarande situationen i sydöstra Sverige, med lägre grundvattennivåer, visar dock att motsvarande beredskap måste finnas för effekterna av extrem torka. Mycket av fokus hittills runt vattenfrågor i Sverige har handlat om översvämningar. Tyvärr har inte samma engagemang funnits inför en allvarlig brist på vatten som ger stora akuta bekymmer för de drabbade kommunerna.

En extrem vattenbrist med vattenkris som följd är enl. den sittande regeringen den drabbade kommunens ansvar. Vi ölänningar blev inte bara tagna på sängen av den akuta vattenbristen utan också av kalla handen från både regeringen och MSB. Nationellt kände vi oss övergivna i den unika och allvarliga vattensituationen vi befann oss i.

Oron på Öland blev extremt hög och frågorna många. Skulle vi behöva införa nödslakt av all boskap? Vad händer under turistsäsongen när befolkningsmängden tiofaldigt ökar? Hur går det med alla industrier och företag? Hur skall vi finansiera avsaltningsverken? Hur länge måste vi köra färskvatten över Ölandsbron? Har vi råd med vattentransporterna från fastlandet dygnet runt? Hur länge kan kranskommunerna förse oss med färskvatten innan deras egna grundvattennivåer blir för låga? Skall Öland gå i konkurs?

Nationellt tycks det inte ha framgått att människor inte hade kunnat bo och arbeta på Öland och att ca 65000 nötkreatur hade behövts nödslaktats om inte 150 miljoner kronor hade tagits fram ur egen kassa av bägge ölandskommunerna under 2016 för att rädda vattentillgången på Öland. Uppoffringar som innebär besparingar och indragna arbeten för att utveckla kommunerna i framtiden. För att belysa ölandskommunernas ekonomiska uppoffringar så har jämförelsen gjorts om stockholmarna hade hamnat i motsvarande hotande torka. Den siffran hade landat på 13 miljader kronor - bara under ett år.

att förtydliga instruktionerna till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) så att även extrem och omfattande torka eller vattenbrist ska kunna betraktas som naturolycka.

att identifiera vilka andra nationella åtgärder som kan göras för att jämställa extrem torka med översvämning, så drabbade kommuner i framtiden kan få stöd och hjälp.

2017-02-12

Nina Åkesson Nylander

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Sommaren 2016 kommer utan tvekan att gå till historien då väderrapporterna vände upp och ner på många invanda föreställningar. Nina Åkesson Nylander och partiavdelningen på Öland har i motionen på ett bra sätt redovisat vad som hände under sommaren och de enorma problem som vattenbristen utgjorde för hela samhällets funktion, såväl för enskilda medborgare och turister som för industrier och företag, vilket inte minst de gröna näringarna fick känna av. För enskilda kommuner som Mörbylånga och Borgholm blev det förutom administrativ påfrestning också ett stort ekonomiskt åtagande när man försökte lindra torkans effekter.

Det är uppenbart att dagens lagstiftning och myndigheternas tolkning är allt för snäv när man som naturolycka enbart klassar skred, ras och översvämning. Motsvarande tolkning och beredskap för en nationell insats bör finnas också vid

extrem torka och låga grundvattennivåer. Motionens krav är väl motiverade i den brödtext som finns.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Klimatförändringen kommer sannolikt att leda till ändrat nederbördsmönster i Sverige. Vissa delar kommer att få ökad nederbörd medan andra får minskad. Det troliga är också att det blir mer extremt väder, mera regn respektive starkare torka. Till de landsdelar som troligen får minskad nederbörd hör de som redan idag har lägst nederbörd, främst i sydöstra Sverige.

Ändringar i nederbördsmönstret innebär ändrade förutsättningar för boende och bedrivande av olika verksamheter. För att klimatsäkra samhället behövs en kontinuerlig planering utifrån de förändrade förutsättningarna.

Partistyrelsen anser att det svenska samhället behöver utveckla sin beredskap för att klara situationer med extrem torka precis som man jobbat med extrem nederbörd. Ansvarsstrukturen bör vara tydlig och lättbegriplig, inte minst gäller detta i extrema situationer. Partistyrelsen anser därför att det är logiskt att MSB ska ges samma ansvar för att stödja kommuner och länsstyrelser med åtgärder för att hantera extrem torka som för extrem nederbörd och översvämningskatastrofer.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 10:11.

10:12 Sverige behöver en säker, riklig och billig energiförsörjning

Energiförsörjningen i Sverige (och i världen) behöver vara riklig, miljövänlig, koldioxidneutral, säker och relativt billig. Sveriges tillgång till riklig och billig vattenkraft, och senare dessutom kärnkraft, har givit Sverige dess möjlighet till utveckling av framgångsrika industrier, som skapat vårt gemensamma välstånd. Utvecklingen av väderberoende energikällor som t.ex. vind-, sol- och vågkraft ger oss ett allt större tillskott av energi, men inte med så miljövänlig profil som man först tänker sig.

Den förtida skrotningen av kärnkraften kostar miljarder och lämnar efter sig ett berg av radioaktivt avfall med en halveringstid på 100.000 år.

Om det visar sig att strategin att lämna kärnkraften som energikälla är miljöfarlig och ekonomiskt ofördelaktig måste svenska myndigheter satsa på forskning och utveckling av modern och miljösäker kärnkraft.

Kärnkraften i sin nuvarande form har visat sig vara miljöfarlig. För att täcka alla kostnader för att kunna bära de risker den innebär blir den dessutom väldigt dyr. Så dyr att den nu skrotas i förtid med väldigt stor kapitalförstöring. Alternativ till denna kraftkälla måste utvecklas. Där har de väderberoende energikällorna förefallit vara lösningen. Ett problem är dock att när vi behöver mest energi är det

minst sannolikt att de klarar att leverera. En lösning kan vara stora batterier för lagring av energi. Ett mindre omskrivet problem är deras miljöpåverkan.

Vindkraft kräver neodynium, vilket används till lätta supermagneter för att göra vindkraftverken billigare och effektivare. Brytning av Neodynium har dock samma miljöproblem som brytning av Uran och Torium. Se artikel av Höök och Vikström i Ny Teknink 2012-03-05.
Vindkraftverken i sig har även direkt påverkan på fågellivet. Infraljud och skuggor från propellrarna påverkar människor som bor i närheten med sämre komfort, möjligen även med medicinska följder.

Solenergi kräver även de sällsynta jordartsmineraler. Dessa ger bland annat upphov till gruvbrytning i Östra Kongo och som följd av de stora intäkterna skapat "världens våldtäkts-centrum". http://www.nyteknik.se/opinion/margot-wallstrom-stall-krav-pa-markning-for-kvinnornas-skull-6398852

Kina är den allra största producenten av sällsynta jordartsmineraler. https://www.statista.com/statistics/268011/top-countries-in-rare-earth-mine-production/.

Att bli beroende av en diktatur eller några krigsherrar för mineral- och därmed energiförsörjningen är inte säkert och inte miljövänligt, om man även räknar in arbetsmiljön för gruvarbetarna.

Dessa förnyelsebara energikällor kräver även stora landytor för produktion. I framtiden kan alla dessa negativa faktorer komma att förändras så att produktionen verkligen blir miljövänlig och uthållig. Men i dagsläget är de inte bättre än den aktuella kärnkraften.

En energiproduktion som har provats i försöksverksamhet på 1950-1960-talet är Toriumkärnkraft. Vid Oak Ridge National Laboratorium (ORNL) skapades en prototyp för Molten Salt Breeder Reactor där Torium används som elektronkälla för att skapa klyvbart Uran utan att passera Plutonium. Mer bränsle än som används skapas i denna process. Av politiska skäl lades detta projekt ner. Alvin Weinberg som skapade båda teknikerna ansåg att lättvattenreaktorer var olämpliga för civilt bruk och att man borde satsa på MSR grundat på Torium.

Toriumbaserad MSR kan använda vårt kärnavfall liksom vapenplutonium som bränsle och därigenom minska mängden avfall till en bråkdel i volym, men även avkorta restprodukternas radioaktiva halveringstid från 100.000 år till 300 år.

Fissionskraft ger ca 50 miljoner gånger mera energi per kärndelning jämfört med förbränning av en kolmolekyl. Med MSR finns ingen risk för härdsmälta, bränslet är redan smält. Torium-baserad MSR sker under atmosfäriskt tryck (ingen risk för explosion) och ger en temperatur (ca 650°C) lämplig för energiutvinning (elkraft), kemisk industri och avsaltning av havsvatten. El-energi är lätt att distribuera via vårt elnät. Den kemiska industrin kan producera till exempel bränslen till bilar och flygplan genom att använda överskottet av koldioxid. Vattenbristen i världen kan åtgärdas genom avsaltning av havsvatten.

Utveckling av toriumbaserad kärnkraft sker idag i Indien och i Kina med statligt stöd. Även i Kanada och USA sker en begynnande utveckling med privata finansiärer.

Svenska staten gör rätt i att satsa forskningsresurser på solenergi och energilagring, men bör satsa även på Torium-baserad kärnkraft som beskrivits ovan, så att vi åter kan bli världsledande inom fysik/kemi/teknik.

att Kristdemokraterna skall verka för att forskning om och utveckling av Toriumbaserad Molten Salt Breeder Reactors skall ske vid svenska universitet med kraftfullt statligt stöd.

2017-02-28

Roger Sidestam

Partidistriktet Skånes yttrande:
Att förbjuda forskning inom vissa specifika områden är aldrig en framgångsrik väg. Med forskning kan det som idag verkar omöjligt visa sig vara framkomlig väg och att avsäga sig denna möjlighet är oansvarigt. Därför ska inte forskning av kärnkraft vara förbjuden.
PDÅ beslöt att bifalla motionen i dess helhet.

Partistyrelsens yttrande:
En trygg och säker energiförsörjning är en viktig motor i vår ekonomi och avgörande för vår välfärd. Svenska företag och konsumenter ska kunna lita på att det finns en stabil och pålitlig elförsörjning. Långsiktiga spelregler och stabila villkor på elmarknaden är av stor vikt för svenska jobb och svensk konkurrenskraft.

Kristdemokraternas energipolitik grundar sig på förvaltarskapstanken. Vi ska förvalta, inte förbruka, de ändliga resurserna. Energipolitiken ska därför möjliggöra för kommande generationer att leva och verka i ett hållbart samhälle. Vi vill se en mångfald av förnybar energi inom industrin, energieffektiviseringar och mer investeringar av långsiktiga och hållbara energislag.

Partistyrelsen anser att politiska beslut om statliga forskningssatsningar inom energiområdet i första hand ska gälla långsiktigt hållbara förnybara och klimatneutrala energislag. Dock bör även forskning kring kärnkraft kunna genomföras i Sverige. Däremot är det inte politikens roll att bestämma vilken specifik teknik som ska beforskas.

Partistyrelsen är glad för den breda energiöverenskommelse som finns och som syftar till ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet och som bland annat innebär att nuvarande reaktorer ska kunna bytas ut på marknadsmässiga villkor. Skulle utbyten ske bör det förstås ske med bästa tillgängliga teknik.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 10:12.

10:13 Demokratisera vindkraftverken

I Sverige har vi aldrig haft så många vindkraftverk i Sverige som vi har idag. Vi kan se att antalet vindkraftverk på samma ställen ökar på platser som vi passerar regelbundet med åren. Vid utgången ab 2015 hade Sverige 3 233 stycken vindkraftverk. Antalet vindkraftverk kommer att öka allt mer. Samtidigt anser ornitologer att dom inte blir respekterade eller får vara med och yttra sig när det gäller planering eller byggandet av nya vindkraftverk. Då vindkraftsbolagen är stora aktörer och står nära politiker på olika nivåer. Det finns, och har under många år funnits, en motståndsrörelse mot vindkraften i Sverige. Skälen till detta motstånd är flera. Vindkraftverken förstör landskapsbilden, de åstadkommer mycket större hälsoproblem än vad man tidigare trott genom lågfrekvent buller dygnet runt, de dödar massor med fåglar (även rödlistade sådana) och fladdermöss, byggandet av dem river upp djupa sår i skog och terräng och de kostar stora summor skattemedel utan att ge någon hållbar energi.

Ändå verkar regeringen och s.k. ”miljö”-organisationer totalt blinda för vindkraftens förstörelse av natur och boende. De har snarast lierat sig med vindkraftsindustrin och blivit dess främsta lobbyister.

Därför vore det bra om vi kristdemokrater gick fram med förslag för att demokratisera alla turer när det gäller etablering av vindkraftverk för allas bästa och framför allt för samhällets bästa vore det bra om så många intresseorganisationer får vara med. Alla skulle få fördel av det.

att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att ta fram förslag för att demokratisera byggandet av vindkraftverken.

2017-02-15

Robert Barkeus

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslutade avslå motionen

Partistyrelsens yttrande:
Vindkraft är den förnybara energikälla som ökar mest i världen. I Sverige producerade vindkraften 16,6 TWh 2015, vilket är 10 procent av vår elproduktion. De senaste årens utbyggnad visar på en i grunden stor potential, men på grund av de låga elpriserna har utbyggnaden av vindkraften för närvarande mer eller mindre stannat av. Oavsett det så anser Partistyrelsen att tillståndsprocessen för vindkraftsbolagen behöver kortas för att bolagen ska ha en chans till lönsamhet. I dag är genomsnittstiden för tillståndsprövning cirka fem år och eventuella överklaganden kan göra att processen blir ännu längre. Ofta handlar det om perioden när kommunerna ska yttra sig om tillståndet, vilket oftast är i slutfasen av processen. Om kommunerna har möjlighet att inkomma med sitt veto tidigare i processen skulle det finnas större möjligheter för vindkraftsbolagen att tillgodose de önskemål som inkommer eller spara resurser som kan läggas på andra projekt. Berörda grannar och andra har också rätt och möjlighet att under processen inkomma med yttranden om underlagen och tydliggöra vilka olika naturvärden som

kan stå emot varandra i en ansökan om vindkraften.

Energimyndigheten med flera tog 2015 fram en vägledning för kommunerna, kring tillstyrkan (”veto”) av tillståndsprövning för vindkraftverk, med syftet att klargöra och korta processen. Utifrån detta behöver en uppföljning och utvärdering göras för att se om lagstiftningen behöver reformeras. Genom Energiöverenskommelsen ska anslutningsavgifterna för havsbaserad vindkraft utredas, för att om möjligt kunna jämställa vindkraft till land och till havs.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 10:13.

10:14 Incitament till energismarta s.k. ”solcellshus”

Omställning till grön el har stannat av under S- MP- Regeringen. I gengäld ser vi hur verkligheten kommit att kullkasta ett antal investeringsprojekt och förorsakat ekonomiska kriser.

”Vindkraftskris”; Branschföreträdare varnar för konkurser och förluster för ägare med vindkraftverk. Prismekanismerna haltar när priset på elcertifikat är i fritt fall. Ägarna till vindkraftsverken tvingas till stora nedskrivningar och den omfattande utbyggnaden har blivit en dålig affär. Det förekommer en hel del protester vid uppförandet av vindkraftverk.

Elkonsumtionen i landet har åtminstone för tillfället slutat stiga. Det betyder att vi har ett överskott på elproduktionskapacitet som leder till låga börspriser på el. Den totala användningen av el var åren 2014 och 2015 den lägsta under 2000-talet. Det är en situation som ser ut att bestå ett antal år framöver. Faktorer som påverkar situationen gör det endast långsamt. För ett ökat behov av elproduktionskapacitet verkar den förestående kärnkraftsavvecklingen, ökad elektrifiering av transportsektorn och befolkningsökningen. I den andra riktningen verkar effektiviseringen, speciellt för husuppvärmning. Effekterna av låg investeringstakt ses idag, introduktion av ny elproduktionskapacitet från förnybara källor har stött på extra svårigheter som inte löser sig av sig självt, de kommersiella krafterna till omställning är svaga. Det finns däremot incitament hos den svenske konsumenten till besparing tack vare relativt högt skatte- och avgiftsuttag och sålunda höga priser hos slutanvändaren.

I andra vågskålen finns kravet på omställning till förnybart, därför krävs ett politiskt ansvarstagande för systemets robusthet och här finns behov av ett hantverk som bryter nuvarande politiska stiltje. Vindkraften brottas t.ex. med faktorn lagring. Solenergi kan utvinnas när högtryck råder, när det är vindstilla och bättre balansera efterfrågan, tillsammans med vattenkraften (som kan lagras) kompletteras vindkraften. Här saknas nuvarande regering ”energi”.

Det behövs ett omtag kring energifrågor där sol, vind och vatten går hand i hand. Solenergiutbyggandet i Sverige är idag försumbart och tidvis motarbetat från politiken med mindre genomarbetat skattelagstiftning. Vi har mycket att lära från vårt systerparti i Tyskland. Omställningen sker inte utan framförhållning och

omfattande stöd, och det har tyskarna förstått.
Sverige behöver mer förnybar energi efter 2020 och det krävs politiska riktlinjer vid investeringar av allehanda slag och inte minst vid bostadsbyggandet.

Förslaget är då att vid bygglov koppla in en reell morot att utreda möjligheter till ” solcellshus”, förutsättning att förse tak i visst väderstäck med solceller, subvention av merkostnader mot bygglovsavgifter av allehanda slag, kanske även andra skatter som t.ex. moms eller alternativt via statliga garantier med pressad räntekostnad, varför inte ett incitament till byggherrarna som bygger ”solcellshus”. Det måste löna sig att bygga energismart.

Rikstinget föreslås därför ge partistyrelsen i uppdrag:

att Ge incitament till uppförande av energismarta "solcellshus"

2017-02-15

Roy Uppgård

Partidistriktet Dalarnas yttrande:
Distriktet delar motionärens uppfattning att mer behöver göras för energiomställning och solcellshus kan vara en bra väg att gå. Partidistriktsårsmötet föreslår riksringet att anta motionen Incitament till energismarta s.k. "solcellshus".

Partistyrelsens yttrande:
Solenergi är en viktig klimatsmart del i vårt energisystem. Svensk solenergiforskning är mycket framstående och solenergin har en stor utvecklingspotential i Sverige. Solcellsmarknaden fortsätter att växa och den totala installerade solcellseffekten i Sverige ökade med 60 procent under 2015, enligt Svensk Solenergi. Den största ökningen skedde på villa- och småhustak. Tillväxten har varit störst inom solcellssystem för villor, med 13,9 nyinstallerade megawatt (MW) under 2015, vilket kan jämföras med 9,6 MW året innan. En av anledningarna till ökningen kan vara den skattereduktion som infördes under 2015. Skattereduktionen innebär att mikroproducenter som matar ut ett visst överskott av el får 60 öre extra per kilowattimme utöver den ersättning de får från sitt elbolag när de säljer sin solel.

Partistyrelsen anser att forskningssatsningen på solceller, termisk solel och solbränslen måste fortsätta. Kristdemokraterna har också i riksdagen agerat för att direkt avskaffa den straffskatt på solenergi som regeringen införde 1 juli 2016 och som regeringen själv uppges vilja avskaffa igen 1 juli 2017.

Produktionsstöd, som elcertifikatssystemet, behöver på sikt utvecklas för att i högre grad understödja nya tekniker, till exempel på solenergiområdet, och i lägre grad gynna mogen teknik, på till exempel vindkraft. Partistyrelsen anser att anser att forskningssatsningen på solceller, termisk solel och solbränslen måste fortsätta.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 10:14 besvarad.

10:15 Infrastruktur för vätgas

Hela världen befinner sig i en klimatologisk rävsax som följd av mänsklighetens ohämmade användning av fossila oljeprodukter.

Den ena klimatkonferensen efter den andra talas det väl från politiskt håll men såhär långt har man inte lyckats enas om en hållbar energitillämpning så att klimatmålet + 2 grader skall kunna innehållas och därmed rädda klotet från en miljökatastrof. Vi efterlyser ansvar?

Valet i USA visar på ett ödestiget tänkande hos landets nya administration som tycks vända sig bort från de globala miljöavtal som ändå har uppnåtts och i så fall med förödande konsekvenser för den globala miljön. Konsekvensen av USA-administrationen uttalande har blivit att Australien genom förnyade subventioner vill fortsätta att utvinna och exportera stora mängder inhemsk kol till mindre nogräknade stater.

När det gäller biltrafiken finns en nygammal teknik, bränslecellsteknik som på den senaste tiden av framsynta forskare utvecklat till en effektiv energigivare för människors fordonsflotta. I Sverige har vi företag som framgångsrikt utvecklat tillverkningsteknik av bränslecellsplattor till en 10-del av tidigare produktionskostnader, plattor som används i s.k. bränslecellsstackar i vilka vätgas omvandlas till elektricitet.

Franska forskare har sedan några år fått fram en effektivare och billigare metod för spjälkning av vatten till syre där väte används som drivmedlet i bränsleceller för framställning av el. Väte som bränsle i fordon ger inga koldioxidutsläpp till atmosfären. En bränslecellsbil körs ledigt 50-60 mil på en tankning.

Japanerna är i dagsläget längst framme inom teknikområdet där man med teknik från rymdindustrin lyckats pressa kostnaderna med 90 % för lagring av vätgas i fordon.

Ett av Japans största biltillverkande företag lanserade under 2015 på den japanska marknaden världens första serietillverkade bil med bränsleceller. Samma företag har under 2016 introducerat bränslecellsbilar i USA och hör och häpna också i vårt grannland Danmark. Var finns vi som parti i nation Sverige och som miljömedvetet land vad gäller bränslecellstekniken?

att Kristdemokraterna som partiet blir en drivande kraft att få till stånd industriell fossilfri tillverkning av vätgas som fordonsbränsle

att Kristdemokraterna som parti blir en drivande kraft att införa en landsomfattande infrastruktur för vätgasmackar

2017-02-12

Arne Sjögren

Partidistriktet Kalmar läns yttrande:
Den som oroar sig för hur framtidens globala miljö kommer att se ut saknar inte

anledning. Samtidigt visar erfarenheter att det är möjligt att bryta en negativ trend. Begreppet hållbar utveckling definieras ofta som en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Vi Kristdemokrater kallar det förvaltarskapstanken. Med det menas att människan har ett speciellt ansvar att agera med långsiktig helhetssyn med respekt för vår samtida omgivning och kommande generationer.

Strävan efter att förbruka mindre av ändliga resurser är en nödvändighet för mänsklighetens långsiktiga överlevnad. Med detta i åtanke belyser motionärerna ett mycket viktigt problem.

Som politiskt parti som håller förvaltarskapstanken högt är det vår uppgift att uppmuntra, möjliggöra och promota miljövänliga alternativ till de fossila bränslena. Som lekmän är vi dock inte bäst lämpade att slå fast vilket specifikt fordonsbränsle som är framtiden. Det överlåter vi till experter och industrin att avgöra.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att med ovanstående yttrande anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Alliansregeringen genomförde flera satsningar för att gynna miljöbilar, vilket kommit att gynna elbilar specifikt. I synnerhet ambitionen att sätta upp laddstolpar men även miljöbilspremiens senare inriktning gynnar sådana fordon. Redan i 2012 års budgetpropositions redogörelse för miljömålet ”begränsad klimatpåverkan” gick det att konstatera hur vägtrafikens totala utsläpp började minska jämfört med föregående år. Minskade trafikvolymer men även nyförsäljning av bränslesnålare bilar kunde konstateras härleda utvecklingen.

Partistyrelsen vill understryka vikten av att låta teknikneutralitet vägleda de reformer politiken genomför i syfte att åstadkomma en för framtiden hållbar bilpark. Risken är annars att vi upprepar misstag av det slag som till exempel den så kallade pumplagen innebar, när den favoriserade etanol framför biogas. Att uttala en vision för enbart elfordon eller vätgas är därför inte aktuellt. En strategi för klimatneutrala personfordon bör istället uttryckas på ett liknande sätt som vi gjorde i Alliansens valmanifest från 2014: ”långsiktiga och effektiva styrmedel för ökad andel förnybara drivmedel med höga klimatprestanda och eldrift samt mot effektivare transporter”. För att klara miljömålen måste offensiva åtgärder göras.

Partistyrelsen delar distriktsstämman i Kalmars uppfattning om att Kristdemokraterna som politiskt parti bör stödja, uppmuntra och möjliggöra alternativ till de fossila bränslena. Däremot bör politiken inte slå fast vilket specifikt fordonsbränsle som är det bästa att använda i framtiden. Detta behöver forskningen och marknaden finna lösningar på.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 10:15.

10:16 Vätgas - Framtidens drivmedel

Vätgas kommer att vara framtidens drivmedel för både bilar och tung trafik om ett nationellt nät av tankningsstationer byggs. Idag finns det 4 tankningsstationer i Sverige på följande orter, Arlanda, Göteborg, Sandviken och Mariestad med två till på gång i närtid. År 2020 kommer nätet bestå av 14 vätgasmackar i en triangel mellan Stockholm, Oslo och Köpenhamn. I övriga Sverige saknas det då fortfarande möjligheten att tanka vätgas och köra bil på samma sätt som idag men utan att påverka miljön negativt. I Sverige behövs det 130 vätgasmackar för att man ska kunna kalla det landsomfattande. 130 stationer är 5% av dagens mackar. Först när det finns ett nationellt nät av vätgasmackar kan försäljningen av fordon komma upp i volym och ersätta många av dagens bensin- och dieselbilar.

Vätgas tillverkad i Sverige är fossilfri och tillverkas med elektrolys. Transporten av vätgas sker med lastbil driven av diesel vilket innebär ett visst utsläpp för varje kg vätgas som transporteras. Detta kommer inom kort att förändras då alternativa drivmedel för tung trafik finns och testas just nu i Schweiz. En bil driven av vätgas släpper endast ut vatten och är således framtiden inte elbilen som behöver laddas.

att Kristdemokraterna i riksdagen verkar för att ett statligt stöd för utbyggnad av vätgasmackar införs i Sverige.

att Partistyrelsen får i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som utreder möjligheten att tillgängliggöra fler eftergymnasiala utbildningar för tänkt målgrupp samt att se över de ersättningssystem som kan vara begränsande för den enskilde. Samt att verka för att förändring sker i motionens anda.

att att: Partistyrelsen får i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som utreder möjligheten att tillgängliggöra fler eftergymnasiala utbildningar för tänkt målgrupp samt att se över de ersättningssystem som kan vara begränsande för den enskilde. Samt att verka för att förändring sker i motionens anda.

2017-03-03

Daniel Jönsson

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:
Motionen bifalles.

Partistyrelsens yttrande:
Alliansregeringen genomförde flera satsningar för att gynna miljöbilar, vilket också kommit att gynna elbilar specifikt. I synnerhet ambitionen att sätta upp laddstolpar men även miljöbilspremiens senare inriktning gynnar sådana fordon. Redan i 2012 års budgetpropositions redogörelse för miljömålet ”begränsad klimatpåverkan”gick det att konstatera hur vägtrafikens totala utsläpp började minska jämfört med föregående år. Minskade trafikvolymer, men även nyförsäljning av bränslesnålare bilar, kunde konstateras härleda utvecklingen.

Partistyrelsen vill understryka vikten av att låta teknikneutralitet vägleda de reformer politiken genomför i syfte att åstadkomma en för framtiden hållbar bilpark. Risken är annars att vi upprepar misstag av det slag som till exempel den så kallade pumplagen innebar, när den favoriserade etanol framför biogas. Att uttala en vision för enbart elfordon eller vätgas är därför inte aktuellt. En strategi för

klimatneutrala personfordon bör istället uttryckas på ett liknande sätt som vi gjorde i Alliansens valmanifest från 2014: ”långsiktiga och effektiva styrmedel för ökad andel förnybara drivmedel med höga klimatprestanda och eldrift samt mot effektivare transporter”.

Partistyrelsen anser att politiken ska sätta ramar och incitament som driver på mot ett hållbart transportsystem. Däremot anser inte Partistyrelsen att det är rätt prioritering att i nuläget tillsätta arbetsgrupper kring specifika utbildningar så som motionen föreslår.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 10:16.

10:17 Utredning biogasproduktion & fosilfritt drivmedel

Utveckling av biogasproduktion – kräver mer forskning – en statlig angelägenhet!

Biogas som drivmedel inom transportsektorn är ett högst eftersträvansvärt energislag, sett ur miljösynpunkt.

Vid en enkel analys av ett antal, mer eller mindre experimentbetonade verksamheter, kan man konstatera att det i dagens läge inte föreligger någon rimlig hållbarhet i nuvarande produktionsverksamheter. Många av de befintliga producenterna har en relativt blygsam volym i sitt utfall, ofta med en omsättning understigande 10 miljoner SEK. Vad värre är att ytterst få av de aktuella producenterna uppvisar en högst tvivelaktig lönsamhet, som antingen kräver betydande och löpande kapitaltillskott eller ställs inför det faktum att de är likvidationspliktiga.

Detta förhållande, att dagens teknik med dagens prisnivå i sig inte verkar hållbar över tid, kräver radikala åtgärder.

Därför föreslår vi

att rikstinget uppdrar åt partistyrelsen att verka för en övergripande utredning som bereder frågan hur prissättning och produktionsmetoder kan skapas som leder till att utvecklingen mot fosilfria drivmedel påskyndas och att därmed anse motionen besvarad

2017-02-08

Nils-Erik Emme

Partidistriktet Jönköpings läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet föreslår att motionen anses besvarad

Partistyrelsens yttrande:
För att ett nytt bränsle ska slå igenom i branschen måste man kunna lita på att det går att tanka överallt. Biogas, inte minst i flytande form, är på många sätt ett smartare alternativ, både ur klimat- och hälsosynpunkt, än de biobränslen som kan användas i dagens lastbilar. För att få in biogasen på allvar behöver därför

produktionen stimuleras, liksom utbyggnaden av tankstationer, inte bara i Sverige utan i hela Europa. För att öka tillgången på organiskt avfall till rötningen krävs också en effektivare källsortering i kommunerna.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 10:17.

10:18 Låt vårt kärnavfall bli en värdefull energiresurs !

Kristdemokratins förvaltarskapstanke borde sporra oss att inte överlåta dagens kärnavfall till kommande generationer. Just nu har vi stora möjligheter att påverka denna teknik.

Det pågår sedan några år ett lovande projekt i Sverige kring blykylda reaktorer, så kallade Gen IV. Dessa reaktorer kan återanvända avfallet från dagens reaktorer. Det innebär inte bara stora miljövinster, utan också en stabil energiförsörjning för lång tid framöver. Tack vare finansiering från Indien kan projektet nu ta fart, men var finns det svenska politiska engagemanget? Den väderberoende mixen av förnybar elproduktion kommer inte att lösa Sveriges behov av el i ljuset av utvecklingen mot en alltmer eldriven infrastruktur. Ska den nya infrastrukturen lyckas bidra positivt ur klimat- och miljösynpunkt, behöver elen komma från klimatneutral baskraft. Gen IV kärnkraft är en hållbar och förnyelsebar energikälla för elektricitet och uppvärmning.Nu är dags att släppa in ny förnybar kärnkraft i energimixen. Gen IV kärnkraft har en mycket stor potential ur både energi- och miljösynpunkt, vilket den utvärdering tydligt visade som Berotec gjorde på uppdrag av KIC Innoenergy under hösten/vintern 2015.

Ur energisynpunkt nyttjar en Gen IV-reaktor kärnbränslet närmare 100 gånger mer effektivt än dagens kärnkraftsreaktorer. Det innebär dels att det slutliga avfallet är så lågaktivt att lagringstiden blir drygt 1 000 år i stället för 100 000 år som i dag. Volymen av det avfall som till slut ska slutlagras blir också en bråkdel av dagens befintliga högaktiva kärnbränsleavfall. Det medför minskade kostnader för både samhället och miljön.

Blykylda reaktorer kan byggas både i små och stora enheter. Det innebär att de kan förse alla typer av samhällen med hållbar elproduktion, även mer otillgängliga delar av världen som saknar befintliga stamnät eller där tillgången på annan förnybar energi saknas.

Potentialen att snabbt kunna fasa ut fossil baskraft runt om i världen blir då mycket stor, vilket är av vikt för att nå de uppsatta klimatmålen.
Ännu är det dock relativt få som känner till fördelarna med Gen IV kärnkraft. Genom det kapital som nu investerats i bolaget Lead Cold kan ett stort kliv tas mot att bygga en prototyp Gen IV-reaktor i Kanada, med ny svensk teknik och nytt svenskt stål. Intresset från omvärlden är mycket stort för den här tekniken.

Vi menar att synen på kärnkraften från politiskt håll i dag är alltför binär, i den mån den alls omnämns. Ny kärnkraftteknik behövs som ett tydligt inslag i mixen av förnyelsebar energi. Framförallt för våra barn och barnbarns skull!
Företagandet i Sverige behöver det. Svenska elkonsumenter behöver det. Klimatet

behöver det. Vi behöver en mix av klimatneutrala energikällor som garanterar en säker och momentan tillgång till effekt och energi.
Avfallet från GenIV omöjliggör tillverkning av kärnvapen till skillnad från bef kärnkraftsavfall.

Sverige behöver också en diskussion kring hur vi kan hjälpas åt att forma ett hållbart samhälle med säker tillgång till energi och elektricitet på det sätt som framtidens än mer elintensiva samhälle kommer att kräva.

Låt oss se till att Sverige även fortsatt ligger i framkant i denna teknikutveckling genom att tillse att resurser och starttillstånd kommer på plats. KD partiavdelning Tjörn yrkar att Kristdemokraterna i riksdagen verkar för denna motion.

att Kristdemokraterna i riksdagen verkar för denna motion.

2017-03-02

Rolf Persson, Partiavdelningen Tjörn, Rolf Persson, Dan Gustafsson, Roland Flyckt

Partidistriktet VG Västras yttrande:
Kristdemokraterna har varit drivande för att befintliga reaktorer ska få ersättas med nya säkrare och mer effektiva kärnkraftverk. Kärnkraften ska omgärdas av strikta säkerhetskrav som även omfattar slutförvaring av utbränt bränsle. Morgondagens kärnkraft har potential att vara både säkrare och långt mer effektivare än dagens. Att följa och ta till sig utvecklingen av Gen IV kärnkraft är i linje med partiets förda politik.

Partidistriktsmötet föreslår rikstinget besluta att Kristdemokraterna ska verka för att Sverige verkar för kärnkraftsteknik som likt Generation IV ger kraftigt minskad halveringstid av kärnbränsleavfallet och ej heller kan användas till kärnvapen och därmed anse motionen bifallen.

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna förespråkar en fri och öppen elmarknad med ökad konkurrens till nytta för kunderna. Kristdemokraterna vill säkerställa långsiktiga spelregler i energipolitiken genom att bygga ut den förnybara energiproduktionen, fasa ut fossila bränslen och ge förutsättningar för kontrollerade generationsskiften i den svenska kärnkraften. Kristdemokraterna har varit pådrivande för att sänka skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer.

Partistyrelsen anser att Kristdemokraterna bör stå fast vid energiöverenskommelsen, som ingicks mellan S, M, MP, C och KD våren 2016. Denna överenskommelse innebär att vi ska effektivisera de kärnkraftsreaktorer som redan finns i Sverige, att kunna ersätta gamla med nya, men att inga nya reaktorer ska byggas om det inte kan ske helt på marknadens villkor.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 10:18.

Partistyrelsens förslag till beslut:

10:01 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att avslå andra attsatsen, att anse tredje attsatsen besvarad, att anse fjärde attsatsen besvarad, att anse femte attsatsen besvarad, att anse sjätte attsatsen besvarad, att anse sjunde attsatsen besvarad samt att anse åttonde attsatsen besvarad i motion 10:01.

10:02 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 10:02.

10:03 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 10:03.

10:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 10:04.

10:05 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 10:05.

10:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 10:06.

10:07 samt 10:08 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 10:07 samt att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 10:08.

10:09 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse första attsatsen besvarad samt att avslå andra attsatsen i motion 10:09.

10:10 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att minimera införseln till Sverige av djur som bär på antibiotikaresistenta bakterier och anser därmed motion 10:10 besvarad.

10:11 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 10:11.

10:12 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 10:12.

10:13 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 10:13.

10:14 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 10:14 besvarad.

10:15 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 10:15.

10:16 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 10:16.

10:17 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 10:17.

10:18 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 10:18.

Motioner - Kapitel 11
UTRIKES OCH FÖRSVAR

11. UTRIKES OCH FÖRSVAR

Partistyrelsens inledning

Kristdemokraterna står för att Sverige ska vara en aktiv utrikespolitisk aktör som bedriver en värdebaserad utrikespolitik syftande till att stärka fred, frihet och utveckling samt mänskliga rättigheter, förståelse och försoning. Sveriges utvecklingssamarbete och biståndspolitik är ett uttryck för att vi alla har ett ansvar för varandra, ett uttryck som är grundläggande i den kristdemokratiska ideologin. Människovärdet är universellt och kan aldrig relativiseras av geografiska gränser. Därför måste arbetet för att skydda och värna mänskliga fri- och rättigheter vara ett huvudmål för utrikespolitiken.

I inbördeskrigets Syrien och genom Islamiska statens framfart dödas och kränks människors rätt till liv och värdighet. Ofattbart många människor är på flykt bort från det som tidigare var hem, familj och trygghet. I delar av Nordafrika och Mellanöstern har den arabiska vårens hopp förbytts till osäkerhet om i vilken riktning utvecklingen nu går. Kristna och andra religiösa minoriteter, kvinnor, HBTQ-personer och civilsamhällesorganisationer möter motstånd och förtryck. Ännu framstår det som att vägen är lång till dess att alla människor i regionen kan åtnjuta de friheter och rättigheter som vi, så ofta, tar för givna.

Vi vill se ett Ryssland som respekterar sina grannländers gränser och vi ser med stor oro på situationen i östra Ukraina. Vi vill se ett Vitryssland där människor inte längre förtrycks, ett Vitryssland där fritt tänkande studenter inte relegeras. Vi vill se ett mänskligt Kuba där människor inte riskerar fängelse när de säger det de tänker, ett Kuba där demokratins idéer får blomstra. Där våld och massarrestering mot frihetsaktivister inte längre är en del av vardagen.

Vi ser inte stillatigande på när människor svälter, flyr eller förtrycks. Vår politik för fattigdomsbekämpning möjliggör att fler kan resa sig ur fattigdom och förtryck. Ett starkt, långsiktigt hållbart och effektivt utvecklingssamarbete som kan möjliggöra ekonomisk tillväxt är nödvändigt för att utrota fattigdomen. Tillsammans med ansträngningar för att skapa en fri världshandel möjliggörs en mer rättvis värld.

För att upprätthålla och förstärka försvarsförmågan samt att anpassa den till en alltmer orolig omvärld ingicks 2015 en överenskommelse mellan Kristdemokraterna, Centerpartiet, Moderaterna och regeringspartierna Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Under vintern 2017 presenterades en ny överenskommelse mellan dessa partier, som ytterligare stärker svenskt försvar. Många problem ska lösas. Personalbrist, ubåtsjaktförmåga och möjligheten till kvalificerade övningar måste stärkas. Försvarets struktur måste säkerställa att det finns goda möjligheter att utveckla personalens kompetens. Detta är viktigt för att få den rekryterade personalen att stanna inom organisationen.

För att bygga ett starkt, brett och ändamålsenligt försvar vill Kristdemokraterna fokusera på försvarspolitikens innehåll. Försvaret måste ha förmåga att försvara hela Sverige och ha särskild kapacitet som säkerställer ett fullgott försvar av

strategiskt viktiga platser som exempelvis Gotland och Stockholm. Marinen bör förstärkas så att den kan säkerställa skydd av importsjöfart och mottagande av utländsk hjälp i anslutning till västkusten samtidigt som den kan genomföra sjöstrid på ostkusten. Tack vare överenskommelsens tillskott sker nu förbättringar. Flygstridskrafterna förstärks och ges förmåga att kraftsamla. Hemvärnets och frivilligorganisationernas roll stärks i deras viktiga arbete för ett brett och välfungerande försvar.

Utöver att förvalta och utveckla befintlig verksamhet måste vi samtidigt lyfta blicken och arbeta med att se över på vilka nya fronter vi måste kunna försvara oss. Nya hot, som ett traditionellt försvar inte rår på har uppstått och vi behöver exempelvis utveckla ett välfungerande cyberförsvar som kan stå emot attacker mot viktig IT-infrastruktur och system av vikt för samhällets funktion.

För Kristdemokraterna är de beslut som fattats inom ramen för försvarsöverenskommelserna Viktiga steg för ett starkare försvar som ändamålsenligt kan försvara Sveriges gränser. Inte minst Rysslands ökande aggressivitet kräver förstärkningar av vårt försvar. Vi har sett ett stort behov av ett antal förbättringar och många av dessa kommer under de kommande åren åtgärdas. Det ger Försvarsmakten de resurser och möjligheter den behöver för att göra det de ska göra – försvara vår fred och frihet.

Försvarsmaktens ökade engagemang i internationella insatser stöds av Kristdemokraterna. Samtidigt som dessa insatser resulterar i en ökad förmåga att också försvara Sveriges eget territorium. Den svenska försvarsmakten står inför stora utmaningar när det gäller att nu nå upp till det som riksdag och regering har beslutat om. En ständigt uppdaterad omvärldsanalys krävs för att Sverige ska kunna hantera nya hot och potentiella utmaningar.

I ett alltmer globaliserat samhälle blir vi också alltmer beroende av vår omvärld. Solidaritet och samarbete är självklarheter för att vi ska kunna skapa en bättre gemensam framtid. Sverige är – liksom stora delar av Norden – en självklar del av EU.

Likaså är FN det viktiga internationella organet som kan ge folkrättsliga mandat för internationella insatser. Nordiska rådet och ministerrådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och Natos Partnerskap för fred (PFF) är andra viktiga organisationer genom vilka Sverige som medlem agerar utrikespolitiskt.

Samarbetet med Nato ska vara öppet och nära och under de gångna åren har det i olika avseenden förstärkts inom ramen för Sveriges engagerade partnerskap med Nato. Kristdemokraterna driver kravet på ett svenskt medlemskap i Nato.

Sveriges uttryckta solidaritetsförklaring som riksdagen antagit medför att Sverige inte kommer att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat EU-medlemsland eller nordiskt land. Som land förväntar vi oss att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas. Sverige bör därför kunna såväl ge som ta emot militärt stöd.

11:01 Stöd våra soldater

Svenska soldater har under lång tid riskerat livet för mänskliga fri- och rättigheter, för fred och frihet. Sverige har bedrivit internationella truppinsatser sedan 1956 och många soldater har deltagit i fler än en mission. Dessa soldater har gjort en viktig insats för Sverige och deras engagemang är en förutsättning för att vi ska kunna bidra till internationella fredsfrämjande och humanitära insatser som bidrar till en säkrare omvärld.

Många av våra soldater har ådragit sig skador och fått utstå andra uppoffringar i fredens tjänst, men ändå har vi i vårt land varit dåliga på att ta hand om våra veteraner. Soldater och anhöriga har upplevt att man fått bristfälligt stöd – inte minst efter att soldaterna återvänt till Sverige. Kristdemokraterna är positiva till internationella fredsbevarande- och fredsframtvingande internationella insatser och vi anser att vi har ett moraliskt ansvar att bistå våra medmänniskor utomlands. För att vi med gott samvete ska kunna delta i dessa insatser krävs dock att vi på ett bra sätt också kan ta hand om våra soldater när de avslutar sin tjänstgöring utomlands eller militära insats inom Försvarsmakten.

Kristdemokraterna har lanserat flera goda förslag för en sammanhållen veteranstödspolitik. Vi beslutade exempelvis vid rikstinget 2013 att ett svenskt veterancentrum ska inrättas för att samla specialkompetens kring problem som är knutna till soldatens tjänst och övergången från militär till det civila. Vi beslutade samtidigt att skatteavdraget för gåvor till ideella organisationer också ska omfatta svenska veteranstödsorganisationer och att varje medborgare ska kunna få anstånd med och uppehåll i studier för militärtjänstgöring i det svenska försvaret. Vid senaste rikstinget 2015 beslutade vi dessutom att Försvarsmakten ska ges ökade resurser för att tillgodose behovet av avlastningssamtal i grupp redan under pågående insats samt för att se över antalet psykologer på de svenska förbanden.

Nu är det dags att utveckla politiken och verka för fler åtgärder som visar stöd för våra soldater. Det är bra att värnplikten återinförs som ett komplement till frivilligförsvaret, men vi behöver förslag som både underlättar Försvarsmaktens rekrytering på frivillig väg och svenska veteraners karriärväxling.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi Kristdemokraternas riksting

att verka för att en soldat som avslutar sin militärtjänstgöring ska erhålla en särskild ekonomisk ersättning baserad på det antal år som personen deltagit i rikets försvar.

att verka för att militärtjänstgöring ska ge särskilda meritpoäng vid antagning till svenska universitet och högskolor för att underlätta såväl rekrytering till Försvarsmakten som övergången från militär till civil karriär.

2017-02-23

Christian Carlsson, Marielle Edström, Carl-Johan Schiller

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Rekryteringen av personal till det militära försvaret har under en följd av år varit problematisk. Många rekryter har inte fullföljt sin utbildning och många har slutat sin militärtjänstgöring i förtid. För att uppmuntra fler att välja militärtjänstgöring och fullfölja den behöver incitamentsstrukturen ses över, där motionärernas förslag kan vara två viktiga pusselbitar.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna beskriver den betydelsefulla roll som svenska soldater haft för fred och frihet och för mänskliga fri- och rättigheter på olika håll i världen sedan 1956. Insikten om detta har ökat och vikten av att erbjuda stöd till de som tjänstgör är väsentlig för att kunna rekrytera och behålla personal.

Med denna vetskap har också Kristdemokraterna agerat. Vi ska också vara stolta över vad vi i regeringen var med att sjösätta 2010. Med vår då införda veteranstödspolitik tillser vi att veteraner erbjuds hjälp att återgå till ett civilt liv efter tjänstgöring, bl.a. genom att erbjudas kontaktpersoner inom Försvarsmakten och en samlad veteranadministration. Dessa insatser för våra veteraner har nu ytterligare förstärkts tack vare Kristdemokraternas deltagande i försvarsöverenskommelsen. Partistyrelsen anser dock inte att f.d. tjänstgörande ska erhålla ekonomiskt stöd, utöver den införda ersättningen för arbetsskada man kan erhålla om man skadas under sin tjänstgöring. Partistyrelsen anser heller inte att tjänstgöring inom Försvarsmakten ska generera extra meritpoäng för ansökan till svenska universitet och högskolor. Det är dock angeläget att poängtera vikten av att fortsatt främja arbetet för ett förhöjt civilt meritvärde för de som gör och har gjort militärtjänst.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå motion 11:01.

11:02 Starkare försvar - Ökad trygghet åt alla

KD:s ideologi utgår från människans okränkbarhet, familjens bevarande och därmed Sveriges försvar.

Vi måste kunna försvara vår kristna grundsyn med ett trovärdigt militärt försvar, annars är Sverige ett militärt vakuum med krigsrisk både för oss själva och våra grannar. Att bara ”vara neutrala” räcker inte. Vi påminner om andra världskriget, där t ex alla länder i Norden var neutrala men samtidigt, alla utom Sverige drogs in i krig och elände.

Sedan försvarsöverenskommelsen 2015, där Kristdemokraterna föreslog en högre ekonomisk nivå än vad det blev möjligt att enas om, läser vi i dagspressen hur den säkerhetspolitiska situationen kring Östersjön försämras. Det kräver åtgärder. Att öka försvarskraft tar lång tid och demokratier är ofta alltför sena, därför måste vissa delar av Överenskommelsen påskyndas. I några avseenden har det redan skett, t ex permanent stationering av trupp på Gotland. Det innebär emellertid inte att det nu på Gotland skapats tillräcklig militär förmåga för att avskräcka Ryssland från

angrepp. Vi måste göra mer.

Återgången till värnplikt gör att vi kommer kunna utbilda och placera värnpliktiga i krigsförbanden – en nödvändighet, då det idag inte fungerat med frivilligt anställda. Genom värnplikten öppnas också möjligheter att öka försvarets storlek, så att en angripare kan mötas i mer än en riktning. Fler krigsförband kan också förses med förrådsställd materiel, som idag inte utnyttjas därför att det saknas soldater.

Vilka åtgärder vi än vidtar kommer vi dock aldrig kunna skapa en egen förmåga att försvara oss en längre tid. Ett Natomedlemskap nu, blir därför nödvändigt. Trots att försvarsöverenskommelsen innebar att försvaret stärks och vårt skydd ökas, har regeringen visat brist på förståelse när det gäller att ge nödvändiga förutsättningar för Försvarsmaktens verksamhet.

Vi yrkar därför:

att Rikstinget ger Partistyrelsen i uppdrag att ta initiativ till en förnyad överenskommelse som ger Försvarsmakten minst 1,3% av BNP och som innebär ett väsentligt ökat skydd i nivå med våra grannländer och därmed ett tryggare Sverige.

2016-12-08

Sten Dybeck, Eva Lannerö, Anders Hultgren, Roland Glasfors, Håkan Johansson, Eva Melin, Joachim Gahm, Erika Svanström, Simon Liliedahl, Milles Lindgren

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet anser att dessa frågor arbetas intensivt med på riksdagsnivå och där vi har en bra politik inom detta område där vi vill stärka det svenska försvaret.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären tar upp ett för Kristdemokraterna angeläget område: behovet av ökade resurser till försvaret. Just nu sker en stor del av arbetet med att öka försvarets resurser i den så kallade försvarsöverenskommelsen som slöts mellan Kristdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet samt regeringspartierna Socialdemokraterna och Miljöpartiet våren 2015. Partistyrelsen anser att försvarsöverenskommelsen var ett viktigt första steg för ett starkare försvar som ändamålsenligt kan försvara Sveriges gränser. Vi bedömer att försvarsöverenskommelsen då förstärkte försvarsmakten, om än inte tillräckligt och gav myndigheten bättre förmåga att använda tillgängliga resurser och möjligheter att utföra sitt uppdrag – försvara vår fred och frihet.

Försvarsöverenskommelsen var emellertid ett första steg för Kristdemokraterna. Vi ville redan 2015 ge Försvarsmakten 13,7 miljarder, men överenskommelsen gav en anslagsökning på 10,2 miljarder. Utvecklingen sedan överenskommelsens slöts pekar också på att det är nödvändigt med ytterligare resurser. Vi har varit pådrivande i samtal med regeringen och i vårändringsbudgeten enades vi med regeringen och de i uppgörelsen ingående partierna om att tillskjuta ytterligare 0,5

miljarder för innevarande år. Under senaste överläggningarna i försvarsgruppen fanns dock inte viljan från regeringen att tillskjuta de medel Försvarsmakten behöver varför Kristdemokraterna också lämnade försvarsgruppen. Det är partistyrelsens uppfattning att försvarsanslagen behöver öka substantiellt under överskådlig tid.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 11:02 besvarad.

11:03 Återupprusta Sveriges civilförsvar och ekonomiska försvar!

Mot bakgrund av det alltmer osäkra läget inom den internationella politiken i kombination med utmaningar för framtidens klimat och miljö, finns det goda skäl att se över tillståndet för Sveriges civilförsvar och ekonomiska försvar. Det tyngsta skälet är den nedrustning och i vissa fall avrustning som dessa delar av totalförsvaret varit utsatta för under de senaste två decennierna.

Om en krissituation av allvarlig natur skulle inträffa är det av största vikt att det civila samhället fungerar någorlunda väl och inte lamslås. Uppmärksamhet har riktats mot utveckling och förstärkning av det militära försvaret. Det är vällovligt men otillräckligt.

Jag yrkar:

att rikstinget beslutar att kristdemokraterna skall verka för en upprustning av civilförsvar och ekonomiskt försvar.

2017-02-06

Kent-Rune Sjöholm

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Civilförsvaret och det ekonomiska försvaret har blivit förbisedda de senaste decennierna. I och med att det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde har försämrats är det viktigt att det civila och ekonomiska försvaret så som lagerhållning, livsmedelsförsörjning och krisberedskap rustas upp för att komplettera totalförsvaret.
Partidistriktsårsmötet delar motionärens åsikter och föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären lyfter den viktiga frågan om hur totalförsvaret ska kunna hantera den osäkra situationen i omvärlden. För att säkerställa bibehållna samhällsfunktioner vid ett krisläge där svensk nationell säkerhet hotas är ett fungerande civilt försvar absolut nödvändigt. Nu har planeringen för totalförsvaret återupptagits, något som Kristdemokraterna både drivit på och ställt sig positiva till. Ännu har inte någon komplett planering presenterats och det finns anledning att ifrågasätta myndigheters förmåga på central och regional nivå att prioritera och fördela resurser vid höjd beredskap. Denna kompetens bör skyndsamt utvecklas, inte minst

för att i ett skarpt läge vara förberedd och för att i större utsträckning än idag samutnyttja samhällsresurser för att uppnå en bättre kostnadseffektivitet. Exempelvis skulle försvarsmaktens mandat att bistå med flygresurser för brandbekämpning kunna utökas med förbehållet att det inte får inverka menligt på Försvarsmaktens primära uppgifter.

Målet med det civila försvaret ska vara att värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och att bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp. Detta bygger in en robusthet i samhället som gör att samhället kan upprätthålla grundläggande funktioner vid ett försämrat säkerhetsläge.

Under allt för många år har arbetet med att planera ett civilt och ekonomiskt försvar uteblivit. Förberedelserna har varit sparsamma eller inga alls. Därför är det bra att det nu påbörjats en översyn och planering för det civila försvaret.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 11:03 besvarad.

11:04 Dags för nytänk i Sveriges samarbete med utvecklingsländer

De afrikanska städerna växer kraftigt och nya städer byggs, jordbruket utvecklas, miljoner människor har tillgång till snabb IT-kommunikation och i många afrikanska länder ligger man till och med före Sverige vad gäller mobiltjänster och mobilbetalningar.

Flera länders regeringar har fastlagt långtidsplaner för att kunna utvecklas till medelinkomstländer. Flera sektorer i samhället omfattas i planerna för att kunna skapa arbetstillfällen för den snabbt växande unga befolkningen som gärna söker sig till städerna.

Banden mellan Europa och den Afrikanska kontinenten är starka i form av biståndssamarbete och handelsavtal, men Afrika känner sig inte längre bundet till västvärlden. Andra samarbetsalternativ har utvecklats. Asiatiska länder med stark ekonomisk utveckling ses som attraktiva modeller för samhällsutveckling. Inte bara Kina, även Indien, Brasilien och Turkiet stärker idag sin ställning på den afrikanska kontinenten. De erbjuder produkter och tjänster, ofta kopplat till förmånliga krediter, sanktionerade av respektive regeringar. Kina satte upp år 2012 kreditlinor till Afrika på motsvarande 130 miljarder SEK. Kina har egna erfarenheter av en snabb modernisering av sitt land. Dessa erfarenheter ligger säkerligen till grund för Kinas intresse för Afrika. En rad möjligheter skapas, men de långsiktiga resultaten med skuldsättning och annan beroendeställning för afrikanska länder är däremot svåra att överblicka.

Afrikas förändring betyder att svenskt bistånd ensamt eller som dominerande form av förbindelse riskerar att leda in i en återvändsgränd när förväntade mål inte uppnås.

De länder som istället för ett långt biståndsberoende vill se en annan typ av

samarbete med Sverige möts tyvärr av ett förlegat stuprörstänk.

När Afrika idag efterfrågar nya och kompletterande metoder för samarbete för att skapa arbetstillfällen genom olika investeringar och projekt blir samarbetet med Sverige plötsligt komplicerat. Detta då Sverige i mångt och mycket inte utvecklat sitt synsätt i en värld i förändring.

Sveriges arbete med den nya hållbarhetsagendan har ambitionen att engagera flera delar av det svenska samhället så som myndigheter, universitet/högskolor, civilsamhället och näringslivet.

Erfarenheten visar att engagemanget bland dessa aktörer sker i "stuprör" och är inte samordnat. De tre förstnämnda skapar förutsättningar för utveckling, men kan eller vågar inte ta för stora risker. Näringslivet tar däremot kalkylerade risker för att leverera produkter och tjänster. Detta leder till en spänning mellan olika intressen och till utdragna diskussioner om huruvida biståndsmedel kan användas för att gynna näringslivet.

Det är värt att notera att ett 100-tal svenska företag står för 2/3 av Sveriges export. Många av dem är globala och redan internationellt verksamma, ibland med företagsledare utan tidigare anknytning till Sverige. De flesta av mindre och mellanstora företag har marknader på närmare håll än i Afrika.

Andra länder, främst i Asien men även i Europa, arbetar mer fokuserat och samordnat, och har därmed en konkurrensfördel i samarbetet med afrikanska länder. Ett exempel är Danmark som avsätter resurser för samarbete präglat av en betydligt större ”win-win” tänk och ömsesidighet i relation till utvecklingsländer.

Om Sverige ska kunna möta Afrika och andra tillväxtmarknaders utvecklingsbehov, inte minst näringslivet som ska skapa hållbar tillväxt och arbetstillfällen måste nya och kompletterande metoder och arbetssätt användas. Om ett ömsesidigt och koordinerat samarbete sker framgångsrikt kan utvecklingsbiståndet fasas ut.

För att detta ska lyckas krävs resurser för att universitet, små- och medelstora företag, myndigheter ska initialt möta upp och möta upp den efterfrågan som finns.

Med anledning av det ovan förda anser motionärerna:

att Kristdemokraterna, som redan har en genomtänkt och utvecklad politik för utvecklingssamarbete och handel med utvecklingsländer ska ta en ledande roll för att finna moderna och effektiva och ömsesidiga samarbetsformer med Afrika och andra tillväxtregioner.

att Kristdemokraterna ska verka för att resurser avsätts för ömsesidiga samarbeten. Samarbeten som inkluderar myndigheter, universitet, civila samhället och näringslivet

att Kristdemokraterna ska verka för att inkludera landsmän från bl a Afrikanska

länder i samarbetsprojekt i syfte att återuppbygga och utveckla sina hemländer.

2017-02-27

Anders Riedenfalk, Lars Eklund

Partidistriktet Östergötlands yttrande:
Författarna pekar på ett område i svensk politik som ofta diskuteras och många gånger ifrågasätts; biståndspolitiken. Syfte, planering, måluppfyllelser och resultat ifrågasätts av och till.
Eftersom en av motionärerna har professionell erfarenhet av utlandstjänst i Afrika så är flera exempel hämtade därifrån. Detta innebär inte bara en teoretisk uppfattning utan också en praktisk förankring i tankegångarna. Ett vidgat samarbete mellan olika aktörer - i Sverige såväl som i utvecklingsländerna - ses som nödvändigt. Detta för att tillfredsställa svenska perspektiv och förväntningar, men också motsvara de förväntningar som mottagarländerna har på ett utvecklande samarbete. Partidistriktsårsmötet förordar därför att rikstinget att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Bistånd i sig kan inte åstadkomma ekonomisk tillväxt, utan måste vara en komponent i en sammanhållen politik. Handels- och biståndspolitiken måste samverka för att utvecklingsländernas ekonomier ska integreras på ett hållbart sätt i den globala ekonomin. En friare världshandel med rättvisare spelregler är en förutsättning för att klyftorna ska kunna minska.

Partistyrelsen instämmer i vikten av att stödja svenska investeringar som genererar arbetstillfällen och bidrar till ekonomisk utveckling i Afrika och andra tillväxtregioner. I många utvecklingsländer finns ett stort behov av innovativa och hållbara lösningar. Precis som motionärerna påtalar finns det dock hinder för att svensk forskning och företag på allvar ska kunna vara med och bidra till dessa lösningar.

Kristdemokraterna arbetar aktivt för att nya samarbetsformer ska utvecklas i syfte att bidra till utvecklingsländers ekonomiska utveckling med hjälp av svenska företag, universitet och myndigheter. Motionärerna lyfter Danmark som ett framgångsrikt exempel, en modell partistyrelsen anser vara värdefull för Kristdemokraterna att titta närmre på. Vidare berör motionärerna vikten av att på ett bättre sätt inkludera diasporan i olika projektinsatser i sina tidigare hemländer. Detta är en viktig aspekt och redan idag bedriver SIDA projekt där exempelvis svensk-somalier och svensk-kenyaner deltar för att främja ländernas utveckling

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 11:04 besvarad.

11:05 Bistånd till och erkännandet av en palestinsk stat

De folkrättsliga krav enligt vilka Sverige tidigare har grundat sina beslut om att erkänna nya stater var inte uppfyllt när den socialdemokratiskt ledda regeringen deklarerade att de erkände en palestinsk stat. En av förutsättningen är att det skall finnas en regering som utövar effektiv kontroll över territoriet i fråga.

Områdena styrs idag, liksom vid tidpunkten av erkännandet, diktatoriskt av rörelser som strider inbördes och i sina stadgar och mångfaldiga uttalanden förordar en stats utplånande, stöder terrorism och glorifierar dödandet av civilbefolkning genom terrorhandlingar. Vidare finansieras denna verksamhet uteslutande med utländskt bistånd, också från Sverige som är en av de större finansiärerna. Detta bistånd sker i realiteten utan något krav på motprestation annat än en namnteckning på ett dokument. Vi har de senaste åren inte sett någon utveckling i området som pekar mot demokrati eller att mänskliga rättigheter respekteras. Uppvigling och glorifiering av terrorister fortgår trots de avtal som skrivits under.

Pengarna flödar oförminskat från Sverige medans andra länder ser till att det arroganta missbruket av biståndet får konsekvenser. Vi får inte vara så naiva att tro att biståndspengar kan öronmärkas för vissa ändamål utan varje krona vi ger till dessa rörelser ger dem mer utrymma att sprida hat och terrorisera. Vi medverkar till att dessa regimer kan fortsätta hålla befolkningen i ett skräckens grepp där de förvägras mänskliga rättigheter, demokrati, möjlighet till fred och en ljusare framtid. Det är ingen väg till fred. De största förlorarna är de vi avsett ge hjälp.

Vi ska inte med finansiering bistå totalitära rörelser och rörelser som förvägrar människor deras mänskliga rättigheter. Vi ska inte visa stöd för ambitionen att utföra folkmord på judar, genom pengar till knivar, bomber, skjutvapen och inte heller till skolor som fostrar barn att hata judar eller till grov antisemitisk propaganda. Vi ska inte belöna terrorism och visa stöd för ambitionen att utföra folkmord på judar genom erkännande eller finansiellt stöd.

Det finns enligt UD, inga exempel på återkallade erkännanden i Europa på överskådlig tid. Det är dock på tiden att ett sådant återkallande görs. När beslut blir felaktiga ska vi göra det som krävs för att rätta till dem. Att i praktiken stödja och uppmuntra terrorism är definitivt inte i linje med att främja fred och en demokratisk utveckling. Våra värderingar om demokrati, frihet och människovärde måste synas i den praktiska politiken.

Jag föreslår därför rikstinget besluta att ge partistyrelsen i uppdrag:

att arbeta för att återkalla det erkännande av en palestinsk stat som gjordes av den socialdemokratiskt ledda regeringen i oktober 2014, såvida inte de folkrättsliga krav som ligger till grund för ett sådant erkännande har uppkommit samt att en fredsöverenskommelse har nåtts med Israel

att arbeta för att Sverige ska hitta andra vägar för att bistå befolkningen i mellanöstern än att ge bistånd till rörelser som sprider terror och hat

2017-01-10

Tore Sowell

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
Beslutade avslå attsats 1 och bifalla attsats 2

Partistyrelsens yttrande:
När en stat ska erkännas är det viktigt att agerandet följer folkrättens definition av

en stat. Ett folk, ett avgränsat territorium och en regering som kan kontrollera territoriet och skydda befolkningen. I fallet Palestina finns det otvetydigt ett folk, men både när det gäller frågan om territorium och regering är vi långt ifrån definitionens mening. Kristdemokraterna anser att det var fel av regeringen att erkänna staten Palestina, som delvis styrs av terrororganisationen Hamas.

Regeringen säger sig med erkännandet vilja verka för förändring och fred, men i stället har Sveriges trovärdighet försämrats och därmed även möjligheterna att påverka fredsprocessen.

Partistyrelsen anser att Sverige ska vara delaktig i att stödja de demokratiska krafterna i regionen. Bland annat har Sverige hösten 2014 ingått en ny femårig strategi, som säger sig bejaka de brister som tidigare funnits i biståndet gentemot Palestina. Utvecklingssamarbetet avseende Palestina förväntas bland annat bidra till stärkt demokrati, ökad jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter.

Vi ser hur Palestina fortsätter att utvecklas i en oroande riktning. Uppvigling till våld, indoktrinering och hatpropaganda har blivit vardagsmat i regionen. Politiken gentemot och biståndet till den palestinska myndigheten behöver därför göras om i grunden. Kristdemokraterna vill effektivisera och reformera biståndet och därmed förbättra situationen för människor i regionen. För att Sverige på riktigt ska göra skillnad måste det palestinska biståndet tydligare granskas. Sverige måste ställa krav på att den palestinska myndigheten bättre uppfyller demokratiska principer, bekämpar korruption och respekterar mänskliga rättigheter för att få bilateralt svenskt bistånd. Sverige ska inte under några omständigheter ge bistånd till organisationer som medverkar till uppvigling och antisemitism.

Det erkännande Sverige gjort är dock ett erkännande som enligt folkrätten inte kan återkallas, ett så kallat de jure-beslut.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 11:05.

11:06 Stopp för användande av biståndsmedel till att finansiera flyktingmottagning i Sverige

Det är viktigt att vi på bästa sätt tar emot de flyktingar som kommer till oss och får uppehållstillstånd i vårt land. Samtidigt finns det så stora behov av bistånd runt om i världen, allt från katastrofhjälp till att bekämpa sjukdomar och fattigdom. Det är därför viktigt att återupprätta Sveriges bistånd och begränsa möjligheterna att använda biståndsmedel till annat än vad de är avsedda till.

Dagens regering med socialdemokraterna och miljöpartiet har höjt ramen för hur stor del av biståndet som får användas till flyktingmottagning till 30% av den totala biståndsbudgeten. Den del av biståndet som används till flyktingmottagande ökar betydligt mer än vårt faktiska mottagande. Ser man till utvecklingen de senaste 10 åren har det skett en ökning av antalet asylsökningar med 70% men uttaget från biståndsbudgeten har ökat med 500%! Detta står inte alls i proportion till de ökande

kostnaderna.

Riksrevisionen har också framfört kritik mot hur mycket pengar som får räknas av från biståndsbudgeten och har också anmärkt på bristande öppenhet kring redovisningen. Självklart ger medel som kommer människor till del i utvecklingsländer och flyktingläger så otroligt mycket mer nytta än att betala för i sammanhanget dyra uppehållskostnader här i Sverige, Vi tar från det som skulle gått till världens fattigaste och mest behövande!

att Vi Kristdemokrater tar aktivt avstånd från att använda biståndspengar till annat än de är ämnade för och verkar för att det skall införas ett stopp mot att biståndsmedel används till att bekosta andra delar av statsbudgeten.

2017-02-08

Kaj-Mikael Petersson

Partidistriktet Kronorbergs yttrande:
Partidistriktsstämman föreslår att rikstinget antar motionen

Partistyrelsens yttrande:
Vi har alla ett moraliskt ansvar att arbeta för att utrota fattigdom och förtryck i världen. Idén om att alla människor, var de än bor, har samma värde och att vi alla har ett ansvar för varandra utgör en stark motivation till den solidaritet som är grundläggande i den kristdemokratiska ideologin. Människovärdet är universellt och kan därför inte relativiseras av geografiska gränser. De globala klyftorna är med denna utgångspunkt oacceptabla.

Kristdemokraternas grundläggande hållning är att biståndet ska gå till utvecklingssamarbete i utvecklingsländer och inte till verksamhet i Sverige. Dock har vi i regeringsställning accepterat att räkna in också vissa insatser i samband med flyktingmottagande, dock under den viktiga förutsättningen att det är insatser som får räknas som bistånd enligt OECD-DAC:s kriterier.

Även i samband med flyktingkrisen har vi accepterat avräkningar på biståndet för flyktingmottagande i Sverige i de fall kostnaderna får räknas som bistånd enligt OECD DAC och under förutsättning att avräkningarna aldrig blir större än 30% av biståndsbudgeten. Det är dock vår uppfattning att avräkningarna ska minska då det både leder till ett mindre effektivt och mindre transparent bistånd. Vår målsättning är att Sverige ska uppnå biståndsmålet också utan avräkningar

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 11:06 besvarad.

11:07 Värna kristna flyktingar från mellanösternområdet

Sverige och Europa måste påminna sig om de grundläggande mänskliga rättigheterna, inte minst med tanke på nuvarande flyktingkris. Människor som flyr för sina liv ska inte behöva sitta öga mot öga med förövare som vill förneka dem möjligheten att fritt utöva religion eller annan grundläggande rättighet. Europaparlamentarikern Lars Adaktusson skriver följande om att EU-parlamentet

beslutat sig för att erkänna situationen som extraordinär:

”Detta är i sig ett historiskt beslut. Att Europaparlamentet erkänner ett pågående folkmord med de politiska och folkrättsliga konsekvenser som detta för med sig har aldrig inträffat tidigare. Parlamentets ställningstagande är därmed en kraftig politisk markering och en tydlig signal till EU:s medlemsregeringar, EU-kommissionen och världssamfundet att handfast agera för att stoppa de oerhörda övergrepp som pågår samt intensifiera stödet till de drabbade.

Att beslutet är fattat av folkvalda partiföreträdare från 28 länder med sammanlagt 500 miljoner invånare ger erkännandet en politisk och moralisk tyngd som kan bidra till den upprättelse som offren för terrorn och deras familjer har rätt till. Historiskt är resolutionsbeslutet en tydlig bekräftelse på att kristna, jezider och andra minoriteter utsätts för folkrättens värsta och allra mest avskyvärda brott.”

För att alla ska få möjlighet att uppleva en verklig fristad i Sverige så måste flera saker förändras, dels det långsiktiga arbetet med att upplysa och skapa förståelse för de lagar och värderingar som präglar vårt samhälle. Men också en mer primär åtgärd, att inrätta särskilda boenden för personer som hotas på grund av sin religiösa övertygelse. Det är i det närmaste absurt att regering, myndigheter och samhället i stort inte på ett tydligare sätt värnar dessa människor innan och under asylprocessen.

Det är dags för en svensk utrikespolitik värd namnet.

Med grund i ovanstående föreslår Kristdemokraterna i Danderyd

att Kristdemokraterna på nationell nivå samt distriktsnivå ska verka för inrättandet av särskilda boenden för kristna flyktingar/asylsökanden i syfte att värna grundläggande mänskliga rättigheter

att Kristdemokraterna på nationell nivå samt distriktsnivå ska verka för att hitta en partiöverskridande ståndpunkt i Sverige liknande den som EU-parlamentet gjort och definierat den pågående situationen som folkmord på (kristna) minoriteter

att Kristdemokraterna på nationell nivå samt distriktsnivå ska ta initiativ till ett svenskt upprop för religionsfriheten med grund i motionens intentioner

2016-02-14

Sten Dybeck, Eva Lannerö, Håkan Johansson, Gunnar Liljegren, Anders Hultgren, Roland Glasfors, Erika Svanström

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Det folkmord som pågår mot kristna, jezidier och andra minoriteter i Syrien och Irak påverkar inte bara närområdet i Mellanöstern utan vi kan se hur det har inverkan på Sverige och Stockholmsområdet. Distriktsstyrelsen delar motionärens oro över det som pågår i Mellanöstern och hur det påverkar situationen även i vårt land.

Sverige ska vara en trygg tillflyktsort för människor som flyr undan krig och

förtryck. Vi kan aldrig acceptera att människor trakasseras, hotas eller diskrimineras på grund av till exempel kön, sexuell läggning, etnicitet, politisk uppfattning eller religiös övertygelse. Detta gäller naturligtvis på asylboenden likaväl som i samhället i övrigt. I Sverige ska människor med olika bakgrund och olika uppfattningar kunna leva sida vid sida och respektera varandra.

Återkommande rapporter om hot mot framför allt kristna och homosexuella som bor på asylboenden visar på aktualiteten i de frågor som motionären lyfter. Samhällsorientering med undervisning om grundläggande värderingar i det svenska samhället som till exempel religionsfrihet bör vara obligatorisk för nyanlända. Kränkningar och hot kan aldrig accepteras på asylboenden. Att ha olika boenden för olika grupper bör inte vara ett huvudalternativ – så snart som möjligt ska ju de asylsökande som får uppehållstillstånd integreras i ett samhälle där människor av olika kön, med olika religion, etnicitet och politiska uppfattningar, lever sida vid sida. Indelning av individer i grupper kan också utgöra ett problem, eftersom ingen människa bara är till exempel afghan, kristen eller homosexuell. Inom varje grupp kan det dessutom finnas många undergrupper. Samtidigt måste de asylsökandes trygghet och säkerhet alltid komma i första rummet. I första hand bör den eller de som kränker eller hotar andra människor flyttas från asylboendet och rättsligt prövas utifrån svensk lagstiftning, men när det inte räcker till måste möjligheten att inrätta särskilda boenden för utsatta grupper av asylsökande, till exempel kristna, prövas.
Såväl Lars Adaktusson i Europaparlamentet som flera av våra ledamöter i Sveriges riksdag har varit tydliga med att det som pågår i Syrien och Irak bör betraktas som ett folkmord. Det är därför naturligt att vårt parti arbetar för att riksdagen, i likhet med Europaparlamentet, i en resolution fastslår att den pågående situationen i Syrien och Irak är att betrakta som ett folkmord på kristna och andra minoriteter.

Religionsfrihet är en mänsklig rättighet som är inskriven i Regeringsformens andra kapitels första paragraf, där de grundläggande fri- och rättigheterna beskrivs. Vi kristdemokrater har alltid och kommer alltid att stå upp för religionsfriheten, såväl i Sverige som internationellt. Inte minst viktigt är att stå upp för rätten att byta religion, vilket är förbjudet i många länder och ofta förenat med dödsfara. Vilka vägar partiet använder för att stå upp för denna grundläggande rättighet och för vårt parti viktiga värdering kan variera över tid. Partiets representanter på nationell, regional och kommunal nivå bör känna en stor frihet att använda alla till buds stående medel för att stå upp för de grundläggande mänskliga fri- och rättigheterna som är så djupt förankrade i vår idétradition.
Partidistriktsårsmötet föreslår att rikstinget bifaller motionens första och andra att-satser och anser motionens tredje att-sats besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Under den stora press som uppstod under hösten 2015 har det varit svårt för Migrationsverket att hitta boende till alla asylsökande. I det krisläge som uppstod sänktes standardkraven för att driva asylboenden. Konsekvensen blev att många fick trängas i små rum och dela rum med personer med olika bakgrund, tro och etnicitet. Eftersom många kommer från krigsområden är det naturligtvis inte helt okomplicerat. Dessutom möter de asylsökande en helt annan kultur.

Personer involverade i mottagandet av flyktingar började vittna om att kristna och

HBTQ-personer kände sig förföljda och utsatta på asylboenden, vilket naturligtvis inte är acceptabelt. Rapporter om hot och våld förekom. Även polisen började att registrera våldet. Det var asylsökande som utsattes för våld och asylsökande som begick brott.

Detta har lett till att Migrationsverket har öppnat ett antal boenden i Stockholm, Göteborg och Malmö för personer som är extra utsatta. Migrationsverket nämner att orsaker för att få en plats på särskilt boende kan vara att man tillhör en etnisk minoritet, att man varit tortyrutsatt eller är HBTQ-personer. Men att det också handlar om människor med ett individuellt behov av extra trygghet i boendet. Men, man nämner också att utsatthet inte nödvändigtvis hänger ihop med en grupptillhörighet.

Detta har dock skett först efter påtryckningar av bland annat Kristdemokraterna. Men, det bör understrykas att det är ett stort nederlag att vi inte kan ha ett öppet samhälle, utan att intoleransen ökar. Det måste råda nolltolerans för sådana brott. Alla ska känna sig trygga på ett asylboende. Partistyrelsen vill betona att den som trakasserar andra ska belastas för detta i asylprocessen samt att det ska bli enklare att flytta dessa personer till andra typer av boenden.

För att bidra till att få ett slut på den fruktansvärda situation som råder i Mellanöstern är det också av mycket stor vikt att det internationella samfundet agerar och tillser att de befintliga juridiska mekanismer som finns på plats används. I detta fall handlar det om att FN måste agera. För att den pågående utrensningen av kristna, yezidier och etniska minoriteter ska kunna klassificeras som folkmord i juridisk mening måste ärendet hänskjutas till Internationella brottmålsdomstolen. Detta är också något Kristdemokraterna drivit och kommer att fortsätta driva i riksdagen för att regeringen ska agera.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att ge partistyrelsen i uppdrag att på lämpligt sätt arbeta för att inrätta boendelösningar i situationer då det är sådana akuta omständigheter att det behövs för att en utsatt person ska få trygghet och anser därmed första attsaten besvarad, att anta andra attsatsen samt att anse tredje attsatsen besvarad i motion 11:07.

11:08 Flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem

Ambassaden i Israel bör ligga där det politiska centrat i landet finns, där många myndigheter är samlade och den stad som landets egna innevånare har bestämt vara huvudstad. Det är att visa respekt för landet, dess självbestämmande och integritet. Jerusalem är huvudstad i Israel och har aldrig varit det i något annat land eller för något annat folk än det judiska.

Valet av placering av Sveriges ambassad har hittills påverkats och styrts av hänsyn till av till Israel fientligt inställda regimer och rörelser. Vi ska ta sådana beslut grundade på våra värderingar, med integritet och vår syn på ett lands suveränitet och den praxis som vi tillämpar i förhållanden till andra länder. Vi bör även arbeta för att övriga länder i EU och FN följer vårt ställningstagande. Har vi haft en annan måttstock för Israel än för andra länder är det dags att vi lägger undan den nu. Våra värderingar om demokrati, frihet och människovärde måste synas i den

praktiska politiken.

att arbeta för att Sveriges ambassad i Israel ska flyttas till Israels de facto huvudstad Jerusalem

2017-01-10

Tore Sowell

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
beslöt bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Kristdemokraterna ställer sig bakom en tvåstatslösning byggt på principerna om två fria och demokratiska stater som lever fredligt sida vid sida. Tydliga säkerhetsgarantier krävs för att det palestinska territoriet inte används för väpnade attacker mot Israel.

Fred byggs genom förtroende och förhandling. Idag är tyvärr förtroendet för både omvärlden och det palestinska ledarskapet lågt på den israeliska sidan. Den nuvarande israeliska regeringen uppfattas å andra sidan som allt för hårdför och provokativ. Det palestinska ledarskapet på Västbanken måste stärkas i relation till terrorstämplade Hamas i Gaza. Omvärlden måste visa att man förstår Israels behov av säkerhet och trygghet.

Situationen i Israel och de palestinska områdena kräver politiskt ansvarstagande och en omvärld som agerar på ett sätt som gagnar freden. Värderingar om demokrati, frihet och människovärde måste synas i den praktiska politiken och inte enbart i fina formuleringar.

Värt att påminna om är att Jerusalem aldrig varit huvudstad i något annat land än Israel eller för något annat folk än det judiska. Sveriges ambassad i Israel ligger idag i Tel Aviv. Samtidigt ligger Sveriges generalkonsulat för de palestinska områdena i östra Jerusalem - trots att den palestinska huvudstaden i praktiken är Ramallah.

På sikt bör målsättningen därför vara att Sveriges ambassad ska vara placerad i Jerusalem. Ett beslut i den riktningen bör fattas som resultat av direkta fredsförhandlingar mellan Israel och den palestinska sidan samt efter samråd med övriga medlemsländer i den Europeiska unionen

Motionens intentioner bifölls dock redan under 2015 års riksting och partistyrelsen föreslår således rikstinget besluta att med ovanstående yttrande anse motion 11:08 besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 11:08 besvarad.

11:09 Stärka relationerna med Israel

Sveriges relation till Israel och mellanösterns länder är en svår balansgång mellan relationer, religioner och vad som är bäst för världen i framtiden.

Det är en konflikthärd och tyvärr har vår Svenska regering ensidigt tagit muslimernas och palestiniernas sida.

Israel är den enda demokratin i området och de land som klarar av att hålla respekten och demokratin kvar mellan olika etniska grupper. Araber och judar arbetar sida vid sida. Israels industri och forskning och innovationer är främst i världen om vi mäter per capita.

Vi i Sverige har en stor export på 1200 miljarder 1/3 av vår BNP och vår exporttunga industri är helt beroende av att tekniskt ligga i framkant.

Vi bör därför stärka våra relationer med Israel, inte försvaga.

Därför yrkar vi:

att Kristdemokraterna skall jobba för att främja och förbättra handelsrelationerna mellan Sverige och Israel och genom att jobba för att Exportrådet ska öppna ett kontor i Tel Aviv.

att Kristdemokraterna skall jobba för att främja handelssamarbetet mellan Israel och dess grannländer.

att Kristdemokraterna skall främja att Sverige utnämner en kulturattaché vid svenska ambassaden i Tel Aviv.

2017-02-01

Roland Nordin, Carin Östman Grönlund, Birgitta Johansson, Per Sundin, Uno Sjöberg, Leif Johansson, Maria Nordberg, Curt Eriksson, Lars Eidenvall

Partidistriktet Västernorrlands yttrande:
Beslöt bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande:
Sveriges nuvarande regering har varit allt annat än framgångsrik i att vårda relationen med mellanösterns enda demokrati. Dessvärre verkar det inte vara en engångsföreteelse som ligger till grund för problematiken, utan regeringen gör upprepade felsteg som gör att den redan problematiska relationen skadas än mer.

De handelsmässiga relationerna är i dagsläget dock relativt goda mellan Israel och Sverige. Svensk handel med Israel har ökat stadigt sedan associeringsavtalet undertecknades mellan Israel och Europeiska unionen 1995. Handeln är av betydande storlek. Under 2014 uppgick exportvärdet till Israel till dryga 2,5 miljarder kronor. Importvärdet till ca hälften, 1,2 miljarder svenska kronor. Israel tillhör också de länder som, i likhet med Sverige, satsar störst andel av BNP på forskning per capita. Handeln länderna emellan har dock haft en svag nedgång senaste året.

Motionären anför i motionen att Exportrådet bör flyttas. Exportrådet finns dock inte längre utan slogs 2013 samman med Invest Sweden och heter idag Business Sweden. Partistyrelsen gör bedömningen att handelsrelationen mellan Sverige och

Israel skulle gå att utveckla än mer genom att förlägga ett av Business Swedens regionkontor till Israel. Detta skulle kunna främja relationen länderna emellan och få den något stagnerade handeln att återigen ta fart.

Att handel är en fredsskapande faktor är känt sedan tidigare. Just handel var en av grundbultarna i Kol- och stålunionen, sedermera EU. Detta är dock en fråga som är komplex. Redan vid Israels grundande 1948 antog arabförbundet en ekonomisk bojkott mot Israel. Denna bojkott kom senare även att gälla bolag som gjorde affärer med Israel och gäller även i viss utsträckning än idag. Därutöver är den rådande situationen mellan Israel och dess grannländer problematisk vilket får negativa konsekvenser för handeln. Att även inkludera handel i de diplomatiska relationerna är därför av största vikt.

Att främja Sverige och svensk kultur är en uppgift som åligger utlandsmyndigheterna, bland annat ambassaderna runt om i världen. Men det finns även andra myndigheter som har Sverigefrämjande som uppdrag, t.ex. Svenska institutet. Rådande praxis, både vad gäller politiska partiernas ting/kongresser eller det utrikespolitiska arbetet i riksdagen, är att inte politisera utnämnandet av poster så som diplomater, ambassadörer eller kulturråd (som är benämningen på en svensk kulturattaché) vid en svensk ambassad. Detta är en uppgift för arbetsgivaren som, i det här fallet, är utrikesdepartementet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att avslå tredje attsatsen i motion 11:09.

11:10 Erkänn Somaliland

Sedan lång tid tillbaka har Sverige haft tre uttalade kriterier som ska vara uppfyllda för att vi ska erkänna ett annat land som en självständig stat. Dessa kriterier är att det ska finnas ett folk, det ska finnas ett territorium och det ska finnas en regering som kan utöva kontroll över territoriet. Somaliland uppfyller alla dessa tre kriterier. Mot de flestas förväntan har Somaliland skapat en fredlig demokrati i en av världens våldsammaste regioner. Det faktum att Somaliland är en muslimsk fungerande demokrati har potential att tjäna som exempel för stora delar av den muslimska världen, likväl som för resten av Afrika.

Det är inte rimligt att Somaliland ska fortsätta stå utanför de självständiga staternas Gemenskap. Att Somaliland de facto skulle ge upp sin politiska självständighet under överskådlig tid är osannolikt men framför allt moraliskt förkastligt. Somaliland har inte vunnit sin frihet genom separatism, våld eller i strid med internationella regleringar. I stället var det laglösheten och våldet i Somalia som lämnade landet utan styre, ett styre som man nu tagit i egna händer. Somaliland kan inte ses som en utbrytarstat eftersom landet blev självständigt före Somalia och därefter lät Somalia ansluta sig i en union. Det vore därför fel att säga att Somaliland har ”tillhört” Somalia; det var två delar av en gemensam stat som nu inte längre kan fungera som en gemensam stat. Det är värt att nämna att unionen mellan Somalia och Somaliland 1960 aldrig undertecknades av parlamenten i de båda länderna, vilket var en förutsättning för avtalets giltighet. Detta innebär att

den faktiska administrationen av Somalia 1960-1991 kan ses som ett informellt arrangemang som inte berövade Somaliland dess formella rätt som suverän stat.

Underlåtenheten att erkänna Somaliland – som faktiskt vädjar om omvärldens erkännande – blir allt mer omotiverad ju längre tiden går. Det är nu dags att Sverige genast erkänner Somaliland som en suverän stat.

Jag föreslår rikstinget besluta

att uppdra åt partistyrelsen att verka för att Sverige erkänner Somaliland som självständig stat

2017-03-02

Magnus Oscarsson

Partidistriktet Östergötlands yttrande:
Motionen tar upp ett angeläget ämne. I likhet med motionären anser partidistriktsstyrelsen att det är svårt att fortsätta motivera varför Somaliland ska förnekas status som egen stat. Partidistriktsårsmötet förordar därför att rikstinget bifaller motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Somaliland, en av flera regioner med självstyre i landet Somalia, utropade sig 1991 till den självständiga Republiken Somaliland. Trots att Somalia är ett av de mest krigsdrabbade länderna i Afrika och att otaliga försök till fred har misslyckats så har utvecklingen i Somaliland gått i motsatt riktning, mot fred och stabilitet. Situationen i Somaliland är stabilare än i resten av landet, mycket tack vare att man har lyckats skapa politiska strukturer där klanäldste har fått en viktig roll.

När Somaliland 2010 genomförde fria val kom det demokratiska genombrottet för regionen och oppositionen kunde med stor majoritet ta över makten under ordnade former. Vägen till denna utveckling har inte heller för Somaliland varit spikrak och även Somaliland drabbades mycket hårt av inbördeskriget.

Somaliland har inte erkänts som självständig stat av något land eller av FN och frågan är känslig i Somalia. I och med utropandet om självständighet vill man frigöra sig från den union man ingick med Somalia 1960, så kallad secession. För att en secession ska bli folkrättsligt bindande krävs, utöver självständighetsförklaringen, att den stat vilken man vill frigöra sig från, godkänner secessionen. Så är inte fallet i Somalia, som inte vill kännas vid denna frigörelse. Detta är ett betydande hinder för Somaliland och dess utveckling, exempelvis när det kommer till bistånd, handel och internationella kontakter.

Situationen i Somalia är mycket skör och hårt drabbad av konflikter. I landet finns bekräftade naturtillgångar av olja och gas samt oenighet om gränserna. Somaliland har främst en svår gränskonflikt med Puntland i öster, eftersom folkgrupperna Warsangeli och Dhulbahante inte känner politik eller klanmässig tillhörighet med Somaliland. Konflikten gäller områdena Sool, Sanaag och Cayn och har krävt civila dödsoffer. Ledarna i dessa regioner utropade 2012 en ny stat, Khaatumo, som även

denna söker självstyre inom Somalia.

Ett av regeringen i Somalilands viktigaste argument för självständighet är att landet har existerat tidigare och självständighet inte skulle resultera i några nya gränsdragningar, dock var inte heller Brittiska Somaliland ett entydigt landområde.

Afrikanska unionen erkänner inte Somaliland eftersom man menar att detta skulle kunna leda till ökad instabilitet och risk för att andra regioner skulle kräva självständighet och försöka bryta sig loss. Sedan kolonialtidens slut har bara två länder erkänts, Eritrea som bröt sig loss från Etiopien 1993 och Sydsudan som blev självständigt från Sudan 2011. Partistyrelsen menar att ett erkännande av Somaliland bör ske i samarbete med medlemsländerna inom den Europeiska unionen när konflikten har närmat sig en lösning.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 11:10 besvarad.

11:11 Hög tid för en FN-konvention om äldre personers rättigheter

Förenta Nationerna antog 1948 en allmänförklaring om de mänskliga rättigheterna, som en gemensam norm för alla folk och nationer. I denna allmänna förklaring slås bland annat fast principen om icke-diskriminering samt att alla människor är lika mycket värda och att mänskliga rättigheter gäller alla människor.
Den allmänna förklaringen anger en inriktning för FN:s medlemsstater. Den har senare följts upp i en rad speciella konventioner, som täcker in ett brett spektrum av viktiga olika politikområden och som medlemsländerna skrivit under och ratificerat med innebörd att de utfäst sig att följa dessa. En sådan är FN:s barnkonvention från 1989, som utgör ett kraftfullt verktyg i nationella och internationella organisationers arbete för att förbättra och trygga barns levnadsvillkor.

Ett område saknas dock. Det gäller de äldre, som liksom barn är lätt sårbara. Denna avsaknad har i europeiskt och globalt seniorarbete uppmärksammats alltmer. Exempelvis antog den pan-europeiska och partipolitiskt neutrala organisationen AGE, med en konsultativ roll hos Europeiska kommissionen, vid sitt årsmöte 2016 en vision om hur principerna om de mänskliga rättigheterna bättre skulle kunna omfatta också världens äldre.

På motsvarande sätt som i Barnkonventionen borde grundprinciperna för en Äldrekonvention vara att genomsyra allt politiskt arbete, så att detta alltid beaktar äldre personers bästa och rätt till medinflytande. Andra grundprinciper bör gälla rätten till hälsa och god vård, till icke-diskriminering, respekt och ett värdigt bemötande hela livet ut och till fortsatt utveckling och ett berikande socialt liv även efter de aktiva åren.

Att arbeta fram en internationell konvention är ett långsiktigt arbete, som måste få ta tid för att rätt avvägas och förankras väl. Det är därför nu hög tid att förberedelserna med att utarbeta en Äldrekonvention snarast påbörjas.

För Kristdemokraterna är människovärdesprincipen grundläggande. Människovärdet är viktigt oavsett ålder. Det bör därför vara naturligt för Kristdemokraterna med sin värdebaserade politik att gå före och på såväl det nationella som det internationella planet ta initiativ till att en Äldrekonvention blir verklighet.

De olika frågorna om äldre personers levnadsvillkor, behov och rättigheter uppmärksammas idag av allt fler samhällsaktörer. Kristdemokraternas partiledning har på nytt aktivt engagerat sig i detta viktiga arbete och presenterat flera goda förslag, men mer finns att göra. För att ytterligare öka partiets trovärdighet i äldrepolitiken bör i det kommande valprogrammet ingå, att partiet även arbetar för en FN konvention om de äldres rättigheter.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

att Kristdemokraterna verkar för att FN utarbetar en äldrekonvention.

2017-05-12

Leif Hallberg, Lars O. Molin, Maria Wilhelmson, Jan Erik Ågren, Åke Berglund, Christer Fjordevik, Elisabet Fridén, Karin Lindell, Sonia Lunnergård, Chatrine Pålsson Ahlgren, Ellen Skaare Håkansson, Kenneth Wirödal

Seniorförbundets yttrande:

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna anför i motionen att frågorna om äldre personers levnadsvillkor, behov och rättigheter behöver belysas. Man lyfter i motionen att partiet lyft frågorna om äldres villkor men önskar att mer görs. Partiet har sedan tidigare presenterat en lång rad reformer rörande äldres levnadsvillkor. Samtidigt anser partistyrelsen att motionärernas intentioner fyller en viktig funktion i att stärka gruppen äldres rättigheter.

Samhället måste skapa förutsättningar för att människor ska få kunna växa upp och åldras under trygga och värdiga former. Respekten för alla människors absoluta och okränkbara värde måste upprätthållas under hela livscykeln. Värdigheten i ett samhälle kan bäst bedömas utifrån hur man bemöter de mest behövande människorna. Värdighet, frihet och självbestämmande har ingen åldersgräns.

En sammanhållen politik för äldre handlar inte enbart om vård och omsorg. Den handlar också om hur äldre ges bäst möjligheter att fortsätta bidra i arbetslivet och hur vi kan ta tillvara det som bara åldern kan ge – livserfarenhet. Att det finns representanter i olika åldrar och därmed skiftande perspektiv i olika beslutande församlingar är en förutsättning för ett gott beslutsfattande. Det är också viktigt att skapa mötesplatser mellan unga och äldre i samhället. I generationsmötet knyts kontakter. Där utbyts erfarenheter som kan medverka till ökad förståelse och stärkt samhällsgemenskap.

Grundläggande förutsättningar för att uppnå detta är att det både finns möjligheter

för de äldre, som så vill, att stanna kvar i arbetslivet. De besitter allt som oftast en stor kompetens och kan svårligen på kort sikt. För detta vill vi möjliggöra för människor, 65+, att stanna kvar längre i arbetslivet. Kristdemokraterna vill också ta bort den särskilda löneskatt som regeringen infört för personer som fyllt 65 och arbetar. Partiet har också presenterat en lösning för att helt sluta skattegapet mellan pension och lön.

Men, det finns också de äldre som av hälsoskäl inte har möjlighet att bo själva eller vara aktiva på arbetsmarknaden. För dessa individer måste samhället finnas där för att stödja. Dessa människor har rätten att åldras under trygga och värdiga former. Därför har partiet föreslagit en äldreboendegaranti. Man ska inte behöva oroa sig för om man får en plats på ett boende eller inte när det väl behövs. Därför anser vi att alla kommuner ska vara skyldiga att erbjuda en plats för den som vill, och är 85 år eller äldre, utan biståndsbedömning.

Partiet har också föreslagit att införa vårdserviceteam inom både sjukvården och äldreomsorgen. Genom att anställa fler som kan arbeta med kringuppgifter som är en nödvändig och viktig del av vården och omsorgen kan vi frigöra mer tid för omvårdnad av varje enskild person.

För den som bor hemma vill vi underlätta hemgången från sjukhuset. Detta kommer göra hemgången från sjukhus tryggare. Personal ska följa med hem, ordna med mat och läkemedel för de första dagarna samt göra en första anpassning av boendet.

Partistyrelsen anser dock att det finns goda orsaker för att ta ytterligare ett steg i politiken för de äldre. Inte bara nationellt i Sverige utan också internationellt genom FN.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 11:11.

Partistyrelsens förslag till beslut:

11:01 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå motion 11:01.

11:02 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 11:02 besvarad.

11:03 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 11:03 besvarad.

11:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 11:04 besvarad.

11:05 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att avslå första attsatsen samt att anse andra attsatsen besvarad i motion 11:05.

11:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 11:06 besvarad.

11:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att på lämpligt sätt arbeta för att inrätta boendelösningar i situationer då det är sådana akuta omständigheter att det behövs för att en utsatt person ska få trygghet och anser därmed första attsaten besvarad, att anta andra attsatsen samt att anse tredje

attsatsen besvarad i motion 11:07.

11:08 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 11:08 besvarad.

11:09 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta första attsatsen, att anse andra attsatsen besvarad samt att avslå tredje attsatsen i motion 11:09.

11:10 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 11:10 besvarad.

11:11 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 11:11.

Motioner - Kapitel 12
STADGAR

12. STADGAR

Inga motioner har inkommit till detta kapitel.

Partistyrelsens förslag till beslut:

Motioner - Kapitel 13
ORGANISATION
(BEHANDLAS PÅ PARTIFULLMÄKTIGE)

13. ORGANISATION (BEHANDLAS PÅ PARTIFULLMÄKTIGE)

13:01 Gör det lättare att bli medlem

För at tunderlätta för människor att ansluta sig till Kristdemokraterna både bör och kan proceduren att gå med i partiet förenklas avsevärt. Jag föreslår därför att rikstinget beslutar:

att ge partistyrelsen i uppdrag att utöka Kristdemokraternas hemsida med ett modernare sätt att ansluta sig till partiet.

att en rikstäckande enhetsavgift för medlemskap införs för första kalenderåret, motsvarande t.ex. SEK 100,00

att det fr.o.m. år två skall vara upp till varje partiavdelning att debitera den årsavgift som fastställs på partiavdelningens årsmöte.

att betalning skall kunna ske via bankkort, internetbank eller Swish

2013-03-03

Daniel Jönsson

Partidistriktet Gävleborgs yttrande:
Partidistriktsstyrelsen beslutar att motionen skall överlämnas till partidistriktets årsmöte med förslag att årsmötet skall besluta att föreslå rikstinget att bifalla motionen.
Årsmötet beslutade att bifalla motionen, samt sända den vidare till Rikstinget.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 13:04.

13:02 Det ska vara lätt att bli medlem i Kristdemokraterna.

Kristdemokraterna vill gärna bli fler, fler som röstar, fler som gillar politiken och framför allt vill partiet ha fler medlemmar. Medlemmarna utgör basen för allt arbete som sker både politiskt och organisatoriskt, medlemmarna är våra viktigaste förmedlare av politik och värderingar.

Att gå med i partiet är ganska enkelt kan man tycka. Man går in på partiets hemsida och fyller i sin kontaktuppgifter och klickar på skicka knappen. Men om man vill veta mera, t.ex. vad kostar det att vara medlem? Då blir det lite krångligare. Alla partiavdelningar har olika medlemsavgift. Det betyder att man ska in på lokala hemsidor och leta rätt på vad det kostar, vilket kanske inte ens står där. Har man kommit så här långt i att bli medlem och stöter på patrull för en så enkel fråga som medlemsavgiften, gör att kanske flera blivande medlemmar hoppar av för att det

verkar krångligt. Det duger inte. Det ska vara lätt att bli kristdemokrat.
Undertecknad anser att det vore oerhört bra om vi hade samma medlemsavgift över hela landet. Jag föreslår:

att medlemsavgiften till partiet fastställs årligen av partifullmäktige och gäller lika oavsett vilken partiavdelning personen blir medlem i.

2017-01-20

Christina Blom Andersson

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet menar att det idag finns flera olika digitala sätt att betala sin medlemsavgift på och inte via ett inbetalningskort som tex, Swish, SMS etc vilket gör det enklare att få in medlemsavgifter. Varje partiavdelning har idag inte möjligheten att själva använda sig av dessa utan behöver komma upp i volym och dessutom skulle den administrativa delen för varje partiavdelning underlättas. Behöver en partiavdelning mer i kassan än medlemsavgiften som ändå ska vidare till riksorganisationen? Detta system används i flera andra rikstäckande partier.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anta motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 13:04.

13:03 Medlemsavgiften –viktig att hanteras rätt.

I vårt parti är det inte enkelt att bli medlem och snabbt betala sin medlemsavgift via hemsida, swish eller kort. Det ska vara enkelt och smidigt att vara medlem i Kristdemokraterna. Den moderna människan ställer det kravet. En av orsaken till svårigheten är att varje partiavdelning beslutar om medlemsavgiftens storlek. Dessutom ska medlemsavgiften inhämtas i partiavdelningen för att senare skicka en del av medlemsavgiften vidare till partidistrikt och riksorganisation.

Det är bra att det i vårt parti tydliggörs subsidiaritetsprincipen, att man ska fatta beslut på lägsta ändamålsenliga nivå. Sedan tidigare har bästa ändamålsenliga nivån för inhämtande av medlemsavgiften varit partiavdelningen. Med dagens teknik är det, i likhet med andra partier, ännu enklare för riksorganisationen att inhämta medlemsavgiften direkt och kunna samordna dess storlek över hela landet. Vi får också en tydligare hantering då alla medlemmar i landet hanteras på samma sätt.

Vår av Partifullmäktige beslutade verksamhetsplan gör gällande att vi ska göra det enklare att bli medlem i partiet. Medlemsavgiften inhämtas idag först i partiavdelningen. Distriktet debiterar avdelningarna och riksorganisationen fakturerar distriktet. Detta är en ganska onödig hantering och går göra enklare. Om man i partiavdelningen inte får in alla medlemsavgifter så får man ändå betala till distriktet som senare debiteras av riksorganisationen. Vi vet också att det i vårt land finns små partiavdelningar som behöver underlättas i arbetet. En sådan sak är att underlätta med att inhämta medlemsavgiften via riksorganisationen.
Mot bakgrund av ovanstående yrkas

att rikstinget beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att ändra medlemsavgiftshanteringen i enlighet med motionens intentioner.

2017-02-04

Hans-Inge Smetana

Partidistriktet Västerbottens yttrande:
Västerbottens partidistriktsårsmöte föreslår rikstinget att bifalla motionen.

Motivering:
Det är som motionären skriver viktigt att det är enkelt att bli medlem i partiet och enkelt att betala sin medlemsavgift. Därför är förslaget att medlemsavgiften inhämtas på riksnivå direkt en bra lösning. Då kan man besluta om en o samma medlemsavgift i hela landet. Man slipper också att föra medlemsavgiften mellan partiavdelning – distrikt och riksorganisation.

Partistyrelsens yttrande:
Partistyrelsens yttrande ges efter motion 13:04.

13:04 Se över partiets hantering av medlemsavgifter

Lokalavdelningarna ansvarar idag för registrering av medlemmar samt uppbörden av medlemsavgifter. I grunden är det en god tanke. Avdelningarna har incitament att driva in avgifter för att finansiera aktiviteter, och för att få inflytande i partiet i relation till avdelningens storlek. Att ha många medlemmar är också viktigt, då det berättigar till inflytande på stämmor i distriktet.

Erfarenheten från fältet är dock att många medlemmar inte betalar sina avgifter spontant, och att lokalavdelningarna får ägna mycket ideell tid åt indrivningsfrågor. Många avdelningar har med åren lagt sig till med betydande ”luft” i siffrorna, vilket gör att medlemssiffrorna varken speglar partiets absoluta storlek eller avdelningarnas relativa storlek och inflytande.

Få lokalavdelningar har möjlighet att skapa enkla system och rutiner för betalningar, eller att påminna medlemmarna att betala avgifter på ett effektivt sätt. Att skicka brev är troligen den vanligaste metoden, men den kräver både tid av de som ska administrera utskicken och pengar som annars skulle kunnat användas i verksamheten.

Möjligheten att erbjuda en central tjänst för hantering av medlemsavgifter bör undersökas, samt om det ska vara frivilligt eller obligatoriskt att använda tjänsten. Partiet skulle då kunna göra centrala påminnelser om att betala enligt gemensamma rutiner, samt standardisera vad som händer med icke-betalande medlemmar. Det blir då möjligt att påminna exempelvis i partiets centrala flöden på sociala medier, i tidningar och kampanjmaterial samt i centrala utskick. Partiet kan då också ta fram enkla centrala rutiner för betalning, t ex Swish eller SMS.

Därtill skulle det vara möjligt att vända på rutinerna för utdebitering. Idag ska lokalavdelningar betala 60 kronor per medlem till partiet centralt. Det sker idag

med efterdebitering. Med en central hantering av medlemsavgifter kan partiet behålla den centrala utdebiteringen direkt vid betaltillfället, och skicka vidare nettot av inbetalda avgifter till lokalavdelningarna.

I grunden skulle en central hantering av medlemsavgifter inte ändra på anledningarna att hålla kontakt med medlemmarna. Tvärtom, avdelningarna kommer vara än mer beroende av betalande medlemmar för att få in medlemsavgifter och få inflytande i partiet.

Med anledning av ovan yrkas

att partistyrelsen får uppdraget att se över möjligheterna att erbjuda en central funktion för betalning av medlemsavgifter i enlighet med motionens intentioner

2017-02-15

Stefan Svanström

Partidistriktet Stockholm stads yttrande:
Partidistriksstämman instämmer med motionären att det finns ett problem i att partiavdelningarna får ägna stora ideela krafter till att driva in medlemsavgifter. Att undersöka möjligheten till en central tjänst för inbetalning av medlemsavgifter anser därför partidistriktsstämman är en mycket god idé. Då ett enkelt centralt system och ett utökande av betalningsalternativ via t.ex. Swish eller SMS skulle förnekla indrivandet av medlemsavgifter på både lokal- och riksnivå.

Partidistriktsstämman föreslår rikstinget besluta att:
bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande för motionerna 13:1, 13:2, 13:3 samt 13:4:
Motionärerna lyfter fram vikten av att underlätta för fler att bli medlemmar genom en ny hantering av medlemsavgiften. Sammanfattningsvis kan sägas att motionärerna vill ha ”en väg in” för alla medlemmar vilket kräver en enhetlig avgift oavsett vilken partiavdelning du blir medlem i.

Partiets stadgar anger att varje partiavdelning årligen beslutar om medlemsavgiftens storlek. Det innebär att vi har skiftande medlemsavgifter i partiets 300 partiavdelningar. Det gör de svårt att ange medlemsavgiftens storlek för den som ansöker om att bli medlem via ex partiets nationella hemsida. Det vore önskvärt att den som vill bli medlem kan göra det via hemsidan genom att swisha osv vilket kräver en enhetlig avgift, åtminstone för första året som medlem.
För att kunna övergå till en smidigare lösning krävs en ändring i partiets stadgar och/eller stadgarnas föreskrifter.

Partistyrelsen delar motionärernas bedömning att det behövs ett smidigare sätt att bli medlem än idag. Därför föreslås att medlemsavgiften blir enhetliga första året som medlem. Åren därefter blir medlemsavgiften den som fastställs av respektive partiavdelning. Stadgarnas föreskrifter föreslås därför ändras enligt följande:

§2 nytt moment 4 i föreskrifterna

Partifullmäktige fastställer medlemsavgiften till partiavdelningen för nya medlemmars första år.

§4 moment 5 dagordning årsmöte kompletteras
Fastställande av medlemsavgift för kommande år. Den medlemsavgift som partiavdelning fastställer avser andra året som medlem och åren därefter.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att ändra stadgarnas föreskrifter enligt följande:
§2 nytt moment 4 i föreskrifterna
Partifullmäktige fastställer medlemsavgiften till partiavdelningen för nya medlemmars första år.
§4 moment 5 dagordning årsmöte kompletteras
Fastställande av medlemsavgift för kommande år. Den medlemsavgift som partiavdelning fastställer avser andra året som medlem och åren därefter.

Partistyrelsen föreslår partifullmäktige besluta att uppdra åt partistyrelsen att utforma ett system som underlättar medlemskap i partiet genom en enhetlig avgift under första året.

Partistyrelsen föreslår partifullmäktige besluta att medlemsavgiften för nya medlemmar ska vara 150:- under första året och anser därmed motion 13:01 besvarad, och anser därmed motion 13:02 besvarad, och anser därmed motion 13:03 besvarad samt och anser därmed motion 13:04 besvarad.

13:05 Tillgänglighet på partiets intranät

Partiet använder sig idag av FirstClass som plattform för vårt intranät, men FirstClass är inte tillgängligt om man behöver använda skärmläsare på sin dator. Detta menar jag är en brist för oss som parti. Det borde vara självklart att Kristdemokraterna ska vara ett parti som verkar för tillgänglighet så långt det går, både i det interna och det externa arbetet.

Det borde vara viktigt att alla medlemmar ska kunna vara delaktiga i det interna arbetet och det är inte möjligt med den plattform Navet idag ligger på. Så antingen behöver vi byta plattform eller så måste vi ställa krav på leverantören att de gör sin plattform tillgänglig för användare av skärmläsare.

att partiet snarast löser problemet med ett otillgängligt intranät.

2017-01-07

Niklas Mattsson

Partidistriktet Hallands yttrande:
Kristdemokraterna i Hallands Årsstämma Bifaller Motionen

Motionären tar upp partiets intranät First Class som plattform för kommunikation. Idag fungerar inte för dem som behöver en skärmläsare. Kristdemokraterna har under lång tid valt att använda First Class som intranät. Brister i funktionen hos detta system har återkommande påtalats. Att inte kunna

använda en skärmläsare, för dem som så behöver, är ännu ett exempel på svagheterna i systemet.
Det finns goda skäl att övergå till ett modernt intranät, där självklara funktioner inkluderas.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären beskriver de brister som finns i partiets intranät avseende tillgänglighet. Skärmläsningsfunktionen har varit en del av FirstClass sedan plattformen först utvecklades. I samband med att Opentext utvecklat nya versioner av FirstClass har partiet uppdraderat sina plattformar och kan konstatera att i samband med detta har möjligheten till att accessa Navet för skärmläsning ej följt med utan här används en äldre version. Partiet ser tilsammans med leverantören över funktionen så att det åter skall vara möjligt som motionären beskriver.

Frågan om teknisk plattform för Intranät, som Halland lyfter, diskuterades senast vid partifullmäkitge 2015. Valet av teknisk plattform för intranät och mejlsystem prövas mot olika leverantörer i fråga om kostnadseffektivitet, funktion, drift, säkerhet, support etc. FirstClass är särskilt kostnadseffektivt för organisationer med ett stort antal användare varför det vanligtvis används av föreningar, skolor, universitet och kommuner. FirstClass-applikationer utvecklas och uppdateras kvartalsvis. Riksorganisationen testar sedan en tid tillbaka system för medlemsregister och intranät som samma system vilket skulle kunna bli aktuellt att införa efter valet, dvs 2019. Partiombudsmän och partidistriktsordförande är med i en diskussion om ett eventuellt genomförande av projektet.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 13:05 besvarad.

13:06 Ett nationellt vitsippepris

Vitsippspriset som delas ut på komun/länsnivå har blivit väldigt uppskattat och fått en hel del medial uppmärksamhet på lokal nivå. Därför är det dags att lyfta upp vitsippspriset på en nationell nivå – det NATIONELLA VITSIPPSPRISET.

Detta pris ska, liksom de lokala vitsippspriserna, delas ut till någon som stått upp för det goda i samhället men ett Nationellt dito ska kunna delas ut till en hel yrkesgrupp, organisation eller person som arbetar i ett större nationellt sammanhang, även internationella insatser bör komma ifråga. Det kan till exempel vara sjukvårdspersonal som trots dålig tilldelning av resurser ändå kämpar på och gör ett fördömligt arbete. Eller en organisation som förbättrar människor och samhället genom att återanpassa människor med olika svårigheter till samhället på ett förtjänstfullt sätt.....osv.

Genom att lyfta upp vitsippspriset på en (inter)nationell nivå så får också de på läns/kommunnivå ta ett värdelyft på sitt lokala pris den nationella mediauppmärksamheten som det nationella priset får. Dessutom kan man, genom att ge en hel yrkesgrupp priset göra dessa uppmärksamma på att åtminstone ETT parti ser vad de gör och att man uppskattar och bekräftar dem.

att kristdemokraterna instiftar ett nationellt Vitsippspris

att partiorganisationen får i uppdrag att utarbeta riktlinjer och design för det nationella Vitsippspriset

2017-02-07

Thomas Gahnstedt

Partidistriktet Uppsala läns yttrande:
Att göra vitsippspriset nationellt är ett utmärkt förslag syftandes till att lyfta både goda idéer och initiativ liksom att synliggöra partiet och kristdemokratisk politik varför partiet bör införa ett sådant.

Distriktsstyrelsen föreslår att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:
Motionären föreslår att de lokala Vitsippeprisen kompletteras med ett nationellt dito. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att Vitsippepriset fyller en god funktion. Det ger oss möjlighet att uppmärksamma goda initiativ eller verksamheter.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anta motion 13:06.

13:07 Medlemskap i International Democrat Union (IDU)

Kristdemokraterna är för närvarande medlemmar av Centrist Democrat International (CDI) som samlar mitten-höger partier från hela världen. Från partiet representeras vi av Alf Svensson som är vice president.

Att bygga internationella kontakter ger oss möjlighet för att utveckla vår politik och bygga viktiga nätverk som är nödvändiga som politiker. Den internationella organisation som vi för närvarande tillhör har dock sedan en längre tid tillbaka mycket låg, för att inte säga obefintlig, aktivitetsnivå. Det senaste evenemanget ägde enligt deras hemsida rum år 2012. Sedan närmare 10 år tillbaka har det inte heller funnits någon fungerande motsvarighet för ungdomsorganisationer kopplade till CDI, vilket varit en nackdel för de som önskat knyta kontakter mellan andra ungdomsförbund. Det var bland annat detta som föranledde att KDU ansökte och erhöll medlemskap i den andra mitten-höger internationalens ungdomsförbund, International Young Democrat Union (IYDU). I moderorganisationen har dock inte Kristdemokraterna något medlemskap, vilket innebär begränsningar för vilka aktiviteter vi ges tillgång till.

Till skillnad från CDI är International Democrat Union (IDU) en välfungerande internationell samarbetsorganisation med möten flera gånger årligen och samlar politiker från alla kontinenter för utbyten. EPP, vårt Europeiska parti, är medlemmar av IDU och det är tydligt en gemenskap som grundats på principer som stämmer överens med vårt partis värderingar. Det är fullt möjligt att vara medlem i båda dessa internationella organisationer, vilket också tyska CDU, spanska Partido Popular, franska UMP, brasilianska demokraterna och ett flertal andra partier är. Vissa kristdemokratiska organisationer, såsom tyska CSU, är enbart medlemmar i

IDU, andra är enbart medlemmar i CDI.

Det är läge att öka möjligheten för oss kristdemokrater att utöka plattformarna för internationella kontakter och följa CDU:s exempel och ansöka om medlemskap även i International Democrat Union.

Mot bakgrund av detta föreslår vi Kristdemokraternas riksting besluta:

att Kristdemokraterna inleder en ansökningsprocess för att bli medlemmar i International Democrat Union (IDU)

2017-01-30

Sara Skyttedal

Partidistriktet Östergötlands yttrande:
"För Kristdemokraterna har internationellt samarbete alltid varit viktigt och partiet är sedan länge medlem i Centrist Democrat International (CDI). Motionären framför dock goda argument för varför CDI lämnar en del övrigt att önska i form av aktivitetsnivå och varför Kristdemokraterna därutöver även bör söka medlemskap i International Democrat Union (IDU). Partidistriktsstyrelsen delar motionärens uppfattning och föreslår därför rikstinget att bifalla motionen."

Partistyrelsens yttrande:
Motionären föreslår att partiet blir medlemmar i International Democrat Union, IDU. Motionären beskriver organisationen i motionen och föreslår att partiet kompletterar sitt internationella nätverk till att också innefatta IDU. Redan idag är partiet medlemmar i CDI och partiets hedersordförande Alf Svensson har under en lång tid spelat en viktig roll i organisationen. Därutöver har partiet haft få möjligheter att kunna bidra eftersom riksorganisationens ekonomiska resurser är små. I praktiken ha det varit partiets utrikespolitiske talesperson tillika riksdagsledamot som kunnat medverka vid CDI:s möten. Partiet har inte haft ekonomisk möjlighet till en vidare medverkan.

Partistyrelsen bedömer att det nu finns skäl att ansöka om medlemskap i IDU. Men de ekonomiska resurserna är fortsatt begränsade och personalstyrkan likaså. Partistyrelsen vill ändå pröva att hitta en möjlighet till att närma oss IDU med sikte på att ansöka om medlemskap efter nästa val om de ekonomiska och personella resurserna så medger.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 13:07 besvarad.

13:08 Fler äldre behövs i politiken

Var fjärde väljare i Sverige är 65 år eller äldre. I riksdagsvalet 2014 var endast 2,6 % eller nio av de valda ledamöterna 65 år eller äldre. I de flesta andra länder ser det helt annorlunda ut. Motsvarande siffra för USA:s senat är 39 %. Av KD:s invalda i Riksdagen var ingen över 65 år vid senaste valet. I partisympatimätningar vid valet år 2010 hade KD sitt starkaste stöd (6-7 %) i åldersklasserna 50 och uppåt. I SCB:s

senaste sympatimätning hade KD 2,8 %. Starkast stöd, 4,0 % fanns bland dem över 75 år. Ta tillvara all kompetens som våra äldre medlemmar samlat på sig genom ett långt yrkesliv och rika livserfarenheter och låt dem bidra i det politiska arbetet för ett bättre Sverige. Allt annat är ett oförsvarbart slöseri.Vi yrkar:

att Rikstinget ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att personer som är äldre än 65 år representeras i Riksdagen och alla andra politiska församlingar som är i paritet med andelen väljare i denna åldersgrupp. Detta innebär att ca en fjärdedel kan vara i denna ålder.

0016-11-30

Milles Lindgren, Sten Dybeck, Håkan Johansson, Anders Hultgren, Joachim Gahm, Simon Liliedahl, Eva Melin

Partidistriktet Stockholms läns yttrande:
Partidistriktsårsmötet hänvisar till de överenskomna nomineringsriktlinjer som partifullmäktige har beslutat om gällande sammansättningen av våra valsedlar där valsedlarnas utformning ska spegla befolkningen.

Partidistriktsårsmötet föreslår rikstinget att anse motionen besvarad.

Partistyrelsens yttrande:
Motionärerna lyfter fram vikten av att ta tillvara kompetens och att partiets listor till kommande val utformas så att de speglar befolkningen. I de riktlinjer som antagits av partifullmäktige framgår följande:

”Då nomineringskommittéerna sätter samman förslagen till slutlig valsedel är det viktigt att denna utformas på ett sådant sätt att den kan vinna bred uppslutning bland de stora grupper som idag röstar eller står nära Kristdemokraterna och kan tänka sig att rösta på oss. Valsedlarna ska utformas så att kandidater med olika etnisk bakgrund, kön, ålder, kompetens, erfarenhet, yrke, bostadsort, intressen etc blir representerade. Listorna ska också vara så utformade att målsättningen om minst 60/40 gällande könsfördelning uppnås, liksom att listorna skall vara ” varvade” så långt som möjligt. Då det kan finnas flera listor till samma fullmäktige är det viktigt att ta hänsyn till hur listorna utformas så att en trolig fullmäktigegrupps sammansättning kan förutses. Detta gäller då hur toppnamnen är fördelade så att det blir en bra helhet.”

Ovanstående riktlinjer sammanfaller väl med motionärernas förslag. Partistyrelsen föreslår därför att motionen ska anses besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:
att anse motion 13:08 besvarad.

Partistyrelsens förslag till beslut:

13:01, 13:02, 13:03 samt 13:04 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att ändra stadgarnas föreskrifter enligt följande:
§2 nytt moment 4 i föreskrifterna
Partifullmäktige fastställer medlemsavgiften till partiavdelningen för nya

medlemmars första år.
§4 moment 5 dagordning årsmöte kompletteras
Fastställande av medlemsavgift för kommande år. Den medlemsavgift som partiavdelning fastställer avser andra året som medlem och åren därefter.

Partistyrelsen föreslår partifullmäktige besluta att uppdra åt partistyrelsen att utforma ett system som underlättar medlemskap i partiet genom en enhetlig avgift under första året.

Partistyrelsen föreslår partifullmäktige besluta att medlemsavgiften för nya medlemmar ska vara 150:- under första året och anser därmed motion 13:01 besvarad, och anser därmed motion 13:02 besvarad, och anser därmed motion 13:03 besvarad samt och anser därmed motion 13:04 besvarad.

13:05 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 13:05 besvarad.

13:06 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anta motion 13:06.

13:07 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 13:07 besvarad.

13:08 Partistyrelsen föreslår rikstinget besluta att anse motion 13:08 besvarad.

VÄLFÄRDSLÖFTET

Vård- och omsorgsproposition

Rikstinget 2017

Facebook: facebook.com/kristdemokraterna
Instagram: @kristdemokraterna, @buschebba
Twitter: @kdriks, @BuschEbba
Webbplats: www.kristdemokraterna.se
E-post: info@kristdemokraterna.se

Innehåll

Förord ... 4
Kristdemokraternas och Alliansens reformer inom vård och omsorg under 2006-2014 ... 6
Sverige behöver en ny reformagenda inom vård och omsorg ... 7
Kristdemokraternas välfärdslöfte ... 8
1. Statligt ansvar för sjukhusvården ... 8
2. Mångfald och valfrihet för ökad kvalitet ... 10
3. Fler vårdplatser ... 12
4. Återinför kömiljarden ... 14
5. Trygg vård nära dig genom investering i primärvården ... 15
Ökad nationell samordning av primärvården ... 16
Ökad tillgänglighet inom primärvården ... 16
Vässa vårdgarantin ... 17
Återinför patientansvarig läkare ... 18
Förebyggande arbete genom primärvården ... 18
En mer tillgänglig missbruks- och beroendevård ... 19
Rehabilitering ... 19
6. Utökad e-hälsa ... 20
7. Kompetensförsörjning och förbättrade förutsättningar för vårdpersonal ... 22
Kompetensförsörjning ... 22
Vårdserviceteam ger vårdpersonalen tid att fokusera på patientens vård ... 24
8. Förstärk apotekens roll inom hälso- och sjukvården ... 25
9. Ökad delaktighet – certifierade patienter ... 28
10. Hemtagningsteam - trygg övergång från sjukhusvistelse ... 29
11. En äldrevård och omsorg baserat på självbestämmande, värdighet och trygghet ... 31
Ett värdigt boende utifrån den äldres behov ... 31
Trygghet och tillit inom hemtjänsten ... 32
12. En förstärkt barn- och ungdomshälsovård ... 34
Elevhälsogaranti ... 34
Ökat föräldrastöd ... 35
Kortare väntetider till barn och ungdomspsykiatrin ... 35
En förbättrad övergång från barnpsykiatri till vuxenpsykiatri ... 35
Kartläggning av orsakerna till den ökande psykiska ohälsan ... 36
13. Sociala utfallskontrakt ... 37
14. Tryggare förlossningsvård ... 38

15. Ideella sektorns bidrag till god vård och omsorg 40
16. Socialtjänstens problem och möjligheter 42
Stärk professionens ställning 43
En nationell kris-socialjour 44
Barn i en utsatt situation 46
Stärkt ansvar för kommunerna när barn placeras 46

Förord

Svenskarnas förtroende för sjukvården har sjunkit de senaste åren. Enligt en studie av Myndigheten för vård- och omsorgsanalys är förtroendet också lägre för vården i Sverige än i de flesta jämförbara länder. Socialstyrelsens kartläggning av väntetiderna på sjukhusakuterna visar att varannan patient tillbringar mer än tre timmar på akuten och var tionde patient nära sju timmar eller längre. Socialstyrelsen visar dessutom att de som får vänta längst är personer över 80 år. Tillgång till den bästa vården och väntetiderna, till och med på livsnödvändig behandling, skiljer sig kraftigt åt beroende på bostadsadress.

Samtidigt håller svensk hälso- och sjukvård en mycket hög klass, ofta rankad i världsklass. Den medicintekniska utvecklingen går med en rasande fart och nya landvinningar inom medicinen blir till vardagliga behandlingar inom sjukvården och därigenom till gagn för äldre och unga. Därutöver är den svenska äldreomsorgen en förebild på många olika sätt, både för sitt innehåll och för den solidariska finansieringen. Vård och omsorg i ett brett perspektiv håller hög klass samtidigt som det finns stora brister.

Brister och hög kvalitet samtidigt? Ja, så ser den sammansatta bilden av svensk hälso- och sjukvård ut idag. Därför krävs en politik som både stärker det som fungerar väl och vågar ompröva invanda föreställningar och strukturer. Kristdemokraterna föreslår därför en rejäl reformagenda som svarar upp mot detta. Åtgärder som stärker det som fungerar väl och åtgärder som vågar ompröva i grunden.

Alla ska kunna lita på att hälso- och sjukvården fungerar när den behövs. Och att den finns där när den behövs. Det handlar om de hastiga magsmärtorna som behöver undersökas och behandlas rätt, fallet från cykeln som leder till bruten handled och hjärnskakning, ryggen som krånglar eller något annat av alla de där ganska vanliga åkommorna som kan drabba oss alla någon gång i livet. Det handlar också om de gånger vi har ont i själen och behöver hjälp av psykiatrin. För några av oss är det de riktigt svåra eller kroniska sjukdomarna som gör att vi behöver akut eller långvarig kontakt med sjukvården. Och det handlar om när vi inte klarar oss själva och behöver stöd av äldreomsorgen eller kanske palliativ vård. Vården och omsorgen måste finnas där och fungera på bästa sätt. Ingen patient eller vårdtagare ska behöva fundera över vem som är huvudman eller utförare. Det ska fungera sömlöst.

Förutom bristande jämlikhet i vården finns idag ett reellt hot från regeringen som vill införa ett vinsttak för privata utförare inom vården och omsorgen. Ett vinsttak enligt Välfärdsutredningens förslag skulle beröra minst 6 000 utförare och innebär att

förutsättningarna försämras radikalt. En rimlig vinst är nödvändigt för att klara investeringar, få en buffert för oväntade händelser och det är också rimligt att den som satsat kapital kan få utdelning som inte är avsevärt sämre än andra placeringsalternativ. Genom fler utförare inom vård och omsorg ges den enskilde makt i en utsatt situation. Det är viktigt att kunna välja utförare för den som inte klarar sig själv och behöver omfattande hjälp. Genom färre utförare, som skulle bli resultatet om regeringens förslag vinner gehör, är vi åter i en situation där människor med behov av vård och omsorg får ett minskat självbestämmande. Kristdemokraterna kommer rösta emot regeringens förslag som innebär att mångfalden beskärs och enskilda får minskat självbestämmande.

Flera av förslagen kräver ingen ny lagstiftning utan kommer att föreslås och genomföras av kristdemokrater i respektive kommun och landsting/region. Varje ny reform som innebär ökade kostnader kommer att finansieras i den samlade budgetmotion som lämnas av den kristdemokratiska riksdagsgruppen. Vissa av reformerna är stora och kräver, fullt utbyggda, omfattande resurstillskott. Sådana reformer kan behöva införas stegvis eller byggas ut successivt och i den takt ekonomin tillåter. Många förslag i denna proposition finns med i de parti- och kommittémotioner som Kristdemokraternas lägger i riksdagen hösten 2017. På så sätt kan förslagen prövas av riksdagen under innevarande mandatperiod.

Kristdemokraternas och Alliansens reformer inom vård och omsorg under 2006-2014

Under kristdemokratisk ledning arbetade Alliansregeringen i åtta år för att vi skulle få en vård med hög kvalitet som finansieras av oss alla tillsammans och samtidigt är tillgänglig för alla som behöver den.

Allt oftare hotas hälso- och sjukvården av en materialistisk människosyn och en utilitaristisk etik, där människovärde och rättigheter saknas och den sammanlagda nyttan tros kunna beräknas vid varje enskilt vårdtillfälle. För hälso- och sjukvården är det av avgörande betydelse att etiska frågor hålls levande och att den materialistiska människosynen och utilitarismens etik avslöjas och avvisas.

Det är av stor vikt att svensk hälso- och sjukvård genomsyras av den judisk-kristna människosynen och etiken. Tillsammans med naturrätten ligger de till grund för internationella deklarationer om mänskliga rättigheter och medicinsk etik. Denna människosyn, som betonar alla människors absoluta och okränkbara värde, har motiverat uppkomsten av en solidarisk sjukvård i vår del av världen. Medmänsklighet, värme och omsorg sätts då i främsta rummet tillsammans med professionalitet.

Genom vårdgarantin och kömiljarden kortade vi köerna i sjukvården och gjorde så att fler fick vård snabbare. Vi byggde ut psykiatrin, cancervården, vården av kroniskt sjuka och tandvården. Tack vare Alliansens apoteksreform finns det i dag betydligt fler apotek, med betydligt generösare öppettider, och receptfria läkemedel säljs dessutom i vanliga affärer. Tillsammans i Alliansen förbättrade vi vården för de mest sjuka äldre och satsade på att öka tillgången på anpassade äldrebostäder. Genom den parboendegaranti vi införde har makar och sambos fått rätt att åldras tillsammans. Vi har tagit viktiga steg mot en bättre, mer tillgänglig och jämlik vård. Men vi är långtifrån nöjda med detta.

Kristdemokraternas hälso- och sjukvårdspolitik utgår från att varje människa är unik och att alla personer har samma absoluta och okränkbara värde. Den solidariskt finansierade hälso- och sjukvården är välfärdens kärna och den som har störst behov ska ges företräde i vården. Hälso- och sjukvården ska kännetecknas av värdighet, kvalitet, tillgänglighet och jämlikhet. Personer som har svårt att göra sina röster hörda eller nyttja sina rättigheter ska garanteras

särskilt stöd. Vården och omsorgen ska ha en helhetssyn på människan som tar hänsyn till kroppsliga, själsliga, sociala och andliga behov. Utvecklingen ska fortsätta mot en personcentrerad vård.

Framtidens sjukvård står inför stora utmaningar, vården är inte jämlik och det finns fortsatta brister med överbeläggningar, brister i patientsäkerhet och vårdköer. Vården blir också alltmer högspecialiserad och högteknologisk. Mot den bakgrunden finns det all anledning att se över sjukvårdens organisering och innehåll.

Vården och omsorgen om äldre måste i större utsträckning utgå från att vi inte blir mer lika varandra för att vi blir äldre. Hänsyn till den enskildes behov är en förutsättning för hög kvalitet i omsorgen.

Sverige behöver en ny reformagenda inom vård och omsorg

Den socialdemokratiskt ledda regeringen som tillträdde 2014 valde att stoppa flera av dessa viktiga förändringar inom vård och omsorg som gjorts av Alliansen under ledning av Kristdemokraterna. Kömiljarden avskaffades, prestationsbaserade ersättningar till vården och omsorgen togs bort, valfriheten hotas och den viktiga utredningen om framtidens äldreomsorg lades ned. Enstaka nya utredningar har tillkommit men reformerna lyser med sin frånvaro. Sammantaget har vården och omsorgen fått alltför lite uppmärksamhet av den socialdemokratiskt ledda regeringen. Vår bedömning är att vården och omsorgen är en av våra viktigaste frågor och kräver såväl reformer som politiskt engagemang. Kristdemokraterna presenterar här en reformagenda som gör att det välfärdssvek som den nuvarande regeringen står för kan vändas till ett välfärdslöfte. Ett löfte som vi kommer infria i regeringsställning.

Kristdemokraternas välfärdslöfte

1. Statligt ansvar för sjukhusvården

På många sätt är vården i vårt land högklassig. Problemet är att alla inte får ta del av den bästa vården. Väntetider och behandlingsmetoder skiljer sig kraftigt åt beroende på bostadsadress. Äldre och patienter med kroniska sjukdomar drabbas hårdast. För att alla - i hela landet - ska få tillgång till högkvalitativ vård krävs ett ökat statligt ansvarstagande för vårdens organisation. Då kan även resurserna nyttjas effektivare. För att uppnå detta behöver staten ta huvudansvar för att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård.

År 1862 tog landstingen över ansvaret för vården i vårt land. Då, för 155 år sedan, var medicinerna få och inte särskilt verksamma. Jämfört med idag var den medicinska tekniken väldigt primitiv. Organisationen med 21 olika landsting är vare sig anpassad till den sjukvård som vi kan och har i uppdrag att leverera idag eller till de behov som står för dörren. Det gör att patienterna blir lidande. Informationsutbytet mellan de olika landstingen är fortsatt begränsat, då journal- och IT-systemen inte är kompatibla med varandra. Dagens hälso- och sjukvårdsorganisation riskerar dessutom att förstärka, snarare än att jämna ut, de ojämlikheter som finns kopplade till bland annat kön eller socioekonomisk bakgrund. Sannolikheten för att högutbildade personer behandlas med nya, dyrare läkemedel vid hjärtsviktsbehandling är till exempel större än för lågutbildade och personer som är födda utanför EU. Den statliga offentliga utredningen ”Träning ger färdighet – koncentrera vården för patientens bästa” (SOU 2015:98) fastställer ytterligare brister med dagens vårdorganisation. Vårdpersonal som utför mer avancerade behandlingar får inte göra det tillräckligt ofta för att utveckla expertisen. Patientunderlaget i enskilda landsting eller sjukhus är helt enkelt för litet. Men framför allt skiljer sig den medicinska kvaliteten och resultatet åt beroende på var i landet patienten bor. Det är inte rimligt.

Kristdemokraterna och alliansregeringen tog initiativ till etablering av regionala cancercentrum (RCC), ett i varje sjukvårdsregion, utifrån förslagen i betänkandet ”En nationell cancerstrategi för framtiden” (SOU 2009:11). Syftet med RCC är att öka vårdkvaliteten och förbättra vårdresultaten, samt att använda hälso- och sjukvårdens resurser mer effektivt. Etableringen av RCC är en ambition i rätt riktning för en mer jämlik cancervård. Flera framsteg har gjorts. Exempelvis har framtagning av nationella vårdprogram och kvalitetsregister för vissa cancerformer bidragit till en höjd kvalitet inom cancervården. Samtidigt noterar Socialstyrelsens i sin rapport ”Uppbyggnaden av

regionala cancercentrum - En samlad bedömning från fyra års uppföljning" att det finns exempel på landsting och sjukhus- och klinikledningar som är mindre engagerade i RCC. I vissa regioner uttrycks dessutom oro över RCC:s framtid efter 2018. Det är en befogad oro eftersom det inte är klarlagt om den statliga finansieringen ska fortsätta efter den innevarande mandatperioden. Vidare visar jämförelser från "RCC i samverkan" 2016 alltjämt på stora och oförsvarliga regionala skillnader när det gäller till exempel tillgänglighet.

Varje år diagnostiseras ca 4 100 personer med lungcancer. Den maximala väntetiden från remissdatum till start av kirurgi eller strålbehandling rekommenderas vara 44 dagar. Endast två landsting, Värmland och Dalarna, lyckas dock leverera behandling inom den rekommenderade tiden (37 respektive 44 dagar). Genomsnittet i riket är 70 dagar. I Halland får patienterna vänta i genomsnitt 95 dagar. Varje år diagnostiseras ca 900 personer med högmaligna hjärntumörer. För dessa patienter varierar den genomsnittliga väntetiden från remissdatum till operation från åtta dagar i Uppsala (där 88 % genomgår kirurgi inom 20 dagar) till 27 dagar i Gävleborg (där endast 30 % genomgår kirurgi inom 20 dagar). Inom RCC i samverkan pågår ett arbete med att förkorta väntetiden till behandling genom införande av ett nationellt system med standardiserade vårdförlopp (SVF). Dessa nationella insatser som syftar till att korta kötiderna är livsviktigt då de långa väntetiderna riskerar att leda till mer avancerade tumörer. Den stress och oro som patienten och deras anhöriga utsätts för under alltför långa väntetider är oacceptabel.

En mer koncentrerad vård ger tydliga vinster både för patient och samhälle. Den enskilda patienten kan få längre sjuktransporter jämfört med idag. Det är emellertid något som de flesta kan acceptera när de kompenseras med en avsevärt förhöjd vårdkvalitet. När kvalificerad och specialiserad vårdpersonal samlas på färre enheter främjas kunskapsutbyte och kompetensutveckling. När avancerad och dyrbar medicinsk utrustning endast behöver etableras på ett fåtal enheter nyttjas både utrustning och våra gemensamma välfärdsresurser mer effektivt och vi står bättre rustade att fortsätta den medicinska utvecklingen för morgondagens vårdbehov.

Ytterligare en stor fördel med att koncentrera vården och öka det statliga ansvaret för sjukhusvården är att forskning och kvalitetsutveckling stimuleras. En stark forskning kräver tillräckligt stora patientunderlag. Det är därför avgörande att samla patienter till färre vårdenheter. En koncentrerad vård möjliggör även att vi kan sammanföra en kritisk massa av forskningsintresserad sjukvårdspersonal tillsammans med biostatistiker och andra forskningskompetenser. Något som är avgörande för att skapa förutsättningar för en stimulerande och framgångsrik forskningsmiljö.

Syftet med att koncentrera vården är inte att all avancerad sjukhusvård ska centreras till storstadsregionerna. Istället kan olika specialiteter etableras i olika delar av landet. Erfarenheterna från den norska omorganisationen med statligt huvudmannaskap är mycket goda. Våra länders många likheter talar för att den svenska vården bör lära av Norges erfarenheter. Kristdemokraterna anser att ett ökat statligt ansvar för vården är nödvändigt om vi alla ska få del av den snabba utvecklingen av banbrytande medicinska framsteg. Oavsett var i landet du bor ska du ha tillgång till högkvalitativ vård inom rimlig tid. Ett viktigt första steg i denna process är att staten tar ansvar för den avancerade sjukhusvården.

En förutsättning för att en reform av sjukvårdens ansvarsfördelning blir framgångsrik är att den baseras på ändamålsenliga och tillfredsställande konsekvensberedningar. Effekterna för patienterna, staten och nuvarande huvudmän måste belysas. Kristdemokraterna föreslår därför att det tillsätts en parlamentarisk utredning. Utredningen ska klarlägga och överväga förslag på ändamålsenlig ansvarsfördelning mellan stat och nuvarande huvudmän med målet att uppnå en patientfokuserad, effektivare, mer rättvis och jämlik vård.

Förslag
1. Staten behöver ta huvudansvar för att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård.
En parlamentarisk utredning ska klarlägga och överväga förslag på en ändamålsenlig ansvarsfördelning mellan stat och nuvarande huvudmän.

2. Mångfald och valfrihet för ökad kvalitet

Människors välbefinnande ökar när de har makt att påverka sin egen livssituation. Det gäller alltifrån utbildning och jobb, familjebildning och bostad till vård och omsorg. Att människor kan göra aktiva val för sin hälsa och sitt välmående är betydelsefullt. Inte minst vid val av äldreboende, vårdcentral eller hemtjänstutförare. Detta borde vara självklarheter i ett välutvecklat välfärdssamhälle.

Givetvis ska kommuner och landsting vara garanter för vården och omsorgen, men vem som utför tjänsterna måste ligga i händerna på medborgarna. När människor har flera goda utförare att välja bland ges förutsättningar för att kvaliteten i vården och omsorgen kan öka och att var och en kan få sina behov tillgodosedda. När medborgare jämför, diskuterar och sätter sig in i olika utförares inriktningar och erbjudanden skapas ett engagemang. Mångfalden skapar positiva effekter. Det ger möjligheter för människor att välja bort det som inte fungerar eller aktivt välja en speciell inriktning eller profil. Välfärdsföretagen som satsar

på viktiga kompetenser och har utbildad och fortbildad personal gynnas, medan sådana som enbart ser till gamla lösningar på nya problem och utmaningar tappar i attraktionskraft.

Vill vi ha entreprenörer som tillsammans med investerare är med och utvecklar välfärden måste de kunna göra en vinst som sedan kan delas ut från bolaget. Utan entreprenörer och privata välfärdsaktörer kommer självbestämmandet i praktiken att kraftigt begränsas eller försvinna. Det är därför som regeringens vinstutredning är så skadlig; bara att den är tillsatt har gjort att många enskilda aktörer, företag och investerare har valt att stiga åt sidan eller låtit bli att göra investeringar. Riksdagen har också vid flera tillfällen markerat att utredningens inriktning är fel och att det saknas parlamentariskt stöd för att genomföra den stoppolitik som regeringen planerar. Att regeringen trots detta har aviserat att de tänker gå vidare med vinstförbud är skadligt, för näringsklimatet i landet som helhet men framförallt är det ett hot mot välfärden. Vi har inte råd att tacka nej till välfungerande verksamheter och den drivkraft och kompetens som finns bland de som driver verksamheter inom vård och omsorg.

På samma sätt som det är självklart att företag ska kunna gå med vinst är det också självklart att vård och omsorg inte är vilka marknader som helst. De rör människor i utsatta situationer och möjligheten att bedriva verksamhet inom exempelvis vård och omsorg ska vara förknippad med kvalitetskrav. Det gäller såväl privat som offentligt driven vård och omsorg.

En mångfald av aktörer inom välfärdssektorn är också en förutsättning för att ideellt driven och idéburen vård och omsorg ska kunna växa fram och drivas. I många länder är denna sektor den dominerande leverantören av välfärdstjänster. Men i Sverige är de i stort sett frånvarande. Mer måste göras för att ge dessa organisationer möjlighet att driva verksamhet på välfärdsområdet. Det handlar exempelvis om att förbättra deras möjlighet till kapitalförsörjning. I många fall har lagen om offentlig upphandling (LOU) visat sig stelbent då det offentliga ska handla upp vårdaktörer i verksamheten. Ideella och idéburna aktörer är inte sällan små och har inte alltid förmågan att konkurrera med större aktörer på kommersiell grund, men kan tillföra stora mervärden. Därför behöver LOU ses över i syfte att göra undantag i vissa fall för att idéburna och ideella ska ha reella möjligheter att delta i upphandling.

De senaste decenniernas utveckling med viktiga valfrihetsreformer har präglat medborgarna i vårt land. Politikers makt har minskat och fler beslut fattas nu vid människors köksbord. Makten att välja och välja bort ska värnas – inte bara när vi är friska eller mitt i livet, utan kanske särskilt när vi blir äldre eller sjuka.

Under Kristdemokraternas tid i regeringen genomfördes vårdvalsreformen och effekterna av den är positiva med fler vårdcentraler, bättre öppettider och bättre tillgänglighet. Vårdvalsreformen har medfört en ökad tillgänglighet för såväl vårdbehövande som befolkningen i allmänhet, gjort det lättare att lägga livspusslet och ökat egenmakten – det är en utveckling att slå vakt om.

För Kristdemokraterna är det avgörande att välfärden präglas av hög kvalitet och professionalism. Lika viktigt är det att välfärden tillgodoser den enskildes behov, val och önskemål. Lagstiftning om det fria vårdvalet i primärvården innebär valfrihet för patienten. Offentliga monopol avskaffades till förmån för en mångfald av vårdgivare. Att låta privata entreprenörer verka inom sjukvården på samma villkor som offentliga utförare är en viktig del av valfrihetsreformerna. Tillgänglighet har förbättrats genom fler vårdcentraler och ökade öppettider. Patientenkäter visar att reformen har ett mycket starkt stöd. Tyvärr tycks det vara en bärande idé i vänsterregeringens politik att beskära den enskildes makt och valfrihet. Nu hotas valfriheten genom utredningen om kraftigt begränsade möjligheter till vinst.

Förslag:
2. Säkerställ möjligheter för god konkurrens som stärker kvalitet och tillgänglighet inom den solidariskt och offentligt finansierade välfärden.

3. Fler vårdplatser

Antalet vårdplatser har minskat varje år sedan lång tid tillbaka. Dels beroende på att vårdarbetet förändrats i riktning mot mer dagkirurgi och behandlingar som inte kräver inläggning. Detta är i sig oftast positivt. Men förändringen beror också på att landstingen av personal- och resursskäl minskat antalet vårdplatser. Detta har lett till bristande tillgänglighet, längre köer och att äldre och kroniskt sjuka fått stå tillbaka.

En rapport från Socialstyrelsen 2017 anger följande: ”Att ha tillgång till rätt resurser och kompetens i förhållande till de behov man har är en viktig aspekt av tillgänglighet i vården. En disponibel vårdplats är en vårdplats inom den slutna vården med fysisk utformning, utrustning och bemanning som säkerställer patientsäkerhet och personalens arbetsmiljö. Överbeläggning innebär att en inskriven patient vårdas på en vårdplats som inte uppfyller kraven på disponibel vårdplats. Utlokaliserad patient innebär att en inskriven patient vårdas på en annan vårdenhet än den som har specifik kompetens och det medicinska ansvaret för

patienten. Världen över har det skett en övergång från slutna vårdformer till mer öppenvård, vilket bidragit till bättre medicinska resultat och en effektivisering av vården. Sverige ligger långt fram i denna utvecklingsprocess. Trots denna positiva utveckling finns det fortfarande problem med överbeläggningar och utlokaliserade patienter. Dessa problem verkar också ha tilltagit under mätperioden. Det finns ett tydligt mönster som visar att problemen är störst under januari samt juni–augusti samt att topparna är högre i slutet av mätperioden än i början med exempelvis en tydlig skillnad mellan 2013 och motsvarande månader 2016."

Bristen på vårdplatser är reell men den gäller inte hela sjukvården och inte hela året. Oftast finns lokaler men personal saknas. Det handlar också om att vårdkedjan inte fungerar på önskvärt sätt för många äldre och andra med nedsatt autonomi. Övergången till det egna boendet eller till ett anpassat boende måste bli bättre för att säkerställa att vårdplatserna på sjukhusen är tillgängliga för de patienter som har störst behov. Här är hemtagningsteam (se avsnitt 10) och fler äldreboendeplatser (se avsnitt 11) en nödvändig komponent. Socialstyrelsen kartläggning från 2008 (Hemsjukvård i förändring. En kartläggning av hemsjukvården i Sverige och förslag till indikatorer) visar att antalet personer som får hälso- och sjukvårdsinsatser i sitt hem ökar. Det ställer större krav på en effektiv samverkan mellan flera professioner och delar av vård- och omsorgssystemet över de organisatoriska och kompetensmässiga gränserna. Det är också viktigt att säkerställa att rätt kompetens finns tillgänglig för att säkerställa kvaliteten i hemsjukvården. Enligt hälso- och sjukvårdslagen får landstingen överlåta skyldigheten att erbjuda hälso- och sjukvård åt personer i ordinärt boende (hemsjukvård) till en kommun inom landstingets geografiska område. Dock inte sådan hälso- och sjukvård som ges av läkare. Socialstyrelsens granskning från 2008 visar att bristen på läkare i den kommunala hemsjukvården leder till för liten tillgång till läkare, för stort antal delegeringar per sjuksköterska, dålig åtkomst till journalanteckningar samt brister i hur gränsdragningen görs mellan landstingen och kommunerna. Vi föreslår därför att kommuner bör ges möjlighet att anställa läkare i syfte att dels klara vårdkedjan inom hemsjukvården med bibehållen medicinsk kvalitet och dels frigöra fler vårdplatser inom sjukvården. För att ytterligare förbättra tillgången på vårdplatser krävs det också fler mobila enheter som kan ge vård i hemmet i de fall detta är en bättre lösning än inläggning vid sjukhus. Vårdplatser av utpräglad korttidskaraktär är också en möjlighet som bör prövas på fler håll. På Glesbygdsmedicinskt centrum som bedriver ett forskningsbaserat vårdutvecklingsarbete i Västerbotten finns exempelvis ett antal vårdplatser inom ramen för primärvården.

Det är dags att göra en rejäl satsning på fler vårdplatser så att det nya välfärdslöfte som Kristdemokraterna vill se kan förverkligas. Hög genomsnittlig beläggningsgrad leder till

överbeläggningar eller att patienter vårdas på fel avdelning med de medicinska risker detta innebär. Målet måste vara att alla patienter som behöver läggas in får plats på vårdavdelning med rätt medicinsk kompetens. För att det ska vara möjligt att uppnå detta behövs fungerande vårdkedjor och på många platser även en utbyggnad av antalet vårdplatser så att det finns tillräckligt med luft i systemet för att klara belastningstoppar.

Vi föreslår att landstingen får en prestationsbaserad ersättning när de klarar målet om maximalt 90 % beläggning i genomsnitt varje månad under året. Genom en prestationsbaserad ersättning kan varje landsting på ett ändamålsenligt sätt göra de förändringar som är nödvändiga och ersättningen betalas ut när målen nås. Den totala ersättning vi föreslår är två miljarder kronor i syfte att få till stånd fler vårdplatser.

Förslag:
3. En prestationsbaserad ersättning ska ges till de landsting som klarar maximalt 90 % beläggning i genomsnitt under varje månad året om. Syftet är att öka antalet tillgängliga vårdplatser och få bort överbeläggningarna.
4. Kommuner ska ges rätt att anställa läkare.

4. Återinför kömiljarden

Patienter ska inte behöva vänta på vård mer än absolut nödvändigt. Dels för att minska lidandet för den enskilde, dels för att förhindra att tillståndet förvärras och i värsta fall leder till döden. Därför är frågan om att korta vårdköer och att förstärka vårdgarantin en anständighetsfråga och en nödvändighet för att upprätthålla en hälso- och sjukvård i världsklass.

Under Alliansregeringen genomförde vi en rad viktiga satsningar som minskade köer inom hälso- och sjukvården. Genom reformer som kömiljarden och lagen om valfrihetssystem minskade köerna och vårdgarantin stärktes. Kömiljarden var en prestationsbaserad ersättning till de landsting som kortade vårdköerna ännu mer än vårdgarantin krävde. Den bidrog till ökat fokus på tillgänglighet ute i landstingen.

Dessvärre avvecklade den nuvarande rödgröna regeringen kömiljarden 2015. Sedan dess har köerna ökat och uppfyllelsen av vårdgarantin har försämrats. Det finns stora skillnader i väntetider mellan olika verksamheter – både inom och mellan landsting och vårdområden. Dessutom framkommer det i en utvärdering från Vårdanalys att vårdgarantin inte riktigt når patienter med svårare och flera sjukdomar.

De negativa effekterna av den slopade kömiljarden är påtagliga inom exempelvis specialistsjukvården. Siffror från öppna jämförelser visar att måluppfyllelsen för att få tid för ett första besök hos en specialist inom 90 dagar (vårdgarantins gräns) har sjunkit från 86 (juli 2013) till 76 procent (juli 2017). Samtidigt som måluppfyllelsen för att få en tid för planerad operation eller annan åtgärd inom vårdgarantin har sjunkit från 82 (juli 2013) till 68 procent (juli 2017). Effekten av den försämrade uppfyllelsen av vårdgarantin blir att antalet personer som står i köerna till operation eller åtgärd inom den specialiserade vården har ökat dramatiskt. I juli 2017 hade över 38 500 personer väntat i mer än 90 dagar. Motsvarande siffra i juli 2013 var 12 000.

Vänsterregeringen ersatte kömiljarden med en så kallad professionsmiljard. En ersättning som tilldelas landstingen helt utan krav på motprestation, uppföljning eller utvärdering. Det är inte en ansvarsfull hantering av våra gemensamma resurser och det är de sjuka som får betala priset.

För att återigen korta köerna och öka tillgängligheten föreslår vi att ett prestationsbaserat statsbidrag, likt kömiljarden återinförs. Ett ersättningsystem som ger landstingen förutsättningar och drivkraft att arbeta kontinuerligt, strategiskt och metodiskt för att korta vårdköerna och stärka vårdgarantin. Parametrarna för ersättning bör optimeras för att ge huvudmännen förutsättning och drivkraft att skapa mer sammanhållna vårdkedjor. Utvärdering bör ske regelbundet.

Förslag:
5. Kömiljarden återinförs i syfte att minska köerna inom hälso- och sjukvården.

5. Trygg vård nära dig genom investering i primärvården

Många av de patienter som söker sig till akuten skulle kunna få lika god vård inom primärvården. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (Vårdanalys) visar emellertid att förtroendet för primärvården är lågt. Primärvården uppfattas också som otillgänglig och akuten upplevs som den enda möjligheten att få vård på kvällar och helger. Effekten blir att akuten besöks i större utsträckning än vad som egentligen är nödvändigt.

I Sverige utgör primärvården, d.v.s. basen för hela hälso- och sjukvården, en lägre andel av den totala hälso- och sjukvården jämfört med flertalet andra länder (OECD Health Statistics

2016). De långa väntetiderna på akuten kan tolkas som en direkt effekt av att vi inte satsat tillräckligt på primärvården. Kristdemokraterna presenterar här flera reformer som sammantaget syftar till att stärka primärvården och skapa en god vård nära dig. Landstingen får därmed ett ökat primärvårdsuppdrag i syfte att uppnå hög tillgänglighet för såväl hälsovård som sjukvård. Primärvårdsuppdraget är angeläget och behöver utvecklas.

Ökad nationell samordning av primärvården

Primärvården ska enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, svara för befolkningens behov av grundläggande medicinsk behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper (2 kap. 6 § HSL). Vårdanalys betonar i sin rapport (2017) ”En primär angelägenhet - Kunskapsunderlag för en stärkt primärvård med patienten i centrum” att primärvårdens organisation och styrning skiljer sig kraftigt åt från landsting till landsting. Bristen på enhetliga beskrivningar och jämförbara data gör det dessutom svårt att analysera vilka organisatoriska egenskaper som leder till en bättre respektive sämre måluppfyllelse.

Kristdemokraterna anser att landstingen måste utöka sin samverkan på ett övergripande plan för att dra systematiska lärdomar från landstingens olika arbetssätt inom primärvården. Möjligheten till kontinuerlig nationell uppföljning av primärvårdens kvalitet måste förbättras. Vi stödjer även Vårdanalys uppfattning att det är nödvändigt att landstingen har en gemensam tolkning av primärvårdens uppdrag och funktion. Dessutom krävs ett utökat samarbete mellan landstingen för att säkerställa en hög informationskontinuitet. IT- och journalsystemen i de olika landstingen/regionerna måste utvecklas så att de kan kommunicera med varandra oavsett var i landet vården söks. Utformningen av ersättningsystemen behöver också utvecklas så att de blir likvärdiga över landet och så att de inte hindrar innovation inom den digitala vården.

Ökad tillgänglighet inom primärvården

Mer flexibla öppettider med möjlighet till besök på kvällar och helger skulle dramatiskt öka tillgängligheten inom primärvården. Vi menar inte att samtliga vårdcentraler ska utöka sina dagliga öppettider. Det är inte möjligt med tanke på rådande personalbrist. Tillgänglighetsbehovet kan istället täckas genom att vårdcentraler samverkar och genom att i större utsträckning erbjuda digitala vårdmöten. Det finns flera goda exempel som förtjänar att finnas i fler landsting. Vårdcentraler i anslutning till akutmottagningen som är öppna under kvällar och nätter möjliggör exempelvis en effektiv flexibilitet där patienter enkelt kan hänvisas till rätt vårdnivå. Vården genomgår just nu stora förändringar, framförallt i hur

mötet mellan patient och läkare eller annan vårdpersonal sker. Inom bara ett antal år kommer förmodligen det digitala vårdmötet att vara lika naturligt som ett fysiskt möte eller en telefonkontakt. Digitala primärvårdsinsatser som möjliggör exempelvis diagnostisering och behandling av enklare åkommor samt uppföljningsbesök för patienter som har lång resväg eller svårigheter att ta sig till vårdcentralen behöver bli en naturligt integrerad del av det ordinarie primärvårdsutbudet för alla patienter för att avlasta sjukvården. Även mobila bedömningsenheter som införts på försök på vissa håll i landet skulle kunna utgöra ett viktigt komplement. Dessa enheter gör det möjlighet att få hembesök för den som inte kan eller bör ta sig till en vårdcentral men där det kan behövas en kvalificerad bedömning och där ett snabbt hembesök kan innebära att ett besök på akuten och sjukhusinläggning undviks. Genom att optimera användningen av vårdens resurser räcker de till bättre för de med störst vårdbehov. Primär vård sträcker sig inte enbart till det fysiska välbefinnandet. Den psykiska ohälsan är dels nära kopplad till den kroppsliga hälsan och dels utgör den en av de största orsakerna till arbetsoförmåga. Att ha god tillgång till vård för den psykiska hälsan är lika viktigt som för den kroppsliga.

Vässa vårdgarantin

Den nationella vårdgarantin 0–7–90–90 dagar, innebär att du ska kunna få kontakt med primärvården samma dag som du söker (per telefon eller besök), få tid hos allmänläkare inom sju dagar, tid hos specialist inom 90 dagar och vid konstaterat behov av behandling ska den ges inom ytterligare 90 dagar. Kristdemokraterna anser att vårdgarantin bör utvecklas:

- Vi vill att alla ska ha rätt att inom 24 timmar träffa den vårdkontakt inom primärvården som kan möta behovet. Det kan vara läkare, men även t.ex. sjuksköterska, distriktssköterska, psykolog, arbetsterapeut eller fysioterapeut.
- Vårdmötet kan antingen ske per telefon, eller i form av ett digitalt eller fysiskt besök beroende på patientens behov.
- Vårdgarantins nuvarande tidsgränser 0–7–90–90 bör kompletteras med en yttre tidsgräns på 120 dagar som omfattar hela vårdkedjan. Det innebär att från första kontakt, specialistbedömning, diagnos, provtagning, röntgen etc. till genomförd åtgärd ska det gå maximalt 120 dagar.
- Om den individuella vårdplanen innefattar återbesök vill vi att det ska finnas en återbesöksgaranti i form av ett skriftligt åtagande i vårdplanen, där tidpunkten och formen för återbesöket anges.

Återinför patientansvarig läkare

Vårdanalys visar att endast mellan 35 och 67 procent av patienterna (beroende på landsting) ofta träffar samma läkare inom primärvården. Dessutom brister samordningen mellan vård och omsorg framför allt för tre patientgrupper: multisjuka personer med begränsad förmåga att själva söka vård, personer med psykisk ohälsa och personer i riskzonen för att utveckla eller förvärra en kronisk sjukdom.

Begreppet patientansvarig läkare (PAL) togs bort 2010 med syftet att möjliggöra ett mer flexibelt arbetssätt. Den person i vårdteamet som är bäst lämpad i varje enskilt fall är tänkt att utses till fast vårdkontakt. Tyvärr upplever många patienter att systemet är otillräckligt. För att främja kontinuitet och patientens anknytning till en viss läkare vill vi att begreppet PAL ska återinföras i lagstiftningen. Det är viktigt framförallt för de patienter som har omfattande, allvarliga eller långvariga vårdbehov. Bara om patienten aktivt avstår från en PAL kan det räcka med en samordnad individuell vårdplan (SIP) i enlighet med den utformning som finns i dagens lagstiftning. Det ska komma an på den PAL att samordna de övriga specialiteter som patienten kan ha behov av. Oavsett om det är flera kompletterande fasta vårdkontakter eller vårdkontakter av mer tillfällig natur.

Förebyggande arbete genom primärvården

Kristdemokraterna avser att förstärka primärvårdens förebyggande hälsoarbete. Det handlar om att ge stöd till bättre egenvård, förebygga beroendeproblematik av skilda slag och stödja ett friskare liv genom att peka på friskfaktorer i samband med primärvårdens reguljära möte med patienten. Vi anser även att apoteken och dess kompetenta personal kan bidra i det förebyggande arbetet för hälsan genom att förstärka dess roll i vårdkedjan (se avsnitt 8).

Egenvård har en stor potential för att få en helhet i hälso- och sjukvården. Men det kommer inte av sig själv utan kräver planerade och strukturerade insatser från samhället i stort och ifrån hälso- och vården. Ohälsosamma matvanor tillsammans med otillräcklig fysisk aktivitet är två av de största riskfaktorerna för ohälsa och för tidig död i Sverige och de relaterade folksjukdomarna är vanligare i grupper med lägre utbildning och inkomst. Ett av Kristdemokraternas viktigaste förslag för att möta detta är att vi vill se mer idrott och hälsa i skolan. Vid etablerad ohälsa kan fysisk aktivitet på recept och stöd från bland annat fysioterapeut fungera i många fall. I sammanhanget bör nämnas att kristdemokraterna också vill se ett utökat skatteavdrag för mer friskvård. Baserat på Folkhälsomyndighetens och Livsmedelsverkets rekommendationer har Kristdemokraterna även för avsikt att verka för en utredning av hur offentliga styrmedel (som till exempel lagar, regelverk, riktade statsbidrag,

skatter, subventioner och avdragsmöjligheter), varningstexter och informationsinsatser samt nationell målstyrning kan användas effektivt för att främja förutsättningarna för hälsosamma matvanor och fysisk aktivitet och i förlängningen en förbättrad folkhälsa.

En mer tillgänglig missbruks- och beroendevård

I Sverige dricker ungefär en miljon personer (över 15 år) så mycket alkohol att de skadar eller riskerar att skada sin hälsa (Missbruksutredningen (SOU 2011:35)). Av dessa har ca 350 000 utvecklat ett beroende. Ansvaret för missbruks och beroendevård delas av socialtjänsten och hälso- och sjukvården. I syfte att förbättra samverkan mellan kommun och landsting införde Kristdemokraterna tillsammans med alliansregeringen lagkrav på obligatoriska samordnade individuella planer (SIP) för personer med missbruksproblem som har behov av insatser från båda huvudmännen. Men majoriteten av personer som uppfyller kriterierna för alkoholberoende eller riskbruk är socialt väl fungerande med bostad och arbete. Trots detta är det i de flesta kommuner socialtjänsten som är de första kontakten vid alkoholproblematik, oavsett behov av sociala insatser eller inte. Detta är problematiskt då en studie från Göteborg (Hausken mfl, 2016, Läkartidningen) visar att mindre än en (1) procent skulle vilja söka hjälp för sin alkoholproblematik via socialtjänsten och att ca 60 procent, önskar söka hjälp inom hälso- och sjukvården. Effekten blir att många som är i behov av vård inte söker hjälp för sin alkoholproblematik.

Lättillgänglig vård i en avstigmatiserad vårdmiljö är avgörande för att möta behovet av vård för den stora grupp av socialt väletablerade personer som har ett skadligt alkoholbruk. Kristdemokraterna anser därför att primärvårdens arbete med missbruks- och beroendevård bör förstärkas och intensifieras. ”Riddargatan 1 - mottagningen för alkohol och hälsa” i Stockholm är ett gott exempel på en välfungerade verksamhet med uppdraget att erbjuda beroendevård till personer som dricker för mycket, men som inte har andra sociala hjälpbehov. Dessa mottagningar har med andra ord helhetsansvaret för patienterna och socialtjänsten är inte inkopplad. Att erbjuda hjälp till de som behöver sluta dricka eller minska sin alkoholkonsumtion innan allvarliga sociala eller hälsorelaterade konsekvenser uppstår är en social investering. Inom ramen för vår satsning på primärvården ges därför ett utrymme för att förstärka och intensifiera missbruks- och beroendevård i varje landsting.

Rehabilitering

Effekterna av en sjukdom eller skada kan många gånger begränsas om rehabilitering påbörjas snabbt och intensivt. Tyvärr ser vi brister i detta för flera patientgrupper. Förutom hemtagningsteamens viktiga roll för att rehabiliteringsinsatser ska komma igång efter en

sjukhusvistelse vill vi att det dels säkerställs att det finns medicinskt ansvariga rehabiliterare, (MAR) i alla kommuner.

Förslag:
6. Primärvårdens uppdrag och funktion ska samordnas nationellt för att uppnå en likvärdig vård i hela landet.
7. Landstingens primärvårdsuppdrag ska utökas med sikte på såväl tillgänglighet som hälsovård och sjukvård. Fem miljarder kronor anslås till en förbättrad och utökad primärvård.
8. Tillgängligheten till primärvården ska öka. Mer flexibla öppettider, så som på kvällar och helger, samt fler sätt att få kontakt ska etableras.
9. Vårdgarantin ska vässas så att alla inom 24 timmar ska kunna få träffa den vårdkontakt inom primärvården som kan möta behovet.
10. Patientansvarig läkare ska återinföras.
11. Primärvårdens förebyggande arbete behöver förstärkas och utökas. Egenvård och mer fysioterapi är områden som behöver utvecklas.
12. Primärvårdens arbete med missbruks- och beroendevård förstärks och intensifieras
13. En medicinskt ansvarig rehabiliterare, (MAR), ska finnas tillgänglig i alla kommuner.

6. Utökad e-hälsa

Genom att utveckla förutsättningarna för e-hälsa – d v s användandet av digitala verktyg och plattformar för att uppnå och bibehålla hälsa - kan vi avlasta primärvården. Vi vill i ännu högre grad kunna nyttja den potential som e-hälsa kan innebära inte minst där avstånden är långa eller när det finns andra svårigheter att fysiskt förflytta sig till vården. Glesbygdsmedicinskt centrum har genom användandet av e-hälsa kunnat förbättra vården och öka tillgängligheten till den bästa kompetensen för sina patienter. Genom att nyttja de plattformar och tekniska lösningar som finns för att säkra både integritet och patientsäkerhet kan ännu fler få vård snabbt och på rätt nivå. Genom digitala vårdmöten kan kontinuitet och uppföljning förstärkas. Återkopplingen kan göras med patienten, sjukhusets specialister och primärvården tillsammans. Att nyttja E-hälsa kan även avlasta vårdpersonalen genom utökade möjligheter till besöksbokning samt att patienten redan inför vårdtillfället kan tillhandahålla de uppgifter som är relevanta. Ytterligare en förbättring vore möjligheten att exempelvis skicka in fotografier till sjukvårdsupplysningen eller giftinformationscentralen på

specifika hudbesvär eller på svampar, bär eller växter som förtärts. Det skulle möjliggöra mer kvalitetssäkra råd om lämplig egenvård eller uppmaningar att uppsöka vården.

Myndigheten för vård och omsorgsanalys har visat att vissa personer, framför allt unga nyblivna föräldrar, ofta besöker primär- eller akutsjukvården när de egentligen har behov av stöd om egenvård. Sjukvårdsrådgivningen som ges via 1177 vårdguiden på webben eller telefon behöver därför kvalitetssäkras, förstärkas, och integreras bättre i primärvården. Det krävs även bättre information om vart det är lämpligt att vända sig vid olika vårdbehov. Det kan exempelvis göras via 1177 vårdguiden, apoteken, elevhälsan samt barnmorskemottagningar och barnavårdscentraler. Information om var och hur du söker vård samt stöd i egenvård på fler språk behöver tillgängliggöras ännu mer.

Den administrativa bördan för vårdpersonalen behöver minska så att tid frigörs till arbete med patienterna. Detta görs bland annat genom utveckling av bättre it-stöd. Det finns all anledning att vara kritisk till vårdens bristfälliga it-stöd och plattformar som bland annat resulterar i att vissa uppgifter t ex till kvalitetsregister måste dokumenteras flera gånger. Samtidigt är det när sjukhuset eller vårdcentralen systematiskt följer upp och jämför sina resultat över tid och med andra, som vårdens kvalitet ges förutsättningar att hela tiden förbättras. Här har välfungerande kvalitetsregister en nyckelfunktion. När vårdprocesserna förbättras genom personalens idoga arbete med förbättringsmetoder (som t.ex. Lean) är det patienterna som blir vinnare.

Nationell samordning och dokumentation av relevant information inom vården skapar en värdefull plattform för forskning och kvalitetsutveckling. För patienterna är det en stor vinst med välfungerande kvalitetsregister och öppna jämförelser. Sveriges kvalitetsregister utgör en unik möjlighet att följa upp och utveckla vården på ett sätt som andra länder saknar. Genom registerstudier kan vi exempelvis följa upp behandlingseffekter och risker med specifika läkemedelsbehandlingar eller effekter av rehabiliteringsmetoder i stora patientpopulationer. De stora kvalitetsförbättringar vi har sett inom vården och omsorgen om äldre hade inte kunnat genomföras utan detta noggranna mätningsarbete. För att ytterligare underlätta och effektivisera möjligheten att samla in, använda och dela data i syfte att förbättra hälsa krävs nationell och strukturerad samordning. Stat, landsting och kommuner måste utveckla sina samarbetsformer för att stödja standardisering och kunskapsuppbyggnad på kvalitetsregisterområdet. Vårt förslag om att staten ska ta ett huvudansvar för vården skulle verka stimulerande på denna samordning. Vi anser att en nationell upphandling av en gemensam teknisk plattform för kvalitetsregistren bör genomföras i samverkan mellan huvudmännen och staten. Därför är också de svenska

patientorganisationerna tillskyndare av kvalitetsregister eftersom deras medlemmar gynnas. Vi anser att ett tydligare patientperspektiv behövs i kvalitetsregistren. Idag är kvalitetsregistren ofta utformade utifrån vårdgivarnas behov snarare än patienternas. Patienterna bör exempelvis ges bättre möjligheter att komplettera kvalitetsregistren med egen data.

Förslag:
14. E-hälsa ska utvecklas på ett samordnat sätt så att patienten kan använda olika plattformar för att komma i kontakt med och kommunicera med vården och att samverkan mellan vårdgivare underlättas.

7. Kompetensförsörjning och förbättrade förutsättningar för vårdpersonal

Kompetensförsörjning

Många av de förslag som vi lämnar för att förbättra för patienterna förbättrar också arbetsmiljön i vården. När systemet jobbar för kontinuitet och trygghet minskar stressen för personalen. När överbeläggningarna minskar och samverkan mellan landsting och kommun blir bättre kan personalen ägna mer tid åt patienten. Hälso- och sjukvården blir då en mer attraktiv arbetsplats. För att säkra kompetensförsörjningen krävs det emellertid ytterligare satsningar.

Trots att det aldrig funnits fler anställda sjuksköterskor och läkare så råder ändå en stor personalbrist. I Arbetsförmedlingens lista över bristyrken 2017 är sju av de topp 20 listade bristyrkena yrken inom hälso- och sjukvården. Bristen gäller främst olika specialistsjuksköterskor, men även läkare, barnmorskor och psykologer. Såväl Socialstyrelsen som Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har återkommande pekat på att bristen på kompetent personal utgör en patientsäkerhetsrisk. Det omfattar såväl den somatiska som den psykiatriska vården. I flera av sina tillsynsärenden pekar IVO att brister i bemanning medför svårigheter att leda och styra verksamheter. Svårigheter med rekryteringar har lett till bemanning med tillfälligt anställd hälso- och sjukvårdspersonal. I IVO:s tillsyn framkom exempelvis att en vårdcentral hade 1,75 fasta läkare på åtta tjänster. En annan vårdcentral med sex tjänster hade endast tillgång till en tillsvidareanställd läkare med 50 procent tjänstgöringsgrad och en vikarierande läkare på 15 procent.

För att åtgärda kompetensbristen har antalet utbildningsplatser till olika vårdutbildningar byggts ut under flera år. Även i år fortsätter den utbyggnaden. Särskilt viktigt är behovet av fler utbildningsplatser inom förlossningsvården och psykiatrin. Inte minst behovet av kompetens avseende behandling av personer med posttraumatiska stressyndrom, PTSD, kommer öka de kommande åren mer än vad som tidigare förutsågs. Takten i utbyggnaden måste ske snabbare inom framförallt specialistutbildning för vårdpersonal. Även utbildningsplatser till exempelvis undersköterskor ska byggas ut och utbildningen ska i ökad utsträckning kunna ske parallellt med SFI-utbildning, för den som behöver det.

Även om det förekommer att utbildad vårdpersonal söker sig till andra yrken så finns många kvar. Av utbildade sjuksköterskor finns 91 % kvar i yrket efter fem år, 87 % är kvar efter åtta år. Mer behöver göras för arbetsmiljön så att ännu fler är kvar och framförallt är det viktigt när det gäller erfaren personal. Sjukvårdshuvudmännen har här ett mycket stort ansvar för arbetsmiljön och för att personal med en längre sjukvårdsutbildning ska arbeta med det de är utbildade för. Arbetsgivaren så väl som rättsvårdande myndigheter måste även ta ett större ansvar för att sjukvården ska vara en trygg arbetsplats. Hot och våld mot vård- och omsorgspersonal ska aldrig accepteras.

Sjuksköterskorna är ovärderliga för att säkerställa en god vårdkvalitet. Arbetsvillkoren måste förbättras och statusen på yrket höjas för att fler sjuksköterskor i ännu högre utsträckning ska vilja och orka stanna inom vården. Sjuksköterskorna måste få fokusera på vården. Vi vill därför införa vårdserviceteam som kan avlasta med arbetsuppgifter som inte kräver en längre vårdutbildning. Även arbetsledningen måste förbättras genom ledarskapsutbildning och vi vill ge sjuksköterskor bättre möjlighet till specialistutbildning. Så kallade utbildningsanställningar under specialistutbildning kan vara ett sätt att öka tillgången på kvalificerad personal. Vi anser även att införandet av karriärtjänster för klinisk forskning skulle stimulera vårdpersonalens kompetensutveckling.

Läkare inom allmänmedicin är en underskattad kompetens som är ovärderlig för att upprätthålla en god vårdkvalitet inom primärvården. Förutom att fler allmänläkare behöver utbildas är det viktigt att valideringsprocessen fungerar väl för läkare med utländsk examen. Vi måste även uppvärdera allmänläkarnas status. Förenklad administration runt intyg till Försäkringskassan skulle ge läkaren mer tid till att fokusera på mötet med patienten. Likaså skulle införande av digitala verktyg där patienten själv, inför besöket, fyller i grundläggande information innebära en avlastning. Vi förordar också en kartläggning och en nationell

åtgärdsplan för att komma tillrätta med vårdpersonalens administrativa börda och dess påverkan på arbetsmiljön.

Vårdserviceteam ger vårdpersonalen tid att fokusera på patientens vård

För många som arbetar inom vården är arbetssituationen pressad. Sjuk- och undersköterskor vill ge en mer kvalitativ vård. Tidsbrist tvingar dem dessvärre alltför ofta att kompromissa med de egna värderingarna, ambitionerna och visionerna om hur arbetet ska utföras. För att förbättra kvaliteten i vården behövs fler händer. Det krävs också att vi använder resurserna på rätt sätt. Varje personalkategori ska göra det som de är utbildade för. Vi vill därför att vårdpersonalen ska avlastas från de arbetsuppgifter som är viktiga för att omvårdnad ska fungera, men som inte kräver en lång vårdutbildning – så kallad vårdnära service. Arbetsuppgifterna kan exempelvis handla om att servera mat och plocka undan disk efter måltider, att sköta förråd, transporter av patienter och prover mellan olika avdelningar, städning samt administrativa uppgifter som inte kräver en längre vårdutbildning. Genom att anställa servicepersonal inom vården kan vi frigöra mer tid för omvårdnad av varje enskild patient.

Goda exempel finns exempelvis på S:t Görans sjukhus, i Visby och i Nyköping. Genom att en serviceorganisation fick ansvar för alla patienttransporter på ett sjukhus frigjordes där 800 arbetstimmar från vårdpersonalen varje vecka. Servicepersonal utbildade för städningen inom hälso- och sjukvård är ett annat exempel som inte bara avlastar vårdpersonalen utan även minskar riskerna för vårdrelaterade infektioner.

Vi vill införa prestationsbaserade medel för att alla vårdgivare ska kunna anställa renodlad vårdservicepersonal på landets sjukhus och i primärvården. Staten ska träffa en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) där villkoret för att ett landsting ska få del av stimulansmedlen är att de undertecknar överenskommelsen och kan uppvisa en trovärdig plan för hur de nya tjänsterna ska skapas. En del betalas ut till vårdgivarna i förskott och resterande del när de kan uppvisa resultat.

Även inom äldreomsorgen finns arbetsuppgifter som utförs av personal med en längre vårdutbildning som med fördel istället skulle kunna utföras av en annan yrkeskategori. Vi avsätter därför ytterligare 500 miljoner kronor för vårdserviceteam i äldreomsorgen.

Förslag:
15. Utöka takten i utbyggnaden av utbildningsplatser för vårdutbildningar inom bristyrken
16. Vårdserviceteam ska inrättas i samtliga landsting. Medel avsätts för etableringen.

8. Förstärk apotekens roll inom hälso- och sjukvården

Kristdemokraterna anser att apoteken och dess högutbildade personal är en viktig, men underutnyttjad resurs inom hälso- och sjukvården. Över hela landet finns det ungefär 1 400 apotek med generösa öppettider och högt utbildad personal. Medborgarna har ett högt förtroende för apoteken. Sedan omregleringen av apoteksmarknaden 2009 har apotekstätheten och tillgängligheten ökat. Siffror från Sveriges Apoteksförenings branschrapport 2017 visar att antalet apotek har ökat från drygt 900 till ungefär 1 400 och att antalet apotek per 100 000 invånare har ökat från 9,9 till 13,9. Till det kan läggas att antalet söndagsöppna apotek har ökat från 154 till 526 stycken. Drygt 78 och 91 procent av befolkningen har idag mindre än fem, respektive tio, minuter till närmsta apotek. Endast 0,4 procent av befolkningen har längre restid än 30 minuter. En stor majoritet av alla kunder (95 procent) får samtliga sina läkemedel direkt. Resterande läkemedel beställs för att kunna expedieras i enlighet med 24-timmars-regeln. Samtliga apotekskedjor erbjuder även e-handel via internetapotek.

Varje dag besöker drygt 325 000 personer apoteken. Apotekspersonal möter därmed patienterna från hälso- och sjukvården oftare än vad vårdpersonalen gör. På apoteken kontrolleras kundernas recept med avseende på mängden läkemedel, hållbarheten och läkemedelskombinationer. Farmaceuten har även genomgångar med kunden om dennes kunskap om användandet av läkemedlet, samt förstärker förskrivarens intentioner med behandlingen.

Tyvärr är det många personer som inte sköter sin läkemedelsbehandling korrekt. WHO uppskattar att så många som 50 procent av kronikerna inte tar sitt läkemedel på rätt sätt. Socialstyrelsen visar att varje år blir 35 000 äldre så sjuka av sina läkemedel att det krävs sjukhusvård. I den nationella läkemedelsstrategin anges att mellan 6 till 16 procent av alla som läggs in på sjukhus gör det på grund av läkemedelsrelaterade problem och att undvikbara läkemedelsproblem årligen orsakar hundratals dödsfall. Felaktig läkemedelsanvändning uppskattas kosta så mycket som 20 miljarder per år.

I många europeiska länder (exempelvis Irland, England, Frankrike och Danmark) har apoteken en mycket tydligare roll i vårdkedjan. Fokus ligger på rådgivning, stöd och information, läkemedelsgenomgångar, vaccinationer, hälsosamtal m m. Enligt dansk lagstiftning erbjuder apoteken läkemedelssamtal till nydiagnostiserade patienter med kroniska sjukdomar. Uppföljning av en grupp med astmapatienter visade att apotekens stärkta roll bidragit till att identifiera och lösa problemen i patienternas behandling. Problem som, om de inte åtgärdades, med stor sannolikhet skulle ha resulterat i felbehandling. Under ett år minskade antalet läkarbesök i gruppen med 16 procent. Andra studier visar att akutinläggningar kan undvikas och att stora summor sparas när apoteken får möjlighet att avlasta hälso- och sjukvården.

Kristdemokraterna föreslår följande reformer för att utöka och stärka apoteks roll inom vårdkedjan med avseende på utökad egenvård och förebyggande hälsoinsatser. På så sätt avlastas primärvården och vårdinsatserna kan riktas till de patienter som har störst vårdbehov. Vi föreslår att en statlig utredning tillsätts för att se över hur nedanstående förslag kan utföras på ett patientsäkert och effektivt sätt, samt i relevanta fall, införlivas i vårdens ersättningssystem.

- Farmaceuter ges utökade möjlighet till strukturerade läkemedelssamtal för nydiagnostiserade patienter med kroniska sjukdomar och äldre över 75 år. Samtalen syftar till att: 1) säkerställa att patienten kan ta sina läkemedel på korrekt sätt (exempelvis inhalationsläkemedel, insulin eller ögondroppar) och 2) motivera patienterna till att öka följsamheten i sin läkemedelsbehandling. Samtalen bör kunna initieras av personer inom ovanstående patientgrupper, samt förskrivare eller farmaceut. Redan idag är det en lagstadgad rätt för patienter som fyllt 75 år och har fem eller fler läkemedel att få en så kallad läkemedelsgenomgång. Men detta genomförs inte på ett tillfredsställande sätt och det finns stora skillnader över landet. Apoteken ersätts genom vårdens ersättningssystem.

- Möjliggöra förmedling av provsvar från primärvården som har relevans för läkemedelsbehandlingen. Apoteken ersätts genom vårdens ersättningssystem.

- Möjliggöra utförande av enklare laboratorieverksamhet så som exempelvis allergitester och blodsockerkontroll samt hörseltester, levnadsvanegenomgångar och blodtrycksmätningar. Apoteken ersätts genom vårdens ersättningssystem om testen ordinerats av läkare eller direkt från kunden om ordination saknas.

- Hälsofrämjande och coachande samtal erbjuds för att hjälpa personer att exempelvis sluta röka, minska alkoholkonsumtionen eller gå ner i vikt. Apoteken ersätts genom vårdens ersättningssystem om samtalen ordinerats av läkare eller direkt från kunden om ordination saknas.

- Möjliggöra att fysiska och digitala primärvårdsinsatser för enklare åkommor kan göras i samverkan med apoteksaktörer i större utsträckning än idag. Då diagnoser och behandling av enklare åkommor kan utföras under apotekens generösa öppettider kan primärvården avlastas. Genom att erbjuda exempelvis rese-, TBE- och influensavaccinationer kan man även nå riskgrupper som inte tidigare vaccinerats. Massvaccinationer skulle även underlättas. En förutsättning för att dessa insatser ska kunna fungera tillfredställande är att ersättningsmodellerna inte utgör ett hinder.

- Egenvård och behandling av enklare åkommor som är möjliga att självdiagnostisera skulle främjas genom införande av en ny kategori av läkemedel - ett så kallat farmaceutsortiment. Detta koncept innebär att vissa utvalda läkemedel som idag är receptbelagda blir receptfria - under förutsättning att de säljs i kombination med rådgivning från farmaceut. Denna nya läkemedelskategori måste naturligtvis regleras och utredas noga av Läkemedelsverket med avseende på patientsäkerhet, uteslutande av missbrukspotential etc. Sveriges Apoteksförenings föreslår att farmaceutsortimentet kan vara aktuellt för läkemedel för ögoninfektion, potensläkemedel eller högre styrkor av läkemedel som idag är receptfria endast i lägre styrkor. Det är också möjligt att innefatta läkemedel som idag är receptfria, men som har en särskilt stor miljöpåverkan. Farmaceuten får då möjlighet att informera om hur dessa läkemedel bör hanteras för att minimera den negativa påverkan på miljön. Konceptet med farmaceutsortiment är etablerat i flera länder inklusive Kanada, Australien, Nya Zeeland, Storbritannien och Portugal. Det norska läkemedelsverket har nyligen utrett hur ett farmaceutsortiment skulle kunna införas.

- Vi förordnar en översyn av generikasystemet avseende: 1) farmaceuternas möjlighet att byta ett läkemedel som inte ingår i förmånssystemet till en av Läkemedelsverkets beslutade likvärdiga preparat samt 2) möjligheten att förlänga den nuvarande perioden på en månad då en producent har monopol på försäljning inom en generikagrupp. Inte minst de äldre skulle få en säkrare läkemedelshantering om namn, förpackning och läkemedlets färg och form inte varierar så frekvent.

Förslag:
17. Apoteken ska ges en utökad och stärkt roll inom vårdkedjan för att avlasta primärvården och att främja en utökad egenvård och stärkta förebyggande hälsoinsatser.

9. Ökad delaktighet – certifierade patienter

Studier från Sveriges kommuner och landsting (SKL) visar att en stor förändring pågår inom primärvården. Majoriteten av dagens patienter söker själva upp information om sin hälsa snarare än att enbart förlita sig på informationen från ett vårdbesök. Kraven på lättillgänglig sjukvårdsupplysning via exempelvis 1177 Vårdguiden ökar därmed. Men genom att ge mer egenmakt till de patienter – eller deras närstående – som vet, kan och vill mer än vad vården i allmänhet förväntar sig av en patient kan vi avlasta primärvården.

Självklart ska den med flera eller omfattande sjukdomar få det stöd och de resurser de behöver inom vården. Men det är också viktigt att komma ihåg att många patienter med kroniska sjukdomar blir experter på sin egen sjukdom och hur de reagerar på olika typer av behandling. Många patienter med kroniska sjukdomar efterfrågar också en större frihet och ett större eget ansvarstagande för sin sjukdom. Att det pågår en utveckling mot det etiska förhållningsätt i vården som utgår från varje patients hela livssituationen i det som brukar benämnas personcentrerad vård är viktigt men det är inte tillräckligt. Dagens avancerade mätinstrument för egenkontroll som ger till exempel personer med typ 1 diabetes en god kontroll över blodsockernivåerna och deras hälsotillstånd över tid ger dem den möjligheten. Dessa patienters expertis och önskan om ett större egenansvar tas idag inte alltid tillvara på ett effektivt sätt inom vården. Genom att nyttja dessa patienters kompetens och möjlighet till egenkontroll av det egna hälsotillståndet kan vårdens personal avlastas genom att exempelvis antalet fysiska läkarbesök kan minskas. Vårdens professioner ges då bättre förutsättningar och får mer tid till att hjälpa de patienter som är i störst behov av det.

Idag fungerar detta tillvägagångssätt med ökad delaktighet och ansvar väl för patienter i behov av dialys. Runt om i landet har det vuxit fram enheter för självdialys, dvs en avdelning där patienterna själva bokar in sina tider, förbereder dialysbehandlingen och genomför den på egen hand. Allt ifrån att sätta nålen själv till att ställa in dialysmaskinen. Det är även patienten som styr och anpassar dialysintervallet utifrån sitt vårdbehov och det dagliga livet. Vårdpersonalen finns tillgänglig när det behövs men till stora delar klarar patienterna av att sköta sin egen behandling i vårdens lokaler. Detta har inneburit en stor avlastning av

vårdpersonalen och patienterna som har valt självdialys upplever både större frihet och förbättrat hälsotillstånd. Samma tankesätt bör användas för fler patientgrupper med kroniska sjukdomar.

Vi föreslår därför att vi bör utreda möjligheten för läkare att certifiera vissa patienter i syfte att ge dem befogenhet att själva styra delar av sin vård. Certifierad patient kan den bli som är engagerad, motiverad och väl insatt i sin sjukdomsbild och sin behandling. Vidare har patienten en stabil kronisk sjukdomsbild med fungerande behandling.

Den som av sin läkare blir certifierad patient ska exempelvis kunna ta eget ansvar för förnyelse av vissa recept, hjälpmedelskort och kunna beställa vissa återkommande laboratorieprover. Vilka delar av behandlingen som den certifierade patienten ska få utökat ansvar för ska utgå ifrån riktlinjer fastställda i samråd med läkaren och efter ifyllande av informerat samtycke. Den certifierade patienten ska ha möjlighet till kontakt med sin läkare via e-post och självklart kunna få träffa vårdgivaren för nödvändig uppföljning, vid förändrat hälsotillstånd eller vid behov av förändring av behandling eller medicinering.

Förutom utvalda patienter med kroniska sjukdomar, kan man tänka sig att certifiera patienter som har återkommande och normalt tämligen okomplicerade åkommor som exempelvis urinvägsinfektioner. Dessa patienter skulle på eget initiativ kunna få göra en odling vid ett laboratorium. Vid bekräftad urinvägsinfektion kan de få adekvat läkemedelsbehandling utan kontakt med läkare.

Förslag:
18. Inför möjlighet för patienter att bli certifierade och därmed få befogenheter att själva styra en del av sin vård. Detta ger utrymme för vårdens medarbetare att få mer tid till de patientgrupper som behöver det.

10. Hemtagningsteam - trygg övergång från sjukhusvistelse

Ett ökat omsorgsbehov uppstår ofta, tillfälligt eller permanent, efter en sjukhusvistelse. Behovet är störst hos multisjuka äldre, personer med svåra kroniska eller återkommande sjukdomar samt personer som drabbats av en allvarlig olycka. Den nya livssituationen medför ofta en stress för både patient och anhöriga. För att skapa trygghet och god omsorg efter hemgång krävs därför en effektiv samordning mellan kommuner och landsting. Tyvärr

brister ofta samordningen vilket leder till ökad oro hos patienten och dess anhöriga. I förlängningen leder det även till upprepad sjukhusvård och mer omfattande omvårdnadsinsatser.

Kristdemokraterna vill införa hemtagningsteam för att underlätta hemgången från sjukhuset till det egna boendet. Teamet kan exempelvis bestå av undersköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Det vore även värdefullt om kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS) och om personal med medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) ingår i teamet. Goda exempel finns i Eksjö, Kalmar, Östersund och Karlskrona.

Genom hemtagningsteamet närvarar personal som är känd av patienten, under hela kedjan från planering av hemgången till start av rehabilitering och etablerad kontakt med eventuell hemtjänst och primärvård. Teamet närvarar under transporten hem om behovet finns. Vid hemkomsten säkerställs att det finns mat och läkemedel för de första dagarna. Vid behov görs en första anpassning av boendet och teamet ansvarar för att rehabiliteringsinsatser kommer igång omedelbart

Det är glädjande att den nya lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård (2017:612) som träder i kraft den 1 januari 2018, skapar goda förutsättningar för att etablera hemtagningsteam. Enligt lagen ska den behandlande läkaren, när en patient är bedömd utskrivningsklar, så snart som möjligt underrätta berörda enheter om denna bedömning. Senast samma dag som patienten skrivs ut från den slutna vården ska information som är nödvändig för att ge patienten socialtjänst eller hälso- och sjukvård ges till berörda enheter. Men det är inte tillräckligt. Därför har vi agerat i riksdagen som riktat krav på regeringen att återkomma till riksdagen med förslag om hur det samlade omhändertagandet i vården och omsorgen av de mest sjuka äldre och kroniskt multisjuka patienterna ska ske.

Den nya lagen om samverkan efter utskrivning från sjukhusvård är ett steg i rätt riktning. Men dedikerade hemtagningsteam skulle skapa ytterligare trygghet under en utmanande fas i livet. Ambitioner med att införa hemtagningsteam i olika former pågår redan i olika omfattning runt om i landet. Det är bra, men vi anser att dessa insatser behöver finnas överallt och nå alla patienter med behov.

Förslag:
19. Hemtagningsteam ska finnas i alla kommuner i syfte att underlätta övergången från sjukhusvården till det egna boendet.

11. En äldrevård och omsorg baserat på självbestämmande, värdighet och trygghet

Ett värdigt boende utifrån den äldres behov

Att de äldre ska få åldras i trygghet och med värdighet är en stark drivkraft för oss kristdemokrater. God vård, ett behovsanpassat boende och självbestämmande över sin vardag är en självklarhet – hela livet.

Ensamhet och isolering i det egna hemmet, efter att livskamraten har dabbats av demenssjukdom eller har gått bort, leder inte sällan till en depression. För att bryta ensamheten önskar många äldre flytta till ett så kallat trygghetsboende. Där finns det möjlighet till social gemenskap och inte sällan finns det personal under dagtid som kan stödja de boende med enklare sysslor. Boende på trygghetsboende vittnar om minskad psykiska ohälsa, en känsla av gemensamhet och höjd livskvalitet. Dessvärre är det en brist på trygghetsboende i flera kommuner. Dessutom blir boendekostnaden ofta högre i ett trygghetsboende än i det egna hemmet. Många äldre, och framför allt de med svagast ekonomi, är därför hänvisade till fortsatt ensamhet.

Tidigare vårdades majoriteten av de äldre med demenssjukdom på ett äldreboende eller det vi kallade demensboende. Nu har antalet platser på äldreboende kraftigt skurits ner. Samtidigt har antalet demenssjuka ökat. Fler och fler äldre som själva upplever att de har behov av särskild vård och omsorg blir idag nekade boende på ett så kallat särskilt boende. Biståndsbedömningarna har blivit hårdare och då anses de för friska. I vissa kommuner finns det helt enkelt inte tillräckligt många platser i särskilt boende. Istället erbjuds mer omfattande hemtjänst i det egna hemmet.

Kristdemokraterna kräver att den som fyllt 85 år ska ha en lagstadgad rätt att få flytta till ett anpassat boende som t ex särskilt boende eller trygghetsboende när personen själv bedömer att behovet finns. Möjligheten att bygga mer flexibelt med såväl särskilt boende som

trygghetsboende inom samma fastighet bör utvecklas. Vi stimulerar en utökning av antalet platser inom särskilt boende och trygghetsboende och förbättrar de äldres ekonomiska förutsättningar att flytta till ett trygghetsboende genom att:

- Instifta en prestationsbaserad ersättning, en äldreboendemiljard, till de kommuner som klarar att anvisa platser inom tre månader.
- Höja nivån i bostadstillägget för pensionärer samt höja takbeloppet i bostadstillägget, så att de ekonomiskt sämst ställda pensionärerna får möjlighet till ett bättre boende.
- Anslå medel för att fler särskilda boenden ska byggas genom ett förhöjt investeringsstöd. Stödet kan också gå till trygghetsboenden.
- Föreslå en höjning av den lägre gränsen för vitesbelopp när kommunerna inte klarar att leverera särskilt boende i tid. Vitesbeloppet är idag mellan 10 000 kronor och 1 miljon kronor. Den lägre gränsen behöver höjas till 25 000 kronor. Vi vill även pröva möjligheten att ekonomiskt kompensera den som inte får en plats på boende på utsatt tid.

Förslag:
20. En äldreboendegaranti införs så att den som fyllt 85 år ska ha rätt att flytta till ett anpassat boende utan biståndsbedömning.
21. En äldreboendemiljard införs som ger stimulans till de kommuner som klarar att anvisa platser till särskilt boende inom tre månader.
22. Nivån på bostadstillägget ska höjas, liksom dess takbelopp så att de ekonomisk sämst ställda pensionärerna får ett bättre boendestöd.
23. Den lägre gränsen för vitesbelopp ska höjas när kommunerna inte klarar att leverera plats på särskilt boenden inom utsatt tid. Ekonomisk kompensation ska utgå till den som inte får boende inom utsatt tid.

Trygghet och tillit inom hemtjänsten

För många av de äldre som lever ensamma utgör hemtjänstpersonalen den enda eller en stor del av deras sociala liv. Kontinuitet och tillräckligt med tid för att bygga goda relationer med hemtjänstpersonal ger möjlighet att bygga upp förtroende, och tillit vilket bidrar till trygghet hos de äldre. En trygghet som kan främja en god livskvalitet och livsglädje som förebygger psykisk ohälsa.

Idag brister dessvärre personalkontinuiteten inom hemtjänsten i flera kommuner. Enligt 2016-års siffror från Kolada får varje hemtjänsttagare över 65 år besök av 15 olika personer från hemtjänsten under en 14-dagarsperiod (rikssnittet). Då är personal som levererar mat,

ansvarar för trygghetslarm samt hemsjukvårdare inte medräknade. Men variationen är stor, som lägst uppges att det är fyra och som mest 26 olika hemtjänstpersonal som besöker varje person under en två-veckorsperiod. När personalkontinuiteten är låg vittnar äldre om att de får besök av så många olika personer att de har tappat räkningen. En känsla av otrygghet och en oro för att personalen inte vet hur den enskildes behov ska mötas är utbredd. Personer i stort behov av hemtjänst har inte sällan dessutom ett stort behov av sjukvård varför det utöver personal från hemtjänsten kan vara ett antal personer från hemsjukvården som kommer till hemmet. För dessa äldre är det så klart ännu viktigare att verksamheterna planeras så att det i så stor utsträckning som möjligt är kontinuitet i de personalgrupper som ska ge vården och omsorgen.

Vännäs är en kommun som agerat förebild genom SVT:s samhällsserie ”Sveriges bästa hemtjänst”. Ett annat gott exempel är stadsdelen Bomhus i Gävle kommun. Genom att förändra arbetssättet och öka dialogen med kunden för att säkerställa dennes enskilda behov har de kunnat se till att det är färre personal som kommer till varje enskild hemtjänsttagare. Högre kontinuitet och kvalitet, minskad sjukfrånvaro, nöjdare brukare och anhöriga samt en ekonomi i balans är några positiva effekter.

Det finns ingen åldersgräns som upphäver rätten att bestämma över sin vardag. Vi behöver ge de äldre en större makt över insatser som de själva anser förbättrar trygghet och välmående i sin vardag. Vi föreslår därför att:

- Prestationsbaserade medel avsätts och fördelas mellan de kommuner som lyckas minska eller behålla antalet hemtjänstpersonal/hemtjänsttagare över 65 år till maximalt 10 under en 14-dagarsperiod.
- Biståndsbedömningen avskaffas för ansökan om trygghetslarm för personer som fyllt 65 år.
- En förenklad biståndsbedömning införs för personer som fyllt 80 år och som önskar enklare serviceinsatser som exempelvis hjälp med städning, handling och social samvaro.

Tillsammans med Alliansen föreslår vi även att RUT-avdraget utvecklas för äldre. Vi vill:

- Utreda förutsättningarna för att höja avdragsrätten för äldre över 80 år från 50 till 60 %.

- Utöka RUT-avdraget till ett bredare hem-avdrag för dem över 70 år, där fler eller alla enklare tjänster i hemmet berättigar till skattereduktion.

Förslag:
24. Inför prestationsbaserade medel som kommer fördelas mellan de kommuner som lyckas minska eller behålla antalet hemtjänstpersonal/hemtjänsttagare över 65 år till maximalt tio under en 14-dagarsperiod.
25. Avskaffa biståndsbedömning för ansökan om trygghetslarm för personer som fyllt 65 år.
26. Inför förenklad biståndsbedömning för personer som fyllt 80 år och som önskar enklare serviceinsatser som exempelvis hjälp med städning, handling och social samvaro.

12. En förstärkt barn- och ungdomshälsovård

Ökad psykisk ohälsa hos barn och unga är ett av vår tids största samhällsproblem. Orsaken bakom denna mörka utveckling är inte klarlagd. Det finns en paradox i att den materiella standarden ökat för de allra flesta samtidigt som unga mår allt sämre. Förebyggande såväl som akuta insatser krävs nu. Skyndsam hjälp och stöd till barn och unga som mår dåligt är nyckeln till ett snabbt tillfrisknande. Kristdemokraterna investerar därför 3,1 miljarder kronor under kommande mandatperiod för att enligt nedan stärka elevhälsan, föräldrastödet samt barn- och ungdomspsykiatrin.

Elevhälsogaranti

En god kunskapsutveckling kräver också en bra skolmiljö och elevhälsa. Eleverna som mår bra lär sig bättre. En väl utvecklad elevhälsovård främjar också det förebyggande arbetet med psykisk ohälsa hos barn och unga. Elevhälsan måste rustas långsiktigt för att bättre kunna möta och stödja barn och unga med psykisk ohälsa. Mer än var tredje grundskola och nästan varannan gymnasieskola får påpekande från Skolinspektionen om brister som rör elevhälsan. Enligt IVO förekommer det brister bland landets huvudmän när det gäller kännedom om vårdgivaransvaret för elevhälsan. Detta har varit ett problem under flera år, trots att försök har gjorts för att åtgärda bristerna genom vägledningar. Vi vill därför:

- Ge landstingen/regionerna ett samlat uppdrag för hela barn- och ungdomshälsovården. Det innebär att elevhälsan inte längre ska ha skolan som huvudman. Skolsköterska, skolläkare, skolkurator och skolpsykologer bör finnas ute i verksamheterna men bör ha samma huvudman som övrig vårdpersonal för barn. En samlad barn- och ungdomshälsa ska syfta till att öka tillgängligheten till

vårdcentralerna, elevhälsan och barn- och ungdomspsykiatrin (BUP). Det är avgörande att, i ett tidigare skede än idag, fånga upp barn som mår dåligt.

- Den samlade barn och ungdomshälsan ska ha ett nära samarbete med skolledningar, lärare, specialpedagoger och kommunernas socialtjänst.
- Införa en elevhälsogaranti som innebär att varje elev ska kunna komma i kontakt med elevhälsan varje dag.

Ökat föräldrastöd

Föräldrarna har en ovärderlig roll i sina barns liv. Föräldrar upplever ibland svårigheter i sitt föräldraskap eller har behov av stöd för att hantera nya situationer. Vi anser att det offentliga då ska erbjuda stöd och hjälp i föräldrarnas viktiga uppgift. Stöd till föräldrarna är också ett stöd till barnen. Relationen mellan förälder och barn stärks vilket minskar framtida problem. För att stödja föräldrarna och deras relation med barnen vill vi:

- Erbjuda förstagångsföräldrar en gratischeck till familjerådgivningen som de kan nyttja om de vill eller har behov. Tillsammans med denna check ska information finnas som beskriver vad familjerådgivningen kan erbjuda.
- Att det blir obligatoriskt för kommunerna att erbjuda minst två föräldrastödsprogram under barnens uppväxt. Ett under de yngre åren och ett under tonårstiden.

Kortare väntetider till barn och ungdomspsykiatrin

Barn och unga som har, eller riskerar att utveckla, psykisk ohälsa är ett högt prioriterat område för Kristdemokraterna. I regeringsställning var vi pådrivande för en förstärkt vårdgaranti inom den specialiserade barn- och ungdomspsykiatrin. Vi arbetade även med att korta väntetiderna till barn- och ungdomspsykiatrin bland annat genom överenskommelser med SKL och genom prestationsbaserade medel. Det kan vara förödande för ett barn eller en ung person att behöva vänta i flera månader på att få hjälp. Köerna till barn- och ungdomspsykiatrin ska kortas ytterligare. För det krävs förutom en bättre organisation också mer resurser. Den befintliga vårdgarantin ska fungera i praktiken för alla barn och i hela landet. Vi avsätter därför 250 miljoner kronor för detta ändamål.

En förbättrad övergång från barnpsykiatri till vuxenpsykiatri

När en ung, sårbar person ska byta vårdmiljö måste personen alltid vara i centrum och verksamheten måste organiseras och samordnas utifrån den enskildes behov. En ungdom som är i behov av hjälp och stöd ska slussas rätt oavsett vart han eller hon vänder sig vid sitt första besök. När ett barn eller en ung person har behandlats på BUP försvåras ofta de

följande insatserna på grund av att du byter organisation när du fyllt 18 år. Om ungdomar inte kommer vidare till vuxenpsykiatrin trots att behov finns är det allvarligt. För att säkerställa att ungdomar får den vård de behöver och inte tappas bort mellan BUP och vuxenpsykiatrin krävs det att överföring av kunskap och möjligheten att följa förloppet säkerställs. Detta görs på bästa sätt genom ökad samverkan mellan BUP och vuxenpsykiatrin. Vi måste arbeta med att göra övergången från BUP till den specialiserade vuxenpsykiatrin så smidig som möjligt för patienten så att inte hälsotillståndet riskerar att försämras. Vården måste också utformas så att den unge vuxnes behov kan tillgodoses, vilket inte alltid fungerar i den reguljära vuxenpsykiatrin.

Kartläggning av orsakerna till den ökande psykiska ohälsan

Arbetet mot självskadebeteende, självmordsförsök och självmord hos barn och unga måste intensifieras. Det är därför viktigt att kunskap och metoder utvecklas för att identifiera riskgrupper och på det sättet kunna rikta särskilda förebyggande insatser till dessa barn och ungdomar. Vi vill också att det genomförs en bred utredning för att kartlägga och undersöka orsakerna till den ökande psykiska ohälsan samt komma med förslag till åtgärder. Vi vill ta fram en handlingsplan med bland annat förebyggande åtgärder. Denna handlingsplan kan även omfatta arbetet med första linjens sjukvård i kommuner och landsting. Vi vill även, baserat på ett arbetssätt som finns i Storbritannien, att det tillsätts en ”haverikommission” när en ung person har begått självmord. Socialtjänst, skola, polis, sjukvård och civilsamhället ska då tillsammans göra en utredning om vad som hänt och vad som har brustit.

Förslag:

27. Landstingen ska ha ett samlat ansvar för hela barn- och ungdomshälsovården.
28. En elevhälsogaranti införs som innebär att varje elev ska kunna komma i kontakt med elevhälsan varje dag.
29. En gratischeck till familjerådgivning erbjuds förstagångsföräldrar.
30. Det ska vara obligatoriskt för kommuner att erbjuda föräldrastödsprogram.
31. Barn- och ungdomspsykiatrin förstärks i syfte att korta väntetiderna.
32. Övergången mellan barnpsykiatri och vuxenpsykiatri måste förbättras. Vården måste utformas så att de unge vuxnes behov tillgodoses.
33. Utarbeta en handlingsplan för förebyggande åtgärder gällande psykisk ohälsa.

13.Sociala utfallskontrakt

Vi har ett växande utanförskap, integrationsutmaningar sociala problem och hälsoutmaningar och ett allt mer utmanande kostnadstryck på välfärden. Detta är en samhällsfråga som rör alla men kommuner och landsting har ett särskilt ansvar. Otaliga projekt har därför startats och avslutats utan hållbara resultat. Alltför ofta blir det verksamheter som får rejält med pengar under en period, men utan att det leder till resultat. Det offentliga ger pengar till lovvärda projekt men den lokala mobiliseringen uteblir därför att de rätta förutsättningarna saknas. Därmed blir det inte heller en samhällsekonomisk förbättring.

Det förebyggande arbetet måste prioriteras högre och med större fokus på utfall och social innovation. Genom en finansieringsmodell som bygger på att det offentliga betalar fullt ut för insatsen bara om den ger önskat resultat, kan arbetet förbättras.

Det finns samtidigt externa aktörer som vill vara med och bidra med kapital till sociala investeringar och effektiva lösningar på samhällsproblem. En variant av detta är Sociala utfallskontrakt. En lösning som prövats framgångsrikt i främst Storbritannien och USA[1]. I sociala utfallskontrakt investerar en extern finansiär pengar i ett offentligt socialt projekt för att uppnå definierade mål som motsvarar mänskliga och ekonomiska vinster för den offentliga parten.

Ett socialt utfallskontrakt börjar med att en offentlig part (kommun och landsting) identifierar ett problem i samhället som de vill lösa genom att investera i det identifierade området. Förhoppningen är att detta ska leda till framtida kostnadsbesparingar för den offentliga parten. Den offentliga parten kan själv ta fram en insats eller erbjuda t ex ideella organisationer eller sociala entreprenörer att såväl föreslå som utföra en sådan insats.

Steg två är hitta extern finansiering för projektet, vilket görs genom att locka kapital från privata aktörer. Således står inte skattebetalarna för investeringen.

Steg tre är sedan att formulera målen och vilka utfall som förväntas för att projektet ska anses som lyckat. Utifrån forskning och beprövad metodik tas ett åtgärdsprogram fram för att möta det identifierade problemet.

Processen i steg två och tre mycket viktig eftersom den externa investeraren bara kan förväntas investera i projektet om denna tror att projektet kommer ge önskat utfall och därmed återbetald investering med ränta. Det innebär en kvalitetssäkring av projekten.

I det sista steget sker en utvärdering för att klargöra om projektet skapat sociala förbättringar, och om så, ekonomiska besparingar för den offentliga parten. Om utvärderingen kan påvisa att kostnader till området minskat, återbetalas delar eller hela beloppet till finansiären. Uppstår långsiktiga vinster kommer också finansiären få avkastning i likhet med de besparingar projektet inbringat den offentliga parten. En privat investerare kan alltså bara få avkastning om projektet varit lyckosamt.

Tidigare utfallskontrakt har exempelvis syftat till att minska risken för att barn och ungdomar ska hamna hos socialtjänsten eller i fängelse. Även folkhälsoförbättrande projekt

[1] Nilsson, Wadeskog, Hök, Sanandaji N: Utanförskapets pris. Studentlitteratur

för att minska problem med astma har genomförts. Denna metod prövas redan idag på enstaka håll i Sverige och vi menar att det bör prövas i hela landet.

Förslag:

34. Sociala utfallskontrakt införs.

35. I syfte att sänka trösklarna för en investering i sociala utfallskontrakt upprättas en nationell fond som täcker finansiärens investeringsrisk till 50 procent, vilket innebär att staten garanterar en återbetalning om halva investeringssumman till den externa finansiären vid färdigställt socialt utfallskontrakt.

14. Tryggare förlossningsvård

Mellan 110 000 och 115 000 barn föds varje år i Sverige och vår förlossningsvård har goda medicinska resultat. Men så länge som vissa kvinnor upplever en otrygghet inför sin förlossning har vi inte lyckats fullt ut. Trygghet inför och under förlossningen optimerar förutsättningen för att förlossningen och eftervården ska kunna fortskrida på bästa sätt för både mamma och barn.

Även om de flesta gravida kvinnor och nyfödda barn är friska, medför en förlossning alltid en risk. Förlossningsvården definieras därför som akutsjukvård. En förutsättning för trygghet under förlossningen är tillgång till ett kompetent medicinskt team med barnmorskor, undersköterskor och läkare. Det kan vara avgörande för liv och död. Därför är det helt nödvändigt att komma bort från den situation där personalens s arbetsmiljö äventyras för att kunna garantera patientsäkerheten. Det måste finnas större marginaler inom förlossningsvården.

Även om en småskalig förlossningsenhet många gånger uppskattas av havande föräldrar är det ur ett patientsäkerhetsperspektiv befogat att samla förlossningsvården till platser där också neonatalvård och övrig akutsjukvård kan ges. Tryggheten för de blivande föräldrar som har långt till förlossningen måste hanteras bättre. Samtliga regioner där resan till förlossningen är så lång att det skapar otrygghet måste säkerställa, inte bara den medicinska kvaliteten under själva förlossningen, utan också säkra upp stödet och omhändertagandet kring den födande. Kapaciteten i den prehospitala vården, ambulanssjukvården, jourbilar och i förekommande fall ambulanshelikopter, behöver finnas med i det arbetet. Även tillgången till patienthotell eller motsvarande platser i närheten till sjukhuset för omhändertagande av de blivande föräldrarna med ett påbörjat värkarbete behöver förbättras.

Socialstyrelsen har nyligen visat att det finns brister inom vården efter förlossningen. Det finns stora skillnader i vårdens kvalitet beroende på var man bor. Bland annat är det endast vart tredje sjukhus som har tillfredsställande rutiner för att följa upp kvinnors hälsa efter hemgång. Det är allvarligt eftersom många kvinnor drabbas av förlossningsdepression och förlossningsskador. Förlossningsskador som till exempel kan ge upphov till urinläckage, framfall, avföringsläckage och sexuella störningar. Problem som obehandlade kan har stora negativa effekter för kvinnans livskvalitet och för relationen till hennes man eller partner. Totalt erbjuder 40 av 43 sjukhus hemgång direkt från förlossningsavdelningen, men det är bara tre sjukhus som då kan erbjuda uppföljning med hembesök av barnmorska. Kristdemokraterna anser därför att det är viktigt att det skapas och implementeras nationella riktlinjer för vården efter förlossningen. Riktlinjerna bör säkerställa rutiner för att hälso- och sjukvården ska upptäcka och följa upp psykiska och fysiska komplikationer efter förlossningen samt kvinnor i behov av amningsstöd.

Under en längre period har det varit svårt att rekrytera personal till förlossningsvården. Underbemanningen ökar stressen och ger en tyngre arbetsbörda för den fasta personalen. Belastningen minskar yrkets attraktivitet. Färre väljer att utbilda sig till barnmorskor och etablerade barnmorskor väljer att lämna yrket. Personalbristen leder också till att förlossningsavdelningar tvingas att stängas då bemanning saknas. Kvaliteten inom förlossningsvården riskerar att sjunka och tryggheten för den födande kvinnan därmed att minska.

Arbetsvillkoren och arbetsmiljön måste förbättras för personalen inom förlossningsvården. Framför allt måste grundbemanningen förstärkas, dels för att varje kvinna ska känna sig trygg med att ha en barnmorska tillgänglig under förlossningen och dels för att barnmorskorna ska kunna ägna varje kvinna den uppmärksamhet och tid som krävs för att trygga patientsäkerheten och minska riskerna för bristningar och andra förlossningsskador. Nyutexaminerade bör få tillgång till ett mentorsprogram. Karriärs- och utvecklingsvägarna behöver förstärkas genom till exempel möjlighet till specialistutbildning med bibehållen lön. Vårdserviceteam behöver införas för att avlasta barnmorskornas arbetsbörda så att de kan ägna sig åt kärnuppdraget. Specialistmödravård utanför akutsjukhusen behöver förstärkas genom kompetenshöjande insatser så att förlossningsklinikerna kan avlastas. Ett tydligt ledarskap på kliniken med arbetstids- och lönemodeller som skapar ökad flexibilitet för verksamheten och medarbetarna samtidigt som patientens behov sätts i centrum är nödvändigt. Vi vill även att det inrättas ett nationellt kompetenscentrum för förlossningsvård och eftervård.

Av naturliga skäl är dagen, tidpunkten och omfattningen av behovet av förlossningsvården svårare att planera än andra större medicinska insatser. Med god framförhållning är det ändå möjligt att beräkna hur många förlossningar som kommer att äga rum i ett visst område under en viss månad. Även om kvinnoklinikerna försöker arbeta med god framförhållning och ha tillräcklig kapacitet i beredskap händer det att en förlossning måste genomföras på ett annat sjukhus än vad föräldrarna hade önskat och planerat. Situationen är mest utmanande under sommarmånaderna eftersom det då föds 30 procent fler barn än under övriga månader. I största möjliga mån ska ovissheten runt vilket sjukhus kvinnan ska föda på så klart undvikas eftersom det kan skapa stress och otrygghet. Det är därför viktigt att sjukvårdshuvudmännen tar ett stort ansvar för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för att den födande inte ska behöva hänvisas till ett annat sjukhus.

Kristdemokraternas generella satsningar på ökade vårdplatser (se avsnitt 3), vårdserviceteam (se avsnitt 7), kompetensförsörjning och förbättrade förutsättningar för vårdpersonalen (se avsnitt 7) kommer även komma förlossningsvården till gagn. Regeringens satsning för att stärka förlossningsvården och kvinnors hälsa är bra och välkommen, men alltför kortsiktig. För att huvudmännen ska kunna göra långsiktiga och hållbara investeringar och förstärkningar av grundbemanningen och förlossningsvården överlag behövs långsiktighet även från politikens sida. Förstärkningen måste därför vara långsiktig för att den ska kunna ge den avsedda effekten att stärka kvaliteten i förlossningsvården och vården efter förlossningen.

Förslag:
36. En långsiktig förstärkning av budgeten är nödvändig för att säkra kvaliteten i förlossningsvården.
37. Inrätta ett nationellt kompetenscentrum för förlossningsvård och eftervård.

15. Ideella sektorns bidrag till god vård och omsorg

Ibland ges intrycket att all offentligt finansierad välfärdsverksamhet som inte drivs av det offentliga drivs av stora internationella koncerner ägda av riskkapitalbolag. Så är inte fallet. Men när fokus hamnar på vinstutdelning hamnar mindre aktörer – som i minst lika stor utsträckning – står för mångfald och goda värden – lätt i skymundan då deras vinster återinvesteras i verksamheten. Huvuddelen av de nya vård- och omsorgsaktörer som tillkommer är kommersiella företag. Bristerna i vård, skola och omsorg finns inom såväl offentligt driven som privat driven offentligfinansierad välfärdsverksamhet, men

vinstutdelning i kombination med stora kvalitetsbrister skapar trovärdighetsproblem och ska inte förekomma.

Vinst är inte fel – tvärtom är vinst i grunden ett tecken på effektivitet, om det samtidigt innebär att högt uppställda kvalitetsmål klaras samtidigt som investerare får en del tillbaka. Samtidigt finns aktörer med stort förtroende hos medborgarna som skulle kunna driva viktiga välfärdsverksamheter utan vinstsyfte och med stora mervärden i form av en tydlig idémässig grund och tradition kring sin verksamhet. Dessa aktörers möjligheter att bedriva offentligt finansierad välfärdsverksamhet tycks dock minska och potentialen tas inte fullt ut tillvara. Det är en utveckling som måste brytas.

Det offentliga måste tydligare inse det mervärde av mångfald och kvalitet som en verksamhet på en tydlig idémässig grund kan bidra med. Och denna insikt måste leda till att konkret förbättra civilsamhällets organisationers möjligheter att bedriva välfärdsverksamhet. Många ideella utförare ställer högre krav på sig själva än vad de privata och offentliga gör. De har inte sällan särskild kompetens i svåra etiska frågor som vården och omsorgen brottas med. Vissa ideella utförare har särskild kunskap om och riktar sig särskilt till en viss utsatt samhällsgrupp, kanske på grundval av etnicitet eller religion, grupper som forskning visar inte annars får en lika god tillgång till välfärdstjänster.

Ideella aktörer kan ha en organisatorisk effektivitet och smidighet som liknar de vanliga företagens, samtidigt som de ofta har en tradition av mer öppenhet genom tydliga värdebaserade mål för sin verksamhet.

Den ideella sektorns och sociala företags tillgång till kapital för både etablering och utveckling behöver förstärkas. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén har konstaterat att det i dag ofta saknas finansiella instrument som är speciellt utformade för socialt företagande. Socialt företagande behöver på grund av sina specifika egenskaper och varierade juridiska former ibland finna andra typer av finansieringsinstrument än andra företag.

Vi vill därför genom en avsättning i fyra steg skapa en fond som syftar till att främja den ideella sektorns möjlighet till socialt företagande och då särskilt som utförare av välfärdstjänster. En sådan fond skulle snabbt kunna motverka bristen på tillgång till kapital för dessa aktörer. Förutom en statlig avsättning till en sådan fond så skulle privata aktörer såsom banker kunna medverka i ett sådant initiativ. Detta skulle ge bankerna en möjlighet att bidra positivt till samhällsutvecklingen samtidigt som erfarenheterna sannolikt skulle

kunna bidra till att bankerna i sin ordinarie verksamhet fick större förståelse för den ideella aktörens speciella villkor.

Det är viktigt att påpeka att de sociala företag och verksamheter vi här talar om i grunden ska vara välskötta – om än inte med vinst som huvudsyfte. Kapital från fonden syftar alltså inte till att utgöra subventioner, utan till att åtgärda det marknadsmisslyckande som finns där verksamhet inte får tillgång till kapital trots att förutsättningar finns för att kunna återbetala på marknadsmässig grund.

Organisationen Forum – idéburna organisationer med social inriktning, är en partnerskapsrelation mellan den idéburna och den offentliga sektorn. De tog 2010 en modell som de beskriver så här:

”När en offentlig instans och en idéburen organisation ingår ett Idéburet offentligt partnerskap, IOP, definierar de tillsammans en samhällsutmaning. På så sätt ökar möjligheten att förstå ett samhällsproblem och vad det är som behövs för att det ska lösas. Ett IOP är tillåtet då det inte existerar en marknad. En offentlig myndighet är inte tvingad att upphandla all verksamhet som drivs av externa parter. Enligt EU-kommissionens jurister och den svenska regeringen ska varje regional/lokal myndighet bestämma lämpligt finansieringsverktyg utifrån verksamhetens syfte och brukarnas behov. Att ingå ett Idéburet offentligt partnerskap är alltså fullt juridiskt möjligt.”
Idéburet offentligt partnerskap är en modell som bör stödjas.

Förslag:
38. Medel avsätts för att stödja ideella sektorns möjligheter till socialt företagande och då särskilt som utförare av välfärdstjänster.

16. Socialtjänstens problem och möjligheter

De sociala nätverken skapas av människor tillsammans. De är en naturlig och avgörande del av våra liv. Dessa sociala nätverk framstår som särskilt betydelsefulla när människor drabbas av svårigheter av olika slag. Välfärdssamhället ska bygga på att enskilda och grupper av människor som familj, grannar, föreningar, i första hand ges möjlighet att ta ett stort ansvar för den nära omgivningen. Med subsidiaritetsprincipen som grund ska det offentliga stödja de naturliga nätverken. Men det offentliga är ytterst ansvarigt för att alla ska kunna leva ett tryggt och värdigt liv. Offentlig, ideell och privat verksamhet ska komplettera varandra.

Målet för socialpolitiken är att stödja gemenskaperna och de enskilda människorna till egen försörjning och god omvårdnad. Socialtjänsten har därför en vid och fundamental uppgift inom det offentliga. Socialtjänsten har i uppdrag att ge stöd och hjälp när någon inte klarar sig själv. Det gäller såväl unga som äldre, familjer som enskilda.

De senaste åren har socialtjänsten präglats av ett allt större uppdrag genom att fler människor behöver hjälp under en del av livet. Samtidigt har personalbristen blivit akut inom flera områden och såväl kontinuitet som kvalitet påverkas. Kommunerna har ansvar för socialtjänsten och även om de generella statsbidragen blivit lite större så upplever de flesta kommuner ett allt större tryck genom personalbrist och ökade kostnader som inte möts av tillräckligt ökade statsbidrag. I sammanhanget bör påtalas att kommuner och landsting främst är beroende av att antalet arbetade timmar ökar. Genom en hållbar tillväxt med fler jobb ges kommuner och landsting uthålliga möjligheter att anställa och behålla personal. Det är på det sättet välfärden långsiktigt säkras i ekonomiska termer. Men det krävs också reformer som påverkar förutsättningarna för verksamheten och uppdraget.

Om vi tillåter att socialtjänsten försämras genom brist på personal och ekonomiska resurser när uppdraget ökar så uppstår ett välfärdssvek. Människor har på goda grunder rätt att förvänta sig att socialtjänsten klarar sitt uppdrag som yttersta skyddsnät och att den kan ge stöd och hjälp till den som inte klarar sig själv. Vi ser de problem som finns och föreslår reformer som leder till att människor kan lita på att välfärden fungerar.

Stärk professionens ställning

Socialtjänsten och dess medarbetare utför ett viktigare och svårare arbete än de ibland får erkännande för. Att ytterligare stärka professionens ställning, kompetens och auktoritet i det arbetet är därför en viktig politisk uppgift. Genom stöd och handledning och möjligheter till specialist- och vidareutbildning stärks kompetensen hos personalen i den sociala barn- och ungdomsvården. Vi stödjer den satsning som nu görs i syfte att förbättra för socialtjänstens arbete med barnärenden genom att öka bemanningen, kompetensen och kvaliteten.

Socialsekreterarens centrala roll i mycket svåra frågor handlar om olika typer av vårdnads-/boende- och umgängesutredningar som sedan ligger till grund för avgöranden i domstol. I många fall handlar det om att omhänderta och placera barn och unga hos någon annan än sina vårdnadshavare. Socialsekreterarna bedömer helt enkelt om en förälder ska ha rätt att ha kvar sitt barn eller inte. Det har funnits fall där dessa utredningar har varit bristfälliga. I

vissa fall har det medfört att barn har farit illa genom att de inte har blivit omhändertagna, i andra fall har det medfört att barn har farit illa för att de har blivit omhändertagna eller där vårdnads- eller boendefrågan för ett barn har varit bristfällig.

Frågan om att införa legitimation för socialsekreterare med exempelvis lång erfarenhet och andra kvalifikationer behöver övervägas. Samtidigt bör vi vara varsamma med att utöka antalet yrken med legitimationskrav då det kan leda till en mer stelbent arbetsmarknad. Frågan handlar ytterst om att tydliggöra ansvar, befogenheter och kompetens.

En nationell kris-socialjour

Situationen sedan 2015 har tydliggjort svårigheter som funnits sedan innan för kommuner att i vissa lägen klara sitt uppdrag fullt ut.

De humanitära kriserna runt om i världen har ställt, och ställer alltjämt, mycket hård press på de svenska samhällsinstitutioner som ansvarar för asylmottagandet. Kommuner och landsting har gjort ett imponerande arbete i mottagandet för att ge möjligheter till boende, hälsovård, utbildning och arbete. Många kommuner bedömer alltjämt att de inte kan leva upp till kraven för att garantera de asylsökandes rättigheter. Det är ett akut behov av bland annat fler socialsekreterare, gode män och familjehem. För att hantera den pressade situationen har kommunerna tvingats att göra avkall på de grundläggande kvalitetskraven.

Det alltför stora trycket på de kommuner som tagit ett större ansvar har, i varje fall tillfälligt, påverkat de ordinarie samhällsfunktionerna negativt. Något som lett till missnöje och motsättningar på vissa platser. Staten har gett kommuner och landsting ökade statsbidrag för att klara uppdraget men sammantaget bedömer de flesta kommuner att resurserna inte är i paritet med det ökade uppdraget.

För att avlasta kommunernas socialtjänst krävs en förnyad ansvarsfördelning och nya arbetsformer. Vi anser därför att en nationell kris-socialjour bör inrättas. När kommunerna bedömer att de behöver extra hjälp kan sådan avropas från den nationella kris-socialjouren. Med en nationell organisation kan resurserna användas optimalt. Dessutom kan riskerna för att barnens trygghet och rättssäkerheten åsidosätts minimeras.

Fortsatta utmaningar förväntas under kommande år när ansvaret för stöd- och vårdinsatser förskjuts från stat till kommuner och landsting i samband med att stora grupper övergår från att vara asylsökande till att vara nyanlända. Det riskerar att påverka alla delar av

socialtjänstens verksamhet. Att öka resurserna till kommuner såväl som till civilsamhället är nödvändigt.

Bristerna i asylmottagandet är och har varit särskilt allvarliga för de ensamkommande barnen och ungdomarna. En anledning är osäkerheten runt deras boende. Ensamkommande blir placerade i olika kommuner enligt avtal. Under hösten 2015 som var den mest ansträngda perioden, uppstod en akut brist på boendeplatser runt om i landet. Tyvärr fanns det då varken tid eller personalresurser för att göra en grundläggande kvalitetsgranskning av de platser som stod till buds. Nu när antalet ensamkommande asylsökande har sjunkit kraftigt har kommunerna fått möjlighet att granska dessa boenden i efterhand. Tyvärr har det upptäckts att flera boenden inte hållit tillräckligt hög kvalitet, eller till och med saknar nödvändiga tillstånd. Avtal som aldrig borde ha tecknats har därför sagts upp. Till stora delar har detta arbete varit helt nödvändigt. Samtidigt har det för enskilda barn inneburit ytterligare påfrestningar eftersom de tvingats flytta. Ibland till en annan kommun. Kanske i närområdet, men det är inte ovanligt att de måste flytta till en helt annan del av landet. De har tvingats bryta upp från en miljö som börjar kännas som ett hem, i ett för övrigt främmande land. Skolan och nyfunna vänner har bidragit till att de börjat rota sig och känna trygghet och tillit i samhället. Istället är nu stress och psykisk ohälsa påtaglig hos enskilda individer.

En annan anledning till att de ensamkommande är utsatta är att de har helt andra behov än vad socialtjänsten traditionellt är van vid. Många har svåra upplevelser bakom sig. Upplevelser av trauma, tortyr och separation, otrygghet samt förföljelse och diskriminering. Sömnproblem, ångest, oro och posttraumatisk stress är vanligare än hos befolkningen i stort. Det är inte ovanligt att den obarmhärtigt långa och ovissa asylprocessen ytterligare förstärker den psykiska ohälsan. Socialtjänsten har saknat metoder för att utföra de utredningar och uppföljningar som möter de asylsökandes behov.

Kommunernas kostnader för de ensamkommande är fortsatt höga. Likaså påfrestningen på socialtjänsten. Risken är då överhängande att tillräcklig hänsyn inte tas för att säkerställa den enskilda individens bästa. Extra påtagligt blir det när en ensamkommande fyller 18 år. Såvida inte personen i fråga kan ordna ett eget boende när de blir myndiga blir de ofta abrupt omplacerade till en annan kommun. För att skapa goda förutsättningar för en god psykisk hälsa och en lyckad integration behöver vi i störst möjliga mån undvika uppbrott. Det mest humana är att låta dem stanna i den kommun där de har etablerat sig. Vi välkomnar den ökning av resurser som har givits till kommunerna för att klara detta men anser inte att det är tillräckligt.

Den kris-socialjour vi föreslår ska inrättas bör ha befogenhet och resurser att upprätta mottagningsboenden samt granska och rekrytera familjehem, gode män och särskilt förordnade vårdnadshavare. Jouren bör även ansvara för familjehemsplacering och verka som stöd för de kommuner som upprätthåller funktionerna i egen regi eller i samverkan med andra kommuner. Den nationella organisationen bör även agera som ett kompetenscentrum med fokus på hur särskilda behov kan mötas på bästa sätt. Nationella riktlinjer för vilka krav som bör ställas på familjehem och gode män bör upprättas. Likaså riktlinjer runt hur stödgruppsverksamheten ska utformas. Genom ett nationellt kompetenscentrum kan vi säkerställa att kunskapen sprids till de kommunala socialtjänsterna. Då kan ändamålsenliga metoder komma alla barn till del, oavsett var i landet de blir placerade.

Barn i en utsatt situation

Sammanbrottsutredningen 2010 redovisar att 30 procent av familjehemsplacerade barn under 10 år omplaceras. Enligt socialtjänsten beror det på familjehemmen som säger upp uppdragen. Denna bild delas inte av familjehemsorganisationerna som istället menar att sammanbrotten då det gäller små barn beror på samarbetssvårigheter mellan vuxna. Inga barn ska behöva omplaceras på grund av att vuxna inte kan hålla sams. Anknytning bör väga tyngre i ärenden som gäller placerade barn, särskilt i frågan om var ett barn ska bo. Domstolarna måste bli bättre på att beakta barnets perspektiv.
En översyn bör göras kring familjehemmens uppdrag och hur sammanbrott som resulterar i omplacering av barn kan undvikas.

Det offentligas ansvar är särskilt stort för barn som har placerats utanför sin egen familj. Det är angeläget att stabilitet och långsiktighet kan säkerställas för placerade barn. Vårdnadsöverflyttning och möjligheten till adoption ska övervägas när placeringen pågått en viss tid. Vid alla sociala insatser som berör barn ska barnet ha rätt att framföra sin åsikt och det ska vara en del av beslutsunderlaget.

Stärkt ansvar för kommunerna när barn placeras

I Sverige har vanvård av barn som omhändertagits enligt ovan uppmärksammats genom olika utredningar, vilket också i vissa fall lett fram till statlig ersättning enligt förordning 2012:666. Men övergrepp och vanvård mot barn som omhändertagits av sociala myndigheter förekommer fortfarande. Detta trots den tillsyn som kommunen ska utföra. Att utkräva ansvar från sociala myndigheter eller socialnämnd för att barn som omhändertagits utsätts för övergrepp är i praktiken mycket svårt idag. Det förekommer brister i utredningar som i

slutändan drabbar det enskilda barnet utan att någon ställs till svars. Kristdemokraterna anser att det bör övervägas att om ett barn eller en ungdom som omhändertagits av sociala myndigheter drabbas av vanvård eller andra övergrepp i ökad utsträckning ska kunna få skadestånd av det offentliga.

Förslag: 39. Inrätta en nationell kris-socialjour.

Stadgeändringar rikstinget 2017

Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Medlemsavgift §2	Mom 3 (stadgar) Medlem erlägger fastställd avgift till partiavdelningen.	Mom 3 (stadgar) Partifullmäktige fastställer medlemsavgiften för nya medlemmar första år. Avgiften för första året erläggs till riksorganisationen. Medlem erlägger därefter årligen fastställd avgift till partiavdelningen.
Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Partiavdelningar och partidistrikt som inte fungerar organisatoriskt §4		Mom 9 (nytt, stadgar) Om partiavdelning inte hållit årsmöte inom föreskriven tid eller på annat sätt inte beaktat stadgarnas krav för årsmöte eller extra årsmöte äger partidistriktets styrelse rätt att ålägga partiavdelningen att på nytt utlysa årsmöte eller extra årsmöte Om detta inte sker inom två månader äger partidistriktets styrelse rätt att kalla till årsmöte eller extra årsmöte.
Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
§ 8		Mom 7 (nytt, stadgar) Om partidistrikt inte hållit årsmöte inom föreskriven tid eller på annat sätt inte beaktat stadgarnas krav för årsmöte eller extra årsmöte, äger partistyrelsen rätt att ålägga partidistriktet att ånyo utlysa årsmöte eller extra årsmöte. Om detta inte sker inom två månader äger partistyrelsen rätt att kalla till årsmöte eller extra årsmöte.

Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Upplösning av partiavdelning §6		Mom 4 (nytt, stadgar) Om inte årsmöte hållits enligt §4 eller kunnat genomföras enligt §4 mom 9, äger partidistriktets styrelse rätt att utlysa årsmöte för att behandla frågan om upplösning av partiavdelningen. Om inte årsmöte kan hållas inom ett år från det att ordinarie årsmöte skulle hållas, äger partidistriktsstyrelsen rätt att besluta om upplösning av partiavdelning eller sammanslagning med annan partiavdelning och överta den ekonomiska förvaltningen.
Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Överklagan (avser tolkning av stadgarna i avdelning och distrikt) §33		Mom 2 (nytt, stadgar) Medlem som önskar en överprövning av partiavdelnings eller partidistrikts stadgetolkning äger rätt att gör en anmälan till partistyrelsen för ställningstagande i frågan. Anmälan ska inkommit till partistyrelsen inom 30 dagar från den aktuella händelsen.
Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Motionsrätt tidsfrister §11 Riksting (föreskrift)	Mom 5 (föreskrifter) Motion med yttrande till riksting eller partifullmäktige skall vara partistyrelsen tillhanda senast tolv (12) veckor före riksting och senast åtta (8) veckor före partifullmäktige	Mom 5 (föreskrifter) Motion med yttrande till riksting eller partifullmäktige skall vara partistyrelsen tillhanda senast **vecka 16** det år riksting anordnas och senast åtta (8) veckor före ordinarie partifullmäktige

Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Motionsbehandling PA §11	Mom 5 (stadgar) Motionsrätt till riksting har betalande medlemmar samt partiavdelningar, partidistrikt och deras styrelser. Motion sänds efter behandling av partiavdelnings årsmöte till partidistriktet. Motion behandlas av partidistriktsårsmöte och sänds vidare med yttrande till partistyrelsen. Partidistriktets förslag till beslut skall följas av motivering.	Mom 5 (stadgar) Motionsrätt till riksting har betalande medlemmar samt partiavdelningar, partidistrikt och deras styrelser. Motion **bör behandlas av partiavdelnings årsmöte** och sänds därefter till partidistriktet. Motion behandlas av partidistriktsårsmöte och sänds vidare med yttrande till partistyrelsen. Partidistriktets förslag till beslut skall följas av motivering.
Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
§ 8 mom 2	Ombudens mandatperiod utgörs av tiden från och med ordinarie partidistriktsårsmöte in till nästa ordinarie partidistriktsårsmöte	Ombudens mandatperiod utgörs av tiden från och med ordinarie partidistriktsårsmöte **till och med dagen före** nästa ordinarie partidistriktsårsmöte
Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
§ 16 mom 2	Mom 2 Valberedningen skall a) för respektive nivå förbereda val av funktionärer vid årsmöte och vid riksting/ partifullmäktige. b) för respektive nivå förbereda val av ombud till partidistriktsårsmöte, ombud till riksting samt partifullmäktige c) för respektive nivå förbereda val av styrelse d) i sitt arbete ta hänsyn olika etnisk bakgrund, kön, ålder, kompetens, erfarenhet, yrke, bostadsort, intressen etc.	

	Valberedningens förslag skall överlämnas till medlemmar eller valda ombud före årsmöte/riksting.	Valberedningens förslag skall **för partiavdelnings**- och partidistrikts årsmöte och riksting delges **röstberättigade medlemmar** / ombud senast då handlingar skall tillställas enligt §§ 4, 8 och 11.
Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
§ 5 mom 2 (föreskrifter)		(föreskrifter) PA styrelsen, Ny punkt x) till partidistriktet senast den 15 mars betala in den medlemsantalsbaserade avgiften baserat på antalet medlemmar i partiavdelningen den 1 oktober föregående år.§
Avser	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
§ 9 Mom 2 (föreskrifter)		(föreskrifter) Partidistriktstyrelsen: ny punkt x) till riksorganisationen senast den 15 april betala in den medlemsantalsbaserade avgiften baserat på antalet medlemmar i partidistriktet den 1 oktober föregående år.

Verksamhetsberättelse 2015

Ett år med stora förändringar.
En del år passerar bara förbi. Andra år blir viktiga milstolpar. 2015 är ett sådant speciellt år för Kristdemokraterna, en milstolpe. Supervalåret hade nyligen avslutats och ett extra val hade ställts in när partiordförande Göran Hägglund annonserade sin avgång. Det var oväntat och det blev en omtumlande tid för partiet.
En stor tacksamhet framfördes från partiet över Göran Hägglunds gärning som inneburit att Kristdemokraterna bland annat varit en del av Alliansregeringen i åtta år och kunnat genomföra många viktiga kristdemokratiska hjärtefrågor. Hägglunds långa tid som förtroendevald i partiet och aktiv i samhällsfrågor inger respekt både internt och externt. Vi önskar honom allt gott under dagar som kommer.
Ett partiledarval innebär alltid en slags påfrestning och kräver såväl en fungerande organisation som en valberedning som öppnar för delaktighet och transparens. Vi kan konstatera att Kristdemokraterna hanterade situationen väl. Organisationen i partiavdelningar och partidistrikt svarar väl upp mot de krav som är förknippade med ett partiledarval. Partiet gavs en positiv bild i media genom att flera kandidater fanns med, nomineringsprocessen genomfördes väl och partiet valde enhälligt Ebba Busch Thor till ny partiordförande i samband med ett extra riksting den 25 april i Stockholm. Det blev också ett nytt presidium och förändringar i partistyrelsen.
Med en ny partiledare vid rodret och nyvald partistyrelse inleddes de stora förberedelserna för ordinarie riksting i Västerås. Över 300 motioner från medlemmarna behandlades och nya ställningstaganden gjordes. Rikstinget behandlade också förslag till helt nya stadgar. Det beslutet togs enhälligt vilket innebär att de nya stadgarna redan är i bruk. Dessutom behandlade rikstinget förslag till reviderat principprogram. Sammantaget medförde rikstinget nya stadgar, ett reviderat principprogram och många nya viktiga ställningstaganden i politiska frågor. Ett bra avstamp för mandatperioden.
Kristdemokraterna är ett starkt folkrörelseparti med många medlemmar. Partiet fick över 500 nya medlemmar under hösten och det är ett stort ansvar för oss alla att ta emot de nya medlemmarna på ett bra sätt och samtidigt vårda relationen till de medlemmar vi redan har. Det är ett arbete som partiledning och partiorganisationen gemensamt har ansvar för. Vi är mycket tacksamma över allt engagemang som partiets medlemmar och förtroendevalda visar, det inspirerar!
Kristdemokraterna vill påverka samhällsutvecklingen och vi vill att politiken ger människor en chans att bygga samhället underifrån. Vi vet att familjen är samhällets viktigaste byggsten, vi förstår vikten av civilsamhället och vi värnar samhällsgemenskapen. Med 2015 som avstamp arbetar vi vidare för att öka Kristdemokraternas inflytande i politiken och få fler väljare.

Ebba Busch Thor
Partiordförande

Acko Ankarberg Johansson
Partisekreterare

1. Beredning och beslut

1.1 Riksting

Kristdemokraterna höll extra riksting i Stockholm den 25 april. Kristdemokraternas 50:e ordinarie riksting hölls i Västerås den 8-11 oktober. Rikstinget antog enhälligt nya stadgar och beslutade om ett reviderat principprogram.

1.2 Partifullmäktige

Partifullmäktige består av representanter från, distrikt, partistyrelse samt associerade förbund. Ordinarie partifullmäktige hölls den 10 oktober 2015 i Västerås.

1.3 Partistyrelse

Partipresidiet samt övriga partistyrelseledamöter väljs för en tid av två år. Partistyrelsen består av tolv ordinarie ledamöter och åtta ersättare.
Ordförandena för de tre associerade förbunden har varsitt ordinarie mandat i partistyrelsen samt en ersättare som utses av respektive förbund.
Partistyrelsens hela sammansättning framgår av bilaga 1 (personbilaga). Partistyrelsen har haft 11 protokollförda sammanträden under året.

1.4 Revisorer

Revisorer till rikstinget 2015

Hans Andersson, auktoriserad revisor samt Tomas Nordenstam och Wimar Sundeen.
Ersättare: Jan Palmqvist, auktoriserad revisor samt Michael Stjernström (tom sept) och Kerstin Rossipal (from 25/10)

Revisorer from rikstinget 2015:

Jan Palmqvist, auktoriserad revisor, Wimar Sundeen och Kerstin Rossipal.
Ersättare: Per-Olof Hermansson och Peter Ekberg, auktoriserad revisor.

1.5 Valberedning

Valberedning till rikstinget 2015

Ordförande: Chatrine Pålsson Ahlgren
Ordinarie till 2015: Sara Degerman Carlsson, Birgitta Södertun och Torsten Larssons och valda till 2017: Miriam Eriksson, Michael Stjernström och Magnus Oscarsson
Ersättare till 2015: Mia Frisk och Maude Westman och valda till 2017: Magnus Ramstrand och Bo Rudolfsson.

Valberedning from rikstinget 2015

Ordförande: Chatrine Pålsson Ahlgren
Ordinarie till 2019: Birgitta Södertun, Torsten Larsson och Sara Degerman-Carlsson och valda till 2017: Magnus Oscarsson, Ewa Samuelsson, Michael Stjernström.
Ersättare till 2019: Mia Frisk och Birgitta Nordvall och valda till 2017: Bo Rudolfsson, Magnus Ramstrand.

2. Utskott, fasta råd och arbetsgrupper

2.1 Verkställande utskottet

Verkställande utskottet (PSVU) ansvarar för den kontinuerliga ledningen av partiets verksamhet samt förbereder ärenden som ska föreläggas partistyrelsen.
PSVU har fram till april bestått av: Göran Hägglund (ordförande), Maria Larsson, David Lega, Stefan Attefall, Emma Henriksson, Ewa Samuelsson och Monica Selin.
Adjungerade: Partisekreterare Acko Ankarberg Johansson, stabschef Martin Kits, samordnare Ann-Karin Trixe, presschef Johan Ingerö, utveckling- och kommunikationschef Mia Widell, administration och organisationschef Robert Lisborg, ekonomisk-politisk talesperson Jakob Forssmed samt sekreterare Ulla-Carin Karlsson, Camilla Brodin, David Bruhn och Dag Elfström.
Sedan extra rikstinget i april har PSVU bestått av: Ebba Busch Thor (ordförande), Jakob Forssmed, Emma Henriksson, Lars Adaktusson, Andreas Carlson, Peter Kullgren och Monica Selin.
Adjungerade: Partisekreterare Acko Ankarberg Johansson, Stabschef Joakim Pettersson (from aug), kommunikationschef Mia Widell, administration och organisationschef Robert Lisborg, handläggarchef Ola Mårtensson (from dec) och sekreterare Diana Ayoub (from aug).

2.2 Kommun- och landstingspolitiska rådet (KLP)

Vid partistyrelsens sammanträde i mars 2015 valdes ett nytt Kommun- och Landstingspolitiskt råd. Rådet består av 11 ledamöter och leds av Peter Kullgren, ordförande och kommunalråd i Karlstad.

Ledamöter i rådet har varit: Peter Kullgren, ordf, Karlstad, Birgitta Södertun, vice ordf, Helsingborg, Monica Selin, Trollhättan, Bengt Germundsson, Markaryd, Andreas Sturesson, Jönköping, Marie Litholm, Haninge, Elisabeth Kihlström, Karlstad, Anders Selltsröm, Umeå, Erik Slottner, Stockholm, Ella Bohlin, Stockholm och Anna-Karin Klomp, Uppsala

- Rådets uppgifter är bl.a. att:
- samråda med och utveckla kontakten med partikansliet och den övriga partiorganisationen
- samråda med och utveckla kontakten med riksdagsgruppen och de kristdemokratiska departementen
- ha ett övergripande ansvar för att SKL-gruppens arbete fungerar
- ansvara för planering och genomförande av de årliga kommun- och landstingspolitiska dagarna
- ansvara för planering och genomförande av så kallade kommun- och landstingsledningsdagar 2-4 gånger per år (inbjudna Kommun-landstings/regionråd, gruppledare och politiska sekreterare)
- ansvara för central utbildning för ledande kommun- och landstings/regionpolitiker i olika ämnen

- vara en resurs för de regionala råden samt för den regionala utbildningen av kommunpolitiskt förtroendevalda – t.ex. genom att vara medverkande eller ha programförslag
- verka för uppbyggnad av regionala råd så långt möjligt
- vara en resurs för att hjälpa de lokala företrädarna som på olika sätt får problem i majoritets- och oppositionssamarbetet.
- kalla till gruppmöten för kristdemokratiskt förtroendevalda vid t ex Skolriksdag, Äldreriksdag, Sabokonferens och andra liknande nationella arrangemang där partigruppmöten arrangeras för kommunalt förtroendevalda
- utveckla den kristdemokratiska politiken i kommuner och landsting/regioner genom att t.ex. ta fram rapporter och faktablad och ge råd i aktuella frågor och sprida goda exempel.

SKL-gruppen

För det gemensamma arbetet i Sveriges Kommuner och Landsting – SKL, har partiet en partigrupp som bestått av 16 direkta uppdrag inom SKL:s beredningar, delegationer eller förbundsstyrelse. Därutöver har partiet drygt 10-talet indirekta uppdrag genom SKL. Dessa ledamöter kallas/inbjuds till i genomsnitt ett gruppmöte varje månad.

Gruppledare för SKL-gruppen är Monica Selin, som ordinarie ledamot i förbundsstyrelse med Bengt Germundsson som bitr. gruppledare.

SKL-gruppen träffas till gruppmöte i princip varje månad i samband med förbundets beredningssammanträden. För 2015 var det nio tillfällen. Vid dessa gruppmöten har förutom sedvanliga ärenden för beredningarna också tagits upp aktuella sakpolitiska frågor där vi som parti har behov av att stämma av frågorna och ge en färdriktning. Exempel på sådana frågor har varit migrationsfrågan och EU-medborgare, integrationsfrågan och hanterande av större mängden flyktingar, bostadsfrågan och behovet av nya bostäder, regionbildningsfrågan, sjukvårdsfrågor.

Särskilda medverkande har under året varit:

- Vid varje gruppmöte har representanter från parti- och riksdagskansli deltagit för diskussion och överläggningar
- Caroline Szyber aktuellt från civilutskottet (juni)
- Jakob Forssmed, om partiet och framtiden samt arbetsmarknadspolitiken (aug – kick off)
- Elisabeth Sandlund, red Dagen och Erik Lindfeldt, filansjournalist ang värderingsfrågor (aug – kick off)
- Andreas Johansson Heinö, Timbro, ang integration 2.0 (aug – kick off)
- Jenni Norborg, Enhetschef Hälsa, Vinnova. Ang framtidens sjukvård (aug – kick off)
- Håkan Brynielsson, projektledare för regionfrågan på SKL ang regionfrågan (sept)

Utöver dessa har partiets representanter från riksdagsgruppen och partiledningen medverkat vid samtliga tillfällen. Samverkan mellan Riksdagsgruppen och SKL-gruppen fungerar på ett bra sätt, med informationsutbyte i samband med SKL-gruppens möten.

Vid gruppmötena förs anteckningar som ledamöterna har tillgång till via den gemensamma mappen på intranätet Navet.

Mandatperioden för SKL-gruppen är fram till SKLs valkongress mars 2019.

SKL valkongress

Under vintern 14/15 genomfördes SKL-kongressombudsval i landet. Partiet erhöll ombud i förhållande till vår stryka, vilket blev 14 ombud till SKLs kongresser under mandatperioden. Föregående mandatperiod 16 ombud)

Ombud till kongresserna är:

Stockholms län	Ella	Bohlin
	Karl	Henriksson
	Maria	Fälth
	Erik	Slottner
Sörmland	Marie-Louise	Forslund Mustaniemi
Östergötland	Per	Larsson
Jönköpings län	Andreas	Sturesson
	Mia	Frisk
Kronoberg	Bengt	Germundsson
Skåne	Birgitta	Södertun
Västra Götaland	Monica	Selin
	David	Lega
	Gun-Marie	Daun
	Conny	Brännberg

SKLs valkongress hölls tisdagen den 24 mars i Stockholm

Genom valteknisk samverkan med övriga alliansspartier i SKL erhöll partiet plats i samtliga beredningar, sjukvårdsdelegationen och förbundsstyrelsen. Under året har tre särskilda programberedningar tillsatts – även i dessa har partier erhållit representation.

Kristdemokratiska ledamöter i beredningar:

Styrelse, beredningar	ord	ers	
Förbundsstyrelsen (SD har 1+1)	1	0	Monica Selin (gruppl)
Sjukvårdsdelegation	0	1	Mia Frisk
Beredning demokratifrågor	0	1	Lars Thunberg
Beredning internationella frågor	0	1	Erik Slottner
Beredning kultur o fritid	0	1	Conny Brännberg
Beredning primärvård och äldreomsorg	0	1	Gudrun Brunegård
Beredning samhällsbyggnad	0	1	Bengt Germundsson
Beredning för social- individomsorg	0	1	David Lega

Beredning för tillväxt regional utveckling	0	1	Birgitta Södertun
Beredning utbildningsfrågor	0	1	Lennart Bondeson
Beredning för digitalisering	0	1	Peter Kullgren
EU´s regionkommitté	0	1	Birgitta Sacredeus
Europarådets kongress/kammare	0	1	Ella Bohiln
Programberedningen Barn och Ungas hälsa	1		Marie Litholm
Programberedningen Klimatfrågan	1		Liza-Maria Norlin
Programberedningen styrning av offentligt finanseriad verksamhet	1		Anders Sellström
PKA pensionsservice	1		Tommy Bernevång Forsberg
SKL valnämnd	1	1	Tommy Bernevång Forsberg ord Marie Litholm ers

SKL ordinarie kongress

Den 10-12 november hölls SKL:s ordinarie kongress i Karlstad. Inför kongressen lämnade partiets ombud in 12 motioner varav tre skrevs under med övriga Allianspartier vidare lämnades det in ytterligare 5 alliansmotioner

Det blev ett bra genomslag för de kristdemokratiska motionerna. Av nedanstående motioner fick partiets motion om sociala insatsgrupper bifall av kongressen efter omröstning. Vidare fick motionerna om Stöd för att underlätta hälsosamma val, Öppna jämförelser av patienträttigheter och Vårdval (M-motion) bifall av kongressen – efter omröstning med minsta möjliga majoritet.

- Familjerådgivning och föräldrautbildning
- Sociala insatsgrupper – (alliansmotion), skriven av kristdemokraterna (bifall)
- Rekrytering av specialistsjuksköterskor
- Elevhälsogaranti.
- Stödåtgärder för elever som har utsatts för mobbning
- Inför AT-tjänstgöring för sjuksköterskor
- Samhällsavtal för en lyckad integration
- SKLs roll för att utveckla den svenska besöksnäringen (bifall)
- Stöd – För att underlätta hälsosamma val – (alliansmotion), skriven av kristdemokraterna (bifall)
- Återinför patientansvarig läkare PAL
- Åtgärder för en förbättrad akutsjukvård
- Valfrihet i välfärdsystemen (alliansmotion, skriven av kristdemokraterna)
- Fler och enklare vägar in i välfärdens yrken– (alliansmotion)
- Teknisk utveckling och FoU (alliansmotion)
- Öppna jämförelser av patienträttigheter (alliansmotion) (bifall)
- Om att underlätta för kommuner att behandla olika utförare lika (alliansmotion)
- Öppna jämförelser för elever och föräldrar (alliansmotion)

Ledningsdagar

- Den 21 januari. Medverkan av Jakob Forssmed, Emma Henriksson och Annika Eclund om den nya politiska situationen efter DÖ. Medv från SKL om kommunernas och landstingens ekonomiska läge samt anförande av Partiordförande Göran Hägglund.
- Den 20 maj. Medverkade gjorde bl.a. Jakob Forssmed som vice partiordförande, Michael Oscarsson info från försvarsutskottet och Lars-Axel Nordell med info från miljö- och jordbruksutskottet. Emma Henriksson gav en aktuell bild av integrationsfrågan i riksdagen och i allmänna debatten. Medverkade gjorde också Nicholas Aujalay ang akutläkare som en specialitet.
- Den 25 november hölls ledningsdagen i riksdagen. Medverkande gjorde partiordförande Ebba Busch Thor förutom Dan Ericsson, utredare av civilsamhället, Jennie Norborg från Vinnova ang sjukvårdens utveckling, Ulla Hamilton från friskolornas riksförbund om situationen för friskolorna och Magnus Ranstorp från försvarshögskolan ang. våldsbejakande extremism.

Aktiviteter under 2015

- Kommun- och landstinspolitiska dagarna genomfördes den 21-22 februari i Örebro. Pga. ”extravalshotet” tidigarelades kommundagarna med en dryg månad. Medverkade gjorde partiordförande Göran Hägglund som hölls sitt sista anförande i ett av partiets största arrangemang. Totalt ca 1000 deltagare

- Kommun- och landstingsledningsdagar, där KF- och LF-gruppledare, Kommunal- och landstingsråd samt politiska sekreterare inbjuds, har genomförts vid tre tillfällen under året. Den 21 jan, 20 maj och den 25 nov, med drygt 80-talet deltagare varje gång. Förutom medverkan från de Kristdemokratiska departementsområdena, partiledning och parti- och riksdagskansli har särskilda inbjudna gäster medverkat. Se ovan under ”ledningsdagar”.

- Den 25-26 mars genomförde SKL så kallad ”skolriksdag”. Under andra dagen höll kristdemokraterna ett partigruppmöte för de kristdemokratiska deltagarna.

- Den 26-27 augusti hölls KLP och SKL-gruppen en kick off på Djurönäset. Nästan 30 deltagare. Fokus var på framtidsfrågor, allt från partiet till integration och sjukvård. Ett tema var också kristdemokraterna och värdeorienteringen. Medverkande gjorde Jakob Forssmed, vice partiordförande, Elisabeth Sandlund, opinionsredaktör tidningen Dagen och Erik Lindfeldt frilansjournalist, Jönköping. Andreas Johansson Heinö, Timbro, Jenni Norborg, Enhetschef Hälsa, Vinnova.

- Under året skickade KLP ut endast ett gruppledarbrev till samtliga registrerade KF-gruppledare och LF-gruppledare. September 2015. Den stora frågan i detta var uppföljning och effektuering av rikstingsbesluten från 2013. Därutöver inbjudan till ledningsdag den 25 nov samt inbjudan till 2016 års kommun- och landstingspolitiska dagar.

Rikstingseffektueringar

Under året har KLP bearbetat samtliga effektueringar som härletts till 2013 års riksting. Ett särskilt PM har sammanställts med uppdrag och förslag till ageranden. Följande uppdrag har sammanställts och gjorts tillgängliga för samtliga kommun- och landstingspolitiker.

- Familjerådgivningen
- Förstärkt föräldrastöd och föräldrautbildning
- Stöd vid separation och skilsmässa
- Minska barngruppernas storlek
- Planera med barnen i fokus
- Giftfri vardag
- Sociala insatsgrupper
- Samverkan med polisen
- Avhopparhjälp
- Förbud mot Bisfenoler i livsmedelsförpackningar, barnleksaker
- Första linjens sjukvård
- Specialläkemedel
- Utveckla missbruks- och beroendevården för kvinnor
- Betald specialistutbildning för sjuksköterskor
- Lärarlönerna
- Fokus på undervisning
- Sommarskola
- Elevers stöd att nå sina mål
- Skolor i utsatta områden
- Läxläsning
- Elevhälsogaranti
- Fysisk aktivitet i skolan

Handläggare

För KLP-rådets och SKL-gruppens arbete finns ett sekretariat. Tommy Bernevång Forsberg har heltidstjänst som kommun- och landstingspolitisk sekreterare.

2.3 Arbetsgrupper

Bryt utanförskapet

21 nov 2014 – 6 nov 2015

Arbetsgruppen bestod av: Jakob Forssmed ordf, Veronica Westergård, Michael Anefur och Emma Henriksson. Till denna grupp adjungerades arbetsmarknadspolitisk talesperson, Desirée Pethrus och socialförsäkringspolitisk talesperson, Roland Utbult.
I och med arbetet med ”policyutveckling - Företagande, jobb och ekonomi” avslutade arbetsgruppen sitt arbete och frågorna hanterades istället inom ramen för det nya projektet.

Besparingsgrupp

21 nov 2014 – 21 aug 2015

Arbetsgruppen bestod av: Aron Modig, ordf, Ebba Busch Thor, Magnus Kolsjö, Anders Sellström och Stefan Attefall.

Revidering av kristdemokraternas stadgar

25 nov 2011 – 8 okt 2015

Arbetsgruppen bestod av: Conny Brännberg, ordf, Erik Nilsson, Anders Ivarsson, Anders Andersson och Sofia Modig.

Revidering av kristdemokraternas principprogram

21 nov 2014 – 8 okt 2015

Arbetsgruppen bestod av: Elisabet Lann, ordf, Per Landgren, Julia Forssmed och Edvard Agrell.

EU-medborgare i Sverige

4 sep 2015 – 25 sep 2015

Arbetsgruppen bestod av: Annika Eclund, ordf, Aron Modig, Andreas Sturesson, Bengt Germundsson, Emma Henriksson och Erik Slottner.

Policyutveckling – vård och omsorg

6 nov 2015 -

Emma Henriksson leder politikutvecklingsarbetet för att se över vård- och omsorgspolitiken.

Policyutveckling - Företagande, jobb och ekonomi

6 nov 2015 -

Jakob Forssmed leder politikutvecklingsarbetet för att se över politiken gällande företagande, jobb och ekonomi.

3.Organisation och utbildning

3.1 Medlemmar

Medlemsantalet den 31 december 2015 var 21 118 vilket är en minskning med 30 medlemmar.

3.2 Distriktsorganisation

Distriktsordföranden och ombudsmän framgår av bilaga 1 (personbilaga)

3.3 Parti- och riksdagskansliet

Parti- och riksdagskansliet leds av partisekreterare Acko Ankarberg Johansson.
Parti- och riksdagskansliet ger partiledningen och riksdagsgruppens ledamöter politiskt stöd och sakkunnigt underlag, tar fram artiklar och annat material för kontakter med media

samt ger viss administrativ hjälp. Kansliet ansvarar också för att besvara brev, mejl och telefonsamtal som kommer till Kristdemokraterna och partiledaren från allmänhet, intresseorganisationer med flera. Kansliet har skött löpande uppgifter kring budgetering, redovisning, uppföljning och bokslut.

En omorganisation gjordes av parti- och riksdagskansliet under 2014 som utvärderades 2015. Efter utvärderingen skapades 4 avdelningar på kansliet istället för 3.

Parti- och riksdagskansli innehåller fyra avdelningar under partisekreterare Acko Ankarberg Johansson.

Partledarstaben Avdelningen leds av Joakim Pettersson och stödjer partiledaren i sitt arbete som partiledare. Enheten arbetar med partiledarens aktiviteter och politikutveckling. Avdelningen innefattar 1 stabschef, 1 presschef 1 chefekonom och 1 politisk sakkunnig.

Kommunikationsavdelningen Avdelningen leds av Mia Widell och ansvarar för kommunikativt stöd till nationell, regional och lokal nivå. Enheten arbetar även med media, kampanjer, omvärldsbevakning och målgruppsbearbetning. Avdelningen består av 1 chef och 3 pressekreterare.

Kommitté- och ledamotsstöd Avdelningen leds av Ola Mårtensson och ansvarar för politiskt stöd till riksdagsgruppens kommittéer och ledamöter. Enheten arbetar med stöd till riksdagsledamöter i utskott och valkrets. De ansvarar även för partiets breda politikutvecklingsarbete, brevsvar och väljarkontakter. Avdelningen består av 1 chef, 7 kommitténandläggare och 1 brevsvarare.

Administration- och organisationsavdelningen Avdelningen leds av Robert Lisborg och ansvarar för utveckling av administrativa processer och system för verksamhetsplanering, uppföljning och utvärdering. Avdelningen arbetar med avtal-, personal-, ekonomi-, löne- och registerfrågor. Enheten ansvarar även för kontorsservice, telefonväxel, IT och lokaler. Utbildning-, seminarie-, och organisationsfrågor handhas av avdelningen. Enheten ansvarar även för Riksting, partifullmäktige, kommun- och landstingsdagar, Almedalen och andra interna och externa arrangemang. Säkerhetsfrågor, kompetensutbildning och internationella kontakter finns även inom avdelningens ansvarsområde. Avdelningen består av 1 chef, 1 sekreterare, 1 nätverkstekniker och administratör, 1 utbildnings- och organisationssekreterare, 1 bokföringskontorist, 1 kommun- och landstingssekreterare och 2 projektledare.

3.4 Organisationsutveckling och utbildningar

Utbildningssatsningarna genomfördes enligt utbildningsplanen där samarbete sker med Studieförbundet Vuxenskolan.

Vårt största evenemang var i vanlig ordning Kommun- och landstingsdagarna i mars. I anslutning till dessa hölls en konferens för lokalavdelningsordförande. Kontakter med lokalavdelningarna har fortsatt under året med konferenser via telefon.

Under året hölls extra riksting i Stockholm där val av ny partiledare genomfördes och ett ordinarie riksting

Som tidigare år hölls regelbundet ombudsmannakonferenser, distriktsordförandekonferenser och kommun- och landstingsledningsdagar.

Utbildningar och större arrangemang

Utbildning för nämndordförande	21 januari
Utbildningsdag för alla anställda	22 januari
Kommun- och landstingsdagar	27-28 mars
Extra riksting	25 april
Riksting	8-11 oktober

4. Politikutveckling och kommunikation

4. 1 Riksdagsgruppen

Kristdemokraternas riksdagsgrupp bestod av 16 ledamöter. Partiet har en ordinarie ledamot och ersättare i vart och ett av riksdagens utskott och i EU-nämnden har några av gruppens ledamöter uppdrag som arbetande ersättare i utskott. I Socialutskottet har partiet ordförandeposten genom Emma Henriksson och i Civilutskottet ordförandeskapet genom Caroline Szyber.

Till styrelsens uppgifter hör bland annat att planera för riksdagsgruppens verksamhet och nominera ledamöter till statliga styrelser, nämnder och utredningar. I början av 2015 utgörs gruppstyrelsen av Emma Henriksson gruppledare, Jakob Forssmed förste vice gruppledare, Mikael Oscarsson andre vice gruppledare, Caroline Szyber och Annika Eclund. Därtill var Göran Hägglund ordförande för riksdagsgruppen. Efter val av ny partiordförande var Ebba Busch Thor ordförande för riksdagsgruppen. Till ny gruppstyrelse valdes Andreas Carlson, gruppledare, Jakob Forssmed, förste vice gruppledare, Mikael Oscarsson andre vice gruppledare, Emma Henriksson, Caroline Szyber och Annika Eclund. Adjungerade till gruppstyrelsens möten är partisekreterare, utvecklings-och kommunikationschef, administrations- och organisationschef, samt vid ekonomiska frågor gruppkassans kassör.

Riksdagsgruppens bedriver under 2015 oppositionspolitik inom ramen för riksdagens arbete. S/Mp-regeringen styr landet med den gemensamma alliansbudget som vann omröstningen i riksdagen hösten 2014 med stöd av Sverigedemokraterna. Under våren lägger regeringen en relativt omfattande vårändringsbudget. Kristdemokraterna lägger en gemensam vårändringsmotion med allianspartierna och en egen ekonomisk vårmotion.

Riksdagsgruppen möts varje tisdag de veckor riksdagen sammanträder. Vid gruppmötena behandlas förslag från regeringen, vilka propositioner partiet ska lägga följdmotioner på och övriga ageranden. Vid behov tas aktuella ärenden i utskotten upp liksom ärenden för behandling i kammaren. Andra aktuella politiska frågor diskuteras, information ges om partiärenden samt genomgång av genomslag i media.

Under våren, sommaren och hösten pågår arbetet med att ta fram partiets första egna budget på tio år. Budgeten delar gemensamma ekonomiska ramar med övriga allianspartier. Utöver budgetmotion lades 5 partimotioner och 86 kommittémotioner. Därtill 157

enskilda motioner. Totalt under allmänna motionstiden lämnade Kristdemokraternas riksdagsledamöter in 239 (321) motioner.

4.2 Partiledarstaben

Avdelningen består av fyra tjänster – stabschef, presschef, chefekonom samt politiskt sakkunnig. Avdelningens uppdrag är att stödja partiledaren i det dagliga arbetet. Det innebär strategisk planering, att hantera frågor från media samt att planera och ta fram underlag inför möten, resor, debatter, intervjuer och politiska utspel. Det handlar även om att medverka i partiets politikutveckling samt att skriva debattartiklar och anföranden. Tjänstemännen i staben deltar även i samtal och samordning med kollegor inom alliansen.

Chefekonomen stöder, utöver partiledaren, också den ekonomisk-politiska talespersonen i arbetet med utveckling av partiets ekonomiska politik och i framtagandet av partiets alternativ till statsbudget.

Partiledarstaben var fullt bemannad från senare delen av hösten. Vid årsskiftet 2015/16 var bemanningen följande: Joakim Pettersson, stabschef, Sarah Hummerdal, presschef, Daniel Liljeberg, chefekonom och Simon Westberg, politiskt sakkunnig.

4.3 Politikutveckling

Under 2015 koncentrerades politikutvecklingsarbetet på riksnivå främst till arbetet med den ekonomiska vårmotionen och budgetmotionen och parti- och kommittémotioner under allmänna motionstiden.
Politikutveckling skedde också i samband med behandlingen av inkomna motioner till rikstinget 8-11 oktober 2015 i Västerås.
Partistyrelsen beslöt att en revidering av principprogrammet skulle genomföras. En arbetsgrupp tillsattes under ledning av Elisabeth Lann. Utkastet beslutades av partistyrelsen, gick ut på remiss två gånger i partiet och fastställdes av rikstinget i Västerås.
I nästa avsnitt framgår några av de områden där partiet utvecklade ny politik.

4.4 Sammanfattning av nya förslag och ståndpunkter som Kristdemokraterna presenterar och driver under 2015.

För att hantera det svåra parlamentariska läge som Sverige hamnat i, samt att Sverigedemokraterna meddelat att partiet skulle rösta på Alliansens budget, presenterade regeringen och allianspartierna i slutet av december 2014 en gemensam överenskommelse – Decemberöverenskommelsen. Överenskommelsen fastlade att den statsministerkandidat som representerar den största partikonstellationen släpps fram vid en omröstning i riksdagen och att en minoritetsregering ska kunna få igenom sin budget. Om det finns en risk för att förslaget skulle falla avstår övriga partier som står bakom överenskommelsen från att delta i omröstningen.
Kritiken mot överenskommelsen ökade under slutet av våren och framför allt under början av hösten. Överenskommelsen kritiserades för att göra oppositionsarbetet irrelevant och uddlöst samtidigt som regeringen upplevdes driva igenom en politik som inte tog några hänsyn till dess svaga parlamentariska stöd. Kristdemokraternas riksting överraskade genom att med stor marginal rösta för att partiet skulle lämna överenskommelsen. Ebba Busch Thor meddelade på en pressträff, efter att ha sammankallat partistyrelsen och efter

kontakter med övriga allianspartier, att Decemberöverenskommelsen med de sex partier som ingick överenskommelsen, hade fallit. Några timmar senare meddelade även övriga allianspartier att de lämnar överenskommelsen, som skulle ha gällt fram till och med valdagen 2022.
Att Decemberöverenskommelsen föll skapade bättre förutsättningar för fler sakpolitiska överläggningar över blockgränsen. Bland annat gjordes en migrationspolitisk överenskommelse och en uppgörelse om åtgärder för terrorbekämpning. Även bostadspolitiska samtal inleddes.
Nedan följer en sammanfattning av viktiga beslut som Kristdemokraterna fattat och som på olika sätt drivs i riksdagsarbetet 2015.

Migration och integration

I december 2014 presenterades nya förslag på migrations- och integrationsområdet som följdes upp med ytterligare förslag i januari 2015. Förslagen fick stor uppmärksamhet och framförallt uppskattades att Kristdemokraterna var det första allianspartі som lyfte frågorna. Förslagen lyftes i Kristdemokraternas ekonomiska vårmotion. Bland annat föreslogs en sänkning av etableringsersättningen och ett nytt etableringsavdrag för att främja nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Partiet föreslog även tillfälliga uppehållstillstånd och kortare väntetider med säkra länder och att dagersättningen till asylsökande som väljer eget boende tas bort, samt åtgärder för att motverka den akuta bostadsbristen.

Under våren följde fler partier, men regeringen kunde inte föreslå några åtgärder. Det skulle dröja ända fram till hösten, efter att flyktingkrisen blivit ett faktum, tills regeringen skulle reagera genom att genomföra överläggningar med allianspartierna som resulterade i en migrations- och integrationspolitisk överenskommelse. I överenskommelsen fick partiet bland annat gehör för kravet på tillfälliga uppehållstillstånd.

Breddad arbetsmarknad

I samband med vårmotionen presenterades nya förslag på skatteområdet för att underlätta för nyanlända som har svårt att få jobb. Partiet föreslog bland annat ett nystartsavdrag – ett förstärkt jobbskatteavdrag – för den som går från långvarig arbetslöshet till jobb, samt ett etableringsavdrag för nyanlända. Till hösten lanserades att stimulera inträde på arbetsmarknaden genom möjligheten att tjäna en halv miljon kronor skattefritt innan man börjar betala skatt.

Åtgärder mot extremism och terrorbekämpning

I Almedalen 2015 presenterade Kristdemokraterna förslag för att stoppa fundamentalism, radikalisering och rekrytering till islamistisk terror. Bland annat föreslogs ett stärkt förebyggande arbete genom Århusmodellen, möjlighet att beslagta pass, möjlighet att döma för landsförräderi, möjlighet till tillfälligt nekat återinträde till Sverige samt åtgärder mot radikalisering på internet och översyn av offentliga bidrag till civila samhällets organisationer.

Under hösten 2015 träffade Kristdemokraterna en uppgörelse med regeringen och övriga allianspartier om vissa åtgärder för att höja beredskapen vid terrordåd samt terrorbekämpning.

Jobb, familj och skola i fokus i budgeten

Den 5 oktober presenterar Kristdemokraterna sin första egna budget på tio år. Större nya satsningar ligger på jobben, Sveriges barnfamiljer och på skolan. För att fler ska jobba lanseras ett förslag om att kunna tjäna upp till en halv miljon kronor innan man behöver börja betala skatt samt höjde lönebidrag. På familjeområdet återfinns reformer för mindre barngrupper i förskola och fritids, ett obligatorium för kommuner att erbjuda vårdnadsbidrag och ökat stöd till de mest ekonomiskt utsatta barnfamiljerna. På skolområdet var de största satsningarna på ett speciallärarlyft och en satsning på nyanländas språkutveckling. Dessutom samlas satsningar på de områden där vi presenterat ny politik hittills under året, inte minst för att möta de stora samhällsutmaningarna med stor migration, icke-fungerande integration och förhöjd terrorhotnivå och en orolig omvärld.

Försvar

Kristdemokraterna drev på för en kraftfull förstärkning av resurserna till försvaret inom ramen för försvarsöverenskommelsen. Tack vare partiets medverkan i försvarsöverenskommelsen stärktes resurserna märkbart, även om partiet gärna sett ett ännu starkare utfall. Satsningen fanns med i Kristdemokraternas budget för 2016. I samband med Folk och försvars konferens i Sälen 2016, där partiledaren medverkade, presenterade partiet även förslag på en förstärkning av det psykologiska försvaret och cyberförsvaret. Partiet fattade också vid rikstinget ett nytt beslut i frågan om Nato, där tinget ställde sig positiva till ett svenskt medlemskap.

4.5 Kommunikation

Efter att Göran Hägglund till valberedningen och därefter på twitter samt en pressträff i riksdagens meddelat sin avgång i januari 2015 ägnades en stor del av partiets kommunikationsresurser åt att stödja en öppen process för att välja ny partiordförande, presidium samt hela partistyrelsen. Arbetet leddes av valberedningens ordförande Chatrine Pålsson Ahlgren. Valberedningen beslutade om processen som bland annat innebar att valberedningen valde huvudkandidater som frågades ut i en av riksorganisationen organiserade utfrågning och därtill ordnade flera distrikt egna utfrågningar.
När valberedningen presenterade ett enigt val av kandidat till partiledarposten koncentrerades kommunikationsinsatserna till att förbereda såväl extra riksting och presentation av den föreslagna partiledaren, Ebba Busch Thor. Ebba Busch Thor, samt övriga presidiet, valdes enhälligt av det extra rikstinget.
Med anledning av att Ebba Busch Thor fick barn den 9 maj representerades partiet av Jakob Forssmed i partiledardebatten i Agenda den 10 maj. Partiledaren var till stor del föräldraledig fram till oktober, med avbrott för sin medverkan i Almedalen.
Det kommunikativa arbetet på kommunikationsavdelningen bedrivs främst inom fem huvudområden; press- och media, sociala medier, internkommunikation, kampanj och krishantering.

Kommundagar

Den 21 och den 22 februari samlades 800 kristdemokrater på partiets Kommun- och landstingspolitiska dagar på Conventum i Örebro. Här höll Göran Hägglund sitt sista tal som partiordförande. Dagarna präglades av samtal inför val av ny partiledare.

Vårkampanj
I samband med Kommun- och landstingspolitiska dagar lanserades en kampanj för bättre integration. Kampanjen byggde på de nya förslag som partiet presenterat i december 2014 och januari 2015. Syftet var både att stärka kunskapen i integrationsfrågor internt och att sprida kännedom om att Kristdemokraterna driver på för en förnyelse av migrations- och integrationspolitiken.
I mitten av maj lanserades också årets kampanjtidning tillika det första provnumret av tidningen Poletik. Kampanjtidningen, 32 sidor, producerades som ett gemensamt projekt mellan tidningen och kansliet.

Teleforum med medlemmar
Partiledare Ebba Busch Thor svarade på medlemmars frågor i samband med ett teleforum i anslutning till att hon valdes som partiledare den 25 april 2015.

Hemsida och sociala medier
Uppdateringar sker ofta varje dag och med fokus på nyhetsmässighet, våra fokusområden och Strategi 2014. Ett omfattande arbete med att öka delningsfrekvens och räckvidd inleddes med fokus på Facebook, twitter och Instagram.

1 maj
Uppsala partidistrikt organiserar traditionsenligt demonstration för familjen där Ebba Busch Thor talar. Resultatet av en opinionsundersökning, beställd av partiet, visar att 76 procent av svenska folket vill att föräldrar själva ska få bestämma hur de fördelar föräldraledigheten.

Almedalen
På Kristdemokraternas dag, tisdagen, höll partiet ett seminarium som handlade om inkludering på arbetsmarknaden. Medverkande var Fraser Nelson, politisk redaktör, The Spectator, Andreas Johansson Heinö, Svend Dahl och Emma Henriksson. Ebba Busch Thor höll pressträff klockan 14.30, samt tal kl 19.00 i parken, där partiet hade aktiviteter under eftermiddagen.

Höstkampanj
I samband med rikstinget i oktober lanserades kampanjen ”Värderingarnas återkomst”. Syftet var att externt visa på vilka grundläggande värderingar som är vägvisande för Kristdemokraterna samt att lyfta vårt fokus på goda värderingar internt. Foldern kompletterades med ett antal dela-bilder. Foldern tog snabbt slut i shopen.

Glöggkampanj
Partiet lyfte återigen frågan om avdragsrätt för gåvor. Regeringen hade då beslutat att ta bort avdragsrätten för gåvor från den 1 januari 2016.

4. 6 Alliansen

Kristdemokraterna utgör Alliansen tillsammans med Moderaterna, Folkpartiet Liberalerna och Centerpartiet. Under 2015 fortsatte samarbetet i olika valda församlingar såsom riksdagen, skilda kommuner och landsting/regioner. Partierna möttes på nationell nivå regelbundet för samordning och avstämning i aktuella frågor. Partiledarna för de fyra

Allianspartierna gjorde gemensamma framträdanden vid några tillfällen. Under Almedalsveckan på Gotland genomfördes gemensamma aktiviteter under en dag.

5. Internationellt

5.1 Politiskt arbete i Europaparlamentet

Lars Adaktusson är sedan Europaparlamentsvalet den 25 maj 2014 kristdemokratisk europaparlamentariker. Han är en del av den svenska delegationen, bestående av KD och M, i EPP-Kristdemokraterna som med 215 ledamöter av 751 är parlamentets största grupp. Lars Adaktusson är ordinarie ledamot av utrikesutskottet och dess underutskott för mänskliga rättigheter samt ersättare i transportutskottet. Lars är stående skuggrapportör för Kosovo och har varit skuggföredragande om lagstiftning gällande konfliktmineraler samt skuggföredragande om radikalisering och jihadism.

Lars Adaktusson har varit författare till ett stort antal utrikespolitiska resolutioner, ofta med fokus på mänskliga rättigheter samt situationen i Mellanöstern respektive Ryssland/Ukraina. Den hittills största framgången i detta arbete var parlamentets stöd för förslaget om att erkänna Islamiska statens folkmord på kristna (kaldéer/syrianer/assyrier), jezider och andra etno-religiösa minoriteter.
Lars Adaktusson är vice ordförande i Afghanistandelegationen och ersättare i delegationen för Bosnien/Hercegovina.

5.2 Internationellt arbete

Partiets internationella verksamhet har främst bedrivits genom de internationella samarbetsorganisationer och nätverk där partiet är medlem.

CDI- IDC Centrist Democratic International

CDI-IDC bildades som Kristdemokratiska Internationalen 1961 i Santiago, Chile. 11 juni 1976 enades medlemmarna i organisationen om ett gemensamt politiskt och ideologiskt manifest. Det gemensamma manifestet är det första som någon politisk international lyckats enas om. Organisationen är idag den näst största internationalen, efter den socialistiska. Kristdemokraterna i Sverige anslöts som fullvärdiga medlemmar 1984. Alf Svensson är sedan 2013 organisationens representant i FN:s råd för mänskliga rättigheter i Genevé och New York. Sofia Damm ingår i CDI:s resolutionskommitté. 2015 tillträdde Andrés Pastrana, tidigare president i Colombia, posten som ordförande för CDI.

EPP

European People´s Party är en sammanslutning av nationella kristdemokratiska/konservativa partier i EU:s medlemsländer och övriga Europa. EPP är det största partiet på Europeisk nivå med över 70 medlemspartier från 40 olika länder.

EPPs kongress hölls i Madrid 21-22 oktober. Partiet representerades av Ebba Busch Thor, Lars Adaktusson, Sofia Damm, Henrik Ehrenberg och Désirée Pethrus som ombud vid kongressen samt Charlie Weimers, Martin Källstrand och Sara Skyttedal som gäster.

Political Assembly
EPP:s "partifullmäktige" fattar beslut om medlemskap, budget och riktlinjerna för EPP:s politik mellan kongresserna. Lars Adaktusson var partiets ordinarie representant och Henrik Ehrenberg är arbetande ersättare. Joseph Daul (Frankrike) är president.

Arbetsgrupper
Det fortlöpande arbetet sker i EPP:s arbetsgrupper där olika politiska områden behandlas. För närvarande finns tre ordinarie arbetsgrupper:
European Policy – Henrik Ehrenberg, ord och Charlie Weimers, ers
Economic and Social Policy - Sara Skyttedal, ord och Charlie Weimers, ers
EPP enlargement and membership – Sofia Damm, ord och Charlie Weimers, ers

6. Kristdemokratiska rörelsen

6.1 Kristdemokratiska Ungdomsförbundet

Verksamhet
KDU är ett förbund som kämpar för det okränkbara människovärdet, starka familjer och personlig frihet. Vi aktiverar ungdomar över hela landet och kampanjar för att sprida den kristdemokratiska värdegrunden. Vi strävar också efter att ge unga kristdemokrater en plattform att växa, så att kristdemokratin fortsatt ska vara stark i framtiden.
KDU:s verksamhet under 2015 har fokuserat på att stärka KDU som organisation. Mycket arbete har lagts ner på att stödja distrikten med kampanjverksamhet och utbildning. Riksorganisationen har också lagt ner mycket arbete på opinionsbildning och förbundet har ytterligare profilerat sig som den tydligaste borgerliga rösten inom svensk ungdomspolitik, inte minst genom förbundsordförande Sara Skyttedals flitiga närvaro i medierna. Under föregående verksamhetsår genomförde KDU en omfattande intern organisationsutredning, som KDU i år har lyckats omsätta på många plan.

Rikskansliet har bestått av förbundsordförande Sara Skyttedal, generalsekreterare Mario Shevchenko och organisationssekreterare Anton Roos(från och med 151001).
Trots ett riksorganisationen inte hade ett kampanjteam under sommaren så ökade KDU med cirka 150 medlemmar under sommaren.

Sara Skyttedal, som omvaldes till förbundsordförande vid riksmötet i Helsingborg 2015, har under året frekvent synts i medier och stärkt sin roll som en tydlig borgerlig röst och KDU:s position som det enda borgerliga ungdomsförbundet i svensk politik. KDU som förbund har fått väldigt mycket uppmärksamhet i den svenska politiska debatten genom riksorganisationens opinionsbildning, inte minst Sara Skyttedals ständiga närvaro i media. Förbundsrådet är sedan 2011 utvecklat till ett större evenemang och kallas ”Frihetsdagarna”. Konceptet bygger på föreläsningar och paneldebatter om frihetstema utifrån olika perspektiv. 2015 arrangerades ”Frihetsdagarna” för femte året i Uppsala. Temat var "Ta inte friheten för given". I samband med Frihetsdagarna hölls ett extra riksmöte för att anta budget och verksamhetsplan för 2016. Ungefär 100 personer deltog vid evenemanget.

KDU har fortsatt att driva kampanjerna: ”Självklart Alliansen... men rösta också borgerligt”. Kampanjen presenteras i tre olika foldrar med rubrikerna ”Självklart arbeta för att förebygga brott... men också rättvisa straff”, ”Självklart sänkt skatt för fler jobb... men också för starkare familjer!” och ” Självklart valfrihet i skolan... men också ordning och reda i klassrummen!”. Detta är frågor som tydligt skiljer ut KDU från de andra alliansförbunden och är relevanta för unga människor i deras vardag. Kampanjen har tagits fram med hjälp av en professionell grafisk designer, Madeleine Blom. Under 2016 kommer en ny kampanj att släppas.

KDU:s riksmöte i Helsingborg

KDU:s femtionde Riksmöte hölls i Helsingborg mellan den 14-16 maj arrangerat av KDU Skåne. Sara Skyttedal valdes till förbundsordförande och Christian Carlsson och Hugo Fiévet valdes till förste vice respektive andre vice ordförande. Ca 53 motioner behandlades och fyra propositioner i KDU antogs. Bl.a att slå ihop förbundsrådet och riksmötet och ha det på hösten istället för sommaren. Ca 130 deltagare var med under riksmöteshelgen totalt.

Organisation och utbildning

En distriktsledningskonferens (ordföranderåd) har anordnats under verksamhetsåret. Den ägde rum i Stockholm. Systemet med fadderdistrikt inom FS är återinfört sedan det avskaffades 2011, där varje enskild ledamot har ett ansvar över flera distrikt vad gäller kampanj och organisatoriskt stöd.

Extern kommunikation

KDU har fortsatt driva den officiella Facebook-sidan genom att ladda upp debattartiklar som medlemmarna har skrivit och även information om pågående aktiviteter och kampanjer. Förbundet har också arbetat med att stärka sin närvaro i traditionella medier och förbundsordförande Sara Skyttedal är synlig i lokala och nationella medier varje vecka. Förbundet har dessutom skapat ett kampanjutskott för att öka förbundets synlighet i sociala medier.

KDU har även deltagit på flertalet större konferenser och seminarium. Bland dessa kan nämnas politikerveckan i Almedalen där förbundsstyrelsen deltog i flertalet seminarier. Förutom förbundsledningens deltagande så fanns även många andra KDU:are på plats. KDU var med och hjälpte till att kampanja på partiets dag i Almedalen och det var mycket uppskattat.
KDU deltog också i Folk och Försvars konferens i Sälen, genom Sara Skyttedal och David Bruhn. David Sikström fanns också på plats för Kristdemokratiska Studentförbundets räkning.

6.2 Kristdemokratiska kvinnoförbundet

Inledning

Kristdemokratiska Kvinnoförbundet bildades 1982 och har idag 1428 medlemmar. Kristdemokratiska Kvinnoförbundets uppgift är att verka för att kvinnor och män skall ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Vi arbetar aktivt för att förbättra kvinnors ställning i samhället och för jämställdhet mellan kvinnor och män. Den kristdemokratiska

idén och ideologin är grunden för arbetet. Organisationen vill intressera, uppmuntra, stödja och skickliggöra kvinnor till insatser i det politiska arbetet i nära samverkan med partiet.

Sammanfattning av året

Kvinnoförbundet har under år 2015 haft fokus på att föra fram kristdemokratisk jämställdhets politik, aktivt delta på riksting och kommun och landstingsdagar, hitta nya arenor att arbeta i samt skrivit och publicerat en rapport om Kvinnors vård och hälsa.

Den 26 maj anordnade vi ett seminarium i Riksdagen om endometrios tillsammans med riksdagsledamoten Désirée Pethrus och Endometriosföreningen. Seminariet var mycket uppskattat och Socialstyrelsen deltog och meddelade samma dag att en förstudie skulle tas fram om endometrios som ska vara klar i december 2015.

Den 14 december var förstudien klar och Socialstyrelsen vill ha ett uppdrag från regeringen att ta fram Nationella riktlinjer ang endometrios. Vi är både glada och stolta över att vi har lyckats komma så långt i arbetet med att ta upp denna viktiga fråga på den politiska dagordningen.

Vi vill rikta ett särskilt tack till Désirée Pethrus som lyft denna fråga i Riksdagen flera gånger.

Utbildning/Kvinnoakademi

Den första av tre tillfällen hölls den 4-6 september i Uppsala. Deltagarna är 10 kvinnor från olika delar av landet som önskar engagera sig mer och vara beredda att ta ett större politiskt ansvar inför nästa mandatperiod. I utbildningen ingår fördjupning i kristdemokraternas ideologi, politiskt kommunikation och ledarskap mm.

Medlemskontakt

Vi har under året gett ut två nummer av medlemstidningen Kvinnokraft. Tidningen ges ut digitalt och ligger även på förbundets hemsida. Tidningen är ett sätt för riksorganisationen att hålla kontakt med medlemmarna. Därutöver har Kvinnoförbundets länsavdelningar haft kontakt med sina egna avdelningsmedlemmar via medlemsträffar, medlemsbrev och seminarier.
Förbundsordförande samt organisationssekreteraren har vi några tillfällen besökt länsavdelningar för idéutbyte och information.
Under året har förbundsstyrelsen ledamöter haft kontakt med sina respektive fadderdistrikt. Förbundet har också kontakt med medlemmar via mejl, telefon, hemsida, facebook och twitter.

Förbundsstyrelsen

Under året har förbundsstyrelsen haft följande sammansättning:
Presidium:
Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Mariefred, Förbundsordförande
Madeleine Blom, Karlstad, 1: e vice ordförande
Maria Nilsson, Trollhättan, 2: e vice ordförande

Ordinarie ledamöter:
Aase Jönsson, Billeberga
Soledad Henriquez, Örnsköldsvik
Eva Wallin, Öckerö
Malin Stadig Lundgren, Markaryd
Monna Ridderström, Hallstahammar

Ersättare:
Camilla Albinsson, Växjö
Ingrid Alander, Danderyd
Katarina Gustavsson, Falun
Britt Westerlind, Stockholm
Rosalie Keller, Drängsmark

Adjungerad:
Erik Nilsson, kassör.

Styrelsen har under år 2015 haft 5 protokollförda sammanträden.

Kansliets personal
Christina Blom Andersson har tjänsten som organisationssekreterare på 100 %.

Årskonferens
18-19 april hölls årskonferens på Sunlight Hotel& spa i Nyköping. Ett 50-tal medlemmar samlades. Temat på årskonferensen var ”Jämställd vård”

Den 17 april inleddes årskonferensen med en seminariedag som förbundet inbjudit till. Ca 40 medlemmar deltog i den. Seminariedagen tema var ” Jämställd vård”.
Föredragshållare var Lena Furmark som talade om ”recept för en jämlik vård. Samt Alexandra Braf som talade om ”Att leva med Endometrios”
Förbundets presidium, Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Madeleine Blom och Maria Nilssonberättade om de olika kapitlen ur den nya rapporten som då var under slutredigering.
KDK Stockholms ordförande Britt Westerlind inspirerade deltagarna med hur man kan arbeta för att värva fler medlemmar och göra förbundet känt i sitt eget län. Seminriedagen avslutades med grupparbeten.

Årskonferensens högtidliga öppnande skedde på lördagen den 18 april med välkomstord av Marie-Louise Forslund Mustaniemi, konferensens värdinna tillika förbundsordförande. Riksdagsledamoten Emma Henriksson höll ett hälsningstal från partiet.
Förutom sedvanliga förhandlingar avseende val av FS, verksamhetsberättelse samt bokslut mm behandlade årskonferensen 10 motioner och två propositioner från förbundsstyrelsen.

Av dessa antogs tre som förbundsmotioner. De handlade om Forced Marrie Unit (FMU), Groaming och Översyn av byggnormer för äldreboenden.

Partistyrelsen
Kvinnoförbundets valda ordinarie ledamot i partistyrelsen har under 2015 varit förbundsordförande Marie-Louise Forslund Mustaniemi. Ersättande ledamot har varit 1: vice förbundsordförande Madeleine Blom. Under året har arbetet i partistyrelsen bland annat handlat om att arbeta för ett välskrivet kapitel om jämställdhet i kristdemokraternas principprogram så väl som att skydda KDKs representation i kristdemokraternas styrelser under stadgerevisionen och bevaka partistyrelsens svar på motioner till rikstinget kring vårt kompetensområde.

Kommun- och landstingspolitiska dagar/Riksting

Vid årets kommun- och landstingsdagar deltog Kvinnoförbundet och hade en egen monter där allt vårt material fanns med. Under rikstinget lanserades KDK:s rapport Kvinnors vård och Hälsa som har fått många positiva omdömen.

Kvinnoförbundets motioner mottogs välvilligt av Rikstinget. Motionerna ang FMU och Översyn av byggnormer antogs och motionen om Grooming besvarades.

Politikerveckan i Almedalen

Kvinnoförbundet fanns representerade av förbundsordförande under Almedalsveckan. Marie-Louise F M deltog bl a i en paneldebatt om sexköpslagen arrangerat av Sveriges Kvinnolobby.

Internationella kontakter

Vi är medlemmar i EPP Women, det europeiska kvinnoförbundet knutet till European People's Party, EPP. Adina Trunk, var vice ordförande fram till kongressen i München den 30 oktober.
Vid kongressen återvaldes Doris Pack till ordförande för ytterligare en mandatperiod.

Ett uttalade gjordes från kongressen angående flyktingsituation och vi lyckade få med en viktig skrivning om kvinnor och barns utsatta situation. Temat för kongressen var Digital Agenda och seminarium hölls på temat.

Förbundsordförande deltog den 16-18 oktober på en konferens i Moldavien som anordnades av Robert Schumann Institut. Deltagarna var 30 kvinnor från Östeuropa och de fick kunskap om hur vi driver jämställdhetsfrågor, organisation och kampanjarbete.

Samverkan

Kristdemokratiska Kvinnoförbundet är en ofta representerad mötespartner i en rad olika organisationer och nätverk.
Kvinnoförbundet är medlemsorganisation i UN-WOMEN, ECPAT Sverige (Barnens rätt mot kommersiell sexuell exploatering), KIC (Kristdemokratiskt Internationellt Center) KSAN och Fistulastiftelsen, GAPF, Sveriges Kvinnolobby samt de andra allianskvinnoförbunden.
Marie-Louise Forslund Mustaniemi är ordinarie ledamot i regeringens Jämställdhetsråd. Britt Westerlind är styrelseledamot i stiftelsen Fistula sjukhuset i Etiopen. Maria Fälth är ledamot i KSAN:s styrelse.

Hemsida, Facebook, Twitter

Kvinnoförbundets hemsida, kd-k.se uppdateras kontinuerligt. Facebook och Twitter har använts flitigt.

Media och opinionsbildning

Under det senaste året har kvinnoförbundet och dess ordförande fått en hel del uppmärksamhet i media. Ordföranden har varit i radiodebatt ang vårdnadsbidraget samt synts i dagspress och sociala medier. Vi har haft artiklar i bl.a. Svenska Dagbladet,

Västerbottenkuriren, Norran, Falukuriren, Tidningen Dagen, Eskilstuna Kuriren, Sörmlands Nyheter

Framåtblick

Kvinnoförbundet kommer att vara mycket aktivt under de kommande åren, då partiet är i opposition. En jämställdhetspolitik med kristdemokratiska värderingar är vår drivkraft. KDK vill också inkludera fler män och driva en aktiv politik för ökad jämställdhet. Ett jämställt samhälle är en angelägenhet för hela befolkningen.
Med det minskade statliga bidraget och minskat bidrag från partiet kommer vi att behöva prioritera våra satsningar på ett klokt och effektivt sätt. Förbundets ambition att skickliggöra kvinnor i det demokratiska arbetet kvarstår dock som en prioriterad verksamhet. Att driva jämställdhetsfrågor både inåt i den kristdemokratiska rörelsen och utåt som opinionsbildare är förbundets viktigaste uppdrag.

6.3 Seniorförbundet

Seniorförbundet (KD Senior), verkar i Sverige och deltar – genom Europeiska Seniorunion-en(ESU) och AGE – även i det europeiska seniorsamarbetet.
Förbundet ser som sin uppgift att – i samarbete med partiorganisationen – främja en kristdemokratisk seniorpolitisk utveckling både för friska och sjuka seniorer samt för seniorer med funktionsnedsättning. Förbundet kan nu genom representation i Kristdemokraternas beslu-tande organ på riks, regional och lokal nivå också verka för att de seniorpolitiska frågorna kommer upp på dagordningen och implementeras.
Organisationen
Under 2015 bedrev förbundet genom sina distrikt, några av dessa med lokalavdelningar, verk-samhet i 14 län: Stockholms stad och län, Uppsala, Östergötland, Örebro, Jönköping, Kalmar, Blekinge, Skåne, Halland, Skaraborg senioravdelning, Värmland, Västmanland, Västerbotten och Norrbotten.

Verksamheten

Förbundets verksamhet har huvudsakligen bedrivits i form av styrelsemöten, medlemsmöten samt offentliga möten med politiska diskussioner och samkväm. Därutöver har i några seniordistrikt förekommit besök på äldreboenden, studiebesök, medlemsutbildning och utflykter. Till detta har kommit – framförallt på central nivå – uttalanden och pressmeddelanden.

I flera seniordistrikt har enskilda medlemmar aktivt deltagit i partiets aktiviteter. Förbundsordföranden har medverkat med seniorkrönikor i tidningen Kristdemokraten samt även besökt ett antal seniordistrikt och medverkat i lokala offentliga möten och interna möten med respektive distriktsledning.

Förbundets internationella samarbete

Genom sitt medlemskap i Europeiska Seniorunionen (ESU), ett associerat medlemsförbund inom European People's Party (EPP), deltar förbundet aktivt i det europeiska seniorpolitiska arbetet.
Förbundsordförande Sture Eriksson har liksom tidigare förbundsordföranden Leif Hallberg deltagit i ESU:s styrelsearbete och fortsatt att agera för ett europeiskt utbyte av

seniorpolitiska idéer och erfarenheter. Den förre som vicepresident i ESU och den senare i sin egenskap av hederspresident i ESU.

Medlemsutvecklingen

Förbundets totala medlemsantal per 31 december 2015 var 1374.
Flera ansatser har de senaste åren gjorts av förbundsledningen för att med utbildning och tips och olika trycksaker söka engagera förbundets distrikt och lokalavdelningar att aktivt värva nya medlemmar.

Ekonomin

Intäkterna utgjordes 2015 av partibidrag (420 tkr), medlemsavgifter (ca.114 tkr) och gåvor (ca.9 tkr).

Seniortinget (Årsmötet) och kringarrangemang

Seniortinget 2015 ägde rum i Landstingshuset, Stockholm den 17 april 2015.
Årsmötet godkände styrelsens förslag till budget och verksamhetsplan för 2015

Förbundsstyrelsen, förbundssekreteraren och förbundskassören

Förbundsstyrelsen har sedan årsmötet 2015 bestått av Sture Eriksson, Umeå (ordf), Sigvard Sundkvist, Örebro (1:e vice ordf), och Elisabet Fridén, Västerås (2:a vice ordf) samt ledamöterna, Åke Berglund, Harmånger, Margareta Ehnfors, Örebro, Agneta Käld, Kil, Karin Lindell, Stockholm, Else-Marie Lindgren, Borås, Ulf Lönnberg, Stockholm, Ing-Marie Nilsson Axelsson, Kristianstad och Jan Erik Ågren, Uppsala.

I förbundsstyrelsens arbetsutskott (AU) har ingått Sture Eriksson (ordf), Sigvard Sundkvist och Elisabet Fridén.

Styrelsen sammanträdde under 2015 tio gånger varav de flesta var telefonmöten med video-stöd.

Antonella Pirrone, Nynäshamn, är anställd på deltid (75 %) som förbundssekreterare och i denna funktion ansvarat för förbundskansliet. Förbundssekreteraren har varit ständigt adjungerad till styrelsen och dess AU. Förbundets kassör under året 2015 var Thomas Nordenstam, Lövånger, som ej ingår i styrelsen, men adjungerats vid behov.

6.4 Studentförbundet

Verksamhet

Kristdemokratiska studentförbundet arbetar för en svensk högre utbildning som är fri, kvalitativ och genererar goda värderingar samt bildade studenter. Vi arbetar även för att studentpolitiken ska uppgraderas och få en tydligare offentlig plats i den politiska debatten. KSF bidrar till detta genom att bilda opinion i media, internt inom partiet samt lokalt på de högre lärosätena i Sverige. Vidare arbetar vi för att de kristdemokratiska värdena ska få ett större inflytande i studentpolitiken, både på lokal- och riksnivå. Vår närvaro på de högre lärosätena, som inrymmer cirka 400 000 studerande, är viktig inför kommande val samt för att värva framtida företrädare till partiet. Slutligen vill förbundet bidra till en vidare idédebatt och fördjupning i vår kristdemokratiska ideologi och filosofi.

Kristdemokratiska studentförbundet har under 2015 fått en till stora delar ny förbundsstyrelse och en ny förbundsordförande vilket inneburit nya prioriteringar, revidering av tidigare arbete och visionsarbete. Årskongressen ägde rum under hösten och majoriteten av verksamheten under året har ägt rum efter den nya styrelsens tillträdande.

Verksamheten har bland annat innehållit politikutveckling med fokus på högskolepolitiken, vi har bland annat deltagit vid kompetensutvecklande seminarier och kurser. Vi har även fördjupat relationerna med andra studentförbund och deltagit på ett flertal studentförbundsaktiviteter. Vidare pågår ett arbete med att ta fram ett nytt kampanjmaterial i anslutning till politikutvecklingen. Ett antal lokalföreningar har i samarbete med andra studentorganisationer och studentförbund på högersidan även gått ihop under gemensam flagg och ställt upp i kårval.

Under året har även två lokala föreningar i Lund och Luleå nystartats, med Örebro näst på tur. KSF har även deltagit i den studentpolitiska debatten genom både debattartiklar och paneldebatter. I samband med KDU:s ”Frihetsdagar” anordnade studentförbundet ett ”Frihetsmingel” som var mycket uppskattat och välbesökt, med dryga 50 närvarande. I höstas var även en resa till Bryssel och Lars Adaktusson med stab inplanerad. Den flyttades dock fram till januari då ett flertal upplevde Bryssel osäkert för stunden.

KSF har också närvarat vid Folk och Försvars Rikskonferens i Sälen samt under Almedalen.
Vi har under året även mött och samtalat om politik med olika organisationer så som SNS, SACO och Svenskt Näringsliv samt påbörjat ett arbete med att ta fram en ny logga.

Förbundsstyrelsen

KSF:s förbundsstyrelse har under verksamhetsperioden haft följande sammansättning:

Presidium:
Förbundsordförande: David Sikström, Stockholm
1:e vice förbundsordförande: Anna Theodossiou, Örebro
2:e vice förbundsordförande: Ryan Jones, Stockholm

Ledamöter:
Marcus Klingborg, Lund
Johanna Patricius, Stockholm
Mimmi Westerlund, Uppsala

Revisor:
Kalle Bäck och Andreas Brager

Förbundsstyrelsens sammanträden

KSF:s förbundsstyrelse, FS, har sedan årskongressen i september haft fyra (4) protokollförda
sammanträden.
KSF:s femtonde årskongress hölls i Landstingshuset i Stockholm den 12 september. David Sikström valdes till förbundsordförande, Anna Theodossiou omvaldes
till 1:e vice förbundsordförande och Ryan Jones, likaså, till 2:e vice förbundsordförande.

6.5 Samhällsgemenskaps Förlag AB

Information om verksamheten

Samhällsgemenskaps Förlags AB ägs av Kristdemokraternas riksorganisation (A-aktier) samt en del lokala partiorganisationer och enskilda (B-aktier).
A-aktierna uppgår till ett nominellt värde av 150 000 kr och B-aktierna till 100 000 kr.
Bolaget har tidningsutgivning som sin huvudsakliga verksamhet.

Verksamhet under året

Tidningen Kristdemokraten har tryckts av V-TAB i Vimmerby som är miljöcertifierat enligt ISO 14001 och utkom med 33 nummer under året. Den 19 augusti bytte tidningen Kristdemokraten namn till Poletik och inriktningen på tidningen ändrades från att vara en nyhetstidning till att bli en opinionsbildande tidning med fördjupande artiklar i magasinsformat. Poletik utkom med 20 nummer. Sammantaget har alltså 53 nummer getts ut under året varav tre var medlemsnummer där olika delar av partiets verksamhet lyfts fram. Utgivningen av medlemsnummer är så planerade att information om och inspiration för olika kampanjaktiviteter passar in i tiden.

TS-upplagan är fastställd till 2 800 ex.

Under året har personella förändringar gjorts. I samband med sista utgåvan av Kristdemokraten slutade Janne Stefanson som Publisher och Marcus Jonsson tillträdde som chefredaktör. Redaktionen har också minskats från tre till två journalister.

Styrelsen har under året 1/1 – 13/3 bestått av Ewa Sundkvist (ordförande), Samuel Sunesson (vice ordförande), Ragnwi Marcelind, Andreas Carlsson, Bo Herou, Robert Lisborg och arbetstagarrepresentant Tommy Wiberg och Agneta Lindell, ersättare. Adjungerad har varit Verkställande direktören/ Publishern, Janne Stefanson.

Ny styrelse valdes 13/3 som bestått av Stefan Attefall (ordförande), Henrik G Ehrenberg (vice ordförande), Johanna Litsgård Lebourne, Mirriam Arrebäck, Claes Waern, Robert Lisborg, Magnus Höij och arbetstagarrepresentant Tommy Wiberg och Agneta Lindell, ersättare.

Auktoriserade revisorer är Roy Eide och Samuel Bjälkemo (ersättare) och lekmannarevisorer är Thomas Nordenstam och Wimar Sundeen.

Ägarförhållanden

Bolaget är majoritetsägt av Kristdemokraterna, org nr 802006-3940, med säte i Stockholm.

6.6 Kristdemokratiskt Internationellt Center, KIC

KIC administrerar den del av det partianknutna biståndet som tillfaller den kristdemokratiska rörelsen och beviljas därutöver andra typer av biståndsanslag. Föreningen bildades 2005 och dess ordförande under 2015 har varit Henrik G. Ehrenberg och Maria Falk Folkegård var generalsekreterare vid inledningen av året. Henrik G. Ehrenberg agerade arbetande ordförande under delar av året och Edvard Agrell rekryterades som ny generalsekreterare och tillträdde i oktober 2015. Under året har KIC

haft åtta heltidstjänster bemannade i centret, med säte på Munkbron i Stockholm och verksamheten omsatte 25 miljoner kronor.

KIC:s styrelse har under året bestått av ordförande och sju ordinarie ledamöter, varav Désirée Pethrus fungerat som vice ordförande, samt sex ersättare. Styrelsen har haft tolv protokollförda möten, årsmöte samt vinterstämma. KIC:s arbete med demokratiutveckling innebär ett aktivt stöd till demokratiska partier, politiker och organisationer verksamma i diktaturer och nya demokratier.

KIC arbetar med att långsiktigt bidra till att utveckla partier närstående den kristdemokratiska ideologin i Östeuropa samt att arbeta för att stärka ungas politiska deltagande oavsett partitillhörighet i tio länder i Afrika. KIC arbetar även med demokratiaktörer på Kuba. KIC:s projektverksamhet har ett särskilt fokus på att motverka diskriminering, utveckla politiskt ledarskap och främja medborgerliga och politiska rättigheter. Centret prioriterar oftast insatser som främjar kvinnors och ungas politiska deltagande.

Under 2015 har all KIC:s verksamhet varit föremål för omprövning, då centrets olika program har löpt ut och en ny programperiod började 2016. Ansökningsarbetet inriktades på fyra större program: PAO 1 (systerpartistödet), PAO 2 (PYPA), Latinamerika och Östeuropa.

KIC är en ideell förening där Kristdemokraterna samt de olika delarna av den svenska kristdemokratiska rörelsen är medlemmar. Som enskild person - och som lokalavdelning eller distrikt - kan man bli medlem i KIC Vänner, som möjliggör insyn i verksamheten, en möjlighet att anmäla sig som potentiell volontär, få information och att ekonomiskt stödja de projekt centret bedriver.

Bilaga 1 – Personbilaga

Partistyrelsen 2013 - april 2015

Partiordförande Göran Hägglund, Jönköping
Förste vice partiordförande Maria Larsson, Gnosjö
Andre vice partiordförande David Lega, Göteborg

Ordinarie ledamöter:

Stefan Attefall, Jönköping
Ebba Busch Thor, Uppsala
Andreas Carlson, Mullsjö
Bengt Germundsson, Strömsnäsbruk
Robert Halef, Södertälje
Emma Henriksson, Stockholm
Peter Kullgren, Karlstad
Sofia Modigh, Stockholm
Ewa Samuelsson, Stockholm
Monica Selin, Sjuntorp
Anders Sellström, Umeå
Ewa Sundkvist, Örebro

Ersättare:

1. Lars Thunberg, Helsingborg
2. Per Landgren, Göteborg
2. Sakarias Winberg, Siljansnäs
4. Jonny Kärkkäinen, Vilhelmina
5. Michael Anefur, Kristianstad
6. Soledad Henriques, Överhörnäs
7. Caroline Szyber, Stockholm
8. Thorbjörn Larsson, Stockholm

Ordinarie:
Kvinnoförbundet
Maria Fälth, Upplands Väsby
KDU
Sara Skyttedal, Stockholm
Seniorförbundet:
Jan Erik Ågren, Uppsala

Ersättare:

Britt-Marie Brynielsson, Kvissleby
Christian Carlsson, Stockholm

Sture Eriksson, Röbäck

Adjungerade:
Acko Ankarberg Johansson - partisekreterare
Martin Kits - partiledarens stabschef
Jakob Forssmed - statssekreterare i samordningen, from okt ekonomisk politisk talesperson
Robert Lisborg – administration och organisationschef
Mia Widell – utveckling- och kommunikationschef
Ola Mårtensson - handläggarchef och biträdande verksamhetschef (t.o.m. okt)
Joakim Pettersson - utvecklingschef (tom okt)
Ulla-Carin Karlsson - sekreterare

Partistyrelsen from april 2015-2017

Partiordförande Ebba Busch Thor, Uppsala
Förste vice partiordförande Jakob Forssmed, Sollentuna
Andre vice partiordförande Emma Henriksson, Nacka

Ordinarie ledamöter:

Lars Adaktusson, Stockholm
Andreas Carlson, Mullsjö
Sofia Damm, Blentarp
Annika Eclund, Tibro
Bengt Germundsson, Markaryd
Soledad Henriquez, Örnsköldsvik
Peter Kullgren, Karlstad
David Lega, Göteborg
Aron Modig, Stockholm
Monica Selin, Sjuntorp
Anders Sellström, Umeå
Caroline Szyber, Stockholm

Ersättare:

1. Lars Thunberg, Helsingborg
2. Erik Slottner, Stockholm
2. Per Landgren, Göteborg
4. Ella Bohlin, Stockholm
5. Behcet Barsom, Örebro
6. Irene Oskarsson, Aneby
7. Michael Anefur, Kristianstad
8. Stig Nyman, Vallentuna

Ordinarie:	**Ersättare:**
Kvinnoförbundet	
Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Mariefred	Madeleine Blom, Karlstad
KDU	
Sara Skyttedal, Stockholm	Christian Carlsson, Stockholm
Seniorförbundet:	
Leif Hallberg, Stockholm	Lars O Molin, Örebro

Adjungerade:
Acko Ankarberg Johansson - partisekreterare
Joakim Pettersson - partiledarens stabschef
Robert Lisborg – administration och organisationschef
Mia Widell – utveckling- och kommunikationschef
Ola Mårtensson - handläggarchef
Diana Ayoub - sekreterare

Distriktsordförande

Stockholm stad	Caroline Szyber
Stockholm län	Maria Fälth
Uppsala län	Mikael Oscarsson
Sörmlands län	Anna Jernemalm
Östergötlands län	Magnus Oscarsson
Jönköpings län	Andreas Carlson
Kronobergs län	Eva Johnsson
Kalmar län	Anders Andersson
Gotland	Sara Lidqvist
Blekinge län	Ann-Louise Trulsson
Skåne	Michael Anefur
Hallands län	Lars Gustafsson
Göteborgs stad	Magnus Berntsson
Västra Götaland södra	Sara Degerman Carlsson
Västra Götaland västra	Roland Utbult
Västra Götaland norra	Peter Johansson
Västra Götaland östra	Annika Eclund
Värmlands län	Elisabeth Kihlström
Örebro	Eva Sundkvist
Västmanlands län	Börje Hultin
Dalarnas län	Torsten Larsson
Gävleborgs län	Rosalie Carlén
Västernorrlands län	Britt-Mari Brynielsson
Jämtlands län	Lillemor Brandum
Västerbottens län	Anders Sellström
Norrbottens län	Leif Gramner
Region Västra Götaland	Magnus Berntsson

Ombudsmän (hela eller delar av året)

Stockholms stad	
Stockholms län	
Uppsala län	Eva von Wowern
Sörmland	Trine Wirén
Östergötlands län	Liselotte Fager
Jönköpings län	Stina Sinclair/Carl Cunningham
Jönköpings kommun	Erik Arnalid
Kronobergs län	
Kalmar län	Madeleine Rosenkvist
Gotland	
Blekinge län	
Skåne	Mattias Grängzell
Hallands län	
Göteborgs stad	Jakob Hallman
Västra Götaland södra	Erik Johansson
Västra Götaland västra	Jakob Hallman
Västra Götaland norra	Erik Johansson
Västra Götaland östra	Erik Johansson
Värmlands län	Erik Nilsson
Örebro län	
Västmanlands län	
Dalarnas län	
Gävleborgs län	
Västernorrlands län	
Jämtlands län	
Västerbottens län	Hans-Inge Smetana
Norrbottens län	

Distriktssammanställning – antal årsmedlemmar per den 31 december 2015

Stockholms stad	1283
Stockholms län	1925
Uppsala län	1046
Sörmland	493
Östergötlands län	1189
Jönköpings län	2213
Kronobergs län	453
Kalmar län	983
Gotland	69
Blekinge	309
Skåne	1660
Halland	643
Göteborgs Stad	553
Västra Götaland västra*	809
Västra Götaland norra*	565
Västra Götaland södra*	429
Västra Götaland östra	747
Värmlands län	499
Örebro län	919
Västmanlands län	497
Dalarna	791
Gävleborgs län	666
Västernorrlands län	613
Jämtlands län	187
Västerbottens län	1008
Norrbottens län	569
Summa	21118

Effektueringslista over beslut tagna vid Rikstinget 2015

Motion	Uppdrag till partistyrelsen	Förslag till beslut
	Kapitel 2 **Demokrati, författning och rättsväsende**	
02:03	Att verka för en grundlig översyn av gällande lagstiftning. Motionens attsats: *Att distriktsstämman ger kristdemokraterna i Stockholms stad i uppdrag att agera för att staden tar ett större och tydligare ansvar för stöd till stadens gode män och förvaltare.*	Effektueras av partidistriktet Stockholms Stad.
02:06	Att utreda möjligheten att i Sverige införa ett nationellt kompetensteam liknande Storbritanniens the Force Marriage Unit (FMU), med ansvar att skydda och hjälpa unga flickor och pojkar i syfte att förhindra barnäktenskap och tvångsäktenskap.	Effektueras av riksdagsgruppen.
02:11	Att vålds- och sexualbrott bestraffas strängare än idag för att bättre stå i proportion till den kränkning som brottsoffret utsatts för. Att lägstanivåerna i straffskalorna för vålds- och sexualbrott skärps för att åstadkomma högre abstrakta straffvärden.	Effektueras av riksdagsgruppen. Effektueras av riksdagsgruppen.
02:14	Att en lagstiftning införs som särreglerar hedersbrott i brottsbalken.	Effektueras av riksdagsgruppen.
02:19	Att verka för en översyn av det offentligas stöd till brottsofferjourer.	Effektueras av riksdagsgruppen och KLP genom initiativ på respektive nivå.
02:26	Att verka för att Sverige snarast börjar kontrollera svenska passinnehavarens i passen lagrade fingeravtrycksuppgifter och ansiktsbilder med den scanningsutrustning som behövs vid passkontroller vid resor över Schengens yttre gräns till och från Sverige.	Effektueras av riksdagsgruppen.
02:27- 02:29	a) Att verka för en utredning av hur svenska medborgare som direkt eller indirekt slåss mot svenska soldater, i Sverige eller utomlands, ska kunna dömas för landsförräderi.	Effektueras av riksdagsgruppen.

	b) Att verka för att möjliggöra temporärt beslagtagande av pass för personer som misstänks planera anslutning till terroristorganisationer utomlands. c) Att verka för ett förstärkt förebyggande arbete mot jihadism i landets kommuner.	Effektueras av riksdagsgruppen. Effektueras av riksdagsgruppen.
02:32	Att verka för att kommunallagen ändras enligt motionens intentioner.	Effektueras av riksdagsgruppen.
02:50	Att rikstinget uttalar att Kristdemokraterna ska lämna decemberöverenskommelsen och att rikstinget uppdrar åt partistyrelsen att påbörja ett arbete för att avveckla decemberöverenskommelsen.	Effektuerat.
	Kapitel 3 **Familj**	
03:01	Att verka för att Socialstyrelsens riktlinjer ändras så att man tar hänsyn till åldersskillnad mellan tilltänkta barn och adoptionssökande istället för, som idag, ålder hos adoptionssökande. Dessutom behöver det bli tydligare i Socialstyrelsens riktlinjer att åldersperspektivet enbart bör utgöra en av flera bedömningsfaktorer.	Effektueras av riksdagsgruppen.
03:02	Att verka för att adoptionsbidraget höjs.	Effektueras av riksdagsgruppen.
03:04	Att verka för att stödet till internationellt adopterade ska ges ökat stöd för att söka sina rötter.	Effektueras av riksdagsgruppen.
03:07	Att verka för ett ökat samarbete mellan svenska myndigheter och andra länders motsvarigheter i syfte att bistå vid faderskapsprövningar.	Effektueras av riksdagsgruppen.
03:17	Att barnbidraget höjs och beskattas som förvärvsinkomst.	Effektueras av riksdagsgruppen.
03:18- 03:20	Att på lämpligt sätt uppmana partiets förtroendevalda att arbeta för att kommunerna erbjuder den barnomsorg som önskas av föräldrarna.	Effektueras av KLP.
	Kapitel 4 **Socialt och migration**	
04:07	Att verka för att även papperslösa asylsökande ska kunna beviljas AT-UND under den tid som asylprocessen pågår.	Effektueras av riksdagsgruppen.
04:08	Att verka för att temporärt införa ett krav på alla kommuner att ta emot flyktingar.	Effektueras av riksdagsgruppen.

04:12	Att verka för att insats 2 (biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för sådan assistans) inom LSS förstatligas.	Effektueras av riksdagsgruppen.
04:17	Att verka för en översyn av socialtjänstlagen.	Effektueras av riksdagsgruppen.
04:18	a) Att se över frågan om socialsekreterare ska fatta det formella beslutet i barnärenden gällande omhändertagande och vårdnads-/boende- och umgängesutredningar samt frågan om att införa legitimation för socialsekreterare. b) Att rikstinget uppdrar partistyrelsen att se över möjligheten att införa legitimation för socialsekreterare.	Effektueras av riksdagsgruppen. Effektueras av riksdagsgruppen.
04:19	Att se över frågan om rätten till tjänstledighet från arbete för den som vårdar anhörig.	Effektueras av riksdagsgruppen.
	Kapitel 5 **Hälso- och sjukvård**	
05:01	Att redan inom nuvarande huvudmannagränser verkar för en ökad nationell samordning och statlig styrning av vården.	Effektueras av KLP och riksdagsgruppen gemensamt.
05:11	Att verka för att endometrios klassas som en folksjukdom.	Effektueras av riksdagsgruppen.
05:17	Att arbeta för samvetsfrihet inom vården i enlighet med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och Europakonventionen.	Effektueras av KLP och riksdagsgruppen.
05:23	Att verka för att pröva frågan om ett nationellt abortregister.	Effektueras av riksdagsgruppen.
	Kapitel 6 **Utbildning och kultur**	
06:03	Att verka för att arbetsmiljölagen ska gälla även i förskolan och i fritidshemmen.	Effektueras av riksdagsgruppen.
06:04	Att verka för att betyg inte ska kunna överklagas.	Effektueras av riksdagsgruppen.
06:09	Att verka för att skolor ska vara skyldiga att erbjuda elever som utsatts för mobbing stöd i syfte att minimera de skador kränkningarna har orsakat honom eller henne, samt att partiets skolpolitiska program uppdateras i enighet med detta och med tydligare skrivningar gällande hur mobbing förebyggs.	Effektueras av riksdagsgruppen och KLP gemensamt.

06:20	Att se över vilka formella akademiska krav som är rimligt att ställa på rektorer, skolledare och skolchefer.	Effektueras av riksdagsgruppen och KLP gemensamt.
06:21	Att verka för att lärosäten använder sig av egna antagningsprocesser anpassade till respektive högskoleutbildning.	Effektueras av riksdagsgruppen.
06:24	Att verka för att införa programmeringslektioner på lika villkor som trä- och syslöjd.	Effektueras av riksdagsgruppen.
06:26	Att verka för att yrkeshögskolan ges ökade anslag för att bereda fler platser och utökat antal utbildningar.	Effektueras av riksdagsgruppen.
06:27	Att se över på vilket sätt det extra tillägget ges, och hur stödet förhåller sig till andra stöd i arbetet med att förbättra stödet till ekonomiskt utsatta barn och barnfamiljer.	Effektueras av riksdagsgruppen.
06:28-06:29	a) Att undersöka möjligheterna till att erbjuda CSN-lån till de elever som tar körkort genom en av transportstyrelsen kontrollerad körskola. b) Att verka för att körskolestudier godkänns av CSN som studielånsgrundande. c) Att möjliggöra CSN-lån för körkortsutbildning. d) Att utreda möjligheterna att uppbära försörjningsstöd alternativt aktivitetsstöd samtidigt som CSN-lån tas för körkortsutbildning.	Effektueras av riksdagsgruppen. Effektueras av riksdagsgruppen. Effektueras av riksdagsgruppen. Effektueras av riksdagsgruppen.
06:30	att verka för att utöka äldres möjligheter att studera akademiskt med CSN-lån.	Effektueras av riksdagsgruppen.
06:32	Att verka för att valideringsprocessen för läkare med utländsk examen snabbas på.	Effektueras av KLP och riksdagsgruppen gemensamt.
06:34-06:39	Att se över frågan om på vilket sätt sjuksköterskor kan få en längre praktisk erfarenhet, där även frågan om ATT-tjänstgöring ingår i översynen.	Effektueras av KLP och riksdagsgruppen gemensamt.
06:40-06:41	Att verka för en utökning av antalet högskoleplatser på audionomprogrammet.	Effektueras av riksdagsgruppen.
	Kapitel 7 **Arbete, företagande och energi**	
07:13-07:14	Att verka för att antalet undantag från turordningsreglerna i LAS utökas till fyra	Effektueras av riksdagsgruppen.

	personer oavsett företagets antal anställda, det vill säga ett dubblat undantag jämfört med i dag.	
	Kapitel 8 **Ekonomi, skatter och pensioner**	
08:11- 08:12	Att verka för att också utfärdsåkning ska vara skattefri friskvårdsförmån.	Effektueras av riksdagsgruppen.
08:27	Att verka för att kreditgivare får bära en större del av risken i samband med krediter utan säkerhet eller med undermålig kreditprövning, genom att t ex se över reglerna för vilka skulder som får lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning.	Effektueras av riksdagsgruppen.
	Kapitel 9 **Regionalt, trafik och bostad**	
09:03	Att verka för att det nya hyressättningssystemet och övriga reformer på hyresmarknaden utvärderas och att om så erfordras åtgärder vidtas för att med ett fortsatt starkt konsumentskydd främja nyproduktion av hyresrätter.	Effektueras av riksdagsgruppen.
09:04	Att se över hur rörligheten på bostadsmarknaden kan förbättras.	Effektueras av riksdagsgruppen.
09:06	Att kommunernas rätt att tvinga fram medfinansiering av boende för byggnation av nya vägar samt att kommunernas skyldighet att orsaka boende onödiga kostnader i och med vattentjänstlagen ses över.	Effektueras av riksdagsgruppen.
09:07	Att länsstyrelsernas som myndighet, åläggs att vid införande eller justering av ett utvidgat strandskydd, alltid skall samråda med berörd kommun och markägare och därvid, så lång möjligt, uppnå konsensus rörande ett utvidgat strandskydd.	Effektueras av riksdagsgruppen.
09:08	Att verka för en utredning där Boverkets normer för fullvärdiga kök i äldreboendes lägenheter omvärderas.	Effektueras av riksdagsgruppen.
09:21- 09:22	Verka för att döva ska få möjligheter att ta taxiförarlegitimation.	Effektueras av riksdagsgruppen.
09:24	Att verka för att en regionreform innebärande att landet indelas i större och färre regioner tar fart.	Effektueras av riksdagsgruppen och KLP gemensamt.
	Kapitel 10 **Miljö och energi**	
10:02	a) Att verkar för en kraftigt minskad vildsvinsstam.	Effektueras av riksdagsgruppen.

	b) Att verkar för ett bättre stöd till näringsidkare som blivit lidande av vildsvinsrelaterade incidenter.	Effektueras av riksdagsgruppen.
10:12	Att verka för en översyn av hur biodlingen kan stödjas och utvecklas i vårt land.	Effektueras av riksdagsgruppen.
	Kapitel 11 **Utrikes och försvar**	
11:06	Att verka för att Svenska statens medverkan i affärsupplägg där motköpsaffärer är en bärande del ska minska för att på sikt upphöra helt, samt att verka för att Sverige internationellt arbetar för att få till stånd överenskommelser som motverkar motköpsupplägg.	Effektueras av riksdagsgruppen.
11:13	Att verka för att Sverige skall ansöka om medlemskap i Nato.	Effektueras av riksdagsgruppen.
11:15	Att Försvarsmakten ges ökade resurser för att tillgodose behovet av avlastningssamtal i grupp redan under pågående insats samt för att se över antalet psykologer på de svenska förbanden.	Effektueras av riksdagsgruppen.

Effektueringslista over beslut tagna vid Rikstinget 2015

Bilaga 1

Motion	Hänskjutna nya frågor från rikstinget	Förslag till beslut
2:19	Magnus Berntsson tilläggsyrkar att verka för en höjning av skadeståndsnivåerna (betraktas som ny fråga, hänskjuts till partistyrelsen).	Effektueras av riksdagsgruppen.
08:11-08:12	Lars-Axel Nordell yrkar att ersätta dagens friskvårdsförmån med en individuell avdragsrätt likt RUT och ROT (Betraktas som ny fråga, hänskjuts till partistyrelsen).	Effektueras av riksdagsgruppen.

Årsredovisning för Kristdemokraterna, riksorganisationen

Räkenskapsåret 2015-01-01 -- 2015-12-31. Org.nr. 802006-3940

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Kristdemokraterna är ett politiskt parti som arbetar för ett demokratiskt samhälle byggt på kristen etik och människosyn. Vårt mål är ett samhälle där friheten att forma sitt eget liv går hand i hand med ansvaret för sin medmänniska. Vi vill bygga ett samhälle som håller samman.

Om verksamheten
Kristdemokraternas riksorganisations bedriver politisk och organisatorisk verksamhet på nationella nivå. Parti- och riksdagskansliet bedriver verksamhet i Gamla stan i Stockholm och i riksdagshuset. Medlemsantalet den 31 december 2015 var 21 118 vilket är en minskning med 30 medlemmar. Partistyrelsen har haft 11 protokollförda sammanträden.

Verksamheten under året
Supervalåret hade nyligen avslutats och ett extra val hade ställts in när partiordförande Göran Hägglund annonserade sin avgång. En stor tacksamhet framfördes från partiet över Göran Hägglunds gärning som inneburit att Kristdemokraterna bland annat varit en del av Alliansregeringen i åtta år och kunnat genomföra många viktiga kristdemokratiska hjärtefrågor. Hägglunds långa tid som förtroendevald i partiet och aktiv i samhällsfrågor inger respekt både internt och externt.

Partiet valde enhälligt Ebba Busch Thor till ny partiordförande i samband med ett extra riksting den 25 april i Stockholm. Det blev också ett nytt presidium och förändringar i partistyrelsen. Med en ny partiledare vid rodret och nyvald partistyrelse inleddes de stora förberedelserna för ordinarie riksting i Västerås. Över 300 motioner från medlemmarna behandlades och nya ställningstaganden gjordes. Rikstinget behandlade också förslag till helt nya stadgar. Det beslutet togs enhälligt vilket innebär att de nya stadgarna redan är i bruk. Dessutom behandlade rikstinget förslag till reviderat principprogram. Sammantaget medförde rikstinget nya stadgar, ett reviderat principprogram och många nya viktiga ställningstaganden i politiska frågor.

Resultat och ställning
Resultatet för de gångna året möjliggör en extra avsättning på 2,4 miljoner kronor till fonder. Kristdemokraterna innehar 1663 aktier utgörande 66,4 % av aktiekapitalet i Samhällsgemenskaps Förlags AB.

	2015	2014	2013
Medlemsantal 31 dec. resp. år	21 118	21 148	20 481
Intäkter, resultat och ställning			
Summa intäkter	38 911 743	59 475 040	40 003 785
Rörelseresultat	7 447 445	-19 981 488	592 190
Resultat efter finansiella poster	7 457 944	-19 697 563	1 106 966
Balansomslutning	17 746 734	11 064 311	30 467 737

Kristdemokraterna, riksorganisationen

RESULTATRÄKNING		2015	2014
Rörelsens intäkter	**Not**		
Medlemsavgifter		1 260 660	1 234 380
Köpta tjänster av distrikten		6 019 815	5 488 734
Statliga bidrag m.m.,	1	28 329 177	32 909 132
Övriga intäkter	2	3 287 521	19 634 361
Gåvor	3	14 570	208 433
Summa intäkter		38 911 743	59 475 040
Rörelsen kostnader			
Externa kostnader	4	13 198 444	55 237 299
Personalkostnader	5	17 961 232	23 887 332
Avskrivning av inventarier		304 622	331 897
Summa rörelsens kostnader		31 464 297	79 456 528
Rörelseresultat		7 447 445	-19 981 488
Resultat från finansiella investeringar			
Finansiella intäkter			
Ränteintäkter		25 499	300 354
Finansiella kostnader			
Räntekostnader		-15 000	-16 428
ÅRETS RESULTAT		**7 457 944**	**-19 697 563**
Disposition av årets resultat			
Förändring reservfond		400 000	-1 019 844
Förändring valfond		7 000 000	-18 837 204
Årets resultat efter disposition av fonder		57 944	159 485

Kristdemokraterna, riksorganisationen

TILLGÅNGAR		2015	2014
Anläggningstillgångar	**Not**		
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	229 728	341 816
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	7	516 630	16 630
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Färdiga varor och handelsvaror		792 467	589 684
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 021 524	3 571 081
Övriga fordringar		530 260	883 550
Förutbetalda kostn, upplupna intäkter		218 665	210 698
Kassa och bank	8	14 437 460	5 450 852
SUMMA TILLGÅNGAR		**17 746 734**	**11 064 311**

EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	9		
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		11 107 844	3 707 844
Balanserat kapital		2 490 019	2 330 534
Årets resultat		57 944	159 485
Summa eget kapital		13 655 807	6 197 863
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		162 316	211 528
Övriga skulder		388 095	500 341
Upplupna kostn o förutbetalda intäkter	10	3 540 516	4 154 579
Summa skulder		4 090 927	4 866 448
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**17 746 734**	**11 064 311**
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kristdemokraterna, riksorganisationen

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR
Årsredovisningen är upprättad enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd och rekommendationer.

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserad på en bedömning av tillgångarnas ekonomiska livslängd.
Datorutrustningar och kontorsmaskiner 3 år

Varulager har värderats enligt lägsta värdets princip, d.v.s. till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.
Fordringar är redovisade till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 1 Statliga bidrag	**2015**	**2014**
Statligt partistöd	12 441 375	12 716 062
Riksdagens partigruppstöd	15 577 800	16 211 717
Statligt informationsstöd i samband med valet	0	3 660 843
Bidrag från org. Sveriges kommuner- o landsting	310 002	320 510
Totalt	**28 329 177**	**32 909 132**

Not 2 Övriga intäkter		
Försäljning internt	448 184	15 523 925
Försäljning externt	398 470	767 300
Kursavgifter	1 253 153	2 085 507
Hyresintäkter	1 187 714	1 257 128
Återvunna avskrivna fodringar	0	500
Återbetalning av moms		
Totalt	**3 287 521**	**19 634 361**

Not 3 Gåvor
Antal gåvogivare är 23 st. Inga gåvor från juridiska personer.

Not 4 Externa kostnader	**2015**	**2014**
Aktieägartillskott till dotterföretaget		
Bidrag till Kristdemokratiska Ungdomsförbundet	900 000	1 400 000
Bidrag till Kristdemokratiska Kvinnoförbundet	180 000	370 000
Bidrag till Kristdemokraterna Seniorförbundet	420 000	601 000
Bidrag till Kristdemokratiska Studentförbundet	0	50 000
Stöd till distrikt	0	103 600
Totalt	**1 500 000**	**2 524 600**

Not 5 Anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter vid årsskiftet

Medelantalet anställda med fördelning på kvinnor och män uppgår till	**2015**	**2014**
Kvinnor	11	10
Män	13	15
Totalt	**24**	**25**

Löner och ersättningar uppgår till		
Styrelsen	1 084 763	144 000
Övriga anställda	11 076 410	16 023 759
Totala löner och ersättningar	**12 161 173**	**16 167 759**
Sociala avgifter enligt lag och avtal	4 168 381	5 352 138
Pensionskostnader	1 355 584	1 739 340
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	**17 685 137**	**23 259 237**

Kristdemokraterna, riksorganisationen

Not 6 Inventarier	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	1 406 158	1 102 042
Årets inköp	192 534	304 116
Försäljningar/utrangeringar	-883 260	0
Omklassificeringar	0	0
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	715 432	1 406 158
Ingående avskrivningar enligt plan	-1 064 342	-732 445
Försäljningar/utrangeringar	883 260	0
Omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar enligt plan	-304 622	-331 897
Utgående ackumulerade avskrivningar	-485 704	-1 064 342
Planeligt restvärde	**229 728**	**341 816**

Not 7 Andelar i koncernföretag
1663 aktier med ett kvotvärde om 100 kr, utgörande 66,4 % av aktiekapitalet i Samhällsgemenskaps Förlags AB. Aktierna upptagna till 10 kr/st.

Eget kapital 2015-12-31 hos Samhällsgemenskaps Förlags AB uppgår till 523 tkr varav aktiekapitalet är 250 tkr. Årets resultat är -591 tkr

Med hänvisning till ÅRL 7:3 upprättas ingen koncernredovisning

Not 8 Kassa och bank
Bankgaranti för lokaler uppgår till 575 000 kr

Not 9 Eget kapital

	Balanserat kapital	Ändamåls-bestämt	Totalt eget kapital
Ingående balans	2 490 019	3 707 844	6 197 863
Utnyttjande av ändamålsbest. medel		0	0
Avsättning		7 400 000	7 400 000
Årets resultat	57 944		57 944
Utgående balans	**2 547 963**	**11 107 844**	**13 655 807**

Förändring av ändamålsbest. medel

	Ingående balans	Utnyttjade medel	Reserverade medel	Utgående balans
Reservfond	3 707 844	0	400 000	4 107 844
Valfond	0	0	7 000 000	7 000 000
Jubileumsfond	0	0	0	0
Summa	**3 707 844**	**0**	**7 400 000**	**11 107 844**

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015	2014
Upplupen semesterlöneskuld inkl soc.avg	2 519 180	2 983 237
Upplupna sociala avgifter	722 637	992 727
Förutbetalda intäkter	50 000	0
Övriga upplupna kostnader	248 699	178 615
	3 540 516	**4 154 579**

Kristdemokraterna, riksorganisationen

Stockholm den 20 maj 2016

Ebba Busch Thor Ordförande	Jakob Forssmed 1:e vice ordf.	Emma Henriksson 2:e v ordf.
Lars Adaktusson	Andreas Carlson	Sofia Damm
Annika Eclund	Marie-Louise Forslund Mustaniemi	Bengt Germundsson
Leif Hallberg	Soledad Henriquez	Peter Kullgren
David Lega	Aron Modig	Monica Selin
Anders Sellström	Sara Skyttedal	Caroline Szyber

Vår revisionsberättelse har avgivits den 3/6 2016

Jan Palmqvist Auktoriserad revisor	Kerstin Rossipal	Wimar Sundeen

REVISIONSBERÄTTELSE

Till rikstinget i Kristdemokraterna

Organisationsnummer 802006-3940

Rapport om årsredovisningen
Vi har reviderat årsredovisningen för Kristdemokraterna för år 2015.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen
Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar
Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalandena
Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Kristdemokraternas finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar
Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat styrelsens förvaltning för Kristdemokraterna för år 2015.

Styrelsens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar
Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande
Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 3 jun. 2016

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

Kerstin Rossipal

Wimar Sundeen

Verksamhetsberättelse 2016

Stabila rötter som klarar förändringar.

Kristdemokraterna har stabila rötter för sin politik. De kristna värderingarna som utgör grund för politiken gör oss stabila även när det blåser friskt. Denna mandatperiod är det nödvändigt att göra förändringar i syfte att öka vårt väljarstöd. Vi har för få väljare. Vi behöver ett ökat väljarstöd för att kunna påverka samhällsutvecklingen i betydande omfattning.
Under 2016 har partiet lagt fast en strategi och beslutat om en valplan för de allmänna valen 2018. Ett arbete som krävt en vilja till förändring och ett omtag i organisationen, kommunikationen och politiken. Vi står fast rotade i kristdemokratin och klarar därför att göra de förändringar som är nödvändiga för att väsentligt öka partiets väljarstöd.

Partiets valanalys gav vid handen att vi ska behålla våra hjärtefrågor, lägga till det som valanalysen kallar måstefrågor och potentialfrågor. Det har resulterat i att partiledningen under hösten 2016 lade fast att vi har fyra prioriterade politiska områden: familj, jobb och ekonomi, vård och omsorg samt trygghet. Det innebär att vi påtagligt ska stärka vår position i det som traditionellt är våra hjärtefrågor familj, vård och omsorg. Vi ska också säkerställa att vi är bra i måstefrågor som jobb och ekonomi, vi ska klarar av att ha svar i potentialfrågor. De sistnämnda har under 2016 starkt berört just trygghetsområden varför det är ett av de prioriterade områdena samtidigt som det nära ansluter till kristdemokratisk profil med det civila samhällets betydelse liksom familjen som den bästa brottsförebyggande faktorn.

Kommunikationsarbetet har också utvecklats och en strategi är beslutad. Där finns kvantitativa mål för hela partiorganisationen som följs upp varje månad också utifrån en kvalitativ aspekt. Organisationen har under 2016 arbetat i enlighet med de nya stadgarna och partidistrikten har medverkat i ett ledarskapsprogram som kommer vara till gagn för hela partiet. Arbetet med att förnya partiets grafiska profil startade i maj och avslutades i april 2017. Det ledde fram till en ny logotype, bibehållen vitsippa som partiets blomma men använd som ett grafiskt element. Den nya grafiska profilen möjliggör en bättre synlighet även i sociala medier genom sin konstruktion som ger oss många funktionella fördelar.

2016 har varit ett år fyllt av hårt arbete i hela organisationen, ett arbete som fortsätter under 2017 för att förbereda oss för valet 2018. Ett nödvändigt arbete om vi ska kunna vända trenden. Vi känner en stolthet över allt gott arbete som gjorts och inspireras av engagemanget i hela rörelsen. Det för oss framåt!

Ebba Busch Thor
Partiordförande

Acko Ankarberg Johansson
Partisekreterare

1. Beredning och beslut

1.1 Riksting

Kristdemokraterna höll riksting i Västerås den 8-11 oktober 2015, nästa kongress hålls i Uppsala 2017.

1.2 Partifullmäktige

Partifullmäktige består av representanter från, distrikt, partistyrelse samt associerade förbund. Ordinarie partifullmäktige hölls den 21 oktober 2016 i Stockholm.

1.3 Partistyrelse

Partipresidiet samt övriga partistyrelseledamöter väljs för en tid av två år.
Partistyrelsen består av tolv ordinarie ledamöter och åtta ersättare.
Ordförandena för de tre associerade förbunden har varsitt ordinarie mandat i partistyrelsen samt en ersättare som utses av respektive förbund.
Partistyrelsens hela sammansättning framgår av bilaga 1 (personbilaga). Partistyrelsen har haft 8 protokollförda sammanträden under året.

1.4 Revisorer

Revisorer from rikstinget 2015:
Jan Palmqvist, auktoriserad revisor, Wimar Sundeen och Kerstin Rossipal.
Ersättare: Per-Olof Hermansson och Peter Ekberg, auktoriserad revisor.

1.5 Valberedning

Valberedning from rikstinget 2015
Ordförande: Chatrine Pålsson Ahlgren
Ordinarie till 2019: Birgitta Södertun, Torsten Larsson och Sara Degerman-Carlsson och valda till 2017: Magnus Oscarsson, Ewa Samuelsson, Michael Stjernström.
Ersättare till 2019: Mia Frisk och Birgitta Nordvall och valda till 2017: Bo Rudolfsson, Magnus Ramstrand.

2. Utskott, fasta råd och arbetsgrupper

2.1 Verkställande utskottet

Verkställande utskottet (PSVU) ansvarar för den kontinuerliga ledningen av partiets verksamhet samt förbereder ärenden som ska föreläggas partistyrelsen.
PSVU består av: Ebba Busch Thor (ordförande), Jakob Forssmed, Emma Henriksson, Lars Adaktusson, Andreas Carlson, Peter Kullgren och Monica Selin.
Adjungerade: Partisekreterare Acko Ankarberg Johansson, Stabschef Joakim Pettersson (tom okt), Stabschef Daniel Liljeberg (from okt), kommunikationschef Mia Widell, administration och organisationschef Robert Lisborg, handläggarchef Ola Mårtensson och sekreterare Diana Ayoub.

2.2 Kommun- och landstingspolitiska rådet (KLP)

Vid partistyrelsens sammanträde i mars 2015 valdes ett nytt Kommun- och Landstingspolitiskt råd. Rådet består av 11 ledamöter och leds av Peter Kullgren, ordförande och kommunalråd i Karlstad.

Ledamöter i rådet har varit: Peter Kullgren, ordf, Karlstad, Birgitta Södertun, vice ordf, Helsingborg, Monica Selin, Trollhättan, Bengt Germundsson, Markaryd, Andreas Sturesson, Jönköping, Marie Litholm, Haninge, Elisabeth Kihlström, Karlstad, Anders Selltsröm, Umeå, Erik Slottner, Stockholm, Ella Bohlin, Stockholm och Anna-Karin Klomp, Uppsala

Rådets uppgifter är bland annat att:

- samråda med och utveckla kontakten med partikansliet och den övriga partiorganisationen
- samråda med och utveckla kontakten med riksdagsgruppen och de kristdemokratiska departementen
- ha ett övergripande ansvar för att SKL-gruppens arbete fungerar
- ansvara för planering och genomförande av de årliga kommun- och landstingspolitiska dagarna
- ansvara för planering och genomförande av så kallade kommun- och landstingsledningsdagar 2-4 gånger per år (inbjudna Kommun-landstings/regionråd, gruppledare och politiska sekreterare)
- ansvara för central utbildning för ledande kommun- och landstings/regionpolitiker i olika ämnen
- vara en resurs för de regionala råden samt för den regionala utbildningen av kommunpolitiskt förtroendevalda – t.ex. genom att vara medverkande eller ha programförslag
- verka för uppbyggnad av regionala råd så långt möjligt
- vara en resurs för att hjälpa de lokala företrädarna som på olika sätt får problem i majoritets- och oppositionssamarbetet.
- kalla till gruppmöten för kristdemokratiskt förtroendevalda vid t ex Skolriksdag, Äldreriksdag, Sabokonferens och andra liknande nationella arrangemang där partigruppmöten arrangeras för kommunalt förtroendevalda
- utveckla den kristdemokratiska politiken i kommuner och landsting/regioner genom att t.ex. ta fram rapporter och faktablad och ge råd i aktuella frågor och sprida goda exempel.

SKL-gruppen

För det gemensamma arbetet i Sveriges Kommuner och Landsting – SKL, har partiet en partigrupp som bestått av 16 direkta uppdrag inom SKLs beredningar, delegationer eller förbundsstyrelse. Därutöver har partiet drygt 10-talet indirekta uppdrag genom SKL. Dessa ledamöter kallas/inbjuds till i genomsnitt ett gruppmöte varje månad.

Gruppledare för SKL-gruppen är Monica Selin, som ordinarie ledamot i förbundsstyrelse med Bengt Germundsson som bitr gruppledare.

SKL-gruppen träffas till gruppmöte i princip varje månad i samband med förbundets beredningssammanträden. För 2016 var det nio tillfällen var av en var en kick off den 13-14 september. Vid dessa gruppmöten har förutom sedvanliga ärenden för beredningarna också tagits upp aktuella sakpolitiska frågor där vi som parti har behov av att stämma av frågorna och ge en färdriktning. Exempel på sådana frågor har varit

den stora regionfrågan som avhandlats under året, demokratiutredningen miljömålsberedningen, LSS och assistansfrågan, miljömålsfrågor, skolkommissionen etc.

Särskilda medverkande har under året varit
- Vid varje gruppmöte har representanter från parti- och riksdagskansli deltagit för diskussion och överläggningar. Partiordförande Ebba Busch Thor har vid flertalet tillfällen tillsammans med partisekreterare Acko Ankarberg Johansson, gruppledare Andreas Carlsson och socialutskottets ordförande Emma Henriksson medverkat vid gruppmöten under året.
- Håkan Brynielsson, samordnare för regionfrågan på SKL, vid ett par tillfällen.
- Desirée Pethrus, ang LSS-utredningen (jan)
- Mikael Anefur, led i ref gruppen för demokratiutredningen (mars)
- Irene Oscarsson, miljömålsberedningen (mars)
- Samuel Höglind, våp-motion (april)
- Penillla Gunther, nationell flyplatsstrategi (maj)
- Fredrik Hardt, pressavdelningens arbete (maj)
- Annika Eclund, ang skolkommittionens förslag (maj)
- Mikael Oscarsson, ang NATO-frågan maa SKL-gruppens besök till NATO (maj)
- Emma Henriksson, ang assistansfrågan (nov)

Utöver dessa har partiets representanter från riksdagsgruppen och partiledningen medverkat vid samtliga tillfällen. Samverkan mellan Riksdagsgruppen och SKL-gruppen fungerar på ett bra sätt, med informationsutbyte i samband med SKL-gruppens möten.

Vid gruppmötena förs anteckningar som ledamöterna har tillgång till via den gemensamma mappen på intranätet Navet.

Mandatperioden för SKL-gruppen är fram till SKLs valkongress mars 2019.

Studieresa
SKL-gruppen och KLP (tillsammans med en grupp från Södertäljer) gjorde den 22-24 maj en studieresa till Bryssel. På programmet stod
- Besök på EU:s regionkommittén med presentation om dels kommitténs arbete men också om EPP-gruppens arbete. Medverkande gjorde bl.a Gunilla Sandberg Fèvre-Burdy.
- Besök på EPP:s huvudkontor där Christian Kremer, biträdande generalsekreterare ansvarig för politikutveckling gav en aktuell rapport om läget i Europa.
- Svenska ständiga representationen med bl.a inforation om Eus strukturfonder, medverkan av bl.a informationschef Charlotta Ericsson.
- Självklart också besök på EU-parlamentet med träff och samtal med vår EU-parlamentariker Lars Adaktusson och hans team.
- Som avslutning gjordes besök på NANO-högkvarteret där biträdande myndighetschef Andreas Tuvesson gav information.

Kick off
Den 12-13 september genomfördes en Kick Off med SKL-gruppen och KLP.
Fokus på dagarna var kristdemokraternas strategi inför valet 2018. Bl.a medverkande Torsten Lindström, konstult på Rud Pedersen. I övrigt var partisekreterare Acko

Ankarberg Johansson och kommunikationschef Mia Widell med som medverkande.

Ledningsdagar

- Den 20 januari. Medverkan ang regionfrågan av indelningskommittén Barbro Holmberg och Kent Jansson. Vidare från MHF om arbetet med alkobommar och alkoholtester. Ewa Samuelsson ang utredningen ”Boständer för äldre”. Där utöver ang medicinsketiska frågor, socialpolitiska, skolpolitiska frågor.
- Den 8 juni. Partiordförande Ebba Busch Thor deltog. Bettina Kashefi, chefekonom på SKL presenterade ekonomiska läget för kommuner och landsting. Håkan Brynielsson, projektledare för SKL i regionfrågan gav en lägesrapport. Därutöver ang omställning från sjukhusvård till primärvård. Medv av Anette Nilsson Region Jönköpings län, kostnaderna för hyrbemanning. Medv av Lotta Christoffersson på arbetsgivarpolitiska avdelning SKL. Bostadspolitiken. Medv av Caroline Szyber, ordf civilutskottet. Peter Kullgren samt Camilla Brodin
- Den 5 oktober. Partiordförande Ebba Busch Thor inledde dagen. Därutöver många partikopplade frågor, ang jämlik hälsa, hyrbemanningen, familjerapporten, miljörapporten och aktuella skolpolitiska frågor. Därutöver medverkade Jan Olofsson, projektledare för Integration, försörjning, arbete i Karlstad.

I anslutning till ledningsdagarna har också deltagarna erbjudits att kunna ha särskilda träffar och informationsmöte med riksdagsgruppens tre kommittéer. Detta har varit mycket uppskattas och nyttjats av mer än hälften av deltagarna varje gång.

Aktiviteter under 2016

- Kommun- och landstinspolitiska dagarna genomfördes den 8-9 april i Västerås. Som vanligt kom i det närmaste 1000 deltagare. Under dagarna erbjöds många storplena föreläsningar och därtill 23 seminarier. Som en ny del i arrangemanget var fem av seminarierna så kallade ”tre-stegs-arr” som innebar att man först hade kort presentation i plenum, sedan seminarium med externa medverkande och därefter internt workshop för att mejsla ut politiken. Därutöver arrangerades också Open Space, ett ”organiserat kaos” där deltagarna på plats hade att välja aktivitet. Utöver partiordförande Ebba Busch Thors medverkan var Anders Ekholm från institutet för framtidsstudie en av de huvudmedverkande. Medverkade gjorde också Ruben Schuster från CDU och Junge Union Deutschlands

- Kommun- och landstingsledningsdagar, där KF- och LF-gruppledare, Kommunal- och landstingsråd samt politiska sekreterare inbjuds, har genomförts vid tre tillfällen under året. Den 20 jan, 8 juni och den 5 okt, med drygt 80-talet deltagare varje gång. Förutom medverkan från de Kristdemokratiska departementsområdena, partiledning och parti- och riksdagskansli har särskilda inbjudna gäster medverkat. Se ovan under ”ledningsdagar”.

- Den 20-21 september genomförde SKL så kallad ”äldreriksdag”. Under andra dagen höll kristdemokraterna ett partigruppmöte för de kristdemokratiska äldrepolitikerna. Medverkade gjorde bl.a äldrenämndens ordförande Cecilia Hjort Attefall. Under gruppmötet bestämdes att öppna ett internt äldrenätverk på Facebook. Cecilia svarar för denna. Alla KD-politiker med uppdrag inom äldreområdet är välkomna att vara med i detta nätverk.

- Den 12-13 september genomfördes en Kick Off med SKL-gruppen och KLP. Fokus på dagarna var kristdemokraternas strategi inför valet 2018. Bl.a medverkande Torsten Lindström, konstult på Rud Pedersen. I övrigt var partisekreterare Acko Ankarberg Johansson och kommunikationschef Mia Widell med som medverkande.'

- Under året skickade KLP ut endast ett gruppledarbrev till samtliga registrerade KF-gruppledare och LF-gruppledare. juni 2016. Bl.a tog följande upp:
    - Vallagen, nya regler
    - Reviderad arbetsordning för KF-grupperna, med andra ord de nya stadgarna för partiet
    - SKLs äldreriksdag den 20-21 september i Älvsjö
    - Kulturpolitiskt nätverk
    - Kommundagarna 2017

Rikstingseffektueringar
Under året har KLP bearbetat de effektueringar som åligger KLP från rikstinget 2015. Effektueringarna återfinns i den gemensamma sammanställningen.

Handläggare
För KLP-rådets och SKL-gruppens arbete finns ett sekretariat. Tommy Bernevång Forsberg har heltidstjänst som kommun- och landstingspolitisk sekreterare.

2.3 Arbetsgrupper

Policyutveckling – vård och omsorg
6 nov 2015 -
Emma Henriksson leder politikutvecklingsarbetet för att se över vård- och omsorgspolitiken.

Policyutveckling - Företagande, jobb och ekonomi
6 nov 2015 -
Jakob Forssmed leder politikutvecklingsarbetet för att se över politiken gällande företagande, jobb och ekonomi.

Politikutveckling – Miljö
18 mars 2016 – 26 aug 2016
Lars Thunberg leder en arbetsgrupp som ska utveckla partiets miljöpolitik. De ska komma med förslag som kan användas i höstens budgetmotion i riksdagen. I gruppen ingår:
Lars Thunberg
Lars-Axel Nordell
Liza-Maria Nordin
Iréne Oskarsson
Björn-Owe Björk
Bengt-Olof Lorentzon
Ulrika Hoff

Politikutveckling - Familjepolitik
18 mars 2016 – 26 aug 2016

Aron Modig leder den familjepolitiska gruppen som också ska ta fram förslag inför höstens budgetmotion. I gruppen ingår:
Aron Modig
Amanda Agestav
Andreas Sturesson
Bengt Germundsson
Emma Henriksson
Veronica Kerr
Andreas Ardenfors
David Winks

3.Organisation och utbildning

3.1 Medlemmar

Medlemsantalet den 31 december 2016 var 21 148 vilket är en minskning med 736 medlemmar.

3.2 Distriktsorganisation

Partidistriktsordföranden och partiombudsmän framgår av bilaga 1 (personbilaga)

3.3 Parti- och riksdagskansliet

Parti- och riksdagskansliet leds av partisekreterare Acko Ankarberg Johansson. Parti- och riksdagskansliet ger partiledningen och riksdagsgruppens ledamöter politiskt stöd och sakkunnigt underlag, tar fram artiklar och annat material för kontakter med media samt ger viss administrativ hjälp. Kansliet ansvarar också för att besvara brev, mejl och telefonsamtal som kommer till Kristdemokraterna och partiledaren från allmänhet, intresseorganisationer med flera. Kansliet har skött löpande uppgifter kring budgetering, redovisning, uppföljning och bokslut.

Parti- och riksdagskansli innehåller fyra avdelningar under partisekreterare Acko Ankarberg Johansson.

Partledarstaben Avdelningen leds av Peter Kullgren och Daniel Liljeberg och stödjer partiledaren i sitt arbete som partiledare. Enheten arbetar med partiledarens aktiviteter och politikutveckling. Avdelningen innefattar 1 stabschef, 1 planeringschef, 1 sekreterare, 1 presschef 1 chefekonom och 1 politisk sakkunnig.

Kommunikationsavdelningen Avdelningen leds av Mia Widell och ansvarar för kommunikativt stöd till nationell, regional och lokal nivå. Enheten arbetar med media, kampanjer, sociala medier, internkommunikation, och omvärldsbevakning. Avdelningen består av 1 chef och 3 pressekreterare.

Det kommunikativa arbetet bedrivs främst inom fem huvudområden; press- och media, sociala medier, internkommunikation, kampanj och krishantering.

Kommitté- och ledamotsstöd Avdelningen leds av Ola Mårtensson och ansvarar för politiskt stöd till riksdagsgruppens kommittéer och ledamöter. Enheten arbetar med stöd till riksdagsledamöter i utskott och valkrets. De ansvarar även för partiets breda politikutvecklingsarbete, brevsvar och väljarkontakter. Avdelningen består av 1 chef, 7 kommittéhandläggare och 1 brevsvarare.

Administration- och organisationsavdelningen Avdelningen leds av Robert Lisborg och ansvarar för utveckling av administrativa processer och system för verksamhetsplanering, uppföljning och utvärdering. Avdelningen arbetar med avtal-, personal-, ekonomi-, löne- och registerfrågor. Enheten ansvarar även för kontorsservice, telefonväxel, IT och lokaler. Utbildning-, seminarie-, och organisationsfrågor handhas av avdelningen. Enheten ansvarar även för Riksting, partifullmäktige, kommun- och landstingsdagar, Almedalen och andra interna och externa arrangemang. Säkerhetsfrågor, kompetensutbildning och internationella kontakter finns även inom avdelningens ansvarsområde. Avdelningen består av 1 chef, 1 nätverkstekniker och administratör, 1 utbildnings- och organisationssekreterare, 1 bokföringskontorist, 1 kommun- och landstingssekreterare och 2 projektledare.

3.4 Organisationsutveckling och utbildningar

Utbildningssatsningarna genomfördes enligt utbildningsplanen där samarbete sker med Studieförbundet Vuxenskolan.

Vårt största evenemang var i vanlig ordning Kommun- och landstingsdagarna i mars. I anslutning till dessa hölls en konferens för valledare.

Som tidigare år hölls regelbundet partiombudsmannakonferenser, partidistriktsordförandekonferenser och kommun- och landstingsledningsdagar.

Utbildningar och större arrangemang

Utbildningsdag för alla anställda	12 januari
Utbildning för nomineringskommiteórdförande	21 januari
Regionala utbildningar	21 januari + 28 januari
Kommun- och landstingsdagar	7-8 april

4. Politikutveckling och kommunikation

4. 1 Riksdagsgruppen

Kristdemokraternas riksdagsgrupp bestod av 16 ledamöter. Partiet har en ordinarie ledamot och ersättare i vart och ett av riksdagens utskott och i EU-nämnden har några av gruppens ledamöter uppdrag som arbetande ersättare i utskott. I Socialutskottet har partiet ordförandeposten genom Emma Henriksson och i Civilutskottet ordförandeskapet genom Caroline Szyber.
Under 2016 utgjordes gruppstyrelsen av Andreas Carlson, gruppledare, Jakob Forssmed, förste vice gruppledare, Mikael Oscarsson andre vice gruppledare, Emma Henriksson, Caroline Szyber och Annika Eclund. Därtill var Ebba Busch Thor ordförande för riksdagsgruppen. Adjungerade till gruppstyrelsens möten var under 2016 partisekreterare, handläggarchef tillika sekreterare för riksdagsgruppen, kommunikationschef, administrations- och organisationschef, stabschef för partiledaren samt vid ekonomiska frågor gruppkassans kassör.

Riksdagsgruppen möts varje tisdag de veckor riksdagen sammanträder. Vid gruppmötena behandlas förslag från regeringen, vilka propositioner partiet ska lägga följdmotioner på och övriga ageranden. Vid behov tas aktuella ärenden i utskotten upp liksom ärenden för behandling i kammaren. Andra aktuella politiska frågor diskuteras, information ges om partiärenden samt genomgång av genomslag i media. Riksdagsgruppens bedrev under 2016 oppositionspolitik inom ramen för riksdagens arbete. Budgeten delar gemensamma ekonomiska ramar med övriga allianspartier. Totalt lämnade Kristdemokraternas riksdagsledamöter in 217 motioner under allmänna motionstiden. I dessa 217 räknas partiets budgetmotion, 4 partimotioner och 85 kommittémotioner samt 127 enskilda motioner.

4.2 Partiledarstaben

Avdelningen består av tre tjänster – stabschef/chefekonom, presschef, samt politiskt sakkunnig. Avdelningens uppdrag är att stödja partiledaren i det dagliga arbetet. Det innebär strategisk planering, att hantera frågor från media samt att planera och ta fram underlag inför möten, resor, debatter, intervjuer och politiska utspel. Det handlar även om att medverka i partiets politikutveckling samt att skriva debattartiklar och anföranden. Tjänstemännen i staben deltar även i samtal och samordning med kollegor inom alliansen.

Stabschef/chefekonomen stöder, utöver partiledaren, också den ekonomisk-politiska talespersonen i arbetet med utveckling av partiets ekonomiska politik och i framtagandet av partiets alternativ till statsbudget.

Under större delen av 2016 var Sarah Hummerdal, som är presschef, föräldraledig. Pressekreterare åt partiledaren har under perioden har varit dels Mia Widell, dels Ofelia Namazova Venneman.

I oktober lämnade Joakim Pettersson tjänsten som stabschef och Daniel Liljeberg vikarierade från och med då.

Vid årsskiftet 2016/17 var bemanningen följande: Daniel Liljeberg, vikarierande stabschef/Chefekonom, Ofelia Namazova Venneman vik pressekreterare, och Simon Westberg, politiskt sakkunnig.

Utöver staben stöds partiledaren sedan maj 2017 av en planeringschef och biträdande partisekreterare som planerar interna och externa aktiviteter och har ett ansvar för partiledarens kontakter med partiet.

4.3 Politikutveckling

Under 2016 fokuserades politikutvecklingsarbetet på riksnivå till arbetet med den ekonomiska vårmotionen, budgetmotionen och parti- och kommittémotioner under allmänna motionstiden samt till att arbeta fram två politiska rapporter.

4.4 Sammanfattning av nya förslag och ståndpunkter som Kristdemokraterna presenterar och driver under 2015.

Partistyrelsen beslutade under året att framöver prioritera politikutveckling inom fyra politiska områden. Dessa områden är familj, jobb och äldres ekonomi, trygghet samt vård och omsorg.
Under året har Kristdemokraterna och partiets ledande företrädare argumenterat för behovet av en gemensam alliansbudget samt att Kristdemokraterna är tydliga i sin ambition att byta regering.
Nedan följer en sammanfattning av viktiga beslut som Kristdemokraterna fattat och som på olika sätt drivs i riksdagsarbetet 2016.

Vårbudgetmotionen
I vårbudgetmotionen ”Tillit och framtidstro” 2016 föreslog Kristdemokraterna en omfattande satsning på Polisen. Totalt omfattade satsningen 2 600 poliser och civilanställda till 2020, så att vi både får fler som utreder och förebygger brott. Det behövs fler poliser som är synliga i folks vardag.

Vidare lanserade Kristdemokraterna i 2016 års vårbudget en avveckling av arbetsmarknadsutbildningarna och flera arbetsmarknadsstöd för att istället införa introduktionsanställningar samt fler platser inom yrkesvux. Dessutom föreslog kristdemokraterna slopandet av effektskatten på kärnkraft som hotar industrin, tillväxten och jobben.

Även införandet av en reell äldreboendegaranti, var ett av de centrala förslagen. Reformen syftar till att beslutet att flytta till ett särskilt boende, trygghetsboende eller äldreboende helt ska vara den enskildes. Kristdemokraterna vill dessutom införa vårdserviceteam som avlastar vårdpersonalen från de arbetsuppgifter som är viktiga men som inte kräver vårdutbildning.

Budgetmotionen
I Budgetmotionen ”Tillit och trygghet” presenterades förslag för att få fler i arbete och möjliggöra fler jobb, särskilt för dem som står långtifrån arbetsmarknaden. Kristdemokraterna föreslog, utöver det redan i vårbudgetmotionen presenterade förslaget om introduktionsanställningar, att unga, nyanlända och de som kommer i arbete efter en lång arbetslöshet eller sjukskrivning ska få dubbelt jobbskatteavdrag. Förstärkningar för barnfamiljernas och pensionärernas ekonomi fokuseras i budgetmotionen. För barnfamiljerna gäller det ett jobbskatteavdrag på 500 kronor per månad för alla föräldrar som förvärvsarbetar, höjd barndel i bostadsbidraget och en barnomsorgspeng för föräldrar som vårdar sina egna barn upp till tre års ålder.
I budgetmotionen 2016 föreslog Kristdemokraterna höjt bostadstillägg för pensionärer med 500 kronor för ensamstående och 300 kronor för sammanboende samt sänkt skatt så att pensionärsinkomster upp till 14000 beskattas på samma vis som arbetsinkomster normalt gör. För äldre som arbetar föreslogs sänkning av arbetsgivaravgiften (särskild löneskatt för äldre) med 6,15 procentenheter och dubbelt jobbskatteavdrag från 64-års ålder för förvärvsarbetande äldre.
Inom områdena polis, vård och äldrevård föreslog Kristdemokraterna stora kvalitetssatsningar i verksamheten och viktiga tillskott för personalsatsningar. Förslagen syftade till att såväl polisen, sjukhusvården som äldrevården på kort sikt ska få möjlighet att anställa fler medarbetare så att utbildad personal kan lägga mer tid på det man är utbildad för.

Politiska rapporter
Kristdemokraterna tog under 2016 fram en familjepolitisk rapport med en rad reformer som har som övergripande mål att utöka barnfamiljers handlingsutrymme. Flera av reformerna är det endast Kristdemokraterna som driver. Reformerna syftar till att ge föräldrar möjlighet till mer tid med barnen, uppvärdera föräldraskapet, utökad möjlighet att kombinera familjeliv och arbetsliv, förbättrad ekonomisk situation för de mest utsatta barnfamiljerna, fler barnomsorgsalternativ och ökad kvalitet i barnomsorgen, stärkt pension för föräldrar som går ner i arbetstid för att vara hemma med sina barn.
Rapporten ”Miljöpolitik med förvaltarskap – Det ska vara lätt att göra rätt” antogs också av partistyrelsen under hösten 2016 och innehåller miljöpolitiska förslag som Kristdemokraterna driver. Rapporten uppmärksammar betydelsen av långsiktighet i politiken och fokuserar på politiska förslag såsom grön skatteväxling, minskade utsläpp av koldioxid och partiklar från trafiken, solenergi, fossiloberoende, en effektivare resursanvändning, tillgången till rent vatten och hållbar livsmedelsförsörjning.

Övrig politikutveckling
Dokumenten ”Tillit och gemenskap – förslag för att förbättra integrationen” och ”Åtgärder mot näthat” arbetades fram under året samt förslaget att ta bort skillnaden i beskattning av löntagare och pensionärer.

4.5 Kommunikation

Arbetet inriktades under året på att ge svar och lösningar i aktuella frågor i samhällsdebatten, så som migration, integration, försvar och terror, samt vara en stark röst i kristdemokratiska hjärtefrågor, som vård och familj. Under hösten förstärktes fokus på de fyra områden som partistyrelsen beslutat att partiet ska lyfta; familj, jobb, vård och trygghet.

I dagliga mediegenomgångar och morgonmöten bestäms den mediala agendan samt vad partiet ska lyfta på sociala medier. En stor del av arbetet utgör att stödja arbetet med debattartiklar, intervjuer, förberedelser inför medieframträdanden, pressmeddelanden, pressträffar, ramartiklar och bildhantering. Under hösten inleddes ett arbete med att förnya partiets grafiska profil tillsammans med reklambyrån Falck.

Hemsida, sociala medier och e-brev
Uppdateringsfrekvensen ökade och fokus läggs på externt publicerat material, våra fokusområden i enlighet med Strategi 2018. Arbetet med att öka delningsfrekvens och räckvidd fortsatte med fokus på Facebook, twitter och Instagram.

Ofta görs två till tre inlägg på Facebook och fler på twitter, samt närvaro på Instagram. Ett ökat fokus och utbildningssatsningar har gjorts på filmproduktion.

Pressekreterarna sköter även partiets hemsida, veckovisa nyhetsbrev, interninformationen på Navet och produktion av kampanjmaterial och kampanjtidning, varumärkesvård.

Under hösten intensifierades elektroniska internkommunikationen med veckovisa nyhetsbrev till partiaktiva och medlemsbrev i Apsis, som också möjliggör feed back i form av enkäter till medlemmar.

Folk och försvar
Ebba Busch Thor deltog i Folk och Försvars konferens i Sälen. Här lanserade hon bland annat förslag om ett stärkt cyberförsvar 10-12 januari.

Kommun- och landstingspolitiska dagar 2016
Den 8 och 9 april samlades Kristdemokraterna på partiets Kommun- och landstingspolitiska dagar i Västerås. Ebba Busch Thor höll tal på fredagen, samt pressträff. Partiet presenterade förslag för en bättre vård, bland annat förslag om vårdserviceteam.

Vårkampanj
Partiet tog fram en kampanjtidning Vardagsliv med fokus på goda värderingar, frihet och medmänsklighet som var färdig att beställa i samband med Kommundagarna. Behovet av jobb för en fungerande integration.

Vårmotion
Den 27 april presenterade partiet sin vårmotion "Tillit och framtidstro". Här lyfte partiet sina satsningar på en bättre arbetsmarknad, med introduktionsanställningar och reformerad arbetsförmedling och arbetsmarknadspolitiska program, satsning på polis och terrorbekämpning, samt vårdserviceteam. Förutom pressträff med Ebba Busch Thor och Jakob Forssmed skickades omfattande material ut i partiet att agera lokalt på.

1 maj
Efter att partiets första maj-dag i många år arrangerats i Uppsala, tog Östergötland över och arrangerade dagen i Linköping. Ebba Busch Thor talade, tillika Lars Adaktusson.

Almedalen
På Kristdemokraternas dag, onsdagen, höll partiet ett seminarium på temat ”Att bygga tillit”. Hur ser ett bostadsområde ut som främjar tillit mellan människor? Gängkriminalitet i utsatta områden och rekrytering till våldsbejakande islamistgrupper är två utmaningar för vårt samhälle. Hur ser framgångsrikt förebyggande arbete ut? Medverkande var bland andra Andreas Carlson, gruppledare och rättspolitisk talesperson Caroline Szyber, ordförande i Civilutskottet och bostadspolitisk talesperson.

Busch Thor höll pressträff klockan 14.30, samt tal kl 19.00 i parken, där partiet hade aktiviteter under eftermiddagen. I talet lyftes bland annat vilka goda värderingar vi vill ska bygga vårt gemensamma samhälle. Debattartikel på morgonen fokuserade på behovet av god integration och förslag om ett asylprogram med både fokus på språk, värderingar och arbetskrav.
Partiet släppte också en ny film om familjens betydelse som kördes innan talet i parken och på sociala medier.

Nationell kampanjdag 12 september
Partiets företrädare uppmanas att besöka företag, eller praktisera, på ett företag och lyfta våra förslag för fler jobb, bl. a introduktionsanställningar.

Budgetmotion och kampanj

I samband med att partiet presenterade sin budgetmotion 3 oktober ”Tillit och trygghet” lanserades flera nya förslag i media. Ebba Busch Thor, Aron Modig och Emma Henriksson skrev om våra nya familjepolitiska förslag på Expressen Debatt.

Ebba Busch Thor, Jakob Forssmed och Désirée Pethrus skriver på GP Debatt om vårt arbetsmarknadspaket för fler jobb. Ebba Busch Thor och Jakob Forssmed skrev på DN debatt om sänkt skatt för pensionärer. (Senare i December föreslog partiet en helt slopad pensionärsskatt). Ebba Busch Thor släppte i SVT Rapport nya förslag om sänkt skatt för föräldrar.

Den 3 oktober startade också partiets höstkampanj med fokus på goda värderingar och familjens betydelse. Parti- och riksdagskansliet tog fram foldern ”Vill du också leva i ett tryggare Sverige?” som utdelningsmaterial.

Partiledardebatter i Agenda
29 maj och 9 oktober hölls partiledardebatter i Agenda. Stort fokus i sociala medier och bra genomslag i media.

Partiledartal vid partifullmäktige
Partifullmäktige 21 oktober användes för första gången för bredare extern kommunikation. Partiledaren höll tal med fokus på familj, värderingar och nätmobbning. Intresset från media blev stort. Förslag mot näthat- och nätmobbning lanserades.

För att även lyfta det nya familjepolitiska program som partiet antog i början av hösten trycktes även en ny familjepolitisk folder ”Låt familjerna bestämma själva”. Familjefilmen från Almedalen klipptes om och användes igen, med de nya förslagen inkluderade.

Glöggkampanj
Partiet lyfte återigen frågan om att stoppa näthat och trakasserier. Flygblad och ramartiklar togs fram för användning runtom i partiet.

5. Internationellt

5.1 Politiskt arbete i Europaparlamentet

Lars Adaktusson är sedan Europaparlamentsvalet den 25 maj 2014 kristdemokratisk europaparlamentariker. Han är en del av den svenska delegationen, bestående av KD och M, i EPP-gruppen som med 215 ledamöter av 751 är parlamentets största grupp. Om arbetet under 2015 handlade om att komma in i arbetet, och etablerade nätverk, har 2016 mer handlat om leverans. I februari 2016 antog Europaparlamentet en resolution författad av Kristdemokraterna och Lars Adaktusson om att erkänna Islamiska statens folkmord på kristna (kaldéer/syrianer/assyrier), jezider och andra etno-religiösa minoriteter. Situationen för kristna i mellanöstern stod under hela 2016 överst på agendan, och ett antal studiebesök i regionen genomfördes. Uppföljning skedde i form av seminarier, opinionsbildning och talarkvällar. Som EPPs talesperson för EU:s relation med Kosovo förhandlar Lars Adaktusson också årligen Europaparlamentets framstegsrapport rörande Kosovo, så även 2016. Situationen i Kuba, Iran och Eritrea har också varit föremål för parlamentarisk aktivitet från Adaktussons sida, inom ramen för hans plats i parlamentets utrikesutskott. Vallöften om att stå upp för subsidiaritetsprincipen har också prioriterats, såväl

opinionsbildningsmässigt som parlamentariskt. En subsidiaritetsrapport släpptes i juli 2016.

5.2 Internationellt arbete

Partiets internationella verksamhet har främst bedrivits genom de internationella samarbetsorganisationer och nätverk där partiet är medlem.

CDI- IDC Centrist Democratic International
CDI-IDC bildades som Kristdemokratiska Internationalen 1961 i Santiago, Chile. 11 juni 1976 enades medlemmarna i organisationen om ett gemensamt politiskt och ideologiskt manifest. Det gemensamma manifestet är det första som någon politisk international lyckats enas om. Organisationen är idag den näst största internationalen, efter den socialistiska. Kristdemokraterna i Sverige anslöts som fullvärdiga medlemmar 1984. Alf Svensson är sedan 2013 organisationens representant i FN:s råd för mänskliga rättigheter i Genevé och New York. Sofia Damm ingår i CDI:s resolutionskommitté. 2015 tillträdde Andrés Pastrana, tidigare president i Colombia, posten som ordförande för CDI.

EPP
European People´s Party är en sammanslutning av nationella kristdemokratiska/konservativa partier i EU:s medlemsländer och övriga Europa. EPP är det största partiet på Europeisk nivå med över 70 medlemspartier från 40 olika länder.

EPPs kongress hölls på Malta den 29-30 mars. Partiet representerades av Lars Adaktusson, Sofia Damm, Charlie Weimers och Désirée Pethrus som ombud vid kongressen samt Sara Skyttedal, Dag Elfström och Edvard Agrell som gäster. Partiet hade skrivit två resolutioner, om förföljelsen av kristna samt om Kuba, som röstades igenom.

Political Assembly
EPP:s "partifullmäktige" fattar beslut om medlemskap, budget och riktlinjerna för EPP:s politik mellan kongresserna. Lars Adaktusson var partiets ordinarie representant och Sofia Damm är arbetande ersättare. Joseph Daul (Frankrike) är president.

Arbetsgrupper
Det fortlöpande arbetet sker i EPP:s arbetsgrupper där olika politiska områden behandlas. För närvarande finns tre ordinarie arbetsgrupper:
European Policy – Sofia Damm, ord och Charlie Weimers, ers
Economic and Social Policy - Sara Skyttedal, ord och Charlie Weimers, ers
EPP enlargement and membership – Edvard Agrell, ord och Charlie Weimers, ers

6. Kristdemokratiska rörelsen

6.1 Kristdemokratiska Ungdomsförbundet

Verksamhet
KDU är ett förbund som kämpar för starkare familjer, personlig frihet, socialt ansvar och ett tryggare Sverige. Vi aktiverar ungdomar över hela landet och kampanjar för att

sprida den kristdemokratiska värdegrunden. Vi strävar också efter att ge unga kristdemokrater en plattform att växa, så att kristdemokratin fortsatt ska vara stark i framtiden.

KDU:s verksamhet under 2016 har fokuserat på att stärka KDU som organisation. Mycket arbete har lagts ner på att stödja distrikten med kampanjverksamhet och utbildning. Riksorganisationen har också lagt ner mycket arbete på opinionsbildning, vi har tagit fram två stycken nya kampanjer och förbundet har fortsatt att profilera sig som det borgerliga alternativet till höger i svensk politik.

Rikskansliet har bestått av förbundsordförande Sara Skyttedal (till och med 161031, därefter Christian Carlsson), generalsekreterare Mario Shevchenko och organisationssekreterare Anton Roos.

Riksorganisationen deltog under sommaren på två olika festivaler med ungdomar. Nyhemsveckan och Europakonferensen. Respektive kampanj varade under en helg vardera och resulterade i 110 st. nya medlemmar. Kampanjerna bedöms därmed ha varit framgångsrika med önskvärt resultat.

Sara Skyttedal har under året avverkat sitt sista år som förbundsordförande. Hon har också, precis som tidigare år, frekvent synts i medier och stärkt sin roll som en tydlig borgerlig röst och KDU:s position som det enda borgerliga ungdomsförbundet i svensk politik. KDU som förbund har fått väldigt mycket uppmärksamhet i den svenska politiska debatten genom riksorganisationens opinionsbildning, inte minst med Sara Skyttedals ständiga närvaro i media. Under slutet av året har Christian Carlsson valts till ny förbundsordförande. Den första tiden har till stor del ägnats åt artikelskrivande i KDU:s profilfrågor samt sammansvetsning av den nya förbundsstyrelsen.

År 2016 fyllde KDU 50 år. Detta firades bland annat genom att anordna ett 50-årsjubileum. Firandet var uppdelat i två skilda event och dagar. Det första ägde rum fredagen den 20 maj för alumni-medlemmar samt nuvarande framstående medlemmar bland förbunds- och distriktsledningar. En middag och fest har ägt rum med fokus på gamla minnen. Det andra eventet ägde rum lördagen den 21 maj och var öppet för samtliga medlemmar. Först har föreläsningar ägt rum under dagen i landstingshuset och på kvällen har det anordnats en festmiddag med efterföljande aktiviteter såsom frågesport och tävlingar. Ca 60 personer deltog första kvällen och ca 85 den andra dagen.

KDU har fortsatt att driva de gamla kampanjerna i väntan på de nya. Dessa har bland annat innefattat ”Självklart”-kampanjerna från valrörelsen. Under slutet av 2016 tillkom de två nya ”Varken feminist eller islamist” och ”Välkommen till Sverige?”.

KDU:s riksmöte i Kalmar
KDU:s femtioförsta Riksmöte hölls i Kalmar mellan den 29-31 oktober arrangerat av KDU Kalmar. Christian Carlsson valdes till förbundsordförande och Martin Hallander och Hedvig Åkesson valdes till förste vice respektive andra vice ordförande. 62 motioner behandlades och två manifest om skatter respektive arbetsmarknad antogs. Ca 130 deltagare var med under riksmöteshelgen totalt.

Organisation och utbildning
Två ordföranderåd har anordnats under verksamhetsåret. Det ena anordnades i centrala Stockholm under mars månad där fokus låg på samverkan och spetsutbildning

för distriktets ledningar och det andra ägde rum i samband med riksmötet. Systemet med fadderdistrikt har fortsatt och varje förbundsstyrelseledamot har haft som ansvar att besöka sitt distrikt minst 2 gånger per år och hålla ett extra öga på dess verksamhet. Regionala utbildningar har återkommit som event i främst syfte att försöka spara pengar och samtidigt sprida aktiviteterna över landet. Regionala utbildningar ägde rum på tre platser runt om i landet, i södra, mellersta och norra Sverige. Ca 60 personer har deltagit totalt vilket var något under förväntningarna. Däremot har kostnadsbiten motsvarat budget.

Extern kommunikation
KDU har vidare drivit den officiella Facebook-sidan genom att publicera debattartiklar och lägga ut information om pågående aktiviteter och kampanjer. Kampanjutskottet har fortsatt sitt arbete och haft en central roll i produktionen av kampanjbilder och liknande. Det har också genomförts ansträngningar för att mer kontinuerligt uppdatera på Instagram och Twitter. Man har dessutom arbetat med att stärka sin närvaro i traditionella medier och förbundsordförande Sara Skyttedal hade 2016 fortsatt flest mediaträffar av alla företrädare för de politiska ungdomsförbunden. Förbundsstyrelsen och lokala företrädare har kontinuerligt skrivit debattartiklar i nationell och lokal press. Aktiviteten har pendlat mellan svag och hög under året. Christian Carlsson har under slutet av året skrivit mycket debattartiklar för att etablera sig som ny förbundsordförande och höja sin profil i media.
KDU har deltagit på flertalet större konferenser och seminarium. Bland dessa kan nämnas politikerveckan i Almedalen, där förbundsstyrelsen deltog i en stor mängd seminarier. Förutom förbundsledningens deltagande så fanns även många andra KDU:are på plats. KDU bistod med kampanjinsatser på partiets dag i Almedalen. KDU deltog också på Folk och Försvars rikskonferens i Sälen.

6.2 Kristdemokratiska kvinnoförbundet

Inledning
Kristdemokratiska Kvinnoförbundet bildades 1982.
Kristdemokratiska Kvinnoförbundets uppgift är att verka för att kvinnor och män skall ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Vi arbetar aktivt för att förbättra kvinnors ställning i samhället och för jämställdhet mellan kvinnor och män. Den kristdemokratiska idén och ideologin är grunden för arbetet. Organisationen vill intressera, uppmuntra, stödja och skickliggöra kvinnor till insatser i det politiska arbetet i nära samverkan med partiet.

Sammanfattning av året
Kvinnoförbundet har under år 2016 haft fokus på att föra fram kristdemokratisk jämställdhetspolitisk och deltagit på riksting och kommun- och landstingsdagar. Målet har varit att stärka organisationen genom bildandet av nya länsavdelningar och engagera fler medlemmar. Vi har publicerat ett antal artiklar och särskilt lyft integrationsfrågan ur ett kvinno- och jämställdhetsperspektiv.

Utbildning/Kvinnoakademi
Kvinnoakademin hölls den 13-14 februari i Nyköping genomföras i Bryssel som. Deltagarna har varit 10 kvinnor från olika delar av landet som önskat engagera sig mer och beredda och ta ett större politiskt ansvar inför nästa mandatperiod. I utbildningen ingick fördjupning i kristdemokraternas ideologi, politiskt kommunikation och ledarskap mm.

Medlemskontakt
Vi har under året haft ordförandebrev ungefär varannan månad. Dessa har skickats via mejl och lagts upp på hemsidan. Förbundsordförande, 2.vice förbundsordförande samt organisationssekreteraren har vi några tillfällen besökt Gävleborg, Skåne, Västerbotten, Kalmar län och Västernorrland för idéutbyte och information.
Under årets har KDK startat nya länsavdelningar i Örebro län, Kalmar län och Södermanlands län.
Förbundet har också kontakt med medlemmar via mejl, telefon, hemsida, facebook och twitter.

Förbundsstyrelsen
Under året har förbundsstyrelsen haft följande sammansättning:
Presidium:
Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Mariefred, Förbundsordförande
Madeleine Blom, Karlstad, 1: e vice ordförande
Eva Wallin, Öckerö, 2: e vice ordförande

Ordinarie ledamöter:	*Ersättare:*
Aase Jönsson, Billeberga	Ingrid Alander, Danderyd
Camilla Albinsson, Växjö	Rosalie Keller, Drängsmark
Britt Westerlind, Stockholm	Annelie Gredander, Östersund
Monna Ridderström, Hallstahammar	Ann Hedberg Balkå, Järfälla
Malin Stadig Lundgren, Markaryd	Eva-Mai Mineur Tynong, Söderhamn

Madeleine Blom avgick i juni
Ingrid Alander avgick i augusti
Eva-Mai Mineur Tynong avgick i augusti

Adjungerad:
Erik Nilsson, kassör.

Styrelsen har under år 2016 haft 9 protokollförda sammanträden.
Kansliets personal
Christina Blom Andersson har tjänsten som förbundssekreterare på 100 %.

Årskonferens
15-17 april hölls årskonferens i Karlstad. Ett 50-tal medlemmar samlades. Temat på årskonferensen var systerskapstanken/solidaritetsprincipen.

Den 15 april inleddes årskonferensen med en seminariedag som förbundet inbjudit till, ca 40 medlemmar deltog i den.
I anslutning till årskonferensen har förre kassören Anna-Lena Henriksson tilldelats förbundets ”Margareta-pris”.
Årskonferensens högtidliga öppnande skedde på lördagen den 16 april med välkomstord av Peter Kullgren, kommunalråd (KD) Peter betonade de associerade förbundens viktiga uppgift att driva frågorna framåt.
Landstingsrådet Elisabeth Kihlström(KD) berättade om arbetet i landstinget i Värmland.
Marie-Louise Forslund Mustaniemi underströk i sitt tal tankarna om systerskap och att vi måste våga stå för våra värderingar och att “ingen syster ska hållas tillbaka, ingen ska lämnas efter”. Det är vårt ansvar att arbeta för att alla kvinnors fri- och rättigheter blir tillgodosedda.

Under konferensen informerade Bitten Brynielsson och Britt Westerlind om Fistulasjukhuset i Etiopien.

Partistyrelsen
Kvinnoförbundets valda ordinarie ledamot i partistyrelsen har under 2016 varit förbundsordförande Marie-Louise Forslund Mustaniemi. Ersättande ledamot har varit 1: vice förbundsordförande Madeleine Blom och efter hennes avgång 2 v ordförande Eva Wallin.

Kommun- och landstingspolitiska dagar/Riksting
Vid årets kommun- och landstingsdagar deltog Kvinnoförbundet och hade en egen monter där vårt material fanns med och vi värvade medlemmar.

Politikerveckan i Almedalen
Kvinnoförbundet fanns representerade av förbundsordförande och förbundssekreteraren under Almedalsveckan. Marie-Louise F M deltog bl. a på seminarier och paneldebatt om hederskultur och hedersförtryck och seminarium om barnäktenskap.

Internationella kontakter
Den 5-8 maj deltog förbundsordförande samt 1 v förbundsordförande tillsammans med Cristina Bernevång, Ulricehamn, Britt Westerlind och Ingrid Alander från länsavdelningen i Stockholms stad och län på Nordisk konferens med kristdemokratriska kvinnor på Färöarna. Där diskuterades utvecklingen av jämställdhet och kristdemokrati de nordiska länderna
Förbundsstyrelsens arbetsutskott träffade förbundsstyrelsen för KD Naiset i Helsingfors i maj i samband med vår Kick-off.

Samverkan
Kristdemokratiska Kvinnoförbundet är en ofta representerad mötespartner i en rad olika organisationer och nätverk.
Kvinnoförbundet är medlemsorganisation i UN-WOMEN, ECPAT Sverige (Barnens rätt mot kommersiell sexuell exploatering), KIC (Kristdemokratiskt Internationellt Center) KSAN och Fistulastiftelsen, GAPF mfl. Marie-Louise Forslund Mustaniemi är ordinarie ledamot i regeringens Jämställdhetsråd. Britt Westerlind är styrelseledamot i stiftelsen Fistula sjukhuset i Etiopen. Maria Fälth är ledamot i KSAN:s styrelse.
Media och Sociala medier
Kvinnoförbundets hemsida, kd-k.se uppdateras kontinuerligt. Facebook och Twitter har använts flitigt.
Under det senaste året har kvinnoförbundet och dess ordförande fått en hel del uppmärksamhet i media. Ordföranden har varit i SVT debatt och diskuterat pornografi på nätet. Vi har haft artiklar i bl.a. Dagens Nyheter, Sydsvenska dagbladet, Västerbottenkuriren, Norran, Falukuriren, Tidningen Dagen, Eskilstuna Kuriren, Sörmlands Nyheter

Framåtblick
Kvinnoförbundet kommer att vara mycket aktivt under de kommande åren, då partiet är i opposition. En jämställdhetspolitik med kristdemokratiska värderingar är vår drivkraft. KDK vill också inkludera fler män och driva en aktiv politik för ökad jämställdhet. Ett jämställt samhälle är en angelägenhet för hela befolkningen. Förbundets ambition att skickliggöra kvinnor i det demokratiska arbetet kvarstår som en prioriterad verksamhet. Att driva jämställdhetsfrågor både inåt i den

kristdemokratiska rörelsen och utåt som opinionsbildare är förbundets viktigaste uppdrag.

Avslutning
Det arbete som sker inom Kvinnoförbundet syftar till att stärka kvinnors ställning och visa solidaritet med dem som behöver vårt stöd både i Sverige men också i andra länder.

Det ideella engagemanget inom Kvinnoförbundet är starkt.
Tack vare ett stort engagemang ute i våra länsavdelningar har vi lyckats nå ut med våra frågor såväl i media som bland väljare. Därmed har vi också nått ett av våra mål som är att synas externt för att göra Kvinnoförbundet och partiet känt i vidare kretsar.

Förbundsstyrelsen vill avslutningsvis tacka alla engagerade medlemmar för de insatser som har gjorts under det gångna verksamhetsåret.

6.3 Seniorförbundet

Allmänt
Seniorförbundet (KD Senior) verkar runtom i Sverige och deltar – genom Europeiska Seniorunionen(ESU) och AGE – även i europeiskt seniorsamarbete. Förbundet ser som sin uppgift att i samarbete med partiorganisationen främja en god utveckling av den kristdemokratiska politiken, i första hand äldrepolitiken och då för såväl friska som sjukdomsförsvagade seniorer samt för äldre personer med funktionsnedsättning.

Genom sin representation i Kristdemokraternas beslutande organ på riks, regional och lokal nivå kan för-bundet aktivt verka för att de seniorpolitiska frågorna kommer upp på dagordningen och implementeras i de politiska programmen. Förbundet vill genom sitt lokala och regionala arbete även erbjuda tillfällen till en god samvaro med seniorpolitisk profil för äldre kristdemokrater.

Organisation
Under 2016 bedrev förbundet verksamhet i elva distrikt, några av dessa med lokalavdelningar: Stockholms stad och län, Uppsala län, Östergötlands län, Jönköpings län, Kalmar län, Region Skåne, Hallands län, Skaraborgs län (senioravdelning), Värmlands län, Västmanlands län och Norrbottens län. I två län, Väster-bottens län och Örebro län, har distriktsverksamheten under året omstartats, och i ytterligare ett län, Västernorrland, har ett nytt förbundsdistrikt bildats. Förbundet är i två andra län - Blekinge och Dalarna – representerat genom kontaktpersoner.

Verksamhet
Förbundets verksamhet har förutom genom styrelsemöten med överläggningar och inriktningsbeslut be-drivits i form av medlemsträffar och offentliga möten med politiska diskussioner, flygbladsutdelning och dylikt. Därutöver har i några seniordistrikt förekommit besök på äldreboenden, studiebesök, medlemsutbildning och utflykter. I flera seniordistrikt har enskilda medlemmar även deltagit aktivt i partiets aktiviteter. Den nya förbundsledningen har i sitt arbete prioriterat att dels verka för omstart och nystart av förbundets regionala och lokala verksamhet där sådana behov funnits och dels i partistyrelsen och andra parti-möten betona vikten av en framsynt och aktiv politik i seniorpolitiska frågor.

De ekonomiskt administrativa rutinerna har uppdaterats. Fortsatt arbete har pågått med att förbättra förbundets IT-kommunikation, främst genom en hemsida med nyheter, uttalanden, reportage, mm. I ökande utsträckning har förbundsledningen även använt Facebook för att kommunicera nyheter och kommentarer. Därtill har nyhetsbrev (referat av massmediereportage, debattartiklar och seniorpolitiska nyheter, mm) cirkulerats via e-post liksom även medlemsbrev från förbundsordföranden. För att ytterligare nå ut med förbundets och partiets seniorpolitik har förbundet genom flera av sina di-strikt även deltagit aktivt i de seniordagar och 60+mässor som nu i ökande utsträckning anordnas runtom i landet.

Internationellt samarbete
Genom sitt medlemskap i Europeiska Seniorunionen (ESU), associerat till European People's Party (EPP), deltar förbundet aktivt i det europeiska seniorpolitiska arbetet. I ESU:s exekutivkommitté företräddes Seniorförbundet av Sture Eriksson, Jan Erik Ågren, Ulf Lönnberg och Leif Hallberg (tidigare vicepresident och numera hedersordförande i ESU) samt fr.o.m. den 14 april 2016 av Leif Hallberg, Lars O. Molin och Jan Erik Ågren. I ESU:s valkongress i november i belgiska universitetsstaden Leuven representerades förbundet av Lars O. Molin och Sonia Lunnergård förutom av Leif Hallberg. Som representanter för ESU har Leif Hallberg också deltagit i arbetet i AGE, ledande (partipolitiskt neutral) europeisk organisation.

Förbundskansliet
Förbundskansliet flyttade fr.o.m. juni 2016 från partiets lokaler i Gamla Stan till ett kontorshotell i Nynäs-hamn, till en väsentligt lägre hyreskostnad. Detta delas till någon del med partiets avdelning i Nynäshamn, som därför också bidrar till hyran.

Medlemsutvecklingen
Förbundets totala medlemsantal per 31 december 2016 var 1285. Flera ansatser har de senaste åren gjorts av förbundsledningen för att med utbildning och olika trycksaker försöka engagera förbundets distrikt och lokalavdelningar att aktivt värva nya medlemmar.

Ekonomi
De sammanlagda intäkterna utgjordes 2016 av partibidrag (420 tkr), medlemsavgifter (ca 100 tkr), gåvor (ca 2 tkr) och fr.o.m. halvårsskiftet, efter flytten av kansliet från partiets lokaler i Gamla Stan till ett kon-torshotell i Nynäshamn, hyresintäkter från partiavdelningen i Nynäshamn som delutnyttjar förbunds-kansliets kontorslokal (ca 6 tkr). Seniortinget 2016 (förbundets riksårsmöte) Seniortinget 2016 ägde rum i Landstingshuset, Stockholm, fredagen den 14 april. Årsmötet godkände styrelsens förslag till budget och verksamhetsplan för 2016

Förbundsstyrelsen
Sedan årsmötet i april 2016 har förbundsstyrelsen bestått av Leif Hallberg, Stockholm (ordf), Lars O. Mo-lin, Örebro (1. vice ordf), Karin Lindell, Sollentuna (2. vice ordf) samt övriga ledamöterna Åke Berglund, Harmånger, Christer Fjordevik, Värnamo, Elisabet Fridén, Västerås, Sonia Lunnergård, Sollentuna, Ing-Marie Nilsson Axelsson, Kristianstad, Chatrine Pålson Ahlgren, Mönsterås, Ellen Skaare Håkanson, Kristi-nehamn, och Jan Erik Ågren, Uppsala. I arbetsutskottet har sedan årsmötet 2016 ingått Leif Hallberg (ordf), Lars O. Molin, Karin Lindell och Jan Erik Ågren. Styrelsen sammanträdde under 2016 sju gånger, varav de flesta sammanträden var telefonmöten, några gånger med videostöd. Efter årsmötet har styrelsens arbetsutskott (AU) sammanträtt i stort sett varje månad.

Förbundssekreterare och förbundskassören
Antonella Pirrone, Nynäshamn, har 2016 varit fortsatt anställd som förbundssekreterare på deltid (75 %), fr.o.m. oktober månad med 12,5 % tjänstledighet, och i denna funktion ansvarat för förbundskansliet och förbundets centrala administration. Förbundets kassör fram till årsmötet 2016 var Thomas Nordenstam, Lövånger, som vid halvårsskiftet efterträddes av Jarl Nordström, Sigtuna. Till förbundsstyrelsen och dess AU har förbundssekreteraren Antonella Pirrone varit ständigt adjungerad liksom även – fr.o.m. halvårsskiftet förbundets nye kassör Jarl Nordström, Sigtuna.

6.4 Studentförbundet

Kristdemokratiska studentförbundet arbetar för en svensk högre utbildning som är fri, kvalitativ och genererar goda värderingar samt bildade studenter. Studentförbundet arbetar även för att studentpolitiken ska uppgraderas och få en tydligare offentlig plats i den politiska debatten. KSF bidrar till detta genom att bilda opinion i media, internt inom partiet samt lokalt på de högre lärosätena i Sverige. Vidare arbetar KSF för att de kristdemokratiska värdena ska få ett större inflytande i studentpolitiken, både på lokal- och riksnivå. Vår närvaro på de högre lärosätena, som inrymmer cirka 400 000 studerande, är viktig inför kommande val samt för att värva framtida företrädare till partiet. Slutligen vill förbundet bidra till en vidare idédebatt och fördjupning i vår kristdemokratiska ideologi och filosofi.

Förra våren anordnade KSF för första gången ett mingel på KDUs frihetsdagar. Detta är ett event vi även kommer hålla i år och hoppas kunna fortsätta med. Det är ett bra sätt att skapa ett naturligt engagemang i KSF under studietiden.

Årsmötet som arrangerades var det största hittills med många bra diskussioner när förbundets politik reviderads.

Förbundsstyrelsen
KSF:s förbundsstyrelse har under verksamhetsperioden haft följande sammansättning:

Presidium:
Förbundsordförande: David Sikström
1:e vice förbundsordförande: Anna Theodossiou
2:e vice förbundsordförande: Lovisa Bernhardsson

Ledamöter:
Emma Angetun
Adam Davidsson
Ester Hedin
Magnus Olsson

Under hösten deltog även ledamöter i styrelsen på Svenskt Näringslivs utbildningsdagar i politik. Utbildningarna ligger utspridda på hela hösten och förra verksamhetsårets presidie deltog förra hösten.

Förbundet har även deltaget i olika engagemang tillsammans med de andra studentförbunden samt även skrivit gemensamma debattartiklar med dessa.

Efter årsskiftet har aktiviteten inte varit så hög i förbundet vilket till stor grad har berott på ordf. och vice ordf.s arbetssituationer. Förhoppningsvis kan styrelsen göra ett ordentligt nytag efter årsmötet som kommer hållas i Stockholm i början på juni.

6.5 Samhällsgemenskaps Förlag AB

Allmänt om verksamheten
Samhällsgemenskaps Förlags AB är majoritetsägt av Kristdemokraterna, org nr 802006-3940, med säte i Stockholm. Bolaget har tidningsutgivning som sin huvudsakliga verksamhet.

Verksamhet under året
Det opinionsbildande veckomagasinet Poletik har tryckts av V-TAB i Vimmerby som är miljöcertifierat enligt ISO 14001. Under året utkom 52 nummer varav två medlemsnummer. Poletik har genom artiklar i olika format skildrat såväl svensk och internationell kristdemokrati som andra samhällsfrågor och etiska utmaningar. TS-upplagan för 2016 var fastställd till 2 400 exemplar.

När tidningen Kristdemokraten gjordes om till Poletik år 2015 var det en åtgärd för att försöka vända en negativ utveckling av upplagan. Parallellt med tidningens omgörning påbörjades besparingsåtgärder som fortsatte under 2016.

Personal
Stora personella förändringar har gjorts. Janne Stefanson slutade som verkställande direktör och redaktionen minskade från två till en journalist. Marcus Jonsson tog över som ny verkställande direktör. Avtalen med annonssäljarna avslutades och ett nytt avtal slöts med en säljare som då övertog den administrativa hanteringen av annonsförsäljningen som tidigare förlaget hade haft ansvaret för. Under delar av året har en webbredaktör varit projektanställd.

Lokal
Som ett led i besparingskraven flyttade förlaget från Gamla stan till Telefonplan.

Digitala satsningar
En helt ny hemsida lanserades under våren där innehåll från tidningen publicerades varje vecka och fick stor spridning. I samband med detta ökade Poletik sin digitala närvaro på Facebook, antalet personer som gillade Poletik på Facebook nästan fördubblades under året, vid årsskiftet var det 1154 personer. Spridning var god och som exempel på det kan nämnas att en enskild artikel lästes av cirka 42000 personer. Under hösten lanserades en användarvänlig app för smartphones och läsplattor. Genom denna kunde tidningen läsas som webbtidning. Appen var utvecklad av ett företag med inriktningen för att underlätta läsningen för människor med lässvårigheter och nedsatt synförmåga.

Inriktningsbeslut
Trots framgångar med webbsatsningen fortsatte upplagan att minska. Tidningsstyrelsen informerade majoritetsägaren under våren om det ekonomiska läget och fick i uppdrag att utreda tre handlingsalternativ med konsekvensanalyser: 1) försäljning av tidningen Poletik, 2) en ordnad avveckling av utgivningen, 3) en fortsatt utgivning. Samtal inleddes med tänkbara intressenter och olika ägarkonstellationer prövades men ingetdera kunde förverkligas.

Möjligheten att pröva en så kallad blandad utgivning med tre digitala utgåvor och en pappersutgåva i månaden undersöktes och skulle vara genomförbar. Men samtidigt som denna modell skulle innebära lägre tryck- och distributionskostnader skulle det kräva lika mycket arbete, möjligen ett annat arbetssätt, och därtill utmana lojaliteten hos den stora gruppen äldre prenumeranter som har sämre eller ingen datorvana. Under hösten gjordes insatser från den kristdemokratiska rörelsens och redaktionens sida för att öka antalet prenumeranter. I december konstaterades att man inte förmått uppnå det antal prenumeranter som ansågs vara nödvändigt för att kunna fortsätta med en hållbar utgivning och utveckling av tidningen. Styrelsen förordade majoritetsägaren att besluta om en kontrollerad nedläggning och att tidningsutgivningen skulle upphöra i samband med årets sista utgåva.

Styrelse och revisorer
Styrelsen har under året 1/1–19/9 bestått av Stefan Attefall (ordförande), Claes Waern (vice ordförande 15/4–19/9), Henrik G Ehreberg (vice ordförande 1/1–15/4), Mirriam Arrebäck (1/1–15/4) Samuel Höglind (1/1–15/4), Magnus Höij, Johanna Litsgård Lebourne, Robert Lisborg och arbetstagarrepresentant Agneta Lindell, ersättare. Adjungerad har varit Verkställande direktören Janne Stefanson (1/1–29/2), Verkställande direktören (1/3–) och chefredaktören, Marcus Jonsson.

Ny styrelse valdes 19/9 som bestått av Acko Ankarberg Johansson (ordförande), Robert Lisborg, och Bo Rudolfsson som ersättare.

Auktoriserade revisorer är Roy Eide och lekmannarevisorer är Thomas Nordenstam (ordinarie) och Wimar Sundeen (ersättare).

6.6 Kristdemokratiskt Internationellt Center, KIC

Allmänt om KIC
Kristdemokratiskt Internationellt Center (KIC) har sedan 2005 bedrivit demokratifrämjande insatser i länder som är i demokratisk transiton, eller fortfarande är diktaturer eller repressiva stater.

KIC:s ändamål är att främja demokrati, väl fungerande partisystem som medel att uppnå gott regeringsutövande, mänskliga rättigheter, social utveckling och samförstånd internationellt liksom i Sverige, samt främja kunskap om globalisering, demokratisering och säkerhetsbyggande i Sverige. Uppgiften ska tillgodoses genom internationellt samarbete med likasinnade partners och partners som arbetar för att främja KIC:s övergripande syfte, samt genom projekt-, informations- och insamlingsarbete både i Sverige och utomlands.

2016 hade KIC sex medlemsorganisationer: Kristdemokraterna, Kristdemokratiska Ungdomsförbundet, Kristdemokratiska Kvinnoförbundet, Kristdemokratiska Seniorförbundet, Kristdemokratiska Studentförbundet och Idéinstitutet Civitas. Enskilda personer kan stödja KIC genom medlemskap i nätverket KIC Vänner.

KIC:s verksamhetsinriktning styrs av KIC:s strategi för perioden 2014-2018. Organisationen leds av en styrelse som utsetts av årsmötet. 2016 valdes Elisabet Lann till ordförande för styrelsen.

KIC:s intäkter består av ändamålsstyrda projektmedel från Sida och av medel från andra institutionella givare. Grundfinansieringen består av det så kallade PAO-stödet, som till ena delen utgörs av sökbara medel vars storlek baseras på Kristdemokraternas antal mandat i Sveriges riksdag och förmedlas som systerpartistöd inom det s.k. verksamhetsområdet ett. Den andra delen utgörs av medel för flerpartistöd, verksamhetsområde två, medel som söks av KIC i konkurrens med andra PAO. KIC har för perioden 2016-2018 beviljats medel inom ramen för verksamhetsområde ett och verksamhetsområde två. Inom verksamhetsområde två leder KIC programmet Program for Young Politicians in Africa (PYPA) i vilket tre andra svenska PAO ingår som partners, med verksamhet i 16 länder.

Under året har KIC varit medlem i European Network of Political Foundations (ENoP), OSSE-nätverket och Svenska FN-förbundet, samt haft styrelserepresentation i Robert Schumaninstitutets internationella styrelse.

Väsentliga händelser under 2016

KIC:s styrelse har under 2016 haft sex sammanträden och bl.a. fattat beslut om den övergripande inriktningen av verksamheten såsom beslut om ansökningar och beslut om uppdaterade policyer inom områdena miljö, jämställdhet, riskanalys, partnerskap och anti-korruption.

Kansliet har under året letts av KIC:s generalsekreterare, Edvard Agrell, och därutöver har kansliet bestått av en biträdande generalsekreterare tillika samordnare för VO2, en ekonomiansvarig och tre programledare. KIC har under 2016 haft en konsult anlitad i Uganda som levererat motsvarande 1,5 heltidstjänster för implementering av verksamhet inom verksamhetsområde två.

Till följd av att KIC sades upp från kontorslokalerna på Munkbron 1 flyttade KIC:s kansli till nya mer ändamålsenliga lokaler i Gamla stan på Triewaldsgränd 2 i Stockholm inför månadsskiftet juni/juli.

Verksamheten under 2016

KIC har för den nya programperioden inom verksamhetsområde ett valt att ha tre partners i Östeuropa, två partier och ett institut. Arbetet syftade till att stärka partiorganisationernas utveckling, öka kvinnors politiska deltagande och stärka interndemokratin.

Programperioden inom verksamhetsområde två inleddes under 2016. KIC:s program, PYPA, inkluderar tre andra PAO och syftar till att utbilda politiker, bidra till en fungerande politisk kultur och skapa förutsättningar för fungerande flerpartisystem och god samhällsstyrning i 16 länder i Afrika. Programmet följs av forskare som löpande utvärderar verksamheten och rapporterar till programmets styrgrupp. KIC leder styrgruppen för programmet som sammanträder kontinuerligt.

Utöver verksamhet som finansierats av PAO-stödet bedrevs under 2016 även annan programverksamhet i Latinamerika och Östeuropa.

I Latinamerika har verksamheten under 2016 varit under utfasning. Insatserna har dels fokuserat på att finna nya finansiärer för partners, dels på att kapacitetsutveckla partners i den föränderliga politiska situation som utspelats. Verksamheten har drabbats av stora utmaningar då partners varit utsatta för myndigheternas förtryck. Verksamheten har på olika sätt anpassats under årets gång för att skydda enskilda och samtidigt nå resultat.

Inom ramen för KIC:s övriga insatser i Östeuropa har unga journalister utbildats med hjälp av svenska journalister. Arbetet har bedrivits med stöd av Svenska Institutet.

Bilaga 1 – Personbilaga

Partistyrelsen 2016

Partiordförande Ebba Busch Thor, Uppsala
Förste vice partiordförande Jakob Forssmed, Sollentuna
Andre vice partiordförande Emma Henriksson, Nacka

Ordinarie ledamöter:

Lars Adaktusson, Stockholm
Andreas Carlson, Mullsjö
Sofia Damm, Blentarp
Annika Eclund, Tibro
Bengt Germundsson, Markaryd
Soledad Henriquez, Örnsköldsvik
Peter Kullgren, Karlstad
David Lega, Göteborg
Aron Modig, Stockholm
Monica Selin, Sjuntorp
Anders Sellström, Umeå
Caroline Szyber, Stockholm

Ersättare:

1. Lars Thunberg, Helsingborg
2. Erik Slottner, Stockholm
2. Per Landgren, Göteborg
4. Ella Bohlin, Stockholm
5. Behcet Barsom, Örebro
6. Irene Oskarsson, Aneby
7. Michael Anefur, Kristianstad
8. Stig Nyman, Vallentuna

Ordinarie:
Kvinnoförbundet
Marie-Louise Forslund Mustaniemi, Mariefred

KDU
Sara Skyttedal, Stockholm (tom sep)

Christian Carlsson, Stockholm (from nov 2016)

Ersättare:

Madeleine Blom, Karlstad (tom mars)
Eva Wallin (from maj)

Christian Carlsson, Stockholm (tom sept)
Martin Hallander, Göteborg (from nov)

Seniorförbundet:
Leif Hallberg, Stockholm

Lars O Molin, Örebro

Adjungerade:
Acko Ankarberg Johansson - partisekreterare
Joakim Pettersson - partiledarens stabschef (tom okt)
Daniel Liljeberg – partiledarens stabschef (from okt)
Robert Lisborg – administration och organisationschef
Mia Widell – utveckling- och kommunikationschef
Ola Mårtensson - handläggarchef
Diana Ayoub - sekreterare

Partidistriktsordförande

Stockholms stad	Ella Bohlin
Stockholms län	Maria Fälth
Uppsala län	Mikael Oscarsson
Sörmlands län	Anna Jernemalm
Östergötlands län	Magnus Oscarsson
Jönköpings län	Camilla Rinaldo Miller
Kronobergs län	Eva Johnsson
Kalmar län	Anders Andersson
Gotland	Sara Lidqvist
Blekinge län	Ann-Louise Trulsson
Skåne	Michael Anefur
Hallands län	Lars Gustafsson
Göteborgs stad	Magnus Berntsson
Västra Götaland södra	Per-Olof Hermansson
Västra Götaland västra	Gunilla Lindell
Västra Götaland norra	Maria Nilsson
Västra Götaland östra	Annika Eclund
Värmlands län	Elisabeth Kihlström
Örebro	Bo Rudolfsson
Västmanlands län	Börje Hultin
Dalarnas län	Torsten Larsson
Gävleborgs län	Rosalie Carlén
Västernorrlands län	Britt-Mari Brynielsson
Jämtlands län	Stefan Nilsson
Västerbottens län	Anders Sellström
Norrbottens län	Anette Asplund
Region Västra Götaland	Gunilla Lindell

Partiombudsmän (hela eller delar av året)

Stockholms stad	Lovisa-Teolinda Pettersson
Stockholms län	Eva von Wowern
Uppsala län	Mimmi Westerlund
Sörmland	
Östergötlands län	Liselotte Fager
Jönköpings län	Stina Sinclair/Carl Cunningham
Jönköpings kommun	Albin Björhag
Kronobergs län	
Kalmar län	Madeleine Rosenkvist
Gotland	
Blekinge län	
Skåne	Mattias Grängzell
Hallands län	
Göteborgs stad	Jakob Hallman
Västra Götaland södra	Erik Johansson
Västra Götaland västra	Jakob Hallman
Västra Götaland norra	Erik Johansson
Västra Götaland östra	Erik Johansson
Värmlands län	Erik Nilsson
Örebro län	
Västmanlands län	Hans-Inge Smetana
Dalarnas län	
Gävleborgs län	
Västernorrlands län	
Jämtlands län	
Västerbottens län	
Norrbottens län	

Distriktssammanställning – antal årsmedlemmar per den 31 december 2016

Stockholms stad	1287
Stockholms län	1899
Uppsala län	1041
Sörmland	416
Östergötlands län	1175
Jönköpings län	2078
Kronobergs län	447
Kalmar län	952
Gotland	56
Blekinge	288
Skåne	1658
Halland	645
Göteborgs Stad	510
Västra Götaland västra	805
Västra Götaland norra	484
Västra Götaland södra	384
Västra Götaland östra	736
Värmlands län	491
Örebro län	891
Västmanlands län	475
Dalarna	779
Gävleborgs län	549
Västernorrlands län	591
Jämtlands län	188
Västerbottens län	996
Norrbottens län	561
Totalt	20382

Effektueringslista över beslut tagna vid Rikstinget 2015

Motion	Uppdrag till partistyrelsen	Effektuerat av
	Kapitel 2 **Demokrati, författning och rättsväsende**	
02:03	Att verka för en grundlig översyn av gällande lagstiftning. Motionens attsats: *Att distriktsstämman ger kristdemokraterna i Stockholms stad i uppdrag att agera för att staden tar ett större och tydligare ansvar för stöd till stadens gode män och förvaltare.*	Effektuerat av partidistriktet Stockholms Stad. Riksdagsgruppen har också motionerat om bättre villkor för och kontroll av godemän och förvaltare.
02:06	Att utreda möjligheten att i Sverige införa ett nationellt kompetensteam liknande Storbritanniens the Force Marriage Unit (FMU), med ansvar att skydda och hjälpa unga flickor och pojkar i syfte att förhindra barnäktenskap och tvångsäktenskap.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
02:11	Att vålds- och sexualbrott bestraffas strängare än idag för att bättre stå i proportion till den kränkning som brottsoffret utsatts för. Att lägstanivåerna i straffskalorna för vålds- och sexualbrott skärps för att åstadkomma högre abstrakta straffvärden.	Effektuerat av riksdagsgruppen. Effektuerat av riksdagsgruppen.
02:14	Att en lagstiftning införs som särreglerar hedersbrott i brottsbalken.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
02:19	Att verka för en översyn av det offentligas stöd till brottsofferjourer.	Effektuerat av riksdagsgruppen och KLP genom initiativ på respektive nivå.
02:26	Att verka för att Sverige snarast börjar kontrollera svenska passinnehavarens i passen lagrade	Effektuerat av riksdagsgruppen.

	fingeravtrycksuppgifter och ansiktsbilder med den scanningsutrustning som behövs vid passkontroller vid resor över Schengens yttre gräns till och från Sverige.	
02:27-02:29	a) Att verka för en utredning av hur svenska medborgare som direkt eller indirekt slåss mot svenska soldater, i Sverige eller utomlands, ska kunna dömas för landsförräderi. b) Att verka för att möjliggöra temporärt beslagtagande av pass för personer som misstänks planera anslutning till terroristorganisationer utomlands. c) Att verka för ett förstärkt förebyggande arbete mot jihadism i landets kommuner.	Effektuerat av riksdagsgruppen. Effektuerat av riksdagsgruppen. Effektuerat av riksdagsgruppen.
02:32	Att verka för att kommunallagen ändras enligt motionens intentioner.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
02:50	Att rikstinget uttalar att Kristdemokraterna ska lämna decemberöverenskommelsen och att rikstinget uppdrar åt partistyrelsen att påbörja ett arbete för att avveckla decemberöverenskommelsen.	.
	Kapitel 3 Familj	
03:01	Att verka för att Socialstyrelsens riktlinjer ändras så att man tar hänsyn till åldersskillnad mellan tilltänkta barn och adoptionssökande istället för, som idag, ålder hos adoptionssökande. Dessutom behöver det bli tydligare i Socialstyrelsens riktlinjer att åldersperspektivet enbart bör utgöra en av flera bedömningsfaktorer.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
03:02	Att verka för att adoptionsbidraget höjs.	Effektuerat av riksdagsgruppen.

03:04	Att verka för att stödet till internationellt adopterade ska ges ökat stöd för att söka sina rötter.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
03:07	Att verka för ett ökat samarbete mellan svenska myndigheter och andra länders motsvarigheter i syfte att bistå vid faderskapsprövningar.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
03:17	Att barnbidraget höjs och beskattas som förvärvsinkomst.	Partistyrelsen tillsatte en arbetsgrupp med uppdrag att politikutveckla inom familjepolitikens område. Arbetsgruppen lämnade en familjepolitisk rapport som antogs av partistyrelsen den 23 september 2016. Partistyrelsen beslöt därmed att anta förslaget om att öka det ekonomiska stödet till familjer genom ett jobbskatteavdrag om 500 kr per förälder och månad samt höjt bostadstillägg som når de mest ekonomiskt utsatta familjerna. Frågan om att därutöver höja barnbidraget prövas i höstens budgetarbete.
03:18-03:20	Att på lämpligt sätt uppmana partiets förtroendevalda att arbeta för att kommunerna erbjuder den barnomsorg som önskas av föräldrarna.	Effektuerat av KLP.
	Kapitel 4 **Socialt och migration**	
04:07	Att verka för att även papperslösa asylsökande ska kunna beviljas AT-UND under den tid som asylprocessen pågår.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
04:08	Att verka för att temporärt införa ett krav på alla kommuner att ta emot flyktingar.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
04:12	Att verka för att insats 2 (biträde av personlig assistent eller ekonomiskt	Effektuerat av riksdagsgruppen.

	stöd till skäliga kostnader för sådan assistans) inom LSS förstatligas.	
04:17	Att verka för en översyn av socialtjänstlagen.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
04:18	a) Att se över frågan om socialsekreterare ska fatta det formella beslutet i barnärenden gällande omhändertagande och vårdnads-/boende- och umgängesutredningar samt frågan om att införa legitimation för socialsekreterare. b) Att rikstinget uppdrar partistyrelsen att se över möjligheten att införa legitimation för socialsekreterare.	Effektuerat av riksdagsgruppen. Effektuerat av riksdagsgruppen.
04:19	Att se över frågan om rätten till tjänstledighet från arbete för den som vårdar anhörig.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
	Kapitel 5 Hälso- och sjukvård	
05:01	Att redan inom nuvarande huvudmannagränser verkar för en ökad nationell samordning och statlig styrning av vården.	Effektuerat av KLP och riksdagsgruppen gemensamt.
05:11	Att verka för att endometrios klassas som en folksjukdom.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
05:17	Att arbeta för samvetsfrihet inom vården i enlighet med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och Europakonventionen.	Effektuerat av KLP (initiativ i landsting)och riksdagsgruppen(motion).
05:23	Att verka för att pröva frågan om ett nationellt abortregister.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
	Kapitel 6 Utbildning och kultur	
06:03	Att verka för att arbetsmiljölagen ska gälla även i förskolan och i fritidshemmen.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
06:04	Att verka för att betyg inte ska kunna överklagas.	Effektuerat av riksdagsgruppen.

06:09	Att verka för att skolor ska vara skyldiga att erbjuda elever som utsatts för mobbing stöd i syfte att minimera de skador kränkningarna har orsakat honom eller henne, samt att partiets skolpolitiska program uppdateras i enighet med detta och med tydligare skrivningar gällande hur mobbing förebyggs.	Effektuerat av riksdagsgruppen och KLP gemensamt.
06:20	Att se över vilka formella akademiska krav som är rimligt att ställa på rektorer, skolledare och skolchefer.	Effektuerat av riksdagsgruppen och KLP gemensamt.
06:21	Att verka för att lärosäten använder sig av egna antagningsprocesser anpassade till respektive högskoleutbildning.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
06:24	Att verka för att införa programmeringslektioner på lika villkor som trä- och syslöjd.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
06:26	Att verka för att yrkeshögskolan ges ökade anslag för att bereda fler platser och utökat antal utbildningar.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
06:27	Att se över på vilket sätt det extra tillägget ges, och hur stödet förhåller sig till andra stöd i arbetet med att förbättra stödet till ekonomiskt utsatta barn och barnfamiljer.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
06:28-06:29	a) Att undersöka möjligheterna till att erbjuda CSN-lån till de elever som tar körkort genom en av transportstyrelsen kontrollerad körskola. b) Att verka för att körskolestudier godkänns av CSN som studielånsgrundande. c) Att möjliggöra CSN-lån för körkortsutbildning. d) Att utreda möjligheterna att uppbära försörjningsstöd alternativt aktivitetsstöd samtidigt som CSN-lån tas för körkortsutbildning.	Effektuerat av riksdagsgruppen. Effektuerat av riksdagsgruppen. Effektuerat av riksdagsgruppen. Effektuerat av riksdagsgruppen.

06:30	att verka för att utöka äldres möjligheter att studera akademiskt med CSN-lån.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
06:32	Att verka för att valideringsprocessen för läkare med utländsk examen snabbas på.	Effektuerat av KLP och riksdagsgruppen gemensamt.
06:34-06:39	Att se över frågan om på vilket sätt sjuksköterskor kan få en längre praktisk erfarenhet, där även frågan om ATT- tjänstgöring ingår i översynen.	Effektuerat av KLP och riksdagsgruppen gemensamt.
06:40-06:41	Att verka för en utökning av antalet högskoleplatser på audionomprogrammet.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
	Kapitel 7 Arbete, företagande och energi	
07:13-07:14	Att verka för att antalet undantag från turordningsreglerna i LAS utökas till fyra personer oavsett företagets antal anställda, det vill säga ett dubblat undantag jämfört med i dag.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
	Kapitel 8 Ekonomi, skatter och pensioner	
08:11-08:12	Att verka för att också utfärdsåkning ska vara skattefri friskvårdsförmån.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
08:27	Att verka för att kreditgivare får bära en större del av risken i samband med krediter utan säkerhet eller med undermålig kreditprövning, genom att t ex se över reglerna för vilka skulder som får lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
	Kapitel 9 Regionalt, trafik och bostad	
09:03	Att verka för att det nya hyressättningssystemet och övriga reformer på hyresmarknaden utvärderas och att om så erfordras åtgärder vidtas för att med ett fortsatt starkt konsumentskydd främja nyproduktion av hyresrätter.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
09:04	Att se över hur rörligheten på bostadsmarknaden kan förbättras.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
09:06	Att kommunernas rätt att tvinga fram medfinansiering av boende för	Effektuerat av riksdagsgruppen.

	byggnation av nya vägar samt att kommunernas skyldighet att orsaka boende onödiga kostnader i och med vattentjänstlagen ses över.	
09:07	Att länsstyrelsernas som myndighet, åläggs att vid införande eller justering av ett utvidgat strandskydd, alltid skall samråda med berörd kommun och markägare och därvid, så lång möjligt, uppnå konsensus rörande ett utvidgat strandskydd.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
09:08	Att verka för en utredning där Boverkets normer för fullvärdiga kök i äldreboendes lägenheter omvärderas.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
09:21-09:22	Verka för att döva ska få möjligheter att ta taxiförarlegitimation.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
09:24	Att verka för att en regionreform innebärande att landet indelas i större och färre regioner tar fart.	Effektuerat av riksdagsgruppen och KLP gemensamt.
	Kapitel 10 Miljö och energi	
10:02	a) Att verkar för en kraftigt minskad vildsvinsstam. b) Att verkar för ett bättre stöd till näringsidkare som blivit lidande av vildsvinsrelaterade incidenter.	Effektuerat av riksdagsgruppen. Effektuerat av riksdagsgruppen.
10:12	Att verka för en översyn av hur biodlingen kan stödjas och utvecklas i vårt land.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
	Kapitel 11 Utrikes och försvar	
11:06	Att verka för att Svenska statens medverkan i affärsupplägg där motköpsaffärer är en bärande del ska minska för att på sikt upphöra helt, samt att verka för att Sverige internationellt arbetar för att få till stånd överenskommelser som motverkar motköpsupplägg.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
11:13	Att verka för att Sverige skall ansöka om medlemskap i Nato.	Effektuerat av riksdagsgruppen.
11:15	Att Försvarsmakten ges ökade resurser för att tillgodose behovet av	Effektuerat av riksdagsgruppen.

	avlastningssamtal i grupp redan under pågående insats samt för att se över antalet psykologer på de svenska förbanden.	

Mer detaljerad information om respektive effektuering kan fås efter kontakt med parti- och riksdagskansliet.

Effektueringslista över beslut tagna vid Rikstinget 2015

Bilaga 1

Motion	Hänskjutna nya frågor från rikstinget	Förslag till beslut
2:19	Magnus Berntsson tilläggsyrkar att verka för en höjning av skadeståndsnivåerna (betraktas som ny fråga, hänskjuts till partistyrelsen).	Effektuerat av riksdagsgruppen.
08:11-08:12	Lars-Axel Nordell yrkar att ersätta dagens friskvårdsförmån med en individuell avdragsrätt likt RUT och ROT (Betraktas som ny fråga, hänskjuts till partistyrelsen).	Effektuerat av riksdagsgruppen.

Årsredovisning för Kristdemokraterna, riksorganisationen

Räkenskapsåret 2016-01-01 -- 2016-12-31. Org.nr. 802006-3940

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamhetens syfte
Kristdemokraterna är ett politiskt parti som arbetar för ett demokratiskt samhälle byggt på kristen etik och människosyn. Vårt mål är ett samhälle där friheten att forma sitt eget liv går hand i hand med ansvaret för sin medmänniska. Vi vill bygga ett samhälle som håller samman.

Om verksamheten
Kristdemokraternas riksorganisations bedriver politisk och organisatorisk verksamhet på nationell nivå. Parti- och riksdagskansliet bedriver verksamhet i Gamla stan i Stockholm och i riksdagshuset. Medlemsantalet den 31 december 2016 var 20 382 vilket är en minskning med 736 medlemmar. Partistyrelsen har haft åtta protokollförda sammanträden.

Verksamheten under året
Under 2016 har partiet lagt fast en strategi och beslutat om en valplan för de allmänna valen 2018. Ett arbete som krävt en vilja till förändring och ett omtag i organisationen, kommunikationen och politiken. Vi står fast rotade i kristdemokratin och klarar därför att göra de förändringar som är nödvändiga för att väsentligt öka partiets väljarstöd.

Partiets valanalys gav vid handen att vi ska behålla våra hjärtefrågor, lägga till det som valanalysen kallar måstefrågor och potentialfrågor. Det har resulterat i att partiledningen under hösten 2016 lade fast att vi har fyra prioriterade politiska områden: familj, jobb och ekonomi, vård och omsorg samt trygghet. Det innebär att vi påtagligt ska stärka vår position i det som traditionellt är våra hjärtefrågor familj, vård och omsorg. Vi ska också säkerställa att vi är bra i måstefrågor som jobb och ekonomi, vi ska klarar av att ha svar i potentialfrågor.

Kommunikationsarbetet har också utvecklats och en strategi är beslutad. Där finns kvantitativa mål för hela partiorganisationen som följs upp varje månad också utifrån en kvalitativ aspekt. Organisationen har under 2016 arbetat i enlighet med de nya stadgarna och partidistrikten har medverkat i ett ledarskapsprogram som kommer vara till gagn för hela partiet. Arbetet med att förnya partiets grafiska profil startade i maj och avslutades i april 2017. Det ledde fram till en ny logotype, bibehållen vitsippa som partiets blomma men använd som ett grafiskt element.

Medlemsantal	**2016**	**2015**	**2014**
Medlemsantal 31 dec. resp. år	20 382	21 118	21 148
Intäkter, resultat och ställning			
Summa intäkter	38 559 008	38 911 743	59 475 040
Rörelseresultat	3 765 769	7 447 445	-19 981 488
Resultat efter finansiella poster	3 267 517	7 457 944	-19 697 563
Balansomslutning	21 923 445	17 746 734	11 064 311

Eget kapital

	Balanserat kapital	**Ändamåls-bestämt**	**Totalt eget kapital**
Ingående balans	2 547 963	4 107 844	6 655 807
Utnyttjande av ändamålsbest. medel		-750 000	-750 000
Avsättning	7 000 000	4 000 000	11 000 000
Årets resultat	17 517		17 517
Utgående balans	**9 565 480**	**7 357 844**	**16 923 324**

Kristdemokraterna, riksorganisationen

Förändring av ändamålsbest. medel

	Ingående balans	Utnyttjade medel	Reserverade medel	Utgående balans
Reservfond	4 107 844	-750 000	0	3 357 844
Valfond	7 000 000	0	4 000 000	11 000 000
Jubileumsfond	0	0	0	0
Summa	**11 107 844**	**-750 000**	**4 000 000**	**14 357 844**

Förslag till behandling av vinst (kronor)
Styrelsen föreslår att den ansamlade vinsten på 17 517 kronor överförs i ny räkning.

RESULTATRÄKNING		2016	2015
Rörelsens intäkter	**Not**		
Medlemsavgifter		1 255 140	1 260 660
Köpta tjänster av distrikten		6 168 243	6 019 815
Statliga bidrag m.m.,	1	28 122 995	28 329 177
Övriga intäkter	2	3 004 780	3 287 521
Gåvor	3	7 850	14 570
Summa intäkter		38 559 008	38 911 743
Rörelsen kostnader			
Externa kostnader	4	13 071 010	13 198 444
Personalkostnader	5	21 397 789	17 961 232
Avskrivning av inventarier		324 440	304 622
Summa rörelsens kostnader		34 793 239	31 464 297
Rörelseresultat		3 765 769	7 447 445
Resultat från finansiella investeringar		-500 000	
Finansiella intäkter			
Ränteintäkter		1 748	25 499
Finansiella kostnader			
Räntekostnader		0	-15 000
ÅRETS RESULTAT		**3 267 517**	**7 457 944**
Disposition av årets resultat			
Förändring reservfond		-750 000	400 000
Förändring valfond		4 000 000	7 000 000
Årets resultat efter disposition av fonder		17 517	57 944

Kristdemokraterna, riksorganisationen

BALANSRÄKNING		2016	2015
TILLGÅNGAR	**Not**		
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	381 958	229 728
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	7	16 630	516 630
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Färdiga varor och handelsvaror		156 199	792 467
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		502 557	1 021 524
Övriga fordringar		758 332	530 260
Förutbetalda kostn, upplupna intäkter		251 458	218 665
Kassa och bank		19 856 311	14 437 460
SUMMA TILLGÅNGAR		**21 923 445**	**17 746 734**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		14 357 844	11 107 844
Balanserat kapital		2 547 963	2 490 019
Årets resultat		17 517	57 944
Summa eget kapital		16 923 324	13 655 807
Kortfristiga skulder	8		
Leverantörsskulder		142 844	162 316
Övriga skulder		505 224	388 095
Upplupna kostn o förutbetalda intäkter	9	4 352 053	3 540 516
Summa skulder		5 000 122	4 090 927
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**21 923 445**	**17 746 734**

Kristdemokraterna, riksorganisationen

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Årsredovisningen är upprättad enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd och rekommendationer.

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserad på en bedömning av tillgångarnas ekonomiska livslängd.
Datorutrustningar och kontorsmaskiner 3 år

Varulager har värderats enligt lägsta värdets princip, d.v.s. till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.
Fordringar är redovisade till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Med hänvisning till ÅRL 7:3 upprättas ingen koncernredovisning

Not 1 Statliga bidrag	**2016**	**2015**
Statligt partistöd	12 108 075	12 441 375
Riksdagens partigruppstöd	15 697 600	15 577 800
Statligt informationsstöd i samband med valet	0	0
Bidrag från org. Sveriges kommuner- o landsting	317 320	310 002
Totalt	**28 122 995**	**28 329 177**

Not 2 Övriga intäkter		
Försäljning internt	577 982	448 184
Försäljning externt	307 820	398 470
Kursavgifter	1 136 740	1 253 153
Hyresintäkter	849 877	1 187 714
Återvunna avskrivna fodringar	0	0
Övriga bidrag	132 360	
Totalt	**3 004 780**	**3 287 521**

Not 3 Gåvor
Antal gåvogivare är 10 st. Inga gåvor från juridiska personer.

Not 4 Externa kostnader	**2016**	**2015**
Bidrag till Kristdemokratiska Ungdomsförbundet	900 000	900 000
Bidrag till Kristdemokratiska Kvinnoförbundet	180 000	180 000
Bidrag till Kristdemokraterna Seniorförbundet	420 000	420 000
Bidrag till Kristdemokratiska Studentförbundet	70 000	0
Stöd till distrikt	5 000	0
Totalt	**1 575 000**	**1 500 000**

Not 5 Anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter vid årsskiftet

Medelantalet anställda med fördelning på kvinnor och män uppgår till	**2016**	**2015**
Kvinnor	12	11
Män	13	13
Totalt	**25**	**24**

Löner och ersättningar uppgår till		
Styrelsen	1 388 731	1 084 763
Övriga anställda	12 435 108	11 076 410
Totala löner och ersättningar	**13 823 839**	**12 161 173**
Sociala avgifter enligt lag och avtal	4 515 212	4 168 381
Pensionskostnader	1 894 639	1 355 584
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	**20 233 690**	**17 685 137**

Kristdemokraterna, riksorganisationen

Not 6 Inventarier	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	715 432	1 406 158
Årets inköp	476 670	192 534
Försäljningar/utrangeringar	0	-883 260
Omklassificeringar	0	0
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 192 102	715 432
Ingående avskrivningar enligt plan	-485 704	-1 064 342
Försäljningar/utrangeringar	0	883 260
Omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar enligt plan	-324 440	-304 622
Utgående ackumulerade avskrivningar	-810 144	-485 704
Planeligt restvärde	**381 958**	**229 728**

Not 7 Andelar i koncernföretag
1663 aktier med ett kvotvärde om 100 kr, utgörande 66,4 % av aktiekapitalet i Samhällsgemenskaps Förlags AB. Aktierna upptagna till 10 kr/st.

Eget kapital 2016-12-31 hos Samhällsgemenskaps Förlags AB uppgår till minus 126 tkr varav aktiekapitalet är 50 tkr. Årets resultat är minus 649 tkr

Not 8 Säkerheter, åtaganden m.m.

Eventualförpliktelser	**2016**	**2015**
Ställda panter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Not 9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	**2015**
Upplupen semesterlöneskuld inkl soc.avg	3 135 892	2 519 180
Upplupna sociala avgifter	931 184	722 637
Förutbetalda intäkter	700	50 000
Övriga upplupna kostnader	284 278	248 699
	4 352 053	**3 540 516**

Kristdemokraterna, riksorganisationen

Stockholm den 2 juni 2017

Ebba Busch Thor
Ordförande

Jakob Forssmed
1:e vice ordf.

Emma Henriksson
2:e v ordf.

Lars Adaktusson

Andreas Carlson

Sofia Damm

Annika Eclund

Leif Hallberg

Marie-Louise Forslund Mustaniemi

Bengt Germundsson

Soledad Henriquez

Lars Thunberg

David Lega

Aron Modig

Monica Selin

Anders Sellström

Christian Carlsson

Caroline Szyber

Vår revisionsberättelse har avgivits den 15/6 2017

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

Kerstin Rossipal

Wimar Sundeen

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Rikstinget i Kristdemokraterna
organisationsnummer 802006-3940

Rapport om årsbokslutet

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsbokslutet för Kristdemokraterna för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsbokslutet upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Vi tillstyrker därför att rikstinget fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den* förtroendevalda *revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsbokslutet.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i föreningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att föreningen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på

de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera föreningen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar
Vi har att utföra en revision enligt stadgar och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av Riksorganisationen Kristdemokratiska Ungdomsförbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande
Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Kristdemokraterna för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande
Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den förtroendevalda revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar , årsredovisningslagen eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar. Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Stockholm den 15 juni 2017

Kerstin Rossipal

Wimar Sundeen

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

KD

#kdting

Facebook: facebook.com/kristdemokraterna
Instagram: @kristdemokraterna, @buschebba
Twitter: @kdriks, @BuschEbba
Webbplats: www.kristdemokraterna.se
E-post: info@kristdemokraterna.se